P

ص ٢٩

غايت الاتقا
في الطب

سرينتنليا

II

اوّلكی مقاله تركيب علاجلرين ايتمك مراد ايدنكسه‌لره اقتضا ايلين كليات بيانندهدر اوچ جزئه مشتملدر ٣	اوّلكی جزء اوچ باب اوزرينه‌در ٣	اوّلكی باب تركيبه حاجت بيانندهدر برقاچ فصلی مشتملدر ٣
فصل مفرداتی استعمالی مانع اولنان سببلر بيانندهدر ٤	فصل دوالرك تركيبنه و شربتلرك عملنه مباشرت ايدن كسنه‌لره لازم اولان شيلر بيانندهدر ٤	فصل وزنلر و اولچكلر بيانندهدر ٥
فصل دوانك مقدار شربتنی بلمك بيانندهدر ٦	فصل ادويهٔ مسهله‌نك قول جزئی ايله هر برينك مقدار شربتلری بيانندهدر ٦	فصل درجهٔ اولی‌نك اولنده اولان دوالرك مقدار شربتی بيانندهدر ٧
فصل دوا مركبك كرك مسهل و كرك مسهلك غيری مقدار شربتلرينی بلمك بيانندهدر ٨	اوّلكی مقاله‌دن ايكنجی باب شرابلری يعنی تركيب عملن ايدن كسنه‌يه لازم اولان شيلر بيانندهدر برقاچ فصلی مشتملدر ٩	

فصل اوراق وخشايش بيانندهدر ٩	فصل چچكلر بيانندهدر ٩	فصل ميوه‌لر بيانندهدر ١٠	فصل بزرلر يعنی تخملر بيانندهدر ١٠
فصل اوتلرك اصوللری يعنی كوكلری بيانندهدر ١١	فصل خشبه‌لر بيانندهدر ١١	فصل قشرلر يعنی قبوقلر بيانندهدر ١١	فصل عصاره‌لر بيانندهدر ١١
فصل صمغلر و ساقزلر بيانندهدر ١١	فصل حيوانك ذاتی و اجزاسی بيانندهدر ١١		فصل معدنلر و طاشلر بيانندهدر ١٢
اوّلكی مقاله‌دن اوچنجی باب مركباتك حفظی و هر برينك مقدار شربتلری بيانندهدر برقاچ فصلی مشتملدر ١٢		فصل مقطر صولر عملی بيانندهدر ١٢	فصل شربتلر و ربلر و جلابلر عملی بيانندهدر ١٣

فصل مطبوخلر عملی بيانندهدر ١٣	فصل نقوعلر عملی بيانندهدر ١٣	فصل حقنه‌لر عملی بيانندهدر ١٣	فصل غرغره‌لر عملی بيانندهدر ١٤
فصل سعوطلر و عطوسلر عملی بيانندهدر ١٤	فصل لخلخه‌لر عملی بيانندهدر ١٤	فصل كمادات رطبه بيانندهدر ١٤	فصل ترلديجی آبزنلر بيانندهدر ١٤
فصل آبزن بيانندهدر ١٤	فصل نطوللر بيانندهدر ١٤	فصل دهنلر عملی بيانندهدر ١٥	فصل سفوفلر و ذرورلر و كحللر عمللری بيانندهدر ١٥
فصل كوزل قوقولو جوارشلر عملی بيانندهدر ١٥	فصل مسهل اولان جوارشلر عملی بيانندهدر ١٥	فصل افيونلی معجونلر عملی بيانندهدر ١٥	فصل حرتال عملی بيانندهدر ١٥
فصل لعوقلر عملی بيانندهدر ١٥	فصل دوالرك قوتنی استخراج بيانندهدر ١٥	فصل طلالر عملی بيانندهدر ١٦	فصل حرجلر عملی بيانندهدر ١٦
فصل ضمادات يابسه بيانندهدر ١٦	فصل ضماد رطبه بيانندهدر ١٦	فصل قيروطيلر بيانندهدر ١٧	فصل قازديجی و قبرديجی ضمادلر بيانندهدر ١٧
فصل شكری يابس جوارشلر بيانندهدر ١٧	فصل قرصلر عملی بيانندهدر ١٧	فصل حبلر عملی بيانندهدر ١٨	فصل كوزه استعمال اولنان شافلر بيانندهدر ١٨
فصل ملبسات يعنی شكرلمه‌لر عملی بيانندهدر ١٨	فصل مقعده استعمال اولنان شافلر عملی بيانندهدر ١٨	فصل يابس اولان كمادلر بيانندهدر ١٨	فصل فرزجلر بيانندهدر ١٨

فصل شامه‌لر علمی بیاننده‌در ١٨	فصل بخورلر علمی بیاننده‌در ١٨	اوَلکی مقاله‌دن ایکنجی جزء قرابادینده دوالرک طبیعتلری و هر بر عضوه مخصوص اولنن دوالر بیاننده‌در ایکی باب اوزرینه‌در ١٨	
اولکی باب برقاچ فصلی مشتملدر ١٨	فصل دوانک تعریفی و تقسیمی بیاننده‌در ١٨	فصل قول کلی ایله دوانک فعللرک کیفیتی بیاننده‌در ١٩	فصل دوانک فعللری و قوتلری بیاننده‌در ١٩
فصل کیفیت خفیه بیاننده‌در که ذوالخاصه درلر ١٩	فصل ادویه‌نک قوای اولی بیاننده‌در ٢٠	فصل صناعته استعمالی کثیر اولان ادویه معتدله بیاننده‌در ٢٠	فصل استعمالی کثیر اولوب درجهٔ اولی‌ده حار اولان دوالر بیاننده‌در ٢٠
فصل درجهٔ ثانیه‌ده حار اولان دوالر بیاننده‌در ٢٠	فصل درجهٔ ثالثه‌ده حار اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل دردنجی درجه‌ده حار اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ اولی‌ده بارد اولان دوالر بیاننده‌در ٢١
فصل درجهٔ ثانیه‌ده بارد اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ ثالثه‌ده بارد اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ رابعه‌ده بارد اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ اولی‌ده رطب اولان دوالر بیاننده‌در ٢١
فصل درجهٔ ثانیه‌ده رطب اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ اولی‌ده یابس اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ ثانیه‌ده یابس اولان دوالر بیاننده‌در ٢١	فصل درجهٔ ثالثه‌ده یابس اولان دوالر بیاننده‌در ٢٢
فصل درجهٔ رابعه‌ده یابس اولان دوالر بیاننده‌در ٢٢	ایکنجی باب هر بر عضوه مخصوص اولان دوالرک تعدادی بیاننده‌در برقاچ فصلی مشتملدر ٢٢		فصل ادویه بیاننده‌در که استعمالی دماغه و اعضایه مخصوصدر ٢٢
فصل طلا و ضماد و نشوق دماغه نافع اولان لعوق عامه بیاننده‌در ٢٢	فصل دماغه ضرر ایدن دوالر بیاننده‌در ٢٢	فصل دماغی ترطیب و حراتنی تسکین ایدوب و منوم اولان ادویه بیاننده‌در ٢٢	فصل بالخاصه گوزه قوت ویرن دوالر بیاننده‌در ٢٢

فصل بالخاصه قولنجه نافع دوالر بیاننده‌در ٢٢	فصل گوگوسه و آق جگره نافع دوالر بیاننده‌در ٢٢	فصل صدره نافع اولوب بارد و رطب اولان دوالر بیاننده‌در ٢٢	فصل قلبه نافع اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣
فصل معده‌یه نافع اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣	فصل کبده مخصوص اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣	فصل طحاله مخصوص اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣	فصل کلی و مثانه‌یه مخصوص اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣
فصل سمه مخصوص اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣	فصل مفصللره و اوتاره مخصوص اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣	فصل اخلاطک استفراغی آسان اولسون ایچون نضج ویریجی دوالر بیاننده‌در ٢٣	فصل بلغمی منضج اولان دوالر بیاننده‌در ٢٣
فصل تنقیه عضوده اولورسه اولسون سودایی منضج اولان دوالر بیاننده‌در ٢٤	فصل دوالرک قوای ثانیه‌سنک ذکری بیاننده‌در ٢٤	فصل مسهل و ملین اولان دوالر بیاننده‌در ٢٥	فصل مقیئلر بیاننده‌در ٢٨
فصل ادرار ایدیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩	فصل ترلدیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩	فصل ریحلری تحلیل ایدیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩	فصل حیضی اقیدیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩
فصل جنینی اخراج ایدیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩	فصل مثانه‌ده اولان طاشلری پاره‌لیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩	فصل صوغولجانی اخراج ایدیجی دوالر بیاننده‌در ٢٩	فصل بادزهرلی دوالر بیاننده‌در ٢٩
اولکی مقاله‌دن اوچنجی جزء بعض آلات و تدبیردن هر بریسی حیاته لازم اولان اشیلر بیاننده‌در برقاچ فصلی مشتملدر ٢٩		فصل وصیتلر بیاننده‌در ٢٩	فصل تسخین بیاننده‌در ٣٠
فصل تبرید بیاننده‌در ٣٠	فصل تشمیس و تشمیس مقابلنده قائم اولان شی بیاننده‌در ٣٠	فصل حمی و طفی یعنی قزدرمق و صوندرمق بیاننده‌در ٣٠	فصل ترطیب بیاننده‌در ٣٠

فصل سقی و تربیه بیانندهدر ٣١	فصل نقع یعنی اصلتمق بیانندهدر ٣١	فصل تزویب وتلیین بیانندهدر ٣١	فصل حل بیانندهدر ٣١
فصل تجفیف بیانندهدر ٣١	فصل قلی وتحمیص بیانندهدر ٣١	فصل احراق بیانندهدر ٣٣	فصل تطییب بیانندهدر ٣٢
فصل سحق بیانندهدر ٣٢	فصل تنقیه بیانندهدر ٣٢	فصل غسل بیانندهدر ٣٣	فصل طبخ بیانندهدر ٣٣
فصل تعفین بیانندهدر ٣٣	فصل تحل بیانندهدر ٣٣	فصل معصر بیانندهدر ٣٣	فصل نزع رغوه بیاننده ٣٤
فصل تصفیه بیانندهدر ٣٤	فصل قرعه و انبیق ایله تقطیر بیانندهدر ٣٤	فصل اطبانک اصطلاحلری اولان لفظلر بیانندهدر ٣٧	فصل بدللر بیانندهدر ٣٧
فصل اسبه جباره بلمسی لازم اولان بعض دوالرک تدبیر وغسلی بیانندهدر ٣٧		ایکنجی مقاله اقرابادیندن مرکباتک عملی بیانندهدر ایکی جزئی مشتملدر ٣٩	
اوّلکی جزء بش باب اوزرینه در ٣٩	اوّلکی باب مقطر صولر ورحلر بیانندهدر بودخی برنیجه فصلی مشتملدر ٣٩		فصل سازج صولرک استخراجی بیانندهدر ٣٩
فصل میاه بارده‌نک استخراجی بیانندهدر ٣٩	فصل میاه حارّه‌نک استخراجی بیانندهدر ٣٩	فصل بالخاصیه نافع اولان صولرک استخراجی بیانندهدر ٤١	فصل مسهل اولان صولرک استخراجی بیانندهدر ٤١

فصل مقوّی صولر بیانندهدر ٤٢	فصل طبیعته قوّت ویریجی مقطر صولر بیانندهدر ٤٣	فصل خارجدن استعمال اولنان مقطر صولر بیانندهدر ٤٥	فصل رایحه‌سی طیب اولان صولر بیانندهدر ٤٧
فصل مقطر وغیر مقطر سرکه‌لر عملی بیانندهدر ٤٧	ایکنجی باب شربتلر عملی بیانندهدر ٤٨	اوچنجی باب کوکلردن ومیوه‌لردن وچچکلردن یاپیلان مربالر بیانندهدر ٥٥	
بو بابده ذکر اولنمسی مناسب اولاندر بعض تخمی ومیوه‌لری شکرلمک ٥٧	بو بابک ملحقاتندندر بعض امراضه مناسب خبز عملی اتمک ٥٧	فی بیان صنع السکر یعنی شکر بوایق بیانندهدر ٥٧	دردنجی باب سفوفلر عملی بیانندهدر ٥٧
بشنجی باب قرصلر عملی بیانندهدر ٦٠	فصل بخورلر وشمامه‌لر بیانندهدر ٦٣	ایکنجی مقاله‌دن ایکنجی جزء خارجدن استعمال اولنان یاغلر ومرهملر وطلالر وضمادلر بیانندهدر برقاچ فصلی مشتملدر ٦٤	
فصل دهنلر بیانندهدر ٦٤	فصل تقطیر ایله استخراج اولنان دهنلر بیانندهدر ٦٨	فصل مرهملر بیانندهدر ٧٠	فصل قیروطیلر بیاننده ٧٤
فصل ضمادلر بیانندهدر ٧٥	فصل ذرورلر بیاننده ٧٨	فصل دوارکی یعنی یاقی اچیجی دوا بیانندهدر ٧٩	فصل کوزده استعمال اولنان شافلر بیانندهدر ٧٩
فصل ملیّن شافلر بیانندهدر ٨٠	فصل فرزجه‌لر بیانندهدر ٨٠	فصل سکری وقصلر بیانندهدر ٨٠	فصل املاح یعنی طوزلر بیانندهدر ٨٢
فصل دوانک قوتنی استخراج بیانندهدر که الکصط نکوم تعبیر اولنور ٨٥	فصل جلّر بیانندهدر ٨٨	فصل مسهل شربتلر بیانندهدر ٩٣	فصل سکنجبینلر بیانندهدر ٩٦

فصل عسلی مربالر بیانینده در ٩٦	فصل ربلر بیانینده در ٩٧	فصل ملین ومفتح ومنضج مطبوخلر بیانینده در ٩٨	فصل مسهل مطبوخلر بیانینده در ٩٩
فصل نقوعلر بیانینده در ١٠٠	فصل حقنه‌لر بیانینده در ١٠١	فصل زراقه عملن بیان ایدر ١٠٤	فصل غرغره‌لر بیانینده در ١٠٥
فصل سعوطلر بیانینده در ١٠٥	فصل لعوقلر بیانینده در ١٠٦	فصل جوارشلر بیانینده در ١٠٧	فصل تریاقلر وافیونلی اجی معجونلر بیانینده در ١١٣
فصل مزاجی تعدیل ایدیجی اجی معجونلر بیانینده در ١١٨	فصل مسهل وملین معجونلر بیانینده در ١٢٠	فصل ایارجلر بیانینده در ١٢٤	اوچنجی مقاله باشدن ایاغه وارنجه هر بر عضوه مخصوص مخصوص اولان مرضلر بیانینده در ١٢٥
الصداع باش اغریسنه درلر ١٢٥	فصل سوء مزاج حار ساذج یعنی یالکز [illegible] اولان باش اغریسی بیانینده در ١٢٦	فصل باشه عارض اولان سوء مزاج بارد بیانینده در ١٢٨	فصل سوء مزاج رطبدن اولان باش اغریسی بیانینده در ١٣١
فصل یالکز سوء مزاج یابسدن اولان باش اغریسی بیانینده در ١٣٢	فصل مطلقا سوء مزاج مادیدن اولان صداعلر بیانینده در ١٣٢	فصل بر عضوک اشتراکیله اولان سوء مزاج مادینک علامتلری بیانینده در ١٣٣	فصل بخاردن و بخارلردن حاصل اولان باش اغریسی بیانینده در ١٣٥
فصل قاندن اولان باش اغریسی بیانینده در ١٣٦	فصل صفرادن اولان باش اغریسی بیانینده در ١٣٧	فصل بلغمدن اولان باش اغریسی بیانینده در ١٣٩	فصل مائیت خلطدن حادث اولان باش اغریسی بیانینده در ١٤٤
فصل سودادن اولان باش اغریسی بیانینده در ١٤٥	فصل باش [illegible] سودادن حاصل اولان باش اغریسی بیانینده در ١٤٧	الخوذة والبيضة والشقيقة خوذه وبيضه ديو مزمن باش اغريسنه درلر ١٤٩	

الورم الفلغمونی فی الرأس باشده اتی شیش اولمق بیانینده ١٤٩	السهر یعنی اویاتلق علتی بیانینده در ١٥٠	السبات نوم طویل دیمکدر انک بیانینده در ١٥٠	رؤیة الاحلام قورقلو دوشلر کورمک بیانینده در ١٥٠
الدوار باش دونمه‌سی بیانینده در ١٥٠	الحمق والنسیان احمقلق واونوتقانلق بیانینده در ١٥١	البرسام لغتده یونانیده قرانیطس درلر انک بیانینده در ١٥١	المالیخولیا بو مرضک سببی سودا زیاده لکیدر ١٥٢
المراقیا بو بر سوداوی مرضدر ١٥٣	مانیا بو لغت یونانیده معناسی جنون دیمکدر ١٥٥	لیثرغس یونانی لفظدر معناسی نسیان دیمکدر ١٥٦	الرعشة ال[illegible] دترمه‌سنه درلر ١٥٦
الفالج بو بر مرضدرکه بر عضو کوشیوب طوتمز اولور ١٥٧	الخدر اعضا اویوشمغه درلر ١٥٩	التشنج بو بر مرضدرکه سکرلر بوزولور ١٦٠	الکابوس یعنی اغرلق بصمقدر ١٦١
الصرع خلق بوکا طوتارق طوتدیغی درلر ١٦١	السکتة بو بر مرضدرکه بطون دماغده سده اولور ١٦٣	النزلة وقتاکه بو محله کلنجه امراض دماغک امرلری نهایت بولدی ایمدی نزله‌یه شروع اولندی ١٦٥	
امراض العین کوزده واقع اولان علتلر موضوعی [illegible] اوچ قسمدر ١٦٦	نفخ الجفن دوررمه یعنی کوز قپاقلری شیشمک و یومرو دلمق ١٦٩	خشونة الجفن والجرب کوز قپاقلری سرت اولمق وقشمق ١٦٩	ورم الجفن کوز قپاقلرینه عارض اولان شیش ١٧٠
الشعیرة فی الجفن کوز قپاقلرنده اولور اربه‌جق ١٧٠	سرطان الجفن بونک سببی غلیظ خلط سوداویدر ١٧١	استرخاء الجفن وتشنجه کوز قپاقلری کوشمک و چکلمک ١٧١	القمل فی الجفن کوز قپاقلرنده بت اولمق ١٧١
سقوط شعر الاجفان وبیاضها کرپکلرک دوکلمسی و اغرمه‌سی ١٧١	غلظ شعر الاجفان کرپکلر قالک اولمق ١٧١	انقلاب شعر الاجفان وزیادته کرپکلر کوزک ایچنه دونمه‌سی و زیاده‌لکی که خلق بوکا کوزده قیل بتدی درلر ١٧١	

٧١١

الضربة كوز قبغى دورلمقدن منفجر اولمق ١٧٢	احتراق الجفن بالنار كوز قپقلرینه آتش صچرامق ١٧٢	سقوط القذا فی العين كوزه غبار ویا بوجك كرسه ١٧٢	الرمد كوز اغریسی دیمكدر ١٧٢
الظفرة بو بر علتدركه طبقۀ ملتحمه‌ده اولور زیاده لكدر ١٧٤	السبل بو مرضك ماهیتنده اطبا اختلاف ایتمشدر ١٧٤	البياض فی العين یعنی كوزه آق دوشمك ١٧٥	النفاخات طبقۀ قرنیه‌ده حادث اولور بثره‌لردر ١٧٦
القروح فی الطبقة القرنية یعنی كوز قره‌سنده یاره اولمق ١٧٦	الجراحة الواقعة فی العين كوزده اولان جراحت ١٧٦	الطرفة كوزده نقطه كبی اولور بر قرمزی لقدر ١٧٧	وجع العين كوزده اغری اولمق ١٧٧
الموسرج بو لفظ موسرجه‌دن فارسیدن معرب مغیلان قنجه باتشی دیمكدر ١٧٧	سيل العين كوزك ارق اولمسی ١٧٧	نزول الماء فی العين كوزه صو اینمك ١٧٧	الغرب فی العين بو بر مرضدركه كوزك بورنی طرفنده اولان بكارنده اولور جبانلدر ١٧٨
الدمعة كوز یاشرمسنه درلر ١٧٩	السلاق فی العين بو بر علتدركه اكثریا كوزك بكارنده اولور ١٧٩	جحوظ العين كوز یومرولنمق خلق بوكا طوبالجه درلر ١٧٩	ضعف البصر وبطلانه والعشاء كوزك ضعیف اولمق وكور اولمق وكوندوز كوروب كیجه كورمامك ١٧٩
امراض الاذن قولاغه عارض اولان مرضلر بیانندهدر ١٨١	الورم الفلغمونی فی الاذن قولاقده اسی شیش اولمق ١٨١	قروح الاذن وسيلان مادتها قولاقده یاره اولمق وجراحت آقمق ١٨١	الدود فی الاذن وسقوط الحيوان فيها قولاقده قورت اولمق وبوجك كرمك ١٨٢
الدوی والطنين قولاغك كورلدوسی وچكلدیسی ١٨٢	الطرش والصمم فی الاذن قولاقده صاغرلق اولمق ١٨٣	وجع الاذن قولاق اغریسی ١٨٣	امراض الانف بورونه عارض اولان مرضلر بیانندهدر ١٨٣
القروح بورونه عارض اولان مرضلردن بری بورون یاره‌سیدر ١٨٣	سرطان الانف بورنده حادث اولور لحم زائددر ١٨٤	بواسير الانف وبولی بورنك اچنده باسور تعبیری نبی مرار اولمق ١٨٤	سدة الانف بورون طوقلمه‌سی ١٨٥

١٨٣

آفات الشم ونقصانه حواس خمسه‌دن بری شمدر ١٨٥	الرعاف یعنی بورون قنمق ١٨٥	امراض اللسان دله عارض اولان مرضلر بیانندهدر ١٨٦	شقاق اللسان وخشونته دله عارض اولان مرضلردن بری دلك یارلمسی ١٨٦
اورام اللسان بونك سببی سائر ورملرك سببی كبیدر ١٨٦	الضفدع فی اللسان دل التنده اولور بر دكرمیجه شیشدر ١٨٧	بطلان حس الذوق ونقصانه وتغيره تناول اولنان شیئك لذتنی طویامق ١٨٧	
بطلان حركة اللسان ونقصانها دل طوتلمسی ودل اغرلنمسی ١٨٧	امراض الشفتين دوداغه عارض اولان مرضلر بیانندهدر ١٨٧	اورام الشفتين دوداغه عارض مرضلردن بری دوداقده شیش اولمقدر ١٨٧	شقاق الشفتين دوداق چتلمه‌سنك سببی ١٨٧
قروح الشفتين دوداقلرده یاره اولمق ١٨٨	امراض الاسنان دیشلره عارض اولان مرضلر بیانندهدر ١٨٨	ثقب الاسنان وتأكلها دیشلره عارض اولان مرضلردن بری دیشك دلنمسی وچورومه‌سیدر ١٨٨	
دود الاسنان نزله سببیله دیشده قورت اولمق ١٨٨	قلع الاسنان بغير حديد كلبتین سز دیش چقرمق ١٨٨	تحرك الاسنان دیشلرك یرندن اوینماسی ١٨٨	وجع الاسنان دیش اغریسی ١٨٩
ضرس الاسنان دیشلرك قماشمسی ٢٠٠	تغير لون الاسنان وسيلان دمها دیشلرك لونی متغیر اولوب قرارمه‌سی ودبلری قنمه‌سی ٢٠٠	امراض اللثة دیش اتلرینه عارض اولان مرضلر بیانندهدر ٢٠١	
تعفن اللثة وزيادة اللحم وسيلان الدم دیش اتلرینك متعفن اولوب زیاده ات بتمه‌سی وقنمه‌سی ٢٠١	نقصان لحم اللثة دیش اتلرینك نقصان اولمسی ٢٠١	اورام اللثة وقروحها والسرطان دیش اتلری شیشمك ویاره اولمق ٢٠١	
امراض الفم اغزه عارض اولان مرضلر بیانندهدر ٢٠١	الاورام والقروح اغزه عارض اولان مرضلردن بری اغزده شیش اولمق ویاره اولمق ٢٠١	القلاع فی الفم بونك انواعی چوقدر بعضیلری داری كبی اوفجق بثره چقلردر ٢٠٢	البخر آغز بد قوقمق ٢٠٢

امراض الحلق بوغز مرضلری بیانندەدر ٢٠٣	سقوط اللهاة کوجک دل دوشمک ٢٠٣	اورام اللهاة وقروحها کوجک دل شیشوب پاره اولمق ٢٠٣	اورام اللوزتین وقروحها لوزتینده شیش اولمق ٢٠٤
العلق والشوک والعظم بوغازه سلوک یاپشمق و دیکن و یا کمک طورمق ٢٠٤	الخناق ٢٠٥	امراض قصبة الریه اق جکرک بوغوز تلغنیه عارض اولان مرضلر بیانندەدر ٢٠٨	بحة الصوت وخشونة قصبة الریه سس طوتلمه سنه درلر ٢٠٩
ضیق القصبه بوغوز تلغک طار اولمسی ٢٠٩	قروح قصبة الریه قصبهٔ ریه‌ده پاره اولمق ٢٠٩	امراض الریه آق جکره عارض اولان مرضلر بیانندەدر ٢٠٩	ذات الریه ٢١٠
ضیق مجاری الریه اق جکرک مجاری طار اولمق ٢١١	قروح الریه والصدر والسل آق جکرده وکوکسده اولان پاره‌لر وسل دیدکلری مرض بیانندەدر ٢١٣		ذات الجنب ٢١٥
الربو وضیق النفس خلق انجه‌ده طوق نفس درلر ٢١٩	السعال اوکسورکه درلر ٢٢٠	نفث الدم قان توکورمک ٢٢١	امراض القلب یورک مرضلری بیانندەدر ٢٢٢
دود غلاف القلب قلبک ظرفنده قورت اولمق ٢٢٢	سوء المزاج الحار فی القلب اکثریا قلبه عارض اولان سوء مزاج حاردر ٢٢٢	سوء المزاج البارد فی القلب یعنی قلبده صوغوق اولمق ٢٢٣	الخفقان یورک اوینمه سنه درلر ٢٢٤
ضعف القلب یورک ضعیف اولمق ٢٢٥	الغشی یعنی بایلمق ٢٢٦	امراض المری والمعده معده مرضلری بیانندەدر ٢٢٦	سوء المزاج فی المری قزل اوکلنه عارض اولان سوء مزاج ٢٢٧
اورام المری قزل اوکلنده شیش اولمق ٢٢٧	عسر الازدراد طعامی کوجله یوطمق ٢٢٧	قروح المری مریده یاره اولمق ٢٢٧	امراض المعده معده‌یه سوء مزاج بارد عارض اولمق ٢٢٧

VIII

سوء المزاج الحار فی المعده معده بوزلمسی حرارتدن اولمق ٢٢٩	سوء المزاج الرطب فی المعده معده بوزلمسی طوبتدن اولمق ٢٢٩	سوء المزاج الیابس فی المعده معده بوزلوب قلقوب یبوستدن اولمق ٢٣٠	سوء مزاج مادی فی المعده معده بوزلوب قلقوب ماده ایله اولمق ٢٣٠
النفخة فی المعده والقراقر معده شیشوب قرقر لدامق ٢٣١	اورام المعده معده‌ده شیش اولمق ٢٣٢	قروح المعده معده‌ده یاره اولمق ٢٣٣	بطلان الشهوة ونقصانها طعامه اشتها اولمامق ٢٣٤
الشهوة الکلبیة والجوع البقری جوع بقری یه یونانجه بولیموس درلر ٢٣٥	فساد الشهوه شهوت فاسد اولمق ٢٣٥	العطش الشدید زیاده صوصامق ٢٣٦	ضعف الهضم وبطلانه طعام هضم ایلمامک ٢٣٦
الفواق الحجوق طوتمق ٢٣٦	القیء والغثیان قوصمق وکوکل بولنمق ٢٣٧	قیء الدم قان قوصمنک علاجی ٢٣٧	وجع المعده معده اغریسی ٢٣٨
الهیضه بو بر مرضدر کیم بو مرضنک صاحبی هم قوصر وهم یولنکز سورر ٢٣٨	امراض الامعاء بغرسقلره عارض اولان مرضلر بیانندەدر ٢٣٩	سوء المزاج البارد فی الامعاء بغرسقلرده سوء مزاج بارد اولمق ٢٣٩	سوء المزاج الحار فی الامعاء بغرسقلر اسیتی اولمق ٢٣٩
سوء مزاج رطب فی الامعاء بغرسقلرده یاشلق اولمق ٢٣٩	سوء مزاج یابس بغرسقلرده یبوست اولمق ٢٣٩	سوء المزاج مع مادة ماده دیدکمز صفرا وسودا وبلغمدر ٢٣٩	الورم الحار فی الامعاء بغرسقلرده اسی شیش اولمق ٢٤٠
السدة فی الامعاء وضیقها امعاده سده اولمق وضیق اولمق ٢٤٠	الدیدان فی الامعاء بغرسقلرده قوردلر اولمق ٢٤٠	امراض الصفاق الفتق قاسغه عارض اولان مرضلردن بریسی قاسق یاریغی در ٢٤١	
ایلاوس دیدکلری علت قولنج انواعندندر ٢٤٢	القولنج بو مرض بغرسق مرضلرندندر ٢٤٣	زلق الامعاء بو بر مرضدر کیم ییلن طعام بغرسقده اکلنمیوب تیز عتله چیقمقدر ٢٤٥	الاسهال ٢٤٦

الاسهال الكيلوسي ٢٤٥	الاسهال الكلي مع حمى حما عقبنده اولان اسهال ٢٤٦	اسهال ذوباني يعني وجودك ارينمسندن عارض اولان اسهال ٢٤٧	الاسهال في جميع البدن بغير حمى حما اولمقسزين جميع بدندن ظهور ايدن اسهال ٢٤٨
الاسهال المعدي معدەدن ظهور ايدن اسهال ٢٤٨	الاسهال الكبدي يعني اسهال جكردن اولمق ٢٤٨	الاسهال الطحالي يعني طلاقدن اولان اسهال ٢٤٩	امعا رحمدن اولان اسهال ٢٤٩
الاسهال الدماغي دماغدن اولان اسهالك سببي ٢٤٩	الاسهال العارض لشرب دواء حاد كسكين وزهرلي دوا ايچمكدن زياده اسهال عارض اولمسي ٢٥٠		ذوسنطاريا بو لفظ لغت يونانيده قروح امعا معناسنەدر ٢٥٠
الاسهال الدم اسهال الدم صافي قان كلمك ٢٥٤	الزحير ٢٥٤	البواسير ٢٥٥	وجع المقعدة مقعدده اغري اولمق ٢٥٦
حكة المقعدة مقعد كچيشمك ٢٥٦	اورام المقعدة مقعد شيشمك ٢٥٦	شقاق المقعدة مقعد يارلمق ٢٥٧	قروح المقعدة مقعدده يارە اولمق ٢٥٧
الناسور في المقعدة ناسور ديدكلري بردلكدر ٢٥٧	خروج المقعدة مقعد چيقمق ٢٥٧	امراض الماساريقا معدەدن كبده غدايي ايصال ايدن طمرلره ماساريقا تعبير اولنور اكا عارض اولان مرضلك بياننده در ٢٥٨	
سدد الماساريقا ماساريقاده سده اولمق ٢٥٨	اورام الماساريقا ماساريقاده شيشلك اولمق ٢٥٨	وجع الماساريقا ماساريقاده اغري اولمق ٢٥٨	امراض الطحال طلاق مرضلري بياننده در ٢٥٩
سوء مزاج الطحال ٢٥٩	سدد الطحال طلاقده سده اولمغك سببي ٢٦٠	عظم الطحال ونفخه طلاق بيومك و اوفرلمك ٢٦١	الورم في الطحال ٢٦١

صلابة الطحال وسقيروس طلاق بك اولمق ٢٦٢	امراض الكبد جكر خستەلكلري بياننده در ٢٦٣	سوء مزاج الكبد جكره عارض اولان سوء مزاج ٢٦٣	سوء المزاج الحار في الكبد جكرك سوء مزاج حاري ٢٦٣
سوء المزاج البارد في الكبد جكرده سوء مزاج بارد اولمق ٢٦٤	سوء المزاج الرطب جكرده سوء مزاج رطب اولمق ٢٦٤	سوء المزاج اليابس جكرده سوء مزاج يابس اولمق ٢٦٤	جكرده سوء مزاج مادي اولمه ٢٦٥
سدد الكبد ومجاريه جكرده وجكرك مجرالرنده سده اولمق ٢٦٥	النفخة في الكبد جكر اوفرولوب شيشمك ٢٦٦	الورم الحار في الكبد جكرده اسي شيش اولمق ٢٦٦	الاورام الصلبة وسقيروس في الكبد يعني جكرده قتي شيش اولمق ٢٦٧
قروح الكبد جكرده يارە اولمق ٢٦٨	ضعف الكبد جكر ضعيف اولمق ٢٦٨	سوء القنيه ٢٠٦٨	الاستسقاء ٢٦٩
استسقاء طبلي ٢٧١	اليرقان بعضنكي كندي رنكندن حقيقة درلركه رنكه صاريلق درلر ٢٧٢	امراض الكلى بوركلر مرضلري بياننده در ٢٧٣	سوء المزاج الحار اليابس بوركلرده حرارت ويبوست اولمق ٢٧٣
سوء مزاج البارد في الكلى بوركلرده سوء مزاج بارد اولمق ٢٧٤	سدد الكلى وضيق مجاريها بوركلرك مجرالري ضيق اولمق ٢٧٤	انفتاح مجاري الكلى بوركلرك مجرالري اچلمق ٢٧٤	حصاة الكلى بوركلرده طاش وقوم اولمق ٢٧٤
ورم الكلى الحار بوركلره اسي شيش اولمق ٢٧٦	ورم الكلى الصلب بوركلرده قتي شيش اولمق ٢٧٦	هزال الكلى بوركلر ارق اولمق ٢٧٦	قروح الكلى بوركلرده يارە اولمق ٢٧٧
ديابيطس بو لفظ مشهوردر لكن صحيحي ديا وبيطس در خلق بونكا دولاب مرضي درلر ٢٧٧	وجع الكلى بوركلرده اغري اولمق ٢٧٨	امراض المثانه مثانه يه عارض اولان مرضلر بياننده در ٢٧٨	سوء مزاج المثانه سائر عضولرده سوء مزاج عارض اولدوغي كبي مثانه يه دخي عارض اولور ٢٧٨

خصاة المثانه مثانه ده طاش اولمق ٢٧٨	اورام المثانه مثانه ده شیش اولمق ٢٧٨	جرب المثانه مثانه‌ده اویوز اولمق ٢٧٩	قروح المثانه مثانه‌یه یاره اولمق ٢٧٩
نواسیر المثانه مثانه ده ناسور اولمق ٢٨٠	ضیق مجری القضیب یعنی بول یولی طار اولمق ٢٨٠	احتباس البول بول طوتلوب اقمه‌مق ٢٨٠	تقطیر البول بو مرض بولک آقمه‌سی کسیله کسیله بیننده بر حالتدر ٢٨١
حرقة البول بول یقرق چقمق ٢٨١	سلس البول والبول فی الفراش سلس البول دیدکلری بولک کندی کندینه اختیارسز چقمسیدر ٢٨٢		امراض اعضاء التناسل یعنی ذکر وخایه ورحم مرضلری بیاننده در ٢٨٢
عظم الخصیتین واورامها خایه‌لرک بویمه‌سی و شیشمه‌سی بیاننده در ٢٨٢	الورم الحار خایه ده اسی شیش اولمق ٢٨٢	انتفاخ الخصیتین خایه‌نک شیشوب بویمه‌سی ٢٨٤	الورم البارد وصلابة الخصیتین خایه‌لرده صوق شیش اولمق ٢٨٤
قروح الخصیتین خایه‌لرده یاره اولمق ٢٨٤	تقشر جلد الخصیتین یعنی خایه‌لرک درسی قبوقلنمق ٢٨٤	الفتق والصفاق فتق یاروغی مقدما امعا بحثنده تفصیل اولنمشدی بو محلده مانی دریخی دخی اولنان فتقک ذکرینه شروع اولندی ٢٨٥	
امراض القضیب ذکره عارض اولان مرضلر بیاننده در ٢٨٥	استرخاء القضیب ذکرک سنشمت اولمسی ٢٨٥	انتفاخ القضیب ذکرک قبرمه‌سی ٢٨٥	اورام القضیب الحارة ذکرده اسی شیش اولمق ٢٨٥
قروح القضیب ونواسیره ذکرده یاره اولمق وناسور اولمق ٢٨٦	شقاق القضیب ذکرده یارق وچتلاق اولمق ٢٨٦	فصل فی المنی وضعف الباه منی‌نک و قوت جماعک ضعفی بیاننده در ٢٨٦	
ضعف الانتشار ذکرک قوامی ضعیف اولمق ٢٨٧	فریاسموس بو بر مرضدرکه ذکر دائما قالقق طورور ٢٨٧	سیلان المنی بو مرضه بل صوقلوغی درلر ٢٨٨	کثرة الاحتلام چوق احتلام اولمق ٢٨٩

امراض الرحم رحمه عارض اولان مرضلر بیاننده در ٢٨٩	سوء المزاج الحار فی الرحم رحمده سوء مزاج حار اولمق ٢٨٩	سوء المزاج البارد رحمده سوء مزاج بارد اولمق ٢٨٩	سوء المزاج الرطب رحمک سوء مزاج [illegible] سببی ٢٨٩
سوء المزاج الیابس رحمده سوء مزاج یابس اولمق ٢٨٩	سوء المزاج المادی فی الرحم رحمده ماده‌دن اولنان سوء مزاج ٢٩٠	ضیق مجاری الرحم وسددها رحمک یوللری طوتلغون اولمق ٢٩١	فصل طبیعی اولمیوب رحمده متولد اولان شیئلر بیاننده در ٢٩١
نفخ الرحم ورياحه رحم قاباروب یللی اولمق ٢٩١	استسقاء الرحم رحمده صاری صو جمع اولمق ٢٩٢	اورام الحارة فی الرحم رحمده اسی شیش اولمق ٢٩٢	صلابة الرحم رحمده قتی شیش اولمق ٢٩٤
قروح الرحم رحمده یاره اولمق ٢٩٤	جرب الرحم رحمده کچیک اولمق ٢٩٤	ثآلیل الرحم والمسامیر والثملیة اکثریا رحمک اغزنده اوفجق بثره‌لر عارض اولور ٢٩٥	
بواسیر الرحم باسور مقعدده اولدوغی کبی رحمده دخی اولور ٢٩٥	شقاق الرحم رحمک چتلمه‌سی ٢٩٥	نواسیر الرحم رحمده ناسور اولمق ٢٩٦	سرطان الرحم سرطان دیدکلری بر دکرجی بک شیشدر ٢٩٦
ضعف الرحم ٢٩٦	الحکة فی الرحم یعنی رحم کچیشمک ٢٩٧	وجع الرحم رحمک حسی زیاده والمغلی اذناسبیله اغرر ٢٩٧	فصل فی احتباس دم الحیض حیض قانینک احتباسی بیاننده در ٢٩٧
فی افراط سیلان الطمث یعنی حیض قانی چوق آقمق ٢٩٩	تغیر لون الطمث حیض قانینک لونی متغیر اولمق ٣٠٠	اختناق رحم بو بر مرضدرکه نساء طائفه‌سنه عارض اولور ٣٠١	المانیا رحمی یعنی رحمدن نشأت ایلین جنون ٣٠٢
العقر وامتناع الحبل بو بر مرضدرکه خاتونلره عارض اولوب قصر اولورلر ٣٠٣		الرجا بو لفظ جیم ایله اولورسه امید معناسنه در یعنی کندویی کبه امید ایدر ٣٠٤	

علامات الحبل يعني گبه لك علامتی ٣٠٤	تدبير الحوامل گبه خاتونلره تدبير اولنمق ٣٠٤	تدبير الحوامل في الشهور الاول يعني حامله‌يه ابتدا آيلرده اولنان تدبير ٣٠٥	تدبير الحوامل في الشهور الاوسط يعني حامله‌لره اورطه آيلرده اولنان تدبير ٣٠٥
تدبير الحوامل في الشهور الاخيرة يعني حامله‌لره آخر آيلرده اولنان تدبير ٣٠٥	الاسقاط وحفظ الجنين معصوم دوشورمنك وقارنده معصومی حفظ ايتمنك تدبيری ٣٠٥ (spans two columns)		عسر الولادة ولادت متعسر اولمق يعني اساني طوغورمامق ٣٠٦
تدبير اخراج المشيمة يعني صوك تعبير ايتدكلری شيئ چيقارمق ٣٠٧	تدبير دم النفاس تجن نفاس قاني گركي گبي اقمه ٣٠٧	افراط دم النفاس تجن نفاس قاني افراط اوزره گلمه ٣٠٧	في تدبير النفساء خاتونلرك نفاسی حالنده اولنان تدبير ٣٠٧
الحميات العارضة للنفساء خاتونلره نفاس وقتنده حما عارض اولمق ٣٠٧	امراض الثدي ممه‌لره عارض اولان مرضلر بياننده در ٣٠٧	عظم الثدي يعني ممه‌لرك بيوك اولمسی ٣٠٧	ورم الثدي وتخثر اللبن يعني سودك چوق لوغندن ممه‌لر شيشمك ٣٠٨
اورام الحارة في الثدي ممه‌لرده اسّی شيش اولمق ٣٠٨	الورم الرخو في الثدي ممه‌لرده يموشاق شيش اولمق ٣٠٨	سقيروس في الثدي ممه‌ده تنگ شيش اولمق ٣٠٩	الخنازير والسلع في الثدي ممه‌لرده صراجه واور اولمق ٣٠٩
سرطان الثدي اكثريا ممه عارض اولان مرضلردر ممه‌لره دخی عارض اولور ٣٠٩	قروح الثدي وتواسيرها ممه‌لرده ناسور اولمق ٣٠٩	سدد الثدي ممه‌لرك مجرالرنده سده اولمق ٣٠٩	شقاق حلمة الثدي ممه‌لرك باشلری چتلمق ٣٠٩
قلة لبن المرضعة امزيكلی خاتونك سودی از اولمق ٣١٠	كثرة درور اللبن سود چوق اولوب ممه‌لردن اقمق ٣١٠	تدبير المرضعة سود امزورنلره تدبير ايتمك ٣١٠	تدبير الاطفال يعني معصوملره اولان تدبير ٣١٠
امراض الاطفال معصوملره عارض اولان مرضلر بياننده در ٣١٠	في الحميات الاطفال والحصبة والجدري معصوملره حمی وقزامق وچچك عارض اولور ٣١١ (spans two columns)		البثور اللبنية بثور صاميه دخی درلر ٣١١

السعفة في رؤس الاطفال بو دخی رجادر كه معصوملرك باشنده دخی اولور ٣١٢ (spans two columns)		القمل يعني بدن بتلنمك ٣١٢	الماء الكائن تحت القحف يعني قفاده اولور مائيلی شيش ٣١٢
الريح تحت القحف قفاده ريح محتبس اولمق ٣١٢	الورم الحار في الرأس باشده اسّی شيش اولمق ٣١٢	الصياح في النوم والكابوس معصوملر اويقوده چغرمق وآغربصمق ٣١٣ (spans two columns)	
السهر العارض للاطفال معصوملره اويقوسزلق عارض اولمق ٣١٣	الفزع ورام الصبيان بو مرض معصوملره عارض اولور ٣١٣	تشنج الاطفال معصوملره تشنج عارض اولمق ٣١٣	وجع الاذن ورطوبتها معصوملره قولاق اغريسی عارض اولمق ٣١٣
القلاع وبثور الفم معصوملرك اغزلرنده ياره اولمق ٣١٣	نبات الاسنان معصوملرك ديشی بتدوكی ٣١٣	ضفدع اللسان بو مرض مقدم دخی بيان اولنمشدر ٣١٣	النزلة والسعال وضيق النفس معصوملرده نزله واوكسورك وتنفس طارلغی ٣١٣
الفواق في الاطفال معصوملره الخفوق عارض اولمق ٣١٤	القيء العارض للاطفال معصوملره قيء عارض اولمق ٣١٤	مغص الاطفال معصوملرك گوبكی بورمق ٣١٤	نفخ المراق معصوملرك بوش بوكری شيشمك ٣١٤
الاسهال معصوملره اسهال عارض اولمق ٣١٤	اعتقال طبع الاطفال معصوملرك طبيعتی قبض اولمق ٣١٥	الديدان مقدم بيان اولنمش ايديكه صوغلجان ٣١٥	فتق الاطفال معصوملرك فاسغی يارلمق ٣١٦
خروج سرة الاطفال معصوملرك گوبكی چقمق ٣١٦	ورم سرة الاطفال معصوملرك گوبكنده شيش اولمق ٣١٦	خروج المقعدة يعني مقعد چقمق ٣١٦	حصاة المثانة معصوملرك مثانه سنده طاش اولمق ٣١٦
البول في الفراش معصوملر دوشكه اشمك ٣١٧	سحج افخاذ الاطفال معصوملرك بودلری ايشمك ٣١٧	فصل في امراض الاطراف بدنك اطرافنده ال گبی وایاق گبیلره عارض اولان مرضلر بياننده در ٣١٧ (spans two columns)	

اوجاع المفاصل والنقرس وعرق النسا ٣١٧	دردنجی مقاله بر عضوه مخصوص اولميوب جميع بدنه شامل اولان مرضلر بياننده در ٣٢١		اوكنجی باب حمالر بياننده در بو باب يكرمی ايكی فصلی مشتملدر ٣٢١
اوكنجی فصل حمار يوميه بياننده در ٣٢٢	ايكنجی فصل حميات عفنيه ده و عفونتده اولان كلام كلی بياننده در ٣٢٢	اوچنجی فصل حميات عفنيه نك علاجی بياننده در ٣٢٢	دردنجی فصل غذالرك وشرابلرك تدبيرلری بياننده در ٣٢٢
بشنجی فصل حماء سونوخس عفنيه بياننده در ٣٢٦	التنجی فصل حماء لازمه وحماء محرقه بياننده در ٣٢٧	يدنجی فصل حماء لثقه بياننده در ٣٢٨	سكزنجی فصل حماء ايپيالوس بياننده در ٣٢٩
طقوزنجی فصل حمار غشيه اخلاطيه بياننده در ٣٣٠	اوننجی فصل حماء سوداويه لازمه بياننده در ٣٣٠	اون برنجی فصل حميات دائره بياننده در ٣٣٠	اون ايكنجی فصل حماء عنب بياننده در ٣٣٢
اون اوچنجی فصل حمار دائره بلغميه بياننده در ٣٣٦	اون دردنجی فصل حمار دائره سوداويه بياننده در ٣٣٧	اون بشنجی فصل حميات مركبه بياننده در ٣٣٩	اون التنجی فصل حمار دق بياننده ٣٤٠
اون يدنجی فصل وبا وحميات وبائيه وحميات رديه بياننده در ٣٤٢	اون سكزنجی فصل طاعونك ووبانك علاجلری بياننده در ٣٤٤	اون طقوزنجی فصل حمار وبائيه وحمار رديه بياننده در ٣٤٧	يكرمنجی فصل حصبه وجدری بياننده در جدری ديدكلرينه چيچك وحصبه ديدكلرينه قزامق درلر ٣٤٩
يكرمی برنجی فصل حماء عرقيه بياننده در بو حمايه انكليس ستمه سی درلر ٣٥١	يكرمی ايكنجی فصل حماء رديه نك عرضلری بياننده در ٣٥١	حماره سهر عارض اولمق ٣٥٢	حماره سبات عارض اولمق ٣٥٢
حماره هذيان وجنون عارض اولمق ٣٥٢	حماره تشنج وصرع عارض اولمق ٣٥٢	حماره رعاف عارض اولمق ٣٥٢	حماره اوكسورك عارض اولمق ٣٥٢

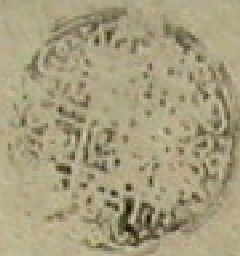
حماره اغز قوريمق ودل سياه اولمق ٣٥٣	حماره زياده صوسزلق عارض اولمق ٣٥٣	حماره دوشمق وكوكل بولنمه سی عارض اولمق ٣٥٣	الاسهال ٣٥٣
الغشی والخفقان ٣٥٣	دردنجی مقاله دن ايكنجی باب شيشلر بياننده در بو باب برقاچ فصلی مشتملدر ٣٥٣		فصل ورم فلغمونی يعنی اسی شيش بياننده در ٣٥٣
فصل جراحات بياننده در ٣٥٥	فصل لحم غددی يه مخصوص اولان شيشلر بياننده در ٣٥٦	الدماميل بثره درلر خلق ما بيننده قان چبانی درلر ٣٥٦	فيماطا وفوجثلا ديدكلری شيش بياننده در ٣٥٦
الحمرة والنار فارسيه ٣٥٦	الداخس تركجه طولمه درلر ٣٥٧	الحمرة والنملة والجاورسيه ٣٥٧	اوذيما بلغمی صوق شيشدر ٣٥٨
سقيروس برقتی شيشدر ٣٥٨	السرطان ٣٥٩	الورم المائی يعنی صولو ورم ديمكدر ٣٦٠	النفاطات والنفاخات بونلر اوفجق قبرجقلردر ٣٦٠
الخصف تركجه اسيلك درلر ٣٦١	نبات الليل اوفجق سبرتجه سولجه درلر ٣٦١	الشری تركجه قورداشنی درلر ٣٦١	الجرب گجيك درلر ٣٦٢
البرص والبهق بونلر دخی برقاچ درلو اولور ٣٦٣	قوبا بو مرض اوفجق بثره لردر تركجه تمرهكو درلر ٣٦٤	الباد شنام بو مرض يوزده اولور قزلقدر ٣٦٤	الدبيلات بو بر شيشدر ٣٦٥
السلاحف بو دخی بر شيشدر ٣٦٥	الخنازير تركجه صراجه درلر ٣٦٥	الثاليل والمسامير تركجه بونلره سكل درلر ٣٦٦	الورم الرخو بو شيشه يونانجه انفيسما درلر ٣٦٧

داء الفيل ٣٦٧	فصل جلده عارض اولان سمیتلی مرضلر بیاننده در ٣٦٧	الجذام ٣٦٧	الحب الافرنجی خلق لرکا فرنک زخمتی درلر ٣٦٨
اسکوربوط بو مرض دخی یکی ظهور ایدن مرضلردندر ٣٧٢	بلیکا بو [illegible] قیللره عارض اولور ٣٧٤	فصل وجعلر یعنی یاره لر بیاننده در ٣٧٥	سور خراج ایله اولان یاره لر بیاننده در ٣٧٦
امار عضودن ماده دوکلمه سندن اوله یاره لر ٣٧٧	قروح متعفنه و وسخه بیاننده در ٣٧٧	ورم ایله اولان قروح بیاننده در ٣٧٨	یاره لرده لحم زائد اولمق ٣٧٨
یاره لرده صلابت یعنی قاتیق اولمق ٣٧٨	الکهوف والمخابی کهف لغتده مغاره ومخبا خزینه دیمکدر ٣٧٨	النواصیر ٣٧٩	دود القروح یعنی یاره لرده قورد اولمق ٣٨٠
فساد العظم فی القروح یعنی یاره لرده کمک چوریمک ٣٨٠	القروح الخبیثه والردیة والعسرة الاندمال ٣٨٠	الوجع الشدید فی القروح یعنی یاره لرده زیاده اغری اولمق ٣٨١	حرق النار والدهن والماء اتش واسی یاغ یقمسی ٣٨١
غنغرینا وسفاقلوس ٣٨٢	فصل جراحتلر بیاننده در قلیج وبچاق یاره سی کبی ٣٨٣	نزف الدم ٣٨٧	فی وخز العصب وجراحاته یعنی سکرلره یاره وبره اولمق ٣٨٧
بعض حیواناتک اصرمه سندن حاصل اولان یاره لر بیاننده در ٣٨٨	توفنک قورشوننده وطوب ضربندن اولان یاره لر ٣٨٨	فصل کسر وخلع یعنی قرق وچیقق بیاننده در ٣٩٠	اوجنجی زینته متعلقه اولان مرضلر بیاننده در ٣٩١
الکلف فی الوجه یعنی یوزده اولان لکه لر ٣٩١	النمش بو دخی یوزده اولور ٣٩١	بشره یه حسن طراوت ویرن دوالر بیاننده در ٣٩٢	یاره لردن وچیچکدن بدنده باقی قالان لکه لرک علاجی ٣٩٢

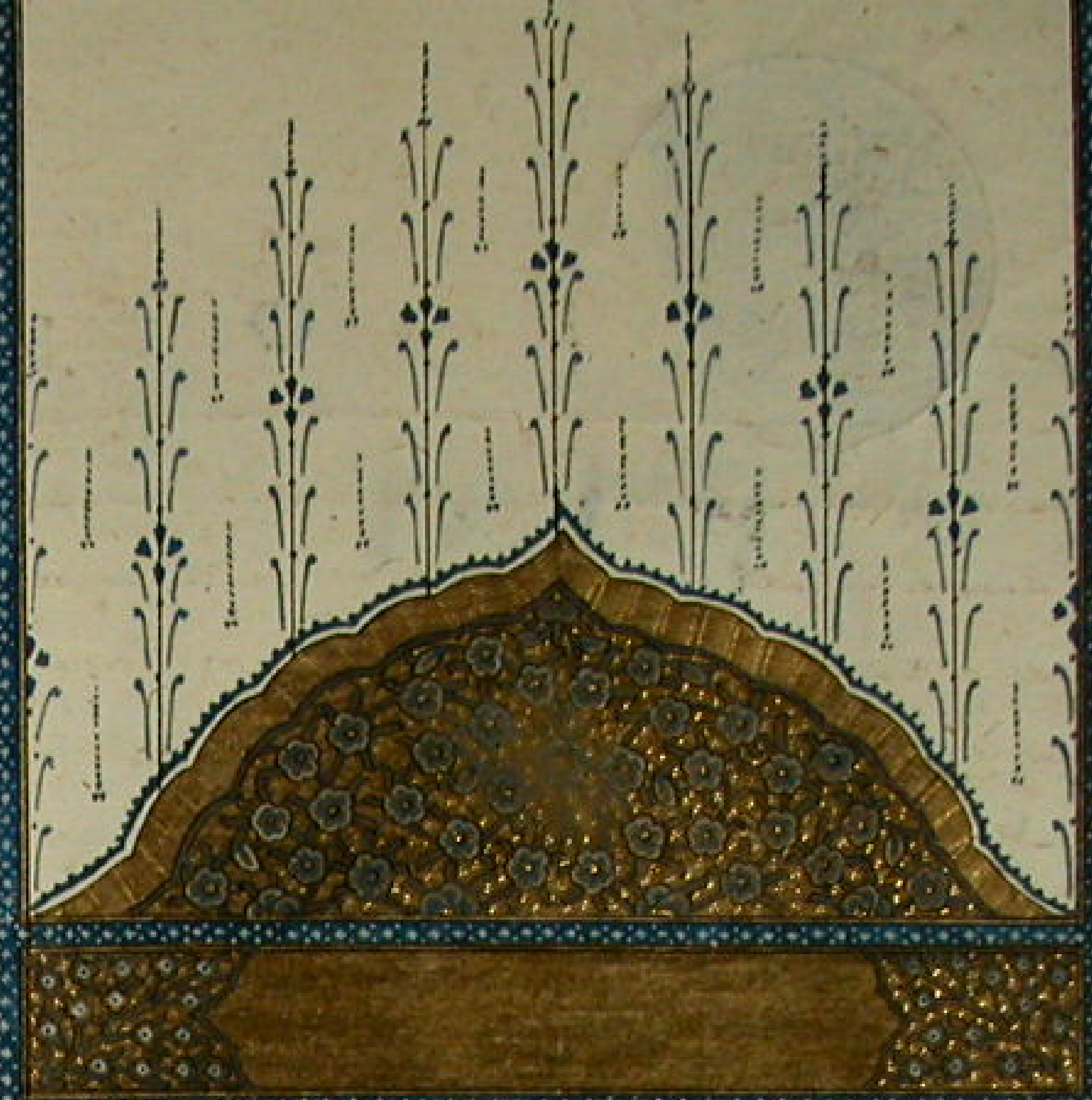
بدنده اولان بد رایحه لرک علاجی ٣٩٢	فصل قیللره متعلق اولان احوال بیاننده در ٣٩٢	نقصان الشعر قیللر از اولمق ٣٩٢	قیللرک دوکلمه سنک علاجی ٣٩٣
داء الثعلب وداء الحیه علاجی ٣٩٣	قیللرک یارلمه سنک وقرلمه سنک علاجی ٣٩٤	صاچ وصقاللرک اغروب [illegible] عارض اولمسنک تدبیری ٣٩٤	الحزاز ترکجه قوناق تعبیر ایدرلر ٣٩٥
طرنقلره عارض اولان مرضلر بیاننده در ٣٩٥	طرنقلرک لونی متغیر اولمق ٣٩٥	طرنقلر یاریلوب چاتلمق ٣٩٥	الدره والتقدد صوقدن اولان چاتلقلرک علاجی ٣٩٥
دردنجی باب زهرلر وزهرلو حیوان صوقدیغنک علاجی بیاننده در بو باب اوچ فصلی مشتملدر ٣٩٥		زهرک تأثیرینک عرضلری بیاننده در ٣٩٦	زهرلردن احتراز ایتمک بیاننده در ٣٩٦
بادزهرک کیفیتنده اولان قاعده کلیه بیاننده در ٣٩٦	زهر تناول ایدنک علاجی بیاننده در ٣٩٧	اوکنجی فصل معدنی اولان زهرلرک تدبیری بیاننده در ٣٩٧	زاج استعمال ایدننک تدبیری ٣٩٧
حدیدی صو ایچنک تدبیری ٣٩٧	انتیمون واثمد ایچنک تدبیری ٣٩٧	مغناطیس ایچنک تدبیری ٣٩٧	الماس ایچنک تدبیری ٣٩٨
لاجورد ایچنک تدبیری ٣٩٨	زرنیخ وسم الفار ایچنک تدبیری ٣٩٨	نحاس محرق وزنجار ایچنک تدبیری ٣٩٨	درد وحلک ایچنک تدبیری ٣٩٨
قورشون ایچنک تدبیری ٣٩٨	اوستوبج ایچنک تدبیری ٣٩٨	سلوکن ایچنک تدبیری ٣٩٩	مرده سنک ایچنک تدبیری ٣٩٩

٥

زیبق وسلمن وریخ یاتو ایچنک تدبیری ٣٩٩	زنجفره ایچنک تدبیری ٣٩٩	ایکنجی فصل نباتی زهرلر ایچنک تدبیری بیاننده در ٣٩٩	منظر تناول ایدنک تدبیری ٣٩٩
بیش تناول ایدنک تدبیری ٤٠٠	میثیرونس استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠	شوکران استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠	بنج استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠
لفاح استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠	تاکشنش استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠	فرفیون استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠	جوز ماثل استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠
دفلی استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٠	خربق استعمالنک تدبیری ٤٠١	اوچنجی فصل حیوانی اولان سمیتلی دوالر بیاننده در ٤٠١	یلان صوقمنک تدبیری ٤٠١
قارنده یلان کرسه علامتی وتدبیری ٤٠١	عقرب صوقمنک تدبیری ٤٠١	سام ابرص دیدکلری کلر صوقمه سنک تدبیری ٤٠١	رتیلا و عنکبوت صوقمه سنک تدبیری ٤٠٢
ذراریح یعنی قودوز بوجکی استعمال ایدنک تدبیری ٤٠٢	بال اروسی و اشک اروسی صوقمنک تدبیری ٤٠٢	بالق صوقمنک تدبیری ٤٠٢	فی الکلب الکلب یعنی قودوز ایت اصرمغنک علامتی وتدبیری ٤٠٢

باسم من يرجع اليه كل الامور • وبعون من لديه دوا جراحات الصدور • جواهر
حمد وسپاس • وزواهر شكر بى قياس • اول صانع كون ومكان • وخالق
انس وجان • مربى نظام عالم • ودافع امراض بنى آدم • اولان حضرت حق
وحكيم مطلق جل جلاله • وعم نواله • جنابنك دركاه عز وعلا • وبارگاه عظمت
وكبرياسنه سزاوار نثار دركه حكمت كامله • وقدرت شامله سيله بسيط
ارضى عالم عدمده ناموجود ايكن خطاب مستطاب امر كن ايله موجود • واجزاء
مركبات مواليد ثلثه ايله مشهود ايدوب وجود انسانى جمله دن ممتاز • وشأن
معالى نشاننى • ولقد خلقنا الانسان فى احسن تقويم • عنوانيله سرفراز ايلدى •
بر حكيم چاره ساز • وبر كريم بنده نواز • دركه شفاخانه كرمندن اركان مختلفه •
الطبايعى بر بريله حسن امتزاج والفت • واجسام متباينة الاصلاحه مؤانست •
اعطا واهدا ايدوب مواليد ثلثه نك هر برنده دخى نيجه حكمت عجيبه • واسرار
غريبه ايجاد ايتمشدر كه اسبابدن بر سبب ايله حد اعتدالدن خروجى
سوء مزاجلرينى مقتضى اولورسه احدهما آخره سبب اولمقلغله تعديل مزاج
وبازار كرم معتادى رواج بوله • ولآلى صلوة صلوات • وغوالى تحف تحيات •
اول طبيب شفابخش علت عصيان • وحكيم دوارسان امراض جرم
وعصيان • اولان سلطان كونين • ورسول ثقلين • پادشاه خطه لولاك •
شهنشاه اريكه وما ارسلناك • كزيده عالم وزبده نسل بنى آدم • محمد المصطفى
عليه من الصلوات ازكاها حضرتلرينك حوم روضه ملائكك حضرتلرينه ارسال •
وروح وپرفتوح وپر انوارلرينه ايصال • اولنور كه • قانون شريعت غراسى
دافع امراض مزمنه جهالت • وشفاء طريقت عليا سى قامع ماده رديه ضلالتدر •
بر طبيب پر شفقت • وبر شفابخش امراض متدركه • فيه شفاء للناس •
اولان دار الشفاء رسالتندن افتادكان بستر شفا وطغيانه داروى
بر زوال عدة توحيد ايله تدبير • وخسته سار نبوتندن تب زده كان
التهاب عصيانى خاصه زلال شفاعتى ايله ارواء واسقايه دست عنايتنى
تشمير ايلمشدر • صلى الله تعالى عليه وعلى آله واصحابه واتباعه اجمعين وبعد
معلوم اوله كه علم طب بر بحر عماندر كه صدفچه مبادىسنده مستكن اولان
مرواريد نكاتنه دست رس محال • وبر طريق بى پاياندر كه منزلگه مقاصدنه
وصول بولمده كميت جابكر وتصور بى مجال • اولور نتكم امام ابقراط • العمر
قصير والصناعة طويلة • ديمكله مدة الحياة صناعة طبك انجق بر سنى ادراكدن
عاجز اولندوغنى بيان ايتمشدر • زيرا بو فن شريفك موضوعى اولان وجود
انسانك تحلل وتغذيسنك استمرارى ضرورى اولدوغندن هر لحظه ده
بر حالدن حالت اخرايه تغيرى كم وكيفك تغيرينى مستلزم اولمغله نو بنو امراض
جديده نك دخى حدوثنى اقتضا ايلر • پس اندن اوتورى حكماء يونانيه دن واطباء
لاتينيه دن حذاقت ايله مشهور اولنلر بو فنك اصول وفروعنده نيجه
كتب ورسائل تأليف وتصنيف ايلدوب • ومشاهير اطباء اسلاميه دن
رموزات طبيه يى مدقق • ومشكلات حكميه يى محقق اولان فحول وافاضلدن
نيجه كمسه لر دخى اعتبار واعتنايه لايق • فصيح وبليغ عبارتله اصول طبى نيجه
بابله مبوب • وفروع فنى نيجه فصلله مرتب • ايلدكلرندن ماعدا هر برى
دخى تجربه لى مرتبه نيجه قانون وقاعده بيان • ونيجه رموزات ومشكلاتى
عيان ايلمشلردر • اگرچه بو منوال اوزره قرنا بعد قرن هر عصرده ظهور ايدن
حذاق اطبانك مقتضاى وقتلرينه كوره بو فنده تأليف وتصنيفلرى ظهور
ايتمشدر • لكن فى زماننا هذا اكثر ناس • الطبيعة طبيب الامراض مقدمه سيله
عامل اولوب طبيبه مراجعتدن مستغنى اولدقلرندن ارباب استعدادك
دخى مشاغل دنيويه سبيله سعيلرينه قصور • وارباب كمالك قواى
همتلرينه فتور • كلمكله باب اجتهاد مسدود • وارباب تجربه وقياس مفقود
اولمه مرتبه سنه قريب اولوب • ونو بنو ظهور ايدن امراض جديده كتب
متقدمينده مسطور اولمغله اطباء زمانه تشخيص وتميزنده عجزلرى ظاهر
وترتيب علاجنده قصورلرى باهر اولديغندن استاذ حكماء زمان • وملاذ
الاطباء دوران • قدوة العلماء المحققين • وزبدة الاطباء المتأخرين • حين

الاعیان • ومجدد علم الابدان • حلال مشکلات الطبیه • وکشاف رموزات
الفیلسوفیه • بوعلی الدهر • وجالینوس العصر • رئیس الاطباء السلطانیه
فی الدولة العثمانیه المولی صالح افندی انار الله مرقده • واضاء بشآبیب
الرضوان مشهده حضرتلری • بو علم شریفک شانی نقصان • و بو فن
لطیفک ترتیب علاجاتی پریشان • اولمامق ایچون • زمانن هوایه مصروف
وآوانن عبثه مظروف • ایتمیوب حسبةً لله • وابتغاءً لمرضاة الله جمیع
دقایق وحقایقنی توضیح وبیان • وکتب متقدمینده مذکور • اولمیوب
حدوثی ووقوعی قریب اولان • بالیقه ومرض افرنجی • وبونلرک امثالی
امراض جدیده نک • دخی اسباب • وعلاماتنی • ومعالجاتنی بربر تصریح وعیان
ایلیوب • بر بی نظیر تألیف وتصنیف وجوده کتورمشلر درکه • فی نفس الامر اطبای
متأخریندن برفرد بویله بر تألیفه موفق اولمامشدر • لکن تألیف مزبور هنوز
تبییض وترتیب اولنمدن ناکاه وجود شریفلرینه • سوء مزاج طاری اولوب
نظم ان الطبیب له عقل ومعرفة • ما دام فی اجل الانسان تأخیر • حتی اذا
ما انقضت ایام مهلته • خان التدبیر وخانت العقاقیر • مقتضاسنجه
تمغاکر بندرکاه فنا دفتر مفردات ایام میاننه مهر ختام اورموق صددنده اولدقلرنده
تدبیر ومعالجات سودمند اولمیوب نظم الا کل شیء ما خلا الله باطل •
وکل نعیم لا محالة زائل • نکته سی آشکار • وارجعی امرینه امتثاله قرار • ویروب
روح شریفلری رحمة اللهیه طیران وکذار • ایلدوکندنصکره • ولد محترم ومخدوم
مکرملری اولان حضرت مولی الموالی • وقرة عین المعالی • فلاطون الآوان •
وارسطاطالیس الزمان • صدر الصدور • وبدر البدور • مجمع الکمال •
ومرجع المجد والجلال • المولی المرحوم یحیی افندی علیه رحمة الهادی حضرتلرنده •
نکته الولد سر ابیه • آشکار اولوب جنت مکان وفردوس آشیان •
مرحوم ومغفورله • والد محترملرینک تألیف بیوردقلری کتاب جامع الفوائدک
عروس معانیسنی چشم اعتباردن دور • وابکار معانیسی حجب نسیانده مستور •
اولمسنی رواکورمیوب • بلکه بین الاطباء متداول ومشهور • وسعی والد محترملری
مشکور اوله دیو مؤلف مرحومک تحریر وتبیحاری اوزره تبییضنه همت •
ومقالات وفصولنک ترتیبنه رغبت • مراد ایتدکلرنده طرف پادشاهیدن
مأمور وملتفت • اولدقلری مناصب جلیله ده خصوصا صدارت روم تشریفیله
مشرف اولدقلرنده • اجرای احکام شرعیه ایله اوقات کذار • اولدقلرندن ناشی

تألیف مرقومک تبییضنه وقت مساعد اولمغله • طرف سعادتلرندن خدمت
تبییض اول وقتک ارباب استحقاقندن ابو الفتح سلطان محمد خان علیه الرحمة
والغفران دار الشفاسنده طبیب اول اولمغله بین الاقران ممتاز • وسلکده
پایه طریق تدریسدن مرتبه صحن قدمنهاده لکله سرفراز • اولان محمد ابو الاسعاد
علیه رحمة رب العباد • جنابنه تفویض اولنوب • اولدخی امتثالاً للامر کتاب
مزبورک تبییضنه اهتمام • وفواید مقالات وابوابنی کشیده سلک انتظام •
ایدوب • غایة الاتقان فی تدبیر بدن الانسان • اسمیله تسمیه اولنمشدر • اول
وقتدن الی الان کتاب مزبور بین العلما دوش اعتبارده مرفوع • وعند
الاطبا مقبول ومطبوع • اولمشدر • الحالة هذه مرحوم مشار الیه رحمة الله علیه
حضرتلرینک واسطة العقد سلک الجواهر • اولاد کرامی اولان صدر الصدور
العظام • ومولی الموالی الکرام • وحید العصر والاوان • وفرید الدهر والزمان •
شمس الانام • بدر الهمام • متوّج تاج الشریعة الاحمدیه • ومشرق سراج الطریقة
المصطفویه • رکن الدولة والفضائل • وقطب دائرة الموالی والافاضل • سیدنا
ومولی موالینا فیض الله افندی لا زال وجوده مترقیا فی مدارج الکمال • ومتمکناً
فی اعالی مراتب العز والجلال حضرتلری اوان شبابدن الی یومنا هذا فن طبه
اشتغال • وتجربه سنی تحقیقه ایرشدرمکی خیال • ایدن فقیر قلیل البضاعه • وعدیم
الاستطاعه • مصطفی بن محمد داعیلرینی خدمت طبابتده استخدام • وتشخیص
مرض وترتیب علاج علل وعرضده فی الجمله رایحهٔ استعداد استشمام • بیوروب
اول نسخهٔ جلیله نک تعمیماً للفائده • لسان ترکی یه ترجمه اولنمسنی اراده بیوردقلرنده
امتثالاً لامره العالی بو امر جلیله تشمیر بازوی همت عاجزانه قلندی • آمدی بویله
بر کتاب جلیل الشانک ترجمه سی دخی بر اسمله مسمی اولمقلغه سزاوار • اولمغله
ترجمهٔ مزبوره • نزهة الابدان فی ترجمة غایة الاتقان • اسمیله تسمیه اولنمشدر •
والله الهادی للسداد • ومنه المبدا والیه المعاد بو کتاب درت مقاله اوزرینه
ترتیب اولنمشدر • اوّلکی مقاله ترکیب علاجدن اتمک مراد ایدن کمسه لره اقتضا
ایلین کلیات بیاننده در • اوچ جزئی مشتملدر • اوّلکی جزء اوچ باب اوزرینه در
اوّلکی باب ترکیبه حاجت بیاننده درکه لسان یونانیده فرساکوبیه •
دیو تسمیه اولنمشدر • بر قاچ فصلی مشتملدر • ایکنجی باب شرابیه یعنی ترکیب علاج
ایدن کمسه یه لازم اولان شیلر بیاننده درکه یانده حاضر بولنوب وقت
حاجتده انکله عمل ایلیه • بودخی بر قاچ فصلی مشتملدر • اوچنجی باب مرکباتک حفظی

وهر برینک مقدار شربتلری بیاننده در. بوباب دخی برقاچ فصلی مشتملدر.
ایکنجی جزء دوالرک طبیعتی وهر برعضوه مخصوص اولنی بیاننده درکه ترکیب
اتمک مرلو ایدکده شرابی یه وطبیبه آسان اوله. وبوجزء ایکی باب اوزرینه در.
اولکی باب دوانک تعریفی وتقسیمی بیاننده در. برقاچ فصلی مشتملدر. ایکنجی باب
هر برعضوه مخصوص اولان دوالر بیاننده در. بودخی برقاچ فصلی مشتملدر.
اوچنجی جزء شرابی یه التلردن لازم اولان شیلر وتدبیرلر بیاننده در. بوجزء
بر باب. ویکرمی بش فصلی مشتملدر. ایکنجی مقاله اقرابادین بیاننده درکه معتبر
ترکیبلری جامع دیمکدر. ایکی جزئی مشتملدر. اولکی جزء بش باب اوزرینه در.
اولکی باب مقطر صولر وحل چقرمق بیاننده در. ایکنجی باب شربتلر علی
بیاننده در. اوچنجی باب کوکلردن ومیوه لردن وچچکلردن اولان مربالر
بیاننده در. دردنجی باب سفوفلر بیاننده در. بشنجی باب قرصلر بیاننده در.
بوباب ایکی فصلی مشتملدر. ایکنجی مقاله دن ایکنجی جزء خارجدن استعمال
اولنان مرکب دوالر بیاننده در. بوجزء اوتوز درت فصلی مشتملدر. اوچنجی
مقاله هر عضوه مخصوص اولان مرضلر بیاننده در. دردنجی مقاله بر عضوه مخصوص
اولمیوب جمیع بدنه عام اولان مرضلر بیاننده در. بومقاله درت باب
اوزرینه در. اولکی باب حمالر بیاننده در. بوباب یکرمی ایکی فصلی مشتملدر. ایکنجی
باب شیشلر بیاننده در. بوباب برقاچ فصلی مشتملدر. اوچنجی باب
جلده عارض اولان مرضلر بیاننده در. دردنجی باب زهرلر وزهرلو حیوانات
صوقدوغنک علاجلری بیاننده در. بوباب اوچ فصلی مشتملدر. اولکی فصل
معدنی زهرلر بیاننده در. ایکنجی فصل نباتی زهرلر بیاننده در. اوچنجی فصل
حیوانی زهرلر بیاننده در. اولکی مقاله ترکیب عملارین اتمک مرلو ایدن کمسه لره
اقتضا ایلین کلیات بیاننده در. اوچ جزئی مشتملدر. اولکی جزء اوچ باب اوزرینه در.
اولکی باب ترکیبه حاجت بیاننده درکه لسان یونانیده قرب کوبیه
دیو تسمیه اولنمشدر. بودخی برقاچ فصلی مشتملدر. اولا معلوم اوله که طبدن
جزء عملی ایکی قسمه منقسم اولور. اولکی قسمی موجود اولان صحتی حفظدر. ایکنجی قسمی
معالجه امراضدر. وبوایکی قسمی دخی ادویه استعمالیله حاصل اولور. ادویه
دخی یا مفرددر ویا مرکبدر. اما ادویۀ مفرده نک قوتی وفعلی اکثر امراضده
مؤثر اولمیوب استعمالی تکمیل اولنمغه طبیب اولنلر حفظ صحت وازاله
مرضده ترکیبه محتاج اولورلر. پس صنعت طبک تکمیل اولمسی ایچون اعمال ترکیبه

اطلاع ایله حاصل اولور. وادویۀ مفرده نک استعمالی قلیل اولمسنک سببی چوقدر.
بومحلده سببلرین بیانه شروع اولنسون فصل بو فصل مفرداتی استعماله مانع
اولان سببلر بیاننده در. بودخی درت در. اولکی سبب نفس دوادندرکه. دوانک
یا شدت کیفیتندن ویاخود ردائتندن ناشی اولوب تعدیل واصلاحه محتاج
اولمقدر. کذلک بعض دوالرک مشروباً کرک خارجدن استعمال
اولنسون لکن استعمالی متعسر اولوب دوالر آخرلر مزج وترکیب اولنمغه محتاج
اولور. مثلا دوالر یابسک یبوستی ورطبک رطوبتی تعدیل ایدوب عضوه
سیلانی منع ایدر. دوا ایله مزج اولنور. کذلک حدتی اولان دوایی عضو
متحمل اولسون ایچون لذعنی تعدیل وغلیظ اولان دوانک عضوه نفوذی
سریع اولسون ایچون بعضی سریع النفوذ دوا ایله ترکیب اولنور. وکاهیجه
رایحه سی کریه وطعمی بشیع اولدقده رایحه سنی تطییب وطعمنی تلطیف ایدر
شیئلر مزج اولنور. وکاهیجه دوانک حرارتنی اکسک ویا زیاده اتمک
ایچون ترکیبه محتاج اولنور. وکاهیجه دخی سمیتلی اولان دوانک سمیتنی ازاله
ایچون ترکیبه محتاج اولنور. مثلا افیونک جند بیدستر وزعفران ایله اصلاح
وترکیب اولندوغی کبی. وکاهیجه دوانک سریعا قوتی زائل اولمیوب محفوظ
اولسون ایچون عسل ویا شکر اضافه اولنوب ترکیب اولنور. وکاهیجه
دخی دوانک لطیفنی کثیفندن آیرمغه محتاج اولنور. تخم قرعه وانبیق ایله
تقطیر اولندوغی کبی. وبعض دوانک طبخله رتی آلندیغی کبی. وکاهیجه دوا قوی
اولوب تحللی سریع اولمغله تحللنی منع ایدر شیئلر مزج اولنور. تخم قرنفل
یاغی ودارچین یاغی واغاج قاودی یاغی جام صاقزی وبالموجی وبونلره
مشابه اولان شیئله خلط اولندوغی کبی که قیروطی اولوب سرعت تحللنی
حفظ ایلیه. ایکنجی سبب مرض مرکب اولوب دواء مفرد ایله مداوات ممکن اولمغله
بحسب العله ترکیبه محتاج اولنور. وکاهیجه دخی نیجه مرضلرده استعمال اولنسون
ایچون ترکیب اولنور. تریاق فاروق ومثرودیطوس ترکیب اولندوغی کبی.
اوچنجی سبب مزاجلر وسنلر واقالیم وبلدان مختلفه اولدوغندن هر شخصک
مزاجنه وسننه وقوتنه مناسب ترکیب اولنمغه محتاج اولنور. دردنجی سبب
عضو حسبیله ترکیبه محتاج اولنور. تخم کوکس علتلری ایچون لعوقلر وخارج
بدنده اولان شیشلر ایچون ضمادلر وطلالر وباقلر ترکیب اولندوغی کبی
دیو سببلره زیاده وقوف حاصل اتمک مرلو ایدن کمسنه جالینوسک

قاطاجانس اسمیله مسمی اولان کتابنه نظر ایلسون. وبو ذکر اولنان درت
سبب ایکی امره راجعدر. اولکیسی دوا مرضک قوتنه کوره مناسب اولمسیدر.
ایکنجیسی ادویه لطیف اولوب تناولی آسان اولمسیدر. پس بوندن
اوتوری امام بقراط درکه اسهید جبارلر طبیبک طوترالی در الی اولمیان
طبیب یالکز صنعتله نیجه علاج ایدر. فصل بو فصل دوالرک ترکیبنه وشربتلرین
عملنه مباشرت ایدن کمسنه لره لازم اولان شیلر بیانندهدر. ترکیبه حاجت
اولنماسی فصل سابقدن معلوم اولدی. بو فصلده دخی ادویه یی ترکیب ایلین
کمسنه یه حاجت اولان احوالی ذکر ایدهلم. دوالری ترکیب ایلین کمسنه درت
شیئه محتاج اولور. اولکیسی مرضی ومرضک سببنی واعراضنی بلمکدر. ومرضنه
مناسب اولان ترکیبده اصل اولانی بلمکدر. ترکیبده اصل اولان کاهیجه
بر دوا اولور. مثلا ایارج فیقراده صبر اولدوغی کبی. وکاهیجه متعدد ومتشابه اولور.
مثلا صفرایی اسهالده محموده ایله راوند اولدوغی کبی. وکاهیجه ترکیبده اساس
واصل متعدد ومتخالف اولور. اندن اولوتری ترکیبده اصله نسبت اولنوب.
مثلا معجون الراوند وحب السنا درلر. اما داخی ترکیبک اساسی اولان
اصل ترکیب نه ایچون عمل اولنه جغی بلنمیه جک کبی ترکیب اولمز. خصوصا مسهلاتده
اوله. زیرا اصلی بلممک خطر عظیمه وهلاک مریضه مؤدی اولور. ایکنجیسی دوانک
تعدیلنی وعلته مناسب مقدارینی بلمکدر. مثلا دوانک قوتی ضعیف ایسه
دوایه قوت ویرمکله. وحرارتی زیاده ایسه حرارتنی تعدیل ایتمکله. وکیفیتی ردی
ایسه اصلاح ایتمکله در. اوچنجیسی هر بر عضوه مخصوص اولان دوایی بلمکدر. مثلا
معده ایچون افسنتین وکبد ایچون قیون ادتی ودماغ ایچون فاوانیا کبی. وعضوه
دوانک سرعتله واصل اولمسنی وعضوده دوانک اثری نه قدر اولنجه دورمسنک
زمانی بلمکدر. دردنجی ترکیب تزیه فاسد اولمدن حفظ ایلمسنی بلمکدرکه نیجه مدت قارب
وقت حاجتده استعمال اولنه. ودخی ترکیبک طعم ورایحه سنی لطیف ایتمکی
بلمکدرکه. استعمال اولندقده سهولتله تناول اولنوب طبیعت متنفر اولمیه
وترکیبدن غرض متعدد اولدوغیچون ترکیب دخی انواع کثیره یه متنوعه
ومتعدد اولور. جالینوس درکه افضل اولان مرکب دوالرینی تحکم اولدوغی
مرتبه آزتمقدر. اکر استعمالی کثیر وبولنمسی سهل دخی اولورسه ده. ودخی
جالینوس عوام ایچون ادویه وبعض ترکیب یازمغی منع ایدر. اکر ترکیب
آسان دخی اولورسه. زیرا خلقه ترکیب یازمق صنعته اهانت ومعرفتی

حقیره سبب اولوردر. اما بعض اوتانه جق کسنه لر ومخالفتی ممکن اولمیانلر ایچون
بعض ادویه وتراکیب یازلق لازم کلورسه ادویه نک وجودی نادر وبهاسی
اغر ودوالری چوق ترکیب یازه لر دیو تنبیه ایدر. فصل بو فصل وزنلر واولچکلر
بیانندهدر. معلوم اوله که اوزان ومکیال بلنمدکجه ترکیب تمام اولمز زیرا البته
قونه جق دوا وزنله تقدیر اولنور. بو محلده اطبای متأخرینک اعظمی قتنده اکثر
بلدانده استعمال اولنان وزنلر ذکر اولنسون تاکه هر وزنک مقداری
معلوم اولوب محلنده اکا کوره عمل اولنه. سنارطوس طبیب درکه شول
دواکه ترکیب اولندقده ادویه سی یا عدد ایله یا وزنله ویا کیل ایله تقدیر اولنور.
عدد ایله تقدیر اولنان دوالر میوه لر وحبوب کبار کبیدر. نتکم بعض مطبوخلرده
مثلا اون عدد اریک وبش عدد انجیر دینور. ویاخود بعض اجزادن بر جزء
ویا ایکی جزء ویا اوچ جزء ویا نصف جزء ویا ثلث جزء وبونک امثالی دینور بو تقدیره
عدد اولنلردن تقدم ایدن شئی زوج اولور. یعنی مجموعی بر صنفدن اولور.
مثلا بر ترکیبده بر جزء دارچین دیوب بر درهم قرنفل دیمک اولمز. وکیللرین
دخی بعضیسی کبیر وبعضیسی صغیردر. کذلک اولچولنجک شئی دخی بعضیسی
سیالدر یعنی اقجیدر. اولچویه محتاجدر. وبعضیسی قرودر. ال ایله تقدیر اولنور.
نتکم اکثر حشیشلرده بر قبضه ویارم قبضه دینور. وقبضه کبیره دن مراد ایکی
ال ایله الینجق مقداردر. وبوکه حفنه دخی تسمیه اولنور. ویارم قبضه دن مراد
بر ال ایله الینجق مقداردر. وقبضه لطیفه دن مراد بر مقلری اوجیله الینجق مقداردر.
وسیال اولوب اقجی اولان شیلر دخی کاهیجه اولچک ایله. وکاهیجه وزنله
تقدیر اولنور. لکن اکثر استعمال اولنان وزندر. معلوم اوله که اطبانک
بیننده قبضه ده اختلاف اولمیوب انجق اختلافلری وزنلرده اولدوغی
وزنلر مختلف اولدوغندندر. زیرا یونانیلرین وزنلری اسلامیونه مخالفدر.
کذلک اطبای افرنج بینلرنده استعمال اولنان اوزان دخی مخالفدر. پس
بو اختلافاتی بو محلده ذکره حاجت اولمیوب. بلکه بو تألیفده ذکری لازم
اولان انجق حالا انک اوزرینه اصطلاح اولوب. ومرکباتدن ذکر اولنان
شیلرک جمیعیسی انک اوزرینه بنا قلنان وزندر. بز دیرزکه جمیع عددین
مبدائی واحددر. یعنی بر عدددر. وهر بر عدد منحل اولسه ینه واحده منتهی
اولور. کذلک وزن دخی حبه یه منتهی اولور. وحبه دن مراد جمهور اطبای
اسلامیون. واطبای یونانیون واطبای افرنج قتلرنده مقداری معتدل

اولان اربه در. و بو حبه عدد دن واحدک نظیریدر. و جمیع اوزان حبه دن مترکب
اولوب هر بر مرکب اولان وزنک اسم مخصوصی واردر. سنارطوس
طبیب درکه اوزانک اساس و مبدائی اولان حبه بغدایدن واربه دن
معتدل اولان حبه درکه ایکی حبه یه عربجه طسوج و یونانجه خلقوص درلر.
و ایکی خلقوصه یونانجه قیرطیون و عربجه قیراط و خروبه دخی درلر که درت
حبه در. و نصف اوبولوس التی حبه درکه درهمک اون ایکی جزئندن بر جزء در. و تمام
اوبولوس اون ایکی حبه درکه سدس درهمدر. بونه عربجه دانق درلر. و دخی
ایکی اوبولوس یکرمی درت حبه درکه ثلث درهمدر. بونه یونانجه غراما و لاطینجه
اسکروبلو درلر. و معلوم اوله که اهل بندقیه و نیقولاوس شراحی قتلرنده
اسکروبلو یکرمی حبه در. و نصف درهم که یونانجه ظریوبلون درلر. لغة مصریه در
و قدماء یونان قتنده مستعمل اولان درخمی یتمش ایکی حبه در. و یونانیلر ها ایله
درهمی درلر. بو درهمی ابن فراسیون و جمیع اسلامیون قتلرنده التون
وزنیدر که اوچ اسکروبلو یاخود التی اوبولوس یاخود اون سکز قیراطدر.
و رطلک دخی طقسان التی جزئندن بر جزء در. اما اوقیه سکز درخمیدر که
رطلک اون ایکی جزئندن بر جزءدر. و بر رطل دخی اون ایکی اوقیه درکه طقسان التی
درخمیدر. معلوم اوله که بلاد بندقیه ده. و نیقولاوس و اکثر ناس قتلرنده
الآن استعمال اولنان درهم التمش حبه در. و الحاصل دراهم مذکوره درخمی
بر تغییری استعمال اولنوریسه نسبت محفوظه اولدقده ترکیبده خطا اولمز. اما کیلک
خصوصا اشیاء رطبه ایچون انواعی کثیردر. کیلالدن استعمالی کثیر اولانی
ذکر ایده لم. کیلالک صغیری ملعقه درکه برقاشقدر. و بو ملعقه وزندن حبه
مجراسنه جاریدر. بو دخی درت نوعدر. ملعقه نک اک کوچکی یاریم درهم
مقداریدر. و اک بیوکی درت درهم مقداریدر. کیلک بری دخی میسطرون
درکه ادهانده التی درهم و شرابده و صوده یدی درهم و عسلده طقوز درهم
اعتبار اولنور. بری دخی قیاثوس در. معناسی کوچک فنجان دیمکدر. ادهانده
اون ایکی درهم و شراب و صوده اون درت درهم و عسلده اون سکز
درهم اعتبار اولنور. بری دخی اکسی وافن در. معناسی کاسه دیمکدر که
فنجان کبیردر. ادهانده اون سکز درهم و شراب و صوده یکرمی درهم
و عسلده یکرمی یدی درهم اعتبار اولنور. اما اطباء افرنج قتنده اکسی وافن
عسلده یکرمی درت درهمدر. بری دخی مین درکه یونانجه قوطیلا درلر. التی

قیاثوسدر. ادهانده طقوز اوقیه و شراب و صوده اون اوقیه و عسلده
بر بچق اوقیه اعتبار اولنور. بری دخی اکسستس درکه ایکی مین و اون
ایکی قیاثوسدر. و قیاثوسک اون اوچ اکساستنسه نسبتی اوقیه نک رطله
نسبتی در. ادهانده اون یدی اوقیه و شراب و صوده یکرمی اوقیه و عسلده
یکرمی یدی اوقیه اعتبار اولنور. بری دخی القفوره درکه التی اکساستسدر.
ادهانده طقوز رطل و شراب و صوده اون رطل و عسلده اون اوچ
بچق رطل اعتبار اولنور. بری دخی اوزنادر. و بونه الآن قادوس تعبیر
اولنور. قرق سکز اکساستسدر. ادهانده یتمش ایکی رطل و شراب و صوده
سکسان رطلدر. و عسلده یوز سکز رطل اعتبار اولنور.

فصل

بو فصل دوانک مقدار شربتنی بلمک بیاننده در. معلوم اوله که ادویه بیننده
حرارت و برودتده و ضعف و قوتده تفاوت ظاهر اولدیغندن
هر بر دوانک مقدار شربتلری دخی متفاوتدر. ادویه کرک مفرد اولسون
کرک مرکب اولسون و کرک مصلح و کرک مسهل اولسون درجات اعتباریله
درده تقسیم اولنمشدر. و هر ادویه مفرده عناصردن مرکب اولمغله
حار مطلق و بارد مطلق بولنمز. انجق بزم حار و بارد دیدیکمز جزء غالب
اعتباریله در. ایچون دوانک حرارت و برودتده درجه سنی فرق اتمک
متعسردر. و اطباء بو بابده چوق سوز سویلمشلردر. لکن حقه اقرب اولان
اکثر حکماء افرنج قتنده دخی فیلسوف کندی مذهبی در. فیلسوف مزبور
درجاتی هندسه طریقیله علی سبیل التضعیف تقسیم ایلیوب دیمشدر که
دوا معتدل اودرکه انده کیفیات مقدارده برابر اوله. و درجه اولیده
حار اولان دواده حرارت معتدلده اولان حرارتک ضعفیدر. و درجه
ثانیه ده حار اولانک حرارتی اولی ده حار اولانک ضعفیدر. بو تقدیرجه
درجه اولیده ایکی جزء حرارت و درجه ثانیه ده درت جزء حرارت درجه
ثالثه ده سکز جزء حرارت و درجه رابعه ده اون التی جزء حرارت واردر.
و اطبادن بعضیلری درجاتده عدد اعتبار ایدوب دیدیلرکه درجه
اولی ده بر جزء و ثانیه ده ایکی جزء و ثالثه ده اوچ جزء و رابعه ده درت جزء حرارت
واردر دیدیلر. لکن سنارطوس طبیب بو قولی بعید کوروب دیمشدر که
درجات بیننده مخالفة عظیمه واردر. زیرا کورمزمیسنکه درجه اولی ده حار
اولان ایله درجه ثانیه ده حار اولانک بیننده مخالفت درجه ثالثه و درجه

رابعه بینینده اولان تفاوت ومخالفته نسبت ایله قلیلدر زیرا درجهٔ ثالثه ده
حار اولان دوا خوفسز چوق استعمال اولنور اما رابعه ده اولنلرین استعمالنده
سمومدن احتراز اولندوغی کبی احتراز اولنور امدی بو دکلدر الا درجتین بیننده
واقع اولان تفاوت عظیمه دن ناشیدر جمهور اطبا افرنج دخی بو قوله
ذاهب اولمشلردر پس بوندن اولوری ادویهٔ معتدله غیر مسهله نك اقل
شربتی ثلثان درهمدن اون التی درهمه دکدر ودرجهٔ اولیده اولان دوا ثلث
درهمدن سکز درهمه دکدر ودرجهٔ ثانیه ده اولان دوا سدس درهمدن
درت درهمه دکدر ودرجهٔ ثالثه ده اولان بش حبه دن ایکی درهمه دکدر
ورابعه ده اولان ایکی بچق حبه دن بر درهمه دکدر بو دخی معلوم اوله که هر بر درجه
اوچ مرتبه یه تقسیم اولمشدر نتکیم درجه نك اولی و وسطی وآخری درلر امدی درجهٔ
رابعه نك آخرنده اولاندن احتراز واجبدر بو دخی معلوم اوله که بو مقابده درجه
ایله مراد دوانك قوتنده مرتبه سیدر بونخه کیفیتده دکلدر **فصل** بو فصل
ادویهٔ مسهله نك قول جزئی ایله هر برینك بشقه بشقه مقدار شربتلرینی بلمك
بیاننده در کرچه ادویهٔ مسهله نك طبایعنی وقوتلرینی بلمك مفرداتنده ذکر
اولنمشدر لکن بزم غرضمز بو محلده ادویهٔ مسهله نك هر برینك مقدار
شربتنی بیاندر که ادویه دن ترکیب مراد ایدنلره آسان اوله معلوم اوله که
کاهیجه بر دوانك جرمی یاخود مطبوخی ویاخود منقوعی استعمال اولنسه
اول دوانك مقدار شربتی متفاوت اولور زیرا دوای واحدك جرمندن
بر درهم استعمالی کافی اولسه مطبوخا یاخود منقوعا استعمال اولندقده
بر درهمی کافی اولمیوب بلکه اوچ درت درهمی کفایت ایدر ومعلوم
اوله که ادویهٔ معتدله نك اکثری غذا مجراسنه جاری اولمغله ذکرینه شروع
اولنمیوب بلکه درجهٔ اولیده اولنلر ایله بدأ اولندی بز درز که درجهٔ اولیده
اولان دوانك مقدار شربتی اون التی درهمدر زیرا معتدلك آخری درجهٔ
اولی نك اولیدر اما مرقهٔ دیك ولبن حلیب وعصیر عنب وبونلره
مشابه اولنلر اغذیه جنسندن اولمغله بونلرین تناولی سکز اوقیه مقداریدر
بو دخی معلوم اوله که هر بر درجه نك آخرینك حکمی کندی ابتداکی درجه نك
اولینك حکمی کبیدر وبو نسبت جمیع ادویه ده حفظ اولنمق واجبدر
پس بو تقریر اولوری درجهٔ ثانیه نك آخرنده اولانك شربته نهایتی درت درهمدر
وثالثه نك آخرنده اولانك یارم درهمدر زیرا رابعه نك اولیدر ورابعه نك

آخرنده اولنلرك مقدار شربتی اوچ حبه یاخود درت حبه در **فصل** بو فصل
درجهٔ اولی نك اولنده اولان دوالرین مقدار شربتی بیاننده در درجهٔ اولی نك
اولنده اولان مثلا مکرر کل شرابی ومکرر بنفشه شرابی کبی دوالرین مقدار
شربتلری ایکی اوقیه دن سکز اوقیه یه دکدر ودرجهٔ اولی نك اواسطنده اولنلر
مثلا مکرر کل بالی ومکرر بنفشه بالی کبیلرین مقدار شربتی اون ایکی درهمدن
قرق درهمه دکدر ودرجهٔ اولی نك آخرنده اولنلر مثلا کل عصاره سی وبنفشه
عصاره سی کبی دوالرین مقداری سکز درهمدن یکرمی درت درهمه دکدر
ومن افرنجی دخی درجهٔ اولی ده اولان دوادندر مقدار شربتی سکز درهمدن
یکرمی درت درهمه دکدر تمر هندینك دخی مقداری سکز درهمدن اون
التی درهمه دکدر وکاهیجه یکرمی درت درهمه دك استعمال اولنور وخیارشنبرك
درت درهمدن اون ایکی درهمه دکدر وبو دخی کاهیجه اون التی درهمه دك
استعمال اولنور اما شفتالو چچکی شرابنده وارسا عصاره سنده اختلاف
اولنوب بعضیلر درجهٔ اولی دیر وبعضیلر درجهٔ ثانیه دن عد ایتمشلردر
حاصلی مقدار شربتلری سکز درهمدن وقوی المزاجلرده اون ایکی درهم استعمال
اولنور بنتارتوس طبیب درکه بر مستسقی آدمه اون ایکی درهم ارسا
عصاره سیله التی درهم من افرنجی ایچوردم التی قدر مجلس اجابت ایلدی
ودخی درجهٔ ثانیه نك اوسطنده اولانك مقدار شربتی درت درهمدن التی درهمه
دکدر مثلا صمغ بطم کبی ودرجهٔ ثانیه نك آخرنده اولانك مقداری اوچ درهمدن
یدی درهمه دکدر افتیمون دخی بویله در یعنی مقدار شربتی جرمندن ایکی درهمدن
درت درهمه دکدر ومطبوخندن سکز درهمه دکدر ودخی درجهٔ ثالثه نك اولنده
اولانك شربتی بر درهمدن درت درهمه دکدر صاری هلیله دخی بو قبیلدندر مطبوخا
استعمالی بش درهمدن سکز درهمه دکدر وراوندك دخی شربتی بر درهمدن
درت درهمه دکدر بعضیلر راوندی درجهٔ ثالثه نك وسطنده عد ایلیوب
ایکی درهمی کفایت ایدر دیدیلر کذلك غاریقون وکابلی دخی بویله در یعنی مقدار
شربتلری ایکی درهمه دکدر ومطبوخنده درت درهمدر ودخی درجهٔ ثالثه نك
وسطنده اولانك مقدار شربتی ثلثان درهمدن ایکی درهمه دکدر صبر دخی بویله در
یعنی شربتی یارم درهمدن ایکی درهمه دکدر ومطبوخنده اوچ درهمه دکدر
وبزر قطونانك دخی شربتی اوچ درهمه دکدر وبسفایجك ایکی درهمدن اوچ
درهمه دکدر مطبوخنده سکز درهم یا دخی زیاده در وسنا مکینك جرمندن

یعنی قدر زنجفیل اکسی

بر درهمدن ایکی درهمه دکدر، مطبوخنده درت درهمدن سکز درهمه دکدر، وبجوقانک دخی جرمی بر درهمدن ایکی درهمه دکدر، مطبوخنده درت درهمدر، ودخی درجهٔ ثالثه‌نک آخرنده اولنک مقدار شربتی یارم درهمدن بر درهمه دکدر، اسارون دخی بو قبیلدندر یعنی جرمندن مقدار شربتی یارم درهمدن بر درهمه دکدر، مطبوخنده ایکی درهمدن درت درهمه دکدر، وقرطم که عصفور تخمیدر مقدار شربتی اوچ درهمدن بش درهمه دکدر، وکرنب بحرینک دخی مقدار شربتی بر درهمدن بربچق درهمه دکدر، ومطبوخنده سکز درهمدن اون ایکی درهمه دکدر، وسورنجانک دخی ثلثان درهمدن بربچق درهمه دکدر، مطبوخنده ایکی درهمدن اوچ درهمه دکدر، وتربدک دخی کذلک جرمی ثلثان درهمدن بر درهم وثلث درهمه دکدر، مطبوخنده درت درهمه دکدر، حجر ارمنی وحجر لاژوردک مقدار شربتلری یارم درهمدن بر درهمه دکدر، مغسولاً استعمال اولنمدقلرنده بر درهم وثلث درهمدن بربچق درهمه دکدر، وجاوشیرک دخی یارم درهمدن بر درهمه دکدر، بعضیلر ایکی درهمه دک استعمالن جایز کوردیلر، وخربق اسودک مقدار شربتی ثلث درهمدن ثلثان درهمه دکدر، ابن ماسویه وقدمای یونانیدن بعضیلر خربق اسودی بر درهمدن زیاده حبه ومطبوخنده درت درهم استعمال ایتدرمشلردر، کذلک حلابه‌نک مقدار شربتی ثلث درهمدن ثلثان درهمه دکدر، ودخی درجهٔ رابعه‌نک اولنده اولنک مقدار شربتی اون حبه‌دن یارم درهمه دکدر، مازریون ومازریون تخمی کبی که بونک مقدار شربتی سکز حبه‌دن یکرمی حبه‌یه دکدر، مطبوخنده یارم درهمدن بر درهمه دکدر، کذلک حنظلک شحمندن ثلث درهمدن نصف درهمه دکدر، وبعضیلر ثلثان درهم دیمشلر لکن چوق اولان آزلکی درسنارتوس طبیب درکه، درجهٔ رابعه‌ده اولان ادویهٔ مسهله‌یی لایق اولان شربتنه تابع مقدار استعمال ایتمکدر، مکرکه قوی المزاج کمسه‌لر ایچون اوله وتجربه بونی شاهدر برکمسنه شحم حنظلدن اون بش حبه استعمال ایلسه کفایت ایدر، مع هذا شربتنه تابع دکلدر، اسکندردن نقل اولنمشدرکه، مازریار بندقی، وبراصاغولانم طبیبلر شحم حنظلک وجه مشروع اوزره اولان استعمالندن زیاده استعمال ایتمک اگرچه نادراً بعض امزجه متحمل اولورسه دخی خلاف قانوندر، دیدیلر، ودخی درجهٔ رابعه‌نک اوسطنده اولنک مقدار شربتی بش حبه‌دن اون حبه‌یه دکدر، سقمونیا کبی بونک مقدار شربتی بش حبه‌دن اون ایکی یاخود اون بش

حبه‌یه دکدر، ودخی درجهٔ رابعه‌نک آخرنده اولنک مقدار شربتی اوچ حبه‌دن اون حبه‌یه دکدر، فرفیون کبی وشبرم کبی بونلرن مقدار شربتلری جرمندن بش حبه‌دن اون حبه‌یه دکدر، اما شبرمک لبنندن اوچ حبه‌دن سکز حبه‌یه دکدر، کذلک انتیمون که دموربوزان درلر مقدار شربتی مصعدندن کرک زجاجیندن اولسون اوچ حبه‌دن آلتی حبه‌یه دکدر، وکاهیجه بو انتیمونک مقدار شربتی تدبیرینک اختلافی سببیله مختلف اولور، بو مذکورات ادویهٔ مسهله‌دن الآن مشهور اولنلردر، اگر بزم ذکر ایدیکمز دوانک غیری دوا بولنورسه طبع مستقیمی اولنلر هر برینی مرتبه‌سنه الحاق ایلیه‌لر،

فصل بو فصل دواء مرکبک کرک مسهل وکرک مسهلک غیری اولسون مقدار شربتلرینک استخراجنک طریقی بیاننده‌در، دواء مفردک مقدار شربتلرینی ذکر ایتدک ایسه بو مقامده دخی مرکبک مقدار شربتنه شروع اولندی، معلوم اوله‌که، دواء مرکبدن مقدار شربتی بلمک اوچ شیئی بلمکه محتاجدر، اولکیسی دواء مفردک کیفیتنی بلمکدر، مثلا حارمیدر باردمیدر، ایکنجیسی دوانک قوتنی ومرتبه‌سنی بلمکدر، اوچنجیسی مرکبده واقع اولان دوانک مقدارینی بلمکدر، معلوم اوله‌که مرکبده اولان دوالر یا متساویة الاجزادر، یاخود دکلدر، متساویة الاجزا اولدقده دخی هر بر ادویه کیفیت وقوتده یا مساویدر، یاخود دکلدر، اجزاسی مقدارده ودرجه‌ده وقوتده مساوی اولان مثلا تریاق اربعه کبی که درت ادویه‌دن مرکب اولوب هر بری مقدارده ودرجه وقوتده متساویه‌در، درت ادویه دیدیکمز جنطیانا ومر وحب الغار وزراوند مدحرجدر، پس بو ادویهٔ مذکوره درجهٔ ثالثه‌ده حار اولمغله ترکیب اولندقده دخی مجموعی درجهٔ ثالثه‌ده حار اولور، ومقدار شربتی ایکی درهمدر، واگر اجزاسی برابر اولوب مختلف اولورسه اختلاف دخی یا کیفیتده یا مرتبه وقوتده ویاخود مقدارده اولور، پس اگر ادویهٔ مرکب کیفیتده مختلفه اولوب مرتبه ومقدارده برابر اولورسه، مثلا درجهٔ اولی‌ده حار اولان دوا ایله ینه درجهٔ اولی‌ده بارد اولان دوادن ترکیب ایلسک بو ایکیسندن حاصل اولان مرکب معتدل اولور، ومقدار شربتی دخی دواء معتدلک شربتی کبی اولور، معلوم اولسونکه مرکبده یالکز دوانک کیفیتی اعتبار لایق دکلدر، بلکه دوانک درجه‌سنه وقوهٔ خفیه‌سنه دخی اعتبار ردن لابددر، زیرا کاهیجه بر دوا کیفیتده مضاد اولان دواء آخر ایله ترکیب اولنسه اول دوا کیفیتده معتدل اولور، لکن

قوت اعتباریله اعتدالدن خارجدر نتکم فرفیون درجهٔ رابعه ده حار اولوب
ینه درجهٔ رابعه ده بارد بر دوا ایله ترکیب اولنسه شبهه یوقدر ترکیب
مزبور حرارت و برودتده معتدل اولور بو تقدیرجه بو مرکبك مقدار
شربتی معتدلك مقدار شربتی کبی اولمق اقتضا ایدرکه اون التی درهمدر
لکن تجربه بونك خلافنه در زیرا دوا ایچون سمیتلی بر قوت خفیه واردرکه
اول ترکیبك معتدل اولمقلغنی منع ایدر لازم کلدیکه قوته دخی اعتبار
اولنه پس واجب اولدیکه درجهٔ رابعه ده اولنلردن اجتناب اولنه
زیرا قوت کیفیت جهتندن طبیعته عدولردر اکر غیری دوا ایله علاج
ممکن اولورسه اندن عدول ایتمك مناسبدر بو مثللو مرکبك مقدار
شربتی ثلثان درهمدن بر درهم و ثلث درهمه دکدر کذلك درجهٔ ثالثه ده
حار اولان دوا ایله ینه درجهٔ ثانیه ده بارد ایله ترکیب اولنسه ینه کیفیت
اعتباری ایله معتدل اولور مع هذا مقدار شربتی درجهٔ ثالثه ده اولان
دوانك مقدار شربتی کبیدرکه بر درهم و ثلث درهمدن ایکی درهمه دکدر
اما درجهٔ ثانیه ده حار ایله ینه درجهٔ ثانیه ده بارددن ترکیب اولنسه مقدار
شربتی ینه درجهٔ ثانیه ده اولنلك مقدار شربتی کبی اولورکه ایکی درهمدن
درت درهمه دکدر کذلك درجهٔ اولی ده حار ایله ینه درجهٔ اولی ده
بارد ایله ترکیب اولنسه مقدار شربتی درجهٔ اولی شربتی کبی اولورکه درت
درهمدن سکز درهمه دکدر واکر دوا مرکب درجه و کیفیتده مختلفه
دوادن مرکب اولوب مقدارلری برابر اولورسه نتکم درجهٔ اولی ده
حار ایله درجهٔ ثانیه ده بارددن مقدارلری برابر اولدوغی حالده ترکیب
ایلسك اول وقت اول مرکب برودته مائل معتدل اولور وبذریزکه
چون دوا درجهٔ اولی ده حار اولسه انده ایکی جزء حرارت و بر جزء برودت
واردر و درجهٔ ثانیه ده بارد اولسه انده درت جزء برودت و بر جزء
حرارت واردر بو مثللو دوادن اولان مرکبده اوچ جزء حرارت و بش
جزء برودت واردر بو صورتده مرکب برودته مائل معتدل اولور کذلك
درجهٔ اولی ده بارد ایله درجهٔ ثالثه ده حار دوایی ترکیب ایلسك بارد
اولانده ایکی جزء برودت و بر جزء حرارت و حار اولانده سکز جزء حرارت
بر جزء برودت واردر پس امدی مرکبده طقوز جزء حرارت و اوچ جزء
برودت جمع اولوب مرکب درجهٔ ثانیه ده حار اولدی زیرا جزء باردی

درجهٔ ثالثه‌نك جزء حارینه مقابل طوتدقده مرکبمز درجهٔ ثانیه ده حار اولدوغی حالده
باقی قالور و چون مرکب کیفیت و مقدارده برابر اولوب درجه ده مختلف
اولسه نتکم درجهٔ اولی ده حار دوا ایله درجهٔ ثالثه ده حار اولانی شربتلری مقدارده
برابر اولدقلری حالده ترکیب ایلسك مثلا فلفل کبی که مقدار شربتی بر درهمدن
ایکی درهمه دکدر و درجهٔ اولی ده حار ایله ترکیب اولنسه اول مرکبك بر دنه
اثری اول ایکی دوانك مجموعندن حاصل مقدار شربت ایلدر آندن درجهٔ
ثانیه ده اولنلك مقدار شربتی کبی اخذ اولنور و دخی چون مرکبك اجزاسی کیفیت
و درجه ده برابر اولوب مقدارده مختلف اولسه اول مرکبك مقدار شربتی
مفرداتنك مقدار شربتی کبیدر مثلا جوارش فلافلی کبی که فلافل ثلثه دن مرکبدر
لکن مقدارده مختلفدر بو صورتده مرکب درجهٔ ثالثه ده اولوب مجموعندن حاصل
اولان مقدار شربت یا اکثر برینك مقدار شربتی کبیدر واکر مرکب درجه
و کیفیتده مختلف اولوب مقدارده برابر اولسه اول مرکبك مقدار شربتی
اجزاسنك هر برینك مقدار شربتنی آخذ نسبت ایله بیلنور مثلا رازیانك
حب قوقیا ترکیبی کبی که ترکیب مزبورده اون درهم ایارج فیقرا واردرکه اوچ شربتدر
و اوچ درهم و ثلث درهم شحم حنظل واردرکه یدی شربتدر و ایکی بچق درهم سقمونیا
واردرکه اون شربتدر و بش درهم تربد واردرکه درت شربتدر کذلك
بش درهم قره باش چچکی و اون درهم قره باش شرابی واردر مجموع مرکب اوتوز
التی درهم اولوب و ادویهٔ مسهله دخی یکرمی درت شربت اولدی پس
اوتوز التی عددی یکرمی درده تقسیم ایلسك خارج قسمت بر و نصف اولورکه
مقدار شربتدر و معلوم اولسونکه مصلحلرك مقدار شربتلرینه اعتبار یوقدر
نتکم ترکیب مزبورده قره باشه و قره باش شربتنه اعتبار ایلمدك بو مثال
کافی اولوب جمیع مرکبات بوکه قیاس اولنه **اولکی مقاله‌دن ایکنجی باب**
شرابیه یعنی ترکیب عمل ایدن کمسه‌یه لازم اولان شیلر بیاننده درکه
یانینده حاضر بولنوب وقت حاجتده آنکله عمل ایلیه باب دخی بر قاچ فصلی
مشتملدر اولا معلوم اوله‌که مرکباتك هیولاسی اوچ نوعدر بری معدن
و بری نبات و بری حیواندر مرکب بو نوعلرین برندن خالی دکلدر لکن
بز نبات ایله بدأ ایلیه‌لم زیرا نباتك صنعت طبده استعمالی معدن
و حیواندن اکثر و نبات دوا اولمقلغه حیواندن انسبدر زیرا حیوان
دوایه مشابهتدن غذایه مشابهتی اظهردر معدن دخی مزاج انساندن بعید

اولوب سمیت وتقلدن وطبیعتدن منفعل اولمامدن خالی دکلدر مگرکه
تدبیر ایله اوله

فصل بو فصل اوراق وخشایش بیاننده در معلوم اوله که
اوت ونباتلر جمع اولندقده کمالی بولدقده جمع اولنمسی واجبدر وکمالنک
مرتبه سی اول نباتلرک چچکلری ظاهر اولدوغی وقتده در وبتدیکی یر دخی صلابتلی
ومرتفع یرلر اولوب رطوبتی از ودائما کونشه قرشو وهوادار یرلر اولمقدر
اما بعضی کمادریوس وکمافیطوس کبی سهل وصولو یرلرده اولان
نباتی لایق اولان بودرکه اول موضعک مرتفع یرلرندن اخذ ایلمکدر
ودخی لایق اولان صولو وارمقلر کنارنده بتن نباتاتدن رشی جمع
اولنمامقدر مگر نیلوفر کبی ودعر دکنی کبی اوله اما بازی وبرفلکنی ویاشقانی
ولسان ثور وایه کومجی کبیلری ممکن اولورسه تازه حفظ ایلمک افضلدر
واکثر نباتاتک حفظ وجمع اولنمسنک وقتی مایس آینک آخری
وحزیرانک اولیدر واجب اولان نهارک اورته سنده جمع اولنوب
ویغمورلو کونلرده جمع اولنمامقدر زیرا یغمور دوانک قوتنی ضعیف ایدر ودخی
لایق اولان کولکه ده قورودوب وکاهیجه کنشه قویوب ینه کولکیه قالدرمقدر
وقورودقده کتان بزندن طوربه لره وضع اولنوب یاخود اغاج قوطیلره
قویه لر لکن بک طولدرمیوب بر مقدار کوشک قویه لر وقورودقدنصکره
نمناک یره قومیه لرکه متعفن اولمیه کذلک بک اسی یره دخی قومیه لرکه قوتلری
منحل اولمیه بو منوالی اخذ وجمع اولنان نباتاتک بقاء قوتی بر سنه یه دکدر
مگر اول جمع اولنان نباتات یغمورسز سنه ده جمع اولوب ارته سی سنه
یغمورلو اوله اول وقت اسکی نبات یکیدن افضلدر خشایش واوراقک
مقدار استعماللری مطبوخلرده وحقنه لرده بر قبضه مقداری اولمقدر اما آبزنده
وغسل اولنه جق صولرده ونطولرده درت قبضه یه دکدر وسفوفلرده استعمال
اولنلرین مقداری بر درهمدن درت درهمه یاخود سکز درهمه دکدر
ومعجونلرده یارم درهمدن درت درهمه دکدر بو ذکر اولنان حکم اسه جیارک
اولدوغی ناحیه نک ارضندن جمع ایتدیکی نباتاتنه کوره در اما شول نباتاتکه
اوزاق یرلردن کله اول وقت واجبدرکه لونی وطعمی متغیر ورایحه سی
زائل وآنده فساد وتعفن ظاهر اولمیان نباتات اختیار اولنمقدر

فصل بو فصل چچکلر بیاننده در معلوم اوله که چچکلری حفظ ایلمک کوچدر
خصوصا بلده رطبه ده ودریایه قریب اولان موضعلرده اوله زیرا بو بلیه

یرلرده تز فاسد اولوب لون ورایحه سی زایل اولور آلان چچکلر وقت حاجتده
بولنمق ایچون شکر ایله یاخود عسل ایله مربا قلنوب حفظ اولنمسی اختیار اولندی
اگر مطبوخلر ایچون حفظ اولنمغه مضطر اولنورسه باری ممکن اولدوغی مرتبه
رطوبتدن بعید مکانده حفظ اولنه وچچکلرین بقاء قوتی بر سنه یی تجاوز
ایلمز مگرکه رتم چچکی وبابادیه وگل اوله وبونلرین حفظنده تقید اولنسه اول
زمان سنه یی تجاوز ایلر وبو چچکلرین مقدار استعمالی مفرح معجونلرده
وسفوفلرده ثلث درهمدن ایکی درهمه دکدر ومطبوخ ومنضجلرده قبضه
لطیفه در اما شکر ایله یاخود عسل ایله مربا قلنان چچکلردن بری ترکیبه
قونمق اقتضا ایدرسه اول ترکیبه لازم کلان وزن مقداری اول مربانک
شکری ویاخود عسلی وزندن طرح اولنوب اول مقدار اخذ اولنمقدر

فصل بو فصل میوه لر بیاننده در میوه لرین انواعی چوقدر پس واجبدرکه
هر بر میوه نضج تام بولوب کمالی وقتنده قوپمق کرکدر چورک اولمیوب
صاغ اولنلر اختیار اولنوب کنشده یاخود صویه ده بر خوشنجه قورودقدنصکره
صندقلره وقوطیلره وضع اولنوب التنه واوستنه قوریجه اوتلق قیوب
حفظ ایلمکدر ودخی لایق اولان بودرکه دهنیتی اولان میوه لر مثلا بادم
وفندق وفستق وحب الصنوبر کبیلر هوا یا قستین ایچون صوق یرلرده
حفظ اولنمقدر ودخی لیمون کبی واغاج قاونی وتورنج کبی میوه لر اربه ده
یاخود طاریده ویاخود قومده حفظ اولنمق کرکدر ومیوه لرین چوغنک
بقاسی سنه یه بالغ اولمز یعنی تز فاسد اولور واکثرینی مثلا سبستان
وعناب واریک وانجیر ورزاقی اوزومی وبلبح ومشمشه کبیلرین مقدار
استعماللری عدد ایله اولور مطبوخلره اون عدددن اون بش عدده دک
قونور اما انجیرک استعمالی بشدن سکزه دکدر وکاهیجه طتلی میوه لردن
بعض احتقانلرده اغریلری وبورولری تسکین ایچون اون عدددن
یکرمی یه وارنجه قورلر قابض میوه لردن دخی قابض احتقانلره بش
عدددن اونه وارنجه اقتضاسنه کوره قونور ودخی قرو اوزم وانجیر وخرما
کبیلرین استعمالی سکز درهمدر وبعض ضمادلرده اون التی درهمدر اما
نوازلی منع ایچون مطبوخلره وضع اولنان خشخاش قبوغنک مقداری
بش عدددن اونه وارنجه در وتوت اوزومی وانبرباریس وحبة الخضرا
وکبابه کبی جرمی کوچک اولان میوه لرین مقدار استعمالی بر درهمدن سکز

درهمه دکدر. **فصل** بو فصل بزرلری یعنی تخملر بیاننده در. بزور دیو نباتک اصل اولوب
نوعنی حفظ ایدن نه درلر. وبو بزوردن مختار اولان کامل بولوب وطولوب
صلابته مائل وطعمی ولونی ورائحه سی ظاهر وصولردن بعید یوکسک یرلرده
بتن نباتاتدن اخذ وجمع اولانی در. وبزه اوزاق یرلردن کلن بزورک
ایوسی اولدر که فاسد اولمیوب طعمی ولونی ورائحه سی باقی اوله ندر.
ودخی بزوری شیشه ظرف ایچنه قیوب یاخود قوطی یه ویاخود دری کیسه لره
قیوب رطوبتدن بعید یرلرده حفظ ایلمکدر. اما بزور بارده که قبق وخیار
وقاربوز چکردکی کبیلری واجب اولان میوه لری تمام کامل بولدقده نصکره
اخذ اولنوب یوکسه جک یرلرده حفظ اولنمقدر. بزورک قوتی ایکی
سنه یی تجاوز ایلمز. مگر که رطوبت فضلیه دن خالی اولان بزور اوله مقدار
شربتلری دخی وزنله در. رائحه سی طیب اولان بزور حاره که انیسون
ورازیانه کبیلرین سفوفلرده مقدار شربتی بر درهمدن ایکی درهمه دکدر.
اما رائحه سی قوی وطعمی کسکین اولان بزور که سیسالیوس وکراویا
ونانخواه وسداب تخمی وتره تخمی وخردل کبیلرین مقدار شربتی یارم درهمدن
بر درهمه دکدر. اکثر حقنه لرده ومطبوخلرده وآبزنلرده استعمال اولنان
بزور معتدله که ابه کومجی تخمی وخطمی تخمی وکتان تخمی وبوی تخمی وحب القطن کبیلرین
مقدار استعمالی بر درهمدن سکز درهمه دکدر. وادراری اولان تخملرین
مقدار شربتلری غرضک اختلافی ایله مختلف اولور. امدی یالکز ادرار ایچون
اولورسه بر درهمدن اوچ درهمه دک استعمال اولنور. واکر اخلاطی تلطیف
ایچون اولورسه ثلث درهمدن بر درهمه دک استعمال اولنور. واکر تفتیح
ایچون مسهلاتله استعمال اولنورسه ثلث درهمدن نصف درهمه دک
وضع اولنور. واکر قولنجه نافع احتقانلرده ریاحی تحلیل ایچون اولورسه ایکی
درهمدن التی درهمه دک استعمال اولنور. ومشروبا استعمالی بر درهمدن
اوچ درهمه دکدر. اما ادرار ایچون استعمال اولنان بزور بارده نک
مقدار شربتی ایکی درهمدن سکز درهمه دکدر. واکر امراض صدرده استعمال
اولنورسه یارم درهمدن ایکی یاخود اوچ درهمه دکدر. واکر ملینات ایله
استعمال اولنورسه ثلث درهمدن بر درهمه دکدر. واحتقانلرده درت
درهمدن سکز درهمه دکدر. ومدفوقلر ایچون آبزنده استعمال اولنورسه
اون التی درهمدن اوتوز ایکی یاخود قرق درت درهمه دک استعمال اولنور.

واکثریا سفوفلرده استعمال اولنان بزور بارده صغارک مقدار شربتلری
ثلث درهمدن بر درهم یاخود ایکی درهمه دکدر. واما مخدر اولان تخملرین
مقدار شربتی یارم درهمدن ایکی درهمه دکدر. وقنوعی حشیش اربه نک
مطبوخلرده واحتقانلرده استعمالی قبضه لطیفه در. وضمادلرده اربه اونک
استعمالی بر رطلدن ایکی رطله دکدر. **فصل** بو فصل اوتلرین اصولی یعنی
کوکلری بیاننده در. اصولدن مختار اولان طعمی ورائحه سی صحیح اولوب
فساددن خالی وصولردن بعید یوکسک یرلرده بتن نباتاتدن اخذ
وجمع اولان کوکلردر. واجب اولان کوکلر جمع اولندقده چاموردن
وطپراقدن پاک ایدوب وایپله دیزوب قوتمقدر. تا که ممکن اولدقچه
رطوبت وفساددن حفظ اولنسه اوچ سنه یه دک قوتلری باقی
قالور. وکوکلرین مطبوخلرده مقدار استعمالی ایکی درهمدن سکز درهمه
دکدر. احتقانلرده سکز درهمدن یکرمی درت درهمه دکدر. اما ادویه
مسهله ده استعمالی قلیلدر. **فصل** بو فصل خشبلر بیاننده در. خشبه
دیو اشجارک اجزاسندن بر جزءنه درلر. یعنی اغاج پاره سی دیمکدر. طبده
مستعمل اولان خشبک اکثری اوزاق ولایتلردن کلور. وبونلردن
مختار اولان صلب وثقیل ورائحه سی طیب اولوب لونی متغیر اولمیه
وخشبدن لازم اولنلر ادویه مفرده ده ذکر اولنمشدر. مقدار استعماللری
خصوصا شریف اولوب ورائحه سی وطعمی طیب ومفرح اولنلرین بر
درهمدر. اما غیا قوکبی وقرطم اغاجی کبی غلیظ اولنلرین مقدار استعماللری
مطبوخلرده سکز درهمدن بر رطله دکدر. تا که اخشاب فساددن حفظ
اولنسه نیجه زمان قوتلری باقی قالور. **فصل** بو فصل قشرلر یعنی قابوقلر
بیاننده در. میوه لرین وکوکلرین واغجلرین قشرلری جمع اولندقده بری
تمام کامل بولدوغی وقتده اخذ اولندقدن نصکره کولکه ده قوروب
رطوبتدن خالی یرلرده حفظ اولنمقدر. اما اماکن رطبه ده قشورک
مدت بقاسی بر سنه یه بالغ اولمز. اما اماکن یابسه ده اولنلرین قوتلری
زمان طویل ممتد اولور. ودخی اوزاق ولایتلردن کلن قشور که مثلا دارچین
وبسباسه کبیلر مادامکه فساددن حفظ اولنه نیجه زمان قوتلری باقی
قالور. وقشورک مقدار شربتلری ثلث درهمدن اوچ درهمه دکدر
یاخود درت درهمه دکدر. اما غیا قو وکبر کوکی وایلغین اغاجی قبوقلرینک

مطبوخلره مقدار استعماللری سکز درهمدن اون ایکی درهمه دکدر. **فصل**
بو فصل عصاره‌لر بیاننده‌در. عصیر ایله یعنی صیقمغله اخراج اولنه عصاره درلر.
و اکثر عصاره‌لر فصل ربیعک آخرنده تازه نباتاتدن استخراج اولنور. طریق
استخراجی بودرکه مراد اولنان نبات هاونده دوکولوب منکنه ایله صیقدیریله
النمقدر. و عصاره‌لر اوچ وجهله حفظ اولنور. برسی بودرکه فساددن ایمین
اولسون ایچون غلیظ اولنجه طبخ اولنوب یاخود کنشده قویلنجه دورمقدر.
و بری بودرکه ربلر حفظ اولندوغی کبی شکر ایله حفظ اولنمقدر. و بری بودرکه
عصاره‌یی راغزی دار بیوک شیشه ایچنه طولدروب اوزرینه بر مقدار
زیت یاغی قیوب حفظ اولنمقدر. نتکم حالا لیمون صوینی و قورق صوینی و کل
صوینی و غیریلر بو منوال اوزره حفظ اولنورلر. و بو عصاره‌لردن مختار اولان
الذیذ نباتک طعمی کندیده موجود اولوب رایحه‌سی متغیر اولمیاندر ∴
بو عصاره‌لرین سائل اولنلرینک بقا و قوتی بر سنه‌در. اما غلیظ اولنلرین
بر سنه‌دن اکثردر. **فصل** بو فصل صمغلر و صاقزلر بیاننده‌در. اشجاردن
بذاته سیلان ایدوب یاخود اشجارک ساقلرین بچاغیله جرح ایتدکده سیلان
و خروج ایدن شیئه صمغ یاخود علک درلر. و صموغدن مختار اولانی شدت
یبوستدن داغلیوب و شدت رطوبتندن سائل اولمیاندر. و طعمی
و رایحه‌سی اولور قبیلدن اولورسه قوتی حسبیله طعمی و رایحه‌سی ظاهر اولندر.
و مقدار استعمالی دخی غرضک اختلافی سببیله مختلف اولور. علک البطمک
مقدار شربتی ایکی درهمدن سکز درهمه دکدر. و زفتک و راتینجک استعمالی
مرهملرده درت درهمدن سکز درهمه دکدر. **فصل** بو فصل حیوانک ذاتی
و اجزاسی بیاننده‌در. حیواندن استعمال اولنان یا حیوانک ذاتیدر یا اجزاسیدر
و یا فضله‌سیدر. حیوانک مختار اولانی یک یاشلی و یک کنج اولمیاندر.
مفرداتده هر حیوانک مختار اولنی و تدبیری و حفظی ذکر اولنمشدر. حفظ
اولندقده یابس یرده حفظ اولنوب و تعفندن حفظ ایدیجی مثلا بلین کبی
و ببره کبی شیئر ایله حفظ اولنمقدر. و حیوانک رطب اولان یرلرینک
قوتی بر سنه‌یی تجاوز ایلمز. اما یابس اولان یرلری که بوینوزلری و طرنقلری
و ظلفلری نیچه زمان باقی قالور. اکثر استعمالی وزنله‌در. و کاه بیچه عددله دخی
استعمال اولنور. زرایح کبی یعنی قودوز بوجکی کبی و تدبیر اولنمش جراره اینک
استعمالی یارم درهمدن بر درهمه دکدر. اما کیک بوینوزی و فیل دیشی

و کرکدان بوینوزی کبیلرین استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه دکدر. و حیوانی
یاخود بد رایحه‌سی اولنلرین استعمالی ایکی حبه‌دن ثلثان درهم یاخود بر درهمدر
مثلا جندبیدستر و مسک و زباد و عنبر کبی و قورلمش طاوق قورصغی کبی
استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه دکدر. و بعض معجونلره سکز درهمدن
اون التی درهمه دک وضع اولنور. و دکلونک آق جکری و قوردک قره جکری
کبیلرین رایحه‌سی بر اولمغله استعماللری سدس درهمدن بر درهمه دکدر.
و جزو دجاجکه طاوق رشیدر. قجن زهر ایچنلره و دلوجه منظردن مخنوق
اولنلره ایچورسلر بر درهمدن ایکی درهمه دک استعمال اولنور. و کور کجنین
رتسنک دخی استعمالی یارم درهمدن بر درهمه دکدر. اما بعض حیواناتک
تغی و قوروغی اکثر خارجدن ضمادلرده بحسب الغرض سکز درهمدن
اون التی درهمه دک استعمال اولنور. و سموکلو بوجکلرین و بنکلرین استعماللری
بر درهمدن ایکی درهمه دکدر. اما انجونک خصوصا مفرحاتده ثلث درهمدن
ایکی درهمه دکدر. **فصل** بو فصل معدنلر و طاشلر و طینلر بیاننده‌در. شول
شیئه که بک اولوب حلی قبول ایلمیه اکا حجر تسمیه اولنور. و شول شیئه که بک اولمیوب
لکن صو ایله یاخود آتش ایله حل اولنه اکا معدن درلر. و تراب مجراسنه
جاری اولنه طین تسمیه اولنور. بونلرین خاصه‌لری و طبیعتلری مفرداتده
ذکر اولنمشدر. بونلرین قوتلری زائل اولمز. مکر که بر امر خارجینک فسادی ایله
فاسد اوله. و اکثر استعماللری وزنله‌در. و شربا استعمال اولندقده مقدار
بر درهمی تجاوز ایلمز. اما خارجدن استعماللری سکز درهمه دکدر. و خارجدن
استعمال اولنان مثلا مرداسنج و اسفیداج کبیلرین سکز درهمدن نصف
رطله دکدر. یاخود بر رطلدر. و حاد اولنلرین مثلا زنجار کبی و زهر نحاس
کبیلرین یارم درهمدن درت درهمه دکدر. اما حاد اولمیانلرین مثلا
توتیا کبی و رصاص محرق کبیلرین بر درهمدن سکز درهمه دکدر. و یاقیجی
دوا که مثلا بورق و زرنیخ و قلقند و قلقطار کبیلرین سدس درهمدن
ثلث درهمه دکدر. و نفیس اولان احجار که مثلا زمرد و زبرجد کبیلرین
شربا استعماللری سدس درهمدن بر درهمه دکدر. اما نفیس اولمده
مرتبه‌سی قلیل اولنلر مثلا لاجورد و حجر ارمنی کبیلرین مقدار شربتلری
غرضک اختلافی سببیله مختلف اولور. اکر مجرد فرح ایچون و قلبه قوت
ویرمک ایچون استعمال اولنورسه التی حبه‌دن سدس درهمه دک استعمال

اولنور. واکر خلط سوداوی یی استفراغ واسهال ایچون استعمال اولنورسه
بر درهمدن ایکی بچق درهمه دک استعمال اولنور. وحدتی اولمین طاشلر که
مثلا حجر یهود وکهربا کبیلرین استعمالی یارم درهمدن بر درهم یاخود
ایکی درهمه دکدر. ویاقیجی اولان احجارک استعمالی لایق اولان بودرکه
یاقیجی اولمیان احجارک استعمالندن قلیل اولمقدر. وطینلرین استعمالی که
مثلا طین ارمنی وطین مختوم کبیلرین یارم درهمدن ایکی درهمه دکدر.
اوکلکی مقاله‌دن اوچنجی باب مرکباتک حفظی وهربرینک مقدار
شربتلری بیانندهدر. بر قاچ فصلی مشتملدر. **فصل** بو فصل مقطر صولر
بیانندهدر. بو محلده کلنجه ذکر اولنان بابلرده مفردات بیان اولندی ایسه
بو محلده دخی صناعتله اولان مرکباته شروع اولندی. وجمله‌دن بری
مقطر صولر اولمغله انکله ابتدا ایدوب. وکیفیت محافظه‌لری وهربرینک
مقدار شربتلری بیان اولنور. معلوم اوله‌که مقطر صولرین انواعی کثیردر.
حشیشه‌لردن وکوکلردن وبزرلردن وچیچکلردن ومیوه‌لردن
وحیواناتک بعض اجزاسندن وفضلاتندن دخی اولور. واکثر شیشه‌دن
یاخود طپراقدن دوزلمش قرعه وانبیق ایله استخراج اولنور. واکثر تقطیر
حمام ماریه ایله اولور. خصوصا نباته وچیچکلرده اوله زیرا بونلر قوی آتشه تحمل
ایتمزلر. اولی اولان شعله‌سی خفیف نار مجوبه ایله اولمقدر. ولایق اولان بودرکه
تقطیر اولنان صولر شیشه قابلرده یاخود صرلی قابلرده حفظ اولنه. وتقطیر
اولنان صولری برقاچ کون کنشه قیوب اغزینی بک قپامیه‌لر. بلکه دلنمش
کاغدله قپایه‌لر که رطوبت غریبه‌سی متحلل اولوب شمسک حرارتی ایله
برکره دخی طبخی محکم اوله. بو تقدیرجه خواص وافعالی ظاهر اولور خصوصا
کل صویی وسایر لطیف چیچکلردن چیقمش صو اوله. ومقطر صولرین بقاسی قوتی
بر سنه‌یه دکدر. یا دخی اکسک ویا دخی زیاده در. واکثر استعمالی
مقتضای حاله مناسب بعض شربتلر ایله کرمی درت درهمدن اوتوز
ایکی درهمه دکدر. **فصل** بو فصل شربتلر وربلر وجلابلر بیانندهدر. شراب
دیو بعض حشایش وثمارک عصاره‌لرینی یاخود مطبوخلرینی فاسد
اولمدن امین اولسون ایچون معلوم المقدار قوامه کلمش شکر ایله حفظ
ایتمکدرلر. وشرابدن بعضیسی ساذج وبعضیسی مرکبدر. طریق
عملی بودرکه مراد اولنان عصاره‌نک درت بلوکده بر بلوکی زائل اولنجه

طبخ اولنوب. بعد التصفیه عصاره مثلی شکر ایله قوام ویریله تازه نباتاتک
عصاره‌لرندن یاپلان اشربه بو منوال اوزره اولور. اما بعض قوری
اوتلردن عمل مراد اولنسه اول وقت طریق عملی بوکونه اولورکه مراد اولنان
حشیشه اخذ اولنوب بر پاک طنجره‌ده برقاچ کون اصلنه قدنصکره
طبخ ایده‌لر بعد التصفیه شکر ایله عقد اولنوب شیشه‌ده یاخود
صرلی ظرف ایچنده حفظ اولنه. شراب ساذجک بقاسی قوتی بر سنه‌یه
دکدر. وشراب مرکبک بقاسی ایکی سنه‌یه دکدر. مسهل اولمیان
شربتلرین مقدار استعمالی بعض مناسب صولر ایله التی درهمدن اون
التی درهمه دکدر. اما مسهل شربتلرین مقداری درت درهمدن اوتوز
درهمه دکدر. اما مسهل مطبوخلر ایله اولورسه اول وقت سکز درهمدن اون ایکی
درهمه دک استعمال اولنور. وجلابک حکمی مفرد شرابلرین حکمی کبیدر
زیرا حقیقتده جلاب شراب نوعندندر. وبرینک طریق عملی بودرکه مراد
اولنان میوه‌لرین یاخود حشیشلرین عصاره‌لری یاخود مطبوخلری
اخذ اولنوب بر مقدار شکر یاخود عسل ایله. ویاخود بهمان ساده جه
قیونلنجه خفیف آتشده طبخ اولنمقدر که فاسد اولمدن امین اولوب
وقت حاجتده استعمال اولنه. **فصل** بو فصل مطبوخلر بیانندهدر مطبوخ
استعمالده شربت مجراسنه جاریدر. لکن مطبوخک قوتی چوق زمان باقی
قلیوب بلکه بر هفته‌دن اززمانده فاسد اولور. وهر بر مرضک اقتضاسنه
کوره مطبوخ طبخ اولنمق مراد اولدقده طریق بودرکه مطبوخه قونه‌جق
حشایش واوراقک مقداری بر قبضه‌دن بش قبضه‌یه دکدر. وچیچکلردن
بر قبضه لطیفه‌دن درت قبضه‌یه دکدر. وکوکلرین سکز درهمدن قرق
درهمه دکدر. وبزورک بر درهمدن درت درهمه دک اولوب مطبوخه
قونه‌جق صویک دخی مقداری بر رطلدن اوچ رطله دکدر. ولایق اولان
بودرکه مطبوخه وضع اولنه‌جق ادویه‌نک ترتیبنه مراعات اولنوب
ابتدا اخشاب وضع اولنوب بعده کوکلر وبعده اوراق وحشایش
صکره اثمار وافاویه وضع اولنمقدر. ولعابلی اولان دوالر که مثلا
سبستان کبی وانجیر وایواجکردکی وکتان تخمی وبوی تخمی وکثیرا کبیلری
لایق اولان طبخک آخرنده قونمقدر. یاخود بر سیرک بز ایچنده صره
ایدوب طنجره‌یه قونمقدر. ودخی لایق اولان مطبوخی طپراق طنجره‌ده طبخ

ایلمکدر، وتمام ثلثی زائل اولدقده تصفیه اولنوب ازاجق شکر یاخود عسل اضافه اولنوب بمرطه اقیله کسدره‌لر، وکفنی آلوب پاک سوزه‌لر ومطبوخک مقدار شربتی یکرمی بش درهمدن اللی درهمه دکدر، ومطبوخ قونولان ظرف صوق یرده وصوق صوده یاخود قار ایچنده دورسه تزیه فاسد اولمز

فصل

بو فصل نقوعلر بیانندهدر، نقوع دخی مطبوخلر گبیدر، فرقی شو قدر وارکه نقوع مطبوخدن الطفدر، زیرا نقوعده طبخ اولمامغله دوانک قوتی متحلل اولمیوب لطیفی باقیدر، ونقوعک اختیار اولنمسی ادویه لطیفه ایچوندرکه بعض فاکهه‌لردن وچچکلردن آتشک تحلیل ایتمندی اصلدرلر، چچکلر وبعض مسهل دوالر صو نقعده یاخود غیری صولرده نقع اولنور، ودخی میوه‌لردن وغیری صلابتلی شیلردن اصلدلدقده قوتی چقنجه واخرجه دورمق گرکدر، مثلا ادویه خشبیه کبی وکوکلر کبی وبونلره مشابه شیلر قیش کونلرنده اولورسه صیجق صوده اصلنوب یکرمی درت ساعت صیجق کل اوزرنده دوره، ویاز کونلرنده اولورسه اون ایکی ساعت کفایت ایدر، ودخی ادویه مسهله نقع اولندقده قیش کونلرنده صیجق کول اوزرنده اون ایکی ساعت، ویاز کونلرنده التی ساعت کفایت ایدر، ونقوعاتک مقدار شربتی دخی یکرمی درت درهمدن اوتوز ایکی درهمه دکدر،

فصل

بو فصل حقنه‌لر بیانندهدر، معلوم اوله‌که حقنه‌لر مرضک وغرضک اقتضاسی حسبیله انواعی چوق اولور، حقنه‌نک ماده‌سی مطبوخلردر، وشحم وسمن ودهن ومرقه وبیضدر، وحقنه‌نک مقداری بر رطلدن ارتجق یاخود اکسیکجکدر، اگر حقنه‌دن غرض امعایی غسل وثفلی اخراج ایچون اولورسه ایکی رطل مقداری اولمق جائزدر، اما مراد امعاء مستقیمی اصلاح ایچون ودخی تغذیه وتقویت ایچون اولورسه اول وقت اللی درهم مقداری کفایت ایدر، مسهلاتدن حقنه‌لره وضع اولنان مثلا غاریقون وتربد وحنظل کبی دوالرین مقداری ایکی درهمدن اوچ درهمه دکدر، اما مرکباتدن وضع اولنان مثلا ایارج فیقرا ودیاقتیقون ومعجون المبارک کبیلرین مقداری سکز درهمدن اون ایکی درهمه دکدر، حقنه‌لره وضع اولنان ادهانک مقداری اون التی درهمدن یکرمی بش درهمه دکدر، شحومدن وعسلدن وسمندن وشکردن وضع اولنانلرین مقدارلری درت درهمدن سکز درهمه دکدر، بمرطه صاریسی اوچه دک اولوب املاحدن یارم درهمدن برچق درهمه دکدر، وحقنه‌نی استعمال غدایی تناولدن اوچ ساعت مقدم اولمقدر، واحتقانی طوتمه‌نک وقتی

اگر احتقاندن مراد امعایی غسل یاخود تلیین اولورسه یارم ساعتدر، واگر تسکین وجع ایچون اولورسه ایکی ساعت اوچ ساعتدر، اگر مراد یاره‌لری اوکلتمک ایچون اولورسه ممکن اولدقجه نه مقدار طوتسه‌لر نافعدر

فصل

بو فصل غرغره‌لر بیانندهدر، غرغره دیدیکمز اعضاء جزئیه‌نک معالجاتنده مطبوخلردن وربلردن وبعض مقطر صولردن اولور، اکثر قره بش مطبوخندن یاخود گل مطبوخندن ویاخود فوتنج مطبوخندن اولور، وبعض شربتلردن دخی اولور، مثلا گل بالی وجوز ربی وتوت شرابی کبی وایارج فیقرا ایله دخی اولور، بونلردن درت درهم مقداری ایله اولور، مطبوخلردن اولورسه سکز درهمه دکدر، غرغره‌نک اکثر استعمالی صباحلین اویخودن قالقدیغی وقتده‌در

فصل

بو فصل سعوطلر وعطوسلر بیانندهدر، بونلر دخی کاهیجه سائل وکاه یابس اولور، سائل رطب اولان دخی یا غلیظدر مرهم کبی، ویا رقیقدر صو کبی، وبو رقیق اولنلر یازی عصاره‌سی وقثاء الحمار عصاره‌سی وانا غالس عصاره‌سی وخزرنخوش وکرنب عصاره‌لری کبیدر، یابس اولنلر مثلا فلفل وشونیز وجندبیدستر وزنجبیل وعاقرقرحا وخربق ابیض وارسا وغاریقون وشحم حنظل کبیدر، بو دوالر سحق اولنوب بعض مناسب یاغلرله مرهم کبی اولنجه خلط اولنه، یاخود بعض صولرله حل اولنوب سعوط اولنه، واجب اولان بودرکه سعوط بعد التنقیه استعمال اولنمقدر، ومقدار استعمالی جزئیاتده ذکر اولنمشدر

فصل

بو فصل لخلخه‌لر بیانندهدر، لخلخه دیو طلاردن مائیتلی اولانه درلر، بونی استعمالدن مراد عضوک مزاجنی تعدیل یاخود تسخین ویاخود تبرید ویا تقویتدر، ولخلخه‌نک اصلی بعضی سحق اولنمش ادویه ایله مقطر صولرله ومطبوخلردن اولور، اگر تنفیذ ایچون اولورسه بر مقدار زعفران وشراب قتیلر، خصوصا امراض قلب ایچون اوله، وکاهیجه سرکه دخی اضافه اولنور، شکم کبد اوزرینه وضع اولنان لخلخه‌لرده اولدوغی کبی واجب اولان بدنی فصد ایله یاخود اسهال ایله تنقیه‌دن صکره استعمال اولنمقدر، خصوصا حمیاتده اوله لایق اولان صباحده استعمال اولنمقدر، واگر ورم فلغمونی اوزرینه وضع اولنورسه تکرار اولنمسی مناسبدر، استعمالنک مقداری نصف رطله دکدر، واکثریا لخلخه حمی محرقه‌ده وحمی دقده وحمیات وبائیه‌ده وطاعونده واورام بلغمیه‌ده استعمال اولنور،

فصل

بو فصل کادات رطبه بیانندهدر، بوندن مطلوب اولان اکثر وجعی

تسکین ایچوندر • وکا هیجه اورام صلبه ده وسقیروس دیدکلری ورمده تفتیح
مسام ایدوب ادویهٔ ملینه ومحلله یه مستعد اولسون ایچون وضع واستعمال
اولنور • وبو کاد رطبه نک اصلی یعنی ماده سی اتی صو وزیت یاغی وشراب
وبعض حشیشه لرین مطبوخی ووجعی تسکین ایدیجی محلل در • کیفیت استعمالی
بودرکه بو کاد رطبه یه بر سونکر باتروب وصقوب مراد اولنان یره وضع
اولنمقدر • یاخود بر پارچه یوک باتروب ویا ارقاج قات بزی باتروب
وضع اولنمقدر • یاخود صغر قاووغنه قیوب حرلو اولان محله وضع اولنور •
فصل بو فصل درلیجی آبزنلر بیاننده در • بونک طریقی بودرکه بعض مناسب
ومراد اولان حشایشی صو ایله قینادوب • وبر لکنه قیوب علیلک اوتی
التنه وضع اولنه که بخاری بدننه چقوب درلیه • یاخود برخو لکه قیوب علیلک
اوتوردیغی وطیاندیغی یرک التنه قیوب اطرافنی برخو شجه اورته ارکه مطبوخک
بخاری داغلیوب برخو شجه درلیه • ووا جبدرکه • بدنی اخلاط فاسده دن پاک
ایتدکدن صکره وقبل الطعام استعمال اولنه • علیلک درلمیه صبر ایتمه سنک
مقداری قوتنک تحملنه کوره بر ساعت یا دخی اکسک یا دخی زیاده در •
فصل بو فصل آبزن بیاننده در • آبزندن مطلوب • وجعی تسکین یا تحلیلدر •
نتکم وجع مفاصلده اولدوغی کبی • ویاخود مراد ترطیبدر • نتکم حمی دقده اولدیغی کبی
وآبزن یا طبیعیدر • ویاخود صناعیدر • طبیعی اولنلر حمامات کبریتیه وشبیه
وملحیه کبی • ویاخود بورقیتلی وزرفتلی ونحاسلی وحدیدلی وذهبیتلی وفضیتلی
صولر کبی • یاخود بونلرین هر برندن مرکب اولمش صولر کبیدر • اما صناعی
اولان اتی صو کبی یا اتی شراب ویا تازه صغلمش سود ویا اتی زیت یاغی
کبی • ویا بعضی حشایشک ومعدنیاتک مطبوخی کبیدر • وآبزنه وضع اولنان
حشایشک مقداری اون بش قبضه در • وکوکلرین یکرمی درت درهمدن
اوچ رطله دکدر • وتخملرین اون التی درهمدن ایکی رطله دکدر • ومعدنیاتدن
وضع اولننک مقداری سکز درهمدن بر رطله دکدر • آبزنک استعمالنک
وقتی اکثریا فصل ربیعک آخرنده در • مختار اولان وقتی یک صیجق ویک صوق
اولمیان وقتدر • ودخی واجب اولنه بدن طعامله ممتلی اولمیان وقتده درکه
طلوع شمسدن بر ساعت صکره در • وآبزنده اکلمه نک مقداری ایکی ساعته
دکدر • ومعلوم اولنه که طبیعی اولان آبزنلر اکثریا مجففدر فصل بو فصل نطولر بیاننده
بو دخی آبزنلر کبیدر • وبوندن مراد ترطیب وتنویمدر • یاخود وجعی تسکین ایدر • بونک

اکثر استعمالی صباح علی الریقدر فصل بو فصل دهنلر بیاننده در • طبده مستعمل
اولان ادهان یا مفرددر یا مرکبدر • وهر بری اغراضدن بر غرض اچیچون
عمل اولنمشدر • بعضیسی دهنلرده اصلنمش چکردکلردن اخذ اولنور • وبعضیسی
تقطیر ایله یاخود تنکیس ایله ویاخود عصر ایله اخذ اولنوب شیشه یاخود قلایلی
ظرف ایچنه قیوب معتدل یرده حفظ اولنه • افاویه دن ومعدنیاتدن استخراج
اولنان ادهانک قوتلری نیچه زمان باقی اولور • اما بادم وفندق وفستق کبیلردن
وچکردکلردن استخراج اولنان ادهانک قوتی سنه یی تجاوز ایلمز • فصل
بو فصل سفوفلر وذرورلر وکحللر بیاننده در • بونلرین هر بری معالجات بابنده درنج
اولنوب داخلا وخارجا استعمال اولنور • داخلا استعمال اولنندن مطلوب
یا اسهالدر یا قبضدر • یا تقویت وتجفیف وتفریحدر • وبونلرین قوتی سنه یی
تجاوز ایلمز • مناسب اولان بونلری حشیشه قوطیلرده یاخود پاک دری کیسه لرده
حفظ ایلمکدر • مقدار شربتی خصوصا اسهال ایچون اوله ثلث درهمدن بر درهم
دکدر • واکر معده یه قوت ویرمکیچون وصدر ایچون استعمال اولنورسه مثلا
ارسا سفوفی کبی یارم درهمدن ایکی درهمه دکدر • واکر مطبوخلرین ایچنه
طبیب ایتمدن اوتوری استعمال اولنورایسه یارم درهمدن بر درهمه دکدر •
فصل بو فصل کوزل قوقولو دوالردن ترکیب اولنان جوارشلر بیاننده در •
بونک حکمی سفوفلرین حکمی کبیدر • طریقی بودرکه اجزاسنک هر جزئنه سکز جزء عسل
یاخود شکر ویاخود مناسب شربتلردن بری اضافه اولنوب شیشه ده
یاخود صرلی قابده حفظ اولنمقدر • واکر جوارش شده خموضتلی نسنه یوق ایسه قلایلی
قابده دخی حفظ اولنور • جوارشدن حلو اولنلرین بقاء قوتی بر سنه یه دکدر •
ومرارتی اولنلرین ایکی سنه یه دکدر • مقدار استعماللری طعامدن اوچ ساعت
مقدم ویا اوچ ساعت صکره بر بچق درهمدن سکز درهمه دکدر فصل بو فصل
مسهل اولان جوارشلر بیاننده در • بونک دخی حکمی مقدم ذکر اولنانک حکمی کبیدر •
لکن مناسب اولان اجزاسنک هر جزئنه عسلدن یاخود عسلک غیریدن
اوچ جزء اضافه اولنوب مقدم ذکر اولنان کبی بو دخی حفظ اولنه • مقدار استعمالی
ایکی درهمدن التی درهمه دکدر • وکاهیجه دیاقلیقون ولوکه مشابه اولنلردن سکز
درهم استعمال اولنور فصل بو فصل افیونلی معجونلر بیاننده در • بونک انواعی چوقدر
اولوب بعضیسی مخدردر • وبعضیسی مصلح ومعدللردر • تریاق ومثرودیطوس کبی
وهر معجونکه آنده افیون اوله قوتی اون سنه یه دک باقیدر • اما تریاقک قوتی کبی

واکر حجار نفیسه دن مرکب اولنک شربتی
ثلث درهمدن ثلثان درهمه دکدر صح

سنه دك باقي قالور، مقدار شربتي ثلثان درهمدن بر درهمه دكدر، وبونك
دخي عسلي اوچ ادويه مقداري اولمقدر فصل بو فصل مربالر بياننده در مربانك
بعضيسي چچکلردن وبعضيسي ميوه لردن وبعضيسي كوكلردن اولور مربا اولنجق
چچکك عسلي ياخود شكري اوچ مثلي اولمقدر مگركه چچکلر آجي اولوب ياخود اوراق
يابسه دن اولورسه اول وقت ذكر اولنان مقداردن زياده اولمقدر كيفيت
عملي بودركه مراد اولنان چچك هاونده محكم دوكلوب شكرله بر خوشجه اوغوزه لر
بعده معتدل آتش ايله رطوبتي محو اولنجه طبخ اولنه كه رطوبت سببي ايله تز فاسد
اولميه بعده آتشدن ايندروب حفظ ايده لر وكاهيجه شكرله اوغوروب برقاچ
كون كنشده قورالمكن ايو دكلدر زيرا شمسله كركي كبي طبخ اولميوب قوتي زائل اولور
وهر مربانك بقاء قوتي برسنه در بنفشه خميره سي ايله لسان الثور چچكي خميره سي دكل
بونلرين قوتلري سنه وارمدن ضعيف اولور، وكوكلردن اولنان مربالرين طريقي
بودركه اولا كوكلري يومشنجه صوده اصلنوب بعده بال ايله ياخود شكر ايله
طبخ اولنه، وشكر كوكلرين ايچنه بر خوشجه سينه كه تز يره فاسد اولمدن امين
اوله، كذلك بعض قشرلردن مثلا اغاج قاوني قبوغي وطورنج قبوغي
وليمون قبوغي كبيلر دخي بو منوال اوزره عمل اولنور، اما ميوه لردن مربا
كاهيجه صو ايله مهترا اولنجه طبخ اولندقدنصكره الكدن كچوروب بعده شكر
يا عسل ايله طبخ اولنور، تكمل ارك مرباسي وايوا مرباسي بو يولجه ياپيلور،
وكاهيجه هنوز تازه اولان ميوه لردن كوكلر تربيه اولندوغي كبي ازمدن
بتونجه ياپيلور، وهر بار معتدل يرده محفوظ اولنسه ايكي اوچ سنه قوتي باقي
قالور فصل بو فصل لعوقلر بياننده در، معلوم اوله كه لعوقك ماده سي اشربه نك
ماده سيدر لكن لعوقك قوامي بال قوامي كبيدر، لعوقدن مطلوب اولان
يا صدرده اولاني تحكيم قلمقدر، ياخود نزله يه نفع ايچوندر، وياخود صدرده
وقصبه ده اولان خشونتي يومشتمه دن اوتوريدر، اگر لعوق بسيط اولورسه
بقاء قوتي برسنه در، اگر مركب اولورسه ايكي سنه در، الچنده بادم وفستق
كبي وبونلره مشابه دهنيتلي شيلر اولورسه، اول وقت تز فاسد اولوب
سنه تماميته قلمز، ولعوق يمنك طريقي بودركه طعامدن ايكي ساعت
مقدم ياخود ايكي ساعت صكره برمقدار اغزه آلنوب اريدلجه تدريجي
يوتمقدر فصل بو فصل دوالرين قوتني استخراج بياننده در، بو دخي ربلر كبيدر
خلاصه سي وقوتي استخراج اولنان دوالر، يا مفرددر، ويا مركبدر، وهر بري

يا مسهلدر، ويا مفتحدر، ويا منضجدر، ويا بونلرين غيريدر، اگر دوانك قوتي
حشائش رطبه دن اتخاذ اولنورسه طريقي بودركه اولا مراد اولنان حشيشي
هاونده دوكوب عصاره سني الالر بعده بو عصاره يي برقاچ كره تصفيه
ايدوب تمام پاك اولدقده نار لينه ايله معجون قوامي مرتبه سنه دك عقد
اولنوب بعده حفظ اولنه، اگر جرمي قوي اولان ادويه مسهله دن استخراج
اولنورسه مثلا تربد وراوند وخربق ومجوقان كبي ودخي افاويه خشبيه كه
مثلا عود ودارچين وزنجبيل كبي اول وقت لايق اولان بودركه،
بو مذكورلردن تنقيعي مراد اولنورسه اخذ اولنوب بر مقدار هاونده
دوكوب مناسب اولان مقطر صولرين برنده اصلدلمقدر، خصوصا
روح شرابده اصلدلمق دوانك جرمندن قوتني آيرمه ده دخي اقوادر، بو تقوعي
براتي يرده صيجق كول اوزرينه قيوب برقاچ كون دوانك قوتي ولوني وطعمي
چقنجه دوره، بعده تصفيه اولنوب اگر دوانك قوتي بر خوشجه چقماميش ايسه
آخر صو ايله ينه كالاول اصلده لر، وبو عمل برقاچ كره تكرار اولنه تا كه دوانك
لونندن وطعمندن ورائحه سندن برشي قلميه، بعده تصفيه اولنانلرين
مجموعني بر يره قيوب حمام ماريه ده نارهاديه ايله رطوبتي محو اولنجه عقد ايده لر،
بو منعقد اولنانك قوتي نيجه زمان باقي قالور، مقدار شربتي سدس درهمدن
نصف درهمه دكدر، بو ترتيبك فائده سي بودركه، بونك بر درهمي قوتي النان
دوانك سكز درهمي مقامنه قائم اولور، مقداري از اولدوغندن مرضايه
يمه سي خفيف اولور، خصوصا نازك خراجلره وملوكه اوله فصل بو فصل
طلالر بياننده در، وقتاكه داخلدن استعمال اولنانلر بيان اولندي ايسه،
خارجدن استعمال اولننده شروع اولندي، جمله دن بري طلالردركه طلا
ديديكمز ادهاندن غليظ ومرهمدن رقيق نسنه دركه، وجعي تسكين وتبريد
وتسخين وترطيب واعضايه قوت ويرمك وردع ايچون وخشونت
ويرمكيچون يا ملاست ويرمكيچون استعمال اولنور، بو طلالرك ماده
وهيولي سي ايچ ياغيدر، وساده ياغيدر، وقوروق ياغيدر، والكلدر،
واصطرك، وحرسائل، وعلك البطمدر، ولعابلردن بزرقطونا وكتان
تخمي وبوي تخمي وخطمي وبونلره مشابه نسنه لرين لعابيدر، بونلردن تركيب
اولندقده بينلرنده اولان نسبتك مقداري بودركه مثلا دهن سائلدن
سكز درهم وشحوم ولعابلرين هر برندن ايكي درهم اولمقدر، استعمالنك

وقتی طعامدن اوچ ساعت صکره یاخود اول اولمقدر **فصل** بو فصل مرهملر
بیاننده در. مرهملر طلالردن اغلظدر جراحتلر وجبانلر وشقلر ایچون
استعمال اولنور. ومرهملرن بعضیسی مثلا دیاقیلیا کبی واغریبا مرهمی کبی
ویوبولیون کبی که قواق مرهمی دیمکدر بونلر ضماد مجراسنه جاریدر مرهملرین
مادّه وهیولاسی شحمدر ودهندر وساقزدر وبالموملی کبیلردر. وبعض
معدنیاتدن ونباتاتدن یابس دوالردر. بونلردن ترکیب اولدقده
دهندن سکز درهم وصمغلردن وساقزلردن اکثر درهم وادویهٔ یابسه دن
بر درهم اولمقدر. امّا شمع اضافه اولنمق رأی طبیبه مفوضدر. بعضیلر سکز
درهمنه اوچ درهم شمع یادخی اکسجک دیدیلر. لایق اولان اول شحوم وعلوک
یعنی صمغلر اولنان ادویه‌لر ادهانده اریدلمکدر. واگر عصاره‌لردن نسنه
اولورسه اول عصاره‌یی مقدم دهنله عصاره اکسلنجه طبخ ایدوب شحوم
وعلوکی صکره قویه‌لر. وبعده صمغلری مناسب اولان شیئله حل ایدوب
قته‌لر. بعده ادویهٔ یابسه قاتلوب آتشدن اندیره‌لر. وصوق صوینک ایچنه
باره‌لرکه تزیه منعقد اوله. بعده پارچه پارچه چیقاروب صرلی یاخود قلایلی
قابده حفظ ایده‌لر **فصل** بو فصل ضماد یابسه بیاننده در. معلوم اوله که
ضمادلر معدنیاتدن وصموغدن ولادندن وعصاره‌لردن وتخمادن
وساقزلردن ودخی یابس دوالردن ترکیب اولنور. ابتدا معدنی اولنلر
سحق اولنوب بر مقدار مناسب صو ایله یا سرکه ایله ویا شراب ویا دهنله
هاونده برایوجه اوغوشدوره‌لر. بعده صمغلر سرکه ایله یا سائل اولان شیلردن
مناسب نسنه ایله حل اولنوب تصفیه اولنه. بعده شحملر ادهانله طبخ اولندقدن صکره
صمغلر وساقزلر قاتلوب ادویهٔ یابسه اضافه اولنه. وتمام طبخنک علامتی
بودرکه بر مقداری اخذ اولنسه اله یاپشیوب بلکه آلدن سرعتله آیریلور.
بو مرتبه‌یه کلدکده آتشدن اندروب تمام صووقده بر مقدار اللرینی مشتاب
اولان یاغیله یاغلیوب قطعه قطعه کاغده صاروب حفظ اولنه. وادویه‌نک
ترکیبده نسبتنک مقداری صمغلر وشمع درت ادویه مثلی اولمق کرکدر. بونک
استعمالندن مطلوب اولان اکثر عضوه قوت ویروب محکم قلمسیدر ونوازلی
منع وحبس ایتمسیدر. وکاهیجه شیشلر وقاتلقلر ایچون دخی استعمال اولنور.
فصل بو فصل ضمادر طبرلر بیاننده در. قوامده طلالر کبی وبومولجه کبیدر بونک
استعمالی وجعی تسکین ایچون وتنضیج وتحلیل ایچوندر. ماده‌سی تحلیل وتدقیق

وسمن وشحملر ومیشلر وتخملر ودهنلر وتازه نبات یپراغی کبی شیلردر استعمالنک
طریقی بودرکه ضماددن بر مقدار بز اوزرینه یا کتان اوزرینه یایلوب
اقتضا ایدن یره وضع اولنمقدر. ولایق اولان بدن پاک اولدقدن صکره
استعمال اولنمقدر **فصل** بو فصل قیروطیل بیاننده در. قیروطینک مادّه
وهیولاسی شمعدر ودهندر. وکاهیجه زفته وساقزه واکسیه وشخوخه محتاج
اولور. وکاهیجه مقتضای حاله مناسب بعض ادویهٔ مفرده ویا مرکبه اضافه
اولنور. وترکیبده هر انک نسبتنک مقداری مثلا دهندن سکز درهم
وشمعدن اوچ درهمدن درت درهمه دک وسفوفاتدن بر درهمدن ایکی
درهمه دک اولمقدر. واکر قیروطی ایله مراد معده اوزرینه وضع اولنمق یا ذرق
کلمکه وضع اولنمق اولورسه لایق اولان قیروطیه بر مقدار راتینج اضافه
اولمقدر **فصل** بو فصل قرادیجی وقبردیجی ضمادلر بیاننده در. بونک اکثر
استعمالی خدر قلتنه وفالجه وصوق اصابت ایدن اعضالره ورطوبتی
چوق اولنان اعضالره در. بو دخی مفرد اولور. ومرکب اولور. مفرد اولانی
زفت کبیدرکه بر مقدار زیت ایله حل ایدوب عضوه وضع اولنمقدر.
ومرکب اولدقده مثل عاقرقرحا وفلفل کبی نسنه‌لر اضافه اولنمقدر.
وتخفیفدن اولوری کاهیجه کبریت وملح ورماد اضافه اولنور. خصوصا
ورم یومشاق اوله. وکاهیجه عضوی لذع ایدوب حتی اویاندیریجی
ودم وارواحی عضوه جذب ایدر نسنه‌لر اضافه اولنور. مثلا فرفیون
وزبد البحر کبی. امّا منفط یعنی قبردیجی اولان ضمادلر خردل وانجیر ولونره
بکزر شیلردن ترکیب اولنور. بو دخی یا قویدر. ویا ضعیفدر. ویا معتدلدر.
قوی اولان بودرکه ایکی جزء خردل وبر جزء انجیردن مرکب اوله معتدل
اولان خردل ایله انجیردن برابر ترکیب اولنه. ضعیف اولانی ایکی جزء انجیر
وبر جزء خردلدن ترکیب اولمقدر. طریق عملی بودرکه اولا انجیری اتی صوده
اصلدوب. بعده هاونده دوکه‌لر. والکدن کچوروب خردلی دخی سحق
ایدوب بر یره قارشدره‌لر. واستعمال اولنجق عضوی مقدم اتی صو ایله
ییقیوب اوزرینه وضع ایده‌لر. تمام عضوک المی حس اولندقده قالدروب
یرینی کل یاغیله یاغلیه‌لر. یاخود اوزرینه ابرکوچی مطبوخی ویا بوی تخمی مطبوخی
ایله اصلنمش بر پارچه‌سی قویه‌لر. بو مثللی ضمادک اکثری باشده شقیقه
وصرع وسبات ایچون استعمال اولنور. وصدرده بو علتی ایچون وضیق

نفس ایچون واسکی اوکسورکلر ایچون استعمال اولنور وکاهیجه بعض غرض
مرضلر ایچون معده اوزرینه دخی وضع اولنور وکاهیجه عمق بدندن خارجه
ماده‌یی جذب ایتسون ایچون عرق النسایه دخی وضع اولنور کذلک هر ماده‌نک
جذبی مراد اولنه آنده استعمال اولنور ومعلوم اوله که دماغ مرضلرینک
ابتداسنده بالدرلره وضع اولنوب مزمن اولدقده نفس رأسه وضع اولنور
فصل بوفصل سکری ویابس جوارشلر بیاننده‌در وقتاکه استعمال اولنان
اشیاء رطبه‌نک ذکرندن فارغ اولدق ایسه داخلدن استعمال اولنان
یابس دوالرین دخی ذکرینه شروع ایلدک جمله‌دن بری جوارشنات یابسه‌در که
حالا بلاد افرنجده استعمالی کثیردر بو جوارشلر کوزل قوقولو دوالردن وطعمی
لطیف سفوفلردن وحرارتی وبشاعتی اولمیان ادویه مسهله‌دن دخی اولور
نسبت ترکیبک مقداری بودرکه بر رطل شکره سکز درهم سفوف اضافه
اولنمقدر اگر ادویه مسهله‌دن اولور ایسه اون ایکی درهم مقداری اولمقدر
طریق عملی بودرکه شکری بعض مقطر صولر ایله یاخود بعض مناسب
عصاره‌لر ایله حل ایدوب قاینده‌لر وکفنی آلوب عقیده قوامی ویره‌لر
بعده آتشدن ایندیروب بر مقدار دوروب تمام صیجقلغی معتدل اولدقده
ادویه‌یی قارشدوروب بعده بر دوزیره ویا دوز حجر اوزرینه بر مقدار
کوزل قوقولو یاغ سوروب اوزرینه دوکه‌لر بعده بچاغیله مربع ویاخود
مدور ویاخود مثلث مراد اولنان شکل اوزرینه کسوب قپاقلی قاب
ایچنه قویوب صیجق یرده حفظ ایده‌لر وبو جوارشلرک بقاء قوتی التی آیدر
یادخی زیاده‌در فصل بوفصل قرصلر بیاننده‌در قرصلر دخی نیچه شکللر اوزرینه
کمی مربع وکمی مدور وکیمی مثلث وکیمی صغیر وکیمی کبیر عمل اولنور وکیمی داخلدن
وکمی دخی خارجدن استعمال اولنور داخلدن استعمال اولنان قرصلرین
ماده‌سی کوزل قوقولو دوالر ومفتحلر ومسهللردر وکاهیجه غروتلی وقابض
نسنه‌لردن دخی اولور طریق عملی بودرکه دوالر انجه سحق اولنوب
بر مقدار محلول صمغله یاصمغک غیری مقتضای حاله مناسب نسنه ایله
یوغروب قرصلر ایده‌لر بعده کولکه‌ده قورودوب قپاقلی قابده یاخود
جمشیر قوطیلر ایچنده حفظ اولنه بقاء قوتی بر سنه‌در واگر قرصده افیون
اولور ایسه نیچه زمان قوتی باقی قالور مقدار شربتی بر درهمدن بر بچق درهمه
دکدر وافیونلی اولانی ثلث درهمدن یارم درهمه دکدر فصل بوفصل

حبلر بیاننده‌در حبلرین دخی صنعتی قرصلرین صنعتی کبیدر حب یاپمنک وجهی
بودرکه اکثری آجی دوالردن ترکیب اولنمغله یوتمسی آسان اولسون ایچون
حب ایدرلر وحبک اجزاسی یوغرلدقده قور وجه‌یره وضع اولنوب پاک دری
کیسه‌لرده وقاوقده صبر حفظ اولندوغی کبی حفظ اولنه که بالکلیه رطوبتی زائل
اولمیه مسهل اولان حبلرین بقاء قوتی برسنه‌یه دکدر اما افیونلی حبلرین قوتی نیچه
مدت باقیدر استعمالنک طریقی بودرکه حبک خمیری اگر قورر ایسه لایق اولان شراب
شربتلر یاصولر ایله تکرار ترطیب اولنوب رأی طبیبه کوره صغیر وکبیر ومعتدل حبلر
یاپلمقدر وحبک مقدار استعمالی بر درهمدر دماغ ایچون استعمال اولنان حبلر لاین
اولان طعامدن درت ساعت صکره استعمال اولنمقدر اگر معده‌یه قوت ویرمک ویا
معده‌یی اصلاح ایچون مثلا افاویه حبی کبی حب استعمال اولنور ایسه طعامدن بر ساعت
صکره استعمال اولنمقدر فصل بوفصل کوزده استعمال اولنان شافلر بیاننده‌در
بونک ماده‌سی معدنیات وافاویه وصموغ وبعض حجرلردر بودخی قرصلر کبی یاپلور
لکن شافک اجزاسنی سحق اتمده مبالغه اولنمق واجبدر که کوزه ضرر ویرمیه وحال
سحق اولندقده بر رطه آقیله یاخود بعض مناسب اولان مقطر صولر ایله یوغرولوب
زیتون کبی یاخود خرما چکردکی کبی شافلر دوزوب قوروده‌لر وحفظ ایدوب وقت
حاجتده استعمال اولنه وشیافلرین بقاء قوتی ایکی سنه‌یه دکدر طریق استعمالی
بودرکه وقت حاجتده بر مقدارینی بعض مناسب صولر ایله بکو طاشنه سوروب
خارجدن کوزه طلا اولنه یاخود اکتحال اولنه فصل بوفصل ملبسات بیاننده‌در
ملبس اولدرکه بادم شکری کبی فندیغی وفستغی وبعض تخمری وافاویه‌یی شکرلیوب
وقت حاجتده استعمال ایدرلر وبعضیلر شکری زعفرانله یاقرمز ایله ویا جویت
ایله بویایوب درلو درلو رنک ویررلر فصل بوفصل مقعده استعمال
اولنان شافلر بیاننده‌در بونلر قاچ نوعدر بعضیسی مسهل وبعضیسی قابض
وبعضیسی دخی اوکلیجی یاخود وجعی تسکین ایدیجیدر ملین شافلرین ماده‌سی
عسللر ویاغلر کوکیدر وارپه اونیدر مسهل اولانک ماده‌سی ایارج فیقرا
وحنظل ومحموده وفرفیوندر وجعی تسکین ایدن شافک ماده‌سی افیوندر
زعفراندر قرصا فیدر قابض اولانک ماده‌سی عفص ودم الاخوین وجلنار
وبونلره مشابه دوالردر تحت شاف یاپلدقده خرما چکردکی کبی یاخود یاقلاکی
یاپلوب مقعده وضع اولنه فصل بوفصل یابس اولان کحللر بیاننده‌در بونلر
خشخاش وافاویه‌دن وحجرلردن وتخمدن وکوکلردن ترکیب اولنور طریقی

بودرکه مختار اولان دوا انجق سحق اولنوب وبر سیرجک بزدن اوتربه الجنه قدر دوب
مراد اولان عضوه مثلا باش کبی ومعده کبی وقلب کبی وبونلرک غیری یرلره وضع
اولنه فصل بو فصل فرزجه‌لر بیانینده در فرزجه دیو بر مقدار ادویه‌یی کرک رطب
وکرک یابس بر پارچه یونکه بولیوب خرما چکردکی کبی ایدوب فرجه ادخال ایتمکه درلر
بودخی اوچ نوعدر بری ملین وبری مفتح وبری مضیقدر ملینک ماده‌سی شمع وشحوم
وادهان وسمن وراتینج ودماغ وامخاخ ولعابات که مثلا بوی تخمی لعابی وتخم خطمی لعابی
وبونلرک کبی نسنه‌لردر ومفتحک ماده‌سی عسل وبرنجاسف ومشکطرامشیع وکرنب
وعرق سوس وسذاب وسقمونیا در وتضییق ایدیجی فرزجه‌نک ماده‌سی طین ارمنی
ودم اخوین ولسان حمل عصاره‌سی وعصی الراعی وعفص وبونلره بکزر نسنه‌لردر
فرزجه‌نک طریق استعمالی احشادن طوتولوب التی ساعت مقداری
کتورلمکدر فصل بو فصل شمامه‌لر بیانینده در شمامه الما وطورنج ولیمون کبی مدور
یاپلور بوندن غرض دماغه وقلبه قوت ویروب وبازمانده عفونتی دفع
ایتمکیچوندر بو شمامه‌لرین ماده‌سی مسک وعنبر ومرزنجوش واصطرک وقرنفل
ومر وسنبل وعود وخزاما ولادن وگل وبنفشه ونیلوفر وصندل وکافور
وبونلرین غیری دوالردر فصل بو فصل بخورلر بیانینده در بخور کاهیجه قرص کبی
وکاه فتیل کبی عمل اولنور وکاهیجه دخی سفوف یابس کبی آتشه اکیلور بوندن
مطلوب اولان نوازلی منع وزکامی دفعدر وبو علتی ایچون ورحم رخاوتی
ایچون وایام وباده عفونت هوا ایچون وصرع ایچون عمل اولنور ماده‌سی
جاوی وزباد ومسک وعنبر ومر واصطرک ولادن وکندر ومصطکی
وغالیه کبی دوالردر وکاهیجه بر آخر غرض ایچون بدقوقلی دوالردن ترکیب
اولنور مثلا جندبیدستر وقاصنی وحلتیت وزفت ومقل وبونلرین
غیری کبی وبخوری کثیر العالی ایله یاخود بر مقدار ارمیش علک البطم ایله یاخود
بونلرین غیری نسنه ایله یوغروب قرصلر یاخود فتیللر یاپوب وقت حاجتده
استعمال ایده‌لر شرابه متعلقه اولان ماده‌لر ومحتاج اولدقلری شیلر بو محله
کلنجه بیان اولندی بوندن صکره جسمه دوانک تأثیرینک کیفیتنه وطبیعتنه
ونفعی عضوه مخصوص اولدوغنه اجمالا شروع ایلیه‌لم اوچنجی مقاله‌دن ایکنجی جزء
وابداندن دوالرین طبیعتلری وهر عضوه مخصوص اولان ادویه‌لرین
بیانینده درکه شرابیه وطبیبیه حین اقتضاده آت ان اوله ایکی باب اوزرینه در
اوچنجی باب بر قاچ فصلی مشتملدر فصل بو فصل دوانک تعریفی وتقسیمی بیانینده در

جالینوس ادویهٔ مفرده کتابنک اوچنجی مقاله‌سنک اوچنجی بابنده درکه دوا شول شیدرکه
حرارت غریزیه‌دن منفعل اولدقده بدنده اثر ایدوب وبدنی بر حالدن حالت
اخرایه دوندره اکه دوا درلر اول حالت دیدیکمز یا حرارت یا برودتدر ویاخود حرارت
وبرودتک غیریدر غذا دخی شول شیدرکه بدن انسانک حرارت غریزیه‌سندن
منفعل اولدقده بدل ما یتحلل اولوب بدن ایچون جزء اولمغه صالح اولور شیئیه
استحاله ایدنه غذا درلر وشول شیکه انده ایکی قوت مجتمعه اوله یعنی هم تأثیر وهم عضوه
مشابهت اوله اول وقت ایکی قوتک بری آخر اوزرینه غالب اولمق حسبیله دوا ر
غذائی یاخود غذاء دوائی درلر فصل بو فصل قول کلی ایله دوانک فعلنک کیفیتی بیانینده در
دوا یا مفرد یا مرکبدر دواء مفرد اولدرکه طبیعت انک عملنه تکفل ایلیه وکاهیجه
بعضی دوا ایچون افعال مختلفه بولنورکه اکا مرکب القوی درلر یوخسه قول مطلق ایله
مرکب دیمزلر ومرکب دیدیکمز اولدرکه صناعتله اجزاء مختلفه‌دن جمع اوله مفردات
کثیردر طبیعت وقوت وخاصه جهتندن بری برینه مخالفلردر ومجموعی اوچ نوعدر
بری معدن وبری نبات وبری حیواندر بونلردن بعضیسی بدن انسانده بالفعل
اثر ایدر وبعضیسی بالقوه اثر ایدر بالفعل اثر ایدن صو کبی وآتش کبی بالفعل بارد
وبالفعل حار اولاندر وبالقوه اثر ایلین ادویهٔ حاره وادویهٔ بارده کبیدر زیرا
لمس قلنده انده حرارت وبرودت ظاهر اولمز اما حرارت غریزیه‌دن
منفعل اولسه‌لر اول کیفیت ظاهر اولور بدنده حار ایسه حرارت وبارد ایسه
برودت اثر ایدر مثلا شراب کبی وفلفل کبی که قچن بونلر حرارت غریزیه‌دن
منفعل اولسه‌لر بدن ایچون بونلردن بر حرارت ظاهر اولورکه بونلری تناولدن
اول اولان بدنک حرارتنک مرتبه‌سندن بر درجه عالیدر وبدن انسانده
دوانک تأثیرینک کیفیتنده اطبا اختلاف ایتمشلردر بعضیلر ذاهب
اولدیلرکه خصوصا اطبای افرنجدن زبیلا یعقوبک ذاهب اولدوغی بودرکه
تحقیقا عناصر اربعه‌دن مرکب اولان دواده حرارت غریزیه فاعل اولوب
اول دوا بدنه بالیدقده غالب اولان عنصرک فعلی ظاهر اولور دیدی واطبادن
مرکوریالیس طبیبک مذهبی دخی بوکه قریبدر طبیب مزبور دیدیکه هر بر دوا
ایچون کندویه غالب اولور بر کیفیت واردر لکن جرمنک کثافت وصلابتی
اول کیفیتی قوتدن فعله چیقارمغه مانعدر زیرا بدنمزده اولان حرارت اول دوانک
جسمنی تلطیف ایدوب وتخلخل قلدقده آنده اولان کیفیت ظاهر اولور
دیدی وتمسلی سنکلیوس طبیبک ذاهب اولدوغی بودرکه دوانک فعلی خاصیه‌سیله

وصورت نوعیه سیله‌در و ابن قف مسیحی دخی بو قوله تبعیت ایدوب دیدیکه
تحقیق قرفیونک بدنی تسخین ایلمسی کندوده اولان قوتله و خاصه ایله درکه
نار اسطقسی‌نی اشلیه‌مز یعنی بسائطک اجتماعی وقتنده حاصل اولان حرارت
اول فعلی اجرا ایده‌مز کذلک افیونک بدنی تبرید ایدوب حرارتی طوکدرمه‌سی
بارد اسطقسی‌نک یعنی بسائطک اجتماعندن حاصل اولان برودتک فعلندن
اضعف و زیاده‌در بلکه مرجانک تسخینی کذلک زحلک تبریدی کندولرده اولان
خاصه ایله اولوب عالم کون و فسادده اثرلری ظاهر اولدوغی کبی و جالینوس دخی
بو دقیقه‌دن غافل اولمیوب دیمشدر که دوانک تأثیری کاه ایله‌در و کاه دخی
صورت نوعیه سیله اولور زیرا افسنتین ایله غافث تسخین و تجفیف ایدرلر
لکن سخونتی نارک حرارتنه و تجفیفی ارضک یبوستنه مشابه دکلدر سنارتوس
طبیب درکه دوانک تأثیری صورت نوعیه سیله یاخود تخصیصیه سیله و المقلغی
بر قسمده حقدر مزاجه تابع اولان خاصه تبریددر یاخود تسخیندر و یاخود تبرید
و تسخینک غیریدر و دخی نوعه تابع اولان خاصه خاصۀ خفیه‌درکه اکثر اقوالده
خاصه دیمکله مشهوردر پس امدی مزاج توسطیله کیفیت اولی ایله فاعل اولانه
دوا دیدیلر و نوعه تابع اولان کیفیت خفیه ایله فاعل اولانه ذو الخاصه دیدیلر
مثلا سقمونیانک صفراوی و تربدک بلغمی اسهال اتمه‌سی کبی و دخی مقناطیسک
دمری جذب اتمه‌سی کبی **فصل** بو فصل دوالرین قوتلری و نعتلری بیاننده‌در
معلوم اوله که ادویه‌نک قوتلری بر قاچ نوعدر بعضیسی قوای اول و بعضیسی
قوای ثانیه و بعضیسی دخی قوای ثالثه‌در قوای اول دیدیکمز تسخین و تبریددر
و قوای ثوانی دیدیکمز تحلیل و ردع و تخشین و تملیس و جذب کبیدر و قوای
ثوالث ادرار حیض و ادرار بول و تفتیت حصا کبیدر و کیفیت خفیه دخی
اوچ نوعدر اولکیسی دوانک سوداوی مسهل اولمقلغیله صفراوی و بلغمی مسهل
اولمسیدر ایکنجیسی دوانک بر عضوه مخصوص اولمسیدر مثلا کبد کبی
و طحال کبی اوچنجیسی پادزهر اولوب سمومی دفع اتمسیدر **فصل** بو فصل
کیفیت خفیه بیاننده درکه ذو الخاصه دیو تسمیه اولنمشدر و کیفیت خفیه‌نک
مبدائی بیاننده‌در معلوم اوله که بو کیفیت خفیه‌نک تحقیق و بیانی طوق بشردن
خارجدر لکن فاضل جالینوس درکه انسان اوزرینه واجبدر که خواصلرینک
شدیدن بحث ایلیه اگرچه واصل اولمزسه باری قریب اولور و بعض حکما
دیدیلر که کیفیت خفیه شول شیدر که نفس دوادن صادر اولوب اول دوانی مدبر اولانلر

بو قول حق اولوردی اگرچه اول دوا نفسنک و حیاتنک بقاسیله استعمال اولنسه
ایدی لکن امر بویله دکلدر زیرا بز ادویه‌یی قورودوب و نفوسی زائل اولدقدنصکره
استعمال ایدرز و بنه اندن نتیجه آشکاره فعلنی مشاهده ایدرز مثلا راوند
ایله فاوانیایی قورودوب نفوسی مفارقت ایتدکدنصکره استعمال ایلسک مشتبه
بو قدرکه بنه انلرده اولان خاصه ظاهر اولور بو خاصه دیدیکمز نه شیدر
و بونک مبدائی ندر بوندن بحث ایلمک واجب اولدی جالینوس ادویه‌نک
خواصی بیاننده بر کتاب تألیف ایلدی لکن بزه واصل اولمدی و کتاب مزبوره
مطلع اولان کمسه‌لردن دخی اشتمدک جالینوسک سائر کتابلرینک اقوالندن
ظاهر اولان بودرکه تابع الکیفیاتک مجموعی دکلدر الا مزاجدندر بلکه جالینوس
درکه مزاج دیدیکمز انجق نفسدر و تابع الافعال نفسدن صادر اولور و جالینوس
اسطقسات کتابنک اولکی مقاله‌سنک یدنجی بابنده درکه نفس مزاجه تابعدر
بلکه نفس دیدیکمز مزاجدر و بنه جالینوس مزاج کتابنک اوچنجی مقاله‌سنک
اولکی بابنده درکه شول بدنده اولان درت فعلکه بری هضم و بری جذب
و بری امساک و بری تمیزدر بونلر شول درت قوتدن صادر اولورلرکه
بری هاضمه و بری جاذبه و بری ماسکه و بری ممیزه‌در بونلر حقیقتده حرارتدن
و برودتدن و رطوبتدن و یبوستدن و بونلردن ترکب ایدن شیلردن
صادره‌در غیری دکلدر پس بو قولی پس فهم ایله و دخی جالینوس کتاب مذکورک
اوچنجی مقاله‌سنک دردنجی بابنده درکه هر جسمک افعالی و خاصه‌سی بنه کندی
مزاجندن صدور ایدر پس اندن اوتوری افرنجدن متأخرینک اکثری دیدیلرکه
کیفیت خفیه دیدکلری کیفیات اولیه و مزاجه تابعدر و باشقه بر کیفیت ثانیه
اثبات اتمدیلر و مزاج ایچون نفس دوانک بقاسنه حاجت یوقدر زیرا
بز ادویه‌یی یابسه‌یی کوررزکه مثلا راوند کبی و فاوانیا کبی کندولردن خاصیتلری
ظاهر اولور مع هذا نفاست و طراوتلری قالمامشدر بو مزاجک بقاسندن
ناشیدر غیریدن دکلدر دیدیلر پس بوندن معلوم اولدیکه بو کیفیت
خاصه مزاجک خواصندندر **فصل** بو فصل ادویه‌نک قوای اولی بیاننده‌در
و قوای اول دیدیکمز کیفیات اول اربعه درکه حرارت و برودت و رطوبت
و یبوستدر بز دیرزکه حار اولان دوا شول شیدرکه تحت بدن انسانه
یالدقده بدنده بر حرارت زائده اثر ایدر و معتدل شول شیدرکه بدن
انسانه یالدقده آنده بر کیفیت زائده اثر ایتمز و اطبا ادویه‌نک درجاتنی

بدن انسانده تأثیری اعتباریله درده تقسیم ایلدیلر شول دواکه انک مقدار
شربتندن استعمال اولندقده بر اثر محسوس ظاهر اولمیوب مگرکه تکرار
استعمالندن اثر ظاهر اولورسه اکا درجهٔ اولی دیدیلر وشول دواکه انک
مقدار شربتندن تکرار استعمال اولمدیغی صورتده دخی اثر ظاهر اولورسه
درجهٔ ثانیه دیدیلر وشول دواکه مقدار شربتندن استعمال اولندقده افعاله
ضرر گتورر مرتبه سی اثر ظاهر اولورسه اکا درجهٔ ثالثه دیدیلر واگر اثری مهلک
مرتبه سنه واررسه درجهٔ رابعه دیدیلر وبو درجات ایچون مرتبه لر واردر
شکم درجهٔ اولینک اولنده یاخود اورطه سنده ویاخود آخرنده در اکذلک
سائرلرینک دخی بویله در بو درجات ایله ادویه نک افعالی قوت وضعف
یوندن متفاوت اولور فصل بو فصل صناعتده استعمالی کثیر ومشهور اولان
ادویهٔ معتدله بیاننده در پرسیاوشان وهلیون وعرق سوس وسبستان
وزبیب وخرما وانجیر وعناب وحب صنوبر وکثیرا وزیت وقوماليمی
وشحم ماعز وشحم خنزیر بونلردر فصل بو فصل استعمالی کثیر اولوب درجهٔ
اولی ده حار اولان دوالر بیاننده در اول دوالرین خشابلیشدن اولنلری
افسنتین وخطمی ولسان ثور وبازی ونخنه وبابادیه وکشوث وقیون اوتی
وشاهتره وساذج هندی وسنبل هندی والتون اوتی وسعالی وسقیطیس در
وچچکلردن اولان لسان ثور چچکی وبتونیقه چچکی وبیرییه چچکی وبابادیه چچکی وقهاب
چچکی واخلامور چچکی در ومیوه لردن اولان بادم وکستانه وجوز وسردی
قوزه لغی ولوت وعنب ومسکت الماسی در وبزورلردن اولنلر کشنیج
وبوی تخمی وکتان تخمی وحب القلت وآجی بقله وسمسم وارز در وکوکلردن
اولنلر خطمی کوکی وشوکهٔ مبارکه کوکی وبازی کوکی ولسان ثور کوکی وثعلبدر
وقشرلردن المغیلن اغاجی قبوغی وپیغمبر اغاجی ولسباسه در وصمغلردن
مقل ولادن وصمغ قیسوس یعنی صرمشق صمغیدر وشحملردن وادهاندن
شحم ابل وشحم بقر وشحم غنم وسمن طریدر فصل بو فصل درجهٔ ثانیه ده حار اولان
دوالر بیاننده در اوراق وخشابلیشدن اولنلر افسنتین وانا غالس وطوسقی اوتی
والجلیقا وکرفس وحوان بیجی وبتونیقه وقصب الزریره وحلبه وکافیطوس
وهیوفاریقون وقیسوس ومقل وادغل اوتی وفراسیون واقحوان
ومیروس وبادروج وطراغیون ورابانورا وجعده وبرنیه وشاهسفرم
وسالوبا واسقابیوزا واسقردیون وقره باش در وچچکلردن اولنلر زعفران

وقرنفل ونقاح اذخر وخراما وهمیل چچکی وبیرییه چچکی وادغل اوتی چچکی در ومیوه لردن
اولنلر کبر یمیشی وجوزبوا وفستق وقوزی انجیر وجوز در وتخملردن
طورق اوتی تخمی وکرفس تخمی واصرغان تخمی وفسلکن تخمی وصوره
تخمی وکرسنه تخمیدر وکوکلردن کرفس کوکی وکبر کوکی وطراغیون
کوکی وشلغم وزرنباد در وقشرلردن سلیخه ودارچین وکندر
قبوغیدر وصمغلردن راتینج ولادن وصبر وقاصنی ومر ومصطکی
وکندر وزفت وجام ساقزی واصطرکدر وشحملردن ارسلان
یاغی وایو یاغی ودلکو یاغیدر فصل بو فصل درجهٔ ثالثه ده حار اولان
دوالر بیاننده در معدنیاتدن اولنلر زهر نحاس ونحاس محرق
وخبث حدید وشب وبارود وکبریت وزاج وقلقطار در واوراق
وخشابلیشدن قیصوم واسارون وفنجنکشت ولوف وحماما
وطورق اوتی ومشکطرامشیع وفرنجمشک وکمادریوس وقنطوریون کبیر
وصغیر وعروق صفر وفوبنج وطباق ونعنع ورازیانج وافتیمون
وعرعر وراسن وزوفا وورق الغار ومرزنجوش ومرماخور
وبطراسالیون ونمام وسذاب وابهل وخاشا وحندقوق
ورعی الحمام وانجره در وچچکلردن اولان زهر فنجنکشت وزهر افتیمون
وشبوی وقرنفل در وثمرلردن حب الغار وحب العرعر وحب البلسان
وبلادر وفلفل در وتخملردن نانخواه وانیسون وحماما وکراویا وقاقله
وقرطم ورازیانه تخمی وکمون ودوقو وشونیز وشلغم تخمی وبیسالیوس
ومویزج وآید تخمیدر وکوکلردن اکیر واسارون واطه صوغانی
ودرونج وخولنجان وحرنق اسود وابیض وایرسا ولوف در
وصمغلردن جاوی وحلتیت واشق وجاوشیر وقطران ومسک
بونلردر فصل بو فصل دردنجی درجه ده حار اولان دوالر بیاننده در
معدنیاتدن اولنلر زاج وزرنیخ وبورق وزاج سوری وملا نتریا در
واوراق وخشابلیشدن اولنلر حرف وخردل وشیطرج وینبوعات
وثافسیا واشنان در وتخملردن خردل تخمی وحرف تخمیدر وکوکلردن
صوغان وسرمساق وقسط وراسن وعاقرقرحا وصمغلردن فرفیون در
فصل بو فصل درجهٔ اولی ده بارد دوالر بیاننده در اوراق وخشابلیشدن
بقلهٔ یمانیه وحماض که قوزی قولاغیدر وابه کومجی ومرسین ودیه یشقان در

وچچكلردن ابه كومجی وگل وبنفشه در. وتمشلردن لحم اترج وايوا وامرود وايكدر
وبزرلردن اربه وطاری در. وكوكلردن ابه كومجی وعصاره لردن اقاقيا
ودم اخوين در. واحجاردن دهايستا وياقوت ازرق وزمرددر. فصل
بوفصل درجه ثانيه ده بارد اولان دوالر بيانده در. حشايش وبقولدن اولنلر
خس وهندبانك انواعی وسنبل ازرق الزهر كه بعضيلر بلبوسدن
برنوعدر ديديلر. وقوزی قولاغنك اكشيلكی غالب اولان نوعی. ولسان
حمل وعصی الراعی وورق زرقطونا وعنب الثعلب در. وچچكلردن
شقايق نعمانی وهندباچچكی ونيلوفر در. وتمشلردن قبق وخيار. وقثا
وقاربوز وترنج وشفتالو ومازو واكشی اريك واكشی نار در. وبزوردن
كاكنج وهندبا تخمی وقوزی قولاغی تخميدر. واخشابدن صندللردر. فصل
درجه ثالثه ده بارد اولان دوالر بيانده در. اوراق وحشايشدن بقلة الحمقا
ولفاح وحی عالم وبنج در. وچچكلردن جلنار. وتمشلردن بادنجان. وچكردن
بالدران تخمی وبزربنج وخشخاش تخميدر. وكوكلردن لفاح كوكی. وعصاره لردن
لحية التيس يعنی تكه صقالی عصاره سيدر. فصل بوفصل درجه رابعه ده
بارد اولان دوالر بيانده در. اوراق وحشايشدن اولنلر. بالدران خشخاش
واثماردن جوزماثل. وعصاره لردن افيوندر. قدما مذهبنه كوره. اما افرنجك
متأخرينه كوره افيون حاردر. فصل بوفصل درجه اولی ده رطب اولان دوالر
بيانده در. حشايشدن اولنلر لسان ثور دابه كومجی ويابشقاندر. وچچكلردن
لسان ثور چچكی وهندباچچكی وابه كومجی چچكيدر. واثماردن اغاج قاونی اتی وعناب
وسبستان وبادمدر. وبزوردن سمسم وبزرخبازی در. وكوكلردن ثعلب
ولسان ثور كوكی وخطمی كوكی وعرق سوسدر. فصل بوفصل درجه ثانيه ده رطب
اولان دوالر بيانده در. حشايش واوراقدن بنفشه ونيلوفر وقطف وملوخيا
وخس وطحلب واباتقه وبقلة الحمقا در. وچچكلردن بنفشه ونيلوفردر. واثماردن
قبق وقاربوز وشفتالو واريك واوزمدر. وعصاره لردن شكردر.
فصل بوفصل درجه اولی ده يابس اولان دوالر بيانده در. اوراق وحشايشدن
اولنلر بازی وحنه وبابونج ودرازيانه وساذج ودرسين وابوصير در. وچچكلردن
بابونج وزعفران وگل واكليل الملك در. وبزوردن باقلا وحلبه وشعير در.
وكوكلردن فاشرا وانتله وفوه ولوف وطرفا در. وصموغدن كوندركدر.
فصل بوفصل درجه ثانيه ده يابس اولان دوالر بيانده در. اوراق وحشايشدن

اولنلر بنجاسف واناغاليس وتازه طورق اوتی وبتونيقه وكشوت وقصب الذريره
وهندبا ونعنا وسكرلی بيراغی وبرنجاسف وسنبل هندی وسنفيطس وشاهتره
وطراغيون وحماض ورعی الحمام وعصی الراعيدر. وچچكلردن اولنلر
جلنار وزهر فاوانيا وشقايق نعمانی وقره باش چچكيدر. واثماردن حب الاس
وكبر يمشی وفستق وامرود وجوزبوا وجوز سرو وسفرجلدر. وبزوردن رازيانه
وقرطم وعدس وكرسنه وجاورس وارز وخشخاش تخميدر. وكوكلردن كبر كوكی
وهندبا بری كوكی وطوربدر. واخشابدن صندللدر. وصموغدن قاصنی
وجاوشير ودم واصطرك ومصطكيدر. وعصاره كبی اولان شيلردن عسلدر
وزفتدر. فصل بوفصل درجه ثالثه ده يابس اولان دوالر بيانده در. معدنياتدن
اولنلر زهر نحاس ونحاس محرق وزنجار وشب وكهربا وكوكرد ونفط در.
اوراق وحشايشدن ايرلق وماش هندی وبنطافلن وجعده وحندقوق
وبلبن وكرفس واسارون ونانخواه وكمادريوس وكمافيطوس وزوفا
وافتيمون وعرعر ومرزنجوش وفوتنج وفراسيون وبطراساليون وابراطون
وسذاب واهل وخلاف وخاشا وثمامدر. وچچكلردن جلنار وزهر افتيمون
وزهر كمافيطوس در. واثماردن حب بلسان وفلفل وقرنفل وعفص
وحب العرعر در. وتخملردن قرمزطورق اوتی تخمی وكرفس تخمی وتخوم وانيسون
وكراويا وكمون وكشنيز وچورك اوتی وآنيد تخمی وبطراساليون تخميدر. وكوكلردن
بنطافلن ووج وخولنجان وعنصل واسارون كوكی وكرفس كوكی ودرونج
وخربق ودارچين در. وصموغدن وعصاره لردن سركه وصبر واقاقيا وكافور
ومسكدر. فصل بوفصل درجه رابعه ده يابس اولان دوالر بيانده در.
معدنياتدن اولنلر قلقند وزرنيخ وبورق وزاج سوری وقلقطار در. اوراق
وحشايشدن اولنلر سذاب بری وحرف وخردل وثومدر. الكنجی باب
هر عضوه مخصوص اولان دوالرك تعدادی بيانده در كه ادويه تركيبنه
طالب اولنلره استعمالی آسان اوله بو دخی برقاچ فصلی مشتملدر. فصل بوفصل
ادويۀ حاره بيانده در كه استعمالی دماغه واعصابه مخصوصدر. بتونيقه ومرزنجوش
وسالويه وزوفا واوغل اوتی وبرنجاسف بودوالرين نفعی جميع حواسه شاملدر
ودفنه يپراغی ودفنه تخمی وصعتر وسذف وفوتنج وسنبل وثمام وخزاما وقره باش
وقره باش دماغك حمايتدر جميع دماغ مرضلرينه وضع اولنمق جائزدر. بابونج
وفرنجمشك واكليل ملك وفاوانيا وسيساليوس ودرازيانج وايرسا

وحب العرعر وکزبره وبلادر وجوزبوا وعنبر ومسک وعود وقرنفل وکبابه
وبسباسه وقاقله ووج وخولنجان وجندبیدستر وخشب دبق وکهربا دخی
بادوبیلردندر **فصل** بو فصل طلا وضماد وکماد یونندن دماغه نافع اولان ادویه
حاره بیاننده در: جاوشیر واردج قطرانی وصمغ صمغی وتکامکا وشونیز ولادن
ومصطکی واصطرک وثافسیا وشحم الدب وبالخاصه سعوط اتمکله دماغه نافع
اولنلر سنادر وتکامکادر **فصل** بو فصل دماغه ضرر ایدن دوالر بیاننده در:
ایدنجی وافسنتین عصاره سی وزیتون ولبن حلیب وکستانه وبخور مریم
کوکی وزعفران وحب بطم ولفاح وشوکران وزوان بونلردر: واصطرک دخی
قجن جوق قوللنسه دماغه مضردر **فصل** بو فصل دماغی ترطیب وحرارتنی تسکین
ایدوب: منوم اولان ادویه بارده بیاننده در: نیلوفر وخس وبنفشه وبقلة حمقا
وخشخاش ابیض [illegible] ولعاب ثور ومسکت الماسی وطتلو بادمدر وکاشره دن
استعمال اولناجق دوالردخی عالم: وبنفشه وسکوت یاغی واصحه یاغی وکل
وبزرقطونا وخشخاش قبوغی ولبن نسا وقبق وخیار عصاره لری در ودخی
وضع اتمکله مرطب اولان دوالردندر: بزرکتان وحلبه ولوز حلو وزهر القطن
فصل بو فصل بالخاصه کوزه قوت ویروب وکوز علتلرینه نافع اولان دوالر بیاننده در:
رازیانه وافراجیا وسذاب ورعی الحمام وخلدونیا وعزرنجوش وبتونیقه
وراسن وفو دیوتری در: وکوزه وضع اولنان دوالر جمیع مراره لر لغی اولردر
خصوصا قلقان بالغنک اودی وجکری که شرابده حل اولنجه اصلنه وکوزه بالخاصه
ضرر ویرن دوالر بونلردر که ذکر اولنور: صوغان وصمساق وخردل وحرجمک
وبقله ولحنه وتورب وبراصه وشهدانج در **فصل** بو فصل بالخاصه قولغه نافع
اولان دوالر بیاننده در: سذاب ودفنه یاغی وقسط وشونیز وجندبیدستر
وآجی بادم وخربق ابیض ومسک وزباد ودخی ادویه بارده دن لبن نسا ونیلوفر
وخس وورق خلاف وبنفشه وابه کومجی وکل در **فصل** بو فصل کوکسه واق جکره
نافع اولان دوالر بیاننده درکه: اخلاط غلیظه لی اوکورمکله دفع ایدر اول دوالر بونلردر:
زوفا واسقابیوزا ورسیاوشان وسعالی وفراسیون وفوتنج وبتونیقه
ودورونکا وکاردو سنطو وارسا وعرق سوس وراسن واسقیل [illegible]
واصرغان تخمی ورازیانه وانجیر وزبیب وبادم وفستق ودلکونک اق جکری
واوف کوکی وطراغیون وبزرکتان وجاودی وکبریت مصعد **فصل** بو فصل
صدره نافع اولوب بارد رطب اولان دوالر بیاننده در: بنفشه وابه کومجی وکثیرا

وسبستان وعناب وبزرقطونا وخشخاش ابیض وشعیر **فصل** بو فصل قلبه نافع
اولان دوالر بیاننده در: حار اولنلر ادرفل اوتی وبرنجاسف وبادروج وشوکه مبارکه
وسقردیون ودورونکا واغاج قاودنی قبوغی وجکردکی وقرمز وقرنفل وقرنفل
بستانی وانجلیقا وراسن وعود وزعفران وعنبر ومسک وزرنباد
وبسباسه وجوزبوا ودارجین والتون در: وبارد اولان دوالر کل وبنفشه
وقوزی قولاغی ولسان ثور ونیلوفر وسکرلی یراغی واغاج قاودنی الکثیبی
ولیمون ومسکت الماسی وصندل وکیک بوره کنده کی کمک وکیک بونوزی
وکرکدان بونوزی وطین مختوم وطین ارمنی وانجو ومرجان وبادزهر ودنانتا
ویاقوت ازرق وزمرد ولاجورد در **فصل** بو فصل معده یه نافع اولان دوالر
بیاننده در: حار اولنلری نعنا وافسنتین وبربریه ورازیانه ودفنه یاغی
وحب العرعر وسالویا وکراویا وانیسون وکمون وعود وخولنجان
وقصب الذریره وزنجبیل ووج وجوزبوا وبسباسه وقرنفل وفلفل
ودارجین وزرنباد وکبابه وقاقله وسعد وعنبر ومصطکی در: وبارد اولان
دوالر حماض وخس وبقلة الحمقا وهندبا وکل وبنفشه وآلوا وقبق
وارمود وریباس وانبرباریس ونار واغاج قاودنی الکثیبی ولیمون
واقاقیا والبج وصندل در **فصل** بو فصل کبده مخصوص اولان دوالر بیاننده در:
حار اولنلری قیون اوتی وبلین وبالدری قره وسالویا وکشوث واسارون
واذخر وسنبل ورازیانه وبطراسالیون وانذر وکرفس وقوش قونماز وآجی
بادم وقرنفل بستانی وزبیب وفستق وبزور حاره ودارجین وسلیخه در:
وبارد اولنلری هندبا وطرخشقوق وخس وبقلة حمقا وکل وبنفشه
ونیلوفر وحماض واباتقه وبزور بارده صغیره وکبیره وشعیر وصندل
وکافور والکثی نار وریباس وانبرباریس وقشنه وماء الجبن در:
فصل بو فصل طحاله مخصوص اولان دوالر بیاننده در: حار اولنلری
التون اوتی وبلین وافتیمون وشاهتره وبلاب وبطراسالیون وسذاب
ودورونکا وکمادریوس وکمافیطوس وبادرنجبویه وحرف وفراسیون
وترمس واقطی واسارون وبسفایج وراسن وجنطیانا وسرخس
وفاشرا وطرفا وکبر وزراوند وفوه وآجی بادم واطه صوغانی وقصب الذریره
ورازیانه وکرفس واشق ومقل در: وبارد اولنلر هندبا وطرخشقوق
وبقله حمقا وورق خلاف در: وفصل کبده ذکر اولنان دوالردر **فصل**

بو فصل کلی و مثانه‌یه مخصوص اولان دوالر بیاننده در. حار اولنلری بالدری قره
و سدف و صاصفراز و بتونیقه و رازیانج و جرجیر و برنجاسف و فوتنج و قیصعنه
و بالیون و آس بری و طراغیون و عرق سوس و بطراسالیون و کرفس و انجره
و دوقو و انیسه و فوه و سیاه نخود و حب القلت و حب العرعر و بابونج و قاقله
و علک بطم و بادم و فستق و زردالو و کراث چکردکلری در. و بارد اولان دوالر
ابه کومجی و مارول و سمزاوتی و بالشقان و هندبا و اربه و بزر بادره کبیره
و صغیره و بزر قطونا و کافور و صندل و بنفشه و نیلوفر و ریباس و لیمون در.
فصل بو فصل رحمه مخصوص اولان دوالر بیاننده در. اول دوالردن حار
اولنلر برنجاسف و اقحوان و بتونیقه و مشکطرامشیع و صعتر و نمام و فوتنج
و مرزنجوش و سالویا و حاشا و بادرنجبویه و سدف و بیتره و دفنه یپراغی
و بابادیه و کمون و انیسون و رازیانه و دوقو و کرفس و زراوند و فوه
و قیصعنه و بالیون و طراغیون و فو و انجلیقا و انبر توریا و ناجیل و حب العرعر
و قرنفل و جوز بوا و بسباسه و دارچین و زرنباد و زعفران و خولنجان
و مر و جندبیدستر در. و بارد اولنلر نیلوفر و بنفشه و کل و ایوا و هندبا
و خس و سمزاوتی در. فصل بو فصل مفصللره و اوتاره مخصوص اولان دوالر
بیاننده در. اول دوالردن حار اولنلر مرزنجوش و بتونیقه و کافیطوس
و بیتره و سالویا و ورق الغار و خزاما و قره باش و برنجاسف و جندبیدستر
و خراطین یعنی صوغلجان در. فصل بو فصل اخلاطک استفراغی آسان
اولسون ایچون نضج و یریجی دوالر بیاننده در. دماغده اولان صفرای منضج
اولنلر کل و بنفشه و نیلوفر و خشخاش و خس در. و صدرده و آق جکرده
اولان صفرایه نضج و یریجی دوالر بنفشه و عناب و سبستان و قبق
و کثیرا در. و قلب مرضلری ایچون صفرایه نضج و یریجی دوالر اغاج قاودنی الشیسی
و لیمون و الکشی نار و قوزی قولاغی و کل و نیلوفر و بنفشه و مرجان و کیک
یوره کنده اولان کمک در. و معده مرضلری ایچون صفرای منضج اولان دوالر
نار عصاره‌سی و ایوا عصاره‌سی و اغاج قاودنی الشیسی و قوروق شرابی
و قبق و سمزاوتی و قوزی قولاغی و امبرباریس و ریباس در. و کبد مرضلری ایچون
صفرای منضج اولان دوالر هندبا و طرخشقوق و مارول و سمزاوتی و کل
و نیلوفر و صندل و بزور بارده صغیره و کبیره در. فصل بو فصل بلغمی منضج اولان
دوالر بیاننده در. دماغده اولانه نضج و یریجی مرزنجوش و سالویا و بتونیقه

و تردفا و قره باش و بیتره و دفا و انیسا و اوغل اوتی و خزاما و رازیانه در.
و صدرده و ریه‌ده اولانه برسیاوشان و فراسیون و زوفا و رازیانه
و اسقابیوزا و فوتنج در. و معده‌ده اولانه نعنا و بتونیقه و رازیانه و بلین
و کبدده اولانه قیون اوتی و بلین و رازیانه و کرفس و قوش قونماز
و مهر دم بهار و سنبللر در. و بوبرکلرده اولانه بتونیقه و بالشقان و امیرعان
و صاصفراز و قیصعنه و رازیانه در. و رحمده اولانه برنجاسف و اقحوان
و بتونیقه و نمام و فوتنج و فو و زراوند و ابهل در. فصل بو فصل قنغی
عضوده اولورسه اولسون سودایی منضج اولان دوالر بیاننده در. اول دوالر
شاهتره و لسان ثور و التون اوتی و اوغل اوتی و کشوت و بالدری قره
و کمادریوس و کافیطوس و بهمیل و فشراتج و رازیانه و کبر و بیتره و افتیمون
و بنفشه و زهر رتم و الغین اغاجی قبوغی و لسان عصفور اغاجی قبوغی
و فسلکن تخمی در. فصل بو فصل دوالرین قواء ثانیه‌سینک ذکری بیاننده در.
پس ملین اولنلر ابه کومجی و خطمی و اریسا و قطف و جلبوب و سمسم
و کتان تخمی و بوی تخمی و انجیر و زیت و طاوق یاغی و خنزیر یاغی و بوزاغی
یاغی و صغر انجلینک الیکی و تره یاغی و راتینج و شمع و مقل و اشق
و اصطرک و لادن و قاصنی کبیدر. و مصلب یعنی بکشدریجی اولنلر قیه قروغی
و سمزاوتی و بزر قطونا و قطف و عنب الثعلب کبیدر. و کوشیدیجی اولنلر
سوسن یاغی و بابادیه یاغی و کتان تخمی و بوی تخمی و ایلج یاغی و ساده یاغ و زوفا
رطب کبیدر. و اعضایه قوت و شدت ویرنلر مار بارد و سمزاوتی و دموز
دکنی و قیه قروغنک صغیری و کبیری و اذان الفار و عدس الما کبیدر. و دقیق
دوالردن قابض و صقیجی اولنلر نار قبوغی و آق کونلک و هلیلجات و راوند
محمض و لسان حمل و ذنب الخیل و جلنار و ورد و حماض و جوز السرو و مرسین و ایوا
و البج و قرنلق و عجم الزبیب و جفت البلوط و هو فسطیداس و اقاقیا و دم الاخوین
و طین ارمنی و طین مختوم و شب و شادنج و حدید کبیدر. و عضوی مخلخل
یعنی عضوه نفوذ ایدیجی دوالر خطمی و جلبوب و شبت و بابونج و اکلیل الملک
و اقطی و حلبه و بزر کتان و تین یابس و زیت عتیق و سمن کبیدر. و ملطف
اولنلر حرارت و ادراری اولان دوالر در. و مفتح اولنلر اصول خنثی صغیره
و کبیره و جنطیانا و سرخس و فوه و اصل الحماض الکبیر و قنطریون الکبیر.
و اساورن و کبره و طرفا و شاهتره و افسنتین و غافث و برسیاوشان

وكشوث وكافيطوس وكادريوس وفراسيون وفوتنج ونمام وحرف وجرجير
ونانخواه وحب الغقد وسياه نخود وآجى بقله وآجى بادم وزردالو چكردكى واوجين
وكبابه وليمون صويى وسركه كبيلدر، ومغلظ اولنلر سمز اوتى وطين ارمنى
وخشخاش وحماض وارز وحرحمك وابوا وارموت ونشا ونار عصاره سى
ودم سوندرلمش سود كبيدر، ومغرى ومسدد يعنى طوتجى وحبس ايدجى اولنلر نشا
وتوتيا واسفيداج وطين ارمنى وطين مختوم وجبسين ورصاص محرق ومرداسنج
وخطمى وبوى تخمى واربه اونى وصوده اصلنمش حب الصنوبر وصمغ عربى وكثيرا
وانزروت وتازه ايج ياغى وساده ياغى وتازه پينر وبمرطه اقى وشمع كبيدر، ودخى
وجعى تسكين ايدجى دوالر، بابادية واكليل الملك وشبث واقطى وخطمى وخبازى
وحلبه وبزركتان ودقيق شعير وزيت طرى وطتلو بادم ياغى وزعفران وبنفشه
طرى وطاوق ياغى وقاز ياغى وبوزاغى ياغى وبمرطه صاريسى واتمك ايچى
وتازه سود وخنزير ياغى در، واويوشدريجى وتنويم اولنلر مارول ونيلوفر
وخشخاش وايت اوزمى وبنج ولفاح وافيون كبيدر، وجاذب اولنلر
زراوند وكلنجك جكى وبخور مريم ويلان بصديغى وعاقرقرحا ونرجس كوكى
وقامش كوكى وثافسيا واصرغان وشيطرج وصوغان وخمير وخردل
واشق وقاصنى وسكبينج وجاوشير ووسخ الكوار وخرء الحمام كبيدر، ورادع
اولنلر صوق صو وقبه قوروغى ومارول وبقلة الحمقا وعنب الثعلب ولسان الحمل
وعصى الراعى وذنب الخيل وبلوط يپراغى ومرسين يپراغى وكل ونار قبوغى
ومازى وانبرباريس ومرسين تخمى وانبرباريس قبوغى وبنطافلن وبستورطه
ونوششلا واقاقيا وسركه وطين مختوم وطين ارمنى وايكى قرداش قانى وتوتيا
وصبر وكونلك وسرو قوزه لغى ومر وشب وبلين كبيلدر، وشيشلرى
منضج واچيجى اولنلر زيت طرى وسمن ودقيق الحنطه وبوى تخمى وكتان تخمى
وخطمى وابه كومجى وشوك الجمال وسوسن كوكى وپيشمش صوغان وانجير
وزفت ومبعه سائله وعلك البطم وبمرطه صاريسى كبيلدر، ودلنمش يارلره
ات بتوريجى اولنلر بورجق اونى وبوى تخمى اونى وكثيرا وارسا ومصطكى وكونلك
وقلقنديا وصبر ومر وعسل وسنفيطس وزراوند وهيوفاريقون وتوتيا
واسفيداج ومرداسنج كبيلدر، وپاره لرى اوكلديجى وبتوريجى اولنلر شب
ومرداسنج وانزروت وكلارمنى ورصاص محرق وبنطافلن وسنفيطس
وسكله يپراغى ومرجان ونحاس محرق ومغسول صبر وكندر ونار قبوغى

ودم الاخوين ومقناطيس وانتيمون كبيلدر، وقرلمش كمكلرى اصلاح ايدجى
اولنلر قيون اوتى وكثيرا ودقيق الزوان وبالق توتقالى وكلارمنى وسرو قوزه لغى
وكونلك واقاقيا كبيلدر، ودخى ادويه دن سودى اقيدجى دوالر رازيانه
وطورق اوتى وانبره توريا وجعده وجرجير كبيلدر، وبلور معدنى بالخاصه
نافعدر، ومنى يى زياده ايدنلر بلبوس وحمص وسقنقور وحصى الثعلب
وجرجير ولسان العصفور وكتان تخمى وصوغان تخمى وقرصعنه وهليون وزنجبيل
وخولنجان وبادم وحب الصنوبر وفستق وكستانه وخرما والكنار وباقله
وحاوج واسترديا وسرچه بينى وذكر الثور وذكر الابل كبيلدر، وظاهر
بدنه دمى جذب ايدن محمر يعنى قزرديجى اولنلر خردل وثافسيا وحرف
واصرغان كبيلدر، ومنفط يعنى قبرديجى اولنلر زراريح وخردل ايله خمير
وكبيكج وفلاموسا وعاقرقرحا وثوم وفرفيون وشيطرج وخرء الحمام كبيدر،
ودخى ادويه دن كاوى يعنى ياقيجى اولنلر آتش وجير وزاج واغير اغاجى كولنك
طوزى وصابون يابدقلرى صودن يلان طوزى وسليمانى وسم الفار كبيدر،
ودخى ادويه متعفنه يعنى عضوى چوريدجى زرنيخ وسم الفار وبورق وعاتق النمر
كبيدر، وپاره لرده لحم زائدى بيوب پاك ايدن دوالر شب محرق وصدف
محرق وبلوط كوكنك طمى واصل الفاشرا وخربق اسود وانتيمون محرق،
وزهر النحاس وزاج محرق وزرسبانو ودهن الزاج ودهن كبريتدر،
ولبنى محفف اولنلر بالدران ومارول ونيلوفر وعنب الثعلب وسمز اوتى
وخشخاش وحب الفقد وكمون وزعفران وسذاب وترمس كبيلدر، ودخى منى يى
محفف اولنلر شهدانج وسذاب ونعنا وكافور وحماض وبنج وحب الفقد
ونيلوفر وشوكران در، **فصل** بو فصل مسهل وملين اولان دوالر بياننده در، ملين اولان
دوالر ابه كومجى وخطمى وپرسلكنى وپازى ولحنه وقطف وزبيب وطتلو ايك
وسبستان وخيارشنبه وقدرت حلواسى وطتلو بادم ياغى وقوجه خروسك
صويى وسورتقه كبيلدر، مسهل اولان دوالر دخى ايكى قسمدر، برى قوى وبرى خفيفدر،
صفرا يى خفيف اسهال ايلين دوادن برى ترنجبين در، طبيعتى رطوبت ويرمسنده
معتدل وحرارته مائلدر، حميات بارده ده ومزاجى بارد اولان كمسنه لره مفردا
استعمال اولنور، وحميات حاره ده ومزاجى حار اولنلره تمرهندى بالى ياخود مطبوخى
كبى ويا اكشى اريك صويى كبى بعض حامض دوالرله استعمال اولنور، طاوق
صويى ايله ويا جوجه صويله استعمال اولنسه كوكس مرضلرنه واق جكر مرضلرنه

نافعدر. ودخی خیارشنبه بالی حرارت و برودتده معتدل رطوبته مائلدر. اندن
ریاح تولد ایدر. معده سنده ریاح ورطوبت اولنلره ومعده سی ضعیف
اولنلره استعمالی مناسب دکلدر. اکر استعماله مضطر اولنورسه مناسب
اولان راوند وصاری هلیله ایله استعمال اولنمقدر. اکر معده ده ریاح اولورسه
دارچین یاخود دوقو ویاخود انیسون ایله اصلاح اولنه امعاسی ضعیف اولنلر
وحراقیایه مبتلا اولنلر. وطحالنده نفخی اولنلر استعمالندن حذر ایلسونلر.
اما کوکس مرضلری ایچونکه ذات الجنب کبی وکلی ومثانه وعسر بول ایچون
خصوصا عرق سوس ایله استعمال اولنورسه شبهه یوقدرکه نفعی ظاهر اولور.
اولی اولان خیارشنبه نک بالنی قیوجه معجون کبی استعمال اتمکدر. واستعمالندن
بر ساعت صکره لطیف غدا تناول اولنه وخیارشنبه هر فصلده استعمال
اولنور. خصوصا معصوملر ایچون وکبه خاتونلره دخی ویریلور. وبری دخی
تمرهندیدر. طبیعتی درجه ثانیه ده بارد و یابسدر. دمک وصفرانک حدتنی
تسکین ایدوب صوسزلغی قطع ایدر. معده سی بارد اولنلر یالکز استعمال
اتمیوب بلکه بر درهم مقداری مصطکی یاخود بسبابسه ایله اصلاح ایلیه لر. عملی
ضعیف اولدوغندن یالکز ایچلسی نادردر. وبری دخی کل در. طبیعتی درجه
اولی ده بارد ثانیه ده یابسدر. کل عصاره سی ومکرری صفرا رقیقی اسهال
ایدوب اعضاء باطنیه یه خصوصا کبده قوت ویرر. وحیضی ادرار ایدر اندن
اولوری کبه خاتونلره استعمالی جائز دکلدر. واکر کل مکرری یاپلدقده شکر ینه
قدرت حلواسی قونسه لر عملی قوی اولور. وبری دخی بنفشه در. طبیعتی درجه اولی ده
بارد ثانیه ده رطبدر. بنفشه شرابی ومکرری حرارتی قطع ایدر. وکوکسه واق جکره
نافعدر. وبری دخی شفتالو چچکیدر. بونک مکرر شرابی صفراوی ومائیتی قی ایله
واسهال ایله اخراج ایدر. وبری دخی صاری هلیله در. طبیعتی درجه اولی ده بارد ثانیه ده
یابسدر. معده یه وکبده وامعایه قوت ویرر. سده سی اولنلره استعمالی
مناسب دکلدر. وبری دخی راوند در. درجه ثانیه ده حار و یابسدر.
وبو راوند شریف اولانی دوالردندر. اسهالی اعتدال اوزره در. هر مزاجه
مناسبدر. معصوملره وکبه خاتونلره ویریلور. صفراوی وبلغمی اسهال ایدر. وراوند
قوتلری مختلف اجزادن مرکبدرکه کمی قابض وکمی مفتح وکمی مسهلدر. سده لری
تفتیح ایدر. استسقایه وصاریلغه وطحال شیشلکنه وحمیات عفنیه یه
ودوسنطاریایه ومزمن اسهاللره وسقطه یه وضربه یه وقولنجه نافعدر. وکبد

ایچون ایو دوادر کبدک زبانی وروجندر. ولکن عسر بولی وتقطیر بولی اولنلره
استعمالی جائز دکلدر. وراوندک جرمی ومطبوخی ومنقوعی استعمال اولنور.
حین استعمالده ثلثی مقداری دارچین یا اذخر ویا صاری صندل قته لر.
واکر عروقدن شی جذب اتسون دیو استعمال اولنورسه سنبل ایله استعمال
ایده لر. لایق اولانی قی استعدادی اولنلر استعمال اتمیه لر. اکر تفتیح ایچون اولورسه
اصلدوب سوزوب استعمال اولنه. واکر قبض ایچون اولورسه جرمی استعمال
اولنه. و قبض ایچون اولدقده بر مقدار قاوروب استعمال ایده لر. راوندک
قاورلمسی اطبای یهوددن اماطوس پورتقاللی وفرانسلی رنطیوس طبیبلر
انکار ایدوب دیدیلرکه. واجب اولان راوندی ابتدا صوده اصلدوب
قوه مسهله سی اخراج اولندقدنصکره صوینی سوزوب راوندی سکرلی بیرانغی
صوینده یا کل قروسی مطبوخنده قینادوب استعمال ایده لر. وهر بارکه یالکز
اسهال حرلو اولنه راوند اصلندقدنصکره بک صقمیه لر. واکر عضوه قوت
ویرمکله قبض ایلسونلر درلرسه بک صقه لر دیدیلر. وبری دخی علک بطمدر. یعنی
تره منتین در. بو دخی راوند وعرق سوس وشکر ایله استعمال اولندقده
کلی ومثانه یی پاک ایدر. اطبا علک بطمک خواصنی بیانده رساله لر تألیف
ایلدیلر. فلمنک اطباسندن لاویینس طبیب مزاج ادویه کتابنک طقوزنجی
بابنده درکه علک بطم طبیعتی تلیین ایدر. وجمیع احشایه قوت ویرر. خصوصا
کوکسه واق جکره وقره جکره وطلاغه و بوکرکه ومثانه یه بالجمله قوت ویرر. حتی
کلی ده ومثانه ده قرحه لر اولسه بوندن افضل نسنه اولمز. عسر بوله وتقطیر بوله
نافعدر. ومثانه سنده طاش اولنه دخی نفعی ظاهردر. نقرس وعرق النسا ووجع
مفاصل ایچون نظیری اولمیان دوادندر. خصوصا شول وجع مفاصلکه حب
افرنجیدن ناشی اوله. ومفاصلک تعقدنه وغده لرینه نافعدر. مقدار استعمالی
برقاج دفعه غسل اولندقدنصکره مناسب صو ایله ایکی اوج فندق قدردر.
واکر مرلو ایدرسنکه طمراره وبعض اعضایه نفوذی سریع اوله بو منوال اوزره
استعمال ایله. علک بطم سائلدن سکز درهم بر یمرطه صاریسیله طاشلاوندره
برابوجه مزج اولنوب یکرمی بش درهم کرفس صویی یاخود کاکنج صویی ویاخود
علته مناسب صو ایله تدریجی الشدره لر تاکه هاونده تازه سود کبی حل اوله.
بعده استعمال اولنجه عجایب کوره لر. وبری دخی صبردر. درجه ثانیه ده حار
ثالثه ده یابسدر. افواه عروقی تفتیح ایدر. بوندن اولوری باسوری اولانلر کسنه

وسیلان رحمی اولنلره مناسب دکلدر. کبه خاتونلره و مدقوقلره و مزاجی حار یابس
اولنلره استعمالی مناسب دکلدر. لایق اولان مصطکی یاخود مقل ایله اصلاح
اولنمقدر. کیفیت استعمالنک افضلی بودرکه سحق اولنوب هندبا صوینده
یالسان ثور صوینده و یا کل صوینده حل ایدوب ترک اولنه که دبنه چوکه بعده
صوینی سوزوب حفظ ایدوب صبرک اوزرینه تکرار صو قیوب حل ایدوب
ترک ایدهلر. دبنه چوکدکده ینه سوزوب صوینی آلهلر. بو منوال اوزره برقاچ
دفعه ایدهلرکه بو صبرک لونی قالمیه. بعده بو صولری آلوب و صولری بربره
جمع ایدوب صیجق کول اوزرنده قیولدوب رب ایدهلر. بعده بو رب تک
هر بر رطلنه یارم رطل کل عصارهسی قیوب معتدل آتش اوزرنده قوامه کلنجه
طبخ اولنه. بوکه صبر الورد درلر. بلاد افرنجده استعمالی کثیردر. و بری دخی
بزر قطونادر. درجهٔ ثانیهده بارد رطبدر و یبوستده معتدلدر. صفراوی
اسهال ایدر. لکن استعمالی قلیلدر. و صفراوی قوتله اسهال ایدن دوالردن بری
سقمونیادر. طبیعتی درجهٔ ثالثهده حار یابسدر. صفراوی جمیع اعضادن جذب
ایدر. و فجن اسهالی زیاده اولسه بلغمی و اخلاط غلیظهیی دخی اسهال ایدر.
سقمونیایی اصلاح ایتمدن استعمال ایتمک جائز دکلدر. زیرا اعضاء رئیسهلرین
عدوسیدر. حدتی قوی اولمغله افواه عروقی تفتیح ایدر. و حدتی سببیله مغص و سحج
ارات ایدر. و معدهیه مضر اولمغله ریاح تولید ایدر. حرارتی شدید اولدوغندن
ارواحی قزدروب داخل بدنی علولندیریر. واجب اولان حرارتنی و یبوستنی
تسکین ایدر. و اعضایه ضررینی اصلاح ایدر نسنه ایله خلط اولنمقدر. حدتنی
و یبوستنی کسر ایچون دهنیلی شیلر یاخود کثیرا و یا مقل و یا طتو یا دم یاغی
و یا بزر قطونا خلط اولنور. و اعضایه قوت ویروب ضرردن حفظ ایتسون
ایچون اعضایه قوت ویریجی مثلا دارچین و مصطکی و خولنجان و درازیانه
و کل عصارهسی و ایوا عصارهسی کبی شیلر خلط اولنور. و سقمونیانک تدبیر
و اصلاحنده هرکس برکونه تدبیر اختیار ایتمشدر. متقدمینک مختاری بودرکه
ایوانک یاخود الماننک ایچینه قیوب بشوروب اصلاح ایدرلر. قرولیوس طبیب
محمودهنک قوتنی روح شراب ایله چیقروب بعده کل صویله یاخود تکرری ایله
عرقک رایحهسی زائل اولنجه غسل ایدوب و قورودوب حاجت وقتنده
استعمال ایدر. اما الان بعض حکیمون بونک ایچون بر قولای طریق اختیار ایتدیلر.
سقمونیایی سحق ایدوب بر مقدار روح زاج یاخود روح کبریت ایله خلط ایدرلر.

مثلا سکز درهم سقمونیا اولسه یارم درهم روح زاج یاخود مار کبریت و التی قطره [illegible]
یاغی ایله خلط و مزج ایدوب قورودرلر. و حفظ ایدرلر. و صفرا ایچون مسهلات قوتلودن
بری دخی اسارونندر. بونک اسهالی سقمونیادن اخفدر صفراوی قی ایله و اسهال ایله
چقارر صار بلغمه و استسقایه و طحال شیشلرینه و حمی ربعهیه نافعدر. و تلطیف
ایدوب سدهلری تفتیح ایدر. معرقدر سورلقه ایله یاخود شراب ایله و یاخود بال صویی
ایله استعمال اولنور. لایق اولان بودرکه بو اسارونی بک قینتمیهلر زیرا قوت
مسهلهسی زائل اولوب عملی ضعیف اولور. بری دخی جبل هنکدر. جبل هندی دخی
دخی درلر. صفراوی و بلغمی قوت ایله قی و اسهال ایتدورر. قلقلک و معدهنک
و کبدک عدوسیدر. استعمال اولنلقده ثلث درهم جوز بوا یا سنبل هندی
و یا دارچین ایله استعمال اولنه. و حدتنی کسر ایچون مقل یا کثیرا اضافه اولنوب
و یا سرکهده اصلدیه. بلغم ایچون اولان خفیف مسهللردن بری کابلیدر. باشدن
و جکردن بلغمی اسهال ایدر. ابن سرافیون صفراوی دخی اسهال ایدر دیدی.
و بری الجیدر. بو دخی کابلی کبیدر. بلیلج دخی بویلهدر. بونلری سدهسی اولنلره ایچورمک
جائز دکلدر. و بری غاریقوندر. درجهٔ اولیده حار ثانیهده یابسدر. بلغم رقیقی
و مائیتی اسهال ایدر. خصوصا دماغده و کوکسده و آق جکرده اولیه و سدهلری
تفتیح ایدر. لکن معدهیه مضردر. لایق اولان ثلث درهم مقداری قرنفل یاخود بوا
یا مصطکی یاخود خولنجان کبی دوالرله اصلاح اولنه. و بوندن افضلدر بر مقدار
ملح اندرانی و بر مقدار زنجبیل ایله مزج اولنوب اصلاح اولنمق. و بری دخی مجوقادر.
بلغمی و مائیتی اسهال ایدر. خصوصا باشده و آق جکرده و معدهده و کبدده
و بغرسقلرده اوله. و صداع مزمنه و استسقایه نافعدر. بو دوانک فعلی راوند ایله
غاریقونک فعللرندن مرکبدر. ایکیجون ضررسز اسهال ایلر. و اعضای باطنیهیه
قوت ویرر. لکن حار و یابس اولمغله مزاجی حار و یابس اولنلره مناسب دکلدر.
اکثر استعمالی بلیلج صویی ایله یاخود ات صویله در. اکر جرمی استعمال اولنورسه
مصطکی یاخود دارچین ایله استعمال اولنه. و بلغمی مسهل اولان قوی دوالردن مجوقانه
اسود درکه چلایه دیمکله معروفدر. فعلی مجوقانک فعلی کبیدر. لکن بونک اسهالی
و مائیتی اخراج ایتمسی قویدر خصوصا استسقانک مائیتی اولیه. و بری دخی تربددر.
درجهٔ ثانیهده حار ثالثهده یابسدر. لزج بلغملری و غلیظ بلغملری جمیع بدندن چقارر
مزمن مرضلرده و اسکی خمیلرده استعمال اولنور. لکن معدهیه مضردر لایق اولان
زنجبیل و دارچین و مصطکی کبی دوالرله اصلاح ایدهلر. مزاجی ضعیف اولنلره و صبیانه

واختیارله استعمالی جائز دکلدر. مقدار شربتی ثلثان درهمدن بر درهم وثلث درهمه دکین در.
وبری دخی قرطم در. زنجبه اصیور تخمی در. بلغمی ومائیتی اسهال ایدر وقی ایتدیرر. کبده وطحاله
وصدره نافعدر. وربو مرضنه واستسقایه وقولنجه بالخاصه نافعدر. طریق اصلاحی
ثلث درهم دارچین یاخود خولنجان ویاخود مصطکی ایله در. وبری دخی حنظلدر.
زنجبه ابوجهل قاربوزی درلر. طبیعتی اوچنجی درجه ده حار ویابسدر. بلغمی اعماق
بدندن جذب ایدوب چقرر. وجع مفاصله ونسکرله وربو مرضنه وقولنجه
نافعدر. لکن معده یه وامعایه مضر اولمغله واجب اولان مقل وکثیرا وکمون
ومصطکی کبی دوالر ایله اصلاح اولنمقدر. وبری دخی سورنجان در. طبیعتی ایکنجی
درجه ده حار ویابسدر. بلغم غلیظی مفاصلدن اخراج ایدر. مفاصله ونقرسه
بالخاصه نافعدر. لکن معده یه مضر اولمغله نعنا وزنجبیل ودارچین کبی دوالر ایله
اصلاح اولنه. تنیوس طبیب معالجات مصریه کتابنده درکه اهل مصر
سورنجانی قاقوروب یرلر. اسهال ایتمیوب بیه نی سمرد در. وارکیوس طبیب درکه
سورنجان لینوسطو ایله یعنی بنغمبر اغاجی ایله طبخ اولنوب بر قاچ کون مداومت
اولنه اسکی یاره لره وناصورلره خصوصا کوکسده واق جکرده اوله یوندن ایو علاج
کورمدم. وبری دخی فرفیون در. طبیعتی دردنجی درجه ده حار یابسدر. غلیظ ولزج
ومائیتلی خلطلری قوتله جذب ایدوب اسهال ایله اخراج ایدر. اما بو زمانه ده حدتلی
وسمیتلی اولدوغندن استعمال اولنمز. واکر استعماله حاجت اولورسه قلبه ومعده یه
قوت ویریجی وحدتنی کسر ایدیجی دوالر ایله مثلا طتلو بادم یاغی کبی ومصطکی وزعفران
واغاج قاوونی اکشیسی کبی دوالر ایله اصلاح اولنه. وبری دخی جاوشیر در. طبیعتی اوچنجی درجه ده
حار وایکنجی درجه ده یابسدر. لزجتلی وغلیظ بلغمی اعماق بدندن خصوصا مفصللردن
جذب ایدوب اخراج ایدر. وبری دخی سکبینج در. طبیعتی اوچنجی درجه ده حار ایکنجی
درجه ده یابسدر. غلیظ خلطلری ومائیتی جمیع اعضادن مثلا معده وامعا ودماغ
ونسکرلر ومفصللر کبی عضولردن جذب ایدر. وملطفدر. استسقایه وغرز باشی اغریسینه
وصولوغانلوغه وتشنجه وصرعه نافعدر. لکن معده یه وکبده ضرر ایلر. اصلاحی مصطکی وزنجبیل
ودارچین ایله در. وبری دخی ازروت در. مفتح ومنضجدر. اخلاطی اعماق بدندن چقرر. سکبینج
کبیدر. سودایی ومحترق خلطلری اسهال ایلین خفیف مسهللردن. وبری قره هلیله در.
اوچنجی درجه ده بارد ایکنجی درجه ده یابسدر. اخلاط محترقه یی اسهال ایدر. وبری دخی بسفایج در.
یانمش سودایی وبلغمی سورر چقرر. طلاق مرضلرینه ومراقیایه وقولنجه بالخاصه نافعدر.
وبو بسفایجه ده ضرر اولمیوب استعمال اولندقده زنجبیل یاخود رازیانه ویاخود انیسون ایله

استعمال اولنمسی اصلاحی ایچون اولمیوب بلکه فعلنه قوت ویرمکیچوندر. وبری دخی
شاهتره در. یانمش خلطلری اسهال ایدر. معده یه وکبده نافعدر. قانی صافی
ایدر. ایکیچون امراض جلدیه ده نفعی ظاهردر. وبری دخی افتیموندر. اوچنجی
درجه ده حار ویابسدر. سودایی ویانمش خلطلری سرفقله چقرر. مراقیایه
نفعی عظیمدر. حمی ربعه وجذامه وبرص اسوده نافعدر. وقیشده استعمالی
یازده استعمالندن ایودر. وبری دخی سنامکی در. ادویه خفیفه ایله قویه
بیننده متوسطدر. طبیعتی ایکنجی درجه ده حار اولکیده یابسدر. بو مبارک
دوادر جمیع اخلاطدن بدنی پاک ایدر. ودمی صافی ایدر. وکبد سده لرینی وطحال
سده لرینی تفتیح ایدوب دماغی وقلبی یانمش وفاسد اولمش خلطلردن
پاک ایدر. وهر سنده وهر مزاجده استعمال اولنور. معصوملره وکبه خاتونلره
دخی ویریلور. بعضیلر معده یه ضرردر دیو ظن ایتدیلر. زعملری یرنده دکلدر.
زیرا سنا معده ده حرارت وعفونت اولمغله بلکه معده یه قوت ویرر. وکاهیجه
بلغمی خراجلره ونسوانه ومجاری ضیق وخلطلری غلیظ اولدوغندن مغص
ایراث ایتمکله مناسب اولان نفع ویریجی دوادن صکره استعمال اولنمقدر که
مغص ایراث ایلمیه. لایق اولان حین استعمالده یوستنی تعدیل ایدیجی مثلا
بنفشه ولسان ثور چچکی واریک صویی کبی نسنه اضافه اولنمقدر. واکر اخلاط
غلیظلری چقرمقده فعلی قوی اولسون دینورسه زنجبیل یا دارچین ویاخولنجان
اضافه اولنه. ودخی سودایی اسهال ایتمده قوی اولان دوالردن. وبری حجر ارمنی در.
بو حجر ارمنی سودایی ویانمش خلطلری خربق کبی اسهال ایدر. اسکندر یونانی
درکه حجر ارمنی یی استعمال ایتدم. فعلی خربق ابیضک فعلنه مشابه اولدقده خربقی
سمیتیدن اوتوری ترک ایتدم. وخربقه بدل حجر ارمنی یی استعمال ایتدم.
لزج خلطلری وغلیظ خلط سودایی اسهال ایدر. جنونه وکابوسه وصرعه
وحمی ربعه ومالیخولیایه وطلاق مرضلرینه نافعدر. وبری دخی حجر لاژورد در.
بونک دخی فعلی حجر ارمنینک فعلنه مشابهدر لکن حجر ارمنیدن ضعیفدر.
واجب اولان بونلرن تغسیلی استعمال اولنورسه بعض مفرحات قلبیه
ایله اوله. مثلا لسان ثور چچکی وکیک بوره کنده کی کمک واغاج قاونی چکردکی
وقبوغی کبی شیلر ایله استعمال اولنه. وبری دخی خربق اسود در. امراض سوداویه نک
کرک داخلده اولسون کرک خارجده اولسون جمیعنه نفعی عظیمدر.
خصوصا خنزیر مرضلرینه که علاج تاثیر ایلمیه. لکن مزاجی ضعیف اولنلره استعمالندن

حذر کرکدر. و بونک تدبیر و اصلاحی و قوتنک استخراجی قرابادینده ذکر اولندی.
اطبا افرنجدن متأخرین اولنلر اصلاحنده بر کوزل طریق بولدیلر. خربق اسودک
قوغندن بر مقدار آلوب انجه سحق اولنه. و بر صرلی قاب ایچنه قیوب اوزرینه
بر مقدار روح زاجلی صو قیوب صیجق کول اوزرینه قویهلر تمام قرویجه طوروب تکرار
ینه بو منوال اوزره بر قاچ دفعه ایدوب حفظ ایدهلر. حین حاجتده سدس درهمدن
ثلث درهمه دک استعمال اولنه. مائیتی مسهل اولان دوالردن تری ایرسادر.
اوچنجی درجهده حار و یابسدر. استسقانک صاری صوینی اسهال ایدر. خصوصا
اوزم صو ایله یاخود سورنقه ایله عصارهسی استعمال اولنه. و تری دخی قثاء الحمار
یعنی قرغه دولکی عصارهسیدر. جمیع احشادن مائیتی و صفراوی ازاله ایدر. استسقا
ایچون نظیری اولمیان دوالردندر. اکر استعمال ایدهنک قوتی تحمل ایدرسه استسقا
ایچون نظیری یوقدر. و تونی ایچمک حمامات که ایلیجه صویدر. انی ایچمدن نافعدر.
ایچمسی آساندر. زیرا اما حمامات جوفنده باقی قالوب اسهال ایلر. لکن بو تمام حقر
و تمام اسهال ایلر و حدتی اولمغله کثیرا و بزر قطونا لعابیله یاخود مقل ایله اصلاح
اولنور. و تری دخی شبرمدر. مائیتی اسهالده قویدر. لکن حدتی و حرقتی اولمغله
اولا سرکهده یاخود هلیلجات مطبوخنده اصلنهلر قدنصکره کثیرا یا مقل ویا بزر قطونا
لعابیله استعمال اولنه. و تری دخی مازریوندر. بو مازریونک قوتی حدتلی
اولمغله احشایی قرحهلندروب بالخاصه قلبه ضرر ایلر. و حمی ایرات ایلر. لکن
صفرانک صاری صولرینی قوتله اخراج ایدر. اصلاحه محتاجدر. طریقی بودر که
سرکهده یا اکشی نار صوینده ویا ایوا صوینده یا سنزاوتی عصارهسنده اصلندقدنصکره
قرودهلر. حین اقتضاده بزر قطونا لعابی یا ایوا چکردکی لعابیله استعمال
اولنه. و دخی مائیتی مسهل اولان دوالر اقطی و خاما اقطی و کرنب بحری و حب
الخروع و سکبینج و زهر خوخدر. جملهسنک افضلی غوتاغنیا و جلابهدر.
ایکی یاخود اوچ خلطی اسهال ایلین دوالر. راوند و صبر و خیارشنبر و غاریقوندر.
و سقمونیادر. بو دوالر صفراوی و بلغمی اسهال ایلر. کابلی و حجر ارمنی و حجر لاژورد
سوداوی و بلغمی اسهال ایلر. اما افتیمون و سنا و بسفایج و خربق اسود اخلاط
ثلثهیی یعنی صفراوی و بلغمی و سوداوی اسهال ایلر. و اخلاطی اسهال ایلین دوالرک
اقواسی افتیمون و قرمو طرطرو و ملقلو سلمن و دریج بی تاتودر. و کوزلجه تدبیر اولنه
سیدر. **فصل** بو فصل مقیئلر بیانندهدر. مقی یا خفیف یا متوسط ویا قویدر.
خفیف اولانی صیجق ارپه صو ایله عسل و طوزدر. یاخود صیجق صو ایله زیت یاغیله در.

یاخود صیجق صو ایله ویا تورب صو ایله سکنجبیندر. و مقی متوسط اولنلر طورق
اوتی تخمی و قطف تخمی و اسارون و قادون کوکی و قوری خیار کوکیدر. بونلر
بال صو ایله استعمال اولنه. و ایکی درهمدن درت درهمه دک شفتالو چکردکی ترابسندن
یاخود بادیه چکردکندن استعمال اولنسه فعلی عجیبدر. یارم درهم قوش جوز
چکردکندن بال صو ایله استعمال ایلمک عجیبدر. و قی ایتدرمده قوی اولان
دوالر نحاس محرق و ماهودانه و بخور مریم کوکی و زهر خاما اقطی و زهر رتم
و بزر حرف و اصل خروع و اصل قثاء ابوغودر. آطبا کیمیادیون قی ایچون
زاج ابیض و ملح زاج و زبد معدنی و زعفران معدنی استعمال ایدرلر. لکن
رأی طبیبه مفوضدر. **فصل** بو فصل ادرار ایدیجی دوالر بیانندهدر. مدر اولان
دوالردن حار اولنلر اصول مفتحه و طراغیون و فو و سنبل و اسارون
و افسنتین و فودنیقه و سقردیون و کمافیطوس و حب قلت و صاصفرا
و حب عرعر و آجی بادم و بزر دالو چکردکی و روح ملح و طرطیر و دارچین صو ایله
بونلردر. معتدل اولنلر نخود صو ایله ترمنتین و طورق اوتی و بالدری قره
و عرق سوسدر. و بارد اولنلر بزور بارده و مستحلی و سورنقه و لیمون صوی
و اغاج قاونی اکشیسیدر. **فصل** بو فصل ترلدیجی دوالر بیانندهدر. کاردو سنتا
و بالدری قره و تازه رازیانه کوکی مطبوخی و طراغیون و انجلیقا و طوپ منتلا و سیرنیه
و چوب چینی و سغیرا اغاجی و صاصفراز و طین مختوم و یابان کیک بونوزی
و بادزهر و انتیمون معرقی بونلردر. **فصل** بو فصل ریحلری تحلیل ایدیجی دوالر بیانندهدر.
دفنه یراغی و نمام و رازیانه تخمی و کمون و نانخواه و دوقو و بطراسالیون و کراویا
و حب الفقد و حب العرعر و خولنجان و قرنفل و کبابه و طوبیخ قبوغی و جندبیدستر
بونلردر. **فصل** بو فصل حیضی اقیدیجی دوالر بیانندهدر. سالویا و نمام و مشکطرامشیع
و مرزنجوش و سذاب و بارنبوز و فودنیقه و سنبل و بنجاسف و اقحوان و کمادریوس
و کمافیطوس و فوه و زراوند و ایرسا و طراغیون و زعفران و شبوی چیچکی و سیاه نخود
و حب العرعر و دفنه تخمی و بادیه و دارچین و مر و بورق معدنی بونلردر. **فصل**
بو فصل جنینی اخراج ایدیجی دوالر بیانندهدر. حلتیت و جندبیدستر و جاوشیر و مر
و قاصنی و اشق و کبریت و حنظل و قثاء الحمار و صغرلودی و حمارک طرنغی بخوری
بونلردر. **فصل** بو فصل مثانهده اولان طاشلری پارهلیجی دوالر بیانندهدر. خاماملوس
و فودنیقه و یاپشقان و کراس چکردکی و بزر دالو چکردکی و صاصفراز و آجی بادم
و بنج تخمی و حب القلت و سیاه نخود و دارچین و کبابه و رماد عقرب و رماد سرطان

حب القرع تربچکه دیکه مشابه قورددر

ودم تیس وحجر یهود وسونکر طاشی وخشب کلی که لیفونقر تیکودر ایونلردر فصل
بو فصل صوغلجانی وحب القرعی اخراج ایدیجی دوالر بیاننده در قنطریون صغیر وبلبن
وقور الینا ولغنا وسدف تخمی وسمزادی ولحنه تخمی وقطف تخمی وسکرلی تخمی
وخطیانا وبخیل یعنی ایرق وایرلیق وآجی بقله وآجی بادم وزردالو چکردکی وصبر
وشراب اترج وبایمش کیک بوینوزی وطین مختوم ومرصافی بونلردر فصل
بو فصل بادزهر تیلی اولان دوالر بیاننده در انجلیقا وکار دوسنطو وفوه
ومشکطرامشیع وطراغیون وطوسنلا وسذاب وسقردیون وقوزی قولاغی تخمی
وبلبن وسکرلی بیراغی وورا یتیقه وزرباد وخطیانا وحب الغار واغاج قاونی
چکردکی وبادزهر وکرکدان بوینوزی وکیک بوینوزی وکلارمنی وطین مختوم
وزرتر بونلردر اوچنجی مقاله دن اوچنجی جز بعض الات تدبیردن اسپیجیاره
لازم اولان شیلر بیاننده در بو دخی رباب ورقاع فصللری مشتملدر فصل
بو فصل وصیتلر بیاننده در اولا معلوم اوله که اسپیجیار دیو اوتلر واجزالر
دکاننده موجود اولوب طبیبک اصمرلدیغی اوزره شربتلر ومعجونلر وحبلر بیان
کمسنه یه دیرلر کرک که اسپیجیارک دکانی طبیبک منزلنه قریب اوله زیرا
اسپیجیار طبیبک طوتر الیدر اسپیجیار شول مرتبه ده کرکی کبی علاج حکمن دکلدر
واجبدر که اسپیجیار اولان کمسنه دخی صادق وعفیف وغنی اولوب
فقرایه شفقتلو وقناعت صاحبی اوله علم صرف وعلم نحو بلوب مفرداته عالم
وصورت وشکلاینی ومختار اولانینی بیله وترتیب دوالرین مقدار شربتلرینی ونسبتلرینی
بلمکیچون حسابه دخی عالم اوله وصناعت ترکیبه ومرکباتک حفظنه عالم اوله
ودکانی واسع ومعتدل یرده اوله که اوزرینه دائما کنش ولودوس طوقنمیه اکر
ممکن ایسه دکانی قربنده بستان ایدینه که لازم اولان اوتلردن وبقوللردن بستانه
اکوب ترکیب اقتضا ایتدکده تازه لطیف اوتلر ایله یایه خصوصا بعض مطبوخلر
ومنضج دوالر واحتقانلر ترکیب اولنه واسپیجیاره واجبدر که تریاق کبی
ومثرودیطوس کبی اجزاسی چوق دوالرینی وطبیعتلری مختلف ترکیب یاپمق مراد
ایتدکده طبیعیاته عالم اولان طبیبک حضورنده وانک مشاورتیله یاپه ومعجونلر
وغیری دوالر قودیغی ظرفک اوزرینه یاپدیغی ترکیبک اسمنی وقنغی آیده وقنغی
سنه ده یاپدیغی اشارت وتحریر ایلیه که ترکیبک عملنک زمانی معلوم اوله
وفسادی سریع اولان دوالردن اقتضاسنه کوره آز یاپه که اکر اقتضا ایلمزسه
فاسد اولوب ضایع اولمیه ومسهل ومخدر اولان دوالردن وسمیتدن خالی

اولمیان قوی دوالردن طبیبک امری اولمدقجه یاخود تذکره سی وارمدقجه کمسه یه
ویرمسنه ویرمیه تجربه سی سبقت ایتمین طبیبلرین قولنه اعتماد ایتمیوب بلکه جودت
صناعت وحسن معالجت ایله مشهور ومجرب اولان طبیبه اعتماد ایلیه لر
ودخی واجب اولان بودر که حبلره ومعجونلره وبونلرین غیریه معتاد اولان مقداردن
زیاده مسهل قیوب خلق فلان اسپیجیارک حبلری ومعجونلری الودر دیو
قویدر دیسونلر دیو قانون قاعده دن خارج نسنه ایلمیه لر وطبیبک یازدوب
وتعیین ایتدیکی مقداره مخالفت ایلمیه لر که بو دوا ازدر تأثیر ایلمز چوق ویره یم
ویاخود بو دوا قویدر ازویرمک لازمدر دیو بو مثللو مخالفت ایلمیه لر اسپیجیار
اولنلر شروط مذکوره نک برینه مراعات ایتمجک اولورسه حاکم اولنلره لازمدر که
انلره زجر وعتاب ایلیه اکر متأدب اولمزلرسه حاکم اوزرینه انلری منع ایتمک
لازمدر واکر انلرین بو احوالنی کمسنه بلمز ایسه یعنی کمسنه یه بلدرمزلر ایسه دنیا
وآخرتده جزالرینی کورورلر دنیاده جزالری فقر وقلت نسل وعدم قبولدر وآخرتده
جزالری عذاب مهین در زیرا شروط مذکوره دن برینی ترک ایتمده حق سبحانه وتعالی
قتنده مخلوقاتک اشرفی وافضلی اولان نوع انسانه اهانت واردر بو صنعت
حفظ صحت وازاله مرض ایچون ترتیب اولنمشدر فصل بو فصل تسخین بیاننده در
معلوم اوله که تسخین یعنی ایسی ایتمک اوچ وجهله اولور بری آتش ایله
وبری شمله وبری بطن فرس وماد حار ایله اولور استعمال وقتنده تسخین
یعنی قزدرلمق نسنه لر مسهل شربتلر ومقیئلر ومدر ومعرق ومنضج اولنلردر
بو شیلری تسخیندن غرض فعلی سریع اولسون ایچون یاخود تناول ایدن کمسنه نک
معده سی ضعیف ویا خارجی بارد اولمغله سریعا دوا اندن منفعل اولمدیغیچون
تسخین اولنور وتسخین مراد اولندقده حمام مارییه اولمق اولی در فصل
بو فصل تبرید بیاننده در تبرید ایکی وجهله اولور بری بودر که تبریدی مراد اولنان
نسنه یی قاره وبوزه وصوق صویه قومغله اولور ویا قویویه دززمینه
ومغاره یه قومغله اولور وبو تبریدن مراد اوچ امرک بریدر یا بارد
اولان دوانی بالفعل دخی بارد اولوب تبریدی قوی اولسون ایچوندر نتکم
حمیات حاده ده ویاز کونلرنده مبرد شربتلری وصوالی صونتقلری کبی
یاخود جمودی سریع اولسون ایچوندر نتکم یاز کونلرنده پالیان مرهملری
صوق صویه اتدرلر که ترجه طوکوب قطعه قطعه کسوب حفظ ایتمکیچون
ویاخود تبریدن غرض حلدر نتکم تکلیس اولنمش طرطیری صوق یرده قورلر که

آنده اولان ملحیت منحل اولوب ارضیه سندن ایرلسون ایچون ایدرلر
فصل بو فصل تشمیس و تشمیس مقامنه قائم اولان شی بیاننده در
تشمیس دیو طبخ طبیعی یه مشابه طبخ لینه یه درلر بعض آتشه تحمل ایتمین
لطیف چچکلرین یاغی بایمده تشمیسه محتاج اولنور مثلا گل یاغی و بنفشه
یاغی و بابادیه یاغی و بونلره مشابه اولان یاغلر گنشده طبخ اولنور کذلک
شکر قوامه گتورلوب نبات اولسون ایچون شمسه وضع اولنور و بعض
لعابی غلیظ عصاره لری استخراجده مثلا اطه صوغانی عصاره سی گبی که
ابتدا طاش هاونده دوکوب اتی گونشه قورلر که عصاره سی رخو شیجه آیرلوب
تصفیه اولنسون ایچون تشمیسه محتاج اولور و شمس مقامنه قائم اولان
بطن فرس در یعنی قشقیه گومکدر و اوزم چیره سی و زیتون چیره سی دخی
بویله در خصوصا شمسک حرارتی مؤثره اولمیان بلده بارده ده اما فصل
تحمی و طفی یعنی قزدرمق و سوندرمک بیاننده در معدنیات و احجاری
آتشده قزدروب و یا احراق ایتدکده شرابده و یا زیت یاغنده و یا سائر
یاغده و یاخود عسلده سوندره لر تحمی قزدروب برشیده سوندرمکدن
غرض اول جسم اول شیئک قوتنی آلسون ایچوندر یعنی جسمک قوت حیره سی
و یا قبضیتی و یا تلطیفی و یاخود کوشکلی ایچوندر یاخود جسمی ذرتن و وتخندن پاک
ایتمک ایچوندر نتکم قورشونی اریتدکده بر قاج دفعه بادیان فسلکی صوینده سوندرسلر
فلای گبی بیاض و یک اولور توتیایی قجن مرهمه وضع ایتمک مراد ایلیسک لایق اولان
اولا قزدروب بر قاج دفعه شراب قابضده سوندرمکدر و قجن گوز علاجلرینه
وضع ایلیسک لایق اولان عسلده سوندورمکدر انتیمون دخی امراض عین ایچون
لبن نسادا یاخود عسلده سوندورولور غرضم بوروندن قانی و یاخود غیری
یردن سیلان ایدن دمی قطع ایتمک اولسه سونکری و یاخود مازولی احراق
ایدوب سرکه ده سوندوروب وضع ایده زر و دمیر براده سی و چلیک براده سی
سحقی آسان اولسون ایچون بر قاج دفعه قزدروب سرکه ده سوندرولور
و کاهیجه حدیدی و یاخود چلیکی قزدروب سوده باترلر که سودک مسهل
اولان خاصیتی آیرلوب قبضیت کسب ایتمکله سحجه و ذوسنطاریا یه دیریک
مناسب اولور و مستسقیلره و یریلان صونک ترطیبی قلیل اولسون ایچون
بر قاج دفعه آلتون یاخود فولاد قزدروب سوندررلر فصل بو فصل
ترطیب بیاننده در کاهیجه دوالر بر غرضدن اوتوری صو ایله و سرکه ایله و یا دوکنکه

[illegible]

و یا تازه صاغلمش سود ایله ترطیب اولنور نتکم لعابی النجق بزورک لعابن المدیر
اوتوری صو ایله ترطیب اولندوغی گبی و بعض قورو میوه لری دخی ترطیب ایدرلر که
شکر ایله تربیه سی آسان اوله و اریه و بعضی تخملر ترطیب اولنور که قبوغنک
چقمسی آسان اوله و عایتی قلیل اولان حشیشه لر دخی ترطیب اولنور که
دوکلوب صقلدقده عصاره سی سهولتله چوقجه چقه و مسک و عنبرین رایحه لری
ظاهر اولسون دیو گلابله ترطیب اولنور فصل بو فصل سقی و تربیه بیاننده در
بو دخی ترطیبه قریبدر لکن بونده واجب اولان بر قاج دفعه اصلدوب
قورتمقدر نتکم انزروتی عورت سودیله یاخود اشک سودیله بر قاج دفعه
اصلدوب قورودرلر که سودن عذوبت یعنی یاپشقلق کسب ایدوب حدتی زائل
اوله و کرا و یایی تازه سود ایچنده بر قاج دفعه اصلدوب قورودرلر که اسهال معض
ایچون استعمال اولنه و طریفل عمل اولندقده هلیلجات دهنله یاخود سمن ایله یاخود
ایوا صویله و یا قوامه گلمش شکر ایله ترطیب و تربیه اولنور و سکبینج و جاوشیرک
فعلتری زیاده اولمقلغی مراد ایلیسک بر مقدار مصطکی و سنبل اخذ اولنوب و انیجه
سحق ایدوب بر ابوجهل قاربوزینک ایچنه صو طولدوروب و بونلری وضع ایدوب
خفیف آتش اوزرنده صونک ثلثی گیدنجه طبخ اولنوب باقی قلانی سوزه لر
و انکله سکبینج و جاوشیر حل و تربیه اولنور کذلک امراض عین ایچون استعمال
اولنان حراره لر هلیلجات مطبوخیله یاخود انزروت عصاره سیله و یاخود رازیانه
و سداب عصاره لریله قنعبسی اولورسه بر مقدار عسل ایله گنشده قیوب قورتجه
دوروب بو وجهله تربیه اولنور مازریون دخی سرکه ده بر قاج دفعه تربیه اولنور حتی صبر
دخی سرکه ده تربیه اولنور که سحقی آسان اولوب لطیف اوله اما مردارسنگ و
زنجارک تربیه لری بر جزء زیت و ربع جزء سرکه ایله مرهم گبی اولنجه اوغوشدروب
تربیه اولنور فصل بو فصل نقع یعنی اصلتمق بیاننده در نقعدن مراد دوانک جزء
لطیفی صویه چقسون دیو در میوه لر و چچکلر و تخملر اتی صوده نقع اولنور
افاویه و قشرلر دخی بویله در لکن بعض ادویه نک قوتی سریع الخروج مثلا میوه لر
و چچکلر و بعضی تخملر گبی و بعضیسی قوتی چقنجه زیاده نقعه محتاجدر مثلا افاویه و بعضی
صلابتلی یابس دوالر گبی اما مسهل دوالر شرابده اصلندقده قوتلری سریعا چقار
و چچکلر و گل و بنفشه نقع اولنان صوده نه مقدار تکرار اولورسه اولقدر قوتی
زیاده اولور فصل بو فصل تذویب و تلیین بیاننده در تلیین بر شیئی
یموشتمغه درلر نتکم لادن و بعضی ثمالر اصیجق هاونده یموشیجه دوگلدوگی گبی چیلر

دخی یوغرلدقده ها ونده یموشینجه دوکولورکه حب یاپمق آسان اوله اما ذوب
یعنی ارتمک آتش ایله اولور شمع وزفت وراتینج کبی دوالر معتدل آتش ایله
ذوب اولنور اما کهربا وقفر الیهود وتکامکا یا یکنجی مرتبه قوی آتشه محتاج
اولور **فصل** بو فصل حل بیاننده در حل دیدیکمز زیاده یک اولان جسمی صولو
ایتمکه درلر بوندن غرض یا دوایی صافی قلمق یاخود استعمالی آسان اولسون
ایچون در نتکم افیون وسقمونیا وسکبینج وجاوشیر سرکه ایله یاخود مناسب
شیئله حل اولنوب صافی قلنورکه خار وخاشاکدن پاک اولسون ایچون ودخی
معدنی اولان دوالر سرکه ایله حل اولنوب بر مدت کونشده یا حمام ماریه ده
ویا بطن فرسده حل اولنجه وضع اولنور زنجار وتوبال الحدید وزهر نحاس
حل اولندوغی کبی صدف والجو واظفار دخی مقطر سرکه ایله اوزرینی درت پرمق
اورتنجه اصلنوب صبحجی یره وضع ایتمکله حل اولنور **فصل** بو فصل تخفیف بیاننده در
تخفیفدن غرض دوا متعفن اولمیوب نیجه زمان باقی قالسون ایچون رطوبتنی
آز معدر یاخود سحقی آسان اولسون ایچوندر مثلا اطه صوغانک تخفیفی بو کونه
درکه اولا طشره قبوقلرنی آتیلوب بر مقدار صو ایله طبخ اولنه بعده دلوب
ایپه دیزه لر وقورونجه آصه قویه لر وزردی یعنی کلی قورتمانن طریقی بودرکه لغموسنز
کونده جمع اولنوب بر مقدار کنشه قویه لر وصفحه صفحه دوندوره لرکه ظاهرده
اولان طوبتدن اثر قالمیه بعده شیشه قطره منزل ایچنده حفظ اولنه بنفشه
دخی بویله در کوکلر ویپراقلر بشقه بشقه آیریلوب کولکه ده قوروده لر اکر هوا نمناک
ایسه صوبه ده قوروده لر اما شول کوکلرکه دکرجی ویک اوله انلری اوفق دوغرایوب
بعده دلوب ایپه دیزه لر وکولکه ده آصوب قوروده لر وصبری بعض افاویا
صو ایله حل ایدوب کولکه ده بر زمان تخفیف اولنوب بعده کنشده یا حمام ماریه ده
قوروده لر دلکونک آق جکرینی پاک اییلیوب اق شراب ایله یقیه لر وبر بیوجک کرمد
اوزرینه یایوب فرونده قوروده لر بعده بلین ایچنده یاخود یار بوز ایچنده حفظ ایده لر
بادم وفستق وحب الصنوبر کبیلری بر مقدار کیک ایله تاوه یه قیوب معتدل
آتش اوزرنده قرشدره رق قورودوب قلایلی قابلرده حفظ ایده لر میوه لری
کنشه قیوب قوروده لر اما مراره لری یعنی اودلری ایپه دیزوب قینار صویه باتره لر
بعده آصوب قوروده لر انفحه لر یعنی مایه لر دخی قینار صویه باتریلوب اوزرینه طوز
سریلوب اصه لر وقوروده لر **فصل** بو فصل قلی وتخبیص بیاننده در قلی قاورمقدر
بوندن مراد دواده اولان رطوبتی آز معدر معلوم اوله که دوا کاهیجه یاکز قاوریلور

دکاهیجه ادهان وشحوم ایله اولور یاکز قلی اولنان دوا راوند وشونیز وبزره
مشابهلر در ادهان ایله قلی اولنانلر هلیلجات وشحوم اولان اثمد کبیدر **فصل**
بو فصل حرق بیاننده در بوندن غرض دوانک دوکلوب سحق اولنمقلغه عدم مطاوعتیدر
مثلا ابریشم ویوک وصدف وحلزونات وحافر الحمار وبوینوز کبی که احراق اولنمینجه
سحقلری ممکن دکلدر وکاهیجه غرض تلطیفدر توتیا وانتیمون احراق اولندوغی کبی
وکاهیجه دوانک حدتنی تسکین ایچوندر زنجار وزاج وزرنیخ کبی وکاهیجه اجزاسی
اینجه اولوب دوایه نفوذ ایتسون ایچوندر حجر دم وحجر قداح احراق اولندوغی کبی
دکاهیجه حرقدن مراد لونی تغییردر اسفیداج حرق اولوب حدید ایله تحریک
اولنسه سولکن کبی قرمزی اولور وکاهیجه غرض صوسنی تغییر اولور ملح افاعی عمل
اولندقده افاعی احراق اولندوغی کبی که سال ثریاقلیس دیو تسمیه اولنمشدر
حرقک کیفیتی بحسب المواد متعدددر مثلا صوف وابریشم وقرن ایل
وحافر حمار وارنب وسرطان وطیورکه مثلا طرو وغلو دنطس دیدکلری
قوش کبی وخطاطیف وعقارب کبیلر حرق اولندقده بر طپراق دستی
ایچنه قیوب واغزینی چامورله صوایه لر وبردلک دله لرکه اندن توتون چقه
فرونه قویه لر بعده فروندن چقاروب محترق اولنلری چقره لر اکر محترق
اولمدق باقی قالورسه ینه فرونه قویه لر جمله سی محترق اولنجه بو منوال اوزره ایده
وزاج واسفیداجک طریقی بودرکه سحق اولنوب بر دمر قرعه ایچنده آتشه
قیوب احراق ایده لر وحدید ورصاصک طریقی بودرکه قنغیسی اولورسه
اینجه اینجه یصکلدوب یاخود برادة ایدوب کبریت ایله معا بر بوطه یه قیوب
آتشه قویه لر وتحریک ایده لرکه یانوب کبریتک دخانی زائل اوله بو صورتده
اکر محترق اولمدق نسنه قالورسه بو عملی ینه تکرار ایده لر تا که جمله سی محترق اوله
وکبریت وشب وملح وشعر بونلرن طریقی بودرکه بونلرن قنغیسی اولورسه
بر طپراق برداق ایچنه قیوب وطین حکمت ایله برخوشجه طین لیدکه آتشدن
چتلمیوب برخوشجه احراق اولنه وزیتون بزرینک یپراغی دخی بو منوال اوزره
اغزینجه احراق اولنوب اقلیمیا بدل استعمال اولنور وابن ماسویه درکه
راوند وهلیلجات دخی اسهالی قطع ایچون استعمال اولندقده احراق
اولنمق واجبدر زیرا بونلر قاورلدقده فعلی ضعیف اولور ودوا ممسک غرض
ایچون صبر احراق اولنسه طریقی بودرکه مراد ایلدکلری مقدار صبری بر قرساج
اوزرینه یایوب آتشده رماد اولنجه احراق ایده لر زیرا دوا ممسک غرضنده

صبردن مراد انجق اعضایه قوت ویرمکدر بو نسخه غرضمز اسهال دکلدر احجاری
احراقک طریقی بودر که مراد اولنان طاشی سحق اولنوب ربعی کبریت ایله
بوطه ده رماد اولنجه احراق اولنه و بو ذکر اولنانلرین تفصیلی یاقنجه جقنده تحریری
بابنده ذکر اولنور **فصل** بو فصل تطییب بیاننده در یعنی شربتلره و شرابلرین
غیری دواره رایحه سنی و طعمنی طیب ایدر نسنه اضافه اولنمقدر اول طیب
رایحه سببیله حرارت غریزیه بدنه بایلور و استعمالی کریه ایسه تناولی آسان
اولور مرکباتی طیب ایدن دوا مسک و عنبر و کافور و دارچین و بسباسه
و زعفران و سنبل و عود و قرنفل و مصطکی و قشراترج و صندل و قرص غالیه در
ارمانیکم الزوراتم و معجون خصی الثعلب مسک ایله تطییب اولنورلر گل شرابی
واغاج قاونی شرابی و ایوا شرابی عنبرله تطییب اولنورلر تفاح شرابی صندل ایله
وکافور ایله و ماء العسل افاویه ایله و شراب نعنا غالیه ایله و لسان ثور جکی خمیره سی
مسک ایله و غالیه ایله و ورق شرابی قرنفل ایله و مدبر هندبا شرابی صندل
و دارچین و قشراترج ایله تطییب اولنور اشربه و مطبوخلرک هر بر طلنه
ایکی درهم طیب قومق مناسبدر **فصل** بو فصل سحق بیاننده در سحق دیو دوانک
اجزاسنی انجلدوب غبار کبی ایتمکه درلر بو دخی ماده و عرض حسبیله برقاچ نوعدر
معدنی اولان دوا نفوذه قادر اولسون ایچون زیاده سحقه محتاجدر اما افاویه نک
غبار کبی اولمق مرتبه سنه دک سحقنه حاجت یوقدر و سحق اولندقده برقاچ دانه
بادم قویه لر که دوانک توزه مه سنی و صحرایه سنی منع ایلیه خشخاش و ادراق دخی
بویله در کونلک و مصطکی و انزروت و بونلره مشابه اولنلری لایق اولان بیرین
برلرده رفق ایله دوکمکدر که هاونه یاپشمیه قاصنی و اشق و جاوشیر و سکبینج
و مقل و مر و رب السوس و هوفسطیدوس و افیون کبیلری لایق اولان
بعض مناسب صو ایله اصلدوب بعده هاونده منحل اولنجه دوکمکدر راوند
و غاریقون و بونلره مشابه شیئی سحق اولندقده برمقدار گل صویی سرپوب
اوبله سحق ایده لر صبر و محموده سحق اولندقده برمقدار تازه بادم یاغی ایله
سحق ایده لر مسک و عنبر گلاب ایله سحق اولنه رایحه سی زیاده اولوب ضایع
تعطر ایدر معلوم اوله که معجون و معجونه مشابه دوانک سریعا استعمالی
مراد اولنورسه اجزاسنی سحقده مبالغه اولنمق واجبدر و اگر برمدت تأخیری
مراد اولنورسه اجزاسنی سحقده مبالغه اولنمیه و معدنیات هاونده سحق
اولنوب اجزاسی متصغر اولدقده سماقی طاش اوزرینه قیوب برمقدار گلاب

سرپوب غبار کبی اولنجه سحق ایده لر بعده سماقیدن جمع اولنوب کاغدلر اوزرینه
نخود کبی دوکه لر و قورودقده حفظ ایده لر **فصل** بو فصل تنقیه بیاننده در
تنقیه دوالری فاسد و لزومسز شیلردن پاک ایتمکه درلر تخم کبر گوکنک
قبوغی النوب جوفنده اولان شئ الندیغی کبی خربق اسود دخی بویله در زرد
دخی طشره سی قازنوب جوفنده اولانی ایتلور عرق سوس و بسفایج دخی
طشره لری قازنوب پاک اولمقدر غاریقون دخی پک بیاض و پک
خفیف اولنلری اجزا صلبه دن پاک اولنور اما میوه لرین پاک اولمسی
مثلا ایوا و الما و بونلره مشابه اولنلری درت پارچه کسوب قبوقلرینی
و ایچنده اولان جکردکلرینی و صابونینی ایتلیوب پاک ایتمکدر زبیب و خرما
و تمر هندی واریک و بونلره مشابه اولنلری مهترا اولنجه طبخ ایدوب الکدن
کچوره لر و شول تخمکه قبوغی حقیقی متعسر اوله مثلا قرطم کبی و بزور بارده
کبی بو مثللو اولنلری اولا غسل ایدوب بعده هاونده دق ایده لر و صو ایله
اوغوشدوروب سودینی الهلر لکن بو مستحلبی معجونه قومق مراد ایلسه لر
معتدل آتشده مائیتی کیتدکدنصکره معجونه وضع اولنه مجربدر و شادنج
کبیل صو ایله بلکو طاشنه سوروب بعده جمع و التصفیه اولنه **فصل**
بو فصل غسل بیاننده در غسل دوا ذا اجزا غریبه یی ازاله و حاد اولان
کیفیت ردیه دن پاک و تعدیل ایتمکه درلر تخم خیر یعنی کرج و صبر غسل
اولندوغی کبی طریقی بودر که خیر یاخود صبر برمقدار دوکلوب برکاسه نک
ایچنده اوزرینه جقنجه صو قویه لر برقاچ دفعه جالقیوب برمقدار ترک ایده لر که
دبنه جوکه بعده سوزه لر بو منوال اوزره برقاچ دفعه ایده لر که حتی پاک اوله
معدنیات دخی دوکولدکدنصکره اتی ریده یاخود صیجق کول اوزرینه قیوب
منوال مشروح اوزره پاک اولنجه عمل اولنه اقاقیا و لک دخی بو منوال
اوزره در اما صمغ و شحم و ایلکلر و دهنلر آتشده اریدوب برقاچ
دفعه صو یه دوکه لر که اجزا غریبه لری زایل اولوب پاک اوله و معلوم اوله که
دهنلری صو یه ضرب ایتمکی اکثر ایلیلر که صودن ایرلمسی متعسر اولور
و غسلدن برنوع دخی واردر که حقیقتده غسل دکلدر بلکه تربیه بابنده در
مثلا صبره گل عصاره سنی تحمل مقدار ایچورمک کبی زبده و غاریقونه سعتر
مطبوخنی یاخود سود دکن مطبوخنی سقی اولندوغی کبی **فصل** بو فصل طبخ
بیاننده در طبخدن غرض ادویه نک قوتنی صو یه چکر مقدر یاخود بعضی

عصاره‌لر تعفندن امین اولسون ایچون مائیتی ازاله ایدر. طبخک اوچ مرتبه‌سی
واردر. اول طبخده کوکلر و خشبلر وضع اولنور. و وسطنده میشلر و اخرنده
چیچکلر و لطیف نباتلر وضع اولنور. انجق بابونج ایله پرسیا وشان بونلر قوتلری
چقنجه زیاده طبخه محتاجدر. بونک تفصیلی مطبوخلر بابنده عن قریب کلسه
کرکدر. **فصل** بو فصل تعفین بابنده‌در. تعفیندن مراد بو محلده تعفین فساد
دکل بلکه تعفین صلاحدر. و طبخ طبیعی‌یه مشابه تغییردر. بونک اکثری بطن
فرسه قومغله یاخود حمام بالسده و یا اوزوم جبره‌سنده تعفین اولنور.
تعفین ایکی قسمدر. بر قسمندن مراد شیئک صورتنی تبدیلدر. مثلا ایک
سرکه اولسون ایچون تعفینی کبی. و بر قسمندن دخی مراد تفریقدر. نتکم
تازه تغلبی تعفینه قورلرکه مائیت و ارضیه‌سی ایرلسون ایچون عن قریب
مفصلا بیان اولنور. **فصل** بو فصل تخلل بابنده‌در. یعنی الک ایله سحق
اولنان اجزا صغاری اجزا کبارندن ایرمقدر. معلوم اولسه که مدرکات
و مفتحات و کوزه وضع اولنان شیلر زیاده سحقه محتاجدر. مسهلات
بونک خلافنه‌در. منخل یعنی الک اوچ قسمدر. بریسی آت قیلندن مصنوع
الکدرکه سیرکدر. خیارشنبه بالی و تمر هندی و خرما و اوزم بونلرین لبچ
شیلر چقرمق ایچوندر. و بریسی اینجه حریردن مصنوعدرکه عطرتلی
و مفرح دوالر الکمک ایچوندر. و بری بغردن یاخود دمردن اتخاذ و بعضی
اینجه تلدن مصنوعدر. اکر کومش تلدن ایدرلرسه دخی اعلا اولور. بو منخل
عاریقون و معدنیات کبی شیلر الکمک ایچوندر. **فصل** بو فصل معصر
بابنده‌در. معصر صقلیجی آلتدرکه منکنه دیمکدر. یاغلر و عصاره‌لر چقرمق
ایچوندر. بادم یاغی و خروع و بان و فستق و بونلرین مثلی شیلرین یاغین
چقرمنک طریقی بودرکه قتغنی حرارت اولمزسه هاونده دوکلوب اوزرینه
بر مقدار صو سرپه‌لر. بعده خام کتان زنبیلدن بر طوربه ایچنه قیوب آغزینی
بغلیوب منکنه‌ده صقیوب یاغنی آله‌لر. و عصاره‌لر چقرمنک طریقی بودرکه.
مثلا میوه‌لر و تازه نباتلر اولا هاونده دوکلوب بعده طوربه‌یه قیوب
منکنه‌ده صقدقدنصکره بر مقدار طبخ ایده‌لرکه فاسد اولمدن امین اوله. یاخود
یاغی دار قاب ایچنه قیوب اوزرینه اوچ پرمق مقداری زیتون یاغی
قویه‌لرکه هوا کیروب افساد ایلمیه. اما رطوبتی آز اولان اوتلر و کوکلرکه
مثلا خنطیانا و افسنتین و عرق سوس و قیون اوتی و بونلره مشابه اولنلر.

صیجق صو ایچنده بش کون قدر اصلدیلدقدنصکره بر مقدار طبخ اولنوب
منکنه‌ده صقوب عصاره‌لرین کتنشده یاخود صیجق کول اوزرنده عقد
ایده‌لر. و دخی سوسدلکن و ثافسیا کبی لذاع دوالری واجبدرکه صقمزدن
اول ننه دریدن بر الدوان کیوب انکله صقه. زیرا انلر الده دو قوندقده الی
یاره ایدر. قثا و حمار دخی بویله‌در. بعده کتنشه قیوب غلیظ اولنجه دوکه. فتق
و خیار و قثا کبیلری خمیرلیوب فرونه قویه‌لر پشنجه دوروب. بعده
خمیرنی صویوب صقه‌لر. و لعابلرکه مثلا بزر قطونا و حب سفرجل و حلبه
و خطمی و اصل شوک الجمال کبیلری. برکیجه صیجق صوده صباحدک
اصلدوب. بعده بر قالین طوربه‌یه قیوب. و صقوب لعابنی آله‌لر.
و بلادری اوفق دوغرایوب صو ایله قینادهلر. صکره بر طوربه‌یه قیوب
صقه‌لر. چقن عصاره‌یی بال قوامنه کلنجه طبخ ایدوب حفظ ایده‌لر. **فصل**
بو فصل نزع رغوه بابنده‌در. یعنی کوپک المق دیمکدر. بو دخی تنقیه دینر.
بر بو غدر. کفی النجق شیلر شکر و عسل و بعضی عصاره‌لردر. عسلک
اوزرینه بر مقدار صو یاخود سرکه و یا شراب سیروب طبخ ایده‌لر. کفی
کلدکده کفکیر ایله آله‌لر. اما شکر و عصاره‌لر یمرطه آقیله صولی چلقیوب
ایچنه قویه‌لر. و قینارکن بر مقدار صو سرپه‌لر تمام اوزرینه کوپوکی کلدکده کفکیر
ایله آله‌لر. **فصل** بو فصل تصفیه بابنده‌در. معلوم اوله که تصفیه تنقیه دینر
بر نوعدر. لکن بو محلده مراد دبنه چوکن اجزاء ارضیه‌دن صافی اولان
مائیتی تفریقدر. و بو تصفیه‌یه اکثر میوه‌لرین عصاره‌لرنده محتاج اولنور.
مثلا الما عصاره‌سی و نار عصاره‌سی و ایوا عصاره‌سی کبی طریقی بودرکه.
عصاره طبخ اولندقده طنجره‌لی برکیجه صووق صویه قویه‌لر. اجزاء ارضیه‌سی
دبنه چوکوب اوستنه کلانه رقیقنی رفق ایله آله‌لر. و بر صوق بزدن سوزه‌لر.
یاخود دخی حلقه ایده‌لر. **فصل** بو فصل قرعه و انبیق ایله تقطیر بابنده‌در.
تقطیر دیو لطیف اولان اجزا مائیتی متصاعد اولدوغی حالده کثیف اولان
اجزاء ارضیه‌دن آیرمغه دیرلر. بونک طریقی چوقدر. و آلتلری دخی متعدده‌در.
جمله‌دن بری حمام ماریه ایله تقطیردر. بونک طریقی بودرکه. بقردن شکلی
مربع یا مستطیل یاخود مستدیر بر طنجره یاپدیره‌لرکه بک قلین و یک
یوفقه اولمیه. و آغزینه بر مسطح قپاق یاپدیره‌لرکه قپاغنده قرعه قونجق اچق
یرلر اوله. و بعضیلر متعدد یاپدیررلرکه. برقاچ قرعه‌لردن وضع اولنسون ایچون

بوکونه بابلن طنجره یه صو قیوب وقباقده اولان آچق یرلره قرعه‌لری اوتورده‌لر
وقرعه‌لرین دیبلری طنجره‌نک اورته‌سنه کلوب اکثریسی صوده اوله بعده انبیقلرینی
قیوب اغزینی طین حکمت وبیورطه آقیله صوادقدنصکره قابلبلی انبیقک انبوبه‌سینه
وصل ایده‌لر والتنه آتش ویروب تقطیر ایده‌لر وهربارکه طنجره‌ده صو اکسیله
آنو صو قویه‌لر وتوتقلری صو دخی صیجق اوله بوکونه تقطیر اکثر خشخاش لطیفه‌نک
وچچکلرین وعصاره‌لرین ومیوه‌لرین وبعضی لحومک تقطیرنده استعمال اولنور بو صنوف اوزره‌در

ودخی حمام ماریه ایله تقطیر ایدن برنوع واردر طریقی بودرکه مقدم ذکر اولنان کبی طنجره‌یه
صو قیوب اورته‌سنه برساج آلتی قیوب اوزرینه قرعه‌لری برحیثیت ایله قویه‌لرکه صویه
طوقنمیه بعده طنجره‌نک قباغنک ایچنی قرعه‌یه اویدروب وضع ایده‌لر وطنجره قباغنک قرعه
بچه‌جک دلوکی قالیر ایسه مرلو ایدرلر ایسه ساج آلتی وقرعه دخی اومقدار اوله بعده قرعه‌نک انبیقلری
کچوروب ذکر اولنان منوال اوزره وصل ایدوب عمل تکمیل اولنه بو تقطیر حمام یابس ایله تقطیر قبیلندندر

ودخی تقطیردن برنوع واردرکه حمام یابس ایله اولور طریقی بودرکه مربع
الشکل برفرن یاپه‌لرکه یوکسکلکی درت قرش مقداری اوله وبرجانبنده
اودون وکومر قویمق ایچون قپوسی آچق قویه‌لر بعده فرونک ایچ طرفندن
یارسنده برباصی یاخود مشبک دمر قویه‌لرکه فرن قرذقدن صکره
اوزرینه قرعه قونله وفرونک اوستنه برقرغین بعضی دمر قویه‌لرکه
اول دمرده قرعه صیغه‌جق قدر دلوکی اوله بعده قرعه‌یی واول دمری
طین حکمت ایله صوایه‌لرکه حرارت طاغلوب خارجه چقمیه بونک
صورتی مقدم تصویر اولنمشدر ودخی قرعه‌لر وقرعه‌لرین اغنقی
یاقردن اولوب انبیقلری شیشه‌دن ایلیه‌لر واکثر حمام یابس
ایله تقطیر اولنلر رطوبتی چوق خشیشه‌لر ولزوجتلی ودهنیتلی اولنلر
وانا ویا کبی نسنه‌لردر خشایشدن اولنلر مثلا یلین وبابونج
وقونج ونزوفا وفراما ونغنا وصعتر وبریه وسدف وسالونا واهل
وسنبل ورایحه‌سی طیب اولان ادویه حاره‌نک کلیسی کبیلردر وبزوردن
وافاویادن اولنلر انیسون ونانخواه وشبت وکراویا وکمون ورازیانج
وحب عرعر وحب الغار وانجلیقا ودوج وفاقله وقرنفل وکبابه ودارچین
وجوز بوا وزنجبیل واغاج قاونی قبوغی وطرنج قبوغی کبی دوالردر وبوندکوا تقطیر
قنغیسنی مراد ایدرلرسه واجب اولان اول اوتقلیوب بعده هر بر رطلنه
ایکی رطل صو قومقدر اکر تخمیر وتعفینه حاجت ایسه برصیجق یرده ایده‌لر
واکر حاجت یوغیسه همان قرعه‌لی فرونه قیوب بیان اولندوغی وجه اوزره
تقطیره مباشرت ایدوب تخمینا اون بش رطل صو مقداری شی تقطیر
اولنه اکثریا بو تقطیر التی ساعتده تمام اولور صودن دهنی آیرمنک طریقی
بودرکه اولا معلوم اوله که دهن کاه نیجه صونک اوزرینه چقار یاپوز وکاه نیجه
دخی بلوط کبی متفرق اولور اکر دهن صونک اوزرنده ایسه صوی براغزی
دار وبوغازی اوزون شیشه‌نک ایچنه قویه‌لر دهن شیشه‌نک بوغازینه
چقوب مجتمع اولدقده صو ایله یاغن بیننده مشترک اولان خذه
بر دلک دلوب دهن خارجه سیلان ایتدکده برقابه قیوب حفظ
ایده‌لر یاخود همان یاغدن طرفه بر دلک دلوب وشیشه‌لی اکرک
یانیجه برقابه اقیده‌لر واکر دهن صونک ایچنده یالوب بلوت
کبی متفرق اولمش ایسه اول وقت صو ونیجه زک اولتوب یاخود بوز

اوستنه قيوب صوو ده لر بعده جوخه دن ياخود بر صق بزدن سوزه لر
دهن بزاوستنده قالدقده بجاغيله صيروب الرلر وحفظ ايده لر
وتقطيردن بر نوع دخی واردر كه بر صقسی تنك ايچنه كول ياخود قوم
وياخود سحق اولنمش خبث حديد قويه لر وصقسی بی اتشه قيوب قرعه
اوزرينه اوتورده لر بو تقطير تقطير يابسدن بر نوعدر وحمام يابسده
تقطير اولنلرين جمله سی بونده دخی تقطير اولنور اما دهنيتلی دوالر وصمغلر
تقطير اولندقده بونلرين صعودی متعسر اولمغله لايق اولان بونلر ايچون
ايكی قارش يوكسكلكده بر فرن ياپوب وفرنه مناسب بر بيضی
دمر ياخود بر طبراق طنجره قيوب داخنه كول ياخود قوم قيوب افلاطونيی
اوزرينه وضع ايده لر واكری طرفنی ميل ايتديره لر كه تقطير اولنان
نسنه سهولتله تقطير اولنه بعده قابلهلی افلاطونينك اغزينه وضع
ايدوب وصل ايده لر وافلاطونی وضع اتان شبيك التنه كومر آتشی
ياقه لر بر رتبه ده كه ايچنده اولان كول قزوب تقطير اولنه وطين
حكمتك مشهور اولانی بودر كه چولمكجيلر جاموری بر جزء ويلمش قوم
بر جزء ومسحوق زبل فرس نصف جزء بونلری صغر قانيله وبر مقدار
قرقلمش يوك ايله يوغروب طاش هاونده محكم دوكوب اقتضا ايدن محلی
بونكله صوايه لر وشيشه دن اولان آلاتی حفظ ايچون اولان طين قوينك
عملی بودر كه كرمد وقوم وخبث حديد هر بريندن برابر آلوب انجه سحق
ايده لر دبو مسحوقك ايكی قاتی چولمكجيلر جاموری وبر مقدار قرقلمش
كچی يوكی اضافه ايدوب كوزلی صو ايله يوغوره لر واكر شيشه نك
بريری چاتلرسه بو طينی طلا ايده لر كه ذكر اولنور سلوكن ومسحوق شيشه
وصمغ عرعر هر بريندن برابر اخذ اولنوب بر مقدار بزر ياغيله آتشده
خلط اولنه وحيتق برله طلا ايده لر ياخود بغدای اونی وطين ارمنی
وكرج هر بريندن برابر سحق اولنوب يمورطه آقيله يوغوره لر وحيتق
برله سوره لر واكر بر طرفدن بخارك چقديغی كوريلوب منعی مراد
اولنورسه بر مقدار خرده سنك برابری بغدای اونی ومسحوق شيشه
ويمورطه آقيله يوغوروب بخار چقن يره طلا ايده لر

ودخی تقطيردن بر نوع واردر كه حجابسز آتش ايله اولور كرك رطب اولسون
وكرك يابس اولسون اكثريا بو حيله كسكين صولر وبعضی ياغلر وبعضی
معدنی شيلر تقطير اولنور مثلا زاج وشب وملح وطرطير وباروت
كبی كذلك زفت وقار وكهربا وعلك البطم وبونلر كبی شيلر تقطير اولنور
ودخی اكثر بو تقطيرده قرعه بر مقدار بر طرفه ميلليجه قونمقدر زيرا معدنياتدن
تصعيد اولنان شيلك مكان عالی يه صعودی متعسردر طريقی
بودر كه مربع الشكل بر فرن ياپوب واورته سنه بر بيضی دمر ياخود
مشبك دمر قويه لر واوزرينه افلاطونی ياخود قرعه قويه لر وفرونك
اوستنه ايكی دلك دله لر كه آتش تنفس ايلوب چقسون ايچون بعده قرعه نك
التنه كومر آتشی قيوب تقطير ايده لر واجب اولان قابله بيوك
اولوب بر خوشجه شد ووصل ايده لر كه بخاردن بر شی خفی اولمیه
وواجبدر كه تقطير ايدهنك يانده طين حكمت حاضر اوله كه
بر يردن بخار چقوب ياخود آلت چتلرسه طين ايله فی الحال طينليه
ودخی واجبدر كه قابلهلی صوق صويه قويه لر ياخود بر بزك
اصلدوب صقجه صقجه اوزرينه قويه لر وقچن دهن صودن
مفارقت ايلمسه اول مقطری حمام ماريه ده تقطير ايده لر صو تقطير
اولنوب دهن قرعه نك دبنده باقی قالور

وتقطیردن بر نوع دخی واردر که ارباب کیمیا قتنده اکا تنکیس درلر واکثر
بو تنکیس ایله خشبلرین ادهانی استخراج اولنور مثلا سغیبر اغاجی کبی واردج
اغاجی کبی وبعض صموغلر که مثلا زفت وکهربا وصبر کبی طریقی بودر که
مراد اولنان خشب اخذ اولنوب اوفق اوفق طوغرانه لر وبر جولمکه
قیوب وجولمکن التنه اوج درت دلک دله لر واول دلکلره بقرودن
وبادیردن بر بر قمش بوریه لر واول قمشلرین اغزی قابلهنک اغزینه متصل اوله
وقابله دخی صوالجنه قونه بعده جولمکن اغزینی محکم قپایوب اودننه واطرافنه آتش یقه لر صوقی بودر

فصل بو فصل اطبانک اصطلاحلری اولان لفظلر واول لفظلرله مرادلری ایتدکلری
شیلر بیانندهدر معلوم اوله که فجن خشایش خمسه ملینه دیسه لر انکله مراد
ابه کومجی وخطمی وبنفشه یپراغی ودیبان فسلکنی وشوک الجمالدر وبزور حاره
کبیره دیسه لر مراد انیسون ورازیانه وکراویا وکموندر وبزور حاره
صغیره دیسه لر مراد نخوه هندی ومعدنوز تخمی وکرفس تخمی ودوقودر وبزور
بارده کبیره دیسه لر مراد قبق چکردکی وقثا چکردکی وخیار چکردکی وقاربوز
چکردکیدر وبزور بارده صغیره دیسه لر مراد هندبا وسمزاوتی وماردل هندبا
بزری تخمدیدر واصول خمسه مفتحه کبار دیسه لر مراد کرفس ورازیانه قنوری قرغاز
ومعدنوز وهمردم بهار کوکلریدر واصول خمسه مفتحه صغار دیسه لر مرادلر آزرق
کوکی وفوه وفرصعنه وکبردر وزهور قلبیه اربعه دیسه لر مرادلر لسان ثور چچکی
وکل وبنفشه ونیلوفردر واحجار مفرحه کثیر القیمت دیسه لر مراد یاقوت
ازرق وسیلان وزمرد ودابستنا وعقیقدر وحشائش شعریه
دنسه مراد پرسیاوشان اسود وابیض وسرحس والتون اوتیدر ومیاه
اربعه کثیره الاستعمال دیسه مراد شوکه المبارکه صویی واسقابوزا
وطرخشقون وکل صوییدر وادهان ثلثه نافعه المعده دنسه مراد فستقین
یاغی وسفرجل یاغی ومصطکی یاغیدر ومراهم اربعه حاره دنسه مراد دیاقیا
واغریپا ومرطیاطون وارغون مرهملریدر ومراهم اربعه بارده دنسه
مراد کل مرهمی وبوبولیون وکافور وجالینوس مرهملریدر **فصل** بو فصل
بدللر بیانندهدر معلوم اوله که اطبا متقدمیندن جالینوس وغیریلر
ذکر ایتدیلر که ادویه ایچون چوق بدللر واردر بز بو مجلدهده فی زماننا حکما اوزلکه
خصوصا اهل بندقینه نک قوللندقلرینی ذکر ایده لم قیصومک بدلی فودنجدر
وافسنتینک بدلی قیصومدر واقاقیانک بدلی هوفسطید وسدر یاخود
اجاص برینک رببیدر وشوک جمالک بدلی جنبازیدر واکیرک بدلی
اساروندر وتخم ابلک بدلی تخم ماغزدر وناتخوانک بدلی انیسوندر
وحماماتک بدلی هیلو فاریقون ایله حب الاترجدر برابر اولدقلری حالده
وزر دالوجک دکینک بدلی آجی بادمدر ودوقونک بدلی انیسوندر
وزراوند طویلک بدلی مدحرجدر ودارشیشعانک بدلی عوددر وجنارک
بدلی قشر رماندر ودهن بلبانک بدلی دهن قرنفل یاخود دهن جوز بوادر
وقصب الذریرهنک بدلی اذخردر وفودنجک بدلی نعناع بریدر

وقاقله نك بدلی سعد در • وحب بلسانك بدلی كبابه در • وسليخه نك بدلی
دارچين • وكماقيطوسك كمادريوس • وآغنج قادنی اكشيسنك ليمون اكشيسی
ومشكطرامشيعك بدلی سقرديوندر • ودرونجك بدلی زرنباد • ياخود خولنجان
وقشر اترجدر • وزنلری برابر اولدوغی حالده • وخامااقطی نك بدلی اقطی در •
وساذجك بدلی بسباسه در • وسعد در • وزنلری برابر اولدوغی حالده
وسكبينجك بدلی قاصنی در • وديكتامونك بدلی بزر حرمل در • وخربق
ابيضك زبد • وزوفانك صعتر • وبنجك خشخاش • ولككك بدلی
اصطرك • وحجر ارمنينك بدلی لاجورد • ولقاحك بنج • وومونك بدلی انجليقا
وجاوشيرك اشق ياخود قاصنی در • وبطراساليونك بدلی كرفس در •
ودار فلفلك فلفل ابيض • وراوند رومينك بدلی راوند چينی • وصعفراك
طراغيون • وشقاقلك بدلی جزر ياخود قرصعنه در • وكراوياك • دوقو •
وقشر طرفانك بدلی اسقولوفندريون • وعود بلسانك بدلی عود در •

فصل بو فصل اسمه جباره بلمسی لازم اولان بعضی دوالرين تدبير وغسلی
بيانندهدر **تدبير القرديا** يعنی بلادرك تدبيری بودركه • بلادردن ديلدكلری
مقدار آلوب سحق ايدهلر وبری كون سركهده اصلدوب بعده طبخ اولنوب
وصقوب تصفيه ايدهلر • وتكرار بال قوامنه كلنجه عقد ايدوب حفظ ايدهلر •
وخطلك وغاريقونك تدبيرلری قريبا قرصلر محلنده ذكر اولنور **تدبير كرزه**
يعنی كشنجك تدبيری بودركه • ديلدكلری مقدار كرزهدن اخذ اولنوب اوچ
كون كل سركهسنده اصلدهلر • بعده كولكهده قورودهلر **تدبير شحوم** يعنی
ايچ ياغنك تدبيری بودركه • مراد اولنان شحمدن معتدل آتش اوستنده اريدوب
غشالردن پاك وصافی ايدهلر • بعده برقاچ دفعه صو ايله غسل ايدوب
صكره بر دفعه دخی كلاب ايله غسل ايدوب حفظ ايدهلر **تدبير حرق نحاس**
يعنی بقرباقرنك طريقی بودركه • ديلدكلری مقدار بقری انجه كاغد كبی اولنجه
يصلدهلر • وبر طپراق چولمك ايچنه قويهلر • واره يرلرينه مسحوق ملح ياخود
مسحوق كبريت قيوب آتشه قويهلر • حتی بقر تكليس اولنجه دوسه يعنی
كرچ كبی اولنجه آتشده دوره بعده چيقاروب دوكوب غسل ايدهلر • ودخی
نحاسی كبريت ايله حرق ايتسهلر • سياه چيقار • وملح ايله حرق اولنسه قرمزی
چيقار • **تدبير سن الفيل** يعنی فيل ديشی كه حالا بلاد افرنجيهنك جميعنده
لباشر هندينك يرينه استعمال اولنور • تدبيری بودركه فيل ديشندن

ديلدكلری مقدار آلوب برچولمكه قويهلر وآتشه قيوب آغزينی يقهلر بعده
چيقاروب سحق ايدهلر • وكلاب ايله اوچ دفعه ينقيهلر • وهر بولوز درهمنه كلاب ايله
حل اولمش درت درهم كافور ضم ايدوب سماقيده سحق ايدهلر • واوفق
اوفق قرصلر دوكوب حفظ ايدهلر **تدبير شبرم** مشهوردر • تدبيری
بودركه • مراد ايلدكلری مقدار شبرمدن اخذ اولنوب اوچ كون سركهده
اصلدوب بعده قورودهلر مازريون دخی بويلهدر **تدبير فرفيون** مشهوردر
تدبيری بودركه • ديلدكلری مقدار فرفيوندن اخذ اولنوب هاونه قويهلر
وكفايت مقداری طتلو بادم ياغی قتوب سحق ايليوب بر ايوانك
ايچنه قيوب بشردكدنصكره ايوادن چيقاروب قورودوب حفظ ايدهلر •
تدبير لوف يعنی يلان يصديغی تدبيری بودركه • تازه لوفدن الوب
قبوغنی صويهلر • وطاشده هاونده دوكوب منكنهده صقهلر وبو عصارهيه
كتنه قيوب قورودهلر • اسفيداج كبی بر شی اولور كه استعمال اولنان
بودر **تدبير خربق اسود** تركيده قره چوپله ديرلر • تدبيری تازه خربقدن
مراد ايلدكلری مقدار آلوب ايوا عصارهسنده اوچ كون اصلدقدن
صكره قورودوب حفظ ايدهلر **حرق خطاطيف** قرلنغچ ديدكلری قوشنك
طريقی بودركه • قرلنغچك ياورولرينی الوب بوغزليلر وپاك ايتليوب
اوزرينه برمقدار طوز سرپوب برچولمكه قيوب فرنده ياخود تنورده
رماد اولنجه ياقهلر **جلد قنفذ وضفدع** يعنی كرپی وقورباغه دريسی دخی
بو منوال اوزره احراق اولنور **تدبير كبد الذئب** يعنی قوردك
قره جكرينك • تدبيری بودركه جكرينی شراب ريحانی ايله غسل ايدوب
اوزرينه سحق اولنمش صندل صاچوب فرنده قورودهلر • بعده
برقلايلی قابده التنده واوستنده بلين قيوب حفظ ايدهلر **تدبير معاء
ذئب** يعنی قورد بغرسغنك • تدبيری بودركه • اولا صو ايله ييقيوب
صكره رازيانه وسدف مطبوخيله برقاچ دفعه دخی ينقيهلر • بعده
قورودوب سدف قوسيله برقابده حفظ ايدهلر **تدبير رئة الثعلب**
يعنی دلكونك آق جكرينك • تدبيری بودركه برمقدار زوفا وفراسيون
ايله طبخ اولنمش شراب ايله ييقيوب فرنده قورودهلر • بعده فراسيون
وزوفا ايله ياخود فودنج ايله مخلوطا حفظ اولنه **تدبير دم التيس** يعنی
اركك كچی قاننك • تدبيری بودركه • ايكی سنهلك بر اركك كچی آلهلر كه

شمس سرطان برجنه دخول اتمش اوله بر آی مقداری خشخاش مقدره ایله مثلا
کرفس ورازیانه وبطراسالیون وطراغیون وابلغین پیراغی وابه کومجی وخطمی
کبی دوا الله بسلیه لر بعده بوغزلیوب قانی آلهلر طوکوب مائیتی آیرلتدقدنصکره
تصفیه اولنوب فرنده قرودوب حفظ ایده لر **تدبیر الخراطین** یعنی یرصولوجانلری
تدبیری بودرکه شراب ریحانی ایله غسل ایدوب قرودوب حفظ ایده لر
غسل لاژورد وحجرارمنی بونلرین غسلنک طریقی بودرکه اولا سحق ایدوب
بعده برقاچ دفعه غسل ایده لرکه اجزاء ترابیه دن برشی باقی قالمیه صکره
قرودوب حفظ ایده لر **غسل لک** یعنی لک بویه سنک طریقی بودرکه
اینجه دوکوب زراوند وادخر مطبوخیله اصلا ده لر وکاهیجه قارشدره لر
ودبنه چوکدکده صوینی سوزوب بر آخر صو دخی قویه لر بو منوال اوزره پاک
اولنجه تکرار ایده لر صکره قرودوب حفظ ایده لر **حرق الشرب** یعنی قورشون
یاقمه سنک طریقی نحاس یاقمه سنک طریقی کبیدر **تدبیر الکبریت**
یعنی کوکورد تدبیری که بعد التدبیر کبریت مدبر وزهر کبریت تسمیه اولنور
کبریت مصعددر **تدبیر سقمونیا** یعنی محموده نک تدبیری بودرکه درت رطل
محموده یی برمقدار بادم یاغیله سحق ایدوب ایکی رطل انوا عصاره سی واون
التشر درهم صاری هلیله قبوغی ومصطکی مجموعنی برصحنجره یه قیوب برقاچ کون قونجه
دوره بعده قرص ایدوب حفظ ایده لر **تدبیر اسقیل** یعنی اطه صوغانی
تدبیری بودرکه دیلدکلری مقدار اطه صوغانی خمیر ایله صواوب فرنده پیشره لر
بعده چقاروب کولکه ده قوروده لر **تدبیر ابریشم** مراد ایلدکلری مقدار
پاک ایتلنمش ایپک قوزه سنی سحقی ممکن اولور مرتبه یه دک فرنه قیوب قوراق
ایده لر **تدبیر خبث الحدید** طریقی بودرکه دمر براده سنی آلوب صو ایله برقاچ
دفعه غسل ایدوب کسکین سرکه ده اوتوز کون مقداری اصلدوب بعده قرودوب
سحق ایده لر **تدبیر صمغ البطم** یعنی زره منتینک تدبیری بودرکه بر رطلنه یکرمی
درت رطل صو قیوب طبخ ایده لر آغروب منعقد اولدقده حفظ ایده لر
تدبیر توتیا بودرکه بوطه یه قیوب قزدیره لر وکلاب الحیده برقاچ دفعه سوندیره لر
بعده ینه کلابله سحق ایدوب وقرودوب حفظ ایده لر واشیادن نیجه شیلر
واردرکه تدبیره محتاجدر لکن تدبیری معلوم اولدوغندن ذکر اولنمدی وتدبیرک
اکثری سحق ایله وغسل ایله در خصوصا احجار واظفار طیب که توزنجه سحیقته
طریقی درلر وطین ارمنی ومرجان ابیض واحمر وکهربا وصدف ولؤلؤ وذی قیمت

اولان طاشلر وجواهرلر ومقناطیس وکیک بوینوزی وشادنج کبیلر سحق
اولنوب کلابله سماق نظاشده خشونتندن برشی باقی قالمینجه حل اولنوب بعده
قرص یاپوب قرودوب حفظ اولنه **ایکنجی مقاله اقراباذیندن** مرکباتک
عملی بیانندهدر ایکی جزئی مشتملدر **اولکی جزء** بش باب اوزرینه در **اولکی**
باب مقطر صولر ولطیف روحلر بیانندهدر بو دخی بر نیجه فصلی مشتملدر
فصل بو فصل ساذج صولرین استخراجی بیانندهدر اولا معلوم اولهکه
نجن خشابیشک صولری استخراج اولنمق مراد اولدقده لایق اولان اول مراد
اولنان خشیشری طاش هاونده دوکوب اکر تخمیره محتاج ایسه برقاچ کون
بطن فرسده تخمیر اولنه بعده چقاروب حمام ماریه ده تقطیر اولنه **فصل**
بو فصل میاه بارده نک استخراجی بیانندهدر **ماء خس** یعنی مارول
صوی دخی وکبدک حرارتنی ودماغی تبرید ایدر واویقو کتورر وصوصزلغی
تسکین ایدر وسودی چوق ایدر طریقی بودرکه تازه مارول وقتنده الوب
طاشده دکده دوکوله وحمام ماریه ده رسم اوزره تقطیر اولنوب
تقطیر اولنان صوی برقاچ کون کونشده قویه لر واغزینی بکله قپایه لرکه
بخاری حقیله بقاء قوتی صوده اولدقده برسنه یه دکدر **ماء بقلة الحمقا**
بو دخی دحی وکبدی تبرید ایدوب صوصزلغی کسر وقان توکورمه یه
نافعدر وباز زمانلرنده استعمال اولنور طریقی بودرکه مارول کبی دکده
دوکولوب تقطیر اولنه بعده کونشده قویه لر **ماء نیلوفر** بو دخی دحی تبرید
ایدوب حار اولان عضولرکه قلب وجکر کبی جمیعسنه ویرقانه وذات الجنبه
وسعال حاره یه وحمیاته عارض اولان صداعه وحماء وبائیه یه نافعدر
وحماء دقه بوندن انفع شی یوقدر طریقی نیلوفر چچکی الوب مقدم
ذکر اولنان کبی تقطیر اولنه **ماء بنفسج** بو دخی دحی وقلبی وکبدی تبرید ایدر
آق جکرک حرارتنه وحرارتدن اولان خشونته صدره نافعدر طریق استخراجی
اولکی کبیدر **ماء حماض** بو دخی دحی وکبدی وطحالی تبرید ایدوب امراض
جلدیه یه نافعدر جرب وحکه کبی وبا وقتنده تریاق ایله استعمال اولنور
طریقی بودرکه قوزی قولاغنی طاشده دکده دوکوب تقطیر ایده لر **ماء**
هندبا هندبا صوی معده نک وکبدک حرارتنی ایچمک ایله وطلا ایله
تسکین ایدر طریقی بودرکه تازه هندبایی کوکیله دکده دوکوب تقطیر اولنه
ماء شاهترج شاهتره صوی یرقانه وجربه نافعدر دحی اخلاط محترقه دن

پاک ایدر و زکمور. طریقی هندبا صویی کبی تقطیر اولنه ماء کاکنج صداع حاره‌یه
نافعدر. وحصاة کلی‌یی پاره‌لر. طریقی اوکلی کبیدر ماء ورق الخشخاش الابیض
آق خشخاش یپراغنک صویی منافعی اویقو کتورر واغریی واسیدن اولان
باش اغریسنی تسکین ایدر. طریقی تازه خشخاش یپراغندن کالاول تقطیر اولنه
ماء سفرجل ایوا صویی منافعی قلبه ومعده‌یه قوت ویروب هضمه معیندر.
وقی واسهالی تسکین ایدر. طریقی ایوایی درت بلوک ایدوب قابوغنی
وچکردکنی پاک ایتلیه‌لر. بعده طاش هاونده دوکوب تقطیر اولنه بقاء قوتی
ایکی سنه‌در ماء ورد قلبه قوت ویرر وغشی وخفقانه نافعدر. حمام ماریه‌ده
تقطیر اولنوب برقاچ کون کونشه قویه‌لر. بقاء قوتی اوچ سنه‌در ماء الجوز
الاخضر تازه جوزی دوکوب تقطیر ایده‌لر. وبایه واستسقایه نافعدر ماء قرع حمیانک
حرارتنی وعطشنی تسکین ایدر. وکلی ومثانه‌یی ادرار ایله پاک ایدر. طریقی
بودرکه تازه قباغی صویوب دها هاونده دوکوب تقطیر اولنه ماء حی عالم
قیه قوریغی صویدر. ایچمکله وسورمکله قوتیله تبرید ایدر. ماء لسان الحمل سکرلی یپراغی
صویدر. مسلولره ومستسقیلره وذیسنطاریایه وحمی ربعه نافعدر وبالخاصه
قروح کلی‌یه نافعدر. طریقی هاونده دوکوب تقطیر اولنه ماء بطیخ الاصفر
یعنی قاوون صویی بولی ادرار ایدر. کلی‌ده ومثانه‌ده اولان طاشلری وقوملری
پاره‌لر. واخراج ایدر. طریقی قبق صویی کبیدر ماء النجیل ایرق صویدر اسهالی
قطع ایدر وبولی ادرار ایتمکله کلی‌یی ومثانه‌یی پاک ایدر. وسده‌لری تفتیح ایدر.
وقوردلری قیرار. طریقی تازه ایریغی کوکیله هاونده قیوب دوکوب اکین اوزرینه
تدریجی صو سرپه‌لرکه مائیتی آز اولمغله ترطیب اولنسون انجق بعده تقطیر
ایده‌لر ماء القراصیا السوداء یعنی سیاه کرازک صویی استسقایه
وسکته‌یه واستحقار مثانه‌یه نافعدر. طریقی قراصیایی دوکوب وصقلوب
تقطیر اولنه فصل بو فصل میاه حاره‌نک استخراجی بیانندەدر ماء
بتونیقه قسطران دخی درلر استسقایه نافعدر. سده‌لری تفتیح ایدر واعصابی
قوتلندرر. وولادتی تسهیل ایدر. طریقی نیسان آینده بتونیقه آلنوب
طاش هاونده دوکولوب اوزرینه برمقدار صو سرپه‌لرکه ترطیب
اولنه بعده تقطیر ایده‌لر ماء سالویا یعنی دیش اوتی صویی دماغه قوت
ویرر وسکته‌یه وفالجه وتشنجه نافعدر وحیضی ادرار ایدر. صفتی بتونیقه
کبیدر. بقاء قوتی ایکی سنه‌در ماء مرزنجوش دماغی قیزدروب قوت ویرر

تشنجه وفالجه نافعدر. اونوتقانلغی کیدرر حیضی ادرار ایدوب رحمه قوت ویرر.
بو دخی بتونیقه کبی تقطیر اولنور ماء بابونج یعنی پاپادیه صویی وجع بطنی وقولنجی تسکین
ایدر وحصاتی تفتیت ایدر. وحیضی ادرار ایدر. وجنین میتی اخراج ایدر وحمیات
دائره‌نک ابتدالرنده استعمال اولنور. طریقی تازه پاپادیه چچکندن تقطیر ایده‌لر.
ماء رازیانج دماغه وقلبه قوت ویرر. وکوکسدن اخلاطی چیقارر اوکسوروکه نافعدر
وعورتلرین سودینی آقیدر. وبصره قوت ویرر کرک شرابا کرک کوزه طاملتمق ایله
طریقی بودرکه تازه رازیانه‌یی دوکوب تقطیر ایده‌لر ماء فودنج یعنی یاربوز صویی
دیمکدر. رحمی تسخین وحیضی ادرار ایدر. واسکی باش اغریسنه نافعدر بونک
دخی طریقی مذکور کبیدر ماء اکلیل الجبل یعنی بیبریه صویی معده‌یه قوت ویروب
دمی تصفیه وسده‌لری تفتیح ایدر یرقانه وربوه وضیق نفسه نافعدر. طریقی
تازه بیبریه‌یی هاونده برمقدار صو ایله ترطیب ایدوب دوکه‌لر. اکر شراب ایله
ترطیب ایدرلرسه دخی اعلادر. بعده تقطیر اولنه بقاء قوتی درت سنه‌یه
دکدر ماء افراجیا یعنی کوز اوتی صویی ایچمکله وداملتمق ایله کوزه قوت ویرر طریقی
تازه‌سندن دوکوب تقطیر ایده‌لر ماء زهر اخلامور سکته‌یه وفالجه ولقوه‌یه
وصوقدن اولان دماغ علتلرینه نافعدر. طریقی کل صویی کبیدر ماء برسیاوشان
یعنی الدیزی قره صویی آق جکری وقره جکری پاک ایلر وحصاتی پاره‌لر. طریقی
دوکوب تقطیر ایده‌لر ماء زوفا مشهوردر ربو علتنه واسکی اوکسوروکره
نافعدر کوکسدن اخلاط غلیظه‌یی چیقاروب پاک ایلر. طریقی بودرکه زوفایی
اغستوس آینده چچکلری چیقدوغی وقتده آلوب دوکوب اوزرینه برمقدار
صیجق صو ایله ترطیب ایلیوب تقطیر اولنه ماء فراسیون مشهوردر اسکی
اوکسوروکره وضیق نفسه نافعدر. کبده وطحاله قوت ویرر. ومطلقا صاحب
استسقایه نافعدر. استخراجی زوفا کبیدر ماء کاردوسنطو شوکة المبارکه
صویدر صداعه نافعدر. قوت حافظه‌یی آرتورر. وترکتورر حمی ربعه‌یی اولکی
صفتی مذکور کبیدر ماء بادرنجبویه یعنی اوغل اوتی صویی حافظه‌یه وجمیع حواسه
قوت ویرر مداومت ایده‌لی کنج قوجالدر. قلبه ومعده‌یه قوت وفرح ویرر.
مطلقا فالجه نافعدر. واغزده مضمضه ایتمکله دیش اغریسنی تسکین واغزده
اولان بد رایحه‌لری زائل ایدر. طریقی بودرکه تازه اوغل اوتی آله‌لر ودها هاونده دوکوب
برقاچ کون شراب ریحانی یاخود نبیذ عسل ایله اصلدوب بعده تقطیر اولنوب
حفظ اولنه بقاء قوتی درت سنه‌در ماء سنفیطس کبیر یعنی قره قوز صویی

دلمش کککلری ترنیه او گولدر ضربه یه وسقطه یه وخفقان تو کورنره نافعدر. طریقی
سنقیطس کبیرده اخذ اولنوب برمقدار صو ایله ترطیب ایدرک دوکوب
تقطیر ایدرلر **ماء دارچین** اعضاء رئیسه لره قوت ویرر معده یی قزدرر. طریقی
بودر. دارچینی اوفقلیوب ایو اصو بنده یاخود گل صوینده صیجق یرده برگون ترکیبه
اصلدوب حمام ماریه ایله تقطیر ایدرلر بقار قونی درت سنه در **ماء افسنتین**
یعنی یلین صویی معده یی قزدروب هضمه قوت ویرر صو غلجانی هلاک ایدر.
سده لری تفتیح ایدر وحمیاتده صفرایی ادرار ایله اخراج ایدر. دیش اغریسنی
تسکین ایدر. ویالکز افسنتینی استعمال دماغه ضرر ویرر. اما صویی ویرمز
طریقی تازه یلینی دوکوب درت گون هشر ایده یاخود صوده اصلدوب حمام
ماریه ده تقطیر ایدرلر **ماء النعنع** نعنا صویی معده یه وکبده وطحاله قوت ویرر
هضمه معیندر. افسنتین صویی کبی تقطیر اولنور **ماء صعتر** سعال رطبه و استسقایه
وحمی ربعه نافعدر. ریاحی تحلیل ایدر. بونک دخی عملی مذکور کبیدر **ماء قنطریون**
صغیر مشهوردر قوردلری اولدورر. وحمیاته نافعدر معده یه قوت ویروب
هضمه معیندر. صعتر صویی کبی تقطیر اولنور **ماء غافث** یعنی قیون اوتی صویی
سده لری آچر کبده قوت ویروب استسقایه نافعدر. وهضمه معیندر.
طریقی مذکور کبیدر **ماء زراوند** مشهوردر. تشنجه ووجع مفاصله وصرعه
وکوکک روسنه نافعدر. طریقی تازه زراوندی کوکیله دیکده دوکوب
برمقدار صیجق صوده اصلدوب تقطیر ایدرلر **ماء خنطیانا** مشهوردر سلس البوله
نافعدر. وحیض قاننی اقیدر. معده یه قوت ویرر. وحمیاتک جمیعسنه نافعدر.
طریقی خنطیانایی کوکیله دیبراغیله دوکوب تقطیر ایدرلر **ماء جرجیر** صو تره سی صوییدر.
کلی ومثانه یی تسخین ایدوب منی یی زیاده ایدر. ومعده یه قوت ویرر. طریقی
مذکورلر کبیدر **ماء الجزره** یعنی اصرغان اوتنک صویی کوکک روسنی قطع
وحصاتی تفتیت ایدر. ویربومرضنه وضیق نفسه نافعدر. طریقی اولکیلر
کبیدر **ماء خشیشة الزجاج** یعنی یاپیشقان یپراغی صویی طلاق سده لرینی وکبد
سده لرینی تفتیح ایدر. کلی یه ومثانه یه نافعدر. حیض قاننی وبولی ادرار ایدر. طریقی
مذکورلر کبیدر **ماء بنطافلن** یعنی بش یپراق صویی سده لری تفتیح وحصاتی
تفتیت ایدر. وعفونتی دفع ایدروب حمانک کوکینی کسر. طریقی زراوندک
طریقی کبیدر **ماء الفجل** تورب صویی بولی ادرار ایدر. کلی ده ومثانه ده اولان
طاشلری پاره لر صاره بلغه نافعدر. طریقی بودرکه توربی تازه حالی اوزره

طوغرویوب تقطیر ایدرلر **ماء راسن** اندز صویی معده یه ودماغه قوت
ویرر وکلیده ومثانه ده اولان طاشلری پاره لر بو دخی ماء فجل کبی تقطیر
اولنور **ماء طراغیون** کلی ومثانه ده اولان طاشلری اوفادوب وبائیه
وحمیات ردیه لره نافعدر طریقی مذکور کبیدر **ماء بنجاسف** یعنی
وراتیقه دیدکلری اوتک صویی معده یی قزدرر استسقایه وسعاله نافعدر
وایقو کتورر وحیض قاننی اقیدر طریقی افسنتین صویی کبیدر **ماء حب**
قرنفل یعنی قرنفلجک صویی رحمی تسخین ایدر حیضی اقیدر وکوکسدن اخلاط غلیظه یی
چقاروب پاک ایدر **ماء هیل** مشهوردر صرمشق نوعندندر اخلاط محترقه دن
وسودادن دمی پاک ایدر. وطحال وکبد سده لرینی آچر مسهلدن اول ایچرلر
اخلاطه نضج ویروب جمعنی حاضر ایدر. ومناسب اولان صوینی استخراج
ایتدکده نیسان آینده طایلیه وبوداغیله حمام ماریه ده عادت اوزره تقطیر
اولنمقدر **ماء لسان ثور** قلبه ودماغه قوت ویرر دمی تصفیه ایدر غشیه
وخفقانه نافعدر. قلبه فرح ویرر طریقی مذکورلر کبیدر **ماء اسارون** یعنی
کدی اوتی صویی جمیع حمی لره نافعدر. وجنینی اخراج ایدر **ماء کشوث** کبد وطحال
سده لرینی آچر وبولی اقیدر **ماء سقولو فندریون** یعنی آلتون اوتی صویی کبد
وطحالک سده لرینی آچر دمی صافی ایدر. وحمی ربعه نافعدر **ماء حاشا**
یعنی کلک صویی سده لری تفتیح ایدوب معده یه ودماغه قوت ویرر. وحمیات
بلغمیه یه نافعدر. بونلرین دخی طریقلری مذکور کبیدر **فصل** بو فصل بالخاصه
نافع اولان صولرین استخراجی بیانینده در **ماء دم انسان** انسانک قانک صویی
بالخاصه سمیتلی رایحه علتلره وحمیات ردیه یه ووبائیه یه نافعدر. وحمی دق ایچون
جلاب ایله ایچرلر بوندن انفع شی یوقدر. طریقی بودرکه صحیح المزاج وسنی اوتوز
یاخود اوتوز اوچ یاشنده اولان آدمک قانندن آلوب افلاطونی ایله
تقطیر ایدرلر. بعضیلر کندی مثلی روح شراب ایله تقطیر ایدرلر. وبعضیلر قانی
قورودوب انجه سحق ایدرلر اوزرینی اورتنجه لسان ثور صویی یاخود
قوزی قولاغی صویی قیوب بطن فرسده برقاچ گون تعفین ایدوب بعده
تقطیر ایدرلر **ماء زبل انسان** معلوم اوله که ارباب کیمیا رجیع انسانی
تقطیر ایدرلر واعتقاد ایدرلر که کموشی صاراردوب آلتون ایدر. اما زبل
ماء ایچون ظاهر بدنده نیجه خاصه لر کوردک سرطانه وقروح خبیثه یه نافعدر.
وکوزدن بیاضی زایل ایدر. وقمن مصروعه ومستسقی یه ایچورسک نفع ویرر.

وكلی ده ومثانه ده اولان طاشلری پاره لر وقودوز كلب اصردیغنه وییلان
صوقدوغنه وزهرلره نافعدر تقطیری معلومدر **ماء دبق** یعنی اوكسه صوبی
صرعه نافعدر بالخاصه صرعی دفع ایدر كلی ومثانه ده اولان طاشلری پاره لر
طریقی بودر كه بورج اغاجنی دالیله یپراغیله عادت اوزره تقطیر ایدهلر **ماء**
سرطانات نهری اولان یكجلرین صوبی دقه وسله نافعدر وقلعونی
اوزرینه واتی پاره لره وسرطانه طلا اولنور **فصل** بوفصل مسهل
اولان صولرین استخراجی بیاننده در **ماء خاما افطی** یعنی یرمروی صوبی
طبیعتی تلیین ایدر واستسقایه وحمای نائبه یه نافعدر طریقی یرمروینك
یپراغندن وچچكندن ودالرندن دوكوب تقطیر ایدهلر ومرورك
صوبی دخی بویله تقطیر اولنور **ماء زهر الخوخ** شفتالو چچكنك صوبی اسهال ایدر
وقوصدریجیدر بلغمی وصفراوی وصولری چقارر صفتی كل صوبی كبیدر
تركیب ماء مسهل صفتی بودركه شفتالو چچكی وسقمونیا وتربد هربرندن
برابر آلوب مجموعنی صبحی صوایله اصلدوب حمام ماریه ده تقطیر اولنوب
وقت حاجتده استعمال ایدهلر **ماء خربق اسود** تازه خربق اسودی
آلوب دوكوب وافر مدت روح شرابده اصلده لر بعده مائل الرقبه
دیدكلری یاخود افلاطونی دیدكلری آلت ایله تقطیر اولنوب ماء مقطری
تكرار انبیق معلوم ایله تقطیر ایدهلر كه عرق چقوب ماء خربق قرعه نك دبنده
باقی قاله بعده آلوب شكر ایله جلاب ایدوب استعمال اولنه
تركیب ماء مسهل صفتی بودر عود ودارچین وتربد وصبر وتخم حنظل
هربرندن سكز درهم وقرنفل وزعفران هربرندن ثلث درهم مسك بر
درهم بنفشه یكرمی بر رطل عرق ایكی رطل مجموعی اون كون رطب صجق یرده
تعفین اولندقدنصكره جز علقه ایدوب صافی اولدقده حفظ اولنه مقدار
شربتی اوچ درهمدن درت درهمه دكدر **تركیب ماء آخر** صفتی بودر صبر
وانیسون ورازیانه وكرفس ودوقو وحلبه وعجوقان وغوتا غنبا
ودارچین هربرندن بحسب المزاج نسبت طبیعیسی اوزره اخذ اولنوب
عرق ایله اوتنی استخراج ایدهلر امراض بارده ایچون استعمال اولنور
خصوصا استسقاء طبلی یه وزقی یه نافعدر **تركیب زبد معدنی**
طریقی بودركه شراب ایله مغسول زیبق نصف رطل روح زاج بر رطل بونلری
قرعه یه قیوب تقطیر اولنه وتقطیر اولانی تقطیر اولمیان اوزرینه اوچ دفعه رد

ایدهلر اسفل قرعه ده بر بیاض تراب كبی شی قالور آلوب حدتی كیدنجه
عرق ایله غسل ایدهلر بعده قوروده لر مقدار شربتی مناسب اولان مشكله
بش حبه دن سكز حبه یه دكدر فوائدی اخلاط غلیظه لی ورقیقه لی اخراج
ایدر امراض مزمنه یه خصوصا صاحب افرنجی یه نفعی عظیمدر **فصل**
بوفصل مقوی صولر بیاننده در صفتی بودر اصل فاشرا ونجوم مریم هربرندن
یكرمی بش درهم خربق ابیض التی درهم مجموعی سحق اولنوب ایكی رطل عرق
مقداری اوستنه چقنجه عرق قویهلر وبر صجق یرده بش كون تخمیر اولنه
بعده حمام ماریه ده تقطیر ایدهلر واكر تقطیر اولانی تكرار تقطیر اولمیان
اوزرینه رد ایدرلرسه فعلی دخی قوی اولور مقدار شربتی برقاشقدر
فصل بوفصل طبیعته قوت ویریجی مقطر صولر بیاننده در **ماء سكر**
اعضاء ضعیفه یه قوت ویرر وطمی الكك وكبدك سده لرینی آچر وآغرییی
تسكین ایدر صفتی بودر شكر درت رطل راوند روحی بر رطل
راوند چینی سكز درهم حلیوب بر رطل مجموعنی شراب ایله ~~غر ایدوب~~ رصجق یرده
یاخود بطن فرسده التی كون اصلدوب بعده تقطیر ایدوب حفظ ایدهلر
تركیب آخر بصره قوت ویرر وكوزك سیلانی قطع ایدر صفتی
بودر شكر نصف رطل جیلك یمشی نصف رطل بونلری سكز كون
حمام ماریه ده تعفین اولنوب بعده تقطیر ایدهلر **ماء عسل** قروح جبهتیه یه
نافعدر كوزده اولان بیاضی زائل ایدوب بصره قوت ویرر وسقوط
شعری ونوازلی منع ایدر اسكی اوكسوروكه نافعدر بدنه قوت ویرر وعفونتی
منع ایدر وزهرلری دفع ایدر عسلی تقطیر اوعسیر اولمغله لایق اولان
قوم ایله قارشدروب حمام ماریه ده تقطیر اولنه وقرعه ربعنه دك
طولمامش اوله اول تقطیر اولنان بیاض صودر صكره صاریدر صكره قرمزیدر
بیاض ایله صاری داخلدن استعمال اولنور قرمزی احتراقه میل ایتمكله
خارجدن استعمال اولنور **ماء دیك مخصی** معده یه قوت ویرر
وقوتی انعاش ایدر یعنی قوتی بدن انسانه یایوب قوتك سقوطنه واضطرابنه
حاصل اولان ضعفه نافعدر صفتی بودر بر ایلیغی لسان ثور صو ایله
قاینیده لر یاخود لسان ثور ایله بله مهرا اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه
بنفشه چرتاسی ولسان ثور چچكی چرتاسی هربرندن اون ایكی درهم كلبشكر
سكز درهم التون ورقی التی قدد بونلره اضافه اولنوب حمام ماریه ده تقطیر

ایده‌لر وصباح برقاشق استعمال اولنه ماء آخر حمیاتده استعمال اولنور
صفقتی بودر پاک ایتلنمش املیغی اوفق اوفق دوغرایوب ماورد صویله
یاخود نیلوفر صویله ییقیه‌لر بعده بنفشه مرباسی ونیلوفر مرباسی هربرندن سکز
درهم لسان ثور چچکی خمیره‌سی یکرمی درت درهم زرشک خشخاش ابیض
وبزر خس هربرندن بر درهم لؤلؤ بارد سفوفی برچق درهم مسکت الماسی
عصاره‌سی ایکی رطل مجموعی حمام ماریه‌ده تقطیر اولنوب استعمال اولنه ماء آخر
بدنه وقوایه قوت ویرر ومفرحدر صفقتی بودر برپاک ایتلنمش املیغی اوفق
دوغرایوب کل صویی برچق رطل لسان ثور صویی بر رطل اوغل اوتی صویی
نصف رطل شراب ابیض یوز یکرمی درت درهم دارچین اون التی درهم
صندل وزعفران وزهور قلبیه‌دن هربرندن بر درهم خولنجان وکزبره
وبزر بطیخ هربرندن التیشر درهم بزرسانهندبا اوچ درهم قشر اترج برچق درهم
حب صنوبر سکز درهم مجموعنی برکون برگیجه برصحق یرده اصلدوب تقطیر
ایلیه‌لر واگر بو مقطره التونی قزدروب سوندرسلر فعلی دخی قوی اولور
ماء مرکب امراض دماغیه نافعدر سکرله قوت ویرر تشنجه وفالجه
نافعدر حافظه‌یه قوت ویروب نسیانی زائل ایدر صفقتی بودر لسان الثور
صویی واخلاموروصویی وبتونیقه صویی هربرندن بر رطل عرق نصف رطل
بهرتیه وکل ومرزنجوش ولسان ثور چچکی هربرندن التیشر قبضه انقردیا
معجونی سفوفی اون التی درهم مجموعنی کشنده یا برصحق یرده برقاچ کون اصلدوب
تقطیر ایده‌لر ماء بادزهری زهرلری ووبایی دفع ایدر حمیات وبائیه
وحمیات ردیه‌لره نافعدر دماغه وجمیع حواسه قوت ویرر صفقتی بودر چلدونیا
کوکیله وپیراغیله وسذاب هربرندن برقبضه سقوردیون ایکی قبضه مشکطرامشیع
وکاردوسنطو هربرندن برقبضه زرنباد وانجلیقا وکل وقرنفل هربرندن
ایکی درهم اغاج قاوونی قبوغی ولیمون قبوغی ودارچین هربرندن ایکیچق درهم
مجموعی دوکولوب بعده عرق اوچ رطل سرکه وشراب هربرندن بریچق رطل
بونلرین ایچنده اصلدوب حمام ماریه‌ده تقطیر ایده‌لر بعده تریاق یکرمی درت
درهم عنبر اون ایکی درهم کافور التمش درهم قرص افاعی وبسباسه وجواهر بارده
معجونی هربرندن بر درهم دارچین وقرنفل وکیک بوینوزی هربرندن بریچق
درهم بو مذکوری مقطر خزنورده حل ایدوب حمام ماریه‌ده تقطیر ایده‌لر وحین
اقتضاده استعمال اولنه ونموی دفع ایتمه‌ده عجیبدر ماء اکسیر الحیات

بو صویه اکسیر حیات دیو تسمیه اولنمشدر امراض دماغیه وسکرله وزهرلی
یاره‌لره نافعدر ایچمکله کوزه قوت ویرر وجماعه قوت ویروب تحریک
ایدر کبده قالمغه معین اولور وجع رحمی وکوبک بروسنی وقولنج ودیش
اغریسی گبی اغریلری بالجمله تسکین ایدر واختناق رحمه نافعدر واوتمسی
شدید اولان نوبتلی ستمه‌لره نوبتدن مقدم بر درهم ایچورسلر دترمه‌سنی
منع ایدر وهفته‌ده برکره بر درهمنی ایچه‌لر امراض بارده‌نک جمیعنه
نافعدر بیره‌له دخی نافعدر صفقتی بودر قرنفل وجوزبوا وزرنباد وزنجبیل
وخولنجان وفلفل ابیض واسود وحب العرعر وقشر اترج وقشر
لیمون وسالوبا وبادروج وبهرتیه ونعنا ومرزنجوش ودفنه تخمی ومارصیم
ویاربوزه واقطی وکل وسنبل هندی وکبابه وعود وقاقله ودارچین
ووج وقره باش وکونلک وصبر وبنجاسف هربرندن ایکیشر
درهم انجیر وقزل اوزوم وخرما وبادم وحب صنوبر هربرندن قرقسکز
درهم مسک بر درهم عسل بر رطل شکر درت رطل عرق اون بش
رطل مجموعی اون کون برصحق یرده اصلدیلوب بعده تقطیر ایده‌لر وتقطیر
اولکی تقطیر اولمیان اوزرینه اوچ دفعه رد ایده‌لر وحفظ ایده‌لر نوع دیگر
معده‌یه قوت ویروب هضمه معین اولور دماغه قوت ویرر ورعشه‌یه
وتشنجه وفالجه نافعدر ریاحی تحلیل ووجع قولنجی تسکین ایدر وآدمی کیچ
قوجلدر صفقتی بودر قرنفل جوزبوا وبسباسه وزرنباد وخولنجان وعاقرقرحا
ودارفلفل وسنبل هندی وعود ودارچین وکبابه وقاقله ونعنا وخراما
وقسط وصعتر ویاربوزه واکیر وقره باش وکادریوس وکافیطوس
هربرندن برر درهم دوکلوب اوزرینه درت بش رطل چقنجه شراب قویوب
برکون برگیجه برصحق یرده اصلدوب تقطیر ایده‌لر وتقطیر اولنورکن مقطرک
صوابن قابک آغزینه یاخود انبیقک اوجنه دلبند چک ایله برمقدار مسک
قویه‌لر ماء تریاق اگوا تریاقالیس دیو تسمیه اولنمشدر قلبه وسائر اعضاء
رئیسه‌لره قوت ویرر وزهرلری دفع ایدر ووبایه نافعدر صفقتی بودر تریاق
یکرمی درهم مر اون ایکی درهم زعفران اون التی درهم عرق قرق سکز درهم
مجموعی خلط اولنوب قرعه وانبیق ایله تقطیر اولنه نوع دیگر سمیتلی حضره
جذام گبی وحب افرنجی گبی تنقیه‌دن صکره ویرسلر نافعدر صفقتی بودر
لسنوسنطو براده‌سی ایکی رطل درت رطل شراب ایله برصحق یرده ایکی کون اصلدوب

بعده دارچین وکبابه وقرنفل وفلفل وفاوانیا وشونیز وحب غار هر برندن
بر بچق درهم زنجبیل وانجلیقا واساردن وخشب دبق وزعفران هر برندن
ایکیشر درهم کبر کوکی قبوغی وایلغین کوکی قبوغی واذخر وجنطیانا وبسفایج وقوزی
قولاغی وافیتمون والتون اوتی هر برندن سکز درهم تریاق التی درهم بونلر
اضافه اولنوب تقطیر اولنه استعمالی سکز درهمدن اون التی درهمه
دکدر سورنقه ایله استعمال اولنه **ماء معرق** حمی ردیه لره ووبایه نافعدر
صفتی بودر طراغیون وطورمنتلا ودیکتامو ولوف وجنطیانا وزرنباد
وخولنجان هر برندن بشر درهم فلفل وقرنفل وبسباسه هر برندن بر درهم
تریاق ایکی درهم کیک بوینوزی یارم درهم کافور ثلث درهم مجموعی دوکولوب
کفایت مقداری شراب واسقابیوزا صویی ایله اصلدوب تقطیر اولنه
مقدار شربتی سکز درهمدن قوته کوره اون التی درهمه دکدر **ماء طرطیر**
بر درهم مقداری نشاسته صویله یاخود غیری صویله ایچسه لر سده لری
تفتیح ایدر ورکوزر استسقایه وجربه وحکه یه وفرنک اویوزینه
وحماره نافعدر وبولی وحیض قانینی ادرار ایدر صفتی بودر درت رطل طرطیر
ابیضی افلاطونی یه قیوب طین حکمت ایله طین لیلر واغزینی بر بیوک
قاب قیوب محکم یا فلیه اگر بخار حقیقیه بوبلیجه تقطیر اولنه وطرطیرک هر بر
رطلندن سکز درهم مقداری شئ تقطیر اولنور **ماء السکته** بور مبارک
صودر سکته ده صنده وتشنجده وفالجده واعراض عصبیده داخلاً وخارجاً
استعمال اولنور نافعدر صفتی بودر سالویا بر رطل سذاب وقاقله
ودفنه تخمی وزنجبیل ودارچین وفاوانیا وخشب دبق هر برندن سکز
درهم قشر اترج اوچ درهم سنبل هندی وجند بیدستر هر برندن بر درهم
مجموعی دوکولوب بر قاچ کون شرابده اصلدوب معتدل آتش ایله حمام
ماریه ده تقطیر اولنه **ماء مرکب** صرعه وتشنجه وفلجه وصوقدن اولان
دماغ علتلرینه نافعدر صفتی بودر حزنبخوش وخزاما وبرنجه هر برندن
بر قبضه قرنفل بسباسه هر برندن بر بچق درهم اطه صوغانی ایکی بچق درهم
دیکتامو وکبابه وخشب دبق وفاوانیا هر برندن ایکیشر درهم مقطر
کراز صویی اوچ رطل مجموعی اوچ کون اصلنوب حمام ماریه ده تقطیر اولنه
ماء مرکب بو صویه بلسان جنین تسمیه اولنور یعنی انه رحمنده اولان
معصومی حفظ ایدیجی دیمکدر معصوم دوشورن خاتونلر استعمال ایتسه لر

رحملرینه قوت ویروب جنینی حفظ ایدر ورحملرینی تحلیل ودمی وارواحی اکداردن
صافی ایدوب ارواحه ودماغه واعصابه قوت ویروب واغزیلرینی تسکین
ایدر صفتی بودر جوزبوا وبسباسه وقرنفل ودارچین وزنجبیل وکبابه
وقاقله وزرنباد هر برندن اون ایکی درهم خولنجان التی درهم قرنفل بستانی
چچکی واخلامور چچکی هر برندن بر رطل سالویا وکراویا ورازیانج
ورعی الحمام وخزاما هر برندن یکرمی درت درهم نعنع وفاوانیا وخشب
دبق هر برندن ایکیشر درهم اتمک ایچی قرق سکز درهم اجزالر دوکولوب
اتمک ایچی ایله خلط ایده لر وبراغزی دار بیوک قابه وضع اولنوب اوزرینه
اورتولنجه اصلاح شراب قیوب اوچ هفته صجق یرده اصلدوب بعده یوز
اوتوز درهم قبوغی چقمش ودوکلمش طتلو بادم یوز اللیشر درهم گلاب
ولسان ثور صولرنده بر کون بر کیجه اصلاده لر وینه یوز اوتوز درهم قبوغی
چقمش ودوکلمش ابریلی ینه یوز اللی درهم گلاب یاخود چیچک صوینده بر کون
بر کیجه اصلادوب مجموعنی بر یره قویه لر وبونلرن ایچنه یوز اوتوز درهم عسل
اضافه اولنوب برابلیغی پاک ایتلیوب اوفق اوفق دوغرایه لر منقوع
مزبوره اضافه ایده لر بعده شراب درت رطل سالویا صویی ورازیانه
صویی ولسان ثور صویی هر برندن ایکیشر رطل خرما وزبیب وجوزبوا
هر برندن اون التیشر درهم قرنفل ودارچین وزنجبیل وکبابه وقاقله وزرنباد
هر برندن درت درهم زعفران ایکی درهم گلشکر اوتوز ایکی درهم توز دخی
اضافه اولنوب مجموعنی بر بیوک طنجره یه قیوب قپاغنی خمیر ایله صوایه رک
بخار حقیه ومعتدل آتش ایله طبخ ایدوب آتشدن ایندره لر وسوزوب
ثفلنی آته لر بعده فرونده هنوز چقمش صجق اتمکدن یوز اوتوز درهم ایچنه
دوغرایوب قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر ومقطری اوچ کون صجق یرده
یاخود گنشه قویه لر بعده ایچنه دیلدکلری مقدار التون ورقی قیوب حفظ
ایده لر مقدار شربتی درت درهمدن سکز درهمه دکدر نظیری اولمیان
دوادر دنیلدر **ماء خطاطیف** دماغه قوت ویرر امراض حاره وبارده نک
جمیعسنه بالخاصه نافعدر صرعه وکابوسه وسکته یه وفالجه ورعشه یه وتشنجه
مجرب دوادر واختناق رحمه بوندن ایو علاج اولمز صفتی بودر قرق عدد
قرلنغج یاوروسنی بوغزلیوب پاک ایتلیه بعده جند بیدستر اون ایکی درهم
حب فاوانیا واصل فاوانیا وخشب دبق هر برندن اون التی درهم دیکتامو

سكز درهم سدف بيراغى واغلامور چچكى وبتريه ومرور چچكى وبوصير صغير هر بردن
برقبضه دارچين اوچ درهم كبابه وبسباسه وعود هر بردن ايكى درهم
مجموعى دوكولوب سكز رطل شراب وايكى رطل آطه صوفانى سركه سنده
اوچ كون صحيح برده اصلدوب حمام ماريه ده ياخود رماد حاره ده تقطير
اولنه **نوع ديكر** حالا بلاد افرنجده دماغ مرضلريچون وعصب ايچون استعمالى
كثيردر صفتى بودر قرق عدد قرلنغج يا دروسنى پاك ايتليه لر وتاره سدف
ايكى قبضه جندبيدستر سكز درهم كفايت مقدارى شرابده اصلدوب
حمام ماريه ده تقطير اولنه **ماء مفرح** ماليخوليايه نافعدر قلبه قوت ويرر
صفتى بودر زرنباد ودرونج وقشر اترج وبسباسه وجوزبوا هر بردن
انكشتر درهم مرجان وكهربا وفيل ديشى براده سى هر بردن ثلثان درهم
آق بهمن وقزل بهمن وقرنفل وزنجبيل ودارفلفل وسنبل وزعفران
وقاقله هر بردن بر درهم قرص ورد وعود هر بردن يارم درهم دارچين
وخولنجان وزرنباد طويل هر بردن ربع درهم انجو بر درهم جواهر خمسه
ومسك وعنبر هر بردن يارم درهم ابريشم بش درهم كل سكز درهم مجموعى
كفايت مقدارى صحيح شرابده سكز ساعت مقدارى اصلدوب تقطير
اولنه **ماء جواهر** بو صو حكماء افرنجدن اطبانك اتفاقيله بعض ملوك ايچون
تركيب اولنمشدر اعضاء رئيسه لره قوت ويرر ودماغ مرضلرينه صرع
وسكته وتشنج كبيلره نافعدر وقلب مرضلرينه خفقان وغشى كبيلره نافعدر
ومعده يه قوت ويروب هضمه معين اولور واختناق رحمه نفع ويروب
معصوم دوشمه سنى منع ايدر وريحلرى تحليل ايدر قولنجه نافعدر وطشره دن
طلا ايتمكله اغريلرى تسكين ايدر صفتى بودر بتريه وسنبل رومى بوبر ماى
چچكدر كه بابونس ديدكلرى چچكدن برنوعدر وبنفشه ولسان ثور چچكى
هر بردن قرق سكز درهم نعنا سكز درهم مرزنجوش وخزاما وسالويا
هر بردن يكرمى درت درهم جوزبوا وزنجبيل وبسباسه وقرنفل ودارچين
وقاقله وكبابه وخولنجان وحب عرعر ودبق وفاوانيا تخمى وكيك بوينوزى
براده سى هر بردن سكز درهم التون وانجو وجواهر خمسه وخمار وخشنى طرتغى
وكيك يوره كنده اولان كمك ولورك بالغينك باشنده اولان طاش
هر بردن نصف درهم مجموعنى اوقليوب ثلثان درهم مسك اضافه اولنه
بعده آق شراب درت رطل چيليك صويى وكل صويى وخزاما صويى

هر بردن اوچر رطل اجزاء مرقومه بو صولرين ايچنده برآى مقدارى صوق برده
اصلنوب تقطير اولنه سناتورس طبيب دركه بو صويى تركيب ايدن
طبيبلر كرچه بو تركيبه التون وانجو وجواهرلر وضع ايتمشلردر لكن بنم عنديمده
فائده سى يوقدر زيرا احجار وذهبدن تقطير ايله بر شئ صعود ايتمز لكن
اصحاب صناعتك جمله سى بو يله مشاهده ايتمشلردر مناسب اولان احجار
مذكوره حل اولنوب بعد التقطير مقطره مزج اولنسه اول وقت عظيم فائده سى
اولور زبونى بويلجه چوق تجربه ايتمشزدر **تركيب ماء** بو صويه بلسان معده ديو
تسميه اولنور يعنى معده يى حفظ ايديجى ديمكدر سناتورس كه معده يه قوت
ويرر وحرارت غريزيه يى وقوتلرى حفظ ايدر صفتى بودر جوزبوا وقرنفل وكبابه
هر بردن اون ايكى درهم دارچين وبسباسه وزرنباد وقاقله هر بردن سكز
سكز درهم خولنجان اوچ درهم دارفلفل التى درهم كل ولسان ثور چچكى
وحق وافسنتين هر بردن نصف قبضه مجموعى دوكولوب سكسان
درهم اتمك ايچى اضافه اولنوب كفايت مقدارى شرابله سكز كون اصلدوب
بعده قبوغى چيقمش ودوكلمش التى درهم بادم ايكيوز درهم لسان ثور صويى
ايله ايكيوز درهم كل صويينده حل ايده لر ويكرمى بش درهم عسل اضافه اولنوب
مجموعى بر يرده جمع اولنوب تقطير ايده لر مقدار شربتى ايكى قاشقدر **ماء
منوم** بو صو اويقو كتورمك ايچون استعمال اولنور صفتى بودر اشنه
ونيلوفر چچكى آق خشخاش قره خشخاش ومارول هر بردن برقبضه قشر لفاح
مارول تخمى وقره خشخاش تخمى هر بردن درت درهم زروان اون التى
درهم آق خشخاش تخمى يكرمى درت درهم زوربارده نك هر بردن
يكرمى درهم دارچين وجوزبوا وزنجبيل وقرنفل هر بردن درت درهم
عود وبسباسه هر بردن انكشتر درهم مر وكندر هر بردن ربع درهم
زعفران اوچ درهم افيون اون ايكى درهم مجموعنى صحيح صو ايله بركون
بركيجه اصلدوب تقطير اولنه مقدار شربتى درت درهمدن سكز درهمه
دكدر **نوع ديكر** صفتى بودر افيون وزرنباد هر بردن يارم درهم
جوزبوا وقرص غاليه هر بردن ثلث درهم تازه كزره عصاره سى قرق
درهم اجزاء مذكورى بو عصاره نك ايچنده برقاچ كون اصلدوب بعده جوزمائل
يارم درهم قشر لفاح وبزرخس هر بردن ثلث درهم شرابله مغسول ورق
خس اوچ قبضه مجموعنى قرعه يه وضع اولنوب حمام ماريه ده تقطير اولنه

ترکیب ماء بصره قوت ویروب کوزک صحتنی حفظ ایتمکده عجیبدر. صفتی بودر
رازیانه عصارهسی وخلدونیا عصارهسی وسدف عصارهسی واقراجیا هر برندن
اون التی درهم عسل اون درهم انزروت وانتیمون ومرضی وصبر هر برندن
درت درهم مرارهٔ دیک ومراره دجاج هر برندن الکیشر درهم جوزبوا وعنبر
وقرنفل هر برندن بر درهم کبد تیس یکرمی درهم اکلیل جبل یارم قبضه
کل شربتی قرق سکز درهم. دوکولجک اجزالری دوکوب عصاره ایله قیدروب
تقطیر ایدهلر نوع دیگر کوزه قوت ویرر. وبیاضنی ازاله ایدر. صفتی بودر
انیسون ورازیانه وکرفس تخمی ومعدنوز تخمی وسسالیوس وقراویا وخلدونیا
ووج وبتونیقه وغافث وطورمنتلا وسذاب ودعی الحمام هر برندن برابر
بونلری کفایت مقداری بول صبیانده برکون برکیجه اصلدوب صکره بنه
شراب ایله اصلدهلر تعده عورت سودیله. یاخود اشک سودیله اصلدوب
حمام ماریه ده تقطیر ایدهلر. وقت حاجتده استعمال اولنه نوع دیگر کوزده
اولان پردهیی ازاله ایدر. وکوزه صو اینمکی منع ایدر. صفتی بودر. رازیانه عصارهسی
خلدونیا عصارهسی هر برندن اون التشر درهم کل هالی سکسان درهم تازه
سدف بر قبضه لطیفه اقراجیا بر قبضه مرارهٔ بقر درت درهم انزروت ایکی
درهم سکبینج بر درهم کافور ثلثان درهم مجموعی بربره خلط اولنوب تقطیر اولنه
ماء حلزون مسلولره نافعدر. صفتی بودر. شراب قابض ایله بیقنمش [illegible]
بوجک ایکی رطل سنقیطس کبیر وکلبشکر هر برندن بر رطل بونلری درت حقه
مقداری اوردونلنجه سکلی براغی صوییله اصلدوب تقطیر ایدهلر. وبو مقطره
کفایت مقداری شکر وبر مقدار صندل قاتلوب معتدل قوام ویریله نوع دیگر
مسلولره ومدقوقلره نافعدر. صفتی بودر. پاک ایتلنمش وطوغراتمش بر طاووق
وبراری خاص اتمک ایچی اسقابیوزا بر قبضه التون درعی اون عدد بونلرین
اوزری اوردونلنجه مقطر حسین صویی قیوب حمام ماریه ده تقطیر ایدهلر
ماء طرطیر براکلسو سکدر معدهیه وکبده قوت ویروب سدهلری تفتیح
ایدر. صفتی بودر. دارچین یوز درهم درت یوز درهم کل صوینده اصلنوب
اون ایکی درهم محلول طرطیر ضم اولنوب برکون برکیجه اصلندقدن صکره حمام
ماریه ده تقطیر ایدهلر فصل بو فصل خارجدن استعمال اولنان مقطر صولر
بیانندهدر ماء مقطر وجع مفاصله نافعدر. صفتی بودر. سالویا یعنی [illegible]
وسذاب وزوفا هر برندن ایکی قبضه کبریت وملح هر برندن اون ایکی درهم

مجموعی یدی رطل شراب ایله اصلنوب تعده تقطیر اولنه. وبو مقطره بر پارهسی بولنوب
وجع مفاصل اوزرینه وضع اولنه صفت ماء برص وبهقی ازاله ایدر. طریقی بودر
کبریت وملح هر برندن درت درهم کافور وتوتیا هر برندن بر درهم [illegible]
طرطیر سکز درهم کل صویی یوز التی درهم مجموعی خلط اولنوب تقطیر اولنه
صفت ماء خنازیری تحلیل ایدر. طریقی بودر که دهن غار التی درهم کندر
ومصطکی وصمغ عربی وعلک بطم هر برندن یکرمی بش درهم اجزاء مذکوره
میشه اغاجنک کوللیله جمع اولنوب تقطیر اولنه. وبو مقطردن جراحاته
طلا ایدهلر. یاخود بزی باتروب اوزرینه وضع اولنه صفت ماء قروح
خبیثه که سرطان کبی وتقرح ایتمش جذام کبیلره نافعدر. طریقی بودر سکلی
براغی وعنب ثعلب وحصرم وشب هر برندن اللیشر درهم یومرطه آقی
اون ایکی عدد بربره خلط اولنوب تقطیر اولنه. وقروح خبیثهیه طلا اولنه.
صفت ماء شعری اوزادر. طریقی بودر. عسل درت یوز درهم یومرطه آقی قرق عدد
خلط اولنوب تقطیر اولنه. وبو مقطردن قیللرین دبنه طلا اولنه نوع دیگر
عسل وتازه بالدری قره هر برندن برابر الوب هاونده دوکوب عسل
ایله تقطیر اولنه صفت ماء شعری سیاه ایدر. صمغ عربی اوتوز ایکی درهم
هلیلج وکابلی وبلیلج هر برندن اللیشر درهم کفایت مقداری صو ایله اصلدوب
سکین آتش ایله تقطیر اولنه نوع دیگر حنا ومحرق خرما چکردکی هر برندن
برابر الوب مازو مطبوخیله اصلادوب تقطیر ایدهلر نوع دیگر ملح
اندرانی وحنا وزنجار هر برندن برابر الوب کفایت مقداری صو ایله
اصلادوب تقطیر اولنه نوع دیگر قیللری سیاه ایتمکده عجیبدر.
ملح اندرانی یوز درهم زاج التی درهم کهرجله اوتوز ایکی درهم تازه خلدونیا
ایکیوز درهم خلط اولنوب تقطیر اولنه صفت ماء شعری قرار در. عسل
ایکیوز درهم صمغ عربی اون التی درهم مخ اولنوب تقطیر اولنه صفت ماء
سقوط شعری منع ایدر. وقیللری بتورر. طریقی بودر. خلدون ونحل وملح
هر برندن برابر جمع اولنوب تقطیر اولنه نوع دیگر بودخی قیللرین دوکمسنی
منع ایدر. طریقی عسل وشراب وبول صبیان ولبن حلیب هر برندن
برابر الوب تقطیر اولنه صفت ماء شعرک بیتمسنی منع ایدر. قرن بقر
وشب وخشخاش اسود هر برندن یوز درهم دم بقر ایکیوز درهم بونلر
تقطیر اولنوب بریرده دفعه طلا اولنه نوع دیگر بودخی قیل بیتمسنی منع ایدر

تازه بقله یپراغی و تازه نعنع یپراغی برابر جمع اولنوب تقطیر اولنه صفت ماء
بصره جلا ویروب حمرۀ عینی ازاله ایدر. خلدونیا ورعی حمام وسذاب
ورازیانه هر برندن اوچر قبضه کل ونبات شکری هر برندن اچر درهم
توتیا ودم الاخوین هر برندن درت درهم جمع اولنوب تقطیر اولنه.
نوع دیگر بو دخی کوزه جلا ویروب صوایشه سنی منع ایدر. بر مقدار قشنیش
قزدروب زیت یاغنه برقاچ دفعه باتره لر بعده ماوندن حمور کبی
اولنجه دوکوب تقطیر اولنه صفت ماء کوزدن سیلان ایدن یاشلری
قطع ایدر. غافث ورازیانه ورعی حمام دورد وخلدونیا هر برندن
برابر دوکوب اوزرینه بر مقدار شراب سپه لر. و تقطیر ایده لر صفت ماء
دیشلری اغرتمز وجلا ویرر. ملح طعام وملح اندرانی هر برندن الکلشر درهم
شب یمنی بش درهم جمع اولنوب تقطیر اولنه نوع دیگر بو دخی دیشلری
آغردوب و دیشی ایتلرینک رایحۀ منتنه سین ازاله ایدر. شب قرق
سکز درهم ملح یکرمی درت درهم مصطکی سکز درهم قرنفل التی درهم مرصافی
درت درهم جمع اولنوب تقطیر اولنه صفت ماء یوزه جلا ویروب بیاض
ایدر. بر مقدار بغدای کیکنی کفایت مقداری سرکه ایله ایوغوروب و یومرطه
آقی اضافه اولنوب تقطیر اولنه نوع دیگر اکلیل جبل برابری ظرطیر ابیض ایله
دوکوب کفایت مقداری شراب ایله تقطیر ایدوب یوزه طلا اولنه نوع دیگر
بو دخی یوزه جلا ویروب یوزده اولان لکه لری زائل ایدر. صفقی یومرطه (?) مقشر
قاربوز چکردکی یوز درهم شب اوتوز ایکی درهم زیبق مقتول سکز درهم
حلزون اون التی درهم حلک بطم سکز درهم یومرطه قبوقلولاودن ایکی عدد
لیمون بش عدد شکر اوتوز ایکی درهم لبن ماعز وشراب ابیض هر برندن
الکیوز درهم جمع اولنوب نار خفیف ایله تقطیر اولنه. و تقطیر اولورکن
انبیقک اوجنه بر مقدار مسک وجاوی وضع اولنه نوع دیگر لیمون بش
عدد طوریخ اوچ عدد بونلری دوغرایه لر شب سکز درهم حلیب ماعز
الکیوز درهم جمع اولنوب تقطیر اولنه نوع دیگر ارپه وسعود ویمرطه آقی برابر
جمع اولنوب تقطیر اولنه نوع دیگر بو دخی یوزده اولان لکه لری ازاله ایدوب
یوزه جلا ویره مجربدر حلک بطم ومصطکی وتوتیا وکافور وشب
هر برندن برابر بونلری سکنجبین سرکه ده اوچ کون اصلدوب بعده
تقطیر ایده لر نوع دیگر یوزده وغیری یرده اولان لکه لری ازاله ایدر

سلمان سکز درهم کافور بر درهم لیمون صویی کل صویی هر برندن الکشر درهم
جمع و تقطیر اولنه نوع دیگر تمر اون التی درهم کندر ومصطکی هر برندن
درت درهم زنجبیل اوچ درهم سلمان اون التی درهم کافور بر درهم یومرطه
آقی یوز درهم بگجی سودی الکیوز درهم جمع و تقطیر اولنه نوع دیگر بو دخی
اثرلری جلا ایتمه ده قویدر. بورق وملح اندرانی سکزر درهم سلمان وشب
هر برندن اون التی درهم کافور یارم درهم نوع دیگر اسفیداج اون
التی درهم سلمان سکز درهم شب درت درهم بورق ایکی درهم
شکر وکافور هر برندن بر درهم ابتدا ارکوج (?) جنی بوغزلیوب باک ایتلیه لر
وقتا اولنجه بگجی سودیله طبخ ایده لر. بعده اجزاء مذکوره اضافه اولنوب
تقطیر اولنه صفت ماء سکلری ازاله ایدر نوشادر وزاج وزنجار هر برندن
اون التی درهم شب سکز درهم سوغندک کوچ (?) درت درهم مجموعی میاه
حادهنک تقطیری کبی تقطیر اولنه صفت ماء تمرکوله ناغدر. سرکه یکرمی
درت درهم قوزی قولاغی عصاره سی ولیمون صویی هر برندن اوتوز
ایکی درهم مرده سنک یوز درهم. طریقی بودرکه مرده سنکی سحق ایدوب
عصاره لر ایله طبخ اولنوب تقطیر اولنه صفت ماء بو صو یاقیجیدر کی مقامنه قائم اولور.
کهربا اون التی درهم زاج یوز درهم زنجفره اوتوز ایکی درهم جمع و تقطیر اولنه نوع دیگر
اورامی آجر زاج قرق سکز درهم کهربا اون التی درهم مازو ونشادر هر برندن التی
بشر درهم جمع و تقطیر اولنه نوع دیگر کهربا وزاج هر برندن یوز درهم شب
محرق اوتوز ایکی درهم تقطیر اولنه نوع دیگر زرنیخ وزنجار هر برندن اون التی
درهم زاج یوز الی درهم کهربا الکیوز درهم شب ایکیوز درهم جمع و تقطیر اولنه
صفت لبن العذری شب اوتوز ایکی درهم الکیوز درهم صو ایله ثلثی گیدنجه
طبخ ایدوب سوزه لر. بعده الی درهم مرده سنکی دوکوب یوز درهم سکنجبین
سرکه ایله نصفی قالنجه طبخ ایدوب سوزه لر. و بو ایکی تصفیه اولنمش مطبوخی
بربره جمع ایتدکده بیاض لبن کبی شی حاصل اولور که. لبن عذری دیرلر. یعنی قز
سودی دیو استعمال اولنانندر فصل بو فصل رایحه سی طیب اولان
صولر بیانندهدر صفت ماء کل صویی درت یوز درهم جاوی واصطرک وقرنفل
وکافور وعود هر برندن سکز درهم مسک وزباد هر برندن ثلث درهم
مجموعنی رانغری دار بیوک شیشه نک ایچنه قیوب ثلثی گلسلنجه حمام ماری به
وضع اولنه. بعده تصفیه اولنوب برقابه قویه لر واغزنی محکم قپایه لر ماء آخر

تازه کل اوچیوز درهم دارچین و قرنفل هر بریندن اکیشر درهم اریسا و جوزبوا
و بسباسه هر بریندن درت درهم کافور یارم درهم مجموعی دوکوب
بر مقدار کل صویی و شراب سرکه‌یه لر. تعده سکز کون بریرده دوروب حفظ
ایده‌لر. **مار آخر** دارچین سکز درهم قرنفل درت درهم اریسا و قشر
اترج و جاوی هر بریندن بر درهم مرزنکوش و ببربیه و دفنه یپراغی و حبق
وورد احمر وابیض هر بریندن بر قبضه کل صویی و شراب هر بریندن یوز
درهم جمع و تقطیر اولنه. **فصل** بو فصل مقطر و غیر مقطر سرکه‌لرین عملی بیانندەدر.
عمل الخل قمحن تزیه سرکه بولنمسه بو عمل اولنور. صفتی بودر. بشمش بوجرطاریکی
عدد زنجبیل و سنبل و بوره هر بریندن یارم درهم روغن ساده درت درهم
اتمک خمیری یکرمی درهم مجموعنی دوکوب حبلر دوزه‌لر. وقت حاجتده شرابه
یاخود بال صوینه بر مقدارینی قوسلر تزیه سرکه اولور. **عمل آخر** طرطر و زنجبیل
و بوره هر بریندن برابر دوکه‌لر. و سکین سرکه‌ده اصلدوب قوروده‌لر. و حفظ ایده‌لر.
و قمحن تزیه سرکه بولنمسه بو دوادن بر مقدارینی شرابه یاخود بال صوینه قوسلر.
فی الحال سرکه اولور. **عمل خل مقطر** سرکه‌یی تقطیر اتمنک طریقی بودر که مرلو الدکلری
مقدار سرکه‌یی افلاطونی دیدکلری آلت ایله تقطیر ایده‌لر. و تقطیر اولانی ینه تکرار
تقطیر ایدر. الیسه فعلی قوی اولور. **عمل خل زباق** اغزده و بوغزده اولان یاره و خیاره‌لر
خصوصا فرنک علتندن اولانه نافعدر. و جمیع یاره و خیاره‌لره و قیل دوشمه‌سنه
سورسلر نافعدر. صفتی بودر. سرکه یوز یکرمی درهم عرق اوتوز درهم زباق اون بش
درهم جمع ایدوب تقطیر ایده‌لر. **نوع دیگر** زهرلی یاره و علتلره نافعدر. عفونتی
منع ایدر. و ترکوتورر. و وبا و طاعون زماننده ایچمک و قوقلمق و سورنمک عظیم فائده
ایدر. و طاعونی اولانلر کسنه‌لره ایچورسلر و قلبی اوزرینه و نبض یرلرینه سورسلر
نافعدر. صفتی بودر. عروق صفر اون ایکی درهم انجلیقا و انبراتوریا و جنطیانا و ستوطر
دنو و طراغیون و دیکتامو و شوک جمال و زرنباد هر بریندن بر درهم قوزی
قولاغی تخمی و اغاج قاونی قبوغی و تخمی و صاری صندل هر بریندن بر بچق درهم بیان مسکی
و قرداسنو و مشکطرامشیع هر بریندن ایکی قبضه جوز ایچی اون التی درهم
مجموعنی دوکیلوب کفایت مقداری سدف سرکه‌سیله اصلدوب و اغزینی
محکم قپایه‌لر و برایکی یره قویه‌لر. **خل مقی** بو سرکه‌دن اوتوز درهم مقدار استعمال
اولنسه معده‌ده اولان اخلاطی قی ایتدوروب پاک ایدر. و صبحلره اون بش
درهم مقداری کفایت ایدر. طریقی بودر. مراد اولنان مقدار خالص سرکه‌یی

تقطیر ایده‌لر و تقطیر اولورکن بر مقدار مسک قویه‌لر
بعده بر قاپ کون کنشده دوروب صح

قزی یاقوردن قصه ایچنه قیوب و قپلایدن راتنیق یاپدیروب اوزرینه قوله‌لر.
و تقطیر ایده‌لر. **عمل خل ورد** یعنی کل سرکه‌سی طریقی بودر که مرلو اولنان مقدار
کل آلوب یاپراغی آییلیر. و رطوبتی کیدنجه اوچ کون دوره. تعده هر یوز درهمنه بیک
ایکیوز درهم خالص سرکه قیوب اوتوز کون مقداری کنشده یاخود صیجق یره
قویه‌لر بعده سوزوب سرکه‌یی حفظ ایده‌لر. بو منوال اوزره سدف سرکه‌سی
و دیش اوتی سرکه‌سی و عرور چچکی سرکه‌سی و خزاما و قرنفل بستانی و ببریه
و بنفشه و اغاج قاونی قبوغی سرکه‌لری دخی عمل اولنور. **عمل خل اسقیل**
یعنی آطه صوغانی سرکه‌سی دماغ و معده و سکر مضرلرینه و بیره‌لره نافعدر. کوکسده
و معده‌ده اولان بلغمی کیدرر. سده‌لری آچر و یللری طاغیدر. و طبیعتی
تلیین ایدر. صرع و مفاصله و نقرسه نافعدر. و دیشلری بکشدرر و دیش اتلرینک
تعفنینی ازاله ایدر. لکن اسهالی و زحیری اولنلره و ذوسنطاریا علتنه مبتلا
اولنلره و داخل بدنده اولان عضولرده قرحه‌لری اولنلره استعمالی جائز دکلدر.
طریق عملی بودر که بیوک و بیاض آطه صوغانی آلوب خمیر ایله صاواوب فرینه قویه‌لر.
خمیر قوروبوب بشنجه دوره. تعده چقاروب خمیرینی پاک آییلوب بر دلک دلیله‌لر.
در ایپه بخوروب اصوب قوروده‌لر. و هر بر رطلنه سکز رطل سرکه قیوب کنش اسد
برجنده ایکن قرق کون کنشده قویه‌لر. تعضیله همان خمیرده بشوروب چقاردقلری
کبی قرومدن سرکه‌یه قوه‌لر. و اکر تز اولمسنی مراد اولنورسه بر کون بر کیجه قشقیه
کومه‌لر. یاخود صیجق کول اوزرینه قویه‌لر. **ایکنجی باب** شربتلر عملی بیانندەدر.
شراب افسنتین یعنی پلین شربتی دیمکدر. معده‌یه و کبده و جمیع باطنده
اولان اعضالره نافعدر. قوت ویرر. و سوء القنیه‌لی کیدرر. و یللری طاغیدر.
و ادرار ایدر. و اکر نانه صوسیله استعمال اولنسه‌لر معده‌یه قوت ویروب شهوه
طعامی تحریک ایدر. و هندبا صوسیله استعمال اولنسه کبده قوت ویروب سده‌لرین
آچر. طریق عملی بودر. پلین التی درهم کل قرمزی اون التی درهم سنبل هندی
اوچ درهم شراب قابض و لیوا عصاره‌سی هر بریندن اوچیوز التی درهم اجزاء
مذکوره‌یی شراب و عصاره ایله بر صرلی قاب ایچنه قیوب بر کون بر کیجه دوره
تعده اوچ بلوکده بر بلوکی کیدنجه قیناتدوب سوزه‌لر. و بر مقدار شکر ایله قوام
ویروب حفظ ایده‌لر. **شراب حماض اترج** اغاج قاونی اکشیسی شرابی
دیمکدر. مبرد و مرطبدر. صفراوی و دموی خراجلره و حاره حرقه‌یه و حاره غثیه
و معده‌سی و کبدی حار اولنلره نافعدر. و قوت ویرر. و باز ماننده استعمال

اولنسه هوانک فسادینی منع ایدوب ارواحه قوت ویرر. صفقی بودر اغاج قاونی
اکشیسنی برصق بزدن سوزوب یاخود جرحلقه اولنوب نصفی شکر ایله قوام ویریله
شراب حماض قوزی قولغی شرابی دیمکدر ابن ماسویه نکدر. صفراوی حماره ودبائیه
نافعدر نظیری یوقدر. وبدنک باطننده اولان علولنمکی تسکین ایدر وصودوزن
واغز اغرسنه نافعدر. ودمک غلیانینی دفع ایدر. صفقی بودر. قوزی قولغنی
پاک ایتلیوب مرمر هاونده دوکه لر وصوینی صقوب اکیوز درهمنه یوز درهم
شکر ایله قوام ویره لر شراب حامض اکشی شراب دیمکدر. ابن ماسویه نکدر
سکنجبین اصولی ویزوری مقامنه قائمدر. داخل بدنده اولان سده لرین
جمیعنه نافعدر. لزج خلطلری وغلیظ خلطلری تلطیف ایدوب قطع ایدر.
مرکب حماره وغبت غیرخالصه یه نافعدر. ومعده لی وکبدی وکلا ای غلیظ
خلطلردن ادرار ایتمکله پاک ایدر. صفقی بودر. رازیانه کوکی قبوغی وکرفس
کوکی وهندبا کوکی قبوغی هربرندن یکرمی درت درهم انیسون ورازیانه تخمی
وهندبا تخمی وکرفس تخمی هربرندن سکز درهم بو اجزالری اون رطل صو ایله
اصلدوب نصفی قالنجه قیناده لر. بعده سوزوب اکیوز درهم سکین سرکه
واجیوز درهم شکر ایله قوام ویره لر شراب حامض وردی اکشی کل شرابی
دیمکدر ابن ماسویه نکدر. جگر وطلاق سده لرینی آچر وقوت ویرر وجمیع حماره ده
استعمال اولنور. صفقی بودر. هندبا کوکی ورازیانه کوکی وکرفس کوکی هربرندن
اون التی درهم کل سکز درهم میان کوکی درت درهم سنبل هندی اوچ درهم
انیسون ورازیانه تخمی وکرفس تخمی هربرندن یدی درهم مجموعنی التی رطل
صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر. بعده هندبا عصاره سی وکرفس
عصاره سی هربرندن اکیوز التی درهم سرکه اکیوز درهم شکر اوچیوز درهم بونلر
دخی اضافه اولنوب قوام ویریله شراب برسیاوشان بالدری قره
شرابی دیمکدر. فرانسلی قرنیلیوس طبیبکدر. جمیع مرضلرک ابتدالرنده نافعدر.
اخلاطه نضج ویرر. هر مزاجه وهر سنه مناسبدر. هر وقتده وهر حالده وکبه
خاتونلرده دخی استعمال اولنور. صفقی بودر. ایکی نوع بالدری قره هربرندن
اوچ قبضه حک صفراجیا طراغیوندن برنوعدر وطراغیون وبیونیقه والتون
اوتی هربرندن ایکی قبضه مجموعنی سکز رطل صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر
ودرت رطل شکر والتی درهم عسل ایله قوام ویره لر شراب حصرم تورق
شربتی دیمکدر. ابن ماسویه نکدر. قابضدر. داخلده اولان اعضالره قوت ویرر.

وتبرید ایدر. وبازمانده استعمال اولنسه عفونتی منع ایدر. معده نک وکبدک
سو مزاج حارینه نافعدر. صوسزلغی کسر واسهاله وذوسنطاریایه دخی ویریلور
صفقی بودر. پاک سوزلمش قورق صوی بشیوز درهم شکر اوچیوز درهم
قوام ویریلوب حفظ اولنه شراب دیالیتیا خطمی شرابی دیمکدر. قرنیلیوس
طبیبکدر. حرقة البوله نافعدر. بوکوکلری غلیظ خلطلردن وقومدن پاک ایدر.
وکلی ومثانه ده اولان یاره لری وقره لری پاک ایدر وطاشلری یاره لر. صفقی بودر.
خطمی کوکی اون التی درهم سیاه نخود سکز درهم آیرق وقوش قونماز کوکی
ومیان کوکی وجگر دکی حشیش قل اوزم هربرندن درت درهم خطمی چچکی
وابه کومجی چچکی ودایپشقان وطراغیون وسکرلی بیراغی وبالدری قره هربرندن
برقبضه هندبا تخمی وشمرادتی تخمی ومارول تخمی وقاربوز وقاون وخیار وقبق
چکردکلری هربرندن اوچر درهم مجموعنی التی رطل صو ایله نصفی قالنجه قیناده
سوزدکد نصکره درت رطل شکر ایله قوام ویره لر شراب نارنج تورنج
شربتی دیمکدر. قلبک سو مزاج حارینه نافعدر. کوکل بولنمسنی دفع ایدر.
وصوسزلغی کسر. صفقی بودر. پاک سوزلمش طورنج عصاره سی اوچیوز
درهم شکر یوز التی درهم قوام ویروب شراب ایده لر شراب قشر نارنج
تورنج قبوغی شربتی دیمکدر. صوق معده یه قوت ویروب هضمه معین اولور.
ویللری طاغیدر. وقلبه قوت ویرر. صفقی بودر. یوز درهم تازه تورنج قبوغنی
بشیوز درهم صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب وسوزوب یوز درهم شکر
ایله قوام ویره لر شراب زهر نارنج تورنج چچکی شربتی دیمکدر. دماغه وقلبه
قوت ویرر. وروحلری صافی ایدر. وحماد وبائیه یه نظیری اولمیان دوادندر.
چمکک وقزامغک حجتمسنه معین اولور. صفقی بودر. التی درهم تورنج چچکنی
اکیوز درهم قاینار صویه قیوب برکون برگیجه دوره. بعده سوزوب
صویی بنه قیناده لر. واکجنه التی درهم تورنج چچکی دخی قیوب برگیجه دوره
بو منوال اوزره اوچ دفعه ایدوب سوزه لر. وکفایت مقداری شکر ایله
قوام ویره لر شراب برنجاسف ورایتقه شربتی دیمکدر. بندقیه لی ماطیوس
طبیبکدر. بو بر شرابدر که نقفتیجی قویدر. لزج وغلیظ خلطلردن اولان سده لری
آچر وغلیظ خلطلری تلطیف ایدوب ادرار ایله اخراج ایدر. وصوقدن
اولان رحم علتلرینه نافعدر. حیضی قتمده نظیری یوقدر. ییللری طاغیدر.
وصوقدن اولان دماغ وسکر مرضلرینه نافعدر. صفقی بودر. ورایتقه

اکی قبضه مارصه دقوتنج وصعتر واوغل اوتی وشکاطرامشیع وکاکنج وابهل ومرزنجوش
وکادریوس وکافیطوس واقحوان وقنطریون صغیر وسدف وبتونقصرونا
هر برندن برقبضه کرفس کوکی ومعدنوس کوکی ورازیانه کوکی وهلیون کوکی
ومادرم بهار کوکی وطراغیون کوکی واندز کوکی وسعد وفوه وایرسا وفاوانیا
هر برندن سکز درهم حب عرعر وکراویا ومعدنوز تخمی وانیسون وشونیز
واسارون وعاقرقرحا وفو وقسط وحب بلسان وقاقله وسلیخه
ووج هر برندن درت درهم مجموعنی هاونده اوفادوب اون رطل صیجاق
صو ایله برکون برکیجه اصلده لر. بعده نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب
درت رطل شکر ایله قوام ویریله **شراب بتونیقه** مشهوردر عربجه قسطران
درلر. امراض دماغیه ورحمه نافعدر. حیضی اقیدر. وسده لری آچر. صنعتی بودر بتونیقه
اوچ قبضه مرزنجوش برچق قبضه کلک وکل هر برندن برقبضه بنفشه وقره باش
ودیش اوتی هر برندن یارم قبضه رازیانه تخمی وانیسون ونانخواه هر برندن
درت درهم رازیانه کوکی وبسفایج وفاوانیا هر برندن بشر درهم مجموعی التی
رطل صو ایله نصفی قالنجه قیناتوب سوزه لر. بعده ایکیوز درهم بتونیقه عصاره سی
واجیوز درهم شکر ایله قوام ویریله **شراب انبرباریس** مشهوردر توتلغه انبرباریس
دخی درلر. تبرید وتلطیف ایدر. حمیات ردیئه وصفراوی اسهاللره نافعدر.
صنعتی بودر. انبرباریس عصاره سی ایکیوز درهم شکر یوز التی درهم قوام ویروب
شراب ایده لر. **شراب بزنتین** ابن ماسویه نکدر. بوشرابه بزنتین تسمیه سنه
سبب بودر که ابن ماسویه بوترکیبی قسطنطنیه لی اطبادن اخذ ایتمشدر. که
قسطنطنیه نک اسم قدیمی بزنتیا درکه لغة لاطنیه ده واو لام مغلیه واوی یایه
قلب ایدوب آخرینه نون نسبیه اضافه اولنوب بزنتین دیدیلر. منافعی بودرکه
صفرادن وبلغمدن مرکب اولان حماره نافعدر. وجمیع سده لری قوتله آچر وطلاق
قانغنه وصاریلغه نافعدر. صنعتی بودر. هندبا عصاره سی وکرفس عصاره سی
هر برندن ایکیوز درهم همبل عصاره سی ولسان ثور عصاره سی هر برندن یوز
درهم بو عصاره لری معتدل آتش اوزرنده برمرطه آقیله کسدروب کپوکنی آلهلر
وسوزوب پاک اولدقده ایکیوز درهم شکر ایله قوام ویره لر. **شراب بزنتین** بر
بودخی ابن ماسویه نکدر. تاثیری اولکیدن اقوادر. بلغمی طاغیدر. وسده لری آچر
واستسقایه نافعدر. صنعتی بودر. هندبا عصاره سی وکرفس عصاره سی هر برندن
ایکیوز درهم همبل عصاره سی ولسان ثور عصاره سی هر برندن یوز درهم کل قردی

50

اون التی درهم عرق سوس درت درهم سنبل هندی ایکی درهم انیسون
ورازیانه تخمی وکرفس تخمی هر برندن اوچ درهم بو اجزالری عصاره لره قیناده لر
وسوزوب ایکیوز درهم خالص سرکه واجیوز درهم شکر ایله قوام ویریله **شراب**
لسان ثور مالیخولیایه وماریا دیدکلری جنونه وبالمغه ویورک اوینمه سنه نافعدر
وقانی صافی ایدر. وکوکسی یوموشادر. وقلبه فرح ویرر. صنعتی بودر لسان ثور عصاره سنی
برمرطه آقیله کسدروب سوزه لر. ونصفی مقداری شکر ایله قوام ویریله **شراب**
زهر لسان ثور توریج چچکنک شرابی کبی عمل اولنه فوائدی لسان ثور شربتی کبیدر
شراب فوتنج یارپوز شربتی دیمکدر. ابن ماسویه نکدر. جمیع سده لری آچر. وکسورکه
وضیق نفسه وربو مرضنه نافعدر. وصلابة طحالی تحلیلده نظیری یوقدر. اکثریا مزاجی
بارد اولنلرده وپیرلرده استعمال اولنور. صنعتی بودر. فوتنج جبلی ونهری هر برندن
اون التی درهم کراویا ودوقو وادخر هر برندن بش درهم قزل اوزوم التی درهم
مجموعی التی رطل صو ایله نصفی قالنجه قیناتوب سوزه لر. وایکیوز درهم عسل ایله
شراب قوامی ویریله **شراب بابونج** بابادیه شربتی دیمکدر. قولنجه فائده سی عظیمدر.
غلیظ یللری طاغیدر. وصوقدن اولان رحم علتلرینه نافعدر. واکثر احتقانلرده
استعمال اولنور. صنعتی بودر. پاک سوزلمش بابادیه عصاره سی اوجیوز درهم
شکر یوز التی درهم قوام ویروب شراب ایده لر. **شراب ریباذشان**
بالدری قره شربتی دیمکدر. استیدن اولان کوکس مرضلرینه نافعدر. ورقیق
نزله لرده وذات الجنبک ابتداسنده قنغی ماده دن اولورسه اولسون نافعدر.
خصوصا حرارتدن اوله. صنعتی بودر. بالدری قره نک قوتلی مطبوخندن اوجیوز
درهمنه یوز التی درهم شکر اضافه اولنوب شربت قوامی ویریله **شراب**
قود اسنطو عربجه شوکة المبارکه درلر. حمیات ردیئه ووبائیه یه نافعدر.
اخلاطک تعفننی منع ایدر. وزکیودر. وصوغلجانلری هلاک ایدر. ذات الجنبه
بالخاصه نافعدر. صنعتی بودر. پاک سوزلمش قود اسنطو عصاره سنک اوجیوز
درهمنه یوز التی درهم شکر اضافه اولنوب شراب ایده لر. **شراب قراصیا**
حامض یونانجه وشنا دیو تسمیه اولنمشدر. رومده دخی وشنه دیمکله معروفدر.
سوء مزاج حاره نافعدر. خصوصا لغی کسر صفراوی حماره نافعدر. وقلبه قوت ویرر.
صنعتی بودر. سوزلمش وشنه عصاره سی التیوز درهم شکر اوجیوز درهم قیناده
شراب اولنه. **شراب طرخشقوق** هندبا انواعندندر. لسان افرنجده سکوریا
درلر کبدک وکلینک سوء مزاج حارینه نافعدر. وصفرانک حدتنی کیدروب

ترطیب ایدر و سده لری آچر صفتی بودر طرخشقوق عصاره سی و شکر هر بریندن
اوچریوز درهم قوام ویریلوب شراب اولنه **شراب دارچین** معده یه وقلبه
ورحمه قوت ویرر و صوقدن اولان مرضلرک جمله سنه نافعدر و هضمی
کوزل ایدر و اغز قوقوسنی لطیف ایدر صفتی بودر خالص دارچین یکرمی
درهم اوفقلیوب بربیوک شیشه ایچنه قویه لر و اوزرینه ایکیوز درهم مقطر
دارچین صویی قیوب برکون برکیجه دوره بعده سوزوب یکرمی درهم دارچین
دخی قویه لر ینه برکون برکیجه دوردقده سوزوب تکرار بو منوال اوزره اوچ درت دفعه
دارچین قویه لر و سوزوب یوز درهم شکر و اون بش درهم مقداری کلاب
قیوب شراب ایده لر **شراب قشر اترج** اغاج قاونی قبوغی شربتی دیمکدر
معده یه وقلبه قوت ویرر اخلاطک متعفن اولمسنی منع ایدر و بازماننده
استعمال اولنور نافعدر غشی وخفقانی کیدررر و اکثریا اجزاری ذی قیمت
اولان جوارشلری وجواهر معجونلری بونکله معجون ایدرلر صفتی بودر تازه اغاج
قاونی قبوغی یوز درهم قرنفل اکی درهم بونلری بشیوز درهم صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب
سوزه لر بعده یوز درهم شکر ایله شربت قوامی ویره لر و آتشدن ایندکده
کلاب ایله ازلمش بر حبه دک مسک اضافه اولنوب حفظ اولنه **شراب سفرجل**
ایوا شرابی دیمکدر معده یه قوت ویرر قوصمغی منع ایدر و هضمی کوزل ایدر
و ذوسنطاریایه و بغرسق صیزیسنه و صفراوی اسهاله نافعدر و صفراییه
نفع ویرمدن اوتوری استعمال اولنور صفتی بودر ایوا عصاره سی درتیوز درهم
شکر ایکیوز درهم شربت قوامی ویریله **شراب هندبا بریسادج** معروفدر کبدک
سوء مزاج حارینه و جمیع داخل بدنده اولان عضوه نافعدر و کاهیجه ذات الجنبک
ابتداسنده دخی استعمال اولنور صفتی بودر سوزلمش هندبا عصاره سی
درتیوز درهم شکر ایکیوز درهم قوام ویروب شراب ایده لر **شراب هندبا مرکب**
بودخی کبدک و معده نک سوء مزاج حارینه وصفراوی حماره و محرقه یه نافعدر
بولی آقیدر و سده لری آچر استعمالی کثیردر صفتی بودر تازه هندبا و لسان الثور
بزری و بستانی وابانقه وادخل اوتی و قیون اوتی و مارول هر بریندن بر قبضه
بزور بارده کبیره هر بریندن سکزر درهم زهور قلبیه هر بریندن اوچر درهم آق
صندل قرمزی صندل هر بریندن بر درهم مجموعنی التی رطل صو ایله نصفی قالنجه
قینادوب سوزه لر و بو مطبوخه بشیوز درهم هندبا عصاره سی و یکرمی بش
درهم اکشی نار عصاره سی و درتیوز درهم شکر اضافه اولنوب شراب ایده لر

شراب غافث قیون اوتی شرابی دیمکدر ابن ماسویه تکدر فرمن حماره وغب
غیر خالصه یه نافعدر جکرک وطلاقک سده لرینی آچر معده یه و جمیع آلات غذایه
قوت ویرر استسقایه و سوء قنیه یه نافعدر و بدنده اولان اراغ خلطلری
سوررب چقاررر و سوء مزاج بارده نافعدر صفتی بودر کرفس کوکی و هندبا کوکی
ورازیانه کوکی هر بریندن اون التی درهم سیان کوکی وادخر و کشوث و بلین
وکل هر بریندن التی درهم بالدرقره و باداورد و شکاعی آطبا افرنج باداورده
بدل کاردوسنطو دشکاعی یریدل قصعنه قورلر ولسان الثور کوکی و انیسون
ورازیانه تخمی و قیون اوتی هر بریندن بش درهم راوند و مصطکی هر بریندن اوچ
درهم سنبل و اساروون و قرانما هر بریندن اکی درهم مجموعنی سکز رطل صو ایله
ثلثی قالنجه قینادوب بعده سوزلمش کرفس عصاره سی ایکیوز درهم هندبا
عصاره سی یوز درهم شکر درتیوز درهم بونلری دخی اضافه اولنوب شراب اولنه
شراب سعالی یونانیده فرفره و ترکیده قاطرتناغی دیمکدر مبرد و مرطبدر
حرارتدن اولان کوکس مرضلرینه و آق جکر مرضلرینه و قوری اوکسوروکه بلغم
حقیمه و ذات جنبه و ذات ریه یه و سکه وصفرادن وطوزلو و بورقیلو ماده دن
اولان حدتلی بازلره نافعدر صفتی بودر سوزلمش فرفره عصاره سندن
اوچیوز درهم آق شکر یوز التی درهم شراب اولنه **شراب حیلک** مشهوردر
حمی محرقه یه و حمی غبه یه نافعدر و طاشلری پاره لیوب بولی آقیدر و بصره قوت
ویروب کوز آغریلرینه نافعدر صفتی بودر سوزلمش حیلک یمشی عصاره سندن
اوچیوز درهم شکر یوز التی درهم قوام ویروب شراب ایده لر **شراب عرق
سوس** میان کوکی شربتی دیمکدر ابن ماسویه تکدر کوکس مرضلرینه و آق جکرک
مزمن علتلرینه و قوری اوکسورکه و ذات الجنبه و ربو علتنه و ضیق نفسه نافعدر
و غلیظ خلطلری کوکسدن چقاروب پاک ایدر صفتی بودر قولمش میان کوکی
اون التی درهم بالدری قره سکز درهم زوفا درت درهم مجموعنی درتیوز درهم
صغی صو ایچنده برکیجه اصلاده لر و نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر بعده عسل
مصفی و بیاز شکری و آق شکر هر بریندن التمش بش درهم کلاب التی درهم
بونلری دخی اضافه اولنوب شراب اولنه **شراب رمان حلو** طتلو نار شربتی دیمکدر
اسیدن اولان اوکسوروکه نافعدر صوسزلغی کسر و بدنی ترطیب ایدر صفتی
بودر طتلو نار عصاره سی بشیوز درهم شکر ایکیوز اللی درهم قوام ویروب شراب
اولنه **شراب رمان حامض** اکشی نار شربتی دیمکدر جکر حرارتنه وصفراوی حماره

وصفرا قوصنلره نافعدر صفتی رمان چلو شرابی کبیدر **شراب خاما قسوس**
یرصر مشقی شربتی دیمکدر بدنک باطننده اولان اورام و قرحه خصوصا مثانه
نفعی عظیمدر طاشلری پاره لر بولی وحیضی آقیدر وترکتورر صفتی بودر
سوزلمش یرصر مشقی عصارهسی اوجیوز درهم شکر یوز اللی درهم قوام ویروب
شراب ایدهلر **شراب هیوفاریقون** مشهوردر طاشلری پاره لر
وبولی آقیدر وبوکرکده وقاوقده اولان اغریلری تسکین ایدر وصوقلجانی
هلاک ایدر قلبه ودماغه قوت ویرر صفتی بودر هیوفاریقونک وقتنده
تازه چچکندن آلوب حرحر باونده دوکهلر وصقوب صوینی ندن اوجیوز درهم
آلوب یوز اللی درهم شکر ایله شراب ایدهلر **شراب زوفا** مشهوردر ابن ماسویه
تکدر کوکس علتلرینه نافعدر کوکسی وآق جکری لزج وغلیظ خلطلردن پاک
ایدوب صلوغانه وضیق نفسنه واوکسورکه نافعدر وبوکرکده اولان طاشلری
پاره لر صفتی بودر زوفا وکرفس کوکی ورازیانه کوکی ومعدنوز کوکی ومیان
کوکی هربرندن اون درهم قبوغی چقمش اربه درت درهم کثیرا وابه کوجی تخمی
وایوا جکردکی هربرندن اوچ درهم بالدری قره اون درهم سبستان اوچ توز
عدد جکردکی چقمش قزل اوزم اون ایکی درهم انجیر وخرما هربرندن اون عدد
مجموعنی سکز رطل صو ایله اوچ رطل قالنجه قینادوب سوزهلر والتیوز
درهم بیاض شکر ایله شربت قوامی ویریله **شراب عناب مدبر** ابن
ماسویه تکدر قوری اوکسورکه وکوکسک خشونتنه نافعدر ورقیق حار اولان
نزلهلری منع ایدر وبندقیهلی منار دوس طبیب درکه قروح مثانهیه اوندن
ایو علاج کورمدم زیاده نافعدر صفتی بودر عناب التمش عدد بنفشه چچکی
وابه کوجی تخمی هربرندن بش درهم بالدری قره ومیان کوکی هربرندن سکز
درهم آق خشخاش تخمی وقاون جکردکی وایوا جکردکی ومارول تخمی وکثیرا
هربرندن اوچ درهم مجموعنی اللی رطل صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب سوزهلر
والتیوز درهم شکر ایله قوام ویرهلر **شراب لیمون** معتبردر صلولنمکی سوندررر
ودوالی بدنه نفوذ ایتدیرر واخلاطک عفونتنی منع ایدر وصوقلجانی هلاک ایدر
معدهیه وقلبه قوت ویرر صفراوی علتلره انفع قانونی الکشیبی شرابندن افضلدر
صفتی بودر کالیله اولمش لیمونی صقوب صوینی برقاچ دفعه سوزهلر وصفی
شکر ایله شراب ایدهلر **شراب لبلاب** همیل شرابی دیمکدر کبدک سوء مزاج
حارینه نافعدر صفرانک حدتنی تسکین ایدر وقانی صافی ایدوب غلیانینی منع ایدر

واستیدن اولان باش آغریلرینه وصاریلغه نافعدر صفتی بودر سوزلمش
همیل عصارهسی درتیوز درهم شاهتره عصارهسی ایکیوز درهم شکر درتیوز درهم
قوام ویروب شربت ایدهلر ابن ماسویه بو شربتی یالکز همیل عصارهسندن
یاپمشدر صکره اطبای متاخرین شاهتره عصارهسی ضم اوکنمسنی رأی ایدوب
اختیار ایتمشلردر **شراب بادرنجبویه** اوغل اوتی شربتی دیمکدر قلبه قوت
ویرر بالیمغه ویورک اوینمهسنه ویرامز شدید حکاره ووبایه واحتقان رحمه
نافعدر حیضی آقیدر ورحمی پاک ایدر صفتی بودر بستانی اوغل اوتی عصارهسی
اوجیوز درهم اق شکر یوز اللی درهم قوام ویریوب شراب اولنه **شراب نعنا
صغیر** ابن ماسویه تکدر قوصمغی منع ایدر وانخقونی تسکین ایدر واسهالی قطع ایدر
ومعدهیه قوت ویروب هضمی کوزل ایدر صفتی بودر نانه عصارهسی طتلو والکشی
نار عصارهسی هربرندن یوز درهم اوجیوز درهم شکر یاخود عسل ایله شراب
ایدهلر **شراب نعنا کبیر** بو دخی ابن ماسویه تکدر تاثیری اولکیدن اقوا وافضلدر
صفتی بودر ایوا عصارهسی ولفان ناری عصارهسی وطتلو والکشی نار عصارهلری
هربرندن یوز اللیشر درهم بو عصارهلرین اچنه یوز درهم قوری نانه واون اللی
درهم کل قورسی ودرت رطل شراب قابض قیوب نصفی قالنجه قینادهلر بعده
سوزوب اوجیوز درهم شکر یاخود عسل ایله شربت قوامی ویریلوب آتشدن
ایندکده اوچ درهم محلول قرص غالیه اضافه اولنه **شراب خلبوب** لاطنجه
مرکورپالیس وترکجه یرفسلکنی دیمکدر بلاد افرنجده استعمالی کثیردر خصوصا
بلاد بندقیهده احتقانرده استعمال اولنور صفراوی ومائیتی اسهال ایدر ورحمی
فضلاتدن پاک ایدوب کبه قالمغه معین اولور صفتی بودر یرفسلکنی عصارهسی
اوجیوز درهم یوز اللی درهم شکر ایله شربت ایدهلر **شراب آس مرکب**
مرکب مرسین شربتی دیمکدر ابن ماسویه تکدر استیدن اولان نزلهلره واوکسورکه
وقان توکورنلره وبورن قانمهسنه وقان کیتمهسنه قنغی عضودن اولورسه
اولسون کبددن کبی ورحمدن کبی بالجمله نافعدر وبوکرکلره ودیابیطس دیدکلری علتکه
ترکجه دولاب درلر اکا واسهاله وهیضه علتنه نافعدر وسوء مزاج حاردن
ناشی ضعیف اولان عضولره قوت ویرر صفتی بودر مرسین تخمی یکرمی
درهم کل قورسی وصندل ابیض واحمر وسماق وجلنار وامبرباریس هربرندن
اون بش درهم زعفران که ترکیده الیج درلر التمش درهم الکشی الما عصارهسی
وایوا عصارهسی یاخود الکشی نار عصارهسی هربرندن اللیشر درهم عصارهلردن

غیری اجزای سکز رطل صو ایله نصفی قالنجه قینادوب بعده عصاره لر اضافه
اولنه و اوچیوز درهم شکر ایله شربت قوامی ویریله وکاهیجه بالکز مرسین تخمندن
شراب سازج یاپارلر لکن فعلی ترکیب فعلندن ضعیفدر **شراب نیلوفر**
سازج ساده لوفر شربتی دیمکدر رومی نیقوله وسکدر حرارتی سوندرر واویقو
کتورر وصوسزلغی کسر وشدید حماره وبیل صوقلوغنه نافعدر صنعتی بودر
التی درهم نیلوفر چچگنی ایکیوز درهم قینار صویک ایچنه قیوب برکون برگیجه دوره
بعده سوزه لر وصویی بر دفعه ینه قینادوب التی درهم نیلوفر دخی قویه لر بو منوال
اوزره اوچ دفعه ایدوب سوزه لر واوچیوز درهم شکر ایله قوام ویروب شربت
ایده لر **شراب نیلوفر مرکب** بندقیه لی بیدی منطالونس طبیبکدر سوء مزاج
حارک جمیعنه نافعدر خصوصا صفراوی حماره ومحرقه یه نافعدر صوسزلغی کسر
وتبرید وترطیب ایدر صنعتی بودر آق نیلوفر اون التی درهم صاری نیلوفر وقرقطونا
وفوزی قولغی تخمی وبزور بارده کبیره که قاون وقاربوز وخیار وقثا جکردکلریدر
هر برندن سکز درهم بزور بارده صغیره که هندبا تخمی وسمزاوتی تخمی وماروله
تخمی وبیانی هندبا تخمیدر هر برندن اکیشر درهم رازیانه کوکی سکز درهم کفایت مقداری
اربه صو ایله قینادوب سوزه لر بعده اکشی نار عصاره سی وبیاض سرکه
هر برندن اون القیشر درهم بونلر دخی ضم اولنوب کفایت مقداری شکر
ایله شربت قوامی ویریله وآتشدن ایندکده برنجق درهم صندل وبرنجق
درهم سنبل هندی ایله تطییب اولنه **شراب قشر خشخاش** لاطینجه دیاقودیا
درلر معناسی خشخاش قبوغی شربتی دیمکدر ابن ماسویه نکدر حدتلی رقیق
نازله لره ودر حمتلی اوکسوروکه نافعدر واویقو کتورر قابضدر ومبرددر
صوسزلغی کیدررر صنعتی بودر آق خشخاش وقره خشخاش قبوقلری تخملری
ایله بله هر برندن التمش درهم اگر خشخاش تازه اولورسه دخی اعلادر بونلری
سکز یوز درهم یغمور صویی ایله یوز اللی درهم قالنجه قینادوب سوزه لر واوتوز
درهم شکر واوتوز درهم بینر شکری ایله شربت قوامی ویریله **شراب
خشخاش مرکب** بودخی ابن ماسویه نکدر فعلی وتبریدی اولکیدن اقوادر
اسهال صفراویه واسهال دمویه ونغر سقلرده اولان اشی قطلره
نافعدر صنعتی بودر آق خشخاش وقره خشخاش تخملریله هر برندن اللیشر
درهم بالدری قره اون بش درهم میان کوکی بش درهم عناب اوتوز عدد
ماروله تخمی فرق درهم ابه کومجی تخمی واتوا جکردکی هر برندن التی درهم مجموعنی سکز

رطل صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر یوز درهم آق شکر ویوز درهم
بینر شکری ایله شربت قوامی ویریله **شراب زهر خشخاش بری** جماعت مرقدلرم
وکوکس مرضلرنده واستیدن اولان نزله لرده استعمالی کثیردر وذات الجنبه
وذات الرئیه یه بوندن نافع شئ یوقدر خاصه سیله نفع ویرر صنعتی خشخاش
چچگندن نیلوفر شرابی کبی عمل اولنه **شراب زهر برالیبا** بو صیردن
یعنی صغر قویروغندن بر نوعدر بو شربت بلاد افرنجده وبندقیه ده دماغ
مرضلرینه وسکر مرضلرینه حوق استعمال ایدرلر سکته وفلج وتشنج کبیلره نافعدر
صنعتی بو صیرک چچکلرندن نیلوفر شرابی کبی عمل اولنه لکن بو شربت عسل ایله
بالمیسه افضلدر **شراب فادانیا** عربجه عود الصلیب ورمیجه شقایق کوکی
دیمکدر صرعه وتشنجه ورحم علتلرینه نافعدر حیضی اقیدر صنعتی شقایق چچگندن
نیلوفر شرابی کبی عمل اولنه **شراب بیلوسلا** انجبار دن بر نوعدر کوکسده
وآق جکرده اولان یاره لره نافعدر وجمیع سیلانی حبس ایدر اعضایه قوت
ویرر وجروح کهنه ایچون سلر یاره لری سریعا اوکولور طریقی بودر تازه بیلوسلا
اوتندن یوز درهمی التشیوز درهم صیجق صو ایچنده اون ایکی ساعت اصلده لر
بعده معتدل آتش ایله یوز درهمی اکسلنجه قینادوب سوزه لر واوچیوز درهم
شکر ایله قوام ویره لر **شراب لسان حمل** سکرلی یپراغی شربتی دیمکدر طرابین
جتلمه سنه وقان توکورمه وقان ایشمه وذوسنطاریایه واخلاط اوزره
کیدن حیض قاننه وباسور قاننه نافعدر صنعتی بودر سکرلی یپراغی عصاره سی
پاک سوزلمش اوله ایکیوز درهم شکر یوز درهم قوام ویروب شراب ایده لر
شراب تفاح الما شرابی دیمکدر ابن ماسویه نکدر قلبه ومعده یه قوت ویرر
بلغم ویورک اویمه سنه نافعدر صوسزلغی کسر سودادن وصفرادن
اولان حماره فائده سی عظیمدر صنعتی بودر طتلو واکشی الما عصاره سی هر برندن
بشیوز درهم بیر طرح آقیله کسدروب پاک سوزه لر واوچیوز درهم شکر ایله
قوام ویره لر **شراب بقلة الحمقا** سمزاوتی شربتی دیمکدر ابن ماسویه نکدر
تبریدی قویدر صوسزلغی کسر حمای محرقه یه وکبدک ومعده نک سوء مزاج
حارینه نافعدر قان توکورمکی قطع ایدر وصوغلجانی هلاک ایدر صنعتی بودر
سمزاوتی تخمی التی درهم هندبا عصاره سی ایکیوز درهم کسکین سرکه التی
درهم طریقی بودر که سمزاوتی تخمنی انجه سحق ایدوب سرکه وعصاره ده یکرمی
درت ساعت اصلده لر بعده نصفی قالنجه قینادوب سوزوب اوچیوز

درهم شکر ایله شربت ایده لر **شراب فراسیون** مشهوردر ابن ماسویه نکدر
کوکسده و آق جکرده اولان مزمن مرضلره وربو علتنه وضیق نفسه خصوصا که
سن آدملرده اوله نافعدر ولزوجتلی خلطلری توکورمکله چقارر صنعتی بودر
تازه فراسیون اون التی درهم میان کوکی سکز درهم بالدری قره ورزوفا
هربرندن التشر درهم پاربوز وانیسون وکرفس کوکی ورازیانه کوکی هربرندن
بشر درهم اریسا وابه کوتجی تخمی وبوی تخمی هربرندن اوج درهم کتان تخمی
وایوا جکردکی هربرندن ایکی درهم جکردکی چقمش قزل اوزم قرق درهم
مجموعنی اون رطل صو ایله نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب اکیشر درهم
بیر شکری واکیشر درهم عسل مصفی ایله شربت اولنه **شراب اصلین**
ایکی کوک شرابی دیمکدر جمیع سده لری آچر غلیظ خلطلری یموشادر وقطع ایدر
حرکت حاره نافعدر طلاقی وجکری وبوکرکی صفرادن وبلغمدن پاک ایدر
صنعتی بودر معدنوز کوکی ورازیانه کوکی هربرندن اوتوز اکیشر درهم بوزاری
بشیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر ونصفی مقداری شکر
ایله شربت ایده لر **شراب اصول خمسه** بش کوک شرابی دیمکدر ابن ماسویه نکدر
بو شربت اوکلکیدن اقوادر صنعتی بودر کرفس کوکی ورازیانه کوکی ومعدنوز
کوکی وقوتش قوغاز کوکی وهردم بهار کوکی هربرندن اون التی درهم بوزاری
التی رطل صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر واوجیوز درهم شکر ایله
شراب ایده لر وقوام قریب اولدقده التمش درت درهم باطن سرکه
قیوب قوامنی بولدقده آتشدن ایندیروب حفظ ایده لر **شراب ورد احمر**
قرمزی کل شرابی دیمکدر صفرایه وبلغمه نضج ویروب معده لی ونغسقلری
پاک ایدر وسده لرنی آچر وحرارک کوکنی قارار انکیچون حمارک ابتدالرنده
چوق استعمال اولنور صنعتی بودر تازه قرمزی کل درتیوز درهم برقابه قیوب
اوزرینه التیوز درهم صیجق صو قویه لر برکون برکیجه دوره بعده سوزوب
ینه اولکی کبی اومقدار کل قویه لر تو منوال اوزره اوج دفعه ایدوب وسوزوب
درتیوز درهم شکر ایله قوام ویره لر **شراب ورد یابس** قورو کل شربتی
دیمکدر جمیع اسهالی طورر اعضایه قوت ویرر هیضه علتنه وذوسنطاریایه
ووقوع اسعالیه نافعدر وقوصمغی منع ایدر وسیلان رحمه نافعدر صنعتی تازه
کل شرابی کبیدر **شراب علیق الکلب** حاره نافعدر حرارتی تسکین ایدر
قلبه قوت ویرر بالمغه دیورک اوینمه سنه نافعدر قلب مرضلرنده انجودن

التون ذره و جواهردن نافعدر ذوسنطاریایه واسهاله وهیضه یه اولندن
نافع نسنه اولمز صنعتی بودر علیق کلب یمشی عصاره سنی پاک سوزه لر
ونصفی شکر ایله قوام ویروب حفظ ایده لر **شراب اسقابیوزا** الجیک
اوتی شربتی دیمکدر کوکس مرضلرینه وربوه وضیق نفسه واسکی اوکسوروکه
وشدید حاره وذات الجنبه نافعدر بدنک باطننده اولان شیشلری
طاغیدر صنعتی بودر پاک سوزلمش کجیک اوتی عصاره سی درتیوز
درهم شکر اکیشر درهم قوام ویروب شراب ایده لر **شراب سقردیون**
سافج سقردیون یونانیدر عربجه ثوم بری دیرکیده یبان صرمسغی دیمکدر
ریاح حاره ووبائیه نافعدر عفونتی منع ایدر وزهرلره وزهرلو حیوانه
صوقدوغنه وداخل بدنده اولان یاره لره وطحالک چتلکمه سنه نافعدر
صنعتی بودر یبان صرمسغنی دوکه لر وصقوب عصاره سنی آلهلر ونصفی
شکر ایله قوام ویروب شربت ایده لر **نوع دیگر مرکب** بندقیه لی
جرنیمو طبیبکدر بونک فعلی ساذجک فعلندن اقوادر صنعتی بودر نیلوفر
چچکی وکل وبنفشه ولسان ثور چچکی وهندبا تخمی ولسان ثور یپراغی
وقوزی قولغی وطراغیون هربرندن بشر قبضه قوزی قولغی تخمی واغاج
قاودی قبوغی وجکردکی هربرندن بشر درهم مجموعنی التی رطل اربه صویله ثلثی
اکسلنجه قینادوب سوزه لر واوجیوز درهم یبان صرمسغی عصاره سی
اضافه اولنوب درتیوز درهم شکر ایله شربت ایده لر واتشدن
ایندکده ایکی جکردک مسک وایکی جکردک کافور ضم ایدوب حفظ اولنه
شراب سقولوفندریون التون اوتی شربتی دیمکدر قرنیلیوس طبیبک
مختاریدر سوداوی خلطلری تلیین ایدر وطلاق سده لرنی آچوب صلابتنی
تحلیل ایدر مالیخولیایه وحمای ربعه نافعدر صنعتی بودر بسفایج وبیابانی لسان ثور
وبستانی لسان ثور وکبر کوکی وایلغین اغاجی قبوغی هربرندن اون التی
درهم التون اوتی اوج قبضه هیمل وبالدری قره وکشوث واوغل اوتی
هربرندن اکیشر قبضه مجموعنی طقوز رطل صو ایله بش رطل قالنجه قینادوب
سوزه لر ودرتیوز درهم شکر ایله قوام ویره لر **شراب حی عالم** قیه
قورغی شربتی دیمکدر تبرید ایدر حمالرین حرارتنی سوندرر واسهالی وقانات
کلمه سنی قطع ایدر وحمالرده دیلک جتلمه سنی وخشونتنی دفع ایدر صنعتی بودر
سوزلمش قیه قورغی عصاره سنی نصفی مقداری شکر ایله قوام ویروب شراب

اولنه شراب اسطخودوس قره باش شربتی دیمکدر فرنبلوس طبیبک مختاریدر
دماغ مرضلرینه وغلیظ ورقیق خلطلردن اولان سکرلرین اوشومسنه وفلجه وتشنجه
وصرعه ودائما کوکسه نزله اینمدن حاصل اولان صلوغانلغه نافعدر دماغه ومعدهیه
قوت ویرر صنعتی بودر قره باش چچکی یکرمی درت درهم کلک ویارپوز وصعتر
هربرندن اون ایکی درهم دیش اوتی وبتونیقه وببریه هربرندن درت درهم سداب
تخمی وفاوانیا تخمی ورازیانه تخمی هربرندن اوچ درهم مجموعنی اون رطل صوایله نصفی قالنجه
قینادوب سوزهلر واکیوز درهم عسل واکیوز درهم شکر ایله شراب اولنه
وبو ذکر اولنمش اجزالرکه زنجبیل ودارچین وانیسون هربرندن اکیشر درهم سحق اولنوب
برسیرک زانجنه قویهلر وقاینارکن شرابک اتجنه قویهلر شراب سنفیطس عربجه
خمجه وترکجه قره قوازدیمکدر سل مرضنه مبتلا اولنلره وکوکسده واق جکرده اولان
یارهلره وقان توکورنلره نافعدر صنعتی بودر قره قوازک صغیری وکبیری هربرندن
اوچ قبضه کل قروسی وقسطران وسکرلی بیراغی وطراغیون وکجیک اوتی وغنجی
ودوقو هربرندن الکشر قبضه ذکر اولنان دوالر اکر تازه ایسه دوکوب عصارهلرینی
الهلر واکر قوری ایسه کفایت مقداری صوایله قینادوب سوزهلر وکفایت
مقداری شکر ایله قوام ویرهلر شراب سلاحف قبلوبغه شربتی دیمکدر بندقیهلی
قالینسانو طبیبک مختاریدر بالخاصه مسلول ومفلوج(?) اولنلره نافعدر صنعتی بودر
درت عدد قبلوبغه الی وتوز عدد سموکلو بوجکی الی بونلری کفایت مقداری
صوایله قینادوب سوزهلر بعده قبوغی حقحق(?) اریه اون التی درهم قاون چکردکی
سکز درهم سنمراوتی تخمی وهندبا تخمی وکرفس کوکی ورازیانه کوکی وصل(?) زنبور کوکی
هربرندن درت درهم خطمی کوکی ومیان کوکی هربرندن سکز درهم بالدرقره
ولسان ثور چچکی وکل وبنفشه چچکی ونیلوفر چچکی هربرندن درت درهم التون اوتی
وسکرلی بیراغی هربرندن برقبضه توکری دخی مقدم قیناین مطبوخه قیوب
نصفی قالنجه قینادهلر بعده سوزوب کفایت مقداری شکر ایله قوام ویرهلر
شراب قرنفل بستانی قلبه قوت ویرر بالمغه ویورک اوینمهسنه ووبایه
وحرارتدن اولان مرضلک جمیعنه نافعدر صنعتی بودر قرمزی قرنفلک چچکینی
نصفی مقداری شکر ایله کل شرابی یاپدقلری کبی عمل اولنه شراب ورونقا کلیهده
ومثانهده اولان طاشلری وقومری پارهلر والات بولده اولان یارهلری اوکلدر(?)
پاک ایدر وآق جکرده اولان یارهلره وقان توکورنلره نافعدر وتازه ماشندهلی(?) استعمالی
غایت نافعدر صنعتی بودر پاک سوزلمش ورونقا عصارهسنی نصفی شکر ایله قوام

ویروب شراب ایدهلر شراب بنفشه ساذج صفرادن اولان حدتلی
حماره(?) نافعدر تبریدی وترطیبی کل شرابندن اکثردر وکوکسک خرلمهسنه
واوکسورکه نافعدر طبیعتی تلیین ایدر صنعتی کل شرابی صنعتی کبیدر شراب
بنفشه مرکب ابن ماسویه نکدر حرارتلی اوکسورکه وصدرک خشونتنه وذات
الجنبه نافعدر وجع کلیه وحرقة البوله بوندن ایو علاج اولماز صنعتی بودر بنفشه
چچکی اون التی درهم ایواچکردکی وابه کومجی تخمی هربرندن سکز درهم سبستان
وعناب هربرندن یکرمیشر عدد بونلری التیوز درهم قیق(?) صوایله الیسلیجه
قینادوب وسوزوب کفایت مقداری شکر ایله قوام ویرهلر شراب ورق
البنفسج یعنی بنفشه یپراغی شربتی دیمکدر کوکسده واق جکرده اولان خشونتی کیدر
ورقیق وحار نزلهلری منع ایدر وایقو کتورر اکثرا معصورده استعمال اولنور
صنعتی بنفشه یپراغندن مذکور کبی عمل اولنه اوجنجی باب کوکلردن ومیوهلردن
وچچکلردن یاپیلان مربالر بیاننده در مربای زهر الکلیل جبل بیرپیه چچکی مرباسی
دیمکدر دماغه وعصبه قوت ویرر ورطوبتی کیدرر مالیخولیایه نافعدر قلبه
فرح ویرر صنعتی بودر بیرپیه چچکی اللی درهم آق شکر یوز اللی درهم شکری تحت(?)
ایدوب چچکله مرمرهاونده شکر الشنجه دوکهلر بعده آتشه قیوب برکره قینادهلر
فسادان امین اولنه یاخود کنشه قیوب رطوبتی کیدنجه دوره مربای ورد
اکیر مرباسی دیمکدر دماغ وسکر مرضلرینه خصوصا بلغمدن اوله نافعدر صنعتی بودر
یوز درهم تازه اکیری کفایت مقداری صوایله خمیر کبی اولنجه قینادهلر بعده
مرمرهاونده دوکوب قبل الکدن کچورهلر واجیوز درهم عسل ایله قوام ویروب
حفظ ایدهلر مربای بتونیقه مشهور در عربجه قسطران درلر دماغه ومعدهیه قوت
ویرر سدهلری اچر وسدهدن حاصل اولان مرضره نافعدر صنعتی بودر
تازه بتونیقه یپراغی یوز درهم شکر اوچیوز درهم بونلری مرمرهاونه قیوب
دوکهلر بعده اکیوز درهم بتونیقه صویی ضم اولنوب قوام ویریله مربای
افراجیا ترکیده کوز اوتی درلر دماغه وکوزه حدت وقوت ویرر صنعتی
بودر حزیران آینده افراجیادن التی درهم آلهلر ویوز اللی درهم شکر ایله
مرمرهاونده دوکوب خفیف آتشده یاخود کنشده رطوبتی کیدنجه قینادوب
حفظ ایدهلر مربای زهر اسطخودوس قره باش چچکی مرباسی دیمکدر دماغه
وسکرلره قوت ویرر ونزلهلری منع ایدر عملی بیرپیه چچکی عملی کبیدر مربای
زهر سالویا دیش اوتی چچکنک مرباسی دیمکدر دماغه اولان امراض بارده نک

جمیعنه نافعدر معده یه قوت ویروب سده لری آچر توتنک دخی عملی مذکور کبیدر
مربای مرزنجوش مشهوردر عوام تحریف ایدوب مرجان کوشک درلر دماغده
برودتدن و رطوبتدن اولان مرضلره نافعدر معده یه قوت ویرر و جگر سده لرینی
آچر اوواحه قوت ویرمده نظیری یوقدر عملی بتونیقه عملی کبیدر مربای زهر فادانیا
شقایق چچکی مرباسی دیمکدر صرع وسباته یعنی چوق اویو باصلره و آغز لصنکره نافعدر
طاشلری پاره لر و حیض قاننی آقیدر عملی بتریه چچکنک عملی کبیدر مربای زوفا
مشهوردر کوکسی و آق جگری قزدرر و کوکده اولان غلیظ خلطلری
توکورمکله اخراج ایدر دماغه و معده یه قوت ویرر عملی بتونیقه عملی کبیدر مربای
بادرنجبویه اوغل اوتی مرباسی دیمکدر دماغه و قلبه و معده یه و کبده قوت ویرر
مالیخولیایه نافعدر فرح ویرر واونتقانلغی کیدررر و حیضی آقیدوب احتقان رحمه
فائده ایدر عملی بتونیقه عملی کبیدر مربای ریباوشان بالدرقره مرباسی دیمکدر
کوکسه و آق جگره و مالیخولیایه نافعدر صنعتی بودر تازه بالدری قره یوز درهم شکر
اوچیوز درهم مذکور کبی عمل اولنه مربای زهر لسان الثور لسان ثور چچکی مرباسی
دیمکدر قلبه قوت ویرر جنونه و مالیخولیایه و یورک اوینمه سنه و بلغمه نافعدر
صنعتی بودر لسان ثور چچکی یوز درهم شکر اوچیوز درهم بتریه چچکی کبی عمل اولنه بو منوال
اوزره تورنج چچکی و اغاج قاونی چچکی دخی عمل اولنه فوائدی قلبه و دماغه قوت ویرر
توحشه و سودایه نافعدر مربای زهر خوخ شفتالو چچکی مرباسی دیمکدر صوغلجانی
هلاک ایدوب طبیعتی تلیین ایدر صنعتی بودر شفتالو چچکی یوز درهم شکر ایکیوز
درهم مذکور کبی عمل اولنه مربای زهر قرنفل بستانی قرنفل چچکی مرباسی دیمکدر
قلبه و دماغه قوت ویرر زهرلری دفع ایدر و بایه و شدید حماره و غشیلره
نافعدر عملی بتریه چچکی کبیدر مربای اصل الراسن انذر کوکی مرباسی دیمکدر
معده یه و آلات غذایه نافعدر رطوبتلری کیدروب هضمی کوزل ایدر
و اوکسورکه نافعدر صنعتی بودر تازه انذر یوز درهم شکر آلتیوز درهم و ج مرباسی
کبی عمل اولنه مربای نعنا معده یه قوت ویروب هضمی قوی ایدر و قیو صمغی
منع ایدر صنعتی بودر تازه نانه یوز درهم شکر اوچیوز درهم بونی دخی دوکوب
مذکور کبی عمل اولنه مربای زهر شاهتره دمی پاک ایدر صاری بلغمه نافعدر
زکمور اولوزه و حکه یه نافعدر عملی لسان ثور چچکی عملی کبیدر مربای زهر القطن
مرور چچکی مرباسی دیمکدر استسقایه غایت نافعدر عملی ذکر اولنان چچکلر کبیدر
مربای زهر نیلوفر عوام لوفر چچکی درلر صداع حاره و قوری خسته لکه و ذات الجنبه

نافعدر دماغی تبرید ایدوب اویقو کتورر عملی یوز درهم نیلوفری ایکیوز درهم شکر ایله
صنعتنه کوره مربا ایده لر مربای ورد کلبشکر دیمکله معروفدر معده یه و قلبه و کبده
و اعضای باطنیه نک جمیعنه نافعدر و قوت ویرر و جمیع جراحی اصلاح ایدر صنعتی
بودر کل یوز درهم شکر اوچیوز درهم مربا ونده دوکرلر معتدل اتشده رطوبتی
کیدنجه قیناده لر و حفظ ایده لر مربای بنفشه منکشه خمیره سی دیمکله معروفدر صفراوی
مرضلره و صدره و اوکسورکه نافعدر صوسزلغی کسر و طبیعتی تلیین ایدر عملی
کلبشکر عملی کبیدر بلاد افرنجده کلبشکره و بنفشه خمیره سنه بر مقدار روح زاج
اضافه ایدرلر لونی کوزل و تبریدی زیاده اولوب حرارتی تسکین و حمای محرقه یه
نفعی زیاده اولور مربای حماض قوزی قولاغی مرباسی دیمکدر حماده استعمال اولنور
حرارتی تسکین و اسهال صفراوی یی قطع ایدر عملی بتونیقه عملی کبیدر مربای زهر
هندبا جگره قوت ویرر مالیخولیایه نافعدر عملی بنفشه مرباسی کبی تربیه اولنه
مربای جوزبوا معده یه و قلبه و دماغه قوت ویرر صوق چکنه غایتله نافعدر
بونک مرباسی هندن کلور مربای قشر نارنج تورنج قبوغی مرباسی دیمکدر معده یه
و قلبه قوت ویرر و دیلری طاغیدر طریق عملی بودرکه بر مقدار تورنج قبوغنی بر قچ
کون صوده اصلاده لر و صقیجه صقیجه صوینی دکشدره لرکه حکمی اولدوغی مرتبه
آجیلغی کیده بعده کفایت مقداری قوامه کلمش شکر ایله یاخود عسل ایله
قیناده لر و حفظ ایده لر مربای قشر اترج اغاج قاونی قبوغی مرباسی دیمکدر
معده یه و قلبه قوت ویرر هضمه معین اولور کوکلی فرح ویرر طریق عملی
بودرکه بر مقدار اغاج قاونی قبوغنی طقوز کون کولی صوده اصلده لر بعده
چقاروب صوق صو ایله بر قاچ دفعه ییقیه لر و پاک صو ایله یموشینجه
قیناده لر و آتشدن ایندروب سوزکودن سوزه لر بعده کفایت
مقداری قوامه کلمش شکر یاخود عسل ایله بر دفعه دخی قیناده لر و بر مقدار
مسک اضافه اولنوب حفظ ایده لر مربای کابلی مشهوردر قلبه و معده یه
و دماغه و حواس ظاهره یه و باطنه یه قوت ویرر و هضمی قوی ایدر اوت
تانه سندن اولانلدرکه هندن کلور کابجه قروسندن دخی یاپیلور
طریقی بودرکه بر مقدار کابلی یی بر قاچ کون یاش یرده یاقوم اچنده
یاخود یاش طپراق اچنده یموشینجه قومه لر بعده چقاروب ییقیه لر و بر مقدار
قیناد وب شکر یاخود عسل ایله تربیه ایده لر مربای تفاح الما مرباسی
دیمکدر قلبه قوت ویرر بلغمه و یورک اوینمه سنه نافعدر طریقی بودرکه

مسکت الماسنک قبوغنی وچکردکنی ایتلیوب سوزلمش و دوامه قریب اولمش
کفایت مقداری شکرله رطوبتی زائل اولنجه قینادهلر وحفظ ایدهلر مربای
تفاح مقوه بهارلی الما مرباسی دیمکدر بو دخی قلبه و معدهیه قوت ویروب
هضمی قوی ایدر طریقی بودرکه پاک ایتلنمش الما التیوز درهم شکر بشیوز درهم
گلاب ایکیوز درهم بونلری معتدل آتش ایله قوام قریب اولنجه قینادهلر
بعده عود و صندل هر برندن بشر درهم قرنفل و دارچین هر برندن
درت درهم عنبر ایکی درهم مسک ثلث درهم بونلری دخی دوکوب
قارشدرهلر و آتشدن اندیروب حفظ ایدهلر مربای زنجبیل برودتدن
و رطوبتدن اولان خراج بوزقونلغنی اصلاح ایدر هاضمهیه قوت ویرر
بلغمی طاغیدر و غذایی اعضایه نفوذ ایتدیرر و مقویدر زنجبیل مرباسی برزم
دیار غزه هندن گلور تازه ایکن رنده یاپلور اما قوروسندن یاپمق اقتضا
ایدرسه طریقی بودرکه بر مقدار آق صحیح زنجبیلی قویه کومهلر وکانجه اوزرینه
صو سرپهلر و درت گونده بر قویودن چقاروب بیقیهلر بو منوال اوزره
زنجبیل یومشینجه ایدهلر بعضیلر زنجبیلی گوتلی صویه قویوب یوموشینجه
دور دقدن صکره چقاروب پاک صو ایله یایقیهلر بعده هر یوز درهمنه
ایکیوز درهم عسل و یوز درهم شکر قویوب قینادهلر و حفظ ایدهلر مربای
سفرجل ساذج یالکز ایوا مرباسی دیمکدر قوصمغی و اسهالی منع ایدر و هضمی
قوی ایدر صنعتی الما مرباسی کبیدر مربای سفرجل اتیمونی ایوا مرباسی یوز
درهم افتیمون اون ایکی درهم کثیرا ایکی درهم بریره قرشدروب حفظ اولنه
مقدار شربتی بر درهمدر مربای سفرجل مسهل صفراوی و بلغمی اسهال ایدر
و مسهل دوا استعمالنی طبیعتلری قبول ایتمینلره بونی استعمال ایتمک
مناسبدر یمسی آسان و نفعی بی پایاندر صنعتی بودر سنا مکی یکرمی درهم
انیسون اوچ درهم بونلری ایکیوز درهم شراب ایله اون ایکی ساعت اصلنه
دیرکره قیناد وب سوزهلر و ایچنه التی درهم راوندی اوقیلیوب رنجیه(?)
دوره و سکز درهم زنجبیل و التی درهم دارچین سحق اولنوب اوتوز ایکی درهم
لیمون صویی و اوتوز ایکی درهم اغاج قاونی الکتیسی(?) صوینده اصلدهلر
و بونلری سوزوب ایکیوز اللی درهم الکدن گچمش ایوا اتی و یوز اللی درهم
شکر ایله معتدل آتشده قوام ویرهلر و آتشدن اندکده اوزرینه درت
درهم سحق اولنمش محموده اکهلر و حفظ ایدهلر بعضیلر راوندک رائحهسنی

فقیر دیرکه بو گونه سفرجل مرباسی حقنهده معجون سقمونیا [illegible] نقل مناسب اولان [illegible] منه

قبول ایتمینلر ایچون راوندی برینه محموده قوارلر دخی لطیف اولور مربای
جوز معدهیه قوت ویرر بواسیره نافعدر طریقی بودرکه قالنی بولمزدن
اول بیشیل ایکن جوزی آلوب صویه قویهلر طقوز گون مقداری دوره
و هر گون صوینی دگشدرهلر که آجیلغی قالمیه بعده کفایت مقدار شکر
ایله قینادهلر و بر مقدار قرنفل و دارچین اضافه اولنه که رائحهسی طیب
اوله مربای قصعنه(?) بوگرکلری قوزرر و جماعه قوت ویرر و معدهیه دخی
قوت ویروب بلغمی طاغیدر و سدهلری آچر طریق عملی بودرکه تازه قصعنه(?)
گوکلرندن آلوب پاک ایتلیهلر و مرمر هاونده دوکوب هر یوز درهمنه ایکیوز
درهم عسل و یوز درهم شکر قویوب قوام ویرهلر و بر مقدار قرنفل و دارچین
کبی افاویه ایله رائحهسنی تطییب ایدهلر مربای املج معدهیه و قلبه قوت ویرر
و غراجک رطوبتنی اصلاح ایدر و بواسیره نافعدر بو دخی کابلی مرباسی کبی
هندن گلور اگر قوروسندن یاپمق اقتضا ایدرسه کابلی مرباسی کبی عمل
اولنه مربای خوخ شفتالو مرباسی دیمکدر معدهنک و قلبک حرارتنه
نافعدر عملی ایوا مرباسنک عملی کبیدر قراصیا(?) و مشمله و آلوبالو(?) مربالری دخی
بو منوال اوزره عمل اولنور ثمن فعلی(?) بودرکه اسهالی قطع ایدر و معدهسی
حار اولنلره نافعدر قوت ویرر مربای اجاص یعنی ارک مرباسی طبیعتی
تلیین ایدر صوسزلغی و معدهنک حرارتنی قطع ایدر طریقی بودرکه طتلو ارکی
سمزاوتی صویله قینادوب قبل الکدن گچورهلر و یوز درهمنه یوز درهم
شکر و بر مقدار بنفشه صویی قویوب قوام ویرهلر مربای اصل هندبا
و اصل خس یعنی هندبا کوکی و مارول کوکی مرباسی طریقی بودرکه بو کوکلری
پاک ایتلیوب صو ایله یموشینجه قینادهلر و سوزهلر و کفایت مقداری
قوامه گلمش شکرین ایچنه قویوب حفظ ایدهلر معلوم اوله که قچن مربالرین
قوامی بر مدت نصکره بوزلسه شکرینی کوکلردن آیروب قوام ویرهلر
بعده شکره ینه القا ایدوب حفظ ایدهلر و دخی بو بابده ذکر اولنمسی
مناسب اولاندر بعضی تحمری(?) و میوهلری شکرلمک مثلا بادم شکری
و فستق شکری و بونلرین غیری فندق و جوز و دارچین و قرنفل و لیمون
و کشنج(?) و خراسانی و قاقلهلی(?) قهوه درزبانه(?) تخمی کبی بونلری شکرلمکدن
غرض شکری یابس اولوب تنقل اولندقده اکثر بو شهیه و تناولی سببیله
حفظ صحت و ازاله مرض حاصل اوله وکانجه آچی خیار دخی شکرلنورکه

استعمال اولندقده زحمت چكلموب بو تمریسی آسان اوله طریقی بودركه اولا شكری
بر مقدار آقیله كسدروب سوزه‌لر و عقیده قوامنه كتوره‌لر بعده بر واسع طابه‌یی
آتش اوزرینه قیوب ایچنه مراد ایلدكلری بادم وفستق مقشرینه ایسه قویه‌لر و آول قوام
كلمش شكردن ایچنه ازاز قویه‌لر و طابه‌یی تحریك ایده‌لر یاخود قاشقله قاریشدره‌لر
شكر قوروبوب یاپشدقده ینه شكر قیوب تو منوال اوزره مراد ایلدكلری مقدار
شكر قیوب مقصود حاصل اولدقده قطره میسیره قیوب حفظ ایده‌لر ودخی بو بابك
ملحقاتندندر بعضی امراضه مناسب خبز عمل ایتمسی یعنی حسته‌یه مناسب اتمك
یاپمق طریقی بودركه طتلو بادم ونشا هر برندن اون التشر درهم فستق شامی و فستق
رومی هر برندن سكز درهم خرما وعناب واوزم بونلر الكدن چكلمش اوله هر برندن
اون ایكی درهم صمغ عربی وكثیرا هر برندن بر درهم باجه صویی اوتوز ایكی درهم مجموعنی
خفیف آتشده قولوب خمیر كبی اولنجه قینادەلر بعده قرص یاپوب اوزرلرینه
التون ورقی یاپشدروب قوروده‌لر ودقه مبتلا اولنلره استعمال ایدوره‌لر
صفت خبز آخر بودخی دقه وسل مرضنه مبتلا اولنلره ومزاجی یابس اولنلره
مناسبدر طریقی بودركه قبلو بغدای اتمی پاك بیقیه‌لر وكفایت مقداری اربه صویله
اربجه قینادەلر والكدن كچوره‌لر و بوندن التی درهم اوله اربه اونی وآق شكر
وطتلو بادم وفستق رومی هر برندن سكز درهم بزور بارده هر برندن درت
درهم ذكر اولنان منوال اوزره قرص دوزوب استعمال اولنه فی بیان
صنع السكر یعنی شكرلنمك شیلر ایچون وغیری ایچون شكری بویمق بیاننده‌در
كاهیجه شكری قرمزی ایدرلر قرمزی صندل ایله یاخود بقم آغاجیله ویاخود قزل
بویه كوكیله لكن جمله‌دن ایوسی قرمز ایله‌در طریقی بودركه قلعی سندن اولورسه
سكز درهمنه یارم درهم شب قیوب دوكه‌لر و بونلر التی درهم مقداری صو ایله
التی كون اصلده‌لر تمام رنكی صویه چقدقده بركره قینادوب سوزه‌لر و شكره
رنكی تحسین اولنجق مقدار قویه‌لر وكاهیجه شكری بر مقدار تازه طورق اوتی
صویله یشیل ایدرلر وكاهیجه زعفران یا عصفر و یاخود براوند ایله صاری
ایدرلر وكاهیجه مرور مشتی ضقوب عصاره سنه بر مقدار سركه یاخود فیمغه
صقوب لاجوردی ایدرلر وكاهیجه هلیلج یاخود مازو مطبوخنه بر ایكی قطره
سركه قیوب سیاه ایدرلر دردنجی باب سفوفلر عملری بیاننده‌در
سفوف سنا منطاناطبیبكدر مخترق غلطری وطوز بلغمی اسهال ایدر
ورقیق نازله‌لره وكبكه واوبوزه ودرجه وتركواره نافعدر صفتی بودر سنا مكی

اون ایكی درهم زنجبیل وبسباسه هر برندن اوچ درهم دارچین وطرطیر هر برندن
برنجی درهم اینجه سحق اولنوب سفوف اولنه مقدار شربتی بر درهمدن اوچ درهمه
دكدر سفوف سنا جمهور اطبا اذنجكدر تاثیری اولكیدن اقوادر امراض
مذكوره‌یه نافعدر صفتی بودر طرطیر ابیض وسنا هر برندن اوزر ایكی درهم محموده
ایكی درهم انیسون ودارچین وخولنجان هر برندن بر درهم قرنفل یارم درهم
مقدار شربتی بر درهمدن ایكی درهمه دكدر سفوف مثلث رقیق وغلیظ
خلطلری اسهال ایدر جكرده وطماسارقا دیدكلری اینجه طمارلرده اولان سده‌لری آچر
وغلیظ یللری طاغیدر وبو سفوفك قوتی جوارش تمری یه قریبدر صفتی بودر سنا مكی
التی درهم تربد درت درهم راوند ایكی درهم میان كوكی وانیسون ورازیانه
هر برندن بر درهم سنبل هندی سدس درهم سفوف اولنوب غراجه كوره
استعمال ایدرلر سفوف جامع مختلف خلطلری اسهال ایدر استسقایه ووجع
مفاصله نافعدر مقدار شربتی بر درهمدن برنجی درهمه دكدر صفتی بودر تربد درت
درهم دارچین وزنجبیل هر برندن ایكیشر درهم قرنفل وقاقله وخولنجان ومصطكی
هر برندن یارم درهم انیسون بر درهم سورنجان ومحموده وسنا هر برندن
درت درهم شكر یكرمی درت درهم سفوف اولنه سفوف سنارتوس طبیبكدر
وجع مفاصله نافعدر صفتی بودر قریموطرطرو بر درهم غوتاغنبا ثلث درهم
خولنجان ودارچین هر برندن بش حبه مجموعی بر شربتدر سفوف آخر بودخی
سنارتوسكدر صفتی بودر سنا مكی ونبات شكری هر برندن یارم درهم
مصلح محموده التی حبه غوتاغنبا ودارچین وتورنج قبوغی هر برندن اوچ حبه
بودخی وجع مفاصل ایچون استعمال اولنور بر شربتدر سفوف سنا
سنارتوسكدر سنا مكی وقریموطرطرو هر برندن سكز درهم مصلح محموده برنجی
درهم انیسون ودارچین وتورنج قبوغی وقرنفل وخولنجان هر برندن یارم درهم
مقدار شربتی بر درهمدر سفوف سنا فالستانو طبیبكدر غلیظ خلطلری سودر
وجع مفاصله وفرنك اویوزنه نافعدر صفتی بودر سنا وطرطیر هر برندن اون
الكیشر درهم دارچین وقرنفل وخولنجان ومحموده هر برندن اوچ درهم سفوف اولنه
مقدار شربتی ایكی درهمدن اوچ درهمه دكدر سفوف آخر سودایی اسهال ایدر
وباش اغریسنه نافعدر سنا مكی ایكی بچق درهم طرطیر ایكی درهم زعفران ثلث درهم
سفوف آخر منسلی هرماونس طبیبكدر دماغی ومعده‌یی وطحالی وكلی‌یی پاك ایدر
سودادن وبلغم مالحدن اولان مرضلره نافعدر صفتی بودر سنا مكی ونبات شكری

هر برندن التی درهم زرنباد وزنجبیل وعرق سوس هر برندن ایکی درهم طرطیر مجموع
اجزا مقداری سفوف اولنوب بر درهمدن بر بچق درهمه دک استعمال اولنه
سفوف آخر منسلی زنکاد الیوس طبیبکدر باینش خلطلری سور ر وسودادن
اولان مرضلره نافعدر صفتی بودر سنا اوتوز ایکی درهم طرطیر اون التی درهم
محموده وبسباسه هر برندن بر بچق درهم ودارچین بر درهم سفوف اولنه
سفوف آخر دماغه قوت ویرر سکتیه وفلجه وصرعه وسکر مرضلرینه نافعدر
صفتی بودر انسانک قافه کموکنک کولی ایکی درهم قولنج کولی بر درهم قورومش
صغر ذکری وخولنجان هر برندن یارم درهم مجموع اجزا مقداری شکر ایله سفوف
اولنوب هر صباح بر مقدار استعمال اولنه سفوف آخر مرکوریالیس طبیبکدر
بالخاصه صرعه نافعدر صفتی بودر بوبرج اغاجنک دالی وفاوانیا تخمی هر برندن
ایکی درهم قاقله بر درهم قنطریدوس نلثانه درهم سفوف اولنوب صباحلرده
بر مقدار استعمال اولنه سفوف صرعه ونسیانه نافعدر صفتی بودر ریکیله
تدبیر اولنمش کشنیج وخردل تخمی وجوزبوا هر برندن درت درهم شقایق تخمی
بری علد دکیتا موابیض ایکی درهم سفوف اولنه سفوف ابن ماسویه نکدر
اوکسوروکه وکوکس اغریلرینه نافعدر طتلو بادم وشکر ورازیانه تخمی هر برندن برابر
سحق اولنوب شکر شرتی ایله استعمال اولنه سفوف عود ابن ماسویه نکدر
معده یه قوت ویرر رطوباتی تخفیف ورباحی تحلیل ایدر عود سکز درهم قرص غالیه
ایکی درهم شکر اون درهم سفوف اولنه سفوف دیاردون ابن ماسویه نکدر
معده یه قوت ویرر سوء مزاج باردی اصلاح ایدر یلتری طاغیدر صفتی بودر
قرص ورد ومصطکی هر برندن اوچ درهم نانه وعود هر برندن ایکی بچق درهم
شکر اون درهم سفوف اولنوب بر درهمدن اوچ درهمه دک استعمال اولنه
سفوف اخر معده یه قوت ویروب قدرر وهضمی قوی ایدر دارچین وزنجبیل
هر برندن درت درهم کشنیج مدبر سکز درهم جوزبوا وقرنفل وبسباسه
وخولنجان وصندل هر برندن ایکی درهم شکر بر بچق رطل سفوف استسقایه
وسوء قنیه یه نافعدر قورومش طاوق قصفی زاری سکز درهم خولنجان ودارچین
هر برندن ایکی درهم کل نباتی اون التی درهم سفوف بارد معده ده وکبدده اولان
سوء مزاج حاره نافعدر اوچ نوع صندل هر برندن بر درهم کل قروسی وکشنیج
ومرجان هر برندن ثلث درهم سنزاوتی تخمی یارم درهم کل نباتی مجموع اجزا مقداری
سفوف رضیوس طبیبکدر بولی ادرار ایدر وطاشلری پاره لر صمغ عربی

کهربا وسرطان محرق هر برندن بر درهم دارچین واسارون وادخر وکرنس
ومعده نوز تخمی وکاکنج هر برندن یارم درهم مناسب شربتلر ایله برقاشق
مقداری بو سفوفدن استعمال اولنه سفوف مقوی جماعه قوت ویرر
دارچین ایکی درهم بسباسه وقرنفل هر برندن سدس درهم دارفلفل بر درهم
ونلثان درهم زرنج جیر بر بچق درهم توربت تخمی وصغر ذکری هر برندن بر درهم
قنطریدوس الی حبه شکر قرق درهم سفوف دم طمثی ادرار ایدر وجنینی
اخراج ایدر دارچین وزعفران هر برندن ثلث درهم بورق بر درهم وثلث
درهم سفوف اولنوب ورتیقه صویله استعمال اولنه سفوف سل مرضنه
نافعدر سرطان محرق وصغر ذکری هر برندن ایکی درهم طین ارمنی وطین
مختوم وصمغ عربی وکثیرا هر برندن بر درهم آق خشخاش تخمی وبزور بارده
هر برندن ثلث درهم میان کوکی نلثان درهم بیر شکری سکز درهم کل نجبین
اون ایکی درهم استعمالی اشک سودی یاخود کچی سودی ایله یارم قاشقدر
سفوف معصوم دوشرمکی منع ایدر وجنینی حفظ ایدر نیمبرشت یومرطه
صارو سیله یاخود شکر ایله ثلث درهم مقداری استعمال اولنه صفتی بودر
قزیر درهم قرمزی صندل یارم درهم قرنفل ثلث درهم جوزبوا نلثانه درهم
طورمنتلا یارم درهم انجو ومرجان هر برندن ثلثان درهم التون ورقی
اوچ عدد سفوف اولنه سفوف بادزهری روحی بیقوله نکدر وبایه
وحمیات ردیه یه نافعدر وزهرک ضررینی دفع ایدر قلبه وارواحه قوت
ویرر تعفنی منع ایدر بلاد افرنجیه ده وبا زماننده چوق استعمال اولنور صفتی بودر
سرکه ایله تصفیه اولنمش طین ارمنی یکرمی درت درهم طین مختوم ومدبر
کشنیج وطورمنتلا ودکیتا موابیض وانجلیقا واسقابیوزا هر برندن ایکی درهم
قوزی قولغی تخمی واغاچ قاونی جکردکی وسدف تخمی وقرداسنطو تخمی وقزیش
کیک بوینوزی ودرونج وکهربا هر برندن بر درهم وثلث درهم کل مرجانه
وابریسم محرق واوچ نوع صندل وانجو وکیک یوره کنده اولان کمک
هر برندن بر درهم زمرد وعنبر هر برندن ثلثان درهم مسک بر درهم وثلث
درهم زعفران اون بش بغدای کافور اون بغدای سفوف اولنه یاخود
ریباس شربتیله معجون اولنه سفوف آخر اطبا افرنجدن متاخرینک
مختاریدر ذکر اولنور وشدید حاره نافعدر صفتی بودر طورمنتلا ایکی درهم
انجلیقا بر درهم طین ارمنی درت درهم شکر اون درهم سفوف اولنه سفوف

سلس بوله و دوشکنه اشنیده نافعدر صفقی بودر طاوق قصغنه اولان زار
درت درهم بایمش کرپی دریسی اوچ درهم قیون اوتی سکز درهم سفوف اولنوب
کیجه یاتاجق وقت بر درهم استعمال اولنه **سفوف** ارنولدوس طبیبکدر سراجه یه
نافعدر سراجه سی اولان آدمک طعامنه قوییه لر یاخود اغذیه نه الوب ازاز یجه
یوطه صفقی بودر بایمش سونکر و عرکب بالغنک کوکی و دار فلفل و فلفل اسود
و زنجبیل و دارچین و حاجی بکتاش طوزی دعاقوقجا و مازو و سونکر طاشی
هر برندن سکز درهم سفوف اولنه **سفوف بادزهری** سنارتوسکدر حماء
ردیته لره و وبایه و طاعونه فائده سی عظیمدر بلاد افرنجده مشهوردر زکوتر و زهرلری
دفع ایدر صفقی بودر مدر کهر جله کهتلع حکما درلر و کبریت مصعد و انتیمون معرق
وکافور هر برندن سکز درهم بادزهر بر درهم مقدار شربتی مناسب صولر ایله
ثلث درهمدن بر درهمه دکدر **سفوف** بو دخی سنارتوسکدر صولوقانلغه
وضیق نفسه نافعدر صفقی بودر کبریت مصعد بر بحق درهم انجو یارم درهم
عسلبند و مسک هر برندن سدس درهم دارچین اوچ بغدای عغوان
ایکی بغدای سفوف اولنوب ینمبرشت یومرطه صاری وسیله ازاز استعمال
اولنه **سفوف** سنارتوسکدر معده یه قوت ویروب هضمی قوی ایدر
صفقی بودر بکسماد یکرمی درت درهم مدر کشنج سکز درهم دارچین و خولنجان
هر برندن بر درهم انجو و مرجان هر برندن یارم درهم مصطکی و اغاج قاوونی
قبوغی هر برندن ثلث درهم شکر اللی درهم سفوف اولنه **سفوف جامع**
دماغ مرضلرینک جمیعسنه نافعدر و زهرلری دفع ایدر مقدار استعمالی
صبح و مسا بر کوجک قاشقدر صفقی بودر خولنجان زنجبیل و قرنفل و جوزبوا
و میان کوکی و سعد و رازیانه و بسباسه و کوملک و درنباد و انیسون
و کمون و طراغیون و انجلیقا هر برندن برابر سحق اولنوب مجموعی مقداری
شکر ایله سفوف اولنه **سفوف** صولوقانلغه وضیق نفسه نافعدر صفقی
بودر زهر کبریت بر بحق درهم عسلبند یارم درهم دارچین ربع درهم عغوان
اوچ بغدای میان کوکی یارم درهم مسک درت بغدای سفوف اولنوب
یومرطه صاری وسیله یاخود زوفا صویله ازاز استعمال اولنه **سفوف**
بدنه قوت ویرر و جماعده استعمال اولنور صفقی بودر کهربا سکز جز مسک
نصف جز شکر مجموعی مقداری اوله کلابیله سماقینده حل ایدوب قوده لر
و عجین اقتضاده استعمال اولنه **سفوف** جمیع اخلاطی اسهال ایدر صفقی بودر

قیمو طرطر و سکز درهم سنا مکی اون درهم سورنجان و تربد هر برندن درت
درهم راوند و غاریقون هر برندن اوچ درهم محموده ایکی درهم بسباسه
و دارچین و خولنجان هر برندن بر بحق درهم بنفشه نباتی قرق درهم
سفوف اولنه مقدار شربتی بر درهمدر **بشنجی باب قرصلر بیانده در**
معلوم اوله که قرصلر ایکی قسمدر بر قسمی بودر که دوالردن سحق اولنجقلری
سحق اولنوب و حل اولنجقلری حل اولندقدنصکره بر یره جمع اولنوب
وقرصلر یابوب کولکه ده قورتمقدر بو قسمی اقرابادینلرده ذکر اولنمشدر ایکنجی
قسمی بودر که بر مقدار شکری یمورطه آقیله کسدیروب سوزدکدنصکره بکجه
قوام ویره لر و آتشدن اینددکده حرارت اولنان سفوفدن اوزرینه اکوب
وقارشدیروب دوز حجر اوزرینه بر مقدار بادم یاغی یاخود بنفشه یاغی سوروب
دوکه لر و بعضی لیوب صوودقده مربع یا مثلث استدکلری کبی قرصلر یابقدر
بو قسمی حالا بلاد افرنجده استعمال کثیردر و اطبا افرنج کتابلرنده بونی مخصوص
رباب ایتمشلردر و انلرین قتنده بو قسمه طولاتو تسمیه اولنور اما اطبا
اسلامیونک بعضیلری اکرچه جوارشناته الحاق ایلدیلرسه دخی لکن بونی
قرصلردن بر قسم ایدوب قرص شکری دیو تسمیه ایلدک ان شاء الله تحلیلنده بیان اولنور
فصل بو فصل بوغرلمش قرصلر بیانده در **قرص افسنتین** ابن ماسویه نکدر
کبدده اولان سده لری آچر و معده ده اولان بحاری طاغیدوب هضمه معین اولور
اغریلری تسکین ایدر اعضای باطنیه یه قوت ویرر و غرمن حماره نافعدر
صفقی بودر کل و بلین و انیسون هر برندن ایکی درهم راوند و قیون اوتی عصاره سی
و اسارون و کرفس تخمی و آجی بادم و سنبل و مصطکی و ساذج هر برندن
بر درهم اجزا انیجه سحق اولنوب هندبا عصاره سیله یوغوره لر و قرصلر ایده
قرص غاریقون ابن ماسویه نکدر کوکسدن و معده دن غلیظ خلطلری سورر
و بعضی جبلره و مسهل ترکیبلره قولنور صفقی بودر غاریقون ابیض یکرمی درت
درهم حاجی بکتاش طوزی سکز درهم سحق اولنوب سکنجبین ایله قرصلر ایده لر
بلاد افرنجده یکرمی درت درهم غاریقونه درت درهم حاجی بکتاش طوزی
و اوچ درهم زنجبیل قیوب و سکنجبین ایله یوغروب قرص ایدرلر و بعضیلر
اوچ درهم زنجبیلی دوکوب بر مقدار شرابده بر کیجه اصلدقدنصکره سوزوب
او صوی ایکی درهم غاریقونی انکله یوغوروب قرص ایدرلر **قرص حنظل**
ابن ماسویه نکدر بلغمی و غلیظ خلطلری جمیع بدندن چیقارر اسهال ایدر اسکی

باش اغریلرینه وشقیقه یه وسکته یه وصرعه وصولوغانلغه وضیق نفسه واسکی
اوکسورکه نافعدر صنفتی بودر پاک وبیاض ابوجهل قاربوزینک اچی سکسان درهم
کثیرا وصمغ عربی ومقل هر برندن ایکی درهم بونلری کلا بیله سحق اولندقدنصکره بوغدای
قرص ایده لر قرص الغفد طلاقه وبل صوقلوغنه نافعدر صنفتی بودر آید تخمی وانیغان
یمشی هر برندن بشر درهم هندبا تخمی سمیز اوتی تخمی هر برندن ایکی بچق درهم سحق الینوب التونه
اوتی صویله قرص یاپه لر قرص کاکنج ابن ماسویه نکدر حرقة البوله وعسر بوله
وکلی ومثانه یاره لرینه نافعدر صنفتی بودر حب کاکنج اوچ درهم بروز بارده که
قاون قاربوز خیار قباق چکردکلریدر هر برندن اوچ بچق درهم کلا رمنی وصمغ عربی
وکوتلک واکی قردش قانی وآق خشخاش تخمی واجی بادم ومیان بالی وکثیرا ونشا
وفستق روحی هر برندن التی درهم کرفس تخمی وکهربا وطین مختوم وبزر بنج وافیون
هر برندن ایکی درهم اجزالردوکلوب کاکنج عصاره سیله یا خود کلا بیله قرص یاپه لر
قرص لادن ممسک نیقوله نکدر ربو علتنه وضیق نفسه واوکسورکه ونزله لره
فائده سی عظیمدر خصوصا معصوره ایچورمک وسورمک ودوتسی ویرمک
نافعدر ورایحه سی کونلی اعلا بخوردر صنفتی بودر لادن یکرمی درت درهم اصطرک
اون ایکی درهم میعه سائله سکز درهم عود ایکی درهم عنبر بر درهم کافور یارم
درهم ممسک سدس درهم کفایت مقداری کلابله منقرکبی قرص ایده لر
قرص انیسون ابن ماسویه نکدر کبد سده لرینی آچر ویلتری طاغیدر ومعده یه
قوت ویرر صوقدن اولان مرضلره وخرمه حمارا نافعدر صنفتی بودر انیسون
وقیون اوتی عصاره سی هر برندن ایکی درهم طورق اوتی تخمی وسنبل ومصطکی
وبساسه وبلین واسارون وکرفس تخمی واجی بادم هر برندن بربچق درهم
صبر ایکی درهم کفایت مقداری بلین عصاره سیله یوغوروب قرص ایده لر
قرص ابیض ابن ماسویه نکدر اوکسورکه وضیق نفسه وخشونة صدره نافعدر
صنفتی بودر اق شکر یوز درهم بیز شکری ونبات شکری هر برندن اوتوز ایکی
درهم ایرسا اون التی درهم نشا یکرمی درهم کفایت مقداری کلابله اصلنمش
کثیرا لعابیله قرص ایده لر قرص اسود فوری اوکسورکه وحدتلی نزله لره نافعدر
وکوکسده اولان اخلاطی توکورمکله چقاروب پاک ایدر صنفتی بودر میان بالی
التمش درهم اصطرک اون ایکی درهم میان کوکی سکز درهم شکر الکیور درهم
کفایت مقداری کلابله حل اولنمش کثیرا لعابیله قرص ایده لر قرص احمر قرنلرای
حبس ایدوب رطوبتلری تخفیف ایدر وقان توکورمکی منع ایدر صنفتی بودر قرص ابیض

اجزاسندن اون التی درهم نشا ایکی درهم ثلثان درهم کلا رمنی فیهم اولنوب قرص ایده لر
قرص جاوی دماغه وکوکسه قوت ویرر اوکسورکه وربو علتنه وضیق نفسه نافعدر
ورطوبتلری تخفیف ایدر ورایحه سی لطیف بخوردر صنفتی بودر عسلبند دامله اولوم
قرق سکز درهم عود التمش درت درهم اصطرک یکرمی درت درهم ایرسا اون التی
درهم ممسک یارم درهم نبات شکری اوچیوز درهم کلابیله قرص ایده لر قرص
انبرباریس ابن ماسویه نکدر سوء مزاج حاری اصلاح ایدر حمیات محرقه یه نافعدر صفرلغی
کسر وجکرک حرارتنی تسکین ایدر واغزده اولان قورولغی کیدررر صنفتی بودر
انبرباریس ایکی درهم اسپودیه وعود قوزی قولاغی تخمی ومصطکی وقرص غالیه
وسنبل هندی هر برندن بر درهم صمغ عربی اوچ درهم قرمزی کل بش درهم کلابیله
قرص ایده لر قرص کافور ابن ماسویه نکدر حمات محرقه یه وحماء غبلره وحماء سونوخسه
وکبدک ومعده نک سوء مزاج حارینه وسل مرضنه ومدقوقلره نافعدر صنفتی بودر
قرمزی کل درت درهم نبات شکری وقدرت حلواسی هر برندن اوچ درهم
صاری صندل ایکی بچق درهم میان کوکی وطباشیر هر برندن ایکی درهم بزور
بارده لبلری وصمغ وکثیرا وسنبل وزعفران هر برندن بر درهم عود قاقله
ونشا وکافور هر برندن ثلثان درهم کلابیله اصلنمش بزر قطونا لعابی ایله
قرص ایده لر قرص کبر ابن ماسویه نکدر کبد وطحاله ومساریقا سده لرینی آچر
وغلیظ خلطلری ومراقیده اولان ریحلری دفع ایدر وطلاقک وجکرک بکلکنی بوشادر
صنفتی بودر کبره کوکی قبوغی آید تخمی هر برندن التی درهم جورک اوتی وبابونه وقیون
اوتی عصاره سی واکیر وآجی بادم وسدف براغی وزراوند مدحرج وتره تخمی
وجاودار اوتیغی هر برندن ایکی طوبلق والتون اوتی هر برندن بر درهم جاودار اوتیغی
سرکه ایله ازیلوب سایر اجزالری دخی دوکلدکدن صکره قرص یاپه لر قرص
کهربا ابن ماسویه نکدر قانی طوتر قنغی عضودن اولورسه اولسون ذوسنطاریایه
وقان توکورمکه نافعدر صنفتی بودر کهربا التی درهم یانمش کیک بینوری وقاورلمش
صمغ عربی ومرجان وکثیرا واقاقیا وتکه صقالی وجلنار ومصطکی ولک وقاورلمش
قره خشخاش تخمی هر برندن ایکی کونلک وزعفران وافیون هر برندن بر درهم واون
بش بغدای اجزا سحق اولنوب بزر قطونا لعابیله قرص ایده لر قرص مرجان
جالینوسکدر بودخی قانی طوتر وجمیع اسهاله نافعدر معده یه قوت ویرر ووجعی
تسکین ایدر ویاره لری قرودر صنفتی بودر طین شاموس وطین ارمنی ومرجان
هر برندن سکز درهم جلنار ونشا وطین مختوم هر برندن درت درهم تکه صقالی

وبزر بنج وافیون هر بریندن ایکی درهم سکرلی برانغی عصاره‌سیله یوغوروب قرصلر
ایده‌لر **قرص زعفران** نیقوله نکدر کبد وطحال سده‌لرینی آچر وبلتری طاغیدر
وعفونتی منع ایدوب قلبه قوت ویرر وبعضی معجونلره دخی قونور صفتی بودر
زعفران اوچ درهم ورد احمر وتخم هندی ومرصافی هر بریندن برچق درهم عود ثلثانی
درهم کلابله قرصلر ایده‌لر **قرص قوفیون** دیمقراطیس طبیبکدر جالینوس
نسخه‌سندن مأخوذدر مشترکیبنه وضع اولنان قرص بودر جکرده اولان
یاره‌لره ومعده‌یه واق جکره وشانیه نافعدر صفتی بودر جکردکی حفش اوزم
وترمنتی هر بریندن یکرمی درت درهم مرصافی واذخر هر بریندن اون ایکی درهم
قصب ذریره طقوز درهم دارچین درت درهم اظفار طیب وسلیخه وطوبلق
واردج تخمی هر بریندن اوچ درهم دارشیشعان یاخود بدلی صاری صندل ایکی بچق
درهم زعفران بر درهم کفایت مقداری شراب وعسل ایله قرصلر ایده‌لر **قرص
غافث** ابن ماسویه نکدر جکر وطلاق وماساریقا دیدکلری طمرلرین سده‌لرینی
آچر وحرز حماره وصفار بلغمه وسوء قنیه‌یه نافعدر بلتری طاغیدر صفتی بودر
قدرت حلواسی وقیون لوتی عصاره‌سی هر بریندن سکز درهم کل درت درهم طباشیر
اوچ بچق درهم سنبل هندی اوچ درهم راوند واسارون وانیسون هر بریندن
ایکی بچق درهم کشوث صوییله یوغوروب قرصلر ایده‌لر **قرص غالیه** ابن ماسویه نکدر
قلبه ودماغه ومعده‌یه واعضای باطنه‌یه قوت ویرر صلوغا بلغمه وضیق النفسه
نافعدر واغز قوقوسنی طیب ایدر وبعضی معجونلره وشربتلره قونور واعلاسی بودر
صفتی بودر عود ماوردی بش درهم عنبر اوچ درهم مسک بر درهم خالص کلابله
اصلنمش زرقطونا یاخود کثیر العابیله قرصلر ایده‌لر **قرص اندروخوروون** تریاق
کبیر ترکیبنه وضع اولانلردر جالینوس نسخه‌سندن اخذ اولنمشدر صفتی بودر
مرماخور واسارون ومرزنجوش ودارشیشعان هر بریندن الکثیر درهم اذخر
وقصب ذریره وفو وعود بلسان ودهن بلسان ودارچین وقسط هر بریندن
اوچ درهم مرصافی وساذج هندی وسنبل هندی وزعفران وسلیخه هر بریندن
الثشر درهم حماما اون ایکی درهم مصطکی بر درهم کفایت مقداری شرابله قرصلر
ایده‌لر بو قرصده ذکر اولنانلرین بعضیسی حالا بولنمامغله خصوصا مرماخور که
اول وقت بدللری وضع اولنورکه بونلردر مرماخورک بدلی مشکطر امشیعدر
وبعضیلر مرماخور مشکطر امشیعدر دیمشلر ودارشیشعانک بدلی صندل اصفردر
وعود بلسانک عود در ودهن بلسانک دهن قرنفلدر وقسطک بدلی زرنباد

ویاخود انجلیقا وسادجک بدلی بسباسه وحمامانک بدلی حب اترجدر **قرص
بنفشه** اسکندریه‌لی نیقوله نکدر نوکس دار لغنه وضیق النفسه نافعدر وطبیعتی
تلیین ایدر صفتی بودر بنفشه چچکی بش درهم نشا اوچ درهم آق خشخاش تخمی
ایکی بچق درهم راوند بر درهم وثلثان درهم سکرلی برانغی تخمی بر درهم کلابله قرصلر
ایده‌لر **قرص لک** ابن ماسویه نکدر جکر وطلاق مرضلرینه واستسقایه وحرز
حماره نافعدر سده‌لری آچر وبولی آقیدر صفتی بودر پاک اولنمش لک
ومیان بالی وقیون اوتی عصاره‌سی وپلین عصاره‌سی وامبر بارس وراوند
وزراوند طویل وقسط واسارون واجی بادم وقزل بویه کوکی وانیسون
وکرفس تخمی وتمه اریغی هر بریندن برابر دوکلوب زراوند مطبوخیله قرصلر
اولنه **قرص رامک** رامکک معناسی قرواو زمله قریش مازو دیمکدر
ابن ماسویه نکدر معده‌یه قوت ویرر اسهال کبدی‌یه واسهال معدی‌یه
وزلق امعایه نافعدر جمیع اسهالی حبس ایدر اعضای رئیسه‌یه قوت ویرر ودرد
مسهل دوانک عملی افراط اولدقده استعمال اولنور وبعضی ترکیبلره دخی
کیرر صفتی بودر قوزی قولاغی عصاره‌سی یوز یکرمی سکز درهم وقرنی کل سکز
درهم مرسین تخمی اوناتی درهم بو اجزای عصاره ایچنده قیناده‌لر وسوزه‌لر ایچنه
یکرمی درت درهم انجه سحق اولنمش صحیح مازو قیوب بر دفعه قیناده‌لر سوزه‌لر
بعده ذکر اولنجق اجزای دوکوب ایچنه قاتالر کل سکز درهم صاری صندل
اون درهم صمغ عربی اون ایکی درهم سماق طباشیر هر بریندن سکز درهم
قورق ربی یدی درهم مرسین تخمی اوتوز ایکی درهم عود وقرنفل وبسباسه
وجوز بوا هر بریندن درت درهم مجموعنی بر طبراق طنجره ایچنه قیوب بولمکچی
اولنجه قارشدره‌لر بعده اوزرینه کلابله حل اولنمش بر درهم واوج جکردک
کافور قاتالر واکر کافور قورلسه قوزی قولاغی عصاره‌سنه بدل خام ابوا
عصاره‌سی قویه‌لر وبر درهم مسک زیاده ایده‌لر بعضیلر مسکی اون سکز
حبه قورلر **قرص راوند** ابن ماسویه نکدر شدید حاره ده ورخی حاره ده
ماده نضج بولدقدنصکره استعمالی غایت نافعدر سده‌لری آچر وکبد
مرضلرینه وصفار بلغمه وسوء قنیه‌یه واستسقایه نافعدر بولی آقیدر وعفونتی
منع ایدر صفتی بودر راوند اون درهم قیون اوتی عصاره‌سی واجی بادم
هر بریندن درت درهم قرمزی کل اوچ درهم سنبل هندی وانیسون وقوه
وپلین واسارون وکرفس تخمی هر بریندن بر درهم کشوث صوییله قرصلر ایده‌لر

قرص مر رازی ترکیبیدر حیضی آچیدر و دم جامدی تحلیل ایدر و جنینی و مشیمه‌یی
صوک تغییر ایدرلر انی چیقاریر استعمالی اردج مطبوخیله‌در صفتی بودر ترمس آجی
اوج درهم مشکطرامشیع و سدف بیراغی و بارپوز و کمون و قزل بویه و خلتیت
و جاوشیر و سکبینج هربرندن اکیشر درهم ترمس بش درهم صمغ اطه صوغانی
سرکه سیله حل اولنوب و سائر اجزا ایله دوکلدکدنصکره مجموعنی ورتقه صوییله
یوغوره‌لر و قرصلر دوزه‌لر قرص ورد بنقوله وسکدر جمیع اسهالی طوتر کبده و معده‌یه
قوت ویرر و بعضی ترکیبلرده استعمال اولنور صفتی بودر قرمزی کل اوج درهم طباشیر
ایکی درهم قرمزی صندل ربجق درهم ویدی بغدای آق صندل بردرهم و اوتز ایکی بغدای
زعفران ثلثان درهم و سدس درهم کافور سدس درهم کلابله قرصلر دوزه‌لر
قرص ورد رازی ترکیبیدر کبد و طحال سده‌لرنی آچر معده‌یه و آلات غذائیه
قوت ویرر صاریلغه و سوء القنیه‌یه و خرمی حماره نافعدر و مفرح معجونلرده استعمال
اولنور صفتی بودر کل قوزی درت درهم عود ایکی درهم مصطکی ربجق درهم دارچین
و بلبین و سنبل هندی و سلیخه و مکه آریغی هربرندن بردرهم اجزا دوکلوب مفتح
کوکلر مطبوخیله قرصلر دوزه‌لر قرص صندل ابن ماسویه‌نکدر جکرده و معده‌ده
و بوکرکده اولان سوء مزاج حاری اصلاح ایدر صوسزلغی و علوی تسکین ایدر و حمای
محرقه‌یه نافعدر صفتی بودر اوج نوع صندل هربرندن درت درهم کل اوج ربجق
درهم امبرباریس ربی اوج درهم کلارمنی و بزور بارده و سنزاوتی تخمی و طباشیر هربرندن
ایکی درهم کافور ربجق درهم سنزاوتی صوییله قرصلر یاپه‌لر قرص بزور جالینوسکدر
جمیع اغریلری تسکین ایدر و اویقو کتورر اسهالی و قان توکمکی کسر صفتی بودر کرفس
تخمی و نخواه هندی هربرندن سکز درهم انیسون و رازیانه تخمی هربرندن ایکی درهم افیون
و سلیخه هربرندن بردرهم بغمور صوییله یوغروب قرصلر دوزه‌لر قرص طباشیر
ابن ماسویه‌نکدر صفراوی حماره و محرقه‌یه و اسهاله و معده ده و جکرده اولان اسی
شیشره نافعدر و قارنده اولان یانغی و صوسزلغی کیدرر صفتی بودر قرمزی کل
اون ایکی درهم طباشیر اون درهم قوزی قولاغی تخمی التی درهم سنزاوتی تخمی و کشنیش
و سماق هربرندن ایکیشر درهم نشا و جلنار و امبرباریس هربرندن ایکی درهم
صمغ عربی ربجق درهم قوقار ربی ایله قرصلر یاپه‌لر قرص طین مختوم ابن ماسویه‌نکدر
جمیع اسهالی و قیئی عضوده‌ن اولورسه اولسون قاتی المسنی و قان توکورمسنی و بورک
قانمسنی و بواسیر قانینی و افراط اوزره کلن حیض قانینی و ذوسنطاریه‌یی کسر
خارجده و داخلده اولان یاره‌لری ارکک اچکیله ویرک احتقان ایله اولسون اونکلدر

صفتی بودر دم الاخوین و قاورلمش صمغ و قرص رامک و قرمزی کل و زرورد
و نشا و اقاقیا و شادنج و تکه صقالی و جلنار و کلارمنی و طین مختوم و مرجان
و کهربا هربرندن بردرهم طباشیر و انجو و کثیرا و قزلخشخاش تخمی هربرندن
ربجق درهم سنزاوتی و یانمش کیک بوینوزی و کوناک و سرو قوزه‌لغی و زعفران
هربرندن ایکی درهم سکرلی بیراغی عصاره‌سیله قرصلر یاپه‌لر و بعضیلر بو ترکیبه
ایکی درهم افیون ضم ایتمشلردر قرص بنفشه مسهل ابن ماسویه‌نکدر غلیظ
بلغمی کوکسدن پاک ایدر و صفرایی اسهال ایدر صفتی بودر بنفشه التی درهم
تربد درت درهم میان بالی و محموده و قدرت حلواسی هربرندن ایکی درهم
بنفشه شرابیله قرصلر دوزه‌لر قرص عود ابن ماسویه‌نکدر قلبه و دماغه
و کبده و معده‌یه قوت ویرر و هضمی قوی ایدر و بالیغه و بورک اوینمسنه
و سوء القنیه‌یه و استسقایه نافعدر و بارزنانده استعمالی مناسبدر صفتی
بودر عود و کل هربرندن ایکی درهم مصطکی و دارچین و قرنفل و قرص غالیه
و سنبل هندی و بسباسه و جوز بوا و کبابه و قاقله و خاودج تخمی و اغاج قاوونی
قبوغی هربرندن ربجق درهم مسک و عنبر هربرندن سدس درهم اجزالر
سحق اولنوب مثلث ایله قرصلر دوزه‌لر قرص اسقیل تریاق کبیره
وضع اولنانلردر جالینوسدن مأخوذدر صفتی بودر اطه صوغانک کبیری
و بیاضی اغنوس آینده آلرلر و خمیر لیوب بشوره‌لر بعده خمیرینی پاک
ایدوب طاشده هاونده دوکه‌لر و الکدن کچوره‌لر بعده هر بوز درهمنه التمش درت
درهم بورجق اونی ضم ایدوب قرصلر دوزه‌لر بلادافتجده حالا بورجق
اونی یرینه دیکیتا موابیضی دوکوب انکله قرصلر ایدرلر دخی اعلادر قرص
افاعی جالینوسدن اخذ اولنمشدر تریاقک اصلی بودر شدید حماره و وبایه
و جذامه و فرنک اولوزونه و یاره خرجبانره و ضعف بصره نافعدر صفتی بودر
انکک یلانی اتنی برمقدار طورق ادتی و طوز ایله جهرا اولنجه بشوره‌لر و الکدن
کچوره‌لر و التمش درت درهمنه اون التی درهم اینجه سحق اولنمش کعادونی
قشدروب قرصلر دوزه‌لر و قرصلری قرنفل یاغیله یاغلیوب قوده‌لر
و صنجه صنجه جویره‌لر تمام ترخوشنجه قدر و دقده شیشه اچنده حفظ ایده‌لر و هر آیده
برکره جقاروب سله‌لرکه کوفلنوب فاسد اولمیه فصل بو فصل بخورلر
و شمامه‌لر بیاننده‌در بخور زله‌لری منع ایدر صفتی بودر کشنیش و کل هربرندن
سکز درهم سرکه‌ده اصلنمش و قاورلمش جورک اوتی اونر ایکی درهم مصطکی

وکونلک هر برندن اوچ درهم سندروس اون ایکی درهم اجزا ر سحق اولنوب
دیلرسه سفوف و دیلرسه کثیر العابیله قرص ایدوب تبخیر اولنه بخور آخر
بو دخی نوازلک منعیچون در صفتی بودر کونلک و مصطکی و اصطرک ولاذن هر برندن
برابر سحق اولنوب گلابله حل اولمش صمغله قرص ایده لر و تبخیر اولنه بخور دماغه
قوت ویرر صفتی بودر سندروس و مصطکی و گل هر برندن بر درهم قرنفل
و اصطرک هر برندن اوچ درهم اجزا ر سحق اولنوب ترمنتی ایله قرص اولنه
بخور بالغمه و یورک ادنیمه سنه نافعدر قلبه قوت ویرر صفتی بودر قرمزی
گل و قره باش و بیتریه هر برندن بر درهم کونلک ایکی درهم قرنفل و بسباسه
وعود واغاج قاونی قبوغی هر برندن برنجق درهم قرص دوزه لر بخور وبایه
نافعدر و هوانک فسادینی اصلاح ایدر صفتی بودر گل و سنبل وعود
وقسط و بیتریه و مصطکی و صندل و مقل ولاذن و کونلک و زعفران وابو جهل
قاربوزی قبوغی و میعه سائله هر برندن برنجق درهم قاقله و کبابه و کافور
هر برندن یارم درهم واون بش بغدای مسک التی بغدای گلابله قرص ایده لر
بخور رنتیلوس طبیبکدر آق جگرده اولان یاره لره نافعدر صفتی بودر
کشنیج و گل و اصطرک و عسلبند هر برندن بر درهم لادن و هیوفسطیدوس
هر برندن اوچ درهم آق صندل و قرمزی صندل و اظفار طیب و خشخاش
قبوغی هر برندن ایکی درهم زرنیخ احمر یارم درهم کثیر العابیله قرص ایده لر
بخور بو دخی طبیب مزبورکدر اوکسورکه نافعدر صفتی بودر کونلک و مصطکی
هر برندن اوچ درهم اوچ نوع صندل هر برندن بر درهم اصطرک ولاذن
وگل هر برندن ایکی درهم قرص ایده لر بخور بو دخی طبیب مرقومک مختاریدر
اسکی اوکسورکه نافعدر صفتی بودر قره سکز درهم فراسیون درت
درهم اصطرک و مرصافی و مقل هر برندن اوچ درهم خشخاش قبوغی
و زرنیخ هر برندن بر درهم اجزا ر سحق اولنوب ترمنتی ایله قرص دوزه لر
بخور حیضی ادرار ایدر صفتی بودر مرصافی و اصطرک و مقل هر برندن درت
درهم ایرسا و اسارون و کمون هر برندن اوچ درهم جاوشیر ایکی درهم
فوتنج نهری و جبلی هر برندن بر درهم ترمنتین ایله قرص ایده لر بخور کبده قلعه
معین اولور صفتی بودر لادن و مصطکی و غالیه و قرنفل و بسباسه و اکیر
و خولنجان هر برندن اوچ درهم طوبلق و گل هر برندن برنجق درهم تکه صقالی
و قونذر (?) خایه سی هر برندن ایکی درهم کثیر العابیله قرص اولنه بخور وجع مفاصله

نافعدر صفتی بودر بلین و بیتریه و قره باش و بابادیه هر برندن سکز درهم
مرصافی و اصطرک و عسلبند هر برندن ایکی درهم ترمنتین ایله قرص ایده لر
بخور قاتلقلری یموشادر و شیشلری طاغیدر صفتی بودر مرقشیشا
اون التی درهم بره بولی یکرمی درت درهم مقل و مرصافی و اصطرک و ایرسا هر برندن
درت درهم صافی ترمنتی سیله قرص ایده لر بخور قنک علتنه نافعدر صفتی
بودر زنجفره اون التی درهم اصطرک و عسلبند هر برندن سکز درهم مرصافی و ترنج
قبوغی هر برندن درت درهم صمغ بطم ایله قرص دوزه لر بخور آخر بو دخی علت
معهوده ایچوندر صفتی بودر زنجفره و استقیج و کونلک و مصطکی هر برندن درت
درهم اکیر و زرنباد هر برندن اوچ درهم سندروس ایکی درهم ترمنتین ایله
قرص دوزه لر نوع دیگر زنجفره اون التی درهم لادن ایکی درهم اغاج قاونی
قبوغی درت درهم سلمن بر درهم کونلک و مصطکی و اصطرک و دیکتا ابیض
هر برندن برنجق درهم اسکی تریاق ایله یوغروب قرص دوزه لر و بو قرصلرک
هر بر دانه سی بر مثقال اوله حفظ ایدوب حاجت وقتنده تبخیر اولنه بخور
طیب رایحه سی گوزل بخوردر صفتی بودر عود و لادن و عسلبند هر برندن
ایکی درهم نبات شکری اوچ درهم اصطرک یارم درهم مسک ایکی جگردکن
بخور آخر بونک دخی رایحه سی لطیفدر گل اوتوز ایکی درهم عسلبند اون التی
درهم عنبر اوچ حبه مسک و زباد هر برندن ایکی حبه نبات شکری درت درهم
کثیر العابیله منقر کبی قرص ایده لر شمامهٔ عنبریه اصطرک سکز درهم قرنفل
ایکی درهم عسلبند درت درهم عنبر یارم درهم مسک اون بش بغدای گلابله
یوغروب جمع ایده لر والده طوتوب قوقلیه لر شمامه قلبه و دماغه قوت ویرر
و بازماننده قوقلمسی غایت نافعدر صفتی بودر اصطرک اون ایکی درهم
لادن یارم درهم قرنفل و آق صندل هر برندن اوچ درهم عسلبند ایکی درهم
گل و مرزنجوش هر برندن برنجق درهم و مسک و عنبر هر برندن ثلث
درهم کثیر العابیله یوغروب جمع ایده لر شمامه ایام وباده شمشمای (?) نافعدر
صفتی بودر بالنجی اوتوز ایکی درهم زیت یاغی و تره منتین هر برندن درت
درهم لادن اوچ درهم مرصافی و اصطرک هر برندن ایکی درهم عود
و کافور هر برندن بر درهم عنبر و مسک هر برندن یارم درهم آق بهمن و قزل
بهمن و قرمزی گل و نانه و مرزنجوش و قرنفل و قاقله و آق صندل و قرمزی
صندل و دارچین و جوزبوا هر برندن ثلث درهم گلابله یوغروب شمامه ایده لر

شمامه فراجی حار اولان کسنه‌لره و بازمانده و یازکونلرنده فوقلمسی غایت نافعدر. صنعتی بودر. نیلوفر ولسان ثور چچکی و بنفشه چچکی و کل هر بریندن بر درهم افاج قاوونی قبوغی و اوج نوع صندل هر بریندن بریچق درهم بسباسه یارم درهم کافور و خشخاش تخمی هر بریندن سدس درهم عنبر درت حبه لادن اون التی درهم یوغوروب شمامه‌لر دوزه‌لر **بخور** و بازمانده و هوانک فسادی وقتنده تبخیر اولنمسی نافعدر. صنعتی بودر. عسلبند و اصطرک هر بریندن اون التی درهم قره کونلک و آق کونلک هر بریندن قرق سکز درهم لادن یکمش درهم قرنفل التی درهم جوزک اوتی درت درهم کشنیج و صمغ بطم و اریج یمشی هر بریندن ایکی درهم قره کونلک یاغی یکرمی درت درهم سکوت کومری یاخود اخلامور کومری یوز یکرمی درهم گلاب ایله حل اولمش کثیرا العابیله یوغوروب فتیل بخور ایده‌لر **عمل مسکی صابون** طرابلس صابونی درت یوز درهم قرنفل و آق صندل هر بریندن اون التی درهم عسلبند سکز درهم مسک بش حبه دک اجزا سحق اولنوب و صابونی اوفق اوفق دوغرایه‌لر و مسکی صحیح گلاب ایله حل ایدوب و بر مقدار دهن خزاما اضافه ایدوب مجموعنی بریرده یوغوره‌لر و مراد ایلدکلری کبی صابونلر یاپه‌لر **ایکنجی مقاله‌دن ایکنجی جز** خارجدن استعمال اولنان مثلا یاغلر و مرهملر و طلالر و ضمادلر و بونلره مشابه اولان دوالرین ترکیبی بیاننده‌در. بو دخی بر قاچ فصلی مشتملدر. **فصل** بو فصل دهنلر بیاننده درچچکلردن و اوتلردن و تخملردن و بونلرین غیری مرکب اولنان افاویه‌دن دهن یاپمه‌سنده اطبا بر قاچ طریق بیان ایلدیلر **بری بودرکه** بر مقدار زیت یاغنی بر قاچ دفعه صو ایله غسل ایدوب بعده یوز درهمنه یوز درهم یادخی ارتق مرلو ایلدکلری چچکدن کل و بنفشه هر نه ایسه قیوب یوغوره‌لر و بر شیشه قطعه منر ایچنه یاخود راغزی دار بیوک شیشه‌یه قیوب اغزینی محکم قپایه‌لر بعده فشقیه کومه‌لرکه اطبا اکا بطن فرس تعبیر ایدرلر. اون ایکی کون دور دقده چقاروب یاغنی سوزه‌لر. و بو صوسنی بچه صقوب اته‌لر. و بو یاغه تکرار چچک قیوب بو منوال اوزره عمل تکرار اولنورسه دهن قوی و رایحه طیب اولور **مثلا** دهن ورد یاپمق مراد ایلسک طریق بودرکه غسل اولنمش زیت یاغی یوز درهم اولسه تازه کلدن یوز التی درهم قیوب مرمرهاونده دوکه‌لر و راغزی دار بیوک شیشه‌یه قیوب اغزینی محکم قپایه‌لر و بطن فرسده اون ایکی کون دور دقده نصکره چقاروب بچه صقوب سوزه‌لر. و بو یاغک ایچنه ینه اولکی کبی یوز التی درهم تازه کل قیوب هاونده دوکدکدنصکره ینه شیشه‌یه قیوب بطن فرسه کومه‌لر.

بو منوال اوزره اوچ دفعه تکرار اولنورسه خالص و کامل دهن اولور. ~~[illegible]~~
~~[illegible] ایله نصفکو~~ فقیر دیرکه. اگر دهنده کلک رطوبتی قالورسه صحیح کول اوزرنده یاخود اتشی کونشده رطوبت محو اولنجه دور دوره‌لرکه رطوبت سببیله دهن فاسد اولمیه سائر چچکلرین و تازه نباترین دخی دهنلری بو منوال اوزره عمل اولنور. اما حار و یابس اولان دوالرکه مثلا طوبلق یاغی و قسط یاغی کبیلر عمل اولنده قده زیت یاغنک یوز درهمنه اوتوز ایکی درهم بو دوالردن قویه‌لر **طریق آخر** اگر دهننی یاپمق مراد اولنان دوا طبیعتی رطب دوالردن و چچکلردن ایسه مراد ایلدکلرینی زیت یاغیله و بر مقدار صو ایله صو محو اولنجه قینادوب و سوزوب حفظ ایده‌لر. و اگر یابس دوالردن ایسه بر مقدار ماء ورد ایله زیت یاغیله بله بر مقدار شراب یاخود عرق قیوب مائیت محو اولنجه قیناده‌لر. و سوزوب حفظ ایده‌لر **طریق آخر** مراد اولنان چچک یاخود عنبری هر نه ایسه زیت ایله کونشده قیوب قرق کون دوره بعده سوزوب حفظ اولنه. بو طریق ایله عمل یلاد حاره‌ده اولور. صوق ولایتلرده و قیش کونلرنده اقتضا ایدرسه اول بیان اولنان طریق ایله عمل اولنه **دهن بغنا** معده‌یی قوزدرر. و قوت ویرر. و هضمی قوی ایدر. و قوصمغه و کوکل بولنمه‌سنه نافعدر. صنعتی بودر. نانه اوتوز ایکی درهم زیت یاغی یوز درهم التی کونشده یاخود بطن فرسده سکز کون دور دقدنصکره سوزه‌لر. ینه اوتوز ایکی درهم نانه قیوب بو منوال اوزره اوچ دفعه ایده‌لر. و اگر دهنده نانه‌نک رطوبتی قالورسه بر مقدار خفیف اتشده رطوبت محو اولنجه قیناده‌لر. و حفظ ایده‌لر **دهن افسنتین** معده‌یی و جمیع اعضایی قزدرر. و قوت ویرر. و هضمه معین اولور. و معده‌لری آچر و صوغلجانلری هلاک ایدر. صنعتی بودر. اوتوز ایکی درهم تازه یلینی یوز درهم زیت یاغیله نانه یاغی یاپلدقلری کبی عمل ایده‌لر **دهن مصطکی** ابن ماسویه نکدر. معده‌یه و دماغه و سکرله و مفصللره و جگره قوت ویرر. و اغریلری تسکین ایدر. صنعتی بودر. مصطکی یکرمی درت درهم شراب اوتوز ایکی درهم کل یاغی یوز درهم مصطکی سحق اولنوب مجموعی حمام ماریه‌ده شراب محو اولنجه قینادوب حفظ ایده‌لر **دهن سنبل** ابن ماسویه نکدر. قزدرر. و تفتیح ویرر. و بلکی طاغیدر. دماغ ضعفلرینه و معده‌یه و جگره و طلاقه و بوبرکلره و مثانه‌یه و رحمه نافعدر. و بورونه چکیلسه‌لر دماغی پاک ایدر. صنعتی بودر. سنبل هندی یکرمی درت درهم حرنجوش اون التی درهم عود و انذر و لسباسه و اکیر و دفنه یپراغی و طوپلق و مکه اریغی و قاقله هر بریندن

صو و شراب هر بریندن یکرمی درت درهم زیت یاغی یوز التی درهم مجموعنی صحیح‌یه قیوب اولکیلر کبی عمل ایده‌لر **دهن بادرنک مرکب** بو دخی ابن ماسویه نکدر. طبیعتی اولکیدر استیدر و تاثیری اقوادر. صنعتی بودر. سنبل هندی یکرمی درت درهم

اون ایکی مجموعنی بر مقدار دوکوب التیوز درهم زیت باغی وایکیوز درهم شراب
وایکی یوز درهم صو ایله دهن باقی قالنجه قینادوب وسوزوب حفظ ایده لر **دهن کبر**
جکرده وطلاقده اولان قاتلقلری یموشادر وسده لرینی آچر واستسقانک
مقدمه سنه نافعدر صفتی بودر کبر کوکنک قبوغی سکز درهم ایلغین اغاجی قبوغی
دیراغی وآید تخمی والتون اوتی وطوبلق هر برندن اون التی درهم معتدل آتش ایله
مائیت محو اولنجه قینادوب سوزه لر وحفظ ایده لر **دهن سوسن** قذرر ویموشادر
وطاغیدر معده وکوکس وکلی ومثانه آغریلرینی تسکین ایدر صفتی بودر آق سوسن
چچکی که زنبق دیمکله معروفدر اوتوز ایکی درهم زیت عتیق یوز درهم نانه باغی کبی
عمل اولنه **دهن زنبق مرکب** زنبق چچکی اوتوز ایکی درهم مصطکی واکیر وقسط وکبابه
وقرنفل ودارچین هر برندن درت درهم زعفران اوچ درهم مجموعنی دوکوب کفایت
مقداری صحیح صوده یکرمی درت ساعت اصلده لر بعده ایکیوز درهم زیت باغیله
مائیت محو اولنجه قینادوب سوزه لر وحفظ ایده لر **دهن ایرسا** قذرر وتفتیح ویرر
وتحلیلی قویدر صوقدن اولان آغریلری تسکین ایدر قولنج اغریسنه وکبد وطحال
ومفاصل اغریلرینه نافعدر شیشلری طاغیدر ورم فلغمونی یی اولدورور وقالغمی
یموشادر سراجه یه وتشنجه وفالجه نافعدر صفتی بودر ایرسا یوز درهم وایرسا
چچکی که کوک سوسندر ایکیوز درهم زیت باغی ایکیوز درهم مجموعنی کفایت مقداری
صو ایله صو محو اولنجه قینادوب سوزه لر وتنبیه تکرار بو منوال اوزره ایدرلرسه
دخی قوی اولور **نوع دیگر** ابن ماسویه نکدر بونک تاثیری اولکیدن اقوادر بو علتنه
ذکرلرده استعمالی کثیردر وباسور قانی قیدر صفتی بودر زیت عتیق بیک
درتیوز درهم صو درتیوز درهم ایرسا ایکیوز درهم زنبق چچکی یوز یکرمی درهم طوبلق
والنز هر برندن یکرمی درت درهم لسان ثور کوکی اون التی درهم دارچین وسنبل
وعسلبند هر برندن سکز درهم مجموعنی بر صحیح یرده بش کون اصلدوب
بعده صو محو اولنجه قیناده لر وسوزوب حفظ ایده لر **دهن شبث** طوسنغ اوتی
باغیدر محللدر مساماتی آچر واغریلری تسکین ایدر وسیتمه لرین اوشتمه سنی دفع
ایدر صفتی بودر طوسنغ اوتی اوتوز ایکی درهم زیت باغی یوز درهم نانه باغی کبی
عمل اولنه **دهن خیری** شبوی باغیدر سکز اغریلرینی وکلا ومثانه ورحم اغریلرینی
تسکین ایدر وقاتلقلری یموشادر صفتی بودر صاری شبوی چچکندن نانه باغی
یاپدقلری کبی عمل اولنه **دهن زعفران** سکز اغریلرینی تسکین ایدر وقاتلقلری
یموشادر وفلجه وتشنجه ورحم اغریسنه نافعدر صفتی بودر زعفرانه سکز درهم [illegible]

[illegible]

درت درهم قاقله طقوز درهم اکیر سکز درهم اجزا سحق اولنوب کفایت مقداری
سرکه ایله التی کون بر صحیح یرده اصلده لر بعده یوز التی درهم زیت باغیله سرکه محو
اولنجه قینادوب سوزه لر وحفظ ایده لر **دهن جند بیدستر** قندز خایه سی باغیدر
صوقدن اولان دماغ وسکر مرضلرینه وفلجه وتشنجه ولقوه یه نافعدر صفتی بودر
جند بیدستر واصطرک وقاصنی وفرفیون وسلیخه وزعفران وجاوشیر وکبابه وسنبل
هندی وقسط هر برندن ایکی درهم ابهل وجاقرجا وطوبلق وکمه آریغی ودارفلفل
وبوره هر برندن ایکیشر درهم زیت باغی درتیوز درهم شراب ایکیوز درهم اجزا
سحق اولنوب حمام ماریه ده بر قاچ کون دوردقدنصکره شراب محو اولنجه قینادوب
وسوزوب حفظ ایده لر **دهن سذاب** سذف باغیدر آچیجی ویموشادیجی
وطاغیدیجیدر اغریلری تسکین ایدر خصوصا کلی ومثانه ورحم اغریلری اوله وقولنج
ریحی یه سورتکله واحتقانه قولنغله باغی وسکر اغریلرینه وفلجه وتشنجه دخی نافعدر صفتی بودر
تازه سذف اوتوز ایکی درهم زیت عتیق یوز درهم ذکر اولنانلر کبی عمل اولنه **دهن**
قسط ابن ماسویه نکدر قوتی یجیدر آچیجیدر سکرلره وباتق اتلرینه ومعده یه قوت ویرر
وداء الثعلبه که دکوحرضی درلر نافعدر صفتی بودر قسط مر اون التی درهم سلیخه سکز
مرزنجوش بری درهم زیت باغی ایکیوز شیرلغن باغی اوچیوز درهم کفایت مقداری
شراب ایله شراب محو اولنجه قینادوب وسوزوب حفظ ایده لر **دهن فلفل** ابن ماسویه نکدر
صرعه وفلجه وتشنجه ورعشه یه وصوقدن اولان وجع مفاصله وعرق نسایه وکلی ومثانه
ورحم اغریلرینه نافعدر سده لری آچر وطاشلری پاره لر صفتی بودر آق بیبر وقره بیبر
ودار فلفل هر برندن یکرمی درت درهم بش دورلو هلیله هر برندن یدیشر درهم
کرفس کوکی ورازیانه کوکی هر برندن درت درهم سکبینج وجاوشیر وزرنیخ ابیض
هر برندن ایکیشر درهم زبد ایکی درهم زنجبیل اوچ درهم زوفا وتانه سذف
هر برندن بر قبضه مجموعی کفایت مقداری خشته صو ایله قینایوب سوزه لر وایکیوز
درهم دهن خروع ایله صو محو اولنجه قینادوب حفظ ایده لر **دهن فرفیون**
ابن ماسویه نکدر دماغده وسکرده اولان امراض بارده یه واسکی باش اغریسنه
وشقیقه یه ووجع مفاصله وکبد وطحال اغریلرینه نافعدر صفتی بودر فرفیون درت
درهم شبوی باغی وشراب هر برندن قرق درهم شراب محو اولنجه قینادوب
وسوزوب حفظ ایده لر **دهن نرجس** انزر باغیدر ابن ماسویه نکدر سکرلرده
ومفصللرده اولان امراض بارده یه نافعدر یللری طاغیدر وکلی ومثانه اغریسنه
وقولنجه نافعدر صفتی بودر انزر کوکنی طاش هاونده دوکه لر والتی درهمنه التی درهم

شیردغن ویکرمی بش درهم شرابله شراب محو اولنجه قینادوب سوزه لر وحفظ
ایده لر **دهن مرزنجوش** صوقدن اولان دماغ وسکر مرضلرینه وفلجه وتشنجه ولقوه یه
وقولنج اغریسنه وکورلکده سنه نافعدر بلغمی طاغیدر وحیضی آقیدر صفتی بودر مرزنجوش
درت قبضه زیت یاغی اوچیوز درهم نانه یاغی کبی عمل اولنه **دهن خشخاش** ابن ماسویه تکدر
اتسی مرضلره نافعدر آغریلری تسکین ایدر واویقو کتورر صفتی بودر خشخاش قبوغی ویپراغی
وچچکی هربرندن یکرمی درهم زیت یاغی یوزیکرمی درهم مجموعنی حمام ماریه ده یاخود اتسی
کونشده سکز کون دوروب بعده رطوبت محو اولنجه قینادوب وسوزوب حفظ ایده لر
دهن لفاح اسکندرنیلی نیقوله تکدر اسیدن اولان باش اغریسنه وسهره
مبتلا اولنلرک بورننه وآیقلرینک التنه سورتکله اویقو کتورر صفتی لفاح اوتوزاکی
درهم بنج عصارهسی اون التی درهم خشخاش عصارهسی یکرمی درت بنفشه عصارهسی
وبالدران عصارهسی وافیون واصطرک هربرندن سکز درهم زیت یاغی اکیوز درهم
مجموعنی برصیجق یرده اون کون دوردقدنصکره عصارهلر محو اولنجه قینادوب سوزه لر
وحفظ ایده لر **دهن بابونج** صیجقدن وصوقدن اولان اغریلری تسکین ایدر قولنجه
ومفاصله نافعدر رادع ومحللدر ماده نک انصبابنی دفع ایدر ونضج ویرر مسامانی
آچر وسوء مزاجی اصلاح ایدر وجمیع امراض عصبیه نافعدر صفتی بودر بابادیه چچکی
اوتوزاکی درهم زیت یاغی اکیوز التی درهم حمام ماریه ده یاخود اتسی کونشده اوتوز
قرق کون دوروب سوزه لر وحفظ ایده لر **دهن سفرجل** ابن ماسویه تکدر قابضدر
ومبرددر معدهیه وکبده قوت ویرر ذوسنطاریایه وسحجه وذخیره نافعدر ترلمکی
منع ایدر صفتی بودر ایوانک آبی وعصارهسی هربرندن قرق سکز درهم زیت
یاغی اوچیوز درهم اون بش کون مقداری صیجق یرده دوروب بعده رطوبتی
محو اولنجه قینادوب وسوزوب حفظ ایده لر **دهن آس** مرسین یاغیدر دماغه
وسکره وقلبه ومعدهیه قوت ویرر صفتی بودر مرسین یپراغنی دوکوب یوز درهم
عصارهسنه اکیوز درهم زیت یاغی قتوب عصاره محو اولنجه قینادهلر وآتشدن
اینجک زبان سکز درهم لادن ضم ایده لر **دهن حب آس** مرسین تخمی یاغیدر
مبرد وقابضدر حیضه علتنه وذوسنطاریایه وآتش یقیده وغنه وال وآیق ومقعد
جلنه سنه نافعدر صفتی بودر مرسین تخمنی دوکوب عصارهسنی آلهلر وزیت یاغیله
مقدم ذکر اولندوغی کبی عمل اولنه **دهن وردعامه** مبرد وقابضدر احتقانلرده
وهر محلده استعمال اولنور صفتی فصلک آولنده بیان اولنمشدر **دهن بنفشه**
مبرددر صیجقدن اولان اغریلری تسکین ایدر بودخی گل یاغی کبی بنفشه چچکندن عمل

اولنه **دهن نیلوفر** مبرددر اسیدن اولان باش اغریسنه نافعدر واویقو کتورر ومزاجی
تعدیل ایدر بویاغک بوردتی گل یاغندن زیاده در خشخاش یاغندن اکسکدر صفتی
گل یاغی یاپدقلری کبی اوچ دفعه تکرار اولنه **دهن زهر کرم** اوزم چچکی یاغیدر وقابضدر
معدهیه وقلبه قوت ویرر صفتی اوزم یاشنوز قورق اولمزدن مقدم چچکندن آلوب
ذکر اولنان یاغلر کبی عمل اولنه **دهن نرجس** نرکس چچکی یاغیدر قاتقلری یموشادر
وصوقدن اولان باش اغریسنه نافعدر صفتی بودر نرکس چچکندن بابادیه یاغی
یاپدقلری کبی عمل اولنه **دهن یاسمین** قذریجی ویموشدیجی وطاغیدیجیدر بودخی گل
یاغی کبی عمل اولنه **دهن زهر اقطی** مرور چچکی یاغیدر یموشادیجیدر ولیوزده اولنه
لکهلری گیدررر وسدهلری آچر وجگره قوت ویرر ووجع مفاصله نافعدر صفتی
بودر مرور چچکندن اوتوزاکی درهم زیت یاغی یوز درهم نانه یاغی کبی عمل اولنه
دهن حنظبانا صوغلجانی قار وسدهلری آچر وضربهیه وسقطهیه نافعدر صفتی
بودر برمقدار حنظبانایی مرمرهاونده دوکهلر وبرابری زیت یاغیله قرق گون گونشده
قینایوب سوزه لر وحفظ ایده لر **دهن تبغ** جربه وحکهیه ویارهلره وجراحه
ووجع مفاصله نافعدر صفتی بودر تازه توتون یپراغنی دوکوب عصارهسنی آلهلر
وبرابری زیت یاغیله عصاره محو اولنجه قینادوب حفظ ایده لر **دهن بلسمین**
دهن غباره دخی تسمیه اولنور ترکیده قنقهه دیمکله معروفدر یارهلر ایچون مجرب دوادر
فلغمونی کبی اتسی شیشلره وممهلرده اولان سرطانه وحمرهیه اولان شیشلره ویارهلره
نافعدر وباسور اغریسنی تسکین ایدر بغرسق یارهلرینه وآتش یقیده وغنه وسکراده
اولان یارهلره نافعدر صفتی بودر بلسمینا چچکنی برابری زیت یاغیله دوکوب
اوتوز گون مقداری گونشده یاخود بطن فرسده قینادهلر وسوزوب حفظ ایده لر
دهن عقرب ابن ماسویه تکدر کلی ده ومثانه ده اولان طاشلری پارهلر کرک
سورتکله وکرک زراقه دیدکلری آلت ایله قضیبه آقتغله اولسون نافعدر صفتی بودر
اوتوز عدد عقربی اکیوز درهم بادم یاغیله اتسی گونشده قویوب قرق گون مقداری
دوردقده سوزوب حفظ ایده لر **نوع دیکر ترکیب مرکب** بودخی ابن ماسویه تکدر
طاشلری پارهلر وزهرلره ووبایه نافعدر صفتی بودر زراوند مدحرج وجنطیانا
وطوبیق وکبره کوکی قبوغی هربرندن سکز درهم آجی بادم یاغی یوز درهم عقرب یکرمی
عدد گونشده اولکی کبی عمل اولنه **دهن نمل** قرنجه یاغیدر قاسقلره سورتکله جماعه
قوت ویرر صفتی بودر برمقدار قرنجهیی زیت یاغیله قرق گون مقداری گونشده
قینادوب وسوزوب حفظ ایده لر **دهن هیوفاریقون** مشهوردر یارهلری

اوکلر خصوصا سکرلرده اوله وآتش یقیدوغنه وکلی ومثانه اغریلرینه نافعدر بولی
آقیدر صنعتی بودر هیوفاریقون چچکی یکرمی درت درهم اوجیوز درهم شرابده اوچ
کون اصلده لر بعده قینادوب سوزه لر تکرار تازه هیوفاریقون چچکی قیوب بومنوال
اوزره اوچ دفعه ایده لر بعده زمنتین وزیت یاغی هر بریندن یکرمی درت درهم
زعفران ثلث درهم مجموعنی بریره قیوب شراب محو اولنجه قینادوب سوزه لر وحفظ
ایده لر **دهن مسک** نیقوله نکدر قدرمق ایچون استعمال اولنور صوقدن اولان
مرضلره فلج وتشنج وصرع کبیلره ومعده وکوکس وقولنج اغریلرینه وعسر بوله
نافعدر وبعضی ضمادلرده دخی استعمال اولنور صنعتی بودر بسباسه وقسط
ومصطکی هر بریندن یکرمی درت درهم اصطرک وترصافی وزعفران ودارچین
هر بریندن اون ایکی درهم کبابه وقرنفل ومقل هر بریندن سکز درهم جوزبوا درت
عدد مسک التی درهم زیت یاغی سکز یوز درهم چشمه صویی اوچیوز درهم مسکدن
ماعداسی سحق اولنوب زیت وصو ایله صو محو اولنجه قینادهلر وسوزوب مسک
دخی کلاب ایله حل اولنوب اضافه اولنه وبر مقدار آتشه قیوب بعده حفظ اولنه
دهن ثعلب دلکو یاغیدر وجع مفاصله ونقرسه وصوقدن اولان سکر مرضلرینه
نافعدر صنعتی بودر بر دلکویی بوغزلیوب قارننی یاره لر ودبغ سقلرین چقاروب
پاک ایده لر بعده طورق اوتی وکلک هر بریندن یوز درهم زیت یاغی درتیوز
درهم طوز یکرمی درت درهم طوزلو صو یاخود دریا صویی اوچیوز درهم مجموعنی صو
محو اولنجه قینادوب دیکجه سوزوب حفظ ایده لر **دهن زهر بوصیر** صغر قوروغی
چچکی یاغی وجع مفاصله ونقرسه نافعدر وباسور اغریسنی تسکین ایدر صنعتی بودر
صغر قوروغی چچکندن آلوب کل یاغی یاپدقلری کبی عمل اولنه **دهن اصطماحیقون**
اخلاطدن پاک ایدیجی یاغ دیمکدر قاطن نام طبیبک مختاریدر معده مرضلرینه
نافعدر قوت ویرر وقوتدر صنعتی بودر یلین بر قبضه قرنفل وصاری صندل
هر بریندن ایکی درهم کل وبسباسه هر بریندن یارم درهم مصطکی ایکی بچوق درهم
زیت یاغی یوز درهم شراب التی درهم مجموعی شراب محو اولنجه قینایوب
سوزیله وحفظ اولنه **دهن ضفدع** قورباغه یاغی اصیدن اولان مفاصل اغریلرینه
وتشیشلره وحماء محرقه یه نافعدر شقیقه لره واذنه سور مکله اویقو کتورر صنعتی
بودر برقاج عدد قورباغه یی کفایت مقداری زیت یاغیله قورباغه ارینجه قینادوب
وسوزوب حفظ ایده لر **دهن مشمش** دا غدجی ومیوشادجیدر جمیع آغریلری
تسکین ایدر صنعتی بودر تازه قرقفه دوکلی کوکی وسمز قتیق کوکی وتازه خطمی کوکی هر بریندن

برابر طاش هاونده دوکوب کفایت مقداری زیت یاغیله اتی کوندده
برآی مقداری دوروب بعده رطوبتی محو اولنجه قینادهلر وسوزوب حفظ ایدهلر
دهن بوبولیون قواق یاغی مفاصل ونقرس اغریلرینی تسکین ایدر واویقو کتورر
صنعتی بودر قواق اغاجنک اول بهارده هنوز طومر قلنوب فلسلری اچلدقده
اوچیوز درهم آلوب مرمر هاونده دوکه لر بعده یدی یوز درهم زیت یاغی درتیوز
درهم شراب ایله یدی کون هر صبح بر یرده دوره بعده شراب محو اولنجه قینادوب
وسوزوب حفظ ایده لر **دهن فاغیه** قناچچکی یاغی قزدرجیدر سکر مرضلرینه
ورحمه وذات جنبه وخناقه نافعدر وقللری سیاه ایدر صنعتی بودر قنا چچکندن
کل یاغی یاپدقلری کبی عمل اولنه **دهن لوز مر** آجی بادم یاغی سدهلری آچر وتیلری آغیدر
وقاتلقلری یموشادر وکلهلری ازاله ایدر وقولق اغریسنه نافعدر صنعتی بودر
بر مقدار آجی بادمی دوکوب قاوورهلر وبر مقدار کلاب سربوب منکنهده
صقهلر بو منوال اوزره یاغ چیقدوغی مرتبه یه دک تکرار اولنه **دهن نوی**
المشمش زردالو چکردکی یاغی سدهلری آچر وباسور اغریلرینی وشیشلرینی
وتحلیل تسکین ایدر بوکرک ومثانه علتلرینه نافعدر طریق استخراجی بادم یاغی کبیدر
دهن بان بدنده اولان لکهلری کیدرر ونمره کوبیه وحکه وقولق اغریسنه
وکورلدوسنه نافعدر طبیعتی اسهال ومعده یی کوشلدر طریق استخراجی بادم
یاغی کبیدر **دهن جوز** یللری وشیشلری طاغیدر وقاتلقلری یموشادر ونمره کوله
وحکیه نافعدر طریق استخراجی مذکورلر کبیدر **دهن نارجیل** هندستان قوزی
یاغی سکر اغریلرینه وکوکس اغریسنه وآق چکره وادکسورکه نافعدر صوقی
کوزل ایدر وسمردر ومنی یی زیاده ایدر بونک دخی عملی ذکر اولنان کبیدر **دهن**
بزرخشخاش حمالرین حرارتنی کیدرر واویقو کتورر واوکسورکه نافع ونوازل
دافعدر طریقی آق خشخاش تخمندن بادم یاغی کبی استخراج اولنه **دهن**
حب القرع قبق چکردکی یاغی قارنده اولان حلوی تسکین ایدر وحمار محرقه یه
وحرقة البوله نفعی عظیمدر طریقی قبق چکردکنی اتیلیوب بادم یاغی کبی یاغی چقاره لر
دهن حب خروع کنه تخمی یاغی حکه وپارهلره ومقعد شیشلرینه وباسوره
نافعدر رحم یللرینی داغیدر وقولق اغریسنی تسکین ایدر وصوغلجانی هلاک
ایدوب اسهال ایدر عملی مذکورلر کبیدر **دهن لوز حلو** طتلو بادم یاغی کوکس
وقصبه ریه نک سرتلکنی یموشدر واوکسورکه نافعدر سل مرضنه ودق خستلا
اولنلرین غدالرنده استعمال اولنور کلی ومثانه مرضلرینه وحرقة البوله نافعدر طریق

استخراجی آجی بادم یاغی کبیدر دهن سمسم صوصام یاغی سمز دیجیدر و منی یی
زیاده ایدر و کوکسی و آق جکری یموشادر عملی ذکر اولنان کبیدر دهن بزر بطیخ
قاربوز چکردکی یاغی تبرید و ترطیب ایدر و بولی آقیدر عملی مذکور کبیدر دهن
بزر کتان بزر یاغی سکر مرضلرینه و مفصللره و بواسیره و مقعد شیشلکلرینه نافعدر
و بوندن فتیل و طلی مرهم یاپسه لر بواسیره نافعدر و تازه چقمش یاغندن بر کرمی درت
درهم ایچسه لر اوکسورکه و ذات جنبه و ضیق نفسه نافعدر دهن بزر فجل تورب
تخمی یاغی ثمره کوکره و کجیکه نافعدر و بدنده اولان کهله بی قرار عملی مذکور کبیدر دهن
بزر بنج حارین حراتنی تسکین ایدر و باشه سوریلکله اویقو کتورر دهن حب اترج
اغاجی قاوونی چکردکی یاغی وجع مفاصله نافعدر کلیده و مثانه ده اولان طاشلری یاره لر
و صوقلجی بی قرار و بایه و زهرلو الجیلره نافعدر عملی مذکور کبیدر دهن نوی القراصیا
کراس چکردکی یاغی بکلری ازاله ایدر مفاصله نافعدر بولی آقیدر و طاشلری یاره لر عملی
مذکور کبیدر دهن فستق کبده و کلی اغریلرینی تسکین ایدر و کوکس مرضلرینه و اوکسورکه
نافعدر و آدمی سمز دوب منی یی زیاده ایدر عملی بادم یاغی کبیدر دهن حب الغار
دفنه تخمی یاغی قذر یکی و اچیجی در بیلری داغیدر و قولنج و رحم و مثانه اغریلرینی دفع ایدر و
صوقدن اولان یکر و مفاصل اغریلرینه نافعدر دهن بندق فندق یاغی ستده لری
آجر جکره قوت ویرر کوکس مرضلرینه و اوکسورکه نافعدر و زهرلری دافعدر دهن
حب قرطم عصفور تخمی یاغی استسقانک مائیتنی اسهال ایدر ربو علتنه و ضیق نفسه
و قولنج اغریسنه نافعدر بو یاغلرین طریق استخراجی بادم یاغنک استخراجی کبیدر

فصل بو فصل تقطیر ایله استخراج اولنان دهنلرین عملی بیانده در طریقی بودرکه
یاغنی چقرمق مراد اولنان نبات تازه ایسه اوزرینه بر مقدار صو سیر ویوب
واکر قوری ایسه زیاده جه صو ایله بطن فرسده یاخود بر صبحق یره قیوب اون بش
کون مقداری دوره تعده قرعه و انبیق ایله تقطیر اولنوب و تقطیر اولنان صونک
اوستنه کلن دهنی صودن آیروب حفظ ایده لر واکر چچکلردن دهن چقرمق مراد
اولورسه دیلدکلری چچکک یوز درهمنه اون ایکی درهم طتلو بادم یاغی و سکز درهم عرق
قیوب اون بش کون بطن فرسده یاخود حمام مارینده دوره قد نصکره تقطیر اولنه
و دهنی آلوب حفظ ایده لر جمیع نباتاتک و چچکلرین مثلا نانه و لیمون و صعتر و اکلیل
و بادیه و بنفشه و قره بش و کلک و زرده چوب و بونلرین غیری دوالرین
دهنلری ذکر اولنان طریق اوزره استخراج اولنور و دخی کرکنانوس طبیب آخر
طریق بیان ایلدی بودرکه مرلو اولنان نباتلردن و چچکلردن آلوب یوز درهمنه التی

درهم بخور صوبی یاخود مقطر صو قیوب بر قاج کون بر صبحق یرده دوره قد نصکره تقطیر
اولنوب دهنی صودن آیروب حفظ ایده لر دهن بصل زکتور مک ایجون در
و بایه و طاعونه نفعی عظیمدر بر مقدار شربتی بر درهمدر صفتی بودر بر مقدار بیاض
صوغانک ایجنی چقاروب زیاق طولدوره لر و صبحق کول ایجنده بشوره لر بعده
حرم هاونده دوکوب تقطیر ایده لر و دهنی مقطردن ایروب حفظ ایده لر دهن
قسوس صر مشق یاغی صوقدن اولان مفاصل اغریلرینه نافعدر بولی و حیضی
آقیدر و کلیده و مثانه ده اولان طاشلری یاره لر صفتی بودر صر مشغک دالیله
و تخمیله حرم هاونده دوکوب مقدم ذکر اولنان کبی عمل اولنه دهن بزر خس مارول
تخمنک یاغی تبرید و ترطیب ایدر و سیلانمنی کهربل صوقلوغی درلر نافعدر و اویقو
کتورر صفتی بودر مارول تخمنی بر مقدار دوکوب کلابله صبحق یرده بر قاج کون
تخمیر ایتدکد نصکره تقطیر ایدوب دهنی آله لر دهن غیاقو بیغیر اغاجی یاغی ذرنک
علتنه و بایه عز باره لره و وجع مفاصله نفعی عظیمدر و یاره لری اوکلدر و فاسد
رطوبتلری قورودر اکثر یا فلج علتنده استعمال اولنور صفتی بودر بیغیر اغاجنی
تور بونیه لر و ذاتهسندن مرلو اولنان مقدار قطره مبزه قیوب اوزرینه درت ریق
جقنجه عرق و بر مقدار ملح طرطیر قویه لر و ایکی کون بر صبحق یرده طوره بعده عرقی سوزوب
ینه تکرار عرق قیوب بو منوال اوزره لوندن بر شی قالمینجه تکرار ایده لر بعده عرقلر
بریره جمع اولنوب نار معتدله ایله تقطیر اولنه تا کیم تقطیر اولنوب دهن قرعه نک
دبنده باقی قالور آلوب حفظ ایده لر قانون استخراج ادهان الصموغ صمغلرک
دهنلرینی چقرمده قاعده بودرکه مراد اولنان صمغک یوز درهمنه اون ایکی درهم عرق
قیوب بر هفته بطن فرسده تعفین اولنه ندنصکره مائل الرقبه ایله که انسطورطه دینمکله معروف
آلت ایله تقطیر اولنه و بعضیلر یوز درهم صمغه ایکیوز درهم کلاب و بر مقدار ملح طرطیر
قیوب بطن فرسده تعفیندن صکره تقطیر ایده لر اول صو تقطیر اولنور بعده
دهن تقطیر اولنور دهنی صودن آیروب حفظ ایده لر جمیع صمغلرین مثلا کهربا و غیلبند
و ترمنتی و بونلرین غیری کبیلر کذلک افاویه نک مثلا دارچین و قرنفل و انیسون
کبیلرین دهنلری ذکر اولنان طریق اوزره استخراج اولنور دهن مصطکی معده یه
و جمیع اعضایه قوت ویرر و هضمی قوی ایدر و سکر مرضلرینه نفعی عظیمدر یاره لره
و جبانره نفعی دهن بلسان کبیدر طریقی بودرکه مرلو اولنان مقدار مصطکی یی
شراب ایله حمام مارینده قینادوب بعده تقطیر ایده لر و مقطردن دهنی آیروب
حفظ ایده لر دهن بلسان صناعی بو دهنک قوتی دهن بلسان طبیعینک

قوتی کبیدر صفتی بودر ترمنتی یوز درهم دفنه تخمی اوتوز ایکی درهم قاصنی یکرمی درت
درهم صمغ عربی اوتوز ایکی درهم کوندلک ومرصافی وصرمشق صمغی وعود هر بریندن
یکرمی درت درهم خولنجان وقرنفل وقره قوز وجوز بوا ودارچین وزرنباد وزنجبیل
ودیکتاموابیض هر بریندن سکز درهم مسک وعنبر هر بریندن بر درهم مجموعنی دوکوب
التیوز درهم سکین عرق ایله طقوز کون بر صجق یرده تعفین ایدوب بعده
تقطیر ایدهلر ابتدا بر مقدار دهنله صو تقطیر اولنور بعده بر سیاه شی تقطیر اولنور
اکا ام بلسان درلر بعده دهنی صودن ایروب حفظ ایدهلر صونک فوائدی بودرکه
کوزه قوت وجلا ویرر ومعده وکبد آغریلرینی تسکین ایدر ونوازله واسکی اوکسوروکه
وسکر مرضلرینه فائده سی عظیمدر وام بلسان تسمیه اولنانک فوائدی بودرکه
لجیکه وبرصه وقروح جبثیه یه سورلکله نفع ویرر ودهنک فوائدی بودرکه بردیهم
استعمال اولنسه ظاهرده وباطنده اولان یارهلری اوکلدر واغریلری تسکین ایدر
وذات الجنبه ونزلهلره واوکسوروکه نافعدر وتازه یارهلری واسکی یارهلری قنغی
عضوده اولورسه اولسون سورلکله اوکلدر وقانلقلری وشیشلری یموشادر
اسی شیشلره وصوق شیشلره خاصیتله فائده ایدر دهن بلسان آخر بولی آقیدر
وطاشلری پارهلر ودبلری طاغیدر وصوغلجانی هلاک ایدر قلنجه وتشنجه ولقوه یه
لجکله وسورلکله نافعدر وجع مفاصله وعرق النسایه دخی نافعدر وجمیع قرحهلری
ویارهلری اوکلدر صفتی بودر ترمنتی یوز درهم زیت عتیق قرق سکز درهم دفنه
یاغی یکرمی درت درهم دارچین وسنبل هر بریندن اون التی درهم سحق اولنمش
کرمه التمش درت درهم دوکولمک اجزالر دوکلوب مجموعنی بریره قارشدرهلر وتقطیر
ایدهلر دهن بلسان آخر روما شهرنده ترکیب اولنمشدر جمیع یارهلری وچبانلری
اوکلدر بودهنک فائده سی تریاق ومثر فائده سی کبیدر دهن بلسان طبیعی یه بدل
ترکیبلرده استعمال اولنور خصوصا تریاقه قونمزده بی نظیردر بلاد افرنجیهده مستعمل
ومختار اولنان دهن بودر بلسان صناعینک اشرفی بودر صفتی بودر مرصافی
وصبر وسنبل هندی ودم الاخوین وکوندلک وموميا وجاوشیر وکبابه ومقل
واشق وانزروت وزعفران ومصطکی وصمغ عربی واصطرک هر بریندن ایکیشر
درهم لادن وجندبیدستر هر بریندن ایکیشر درهم مسک یارم درهم ترمنتی
جمله اجزادن اغری اوله دوکولمکه دوکلوب مجموعنی بریره قارشدرهلر وتقطیر ایدهلر
دهن بلسان آخر قالوبیوس نام جراحک مختاریدر جمیع یارهلری وجمیع اوق
وقلیج وطوب وتوفنک یارهلرینه نافعدر صفتی بودر ترمنتی اون التی درهم زرباغی

یوز درهم راتینج قرق سکز درهم کوندلک ومرصافی وصبر ومصطکی وانزروت هر بریندن
یکرمی درت درهم بسباسه وعود هر بریندن اون التی درهم زعفران درت درهم
مجموعنی بریره جمع اولنوب تأمل الرقیه ایله تقطیر اولنه دهن بلسان آخر بودخی
جراح مزبورک ترکیبیدر منافعی اولکینک منافعی کبیدر صفتی بودر
ترمنتی یوز درهم کوندلک ومرصافی ومصطکی وانزروت هر بریندن سکز درهم
سحق اولنجق سحق اولنوب مجموعنی قرق سکز درهم عرق ایله برقاچ کون تخمیر
ایتدکدنصکره تقطیر ایدهلر دهن بلسان آخر تازه تازه لرین انواعنه نافعدر
بر مبارک یاغدر صفتی بودر بشمش مرطه آقی یوز درهم ترمنتی یوز اون ایکی
درهم مرصافی یکرمی درت درهم اوسطوبرطه ایله تقطیر اولنه دهن بلسان
انتیمونی یاره خرشدیده یارهلره وسرطانه واکلیه واسکی ناصورلره نافعدر صفتی
بودر انتیمون یکرمی درت درهم سلمن اون ایکی درهم عسل قرق سکز درهم مجموعنی
اوسطوبرطه یه قیوب تقطیر ایدهلر فصل بو فصل مرهملر بیاننده در مرهم اغریپا
اسکندریه لی نیقوله تکدر اغریپا تسمیه سنه سبب بودرکه ملک فلسطینک
اسمی اغریپا اولمغله اکا نسبت اولنمشدر فوائدی قتی ویموشق شیشلره ومعده
وکبد وطحال اغریلرینه وکلی یه ومثانه یه نافعدر بلغمی داغیدر وقارننه سورلکله
طبیعتی تلیین وبولی ادرار وسدهلری تفتیح ایدر صفتی بودر سمز قتق کوکی ایکیوز
درهم قرعه دوکلکی کوکی یوز درهم آطه صوغانی التی درهم ایرسا یکرمی بش درهم
ایرلتی ویرحوری ودموردیکنی هر بریندن اون التی درهم مجموعنی طاشده وینده
دوکوب درتیوز درهم زیت یاغنده سکز کون دوردقدنصکره رطوبتی محو اولنجه
قینادهلر وسوزهلر بعده یوز یکرمی درهم بالموم ایله اریدوب مرهم ایدهلر
مرهم الاباصطرو لسان لاطنده الاباصطرو اجاری توغنندر مرمرهمی جمیع
باش اغریلرینه نافعدر نه سببدن اولورسه اولسون وجمیع آغریلری تسکین ایدر
صفتی بودر بادیه عصارهسی اوتوز ایکی درهم کل عصارهسی وخطمی کوکی عصارهسی
هر بریندن اون التی درهم سدف عصارهسی وتیونقه عصارهسی هر بریندن
اون ایکی درهم کل یاغی یوز یکرمی درهم سحق اولنمش الاباصطرو یکرمی درت درهم
عصارهلر محو اولنجه قینادوب کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدهلر
مرهم اسفیداج آتش لقیدغنه وحمریه وچیچکه وطوزلو بلغمه نافعدر وجمیع
یارهلرین حرارتنی تسکین ایدر صفتی بودر غسل اولنمش مردهسنک درت
درهم مغسول اسفیداج یکرمی درهم بیاض بالموم یکرمی سکز درهم کل یاغی التمش

درت درهم بیرطه آقی درت عدد مجموعنی رسم اوزره مرهم ایده لر **مرهم کافور**
حرارتلی یاره لرین حرارتنی تسکین ایتمه‌ده اولکیدن قویدر مزبور علتلره بودخی
نافعدر صفتی بودر کل یاغی یوز درهم بیاض بالموجی یکرمی درت درهم کافور
ایکی درهم بونلری اریدوب آتشدن ایندیره لر بعده یوز درهم سحق اولمش
اوسفیداج والتی عدد یمورطه آقی قیوب صووینجه قرشدیروب مرهم ایده لر
مرهم جمیع اغریلری تسکین ایتمه‌ده بی نظیردر صفتی بودر زنبق یاغی قرق سکز
درهم طورق اوتی یاغی وبابادیه یاغی وقاز یاغی وطاوق یاغی هر برندن
اون التیشر درهم طتلو بادم یاغی سکز درهم کفایت مقداری بالموجی ایله
مرهم ایده لر **مرهم حواریون** بو مرهمه حواریون تسمیه سنه سبب بودر که حواریونک
عددی کبی بودخی اون ایکی جزدن مرکب اولدوغندن بو وجهله تسمیه اولنمشدر
فوائدی اسکی ویکی اولکلو یاره لره وچبانلره ونواصیره نافعدر پاک ایدوب
اکلدر وقوودر صفتی بودر زرمنتی وراتینج وبالموجی وجادراوشغی هر برندن یکرمی
درت درهم زراوند طویل وکوندلک ومقل هر برندن التی درهم مرصافی وقاقنی
هر برندن درت درهم جاوشیر وزنجار هر برندن ایکی درهم مرده سنک طقوز
درهم زیت یاغی الکیوز درهم قیش کونلرنده یابلورسه اوچیوز درهم اوله صمغلر
کفایت مقداری سرکه ایله اریدوب وسحق اولنه جقلر سحق اولنوب رسم اوزره
مرهم اولنه **مرهم اریقون** اسکندریه لی نیقوله نک مختاریدر امراض بارده نک
جمیعنه فلج وتشنج ولقوه کبیره وصرعه ومعده اغریسنه وقارن اغریسنه
وصوقدن اولان رحم علتلرینه ووجع مفاصله ونقرسه وفرنک علتلرینه نافعدر
وسمه لرین دترمسنی کسر بو مرهم سکین مرهملردندر صفتی بودر زبرتیه ومرزنجوش
ویلان یصدوغی کوکی وجبق وقرغه دولکی کوکی وسدف هر برندن اوتوز
التی درهم دفنه یپراغی ودیش اوتی وابهل وسمز قبق کوکی هر برندن یکرمی درت
درهم طباق التمش درت درهم مازریون یپراغی یتمش ایکی درهم قرغه دولکی
یپراغی ویاربوز هر برندن قرق سکز درهم مصطکی وکوندلک هر برندن یدی
درهم عاقرقرحا وفرفیون وزنجبیل وبوره هر برندن سکز درهم سدف یاغی
اون ایکی درهم نفط یاغی سکز درهم دفنه یاغی وایو یاغی هر برندن یکرمی درت
درهم ساده یاغ اوتوز ایکی درهم زیت یاغی بشیوز درهم نباتر طاش یاوده
دوکلوب کفایت مقداری شراب وزیت یاغیله طقوز کون دوروب دقدنصکره
شراب محو اولنجه قیناده لر بعده سوزوب سائر دهنلرله بله یوز یکرمی درت درهم

بالموجی بریره قیوب اریده لر وسائر اجزالر دخی دوکلوب والنوب الجینه
قرشدیره لر مرهم ایده لر **مرهم غرطینسا** ابن ماسویه نکدر معده اوزرینه سورسلر
قوصدورر وکوبکه سورسلر اسهال ایدر مسهل دوا استعمالندن قجنلره یک
مناسبدر استسقایه وطلاق علتلرینه نافعدر بلکری داغیدر وصوغلجانی
هلاک ایدر صفتی بودر بخور مریم عصاره سی اوچیوز درهم قرغه دولکی عصاره سی
وصغر یاغی هر برندن یوز درهم دهن ایرسا الکیوز درهم تخم حنظل اوتوز
ایکی درهم بسفایج قرق سکز درهم فرفیون درت درهم سحق اولنجقلر سحق اولنوب
دهنلر وعصاره لر ایله سکز کون دوروب دقدنصکره عصاره محو اولنجه قیناده لر
وسوزه لر بعده سرکه ایله اریمش سکبینج سکز درهم مرصافی اوچ درهم
بالموجی قرق درهم صغرا ودی یدی بچق درهم بونلر اضافه اولنوب بالموجی اریرنجه قیناده لر
بعده محمودیه وصبر وتخم حنظل ومازریون وترید هر برندن یدی بچق درهم ملح درت بچق
درهم فرفیون ودارفلفل وزنجبیل وبابونج هر برندن اوچ درهم بونلر دخی
سحق اولنوب مطبوخه قرشدیره لر مرهم ایده لر **مرهم ذهبی** ابن ماسویه نکدر
بو مرهمه ذهبی تسمیه سنه سبب التون کبی صاری اولدوغندندر جمیع یاره لره
وچبانلره نافعدر خصوصا نازک عراجلره غایت مناسبدر صفتی بودر
صاری بالموجی قرق سکز درهم زیت یاغی الکیوز التی درهم زرمنتی اون التی درهم جام
صاقزی وراتینج هر برندن اونر ایکی درهم کوندلک ومصطکی هر برندن سکز درهم زعفران
بر درهم رسم اوزره مرهم اولنه **مرهم دیاکلتیا صغیر** اسکندریه لی نیقوله نکدر بو مرهم
مشهوردر تلیین وترطیب وتسخین ایدر کوکس اغریسنه وذات جنبه ومعده اغریسنه
وقارن اغریسنه وجکرده وطلاقده اولان قاتلقلره نافعدر بلکری داغیدر قولنج
اغریسنه وفلجه وتشنجه وسکر عضلینه ویاره لرین وچبانلرین اطرافنده اولان
قاتلقلره وکلی ومثانه علتلرینه نافعدر واکثر باحمار دائره لرده تقتیح والنضاج ایچون
طلا ایتمکله استعمال اولنور صفتی بودر خطمی کوکی الکیوز درهم کتان تخمی وبوی تخمی هر برندن
یوز درهم بونلری دوکوب سکز یوز درهم صو ایله اوچ کون اصلده لر بعده قیونجه
قیناده لر ومنکنه یه قیوب برابوجه صیقوب لعابنی آله لر بعده بو لعابک الکیوز
درهمنه درتیوز درهم زیت یاغی قیوب رطوبتی محو اولنجه قیناده لر بعده بالموجی
یوز درهم راتینج قرق سکز درهم زرمنتی اوز التی درهم بونلر دخی اضافه اولنوب
ارینجه قیناده لر بعده حفظ ایده لر **مرهم دیاکلتیا کبیر** بودخی نیقوله نکدر منافعی
اولکیدن زیاده وتاثیری دخی اقوادر صفتی بودر خطمی کوکی الکیوز درهم کتان تخمی

ولوی تخمی هر بریندن یوز درهم اطه صوغانی قرق سکز درهم بونلر آدککی کبی طبخ اولنوب
منکنه ایله لعابنی چقاره لر بعده بو لعابدن ایکیوز درهم زیت یاغی درتیوز درهم
بالموجی یوز درهم ترمنتی و صمغ مشق صمغی و قاصنی هر بریندن اون التی درهم چام
صاقزی و راتینج هر بریندن قرق سکز درهم بونلر اضافه اولنوب آتشده اریده
و مرهم ایده لر **مرهم مصری** ابن ماسویه نکدر تازه یاره لره نافعدر و لحم زائدی
افنا ایدوب عفونتنی منع ایدر صفتی بودر زنجار بش درهم کسکین سرکه یدی
درهم عسل اون درت درهم مجموعنی مرهم قوامنه کلنجه قیناده لر و حفظ ایده لر
مرهم مقل ابن ماسویه نکدر فلجه و تشنجه و لقوه یه و صرعه نافعدر و شیشلری اولدررر
و دیموشادر و مفصللرده اولان ماده نک تحجرنی منع ایدر صفتی بودر مقل التی
درهم فرفیون و سکبینج هر بریندن درت درهم جندبیدستر اوچ درهم بالموجی
اون بش درهم شبوی یاغی یاخود زنبق یاغی اون درهم مقلی و سکبینجی سداب
صویله اریدوب رسم اوزره مرهم ایده لر **مرهم اصطماخیقون** بندقیه لی فرولنتین
طبیبلکدر معده یه و کبده قوت ویرر و هاضمه یی معین اولور و سده لری آچر صفتی
بودر بلین یاغی و صاقز یاغی و سنبل یاغی هر بریندن سکز درهم کل و مرجان
و قرنفل و دارچین و عود و بسباسه و نانه و مکه ایرغی و مصطکی هر بریندن
بر درهم کفایت مقداری بالموجی ایله مرهم اولنه **مرهم بوزه** آتش یاقدوغنه
نافعدر صفتی بودر سوکمش کرج یکرمی درت درهم کلاب ایله غسل ایده لر و یکرمی
درت درهم بالموجی و یوز درهم کل یاغیله مرهم ایده لر **مرهم باسلیقون صغر**
کبیر نیقوله نکدر انکه لری کیده رر و تره کوره و ابتعه و تجبکه و یاره لره نافعدر صفتی
بودر بورق ایکی درهم کافور بر درهم آق مرجان درت درهم یانمش کرج سکز درهم
یانمش ترتیه قبوغی و یانمش صدف و کثیرا و بلتو معدنی و کوکلک و نطرون هر بریندن
اوچ درهم یلان یصدوغی کوکی سکز درهم اوستوبج ورق سکز درهم حرمل اونی
ایکی درهم خنزیر یاغی یوز التی درهم تجی یاغی اون ایکی درهم ادق یاغی سکز درهم
سحق اولنه جقلر سحق اولنوب یاغلردن ماعداسنی بر قابه کون لیمون صویله
اصلده لر بعده یاغلری معتدل آتش ایله اریدوب اجزالری قارشدره لر
و مرهم ایده لر **مرهم باسلیقون صغیر** بالموجی و زیت یاغی و راتینج و زفت
هر بریندن برابر اریده لر و مرهم ایده لر **مرهم ملین** حقنه لرده استعمال اولنور
تلیین ایدوب اغریلری تسکین ایدر و یللری داغیدر و ورمش ثقللی چقارر
صفتی بودر یاپشقان دابه کوتجی و رفسلکنی و بازی هر بریندن اوچ قبضه

خطمی و بنفشه یبراغی و بابادیه و اکلیل ملک هر بریندن بر بچق قبضه مجموعنی کفایت
مقداری صو ایله قینادوب سوزه لر بعده درتیوز درهم ساده یاغی و التمش
درت درهم طتلو بادم یاغی ایله صوی محو اولنجه قینادوب حفظ ایده لر **مرهم**
لسان کلب سقطه یه و ضربه یه و حکه یه و سوره مکله فائده ایدر و اغریلری تسکین
ایدر و وجع مفاصله و نقرسه نافعدر صفتی بودر تازه لسان کلب کوکی یوز ایللی
درهم طاشده ونده دوکوب بعده اوتوز ایکی درهم شراب و یوز یکرمی درهم
روغن ساده ایله رطوبتی محو اولنجه قینادوب سوزه لر و حفظ ایده لر **مرهم**
اسود نیقوله نکدر یاره لری و چبانلری اوکلدر و یاره نک ناصورینی بیوب
تازه ات بتورر صفتی بودر زیت یاغی یوز اللی درهم بالموجی اوتوز ایکی درهم
زفت و چام صاقزی و سکبینج هر بریندن اون التی درهم مصطکی و قاصنی
و کوکلک و ترمنتی هر بریندن سکز درهم رسم اوزره مرهم ایده لر **مرهم مبارک**
جالینوسکدر مدقوقلرده و بدنی ارق اولنلرده استعمال اولنور بدنی ترطیب
ایتمده غایت مجربدر صفتی بودر بر مقدار کل یاغنی بر قاچ دفعه کلاب و سرکه
ایله غسل ایدوب بعده کفایت مقداری بیاض بالموجی ایله مرهم ایده لر
مرهم بارد بو مرهم مرهم مشتری تسمیه اولنور اتی شیشلره و فلغمونی یه نافعدر
صفتی بودر تازه رعی الحمام که کوکرجین اوتی درلر و بنج یبراغی هر بریندن ایکی قبضه
و روغن ساده التمش درت درهم بونلری طاشده ونه قیوب اون درت
کون قارشدره لر بعده معتدل آتش ایله بر مقدار قینادوب و سوزوب
حفظ ایده لر **مرهم عرق سوس** فلغمونی و حمره و نار فارسی کبیلره و جمیع دبیلی
شدید اولان یاره لره و چبانلره نافعدر صفتی بودر اوتوز ایکی درهم تازه میان
کوکنی طاشده ونده دوکه لر و کلاب ایله غسل اولنمش یوز درهم روغن ساده
ایله رطوبتی محو اولنجه قیناده لر و سوزه لر بعده بو یاغه ینه دوکلمش تازه میان کوکی
قیوب قیناده لر بو منوال اوزره اوچ دفعه ایدوب بعده ایکی درهم توتیا یکرمی
درت درهم اوستوبج اون ایکی درهم مرطه آقی نشان درهم کافور ضم ایدوب
مرهم ایده لر **مرهم مرداسنج** تجبکه و چبانلره و یاره لره و مرضک انتهاسی تسکیننده
نافعدر صفتی بودر مرده سنک اون التی درهم اوستوبج درت درهم سرکه سکز
درهم کفایت مقداری کل یاغیله مرهم ایده لر **مرهم مرطیاطوم** نیقوله نکدر
جمیع اعراض بارده یه که فلج و تشنج و سکته و قولنج و مفاصل و عرق النسا
و نقرس کبیلره نافعدر و جکر و طلاق و معده اغریلرینی تسکین ایدر و قالقلری

یبوشادر صفتی بودر دفنه یپراغی اوچیوز درهم سدف ایکیوز اللی درهم غرنجوش
ایکیوز درهم ببره یوز اللی درهم مرسین یپراغی یوز درهم باریوز وفسلکینه
هربرندن فرق سکز درهم مجموعنی دوکوب التیوز درهم زیت یاغی ودرتیوز
درهم شرابله سکز کون اصلده لر وشراب محو اولنجه قینا دوب سوزه لر بعده
بالموم درتیوز درهم روغن ساده فرق درهم قره کونلک یاغی وصمغ انجلنک
ایکی وایو یاغی وتاوق یاغی هربرندن اوتوز ایکی درهم مصطکی یکرمی درت درهم
سنبل هندی یاغی سکز درهم کونلک یکرمی درهم بونلر ضم اولنوب مرهم اولنه
مرهم مرطیاطون صغیر بودخی نیقوله وسکدر لسانیعی اولکی کبیدر صفتی بودر
مصطکی وبالموم ومیعه سائله هربرندن یکرمی درت درهم تره منتین سکز درهم
زوفا رطب فرق سکز درهم مجموعنی اتشده اریدوب مرهم ایده لر **مرهم تبغ**
صراجیری داغتمه ده فائده سی عظیمدر دیکی واسکی یاره لره وچیچکه وتمره کوکه
دوباشده اولان چبانلره نافعدر صفتی بودر تازه توتون یپراغی ایکیوز درهم خنزیر
یاغی یوز درهم بونلری دوکوب بر مقدار شرابده برکون برکیجه اصلده لر بعده
رطوبتی محو اولنجه قینا دوب وسوزوب اللی درهمنه اوتوز ایکی درهم راتینج
واون الی درهم زراوند مدحرج وکفایت مقداری بالموم ضم ایدوب
مرهم ایده لر **مرهم** کوکسده اولان آغریی تسکین ایدر وغلیظ خلطلره
نضج ویروب توکورمکله دفع ایدر وذات الجنبه یه نافعدر صفتی بودر طتلو بادم
یاغی اوتوز ایکی درهم بابادیه یاغی وبنفشه یاغی هربرندن یکرمی بش درهم
روغن ساده اللی درهم بادق یاغی وقاز یاغی هربرندن اون التی درهم
ایرسا ایکی درهم زعفران یارم درهم بیاض بالموم یکرمی بش درهم رسم
اوزره مرهم اولنه **مرهم توتیا** نیقوله نکدر چبانلره وطوزلو خلطدن اولان
اتشی یاره لره نافعدر تبرید ایدوب اتشنی تسکین ایدر صفتی بودر گل یاغی یوز بش
بالموم هربرندن اللی درهم اسفیداج اون التی درهم مارتش وباقیمش قلای
ولوتیا دکونلک هربرندن سکز درهم کفایت مقداری ایت اوزومی عصاره سیله
رسم اوزره مرهم ایده لر **مرهم بوبولیون** بو مرهمدن شقیقه لرینه واوجلرینه
وطبالرینه سورمکله شدید صداعین حرارتنی تسکین ایدر واولیقه کتورر صفتی بودر
قواق اغاجنک توموزغی یوز اللی درهم خنزیر یاغی مناسب اولان قاز یاغیدر
ایکیوز درهم خشخاش یپراغی وتازه لفاح یپراغی وبوکورتلن قلیسی تیوزنج یپراغی
وعنب الثعلب یپراغی ودقیه قوروغنک صغیری وکبیری وماردل بنفشه یپراغی

وارقیطون یپراغی وقدح مریم یپراغی که حی عالمدن برنوعدر هربرندن یکرمی درت
درهم جمله سنی مرمرهاونده دوکه لر بر مقدار شراب قبوب اون کون برصحق
یرده اصلده لر بعده خفیف آتش ایله رطوبتی محو اولنجه قینادوب سوزه لر
وحفظ ایده لر واکر ترکیب خربور عمل اولندقده لفاح یپراغی بولنمز ایسه اکه بدل
بنج یپراغی وضع اولنه واکر قدح مریم بولنمز ایسه حی عالم کبیر وضع اولنه **مرهم**
بوطبلا سقطریه وضربه وقرقره وبورقمغه ایچکله وسورمکله فائده ایدر صفتی
بودر روغن ساده یوز اللی درهم قزل بویه کوکی وجندبیدستر دکهربا وطوز مشیلا
هربرندن درت درهم مجموعنی کفایت مقداری شراب ایله رطوبت محو
اولنجه قینادوب وسوزوب حفظ ایده لر **مرهم مرطب** قنیلیوس
طبیبکدر صلوغانه وضیق نفسه ودقه وسله وذات الجنبه یه نافعدر وتخفیف
آزلرین بدننه قوت ویروب سمردر صفتی بودر کتان تخمی وبوی تخمی
وخطمی تخمی وصمغ عربی وکثیرا هربرندن ایکی درهم بو مذکوری اللی درهم کلابله
اصلدوب لعابنی آله لر بعده خنزیر یاغی وتاوق یاغی وقاز یاغی هربرندن
اون التی درهم زوفا رطب درت درهم بنفشه یاغی وبابادیه یاغی
وطتلو بادم یاغی هربرندن اون التی درهم صمغ انجکی یاغی وروغن ساده
وبالموم هربرندن اللی درهم رسم اوزره مرهم اولنه **مرهم ورد** استی
شیشلرین حرارتنی تسکین ایدر نارفارسی یه وشیرنجه یه واستیدن اولمه
باشن اغریلرینه نافعدر یورکده وجکرده ومعده ده اولان حرارتی سوندرر
وباسور اغریسنی کیدررر صفتی بودر خنزیر یاغی یوز درهم مناسب اولان
قاز یاغیدر بو یاغی رقاق دفعه صوایله بیقیه لر بعده یوز درهم تازه قرمزی
کل ایله بوغوب یدی کون براستی یره قویه لر بعده خفیف اتش ایله رطوبتی
محو اولنجه قینا دوب سوزه لر تکرار بو یاغه یوز درهم تازه کل قبوب ذکر
اولنان منوال اوزره اوچ دفعه ایده لر بعده اللی درهم کل عصاره سی ویکرمی
بش درهم طتلو بادم یاغی قبوب عصاره محو اولنجه قیناده لر وحفظ ایده لر
مرهم احمر کافوری ابن ماسویه نکدر صوودیجی وقوودیجیدر اتشی چبانلره
ویاره لره نافعدر صفتی بودر کل یاغی یوز اللی درهم مرده سنک اون التی
درهم سلوکن یکرمی درت درهم اوستبیج اون ایکی درهم توتیا وکافور
هربرندن اوچ درهم بیاض بالموم اون التی درهم یاخود سکز درهم رسم
اوزره مرهم اولنه **مرهم تره منتی** امراض جلدیه ده استعمال اولنور چبیکه

وطوزلو بلغمه نافعدر صفتی بودر قره کونلک یاغی سکز درهم مغسول ترمنتی وروغن
ساده هر بریندن اون التی درهم مغسول اوستوبج سکز درهم ملح طعام اون
التی درهم کل یاغی سکز درهم لیمون صویی اون ایکی درهم رسم اوزره مرهم اولوب
طلا اولنه مرهم راسن فرنلیوس طبیبکدر تجیکه واولیوزه وفرنک اویوزنه
ونمره کو وطوزلو بلغم کبیلره نافعدر صفتی بودر تازه انذری اوفق دوغرایوب
کفایت مقداری سرکه ایله سرکه محو اولنجه قیناده لر والکدن کچوروب
یوز درهم آله لر بعده خنزیر یاغی وزیت یاغی هر بریندن یکرمی بش درهم
بالموحی سکز درهم مغسول تره منتی ولیمون صویله اولدورلمش زیوه
هر بریندن اون التی درهم حاجی بکتاش طوزی درت درهم رسم اوزره
مرهم اولنه مرهم باشده اولان جبانلره نافعدر صفتی بودر کل یاغی وتکیس
ایله حلکمش ارذج یاغی هر بریندن التی درهم کوکورد وکوکرجین تزسی وتوتوری
هر بریندن درت درهم کفایت مقداری روغن ساده ایله رسم اوزره مرهم
اولنه مرهم قارنه سورلکله صوغلجانی هلاک ایدر صفتی بودر یلین عصارهسی
داوودنه عصارهسی وقنطریون صغیر عصارهسی واجی بقله وپرپوری کوکی
هر بریندن بر درهم برصه عصارهسی اون التی درهم تره تخمی وجلنار هر بریندن ایکی
درهم کفایت مقداری دهن افسنتین وبالموحی ایله مرهم اولنه مرهم رادع
مادهنک عضوه دوکلمسنی منع ایدر صفتی بودر کلارمنی ودم الاخوین وطین مختوم
هر بریندن سکز درهم کل یاغی التی درهم بالموحی اون ایکی درهم سکنجبین سرکه قرق
درهم کل یاغی وبالموحی سرکه ایله سرکه محو اولنجه قیناده لر وسایر اجزا سحق
اولنوب ایچنه ضم اولنه مرهم زیبق فرنک اویوزنه وفرنک علتندن حاصل
اولان یوحرولره نافعدر صفتی بودر التی درهم زیوه یی اوتوز ایکی درهم اطه صوغانی
سرکهسی ایله اوغوشدوروب اولدوره لر بعده کونلک واوستوبج سحق اولنوب
وباغی ایده لر ومجموعنی یادنه قیوب مرهم اولنجه قارشدیره لر مرهم طوب
وتوفنک یاره لرینه نافعدر صفتی بودر سکرلی بیراغی عصارهسی وایلک اوزومی
عصارهسی وقیه قوروغی عصارهسی وکل یاغی ونیلوفر یاغی وسرکه هر بریندن
سکز درهم بو یاغلری عصاره لر محو اولنجه قیناده لر بعده کلارمنی ومرداسنک
وتوتیا هر بریندن سکز درهم بونلر دخی سحق اولنوب کفایت مقداری بالموحی
ایله مرهم اولنه مرهم کواکبی بو مرهم پاراکلسوس جرمانی صنعتلرندندر اسرار
عجیبه وخواص غریبهدندر جمیع یاره لری ویره لری کرک قلیج واوق وتوفنک

وطوب وطاش وقورشون یارهسی اولسون اوکلدر هیچ بر یاره یوقدر که
بو مرهمک خاصهسنک تأثیری ایله ایو اولمیه مکر که شریان وسکر کسلمش اوله
وبو مرهم سائر مرهملر کبی یارهیه قونمز بلکه جرح آلتی هر نه ایسه وموجود ایسه
اکا قومغله اثری ظاهر اولور طریقی بودر که یاره یی ایدن آلت مثلا تجقیدر
وقلیجدر هر نه ایسه تحصیلی ممکن اولدوغی صورتده اول آلته یارهنک قانندن
بر مقدار سوره لر بعده بو مرهمدن اول آلتک اوزرینه یارهیه سوریلدیکی
سورب پاک استار ایله یاره بغلر کبی بغلیه لر ویارهنک اقتضاسنه کوره
کونده بر کره یاخود ایکی کره مرهمی دکشدیره لر واکر آلت جرح حاضر اولمیوب
وتحصیلی ممکن اولمزسه اول وقت بر پارچه بزه یاخود بر اغاج یارهسنه
یارهنک قانندن بولشدیروب آلته وضع ایتدکلری کبی بونک اوزرینه
دخی مرهم قیوب صاره لر وبو مرهم صاردقلری آلتی یاخود آلتک غیری
هر نه ایسه معتدل وپاک یره قیوب صلجقدن وصووقدن واوزرینه توز
قونمقدن حفظ ایده لر صفتی بودر یبان خنزیرنک یاغی وایو یاغی هر بریندن
سکز درهم بو یاغلری قرمزی شراب ایله یارم ساعت مقداری قیناتوب
صووق صو ایچنه دوکه لر وطوکدقده صونک اوزرندن یاغلری آله لر بعده قرودلمش
وسحق اولنمش بر صوغلجانی ویبان خنزیرنک بینی وقرمزی صندل وموميا
وشادنج هر بریندن سکز درهم قتل اولنمش انسانک تپه کمیکنک یوصونی
بر درهم بونلری رسم اوزره مرهم دوزه لر لکن واجب اولان یاغنی الدقلری خنزیر
وایو یاشلو اولوب ویوصون الندقده شمس میزان برجنده اوله وقمرک
نوری زیاده وبیت زهرهده واقع اولمش اوله وقمر بیت زحلده یاخود
بیت مریخده اولمدن حذر اولنه فصل بو فصل قیروطیلر بیاننده در
قیروطی بیتونیقه باشده اولان یاره لره وجبانلره نافعدر صفتی بودر
ترمنتین وراتینج وبالموحی هر بریندن اون التی درهم بیتونیقه اون ایکی درهم
مصطکی وکوندلک هر بریندن ایکی درهم موميا معدنی بر درهم جملهسنی اینجه
هاونده وقتین ال ایله حل ایده لر قیروطی دماغه قوت ویرر ونازله لری
دفع ایدر صفتی بودر سندروس وکوندلک ومصطکی وعود وصندل احمر
وکل هر بریندن بر درهم لادن وبالموحی وجام صاقزی هر بریندن ایکی درهم
اریدوب قیروطی ایده لر قیروطی عضوه منصب اولان خلطی قورودر
واکثریا فتق انواعندن قیلهٔ مائیهده استعمال اولنور صفتی بودر بالموحی

وترمنتی وزیت یاغی وکهرجلیه هر برندن التی درهم کهرجلیی سکسان درهم
صوده اریدوب سائر اجزا ایله خفیف آتشده قیروطی اولنجه قارشدیره
قیروطی قلقطار جالینوسکدر لسان لاطنده دیاپالما دیو تسمیه
اولنور آتش یقیدوغنه وضربه یه وجبانلره ویاره لره نافعدر وقانی تشلری
داغتمده وطاعوننرده نظیری یوقدر صفتی بودر عتیق خنزیر یاغی ومرده سنک
هر برندن اوچیوز درهم زاج محرق اوتوز ایکی درهم مجموعنی قینادوب
قیروطی ایده لر وقینارکن تازه خرما دالیله دائما قارشدیره لر واکر خرما
اغاجی بولنمز ایسه بلوط اغاجیله قارشدیره لر **قیروطی مشکطرامشیع**
جالینوسکدر قیروطی الشریف تسمیه اولنور یاره لری وجبانلری اوکلتمده
تأثیری عجیبدر وشیشلره وزهرلی حیوان صوقدوغنه نافعدر صفتی بودر
زیت عتیق ایکیوز الّلی درهم مرده سنک یوز درت درهم زنجار سکز درهم
توبال نحاس التی درهم جام صاقزی اللی درهم کونلک اون ایکی درهم جادر
اوشنی اون التی درهم نحاس سکز درهم محرق حجر قداح وجنطیانا هر برندن
التی درهم یره پولی وصبر هر برندن سکز درهم قاصنی اون ایکی درهم
زراوند مدحرج ومشکطرامشیع هر برندن اون درهم بالموم یکرمی درت درهم
مرده سنکی زیت یاغیله قینادوب وصمغلری سرکه ایله اریدوب معتدل آتش
ایله جمله سنی قیروطی ایده لر **قیروطی** عظیمة الشان تسمیه اولنور نیقوله نکدر منافعی
اوکلی کبیدر صفتی بودر ترمنتی التی درهم راتینج یوز درهم بیاض بالموم اوتوز
ایکی درهم مصطکی سکز درهم رعی الحمام دبتونیقه وطراغیون هر برندن زرقضبه
اجزا دوکلوب کفایت مقداری شراب ایله قوتی جقنجه قیناده لر وسوزه لر بعده
راتینجی وبالمومی وترمنتی یی ضم ایدوب رطوبت محو اولنجه قیناده لر بعده
مصطکی یی سحق ایدوب قارشدیره لر وقیروطی ایده لر **قیروطی آخر** جالینوسکدر جمیع جبانلره
ومتعفن واسکی یاره لره وناصورلره نافعدر چوروش اتری کیدروب
برینه تازه ات بتورر صفتی بودر بیاض بالموم اللی درهم ترمنتی یوز درهم توبال
نحاس وزنجار وزراوند طویل وکونلک ونوشادر ونحاس محرق هر برندن
درت درهم یانمش شب اوچ درهم مرصافی وصبر وقاصنی هر برندن التی
درهم زیت یاغی قرق درهم مجموعنی رسم اوزره قیروطی ایدوب صووقدقده
اوزدن اوزون قطعه لر ایده لر واون کون مقداری سرکه یه وضع اولنوب
بعده استعمال اولنه **قیروطی** صووقدن اولان ورم شیشلرینی داغیدوب

اغریسنی تسکین ایدر صفتی بودر قاصنی اون ایکی درهم حلتیت درت درهم
مرصافی ایکی درهم مقل بر درهم اقحوان وبرنجاسف هر برندن یارم درهم
بیان هاوجی تخمی ثلث درهم کفایت مقداری بالمومی وزیت یاغیله قیروطی
ایده لر وتعضیل بو قیروطی یه بش درهم تکامکا زیاده ایتمشلردر **قیروطی
زوفا رطب** ابن ماسویه نکدر بیوشادیجی وداغیدیجیدر قانی شیشلری
وزرلری داغیدر صفتی بودر بالمومی یکرمی درت درهم بابادیه یاغی وکوک
سوسن کوکی یاغی هر برندن التی درهم مصطکی سکز درهم سنبل ایکی بچق
درهم ترمنتی سکز درهم راتینج درت درهم زعفران یارم درهم نیونک
بچغی ارسنده جمع اولان یاغلیه زوفا رطب درلر سکسان درهم مجموعنی
رسم اوزره قیروطی ایده لر **قیروطی آخر** فلغریوس طبیبکدر اوکلتیدان
اقوادر صفتی بودر زعفران بش درهم مقل ومصطکی وجادر اوشنی
وصبر وقره کونلک یاغی هر برندن یدی درهم بالمومی یوز درهم ترمنتی
اون ایکی درهم صمغ ایکی دقاز یاغی هر برندن اون بش درهم زوفا رطب
یوز اللی درهم کفایت مقداری سنبل هندی یاغیله قیروطی اولنه
ومتأخرین بندن تعضیل تأثیری قوی اولسون ایچون بو دوالری دخی ضم ایتمشلردر
کونلک سکز درهم صمغ ایچ یاغی اون بش درهم اطه صوغانی عصاره سی
یکرمی درت درهم **قیروطی فلفل** جالینوسکدر قاتقلری یموشادر
وداغیدر صفتی بودر مرده سنک واسفیداج هر برندن یوز درهم زیت یاغی
ایکیوز درهم بالمومی قرق سکز درهم ترمنتی یکرمی درت درهم کونلک درت
درهم شب التی درهم فلفل اوچ درهم رسم اوزره قیروطی اولنه **قیروطی
جلد حمل** فرنسه لی ارنالدوس طبیبکدر ضربه یه وسقطه یه وقولنغه وقاسق
یاروغنه نافعدر صفتی بودر مرده سنک ونشادیخ ودم الاخوین وکلارمنی
وافیون ومصطکی وجادر اوشنی وموميا وقاصنی وکونلک وقسط وقرمز
برصوغلجانی هر برندن یارم درهم زفت وجام صاقزی وبیاض بالمومی
وقرغزی بالمومی هر برندن بر درهم قاره قوزک صغیری وکبیری هر برندن اوچ
درهم کل ومرصافی وصبر هر برندن بلثان درهم هیوفسطیدوس ومازی
ونار قبوغی وزراوند مدحرج هر برندن التی درهم اوکسه وترمنتی هر برندن ایکی
درهم مزاجی صحیح آدمک قانی یتمش ایکی درهم مهرا ایتمش والکدن کچمش
قوزی دریسی مطبوخی یوز درهم دکیلجکلر دوکلوب وصمغلر سرکه ایله حل اولنوب

مجموعی معتدل آتش ایله قیروطی اولنجه طبخ اولنه **قیروطی آخر** اطبا اوزنجک
متنا فرازنیک ترکیبدر قنقره وقرقره نافعدر بو باقی اولکیدن قویدر صفقتی بودر
صفقتی بودر مصطکی وموميا وکوندر وکهربا وصمغ عربی وکثیرا وصبر وفنار قنبوعی وکل
قوسی هر برندن درت درهم دم اخوین وکلارسنی وشادنج هر برندن التی
درهم کل یاغی یکرمی درت درهم مرسین یاغی ومصطکی یاغی هر برندن سکز
درهم کفایت مقداری بالموم وراتینج ایله قیروطی اولنه **قیروطی صندل**
ابن ماسویه نکدر اسی شیشلره وکبدک ومعده نک سور مزاج حارینه نافعدر
صفقتی بودر کل اون ایکی درهم صندل احمر اون درهم آق صندل وصاری
صندل هر برندن التی درهم کلامنی یدی درهم طباشیر درت درهم کافور
ایکی درهم بیاض بالموم اوتوز درهم کل یاغی یوز درهم **قیروطی اصطماخیقون**
جالینوسکدر معده یه وکبده قوت ویرر واغریلری تسکین ایدر وقیئی
منع ایدوب هضمی قوی ایدر صفقتی بودر کل ومصطکی هر برندن یکرمی
درهم بلین اون بش درهم سنبل هندی اون درهم بالموم اوتوز ایکی
درهم کل یاغی یوز التی درهم رسم اوزره قیروطی اولنه **قیروطی میعه** اندروماخس
ترکیبدر معده یه قوت ویرر وقاتیلقلری یموشادر وسکر مرضکرینه فائده
ایدر صفقتی بودر میعه سائله درت درهم مصطکی اون ایکی درهم سنبل هندی
اوج بچق درهم فرفیون اوج درهم دارچین التی درهم بالموم یکرمی درهم
بان یاغی التمش درت درهم رسم اوزره قیروطی اولنه **قیروطی آخر** معده یه
قوت ویرر امراض عصبه وتشنجه وفالجه نافعدر صفقتی بودر میعه سائله
اوتوز ایکی درهم کوندر ومصطکی هر برندن سکز درهم بالموم اون التی درهم
کفایت مقداری زیت یاغیله قیروطی اولنه **قیروطی اغجار دنیوس**
یاره لری وچبانلری اوکلتمده عجیبدر وزهرلو حیوان صوقدوغنه وقودز کلب
اصردوغنه نافعدر صفقتی بودر کل یاغی وزیت یاغی هر برندن التی درهم
ترمنتی وبالموم هر برندن التمش درهم زراوند وقاصنی وجاوشیر وجادر
اوشقی وزنجار وحرواریسا هر برندن سکز درهم رسم اوزره قیروطی اولنه
فصل بو فصل ضمادلر بیانندهدر **ضماد حواریین** اسکندریلی نقولیننکدر
قونله جلیدیه عجیبدر دیکن واوق ودمرن وتوفنک قورشونی کبیلری جکر چقارر
وچبانلره واسکی یاره لره وزهرلو حیوان اصردوغنه وسکرده اولنه یابیده آکله
وسرطانه وزهیرطا عونه وحمره یه وناز فارسی یه ومقعد یاره وتخنه وبواسیره یاجمله

نافعدر وقالی شیشلری صرجه وسقیروس کبیلری وطلاقده اولان بکلکی وفصلار
ماده نک تحجرنی تحلیل ایتمده بی نظیردر وقروح امعایه احتقان ایتمکله وقروح رحمه
فرزجه ایتمکله فائده ایلر صفقتی بودر مرده سنک قرق سکز درهم بالموم وجام
صاقزی هر برندن اون التی درهم به بولی واوکسه هر برندن سکز درهم جاوشیر اوشقی
ومقناطیس وکوندر هر برندن التی درهم مصطکی وموميا هر برندن اوتوز ایکی
درهم ترمنتی وقاصنی ومقل وحرصافی ویاسمن یاغی قره واززوقت وبادر کیوکی
وشکطرامشیع وزراوند وزنجار هر برندن سکز درهم کفایت مقداری
زیت عتیق ایله ضماد اولنه **ضماد حب الغار** معده وجکر وبغرسق
وبوبرک ومثانه ورحم اغریلرینه واستسقا زقی یه وطبلی یه نافعدر
صفقتی بودر کوندر ومصطکی وحر وقسط وسعد هر برندن سکز درهم
دفنه تخمی اون التی درهم کفایت مقداری عسل ایله ضماد اولنه تعضیلی
استسقا ایچون بایدقده مجموع اجزا مقداری کجی فقی ضم ایدرلر **ضماد**
باسلیقون کبیر ابن ماسویه نکدر یاره لری وچبانلری اوکلتمده بی نظیردر
صفقتی بودر بیاض بالموم وراتینج وصمغ کاج یاغی وزفت وجام صاقزی
وترمنتی وکوندر وحرصافی هر برندن برابر الوب کفایت مقداری زیت
یاغیله ضماد اولنه **ضماد مقناطیس** نقولیننکدر دیکن واوق ودمرن
کبیلری جذب ایدوب چقارر ویاره لری وچبانلری اوکلدر صفقتی بودر
توتیا ومقناطیس هر برندن اون التی درهم ترمنتی اون ایکی درهم بالموم
وراتینج هر برندن سکز درهم مرده سنک درت درهم کوندر ومصطکی
وکثیرا هر برندن بر درهم کل یاغی ومرسین یاغی هر برندن اون التی درهم
رسم اوزره ضماد اولنه **ضماد قیروطیه** نیقولننکدر صوقدن اولان جمیع
اغریلری تسکین ایدر عرق النسایه وارقه وکوکس اغریلرینه نافعدر
جکرده وطلاقده اولان قاتیلقلری کیدررر یاره لره وچبانلره نافعدر
چقغه وبرکه وقیریغه نفعی عظیمدر ویاره لره تزه تازه ات بتورر صفقتی بودر
زفت وبالموم هر برندن اون طقوز درهم سکبینج اون التی درهم جادر
اوشقی وترمنتی وجام صاقزی وزعفران هر برندن اون بر درهم صبر وکوندر
وحرصافی هر برندن سکز درهم جاوشیر واصطرک وقاصنی ومصطکی
وشب وبوی تخمی هر برندن التی درهم میعه سائله ومقل هر برندن اوج
درهم مرده سنک بر بچق درهم صمغلری سرکه ایله ارید وب دنجق اولدقلر

سحق اولنوب معتدل آتش ایله رسم اوزره ضماد ایدهلر وصوودقده قطعه
قطعه ایدوب حفظ ایدهلر **ضماد اصفر** یاره لره وجبانره عامه نك استعمال
ایلدوکی ضماددر صفتی بودر راتینج یوز درهم بالمومی آلتی درهم صغرك اچ یاغی
اوتوز ایکی درهم زرمنتی اون آلتی درهم رسم اوزره ضماد اولنه **داخلیون ابیض**
ابن ماسویه نکدر جمیع اعضاده اولان قاتلقلری یموشادر صراجه‌یی داوترو
وجبانلری اوکلدر ویاره لری تورمدن حفظ ایدر واکر حرسین یاغیله یاخود
کل یاغیله حل ایدوب تازه یاره لره سورسلر اوکلدر وبابادیه یاغیله حل
ایدوب سورسلر سکرلرده ومعصللرده اولان اغریلری تسکین ایدر
وبو داخلیون ایله فرزجه اولنسه رحمده اولان شیشلری داغیدوب ایو ایدر
صفتی بودر بوی تخمی لعابی وکتان تخمی لعابی وخطمی کوکی لعابی هر برندن یوز
درهم زیت یاغی اوجیوز درهم مرده سنك یوز اللی درهم مرده سنکی قوام
کلنجه قینادهلر وقینارکن لعابلری ازاز ایچنه ضم ایدهلر تمام قوام بولدقده
آتشدن ایندیروب قطعه قطعه ایدهلر وحفظ اولنه واطبادن بعضیلر
بو داخلیونك هر یوز درهمنه اون درهم کوك سوسن کوکی ضم ایدرلر تاثیری
دخی قوی اولور **داخلیون اسود** ابن ماسویه نکدر شیشلری یموشادر
وتاثیری اولکیدن قویدر صفتی بودر خطمی کوکی لعابی وکتان تخمی لعابی وبوی
تخمی لعابی وسنجر دارکه ترکیده قره اغاج درلر انك اچ قبوغنك لعابی
هر برندن اوتوز آلتی درهم بابادیه یاغی وزنبق یاغی وطورق اوتی یاغی
هر برندن اون ایکی درهم جاوداراوشیغی وقاصنی وجاوشیر وسکبینج هر برندن
درت درهم بالمومی یوز التمش درهم زرمنتی اون آلتی درهم زعفران ایکی
درهم صمغلری سرکه ایله حل ایدوب وباقی اجزا [illegible]
آتشده رطوبتی محو اولنجه قاریشدیرهلر وداخلیون ایدهلر **داخلیون**
کبیر ابن ماسویه نکدر یاره لری ایو ایتمکده اولکیدن قویدر صفتی بودر مرده سنك
یوز درهم بابادیه یاغی وایرسا یاغی وطورق اوتی یاغی هر برندن التمش
درت درهم کتان تخمی لعابی وبوی تخمی لعابی وخطمی کوکی لعابی والکدن
کچمش انجیر واوزم بالی وایرسا عصارهسی واطرصوحانی عصارهسی
وبالق توتقالی وزوفا رطب هر برندن اون ایکی درهم زرمنتی یکرمی درت
درهم راتینج وبالمومی هر برندن اون آلتی درهم رسم اوزره داخلیون ایدهلر
داخلیون بارد ابن ماسویه نکدر اسی شیشلره غایت نافعدر صفتی بودر

صفتی بودر مرده سنك قرق سکز درهم زیت یاغی یوز درهم زرقطونا لعابی اوتوز
ایکی درهم بزرنغ لعابی اون ایکی درهم کتان تخمی لعابی وخطمی کوکی لعابی هر برندن
اون آلتی درهم رسم اوزره ضماد اولنه **داخلیون کبیر** فوائدلی ودیکون جراحلك
مختاریدر مقدم ذکر اولنان داخلیون کبیردن اقوادر واستعمالی کثیردر
صفتی بودر خطمی کوکی لعابی آلتی درهم کتان تخمی وبوی تخمی هر برندن اون ایکی
درهم بنفشه وابه کومجی تخمی وخطمی تخمی وایواجکردکی هر برندن درت درهم
بزرقطونا ایکی درهم بو مذکوری صحیح صو ایله اصلدوب لعابنی آلهلر بعده
بابادیه یاغی وطورق اوتی یاغی وزنبق یاغی وشیرلغن یاغی وایرسا یاغی وقاز
یاغی واوردك یاغی وتاووق یاغی هر برندن یکرمی درت درهم طتلو بادم
یاغی وزوفاء رطب ومیان بالی هر برندن ~~هر برندن~~ اون درهم زرمنتی
اون ایکی درهم صغرك اچ یاغی آلتی درهم ارسا اون آلتی درهم مرده سنك
اون ایکی درهم سکبینج وجاوشیر ومقل وقاصنی هر برندن اوچ درهم جاوداراوشیغی
بش درهم کفایت مقداری بالمومی ایله رسم اوزره ضماد اولنه **ضماد**
اکلیل ملك ابن ماسویه نکدر یموشادیجی وداغیدیجیدر جکر وطلاق ومعده
قاتلقلرینی یموشادر وصراجه‌یی اوکلدر وصووقدن اولان اغریلری
تسکین ایدر صفتی بودر اکلیل ملك قرق سکز درهم بابادیه وبوی تخمی ودفنه
تخمی وخطمی کوکی وبلبین ومرزنجوش هر برندن اوچ درهم کرفس تخمی وقاقله
وایرسا وسعد وسنبل هندی وسلیخه ونخوه هندی هر برندن بر بچق درهم
جاوداراوشیغی اون درهم اصطرك ومقل هر برندن بش درهم زرمنتی اون ایکی
درهم انجیر اون ایکی عدد کچنك یاغی وراتینج هر برندن یکرمی درهم بالمومی آلتی
درهم کفایت مقداری مرزنجوش یاغی وسنبل هندی یاغی ایله رسم اوزره ضماد
اولنه **نوع دیگر** اندروماخس ترکیبیدر منافعی اولکی کبیدر صفتی بودر سنبل وسعد
وایرسا ومرصافی وزعفران هر برندن درت درهم اکلیل ملك یکرمی بش درهم
جاوداراوشیغی وزرمنتی هر برندن آلتی درهم بالمومی یوز درهم زیت یاغی قرق سکز
درهم کفایت مقداری سرکه ایله صمغلر حل اولنوب رسم اوزره ضماد اولنه
ضماد سلیقون دیکون جراحلك مختاریدر جبانره ویکی واسکی اوکلنمز یاره لره
نافعدر صفتی بودر کل یاغی یوز اللی درهم حرسین یاغی ودیودیلیون مرهمی هر برندن اوتوز
ایکی درهم تاووق یاغی اون آلتی درهم صغرك اچ یاغی وقیونك اچ یاغی هر برندن
آلتی درهم خنزیر یاغی آلتی آلتی درهم مرده سنك ذهبی وفضی هر برندن یکرمی سکز

درهم اوستوبج اتوز ایکی درهم زرنبتی سکسان درهم کفایت مقداری بالمومی ایله
ضماد اولنه ضماد زیبق صراجیه یه نافعدر وفرنک علتندن حاصل اولان بوجرواری
داغیدر صفتی بودر جادر اوشغی وجاوشیر وعرق ایله حل اولمش صرمشق صمغی
وتاوق یاغی وقاز یاغی هر برندن اون ایکی درهم صغر انجکلنک یاغی سکز درهم لادن
واصطرک هر برندن ایکی درهم سورنجان وایرسا هر برندن اوچ درهم زنجفره
بر درهم وزیبق التی درهم کفایت مقداری زنبق یاغی وترمنتی ایله رسم اوزره ضماد
اولنه ضماد قومالیمی جمیع یاره لره نافعدر وبات بتورر صفتی بودر قومالیمی یکرمی
درت درهم جاوشیر اون التی درهم بالمومی وراتینج هر برندن سکز درهم مقل
درت درهم صمغ سرکه ایله حل اولنوب رسم اوزره ضماد اولنه ضماد
زعفران چقغه وصنغه وقریغه نافعدر اغریلری تسکین وقانلقری یموشادر
وصراجیه ومفاصلک تحجرینه نافعدر صفتی بودر بالمومی وزفت وجام صاقزی وزعفران
هر برندن التی درهم ترمنتی وقاصنی واوشق ومرصافی وکونلک ومصطکی هر برندن
اون التی درهم کفایت مقداری سرکه ایله صمغ حل اولنوب رسم اوزره ضماد
اولنه نوع دیگر فرنک اطباسنک قتنده مشهوردر ومعتبردر تأثیری اوکلیدن
اقوادر صفتی بودر بالمومی وزفت وجام صاقزی وزعفران هر برندن اون ایکی
درهم ترمنتی وقاصنی وجادر اوشغی ومرصافی وکونلک ومصطکی هر برندن
ورق درهم کفایت مقداری سرکه ایله صمغ حل اولنوب رسم اوزره داخلیون
ایده لر ضماد راوند فرنک علتندن ناشی مفصللرده حاصل اولان تحجری یوغرولری
وجمیع شیشلری داغیدر صفتی بودر راوند درت درهم صبر سکز درهم مارماد
یوز درهم صابون التی درهم بالمومی اون التی درهم مجموعی رطوبتی محو اولنجه قیناده
داخلیون ایده لر نوع دیگر بونک دخی منافعی اوتکی کبیدر صفتی بودر زفت
وجام صاقزی هر برندن یکرمی درت درهم خطمی کوکی لعابی یکرمی درهم قاصنی ومصطکی
ومرصافی وکونلک واشق هر برندن اون ایکی درهم بره یولی واوکسه وزراوند
مدحرج ونحاس محرق وصاری بالمومی وترمنتی هر برندن یکرمی درت درهم
رسم اوزره ضماد اولنه ضماد زکریای رازی ترکیبیدر یموشادیجی وداغیدیجیدر
جمیع اغریلره نافعدر تکوریکه معین اولور صفتی بودر صاری بالمومی وصغر
انجکلنک یاغی وقاز یاغی وتاوق یاغی وکتان تخمی لعابی هر برندن یوز درهم
کفایت مقداری شیروغن ایله ضماد اولنه ضماد منطانان طبیبک ترکیبیدر
معده یه قوت ویرر قوصمغی منع ایدر صفتی بودر مصطکی ولغنا وطباشیر

آق مرجان وقرمزی مرجان هر برندن بر درهم قزدرلمش وسرکه یه باطرلمش اتمک اون التی
درهم مصطکی یاغی وایوا یاغی هر برندن سکز درهم کفایت مقداری اربه اونی ایله ضماد
اولنه ضماد استسقا ایچون مجربدر صفتی بودر سرکه ده اصلانمش کوکرجین تزسی
یوز درهم کوکورد سکز درهم نطرون درت درهم انزر ودفنه تخمی وطوشق اوتی
وبابادیه هر برندن التی درهم تره تخمی ایکی درهم مجموعی سرکه ایله طبخ اولنوب بعده عسل
اون التی درهم ترمنتی وبرمروری عصاره سی وباقله اونی هر برندن اون ایکی درهم اربسا
سکز درهم بونلر دخی ضم اولنوب ضماد اولنه ضماد نزله ایچون مجربدر باشه وضع
اولنه صفتی بودر سندروس وکونلک ومصطکی وعود وقرمزی صندل وقرمزی
کل قروسی هر برندن بر درهم لادن درت درهم بالمومی وجام صاقزی
هر برندن اون درهم بر مقدار مصطکی یاغیله رسم اوزره ضماد اولنوب تپه یه
وضع اولنه ضماد آخر اوکلیدن اقوادر صفتی بودر مصطکی وعود وکونلک
وآق مرجان وقرمزی مرجان هر برندن ایکی درهم قرنفل ودارچین وزرنباد
وخولنجان وجوزبوا هر برندن بر درهم عود یارم درهم لادن وغسلنبد واصطرک
هر برندن بر بچق درهم اوچ نوع صندل هر برندن ثلث درهم مسک
سدس درهم کفایت مقداری بالمومی وجام صاقزی ایله ضماد اولنه
فصل بو فصل ذرورلر بیاننده در یعنی ذرور دیولان اطبا برقاچ
دوالری سحق ایدوب بعضی اقتضا ایدن یرلره اکمه درلر ذرور یاره لری قوروتوب
اوکلدر وتازه ات بتورر صفتی بودر صبر وکونلک وجام اغاجی قبوغی وطین
مختوم وطین ارمنی وشادنج ودهبوفسطیدوس وزعفران ومازی هر برندن
برابر سحق اولنوب یاره لره اکه لر ذرور قنغی عضودن اولورسه اولسون
قانی طوتر صفتی بودر جام صاقزی ولغدای اونی وانجی هر برندن برابر
سحق اولنوب اقتضا ایدن محله اکه لر ذرور آخر کونلک بش درهم صبر ایکی
بچق درهم سحق اولنوب یاره لره اکه لر یاغچو بمرطه اقبله قارشدروب قویه لر
ذرور زعفران جدید قنغی عضودن اولورسه قانی طوتر انجکله وکرک
سورمکله اولسون وبو ذروردن ثلث درهم مقدارینی بر مقدار کلبشکر
ایله استعمال اتسه لر ذیسنطاریه یه ودم باسورک افراطنه نافعدر ومایه لره
وجبانره اکمک نافعدر ومرهملره دخی قونور صفتی بودر بر مقدار دمور راده سنی
برقاچ دفعه صو ایله غسل ایده لر بعده مارزرین ایله حل ایتدکدنصکره اتشده قوروب
رطوبتنی اوچورده لر بعده سرکه ایله غسل ایدوب قوروده لر تکرار سکرلی پراغی

صولی وگلاب ایله برقاچ دفعه غسل ایدوب حفظ ایده لر وبعضیلر دموز برادهسنی
نصفی مقداری کبریت ایله بر بوطه یه قیوب احراق ایدرلر بعده سرکه ایله غسل
ایدوب قورودرلر واو وجهله استعمال ایدرلر **ذرور** دیش اتلرینک تاکلنه
یعنی یینمه سنه نافعدر و دیشلری اغردر صفتی بودر یانمش گیک بوینوزی
ومرجان وتوتیا ودارچین هر برندن برابر سحق اولنوب استعمال اولنه **ذرور**
آخر بونک دخی نفعی اوتکی گبیدر صفتی بودر توتیا ومصطکی ودارچین وسندروس
هر برندن بشر درهم اریب ایکیشر درهم **ذرور** بجیکه واولوره نافعدر صفتی بودر
کبریت وکمون وذقنه تخمی ومویزک هر برندن برابر سحق اولنوب کل یاغیله
بدنی یاغلیه لر وبو تونزدن اوزرینه اکه لر **نوع دیگر** مرده سنگ وقره جوبلمه
هر برندن درت درهم کوکورد ونطرون وعزنجوش هر برندن سکزر درهم
سحق اولنوب بدنی گل یاغیله یاغلدقدن صکره اوزرینه اکه لر **ذرور** جالینوس دیدکلری
باشده اولان یاره لره وچبانلره نافعدر واث بتورر صفتی بودر ابرسا درت
درهم زراوند وکونلک هر برندن ایکی درهم بورجق اونی اوچ درهم سحق اولنوب
ذرور اولنه **ذرور** ات بتورر وقانی طورر صفتی بودر صبر وقرصانی هر برندن
بر درهم انزروت ایکی درهم دم الاخوین وطین مختوم هر برندن ایکیشر درهم
توتیا ومرده سنگ وکثیرا هر برندن بر درهم بونلری سحق ایدوب یاره یه
اکه لر **ذرور** رازی ترکیبیدر چوروش یاره لری پاک ایدوب تازه ات بتورر
صفتی بودر کونلک وصبر وانزروت ودم الاخوین وایرسا هر برندن برابر
سحق اولنوب ذرور اولنه **ذرور** رنتلیوس ترکیبیدر یاره لری وچبانلری قیادر
صفتی بودر کونلک ومرصافی ومرده سنگ ونار قبوغی هر برندن برابر سحق اولنوب
ذرور اولنه **ذرور** کرکتانوس ترکیبیدر لحم زائدی افنا ایدوب جراحتلری ویاره لری
اوکلدر صفتی بودر یانمش ممرطه قبوغی درت درهم بورق ویانمش شب
وزعفران حدید هر برندن برابر سحق اولنوب ذرور اولنه **ذرور محرق**
یاقیجی ذروردر صفتی بودر قرطاس محرق ورصاص محرق ونحاس محرق وزرنیخ
وتوبال حدید هر برندن سکز درهم کوکورد درت درهم سحق ایدوب ذرور
اولنه **ذرور احمر** برنج بنا تونتمیه اولنور یاره لرده اولان ناصوری ولحم زائدی
ازاله ایدر صفتی بودر کهرحلبه یوزر اللی درهم زاج وشب هر برندن یوزر درهم
بونلر تقطیر اولنوب کسکین صو ینیدن یوزر اللی درهم آله لر بعده یوزر درهم
زیبق اله برا اغزی دار بیوک شیشه یه قیوب زیبق حل اولنجه برقاچ کونه

طوره لر بعده خفیف آتشده رطوبتی محو اولوب قورو دقده شیشه لی قیروب
ایچیندن سلوکن کبی قزرمش زیبقی آلوب حفظ ایده لر ومحلنده استعمال ایده لر
فصل بو فصل دوالرکی یعنی یاقیجی دوا بیاننده در که السنه ناسده
پهلوان دیمکله معروفدر بونک اصل ماده سی رماد در مثلا بلوط اغاجی کولی
وانجیر اغاجی کولی وباقلا کولی واصمه کولی وسودلوکن کولی کبی شیلردن برقاچ
نوع اوزرینه عمل اولنور **صفت دواکی** التمش کول وسونمدک کرچ هر برندن
برابر آلوب برقاچ کون صوده اصلیه لر بعده سوزوب طاش کبی قاتی
اولنجه قیناده لر وحفظ ایده لر ویاقی آچمق مرلوایتدکلری وقت یاقی آچجق
محلی صو ایله اصلدوب اوزرینه نخود مقداری قویه لر اثر ایدنجه دوره
نوع دیگر سنار توسکدر صفتی بودر التمش کول ایکیوز درهم سونمدک
کرج یوز درهم شراب طورطیسی وقنشادر وزاج ونطرون هر برندن
اون التی درهم مجموعنی سحق ایدوب کفایت مقداری صو ایله اصلده لر
بعده سوزوب بو صویک ایچنه تکرار ادویهٔ مذکوره یی قویه لر تو منوال
اوزره اوچ دفعه ایدوب بعده قاتی لنجه قینادوب حفظ ایده لر **نوع**
دیگر کرج اوچ جزء سلوکن برجزء بونلری صابون یاپدقلری صوییک اوتکی
صوییله اصلدوب وسوزوب قیناده لر وقاتی اولدقده حفظ ایده لر **نوع**
دیگر شب وزاج ونوشادر هر برندن برابر آلوب انجیر اغاجی کولنک
صوییله یاخود سودلوکن کولنک صوییله برقاچ کون اصلدوب سوزه لر
وبکلیشنجه قیناده لر **نوع دیگر** زاج محرق اون التی درهم نوشادر سکز درهم
سونمدک کرج وطرطیر محرق هر برندن یکرمی درت درهم بونلری کول صوییله
اصلدوب وسوزوب قیناده لر **عمل جراحین** جمیع عفونتلی اوکلسی
مشکل یاره لره نافعدر قورودر واوکلدر صفتی بودر شب وزاج هر برندن
یوز درهم بونلری دوکوب درتیوز درهم صو ایله اصلده لر بعده رطراق
طنجره ده قیناده لر وایچنه اون ایکی درهم کلارمنی وسکز درهم اسفیداج وایکی
درهم کافور واللی درهم سکنجبین که ضم ایدوب طاش کبی قاتی اولنجه قینادوب
بعده حفظ اولنه **فصل** بو فصل گوزده استعمال اولنان شافلر بیاننده در بو دخی
ایکی قسمدر بر قسمی خرما جکردکی کبی عمل اولنوب بلکو طاشنه سوررلر وگوزه چاله
درلر یاخود گوز قپاقلرینه خارجدن سوررلر وبر قسمی دخی سائل اولور یعنی
صو کبی آقیجی اولور **شاف ابیض** گوز اغریسنه نافعدر وجعفی سکین ایدر

وکوزه ماده نك انصبابنی منع ایدر صفتی بودر صمغ عربی وکثیرا ونشا هر برندن
درت درهم مغسول اوستوبج التی درهم انزروت اوچ درهم افیون
بر درهم بونلر سحق اولنوب بمرطه افیله یوغوره لر وشافلر دوزه لر نوع دیگر
جالینوس ایتمشدر کوز اغریسینی تسکین وقزللغی ازاله ایدر وکوزده اولان
بثره لره وقرحه لره نافعدر صفتی بودر توتیای مغسول اون التی درهم
اسفیداج مغسول ونشا وصمغ عربی وکثیرا هر برندن درت درهم کلابله
یاخود یغمور صویله یوغوروب شافلر دوزه لر شاف اصفر ابن ماسویه نکدر
وجعی تسکین ایدر کوز اغریسنه وکوزك قرحه لرینه نافعدر صفتی بودر
توتیای مغسول سکز درهم اوستوبج اون التی درهم زعفران درت درهم کثیرا
ایکی درهم افیون بر درهم یغمور صویله شافلر دوزه لر شاف ابار ابن ماسویه نکدر
کوزده اولان یاره لره وجبانلره نافعدر صفتی بودر رصاص محرق ونحاس
محرق وانتیمون وتوتیا وصمغ وکثیرا هر برندن سکز درهم افیون یارم درهم
یغمور صویله عمل اولنه شیاف ورد ابن ماسویه نکدر وجعی تسکین ایدر
وکوزدن آقن یاشی قطع ایدر صفتی بودر ورد احمر اون بش درهم صمغ عربی
وزعفران هر برندن سکز درهم افیون وسنبل هندی هر برندن ایکی درهم یغمور
صویله یاخود کلابله عمل اولنه شاف اخضر انتیوس طبیبکدر وجعی تسکین ایدر
وقروح عینه نافعدر صفتی بودر توتیا وزعفران هر برندن اوچ درهم صمغ عربی
ودم صافی وافیون هر برندن بر بچق درهم یانمش قورشون ثلث درهم واون
بش حبه توبال نحاس وسنبل هندی واقاقیا هر برندن ثلث درهم واون
بغدای یغمور صویله شافلر دوزه لر شیاف شادنج کوزده اولان اسکی
یاره لره نافعدر ووجعی تسکین ایدوب کوزك یاشنی منع ایدر صفتی بودر
توتیا وشادنج وشب هر برندن اون درهم نحاس محرق ایکی بچق درهم قلقطار
سکز درهم خشخاش تخمی بش درهم خشخاش تخمنی دوکوب یغمور صویله تحلیل
ایدرلر وسائر اجزا سحق اولنوب مستحلب ایله یوغوریلر وشافلر دوزه لر
شاف توتیا ابن ماسویه نکدر حرارتدن اولان کوز اغریسنه نافعدر صفتی بودر
یانمش ویقنمش توتیا اون درهم اسفیداج مغسول سکز درهم توبال حدید
وصمغ عربی وکثیرا هر برندن درت درهم افیون ایکی درهم یغمور صویله عمل
اولنه نوع دیگر سنان بونسکدر کوز اغریسنك ابتداسنده واخرنده استعمال
اولنور صفتی بودر توتیا وتربیه اولمش انزروت ومصطکی واسفیداج مغسول

هر برندن بر درهم صبر ثلث درهم سحق اولنوب کلابله شافلر دوزه لر نوع دیگر کوز
اغریسنك آخرنده نافعدر ضعف بصری ازاله ایدر وکوز اغریسندن باقی
قلان تکدری دفع ایدر صفتی بودر صبر بر درهم قرنفل ودم الاخوین هر برندن
سدس درهم کافور نشان درهم توتیا بر بچق درهم شرابله شافلر ایده لر نوع
دیگر کوز اغریسنه نافعدر واغریسنی تسکین ایدر صفتی بودر انزروت مدبر
ایکی درهم توتیا بر درهم صبر ونبات شکری هر برندن یارم درهم کافور وزعفران
هر برندن ایکی حبه کلابله شافلر دوزه لر شیاف سائل کوز اغریلرنده استعمال
اولنور ضعف بصره نافعدر صفتی بودر نبات شکری بر درهم صبر وزاج ابیض
هر برندن ثلث درهم مرجان سدس درهم قرنفل وکافور هر برندن یدی
حبه هندبا صویی سکز درهم کلاب وشراب هر برندن درت درهم اجزا
سحق اولنوب مجموعنی بر صحنده بر کون بر کیجه اصلده لر بعده سوزوب کوزه
داملده لر نوع دیگر مقطر کوز اغریلرینك جمیعنه نافعدر کوزه قوت
ویروب صحتنی حفظ ایدر صفتی بودر تازه رازیانه وبلین وکرفس وسذاب
واقراجیا وکلك ودیش اوتی وبتونیقه وطراغیون وکادوناوتی هر برندن
برقبضه بو اوتلر جمله سی تازه اوله بونلری حرمرا ونده دوکوب بول صبیان
ایله اصلده لر بعده ایکی قاشق عسل واون بش عدد سحق اولمش بوبر
ور درهم کافور ضم اولنوب اون بش کون اتی کوننه قویه لر بعده قرعه
وانبیق ایله تقطیر اولنوب حفظ ایده لر صفة فار کوزك قزللغنی ازاله
ایدر وکوز اغریسنك آخرنده استعمال اولنور نافعدر وکوزه جلا ویرر صفتی
بودر توتیا اون درهم لبلابه سی بش درهم کلاب وشراب ابیض هر برندن
التمش درهم اجزا سحق اولنوب کلابله وشرابله قیناده لر وکوزه داملده لر
مجربدر فصل بو فصل ملین شافلر بیاننده در بو دخی اوچ قسمدر بریسی
لینه در اطفال ایچون استعمال اولنور وبری متوسطه وبری قویه در کیفیتی
اولان بازی کوکی وصابون وعقد اولمش انجیر بالی وفاره ترسی ومیوطه
آقندن مرکب اولانلردر متوسطه اولان عسل وطوز وایارج فیقرادن مرکب
اولانلردر وقویه اولان شحم حنظل ومحموده وخربق وبونك کبیلردن ترکیب
اولنانلردر شیاف متوسط عسل سکز درهم ایارج فیقرا بر درهم طوز یارم درهم
باله بکجه قوام ویروب وایارج سحق اولنوب بر خوشجه قارشدیره لر صووقده
صرحبه بر مقداری شاف ایدوب یاغلیه لر ومقعده ادخال اولنه شاف

قوی قوامه کلمش عسل سکز درهم غاریقون وشحم حنظل وایارج فیقرا وحاجی کتمش طوزی
هر برندن ثلث درهم شاف اولنه شاف آخر قوامه کلمش عسل درت درهم
خربق وملح اندرانی ومحموده هر برندن سدس درهم شاف آخر عسل مقوم اون
التی درهم فرفیون سدس درهم شحم حنظل وخربق ابیض هر برندن درت حبه طوز بر
درهم شاف آخر یلتزی داغیدر صفقی بودر عسل مقوم اون ایکی درهم انیسون
وکمون ورازیانه وسذاب هر برندن ثلثان درهم شحم حنظل ثلث درهم ملح اندرانی
بر درهم شاف بغرسق ومقعد اغریلرینی تسکین ایدر صفقی بودر افیون ثلث
درهم زعفران وجندبیدستر هر برندن یارم درهم کفایت مقداری قوامه
کلمش عسل ایله یاخود ارمیش بالموم ایله قرشدروب فتیل ایده لر فصل
بو فصل فرزجه‌لر بیاننده در فرزجه حیض قاننی آقیدر صفقی بودر خرصانی وچورک
اوتی ودیش اوتی هر برندن ایکی درهم جندبیدستر یارم درهم مجموعی سحق
اولنوب یرفسلکنی عصاره سیله قارشدروب وبر پارچه یوکه بولیوب
فرزجه ادخال اولنه نوع دیگر بودخی حیض آقیدر صفقی بودر ورنیقه ومشکطرامشیع
هر برندن بر درهم اکیر وقزل بویه کوکی هر برندن ایکی درهم چورک اوتی وسذاب
هر برندن ثلثان درهم قوندز خیاسی ثلث درهم خرصانی بر درهم سکبینج [illegible]
درهم عسل ایله فرزجه اولنه فرزجه رحمک تشققنه ویاره لرینه نافعدر صفقی بودر
صغر انجکنک ایلکی وقاز یاغی هر برندن درت درهم زرمنتی بر درهم زعفران ثلث
درهم یمرطه آقی ایکی عدد مرهم کبی ایدوب فرزجه اولنه فرزجه اخری اغریلری
تسکین ایدر صفقی بودر تره یاغی اوچ درهم صغر انجکنک ایلکی وقاز یاغی
وصغر کایج یاغی هر برندن بر بحق درهم مصطکی واکلیل ملک وکتان تخمی ولوبی
تخمی هر برندن بر درهم یمرطه آقی اوچ عدد کفایت مقداری گل یاغی وارسا
یاغی وبالموم ایله فرزجه اولنه فرزجه اختناق رحمه نافعدر جسلبند واصطرک
وقرنفل هر برندن بر درهم قرص غالیه یارم درهم مسک التی حبه کفایت
مقداری لادن ایله فرزجه اولنه فرزجه رحمی فضلات غلیظه‌دن پاک ایدر صفقی بودر
معجون مبارک سفوفی اوچ درهم غاریقون ایکی درهم زرمنتی ایله یوغروب فرزجه
اولنه فصل بو فصل شکری قرصلر بیاننده در قرص شکری یه فرنکلر طولاتو
تعبیر ایدرلر که کتب طبیه‌ده جوارش شکری دیمکله معروفدر لکن بز بو جوارش شکری
قرصلره الحاق ایدوب قرص شکری دیو اصطلاح ایتدک اصطلاحده خود مناقشه
یوقدر قرص جوارش عنبر معده یه وقلبه ودماغه قوت ویروب مرضلرینه نافعدر

صفقی بودر یوز درهم بیاض شکری کفایت مقداری رازیانه صویی یاخود [illegible]
صویله معتدل آتشده اریدوب قوام ویره لر بعده آتشدن ایندروب
التی درهم جوارش عنبر سفوفی قیوب قارشدره لر وبر دوز مرمر اوزرینه یاغدار
بادم یاغی دوکوب یاخود انجه سحق اولنمش دارچین اکوب شکری مرمر
اوزرینه دوکه لر ونیصلدوب صوودقده مراد ایتدکلری کبی مربع ومثلث
شکلنده کسه لر واوزرینه التون ورقی قیوب حفظ ایده لر طولاتو دوا
مسک صووقدن اولان دماغ علتلرینه وکوکس مرضلرینه وضیق نفسه
نافعدر صفقی بودر دوا مسک سفوفی ایله ذکر اولنان کبی عمل اولنه طولاتو
دهن رازیانج دماغ علتلرینه وضیق نفسه واسکی اوکسوروکه نافعدر وکوزه
قوت ویرر صفقی بودر التی درهم آق شکری کلابله اریدوب قوام ویره لر
بعده یارم درهم دهن رازیانه قیوب مرمره دوکه لر واسلوب سابق کبی
قرصلر دوزه لر طولاتو سفوف ایرسا اوکسوروکه وضیق نفسه وکوکس
مرضلرینه نافعدر صفقی بودر التی درهم شکری رازیانه صویله اریدوب قوام
ویره لر ودرت درهم دوا ایرسا سفوفی قیوب قرصلر ایده لر نوع دیگر
بودخی کوکس مرضلرینه وصلو خاملغه وضیق نفسه نافعدر صفقی بودر آق شکر
یوز درهم نبات شکری وبنیر شکری هر برندن اوتوز ایکی درهم کلابله اریدوب قوام
ویردکدنصکره اون بش درهم ایرسا وکرجی درهم نشا واوچ درهم کثیرا [illegible]
اولنوب رسم اوزره قرصلر ایده لر قرص ارمانیکم روزانم ضعف معده یه
نافعدر آلات غذایه قوت ویروب هضمی قوی ایدر صفقی بودر التی درهم شکری
کلابله اریدوب قوام ویره لر ودرت درهم ارومانیقو سفوفی ایله رسم اوزره
قرصلر ایده لر قرص جوارش کمون اوکسوروکه وضیق نفسه نافعدر وغلیظ یللری
داغیدوب معده یه قوت ویرر صفقی بودر التی درهم شکری رازیانه صویله اریدوب
قوام ویره لر والتی درهم جوارش کمون سفوفی ایله قرصلر ایده لر قرص دهن
انیسون معده یه قوت ویرر یللری داغیدر استسقا یه ورحم علتلرینه نافعدر
صفقی بودر کلابله قوامه کلمش التی درهم شکره یارم درهم دهن انیسون قیوب
قرص ایده لر قرص دهن قرنفل معده یه وقلبه وکبده قوت ویرر
وصوقدن اولان علتلرینه نافعدر صفقی بودر کلابله قوامه کلمش التی
درهم شکره ثلث درهم دهن قرنفل قیوب قرص ایده لر قرص زنجبیل
قیش کونلرنده استعمال اولنور معده یه قوت ویروب هضمی قوی ایدر

وسن آدمله مناسب ونافعدر صفتی بودر دارچین ایکی درهم جوزبوا وقرنفل
هر برندن بر درهم بسباسه ثلث درهم زنجبیل التی درهم گلابله ازمش وقوامه
گلمش شکر یوز یکرمی سکز درهم رسم اوزره قرص اولنه واگر بر مقدار مسک
یاخود عنبر ضم اولنورسه دخی لطیف اولور **قرص دوا کرکم** جگره وطلاقه
قوت ویرر واستسقا مقدمه سی اولان سوء قنیه یه نافعدر صفتی بودر
قیون اوتی عصاره سیله ازمش وقوامه گلمش شکر التی درهم دوا کرکم
سفوفی درت درهم رسم اوزره قرص دوزه لر **قرص دوا لک** جمیع
سده لری آچر ویللری داغیدر وبولی وحیضی آقیدر صفتی درت درهم
دوا لک سفوفیله دوا کرکم قرصی گبی عمل اولنه **قرص دوا جواهر حاره**
قلبه ومعده یه وکبده ورحمه قوت ویرر ومرضلرینه نافعدر صفتی بودر
زنجاسف صویله ازمش وقوامه گلمش شکر التی درهم جواهر حاره سفوفی
التی درهم رسم اوزره عمل اولنه **قرص دیاقودا** یعنی خشخاش قرصی اویقو
گتورر اوکسوره که نافعدر ورقیق نزله لری حبس ایدر صفتی بودر یکرمی عدد
آق خشخاش باشنی اوفقلیوب اوچیوز درهم صو ایله بر گون بر گیجه اصلده لر
بعده نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب کفایت مقداری شکر ایله قوام
ویره لر وقرص ایده لر **قرص سفوف کثیرا بارد** گوگسده اولان خشونته
یعنی سرتلکه وقوری اوکسوره که نافعدر صفتی بودر بنفشه صویی ایله قوامه
گلمش شکر التی درهم کثیرا سفوفی التی درهم رسم اوزره قرص اولنه **قرص
دوا انجو** اعضاء رئیسه لره قوت ویرر هنوز خسته لکدن قالقان کمسه لره
ومدقوقلره نافعدر صفتی بودر گلابله قوامه گلمش شکر التی درهم بارد انجو
سفوفی درت درهم رسم اوزره قرص اولنه **قرص انجو** بو قرصه بدیعی
تسمیه اولنور اعضاء رئیسه لره قوت ویرر شدید حرارتلر وراغ علتلرده
حللک قوتی ساقط اولور خوفندن اوتوری استعمال اولنور صفتی بودر
شکر یوز درهم گلاب خالص التی درهم محلول انجو درت درهم رسم اوزره
قرص ایدوب اوزرینه التون ورغی یاپشدره لر **قرص دیاردون** معده نک
وقلبک وکبدک سوء مزاج حارینه نافعدر وقوت ویرر صفتی بودر هندبا
صویله ازمش وقوامه گلمش شکر التی درهم دیاردون سفوفی التی درهم
رسم اوزره قرص ایده لر **قرص مفرح صندلین** سوء مزاج حاری تبرید ایدر
ومدقوقلره نافعدر صفتی قرص دیاردون گبی مفرح صندل سفوفندن عمل

اولنه **قرص صوکور وزاتم** صفراوی اسهال ایدر بو دخی روزاتم سفوفندن
مذکور گبی عمل اولنه مقدار شربتی درت درهمدر **قرص آخر** صفراوی وبلغمی
اسهال ایدر استسقایه وسکر مرضلرینه نافعدر سده لری آچر صفتی بودر زرنباد
وسورنجان هر برندن سکز درهم راوند اون درهم محموده درت درهم زنجبیل
وآق صندل وقرمزی صندل وبنفشه هر برندن ربع درهم مصطکی وانیسون
ودارچین هر برندن یارم درهم گلابله ازمش وقوامه گلمش شکر یوز اون التی درهم
رسم اوزره قرص ایده لر وجمیع ادویهٔ مسهله دن که دیافنیکون ودیاتربد گبیلر
مراد اولدقده بو منوال اوزره عمل اولنه **قرص کهربا عسکری** امراض دماغیه
فلجه وتشنجه ونزله لره نافعدر صفتی بودر کهربا دباغلنمش گیک بونوزی هر برندن درت
درهم عنبر وانجو هر برندن بر درهم دهن انیسون درت قطره دهن کهربا ایکی قطره
دارچین صویله ازمش وقوامه گلمش شکر قرق درهم رسم اوزره قرص دوزه لر
قرص کبریت مصعد فلجه ولقوه یه نافعدر مجربدر صفتی بودر کبریت مصعد
اوچ درهم دهن ازیانه اون بش قطره مسک اوچ بغدای گلابله ازمش وقوامه
گلمش شکر یکرمی درت درهم رسم اوزره عمل اولنه **قرص** اعضاء رئیسه لره قوت
ویرر وهنوز خسته لکدن قالقان کمسه لره نافعدر صفتی بودر فستق اون ایکی درهم
شام فستغی یدی بچق درهم قرنفل ودارچین هر برندن یارم درهم انجو ثلث
درهم التون ورغی اون بش عدد گلابله قوامه گلمش شکر یوز درهم قرص ایده لر
قرص آخر مدقوقلره ونهزالی اولنلره وخسته لکدن قالقانلره نافعدر قوت ویرر
صفتی بودر براملیغی مهرا اولنجه قیناده لر والکدن گچوره لر واون ایکی درهم الهلر
وطتلو بادم سکز درهم فستق وشام فستغی هر برندن درت درهم دارچین وقرنفل
وجوزبوا هر برندن بر بچق درهم کفایت مقداری شکر ایله قرص ایده لر **قرص**
معده یه قوت ویرر وباشه صعود ایدن بخاری منع ایدر وهضمی قوی ایدر صفتی بودر
سرکه ده اصلاح اولمش کشنش سکز درهم دارچین ایکی درهم مرجان بر درهم
آق صندل ومصطکی هر برندن ثلث درهم شکر سکسان درهم گلابله قوامه
گتوروب قرص ایده لر **طولاتو قرص افاعی** برصه وجذامه وفرنگ اویوزینه
واسکی اویوزلره نافعدر صفتی بودر قرص افاعی ایکی درهم انجو بر بچق درهم ارمنی
سفوفی بر درهم التون ورغی اگیرمی عدد شکر اوتوز ایکی درهم رسم اوزره قرص
ایده لنه **طولاتو افتیمون** جمیع اخلاطی قوصدرر مغلهٔ وسوداء مکله کیده زرکیخه
واجب اولان رأی طبیب ایله استعمال اولنمقدر صفتی بودر افتیمون حاجی

ظن اولنور که التون ورغی ایکی عدد اوله
لفظ ماتان ورقلردن غلط اولمشدر
سهم

ایکی درهم کثیرا بر درهم دهن انیسون اون بش قطره شکر یکرمی درت درهم کلابله قوام ویروب
قرص ایده لر مقدار شربتی ضعیف آدمه و معصومه یارم درهمدر و بیوک آدمه بر درهمدر
و قوی کیسه یه ایکی درهمه دک ویریلور نوع دیگر انیسون زنجابجی التی درهم کثیرا اوچ درهم
شکر التی درهم رسم اوزره قرص ایده لر بو ترکیب اولکیدن اقوادر طولاتو مسهل زنید
بر درهم تخم قثاء اوچ درهم راوند برجی درهم دارچین و انیسون و کرادیا هر برندن [illegible]
درهم کلابله قوام کلمش شکر سکسان درهم رسم اوزره قرصلر ایده لر طولاتو دهن
انیسون سنارتو سکدر صفتی بودر دهن انیسون یارم درهم عنبر درت بغدای
یکرمی درت درهم قرص اولنه طولاتو بو قرصه ید عیسی تسمیه اولنور سنارتوس
ترکیبلرندندر صفتی بودر مرجان اوچ درهم انجبار برجی درهم التون ورقی التی عدد
شکر اوتوز ایکی درهم کلابله قوام ویروب قرص ایده لر طولاتو کبریت مصعد
ربو علتنه و ضیق نفسه نافعدر صفتی بودر کبریت مصعد ایکی درهم ایرسا بر درهم
شکر قرق سکز درهم زوفا صویله قوامه کتوروب قرصلر ایده لر فصل بو فصل
املاح یعنی طوزلر بیاننده در معلوم اوله که املاح علمنی اطبادن اسلامیون کتابلرنده
ذکر ایتمیوب اطبادن نجک متأخرلری ذکر ایتمکله بز دخی متأخرینک طریقنی
اختیار ایلدک زیرا صناعة طبده استعمال اولنان دوالرین ملحلرنده خواص
عجیبه و المغلة علاجات زمهسنه الحاق اولنوب ذکر اولنمسی اولی در اگرچه
بعض املاحک تأثیرینی انکار ایدوب دیدیلرکه دوالر یاقوب کول اولدقده
ملح اول دوانک ارضیه سندن یعنی دبنه چوکندن حاصل اولور ارضیه ده ایسه
تأثیر ضعیفدر ملحک دخی اثری بو قدر دیدیلر لکن بو قوله جواب حق بودرکه ملح
ادویه نک ارضیه سندن اولدوغی مسلم دکلدر بلکه ادویه نک جمیعسنده املاح
ارضیتدن آیریلور زیرا زعم ملح دیدیکمز محترق اولان دوانی حل ایدوب و محلولی
عقد ایتمکله اولور ارضیت ایسه البته محلولدن آیریلور خصوصا که بعضی دوا
یانمدن ملحی استخراج اولنور نتکم خرو حامده و دردی شرابده و غیریلرده اولدوغی
کبی ارسطاطالیس دخی کائنات جو کتابنک ایکنجی مقاله سنده درکه تحقیقا
ملح ارضه مخصوص دکلدر ارضده اولدوغی کبی نباتده و حیوانده بلکه جمیعسنده اولور
بو دخی معلوم اوله که ملح اشیا ایکی قسمدر بر قسمی ثابت و صابردر یعنی آتشه طاینور
و بر قسمی طائردر آتشه طیانمز افضل اولانی اولکی قسمیدر املاحی طوزی یاپمق بر قاج
طریق اوزره در بری بودرکه مراد اولنان نباتدن و آغاجه آلنوب مثلا بر وقیه سنه
التی وقیه مقداری صو قیوب نباتک طعمندن و رنکندن بر شی قالمینجه قیناده لر

و سوزه لر و بو صویی تکرار معتدل آتش ایله قیوانجه قیناده لر بعده بر آغزی دار بیوک
شیشه نک ایچنه قیوب بر صوق یره قویه لر ملح اولور طریق آخر مراد اولنان نباتدن
آلوب صو ده اصلده لر بعده تقطیر ایده لر و تقطیر اولانی حفظ ایدوب قرعه نک ایچنده
اولان نباتی بر درساج اوزرنده یاقوب کول ایده لر و بو کولی خزبور مقطر ایله اصلدوب
سوزه لر و معتدل آتشده منعقد اولوب ملح اولنجه قیناده لر و حفظ ایده لر بعضیلر
[illegible] نباتی یاقوب رمادینی صو ایله اصلدرلر و بر مقدار قینادوب سوزدکدن صکره
تکرار منعقد اولوب ملح اولنجه قینادرلر و بو طریق ایله ملح استخراجی آساندر ملح
هیوفاریقون ذات جنبه و ضیق نفسه و اوکسورکه و جمیع کوکس مرضلرینه نافعدر مقدار
شربتی بعض مناسب شربتلر ایله بر دنکدر صفتی بودر مراد اولنان مقدار هیوفاریقونی
یاقوب کولنی الرلر و صو ایله اصلدوب بر مقدار قیناده لر بعده سوزوب تکرار صویی
معتدل آتش ایله حمام ماریه ده منعقد اولوب ملح اولنجه قیناده لر و حفظ ایده لر ملح
بسفایج بو ملحک تأثیری کوکس مرضلرنده هیوفاریقون ملحندن اقوادر یاپمه سنک
طریقی و مقدار شربتی هیوفاریقون ملحی کبیدر ملح بابونج عسر بوله و حصاة
و سائر مثانه علتلرینه نفعی عظیمدر مقدار شربتی بر مقدار [illegible] شراب ایله یارم
درهمدر طریق استخراجی مذکور کبیدر ملح رتم یعنی قاطر قیروغی طوزی
سده لری آچر و مثانه ده اولان طاشلری پاره لر و بولی قوتله آقیدر عملی ذکر
اولنان کبیدر ملح قشور باقلا یعنی بقله قبوغی طوزی بو دخی مثانه ده اولان
طاشلری پاره لیوب بولی آقیدر طریقی باقله قبوغنی یاقوب کولندن ذکر اولنان
کبی عمل اولنه ملح افسنتین بین طوزی اطبا بیننده مشهور و مستعملدر عفونتدن
اولان مرضلرین جمیعسنه و [illegible] حماره و دبابه و طاعونه نافعدر معده یه قوت
ویرر و سده لری آچر و بولی آقیدر و استسقایه نافعدر صفتی بودر حرلو اولنان
مقدار یشنی دوکوب اوستنه یتشنجه صو قویه لر بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر
ایده لر و قرعه نک دبنده قلان ثفلی یاقوب کول ایده لر و بو کولی مقطر خزبور
ایله اصلدوب بر قاچ کون بطن فرسه یاخود حمام ماریه قویه لر بعده صویی
جر علقه ایدوب نار خفیف ایله عقد ایدوب ملح ایده لر ملح حنظیانا حماره
نافعدر سده لری آچر و بولی و حیض قانینی آقیدر عملی ملح افسنتین کبیدر
ملح خشب عرعر و حبه یعنی اردج اغاجی و اردج تخمی طوزی دیمکدر منافعی
بودرکه سرعة نفوذی اولوب دوانی مخلتنه ایصالی ایچون بعضی
دواره ضم اولنور و بولی آقیدر و ترکیدر طریق عملی هیوفاریقون طوزی کبی

عمل ایده لر **ملح ربجاسف** یعنی وراتیقه طوزی رحم علتلرینه نافعدر حیضی اقیدر
صنعتی مذکور کبیدر **ملح باذرنجبویه** یعنی اوغل اوتی طوزی قلبه فرح ویرر وحیضی اقیدر
اختناق رحمه بالخاصه نافعدر عملی یلین طوزی کبیدر **ملح غلدونیا** یونانیدر عربجه
عروق صفر وترکیجه صاری بویه کوکی درلر وزردچوب دیمکله معروفدر بولی وحیضی
آقیدر وسده لری آچر مقدار شربتی بر مقدار آق شراب ایله ثلث درهمدر صنعتی بودر
مراد اولنان مقدار عروق صفر ازالوب دوکه لر واوزرینه درت ارمق مقداری
چقنجه کسکین عرق قیوب یکرمی درت ساعت حمام ماریه ده اصلده لر بعده
عرقی جر علقه ایدوب قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر وقرعه نک دبنده صاریجه ملح
باقی قالور آلوب حفظ ایده لر **ملح افسنتین وامسقابیوزا** یعنی یلین ایله
بجیک اوتندن مرکب طوزدر ترلدیجیدر ویرامز علتلره نافعدر مقدار شربتی
لسان ثور صویله یاخود آق شراب ایله اون بغدایدر صنعتی بودر یلین وبجیک اوتی
هر برندن برابر آلوب یاقه لر وکولنی صو ایله اصلدوب قیناده لر وسوزوب
تکرار عقد اولنجه قیناددوب ملح ایده لر **ملح کاردوسنطو وخشب لسان عصفور**
بودخی ترلدیجیدر وعفونتی دفع ایدر صنعتی قرطه سنطو ایله لسان عصفور
اغاجندن ذکر اولنان کبی عمل اولنه **ملح دم تیس** تکه قاننک طوزیدر مثانه
علتلرینه مجربدر وجع مفاصله ونقرسه نافعدر صنعتی بودر ارککجی قاننی مراد
ایتدکاری مقدار آلوب برچولمکه قیوب آتشه قویه لر ویاقه لر تمام یانوب کول
اولدقده چقاروب یغمور صویی ایله اصلدوب قیناده لر بعده جرعلقه ایدوب
تکرار معتدل آتشده منعقد اولنجه قیناددوب ملح ایده لر **ملح دم ایل** یعنی
کیک قاننک طوزی منافعی وعملی دم تیس ملحی کبیدر **ملح سذاب** سدف
طوزی حصاره دبل صوقلوغنه نافعدر سده لری آچر وربع حماسنه بالخاصه نافعدر
عملی یلین طوزی کبیدر **ملح طرطیر** قریموطرطرو دیمکله مشهوردر مقدار شربتی ثلث
درهمدن بر درهمه دکدر سده لری آچر وغلیظ بلغمی خلطلری قطع ایدر وبو ملح
طرطیر حالا عرقده وماسارتقاده اولان جمیع سده مرضلری ایچون استعمال
اولنور ومسهلدن مقدم استعمال اولنسه اخلاطه نضج ویروب سهولتله خروجه
معین اولور وبوطرطیردن یارم درهمنی اکی جکر دک اصلاح اولنمش محموده
ایله استعمال اتسلر اخلاطی اسهال ایدوب سده لری آچر صنعتی بودر مراد
اولنان مقدار شراب طورطیلسنی اوفقلیوب فرونه قویه لر وآق اولنجه یاقه لر
بعده صو ایله اصلدوب قیناده لر وبرصوق یره قویه لر که صویک اوزرنده ملح

منعقد اولدقده آله لر تکرار صویی قیناددوب صوق یره قویه لر وصویک اوزرنده
منعقد اولان ملحی آله لر بو منوال اوزره صوده ملحدن برشی قالمینجه تکرار ایده لر
بعدا اخذ اولنان ملحاری قورودوب حفظ ایده لر بعضیلر طرطیری یاقه دن
عمل ایدرلر لکن بویله اولدقده ملح اولکیدن آزچقر **صفقه سالبورنیلا** یاجکما
دیمکدر حمیات محرقیه نافعدر بولی آقیدر وسده لری آچر وصوسزلغی کسر
وخناقه غرغره ایتسه لر نافعدر صنعتی بودر مراد اولنان مقدار بیاض وپاک
کهرجله آلوب بر بوطریه قویه لر وبوطرینی بر آتشنه قیوب قزدیره لر وکهرجله
اریمکه باشلدقده بوطه نک ایچنه از از کبریت مصعد قویه لر مثلا سکز درهم
کهرجله یه بر درهم کوکورد قویه لر لکن کبریتک بر مقدارینی قیوب علوی صوندکده
بر مقدارینی دخی قویه لر زیرا بتون قوسه لردن یارلر مقصود حاصل اولمز
تدریجی اولدقده کهرجله براق وپاک اولور بو منوال اوزره کبریت تمام اولدقده
بوطریی قالدیروب مرمر اوستنه یاخود سنی اوستنه دوکه لر فی الحال منعقد
اولور آلوب حفظ ایده لر بعضیلر کهرجله یی کلاب ایله اریدوب سوزدکدنصکره
نصفی قالنجه قینادرلر وبرصوق یره قودقده منعقد اولوب ملح اولور وبوعمل
تکرار اولنسه دخی اعلا اولور **ملح الجو** قلبه فرح ویرر سوداوی مرضلره وبرامز
علتلره وجذامه ومالیخولیایه نافعدر صنعتی بودر مراد اولنان مقدار الجوی سحق
ایدوب اوزرینه درت ارمق مقداری چقنجه مقطر سرکه قویه لر وصحق کول
اوزرینه قیوب برقاج کون دوردقدنصکره سرکه سنی سوزوب تکرار اوزرینه
آخر سرکه قویه لر وینه برقاج کون صحق یرده دوروب سرکه یی سوزه لر بو منوال
اوزره الجودن برشی قالمینجه تکرار ایده لر تمام الجو بالکلیه منحل اولدقده سرکه لری
جمع ایدوب قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر ملح الجو قرعه نک دبنده باقی قالور
کلاب ایله حل ایدوب ینه تقطیر ایده لر وکلاب تقطیر اولنوب ملح قرعه نک
دبنده باقی قالور اگر مراد ایدرلرسه ینه کلاب ایله حل ایدوب تکرار تقطیر ایدرلرکه
ملح براق وبیاض اوله بعده آلوب حفظ ایده لر **ملح مرجان** اعضای رئیسه یه
قوت ویرر ذوسنطاریایه یعنی اسهال دمویه وصرعه وکابوسه نافعدر صنعتی
ملح الجو صنعتی کبیدر **عمل زجاج انتیمون** بر مقدار انتیمونی بر بیوک بوطه یه قیوب
یاقه لر ونارکن قشدیره لر تمام توتونی کسیلوب لونی کول کبی اولدقده
چقاروب صووده لر بعده سحق ایدوب بوطریه قویه لر وبوطریی آتشه
قیوب قب قیزی آتش کبی اولوب اریدکده مرمر اوستنه دوکه لر صرچه کبی

منعقد اولور آلوب حفظ ایده لر. بعضیلر انتیمون اررکن قرق درهمنه درت درهم بورق
یاخود نوشادر ضم ایدرلر. فوائدی خرخر حکاره و جمیع خرخر خسته لکلره نافعدر. مختلف
خلطلری قوصمغله و سورمکله چیقارر. مقدار شربتی بر مقدار کثیرا و شکر ایله اوچ حبه دن
اون ایکی حبه یه دکدر. **صفة زهر انتیمون** بر مقدار انتیمونی اینجه سحق ایدوب مقطر
کهرحله صویی ایله یوغوره لر و آلت تصعیده قیوب تصعید ایده لر. وصعود ایدنی
آلوب کلاتیه غسل ایده لر و قوروب حفظ ایده لر. و بو زهر انتیمون زجاج انتیمونندن
اقوادر. مقدار شربتی اوچ حبه دن بش حبه یه دکدر. **صفة کبریت مصعد** بو
علتنه و ضیق نفسه و نازله لره و فلجه و تشنجه و قولنجه نافعدر. صفتی بودر. کوکورد
و زاج و ملح هر برندن برابر سحق اولنوب آلت تصعیده قویه لر. و عادت اوزره
تصعید ایده لر. **ملح زیاق** علاجی مشکل اولان زهرلی مرضلره جذام و برص و بهق
و فرنک اویوزی کبیلره و متعفن مرضلره و قیل دوکلمه سنه نافعدر. و جمیع بایه جر
علتلره تنقیه دن صکره استعمال اولنور. صفتی بودر. درت عدد انکرک یلانی
آلوب باشنی و قویروغنی کسه لر و قارننی یاروب ایچینی پاک ایده لر. بعده طوز
یاخود نوشادر یکرمی رطل حنظیانا و زراوند مدحرج و قاقله و فراسیون هر برندن
یوز یکرمی درهم بیابان سرمسنی و کمادریوس و سدف تخمی هر برندن یوز درهم
قنطریون صغیر ایکیوز درهم اطه صوغانی بش عدد اطه صوغاننی طوغرایوب
و اجزالری او قفلیوب مجموعنی کفایت مقداری عسل ایله یوغوره لر. و بر
پشمدک طبراق طنجره یه قیوب اغزینی محکم قپایه لر و طین حکمت ایله طین لیه لر
و اغزینه برایکی دلک دله لر و آتشه قیوب یاقه لر. تمام پانیه سنک علامتی بودر که
توتونی بالکلیه منقطع اولور. بعده چیقاروب دوکوب الیوب حفظ ایده لر.
بعضیلر بو نسخه یه سدف و حب عرعر و دار زیانه تخمی و دار فلفل و کشنیج و نانه
ضم ایدرلر. و بعضیلر تریاق کبیر اجزاسی قیوب احراق ایدرلر. و بو ذکر اولنان
نسخه جالینوسک و جالینوسه تابع اطباء متقدمینک مختاریدر. اما اطباء
متأخرین ملح تریاقده بر قاچ نسخه بیان ایلدیلر. شنارتوس طبیبک بیان
ایلدیکی نسخه بودر که بش عدد یاخود یدی عدد انکرک یلاننی دریسی ایله طوتوب
یاقه لر. و رماذینی رطوبتدن خالی یره قیوب حفظ ایده لر. و قچن استعمال ایتمک
مراد اولنسه بو رمادن اون التی درهم آلهلر. بعده فو و انجلیقا و طراغیون
و سدف هر برندن بر درهم نبات شکری سکز درهم مجموعنی سحق ایدوب
سدس درهم مقداری استعمال ایدرلر. و بو ملحک منافعی بودر که سمیتلی مرضلره و اخر

حکاره و وبایه نافعدر. و بشره نک لوننی کوزل ایدر. و غدایی جمیع بدنه نفوذ ایتدیرر و دماغده
اولان صوق علتلره و کونه صوانیمه سنه و ضعف بصره نافعدر. بولی و حیضی آقیدر.
و سدده لری آچر بوکرکده و مثانه ده اولان طاشلری پاره لر و خرخر مرضلره و وجع مفاصل
و سورقنیه کبیلره و استسقایه و قولنجه و دماغی ضعیف اولوب کثرة نوازله مبتلا
مبتلا اولنلره و معده مرضلرینه نافعدر. و نوبتلی حکاره نوبتدن مقدم بر کره یا ایکی
کره ایچورسه لر نوبت کلمه سنی منع ایدر. و هواسی فاسد و زهرناک و ضوالی عجب
شهرلره کیدن کمسه لر بو ملحدن بر مقدار استعمال ایتسه لر عظیم نفعی مشاهده
اولنور. **فصل** بو فصل دوانک قوتنی استخراج بیانینده در که لاتینجه الکسطرانکوم
تعبیر ایدرلر. و الکسطرانکوم دیمک لسان لاتینده دوانک جوهر لطیفنی بعضی
مقطر صولر واسطه سیله جوهر غلیظندن آیرمغه درلر. و بونکا اطبا اسلامیون
خلاصه تعبیر ایدرلر. بوندن غرض بودر که تأثیری قوی و مقداری قلیل اولوب
تناولی آسان اولسون ایچوندر. بعضیلر تازه نباتاتک عصاره سندن اتخاذ
اولنانی دخی بوکه الحاق ایتمشلردر. لکن عصاره لردن اتخاذ اولنان چوق بودر که
ربلره ملحقدر. زیرا آنده جوهر لطیفی جوهر غلیظدن آیرمق یوقدر. انجق نباتک
عصاره سیدر. بو انسیه انک خلافنه در که قوری دوادن اخذ اولنور. حتی بعضی
تازه نباتک قوتنی استخراج مراد ایلسک اول اول نباتی قوروده سن. بعده
ذکر اولنه جق طریق اوزره قوتنی استخراج ایده رز. و بو قوت دوایی استخراج ایده
واسطه اولان صولر بونلردر. مثلا شراب و عرق و مقطر سرکه و سورنجان
و دار چینی صویی و کلاب و بونلره مشابه مقطر صولرین بریدر. بعضیلر
دیدیلر که هر دوانک قوتنی استخراج ایده جک کندویه مخصوص بر واسطه واردر که
اول واسطه سبیله دوانک قوتی جرمندن آیریلور. نتکم کبریتک قوتنی
چیقارمق ذکر اولنان صولر فائده ایتمیوب کبریته مخصوص اولان واسطه روغن
ترمنتیندر. انکله استخراج اولنور. شنارتوس طبیب درکه واسطه ده شرط اولان
آقیجی و نفوذ ایدیجی اولمقدر که فعلنی ابطال ایتمیوب دوایه معارض اولمیه.
بو بابده جمله دن انسب و اولی اولان سکین عرقدر. زیرا عرق دوایه کرکی کبی
نفوذ ایدوب قوتنی آیرر. و فعلنی ابطال ایتمز. لکن عرق ایله افاویهک و سهل
دوالرین و صمغلرین قوتلری استخراج اولنور. اما معدنی اولنلرین قوتی مقطر
سرکه ایله و روح ملح و روح ترمنتین ایله و یغمور صویله استخراج اولنور. بو دخی معلوم
اوله که بعضی مختلف دوالردر. مثلا معدندن کهربا و مرجان و نباتدن افسنتین

وقسطران وافاویادن دارچین وخولنجان کبی دوالردن ترکیب اولنان
مرکباتك قوتنی استخراج ایدرلر زنده دکلدر زیرا معدن مقطر سرکه یه ونبات وافاویه
عرقه محتاجدر نتکم مقدم بیان اولنمشدر بلکه اولی اولان مفرداتك هر برینی کندی یوعیله
یعنی معدنی معدن ایله ونباتی نبات ایله عمله کتوروب اقتضاسنه کوره صکره ترکیب
ایلمکدر مرکبه قوتنی استخراج ایدیجك ترکیب متشابهة الاجزا اولوب یعنی اکر افاویادن جمع
یاکر معدنیدن مرکب اوله اول زمان مناسب اولان واسطه ایله عمل جائزدر آمدی
دوانك قوتنی استخراجده قانون وقاعده بودرکه مراد ایلدکلری دوایی برمقدار دوکوب
برصرلی قابه قویرلر واستنه جقنجه مناسب اولان صودن قیوب اغزینی قپایه‌لر
وبرقاج کون صجق کول اوستنه یاخود حمام ماریه یه قودقدن صکره سوزه‌لر وآوزرینه
آخر صو قیوب ینه حمام ماریه یه قویه‌لر بو منوال اوزره دوانك لوننده ورائحه سنده
رثئی قالمینجه ایده‌لر بعده بو صولری جمع ایدوب تقطیر ایده‌لر ما ئیتی تقطیر اولنوب
دوانك قوتی قعرنك دبنده رب کبی باقی قالور آلوب حفظ ایده‌لر یاخود
تبه جامنه قیوب نارمجوبه ده رطوبت محو اولنجه قدر قینادهلر بعده حفظ ایده‌لر
بو منوال اوزره جمیع نباتاتك ومسهل دوالرین وصمغلرین قوتلری استخراج
اولنور ودوانك قوتنی استخراج ایتمدن غرض مقداری قلیل اولوب تناولی
آسان اولسون ایچوندر نتکم فصلك اولنده دخی بیان اولنمشدر آمدی بو جمله
بلاد افرنجك اکثرنده خصوصا بلاد بندقیه ده ونمسه ده حالا مستعمل اولانلرین ذکرینه
شروع اولنسون **الکصطر انکوم بادرنجبویه** اوغل اوتی خلاصه‌سی دیمکدر قلبه
فرح ویرر وسوداوی مرضلره ورحم علتلرینه نافعدر طریقی بودرکه اوغل اوتنك قرمسندن
مراد ایلدکلری مقدار آلوب اوفقلیه‌لر وبر صرلی قابه قیوب اوزرینه درت برمق
چقنجه تسکین عرق قیوب اغزینی محکم قپایه‌لر واتی کون نشه یاخود حمام ماریه یه
قیوب بش اون کون دوردقدن صکره سوزوب بو صوه سنی آته‌لر وینه آخر
اوغل اوتی قیوب بو منوال اوزره برقاج دفعه ایده‌لر بعده عرقی برتبه جامنه
قیوب صجق کول اوستنده عرق محو اولنجه دوره وجامك دبنده عسل کبی
جوکن قوتی آلوب حفظ ایده‌لر **خلاصه خلدونیا** براکلسوس کیمیا وینك مختاریدر
عفونتلی مرضلره نافعدر سده‌لری آچر وکوزه جلا وقوت ویرر طریقی بودر برمقدار
تازه زرده چوبی نعمه دوکدن صکره برصرلی قابه قیوب بطن فرسه وضع اولنه
اون کون مقداری دوردقدن صکره چقاروب وسوزوب تفلنی آته‌لر ومائیتی معتدل
آتشده برقفه عسل کبی اولنجه قینادهلر وحفظ ایده‌لر **خلاصه کاردو بنادیقی** برآخر

حماره ووبایه وطاعونه نافعدر عملی اوغل اوتی عملی کبیدر **خلاصه حب عرعر** اوج
بوکا تریاق تشمیه ایدوب چوق استعمال ایدرلر نسنکی اونورناکوس طبیبك ایجادیدر
اسرار طبدندر نفعنه غایت یوقدر مقدار شربتی برکوچك قاشقدر فوائدی
بودرکه سده‌لری آچر وبوکرکده ومثانه ده اولان طاشلری پاره‌لر وحیضی آقیدر
اختناق رحمه نافعدر نوازلی منع ایدوب دماغه قوت ویرر وبر علتنه
وضیق نفسه واسکی اوکسورکه وقلب مرضلرینك غشی وخفقان کبیلرینه
وسوء قنیه یه وفلجه وتشنجه وسکته یه وصرعه ونسیانه وضعف بصره وقولنج آفتلرینه
ووبایه وبراخر حماره نافعدر معده یه وکبده قوت ویرر وجمیع اغریلری کرك داخلدن
وکرك خارجدن اولسون تسکین ایدر واغزده اولان بدرایحه‌لی کیده‌رر وزهرلری
دفع ایدر حاصلی برمبارك دوادرکه هفته ده ایکی دفعه استعمال ایدن آدم جمیع
مرضدن امین اولوب صحتنی حفظ ایدر بقاء قوتی فسادن حفظ اولندقده اون
ایکی سنه‌در طریقی بودرکه ایلول آینده کمالنی بولمش اردج تخمنی مراد ایلدکلری مقدار
آلوب طاش هاونده دوکه‌لر وبرجولمکه قیوب کفایت مقداری صو ایله برابوجه
قیناده‌لرکه تخمنی لونی وطعمی ورائحه‌سی صویه چقه بعده سوزوب معتدل آتش ایله
بال قوامنه کلنجه قیناده‌لر ودائما قاشق یاخود اغاج مبلغ ایله قاریشدره‌لرکه یانمیه
تمام قیولوب بال کبی اولدقده آتشدن ایندیروب حفظ ایده‌لر **صفة استخراج
قوة ساطریون** ساطریون یونانیدر عربجه خصیة الثعلب وترکجه دخی ثعلب
دیمکله معروفدر رحمه قوت ویروب کبه قالمغه معین اولور ومنی‌یی زیاده ایدوب
جماعه قوت ویرر صفتی بودر تازه ثعلبدن مراد اولنان مقدار آلوب برابری
اتمك ایجبله طاش هاونده قیوب دوکه‌لر وبرقابك ایچنه قیوب برقاج کون بطن
فرسه قویه‌لر بعده چقاروب صقه‌لر ورطوبتنی آلوب ایچنه تکرار اتمك ایچی قیوب
ینه بطن فرسه قویه‌لر برقاج کون دوردقدن صکره چقاروب برابوجه صقه‌لر وحمام
ماریه ده بال قوامنه کلنجه قیناد وب حفظ ایده‌لر **صفة استخراج قوة سنفیطس**
یعنی قره قوز قوتی قاسق باردغنه غایت نافعدر صنعتی ثعلب صنعتی کبیدر
الکصطر انکوم اسقیل اطه صوغانی قوتی کوکدن غلیظ خلطلری چقاروب
پاك ایدر واخلاطه نضج ویرر وجکره وطلاق سده‌لرینی آچر مقدار شربتی
دارچین صویله یاخود مناسب مطبوخلرله ثلثان درهمدر طریق استخراجی
بال صویله یاخود عرق ایله ذکر اولنان قانون اوزره عمل اولنه **الکصطر انکوم
راوند** براکلسوسکدر صفراوی وبلغمی اسهال ایدر بویله برلطیف دوادرکه صبیانه

وحامله خاتونره دخی استعمال اولنور. مقدار شربتی ثلث درهمدن نصف درهمه
دکدر. طریقی بودرکه یوز درهم راوندی اوفقلیوب بر مقدار طرطیر حل اولنمش
درتیوز درهم صوایله اصلده‌لر. و درت کون مقداری حمام ماریه‌یه قیوب
بعده قیناده‌لر. وجز علقه ایدوب تکرار معتدل آتش ایله بال قوامنه کلنجه
قینادوب حفظ ایده‌لر. وبعضیلر راوندی اوفقلیوب اوزرینه درت
برمق مقداری چقنجه عرق قیوب برقاچ کون حمام ماریه‌یه قودقدن صکره
عرقی سوزرلر. واوزرینه آخر عرق قیوب ینه حمام ماریه‌یه قورلر. وینه سوزرلر
بومنوال اوزره راوندک لونی قالمینجه تکرار ایدوب وعرقلری بر یره جمع
ایدرلر. وتبه جامنه قیوب عرق محو اولوب عسل کبی راوندک تنلی
قالنجه قینادرلر. وحفظ ایدرلر. وبعضیلر عرق ایله اتمیوب لسان ثور صویله
ایدرلر. وبعضیلر راوندک ثفلنی دخی آلوب قورودرلر. وحفظ ایدرلر اسهالده
وسحجه و دوسنطاریایه استعمال ایدرلر. نافعدر. اکسطرانکوم سقمونیا
کرکتانوس طبیبکدر. صفراوی و بلغمی اسهال ایدر. وبالکز سقمونیا کبی معده‌یه وکبده
وقلبه ضرر ویرمز. مقدار شربتی سدس درهمدن ربع درهمه دکدر. طریقی
بودرکه مراد ایتدکلری مقدار محموده‌یی انجه سحق ایدوب بر صرلی طراق طنجره
ایچنه قویه‌لر واوزرینه درت برمق مقداری چقنجه عرق قیوب طنجره‌یی
برقاچ کون حمام ماریه‌یه یاخود بر صیجق یره قویه‌لر. بعده عرقی رفقله سوزوب
ینه طنجره‌یه آخر عرق قویه‌لر. ینه حمام ماریه‌ده برقاچ کون دوردقدن صکره عرقی
سوزه‌لر. بومنوال اوزره عرقده محموده‌نک لونی قالمینجه تکرار ایده‌لر. بعده
عرقلری بر یره جمع ایدوب بر ظرفک ایچنده عرق محو اولنجه قیناده‌لر. بعده
ظرفک ایچنده عسل کبی باقی قلانی بر کلابه یاخود هندبا صویله برقاچ دفعه
غسل ایدوب قرص ایده‌لر. وقورودقده حفظ ایلیوب استعمال ایده‌لر.
وبعضیلر بوخلاصه‌یه بر مقدار ملح انجو و ملح مرجان و دهن انیسون ضم ایدرلر
دخی اعلا اولنور. وبو محموده‌دن سدس درهمی سکز درهم قطلو بادم یاغیله
استعمال ایتسه‌لر صفراوی و بلغمی زحمتسز اسهال ایدر. اکسطرانکوم
قثاء الحمار یونانجه لاطریون دیرلر. ترکیجه قرغه دوکلکی تسمیه اولنور. صفرانک
رقیقنی اسهال ایدر. استسقایه و وجع مفاصله و اسکی باش اغریسنه
وشقیقه‌یه وصرعه نافعدر. صنعتی بودر. ایلول آینده قرغه دوکلکنی آلوب دوکه‌لر
وراوجه سوزوب عصاره‌سنی آله‌لر. وایچنه کندی مقداری عرق قیوب

برقاچ کون صیجق یرده دوردقدنصکره تقطیر ایلیه‌لر. عرق تقطیر اولنوب باقی قلانی
معتدل آتش ایله قوام ویره‌لر. وبهر سکز درهمنه ثلث درهم جوزبوا یاغی ضم ایدوب
حفظ ایده‌لر. اکسطرانکوم غاریقون کوکس مرضلرینه ونزله‌لره نافعدر. دماغدن
واعصابدن بلغمی اسهال ایلر. صنعتی راوند خلاصه‌سنک صنعتی کبیدر. اکسطرانکوم
مجوفان غلیظ ورقیق بلغمی اسهال ایلر معده‌یه وکبده وماساریقایه وطحاله
نافعدر. کوکسی وآق جکری و دماغی اخلاطدن پاک ایدر. مقدار شربتی ثمان درهمدن
بر درهمه دکدر. عملی راوند عملی کبیدر. ولایق اولان بوخلاصه‌یه بر مقدار جوزبوا یاغی
یاخود قرنفل یاغی ویاخود انیسون یاغی ضم ایتمکدر. اکر بو دهنلردن حاضر
بولنمز ایسه عمل اولنورکن بودوالردن بربنی قاته‌لر. بومنوال اوزره سنا مکی‌نک
وبسفایجک وهلیلج‌لرنک قوتلری یعنی خلاصه‌لری استخراج اولنه. اکسطرانکوم
صبر اکثر مرضلرده استعمال اولنور. طریقی بودرکه مراد ایلدکلری مقدار صبری
بر مقدار دوکوب مناسب اولان صولرین بریله اصلدوب حمام ماریه‌ده
برقاچ کون دوردقدن صکره صوینی سوزوب اوزرینه آخر صو قویه‌لر. بومنوال
اوزره صبرده لون قالمینجه تکرار ایده‌لر. بعده صولری جمع ایدوب مائیت
محو اولوب صبر ظرفک ایچنده عسل کبی قالنجه قیناده‌لر. بعده ایچنه بر مقدار
کل کزری قیوب قوام ویره‌لر. وبعضیلر بوخلاصه‌یه بر مقدار دهن مصطکی یاخود
دهن بلسان ویا دهن قرنفل ضم ایدرلر. دخی اعلا اولور. اکسطرانکوم زبد بلغمدن
اولان دماغ مرضلرینه غایت نافعدر. جمیع بدندن اخلاطی جذب ایدر چقارر.
وجع مفاصله دخی نافعدر. مقدار شربتی شراب یاخود علته مناسب صوایله ثلث درهمدر
عملی راوند کبی عمل اولنه. اکسطرانکوم خنظل غلیظ ورقیق ولزج بلغمی جمیع بدندن
جذب ایدر چقارر. اسکی باش اغریسنه وشقیقه‌یه وصرعه وسکته‌یه وفلجه
وتشنجه و وجع مفاصله. وبونلره مشابه اولان مرضلره نافعدر. واستعمال
اولندقده بر مقدار کل شرابی یاخود دم سین شرابی ایله اوزرینه برقطره دهن مصطکی
یاخود دهن جوزبوا قیوب استعمال اولنه. طریقی بودرکه مراد اولنان مقدار
ابوجهل قاربوزی انجنی دوکه‌لر. وعرق ایله حمام ماریه‌ده اوچ هفته مقداری دوردقدن
صکره سوزوب مقدم بیان اولندوغی کبی عمل اولنه. اکسطرانکوم فرفیون کرکتانوس
طبیبک مختاریدر. فلجه وتشنجه و وجع مفاصله واستسقایه نافعدر. وجمیع بدندن غلیظ
ورقیق خلطلری سورر. طریقی بودرکه بر مقدار فرفیونی دوکوب مقطر سرکه ایله حل
ایدوب سوزه‌لر. وصیجق کول اوزرینه قیوب رطوبتی محو اولوب منعقد اولنجه دوره

بعده سرکه قوتوسی قالمینجه کلابه غسل ایدوب عرق ایله قانون اوزره قوتنی استخراج
ایده‌لر. وبر مقدار دهن مصطکی ویا دهن انیسون ایله اصلاح ایدوب ثلث
درهمدن ثلثانه درهمه دک استعمال ایده‌لر. بو منوال اوزره جاوشیرک
وسکبینجک وانزروتک دخی قوتی استخراج اولنور. اکسطرانکوم خربق اسود
یعنی قره جوبلمه خلاصه‌سی سوداوی وبلغمی مرضلره نافعدر. دماغی صافی وصفراوی
اسهال ایدر. انواع جنونه وصرعه وتشنجه وجذامه وقروح حبشیه‌یه وسرطانه
وطونلو بلغمه واولونزله نافعدر. مقدار شربتی ثلث درهمدن یارم درهمه دکدر.
صنعتی بودرکه تشرین ثانی آینده مراد ایلدکلری مقدار قره جوبلمه قبوغنی آلوب
دوکه‌لر. واوزرینه اون برمق مقداری چقنجه مقطر انیسون صویی قیوب
یکرمی درت ساعت حمام ماریه‌ده دوره. بعده برمقدار قینادوب سوزه‌لر.
وکفایت مقداری کل مکرری ایله قوام ویروب حفظ ایده‌لر. اما اطبای
متأخرین جوبلمه‌نک قوتنی عرق ایله استخراج ایدرلر. لکن اورنیوس طبیب
ذکر اولنجق مطبوخ واسطه‌سیله استخراج ایتمشدر غایت ایو اولور. طریقی بودرکه
انیسون صویی یاخود رازیانه صویی الیتوز درهم دارچین اون التی درهم انیسون
یکرمی درت درهم مصطکی درت درهم اغاج قاونی قبوغی اوچ درهم بو اجزا سحق
اولنوب مجموعنی برقاچ کون برصیجق یرده اصلده‌لر. بعده سوزوب بو صویک
ایچنه یوز درهم دوکلمش قره جوبلمه قیوب قانون اوزره قوتنی آلوب قوام ویره‌لر.
وحبلر یاپوب اقتضاسنه کوره استعمال اولنه. اکسطرانکوم لاجورد امراض
سوداویه‌نک جمیعنه نافعدر. قرمز معجوننده وسائر ترکیبلرده استعمال اولنور.
صنعتی بودر حجر لاجوردی آتشده قزدیروب برقاچ دفعه عرقده سوندوره‌لر. بعده
سحق ایدوب لسان ثور صویله برقاچ دفعه غسل ایدوب بعده عرقک ایچنه قیوب
یکرمی کون مقداری برصیجق یرده دوردقدنصکره عرقی سوزوب ولاجوردی
صوق صو ایله عرق قوتوسی محو اولنجه برقاچ دفعه غسل ایده‌لر. وقورودوب حفظ
ایده‌لر. وبر مقدار ملح مرجان یاخود ملح لؤلؤ ویاخود دهن قرنفل ضم ایدوب
استعمال اولنه. بو منوال وبو طریق اوزره عود وجندبیدستر وانجلیقا ومقل
وودج وکبر وزعفران ودیکتامو وانزروت وشبرم وسورنجان ومرصافی فقاعا
وزرنباد ودارچین وعرق سوس وایارج فیقرا وجاوشیر وبونلره بکزرلرک
حاد اولنورسه بوینجه عمل اولنه. فصل بو فصل مرکب اولان خلاصه‌لر بیاننده‌در.
اکسطرانکوم دیاقاتیلقون جمیع اخلاطی بدندن سورر. واکثر امراضه نافعدر.

مقدار شربتی سدس درهمدن ثلث درهمه دکدر. صنعتی بودر شحم حنظل التی درهم
غاریقون ومحموده وخربق هر بریندن درت درهم صبر سکز درهم دیاردودن
سفوفی درت درهم اجزا سحق اولنوب مجموعی کسکین عرق ایله حمام ماریه‌ده
سکز کون دوره. بعده سوزوب ویکجه صقوب بو صفه‌سنی آته‌لر. وعرقی تبه جامنه
قیوب معتدل آتش ایله عرق محو اولنجه قینادهلر. بعده قورودوب حفظ ایده‌لر.
اکسطرانکوم دیاقطم اندرناکوس طبیبک مختاریدر. رقیق وغلیظ خلطلری
سورر. دماغی ومعده‌یی وجمیع بدنی اخلاطدن پاک ایدر. صنعتی بودر. قبوغی چقمش
عصفور تخمی اوتوز ایکی درهم تربد ابیض وسنامکی هر بریندن اون ایکی درهم
محموده بش درهم راوند سکز درهم غاریقون التی درهم قدرت حلواسی
یکرمی درهم کابلی یکرمی درت درهم بسفایج اون التی درهم زنجبیل ایکی درهم
مجموعی سحق اولنوب بو اجزایه سکز درهم جوارش عنبر سفوفی دخی ضم ایده‌لر.
بعده عرق ایله اصلدوب اون درت کون حمام ماریه‌ده دوردقدنصکره
سوزوب عرق محو اولنجه قینادوب حفظ ایده‌لر. مقدار شربتی یارم درهمدن
بر درهمه دکدر. خلاصه صفرایی اسهال ایدر. وصفرادن اولان جمیع مرضلره
نافعدر. صنعتی بودر. راوند قرق سکز درهم سنامکی اوتوز ایکی درهم محموده سکز
درهم سنبل هندی وصندل ودارچین هر بریندن درت درهم انبرباریس قوصی
ایکی درهم اجزا سحق اولنوب ساقزکلی عصاره‌سیله حمام ماریه‌ده برقاچ کون
دوردقدنصکره سوزه‌لر. وقوام ویروب حفظ ایده‌لر. خلاصه ککتانوس
طبیبک مختاریدر. سودادن اولان جمیع مرضلره جذامه وحکه‌یه وجربه
وبهق اسوده وتمرکیلره نافعدر. صنعتی بودر. سنامکی قرق سکز درهم قره جوبلمه
اون التی درهم تربد وهلیلجات خمسه هر بریندن اون ایکی درهم شحم حنظل اتنی
درهم بنفشه وکل وافتیمون هر بریندن برقبضه مجموعی سحق اولنوب کفایت
مقداری شاهتره عصاره‌سی والما عصاره‌سی وسورنجه ایله اصلدوب سکز کون
حمام ماریه‌ده دوردقدنصکره سوزوب قانون اوزره عقد ایده‌لر. اکسطرانکوم
الجامع صفرایی وبلغمی وسوداوی اسهال ایدوب وبونلردن حاصل اولان مرضلره
وحماره نافعدر. بلاد افرنجده حالا استعمالی کثیردر. صنعتی بودر. دوا عنبر سفوفی اون
ایکی درهم دارچین یوز درهم عرق اوچیوز درهم بونلری بر یره قیوب برقاچ کون صیجق یرده
دوردقدنصکره سوزه‌لر. بعده شحم حنظل التی درهم تربد یدی درهم غاریقون درت درهم
خربق اسود اوچ درهم قیون اوتی وسنامکی ومحموده هر بریندن بش درهم راوند یدی

درهم بو اجزا سحق اولنوب مزبور عرقک ایچنه قیوب اون درت کون حمام زبله دور دقدنصکره بر اوجه صقوب سوزه لر بعده کلابله مغسول اون درهم صبر قیوب تدریجی آتش اوستنده عقد ایده لر **اکسطر انکوم الجامع** سنار توس جرمانی مختاریدر جمیع بدندن اخلاط ثلثه یی اسهال ایدر صفتی بودر محموده وشحم حنظل و غوناغنبا وخربق اسود وتربد ودباردون سفوفی هر بریندن درت درهم صبر سکز درهم ارماتیکم روزاتم ایکی درهم مجموعی سحق اولنوب عرق الله اسلوب سابق اوزره عمل اولنه **اکسطر انکوم لوذلو** اغریلری اولیوشدیرر وتسکین ایدر اویقو کتورر لکن استعمالی رأی طبیبه مفوضدر صفتی بودر دواء عنبر سفوفی اوز التی درهم افیون التی درهم مومیا نصف درهم بنج عصاره سی سکز درهم مرجان وکهربا هر بریندن ثلثان درهم زعفران ثلث درهم مسک اون بش حبه عنبر اون ایکی حبه غرق ایله اسلوب سابق اوزره استخراج اولنه

فصل بو فصل حبلر بیاننده در **حب غاریقون** ابن ماسویه نکدر بلغم غلیظی کوکسدن پاک ایدر اسکی اوکسوره که وصلوغانه وضیق تنفسه نافعدر صفتی بودر غاریقون اوج درهم تربد بش درهم ایارج فیقرا درت درهم شحم حنظل وانزروت هر بریندن ایکی درهم غرصافی وایرسا وفراسیون هر بریندن بر درهم اجزا سحق اولنوب کفایت مقداری مثلث ایله حبلر دوزه لر **حب الجامع الکبیر** ابن ماسویه نکدر استعمالی کثیردر جمیع امراضنه نافعدر وجمیع اخلاطی تنقیه ایدر دماغی ومعده یی وکبدی پاک ایدر وسده لری آچر ومرمن ومرکب حماره وامراض جلدیه یه نافعدر صفتی بودر صاری هلیله قبوغی وراوند هر بریندن درت درهم بلین عصاره سی وقیون ادتی عصاره سی هر بریندن اوج درهم محموده التی درهم کابلی قبوغی وغاریقون وشحم حنظل وبسفایج هر بریندن ایکی درهم تربد وصبر هر بریندن آلتی درهم مصطکی وکل وجاج بکتاش طوزی وافتیمون وانیسون وزنجبیل هر بریندن بر درهم کل کرزی ایله حبلر دوزه لر **حب جامع صغیر** ابن ماسویه نکدر منافعی اولکی کبیدر صفتی بودر صاری هلیله قبوغی وکابلی قبوغی واملج هر بریندن اوج درهم انیسون ومصطکی وبلین عصاره سی وقیون ادتی عصاره سی وکل هر بریندن ایکی درهم راوند بش درهم ایارج فیقرا اون ایکی درهم کرفس عصاره سیله حبلر دوزه لر **حب افاویه** ابن ماسویه نکدر معده یه ودماغه وحواسه قوت ویرر هضمه معین اولور رطوبات غریبه یی تخفیف ایدر واخلاط غلیظه یی اسهال ایدر صفتی بودر دارچین وکبابه واکیر وجوزبوا وبسباسه وقاقله

قرنفل واسارون ومصطکی واذخر وسنبل وحب بلسان هر بریندن سکز درهم بلین قروسی وکل قروسی هر بریندن بش درهم بو اجزا سحق اولنوب اون ایکی رطل صوایله ثلثی قالنجه قینا ده لر بعده بکجه صقوب سوزه لر ویغمور صوییله غسل اولنمش صبر یوز درهم غرصافی ومصطکی هر بریندن بش درهم زعفران اوچ درهم بو اجزا سحق اولنوب مطبوخ مزبوره قیوب اتشی کونشده یاخود صیجق کل اوستنده حب اولمغه صالح اولنجه قوقوب حبلر دوزه لر **نوع دیکر** کرباتوس طبیبک مختاریدر بلاد افرنجه حالا استعمال اولنان بودر منافعی ابن ماسویه ترکیبنک منافعی کبیدر صفتی بودر دارچین وجوزبوا ومصطکی وکبابه وعود وعرق سوس هر بریندن ایکی درهم قرمزی کل درت درهم راوند اوچ درهم سنبل بر درهم کل عصاره سیله غسل اولنمش صبر قرق سکز درهم حبلر دوزه لر **حب شبیار** معده یی ودماغی ورحمی وجمیع اعضاء باطنه یی یارامز خلطلردن پاک ایدر وهضمی قوی ایدر وبهرسنده وبهر اجده استعمال اولنور صفتی بودر کل عصاره سیله غسل اولنمش صبر سکز درهم غاریقون اوچ درهم مصطکی ایکی درهم دواء المسک سفوفی یارم درهم شراب یاخود مثلث ایله حبلر دوزه لر **نوع دیکر** نیقوله نکدر بونک دخی منافعی اولکی کبیدر صفتی بودر صبر سکز درهم مصطکی درت درهم قرنفل وکل هر بریندن بر درهم محموده وزعفران هر بریندن ثلثان درهم رازیانه عصاره سیله یاخود بلین عصاره سیله حبلر دوزه لر **حب عربی** نیقوله نکدر اخلاطی اسهال ایدر وسوداسیه وجنونه وسوداءدن اولان علتلره نافعدر ومفرحدر دماغ علتلرینه بوندن ایو علاج اولمز اونوتقانلغی کیدرر حفظی زیاده ایدر وجمیع حواس ظاهره یه وباطنه یه قوت ویرر وشقیقه یه واسکی باش اغرسنه نفعی عظیمدر صفتی بودر صبر اون التی درهم سمز قبق کوکی وهلیلجات خمسه ومصطکی ومحموده واسارون وکل هر بریندن درت درهم خنذبیدستر بریحق درهم زعفران یارم درهم رازیانه عصاره سیله حبلر دوزه لر **حب مفاصل** نیقوله نکدر وجع مفاصله ونقرسه وزلزله نافعدر صفتی بودر سورنجان وتربد وغاریقون هر بریندن ایکی درهم سلیخه وسنبل وعود بلسان وحب بلسان وخولنجان وقرنفل وبسباسه وحلتیت وزنجبیل ومصطکی ورازیانه تخمی وانیسون وطراغیون وقوش قونماز تخمی وهرمدم بهار تخمی وحب القلت که کونش دار وسیددر وملح اندرانی هر بریندن بر دنک محموده درت درهم صبر مجموع اجزا مقداری رازیانه

عصارهسیله حب ایده لر **حب شبیار** شیخ ابن سینا نکدر بلغمی و صفراوی اسهال
ایدوب دماغی و معده یی پاک ایدر صداعه و رقیق نزله لره نافعدر و بو حب ایارج
فیقرادن افضلدر صفتی بودر ایارج فیقرا درت درهم مصطکی و صاری هلیله قبوغی
هر برندن ایکی درهم صبر سکز درهم قره باش شرابیله یا خود مرزنجوش عصارهسیله
حب ایده لر **حب ذهب** نیقوله نکدر دماغی پاک ایدوب حواسه قوت ویرر
و کوزک نورینی زیاده ایدر معده ده و بغرسقلرده اولان ریحلری داغیدر و طبیعتی
تلیین ایدر صفتی بودر صبر و محموده هر برندن بش درهم کل و کرفس تخمی هر برندن
ایکی بچق درهم انیسون و رازیانه هر برندن یارم درهم مصطکی و شحم حنظل و زعفران
هر برندن بر درهم کثیرا لعابیله حب ایده لر **حب مقل** ابن ماسویه نکدر بواسیر
قانینی و افراط اوزره اولان حیض قانینی کسر و بغرسقلرده اولان یاره لره نافعدر
صفتی بودر مقل ازرق اون ایکی درهم هلیلجات خمسه و کهربا و محرق انجو صدفی
هر برندن ایکی بچق درهم نخود هندی اوچ درهم پراصه صویله حب ایده لر
حب جندبیدستر ابن سینا نکدر یللری داغیدر و حیضی آقیدر صفتی بودر
جندبیدستر و درونج و زرنباد و جوز بوا هر برندن بر درهم کرفس تخمی و طوسن اوتی
تخمی و انجو هر برندن بر درهم و ثلث درهم زرنیخ اوچ جکرک و راتینه صویله
حب ایده لر **حب قوقایا** رازی ترکیبیدر دماغی و سکرلری پاک ایدر و اسکی
نزله لره نافعدر صفتی بودر ایارج فیقرا اون درهم شحم حنظل اوچ درهم سقمونیا
ایکی بچق درهم قره باش و تربد هر برندن بش درهم قره باش شرابیله حب اولنه
نوع دیگر بو نسخه جالینوسک معالجات نزله بیاننده تألیف ایلدیکی حیلة البرء
نام کتابنک اون ایکنجی مقاله سنک دردنجی بابنده ذکر ایلدیکی ترکیبیدر و زمن قدیمده
دخی بو نسخه اصل اولوب حالا مستعمل اولاندر صفتی بودر صبر یدی درهم
غاریقون ایکی درهم شحم حنظل بر درهم محموده ثلثان درهم مقل ازرق بر بچق
درهم کثیرا و صمغ عربی هر برندن یارم درهم قره باش شرابیله حب اولنه
حب شحم حنظل ابن ماسویه نکدر بلغمدن و سودادن اولان اسکی مفاصل
آغریلرینه و برصه و بهقه نافعدر صفتی بودر شحم حنظل التی درهم صاری هلیله و کابلی
و سکبینج و مقل و انزروت هر برندن بش درهم صبر یدی درهم چورک اوتی
و کمون و صعتر و آق خردل و حاجی بکتاش طوزی و بلین هر برندن بر درهم
پراصه عصارهسیله حب اولنه **حب غافث** ابن ماسویه نکدر جمیع سده لری
آچر و حمالرین جمیع انواعنه نافعدر و کبد و طحال مرضلرینه علاج کافیدر صفراوی

و بلغم غلیظی اسهال ایدر صفتی بودر صاری هلیله قبوغی و فرفیون اوتی عصارهسی
و بلین عصارهسی هر برندن اوچ درهم راوند اوچ بچق درهم مصطکی بر درهم زعفران
نصف درهم صبر بش درهم هندبا عصارهسیله یوغروب حب ایده لر
حب فرفیون ابن ماسویه نکدر بلغم غلیظی جمیع بدندن چقارر فلج و رطوبتدن
اولان مفاصل اغریسنه و ارقه اغریسنه و عرق النسایه و استسقایه نافعدر
و صوقدن اولان مرضلرده علاج کافیدر لکن مزاجی قوی اولان کمسه لره استعمال
اولنه صفتی بودر فرفیون و شحم حنظل و غاریقون و مقل و سکبینج هر برندن
ایکی درهم صبر بش درهم پراصه صویله حب اولنه **حب منتن** ابن ماسویه نکدر
غلیظ و لزج بلغمی سورر ارقه اغریسنه و وجع مفاصله و عرق النسایه و معده
اغریسنه و قولنجه و بهقه و برصه نافعدر و غلیظ خلطلردن اولان سده لری
آچر و حیض قانینی آقیدر و صفتی بودر سکبینج و اشق و جاوشیر و مقل
و اوزرلک تخمی و صبر و افتیمون هر برندن بش درهم و سورنجان و شبرم
هر برندن ایکی درهم محموده اوچ درهم دارچین و سنبل و زعفران و جندبیدستر
هر برندن بر درهم تربد درت درهم زنجبیل بر بچق درهم فرفیون ثلثان
درهم پراصه صویله حب ایلیه لر لایق اولان بو مسهلی حتی تجربه سنی تحقیق
ایلمین طبیبلر ایله استعمال ایتمیوب بلکه طبیب مجربک رأیله استعمال
اولنمقدر **حب شاهتره** شیخ ابن سینانک مختاریدر یانمش خلطلری
سورر و دمی پاک ایدر اویوزه و طوزلو بلغمه و گچیکه نافعدر صفتی بودر صاری
هلیله و قره هلیله و کابلی هر برندن بش درهم صبر یدی درهم محموده بش درهم
شاهتره عصارهسیله بر قاچ دفعه اصلدوب حب ایلیه لر **حب سورنجان
کبیر** ابن ماسویه نکدر غلیظ و لزج خلطلری مفصللردن سورر وجع مفاصله
نافعدر صفتی بودر سورنجان و صاری هلیله و صبر و تربد و شحم حنظل و مقل
و سکبینج هر برندن التی درهم جندبیدستر و انزروت و فرفیون و جاوشیر
و حرمل و کرفس تخمی هر برندن اوچ درهم زعفران بر بچق درهم لخلخه عصارهسیله
حب اولنه **نوع دیگر** افرنج ولایتنده اکثر استعمال اولنان ترکیبدر
و نفعی ابن ماسویه ترکیبندن ناقص دکلدر صفتی بودر سورنجان و محموده هر برندن
اون درهم کمون و قرنفل و زنجبیل و قسط هر برندن بش درهم صبر اوچ
درهم رازیانه صویله حب ایلیه لر **حب ایارج** معده یی و دماغی و آق جکری
غلیظ خلطلردن پاک ایدر صفتی بودر ایارج فیقرا و غاریقون هر برندن درت

درهم صبر سکز درهم کفایت مقداری کل ماءلبلیه حب اولنه **حب ایارج** نیقولاونک
مختاریدر معده یی و دماغی و سکرلی غلیظ خلطلردن پاک ایدوب و اخلاطدن
حاصل اولان جمیع مرضلره نافعدر صفتی بودر دارچین و سنبل و زعفران
و اذخر و بسباسه و کبابه و بنفشه و اسارون و افسنتین و افتیمون و غاریقون
و کل و تربد و تخم حنظل و مصطکی هر بریندن بر درهم صبر اون بش درهم هندبا
صویله حب ایده لر **حب ملوکی** رفقله اسهال ایلر معده یه و اعضاء باطنیه
قوت ویروب حرارت غریزیه یی زیاده و دم و ارواحی صافی ایدر هر حاله
استعمال اولنور قانون الغائله در صفتی بودر دارچین و وج و انیسون
و مصطکی و قاقله و زنجبیل و زرنباد و بسباسه و جوزبوا و قرنفل و کبابه
و عود و تربد و ترنجبین و غاریقون و سنا و سنبل و هلیلجات خمسه
هر بریندن ثلث درهم راوند سکز درهم صبر اون التی درهم کلا ماءلبلیه حب ایده لر
حب هندی ابن ماسویه نکدر ابن سینادن نقل ایدر سرطانه و جذامه
دابق اسوده و جمیع سودادن اولان مرضلره نافعدر ربع حماسنه و قره
صاریلغه و طلاق مرضلرینه مجربدر صفتی بودر قره هلیله و قره جوبلمه و بسفایج
هر بریندن بش درهم افتیمون و قره باش هر بریندن التی درهم غاریقون
و تخم حنظل و مغسول لاجورد و ملح اندرانی هر بریندن درت درهم قیوز اوتی
عصاره سی و سنبل هندی هر بریندن ایکی درهم قرنفل بر درهم ایارج فیقرا
اون ایکی درهم کرفس عصاره سیله حب ایده لر **حب لاجورد** ابن ماسویه نکدر
سودادن اولان مرضلره و سرطانه و جذامه و طلاق مرضلرینه و ربع حماسنه
نافعدر یابمش خلطلری سورر صفتی بودر مغسول لاجورد التی درهم افتیمون
و غاریقون و بسفایج هر بریندن سکز درهم محموده و خربق اسود و ملح اندرانی
هر بریندن ایکیشر درهم قرنفل و انیسون هر بریندن درت درهم ایارج فیقرا
اون بش درهم هندبا صویله حب ایده لر **حب نور کبیر** ابن ماسویه نکدر
دماغی پاک ایدر و ارواحی صافی ایدر و بصره قوت ویرمده نظیری یوقدر
صفتی بودر گل و بنفشه و بلیلج و تخم حنظل و تربد و کبابه و وج و جوزبوا
و افتیمون و حب بلسان و عود بلسان و سیسالیوس و سدف تخمی
و انیسون و رازیانه و کرفس تخمی و مکه آریغی و مصطکی و اسارون و قرنفل
و دارچین و سلیخه و زعفران و بسفایج هر بریندن بر درهم هلیلجات خمسه
و راوند هر بریندن ایکیشر درهم غاریقون و سنامکی و افاجیا هر بریندن اوچ

درهم صبر جمله اجزا برابری رازیانه صویله حب ایده لر **حب مصطکی**
بندقیه لی بترس طبیبک مختاریدر معده سی بارد اولنلره نافعدر
دماغی پاک ایدر و کوزه قوت ویرر و ریاحی تحلیل ایدوب هضمی قوی ایدر
صفتی بودر مصطکی درت درهم غاریقون اوچ درهم صبر اون درهم کل
ماءلبلیه حب ایده لر و بعضیلر بو ترکیبه ایکی درهم راوند ضم ایدرلر **حب**
مازریون استسقانک مائیتنی چقارر صفتی بودر سرکه ایله اصلاح اولنمش
مازریون بش درهم صاری هلیله و کابلی هر بریندن درت درهم قدر حلوای
ایله یاخود تمر هندی ماءلبلیه حب ایده لر **حب هلیلجات** اسکندریه لی
نیقولاونک مختاریدر صفراوی و بلغمی و سوداوی و یابمش خلطلری سورر ~~و دماغی~~
و دماغی پاک ایدر و کوزه قوت ویرر معده یه و طحاله و مفاصله نافعدر دمی
صافی ایدر و جلد مرضلرینه نفعی عظیمدر صفتی بودر هلیلجات خمسه و غاریقون
و محموده و تخم حنظل و سنا هر بریندن ایکیشر درهم افتیمون و تربد و انیسون
و رازیانه و مصطکی و لاجورد هر بریندن بر درهم و بر دانک راوند بر درهم و ثلث
درهم صبر درت درهم رازیانه صویله حب ایده لر **حب بورق** اسکندر
یونانینک مختاریدر شقیقه یه و عتیق باش اغریسنه و صرعه و فلجه و تشنجه
و وجع مفاصله و عرق النسایه نافعدر و اخلاطی اسهال ایدر و لوجب بلاد
افرنجده فرنک علتی ایچون استعمال اولنور صفتی بودر صبر و تخم حنظل و محموده
و مقل و خربق اسود و صمغ عربی هر بریندن ایکی درهم فربیون و نطرون هر بریندن
بر درهم لخنه عصاره سیله حب ایدوب بر درهمدن ایکی درهمه دک استعمال
ایده لر **حب ثمانیه** روملی نیقولاونک مختاریدر غلیظ خلطلری سورر و دماغی
پاک ایدر و حواسی صاف ایدوب کوزه قوت ویرر صفتی بودر صبر و محموده
هر بریندن ایکی درهم افتیمون و تخم حنظل و غاریقون و مصطکی و دوقو و کابلی
و افسنتین هر بریندن بر درهم کلا ماءلبلیه حب ایده لر **حب جاوشیر** ابن ماسویه نکدر
دماغی و جمیع بدنی اخلاطدن پاک ایدر و وجع مفاصله و عرق النسایه
و فلجه و تشنجه نافعدر اطباء افرنج قتنده استعمالی کثیردر صفتی بودر جاوشیر
و سورنجان و سکبینج و مقل و اشق و تخم حنظل هر بریندن بش درهم زعفران
و جند بیدستر و مرصافی و زنجبیل و فلفل و دار فلفل و سلیخه و صاری هلیله
و املج و بلیلج هر بریندن بر درهم محموده ایکی درهم زبد درت درهم صبر اون ایکی
درهم لخنه صویله حب ایده لر **حب الهی** شیخ ترکیبیدر و بازمانده استعمالی

غايت نافعدر عفونتی دفع ومعده يه قوت ويرر ويلتری داغيدر صفتی بودر
صبر سكز درهم مرصافی وزعفران هربرندن درت درهم شرابله ياخود
مثلث ايله حبلر ايده لر **ديكر حب الهی** روفس طبيبك مختاريدر منافعی
اوكی كبيدر صفتی بودر صبر وجادر اوشغی هربرندن سكز درهم مرصافی درت
درهم كيمون صويله حبلر ايده لر **نوع ديكر** اطبانك متأخرلری حب
الهی يی بومنوال اوزره اختيار ايتمشلردر صفتی بودر مرصافی وزعفران وطين مختوم
ومرجان وكهربا هربرندن بردرهم كابلی ايكی درهم صبر يدی درهم شرابله حبلر
ايده لر **حب راوند** ابن ماسويه نكدر عفونتلی وغليظ خلطلری سورر وسده لری
آچر وجكرك وطلاغك قانتقلرينه ومقدمه استسقايه وطويل حماره نافعدر
صفتی بودر راوند اوچ درهم ميان هالی وبلين ترنی ومصطكی هربرندن بردرهم
صاری هليله اوچ بچق درهم كرفس تخمی ورازيانه تخمی هربرندن يارم درهم رازينك
قص وردی اوچ بچق درهم ايارج فيقرا اون درهم رازيانه صويله حبلر ايده لر
حب سكبينج ابن ماسويه نكدر نقرس وعرق النسايه ووجع مفاصله نافعدر
حيضی آقيدر وسده لری آچر صفتی بودر سكبينج واشق وجاوشير ومقل هربرندن
ايكی درهم كرفس تخمی ونخوه هندی وانيسون واوزرلك تخمی هربرندن بردرهم
وج وشيطرج وفودنج وسنبل وقنطريون صغير وجعده وقسط وانجليقا وملح اندرانی
هربرندن يارم درهم شحم حنظل بش درهم صبر التی درهم پراصه عصاره سيله ياخود
كراسيون طبيخيله حبلر ايده لر **حب ازروت** ابن ماسويه نكدر بلغمدن
اولان مرضلره وسراجه نافعدر صفتی بودر ازروت اوچ درهم تربد درت
درهم شحم حنظل وزنجبيل هربرندن بربچق درهم ملح اندرانی يارم درهم كلابله حبلر
ايده لر **حب سنه كيبوس** معناسی طبيبه لازم ديمكدر نيقوله وسكدر اخلاط
ثلثه يی اسهال ايدر دماغی پاك وحواسی صاف ايدر وكوزه صو اينمه سنی منع ايدر
وضعف بصره وكوز علتلرينه وجميع اخلاطدن اولان مرضلره نافعدر هر فراجده
وهر سنده وهر بلده ده استعمال اولنور صفتی بودر مغسول صبر اون درت
درهم محموده التی بچق درهم هليلجات خمسه دراوند ومصطكی وبلين وكل وبنفشه
وسنامكی وغاريقون وبزر كشوث هربرندن بردرهم رازيانه صويله
يوغورب بادام ياغيله حبلر ايده لر **حب اصطماخيقون** فيلسوف كندی
تركيبيدر صفراوی وبلغمی اسهال ايدر دماغی وكبدی پاك ايدر ومعده يه قوت
ويروب هضمه معين اولور صفتی بودر صاری هليله وقره هليله وكابلی هربرندن

اوچ درهم كل ومصطكی هربرندن ايكی درهم قاقله وعود وصاری صندل وكبابه وقرنفل وكركی
وجوزبوا هربرندن بردرهم راوند درت درهم تربد يدی درهم صبر مجموع اجزا مقداری
بواجزا اكر شراب ريحانی ايله حبلر ايده لر **حب تربد** ابن ماسويه نكدر معده اغريسنه
وقولنجه وكلی اغريسنه نافعدر ويللری داغيدر صفتی بودر تربد اون التی درهم صبر اون
ايكی درهم صاری هليله اون درهم مصطكی وكل هربرندن يدی درهم زعفران اوچ
درهم بلين صويله حبلر ايده لر **حب سداسی** دماغی وسكرلری پاك ايدر ومرضلرينه
نافعدر صفتی بودر صبر ومحموده وشحم حنظل وغاريقون ومقل وراوند هربرندن برابر
سحق اولنوب كلابله حبلر ايده لر **حب نور صغير** ابن ماسويه نكدر دماغی پاك
ايدر وبصره قوت ويرر وكوزه صو اينمه سنی منع ايدر صفتی بودر عود وكبابه هربرندن
بر درهم زرده چوب بش درهم كل وبنفشه وبلين وافاجيا هربرندن اوچ درهم
سنامكی وافتيمون وصاری هليله وكابلی وقره هليله وبليلج واملج وغاريقون وشحم حنظل
ومكر آريغی وخولان ومغسول لاجورد هربرندن ايكی بچق درهم صبر قرق سكز درهم
كلابله حبلر ايده لر **حب مثلث** دماغ وكوكس ومعده مرضلرينه نافعدر صفتی بودر
راوند وغاريقون وصبر هربرندن برابر سحق اولنوب كل شكرنی ايله حبلر اولنه
حب سورنجان صغير ابن ماسويه نكدر وجع مفاصله ونقرسه وارقه اغريسنه
نافعدر صفتی بودر سورنجان بش درهم صاری هليله اوچ درهم كل ايكی درهم
سقمونيا بربچق درهم صبر اون درهم كل ماليله حبلر اولنه **حب رباعی** يللری
داغيدر قولنجه نافعدر صفراوی وبلغمی اسهال ايدر صفتی بودر شحم حنظل ومحموده
وملح اندرانی وسكبينج هربرندن برابر سحق اولنوب پراصه صويله حبلر ايده لر
حب فاشرا جميع باش اغريلرينه نافعدر ونسيانی كيدروب حافظه يی
زياده ايدر وامراض سوداويه يه نافعدر صفتی بودر صبر يكرمی درت درهم
سنمقيق كوكی ومصطكی هربرندن سكز درهم شراب ريحانی ايله ياخود مثلث
ايله حبلر ايده لر **حب خاسی** جالينوسكدر صفراوی وبلغمی اسهال ايدر دماغی
ومعده يی پاك ايدر صفتی بودر محموده اوچ درهم شحم حنظل وصبر هربرندن درت
درهم مرصافی ايكی درهم مصطكی بردرهم شرابله حبلر ايده لر **حب رباعی** فقير تركيب
الفقير صالح الحلبی رئيس الاطباء السلطانيه فی الدولة العثمانيه بو حب هر سنده
وهر فراجده استعمال اولنور ومختلف خلطلری زحمتسز اسهال ايدر صفتی بودر
راوند وصبر وسنامكی هربرندن سكز درهم مصلح محموده درت درهم قرنفل
بردرهم مصطكی يارم درهم بلين عصاره سيله حبلر اولنوب علته مناسب بعضی

مطبوخ ایله یارم درهمدن بر درهمه دک استعمال اولنه حب ایارج غیر ترکیب المؤلف الفقیر دماغ خلطلریچون استعمال اولنور صفتی بودر بلیلج و سنبل و دارچین و کبابه و عود و مقل هر برندن ایکی درهم زعفران و مصطکی هر برندن بر درهم صبر مجموع اجزانک ایکی مقداری اوله کل شکری ایله حب ایده لر و بو ترکیبک هر اون درهمنه بر درهم شحم حنظل و یارم درهم محموده اضافه اولنسه فعلی و اثری قوی اولور و جمیع بدندن اخلاطی جذب ایتمده سریع اولور حب النوازل رنتلیوس حکیمک مختاریدر نوازلی حبس و سعالی دفع و اسهالی قطع ایدر صفتی بودر کثیرا و صمغ عربی هر برندن بر درهم لث یارم درهم کوندر و قرصافی و اصطرک و میان بالی و افیون هر برندن ثلث درهم مثلث ایله یوغوروب هر درهمنی اون حب اولمق اوزره حب ایدوب اکثرا دانه استعمال اولنه حب علک بطم بو دخی نوازلی حبس ایدوب اوکسورکه نفع ویرر و اخلاطی کوکسدن توکورمکله چیقاروب پاک ایدر صفتی بودر میان کوکی درت درهم کثیرا اوچ درهم زعفران بر درهم صمغ عربی و ترشتی هر برندن ایکی درهم الکدن چیقمش قزل اوزم بالیله حب ایده لر حب شوک جمال نوازلی حبس و اسهالی قطع و ذوسنطاریایه فائده ایدر صفتی بودر اقاقیا درت درهم هیوفسطیدوس و طین ارمنی و طین مختوم هر برندن بر درهم کل قرمزی و بابونه سوکنکر و شوک جمال کوکی و بسطورطه هر برندن ایکی درهم نشا اوچ درهم قرو کل شرابیله حب ایده لر حب قابض بنفوله دسکندریدوس جمیع اسهاله نافعدر و بعض صبر و ذوسنطاریایه مجرب دوادر صفتی بودر مرسین تخمی و جلنار و اکشی نار قبوغی و قرا قوز و دم اخوین و طین ارمنی و اقاقیا و هیوفسطیدوس و کل قرمزی و زعفران و سماق و طراطیر و قرص غالیه و مازی و دارچین و طباشیر و مصطکی و صمغ عربی هر برندن بر درهم افیون یارم درهم شرابیله یاخود مرسین شرابیله یوغوروب بورجق کبی اوفق حب ایده لر و درت بش دانه سنی استعمال ایده لر حب لسان کلب ابن ماسویه نکدر اوکسورکه و رقیق نزله لره نافعدر صفتی بودر مرصافی التی درهم کوندر بش درهم افیون و بزر بنج هر برندن درت درهم زعفران بریحق درهم قورومش لسان کلب کوکی درت بچق درهم خشخاش شرابیله حب ایده لر نوع دیگر روملی نیقوله نکدر نوازلی کوکسدن و اق جکردن منع ایدوب آغریلری تسکین و اویقو کتورر صفتی بودر لسان کلب کوکی و افیون و بزر بنج هر برندن درت درهم مرصافی التی درهم کوندر بش درهم قرنفل و دارچین و اصطرک هر برندن ایکی درهم کلابه حب ایده لر مقدار

الطباشیر اوچ بوقیه سنا ولوزا دار

شربتی ثلث درهمدر حب لسان حمل نوازلی و اوکسورکی منع ایدر صفتی بودر مرصافی و کوندر و میان بالی هر برندن برابر سحق اولنوب سکر کبی براغی عصاره سیله حب ایده لر حب میعه ابن ماسویه نکدر بو دخی نوازلی منع ایدر و اوکسورکی قطع ایدر صفتی بودر میعه سائله و کوندر و مرصافی و میان بالی و افیون هر برندن برابر آلوب اتمی هاونده خمیر کبی اولنجه دوکوب حب ایده لر حب اصطرک جالینوسکدر نزله لره و اوکسورکه نافعدر و آغریلری تسکین و ریاحی تحلیل ایدر صفتی بودر اصطرک و جندبیدستر و فلفل و قاقله هر برندن اوچ درهم افیون و مرصافی و بزر بنج هر برندن درت درهم مثلث ایله حب ایده لر حب سعال قوری اوکسورکه و نفس بوغولمسنه نافعدر صفتی بودر میان بالی و شکر هر برندن اون درهم نشا و کثیرا و طلقو بادم هر برندن التی درهم ایوا چکردکی لعابیله حب ایده لر نوع دیگر رازی ترکیبیدر صفتی بودر نشا و کثیرا و طلقو بادم و بقله اونی و خشخاش تخمی و قباقی و صمغ عربی و طین ارمنی هر برندن برابر سحق اولنوب بزر قطونا لعابیله حب ایده لر نوع دیگر مؤلف فقیرک ترکیبلرندندر اوکسورکه و صلوغانه و ضیق نفسه نافعدر و مجربدر صفتی بودر عسلبند و زهر کبریت و درت نوس هر برندن کلابله حب ایده لر نوع دیگر بو دخی مؤلف فقیرک ترکیبیدر صفتی بودر عسلبند و زهر کبریت هر برندن ایکی درهم لادن و اصطرک هر برندن بر بچق درهم صمغ و کثیرا هر برندن بر درهم میان بالی درت درهم عنبر یارم درهم فراسیون صویله حب ایده لر مقداری شربتی یارم درهمدر نوع دیگر طین ارمنی ایکی درهم خشخاش تخمی بر درهم صمغ و کثیرا هر برندن ثلثان درهم جوزبوا یارم درهم نبات شکری ایکی درهم ایوا چکردکی لعابیله حب ایده لر حب جگره قوت ویروب سده لری آچر صفتی بودر رب افسنتین بر درهم سنبل هندی و اذخر هر برندن یارم درهم کرفس تخمی و معدنوس تخمی هر برندن ثلث درهم هندبا شرابیله حب ایده لر حب آخر طلاقده اولان سده لری قوتله آچر صفتی بودر مرصافی و اسارون و زراوند و کبره کوکی هر برندن بر درهم سنبل و اذخر و کرفس تخمی و حب فقد هر برندن یارم درهم سکنجبین ایله حب ایده لر حب کاکنج کلیده و مثانه ده اولان یاره لره نافعدر صفتی بودر کثیرا و قاورلمش صمغ و مرجان و دم اخوین و طین ارمنی هر برندن یارم درهم مصطکی و بنی اسرائیل زیتونی و ابوکومجی تخمی هر برندن ثلث درهم قابوز چکردکی و حب کاکنج هر برندن ثلثان درهم زرجس عصاره سیله حب ایده لر اگر وجع شدید اولورسه بو ترکیبه بر مقدار افیون ضم ایده لر حب

[illegible]

مدر بولی وحیضی قوتله اقیدر صفتی بودر صبر بربچق درهم مرصافی بر درهم سکبینج وبورق
هر بریندن یارم درهم جندبیدستر ثلثان درهم زعفران ثلث درهم دوا عنبر سفوفی
سدس درهم سنر ایله حب ایده لر مقدار استعمالی ثلث درهمدن یارم درهمه دکدر
حب صمغ بطم قراطن نام طبیبکدر کلی ده ومثانه ده اولان یاره لره وعسر بوله
وسلس بوله نافعدر صفتی بودر صوده بشمش تره منتی سکز درهم راوند اوچ درهم
دارچین بر درهم کهربا ورب سوس هر بریندن یارم درهم حب ایده لر حب
زراوند فرنیلوس طبیبک مختاریدر دماغ مرضلرینه صرعه وفلجه وربو علتنه
واسکی اوکسورکه وکبدک وطحالک صلابتنه وکلی اغرسنه نافعدر بولی وحیضی
آقیدر وجنین ومشیمه یی اخراج ایدر ورطوبتلی مرضلرده استعمالی کثیردر صفتی
بودر زراوند مدحرج سکز درهم جنطیانا ومرصافی هر بریندن اوچ درهم صبر ودارچین
هر بریندن درت درهم زنجبیل بر درهم کلا ایله یوغوروب بادم باغیله حب ایده لر
حب مقوی بزر جرجیر وثعلب کوکی وسیرجه بینی وکندر هر بریندن برابر ایدوب
نخود مقداری حب ایده لر ویدیشر دانه استعمال اولندقده جماعه غایت قوت
ویرر حب زیبق فرنک علتنده بدنی اخلاطدن پاک ایدر کذلک بصکره بر درهمدن
بربچق درهمه دک استعمالی غایت نافعدر صفتی بودر قره چوپلمه سکز درهم بیخ بنا
درت درهم سنامکی اون التی درهم زعفران بر درهم عسل ایله یوغوروب
حب ایده لر نوع دیکر بو دخی علت فرنکده مجربدر صفتی بودر راوند اون درهم
محموده اوچ درهم لیمون صویله مقتول زیبوه التی درهم بغدای اونی ایکی درهم مسک
بر درهم سحق اولنه جقلر سحق اولنوب مجموعنی یوغوروب هر بر درهمی بش حب
اولمق اوزره حب ایده لر واوزرینی التون ورقی ایله ورقلیوب هر کون طعامدن
التی ساعت مقدم بر دانه سی استعمال اولنه اوتوز کون مقداری مداومت
اولندقده علتدن اثر قالمیوب غیری علاجه محتاج اولنمز مجربدر فصل بو فصل
مسهل شربتلر بیاننده در شراب قطم منسلی اورناکس طبیبکدر غب حماره
وربع حماسنه نافعدر سده لری آچر وبلغم غلیظی وسوداوی واستسقانک باتنی
اسهال ایدر صفتی بودر بالدری قره وزوفا وکلک وسعتر وکمافیطوس
وکمادریوس والتون اوتی هر بریندن بر قبضه کاکنج وکشوث هر بریندن درت
درهم انجلیقا ومیان کوکی ورازیانه کوکی وقوش قونماز وایلغین اغاجی قبوغی
هر بریندن سکز درهم بسفایج اون ایکی درهم انیسون ورازیانه وتخم هندبا هر
هر بریندن سکز درهم قطم اوتوز التی درهم جکردکی چقمش قزل اوزم اون التی درهم

ترکیب مزبورده سنامکی بعضی نسخه ده یکرمی درت درهم وبعضی نسخه ده قرق سکز درهم واقع اولمشدر صح

بو اجزالری کفایت مقداری صو ایله ثلثی اکسلنجه قینادوب سوزه لر بعده سنامکی
اون ایکی درهم غاریقون درت درهم راوند التی درهم زنجبیل بر درهم بو اجزالری
مطبوخ مزبورک ایچنه اخشامدن قیوب صباحه دک اصلده لر بعده سوزوب
ایچنه شکر یوز درهم وبنفشه مکرری وکل مکرری وفضل سابقده ذکری
سبقت ایدن شراب حامض ساذج هر بریندن اون التشر درهم ضم
اولنوب تکرار شربت قوامنه کلنجه قینادوب حفظ ایده لر شراب سکوریا
راوندی یعنی راوندلی بیان هندبابی شربتی دیمکدر نیقوله نکدر جکرده وطحالده
وماساریقاده اولان سده لری آچر وقشعریره قینیه یه نافعدر سمیتلی متعفن
خلطلری چقارر وبولی آقیدر کلی ومثانه یی پاک ایدر دماغ مرضلرینه خصوصا
صرعه نافعدر صفتی بودر هندبا بری وبستانی هر بریندن ایکیشر قبضه
سکوریا وطرخشقوق بونلر دخی هندبا بریدن برنوعدر هر بریندن ایکی قبضه
اباتقره ومارول وشاهتره وبهمیل هر بریندن بر قبضه اربه اون التی درهم
بالدری قره اون سکز درهم کاکنج ومیان کوکی والتون اوتی وکشوث
هر بریندن التی درهم رازیانه کوکی وکرفس کوکی وقوش قونماز کوکی هر بریندن
اون التی درهم مجموعنی کفایت مقداری صو ایله نصفی قالنجه قینادوب
سوزه لر واون رطل شکر ایله شربت قوامی ویره لر وقینارکن قرق
درهم راوندی اوقفلیوب والتی بچق درهم سنبل هندی یی بر چقن ایله
ایچنه قویه لر نوع دیکر منسلی اورناکس طبیبک مختاریدر جمیع حماره نافعدر
وسده لری آچر استسقایه وسوء قنیه یه نافعدر صفتی بودر هندبا وسکوریا
هر بریندن اوتوز درهم بالدری قره نک ایکی نوعی والتون اوتی وقیتون اوتی
وبهمیل وشاهتره هر بریندن یارم قبضه کشوث وکرفس کوکی ورازیانه
کوکی وقوش قونماز کوکی هر بریندن درت درهم بسفایج التی درهم عصفور
تخمی اون ایکی درهم بزور بارده کبارده که قاون وقاربوز وخیار وقباق حلوادکلی
هر بریندن ایکیشر درهم قبوغی چقمش اربه ایکی قبضه لطیفه هندبا تخمی وجکردکی
چقمش قزل اوزم هر بریندن سکز درهم اماسیه اریکی کرمی عدد زهور قلبیه کبی
لسان ثور چیچکی وکل فروسی وبنفشه چیچکی ونیلوفر هر بریندن بر قبضه لطیفه
صاری هلیله وکابلی هر بریندن درت درهم اجزاء مذکوره یی اوقفلیوب کفایت
مقداری صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر بعده راوند وسنامکی
هر بریندن اون ایکی درهم غاریقون سکز درهم زنجبیل ودارچین هر بریندن

بر درهم بونلری اخشامدن اصلده لر وارتسی سوزوب یوز درهم شکر ویکرمی
بش درهم کل مکرری ایله شراب قوامی ویره لر **شراب شوکة الصباغین**
عوسجدن بر نوعدر معلوم اوله که بو شوکه نک شرابی اسرار اطبادن اولوب
هر کسه بلدرمک لایق دکلدر حکماء افرنج بو شرابی مدح ایتمده مبالغه ایدوب
رساله لر تألیف ایتمشلردر جمله منافعندر که بلغمی وصفراوی واستسقانک
مائیتنی اسهال ایدر سورقنیه یه ووجع مفاصله نافعدر واکثر مزمن مرضلرده
استعمال اولنور نفعنه غایت یوقدر صفتی بودر شوکة الصباغینک
یمشی کال بولدوغی وقت که فصل خریفدر اول وقتده آلوب طاش هاونده
دوکه لر و صقوب عصاره سنی آله لر بعده بر پاک طنجره یه قویوب درت بولکده
بر بولوکی قالنجه قیناده لر وسوزوب ایکیوز درهم عصاره یه یوز اللی درهم
عسل قویوب شربت قوامی ویره لر وقوام ویریلورکن ایچنه اوچ درهم انیسون
واوچ درهم مصطکی قویه لر بعضیلر بریحق درهم زنجبیل ودارچین وقرنفل
سحق ایدوب بر جقن ایله قینارکن ایچنه قوترلر **شراب افتیمون** ابن ماسویه نکدر
سوداوی وبلغمی مرضلره وجلد اوزرنده اولان مرضلره کچیک واولیوز وابق ودمره کو
وسرطان وجذام وزنک علتی کبیلره نافعدر صفتی بودر افتیمون یکرمی درهم صاری
هلیله وقره هلیله هر برندن اون لش درهم کشوث وشاهتره هر برندن اوز درهم
کلک ولسان ثور براغی وباریوز وابلج وبلیلج ومیان کوکی وبسفایج وغاریقون وقره باش
هر برندن التی درهم کل ورازیانه تخمی وانیسون هر برندن ایکی بچق درهم اریک یکرمی عدد
جکردکی چیقمش قزل اوزم اوتوز ایکی درهم تمرهندی یکرمی درهم مجموعی بیک درهم
صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر ودرتیوز درهم شکر وایکیوز درهم تمرهندی ایله شربت
قوامی ویره لر **شراب شاهتره** ابن ماسویه نکدر شاهتره مذره سی دیکله معروفدر صفراوی
وبلغمی وسوداوی ومحترق خلطلری اسهال ایدر وعفونتلی حکاکی ازاله ایدر وسده لری
آچر امراض جلدیه یه که جرب وحکه وقوبا وجذام وحب افرنجی کبیلره نافعدر مقدار شربتی
یکرمی درهمدن اوتوز درهمه دکدر صفتی بودر صاری هلیله وکابلی هر برندن یکرمی درهم
بنفشه چچکی ولسان ثور چچکی وبلبن وکشوث هر برندن سکز درهم میان کوکی وکل
قروسی هر برندن درت درهم افتیمون وبسفایج هر برندن یدی درهم اریک یوز
عدد جکردکی چیقمش قزل اوزم اللی درهم مجموعنی کفایت مقداری صو ایله نصفی
قالنجه قینادوب سوزه لر بعده خیار شنبر بالی وتمرهندی بالی هر برندن اون
اللشر درهم شاهتره عصاره سی اوچیوز درهم شکر اوچیوز درهم مجموعنی معتدل آتشده ایلیم

فضیرودیکله ظن اولنورکه شوکة الصباغین
البرجهر دیدیکلری دوا اولیه که انکلاصاری
بوبارر معهه

شراب قوامنه کلنجه قیناده لر وحفظ ایده لر **شراب زهرخوخ** شفتالو چچکی شرابی
صفراوی وبلغمی ومائیتی اسهال ایدر وصوغلجانی قتل ایدر صفتی ذکر اولنمش کل مکرر شرابی
کبیدر **شراب بسفایج** امراض سوداویه یه نافعدر ومائیتی خلطلری اسهال
ایدر صفتی بودر یوز درهم تازه بسفایجی پاک ایتلیوب اون ایکی رطل صو ایله بر کون
بر کیجه اصلده لر بعده نصفی قالنجه قیناده لر وقینارکن ایچنه سکز درهم اکیر واوج
درهم رازیانه تخمی قویه لر وسوزه لر وایچنه کل مکرر طبیخی یوز اللی درهم لسان ثور
عصاره سی وشاهتره عصاره سی وبهیل عصاره سی هر برندن اللشر درهم کابلی
وصاری هلیله وقره هلیله هر برندن اون ایکی درهم قوشن اوزومی یکرمی بش درهم
سنامکی اللی درهم هلیلجاتی اوفقلیوب مجموعنی ثلثی مقداری السنجه قیناده لر
وبر خوشنجه سوزوب اوچیوز درهم شکر ایله شربت قوامی ویره لر **شراب تفاح**
مسهل ابن ماسویه نکدر مالیخولیایه ومراقه وجنونه وسوداوی اولان قلب مرضلرینه
نافعدر صفتی بودر مسکت المابسی عصاره سی بجانی وبستانی لسان ثور عصاره سی
هر برندن یوز اللی درهم بو عصاره لرین ایچنه اون التی درهم پاک ایتلنمش سنامکی
قویوب بر کون بر کیجه اصلده لر بعده نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب ایکیوز
درهم شکر ایله شربت قوامی ویره لر وقوام قریب اولدقده بر درهم زعفران ضم
ایده لر **شراب راوند** بو شرابک حمارده وسورغراجده استعمالی کثیر ونفعی
عظیمدر معصوملره وقواسی ضعیف اولنلره دخی ویریلور صفراوی وبلغمی وسوداوی
سهولتله اسهال ایدر صفتی بودر راوند وسنامکی هر برندن یکرمی درهم بنفشه
چچکی بر قبضه دارچین بریحق درهم زنجبیل یارم درهم بتونیقه صوبی ولسان ثور
صوبی وهندبا صوبی هر برندن یوز درهم آجزای بو صولره بر کون بر کیجه اصلنوب
معتدل آتشده بر مقدار قیناده لر وسوزوب یوز درهم شکر واللی درهم کل مکرری
ایله شربت قوامی ویره لر **شراب الورد المکرر النساذج** صفراوی اسهال ایدر
وحمالرین حرارتنی دفع واعضایه قوت ویرر حمیات ونائبه ده وسیمتلی مرضلرده
دخی استعمال اولنور نافعدر صفتی بودر بیک درهم صاف کلنی درت بیک
درهم صیحق قینار صو ایله بر طیراق طنجره یه ایچنده یکرمی درت ساعت اصلده لر
بعده بلکجه صقوب سوزه لر وصوبی تکرار قیزدروب ایچنه سکز یوز درهم کل قویوب ینه
یکرمی درت ساعت اصلده لر دتینه سوزوب صوینی صیحق ایدوب ایچنه التیوز درهم
کل قویه لر بو منوال اوزره یدی دفعه تکرار ایدوب وبر خوشنجه سوزدکدن صکره
بیک درهم شکر ایله قوام ویروب حفظ ایده لر **شراب الورد المکرر المدبر**

بند قبرلی منطاونس طبیبک مختاریدر مزمن مرضلرده و سوداوی علتلرده نفعی عظیمدر
جنونه و فرنک علتنه و حکه و اوبوزه و تمره کوبه و سرطانه و جذامه نافعدر صفتی بودر
هلیلجات خمسه هر برندن اوتوز ایکیشر درهم سنامکی و افتیمون و بسفایج هر برندن
قرق سکز درهم اغاج قاودی جکردکی و میان کوکی هر برندن اوتوز ایکی درهم قرنفل سکز
درهم قره جوبلیه التی درهم مجموعنی بیک ایکیوز درهم کل بکری طبیخیله ربعی قالنجه
قینادەلر و قیناردکن ایچنه یکرمی بش درهم راوندی اوفقلیوب بر سیرک بز ایله
چقن ایدوب قویهلر بعده سوزوب و چقنی ایچنه صقوب بش یوز درهم شکر ایله شربت
قوامی ویرهلر **شراب سنا** یاتمش خلطلری و صفراوی و بلغمی و سوداوی اسهال ایدر
و جمیع سودادن حاصل اولان مرضلره نافعدر صفتی بودر سنامکی اون التی درهم
زنجبیل ایکی درهم شوکة المبارکه صوبی و قیونراوتی صوبی هر برندن تمش درهم بو صولرده
زنجبیلی اوفقلیوب سنا ایله بیله بر صرلی قاب ایچنده یکرمی درت ساعت اسیی یرده
اصلەدهلر و سوزهلر تکرار ایچنه آخر سنامکی قیوب بو منوال اوزره اوچ دفعه ایدهلر
بعد التصفیه اوتوز ایکی درهم دارچین صوبی و سکسان درهم شکر ایله قوام ویرهلر
و آوز زنبر اوچ درت دانه قرنفل یاغی قیوب حفظ ایدهلر **شراب قاتیلقون**
معناسی شراب جامع دیمکدر جمیع خلطلری سورر و وجع مفاصله و نقرسه و اسکی
نازلەلره و اسکی اوکسوروکه و کوکس مرضلرینه نافعدر و باش اغرسنه و شقیقهیه نظیری
اولمیان دوادندر و فرنک علتی ایچون اون بش کون مداومت اولنسه علاج کافیدر
مقداری شربتی اوتوز درهمدر صفتی بودر دیش اوتی و سدف و بتریره و بلیلج
و هندبا و کاردو بناوتی و اصرغان و صعتر هر برندن بر قبضه انجیر و قزل اوزم
و خرما و طتلو بادم هر برندن یکرمی درت درهم شحم حنظل و صبر و دارچین و صاری
هلیله هر برندن اون التی درهم آجزا اوفقلیوب اون سکز رطل صیجق صو ایله یکرمی
درت ساعت اصلەدهلر بعده نصفی قالنجه قینادوب سوزهلر و درت یوز درهم
عسل ایله قوام ویروب بعده کلابه محلول بر دنک مسک ضم ایدوب حفظ ایدهلر
شراب خربق اسود سوداوی علتلره و جلد اوزرنده اولان مرضلرین جمیعسنه
نافعدر صفتی بودر خربق اسود و بیانی دبستانی لسان ثور کوکلری و بسفایج و افتیمون
هر برندن سکز درهم قصه جق محموده و کافیطوس و سنامکی و قره بش هر برندن
التی درهم لسان ثور چیچکی و حمیل و شاهتره هر برندن بر قبضه لطیفه بالدری قره
و قیصوم اوتی هر برندن بر قبضه ادخر درت درهم مجموعی سکز یوز درهم صو ایله
نصفی قالنجه قینایوب سوزهلر و ایکیوز درهم سکنت الماسی عصارهسی و ایکیوز

درهم شکر ایله شربت قوامی ویروب حفظ ایدهلر **شراب غوناغنبا** جمیع اخلاطی
سورر و غرض مرضلره نافعدر صفتی بودر غوناغنبا درت درهم محموده التی درهم
قره جوبلیه اوچ درهم دارچین سکز درهم بو اجزالری یوز الی درهم پاک سوزلمش ایوا
عصارهسیله بر صیجق یرده اون درت کون اصلەدهلر بعده سوزوب یوز الی درهم
شکر ایله شربت قوامی ویرهلر **شراب ثمر الاقطی** مرور ایتمش شیرانی استسقانک
صوینی چقرمق ایچون استعمال اولنور غایت نافعدر صفتی بودر فصل خریفده کالنی
بولمش مرور ایتمش طاتلش هاونده دوکهلر و صقوب عصارهسندن ایکیوز درهمنه یوز درهم
شکر قیوب قوام ویرهلر و بعضیلر مقدار دارچین و جوز بوا ضم ایدرلر که رایحهسی
طیب اولور **فصل** بو فصل سکنجبیلر بیانندهدر **سکنجبین خربق** بولیانوس
طبیبک مختاریدر بلاد افرنجده نفع عظیمک مشاهده ایدوب حقنده رسالهلر
تألیف ایتمشلردر رقیق و غلیظ خلطلری چقاروب سدهلری آچر و عفونتی منع ایدر
و جلدده اولان جمیع مرضلری دفع ایدر و قوتی جمیع بدنه نفوذ ایتمکله صرعه و بو علتنه
و مالنخولیایه و شقیقهیه و معده و کبد و طحال مرضلرینه و کلیهیه و رحمه و وجع مفاصله بالجمله
نافعدر و سهل الحجزدر مقدم بر قاچ کون بو شرابدن بعضی مناسب صولر ایله
یاخود مطبوخلر ایله استعمال ایتسهلر اخلاطی بشوروب نضج ویرر و زهر تناول ایدنلره
بو شرابدن سکز درهم ایچورسهلر قوصدرله زهری چقارر و وجع مفاصل ایچون کافیطوس
طبیخیله بر قاچ کون مداومت اولنسه دفع ایدر و اساورون طبیخیله مداومت
اولنسه مثانەده اولان طاشلری و قوملری پارهلر و بولی و حیضی آقیدر و صوغلجانی
هلاک ایدر و باسورلری آقیدر استسقایه و سوء القنیهیه و صاریلغه نافعدر حاصلی
بو بر مبارک شربتدرکه بر قاچ کون استعمال اولنسه عظیم نفعی مشاهده اولنور
صفتی بودر سدف پیراغی و کلک و شکطرا شیع و رزوفا و فراسیون و کاردبناوتی
و سنبل و مرور کوکنک قبوغی هر برندن بر قبضه فوتنج یارم قبضه انیسون
و رازیانه تخمی و فلکن تخمی و اصرغان تخمی و طورق اوتی تخمی هر برندن ایکی درهم
انجلیقا و خطمی کوکی قبوغی و یلان بصدوغی و بنفشه اطه صوغانی و تربد و زراوند
طویل و زراوند مدحرج و ایرسا و انذر و بسفایج هر برندن سکز درهم خربق
اسود و ابیض هر برندن اوچ درهم بو اجزالری اوفقلیوب یدی یوز درهم سرکه
ایله بر طپراق طنجرهنک ایچنده براتی یرده ایکی کون اصلەدهلر بعده نصفی قالنجه
قینادەلر و قیناردکن ایچنه ایکی درهم بیاض و پاک غاریقون قویهلر بعده سوزوب
یوز درهم شکر و یوز درهم کل بالی ایله قوام ویرهلر بعده قرنفل و زعفران و زنجبیل

وخولنجان ولسباسه هر برندن بر درهم سحق اولنوب اضافه ایده لر **سکنجبین ساذج**
جالینوس شکردر مقطع وملطفدر سده لری آچر و مزمن حماره وحمی غب غیر خالصه یه نافعدر
لکن کوکس علتنه مبتلا اولان کمسنه لره مناسب دکلدر صفتی بودر ایکیوز درهم
عسلی درتیوز درهم صو ایله قینادهلر وکفینی آلوب صو محو اولدقده یوز درهم سکنجبین
سرکه قویوب شربت قوامی ویره لر **سکنجبین مرکب** ابن ماسویه نکدر سکنجبین
ساذجدن قویدر مزمن مرضلرده خصوصا امراض سوداویه ده استعمال اولنور ربع
حماسنه وکبد وطحال بکلکنه نافعدر صفتی بودر کرفس کوکی ورازیانه کوکی وقوش
قونماز کوکی ومعدنوز کوکی وهردم بهار کوکی هر برندن اون التشر درهم کرفس تخمی
ورازیانه تخمی ومعدنوز تخمی هر برندن سکز درهم مجموعنی التیوز درهم صو ویوز اللی
درهم سکنجبین سرکه ایله برکون برکیجه اصلده لر بعده ثلثی الکلنجه قینادوب صوزه لر
صوزه لر واوچیوز درهم عسل ایله قوام ویروب حفظ ایده لر **سکنجبین تمذ ر**
امروسیوس طبیبک مختاریدر بولی اقیدر وکلی ومثانه ده اولان طاشلری بارلدر
اوتوری چوق استعمال ایدرلر صفتی بودر توربت سکز درهم رازیانه کوکی اون
درهم کرفس کوکی ومعدنوز کوکی وقاطر قیروغی کوکی واساردن وکراویا هر
هر برندن اوچ درهم رازیانه تخمی ومعدنوز تخمی دقوش قونماز تخمی وهردم بهار تخمی
هر برندن ایکی درهم کشنش وکمیون هر برندن یارم درهم ایکیوز درهم صو وایکیوز
درهم سرکه ایله نصفی قالنجه قینادوب صوزه لر ویوز اللی درهم عسل ایله قوام ویره لر
سکنجبین عنصلی دماغی وکوکسی ومعده یی اخلاطدن پاک ایدر ربو علتنه وصرعه
نافعدر صفتی بودر اطه صوغانی سرکه سی ایکیوز درهم عسل اوچیوز درهم قینادوب
قوام ویره لر **سکنجبین سکری ساذج** مفتح وملطفدر عفونتی منع ایدر حرارتی وصفرایی
دفع ایدر صفتی بودر سرکه اوتوز ایکی درهم شکر یوز درهم قینادوب قوام قریب
اولدقده التمش درت درهم الکشی نار عصاره سی ضم ایدوب قوام ویره لر وحفظ ایده لر
سکنجبین سکری مرکب بقوله نکدر جمیع مزمن حماره وحمی غب غیر خالصه یه ودم مرکب
حماره نافعدر وطحال وکبد سده لرینی آچر صفتی بودر بالدری قره نک ایکی نوعی والتونی
اوتی وجکر اوتی وبنفشه چچکی ورازیانه کوکی دقوش قونماز کوکی وهردم بهار کوکی
واریق هر برندن برابر آلوب اوفقلیه لر وکفایت مقداری سرکه ایله بر صرلی
طیراق طنجره نک ایچنده یکرمی درت ساعت اصلده لر بعده قینادوب صوزوب
کفایت مقداری شکر ایله سکنجبین ایده لر **فصل** بو فصل عسللی مربالر بیانندهدر
عسل انقردیا زهراونیکدر دماغ نک وسکرلرین صوقندن اولان مرضلرینه نافع اولان

انقردیا معجونی ترکیبنده استعمال اولنور صفتی بودر مراد اولنان مقدار بلادری اوفق
اوفق دوغرایوب صو ایله قینادهلر تمام قوتی صویه چقدقده صوزوب ثفلنی اتره لر
وصویی بال قوامنه کلنجه قینادوب حفظ ایده لر اما فوکسیوس طبیب بلادری سحق
ایدوب بش مثلی قدر سکنجبین سرکه ایله سکز کون مقداری بر سحق یره قویوب بعده
سکنجبین آتشده نصفی قالنجه قینادر وصوزوب ربعی مقداری عسل ایله قوام
ویروب حفظ ایدر **عسل اکلیل جبل** قولنجه وامراض رحمه نافعدر معده یه وقلبه
ودماغه قوت ویرر وماساریقاده وامعاده اولان بلغمی نضج ویروب بلکلری داغیدر
وفلج وقولنج ایچون عمل اولنان احتقانلره وضع اولنسه بویندن ایو علاج اولمز صفتی بودر
بش قبضه بربیه چچکنی کفایت مقداری صیجق قینار صویک ایچنه قویوب برکون
برکیجه اصلده لر بعده صقوب صوزه لر واوچیوز درهم کل بالی ایله قوام ویروب
حفظ ایده لر واکر بربیه چچکی بولنمز ایسه بربیه نک یپراغندن یوز درهمنی التیوز
درهم صیجق صوده برکون برکیجه اصلده لر وصوزوب ینه تکرار ایدرلر ایسه دخی اعلا
اولور بعده عسل ایله قوام ویره لر **عسل املج** قلبه ودماغه ومعده یه وکبده قوت
ویرر وبعضی معجونلره دخی استعمال اولنور صفتی بودر پاک ایتلنمش اللی درهم
املجی اوفقلیوب اوچیوز درهم صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب وصوزوب اللی درهم
عسل ایله قوام ویره لر **عسل نعنا** صوق معده یه قوت ویروب هضمی قوی ایدر
صفتی بودر ایکیوز درهم نانه عصاره سنی ایکیوز درهم عسل ایله قوام ویروب حفظ
ایده لر **عسل حلبوب** اکثر احتقانلرده استعمال اولنور رحم علتلرینه وقولنجه
نافعدر صفتی بودر برفسلکی عصاره سی اوچیوز درهم عسل یوز اللی درهم قوام ویروب
حفظ ایده لر **عسل زبیب** صحقدن اولان کوکس علتلرینه نافعدر وحدتلی
نزله لری منع ایدر واکثر صدر ایچون عمل اولنان لعوقلرده استعمال اولنور صفتی
بودر درتیوز درهم قرمزی زراقی اوزومنی بیک ایکیوز درهم صیجق صویک ایچنه برکون
برکیجه اصلده لر بعده ثلثی قالنجه قینادوب صو ودقده الکلیه برابوجه ازوب
کفکیردن یاخود قیل الکدن کچوره لر بعده معتدل آتش ایله بال قوامنه کلنجه
قینادوب حفظ ایده لر **عسل ورد ساذج** معده یه قوت ویروب اخلاط غلیظه یی
پاک ایدر واغز اغریلرینه ودیش اترنده اولان یاره لره نافعدر صفتی بودر اوچیوز
درهم قرمزی کل بیک ایکیوز درهم صیجق صوده برکون برکیجه اصلده لر بعده صوزوب
صویی ینه قیزدیروب ینه تکرار تازه کل قویوب بو منوال اوزره اوچ دفعه ایدوب
بعد التصفیه التیوز درهم عسل ایله قوام ویروب حفظ ایده لر وکل بالی اقتضا ایتدیکی یرده

استعمال ایده لر **عسل الورد الاترجی** قلب و معده علتلرینه نافعدر و اخلاط عفونتدن
منع ایدر و مفتح و ملطفدر صفتی بودر کل بالی درت یوز درهم ایتلیمش و جکردکی چقمش
اغج قاونی ایکیوز درهم اغج قاونی طاش هاونده دوکوب کل بالیله قریشدیره لر و اوتوز
کون مقداری بریرده دوروب بعده الکدن کجوروب حفظ ایده لر **عسل بنفشه**
مبرد و مرطبدر و شدید حارین احتقانلرنده استعمال اولنور نفعی عظیمدر صفتی
کل بالی کبی عمل اولنه **عسل ورد مسهل** قرمزی کلدن یابدقلری کبی قکلندن
عمل اولنوب صفراوی اسهال ایچون استعمال اولنه **فصل** بو فصل ربلر بیاننده در
رب جوز ابن ماسویه نک مختاریدر خناقه و بوغزده اولان مرضلره و رقیق نزلره
غرغره ایتمک غایت نافعدر صفتی بودر تازه جوزک یشل قبوغنی هاونده دوکوب
عصاره سنی آلهلر و ایکیوز درهم عصاره یه یوز درهم عسل قیوب قوام ویره لر
رب توت بونک دخی منافعی جوز ربی کبیدر صفتی بودر قره توت عصاره سنک
بشیوز درهمنه یوز درهم عسل قیوب قوام ویره لر **نوع دیکر** منقوله نکدر بونک
تاثیری اولکیدن قوادر صفتی بودر بوکورتلن یمشی عصاره سی یوز درهم توت
عصاره سی التی درهم عسل یوز درهم مثلث یاخود بکمز یکرمی بش درهم قوام
ویروب رب ایده لر **رب حصرم** بارد و قابضدر صفرادن اولان صوسزلغی
کسر و بازمانند استعمالی نافعدر صفتی بودر کورک عصاره سی ایکیوز درهم شکر یوز
درهم قوام ویره لر **رب انبرباریس** مبرد و ملطفدر معده دن صفرایی ازاله
ایدر و حمای صفراویه یه نافعدر و صوسزلغی کسر صفتی بودر انبرباریس عصاره سنی
آلوب معتدل آتشده رب اولنجه قینادوب حفظ ایده لر **رب قوانیا** دوسنطاریایه
نافعدر صفتی بودر درت یوز درهم قزلجق عصاره سنی یوز درهم شکر ایله قوام ویروب
حفظ ایده لر **رب سفرجل** اسهال صفراوییی قطع ایدر و دوسنطاریایه نافعدر
و قی و هیضه یی منع ایدر و زهرلی مرضلره دخی نافعدر صفتی بودر مراد ایلدکلری
مقدار ایوا عصارسنی الوب رب اولنجه معتدل اتشده قیناده لر حفظ ایده لر
رب حماقطی بلغمی و صفراوی و استسقانک صاری صولرین اسهال ایدر
و زکنتور و وجع مفاصله نافعدر صفتی بودر زمروری یمشی صقوب عصاره سنی
آلهلر و بر مقدار شکر ایله رب قوامنه کلنجه قینادوب حفظ ایده لر **رب حب**
عرعر معده ده و رحمده صوقدن اولان علتلره نافعدر بولی و حیضی آچیدر
و طاشلری پاره لر و غلیظ یللری داغیدر و زهرلری دفع ایدر و بازماننده هوانک
فسادی قتنده استعمالی غایت نافعدر و کوکسی غلیظ خلطلردن پاک ایدر

صفتی بودر مراد ایلدکلری مقدار اریک یمشنی ازوب برکون برکیجه صیجق صوده اصلیه لر
بعده الملئ قالنجه قینادوب سوزه لر و تکرار رب قوامنه کلنجه معتدل آتشده
قینادوب حفظ ایده لر **رب اجاص بری** قابضدر اسهالی قطع ایدر
و دوسنطاریایه نافعدر و اقاقیا مقامنه قائم اولور صنعتی کوکم اریکنی
ایوا ربی کبی عمل اولنه **رب ریباس** سور مزاج حاری دفع ایدر و صوسزلغی
قطع ایدر و معده یه قوت ویروب صفرا قوصمغی منع ایدر و شدید
حمارده و وبائیه ده استعمالی نافعدر صفتی انبرباریس ربی کبی عمل اولنه
رب تمر الاقطی ترکمتورده استسقایه و صاریلغه نافعدر صفتی مقدم
ذکر اولنان زمروری یمشی کبی کودخی عمل اولنه **رب ورد نقا** کوکس
و اق جکر مرضلرینه مسکندر و آکات بوله و ورام حاره نافعدر و طاشلری
پاره لر ضربه و سقطه ایچون دخی استعمالی نافعدر صفتی بودر مراد ایلدکلری
مقدار وردنقا عصاره سنی نصفی مقداری عسل ایله قینادوب رب ایدر
فصل بو فصل مسهل و مفتح و منضج مطبوخلر بیاننده در **مطبوخ مفتح**
کبیر کبدده و طحالده و ماساریقاده اولان سده لری آچر صفتی بودر هندبا
و سکورباوش تخمره هر برندن بر قبضه قیون اوتی و بیانی رستانی لسان ثور
و کشوث والتون اوتی هر برندن یارم قبضه میان کوکی و رازیانه کوکی و کرفس
کوکی و معدنوز کوکی و قزل اوزم هر برندن درت درهم انیسون و رازیانه تخمی
هر برندن ایکی درهم کلک و افتیمون هر برندن بجق درهم ایلغص اغاجی و کبره کوکنک
قبوغی هر برندن ایکی درهم سنا مکی اون الی درهم بسفایج سکز درهم غاریقون
درت درهم بو اجزایی اوقفلیوب بریره قریشدره لر و برطوربه ده حفظ ایده لر
و اقتضا ایتدکی محلده یکرمی بش درهمنی ارندوب کفایت مقداری صو ایله ثلثی
اکسلنجه قینادوب سوزه لر و مناسب اولان شربتلر ایله استعمال اولنه
مطبوخ کبیر راوندی بودخی جمیع سده لری تفتیح ایدر سوء قنیه یه و استسقایه
و امراض کبده نافعدر صفتی بودر ذکر اولنان مطبوخ کبیر اجزاسی و ذکر اولنجق مطبوخ
صغیر اجزاسی هر برندن یکرمی بشر درهم آلوب التیوز درهم صو ایله ثلثی اکسلنجه
قینادوب سوزدکدنصکره صیجق ایکن ایچنه راوند درت درهم دارچین ایکی بجق
درهم ملح اندرانی و سنبل هندی و دیاردون سفوفی هر برندن اوچر دنک بو اجزایی
اوقفلیوب یکرمی درت ساعت اصلده لر بعده سوزوب بر مقدار شکر ایله
قریشدیروب استعمال ایده لر **مطبوخ صغیر** مسهلدن مقدم استعمال اولنسه اخلاطی نضج

وبروب سهولتله چقفه حاضر ایدر وسده لری آچر و دماغ وصدر ومعده وکبد وطحال
مرضلرینه بالجمله نافعدر صفتی بودر قیون اوتی وهیل وسکوریا وکشوث وبتونیقه والتونز
اوتی وهندباء دشتیه هر برندن اون التشر درهم کرفس کوکی ورازیانه کوکی ومعدنوز
کوکی اوچ هر برندن اوتوز ایکشر درهم اسارون درت درهم انیسون ورازیانه تخمی
هر برندن سکز درهم بسفایج یوز درهم اریک وانجیر هر برندن اوتوز ایکشر عدد قزل
اوزم اوتوز ایکی درهم سنامکی سکز درهم زهور قلبیه هر برندن سکز درهم مجموعنی ونقلیب
بریره وتشدیره لر وحین اقتضاده یکرمی بش درهمنی کفایت مقداری صو ایله رسم اوزره
قینادوب مقتضای حاله مناسب شربتلر ایله استعمال اولنه **مطبوخ منقع** سنانک
محتاج ایدر سددلری آچر وکبدک مزاجنی اصلاح ایدر صفتی بودر اصول خمسه کبیره هر برندن
ایکی درهم عرق سوس اوچ درهم بتونیقه وغافث وبالدری قره هر برندن بر قبضه
انیسون ورازیانه تخمی هر برندن اوچ درهم قزل اوزم سکز درهم سالوبا وبتونیقه وبسباسه
جکی هر برندن یارم قبضه بو اجزالری کفایت مقداری صو ایله رسم اوزره قینادوب
سوزه لر و بو مطبوخدن قرق درهمنی مناسب اولان شربتلر ایله طتلولیوب
اوچ درت دامله روح زاج قیوب استعمال ایده لر **مطبوخ عام** اکثر اطبانک
استعمال ایتدیکی مطبوخدر مسهلدن مقدم استعمال اولنسه نضج ویرر وکاهیجه
مسهلاتی دخی بو مطبوخ ایله ازوب استعمال ایدرلر صفتی بودر اریک اون ایکی
عدد سبستان اون عدد قزل اوزم سکز درهم قبوغی چقمش اربه درت درهم
میان کوکی وبنفشه وسنامکی وبسفایج وافتیمون وقرطم وانیسون و دوقو
ودارچین هر برندن ایکی درهم مجموعی اوچیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قیناتوب وسوزوب
استعمال اولنه **مطبوخ مبرد** شدید حمارده تبرید ایتمدن اوتوری استعمال
اولنور صفتی بودر اریک اون ایکی عدد قبوغی چقمش اربه سکز درهم تمر هندی
وقزل اوزم هر برندن درت درهم بزور بارده کبیره هر برندن ایکی درهم صو ایله
قینادوب سوزه لر و استعمال ایده لر **مطبوخ** صوقدن اولان دماغ علتلرینه نافعدر
دماغی قزدرر وغلیظ خلطلره نضج ویرر صفتی بودر قره باش وبتونیقه وسالوبا هر برندن
یارم قبضه فاوانیا ایکی درهم قزل اوزم سکز درهم جوزبوا یارم درهم میان کوکی وانیسون
و دوقو هر برندن اوچ درهم کفایت مقداری صو ایله رسم اوزره قینادوب سوزوب
استعمال اولنه **مطبوخ** کوکس وآق جکر علتلرینه وصلوقانه وذات الجنبه ونازله یه
واوکسوروکه نافعدر صفتی بودر قزل اوزم سکز درهم سبستان وعناب هر برندن اون
بش عدد خرما التی عدد انجیر درت عدد مقشر اربه سکز درهم میان کوکی درت درهم

بالدری قره یارم قبضه زوفا ایکی درهم رسم اوزره قینادوب استعمال اولنه **مطبوخ**
قلب مرضلرینه وغشیه وخفقانه نافعدر صفتی بودر اریک اون ایکی عدد سبستان
اون التی عدد عناب اون عدد اوزم سکز درهم زهور قلبیه واوغل اوتی وبالدری قره
هر برندن قبضه لطیفه بزرالنج وعرق سوس و دوقو هر برندن ایکی درهم وآکر
بو ترکیبک تبریدی زیاده اولسون دیلرسه بزور بارده دنک هر برندن ایکشر
درهم وضع اولنوب رسم اوزره قینادوب استعمال اولنه **مطبوخ** معده مرضلری
ایچون نافعدر یلدزی داغیدر وغلیظ بلغمه نضج ویرر صفتی بودر انیسون و دوقو
ورازیانه تخمی وکمون وکراویا هر برندن اوچ درهم قزل اوزم اون ایکی درهم بابادیه جکی
یارم قبضه رسم اوزره قینادوب استعمال اولنه **طبیخ غافث** ابن ماسویه نکدر
کبد وطحال سددلرینی آچر واغریلرینی تسکین ایدر ومزمن ومرکب حماره نافعدر
صفتی بودر قیون اوتی وبلین واسارون وسنبل وبالدری قره وطوبلق وراوند
وبادآورد وشقاقل هر برندن درت درهم اوزوم اون ایکی درهم رسم اوزره
طبخ اولنوب استعمال اولنه **مطبوخ** فرنلیوس طبیبک مختاریدر حیضی
آقیدر ورحمی پاک ایدر مقداری شربتی اوتوز درهمدر تازه قیمق ایله استعمال
ایده لر صفتی بودر خطمی کوکی واپه کمجی وبطراسالیون هر برندن یکرمی بش
درهم ایکیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قیناتوب وسوزوب نوش ایده لر
مطبوخ اوریناکس طبیبک مختاریدر بولی آقیدر وکلی ومثانه یی پاک ایدر
وحرقة البولی تسکین ایدر صفتی بودر کاکنج وکشوث هر برندن درت درهم
زوفا وکرفس کوکی ورازیانه کوکی وخطمی کوکی هر برندن التی درهم انیسون و دوقو
هر برندن ایکی درهم میان کوکی اوچ درهم قزل اوزم اون التی درهم رسم اوزره طبخ
اولنوب مناسب شربتلر ایله قرق درهمه دک نوش اولنه **مطبوخ** مفصله یه
وضربه یه و داخلده وخارجده اولان یاره لره وطوب وتوفنک یاره لرینه
نافعدر صفتی بودر قره قوازو وانجبار وعصی الراعی وسکرلی براغی ودیش اوتی
ومارصمه ورراوند مدحرج وقنطوریون صغیر هر برندن بر قبضه رسم اوزره قینادوب
ور مقدار شکر ایله طتلولیوب صباحلرده استعمال اولنه **مطبوخ آخر** بو مطبوخ
اولکیدن اقوادر وعلل مزبوره یه خاصیتله فائده ایدر صفتی بودر قره قوازک
صغیری وکبیری و ورونقا وقیون اوتی هر برندن بر قبضه بک بیوک و بک
کوچک اولمیوب معتدل اولان اسطافوز درت عدد مجموعنی بیک ایکیوز درهم
آق شراب ایله ثلثی قالنجه قینادوب سوزه لر و بو مطبوخدن هر کون علی الریق بیوک

قدح مقداری نوش اولنه مطبوخ قرن ایل یرقان حاره‌یه و بواسیره نافعدر صفتی
بودر کیک بوینوزی براده‌سی و بیابان صرمسغی هر برندن بش درهم ایکیوز اللی
درهم صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب سوزه‌لر و انجق اوسقور جنارا درت
درهم اغاج قاودنی قبوغی و تخمی هر برندن ایکیجق درهم صاری صندل اوچ دنک
بونلر ضم اولنوب بر مقدار دخی قیناده‌لر و سوزوب لیمون شرابی ایله طتلولیوب
نوش ایده‌لر فصل مسهل مطبوخلر بیاننده‌در مطبوخ برسیاوشان
ابن ماسویه نکدر صفراوی اسهال و دخی صاف و قانک قیناماسنی تسکین ایدر
صفتی بودر تازه بالدری قره اون ایکی درهم شاهتره و هلیل و بنفشه هر برندن سکز
درهم اریک قرق عدد سبستان اون عدد عناب التمش عدد اوجیوز درهم
صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب سوزه‌لر و انجق یکرمی درت درهم خیارشنبر ایله
و اون التی درهم تمرهندی و اوچ درهم راوند قیوب اخشامدن اصلده‌لر و ارته‌سی
سوزوب استعمال ایده‌لر مجموعی اوچ شربتدر مطبوخ افتیمون ابن ماسویه نکدر
سوداوی و بلغم مالحی اسهال ایدر جنونه و مالیخولیایه و جمیع امراض جلدیه‌یه که جرب
و حکه و تمرکو و جذام و قرنک ادیونز و سرطان کبیره نافعدر صفتی بودر هلیله
و قره باش و قزل اوزم هر برندن سکز درهم کابلی و شاهتره و زبد هر برندن
درت درهم بسفایج و قیون اوتی هر برندن بش درهم سنامکی سکز درهم
بو اجزالر اوجیوز درهم صو ایله قیناده‌لر تورسیم اورزره قینامه‌سی قریب اولدقده
سکز درهم افتیمون قیوب بر کره دخی قینادقده آتشدن ایندیروب سوزه‌لر
و انجق بر درهم قره جوبلمه و بر بچق درهم غاریقون و یارم درهم ملح هندی قیوب اون
ساعت مقداری اصلده‌لر و سوزوب استعمال اولنه مطبوخ شاهتره
ابن ماسویه نکدر دمی صاف و صفراوی و یانمش خلطلری اسهال ایدر و کبد
سده‌لرنی تفتیح ایدر و صاریلغی ازاله ایدر صفتی بودر هندبا عصاره‌سی و سکوریا
عصاره‌سی و هلیل عصاره‌سی و لسان ثور عصاره‌سی هر برندن اوتوزبش
درهم شاهتره عصاره‌سی التمش درهم صاری هلیله و قره هلیله هر برندن ایکی درهم
تمرهندی یکرمی درت درهم قزل اوزم سکز درهم بو اجزالری عصاره‌لرین انجق
یکرمی درت ساعت اصلده‌لر بعده ثلثی گیدنجه قینادوب و سوزوب استعمال
ایده‌لر مطبوخ سنا جرنوس طبیبک مختاریدر سوداوی مرضلره و حمای ربعه
و طحال سده‌لرینه و قرنک علتنه و سرطانه نافعدر صفتی بودر سنامکی یکرمی درهم
نخجبیل بر درهم زهور قلبیه و تورنج قبوغی هر برندن ایکی درهم بسفایج اون ایکی درهم

قزل اوزم اون التی درهم سبستان و اریک هر برندن اون ایکی عدد درت یوز
درهم صو ایله بر ساعت مقداری قینادوب و اون ساعت مقداری اوتیجه
دوردقدنصکره سوزوب استعمال ایده‌لر مطبوخ اوسطوخودوس ابن ماسویه نکدر
بلغمی اسهال ایدر و بلغمی حاره و وجع مفاصله و سکر مرضلرینه فلج و تشنج رعشه‌یه
کبیره نافعدر صفتی بودر قره باش و صعتر هر برندن درت درهم کرفس تخمی
و رازیانه تخمی و قیون اوتی هر برندن اوچ درهم اذخر و زوفا هر برندن ایکی درهم
زبد درت درهم قزل اوزم سکز درهم رسم اورزره طبخ اولنوب استعمال اولنه
مطبوخ مرقة دیک الهرم اوزناکس طبیبک مختاریدر قولنجه و ربو علتنه
و ضیق نفسه نافعدر صفتی بودر بر قوجه خروسی قوالیوب دوشدکده طوتوب
بوغزلیه‌لر و پاک آیتلیوب بعده قرطم و بسفایج و زوفا هر برندن سکز درهم
دوقو و طورق اوتی تخم و نخوده هندی هر برندن درت درهم زبد اوچ درهم
بو اجزالری خروسک ایچنه طولدروب بیک ایکیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه
طبخ ایدوب و سوزوب آتوز درهمدن اللی درهمه دک نوش اولنه
مطبوخ خربق اوزناکس طبیبک مختاریدر امراض سوداویه‌یه نافعدر صفتی
بودر قره جوبلمه ایکی درهم انیسون و رازیانه هر برندن بر درهم دارچین
و قرنفل هر برندن اوچ دنک یوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قینادوب و سوزوب
بو مطبوخدن یکرمی درت درهمنی اوچ درهم آق [illegible] ایله ازوب استعمال
ایده‌لر فصل بو فصل نقوعلر بیاننده‌در یعنی بر مقدار ادویه‌یی صیجق صوده
بر مدت اصلتمقدر نقوع ماء الجبن ابن ماسویه نکدر دمی صاف و صفراوی
اسهال ایدوب حدتنی کسر ایدر و بدنده چیقان چبانلره و حمره‌یه و جرب
و حکه‌یه نافعدر صفتی بودر تازه گل یاخود تازه گل عصاره‌سی سکز درهم راوند
ایکیجق درهم سنبل بر بچق درهم مجموعی ایکیوز درهم صیجق سوزتقده بر گیجه
نقع اولنوب ارته‌سی سوزوب مناسب اولان شربتلر ایله نوش اولنه
نقوع آخر یانمش خلطلری سورر و مزاجی اصلاح ایدر و جرب و حکه‌یه بوندن
ایو علاج اولمز صفتی بودر بری و بستانی لسان ثور چچکلری و شاهتره و افتیمون
هر برندن قبضه لطیفه بسفایج التی درهم سنامکی درت درهم سورنجان اوجیوز
درهم بر مقدار قینادوب بر گیجه اوتلیجه دوره بعده سوزوب گل شرابیله یاخود
گل بالیله استعمال ایده‌لر نقوع راوند صفراوی اسهال ایدر و سده‌لری آچر
صفتی بودر راوند ایکی درهم دارچین و صاری هلیله هر برندن یارم درهم شاهتره

صوبی وبلین صوبی هر برندن اون التی درهم اجزالری بو صولرله صیجق کول و آستنده
نقع ایده لر تعده سوزوب سکز درهم کل شکری قیوب نوش اولنه **نقوع**
تمر هندی صفرایی اسهال ایدر وصفروی ودموی حماره نافعدر صفتی بودر تمر هندی
سکز درهم میان کوکی برنجق درهم لسان ثور چچکی وبنفشه چچکی هر برندن
بر قبضه لطیفه اریک التمش عدد بو اجزالری یوز درهم صیجق صو ایله بر گیجه
اصلدوب ارته سی سوزه لر وایچنه سکز درهم خیار شنبر بالی یاخود کل
شکری قیوب نوش اولنه **نقوع** صفرایی وبلغمی اسهال ایدر صفتی بودر
راوند برنجق درهم غاریقون اوچ دانک دارچین یارم درهم زنجبیل بر دانک
بونلری صیجق هندبا صو ایله اصلدوب سوزه لر تعده سکز درهم مقداری
بنفشه شکری یاخود دیاقا تیلقون ضم ایدوب نوش اولنه **نقوع** سودایی اسهال
ایدر صفتی بودر لسان ثور چچکی قبضه لطیفه افتیمون ایکی درهم بو اجزالری اوتوز
بش درهم شاهتره عصاره سنده بر گیجه اصلده لر وسوزه لر تعده درت
درهم امق معجونی یاخود دیاقا تیلقون معجونی قیوب استعمال ایده لر
نقوع بودخی سودایی اسهال ایدر قره جوبلمه برنجق درهم انیسون درازیانه وقشر
اترج هر برندن یارم درهم دارچین وزنجبیل هر برندن بدیشر حبه قزل اوزم
درت درهم بونلری تمشکی درهم صیجق سوده نقع ایچنده بر گیجه اصلدوب سوزه لر
وکفایت مقداری کل شکری یاخود قدرت حلواسی ایله نوش اولنه **نقوع**
سنا رتو سکدر سودایی وصفرایی وبلغمی اسهال ایدر صفتی بودر سنا مکی بش
درهم افتیمون بر درهم خولنجان بر دانک زنجبیل ایکی چکردک یوز درهم صو ایله نصفی
قالنجه قدر قینیدلوب سوزه لر وایچنه برنجق درهم راوند واوچ دانک غاریقون
قیوب بر گیجه نقع ایده لر تعده سوزوب سکز درهم کل شکری ایله نوش اولنه
نقوع بودخی سنا رتو سکدر بلغمی اسهال ایدر صفتی بودر تجوقان اوچ درهم غاریقون
برنجق درهم سنبل بر درهم زنجبیل بر دانک هندبا صوی ولسان ثور صوی هر برندن
اون ایکی درهم بر گیجه نقع ایدوب ارته سی سوزه لر ومناسب شربتلر ایله نوش
اولنه **نقوع سنا** اطفاله وصبیانه ودوا ایچمکی طبیعتی قبول ایتمین نازک
مزاجلره مناسبدر اخلاطی رفقله تلیین ایدر صفتی بودر پاک ایتلمش سنا مکی
اون التی درهم چکردکی چیقمش قزل اوزم اوتوز ایکی درهم دارچین اوچ درهم آغر
افقلیوب الکیوز التی درهم صیجق صو ایله بر چولمک ایچنه قویه لر وبرکره قینادوب
چولمکین اغزینی قپایه لر والتی ساعت مقداری اولیجه دوره تعده سوزوب

علقه ایده لر معصوره درت درهم ومراهق اوغلنجقلره اون ایکی درهم وضعیف آدملره
ونسوانه یکرمی درت درهمدن اوتوز ایکی درهمه دک نوش ایده لر وغراجی قوی آدمله
قرق درهم مقداری استعمال اولنور بو منوال اوزره بعضی طعم ورایحه سی اولمیه
مسهلات ایله دخی عمل اولنور مثلا زبد وتجوقان کبی لکن بونلردن عمل اولندقده زیبور
قلبیه وبر مقدار روح ملح یاخود دارچین مقطری ضم ایده لر **تنبیه** سنارتو سن
جرمانی طبیب درکه معلوم اولسه که منقولاتده برقاچ قطره روح زاج یاخود روح ملح
یا کبریت صوبی ویا دهن طرطیر قوسه لر منقوعک تاثیری قوی اولور ومنافعنک
اثری سیر لغاظ هر اولور **فصل** بو فصل حقنه لر بیانده در **حقنه** رتیلو سن طبیبک
مختاریدر قوایه قوت ویروب بدنه غدا اولور صفتی بودر پاملیغ کفایت مقداری
صو ایله قوتلیجه قینادوب التی درهم صوینی آله لر وسکز درهم کلبشکر ایله قشدیروب
وسوزوب مسهل حقنه لرله بغرسقلری پاک ایتدکدن صکره بو حقنه یی ایده **حقنه**
اخری طبیب مزبورکدر بو دخی بدنه غدادن اوتوری استعمال اولنور صفتی بودر
تازه صغمش اینک سودی یوز التی درهم عسل یکرمی درت درهم اوبویجق وقت
رسم اوزره احتقان اولنه **حقنه اخری** بو دخی مزبورک ترکیبیدر صفتی بودر اریه
جلابی یوز التی درهم شراب یکرمی درت درهم رسم اوزره احتقان اولنه **حقنه اخری**
قبوغی چقمش اریه ایله پشمش بلیغ صوبی یوز التی درهم یمرطه صاریسی اوچ عدد شراب
یکرمی درت درهم بو دخی رسم اوزره احتقان اولنه بو ذکر اولنان احتقانلر عجزن
علیل غدا تناوله قادر اولمدیغی وقتده در مثلا بوغزده رافت اولمدن وخناق
اولمدن یاخود رآخر علتدن ویاخود معده سنده طعام قرار ایتمیوب قی ایتمک
سببیله بدن غدادن خالی اولمسون ایچون بو مثللو احتقانلرله احتقان اولنور
حقنه دماغده وسکرلرده وامعاده اولان سوء مزاج باردی تعدیل ایدر صفتی بودر
رفسلکنی ایکی قبضه صعتر وفودنج وسدف هر برندن بر قبضه قنطریون صغیر
وبرنتیه وقره باش ویابادیه هر برندن قبضه لطیفه غاریقون ایکی درهم انیسون
وبوی تخمی هر برندن اوچ درهم مجموعی کفایت مقداری صو ایله قینادوب سوزه لر
ومطبوخدن یوز التی درهمنه سکز درهم معجون مبارک واون التی روغن زیت
قیوب احتقان ایده لر **حقنه** بلغمی اسهال ایدر وبلغمی داغیدر صفتی بودر سدف
ومارصمه ویاربوز وصعتر هر برندن بر قبضه بابونج واکلیل ملک وبرنتیه وقره باش
هر برندن یارم قبضه بوی تخمی وکرادیا وکمون وخروس کوزی هر برندن برنجق درهم
ایکیوز درهم بلیغ صوبیله قینادهلر وقینارکن ایچنه ایکی درهم شحم حنظلدن برنجق ایله

قویه‌لر بعده سوزوب اون التی درهم دهن شبت ضم ایدوب احتقان ایده‌لر حقنهٔ
مبرد شدید حماده تبریددن اوتوری استعمال اولنور حرارتی قطع ایدر صفتی بودر
ابه کومجی و بنفشه یپراغی و مارول یپراغی و تبق یپراغی هربرندن برقبضه بزور بارده هربرندن
سکز درهم اریک یکرمی عدد لسان ثور چچکی و بنفشه چچکی هربرندن قبضهٔ لطیفه مجموعی
طبخ اولنوب یوز اللی درهم مطبوخه سکز درهم خام شکر و یکرمی درهم بنفشه یاغی قیوب
احتقان اولنه حقنهٔ صفرانک حدتنی کسر ایدوب حرارتی سوندورر صفتی بودر قبوغی
چقمش اربه و کتان تخمی هربرندن اون التی درهم بنفشه یپراغی برقبضه مجموعی طبخ اولنوب
یوز درهم مطبوخه یکرمی بش درهم بنفشه یاغی قیوب احتقان اولنه حقنهٔ لینه
خطمی کوکی و ابه کومجی کوکی و زنبق کوکی هربرندن سکز درهم ابه کومجی برقبضه کتان تخمی درت
درهم انجیر یکرمی عدد اکلیل ملک و بنفشه هربرندن قبضهٔ لطیفه انیسون اوچ درهم
مجموعی قینایوب یوز درهم مطبوخه یکرمی بش درهم روغن زیت یاخود روغن
ساده قیوب احتقان اولنه حقنهٔ لینه اولکیدن اقوادر و اولکی احتقانک یوز
درهم مطبوخنه خیارشنبه بالی یاخود اریک معجونی سکز درهم ایارج فیقرا معجونی
درت درهم بنفشه بالی و روغن ساده و دهن بنفشه هربرندن اون ایکی درهم
بونلری قیوب احتقان ایده‌لر حقنه اولکیدن اقوادر وجع مفاصله و ربو علتنه
نافعدر و یللری داغیدر صفتی بودر خطمی یپراغی و ابه کومجی یپراغی و بنفشه یپراغی و کسلکن
هربرندن برقبضه عصفور تخمی سکز درهم رازیانه تخمی و انیسون و کراویا هربرندن
اوچ درهم مجموعنی قینادوب یوز درهم مطبوخه علیلک مزاج و قوتنه مناسب ایارج
فیقرادن یاخود دیاقتلیقوندن یاخود معجون مبارکدن و یاخود معجون هندیدن
سکز درهم و سکز درهم عسل و اون ایکشر درهم بابادیه یاغی و بنفشه یاغی و بر درهم
ملح قیوب احتقان اولنه حقنه صلابة رحمی و سقیروس دیدکلری قتی شیشلری
یموشادر صفتی بودر ابه کومجی کوکی یکرمی درت درهم قره اغاج قبوغی اون التی
درهم بنفشه و بابونج و اکلیل ملک هربرندن قبضهٔ لطیفه کتان تخمی و بوی تخمی
هربرندن درت درهم کرفس تخمی و معدنوز تخمی و خطمی تخمی هربرندن ایکی درهم مجموعی
طبخ اولنوب الی درهم مطبوخه اوتوز درهم تازه تره یاغی قیوب عورتک فرجنه
احتقان ایده‌لر حقنه قبض ایدر و جراحتلری اوکلدر صفتی بودر قاودرلمش اربه
قبضهٔ لطیفه بسبطورطه اوچ درهم لسان حمل و عصی الراعی و سماق هربرندن برقبضه
مجموعی دمور سوندرمش صو ایله طبخ اولنوب یوز درهم مطبوخه اون التی درهم کچکنک
ایچ یاغیله احتقان ایده‌لر حقنهٔ اخری ستار توسکور بغرسقلرده اولان یاره‌لره

و ذوسنطاریایه نافعدر صفتی بودر یوز اللی درهم تازه سودک ایچنه بر پارچه دموری
برقاچ دفعه قزدیروب باتوره‌لر بعده کچکنک ایچ یاغی و سکرلی یپراغی عصاره‌سی
هربرندن درت درهم کل یاغی یاخود ایوا یاغی سکز درهم طین ارمنی بر درهم مجموعنی
قرشدیروب احتقان ایده‌لر حقنه بودخی اسهاله و هیضه علتنه نافعدر
صفتی بودر طوبلق و صغر قویروغی و بسبطورطه هربرندن درت درهم مورد فالقون
و حرسین یپراغی و بوکرتلن فلسی هربرندن برقبضه الکشی الما و کستانه هربرندن
یکرمی عدد کل قروسی برقبضه مجموعنی قینادوب سوزه‌لر و یوز درهم مطبوخه درت
درهم اقاقیا قیوب مناسب اولان مسهل ایله امعائی پاک ایتدکدنصکره
بو احتقانی ایده‌لر حقنه زنتیوس طبیبک مختاریدر ذوسنطاریانک
و ذخیرک ابتدالرنده قابض احتقاندن اول بو احتقانی ایده‌لر صفتی بودر اربه
یارم قبضه کل قروسی قبضهٔ لطیفه بونلری قینادوب یوز درهم مطبوخه سکز درهم
کل یاغی قیوب احتقان ایده‌لر حقنهٔ ملحمه بغرسقلرده اولان یاره‌لری اوکلدیجیدر صفتی
بودر سکرلی یپراغی عصاره‌سی و سمزاوتی عصاره‌سی هربرندن اوتوز ایکی درهم طین ارمنی
و دم اخوین و نشا هربرندن یارم درهم کچکنک ایچ یاغی سکز درهم احتقان
اولنه حقنه بودخی اوکلدیجیدر صغر قویروغی و قره قوز کوکی هربرندن اون التی
درهم ذنب الخیل و لسان الحمل و کل هربرندن قبضهٔ لطیفه مجموعنی دمور
سوندرمش صو ایله قینادوب یوز درهم مطبوخه اون التی درهم کچی یاغی قیوب
احتقان ایده‌لر حقنه عسر بوله نافعدر صفتی بودر خطمی کوکی یکرمی درت درهم
ابه کومجی و بنفشه هربرندن برقبضه اوزم و عناب هربرندن درت درهم بزور
بارده هربرندن اوچ درهم بابادیه چچکی و بنفشه چچکی هربرندن قبضهٔ لطیفه مجموعی
اربه صوییله طبخ اولنوب والی درهم مطبوخه یکرمی درت درهم بنفشه یاغی و سکز
درهم تره یاغی قیوب احتقان اولنه حقنه مثانه‌ده اولان طاشلری پاره‌لمقدن
اوتوری استعمال اولنور صفتی بودر آیرق و کرفس کوکی و معدنوز کوکی و قوش
قونماز کوکی و خطمی کوکی و میان کوکی هربرندن اون التی درهم یتونیقه و بابشقان
و رازیانه هربرندن برقبضه حب کاکنج و حب القلت و حب شجر عوسج هربرندن
سکز درهم مجموعی طبخ اولنوب یوز درهم مطبوخه سکز درهم توب عصاره‌سی
و یکرمی درت درهم عقرب یاغی ضم ایدلنوب احتقان اولنه حقنه زنتیوس
طبیبک مختاریدر صوغلجانک صغار و کبارینی هلاک ایدوب چیقارر صفتی بودر
بلیس و رنجاسف هربرندن برقبضه ترمس قبضهٔ لطیفه مجموعی طبخ اولنوب یوز درهم

مطبوخه یکرمی درت درهم آجی بادم یاغی و دفنه یاغی قیوب احتقان ایده لر حقنهٔ اخری بودخی
صوغلجانی قرار و حمایه نافعدر صفتی بودر هندبا و سکوریا بودخی هندبادن بر نوعدر و سنمر اوتی
هر زندن بر قبضه مجموعی سورنجه ایله طبخ اولنوب یوز درهم مطبوخه اون التی درهم کل یاغی
قیوب احتقان اولنه حقنهٔ اخری اسهالی اولان کمسنه لرین صوغلجانی قرار صفتی
بودر زیتون یپراغی و مرسین یپراغی هر زندن بر قبضه کل فروسی و قنطریون صغیر هر زندن
قبضهٔ لطیفه مجموعی طبخ اولنوب یوز درهم مطبوخی احتقان ایده لر حقنهٔ اخری حماضی
و اسهالی اولان کمسنه لرین صوغلجانی قرار صفتی بودر سمز اوتی ایکی قبضه سکوریا بر قبضه
مرجمک قبضهٔ لطیفه طبخ اولنوب یوز درهم مطبوخی احتقان ایده لر حقنه اغریلری
تسکین و یلتری تحلیل ایدر صفتی بودر بابادیه و اکلیل ملک و طوسق اوتی هر زندن
یارم قبضه خطمی کوکی سکز درهم کفایت مقداری تازه سود ایله طبخ اولنوب یوز
درهم مقداری قالدقده سوزوب اون ایکی درهم شکر و سکز درهم بابادیه یاغی
و طوسق اوتی یاغی و ایکی یمرطه صاریسی قتشدروب احتقان ایده لر حقنه قولنج
اغریسینی تسکین ایدر صفتی کوبر انیسون و رازیانه هر زندن سکز درهم کرفس تخمی
و طوسق اوتی تخمی هر زندن درت درهم بابادیه و اکلیل ملک و مروبرچکی هر زندن قبضهٔ
لطیفه کفایت مقداری صو و شراب ایله طبخ اولنوب اللی درهم مطبوخه یکرمی درد
درهم بابادیه یاغی و سدف یاغی ضم ایدوب احتقان ایده لر حقنهٔ اخری بودخی قولنج
اغریسینی تسکین ایدوب غلطلری اسهال ایدر صفتی بودر خطمی کوکی و ابهکومجی و دکه
دیکنی و بلبن هر زندن بر قبضه انجیر یکرمی عدد انیسون و کراویا و رازیانه و کمون
هر زندن ایکی درهم بابادیه چیچکی و اکلیل ملک هر زندن قبضهٔ لطیفه مجموعی کفایت
مقداری صو ایله طبخ اولنوب اللی درهم مطبوخه سکز درهم معجون مبارک و یکرمی
بش درهم بابادیه یاغی و طوسق اوتی یاغی ضم ایدوب احتقان اولنه حقنه
بوکرک اغریسینی اکجوندر صفتی بودر خطمی کوکی و آیرق کوکی و قوش قونماز کوکی و …
کوکی هر زندن اون التشر درهم بتونیقه و بالشقان هر زندن بر قبضه انیسون و بوی
تخمی هر زندن درت درهم بابادیه و اکلیل ملک هر زندن قبضهٔ لطیفه مجموعی کفایت
مقداری صو ایله قیناتوب یوز درهم مطبوخه عسل و روغن سام و دهن عقرب
هر زندن اون التشر درهم ضم اولنوب احتقان اولنه حقنه بوکرکده و مثانه ده
اولان طاش شدی پاره لر و اغریلرنی تسکین ایدر صفتی بودر ابهکومجی ایکی قبضه انجیر
و اوزم هر زندن اوتوز عدد کتان تخمی سکز درهم ابهکومجی تخمی و کاکنج و حب القلت
و کرفس تخمی و معدنوز تخمی هر زندن اوچ درهم دفنه تخمی و اردج تخمی هر زندن ایکی درهم

بابادیه و بیوفاریقون و قاطر قویروغی هر زندن قبضهٔ لطیفه مجموعی کفایت مقداری
صو و شراب ایله قینادوب سوزه لر و اللی درهم مطبوخه زنبق یاغی و آجی بادم یاغی
و عقرب یاغی هر زندن یکرمی درت درهم تره منتی سکز درهم ضم اولنوب احتقان
اولنه حقنه عرق النسایه و وجع مفاصله نافعدر صفتی بودر مارصمه و صعتر و آفقول
و شیطرج هر زندن بر قبضه رازیانه و سدف تخمی و اسارون هر زندن سکز درهم
بابادیه و اکلیل ملک و مرزنجوش هر زندن قبضهٔ لطیفه مجموعنی کفایت مقداری
صو ایله قینادوب و سوزوب یوز درهمنه غاریقون اوچ درهم معجون مبارک درت
درهم زنبق یاغی و آجی بادم یاغی هر زندن اون التی درهم دهن خزاما درت درهم ضم
اولنوب احتقان اولنه حقنه بلغمی اسهال ایدر صفتی بودر انزروت و عود الفهر هر زندن
سکز درهم باربوز و سدف و مارصمه و فراسیون هر زندن بر قبضه غاریقون درت
درهم بابونج و اکلیل ملک و دبریه هر زندن قبضهٔ لطیفه مجموعنی قینادوب یوز درهم
مطبوخه سکز درهم معجون مبارک و یکرمی درت درهم جوز یاغی یاخود سدف یاغی
و بر درهم طوز قیوب احتقان اولنه حقنه سودایی سورر و سودادن اولان مرضلره
نافعدر صفتی بودر ابهکومجی و بالشقان و رفسلکنی و افتیمون و التون اوتی و یاری
هر زمان بر قبضه اصول مفتحهٔ کبیره هر زندن ایکی درهم بسفایج اون التی درهم قرطم
و انیسون و رازیانه هر زندن سکز درهم بابادیه و اکلیل ملک و طوسق اوتی و شاهتره
و هیل و لسان ثور چیچکی هر زندن قبضهٔ لطیفه مجموعنی قینادوب یوز درهم مطبوخه
سکز درهم ایارج روفس یاخود معجون آمق و یاخود دیاقاتیقون قنغیسی بولنور ایسه
قویه لر و اون التی درهم زنبق یاغی یاخود بنفشه یاغی قیوب احتقان ایده لر حقنه
استسقا زقینک صوینی چیقارر صفتی بودر بالشقان و سدف و مرور یپراغی
هر زندن بر قبضه مازریون یاخود کرنب بحری یارم قبضه انیسون و رازیانه
تخمی هر زندن درت درهم بربره و قاطر قویروغی هر زندن قبضهٔ لطیفه اسارون
درت درهم مجموعنی قینادوب سوزه لر یوز درهم مطبوخه سکز درهم معجون
مبارک و اون التی درهم بول صبیان قیوب احتقان ایده لر حقنه یلکری
داغیدر و استسقاء طبلی یه نافعدر صفتی بودر سدف بر قبضه انیسون و رازیانه
و کراویا و کمون و دفنه تخمی هر زندن درت درهم بربره و قره باش هر زندن
قبضهٔ لطیفه اسارون و غاریقون هر زندن اوچ درهم مجموعنی قینادوب
و سوزوب یوز درهم مطبوخه سکز درهم معجون مبارک و یکرمی درت درهم سدف
یاغی یاخود طوسق اوتی یاغی و اوتوز ایکی درهم شراب قیوب احتقان اولنه حقنه

استسقا لحمی یه نافعدر صفتی بودر یار بور وفرنجمشك وتمام هر برندن برقبضه خارقوز
سکز درهم انیسون ورازیانه وسدف تخمی هر برندن درت درهم ببریه وقره باش
هر برندن یارم قبضه مجموعنی قیناد وب وسوزوب یوز درهم مطبوخه اون التی درهم معجون
مبارك وسکز درهم بول صبیان قیوب احتقان اولنه **حقنه** رحملری داغیدر
صفتی بودر انیسون ورازیانه وکرفس تخمی ومعدنوز تخمی وسیسالیوس هر برندن
درت درهم اکلیل ملك وبابادیه وببریه وقره باش هر برندن یارم قبضه
مجموعنی قیناد وب وسوزوب یوز درهم مطبوخه التی درهم ایارج فیقرا یاخود معجون حب الغار
ویاخود معجون مبارك قنغیسی اولورسه وسکز درهم ودهن شبت یاخود دهن
سذاب قیوب احتقان ایده‌لر **حقنه** رحم یللرینی داغیدر صفتی بودر برفسلکنی
وورانیقه وصعتر کوزی هر برندن برقبضه قره باش وببریه وبابادیه هر برندن
یارم قبضه کرفس تخمی ومعدنوز تخمی هر برندن اوچر درهم مجموعنی قیناد وب
وسوزوب یوز درهم مطبوخه اون ایکی درهم معجون مبارك یاخود ایارج فیقرا ویکرمی
درت درهم سنبل هندی یاغی قیوب احتقان اولنه **فصل** بو فصل زراقه
عملن بیان ایدر زراقه دیو قضیبه وفرجه اولان احتقانه درلر **زراقه** حیض اقیتمق
ایچون در صفتی بودر اصول مفتحه کبار وفوه هر برندن اون التی درهم بنغمز دکنی
وبخور مریم وحب غرغر هر برندن اوچ درهم اقحوان وابهل وبرفسلکنی هر برندن برقبضه
دارچین وسنبل واسارون هر برندن ایکی درهم شونیز بر درهم مجموعنی قیناد وب
وسوزوب یوز درهم مطبوخه بر مقدار بابادیه یاغی قیوب زراقه تعبیر اولنان
آلتله رحمه زرق اولنه **زراقه** رحمده اولان یاره‌لره ومعصوم دوشوزن خاتونلرین
افراط اوزره آقن قاننه نافعدر صفتی بودر سکرلی یپراغی وقیون اوتی والتون اوتی
ودرسین یپراغی وساقز اغاجی یپراغی هر برندن برقبضه مجموعنی کفایت مقداری
یغمور سوندرلمش صوایله قیناد وب وسوزوب یوز درهم مطبوخه یکرمی درت
درهم کل یاغی یاخود خام شکر قیوب رحمه زرق اولنه **زراقه** رحمك قاتلغنه
وشیشلکنه نافعدر صفتی بودر ابه کومجی وختمی وزنبق کوکی هر برندن اوتوز ایکی درهم
ورانیقه ویاصعتر ویاخود ایواده نه بونلردن قنغیسی اولورسه یارم قبضه کتان تخمی
وبوی تخمی هر برندن سکز درهم بابادیه وبنفشه هر برندن برقبضه مجموعنی کفایت مقداری
سمرطاوق صویله قیناد وب وسوزوب رحمه زرق اولنه **زراقه** اختناق رحمه
غایت نافعدر صفتی بودر قاصنی وجاوشیر هر برندن بر درهم آجی بادم یاغی وبنفشه
یاغی هر برندن درت درهم آق شراب یاخود مثلث اون ایکی درهم صمغلری شرابه

اریدوب وسوزوب اوزرینه یاغلری قیوب رحمه احتقان ایده‌لر **زراقه** مثانه ده
اولان یاره‌لره نافعدر صفتی بودر قره قوزکوکی سکز درهم ذنب الخیل ولسان الحمل
والتون اوتی وعصا الراعی هر برندن درت درهم کل قروسی وهیوفاریقون هر برندن
قبضه لطیفه مجموعنی اربه صویله یاخود دمور سوندرلمش صوایله قیناد وب وسوزوب
تصفیه‌سنه زرق اولنه **فصل** بو فصل غرغره‌لر بیانندهدر **غرغره** خناقك ابتداسنده
استعمال اولنور وصحقدن اولان بوغاز شیشلرینه نافعدر صفتی بودر سکرلی یپراغی
وقوزی قولغی وسمزاوتی هر برندن یارم قبضه نار قبوغی وسماق وجفت بلوط هر برندن
درت درهم کل قروسی قبضه لطیفه بونلری کفایت مقداری صوایله قیناد وب
وسوزوب **بعده** توت شرابی درت درهم حرسین شرابی وخشخاش قبوغی
شرابی وسرکه هر برندن سکز درهم بونلری قیوب غرغره ایده‌لر **آخر** مرجمك
وکل وخرما هر برندن برابر قیناد وب وسوزوب جوز رتبله غرغره ایده‌لر
آخر ایوا عصارسی یاخود نار عصارسی التی درهم کل بکزی اون التی درهم
بریره وقتشدروب غرغره ایده‌لر **آخر** بوکورتلن فلزی ودرسین یپراغی هر برندن
برقبضه کل یارم قبضه بونلری قیناد وب وسوزوب یوز درهم مطبوخه یکرمی
درت درهم کل بالی یاخود توت شرابی قیوب غرغره ایده‌لر **غرغره** بوغازده
اولان شیشلری تحلیل ایدر صفتی بودر زوفا وصعتر هر برندن برقبضه میان کوکی
سکز درهم قورو اوزم وانجیر هر برندن یکرمی عدد بونلری اربه صویله قیناد وب
یوز التی درهم مطبوخه اوتوز ایکی درهم کل بالی قیوب غرغره اولنه **غرغره** خناقه غایت
نافعدر صفتی بودر شوك مصری که اق قیانك اغاجیدر وارسا ومیان کوکی
هر برندن درت درهم بغدای کپکی قبضه لطیفه خرما یدی عدد بونلری قیناد وب
وسوزوب غرغره ایده‌لر **غرغره** اغزده وبوغازده اولان یاره‌لره نافعدر
صفتی بودر قیون اوتی والتون اوتی وسکرلی یپراغی وبوکرتلن فلزی ودرسین
یپراغی هر برندن یارم قبضه بونلری اوچیوز درهم اربه صویله نصفی قالنجه قیناد وب
وسوزوب یکرمی درت درهم کل بالی قوشدروب غرغره ایده‌لر **غرغره** یمشك
بلغمی تحلیل ایدوب توکورمکله اخراج ایدر صفتی بودر زوفا وصعتر هر برندن
برقبضه میان کوکی اوچ درهم بونلری قیناد وب یوز التی درهم مطبوخه اوتوز
ایکی درهم سکنجبین ساده یاخود سکنجبین عنصلی قیوب غرغره ایده‌لر **غرغره**
اغزده وبوغازده اولان یاره‌لره نافعدر صفتی بودر سکرلی یپراغی وبوکورتلن
فلزی وحنا وکل قروسی وابه کومجی ورمانی هندبا یپراغی هر برندن برابر بونلری

قینادوب وسوزوب غرغره ایده‌لر غرغره اغزده وبوغازده اولان قروح
رطبه‌یی قوردر صفتی بودر سکرلی بیراغی ومرسین بیراغی وارمود اغاجی بیراغی
هربرندن برقبضه بونلری قینادوب وسوزوب سکز درهم شب قور مقدار
آق شراب یاخود سرکه قتوب غرغره ایده‌لر مضمضه دیش اغریغنی تسکین ایدر
صفتی بودر بش بیراق کوکی اون التی درهم صرمشق بیراغی برقبضه طوبلق
وسرودی قوزه‌لغی هربرندن یارم درهم بونلری صو ایله وسرکه ایله قینادوب
مضمضه ایده‌لر مضمضه باشدن اینمه رطوبتدن ناشی اولان دیش اغریسنه
نافعدر ونزله‌لری دفع ایدر صفتی بودر بنطافلن یعنی بش بیراق سکز درهم
عود القهر درت درهم قرنفل وکبابه ودارفلفل هربرندن ایکی درهم ورق
قیسوس برقبضه بونلری سرکه ایله وصو ایله قینادوب وسوزوب مضمضه ایده‌لر
مضمضه دیش اتلرینک نمیسنه وتعفننه وفاسد اولوب بدرایحه‌سنه
نافعدر صفتی بودر اریه یارم قبضه کل قروسی قبضهٔ لطیفه اغاج قاونی قبوغی بر بچق
درهم قرنفل ودارچین هربرندن بردرهم بونلری سرکه ایله وصو ایله قینادوب مضمضه
ایده‌لر مضمضه طوبلق سکز درهم کل قبضهٔ لطیفه صاری صندل ودارچین
هربرندن ایکی درهم بونلری دمورصو ایله قینادوب مضمضه ایده‌لر فصل
بو فصل سعوطلر بیانده‌در سعوط دیو بورنه چکلن دوالره دیرلر سعوط صفرالی
اسهال ایدر صفتی بودر کل عصاره‌سی درت درهم مصطکی محموده بردرهم بونلری
حل ایدوب بورونه چکه‌لر سعوط آخر بلغم اسهال ایدر صفتی بودر عود القهر
واریسا هربرندن بردرهم قونبخ وسعتر وکره باشی دبیریه هربرندن قبضهٔ
لطیفه غاریقون اوچ درهم بونلری قینادوب وسوزوب برمقدار اطه صوغانی
بالی یاخود بزیره بالی قتشدروب سعوط اولنه سعوط سودایی اسهال ایدر
صفتی بودر بسنایکی وافتیمون وبسفایج وقرنفل هربرندن برار قینادوب
وسوزوب برمقدار کل هالبیله ازوب سعوط ایده‌لر سعوط بورنکه اچنده
اولان یاره‌لری قوردوب اوکلدر صفتی بودر مرسین بیراغی وساقز اغاجی بیراغی
هربرندن برقبضه جلنار ایکی عدد بونلری قینادوب برمقدار کل هالبیله قتشدروب
سعوط اولنه سعوط آخر سکرلی بیراغی عصاره‌سنی کل هالبیله سعوط ایده‌لر
بورنده اولان یاره‌لره نافعدر سعوط باش اغریسنه وکوز اغریسنه نافعدر
صفتی بودر چورک اوتی ایکی بچق درهم قرنفه دوکلی عصاره‌سی ایکی درهم نوشادر
یارم درهم سوسن یاغیله قتشدروب سعوط اولنه سعوط آخر اولکیدن خفیفدر

صفتی بودر زنجوش طبیخی اون التی درهم قدرت حلواسی التی درهم بونلری
حل ایدوب طعامدن مقدم سعوط اولنه سعوط بورون قانینی کسر صفتی بودر
کونلک ثلثان درهم صبر ثلث درهم یمرطه اقیله قتشدروب سعوط اولنه
سعوط آخر عصا الراعی عصاره‌سی ولسان الحمل عصاره‌سی هربرندن اون
ایکی درهم روث حمار عصاره‌سی اون التی درهم بغدای اونی اون ایکی درهم
مجموعنی قتشدروب بورونه چکه‌لر قانی کسر سعوط بورنده اولان بدرایحه‌یه
کیدررز صفتی بودر کل عصاره‌سی یاخود مرزنجوش عصاره‌سی اون التی درهم
کلاب یاخود چیچک صویی سکز درهم برمقدار کل هالبی یاخود صمغ عربی ایله قتشدروب
سعوط اولنه فصل بو فصل لعوقلر بیانده‌در لعوق قشر الخشخاش منقطاوس
طبیبک مختاریدر رقیق نزله‌لری منع ایدر اوکسورکه نافعدر واویقو کتورر
صفتی بودر اق خشخاش تخمیله یکرمی عدد کچی بوینوزی یکرمی درت درهم خطمی
کوکی ومیان کوکی هربرندن اون التی درهم مجموعنی اون ایکی رطل صو ایله اوچ
رطل قالنجه قینادوب سوزه‌لر ویوز درهم بینشکری والتی درهم کلشکر ایله
لعوق قوامی ویروب استعمال ایده‌لر لعوق آخر اقطواریوس یونانی زکیدر
اسهاله ودیسنطاریایه وبلغمستق صیروندوسنه نافعدر وقان توکورمکی
واوکسورکی ونزله‌لری قطع ایدر صفتی بودر آق خشخاش باشی اوتوز عدد کل ایکی
بچق درهم زعفران واقاقیا دعرق سوس هربرندن بردرهم طین ارمنی
درت درهم دارچین دقره قوزک کبیری وتکه صقالی وجلنار ومرسین تخمی
هربرندن بردرهم دوقوز درت درهم مرجان وسماق وخطمی چچکی هربرندن
ایکی درهم سمزاوتی تخمی یارم درهم طریق عملی بودرکه خشخاش باشلرینی اوفلیوب
کفایت مقداری صو ایله اصلده‌لر بعده رایوجه قینادوب سوزه‌لر ویوز
درهم شکر والتمیوز درهم عسل ایله لعوق قوامی ویروب سائر اجزالر دخی
انجه سحق اولنوب ضم ایده‌لر لعوق کرنب کردونوس طبیبک مختاریدر
سعال رطبه‌یه نافعدر کوکسدن غلیظ خلطلری توکورمکله چقارر صفتی بودر لحنه عصاره‌سی
یوز درهم زعفران ایکی درهم شکر وعسل هربرندن التی درهم لعوق قوامی ویروب استعمال
اولنه لعوق فرفره عربجه سعالی وترکجه قاطرزنغی دیرلر سل مرضنه مبتلا اولنلره
وکوکس واق جکر یاره‌لرینه واوکسورکه نافعدر صفتی بودر فرفره یوز درهم کفایت
مقداری صو ایله چهرا اولنجه قینادوب سوزه‌لر والتمیوز درهم عسل مصفا ایله لعوق
ایده‌لر خطمی کوکی لعوقی دخی بو منوال اوزره عمل اولنور لعوق خشخاش ابن ماسویه نکدر

نوازل حاره‌لی و بلغم مالحدن حاصل اولان رقیق نزله‌لری دفع ایدر و گوکسده و قصبهٔ ریه‌ده
اولان خشونتلری ازاله ایدر ذات جنبه و ذات ریه‌یه و حار محرقه‌یه نافعدر صفقی بودر
اق خشخاش و قره خشخاش باشلری هر برندن التی درهم مارول تخمی و بنفشه چچکی
هر برندن اون ایکی درهم بو اجزای سکز رطل قیق صو ایله نصفی قالنجه قینادهلر بعده
سوزوب ایکیوز درهم شکر و ایکیوز درهم بیاض شکری ایله قوام ویره‌لر بو ذکر اولنجق دوالری
سحق ایدوب ضم ایده‌لر اق خشخاش تخمی یکرمی بش درهم قبوغی چقمش بادم و فستق
و صمغ عربی و میان کوکی هر برندن اون درهم نشا اوچ درهم سمز اوتی تخمی و ایوا چکردکی
هر برندن درت درهم زعفران بر درهم **لعوق زبیب احمر** کوکس و ضلعیه
و آق جگره و اوکسوروکه نافعدر خصوصا معصوملره نفعی عظیمدر صفقی بودر فاوانیا
درت درهم زوفا و اوغل اوتی و التون اوتی هر برندن یارم قبضه میان کوکی درت
درهم مجموعنی کفایت مقداری یغمور صو ایله قینادوب و سوزوب بعده یوز درهم
چکردکی چقمش قزل اوزوم هاونده دوکه‌لر و مطبوخک ایچنه قیوب بر دفعه قینادهلر
و الکدن گچوره‌لر بعده یوز درهم شکر ایله لعوق ایده‌لر **لعوق حب صنوبر**
ابن ماسویه نقلدر اسکی اوکسوروکه و ضیق نفسه و صولوغانلغه نافعدر و گوکسدن
غلیظ بلغمی اخراج ایدر بیراره نافعدر صفقی بودر فستق اوتوز درهم طتلو بادم
دقاورلمش فندق و کثیرا و صمغ عربی و میان کوکی و میان بالی و درنشا
و بالدری قره وارسا هر برندن درت درهم آجی بادم اوچ درهم الکدن گچمش
قزل اوزوم بالی و خرما بالی و آق شکر و تره یاغی هر برندن اوتوز ایکی درهم عسل
اوچیوز یکرمی درت درهم رسم اوزره لعوق ایده‌لر **لعوق بقلة الحمقا** آق چکرده
اولان یاره‌لره و قان توکورنره نافعدر صفقی بودر سمز اوتی عصاره‌سی ایکیوز درهم
شکر یوز درهم بونلری قوامه کتوروب ذکر اولنجق ادویه‌لری ضم ایده‌لر طین مختوم
قصی دکهربا قصی و صمغ عربی و دم الاخوین هر برندن بر درهم شادنج و محروق طا و نشا
توتی هر برندن ثلثان درهم **لعوق رئة الثعلب** ابن ماسویه نقلدر سل حرضنه
و ربو علتنه و اوکسوروکه و ضیق نفسه نافعدر صفقی بودر تلکونک آق جگری قوروتمش اوله
و میان بالی و بالدری قره و انیسون و رازیانه هر برندن سکز درهم شکر التی درهم رسم
اوزره لعوق اولنه **لعوق صابو** معناسی لعوق صحت دیمکدر ابن ماسویه نقلدر اسکی
دیکی اوکسورکره و ربو علتنه و ضیق نفسه و ذاتی و صوق نزله‌لره نافعدر صفقی بودر
دارچین و زوفا و میان کوکی هر برندن درت درهم عناب و سبستان
هر برندن اوتوز عدد قزل اوزوم و انجیر و خرما هر برندن اون التی درهم بالدری قره

برقبضه بوی تخمی بش درهم کتان تخمی و انیسون و رازیانه وارسا و فودنج هر برندن درت
درهم مجموعنی سکز رطل صو ایله نصفی قالنجه قینادوب سوزه‌لر و ایکیوز درهم بیاض شکری
ایله قوام ویروب ذکر اولنجق ادویه‌لر ضم اولنه فستق بش درهم بادم و میان کوکی
و کثیرا و صمغ و نشا هر برندن ایکی ارسا اوچ درهم **لعوق العنصل** جالینوسکدر ملطف
و مقطعدر و گوکسدن لزج بلغمی چقارر درهم ربو علتنه و ضیق نفسه و اسکی اوکسوروکه نافعدر
مسن آدملره استعمالی مناسبدر صفقی بودر اطه صوغانی عصاره‌سی یوز درهم عسل
یوز اللی درهم قوام ویروب لعوق اولنه **لعوق ازی برس** ربو علتنه و ضیق نفسه
نافعدر آق جگردن و گوکسدن بلغم غلیظی چقارر صفقی بودر قاورلمش فندق اون
ایکی درهم کتان تخمی طقوز درهم کثیرا وارسا هر برندن اون ایکی درهم الکدن گچمش
خرما بالی یکرمی درهم قبوغی چقمش بادم اون التی درهم کفایت مقداری عسل ایله لعوق
اولنه **لعوق فراسیون** بولس نام طبیبک مختاریدر ربو علتنه و ضیق نفسه و اسکی
اوکسوروکه نافعدر صفقی بودر فراسیون وارسا زوفا و مارصمه و میان کوکی و کتن
تخمی هر برندن درت درهم انجیر و قزل اوزوم هر برندن التی درهم بو اجزای کفایت
مقداری صحق صو ایله بر گیجه اصلده‌لر بعده قینادوب سوزه‌لر و کفایت مقداری عسل
ایله لعوق اولنه **لعوق کرسنه** کوگسده اولان یاره‌لره نافعدر و قیحی اخراج ایدر
صفقی بودر آجی بادم درت درهم بورجق اونی و زوفا و فستق هر برندن سکز درهم
ایرسا ایکی درهم کفایت مقداری عسل ایله لعوق اولنه **لعوق قطم** ربو علتنه
و ضیق نفسه نافعدر صفقی بودر عصفر تخمنک ایچی التی درهم قبوغی چقمش بادم ایکی درهم
فستق بر درهم کفایت مقداری اطه صوغانی عصاره‌سی و عسل ایله لعوق اولنه
لعوق عناب رقیق نزله‌لره و ذاتی اوکسورکره نافعدر صفقی بودر عناب سکز درهم نشا
ایکی درهم کثیرا و صمغ عربی هر برندن بر درهم خشخاش شرابیله رسم اوزره لعوق اولنه
لعوق علک البطم رتیلیوخس طبیبک مختاریدر غلیظ خلطلری گوکسدن چقارر و صوقدن
اولان نزله‌لره نافعدر صفقی بودر مغسول تره منتی وتره یاغی و شکر هر برندن برابر
رسم اوزره لعوق اولنه **فصل** بو فصل جوارشلر بیاننده‌در معلوم اوله که جوارشلرین
اجزاری سحق اولندقده کاهیجه شکر ایله یاخود عسل ایله قوام ویریلور و کاهیجه بهمان
سفوف حفظ اولنور که اقتضا محلنده بعضی شربتله و بعضی مرکبله ادخال اولنور
و اطبانک مذاهب اولدقلری بودر که بر درهم سفوفه سکز درهم شکر قونمقدر
و بعضیلر بر درهمنه اون درهم شکر یاخود مقتضای حاله مناسب شربت قورلر
یعنی یوز درهم شکره سکز درهم یاخود اون درهم سفوف قونور **جوارش قرنفل**

ابن ماسویه نکدر قلبه و معده یه قوت ویرر هضمه معین اولور و یلتلری داغیدر و قوصمغی
منع ایدر و معده سنده رطوبات فاسده سی اولنلره خصوصا مسن آدم اولنلره بوندن
انفع دوا اولمز صفتی بودر قرنفل یدی درهم بسباسه و زرنباد و خولنجان و صاری
صندل و قرص ورد و دارچین و عود و سنبل هندی و دارفلفل و قاقله هر برندن
بر درهم قرمزی گل درت درهم قرص غالیه و عرق سوس هر برندن ایکی درهم
ساذج ثلثان درهم عنبر بر درهم مسک اوچ جگردک ذکر اولنان منوال اوزره
اون درهم سفوفه یوز درهم شکر قیوب معجون ایدهلر و بعض نسخه ده بو ترکیب
عمل اولندقده ساذجک یرینه بدل کبابه قورلر و قرص ورد حاضر بولنمیسه
اجزالری نسبت محفوظه اوزرینه حساب اولنوب ضم اولنه **اردمانیکم روزاتم**
یعنی جوارش گل دیمکدر جبرئیل طبیبک مختاریدر معده ده اولان فاسد رطوبتلری
کیدرر و هضمه معین اولور و قوصمغی دفع ایدوب معدیه و آلات غذایه قوت
ویرر و اکثریا خسته لکدن قلقوب هضملری قلیل و قوتلری ضعیف اولانلر کمسنه لره
مناسبدر صفتی بودر قرمزی گل اون بش درهم میان کوکی یدی درهم عود
و صاری صندل هر برندن اوچ درهم دارچین بش درهم قرنفل و بسباسه
و صمغ عربی و کثیرا هر برندن ایکی بچق درهم جوزبوا و قاقله و خولنجان و سنبل هندی
هر برندن بر درهم عنبر ثلثان درهم مسک ثلث درهم **اردمانیقو صغیر** ابن ماسویه نکدر
منافعی اولکی کبیدر صفتی بودر گل قروسی اون درهم دارچین درت درهم عود
و صندل هر برندن ایکی درهم مصطکی بر بچق درهم عنبر اوچ دانک رسم اوزره عمل
اولنه **جوارش مسک** اعضاء رئیسه لره یعنی دماغه و قلبه و کبده قوت ویرر و صرعه
و تشنجه و بایلمغه و یورک اوینماسنه و اختناق رحمه نافعدر و اغزده اولان رائحه کریهی
کیدرر صفتی بودر عود دیری درهم دارچین اون درهم عنبر اوچ درهم مسک اوچ
دانک بعضی شربتلر ایله یاخود گلاب ایله گسدیرلمش و قرمز ایله رنک ویرلمش شکر ایله
معجون ایدهلر **جوارش عنبر** ابن ماسویه نکدر بو ترکیبه دواء عنبر و دواء عنبر دخی
دیرلر بونه و اعضاء رئیسه لره قوت ویرر و صوق دماغی قزدررر و دماغده اولان
رطوبات فاسده یی ازاله ایدر معدیه قوت ویرر و هضمه معین اولور رحم علتلرینه
نفعی ظاهردر و بیراره فائده سی باهردر صفتی بودر دارچین و قرنفل و درونج و بسباسه
و جوزبوا و ساذج و خولنجان هر برندن اوچ درهم سنبل و قاقله کبیر و صغیر هر برندن
بر درهم زنجبیل بر بچق درهم عود و صندل اصفر و دارفلفل هر برندن ایکی درهم عنبر
بر درهم مسک یارم درهم معلوم اولهکه ساذج اولان ترکیبده حالا ساذج بولنمغله

بدلی سنبل یاخود کبابه وضع اولنور **جوارش انیسون** معده سنده صوغقلق و یلتلق
اولنلره نافعدر رحم بلغملری ازاله ایدر و غلیظ خلطلری کوکسدن چقارر و اسکی
اوکسوروکه نافعدر صفتی بودر انیسون یکرمی درهم میان کوکی و مصطکی هر برندن سکز
درهم کراویا و رازیانج و خولنجان و بسباسه و زنجبیل هر برندن بش درهم فلفل
ابیض و اسود و دارفلفل و سلیخه و عاقرقرحا و فوتنج هر برندن ایکی درهم قاقله و قرنفل
و کبابه و سنبل هندی و زعفران هر برندن بر بچق درهم اجزا سحق اولنوب عادت
اوزره معجون اولنه **جوارش** افرنج حکماسنک قتنده مادة الارواح تسمیه اولنور
بر معتبر معجوندر روح حیوانی یه و روح نفسانی یه قوت ویرر و صوق دماغ علتلرینه
و سکته یه و صرعه و تشنجه و خدر علتنه نافعدر قوت حافظه یی ارتورر و قلبه قوت
ویرر یورک اوینماسنه و بایلمغه نافعدر و قوتی ضعیف اولانلر بیراره و معصوبلره و خسته لکدن
قلقانلر آدملره تزه قوت ویرر بو بیله بر مبارک معجوندر صفتی بودر محلول کهربا بر بچق
درهم محلول انجو و محلول زمرد هر برندن ایکی درهم عود و کیک بوینوزی و فاوانیا
هر برندن بر درهم اغاج قاودی قبوغی یارم درهم عنبر بر دانک مسک بش بغدای
خلاصه عود و خلاصه دارچین هر برندن اون ایکی درهم کفایت مقداری شکر ایله
معجون ایدهلر **دیانیون** معناسی جوارش زهور دیمکدر منقولدر سودایه و بیهوده
فکرلره نافعدر قلبه فرح ویرر خفقانه و بایغنلغه و جذامه و دماغی ضعیف اولوب
نزله یه مبتلا اولنلره نافعدر صفتی بودر ~~صفتی بودر~~ بربهجکی سکز درهم گل و بنفشه
و میان کوکی هر برندن التی درهم قرنفل و سنبل و جوزبوا و خولنجان و دارچین
و زرنباد و زنجبیل و بسباسه و عود و قاقله و طورق اوتی و انیسون هر برندن
بر درهم اوچ دانک اجزا سحق اولنوب عادت اوزره معجون اولنه **جوارش
فوتنجی** ابن ماسویه نکدر غلیظ خلطلری یوموشدر و کوکسدن و معده دن چقارر و یلتلری
داغیدر و فواقی کسر و غدالی اعضایه تنفیذ ایدر و هضمی قوی ایدر و بولی و حیضی
آقیدر صفتی بودر فوتنج نهری و فوتنج جبلی و سیسالیوس و معدنوس تخمی و کراویا
هر برندن التی درهم زنجبیل اوچ درهم کلک و کرفس تخمی هر برندن ایکی درهم فلفل اسود
اون ایکی درهم **جوارش دارچینی** ابن ماسویه نکدر معده یه قوت ویرر و هضمی کوزل ایدر
و غدالی اعضایه ایصال ایدر صفتی بودر دارچین اون بش درهم سلیخه و اذخر هر برندن
درت درهم خولنجان یدی درهم و قرنفل و دارفلفل و زنجبیل و قاقله و بسباسه
و جوزبوا و عود هر برندن ایکی درهم زعفران بر درهم **جوارش مفرح** بند قیتلی
اسکندر مختاریدر حاره و ردیه یه و وبائیه یه نافعدر عفونتی منع ایدر و زهرلرین

ضرربنی دفع ایدر وقلبه وارواحه قوت ویرر صفتی بودر انجو وسیلان وطباشیر
ودارچین وطور مثلا وطین ارمنی هربرندن اوچ درهم طین مختوم وادج نوع ضدلر
وفیل دیشی براده سی وکرکدان بوینوزی هربرندن ایکی درهم صاری یاقوت وکوک
یاقوت ومرجان وکهربا وفو وشکطرامشیع وزرنباد وعود هربرندن بر درهم
ابریشم محرق ثلثان درهم کیک یوره کنده اولان کمک وآق بهمن وقزل بهمن
هربرندن یارم درهم التون ورغی بش عدد عنبر ومسک هربرندن اون حبه وک
واکر بو ترکیبه کرکدان بوینوزی بولنمز ایسه بدلی ایکی کندی مقداری بالمش کیک
بوینوزی قویه لر وکیک یوره کنده اولان کمک بدلی ایکی مقداری انجودر **جوارش
مفرح** بندقیه ونمسه اطباسی اتفاق ایتدیلرکه بو معجون اولکیدن معتدل وفائده سی
ارتقدر صفتی بودر عود وطباشیر هربرندن بر درهم دارچین وقرنفل وکیک
یوره کنده اولان کمک ودرونج وآق بهمن وقزل بهمن هربرندن ایکی بچق درهم
محلول انجو التی درهم ایبک وقرمزی مرجان وآق مرجان هربرندن ایکی درهم
صاری یاقوت وکوک یاقوت وزمرد هربرندن یارم درهم زعفران ثلث
درهم عنبر ومسک هربرندن یارم درهم التون ورغی وکومش ورغی هربرندن
اوز ورق **جوارش کمونی** نیقوله وسکدر کوکسدن اخلاط غلیظه یی چقارر
معده یه قوت ویرر ویللری داغیدر وفاسد رطوبتلری کیده رر انجفرغه والکشی
نکرمیه وقصمغه واوکسورکه وضیق نفسه واستسقایه وقولنجه وربع حماسنه
نافعدر صفتی بودر کیجه درت ساعت سرکه ده اصلنمش وقورومش کمون
طقوز درهم دارچین وقرنفل هربرندن اوچ بچق درهم خولنجان وصعتر وفودنج
وزنجبیل وفلفل هربرندن بر درهم وثلثان درهم نخوه هندی وکراویا هربرندن
بربچق درهم دارفلفل وسنبل وجوزبوا وقاقله هربرندن بر درهم **دواء الکرکم**
ابن ماسویه نکدر سده لری آچر ومزمن صفرایه واستسقایه وسوء القنیه یه وصارلغه
نافعدر کلی یه ومثانه یه قوت ویرر غلیظ یللری داغیدر وخلطلری متعفن
اولمقدن منع ایدر صفتی بودر زعفران واساورن ومعدنوز تخمی وجوقو وانیسون
وکرفس تخمی هربرندن سکز درهم راوند ومو وفو وسنبل هندی هربرندن
التی درهم قسط ومرصافی وسلیخه واذخر وحب بلسان وقزل بویه کوکی وبلیلین
وقیون اوتی ودهن بلسان هربرندن ایکی درهم وج ودارچین هربرندن بربچق
درهم میان صبر مسفی والتون اوتی ومیان بالی هربرندن ایکی بچق درهم کثیرا فهم
معلوم اوله کیم بو نسخه بلاد بندقیه ده ترکیب اولنمشدر نظیری یوقدر وبعضی دوالر

بولنمامغله یرینه بدلینی قورلر مثلا قسطه بدل زرنباد وحب بلسانه بدل حب عرعر
ودهن بلسانه بدل جوزبوا یاغی قورلر **دیااسبولیتکو** جوارش کمون دیمکدر
فاضل جالینوس بو ترکیبی مصرده بر عورت ایچون ایتمشدر که معده سنده ریح
غلیظ حادث اولوب اطبانک علاجی فائده ویرمیوب بو ترکیب علتدن خلاصنه
سبب اولمشدر معده دن غلیظ یللری وغلیظ بلغمی چقارمده نظیری یوقدر
صفتی بودر سرکه ده اصلنمش وقورومش کمون ودارفلفل وفلفل وسداب
یپراغی هربرندن سکز درهم بوره ارمنی درت درهم کفایت مقداری شکر ایله
جوارش اولنه **جوارش خولنجان** ابن ماسویه نکدر معده ده وکبدده اولان
سوء مزاج بارده نافعدر وهضمی قوتی ایدر والکشی کلرمری کیده رر واغزی قوسنی کوزل ایدر
وغلیظ یللری داغیدر صفتی بودر خولنجان وعود هربرندن التی درهم قرنفل
وبسباسه وکراویا هربرندن ایکی درهم زنجبیل وآق بوبر ودارفلفل ودارچین
ووج هربرندن بربچق درهم فودنج وقوری نانه وقاقله وسنبل وکرفس تخمی وانیسون
ورازیانه تخمی هربرندن بر درهم **معجون جواهر حاره** ابن ماسویه نکدر دماغده
ومعده ده وکبدده وقلبده ورحمده جمیع صوقدن اولان علتلره نافعدر
ومالیخولیایه وتشنجه وسکته یه وفلجه ویورک اوینماسنه وبالمغه نافعدر قلبه
فرح ویرر ومعده یه ورحمه قوت ویروب هضمی قوتی ایدر وکبه قالمغه معین اولور
واختناق رحمی منع ایدر صفتی بودر قرص ورد وعود هربرندن بش درهم
انجو وزرنباد طویل ودرونج واغاج قاودنی قبوغی وبسباسه وتره خراسانی
تخمی وعنبر هربرندن ایکی درهم مرجان وکهربا وفیل دیشی هربرندن ایکی درهم
وثلثان درهم کوک یاقوت وصاری یاقوت وعقیق وسیلان وزمرد
ودارچین وخولنجان وزرنباد مدور هربرندن بربچق درهم آق بهمن وقزل
بهمن وقرنفل وزنجبیل ودارفلفل وسنبل وسادج وزعفران وقاقله هربرندن
بر درهم التون ورغی وکومش ورغی هربرندن ثلثان درهم مسک یارم درهم
اجزا سحق اولنوب اون ادویه مقداری پاک صافی شکر ایله یاخود کفایت
مقداری عسل ابلغ ایله معجون اولنه **معجون جواهر بارده** جمهور اطبا افرنج
خصوصا بندقیه اطباسنک اتفاق ایتدکلری ترکیبدر شدید حراره ومحرقه یه
نافعدر کبدک حرارتنی کیده رر قلبه قوت ویرر غشیه وخفقانه وضیق نفسه نافعدر
صفتی بودر محلول انجو اوچ درهم طباشیر وآق مرجان وقرمزی مرجان هربرندن
ایکی درهم قرمزی کل بربچق درهم صاری یاقوت وزمرد وکوک یاقوت وعقیق

وسیلان واوج نوع صندل ودیبانی وبستانی لسان ثور چیچکی وقوزی قولغی تخمی وفسلکنه
تخمی وآق بهمن وقزل بهمن هربرندن بر درهم کیک یوره کننده اولان کمک یارم درهم
التون ورغی وکومش ورغی هربرندن اون بشر عدد **معجون دیاسنتو** دیاسنتو دیو
زنک دلیجه صاری یاقوت دیمکدر انکیچون بو معجونه مفرح یاقوتی درلر اعضاء رئیسه‌یه
یعنی دماغه وقلبه وکبده قوت ویرر ویرامز خسته‌لکلردن قوتلری ساقط اولان
کمسه‌لره تزینه قوت ویرر وبورک اوینمه‌سنه وبایلمغه ووبایه وطاعونه ورامز حارّه
نافعدر عفونتی منع ایدر ومتعفن اولمش واریسه اصلاح ایدر وقلبه فرح ویروب
سودادن حاصل اولان توحشی دفع ایلر صفتی بودر محلول دیاسنتا ومرجان وطین ارمنی
وطین مختوم هربرندن ربعچق درهم طورمنتلا وشکلاشیع وحب اترج وقوزی قولغی
تخمی وسمزاوتی تخمی وزعفران وکل وقرصانی واوج نوع صندل وکیک یوره کننده اولان
کمک ودانمش کیک بوینوزی وفیل دیشی تراشه‌سی هربرندن بر درهم وثلث
درهم کوک یاقوت وزمرد وطوباج وانجو وابریشم والتون ورغی وکومش ورغی
هربرندن ثلثان درهم عنبر ومسک هربرندن ثلث درهم کافور بش بغدای
کفایت مقداری اغاج قاونی انکشیسی ایله معجون اولنه معلوم اوله که دیاسنتو
ترکیبی چوقدر لکن بو ترکیب اختیار اولنمشدر وجمله‌نک مختاریدر ابتدا بو ترکیبی
اختراع ایدن شیخ رئیس ابن سینادر لکن بو ترکیبه چوق دواء وضع ایدوب
شیخدن صکره اسپانیولی یورنوس طبیب بعضی اجزاسنی حذف ایدوب وبعضی
اجزا زیاده ایدوب بو صورت اوزره بو ترکیب قرارداده اولمشدر ومتأخرین
بعضیلر استعمالی لطیف اولسون ایچون دیو قرصانی ایله زعفرانی ترک ایتمشلردر
وبعضیلر قرصانی یرینه بادزهر قورلر وطوباج بولنمدیغی صورتده یرینه زمرد قورلر
واکر زمرد دخی بولنمز ایسه ایکیسنک یرینه یاقوت قوسه‌لر دخی اعلادر **معجون**
مخلص کبیر بو ترکیب اوزرینه جمهور اطبا افرنج وانره تابع اولنلر اتفاق ایدوب نفعنه
شهادت ایدوب حمّاء وبائیه‌ده وطاعونده وقلب مرضلرنده چوق استعمال
ایدرلر وترکمتوروب زهرلری دفع ایدر حاصلی هر مزاجه وهر سنه استعمالی موافقدر
جمیع زمانده وجمیع مکانده استعمال اولنور مبارک دوادر صفتی بودر طورمنتلا
وقوزی قولغی تخمی وهندبا تخمی وکشنش واغاج قاونی تخمی هربرندن ربعچق درهم
اوج نوع صندل ودکیتا مو ابیض هربرندن بر درهم طین ارمنی وطین مختوم
هربرندن ایکی درهم انجو ومرجان وفیل دیشی براده‌سی ودانمش فیل دیشی
وکیک یوره کننده اولان کمک وآق بهمن وقزل بهمن ودرونج وقاقله ودارچین

وبسباسه وعود وسلیخه وزعفران وزرنباد هربرندن یارم درهم بنیر شکری
ونبات شکری وزمرد وصاری یاقوت وسیلان هربرندن ثلثان درهم
نیلوفر چیچکی ولسان ثور چیچکی وکل قوروسی هربرندن ثلث درهم کافور ریحی بغدای
مسک وعنبر هربرندن اوچ بغدای کفایت مقداری لیمون شربتیله معجون اولنه
معجون قیصر جمهور اطبا اتفاق ایتدیلرکه بو معجون زهرلره ووبایه وطاعونه
ورامز حارّه وقلب مرضلرینه نافعدر ورامز خسته‌لکدن قلقان آدمه
تزینه قوت ویرر صفتی بودر کلایه اصلاح اولمش طین ارمنی درت درهم
کیک بوینوزی براده‌سی واغاج قاونی چکردکی وتورنج ولیمون چکردکلرینک
ایچلری هربرندن اوچ درهم دکیتا مو ابیض ودارچین هربرندن ایکی درهم
قرنفل وکل وکشنش وهیوفاریقون تخمی وفیل دیشی هربرندن ربعچق درهم
عود وجوزبوا وحرنجوش وکیک یوره کننده کمک وحب عرعر وطورمنتلا
وانیسون وکجیک اوتی ولسان ثور چیچکی وآق صندل وصاری صندل وقرمزی
صندل هربرندن یارم درهم احجار ثمینه‌که کوک یاقوت وصاری یاقوت
وسیلان وزمرد وعقیق هربرندن ثلث درهم **معجون علک بطم**
مرقادوس طبیبکدر بو علتنه نافعدر صفتی بودر تره‌منتی درت بچق درهم
اصطرک درت درهم سنبل هندی بر درهم کفایت مقداری عسل ایله یاخود [illegible]
شربتیله معجون اولنه **نوع دیکر** بو معجونی ترکیب ایلین مرقادوس طبیب درکه آلات
نفسه وآلات غذایه بو معجوندن انفع علاج کورمدم کوکس علتلرینه نافعدر صفتی
بودر فرفره صوییله برقاج دفعه یقنمش تره‌منتی یوز درهم والکدن کچمش انجیر بالی
التی درهم وبنیر شکری اوتوز ایکی درهم وطتلو بادم یاغی سکز درهم مجموعنی بر یره قریشدروب
طاش هاونده معجون اولنجه دوکرلر مقدار استعمالی التی درهمدر **معجون زوفا** نیقولیدس دیدکی
دماغک صوق مرضلرینه نزله‌لره وکوکس مرضلرینه وآق جکر علتلرینه واوکسوروکه وضیق نفسه
نافعدر صفتی بودر زوفا وایرسا وکلک وبورق هربرندن اون بش درهم فوتنج
وصعتر وکمون وسذاب هربرندن اون درهم خرما اتی وکثیرا ومیان کوکی
وانجیر اتی وچکردکی چیقمش قزل اوزم وراز یانه هربرندن بش درهم زنجبیل وانیسون
وکراویا ودوقو هربرندن ایکی بچق درهم کفایت مقداری عسل یاخود شکر ایله
معجون اولنه **معجون ایرسا** نیقولیس دکدر دماغک سوء مزاج بارده‌سنه ونوازلنه
واوکسوروکه وصلو خانه وضیق نفسه نافعدر کوکسدن غلیظ خلطلری توکوردمکله چیقارر
صفتی بودر ایرسا سکز درهم فوتنج وزوفا ومیان کوکی هربرندن التی درهم کثیرا

ونشا ودارچین وزنجبیل وآجی بادم وفستق هر برندن اوچ درهم انجیر واوزم
وخرما انزی هر برندن اوچر بچق درهم اصطرک ایکی بچق درهم کفایت مقداری
عسل ایله یاخود شکر ایله ~~یاخود شکر ایله~~ یاخود اوکسورکه مناسب بعضی شربت
ایله معجون اولنه **نوع دیگر** حالا استعمالی کثیر اولاندر که کوکس علتلرینه نافعدر
صفقتی بودر ایرساون درهم کثیرا بارد سفوفی بش درهم تودری مذکور کبی بعضی
مناسب شربت ایله معجون اولنه **دواء لک** ابن ماسویه نکدر معده یه وکبده
قوت ویرر وسوء مزاج باردی اصلاح ایدر سده لری آچر وطلاقی کبیده رر ویلکری
داغیدر وبولی وحیض قاننی اقیدر وطاشلری پاره لر واستسقایه وسوء القنیه یه
نافعدر صفقتی بودر مغسول لک وراوند هر برندن اوچ درهم سنبل هندی وقره
ومصطکی ومر وقسط ودارچین وزعفران وسلیخه ومقل وزوفا واردج یمیشی وآجی
بادم وبلین عصاره سی وقیون اوتی عصاره سی وقزل بویه کوکی وزراوند وجنطیانا
واسارون وبخوه هندی وکرفس تخمی ومعدنوز تخمی وانیسون هر برندن بر بچق
درهم بوره وزنجبیل هر برندن بر درهم کفایت مقداری عسل ایله معجون اولنه وتوزینه
قسط رینه زرنباد وسلیخه رینه دارچین قومق مناسبدر **مفرح کبیر** نسخه نکدر
کبد ومعده نک سوء مزاج باردینه نافعدر هضمی قوی ایدر وبشره نک لوننی کوزل
ایدر دماغ قوتونی لطیف ایدر اعضاء رئیسه لره قوت ویرر سوداوی ومالنخولیایه
وسببسز دارلمغی ومحزون اولوب اغلمغی کیدررر صفقتی بودر فسلکن تخمی وزعفران
وزرنباد وعود بلسان وقرنفل واغاج قاودنی قبوغی وخولنجان وبسباسه وجوز بوا
واصطرک هر برندن ایکی بچق درهم انیسون وحاشا وافتیمون هر برندن بر درهم
کیک بوره کنده اولان کمک وانجو وکافور ومسک هر برندن یارم درهم التون ورقی
بش دسته کومش ورقی ایکی بچق دسته کفایت مقداری عسل ایله یاخود کلابیه
قوامه کلمش عسل ایله معجون اولنه وعود بلسانه بدل عود وکیک بوره کنده اولان
کمکه بدل یانمش کیک بوینوزی قومق جائزدر **جوارش لینظربون** نسخه نکدر
معناسی طاشلری اوفادیجی دیمکدر مثانه ده وکلی ده اولان اغرلره وعسر بوله وتقطیر بوله
نافعدر وکلی نک سده لرینی آچوب غلیظ ماده لرینی اقیدر وطاشلرینی قوتلجه چقارر شو
صفقتی بودر سنبل هندی وزنجبیل وعود بلسان ودارچین واربا تورا واسقیالوس
وفلفل وطراغیون هر برندن ایکی بچق درهم دهن بلسان وقرنفل وقسط وراوند رومی
ومیان کوکی وطوبلق وکادریوس وکثیرا وکرفس تخمی ونانخواه وقوش قونماز
تخمی وفسلکن تخمی واصرفان تخمی واغاج قاودنی جگردکی هر برندن بر درهم واون بش بغدای

سادج وزعفران ودکنه آریغی وسلیخه ومقل ومصطکی وایرسا وکراویا وکونش داریسی
ومعدنوز تخمی وبادیان خاوجی تخمی وطورق اوتی تخمی وقاقله ومرزفقیون وبنی اسرائیل
زیتونی ودهن بلسان وبسباسه هر برندن ثلث درهم ودرت بغدای کفایت مقداری
عسل ایله رسم اوزره معجون ایدهلر **دواء لؤلؤ بارد** متأخرین ترکیبیدر صفقتی بودر
اوچ نوع صندل هر برندن ایکیر درهم کل وبنفشه ونیلوفر وقوزی قولاغی تخمی
وهندبا تخمی وقاودن جگردکی وقرص ورد هر برندن ایکی درهم کیک بوره کنده اولان
کمک درت عدد طباشیر وسنبل وزعفران وانجو وکوک یاقوت وصاری یاقوت
ومرجان وابریشم هر برندن بر درهم عود ونیل ودیشی زراده سی هر برندن ثلثان درهم
کافور سدس درهم التون ورقی اون ایکی عدد سفوف اولنوب اقتضا ایتدکده
استعمال اولنه یاخود کلابیه قوامه کلمش شکر ایله معجون ایدهلر **دیامرغاریطون**
بارد انجو معجونی دیمکدر نیقولوس ترکیبیدر حماره نافعدر وبورکده اولان سوء مزاج حاری
کیدررر بوغلتیه وسل مرضنه وبیوک خسته لکدن قوتی ساقط اولان کمسنه لره
نافعدر صفقتی بودر قاودن وقاربوز وخیار وقبق جگردکلرینک ایچلری وآق خشخاش
تخمی وقرمزی کل ولودبچکی ولسان ثوربچکی ومرسین تخمی وآق صندل وصاری صندل
وعود هر برندن بر درهم آق مرجان وقرمزی مرجان هر برندن یارم درهم محلول انجو
اوچ درهم رسم اوزره معجون اولنه **دواء المسک حلو** ابن ماسویه نکدر اکثر امراض
بارده ده استعمال اولنور مالنخولیایه وصرع وفلج ولقوه وتشنج کبیلره واونوتقانلغه وقورقلو
دوشلر کورمکه وقلب مرضلرینه وخفقانه وغشی کبیلره نافعدر معده نک حراره غریزیه سنی
زیاده ایدوب هضمی قوی ایدر ضعف کبده وسوء القنیه یه نفعی زیاده در صفقتی بودر
زعفران ودرونج وزرنباد وعود وبسباسه هر برندن ایکی درهم انجو وابریشم وکهربا
ومرجان هر برندن ایکی بچق درهم قرص غالیه وفسلکن تخمی وزنجبیل وکبابه ودارفلفل
هر برندن بر بچق درهم آق بهمن وقرمزی بهمن وسادج وسنبل هندی وقرنفل هر برندن
بر درهم مسک ثلثان درهم سادجه بدل تضعیف دارچین قورلر رسم اوزره معجون اولنه
دواء المسک من تراکیب الفقیر صالح الحلبی رئیس الاطباء السلطانیه منافعی
اولکیدن ارتقدر صفقتی بودر مرزنباد وفسلکن تخمی ومرجان وانجو وکهربا هر برندن اوچ
درهم اوچ دنک جوز بوا بر درهم بر دنک دارچین وسنبل ودرونج هر برندن بر بچق درهم
عود وصندل وزنجبیل ودارفلفل هر برندن ایکی بچق درهم آق بهمن وقزل بهمن وقرنفل
واشنه هر برندن بش درهم کلابه قاینمش خام ایبک طبیخی اون درهم مسک بر درهم
کفایت مقداری عسل وشکر ایله معجون اولنه **معجون فانید** نسخه وس ترکیبیدر

اوکسورکه و ذات الجنبه و ذات الریه‌یه نافعدر، کوکسدن و آق جکردن جمیع فاسد
خلطلری چیقارر، صفتی بودر: بینر شکری اون التی درهم فستق و طتلو بادم و آق خشخاش
تخمی هر بریندن اوچ درهم و ثلث درهم دارچین و قرنفل و میان بالی و کثیرا و زنجبیل
و صمغ عربی و نشا و بزور بارده ایچلری هر بریندن بر بچق درهم کافوری بغدای رسم اوزره
معجون اولنه. **معجون فلافلی** جالینوسکدر، صوق معده‌یه فائده ایدر، و بلغمی ازاله ایدر،
و هضمی قوی ایدوب یللری داغیدر، و اکثری ککرمه‌یی دفع ایدر، صفتی بودر: فلافل ثلثه
هر بریندن التی درهم و اون بش بغدای انیسون و حاشا و زنجبیل هر بریندن بر درهم
کفایت مقداری عسل مصفا ایله معجون ایده‌لر. **دیاردون** یعنی کل معجونی نیقوله و اسکندر
ضعف کبده و صار بلغم و معده و قلب و دماغ مرضلرینه و خسته‌لکدن ضعیف
اولنلره و مطلقا حاره نافعدر، صفتی بودر: اق صندل و قرمزی صندل هر بریندن ایکی بچق
درهم کثیرا و صمغ و طباشیر هر بریندن ثلثان درهم رب سوس و اسارون و مصطکی
و سنبل و زعفران و عود و قرنفل و دارچین و قرص غالیه و راوند و انبرباریس
و رازیانه تخمی و انیسون و فسلکن تخمی و آق خشخاش تخمی و سمزاوتی تخمی و ماروله تخمی
و هندبا تخمی و قاون و قاربوز و خیار و قبق جکردکلری هر بریندن ثلث درهم
الجو دکیک یوره کنده اولان کمک هر بریندن سدس درهم قرمزی کل و نبات شکری
هر بریندن اون ایکشر درهم کافوری بغدای مسک اوچ بغدای، معلوم اوله که
اطبای فرنک متأخرلرندن فنیوس طبیب بو ترکیبدن اساروني و قرص غالیه‌یی
و مسکی طرح ایتمشدر، و بو ترکیبی مراد ایدرلر ایسه کلابله قوامه کلمش کفایت مقداری
شکر ایله معجون ایده‌لر، و مراد ایدرلر ایسه سفوف ایده‌لر، لکن سفوف عمل
اولنورسه بزور بارده‌یی قومیه‌لر که تیز فاسد اولمیه، بلکه حین استعمالده ترکیبه
اقتضا ایدن مقدار حساب ایدوب وضع اولنه. **دیاردون جدید**
نیقوله و اسکندرک، قلبه و معده‌یه قوت ویرر، و قوصمغی منع ایدر، و هضمه قوت ویرر،
و چوق چوق خسته‌لک چکمکله حرارت غریزیه‌سی ضعیف اولان آدملرین حرارت
غریزیه‌لرینی زیاده ایدوب بدنلرینه قوت ویرر، صفتی بودر: قرمزی کل و میان کوکی
هر بریندن طقوز درهم دارچین ایکی درهم اوچ دانک قرنفل و سنبل و زنجبیل
و خولنجان و جوزبوا و زرنباد و اصطرک و قاقله و کرفس تخمی هر بریندن ثلث
و مسک بغدای کفایت مقداری شکر ایله معجون اولنه. **معجون صندلین**
نیقوله و اسکندرک، سوء مزاج حاری اصلاح ایدوب اعضاء باطنه‌نک علولنمسنی تسکین ایدر،
امراض کبده و یرقانه و قلب مرضلرینه و سل مرضنه و صفراوی حماره و محرقه‌یه نافعدر،

واکثریا نفقه‌دن صکره مرضک انحطاطی وقتنده استعمال اولنور، حمالرین حرارتندن
باقی قلان حرارت غریبه‌یی ازاله ایدوب بدنک قوامی اولان حرارت غریزیه‌یی انعاش
و اظهار ایدر، صفتی بودر: اوچ نوع صندل هر بریندن ایکی درهم و ثلثان درهم راوند
و طباشیر و میان بالی و سمزاوتی تخمی هر بریندن ایکی درهم نشا و صمغ عربی و کثیرا
و بزور بارده کبیره لبلری و بری و بستانی هندبا تخمی هر بریندن بر بچق درهم
کافور ثلث درهم بنفشه درت درهم کل مجموع اجزا مقداری کفایت مقداری
کلابله قوامه کلمش شکر ایله معجون اولنه. **دیاماردون** نیقوله و اسکندرک، اسکی اوکسورکه
و صلوغانه و ضیق نفسه نافعدر، معده‌یه قوت ویروب هضمه معین اولور،
و بوکلره قوت ویروب منی‌یی زیاده ایدر، و جماعه قوت ویرر، صفتی بودر: قرنفل و زنجبیل
هر بریندن بش بچق درهم دارچین و خرمائی هر بریندن درت بچق درهم خولنجان
و سنبل و زرنباد و قسط و عاقرقرحا و کثیرا و راوند رومی و سنبل اقلیطی و بلادر
و خرما جکردکی و کبابه و انیسون و حب العرعر و فلافل ثلثه هر بریندن بر درهم اوچ
دانک انجو ثلثان درهم التون ورغی یکرمی بش عدد کومش ورغی یکرمی بش
عدد کیک یوره کنده اولان کمک اوچ دانک فیل دیشی براده‌سی و عنبر هر بریندن
یارم درهم مسک اوچ جکر دک رسم اوزره معجون اولنه. **دیاکثیرا حار** کثیرا
معجوننک حار ترکیبیدر، نیقوله‌نک مختاریدر، صوقدن اولان کوکس مرضلرینه
و آق جکر علتلرینه و صلوغانه و ضیق نفسه و اسکی اوکسورکه نافعدر، صفتی بودر: کثیرا
اون التی درهم زوفا درت درهم فستق و طتلو بادم و کتان تخمی هر بریندن
اوچ درهم بوی تخمی و دارچین هر بریندن ایکی درهم عرق سوس و رب سوس
و زنجبیل هر بریندن بر درهم کفایت مقداری عسل یا خود شکر ایله معجون اولنه.
دیاکثیرا بارد کثیرا معجوننک بارد ترکیبی استیدن اولان کوکس و آق جکر
علتلرینه و ذات الریه و ذات الجنب کبیره و سل مرضنه و کوکسک دارلغنه
و اق جکرک حرارتندن ناشی اولان صوسزلغه نافعدر، صفتی بودر: کثیرا اون التی
درهم صمغ عربی اون درهم نشا درت درهم میان کوکی و بزور بارده کبیره
هر بریندن ایکی درهم آق خشخاش تخمی اوچ درهم بینر شکری یکرمی بش درهم کافور
بر دانک. **جوارش عود** ابن ماسویه‌نکدر، اعضاء رئیسه‌یه قوت ویرر، و صوق
مزاجلری اصلاح ایدر، قلبه فرح ویرر، و اغزده اولان بد رایحه‌یی کیدررر، و ارواحه
قوت ویروب پاک ایدر، ملوکه و نازک مزاجلره مناسبدر، صفتی بودر: عود و قرمزی
کل هر بریندن سکز درهم قرنفل و سنبل و بسباسه و جوزبوا و قرص غالیه و کبابه

وقاقله ودارچین ومصطکی وطوبق وادخر وزرنباد وآق بهمن وقزل بهمن وبساج
وابریشم وانجو ومرجان وکهربا واغاج قاونی قبوغی وفسلکن تخمی وقورینی نانه وفرنجمشک
ودارفلفل وزنجبیل هر برندن درت درهم عنبر یارم درهم مسک ثلث
درهم یعنی بش حبه‌دک کفایت مقداری گلابله قوامه گلمش شکر ایله معجون اولنه.
معجون ملوکی ابن ماسویه بعضی ملوک ایچون تألیف ایتمشدر. دماغه وقلبه
وآق جگره وصدره ومعده‌یه قوت ویرر ومنی‌یی زیاده ایدوب جماعه قوت
ویرر. صفتی بودر. گلابله اصلنمش فستق التمش درت درهم دارچین اون
ایکی درهم قرنفل وصاری صندل هر برندن اوچ درهم عود درت درهم
عنبر بر درهم مسک سدس درهم شکر درتیوز درهم گلاب یوز التی درهم
رسم اوزره معجون اولنه. **معجون ملوکی** من تراکیب الفقیر صالح الحلبی رئیس
الاطباء السلطانیه. معده‌یه ودماغه وقلبه قوت ویرر ونوازلی منع ایدر.
ویلری سورر وفرح ویرر. صفتی بودر. آق صندل وقرمزی صندل وعود وقرنفل
وقرمزی گل هر برندن بش درهم دارچین یکرمی درهم عنبر بر مثقال مسک
سکز حبه نبات شکری مجموع اجزا مقداری کفایت مقداری عسل مصفا ایله
معجون اولنوب ایکی مثقاله دک استعمال اولنه. **معجون قشر اترج** ابن سویه‌نکدر
قلبه ومعده‌یه قوت ویرر وهضمی قوی ایدر واغزده اولان بدر ایچریلی کیدرر
وغلیظ یلری داغیدر. صفتی بودر. اغاج قاونی قبوغی یکرمی درهم قرنفل وعود
ودارچین وبسباسه وخولنجان هر برندن ایکی درهم قاقله وزنجبیل هر برندن
بر درهم مسک یارم درهم کفایت مقداری عسل یاخود شکر ایله معجون اولنه.
معجون البزور البارده قزنیلوس طبیبک مختاریدر. بوکرکی وشانه‌یی پاک
ایدر. حرقة البوله وسیلان منی‌که خلق بل صوقلوغی درلر نافعدر. وبوکرکده اولان
طاشلری پاره‌لر. صفتی بودر. بزور بارده کبیره وصغیره وقوش تونغاز تخمی وبقله
وفسلکن تخمی ومعدنوز تخمی وحب کاکنج هر برندن ایکی درهم حب القلت که ترجمه‌
کونش داریسی درلر ومیان بالی هر برندن اوچ درهم دارچین وبسباسه هر برندن
بر درهم خطمی صویله محلول شکر سکز ادویه مقداری اوله قوام ویروب معجون ایده‌لر.
دیاساطریون ثعلب معجونی دیمکدر. نیقوقو نکدر بدنه قوت ویروب غذا
اولور. ومزاجی حار اولنلرین حرارتنی اصلاح ایدوب دقه وسله مبتلا اولنلرین
مزاجلرینی ترطیب ایدر. وسمزدر. صفتی بودر. گل وعرق سوس هر برندن ایکی درهم
ولبش بغدای صمغ عربی وکثیرا هر برندن ایکی درهم بولنشان درهم آق صندل وقرمزی صندل

هر برندن بر درهم وثلث درهم رب سوس ونشا وآق خشخاش تخمی وسمیزاوتی تخمی
وهندبا تخمی هر برندن اوچ درهم بزور بارده کبیره وحب السفرجل وایرکوجی تخمی
وبموق تخمی وبنفشه چچکی وثعلب کوکی وجام فستقی وشام فستقی وبادم وپسته‌نک
هر برندن ایکی درهم قرنفل وطباشیر ودارچین هر برندن بر درهم زعفران بش
بغدای بیز شکری درت درهم اوچ ادویه اغزی بنفشه شرابیله معجون ایده‌لر.
دیاساطریون آخر نیقوله دیمکدر. منی‌یی زیاده ایدوب جماعه غایت قوت ویرر.
وکبده قالمغه معین اولور. صفتی بودر. تازه ثعلب کوکی وتازه حاوج وتازه صعتر
کوکی که فرنکلر انجیبو درلر وهندستان جوزی وجام فستقی وشام فستقی هر برندن
اون الکیشر درهم قرنفل وزنجبیل وانیسون وتره تخمی وقوش دیلی هر برندن بشر
درهم دارچین وسقنقور بالغنک قوروغی ودیبان صوغانی تخمی هر برندن
ایکیشر درهم مسک بش حبه‌دک عسل درتیوز درهم کوکلری طاشلرده ونده
دوکه‌لر والکدن کچوروب عسل ایله قوام ویره‌لر. وسائر اجزا ایچه سحق
اولنوب آتشدن ایندکده قاتشدروب معجون ایده‌لر. **معجون فرفر** بو ترکیبی
ابتدا اختراع ایدن ابن ماسویه‌در. صکره فرنک طبیبلری تصحیح ایدوب
اتفاق ایلدیلرکه مالیخولیایه وکابوسه وصرعه نافعدر. ودماغه وقلبه وکبده
قوت ویرر. واراوجی صافی ایدوب فرح ویرر. وبلغمه دلیورک ادیماسنه
وبراغ خسته‌لکدن قوتی ساقط اولانه نفعی عظیمدر. صفتی بودر. مسکت الماسی
عصاره‌سی وگلاب خالص هر برندن الکیشر یوز درهم ایبک قوزه‌لغی یوز درهم
طرتق علی بودرکه ایبک قوزه‌لغنی یاروب ایچنی ایتلیوب پاک ایده‌لر وبر
طبراق طنجره‌نک ایچنده گلاب وعصاره ایله یکرمی درت ساعت اصلده
بعده بر مقدار قینادوب رخونیچه صقه‌لر. وبو مطبوخک ایچنه اون التی درهم
قرمزی اوفقلیوب قویه‌لر. دفعتی ولونی چقنجه قینادوب سوزه‌لر. ویوز التی درهم
پاک سوزلمش شکر قویوب قوامه گلنجه قیناده‌لر. بعده آتشدن ایندیروب
درت درهم عنبر قویوب کومش مبلق ایله قارشدیره‌لر. تمام عنبر اریدکده
ثلث درهم مسکی گلابله حل ایدوب قارشدیره‌لر. بعده عود ودارچین هر برندن
التی درهم مغسول لاجورد بریجق درهم انجو ایکی درهم التون ورقی بر درهم
بونلر دخی ضم اولنوب معجون ایده‌لر. **فصل** بو فصل تریاقلر وافیونلی
اتجی معجونلر بیاننده در. **تریاق کبیر** تریاق فاروق درلر. بو ترکیب جمیع تریاقلره
وجمیع معجونلره تقدیم اولنورکه معجونلرین پادشاهی وسائر ترکیبلرین اشرفیدر.

زیرا بو ترکیب اوچ امری جامعدر بری تبدیل مزاج وبری زهرلری قارشولمغله دفع ایدوب
حرارت غریزیه‌یی حفظ ایدر وبری جمیع زهرلی حیوان صوقدوغنه نفع ویرر بو اوچ امرک مجموعی
بر ترکیبده بولنمز بلکه انجق بریسی بولنور تریاق ایسه بو اموری جامع اولدوغندن سائر
معاجیندن اشرف اولدی انکچون فاضل جالینوس تریاقه غالینی تسمیه ایتمشدر که
معناسی جمیع بدن آفتنه عارض اولانی دفع ایدیجی دیمک اولور و بو ترکیبی ابتدا
اختراع ایدن روم ملکی اولان قیصرک حکیمی زنبون حکیمدر که بو ترکیبی ایجاد ایدوب ملکک
خزینه‌سنده حفظ ایتمشدر و نسخه‌سنه بر احدی مطلع قلنمامشدر صکره دیمقراطیس طبیب
واندی ترس طبیب کلوب مذکور نسخه‌یی بر طریقله قیصرک خزینه‌سندن آلوب انطاکیه‌یه
روانه اولورلر و انطاکیه ملکنی بو نسخه‌یه مطلع قلارلر اول وقتده انطاکیه ملکی انذیجوس که
اسکندر ذو القرنین دربو تقریبله قیصر رومک خزینه‌سندن نسخه ضایع اولوب
اسکندر خزینه‌سنده قالدی و اسکندردن صکره برینه منتری داطیس ملک اولوب
اول دخی اطبایه محبت و اسرار اشیایی بلمکه رغبت ایتمسیله ناگاه خزینه‌سنده
اول نسخه‌یی کوروب جمیع اطرافدن اطبایی جمع ایدوب حضورینه دعوت ایلدی اول
وقتده بیوط اطباسندن عوزه نام طبیب و فرانسه طبیبلرندن اندی ترس
وابلیوس نام طبیبلر و یونان اطباسندن سقراطک شاکردی اقلیدس طبیب
و افلاطون شاکردلرندن ابرا و اکسونقراطس و نیقولاوس نام طبیبلر و اسکندریه
اطباسندن ابولونیوس و قلاودیوس نام طبیبلر بر یره جمع اولوب اول نسخه‌دن
بر نسخه اخری اختراع ایتدیلر و تامنی ملکک نامنه نسبت ایدوب منتری داطیس دیو
تسمیه ایلدیلر و بعضیلر ملکک اسمنی منتری ذاطیوس در دیدیلر مشهور اولان منتری
دیطوسدر اول زماندن بو منترودیطوس دیمکله ناس بیننده شایع اولمشدر
و اوکی نسخه‌یی دخی علی حاله ترک ایتمشلر ایدی بو سیاق اوزره نیجه زمان مرور ایتدکده
ملک بیزون قیصر روم اولوب جنک و جدال و حرب و قتاله مائل اولمغله دشمنی
طرفندن عسکرینک ایجدوکی صولرینه زهرلر قتوب بو تقریبله عسکری اولمغه باشلدی
ناگاه ملک بیزون بو احوالی اندروماخس طبیبه عرض ایدوب بر تدبیر تمنی ایلدکده طبیب
مزبور دخی منترداطس وقتنده اختراع اولنان ترکیبی بولوب و عمل ایتدروب عسکره
ویردی لکن سمیتی دفع ایدر مرتبه فائده ظاهر اولمنجه کندی اختراعیله ترکیب مزبوره
قرص افاعی ضم ایدوب استعمال ایدنلر زهرلرین ضررندن خلاص بولدیلر و اول وقتده
بو ترکیبه تریاق تسمیه اولندی سبب بودر که لسان یونانیده افاعی یه تریا درلر و آخرینه
یا نسبتیه کتوروب افاعی یه منسوب اولانه تریاکی درلر جالینوس بنیونه منسوب

تریاق اسمیله مسمی اولان کتابنده بو بلیجه بیان ایلمشدر بعده تریاکی لفظنده یا تابه
و کاف قافه تبدیل و آخرنده اولان یا حذف اولنمغله تعریب اولنوب
تریاق دیدیلر بوندن صکره جالینوس وقتنه کلنجه نسخه‌لر متعدده اولمغله جالینوس
دخی نسخه‌لرین تفتیش و تصحیح ایدر دیو متحیر قالوب نیجه شهرلر کشت ایدرک مصرک
ذات العماد ارمنه واروب آندن روم شهرینه رجعت ایلدی رومه شهرنده
اندروماخس خطیله تریاق نسخه‌سنی بولوب ترکیب و تصحیح ایدوب نیجه اطبا اندن
ترکیبی اخذ ایتدیلر و حالا اطبا اسلامیونک کتابلرنده نیجه نسخه‌لر ایراد ایلمشدر
و هر بری صحتنی ادعا ایدر لکن جمهور اطبا انک اتفاق ایتدکلری جالینوسک
بولدوغی نسخه‌در که کندی خطیله تریاق نسخه‌سنی یازدیغی یرده منافعنی دخی بیان
ایلمشدر که جمیع زهرلره و جمیع زهرلی حیوان صوقدوغنه آق شراب ایله فندق مقداری
ایدرسه‌لر نافعدر و اسکی باش اغریلرینه و اونوتقانلغه و فلجه و لقوه و سکته‌یه و صرعه
و حواس خمسه ظاهره و باطنه‌نک ضعفنه کذلک کوکس مرضلرینه ربو و ضیق نفس
و اسکی اوکسورکلره و نزله‌لره بال صو ایله استعمال اولنسه نافعدر و سقطریه و ضربیه
و قان توکورنلره اکر تریاق تازه ایسه اربه صو ایله ایچورسه‌لر و اکر عتیق ایسه قره قاوز
صو ایله استعمال ایدرسه‌لر نافعدر معده‌یه قوت ویروب جمیع مرضلرینه نافعدر
و هضمی قوی ایدوب بلغمی داغیدر قولنجه و ایلاوسه و کوبک بوروسنه و قلب
مرضلرینه که غشی و خفقان کبیلره نافعدر و ترنه صو ایله استعمال ایتسه‌لر قوصمغی
منع ایدر و صو علقنی هلاک ایدر اکر سکنجبین ایله استعمال ایتسه‌لر جکرده و طلاقده
اولان یکلکی کیدروب سده‌لرینی آچر و اکر معدنوز یاخود دیبان حاجی تخمی
طبیخیله استعمال ایتسه‌لر بوکرکده و مثانه‌ده اولان طاشلری پاره‌لر و نوبتلی حماره
تنقیه‌دن صکره بابادیه طبیخیله ویرسه‌لر خلاصه سبب اولور و آساروین طبیخیله
ویرسه‌لر انواع استسقایه نافعدر و یرامز خلطلره دخی جذام کبی و برص کبی نافعدر
و حیض کوره‌مین خاتونلره مشکطر امشیع طبیخیله ویرسه‌لر حیضلرین آچیدر و نقرسه
و نیجه زمان وجع مفاصله مبتلا اولنلره قافنطوس طبیخیله ویرسه‌لر دفع ایدر کذلک
وسوسه‌سی اولان کمسه‌لره و انواع جنونه و قودز کلب اصردوغنه نافعدر و بازمانده
استعمال اولنسه هوانک تعفنی منع ایدوب سمیتلی مرضلرین جمیعنه نافعدر و صحتی
حفظ ایدر خصوصا اهل سفر اولنلره مناسبدر که صولرین و هوالرین تغیرینک
ضررینی دفع ایدر حاصلی هفته‌ده نخود مقداری استعمال اولنمنده عظیم نفع واردر
و بو تریاق جمیع مرضه مناسبدر جمیع زمانده و هر یرده و هر مزاجده استعمال اولنور

کتابت اولنمشدر و حالا استعمال اولنان نسخه
دخی بودر و جالینوس کندی خطیله‌در

لکن طبیب کامل رأینه محتاجدر. وجالینوس بونسخه‌یی انذی دولون کتابنک
مقاله سنده ذکر ایتمشدر. آنذی دولون دیمنک معناسی استعمالی کثیر مرکبات
دیمکدر. صفتی بودر. اطراصوغانی قرصی قرق سکز درهم قرص افاعی یعنی انگرک یلان دیمکی
ودارفلفل وافیون وقرص اندروخورون هر برندن یکرمی درت درهم وقرمزی
کل قودسی وایرسا ومیان بالی وبیان ترپی تخمی وبیان صرمسیغی ودهن بلسان
ودارچین وفاریقون هر برندن اون الکشر درهم قرصانی وقسط وزعفران وسلیخه
وسنبل وادخرمکی وآق کونلک واق بوبر وقره بوبر وشکطرامشیع ایدیغی وراسیونه
وراوند چینی وقره باش چچکی ومعدنوز تخمی ویاربوز وترمنتی وزنجبیل وفنطافلنه
کوکی هر برندن التی درهم جعده وقصبه جق محموده واصطرک ومو وحماما ودوج وسنبل
کریدی وطین مختوم وفو وکادریوس وساذج هندی وزراج اسود وجنطیانا وانیسون
وهیوفسطیدوس وصمغ عربی وحب بلسان ورازیانه تخمی وقاقله صغیر وسیساکوس
واقاقیا وخردل ابیض وهیوفاریقون وبخوه هندی وسکبینج هر برندن درت درهم
جندبیدستر وزراوند طویل وبیان حاوجی تخمی وقفر یهود وجاوشیر وقنطریون
صغیر وقاصنی هر برندن الکشر درهم عسل مصفا مجموع اجزانک اوج اغری
مقداری اوله که بیک درتیوز قرق ایکی درهم ایدر. طریق عملی بودر که سحق اولنجق
اجزا که تخمدر وادلر وکوکلردر مجموعنی بیره قرشدروب سحق ایدوب انیجه الکیه‌لر.
وزعفرانی بر مقدار شرابله اصلده‌لر. لکن زعفرانک وزنی ترکیبده اولاندن
زیاده جه اولسون که تمام اصلنمقده تفلی یابانه ایتیلور. وصمغلری دخی بر کیاخته شرابله
اریده‌لر. وعسلک کفی الندقده ترمنتی‌یی بر مقدار عسل ایله الشدروب وصمغلری
دخی ایچنه قویه‌لر. ودهن بلسانی دخی قیوب مجموعنی بر صیجق یرده بدی کون
مقداری طور دوره‌لر. بعده قرق درهم زاجی هاونده سحق ایدوب بر کوچک
طبراق طنجره ده قیناده‌لر. وآوزرینه رماد شکلنده کلنجه کیو کبی اتلر وطنجره‌نک
دبنه بر صاری طبراق قالور. اندن درت درهم آلوب شرابله ازه‌لر وصمغلری
اولان عسلک ایچنه قویه‌لر. تکرار اتکی عسلدن بر مقدار دخی قیوب برایوجه
الشنجه قرشدیره‌لر. بعده افیونی ومیان بالنی واقاقیا وهیوفسطیدوسی شرابله
اریدوب انلری دخی قرشدیره‌لر. وعسلک باقیسی دخی تمام قوامه کلدکده مجموعنی
بیره قیوب آتشدن ایندیره‌لر. وسائر سحق اولنمش اجزاری قیوب اغاج
کورکله برایوجه کالک بونجه دوکوب قرشدیره‌لر. بعده صرلی قاوانوسلره
قیوب حفظ ایده‌لر. معلوم اوله که ترکیب غربورده بعضی دوالر بولنمغله تریاق

ترکیبی ناقص قالمغین اطبای بندقیه‌نک متأخرلری وحکماء افرنجک مشهور
ومعتبرلری اجتهاد واتفاق ایدوب اول بولنمیان دوالره بدل وضع ایتمشلردر.
مثلا دهن بلسانه بدل دهن جوزبوا. وقسطه بدل زرنباد طویل. وخونه بدل
الخلیقا. ومایاثرا توریا وحمامایه بدل حماما وزنی حب اترج. وهیوفاریقون
باغوددخولنجان کبیر. وساذجه بدل لبباسه یا خود دوج. وحب بلسانه
بدل کبابه. وسیسالیوسه بدل جاوشیر نباتنک تخمی وضع ایدرلر. وحضرت
عیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه حضرتلرینک ولادتی تاریخندن بیک بشیوز
یتمش اوچ تاریخنده بندقیه‌لی ملکیوس لقبیله ملقب جرجس نام طبیب
الاطبانک اتفاقیله بر تریاق ترکیب ایتمشلردر که بین الاطبا بسندیده اولوب
منافع وتأثیری جالینوس نسخه‌سندن ناقص اولمیوب حالا بو ترکیب بلاد
افرنجیه‌ده اشهردر. واطبا قتنده معتمد ومعتبردر. اول نسخه‌نک صفتی بودر. اطراصوغانی
قرصی التی درهم قرص افاعی وقرص اندروخورون وافیون ودارفلفل هر برندن
یکرمی درت درهم کل وایرسا ومیان بالی وشلغم تخمی وبیان صرمسیغی ودهن
جوزبوا ودارچین وغاریقون هر برندن اون ایکی درهم قرصانی وزرنباد
طویل وسلیخه وزعفران وادخرمکی وآق کونلک وفلفل اسود وابیض وسنبل
وشکطرامشیع وفراسیون وراوند وقره باش ومعدنوز تخمی ویاربوز وترمنتی
وزنجبیل وفنطافلن کوکی هر برندن التشر درهم الخلیقا وحب العرعر وسنبل اقلیطی
وطین مختوم وفو وکادریوس ولبباسه وقلقطار وجنطیانا وانیسون وهیوفسطیدوس
وکبابه وصمغ عربی ورازیانه تخمی وقاقله صغیر وسیسالیوس واقاقیا وخردل ابیض
وهیوفاریقون وبخوه هندی ودوج وسکبینج هر برندن درت درهم جندبیدستر وزراوند
طویل ودوقو وقفر الیهود وجاوشیر وقنطریون صغیر وقاصنی هر برندن الکشر درهم عسل
مصفا بیک درتیوز قرق ایکی درهم. **تریاق کبیر آخر** بو نسخه حالا کلمه واسپانیا
ولایتلرنده استعمال اولنور. صفتی بودر. اطراصوغانی قرصی قرق سکز درهم قرص افعی
وقرص اندروخورون وفلفل اسود هر برندن یکرمی درت درهم افیون وقرص کافور
ورب ورد وسقردیون وزنجفیل رتبی ورب سوس وایرسا وغاریقون ودارچین
وکاره بنادیتی ویکی دنیا دارچینی بلسان باغی وزعفران هر برندن اون ایکی درهم قرصانی
وزنجبیل وراوند رومی وفنطافلن وطومنتلا وفراسیون وقره باش وزرنباد
وفلفل ابیض ودارفلفل وشکطرامشیع وکونلک ومعدنوز تخمی وادخر وابلیق وکالی
وترمنتی وسلیخه وسنبل هر برندن التی درهم جنطیانا وجعده واصطرک باری سیسالیوس

ترکجه خروس کوزی درلر وایوادنه وآق خردل ونخوهٔ هندی وکادریوس وکافیطوس
ترکجه صقالی عصارهسی وبسابسه وسنبل وانیسون ورازیانه وانبراتوریا تخمی وطین مختوم
وفلقطار وقرنفل وحب الغار وفو وهیوفاریقون وصمغ عربی واقاقیا وقاقله صغیر
وانجلیقا وانبراتوریا کوکی وزراوند مدحرج واساروندن ودکیتامو ابیض ولوف الحیه
وبتریه ودیش اوتی واسقابیوزا ویایلمش کیک بوینوزی واندز وطراغیون کیر دکلمی
ینیلا درلر وصعتر هر برندن درت درهم بیان جاوجی تخمی وقاصنی وجاوشیر وسکنبینج
وکهربا وجند بیدستر وزراوند طویل ودفنه تخمی هر برندن ایکیشر درهم مجموع اجزانک ایکی
اغری مقداری عسل ایله صنعتنه کوره عمل اولنه عفونتی دفع ایتمده ورحم علتلرنده وسدهلری
آچمده وجمیع عفونتلی مرضلرده بو تریاق جالینوس نسخهسندن تاثیری قویدر دیو اطبا
اتفاق ایتمشلردر **صفت تریاق الجدید** تریاق فقرا دیو تسمیه اولنمشدر بو تریاق
اطبانک اتفاقیله ترکیب اولنمشدر وتریاق کبیرک منافعنک جمیعسی بونده موجوددر بلکه
زیادهلکی دخی واردر کیزیرا حاره ووبائیه وجمیع صوقدقلری اولان علتلره نافعدر وکیتوردکی
صفتی بودر انذر بوز طقسان التی درهم زراوند مدحرج التمش ایکی درهم حب الغار وزرنباد
وکادریوس وکافیطوس هر برندن اوتوز درهم زراوند طویل وهیوفاریقون واسقابیوزا
وسنداب واهل هر برندن اون درت درهم تونیقه وسالویا وفراسیون وسنبل
اقلیطی ودفنه تخمی وجنطیانا ودکیتامو وطورمنتلا وودج هر برندن اون ایکی درهم
مو وفو وطراغیون ونخوهٔ هندی وکراویا وبسابسه وصندل احمر وکهربا ودارنانه
واوغل اوتی هر برندن التی درهم قوندز خایهسی وبلبن ویاتوز وزنجبیل وفلفل اسود
هر برندن اوچ درهم جوز ایجی یتمش عدد دهن ترمنتی ودهن الغار هر برندن یکرمی
درت درهم سکنجبین عنصلی یوز درهم کلابه ترتیب اولنمش کلرمنی التی درهم افیون
واغاج قاودی قبوغی وکبریت هر برندن یکرمی بش درهم بش بغدای محرق کیک بوینوزی
اون ایکی بچوق درهم ایکی بغدای حب العصفور اغاجنک قبوغنک عصارهسی یکرمی درت
درهم عسل صافی مجموع اجزانک اوچ اغری مقداری اطبانک رأی طبیبیه کوره تریاق ایدهلر
تریاق اربعه ابتدا بو تریاقی ترکیب ایدن دیسقوریدس طبیبدر کندندن صکره جالینوس
وجالینوسدن صکره دخی الی یومنا هذا کلّی طبیبلر استعمال ایدوب معمول طوتمشلردر
فوائدی زهرلو جانورلر صوقدقلرنه وجمیع زهرلرده ودماغدن اولان صوق علتلره فلج وتشنج
کبی وصعوبت نفسه وضعفنه نافعدر صفتی بودر جنطیانا وقرصانی وحب الغار
وزراوند مدحرج هر برندن برر سهم اولنوب اوچ ادویه مقداری عسل مصفی ایله معجون
اولنه واطبادن بعضیلر ذکر ایتمشلر زنبق دوالی دخی ضم ایدوب ازملکده وطاعونلرده

تریاق کبیر یرینه استعمال ایتمشلردر بونلردر طین مختوم یاخود کلرمنی ودکیتامو ابیض
وطورمنتلا وسقوردیون که بیان صرمسغیدر وانجلیقا یاخود زرنباد هر برندن برر اوقیه
اولنوب ضم اولنه **مثردیطوس** صحیحی مثری داطیوسدرکه ملکک اسمی اولوب ملکه
نسبت اولنمشدر فوائدی جمیع دماغ وکوز وقولق مرضلرینه ودیش اغریلرینه وکوکس
وآق جکر وبغرسق ورحم علتلرینه ومفاصل اغریلرینه ومالیخولیایه وفلجه وسکتهیه وصرعه
وتشنجه وشقیقهیه ومانیا که جنوننک شدید اولنیدر اکا وصاغرلغه وکوز یاشرمسنه
وصولوغانه وضیق نفسه وقان توکورنه وذات الریه ودسنطاریایه واسهاله
وبوکرکده ومثانهده اولان طاشلره بالجمله نافعدر حیضی آچیدر ورحم علتلرینه نافعدر
ونقرسه وبلغمی وسوداوی حماره ماده لری نضج بولدقدنصکره استعمالی غایت نافعدر
وییلان صوقمنه وزهرلری دفع ایتمکه نانه صویله یاخود دیش اوتی صویله فندق مقداری
استعمال اولنسه نفعی مشاهده اولنمشدر هفتهده ایکی دفعه فندق مقداری استعمال اولنسه
نوازلی منع ایدر وغدایی هضم ایدوب لونی کوزل ایدر وحواس خمسه ظاهره وباطنهیه
قوت ویروب صاف ایدر وزهرلرین ضررینی دفع ایدر صفتی بودر مرصافی وزعفران
وغاریقون وزنجبیل ودارچین وسنبل هندی وکوندلک وخردل ابیض هر برندن اون
درهم سیسالیوس ودهن جوزبوا واذخر وفوهاشا وزرنباد وقاصنی وترهمنتی
ودارفلفل وجند بیدستر وهیوفسطیدوس واصطرک وجاوشیر وقرنفل هر برندن
سکز درهم قفه وجعده وفلفل ابیض وسقوردیون وقوقو وکبابه وقرص القوفیون
ومقل هر برندن یدی درهم سنبل رومی وزرفطراسالیون وصمغ عربی
وافیون وقاقله ورازیانه تخمی وجنطیانا وورد احمر ومشکطراشیع هر برندن بش
درهم انیسون وزراوند مدحرج وودج وفو وسکبینج هر برندن اوچ درهم مو
واقاقیا وسترة السقنقور وهیوفاریقون هر برندن ایکی بچوق درهم عسل طقوز
یوز التمش درت درهم کفایت مقداری شراب ایله صمغلری اریدوب صنعتنه کوره
معجون اولنه **معجون ارجنجانس** اسکی اوکسورکلره ونفث الدمه نافعدر اغریلری
تسکین ایدر کوکسده وآق جکرده اولان یارهلری قورودر واو کلدر اختناق رحمه وفلجه
وسلس البوله واسهاله نافعدر وحارلرده نضج وتنقیهدن صکره نوبت قلمردر مقدم
استعمالی غایت نافعدر بو معجونک چوق نسخهلری واردر لکن جملهدن اعلاسی ترکیب ایدن
ابن ماسویهنک تألیف ایتدیکی کتابنده سعال رطب بابنده ذکر ایتمشدر صفتی بودر
جند بیدستر ودار فلفل وفلفل اسود واصطرک وسنبل هندی وقسط وقاصنی
وافیون هر برندن درت درهم زعفران ایکی درهم کفایت مقداری عسل مصفی ایله

معجون اولنه **معجون ذهبی** اسکندریه‌لی نیقوله وسکدر ذهبی تسمیه‌سنه سبب بودرکه
آلتون معدنلرین اشرفی اولدوغی کبی بو معجون دخی سائر معجونلرین افضلی اولدوغیچوندر
صوغقدن اولان دماغ علتلرینه نظیری یوقدر نوازلی منع ایدر اکحکلو وسوره عکله
آغریلری تسکین ایدر حواس خمسهٔ ظاهره وباطنه‌یه قوت ویرر وکوزلردن آقن
یاشلغی کسر ودیش آغریلرینی تسکین ایدر صرعه وتشنجه وسکته‌یه وفلجه ومالنخولیایه
وجنونه داو اوکسورکه ربو علتنه وضیق نفسه نافعدر وقلب خفقانینه که یورک
اوینمه‌سی وبایلمه‌سی کبیدره وقولنجه وکوبک بوروسنه واسهاله ویورک ومثانه
اغریلرینه وتقطیر بوله وسلس بوله نافعدر ونوبتلی ستمه‌لره تنقیه ایتدکدنصکره نوبتدن
مقدم استعمال ایدرسه‌لر نوبتنی منع ایدوب راحت ویرر وعفونتی کیدررر
صفتی بودر اسارون وحب بلسان وزرنبخ ابیض هربرندن ایکیشر درهم افیون
ومر وسعد هربرندن ایکی درهم دهن بلسان ودارچین وسادج وفرفیون
وزرنباد وزنجبیل وقسط وسلیخه ومرجان وکثیرا وکونلک ومو واسطرک
یابس که قره کونلکدر وسالوبیا ودقاقله وسیسالیوس وبزر خردل وطراغیون
وطورق اوتی تخمی وانیسون هربرندن بر درهم وقرص غالیه وجندبیدستر وسنبل
وخولنجان وجاوشیر وانقردیا که بلادر دخی درلر ومصطکی وکبریت وفاوانیا
وبنغیبر دکنی کوکی وکل وکلک واکیر وباربوز وزراوند طویل وجنطیانا ولفاح
قنبوغی وکاذریوس وفو ودفنه تخمی وتخوهٔ هندی ودوقو ودارفلفل وفلفل ابیض
وعود وبلسان وکرادیا وحماما ومعدنوز تخمی ودیان جاوجی تخمی وسدف تخمی
وانبرا قوریا تخمی والتون دیرغی وکومش دیرغی وابلیس طرنغی وانجو وکیکله بورکنده
اولان بکک هربرندن ثلث درهم واون ایکی حبه قصب الذریره وفیل دیشی نشاره‌سی
وعاقرقرحا هربرندن طقوز حبه کفایت مقداری عسل مصفا ایله معجون اولنه
واکثر اطبانک متاخرلرندن رومی فیسوس طبیب بو ترکیبه بعضی دوا دخی ضم
ایتمشدرکه بونلردر قاورلمش فندق ایکی درهم یاقوت ازرق وزمرد وسیم هربرندن
بر درهم خرما ای وآق بهمن وقرمزی بهمن هربرندن یارم درهم ومتاخرلرندن زکریا
یونانی نسخه‌سنده خردل تخمی یرینه کرفس تخمی وباربوز یرینه کاکنج وحریره یرینه پرسیان
تخمی وضع ایدوب طورق اوتی تخمی وکرادیا وکل وضع ایتمامشدر وحضرت عیسی
علیه وعلی نبینا الصلوة والسلامک ولادتندن بیک تشیوز سکسان بش تاریخنده حدودنده
اطبا جمع اولوب بو معجونک ترکیبنده اتفاق ایدوب نیقولاوس طبیبک نسخه‌سنی اختیار
وبعضی بولنمیان هذا زین بدلنی وضع ایتمه‌ده قرار قلدیلر واتفاقلری بونک اوزرینه

اولدیغی بدل وضع اولنمغله ترکیبه ذکر اولنمیان منافعدن قطعا قصور کلمیه مثلا دهن بلسانه
بدل دهن قرنفل وعود بلسانه بدل صاری صندل ایله عود برابر اولدقلری حالده وحب
بلسانه بدل کبابه وحب ذهبه بدل لبسانه ومومیه بدل انجلیقا وحمامایه بدل حب العرعر
وضع ایتمشدر **اثاناسیای کبیر** نیقوله وسکدر اسهالی حبس ایدر وقولنج ریاحی
وحیض قانک افراطنه آقمه‌سنه وزلق معده‌یه نافعدر وقوت ماسکه‌یه قوت ویرر
صفتی بودر دارچین وسلیخه هربرندن اوچ درهم ویدی حبه زعفران واذخر واسطرک
وسیسالیوس وفو وتوبیقه وزرنبخ وافیون وبزر کرفس ودوقو وانیسون هربرندن
بریحق درهم اوچ حبه سنبل هندی وسادج وجندبیدستر ومرداسنج ودم الاخوین
وکهربا ومومیا ومرجان وکلرمنی وقره قوز وانزر واکیر واسارون وقشر لفاح
وجعده ودفنه تخمی ومو وفلفل ابیض ودارفلفل ومعدنوز تخمی هربرندن یارم درهم
سکرلی بیراغی تخمی وحلبه تخمی وکل قوسی هربرندن بر درهم درت حبه وبیتوقصیداکس
واقاقیا وانبرباریس تخمی هربرندن اون التی درهم سکرلی بیراغی عصاره‌سی یکرمی درت
درهم اوچ ادویه مقداری عسل مصفا ایله معجون اولنه **فلونیا** ابن ماسویه نکدر جمیع
اغریلری تسکین ایدر معده اغریسی ورحم اغریسی کبیلره وذات الجنبه وقولنجه وسنه
وکوبک بوروسنه بادیان طبیخیله یاخود سدف طبیخیله استعمال اولنسه نافعدر
ومارول صوییله یاخود خشخاش شرابیله استعمال اولنسه اویقو کتورر وقره باش طبیخیله
باش اغریلرینه نافعدر وکونلک طبیخیله استعمال اولنسه نازله‌لری منع ایدر وجوزبوا
طبیخیله استعمال اولنسه فلجه وتشنجه نافعدر ودفنه تخمی یاخود زوفا طبیخیله استعمال
اولنسه ربو علتنه وضیق نفسه نافعدر وبال صوییله اوکسورکلری دفع ایدر وکرفس
صوییله استعمال اولنسه بولی آقیدوب مثانه‌ده اولان طاشلری پاره‌لر وسکرلی
بیراغی صوییله استعمال اولنسه قوصمغی وقان توکورمکی منع ایدر ومصطکی طبیخیله استعمال
اولنسه اختناق رحمه وفواقه نافعدر صفتی بودر فلفل ابیض وزرنبخ ابیض هربرندن
یکرمی درهم افیون اون درهم زعفران بش درهم سنبل هندی وعاقرقرحا وجندبیدستر
هربرندن بر درهم درت ادویه مقداری عسل ایله معجون اولنه **فلونیای فارسی** کبی
ابن ماسویه نکدر قنغی عضودن اولورسه اولسون سیلان دمی حبس ایدر دم باسور کبی
وافراط اوزره کلان حیض قانی کبی وبوروندن قانمه‌سی کبی وقان توکورمک کبی جمله‌سنه
نافعدر وکبه خاتونلره ازاجق بدرسه‌لر چوق چوق دوشرمه‌سنی منع ایدوب جنینی
حفظ ایدر صفتی بودر آق بوبر وزرنبخ ابیض هربرندن اون درهم افیون وطین مختوم
هربرندن بش درهم شادنج وزعفران هربرندن ایکیشر درهم جندبیدستر وسنبل

وفرفيون وعود القهر وانجوه كهربا وزرنباد ودرونج وقرص رامك هر برندن يارم
درهم كافور سدس درهم اوچ ادويه مقداری عسل ايله معجون اولنه **فلونيا رومی**
نيقولاوس تركيب ايلمشدر قولنج اغريلرينی وكوبك بورولرينی وكبد وطحال ورحم
وبوبرك اغريلرينی تسكين ايدوب غليظ يللری داغيدر واوكسوروكه وضيق نفسنه
نافعدر بولی آقيدر واسهالی وقان توكمكی حبس ايدر مقدار شربتی قوی آدملره
فندق قدردر وضعيفلره وصبيانه نخود مقداريدر صفتی بودر فلفل ابيض وزربنج
هر برندن بش درهم افيون ايكی بچق درهم سليخه بر بچق درهم كرفس تخمی ورازيانه
تخمی ومعدنوس تخمی ودوقو هر برندن ثلثان درهم وبش حبه زعفران ثلث درهم
سنبل هندی وعود القهر وزرنباد هر برندن اون بش حبه دارچين بر بچق درهم فرفيون
وجندبيدستر ومر هر برندن بر درهم اوچ ادويه مقداری عسل مصفا ايله معجون اولنه
فلونيا قيلون طرسوسی تركيبيدركه جالينوس قاطاجانس كتابنك طقوزنجی مقالەسنده
ذكر ايدر صفتی بودر زعفران بش درهم سنبل هندی وعاقرقرحا وفرفيون هر برندن
بر درهم فلفل ابيض وزربنج هر برندن يكرمی درهم افيون اون درهم عسل كفايت
مقداری اولە **معجون ريقياس** معناسی راحت ويريجی ديمكدر اغريلری تسكين ايدر
واديقو كتورر وحمالرن حرارتنی قطع ايدر بالمغه وبورك مرضلرينه نافعدر خارجدن
نبض يرلرينه وشقيقەلره سورمكله دخی فائده ايدر صفتی بودر كل احمر وبنفشه
هر برندن اوچ درهم افيون وزربنج واق خشخاش تخمی وهندبا تخمی ومارول تخمی
وخيار اوتی تخمی وبزر قطونا وقشر التفاح وجوزبوا ودارچين وزنجبيل هر برندن
بر بچق درهم نبات شكری بر درهم آق صندل وقرمزی صندل وطباشير
وكثيرا هر برندن ايكی ثلث درهم وبش حبه اوچ ادويه مقداری عسل ايله
معجون اولنه **معجون سقرديون** معجون جديد تسميه اولنور مسيحی جرنيموس
طبيبك تركيبيدر بلادافرنجده ترياق كبير يرينه استعمال ايدرلر خصوصا معصوملره
وكبه خاتونلره نافعدر طاعون ووبا زماننده استعمالی ترياق استعمالندن منفعت
جهتندن قليل دكلدر صفتی بودر دارچين وسليخه ويان ضر مصطكی سكز درهم
سنكطراشيع وطورشنلا وبسطورطه وقاصنی وصمغ عربی وجنطيانا هر برندن
درت درهم افيون بر بچق درهم ميعه يابسه درت بچق درهم قزل بوتونغی تخمی بر بچق درهم
طين ارمنی وطين مختوم هر برندن اون ايكی درهم دارفلفل وزنجبيل هر برندن
ايكی درهم عسل مصفا ايكيوز التی درهم كلبشكر يوز درهم شراب ريحانی التی درهم
مسلی وكرنوس طبيبك اقرباذيننده طين مختوم درت درهمدر **دواء الكندر**

دماغك صوقدن اولان علتلرينه نافعدر نوازلی وسيلان دموعی منع ايدر واوكسوروكه
وضيق نفسه ونفث دمه نافعدر معده اغريسنی تسكين ايدر وقوصمغی وانجقريغی منع ايدر
وجميع اسهالی قطع ايدر وبل صوقلغی ديدكلری علتە وسيلان طمثه نافعدر صفتی
بودر جندبيدستر وافيون وزربنج هر برندن درت درهم دارچين ايكی درهم ايكی
ثلث ساذج وزعفران وكونلك هر برندن ايكی درهم راوند ووج هر برندن بر درهم
وايكی ثلث درهم مر صافی بر بچق درهم سنبل هندی وعاقرقرحا وفرفيون ودارفلفل
هر برندن ايكی ثلث درهم وسدس درهم فاوانيا واصطرك وفلفل هر برندن درهم
اوچ ادويه مقداری عسل مصفا ايله معجون اولنه **فصل** بو فصل مزاجی تعديل
ايديجی آچی معجونلر بياننده در **معجون الوج** ابن ماسويه نكدر سكزلره وجميع صوقدن
اولان علتلره نافعدر حواس خمسه ظاهره يه وباطنه يه قوت ويرر نوازلی
منع واستسقالی دفع ايتمكه بوندن ايو علاج اولمز صفتی بودر شقاقل كوكی اكر بولنمز
ايسه بهمن ديكنی كوكی اكر بو دخی بولنمز ايسه جاوج بونلردن قنغيسی بولنور ايسه يوز آلتی درهم
آلوب مرمر هاونده دوكەلر بعده بيك درهم عسل مصفی ايله قوام كلنجه قيناده لر
بعده وج وحب الصنوبر هر برندن يوز التی درهم فلفل اسود سكز درهم دارفلفل
وقرنفل وزنجبيل وورد وبسباسه هر برندن درت درهم جوزبوا وخولنجان وقاقله
هر برندن اوچ درهم بونلری سحق ايدوب بر خوشنجه قاشدروب حفظ ايدەلر
معجون القرديا ابن ماسويه نكدر دماغ مرضلرينه ومعده علتلرينه منفعتی ظاهردر
دمی وارواحی صاف ايدر قوه حافظه يی ارتورر واونوتقانلغی كيدررر ومنی يی
حرارت غريزيه يی زياده ايدر لكن استعمال ايلين كسنه حركتدن وجماعدن وشرب
ايچمكدن احتراز ايتمك كركدر صفتی بودر كابلی واملج وبليلج وصاری هليله ودارفلفل
وفلفل اسود وجندبيدستر هر برندن ايكی درهم قسط وبلادر ونبات شكری وچورك
اوتی ودفنه تخمی هر برندن التی درهم طوبيق درت درهم مجموعی انجه سحق اولنوب
اوچ ادويه مقداری عسل وتازه سادە ياغيله معجون ايدوب آلتی آيدن صكره استعمال
ايدەلر **معجون حب الغار** رازی تركيبيدر قولنجه وايلاوس ديدكلری علتە نافعدر
يللری تحليل ايدوب كوبك بوروسنه نافعدر وبوبركده ومثانەده اولان طاشلری
پاره لر واكثر حقنه لرده استعمال اولنور صفتی بودر سدف يپراغی اون درهم
نخوه هندی وكمون وچورك اوتی وانيسون وكراويا ودوقو ووج وصعتر وآچی بادم
وفلفل اسود ودارفلفل وفودنج ودفنه تخمی وجندبيدستر هر برندن ايكی درهم سكبينج
درت درهم جاوشير اوچ درهم عسل مصفی اوچ ادويه مقداری اولە **معجون فولاد** يعنی

جلاب معجونی مثللی فرونوس طبیبک ترکیبیدر طلاق بکلکنه وجگرک سده‌لرین وسودا
القنیه که استسقانک مقدمه‌سیدر اکا واحتباس حیضه نفعی عظیمدر واستعمالنک
طریقی بودر که بدنی اخلاطدن پاک ایتدکدن صکره بو معجوندن ایکی درهم استعمال
ایدوب بعده حرکت قویه ایله حرکت ایده‌لر صفتی بودر اصلاح اولنمش جلاب راکه
التی التی درهم دارچین وجوزبوا هر برندن التی درهم راوند ایکی درهم اورمان یقو
سفوفی التی درهم عسل وشکر هر برندن یوز درت درهم صنعتنه کوره معجون ایده‌لر
معجون مدر مدانیوس طبیبک مختاریدر عسر بول وتقطیر بوله غایت نافعدر
کلی‌ده ومثانه‌ده اولان طاشلری پاره‌لیوب قوتله چقاروب بولی آقیدر صفتی بودر
بیلع بمرطه سنک قبوغنک کولی وزجاج محرق وسونکر طاشی وبنی اسرائیل زیتونی
هر برندن بریچق درهم کرفس تخمی وقوش قونماز تخمی وبهردم بهار وسعد ونوز تخمی
وکراویا وانیسون ومیان کوکی هر برندن درت درهم تکه قانی کبش درهم شام
فستغی اوتوز ایکی درهم سبستان بالی یوز درهم خام شکر اللی درهم سکنجبین یگرمی
درت درهم معجون ایده‌لر **معجون** عودنوس طبیب بو معجونی روم ملکی اولان
قیصر الحون ترکیب ایتمشدر سمیتلی ویرلر حمارین جمیعنه نافعدر ووحشتانی دفع
ایتمده بونلدن ایو علاج اولمز عفونتی منع ایدوب امراض وبائیه‌نک جمله‌سنه
نافعدر صفتی بودر حب غار ایکی بچق درهم قرنفل وبسباسه وجوزبوا وزنجبیل
وزرنباد هر برندن ایکی درهم حنظیانا وطور منتلا وانجلیقا ودیکنا مو ابیض وزراوند
طویل وزراوند مدحرج هر برندن ایکی بچق درهم سالوبیا وسدف ونانه وبیان نانه‌سی
وبهالیته هر برندن بر درهم دفنه تخمی ودرونج وزعفران وقوزی قولغی تخمی واغاریقون
جکردکی وفسلکن تخمی ومصطکی وکونلک وکارمینی وطین مختوم وطباشیر وکیک
یوره کنده اولان کمک وفیل دیشی راده‌سی وانجو ومرجان ویاقوت ازرق وزمرد
وعود واق صندل وقرمزی صندل وصاری صندل هر برندن درت درهم
کلبنکر ولسان ثور چچکی مرتابی ونیلوفر چچکی مرتابی وتریاق کبیر هر برندن سکز درهم
کافور ثلث درهم اوجیوز درهم شکری کفایت مقداری کلاب ایله قوام ویروب معجون
ایده‌لر **معجون بیض** یعنی بمرطه معجونی بمنسه جابساری اولان قسمیلیانوس نام طبیبک
مختاریدر بلاد افرنجده مشهوردر که طاعون زمانلرنده بو معجوندن استعمال ایدنلره
باذن الله تعالی طاعون اصابت ایتمز وطاعون اصابت ایدنه کیسه دخی استعمال
ایتدرسه اوز ترلدوب سمیتنی قلبه تاثیر ایتدرمز قلبی وحرارت غریزیه‌یی حفظ ایدر صفتی بودر
تازه طاوق بمرطه‌سنی دلوب اقیده‌لر وایچنه زعفران دولدوروب صاروب سکله

برخوشنجه قرشدره‌لر واغزینی خمیر ایله صواییوب فرونه قویه‌لر بمرطه‌نک قبوغی یانجه
دوروب بعده چقاره‌لر ماونه قیوب قابوغیله دوکه‌لر والیوب نه مقدار اولورسه
ونخه آق خردل تخمی ضم ایده‌لر بعده طور منتلا ودیکنا مو ابیض هر برندن ایکی
درهم مرصافی ویانمش کیک بوینوزی وجوز القی هر برندن بر درهم انجلیقا
وطراغیون وحب العرعر وزرنباد وکافور هر برندن درت درهم بونلری
دخی انجه سحق ایدوب مجموعنک وزنی مقدارنجه تریاق کبیر ایله قرشدروب
حفظ ایده‌لر بلاد افرنجده عادت جاری اولمشدر که جوز القی یرینه بدل اغاج
قاونی جکردکی قورلر دخی اعلادر **معجون مقلیاثا** نیقوله وسکندر ذلیسطاریابه
ورلتو معده وجمیع اسهال ودم باسورک افراطنه کذلک دم حیضک افراطنه
اورزه اقمه سنه بالجمله نافعدر وغلیظ یللری تحلیل ایدر صفتی بودر هلیلجات خمسه
هر برندن ایکی بچق درهم کل باغیله یاخود تره یاغی ایله بو هلیلجاتی بر مقدار قاووره‌لر
بعده تره تخمی وکمون وانیسون ورازیانج وجوزه هندی بونلردن بر مقدار
کفایت مقداری سرکه ایله اصلدوب بعده قوروده‌لر وبر مقدار قادروب
هر برندن بریچق درهم فیل دیشی راده‌سی وجلنار ومصطکی وسماق وصمغ عربی
هر برندن بر درهم ویگرمی بش حبه مجموعنی انجه سحق ایدوب بر مقدار کل یاغیله
اوغوشدروب اوچ ادویه مقداری مرسین شرابیله معجون ایده‌لر **اطریفل**
فنجیوش ابن ماسویه‌نکدر معده‌یه وکبده وکلیه ومثانه‌یه قوت ویرر دم
باسوری ودم حیضک افراطنی حبس ایدر ودمی صاف ایدوب بشره‌نک
لونینی کوزل ایدر صفتی بودر کابلی وقره هلیله وبلیلج واملج وجوزبوا هر برندن بش درهم
تره تخمی واسارون وصعتر وفلفل وکونلک وجوزه هندی وزنجبیل والیغین بمیتی
بایغی بیرانغی وسنبل هندی واذخر وسعد هر برندن درت درهم خبث حدید
مدبر یگرمی درهم مسک بر درهم هلیلجاتی باشقه سحق ایدوب تره یاغی ایله اوغوشدروب
بر مقدار قاووره‌لر وباقی اجزا دخی انجه سحق اولنوب بر مقدار بادم یاغیله اوغوشدروب
اوچ ادویه مقداری عسل مصفا ایله معجون ایده‌لر **اطریفل عربی** ابن ماسویه‌نکدر
معده‌یه وجگره قوت ویروب هضمی قوی ایدر وغلیظ یللری داغیدر وعفونتی
منع ایدر ورطوبات غریبه‌یی تخفیف ایدوب بشره‌نک لونینی کوزل ایدر وضرری
دفع ایدوب حفظ صحت ایدر صفتی بودر هلیلجات خمسه هر برندن بش درهم
دارچین وفلافل ثلثه وشقاقل یاخود قرصعنه کوکی وساذج یاخود بسباسه
وسنبل هندی وقاقله کبیر وصغیر وسلیخه وشیطرج هندی وسعد وکرفس تخمی ولسان

عصفور و قرنفل و اق بهمن و قزل بهمن و زنجبیل هر برندن ایکی درهم جوز بوا و قبوغی حقش
صو سام هر برندن اوچ درهم آجی بادم و طتلی بادم هر برندن لشر درهم عود و راوند و سنداب
و رازیانه تخمی و مصطکی هر برندن ایکی درهم قسلکن تخمی و زنانه و صعتر هر برندن بر بچق درهم
مقدم ذکر اولنان کبی هلیلجات تربیه اولنوب و سائر اجزا دخی انججه سحق اولندقدنصکره
اوچ ادویه مقداری عسل ایله معجون ایده لر **معجون مادة الحیوة** کیمیا دی ارنلیدوس
طبیبک مختاریدر معده یه و اعضاء رئیسه یه قوت ویروب عفونتی منع و بدنی فضلاتدن
پاک ایدر و لونی کوزل ایدوب آدمی کنج قوجلدر صفتی بودر جکردکی حقمش قزل اوزم
یوز درهم میان کوکی درت درهم کفایت مقداری صو ایله بونلری قینادوب بعده
الکدن کچوره لر بعده کابلی و صاری هلیله و قره هلیله هر برندن سکز درهم املج بلیلج
هر برندن بر درهم بونلری دخی سحق ایدوب مقدم قیناین اوزوم صویله بر اوجه
قیناده لر و سوزوب کفایت مقداری شکر ایله قوامه کتوره لر بعده رازیانه و انیسون
هر برندن درت درهم دارچین و قرنفل و خولنجان و جوز بوا هر برندن بر درهم انججه
سحق اولنوب ضم اولنه و معجون ایده لر و اکر ملین اولسون دریسه بوره تخمی درت
درهم سنامکی و درت درهم غاریقون و سکز درهم راوند ضم ایده لر **معجون اذریعه**
بو دخی طبیب خربورک مختاریدر معده یه قوت ویرر و هضمی قوی ایدر و بلغمی داغیدوب
کوکسدن فضلاتی اخراج ایدر اوکسوره نافعدر و بوکرکلره قوت ویرر صفتی بودر اندزاودن
بر درهم رازیانه تخمی سکز درهم بوره درت درهم کمون اوچ درهم سحق اولنوب اوچ ادویه
مقداری عسل ایله معجون ایده لر مقدار استعمالی ایکی درهمدر بقاء قوتی اوچ سنه یه دکدر
معجون کبریت بندقیه لی قیوراوشا نام طبیبک مختاریدر جربه و حکه یه و فرنک
و جمیع جلدده اولان مرضلره نافعدر بولی اقیدر و طاشلری پاره لر و اوکسوره نافعدر
و کوزدن آقن یاشلری منع ایدر صفتی بودر کبریت چکی یاخود همان کبریت صافی
یوز درهم دارچین درت درهم زنجبیل و دهن ططر هر برندن ایکی درهم زعفران ثلث درهم
کلاب ایله محلول مسک سدس درهم چیک بال یوز یکرمی درهم معجون ایده لر مقداری
شربتی درت درهمدن لشر درهمه دکدر **معجون راوند** ابن ماسویه نکدر جمیع سده لری
آچر و عفونتدن و سده دن حاصل اولان حرارتی منع ایدر صفتی بودر راوند و بلین عصاره سی
و فیون اوتی عصاره سی هر برندن لشر درهم مرصافی و زعفران هر برندن بر درهم
سنبل و اسارون و سلیخه و اذخر و شاهتره تخمی و انیسون و کرفس تخمی و آجی بادم
هر برندن یارم درهم کفایت مقداری عسل ایله معجون ایده لر و کاهیجه بو معجونه
رازی طبیب ایله تدبیر اولنمش جلک ضم اولنور که سده لری تفتیح ایتمده دخی قوتی اولور

معجون الکبر جیبریوس انکلیسی ترکیبیدر طحالده اولان سده لری و قانلقلری دفع ایتمده
مجربدر صفتی بودر کبره کوکی اوتوز ایکی درهم اطه صوغانی و اسارون و قنطریون و عاقرقرحا
و فلفل اسود و حاشا و کرفس تخمی و حورک اوتی و فیشاغا هر برندن سکز درهم کفایت مقداری
عسل ایله معجون اولنه **معجون حب الآس** یعنی مرسین تخمی معجونی ابن ماسویه نکدر
معده یه و کبده قوت ویرر و نه سببدن اولورسه اولسون جمیع اسهاله نافعدر
صفتی بودر قورومش مرسین تخمی یوز درهم قره هلیله و بلیلج و املج بونلر ابوا عصاره سیله
طبخ اولنوب قوروده لر هر برندن یدی درهم انیسون و کمون و کرفس تخمی بونلر دخی
سرکه ده برکون برکیجه اصلدلوب قوروده هر برندن لشر درهم مجموعنی سحق ایدوب
کفایت مقداری ابوا شرابیله معجون ایده لر **معجون قراقاوز** فیوراوتا نام
طبیبک مختاریدر سقطریه و ضربه یه و کمک قرلمه سنه و باطنده اولان یاره لره
و فتقه نافعدر صفتی بودر قراقاوز یوز درهم نار قبوغی سکز درهم عود التی درهم مر
و مصطکی و انزروت و دم الاخوین هر برندن ایکی درهم عسل یوز یکرمی سکز درهم
معجون ایده لر **معجون اصطرک** ربو علتنه و نزله لره و اوکسوره نافعدر صفتی بودر
قره کونلک یاغی و لادن هر برندن ایکی درهم آق کونلک و سندروس و مرصافی
هر برندن یارم درهم عود و جوز بوا و بسباسه و زعفران هر برندن ثلث درهم مجموعنی
سحق اولنوب قیناش شراب ایله معجون اولنه **معجون اماغوغو** نیقوله ویسک مختاریدر
عورتلرین اکثر مرضنه نافعدر حیضی اقیدر و قارنده اولمش جنینی چقارر و وضع حملی آسان
ایدر و نفاس قانینی پاک ایدر و مثانه ده اولان طاشلری پاره لیوب بولی اقیدر
و جکرک سده لرینی اچر و طلاقک قاتلغنی کیدررر و قولنج اغریسنی و بوکرک اغریلرینی
دفع ایدر و جمیع سده لری اچر و ریحلری داغیدر لکن دم باسوره و اسهاله مبتلا
اولنلره و بوره کنندن قان کیدنلره استعمالی جائز دکلدر صفتی بودر اسارون و نخود هندی
و قرده سنطور و رازیانه و اکبر هر برندن بر درهم و التی حبه انیسون ایکی ثلث درهم زراوند
طویل و اقحوان و خیار شنبه قبوغی هر برندن ایکی ثلث درهم و یکرمی درت حبه
قنطریون صغیر ثلث درهم و یدی حبه قنطریون کبیر و دوقو هر برندن ایکی ثلث درهم
قره جوتمه ثلث درهم دفنه یپراغی یارم درهم و اوچ حبه میان کوکی بر درهم و ثلث
درهم جورک اوتی ایکی ثلث درهم مرصافی ثلث درهم و اون درت حبه فوه یعنی قزل
بویا کوکی ثلث درهم شبت ایکی ثلث درهم معدنوز تخمی و عود القهر و سذاب تخمی
و سنبل هندی و صعتر هر برندن ایکی ثلث درهم و اون درت حبه بوره بر درهم
و ایکی ثلث درهم و یدی حبه فاوانیا ثلث درهم و التی حبه طوبلق ثلث درهم

سیبالیوس ایکی ثلث درهم اذخرکی ثلث درهم واون اوچ حبه قرنفل ایکی ثلث درهم
کبره کوکنک قبوغی وکمون هر برندن بر درهم کرفس تخمی واردج تخمی هر برندن ایکی ثلث
درهم واون اوچ حبه عود بلسان ثلث درهم واون درت حبه مجموعی سحق اولنوب کفایت
عسل مصفا ایله معجون ایده لر مقدار استعمالی حمامدن چقدقدنصکره فندق قدردر اگر حرارت
اولورسه صو ایله استعمال ایده لر واگر حرارت یوغیسه شراب ایله یاخود بال شربتی ایله استعمال
ایده لر **فصل** بو فصل مسهل وملین معجونلر بیاننده در **معجون خیارشنبه**
اکثریا حقنه لرده ترطیب وتلیین جرلو اولنان تحللده خصوصا حماراده استعمال اولنور
صفتی بودر بنفشه یپراغی وابرکوجی یپراغی وپرسلکنی وپازی ویاپشقان وبنفشه چچکی هر برندن
برقبضه کفایت مقداری صو ایله قینادوب سوزه لر و بو مطبوخله جقرلمش خیارشنبه
بالی یوز التی درهم ویوز التی درهم شکر ایله قوام ویره لر **معجون خیارشنبر ترنجبینی** طبیعتی
تلیین ایدر وصفراوی حماره وخراجی یابس آدمه مناسبدر هر وقتده وهر مزاجده
استعمال اولنور یازگونلرنده استعمالی جائزدر صفتی بودر طقلوا ریک اون التی درهم
بنفشه چچکی برنجی قبضه بونلری یوز التی درهم صو ایله قینادوب سوزه لر و بو مطبوخله
التی درهم خیارشنبه بالنی حل ایده لر بعده تمرهندی سکز درهم قدرت حلواسی اون التی درهم
بنفشه شرابی اوتوز ایکی درهم نبات شکری وبینر شکری هر برندن سکز درهم قوام
ویروب معجون ایده لر **دیاقاتیلقون** نیقولوس طبیبک مختاریدر معناسی معجون
الجامع دیمکدر جمیع خلطلری سورر شدید حماره ومزمن حماره وباش اغریلرینه وکبده
وطحاله نافعدر وقوی مسهل استعمالندن اول تلیین وتفتیح احتیاج وقتنده دخی استعمال
اولنور بدنه ضعف ویرمیوب سهولتله تلیین ایدر صفتی بودر تازه بسفایج التی درهم
بیک ایکیوز درهم صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب سوزه لر و بو مطبوخک ایچنه خیارشنبه
بالی وتمرهندی بالی هر برندن اوتوز ایکی درهم سکر درتیوز درهم نبات شکری
وبینر شکری هر برندن ایکی درهم بونلری ضم ایدوب معتدل اتشده قوامه کتوره لر
بعده اتشدن اینده روب بو اجزالری دخی سحق ایدوب ضم ایده لر سنامکی اوتوز ایکی
درهم بنفشه چچکی وراوند وقوس بسفایج وانیسون هر برندن اون التی درهم میان کوکی
ایکی درهم بزر بارده لبلری هر برندن درت درهم وتعضیل بسفایج طبخ اولنورکن
اون التی درهم رازیانه تخمی ویا انیسون قوره لر دخی اعلا اولوب ریحلری داغیدر
معجون ملین فرنکلر بو معجونه لینیتیو دیرلر فرولتین طبیبک مختاریدر صفراوی
وبلغمی وسوداوی سهولتله تلیین ایدر حماره نافعدر وبدنی ترطیب ایدر کوکس حضلرینه
وذات جکر علتلرینه ذات الجنبه وذات الریه وبونلرین امثالی مرضلره نافعدر صفتی بودر

جکردکی چقمش قزل ازم اون التی درهم بالدری قره وبنفشه وقبوغی چقمش ارپه هر برندن
برقبضه سبستان وعناب هر برندن یکرمی عدد جکردکی چقمش اریک وتمرهندی
هر برندن التی درهم سنامکی وبسفایج هر برندن اون التی درهم پرسلکنی برقبضه
مجموعنی کفایت مقداری صو ایله قینادوب سوزه لر بعده خیارشنبه بالی وتمرهندی
بالی واریک بالی وبنفشه مکرری وشکر هر برندن قرق سکز درهم بونلری معتدل
اتشده قوامه کتوروب بعده دوکلمش والنمش اوتوز درهم سنامکی ضم ایدوب
معجون ایده لر **معجون ترنجبین** اسکندرانیلی نیقوله نکدر صفراوی وسوداوی ویاپشمش
خلطلری سورر وقانی صاف ایدر وبدنده اولان سوء مزاج حاری کیدروب بدنی
ترطیب ایدر وجمیع اعضایی پاک ایدر صفتی بودر اریک التمش عدد بنفشه چچکی
سکز درهم بالدری قره والتون اوتی وجکر اوتی هر برندن اوچ درهم بزور بارده لبلری
هر برندن سکز درهم کفایت مقداری صو ایله مجموعنی قینادوب سوزه لر و بو مطبوخک
ایچنه قدرت حلواسی وخیارشنبه بالی وبنفشه شرابی هر برندن سکز درهم شکر
درتیوز درهم بونلری معتدل آتش ایله قوامه کتوروب بعده بزور بارده لبلری
وبنفشه چچکی ونیلوفر وماورد تخمی وهندبا تخمی وسمزاوتی تخمی وسنامکی هر برندن سکز درهم
ایچنه سحق ایدوب ضم ایده لر **معجون الاجاص** افرنج بیننده دیاپروتس دیمکله
معروفدر اکثریا بو معجونی حماء محرقه لرده وحماء صفراویه لرده وغب لازمه ده
وسونوخوس دیدکلری حماده استعمال ایدرلر ومرضک اوقات اربعه سی که ابتداسی
وتزیدی وانتهاسی وانحطاطیدر جمیعنده استعمال اولنور ضرورندر صفتی بودر
اریک یوز عدد کفایت مقداری صو ایله جهرا اولنجه قیناده لر بعده قبل الکدن
خیارشنبه چقاریلدیغی کبی چوره لر بعده اون ایکی درهم بنفشه چچکی صو ایله قینادوب
وسوزوب بو صو ایله خیارشنبه وتمرهندی باللری هر برندن سکز درهم شکر
ایکیوز درهم بونلرین مجموعنی بر یره قویوب معتدل آتشده معجون قوامنه کلنجه قیناده لر
بعده آتشدن اینده روب ذکر اولنجق اجزالری دوکوب والیوب ضم ایده لر
اق صندل وقرمزی صندل وطباشیر وراوند ودارچین هر برندن اوچ درهم
کل وبنفشه وسمزاوتی تخمی وهندبا تخمی وابرباریس ومیان بالی وکثیرا هر برندن
ایکی درهم بزور بارده لبلری هر برندن بر درهم واگر صفراوی اسهال اتیسون
دیرلرسه بو معجونک هر یوز درهمنه سکز درهم اصلاح اولنمش محموده ضم ایده لر
معجون سبستان ملین بندقیه لی منطلفانام طبیبک مختاریدر حماء صفراویه وتربیه
نافعدر طبیعتی تلیین ایدوب بدنی ترطیب ایدر وصوسزلغی کیدره رر وحرقة البول

نافعدر. مواولقو کمتورر. وصوغلجانی هلاک ایدر. صفتی بودر سبستان ایرکی واماسیه
ایرکی وتمرهندی هربرندن فرق درهم بنفشه طبیخی یوز درهم قاریوز صویی آلتی درهم
رقیلکی عصاره‌سی اوتوز ایکی درهم مجموعنی قینادوب الکدن کچوره‌لر. بعده
اتمش درت درهم بینر شکری ایله قوام ویره‌لر. واتشدن ایندیروب هربرندن اوچر
درهم ایلکلنمش ودوگلمش بزور بارده قویه‌لر. اگر مسهل اولسون دیرلرسه اوچ
درهم مصلح محموده ضم ایدوب معجون ایده‌لر. **اطریفل فارسی ملین** شدید حراره
ومعده نک وکبدک سوء مزاجنه وبورک نمه‌سنه وجمیع بایمش خلطلردن
حاصل اولان مرضلره وصوسزلغه وصاریلغه نافعدر. وسده‌لری آچر وحواس
ظاهره وباطنه‌یه قوت ویرر. ودقانی صافی قلور. وجلدده اولان مرضلره ووبایه نافعدر.
عفونتی منع ایدر. بو بر مبارک معجوندرکه بلاد افرنجک اکثرنده استعمال ایدرلر.
صفتی بودر. هندبا عصاره‌سی پاک سوزلمش اولمه اوچیوز درهم کرفس عصاره‌سی
وهمیل عصاره‌سی هربرندن ایکیوز درهم عنب الثعلب عصاره‌سی یتمش ایکی
درهم امبرباریس عصاره‌سی یکرمی درت درهم بنفشه وگل هربرندن اوچ درهم
سنامکی اون آلتی درهم غاریقون سکز درهم اریک آلتی عدد کشوت درت درهم
صاری هلیله وکابلی وقره هلیله بنفشه یاغیله یاخود بادم یاغیله یغلنمش اولدوغی حالده
هربرندن اون آلتی درهم سنبل هندی اوچ درهم بو اجزا مذکور عصاره ایله تلیتی
اکسلنجه قیناده‌لر. واتشدن ایندیرکه قرتیب اولدقده ایچنه فرق درهم افیتمون
قویه‌لر وصوونجه دوروب بعده سوزه‌لر. بو مطبوخله یکرمی درت درهم تمرهندی
واوتوز ایکی درهم خیارشنبر الی واون ایکی درهم قدرت حلواسی واوچیوز درهم شکر
وهربرندن یوز درهم بنفشه مکرری وسرکه ضم ایدوب معتدل اتشده بال قوامنه گلنجه
قیناده‌لر. واتشدن ایندیروب بو اجزاری دوکوب والیوب ایچنه ضم ایده‌لر.
راوند اون آلتی درهم صاری هلیله اون ایکی درهم کابلی وقره هلیله هربرندن سکز درهم
بلیلج واملج هربرندن درت درهم شاهتره تخمی وقرص الورد وبسباسه وکبابه وطباشیر
وصاری صندل هربرندن ایکی درهم بزور بارده هربرندن ایکیچق درهم انیسون
درت درهم سنبل هندی ایکی درهم **معجون اجاص ملین** بو بر لطیف معجوندرکه
طبیعتی یابس اولنلره ومعصوملره ونازک مزاجلره مناسبدر. تلیین ایدر. صفتی
بودر سنامکی اوتوز ایکی درهم دارچین وزنجبیل هربرندن بر درهم وثلث درهم
شراب ریحانی وهندبا صویله هربرندن یوز اوتوز ایکی درهم ذکر اولنان اجزاری
بو صولرده سکز ساعت مقداری یاتیره‌ده اصلده‌لر بعده بر مقدار قیناده‌لر.

وسوزه‌لر. بعده مهرا اولنجه قینادلمش وقبل الکدن کچمش اریک یا لی طقسان التی
درهم شکر اوتوز ایکی درهم معجون قوامنه گلنجه قیناذوب حفظ ایده‌لر. بو منوال
اوزره قزل اوزمدن دخی عمل اولنور. لطیف ملین اولور. وشرابدن احتراز
ایدنلر ایچون عمل اولندقده شرابه بدل گل مکرر طبیخی وضع اولنسه دخی قوی اولور
لکن بر مقدار آجی اولوب استعمالی لطیف اولمز. بو فقیر درکه شرابه بدل گل
وشکره بدل بنفشه مکرری قونلسه طعمی لطیف اولوب عملی دخی ناقص اولماز.
معجون بنادیتا معجون مبارک دیمکدر. نیقوله وسک مختاریدر. جمیع بدندن
ومفصللردن بلغمی خلطلری اسهال ایدر. وصوقدن اولان علتلره نافعدر.
بوکرکلری ومثانه‌یی پاک ایدر. واکثریا احتقانله وضع اولنور. صفتی بودر تربد
وسکر هربرندن اون درهم محموده وشبرم وسورنجان وگل هربرندن بش
درهم وقرنفل وسنبل وزنجبیل وزعفران وبنیبلا ودارفلفل وحماما وقاقله
صغیر وکرفس تخمی ومعدنوس تخمی وکونش داریسی ورازیانه تخمی وقوش قونماز
تخمی وکراویا وبهمن بهار وملح اندرانی وخولنجان وبسباسه هربرندن درهم
عسل مصفا یوز الی درهم بلاد افرنجک اکثرنده بو معجونی استعمال ایدرلر.
لکن شبرم قوغزل وحمامایه بدل اسارون وضع ایدرلر. **معجون بال زمیر**
رنودیوس نام طبیبک مختاریدر. سده‌لری اچر ومالیخولیایه ومراقه وجنونه
وصرعه واختناق رحمه نافعدر. واعراض جلدیه‌که جذام وبرص واوبوز واکلی
فرنک علتلری کبی مرضلره نفع ویرمده نظیری یوقدر. صفتی بودر. هندبا کوکی
ولسان ثور کوکی وبسفایج وکبره کوکنک قبوغی وآرق دمیان کوکی هربرندن درت درهم
قوش اوزومی آلتی درهم بالدری قره والتون اوتی وکشوت ووراینقه وشاهتره وقیوزی
اوتی واوغل اوتی ودیونیقه وقاطر قوردوغی وبنفسج هربرندن یارم قبضه مجموعنی آلتیوز
درهم صو ایله نصفی قالنجه قیناده‌لر وسوزه‌لر. بعده سنامکی اوتوز ایکی درهم مدبر
قره خربق وتربد هربرندن اون ایکی درهم قرنفل ایکی درهم انیسون وکشنیج هربرندن
بریچق درهم بو اجزاء دخی مطبوخ مزبور ایله تکرار ثلثی اکسلنجه قینادوب وسوزوب
یوز آلتی درهم شکر ایله شربت قوامی ویره‌لر. بعده ذکر اولنجق دوالری دوکوب
والیوب ایچنه ضم ایده‌لر. راوند چلک صوینده اصلدلمش وقورومش اوله درت
درهم سنامکی اون آلتی درهم مغسول لاژورد ودارچین هربرندن درت درهم
صاصفراز سکز درهم فاوانیا وایلغین اغاجی قبوغی وافیتمون ولسان عصفور
اغاجنک قبوغی وحب الفقد وجوزک اوتی وسنبل هندی هربرندن ایکی درهم بر یه

وقره باش هر زندن بر درهم دیاقرطم ارنولدوس طبیبك مختاریدر صفراوی وبلغمی اسهال
ایدر ومرکب حمّازه ومفاصل اغریلرینه ونقرسه وفلجه وشقیقه یه واسکی باش اغریلرینه
نافعدر صنعتی بودر کثیرا بارد سفوفی ومقشر عصفور تخمی وسورنجان هر زندن درت
درهم زبد التی درهم سقمونیا اوچ درهم زنجبیل وقدرت حلواسی هر زندن ایکی درهم
مغز ایوا معجونی وگل شکری ونبات شکری هر زندن سکز درهم لسان ثور
صویله اریمش اق شکر سکسان درت درهم رسم اوزره معجون ایده لر معجون
اسقف ابن ماسویه نکدر صفراوی وبلغمی اسهال ایدر وبکلری داغیدر وجع مفاصله
وقولنجه جدا نافعدر صنعتی بودر محموده وزبد هر زندن التی درهم قرنفل ودارچین
وزنجبیل واملج وجوزبوا وبسفایج هر زندن ایکیشر درهم سکر اللی درهم عسل
سکسان درهم رسم اوزره معجون ایده لر معجون امق کبیر ابن ماسویه نکدر
جمیع محترق خلطلری وبلغمی مالحی سورر وقانی صافی ایدوب تمرکوله وبحیکه وجذامه
وسرطانه وفرنك علتنه نافعدر وقره چوپلمه نك بوکونه تقتیعیله که قره چوپلمه ایکی درهم
انیسون ورازیانه تخمی هر زندن بر درهم قرنفل ودارچین هر زندن اوچ جگرك
مجموعنی کفایت مقداری اسی صوایله سکز ساعت مقداری اصلده لر بعده
سوزوب بو منقوعدن اوتوز ایکی درهمنه درت درهم ذکر اولنجق آمق معجونندن
حل ایدوب حماره ربعه مبتلا اولنلره ویدورسه لر بوندن ایو علاج اولمز مجربدر امق
معجوننك صنعتی بودر صاری هلیله اوتوز ایکی درهم کابلی وقره هلیله وراوند هر زندن
اون التی درهم غاریقون وشحم حنظل وبسفایج هر زندن اون سکز درهم بلیلج
وبلگك وسنا هر زندن سکز درهم بنفشه وافتیمون هر زندن اون بش درهم
انیسون ورازیانه وگل هر زندن التی درهم شاهتره عصاره سی یوز درهم اریك
التمش عدد جکردکی چقمش اوزوم قرق سکز درهم اجزالری بر مقدار اوفقلیوب
عصاره مذکوره ایله بیك اوچیوز درهم سورتقه ایله بر صرلی قابه انجیده اصلدوب
راتسی یرده بش کون دوره بعده بر مقدار قینادوب اگر سوزه لر واجینه یوز
اللی درهم شکر واون التی درهم قدرت حلواسی واوتوز ایکی درهم خیارشنبه بالی
وقرق درهم تمرهندی بالی قیوب معتدل اتشدن ایندیروب ذکر اولنجق دوالری
دوکوب والیوب ضم ایده لر ومعجون ایده لر مصلح محموده اون ایکی درهم صاری
هلیله وکابلی وقره هلیله هر بیرندن درت درهم بلیلج واملج وراوند وشاهتره تخمی
انیسون وسنبل هندی هر زندن اوچ درهم معجون امق آخر فرنیلیوس
طبیبك مختاریدر منافعی اولکی معجونك منافعی کبیدر صنعتی بودر صاری هلیله اون

التی درهم کابلی وقره هلیله وبنفسج وشحم حنظل وبسفایج هر زندن اون ایکی درهم بلیلج
وبلگك هر زندن درت درهم انیسون ورازیانه وگل هر زندن اوچ درهم اجزالری
بر مقدار اوفقلیوب الکیوز درهم سورتقه ایله نصفی قالنجه قیناده لر بعده سوزوب
انجینه شاهتره عصاره سی وارینك بالی وقزل اوزوم بالی هر زندن اللی درهم
سکر ابیض وعسل هر زندن یوز درهم بونلری ضم ایدوب معجون قوامنه کلنجه
قیناده لر بعده آتشدن ایندیروب ذکر اولنجق دوالری دوکوب والیوب
انجینه ضم ایده لر راوند اون ایکی درهم غاریقون وسنامکی هر زندن اون
التی درهم افتیمون سکز درهم محموده التی درهم دارچین وزنجبیل هر زندن یارم
شاهتره تخمی وانیسون وسنبل هندی هر زندن بر درهم بو معجونك مقدار
شربتی اوچ درهمدن درت درهمه دکدر دیاسنا یعنی سنامکی معجونی
نیقوله نکدر مالیخولیایه وسوداوی مرضلره ووسوسه لره وجنونه وربع حماسنه
وطلاق کلکنه وجذامه واعراض جلدیه نك جمیعنه نافعدر صنعتی بودر
سنامکی یکرمی درت درهم قاورلمش فندق التی عدد دارچین سکز درهم
شکر التی درهم حجر ارمنی بر درهم لاجورد اوچ درهم ابریشیم محرق وقرنفل وخولنجان
وفلفل وسنبل وساذج وزر ریحان وقاقله وزعفران وزنجبیل وزرنباد
وبهمن حیکی ودار فلفل هر زندن ایکی درهم عسل صافی الکیوز درهم رسم اوزره
معجون ایده لر معجون سنا بو معجونك استعمالی کثیردر منافعی اولکی کبیدر
صنعتی بودر سنامکی قرق درهم قاورلمش فندق التی عدد قمور طرطر واون
درهم زبد درت درهم محموده ایکی درهم خولنجان وزنجبیل ومصطکی هر زندن
بر درهم کفایت مقداری عسل مصفی ایله معجون اولنه دیابسفایج بندقیه لی
فلورنتین نام طبیبك مختاریدر سوداوی مرضلره غایت نافعدر بسفایج الکیوز
درهم زنجبیل التی درهم عسل التیوز درهم اطه صوغانی سرکه سی یوز یکرمی درهم رسم
اوزره معجون ایده لر معجون هندی ابن ماسویه نکدر معده دن وجمیع بدندن
فاسد خلطلری سورر وبللری داغیدر قولنجه وکوبك بوروسنه نافعدر واسهال
ایمه سیله وجوده تعب ویرمیوب اعضایه قوت ویرر صنعتی بودر کرفس عصاره سی
ورازیانه عصاره سی وایوا عصاره سی ونار عصاره سی هر زندن اللی درهم عسل
درتیوز اللی درهم مجموعنی معجون قوامنه کلنجه قیناده لر وآتشدن ایندیروب بعده
تربد قرق سکز درهم محموده اون ایکی درهم دارچین وقرنفل وسنبل وگل وسلیخه
وبسباسه وسعد هر زندن درت درهم صاری صندل ایکیشر درهم عود وجوزبوا

هر برندن ایکی درهم اساروندن ومصطکی وخولنجان وقاقله هر برندن بریحق درهم شکر وشیر شکری
هر برندن یکرمی درهم بو اجزای انجه سحق ایدوب بر مقدار طتلو بادم یاغیله اوغوشدوروب
معجون ایده لر **دیافینکون** خرما معجونی دیمکدر ابن ماسویه بو ترکیبی ابن جزاردن نقل ایدر
مزمن وحرکب حماره نافعدر صفراوی وبلغمی سهولتله سورر جیک خلطلری چقاررو ریحلری
داغیدر معده اغرسنه وقولنجه نافعدر وجمیع سده لری آچر صفتی بودر خرما آتی
الی درهم اوچ کون سرکه ده اصلدوب الکدن کچوره لر بعده بینر شکری یکرمی بش درهم
طتلو بادم اون بش درهم تربد اون یدی بچق درهم محموده الی درهم بعضیلر محموده یی
اون بر درهم قورلر زنجبیل ودارفلفل وسدف بیراغی ودارچین وبسباسه
وعود وانیسون ورازیانه تخمی ودوقو وخولنجان هر برندن بر درهم وبر دانک اوچ
ادویه مقداری عسل ایله رسم اوزره معجون ایده لر **دیافینکون آخر** فرنیلوس
طبیبک مختاریدر بو معجونک طعمی اولکیدن الیودر وه مقدار شربتی دخی اولکیدن قلیلدر
صفتی بودر بال صویی ایله قینامش والکدن کچمش خرما اتی وبینر شکری هر برندن
التی درهم طتلو بادم یکرمی سکز درهم بونلری ایکیوز درهم عسل ایله معجون قوامنه کلنجه
قینادهلر بعده زنجبیل وفلفل وبسباسه ودارچین وسدف بیراغی ورازیانه
ودوقو هر برندن ایکی درهم تربد اوتوز ایکی درهم محموده اون ایکی درهم بو اجزا سحق
اولنوب رسم اوزره معجون ایده لر **معجون بزرقطونا** منطانام طبیبک مختاریدر
صفرانک حدتنی کسر ایدوب اخراج ایدر حار اغلرده وحمیقارده استعمال اولنور
اتی باش اغرسنه وجگر حرارتنه نافعدر صفتی بودر تازه اسفاناج یوز درهم سنامکی
وبنفشه واریک وتمر هندی وذل اذرم هر برندن یکرمی درت درهم بو اجزای
بیک درهم صو ایله بر کون بر گیجه اصلده لر بعده نصفی قالنجه قیناده لر وسوزه لر
وبو مطبوخک بر مقداریله یکرمی درت درهم بزرقطونایی اصلدوب لعابنی الهلر
بعده مجموعنی بریره قیوب درتیوز درهم سکر ایله معتدل اتشده معجون قوامی ویره لر
بعده محموده اوتوز ایکی درهم اسودیه وراوند واق صندل وقرمزی صندل وکل
وبنفشه واق خشخاش وسمزاوت تخمی وخیار ودستانی هندبا تخمی وماروللر تخمی
ورازیانه تخمی وانیسون وابر بارس وشاهتره تخمی وکثیرا وقند وصمغ عربی
وفیل دیشی براده سی ومیان کوکی هر برندن اوچ درهم ابلج ودقه ماهیله هر برندن
بش بچق درهم بو اجزا انجه سحق اولنوب رسم اوزره معجون اولنه **صوکوروزانم**
معناسی مسهل کل معجونی دیمکدر صفراوی اسهال ایدر واتی باش اغریلرینه وکوز اغریسنه
ومفصللر اغریلرینه وصاریلغه نافعدر ودخی اخلاط فاسده دن پاک ایدر صفتی بودر

کل عصاره سی درتیوز درهم آق شکر یوز الی درهم قدرت حلواسی قرق سکز درهم بونلری
قینادوب قوامه کتوره لر بعده محموده اون ایکی درهم قرص طباشیر سکز درهم قرص
ابر بارس درت درهم قرص غالیه وزعفران هر برندن ایکی درهم بو اجزای
انجه سحق ایدوب رسم اوزره معجون ایده لر **معجون روزانم آخر** نیقوله دسک مختاریدر
منافعی اولکی کبیدر صفتی بودر کل عصاره سی وشکر هر برندن یوز قرق درهم بونلری
قوامه کتوروب بعده مصلح محموده اون ایکی درهم اق صندل وصاری صندل
وقرمزی صندل هر برندن التی درهم طباشیر اوچ درهم کافور ثلث درهم رسم اوزره
معجون اولنه **معجون روزانم آخر** فرنیلوس طبیبک مختاریدر صفراوی وبلغمی
خلطلری اسهال ایدر وجع مفاصله وباش اغریسنه وکوز اغریسنه وصفراوی
حماره نافعدر صفتی بودر کل عصاره سی وشکر هر برندن یوز الی درهم بونلری
قوامه کتوروب بعده محموده اون ایکی درهم اوچ نوع صندل ومصطکی ودارچین
هر برندن ایکی کافور سدس درهم رسم اوزره معجون اولنه **جوارش سفرجل**
مسهل بو دخی فرنیلوس طبیبکدر بونک دخی فائده سی اولکی کبیدر معده یه دخی
قوت ویرر وبلغمی داغیدر وقولنج صفراویه نافعدر صفتی بودر قیناتلمش والکدن
کچمش ابوا اتی یوز الی درهم وابوا عصاره سی الی درهم شکر ایکیوز درهم بونلری
قینادوب قوامه کتوره لر بعده محموده اون التی درهم دارچین سکز درهم زنجبیل
وبسباسه وقرنفل هر برندن ایکی درهم رسم اوزره معجون اولنه **معجون**
ترنجبین جبریل مختاریدر صفراوی اسهال ایدر وصفرادن اولان جمیع علتلره
نافعدر صفتی بودر قرمزی کل عصاره سی وقدرت حلواسی هر برندن یوز درهم
بونلری قوامه کتوروب بعده محموده سکز درهم مصطکی اوچ درهم رسم اوزره
معجون اولنه **معجون تربد راوندی** منطانام طبیبک مختاریدر بلغمی وصفراوی
اسهال ایدر وبونلردن حاصل اولان حرضره نافعدر صفتی بودر تربد وسورنجان
هر برندن سکز راوند اون درهم محموده درت درهم آق صندل وقرمزی صندل
وبنفشه وزنجبیل هر برندن بربچق درهم مصطکی وانیسون ودارچین وزعفران
هر برندن یارم درهم شکر یوز یکرمی درت درهم اجزا سحق اولنوب رسم
اوزره معجون اولنه **معجون مجوقان** سنار توسک مختاریدر سده لر آچر
ومختلف خلطلری سورر وریح حماسنه ونجب حمارلرنه نافعدر مقدار شربتی
ایکی درهمدر صفتی بودر مجوقان اون الی درهم سنامکی اون ایکی درهم مصلح
محموده سکز درهم قرنفل وقرمزی صندل هر برندن ایکی درهم مصطکی بربچق درهم

بسباسه بردرهم مردرکی عصارهسی التیوز درهم کفایت مقداری شکر ایله رسم
اوزره معجون اولنه **معجون غوتاغنبا من تراکیب الفقیر صالح رئیس الاطباء**
السلطانیه بن بو معجونی ترکیب ایتدم و تجربه ایتدم وجع مفاصله و قرنب علتنه
و لعده اغریلرینه و زلزلهلره و مرکب حماره و ربع حماسنه و جلدده اولان جمیع مرضلره
نافعدر صفتی بودر صندلات معجونی اون درهم خیارشنبه بالی بش درهم غوتغنبا
اون درهم دارچین ایکی درهم کفی الممش عسل یکرمی درهم رسم اوزره معجون اولنه
مقدار شربتی بر درهمدن بر مثقاله دکدر **فصل فی الایارجات** بو فصل ایارجلر
بیاننده در **ایارج نیقوله** ایارج کبیر تسمیه اولنور و ایارج خمسه عشر دخی درلر اطبا
افرنج بو ایارجه اعتبار ایدوب چوق استعمال ایدرلر غلیظ خلطلری دماغدن و کوکسدن
و معدهدن و کبددن و بغرسقلردن سوروب چیقارر و بوکرکلری و مثانهیی پاک
ایدر دماغ مرضلرینه و کوز علتلرینه و معدهیه نافعدر جمیع سدهلری آچر و یللری داغیدر
و اکثریا احتقانلرده دخی استعمال اولنور صفتی بودر دارچین و سنبل هندی و زعفران
و اذخر و اسارون و سلیخه و عود بلسان یاخود بدلی عود و حب بلسان یاخود
بدلی کبابه و بنفشه و بلیلج و افتیمون و غاریقون و کل و تربد و شحم حنظل و مصطکی
هر برندن بر درهم و ثلث درهم صبر غیر مغسول مجموع ادویه مقداری اوله یکرمی
بر درهم و ثلث درهم ایدر حاد ایدرلر ایسه یوز التی درهم عسل ایله معجون ایدهلر
ایارج لوغاذیا اسکندریهلی نیقوله دیشکدر سودادن و بلغمدن حاصل اولان مزمن
علتلره که صرع و فلج و سبات و نسیان و جذام و برص و ورام جانبلر کبیلره
و غلیظ خلطلردن اولان جگر خستهلکلرینه و مفاصل اغریلرینه و عرق النسایه
و ارقه اغرسنه نافعدر و حیض قانی آقیدر و لزج و غلیظ خلطلری چقرمق ایچون
احتقانلرده دخی قونلور مقدار شربتی ایکی درهمدن درت درهمه دکدر صفتی بودر
شحم حنظل و بسفایج هر برندن ایکی درهم فرفیون و جعده و حب المازریون هر برندن
بر بچق درهم و التی حبه بلیلج و قرصعنی هر برندن بر درهم و اون ایکی حبه قنطریون صغیر
و غاریقون و سانج یاخود بدلی بسباسه و سنبل هندی و اشق و پیشمش اطه
صوغانی و محموده هر برندن بر درهم صبر و حاشا و کادریوس و سلیخه و مقل
و فراسیون هر برندن ثلث درهم و اون درت حبه دارچین و جاوشیر و جندبیدستر
و زراوند طویل و فلافل بلبله و زعفران و سکبینج و فطراسالیون هر برندن یارم درهم
خربق اسود و خربق ابیض هر برندن التی حبه اوج ادویه مقداری عسل ایله معجون ایدهلر
ایارج حنظل اسقولوفیوس طبیبک مختاریدر که جالینوسدن مقدمدر نیقوله و سک

نسخهسندن اخذ اولنمشدر اطبا قتنده ترکیب ایارج لوغاذیادن افضلدر تلاذ اونجه
استعمالی کثیردر دماغ مرضلرینه صرع کبی و سبات و جنون و مالنخولیا و شقیقه کبیلره
نفعی عظیمدر اسکی باش اغریلرینه و زلزلهلره و صلوغانه و اسکی اوکسورکلره نافعدر
و ضربه و سقطهدن سکرلره عارض اولان ضررلری دفع ایدر وجع مفاصله و نقرسه
و ارقه اغرسنه و عرق النسایه و معده و رحم مرضلرینه بالجمله نافعدر سرطانه و یرامز
یارهلره بوندن ایو علاج اولمز صفتی بودر قنه بش و فراسیون و کادریوس و غاریقون
و شحم حنظل هر برندن اون درهم جاوشیر و سکبینج و بطراسالیون و زراوند و فلفل
ابیض هر برندن بش درهم دارچین و سنبل و مرصافی و جعده و زعفران هر برندن
درت درهم عسل صافی اوج ادویه مقداریکه ایکیوز سکسان بش درهم ایدر رسم
اوزره معجون ایدهلر **ایارج هرمس** بین الاطبا ممدوح دوادر باش اغرسنه
و سکتهیه و شقیقهیه و صرعه و فلجه و تشنجه و ارقه اغرسنه و عرق النسایه و وجع مفاصله
و نقرسه و بوکرکلر اغرسنه و قولنجه نافعدر رقیق و غلیظ خلطلری سورر بو ترکیبی ابن ماسویه
اختیار ایتمشدر صفتی بودر صبر سکز درهم شحم حنظل یدی درهم تربد و غاریقون
و لوف وارسا و سکبینج و کابلی و صاری هلیله و قره هلیله هر برندن اون ایکی درهم
زنجبیل و دارچین و مصطکی و مقل و قره جوبلیه و فرفیون و اسارون و سلیخه
و ملح هندی و جندبیدستر و زعفران و قره باش و کرادیا و کرفس تخمی و حب ملوک
هر برندن بر درهم اطه صوغانی پشمش اوله ایکی بچق درهم محموده ایکی درهم صمغ عربی
شرابیله اریدوب سائر اجزاء اینجه سحق اولندقدن صکره مجموعنی بر صرلی چناغه قویوب
اوزرینه چقنجه قرغه دولکی عصارهسی قویهلر و کونشده عصاره محو اولنجه دوره تکرار
بر دفعه دخی عصاره قیوب ینه بویله ایدهلر تر مقدار بادم یاغیله اوغوشدروب
اوج ادویه مقداری عسل ایله معجون ایدوب حفظ ایدهلر آلتی آی مرور ایتدکدن
صکره استعمال ایدهلر **ایارج قسطنطین** ضعف بصره غایت نافعدر صفتی بودر
کابلی و قره هلیله و صاری هلیله و بنفشه و بلیلج هر برندن درت درهم املج و بلیلج
و دارچین و افتیمون و غاریقون و سنامکی و کشوث و قره باش و زراوند هر برندن
بر درهم ایکی درهم سنبل و انیسون و مصطکی و عود و حاجی بکباش طوزی و بورق
هر برندن بر درهم کفایت مقداری عسل ایله معجون اولنه **ایارج فیقرا** جالینوسک
مختاریدر دوا مشهوردر جالینوسک کتبنده بو ترکیب نیجه یرده ذکر اولنمشدر
معدهیه و دماغه عظیم فائدهسی واردر رحم مرضلرینه نافعدر اکثریا دماغ علتلری
ایچون حقنهلرده استعمال اولنور مقدار شربتی سفوفندن ایکی درهمدر و معجوندن

سکز درهمدر. صفتی بودر. دارچین و عود بلسان یاخود بدلی عود و حب بلسان یاخود
کبابه و اسارون و سنبل هندی و مصطکی و زعفران هر برندن بر درهم صبر غیر
مغسول اوچ ادویه مقداری که یکرمی درت درهم عسل صافی یمش ایکی درهم رسم
اوزره معجون ایدهلر **ایارج فیقرا** لمؤلف هذا الکتاب صالح بن نصر الله الحلبی
رئیس الاطباء فی الدولة العثمانیه فی عصر سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهیم
خان. صفتی بودر. بلین و سنبل هندی و دارچین و کبابه و عود و مقل ازرق
هر برندن ایکی درهم زعفران مصطکی هر برندن بر درهم صبر مجموع آجزانک ایکی اغری
مقداری اوله. اجزا سحق اولنوب کفایت مقداری کل شکری ایله معجون ایدهلر مقداری
شربتی ایکی درهمدر. کاهیجه بوز کیبک هر اونر درهم هر بر درهم شحم حنظل و یارم درهم مصلح
محموده اضافه اولنوب بو تقدیرجه فعلی قوی و اعماق بدندن اخلاطی جذب ایتمده
سریع اولور **اوچنجی مقاله باشدن اغریه واربجه هر بر عضوه مخصوص اولان
مرضلر بیانندهدر** دقاکه حس و حرکت دماغدن صدور ایتمکله باش سائر عضولرین
اشرفی اولدی ایسه باشه عارض مرضلری و باشک جزءلرینی ذکر ایله ابتدا ایدهلم.
معلوم اولهکه باشده اولان جزءلرین اولی دماغدر. و دماغی ایکی حجاب یعنی ایکی پرده احاطه
ایتمشدر. اولکیسی داخلدن قحفه ملاصقدر. یعنی باشک ایچ طرفندن قفایه اوشمشدر.
گویا دماغک اورتوسی کبیدر. و بو حجاب قاتی و قالک اولدوغندن ام صلبه تسمیه اولنور.
ایکنجیسی نفس دماغی احاطه ایلین حجابدرکه جرم دماغه ملاصقدر. و بو اولکیدن اینجه
و یموشاقدر. ایکنجی بو حجابه ام رقیقه تسمیه اولنور. و دخی معلوم اولهکه مطلقا مرض اوچ
جنسدر. برینه سوء مزاج و برینه مرض ترکیب و برینه دخی تفرق اتصال دراو بو مرضلر
سائر اعضاره عارض اولدوغی کبی دماغه دخی عارض اولور. لکن اکثریا دماغه عارض
مرضلر سوء مزاج اولوب تفرق اتصالک عارض اولمقلغی نادر اولور. زیرا دماغ جسم صلب
ایله محفوظدر. یعنی قفا کموکی آنی تفرق اتصالدن حفظ ایدر. و باشه عارض اولان مرضلرین
اکثریسی سوء مزاجدن ناشی صداع اولمغله بز دخی انکله ابتدا ایدوب سائر باشه عارض
اولان مرضلره تقدیم ایتدک **الصداع** باش اغریسنه درلرکه یا نفس دماغک
سوء مزاجندن اولور. یاخود دماغه بر عضوک اشتراکندن اولور. یاخود ایکیسندن
دخی اولور. بو اکثریا وقوعی سوء مزاج اولمغله بز دخی انکله ابتدا ایدوب ذکر ایدرز که اقسام
سوء مزاج یا مفرددر یا مرکبدر. و بونلردن هر بری یا مادیدر. یعنی اخلاط اربعهنک
برندن اولور. یاخود غیر مادیدرکه اخلاطدن اولمش دکلدر. و بو غیری مادی اولنک
وقوعی نادردر. زیرا اکثریا ماده ایله اولوب یا نفس دماغده یاخود بر عضوک شرکتیله

اولور. بو محلده اول مطلق سوء مزاجی بیان ایلیهلم بعده سائرلرینی تفصیل ایدهلم.
فاضل جالینوس درکه سوء مزاجک علامتلرینک اکثریسی بری برینه مشابه اولدوغندن
مقدم کچن سببلرینی بلمکه و بورندن چقان فضلاته نظر اولنمغه محتاجدر. و اغری قنغی
جانبندهدر. و اغرینک شدت و ضعفی نه مرتبهدهدر بلمک لازمدر. معلوم اولهکه
باش اجزاء بدنک اعلاسی اولمغله تحتنده اولان عضولردن صعود ایدن شیئه
قابلیتی واردر. طبیبه واجبدرکه دماغه قنغی عضودن شی صعود ایدر انی بلوب
معالجهسنده تأنی ایلیه. چونکه دماغک بخاردن صعود ایدن شیئه قابلیتی واردر.
علیله دخی واجبدرکه منجراتدن و معدهدن نزولی بطی اولان یعنی کیچ هضم اولان
غذالردن احتراز ایلیه کز. مادهیی دماغه صعود ایتدرمیه منجر و بطی اولان غذالر
بونلردر. شراب و سود و خرما و صدغان و سر مساق و زیتون و زعفران و کستانه
و جوز و دخی بونلرین امثالی شیلردن احتراز اولنه. و دخی حرکت عنیفهدن و گونش
اورتهسنده اویومدن احتراز لازمدر. معلوم اولهکه سوء مزاج دیدیکمز مزاجک تغیری و بر
صوقدن یاخود صجقدن اولور. ایکیسون علاجده تعدیل مزاجه محتاج اولنور. و اگر
بدن ممتلی اولورسه استفراغه دخی محتاج اولنور. زیرا سوء مزاج سببیله دماغ
ضعیف اولوب اخلاطی قبول ایتمهسندن قورقولور **فصل** سوء مزاج حار
سادج بیانندهدر. یعنی مادی اولمیوب یالکز صجقدن اولان باش اغریسی
بیانندهدر. بونک سببلری اکثریا گونشده چوق گزمدن و آتشه قرشو اوتورمقدن
و حمامده چوق اکلنمکدن و غضبدن و بک جوع چکمکدن و اویقوسزلقدن و اتی
شیلر تناول لندن و رایحهسی کسکین شیلر قوقلمدن و چوق چوق فکرلنمکدن و قاتی
حرکتلردن حاصل اولور. علامتی بودرکه باشی زیاده اتی اولمق و یوزی و گوزی
قزمق و آغزیلقدن قحمق و سهر یعنی اویقوسزلق عارض اولمق و مضطرب
اولوب راحتی اولمامق و تز دارلمق و چوق سویلمک و اتی شیلردن متضرر
اولمق و صوق شیلردن حظ ایتمک و مقدم ذکر اولنان سببلر دخی بعضیسی
تقدم ایتمکدر **العلاج** اولا واجب اولان حرارتک مرتبهسی و درجهسی مقدارنجه
صوق شیلر ایله باشک اسیلکنی کیدرمکدر. و باشده اولان حرارت اسافل بدنده
اولان مادهیی جذب ایتمسون ایچون طبیعتی تلیین ایتمک لازمدر. و حرارت سببیله
باشده اولان رطوبت متحلل اولوب باشک عضولرینه کوشکلک حاصل اولمسون
ایچون صوودیجی دوالری قوت قابضهسی اولان دوالر ایله استعمال ایتمکدر.
لکن قبضی شدید اولان دوالر دخی اولمیه که مساماتی قپایوب بخاری تحللدن

منع ایتمیه زیرا بخار متحلل اولمسه دماغ ممتلی اولوب صداع زیاده اولور کذلک سوء مزاج
مادیه دخی استفراغدن صکره ذکر ایتدیکمزه مراعات لازمدر ولایق اولان باشی تبرید
ایتمده اهتمام کرکدر زیرا دماغ حس وحرکتک وروح نفسانینک مبداءی اولمغله حرارت
ضرر ویروب بلکه اختلال عقله وبلادة حواسه مؤدی اولور ودخی مخدر یعنی اویوشدرجی
شیلردن ممکن اولدوغی مرتبه احتراز اولنه مکر که اغری شدید اولوب واویقوسزلق زیاده
اولورسه اول وقت ابتدا وتزیدنده مخدر استعمال اولنور لکن انحطاطده بر وجهله جائز
دکلدر وباشه دوا وضع اولندقده قفالمونک صلب اولوب دوانک نفوذی متعسر اولمغله
سهولتله دوانک قوتی نفوذ ایتسون ایچون سرکه کبی سرعت نفوذی اولان دوا ایله تشدید ایدرلر
ومناسب اولان بودرکه دوای شقیقه‌لره وضع ایده‌لرکه اول موضعک کمکی باشده
اولان سائر کمکلردن رقیق اولمغله اندن جمیع باشه دوا نفوذ ایدر ولایق اولان دماغک
مؤخرینه یعنی انکسه جانبنه بارد دوالر وضع اولنمیه زیرا سکرله ضرر ویروب بر فائده
حاصل ایتمز و وضع اولنجق مبردات بعضی وجعی تسکین ایدیجی حرارتی معتدل اولان مثلا
بابادیه یاغی وطوشقان اوتی یاغی ومرورجکی یاغی کبی یاغلر تشدید ایدرلر وبالکز باشه
مبردات وضع ایتمکه حصر ایتمیوب بلکه علیله بعضی مبرد دوالر قوقلده‌لر وبورننه دخی
استنشاق ایتدوره‌لر وآیقلری التنه دخی طلا ایلیه‌لر زیرا باش ایله ایاق بیننده مشارکت
عظیمه اولدوغندن تاثیری ظاهر اولور واسی باش اغریسنده داخلدن استعمال اولنان
دوالر مارول وسمزاوتی وسکرلی یراغی وکل وبنفشه ونیلوفر واق خشخاش وبزر بارده
واربه وهندبا وقوزی قولغی واغاج قاورتی الثیسی وسرکه کبی شیلردر غداسنی وشرابنی
وسکنجبینی وصوینی بو دوالردن ایده‌لر اما خارجدن استعمال اولنجق دوالر قبه قوریغی
واصمه یراغی وسکوت یراغی وحرسین یراغی ونیلوفر وطحلب وبزر قطونا وخشخاش
وعنب الثعلب وسکرلی یراغی وسرکه وکل یاغی وحرسین یاغی وفستق یاغی کبی
شیلردر ضمادلری ونطولری وطلالری بو دوالردن ایده‌لر صفت شراب
مرکب اسیدن اولان باش اغریسنه نافعدر صفتی بودر بنفشه شرابی اون ایکی
درهم سکنجبین سکری وکل شرابی هر برندن درت درهم سکسان درهم اربه
صوییله ازوب مجموعنی اوچ دفعه‌ده ایچوره‌لر نسلها طیوس طبیب درکه حمی اراده
داتنی باش اغریسنده ایچیله‌جک شرابک مقداری چوق کرکدر زیرا مقداری
قلیل اولسه حرارتله متحلل اولوب مطلوب حاصل اولماز مناسب اولان یکسان
درهم مقدارندن از اولمامقدر وبو مستحلبی دخی ایچوره‌لر صفت مستحلب بزر بارده
[illegible] درهم اق خشخاش تخمی ایکی درهم ماء الشعیر التی درهم مارول صویی یکرمی درهم

نیلوفر صویی اون التی درهم کلاب سکز درهم بنفشه شرابی اون ایکی درهم مستحلب
ایدوب استعمال ایده‌لر ومعجونلردن دیاسنتو معجونی ولولو بارد معجونی وجوارش
صندلین استعمال ایده‌لر وبو معجون غایت نافعدر صفتی بودر کلبشکر وبنفشه خمیره‌سی
هر برندن سکز درهم نیلوفر چچکی خمیره‌سی درت درهم بارد انجو معجونی سفوفی بر درهم بنفشه
شرابیله معجون ایده‌لر یاخود کلبشکر ولسان ثور خمیره‌سی هر برندن اون التی درهم
روز بارده لبلری هر برندن بر درهم انجو سفوفی یارم درهم بنفشه شرابیله معجون ایده‌لر
وخشخاش ابیض جوارشی وبارد انجو معجونی دخی استعمال اولنه ماطیوس طبیب
درکه دماغی تبرید ایتمدن اوتوری استعمال اولنان دوالرین شکری مناسب اولان
بیاض وصافی اولمامقدر زیرا صافی اولمدق شکر منجر اولوب دوانک قوتنی باشه
سرعتله ایصال ایدر کذلک معده‌دن عالی اولان جمیع اعضایه دخی ایصال ایدر
ودخی خارجدن وضع اولنجق دوالرین انواعی چوقدر ضمادلر وطلالر ونطولر ودهنلر
ونشوقلر وسعوطلر وعطوسلردر هر بری تفصیلا کلسه کرکدر وقچن قوتی تبرید محتاج
اولنسه دوالری باشه صوق وضع ایده‌لر اما معتدل خرلو اولنسه ایلیجق وضع
ایتمک کرکدر وباشه نطول اولدقده تبه یه کتاندن یاخود کتان بزندن برحلقه
یاپوب اوزرینه دوایی یوکسک یردن اقیده‌لر صفت نطول اتی باش اغریسنه
نافعدر کل ونیلوفر هر برندن یارم قبضه حرور یراغی قبضه لطیفه سکوت یراغی
ومارول یراغی واربه هر برندن بر قبضه کفایت مقداری صوایله ثلثی اکسلنجه
قینادوب وسوزوب اون ایکی درهم سرکه ضم اولنوب باشه نطول ایده‌لر
نطول اخر کلاب اوتوز ایکی درهم کل سرکه‌سی اون التی درهم کل یاغی ایکی درهم یمرطه
آقی ایکی عدد مجموعنی چالقیوب بر پارچه بزی باطره‌لر وباشه وضع ایده‌لر صفت
طلا بزر قطونا لعابی سکز درهم کل یاغی وسرکه هر برندن اون ایکی درهم یومرطه
قرشدروب وکتان بزینی بولیوب باشه طلا ایده‌لر وجالینوس اسیدن اولان
باش اغریسنده انجق کل یاغیله سرکه‌یی استعمال ایدر وابتداسنده زیت
انفاقله یعنی خام زیتوندن یاپیلان زیت ایله یاپیلمش کل یاغی استعمال اولنور
انتها وانحطاطنده اولمش زیتوندن یاپیلان زیت ایله یاپیلمش کل یاغی
استعمال اولنوردر واوچ جزء کل یاغنه بر جزء سرکه قیوب استعمال اولنه
لکن جالینوس قاطاجانسنده بویلجه ذکر ایتمشدر لکن بو ترکیب هر مزاج ایچون
مطرد دکلدر زیرا دماغی رطب اولنلر ایچون سرکه ارتق اولوب ودماغی
یابس اولنلر ایچون کل یاغی ارتق کرکدر ودخی اتی باش اغریسنده استعمال

اونلر ان دهنلر بنفشه یاغی وگل یاغی ونیلوفر یاغی وحرسین یاغی وخشخاش یاغی
وقبق یاغی وایوا یاغی کبی یاغلردر. واستعمال اولنان مرهملر دخی صندل
مرهمی وگل مرهمی وکافور مرهمی کبی مرهملردر. وبو مرهم دخی مجربدر. صفتی بودر.
گل یاغی وبنفشه یاغی هر برندن اون ایکی درهم خشخاش یاغی درت درهم تیه قورنغی
عصاره سی وعنب الثعلب عصاره سی هر برندن سکز درهم بونلر عصاره
محو اولنجه قینادهلر. بعده قرمزی صندل وآق صندل هر برندن یارم درهم
بزرقطونا لعابی درت درهم کلابله تحلول کافور التی حبه کفایت مقداری بالموحی
ایله مرهم دوزهلر. وبو مرهم دخی نافعدر. صفتی بودر. گل یاغی سکز درهم بزرقطونا
لعابی وایوا چکردکی لعابی هر برندن درت درهم کفایت مقداری بالموحی ایله
مرهم ایدهلر. صفت مرهم آخر. گل یاغی وزیت انفاق هر برندن اوتوز ایکی درهم
آق صندل وحرسین تخمی ومرجان هر برندن بر درهم گل صویله غسل اولنمش
شمع ابیض کفایت مقداری اولنه. صفت ضماد. علی بن عباس ترکیبیدر.
مجربدر. گل وبنفشه ونیلوفر وابه کوجی تخمی واربه اونی هر برندن اوچ درهم آق صندل
وقرمزی صندل وخشخاش تخمی قبوغی ومارول تخمی هر برندن ایکی درهم اکلیل
ملک بر درهم مجموعی سحق اولنوب کفایت مقداری گل یاغی وسرکه ومارول
صویله قشدروب ضماد ایدهلر. ضماد آخر. گل یاغی وبنفشه یاغی وخشخاش
یاغی هر برندن درت درهم کافور سدس درهم کفایت مقداری اربه
اونیله قشدروب ضماد اولنه. وبعضیلر کلاب تقطیر اولندقده قرعه‌نک
دبنده باقی قلان ثفلنی ضماد ایدرلر غایت نافعدر. صفت قیروطی. گل قروسی
وخشخاش باشی ومارول تخمی هر برندن ایکی درهم کفایت مقداری بنفشه
یاغی وبالموحی ایله قیروطی ایدهلر. واگر صداع علتیله نزله اولجق اولورسه
باشه دهنیتی دوالر وضع اولنمیوب بلکه ادویه مذکوره دن دهن اضافه
اولنمدن کماد ترکیب اولنوب وضع اولنه. صفت کماد استیدن اولان
باش اغریسنه نافعدر. بنفشه وگل ونیلوفر وسکوت یپراغی هر برندن یارم
قبضه خشخاش تخمی ومارول تخمی وصندل هر برندن بر درهم تونلری بر
سیرک زاجینه قیوب باشه کماد ایدهلر. یاخود بو اجزاری سحق ایدوب
بعضی مناسب صولرله باشی غسل ایدوب اوزرینه اکه‌لر. ومشمومات دن
یعنی قوقلنجق دوالردن مناسب اولان دوالری دخی قوقلمق نافعدر.
صفت شمامه. گل وبنفشه ونیلوفر وصندل هر برندن برابر سحق اولنوب

بر سیرک زاجینه قویهلر وگلاب ایله مخلوط سرکه‌یه باتروب قوقلیه‌لر. یاخود
گلابیله حل اولنمش کثیرا لعابیله یوغروب شمامه ایدهلر. یاخود صندل وگل
قروسی ونیلوفر هر برندن بر درهم کافور سدس درهم بو اجزاری سحق ایدوب
براغزی دار قابه قیوب واوزرینه اسی گلاب قیوب بخارینه بورنونی
طوتهلر. لکن علیلک سهری وار ایسه علاجنه کافور قوقودن احتراز اولنه بلکه
همان نیلوفر صویی ومارول صویی وبزور بارده مستحلبی بونلرک قنغیسی
اولورسه صو وجق بورونه چکهلر. یاخود آغزه الوب غرغره ایدهلر. واطبادن
بعضیلر یوغورت ایرانی ایله وقوزی قولاغی واسمه یپراغی طبیخیله غرغره ایدرلر
وبنفشه یپراغی وسکوت یپراغی ونیلوفر وابه کوجی وگل وخشخاش هر برندن
بر مقدار الوب صو ایله قینادهلر. والرینی وایقلرینی کایجه بو صو ایله غسل
ایدهلر. واختلاط وقتنده ذکر اولنان دوالره بابادیه واکلیل ملک یاخود
بابادیه یاغی بعضی محلل شیلر دخی اضافه ایدهلر. وبحران اثنی باش اغریسنه اسی
دوالر استعمال اولنمق اقتضا ایدرسه صوق استعمال اولنه. وجالینوس
بو دوایی اختلاط وقتنده استعمال ایتمشدر. صفتی بودر. خطمی تخمی لعابی وبابادیه
یاغی هر برندن سکز درهم گل یاغی التی درهم بونلری بریره قشدروب باشه طلا
ایدهلر. ودخی لایق اولان علیلک اوتوردوغی یرک هواسنی گلابله سرکه صاچوب
تعدیل ایدهلر. واطرافنی دخی گل ونیلوفر وسکوت یپراقلری ومارول وبنفشه
کبی طبیعتی بارد شکوفه‌لرله تزیین ایتمیهلر. وبونلرک اوزرینه دائما صو سرپهلر.
واوتوردوغی یر ممکن اولورسه صو کناری وحوض اطرافی اوله. وعلیلک یاننه
اولور اولماز آدمی قوتمیهلر. وبک آیدنلق یرده دخی اوتورتمیهلر. ودائما غذار
بارد ایله غذالندیرهلر. مثلا مارول وهندبا وقبق وشمزادی واربه صویی کبی
غذالر ویرهلر. واگر ضعفی زیاده اولورسه اغاج قاونی الکشیسی یاخود ریباس
ویاخود لیمون صویله بلیج صویی ویرهلر. ومناسب اولان شربتلردن شکر
شربتی وبنفشه شربتی وبزور بارده مستحلبی ویرهلر. اگر سهر اولورسه مستحلبه خشخاش
ضم ایدهلر. شیخ رئیس ابن سینا صداع حاری اولنلره گلابله سرکه ایچمکی
امر ایدر. لکن علیلک یورکی صاغ اولوب دموی مزاج اولورسه نافعدر.
وعلیلک مجلسنده چوق سویلمدن وچاغرمدن وبر طرفه دار لنمدن احتراز ایدهلر.
زیرا انفعالات نفسانیه مرضک زیادینه سبب اولور. اگر طبیعت قبض اوزره
اولورسه حقنه لینه ایله احتقان ایدهلر. وطعامدن صکره بخاری منع ایدر شیلر

استعمال ایده لر که بخار باشه صعود ایتمیه **فصل** بو فصل باشه عارض اولان سوء
مزاج بارد بیاننده در. یالکز صوقدن اولان باش اغریسنک سببلری صوق هوا
طوقمقدن اولور. نتکم قیش کونلرنده وصوق یرلرده کزمدن واوتورمدن اولدوغی
کبی وبارد غدالر وبارد دوالر استعمالندن وچوق چوق قان الدیروب مسهل
ایچمدن وحرکت ایتمیوب دائما اوتورمدن وچوق اویومدن اولور. وکذلک ایچه قورقمدن
وفکردن وچیبدن دخی اولور. ودخی چوق جماع ایتمدن وچوق اغلمدن اولور
وارواحه ضعف ویروب حرارت غریزیه یی حبس ایدن شیلر کلیسندن
اولور **العلامات** باشی صوق اولمق ویوزی اغرمق. وکوز قپقلری ششمک
وچوق اویومق. وبدنی سست اولوب حرکته مجالی اولمامق. ولقردی اسماک ولقردی
سویلینه دارلمق وصجق شیلردن حظ ایدوب صوق شیلردن متضرر اولمقدر ***
العلاج اکر صداع هنوز حادث اولمش ایسه حرارتی معتدل دوالرله مزاجی تعدیل
ایلیه لر. واکر مزمن اولمش ایسه دخی قوی دوالره محتاج اولنور. واکر بدن ممتلی ایسه
مادی اولان صداع بارده ذکر ایده جکمز مسهلاتله استفراغ ایده لر. وصوق باش
اغریسنه وسکر اوشومه سنه ودماغک جمیع صوق مرضلرینه داخلدن استعمال
اولنان دوالر. فاوانیا ورازیانه وایرسا وانذر والخلیقا وفو واکلیل الملک
ومرزنجوش وسذف ودیونیقه وسالوبا که دیش اوتی دیرلر وحسامه واخلامور
چجکی قرزوفا وادغل اوتی وبوریج اغاجی وافراجیا وکافیطوس ومارصمه وقره باش
وکراویا وکشنش ودفنه تخمی وحب العرعر وبلادر وقاقله وکبابه وجوزبوا وبسباسه
وقرنفل ودارچین ودوج وسغیر اغاجی وصاصفراز واق کونلک ومصطکی وکهربا
وعنبر ومسک وجندبیدستر کبی دوالردر. رای طبیبه کوره بو دوالردن معجونلر
وشربتلر وسفوفلر ترکیب اولنور. وخارجدن استعمال اولنان دوالر دفنه یاغی
وتوتون یپراغی واسارون وبلین وبابادیه واکلیل الملک وصمغ العرعر وتکامنکا
وشونیز وزعی الحمام ومارصمه وفرفیون ولادن کبی دوالردر. وداخلدن استعمال
اولنان دوالرک بعضیسی کبیدر. وبو دوالردن طلالر وضمادلر ودهنلر وغیری
شیلر دخی عمل اولنور. وتو مطبوخ صوقدن اولان باش اغریسنه نافعدر
صفتی بودر. بتونیقه وسالوبا وقره باش هر برندن یارم قبضه فاوانیا ورازیانه
تخمی هر برندن اوچ درهم جوزبوا یارم درهم مجموعنی ایکیوز درهم صو ایله ثلثی
القلنجه قینادوب وسوزوب یکرمی درت درهم شکر اضافه ایده لر وتو نوش
اولنه. صفت مطبوخ آخر. اصل فاوانیا وقرنفل هر برندن ایکی درهم رازیانه وانیسون

هر برندن بر درهم مرزنجوش ودیونیقه وسالوبا وبتریه وخراما هر برندن قبضه لطیفه
قینادوب کالاول نوش اولنه. وتو شراب دخی نافعدر صفتی بودر. زوج وزنجبیل
هر برندن ایکی درهم فاوانیا بر درهم بوصیر وسالوبا ومرزنجوش هر برندن ربع قبضه
زوفا وقره باش وبتریه هر برندن قبضه لطیفه انیسون ورازیانه تخمی وچورکوتی
هر برندن ایکی درهم مجموعنی صو ایله قینادوب سوزه لر. وکفایت مقداری شکر
ایله شربت قوامی ویره لر. وتو شربتدن اون التی درهمنی ازوب ایچه لر. ونبیذ
بقراطی دخی بو بابده غایت نافعدر صفتی بودر. دارچین التی درهم قرنفل جوزبوا
وخولنجان وکبابه وقاقله ورازیانه تخمی هر برندن درت درهم کل قورسی یکرمی
درت درهم بتریه ومارصمه هر برندن اون التی درهم قرد اوزم یوز درهم مجموعنی کوجکلرک
کوب یا دستی ایچنه قیوب اوزرینه جقنجه بال صویی یاخود تازه اوزم صویی یاخود ماء
صافی قویه لر که ایکی بیک درهم مقداری اوله. بعده راتی یرده تخمیر ایده لر. یعنی کوکرنجه
دور قوره لر. وتسوزوب ایچه لر. صفت نبیذ العسل. بیک درهم عسلی التیوز درهم صو ایله
قینادوب کفنی الالر. بعده سالوبا وصعتر وبرنجاسف وزوفا ودیونیقه وتودری
هر برندن سکز درهم همیل اوچ قبضه اربه بر قبضه بو دوالری بر سیرک زالجنده چقنجه
ایدوب کفی التمش عسلک ایچنه قویه لر. وثلثی الکلنجه قینادهلر. تمام کمالنک علامتی
بودر که ایچنه بر پرطه قونسه لر باتمیه. بعده سوزوب بر دستی یه قویه لر. وایچنه دارچین
وقرنفل وخولنجان وقاقله وفلفل هر برندن درت درهم بو اجزای دخی جقن ایدوب
دستینک ایچنه قویه لر. تمام کوکریوب قینادقده اوستندن کفنی آله لر وقیناهسی سکلدکده
سوزوب استعمال ایده لر. دماغی بارد اولان کمسنه لره وجمیع صوق علتلره وصوقدن
اولان مرضلره غایت نافعدر. وسر تجیده در. صفت ماء مقطر بو دخی صوق باش اغریسنه
نافعدر. خراما ایکی قبضه جوزبوا وکبابه وزنجبیل هر برندن اوچ درهم دارچین وخولنجان
وبسباسه ودوج وصوتره سی تخمی هر برندن بربحق درهم شراب دردیوز درهم ذکر اولنان
اجزای درت کون شرابده اصلده لر. بعده انبیقدن تقطیر ایده لر. صفت ماء آخر.
بتریه وکل ومرزنجوش هر برندن ایکی قبضه لسان ثور چچکی بر قبضه بلادر معجونی سفوفی
اون التی درهم لسان ثور صویی دیونیقه صویی واخلامور چچکی صویی هر برندن
یوز درهم حسامه صویی اللی درهم شراب ریقیسی یوز اللی درهم مجموعنی بر [illegible]
قاب ایچنه قیوب برآی کامل دوره. بعده انبیق ایله تقطیر ایده لر. دماغک
صوق مرضلرینه نظیری اولمیان دوادر. مترجم فقیر درکه عرقدن احتراز
ایدن کمسنه ایچون تو صو تقطیر اولندقده عرقه بدل دارچین صویی وضع اولنسه

بنه ذکر اولنان فائده حاصل اولور و دخی صوق باش اغریسنه مناسب اولان
شربتلر ساده قره باش شربتی و مدبر قره باش شربتی و فاوانیا شرابی و تونیقه
شرابی و یاربوز شرابی و اوغل اوتی شرابی و بتریه بالی و بلادر بالی بونلردر و بو دوالرك
مجموعی دماغ مرضلرینه و سکر مرضلرینه نافعدر لکن اکر صداع علت بیله نزله اولورسه
اول وقت قبضیتی اولان دوالر ضم اولنمق کرکدر و مربالردن دخی مناسب
اولان تونیقه مرباسی و مرزنجوش مرباسی و فاوانیا مرباسی و قره باش مرباسی و قرنفل
بستانی مرباسی و اوغل اوتی مرباسی و جوز بوا مرباسی و کابلی مرباسی و جوز روحی مرباسی
و اغاج قاونی قبوغی مرباسی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایدهلر نافعدر و سکرباتدن
دخی انیسون و رازیانه تخمی و قرنفل و دارچین و کشنیج و کراویا شکرلمهلری مناسبدر
و سفوفلردن دوا عنبر سفوفی و دوا مسک سفوفی و ارماتیقو سفوفی و جوارش
عود و جوارش انیسون سفوفلری قنغیسی اولورسه استعمال ایدهلر و بو سفوف
دخی غایت نافعدر صفتی بودر وج اوچ درهم قره باش چچکی و کشنیج و دارچین
هر برندن ایکی درهم رازیانه و سیسالیوس هر برندن بربچق درهم مرجان
و جوز بوا و انیسون و فاوانیا و قاقله هر برندن بر درهم بتریه چچکی یارم درهم
مجموع اجزا مقداری شکر ایله سفوف ایدهلر سفوف آخر کتاب نوش طبیبک
مختاریدر و مجربدر جوز بوا و بسباسه و زنجبیل و قرنفل و خولنجان و انیسون
و رازیانه و سعد و کراویا و اق کونلك و دیش اوتی و دارچین هر برندن
ایکی درهم التی درهم شکر ایله سفوف ایدهلر و بو سفوف دخی جمیع صوق
باش علتلرینه نافعدر و دماغده اولان رطوبتی قورودوب نزله مبتلالرینک
نزلهسنی منع ایدر صفتی بودر ایرسا درت درهم زنجبیل و خولنجان و مرزنجوش
و وج و کهربا هر برندن یارم درهم دارفلفل ثلث درهم مجموع اجزا مقداری
اق شکر ایله سفوف ایدهلر و دخی صوق دماغه مناسب اولان معجونلردن
بلادر معجونی و مثرودیطوس و تریاق و وج معجونی و جندبیدستر معجونی و قرنفل
معجونی و قرص کهربا و قرص انیسون و قرص غالیه و جوارشلردن جوارش
دهن اسپیکو و جوارش دهن قرنفل و جوارش دهن انیسون مناسبدر
و جالینوس درکه تحقیق مراد جمیع بدنی قوردرمق اولسه واجب اولان دوانی
علی الریق استعمال ایتمکدر زیرا علی الریق استعمال اولنان دوانک علتی جمیع
بدنه نفوذ ایدر اما انجق باشی قوردرمق مراد ایلسک واجب اولان طعامدن
صکره استعمال ایتمکدر زیرا طعامدن صکره استعمال اولنان دوا اثر معدهده

دروب بخاری دماغه صعود ایدر و دماغی قوردرر و خارجدن استعمال اولنان مرکب
دوالری و نطوللری دخی لایق اولنور حرارتی قوی دوالردن ایتمیهلر و استعمالی دخی
علی الریق اولمقدر که طعامک بخارینی باشه جذب ایتمیه صفت نطول خراما و بابونج
هر برندن بر قبضه دفنه یپراغی و زوفا و تونیقه و مرزنجوش هر برندن ایکی قبضه
کفایت مقداری صو ایله قینادوب باشه نطول ایتمیهلر صفت نطول آخر صالویا
و مرزنجوش و بتریه و دفنه یپراغی و بابادیه و اکلیل ملک و خراما و قره باش هر برندن
یارم قبضه تونیقه بربچق قبضه بونلری صو ایله قیناتدوب باشه نطول ایدهلر یاخود
بر سوکری یا برزی باتوب باشه ضماد ایدهلر و دخی دهنلردن مناسب اولان
دهن سنداب و دهن ناردین که سنبل هندی یاغیدر و دهن قسط و دهن مرزنجوش
و دهن جندبیدستر و دهن آجر که کرمید یاغیدر و دهن خراما و دهن ایرسا
و دهن غیاقو که سغبر اغاجی یاغیدر و دهن جوز بوا و دهن بلسان بونلردن قنغیسی
اولورسه استعمال ایدهلر و بو دهن دخی دماغه قوت ویروب صداعی ازاله ایدر
صفتی بودر قره باش چچکی خراما و صالویا و بتریه و مرزنجوش و تونیقه و دفنه یپراغی
و مارصمه و زوفا هر برندن نصف قبضه فاوانیا و رازیانج هر برندن سکز درهم
وج و قرنفل هر برندن ایکی درهم ترمنتی بوز درهم آق کونلك اون ایکی درهم اصطرک
سکز درهم عود درت درهم جوز بوا سکز درهم کبابه و خولنجان هر برندن درت
درهم دارچین و کراویا هر برندن التی درهم زعفران بربچق درهم مسک و عنبر
هر برندن ثلث درهم بو اجزالری اوفقلیوب اوچیوز درهم شراب رقیقی ایله
اصلدهلر و راتینهیه قیوب سکز کون دوره بعده تقطیر ایدهلر ابتدا بو صو
تقطیر اولنور بعده صو ایله بیله دهن تقطیر اولنور بو منوال اوزره تقطیر اولنك
لونی متغیر اولنجه تقطیر ایدهلر و دهنی صودن آیروب حفظ ایدهلر کرك بو صو
و کرك دهن صوقدن اولان باش علتلرینه داخلدن ایچمکله و خارجدن
سورمکله نافعدر و دخی بو علته مناسب اولان مرهملردن مرطیاطو مرهمی
و دارغون مرهمی مناسبدر و بو مرهم دخی زیاده سیله فائده ایدر صفتی بودر
سعد یاغی و سنبل یاغی هر برندن درت درهم جوز بوا یاغی یارم درهم قرنفل
ثلث درهم بر مقدار بالموعی ایله قیروطی ایدوب باشه طلا ایدهلر و اگر زیاده
تسخینه محتاج اولورسه حرارتی قوی دوالر وضع ایدهلر مثلا غلیبند و فرفیون
و تریاق و مثرودیطوس و صاعد شراب کبی صفت ضماد آجی بقله اوتی و لوبی
تخمی اوتی هر برندن سکز درهم مسحوق دفنه یپراغی درت درهم بونلری بال صو ایله

قینادوب بر مقدار دهن ارسا و دهن مرزنجوش قاتشدروب ضماد ایده لر
و بو ضماد دخی جمیع صوقدن اولان باش اغریسنه کرک مادی اولسون و کرک ساذج
اولسون نافعدر باشی قزدیروب قوت ویرر صفتی بودر صمغ عرعر و اصطرک و کندر
هر بریندن بر درهم خرء الحمام اون التی درهم شونیز بر درهم جوزبوا و قرنفل هر بریندن
ثلث درهم سنبل هندی یاغی و بالمومی و زرنشتی هر بریندن کفایت مقداری اوله
صفة ضماد آخر دقیق ترمس و نمام و اسطوخودوس و مرزنجوش هر بریندن ایکی درهم
تقامقا بریحق درهم کفایت مقداری شمع و دهن ناردین ایله ضماد ایده لر
صفة ذرور ذرور دیو بر مقدار دوایی سحق ایدوب عضوه اکمکه درلر و بو ذروری
باشی تراش ایتدکدنصکره باشه اکرلر دماغه قوت ویروب رطوبتی تخفیف ایدر
و نوازلی منع ایدر صفتی بودر جوزبوا و مرزنجوش و قرنفل هر بریندن بر درهم قره باش
و بتریه و عود هر بریندن ثلث درهم مسک و عنبر هر بریندن اوج حبه صفة ذرور آخر
جوزبوا و قرنفل و قرفه هر بریندن بر درهم اغج قاوی قبوغی یارم درهم عود ثلث درهم
مناسب اولان بو ذروری باشه اکرزدن مقدم شراب روحی و یا دماغه قوت ویریجی
بعضی صولر یاخود بعضی دهنلر طلا ایدوب بعده اکه لر که نفوذی زیاده اولوب باشی
قزدیروب قوت ویرر صفة ذرور آخر بابادیه چچکی و تونیقه و رعی الحمام و بلین و کل
قروسی و قره باش هر بریندن قبضه لطیفه صمغ العرعر درت درهم سنامکی و قرفه هر بریندن
یارم درهم عود اوج درهم عنبر بر مقدار مجموعی سحق اولنوب باشه اکرلر یاخود بر بزه
قیوب اولیجه قویه لر صفة کماد فرنیلیوس طبیبک مختاریدر کونلک بر درهم مرزنجوش
و بتریه و تونیقه هر بریندن اوج درهم قره باش بر درهم جوزبوا و قرنفل هر بریندن ثلثان
درهم خزاما و کهربا هر بریندن یارم درهم آدکی کبی بونی دخی کماد ایده لر صفة کماد آخر
مرزنجوش و نمام و بادرنجبویه و بتریه و قره باش و خزاما هر بریندن یارم قبضه اغاج
قاوی قبوغی و قرفه هر بریندن اوج درهم کبابه و قرنفل و جوزبوا هر بریندن نصف
درهم تو دخی اولکی کبی کماد اولنه و بو صابون ایله باشنی کابجه غسل ایده لر صفتی بودر
طرابلوس صابونی اون التی درهم لادن و اصطرک و عود و کندر و قرنفل
و اربه هر بریندن بر درهم و کابجه بر مقدار مسک ایله عنبر دخی ضم اولنور دخی
اعلا اولور و بو بخور ایله دخی کابجه توتوسی ویروب دماغه چکه لر باشی قزدیروب
قوت ویرر و غمی ییدر صفتی بودر اصطرک و عسلبند و لادن هر بریندن ایکی
درهم صمغ عرعر و آق کونلک هر بریندن بر درهم حب العرعر ایکی درهم کفایت مقداری
کلابه محلول کثیرا العابیله یوغروب قرص ایده لر تعنی منغر بخور ایده لر صفة بخور آخر

ضرمشق صمغی و آق کونلک و حب عرعر هر بریندن بر درهم جوزبوا و قرنفل و اصطرک
هر بریندن ثلثان درهم قاورلمش چورک اوتی یارم درهم قرص غالیه ثلث
درهم کفایت مقداری دلیش اوتی صویله حل اولمش کفایت مقداری لادن
و مصطکی ایله یوغروب قرص ایده لر صفة بخور آخر سالوبا و مرزنجوش و بتریه
و قرنفل و دارچین هر بریندن بر درهم دفنه یپراغی یارم درهم عود ثلث درهم
آق کونلک بریحق درهم قرص غالیه ثلث درهم بونلری دخی رسم اوزره قرص
دوزه لر و دخی بو علته قوقلمسی مناسب اولان دهن اسپیکو و دهن قرنفل
و دهن جوزبوا کبی دهنلردر و بو شمامه دخی صوق باش اغریسنه غایت
نافعدر صفتی بودر لادن ایکی درهم اصطرک درت درهم جوزبوا ثلثان درهم
کل یارم درهم دارچین و عود هر بریندن سدس درهم زباد و مسک
هر بریندن درت حبه دک عنبر ایکی حبه دک دهن قرنفل بش قطره کلابه
محلول کثیرا العابیله یوغروب مجموعنی بر یره طوب ایدوب قوقلیه لر صفة
شمامه اخری عسلبند و قره کونلک یاغی هر بریندن ایکی درهم دارچین و عود
هر بریندن یارم درهم جوزبوا یاغی ثلثان درهم دهن قرنفل درت قطره
مسک و عنبر هر بریندن اوج حبه دک کفایت مقداری لادن ایله شمامه ایده لر
و دخی اغزده چکنمک ایله باشی قزدران دوا کبابه و جوزبوا و قرنفل و دارچین
و عاقرقرحا و قاقله و زنجبیل بونلردن قنغیسی اولورسه اغزده چکنمک ایله باشی
قزدرر و قولغه زباد و سیدف یاغی طاملتمق دخی باشی قزدروب فایده ایدر و کابجه
بو بابده ذکر اولنان نباتاتدن بر مقدار قینادوب صویی ایله الرینی و ایاقلرینی
ییقیه لر و علیلی دائما اسی یرده اوتوردوب صوق هوا طوقنمقدن و قارلی صوق
ایچورمدن احتراز ایده لر و غداسنه دارچین و قرنفل و بویله کبی افاویه قاته
قویه لر و یدوکی دائما تورجق و کنج قیون اتی و تکلک اتی و چیل قوشی اتی اوله
و شراب ایچر مقوله سی ایسه ایچدوکی رقیق و بیاض شراب اوله و یاخود مقدم ذکر
اولنان نبیذلردن ایچه لر **فصل** بو فصل سوء مزاج رطبدن اولان باش
اغریسی بیاننده در بونک دخی سببی اکثریا رطوبتلی یرلرده و دریا کنارنده اوتورمقدن
و یغمورلر چوق یغمقدن و آی آیدنلغنده تحت السما اویومقدن و چوق چوق اویومقدن
و رطب غذالر استعمال ایتمکدن اولور و اکثریا بو کونه باش اغریسی دماغی رطب
اولنلره عارض اولور و اکثریا نزله یه مبتلا اولورلر **العلامات** علامتی بودر که
چهره سی لبن یعنی یموشق اولوب اغزی دقولغی و کوزی یاشلی اولور و حس و حرکتی

سست اولوب اونوتقان اولور و مجفف شیلردن خطا ایدوب مرطب شیلردن منتضرر اولور **العلاج** اگر سوء مزاج رطب برودت ایله اولورسه که اکثریا بویله اولور اول وقت صداع حارده ذکر ایتدیکمز حرارته مقارن اولان مجففات ایله علاج ایده لر و اگر حرارت ایله اولورسه که کاهیجه بویله اولور اول وقت مناسب اولان بودرکه برودته مائل مجففات اختیار اولنه مثلا کل و اهلیلجات و مرجانه وکیک بورنوزی و زرد و نبطافلین و طور مبتلا و مرسین تخمی و سرو قوزلغی کبی دوا ایله صداع حارک دوالری تعدیل اولنه و لایق اولان بودرکه رائحه سی قوی شیلردن احتراز ایده لرکه بخاری دماغه جذب ایدوب ثقل زیاده اولمیه و بو علتده بیغمبر اغاجی طبیخی و صاصفراز و چوب چینی طبیخی غایت نافعدر باشه قوت ویروب رطوبتی تخفیف ایدر و بعضی اطبا دیدیلرکه طور منتلا ایله نبطافلینی قینادوب ایچمک بیغمبر اغاجی مقامنه قائم اولور خصوصا که سوء مزاج رطب ایله حرارت دخی اوله و معجونلردن بو علته مناسب اولان معجون جندبیدستر و دوا عنبر و ارمانیقو و تریاق و مثرودیطوس و معجون بلادر قنغیسی اولورسه استعمال اتمک نافعدر و خارجدن دخی سوء مزاج بارده ذکر ایتدیکمز ضمادلری و طلالری وضع ایده لر و انبر اتوریا و مرسین یپراغی و رعاد هر برندن برابر شراب ایله قیشدروب باشه یاقو ایده لر یاخود بتونیقه و مرزنجوش و کل دیار بوز هر برندن بر قبضه یبان حاوجی تخمی درت درهم طوبلق ایکی درهم قهوه قبضه لطیفه بونلری کول صویله قینادوب باشی غسل ایده لر و مرسین یپراغیله قینادلمش کول صوی ایله باشی ییقمق غایت نافعدر و جالینوس درکه سمو کلو بوجکنی قابیله بر مقدار حرصافی و زعفران ایله سحق ایدوب باشه یاقو ایلیه لر باشده اولان رطوبتی کیده روب باشه قوت ویرر و بو قوزوری دخی باشه اکمک غایت نافعدر صفتی بودر قره باش و بتونیقه و مرزنجوش و عود و قرنفل و جوزبوا هر برندن برنجق درهم مسک و عنبر هر برندن اوچ حبه صفته ذرور لکز صمغ عرعر و تکامکا هر برندن بر درهم کل و کونلک و افاج قاوتی قبوغی و قرنفل و مصطکی و آق صندل و قزل صندل هر برندن یارم درهم مجموعی اینجه سحق اولنوب باشه اکه لر یاخود باشه مسعتر سائله سوروب اوزرینه اکه لر یاخود بر مقدار لادن ایله یاقو ایلیه لر صفته ذرور لکز بتونیقه مرزنجوش و کل و صعتر و قرنفل و جوزبوا و سرو قوزلغی هر برندن یارم درهم صمغ العرعر و تکامکا و کندر و مصطکی هر برندن بر درهم مجموعی سحق اولنوب بر طوربه ایله باشه کاه ایده لر یاخود

لادن ایله یاقو ایده و اگر حرارت اولورسه کل و مرسین تخمی و صندل و مرجان کفایت ایدر و بر مقدار طاریلی و طوزی قزدروب طوربه ایله باشه قومق دخی رطوبتی تخفیف ایدر حاصلی بو علته لایق اولان مجففاته مائل تدبیر اتمکدر و صلیلی رطوبتلی یرلرده و یکی بنا اولنمش اولرده و صولر کنارنده اوتورمقدن احتراز ایده لر و طعاملردن قوزی اتی و بالق و سود یمکدن اجتناب ایده لر سیدوکی کلک و کوکرجین کبی قوش اتی اوله و صورینه ایچدوکی صاصفراز طبیخی و بیغمبر اغاجی طبیخی اوله و اویقوسی از اولوب چوق حرکت ایتدوره لر **فصل** بو فصل بالکز سوء مزاج یابسدن اولان باش اغریسی بیاننده در که بونک سببی سوء مزاج حارک سببلری کبی اکثریا کونشده کزمکدن و حمامده چوق اکلنمکدن و آتش یاننده چوق اوتورمقدن و یابس غذالر و دوالر یمکدن و کثرت اسهالدن و قیء دن و سیلان دمدن و چوق ترلمکدن و جماعدن و غمدن و قورقمقدن و اینجه فکرلو کتاب مطالعه سندن و جرکتدن اولور علامتی بودرکه باشی و یوزینک دریسی خشن اولمقدر و کوزی نوداغزی قوری اولمقدر و اویقوسی از اولوب مرطب شیلرله انتفاع و مجفف شیلردن متضرر اولمقدر و ذکر اولنان سببلرین بری تقدم اتمکدر **العلاج** سببی ندن اولمش ایسه آنی کیدرمکدر و حرارت و برودتده معتدل اولان مرطب دوالر ایله مزاجنی تعدیل اتمکدر مثلا لسان ثور و مارول و ابه کومجی و بنفشه و نیلوفر و زور بارده و خشخاش تخمی و صورتقه کبی دوالر ایله مزاجی تعدیل اولنه و طشره دن استعمال اولنان دوالر صغر اچلکنک ایلکی و تازه نره یاغی و طتلو بادم یاغی و قوچک آق جکری و خطمی لعابی و ابه کومجی و طاوغک ایچ یاغی کبی دوالردر و شربتلردن بنفشه شربتی و لسان ثور شربتی و نیلوفر شربتی و خشخاش شربتی ایچمک و بونلرین مربالرینی استعمال اتمک و مقطر صولرینی ایچمک نافعدر و بو مستحلبی دخی ایچمک غایت نافعدر طتلو بادم اون ایکی درهم زور بارده هر برندن بر درهم واق خشخاش تخمی بربچق درهم ابه صوینی الی درهم لسان ثور صوینی یکرمی بش درهم بونلرین مستحلبنی آلوب کفایت مقداری بنفشه شربتی ایله استعمال ایده لر و معجونلردن بار دالخو معجونی و کثیرا معجونی ییمک مناسبدر و باشنی ابه کومجی و خطمی و مارول طبیخی ایله کاهیجه ییقیه لر بعده بنفشه یاغی و بادم یاغی و قز سودی هر برندن التی درهم مارول عصاره سی اوچ اوچ درهم بونلره برزی باتروب باشه قویه لر صفته طلا رای آق خشخاش تخمی التی درهم مارول تخمی و قنبق جکردکی هر برندن اوچ درهم بنفشه صویله

بونلرین مستحلبنی آلوب سکز درهم بزرقطونا لعابیله قرشدیره لر ودیابشه سوره لر
وگاهیجه بونطولی قیناتوب باشه دوکه لر صفتی بودر خطمی کوکی سکز درهم خطمی براغی
وابه کومجی وبنفشه ودماروله هر برندن برقبضه بنفشه ونیلوفر ولسان ثور چچکی وبابونج هر برندن
قبضه لطیفه کتان تخمی درت درهم آق خشخاش تخمی التی درهم بونلری کفایت مقداری
صوایله قیناتوب وسوزوب باشنه دوکه لر وقد دهنلردن بنفشه یاغی ونیلوفر
یاغی وطتلو بادم یاغی وصوصام یاغی وگل یاغی بونلردن قنقیسی اولورسه باشنه
وبورننه وقولقنه وکوکسنه ومقعدک اطرافنه وطبانلری التنه سوره لر وبو مرهم دخی
غایت نافعدر صفتی بودر کتان تخمی لعابی وبزرقطونا لعابی وبوی تخمی لعابی هر برندن
سکز درهم تره یاغی اون ایکی درهم صغر انجکنک ایلکی اون التی درهم کفایت مقداری
بالموم ایله بونلری ملایمجه قیروطی ایدوب ذکر اولنان موضعلره سوره لر والقلرینی
ذکر اولنان حشایش مرطبه نک طبیخی ایله غسل ایده لر وعلیلی مرطب یرلرده وصولر
کنارنده اجلاس ایده لر وغذالردن نیمبرشت یمرطه وسمز طاوق وبوزاغی اتی
وقوزی اتی واوغلاق اتی یمک غایت نافعدر بدنی ترطیب ایدوب سمردر وبقوللردن
دخی مارول وابه کومجی وملوحیا وقبق ولسان ثور کبیلری استعمال ایده لر ومیوه لردن
قرواوزم وبادم وارپک یمک مناسبدر واگر مقوله سی ایسه رقیق وبیاض شراب
شراب الجوره لر ودمار شعیر وعرق سوس طبیخی وبنفشه جلابی دخی ایچمک نافعدر
وبو علته حرکتدن وغضبدن ومحزون اولمدن غایت احتراز ایده لر ومناسب
اولان ایشی وکوچی ترک ایدوب راحت اولمقدر وآب وهواسی معتدل حمامه
گیرمکدر وبو محله گلنجه ذکر ایتدکمز باشده اولان سوء مزاج ساذجک علاجلریدر بونلر
معلوم اولدقده طبیب اولان سوء مزاج مادینک دخی علاجنی استخراج ایدوب
ماده سنی استفراغ ایتدکدن صکره مقتضای حاله مناسب اولنلر ایله عمل ایلیه لر

فصل بو فصل مطلقا سوء مزاج مادیدن اولان صداعلر بیاننده در معلوم
اولکه صداعه سبب اولان ماده یا انجق باشده حاصل اولور یاخود اعضالرین
بعضیسندن باشه مرتفع اولور دماغده ماده نک حاصل اولمسی دماغک یا هضمه سی
یاخود دافعه سی ضعیف اولدوغندندر یاخود ماده وفضلاتک متحلل اولمق
مجاری ومساماتی منسد اولدوغندندر وبعضی اعضانک مشارکتی ایله اولمسی
هضم اولمک یاخود هضم ثانینک ضعفندن یاخود اعضاء رئیسه که دماغ وقلب
وقره جکردر بونلرین ضعفندن اولور وقتی باشه سوء مزاجدن یا بک حار غمدن
یاخود برالمدن ضعف عارض اولسه موادی قبول ایدوب کندویه جذب ایدر

ودخی اقسی معتاد اولان شیلرک احتباسندن دخی اولور مثلا حیض قانی
کسلمسی گبی وبعضی مرضلرده مشارکت طریقیله باش اغریسی عارض اولدوغی
کثیردر وقمرک باشه مناسبتی اولدوغندن قمرک نوری زیاده اولدقجه دماغک
رطوبتی زیاده ونقصان اولدقجه اول دخی نقصان اولوب بونلردن خراجه خصوصا
سوء مزاجه مستعد اولنلک مزاجنه بر تغیر گلمکله بو دخی صداعه سبب اولور

ویا سورقانی ویورسون قانی صح

العلامات مطلقا ماده یه دلالت ایلین علامتلر بودرکه جالینوس میامیز
نام کتابنده درکه بو علامتلری بلمکله برقاچ اموری بلمک لازمدر بری بودرکه
اغری ثابت اولوب قرارداده اولورسه معلوم اولورکه ماده انجق باشدندر
واگر وجع گاه شدید وگاه خفیف وگاهیجه منقطع اولورسه معلوم اولورکه ماده
نفس باشدن اولمیوب بعضی عضوک اشتراکیله اولور وبری دخی بودرکه بعضی
عضوده آفت حس اولنورسه معلوم اولورکه ماده اول عضوک اشتراکندن
حاصل اولمشدر واگر آفت حس اولنمز ایسه ماده باشدندر ودماغده متولد اولان
ماده صداعینک سببی یا دماغک ضعف هضمیدر یاخود دماغک مجرالرنده سده
ویا قوت دافعه سی ضعیف ویاخود باشده سوء مزاج اولدوغندن جذب
ایتمیدر واکثریا باشه مشارکتی اولان عضولر معده وقلب وکبد ورحم بونلردر
وگاهیجه عضودن آفت زائل اولوب صداع باقی قالور حمیاتده اولدوغی گبی که
نوبت زائل اولدقده هنوز دخی صداع زائل اولماز وباشه مرتفع اولان ماده لر
یا جمیع بدنندر حارلرده اولدوغی گبی یاخود بدنک قاندن ویا خلطلردن
ممتلی اولدوغندندر ویاخود مخصوص بر عضودندر اکثریا معده نک ورحمک
اشتراکیله اولور وگاهیجه کبد وطحال واق جکر ورحم وکلی ومثانه وامعا
بونلرک اشتراکیله دخی اولور وبو عضولرین اشتراکیله اولمسی عروق وشراینک
وسکرلرین یوللرندن وکرلیجه مساماتدن صعود ایتمکیله اولور انکیچون استاد
ابقراط بدنی قزغنه وباشی اوجاغه تشبیه ایتمشدرکه قزغنده یانان اودونک
توتونی اوجاقدن چیقدوغی گبی کذلک بدنده اولنلک دخی بخاری باشه صعود ایدر
وجمیع بدندن واصل اولانی باش قبول ایدر وباشده اولان ماده یا باشک
مجرالرنده اولوب مزاجنی تغییر ایدر یاخود مجرالردن چیقوب باشه منصب
اولمغله اورام احداث ایدر ابتدا سوء مزاج مادی بیان ایلیه لم بعده باشده
اولان ورملری بیانه شروع ایده لم العلامات باشده اولان سوء مزاج مادینک
علامتلری بودرکه اگر ماده ذات قوامک غیر اولوب یعنی بخاریت وریحیت

بخاری قبول ایدوب موادی
کندویه صح

اولورسه باشده اولان وجع بعضی وقتده بر طرفدن بر طرفه نقل ایتمکدر ودوتق
کورلدوسی وچکلمسی وکاهیجه باش دونمه سی عارض اولمقدر ودر یحلی شیلر
تناولنده نقصان اولمقدر واکر ماده ذات قوام اولوب یعنی اخلاط اربعه دن
بری اولورسه وجع ثابت اولوب بر طرفه انتقال ایتمکدر بو دخی معلوم اولکه بلغم ایله
سودا بارد وثقیل اولدوغندن اوتوری اکثریا باشده تولد ایدر اما دم ایله صفرا
باشه اسفلدن صعود ایدر **العلاج** ماذی اولان باش اغریسنه علاج کلی بودرکه
اولا علتی موجبه اولان ماده دن بدنی تنقیه ایدوب بعده مزاجی تعدیل ایتمکدر لکن
بدنک تنقیه سنی دماغک تنقیه سی اوزرینه تقدیم ایده لر واکر بدن پاک اولوب ماده
انجق باشده اولورسه ینه طبیعتی حقنه لینه ایله تلیین ایدوب بعده باشده اولانه
مباشرت ایده لر واکر صداع عضو مخصوصک مشارکتیله اولمش ایسه اول
اول عضوی پاک ایدوب بعده قوت ویروب مزاجنی تعدیل ایتدکدن صکره
دماغی تنقیه ایدوب دقوت ویروب مزاجنی تعدیله مباشرت ایده لر واستفراغ
اولنمده یعنی بدنی اخلاطدن پاک ایتمده نضج وتلیین وتعدیله مراعات اولنه دخی
قانون وقاعده معلوم اولمغله بز انجق سو مزاج مادینک علاجنی تفصیلا ذکره
شروع ایدوب اول مشارکتیله اولان سو مزاج مادینک علاجیله ابتدا ایده لم
فصل بو فصل بر عضوک اشتراکیله اولان سو مزاج مادینک علامتلری
وعلاجلری بیاننده در معلوم اولکه بدندن دماغه صعود ایدن شئ یا معده نک
اشتراکیله اولور یاخود بر غیری عضوک اشتراکیله اولور اکر معده نک اشتراکیله
اولورسه معده دن ابخره وریاحک دماغه واصل اولمسی مجری واسطه سیله
یاخود عصب دماغی که ارباب تشریح قتنده یدی زوجدر اول عصبدن
زوج سادس تعبیر اولنان عصب واسطه سیله اولور واطبادن بر طائفه
دیدیلرکه کاهیجه معده ده باب تسمیه اولنان عروقک جذبی واسطه سیله اولوب
بعده معده دن دماغه واصل اولور دیدیلر سببی بودر که معده طعامدن ممتلی
اولدوغندن یاخود طعام فاسد اولدوغندن یاخود معده ده بر رداء خلط
تولد ایتدیکندن یاخود بر آخر عضودن معده یه شئ منصب اولدوغندن
ویاخود داخلدن ویا خارجدن بر سمیتلی ماده اصابت ایتدوکندن اولور
واکر امعانک یعنی بغرسقلرک اشتراکیله اولورسه سببی بودر که بغرسقلرده
صوغلجان اولدوغندن یاخود ثفلک احتباسندن یعنی طبیعتک قبضندن
ویاخود بر رداء خلطدن ناشی فاسد بخار دماغه صعود ایتدوکندن اولور واکر طحالک

استعمال ایندکده مشتد اولوب ریاحی تحلیل
ایدیجی شیلر صحـ

اشتراکیله اولورسه طحاله متصل شریان کبیردن دماغه واصل اولور واکر کلینک
اشتراکیله اولورسه عروقک وشریانلرین توسطی ایله اولور واکر آق جکرک
اشتراکیله اولورسه نتکم قروح ریه ده اولدوغی کبی اول دقت قصبه ریه نک
توسطی ایله صعود ایدر واکر رحمک اشتراکیله اولورسه دماغه مشارک اولان
مجرالرین توسطی ایله صعود ایدر معلوم اولکه عضوک اشتراکیله صعود ایدن شئ
جکر طمرلری ویورک طمرلری وسائر مجرالر واسطه سیله صعود ایدرسه باش اغریسی
حاصل اولور اما اکر اعصابدن یعنی سکرلردن ونخاعدن یعنی حردار ایلکـ
مجراسندن صعود ایدرسه صرع وسکته کبی مرضلر حاصل اولور **العلامات**
معده نک اشتراکیله اولان باش اغریسنک علامتی کوکل بولنمق وهضم ضعیف
اولمق واکثی اکثی ککرمک اکر صفرادن اولمش ایسه آجلقده شدید اولمقدر وکاهیجه
کوز قرارمه سی وقوصمق عارض اولمقدر واغزی آجی اولمقدر واکر بلغم وسودا کبی
غلیظ خلطلردن اولورسه طوق قارننه اغری زیاده اولمقدر وهضم ضعیف اولوب
اکثی ککرمک ویل چقمق وقارنده قورولدو اولمق ویا بشه غلیظ بخار چقدوغندن
باش ثقیل اولمقدر نتکم باش اودونی آتشه قودقده توتونی چقدوغی کبی
وآج قارننه اغریسی خفیف اولمقدر وکاهیجه بو عرضلر معده ده باشدن نازله
منصب اولدوغندن دخی اولور لکن بونک علامتی اول دماغده افت
ظهور ایدوب صکره معده ده اولمقدر واکر باش اغریسی بغرسقلرده صوغلجان
اولوب اندن بر رداء بخار صعود ایتدیکندن اولورسه علامتی صوغلجان
علامتلری اولمقدر نتکم محلنده بیان اولنور واکر طبیعتک قبضندن اولورسه
علامتی ظاهردر واکر رحمک اشتراکیله اولورسه علامتی احتباس حیض کبی
یاخود رحمده ورم اولمق کبی وبونلرین غیری رحمده مقدم بر افت اولمقدر
واکر کبدک یعنی قره جکرک اشتراکیله اولورسه اغری باشک صاغ جانبنه
میللی اولمقدر واغزدن وبورندن چقان شیلر طوزلو وحدتلی اولمقدر
واکر طحالک اشتراکیله اولورسه اغری صول جانبه میللی اولوب طعامدن صکره
شدید اولمقدر واکر قلبک اشتراکیله اولورسه قان غلبه لکی علامتلری اولوب
یوزی وکوزی قزرمقدر وشقیقه لرده اولان طمرلر یک یک اطمقدر واکر
بونلردن غیری سائر اعضالرین اشتراکیله اولورسه علامتی اول عضوده مقدم
آفت اولمقدر **العلاج** اولا بدنی غالب اولان خلطدن پاک ایدوب
بعده عضوه قوت ویروب مزاجنی تعدیل ایده لر مکر که باش اغریسنده مقدم

بحران واقع اولمش اوله اول وقت تنقیه مناسب دکلدر، واکر دماغه صعود
ایدن بخارک حدتندن ناشی باشده بر ایراز علتک حصولندن خوف اولنورسه
اول وقت باشه بعضی رادع دوالر قونمده باس یوقدر، وصداعک مبدائی
اولان یعنی باش اغرسنه سبب اولان عضوک علاجیله ابتدا اولنمق لازمدر،
اکر اول عضوک علاجی سهل اولمیوب باشه زحمت ویرمدن خوف اولنور ایسه
عکس ماده ایتمده باس یوقدر، مثلا فصده تحمل وار ایسه قان آله لر یاخود ساقلرنه
حجامت ایده لر، یاخود باسوری وار ایسه مقعده سولک قویه لر، ویاخود اغری
صاغ جانبده ایسه صاغ قولدن، واکر صول جانبده ایسه صول قولدن بارقی
آچوب اشلده لر، بعده باشده اولان ماده یی دفع ایدوب باشه قوت ویرمکچون
قیه قوروغی وعصی الراعی وسرکه کبی رادع دوالری کل یاغیله ومرسین یاغیله
قشدیروب قویه لر، وانتها والخطاط وقتلرنده مقدم بیان اولنان محلل
شیلرله قشدیروب قویه لر، وجمیع بدنک مشارکتی ایله اولان باش
اغریسنکه اکثریا حارده اولور، انک علاجی حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین ایتمکدر،
وقان المقدر، وطبانلری التنه طوز ایله توربو سحق ایدوب توتمق یاخود طوز
ایله خمیر ایله بر مقدار سدفی قشدیروب قومق غایت نافعدر، ودماروال صوبی
وکل صوبی ایله یاخود کل یاغی وسرکه ایله یاخود نیلوفر یاغی ومرسین یاغی ایله برزی
اصلدوب باشنه قویه لر، وریباس ربی ایله یاخود اغاج قاونی اکشیسی ایله
کلبشکری قشدیروب استعمال ایده لر بخاری منع ایدوب راحت ویرر،
یاخود رمانین شرابی وبارد الخوز معجونی سفوفی استعمال ایتمک غایت نافعدر،
ومعده نک اشتراکیله اولان باش اغرسنده ابتدا حقنه لینه ایله احتقان ایدوب
بعده قوصدوریجی شیلر ویره لر، اکر صفرا غلبه سی وار ایسه قدرت حلوانسی ترنجبین
وکل شکری ایله صفرایی اسهال ایده لر، بعده کل شربتی ورمانین شربتی واغاج قاونی
اکشیسی شربتی کبی شربتلر ایله معده یه قوت ویره لر، واکر معده ده بلغم علامتی
وار ایسه مسهل کل بالی وایارج فیقرا ودیافنقو معجونی ایله بلغمی سوره لر، وریلکاری
داغیدیجی ومعده یه قوت ویریجی خولنجان معجونی وانیسون معجونی واغاج قاونی
قبوغی جوارشی ونعنا شرابی کبی تنفسی اولورسه استعمال ایده لر، وحب افادیا
وحب مصطکی استعمال ایتمک غایت نافعدر، هم معده ده اولان خلطی سورر
وهم معده یه قوت ویرر، وبو سفوف دخی بخاری منع ایدوب معده یه قوت ویرر
تنفعی بودر، سرکه ده اصلاح اولنمش کشنیج یکرمی درت درهم دارچین وانیسون

هر برندن درت درهم رازیانه تخمی بر بچق درهم کل قورسی بر درهم سرکه ده اصلانمش
وقورومش کمون وکراویا هر برندن یارم درهم مصطکی ثلث درهم مجموع اجزا
مقداری شکر ایله سفوف ایدوب طعامدن اول وطعامدن صکره
استعمال ایده لر، بو محله کلنجه ذکر ایتدیکمز بر عضوک اشتراکیله اولان باش
اغریسی علاجلریدرکه، سائر اعضانک اشتراکیله اولنک علاجی دخی بو سیاق
اوزره اولوب هر بر عضوک علاجلری محلنده ذکر اولنورا کوره عمل ایده لر،

فصل بو فصل بخاردن وریلردن حاصل اولان باش اغریسی بیاننده در
معلوم اولکه ابخره ورباح کاهیجه بدنده متولد اولور، وکاهیجه خارجدن بر سبب
ایله حاصل اولور، اما بدنده حاصل اولمسنک سببی ایکی امردن ناشیدر، اولکیسی
بدنده اولان حرارتک ضعیفدرکه ماده یه تخلخل ایدوب قبر تدره ضعفی سببیله
تحلیله قادر اولمدوغندن بخار حاصل اولور، ایکنجیسی بقله وبوکرلجه کبی منفخ یعنی
شیشیریجی غذالر تناولندن یاخود خلط سوداویدن وبلغمدن حاصل اولور،
بودخی معلوم اولکه اکثریا ریاحک تولدنه سبب لزوجتلی یعنی یاپشقن وبارد
خلطلردر، وابخره نک تولدنه سبب دم ایله صفرادر، وبونلرین هر بری یا نفس
دماغده سوء مزاج سببیله حاصل اولور، یاخود آخر عضوده حاصل اولوب
دماغه صعود ایدر، ودماغده حاصل اولان ابخره وریاحک تحریکنه سبب اغزدن
وبورندن صوق هوانک کرمسیدر، وآخر عضوده متولد اولنک تحریکنه
سبب غضب وحمام وچوق حرکت ومنفخ غذالردر، واما ریاح وابخره نک
خارجدن حاصل اولمسی جنوبی هوا یعنی لودوس روزکاری طوتمقدن ومردار قوقولرخ
ورطوبتلی یرلردن چقان بخارک مصادفه سندن ومتعفن اوتلر بتدوکی یرلرده
اوتورمدن وطور وصولرین تعفنندن وکارز قوقوسندن وکمر وکبریت
وزرنیخ وزفت قوقولرندن حاصل اولور، وکاهیجه مسک وکافور وبانه وزعفران
قوقلمدن دخی اولور **العلامات** بخاردن وریاحدن حاصل اولان باش اغریسنک
علامتی بودرکه مقدم دخی علامات کلیه ده بیان ایتدیکمز کبی اغری بریرده متمکن
اولمیوب بر طرفدن بر طرفه نقل ایتمکدر، وکاه شدید اولوب کاهیجه خفیف اولمقدر
وکوزلری قرارمق وشقیقه لرده اولان طمرلر یک اطمق وقولقی کورلدمک
وچکلمک وباش واکسه طمرلری طولو اولمقدر، وکاهیجه بو شلتلی باشی اغرین کسنه
صرع وسکته مثللی حالت عارض اولمقدر، وعضوک مشارکتیله اولان صداع
بخارینک علامتی قنغی عضوک اشتراکیله ایسه اول عضوده مقدم آفت اولمقدر،

مثلا حیض قانی کسلمک رحمک اشتراکنه وباسور قانی کسلمک امعانک اشتراکنه
ومعده فسادی معده نک اشتراکنه علامتدر، واکر بخار بلغمدن اولورسه علامتی
باش اغرلغی وکوز قرارمسی وچوق اویومق واغری برده متمکن اولمق وزمانی دخی
ممتد اولمقدر، واکر بخار صفرادن اولورسه علامتی باشی صنجمقدر، واغری شدید
اولوب کاهیجه انتقال ایتمکدر، واویقوسزلق عارض اولمقدر، واکر سودادن
اولورسه علامتی فکر ووسوسه وقرانقیلرده شیش اولمقدر، واکر دمدن اولورسه
حرارتی معتدل اولوب باشده وبدنده اغرلق اولمقدر العلاج اولا بدنی ودماغی
بخار حاصل اولان خلطلردن پاک ایدوب عضوه قوت ومزاجی تعدیل
ایتمکدر، وقان غلبه سی اولورسه ابتدا قان الدوره لر بعده مسهل ویره لر وحقنه
ایده لر بعده ریحلری وبخاری تحلیل ایدیجی عطوسلر وسعوطلر استعمال ایده لر
وریحلری داغتمق ایچون بابادیه وطورق اوتی وکمون وسدف ودفنه یپراغی
واکلیل ملک ورازیانج مثللی دوالر ایله باشه یاقو ایده لر وطاری بر مقدار
کمون وصعتر وطوز ایله قزدیروب باشه قومق غایت نافعدر، وخردل خوش
وبرنج وجندبیدستر قوقلیه لر، وبونلرین دهنلرینی دخی باشه سورمک وقولغه
طملتمق نافعدر، واکر دماغه صعود ایدن بخارک کثرتی اولورسه عکس ماده
ایچون کسکنجه احتقان ایده لر، وبو احتقان غایت نافعدر، صفتی بودر بر
فلکنی وبتونیقه هر برندن ایکی قبضه بابونج واکلیل ملک هر برندن بر قبضه
رازیانه تخمی وکمون وکراویا هر برندن ایکی درهم بونلری کفایت مقداری صو
ایله قینادوب یوزیکرمی درهم مقدارینه اون ایکی درهم معجون مبارک
ودیافینکون معجونی وایارج فیقرا هر برندن الکثیر درهم بابادیه یاغی وطورق
اوتی یاغی هر برندن سکز درهم بریره جمع ایدوب رسم اوزره احتقان ایده لر
واکر بخار صفرادن اولورسه صداع صفراویده ذکر ایده جکمز علاجلر ایله
علاج ایده لر وریباس ربی ایله کلشکر وکابلی هریاسنه بر مقدار مرجان
وروح زاج ونشدروب استعمال ایده لر واخلاطدن اولان باش
اغریلرینک هر بری محلنده قریبا ذکر اولنور، لکن بخاردن وریاحدن اولان
باش اغریلرینه واجب اولان انیسون وکراویا وکمون ودوقو وفیسالیوس
وجوز هندی وطورق اوتی وسدف وودج ودفنه تخمی وکبابه وحب الغار
وخولنجان کبی مناسب اولان دوالر ایله ریحلری وبخاری تحلیل ایدوب وتولدینه
منع ایتمکده اهتمام کرکدر، وجوارش کمون وجوارش انیسون وارماتیقو

ودوار مسک مُرّ وجوارش خولنجان کبی معجونلر یمک مناسبدر، زیرا بونلر
معده دن وبغرسقلردن غلیظ یللری داغیدر، وصفرادن اولانه لیمون
شربتی وقورق شربتی واقاج قاونی اکشیسی استعمال ایتمک نافعدر، واکر
بخار معده دن صعود ایدرسه مدبر کشنیج استعمال ایده لر وشیخ ابن سینا
وابن ماسویه خرنوب یاغنی استعمال ایدرلر واحتقانه قورلر زیاده نفعی واردر
وخارجدن هوا وبخار طوقنمدن اولورسه علاجی هوانی تعدیل وباشک سوء مزاجنه
راحت وررشیلر ایله تدبیر ایتمکدر، اکر دفع اولمزایسه احتقان ایده لر وسکنجبین
ایچوره لر، واکر سمیتلی معدنیاتک ونباتاتک وزهرناک حیواناتک بخارلرینی
استنشاقدن حاصل اولورسه جوز وسیر مساق ایله تریاق ورزنباد ویره لر،
ومنجر ومنفتح شیلردن احتراز ایده لر، وکونشده وحمامده وآتش یاننده وقارلی
صوق یرلرده وقتی روزکارلی یرلرده اوتورمدن احتراز ایده لر، ودخی طعام عقبنده
ایومدن وصو ایچمدن صقنه لر، وغذالرینه ریحلری داغیدوب وبخاری منع ایدیجی
شیلر قویه لر، وطبیعتلری لینت اوزره اولوب قبض اوزره اولمق مناسب
دکلدر فصل بو فصل قاندن اولان باش اغریسی بیاننده در، قانک طبیعتی
حار رطب اولمغله صداع دخی سوء مزاج حار رطب اولور، سببی قانک بدنده
مقداری کثیر، وکیفیتی ردی وفاسد اولوب دماغه صعود ایتمسیدر، وصعود
ایدنی دماغک قبول ایتمسنه سبب باشده بر حرارت یاخود بر وجع اولدوغندندر
ویاخود غضبدن وفکردن وچوق شراب ایچمدن دماغه ضعف طاری اولوب
کندویه توجه ایدنی قبوله سبب اولور، علامتی باشده اغرلق اولوب طمرلری طلو
اولمقدر، ویوزنده وکوزنده قرمزی یه مائل شیش اولمقدر، لکن بو علامتلر خارجدن
حمام وغضب وحرکت کبی بر سبب اولمادوغی وقتده در، وکاهیجه صداع ماده
بارده دن اولوب باشده بر وجعدن اولوری دم رقیق باشه جذب ایدر
بو تقدیرجه صداع مرکب ماده دن اولمش اولور، اکر باشده خالص دم صافی
اولورسه علامتی اویقو چوق اولمقدر، وکلمک وهذیان ایتمک وکوزنه قرمزی
خیالات کورنمکدر، واکر دم رقیق صفرا ایله قارشق اولورسه اویقوسزلق
عارض اولمقدر، وشریان طمرلری اتمقدر، ومطلقا دمدن اولان باش
اغریسنک علامتی اغری مقدم راسده یعنی باشک اوک طرفنده اولمقدر،
واکثریا کیجه ساعت طقوزده ایکی کشته اولوب کوندز ساعت اوچه دک ممتد
اولمقدر، وکاهیجه بورون قانمق عارض اولمقدر، وقاروره ده حمرت واغزدن

وبورندن چقان فضلاتک طعمی طتلو و قوامی معتدل اولمقدر ودخی علیلک سنندن
وفصلدن و عادتدن دخی معلوم اولور العلاج ماده یی آزالدوب جهت مخالفیه دوندرمکدر
ومزاجی تعدیل ایدوب عضوه قوت ویرمکدر و ابتدا حقنهٔ لینه ایدوب بعده مشترکدن
قان آلدرلر صکره اقتضا ایدرسه اغری جانبندن قیفالدن یعنی باش طمرندن قان آلدرلر
اگر اغری ایکی طرفده برابر اولورسه ایکی طرفک دخی قیفالندن قان المق مناسبدر
واگر سببی حیض قانک ویا باسور قانک کسلمه سندن اولمش ایسه آیقده باش
برمق طرفنده اولان صافن دیدکلری طمردن قان آلدرلر لکن اگر بدن ممتلی ایسه اول
مشترکدن یاخود جگر طمرندن الدروب صکره صافندن آلدرلر واگر قان المغه مانع
اولورسه مثلا سن کبی وخراجک نحافتی کبی یاخود حمل کبی اول وقت اکسه دن
بین الکتفین حجامت ادروب بعده ساقلردن حجامت ایده لر واگر حجامته دخی
مانع بولنور ایسه بازولرندن یا ساقلرندن بکجه باغلیه لر و ملطف اوتلری قینادوب صویله الترینی
وایاقلرینی ییقیه لر وحقنهٔ لینه ایله احتقان ایدوب بعده بر مقدار هلیلجات
وتمر هندی ایله گل مکرری ایچوره لر صفرایی اسهال ایدوب قانی صافی ایدر و باشه
رادع دوالر وضع ایده لر وشقیقه لره بخارک باشه صعودینی حبس ایدر مصطکی و
مرسین تخمی و مرجان و سکرلی بیراغی کبی حابس دوالر قویه لر وبو دوایی قوتمق غایت
نافعدر صفتی بودر کلارمنی ایکی درهم مصطکی بر درهم ایکی قرداش قانی نیم درهم
جلنار یارم درهم بونلری سحق ایدوب یمورطه آقیله یوغروب شقیقه لره یاقو ایده لر
اطبای متقدمین شقیقه لرده اولان شریان طمرندن ودل التنده اولان طمردن
قان المغی بو علتده جائز کورمشلردر لکن مخاطره دن خالی اولمدوغندن فی زماننا
ترک اولنمشدر وسنارتوس طبیب وبعض اطبای اسلامیون دخی شاه طمرلردن
قان آلمغی اجرا ایتمشلر لکن فائده سی قلیل اولوب مخاطره دن خالی دکلدر وبو علتده
قان آلمق ممکن اولمدوغی وقتده اولا صداع حارده ذکر ایتدیکمز رادع دوالری
باشه وضع ایده لر بعده بابادیه واکلیل ملک وخطمی وکتان تخمی وبوی تخمی کبی
محلل دوالر ایله قیشدروب باشه یاقو ایده لر وقیونک آق جگرینی دوکوب
یالکز یاخود ذکر اولنان محللات ایله قیشدروب صیجاق صیجاق باشه یاقو ایده لر
وقلیله صداع حارده ذکر ایتدیکمز دوالردن ایچوره لر لکن بونک ماده سی رطب
اولدوغندن تخفیفه مائل اولنلرینی اختیار ایده لر مثلا گل و صندل و سکرلی
بیراغی کبی وبونلرین شربتلرینی دخی ایچمک نافعدر خصوصا بو شربتلردن برینه
بر مقدار انجو و بر مقدار مرجان حل ایدوب ایچورمک غایت نافعدر اگر

بو علاجلر ایله باش اغریسی زائل اولمزسه معلوم اولورکه قان صافی اولمیوب سودا
وصفرا قارشمشدر اول وقت ورم حارک حدوثندن قورقولوب غالب
اولان خلطی استفراغ ایتمک گرکدر وقانی ذکر ایده جکمز شیلیه پاک ایتمکدر قولایلق
اولان غدالر ازلدوب صوق ولطیف غدالر یمکدر لحومدن ویمرطه و سود
وسوددن حاصل اولان غدالردن احتراز ایده لر ویدوکی اربه صویی وقیا بالغی
اوله وطبیعتی اریک صویله تلیین ایده لر وبلیغ ایله ابه کوجی واسفناق ومارول
ولسان ثور قنقی سنندن حظ ایدرسه پیشوروب یمک مناسبدر وطعامدن صکره
ایوا مرباسی واصلاح اولنمش کشنیج استعمال ایده لر وحرکتدن وغضبدن اجتناب
ایده لر فصل بو فصل صفرادن اولان باش اغریلرینک سببلری وعلامتلری
وعلاجلری بیانندهدر صفرا حار یابس اولمغله صفرادن حاصل اولان سوء مزاج دخی
حار یابسدر اکثریا بو علت صفراوی مزاجلره وتازه یکتلره عارض اولور سببی
چوق چوق حرکت ایتمکدن واتسی هواده گزمکدن وداریلمقدن وحار یابس طعاملر
وغدالر یمکدن اولور علامتی اغری شدید اولوب جمیع بدنی اتسی اولمقدر واکثریا
اغری صاغ طرفنده زیاده اولور وبکزی وکوزلرینک آقی صاری اولور ودماغک افعالی
رنجه اولمیوب اگر صفرا النفس دماغه نفوذ ایتمش ایسه هذیان وغضب وادنی شیدن
اویومک واویقوسزلق واضطراب عارض اولمقدر ودوشنده آتش کوررلر وبورنلرندن
آقن فضلات قلیل اولوب صارییه مائل اولمقدر وبورنده وکوزلرده قورولق
اولوب آغزده اجیلق اولمقدر وعلیلک بریده صبر وقراری اولمیوب راحت
ایتمامکدر ونبضی عظیم وسریع وصلابتلی اولمقدر وقاروره سی زعفرانی وناری ورقیق
اولمقدر واکثریا بو ذکر ایتدیکمز عرضلر کون اورته سنده واقع اولوب حمی نوبتیه مشابه
اولور رازی درکه صداع صفراوی یه مبتلا اولمش بر کمسه کوردم نصف نهارده
صداعی شدید اولوب جنون مرتبه سی عارضه اظهور ایدردی وبولی رقیق وبیاض
اولدوغندن بیلنوردیکه صفرا باش جانبنه توجه ایتمشدر بعده کیجه اولدقده ینه
قاروره صاری اولوب باش اغریسی دوب اعراضلر خفیف اولوردی بو علتده بیوک
علامت علیلک کبدی حار یابس ومزاجی صفراوی اولوب ذکر اولنان سببلرین
بری دخی موجود اولمقدر یاخود تقدم ایتمکدر العلاج صفرایی استفراغ ومزاجی تعدیل
وعضوه قوت ویرمکدر اما صفرایی استفراغ اگر حمایله اولورسه نضج بولنجه توقف ایتمک
لازمدر واگر حمایه غلیه اول طبیعتی تلیین ومجرای آجیجی شیلر ورب بعده
استفراغ ایده لر واول بو حقنه ییه ایتمک مناسبدر صفتی بودر ابه کوجی یراغی ونفشه

بیراغی ویا یشقان ورقسلکنی ویابازی هر برندن بر قبضه اریه یارم قبضه اریک اون عدد
بونلری کفایت مقداری صو ایله قینادوب وسوزوب یوز درهمنه درت درهم
خیارشنبه بالی ویاخود دیاقلیقون معجونی ودرت درهم خام شکر ویگرمی درت
درهم بنفشه یاغی ویارم درهم طوز قیوب رسم اوزره احتقان ایده لر حقنه
اخری بو دخی اسیدن اولان باش اغریلرینه غایت نافعدر وبو اولکیدن کسکندر
بنفشه یپراغی وابرکوجی وهندبا ومارول هر برندن بر قبضه نیلوفر چچکی بش عدد
زوربارده نک هر برندن درت درهم اریک اون ایکی عدد بونلری اریه صو ایله
قینادوب وسوزوب یوز درهمنه التی درهم خیارشنبه بالی ودرت درهم دیاقلیقون
معجونی واون التی درهم بنفشه یاغی وسکز درهم کل بالی قیوب احتقان ایده لر یاخود
یکرمی درت درهم بنفشه شرابی ویا کل مکررینی هندبا صویله یاخود فواکه وزهور
طبیخیله علیله ایچوره لر بعده صفرا ایله بله قان علامتی اولورسه تبریددن اولوری
ومادهلی طرف خلافنه جذبدن اولوری بر مقدار قان آله لر اگر قان علامتی یوغیسه
فصده حاجت یوقدر اطبا اتفاق ایتدیلر که صفروی علتلرده اگر فصد اقتضا
ایدرسه صافن طرفنده مشترکدن یاخود جگر طمرندن آله لر زیرا صفرانک تولدی
صافن جانبنده اولمغله مناسب اولان بودر دیدیلر بعده صفرانک حدتنی غلیانینی
دفع ایدیجی هندبا وسکوربا دیدکلریکه هندبا بزری دیمکدر وقوزی قولغی وبونلرین
امثالی مبرد ومرطب دوالرکه اسیدن اولان باش اغریسی فصلنده ذکر اولنمشدر
انلردن استعمال ایده لر واگر صفرا رقیق اولوب اویقوسزلق زیاده اولورسه
صفرانک قوامنی تعدیل واویقو کتورر مارول وخشخاش ونیلوفر کبی دوالر وره لر
مثلا خشخاش شرابی سکز درهم نیلوفر شرابی درت درهم مارول صویی وبنفشه
صویی هر برندن سکز درهم قریشدروب ایچوره لر یاخود رمانین شرابی وقورق
شرابی ونیلوفر شرابی هر برندن سکز درهم مارول صویی وکل صویی وسمزاوتی صویی
هر برندن سکز درهم بریره قریشدروب ایچوره لر واگر صفرا غلیظ اولورسه
هندبا صویله سکنجبین سکری وره لر ولایق اولان مبردات ویردکلری وقت
صفرانک عمقی ورقتی وغلظی مرتبه لرینک مقدارنجه وره لر اگر صفرا اکثره خالصه
ایسه اریه طبیخی وبیانی وبستانی هندبا صولری وکل صویی وقوزی قولغی صویی
کفایت ایدر واگر محترق یعنی یانمش صفرا ایسه نیلوفر وخشخاش زیاده
ایده لر واگر محیه یعنی یمرطه صاریسنه مشابه صفرا ایسه سکنجبین سکری یاخود
سرکه زیاده ایده لر معلوم اوله که قجن دوانک طتلولغی زیاده اولورسه صفرایه

استحاله ایدر یعنی صفرا اولور انکیچون امراض صفراویه ده حلاوتی قلیل ومائیتی زیاده دوا استعمال
اتمک کرکدر بلکه مناسب اولان حموضتی اولان شیلر اضافه اولنمقدر ومسهل
ویردکلری وقت حرارتی قوی اولانه مسهل ورمیه لر زیرا قانی قزدروب دماغه صعود
ایتدیرر انکیچون مسهلاتدن دمک غلیانی تسکین ایدیجی کل مکرری وبنفشه مکرری کبی
لطیف مسهل ورمک کرکدر وبونلردن قوی مسهل ویریلور ایسه بر درهم صبر
ورجگردک اصلاح اولنمش محموده وره لر یاخود ایارج فیقرا وصاری هلیله وقدرت
حلواسی وره لر مناسب اولان بودر که بر مقدار قریمور طرطه وتمرهندی وکل
مکرری اضافه اولنمقدر که حلاوتی سببیله صفرایه استحاله ایلمیه وراوندا استعمال
اتمک کرچه بالخاصه صفرایی اسهال ایدر لکن حرارتی ویبوستی اولمغله تغیردن خالی
دکلدر مناسب اولان همان کل مکرری وهندبا صویی استعمال اتمکدر ومسهل
معجونلردن معجون ملین که فرنکلر لینیتیو درلر ومعجون اجاص که محموده سز اوله
بوکا دخی فرنکلر دیابیرونس درلر قنغیسندن اولورسه استعمال ایده لر وبونلردن
دخی قوی اولان برزقطونا معجونی ومحموده لی اریک معجونی وروزاتم معجونی وبونلرین
غیری صفرایی اسهال ایدر معجونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر وبو
مسهل دخی صفرایی اسهال اتمده غایت لطیفدر صفتی بودر اوتوز ایکی درهم
فواکه مطبوخنده بر درهم راوند وسدس درهم دارچین وسنبل هندی اضافه اولنوب
سوزه لر بعده التی درهم قدرت حلواسی وسکز درهم کل شرابی ازوب ایچوره لر
مسهل آخر تمرهندی التی درهم صاری هلیله ایکی درهم بر مقدار بنفشه چچکی
ولسان ثور چچکی وزوربارده دن بر درهم بونلری اریه صویله قینادوب
سوزه لر ویگرمی درت درهمنه اون ایکی درهم قدرت حلواسی والتی درهم
دیاقلیقون ودرت درهم بنفشه شرابی قیوب ایچوره لر مسهل آخر
بو مسهله مطبوخ فاکهه دیرلر غایت نافعدر اریک قرق عدد سبستان ایله عناب
هر برندن اوتوز عدد زهور قلبیه هر برندن قبضه لطیفه بونلری اوچیوز درهم صو ایله
علی قاعدة الطبخ قینادوب وسوزوب بعده تمرهندی وخیارشنبه بالی هر برندن
یکرمی درت درهم قدرت حلواسی سکز درهم کفایت مقداری شکر ایله شراب
ایده لر مجموعی درت شربتدر صفرایی اسهال ایدوب دمک حرارتنی تسکین
اتمده غایت نافعدر واگر غلی زیاده اولسون درلرسه هر شربتنه اوچ جگردک
مصطکی محموده ضم ایده لر مسهل آخر راوند ربع درهم دارچین ثلث درهم
زهور قلبیه نک هر برندن بر مقدار الوب کفایت مقداری هندبا صویله قیناده لر

وسوزه‌لر بعده ترنهندی ور وزاتم هر برندن ایکی درهم بنفشه شرابی درت درهم بریره
قرشدروب استعمال ایده‌لر و بو معجون دخی صفرادن اولان باش اغریسنه
غایت نافعدر صفتی بودر قدرت حلواسی ایله یایلمش مسهل کلکشکر درت درهم
مصطکی محموده سدس درهم دارچین ومصطکی هر برندن اوچ جکردک بر یره
قرشدروب استعمال ایده‌لر معجون آخر خیارشنبه یالی بش درهم ابن ماهویه
روزاتم معجونی بر درهم سنبل هندی التی جکردک راوند ثلث درهم محموده عفنی
استعمال ایده‌لر و بو سفوف دخی صفرایی سورر صفتی بودر تربد یارم درهم
زنجبیل دقه باش هر برندن سدس درهم سقمونیا التی حبه سنامکی وصندل
هر برندن اوچ حبه سفوف ایدوب استعمال ایده‌لر و بو حب دخی نافعدر
صفتی بودر راوند وایارج فیقرا هر برندن یارم درهم غاریقون ثلث درهم
سنبل هندی التی حبه کفایت مقداری بنفشه شرابیله حب ایدوب استعمال ایده‌لر
معلوم اولکه جالینوس میامر نام کتابنک ایکنجی بابنک اولکی مقاله‌سنده تنبیه
ایدوب درکه جمیع باش علتلرنده مناسب اولان بودرکه مسهل ویردکلرنده
بلغمی چقاریجی دوا ایله قارشدرمق کرکدر و بعضیلر اکر معده‌ده صفرا اولورسه مقیٔ
ویرمکی مناسب کوردیلر لکن اکر علیل قوصمده زحمت چکرسه ترک اولنمسی اولی‌در
بعده صفرایی غسل وسده‌لری تفتیح و بولی ادرار ایدیجی شیلر ویره‌لر مثلا سویقه
ایله شاهتره صویی یاخود هلیل طبیخی ایچمک مناسبدر بعده خراجی سکوریا شرابی
وقورق شرابی ونیلوفر شرابی وسکنجبین سکری کبی مبرد ومرطب دوالر ایله تعدیل
ایده‌لر واکر اویومده عجزی وارایسه نیلوفر شرابی وخشخاش شرابی وماردل صویی
ایچمک مناسبدر وستیدن اولان باش اغریسنده ذکر ایتدیکمز علاجلر بونده
دخی استعمال اولنور و ابتدا باشه ماردل یاغی وبنفشه یاغی وخشخاش کبی
رادع وبارد دوالر قویه‌لر بعده اکسه‌دن حجامت ایده‌لر واذنینی و آیقلرینی اوغه‌لر
ومعتدل حمامه قویه‌لر و صفرایی دماغدن آقیدیجی دوالردن برونه چکه‌لر و مناسب
اولان غرغره‌لر ایله غرغره ایده‌لر و بو غرغره‌ی اتمک غایت مناسبدر بر مقدار
زوفایی اربه ایله قینادوب وسوزوب سکنجبینی ازه‌لر وغرغره ایده‌لر و بر مقدار
محموده‌یی سود ایله ازوب برونه چکه‌لر یاخود اون التی درهم مرزنجوش صویینده
درت درهم قدرت حلواسنی ازوب بورونه چکه‌لر و یاخود درت درهم کل
عصاره‌سنده محموده و بر مقدار عسل قرشدروب بورونه چکه‌لر وبازی صوبیله بر مقدار
... اصلدوب بورونه چکمک غایت مناسبدر و انحطاط وقتنده باشه بابادیه

وکلیل ملک وکتان تخمی وبوی تخمی کبی محلل دوالر وضع ایده‌لر وسمو کلو بوجکی اتنی برمقدار
آق کونلک ایله باشه یاقو اتمک نافعدر واطبادن بعضیلر صفرادن اولان باش
اغریسنده باشه محلل قومغی منع ایتدیلر زیرا اوچ وجهله ضرری واردر دیدیلر
اولکیسی بودرکه سوء مزاج حاری زیاده ایدر ایکنجیسی باشده باقی قلان اخلاطی افساد ایدوب
حدت ایجاب ایدر اوچنجیسی حرارتی سببیله بر علته صفرایی باشه جذب ایدر جناب
طبیب درکه کرچه بو قولر تسلیم اولنمز لکن ذکر اولنان ضررلر محلل ابتداده وضع اولندوغی
وقتده‌در اما وقت انحطاطده باکس یوقدر نتکم اورام حاره‌نک انحطاطی وقتنده محلل
وضع اولنمق جائز اولدوغی کبی فاضل جالینوس دخی رساله‌سنده اغلوقنه بو نیجه افاده ایتمشدر
لکن تحقیق صفرا رقیق ونفاذ اولسه اول وقت محلله صفرانک قوامنی تغلیظ وعضوه نفوذینی
منع ایدر دوا وضع اولنمق کرکدر فقیر درکه جالینوسک میامر نام کتابنده باش اغریسنده
مسهل دوا ویرلدکده بلغمی اسهال ایدر دوا وضع اولنمق کرکدر دیدوکی قولندن فهم
اولنان بودرکه صداع صفراوی صرف صفرادن اولمیوب بلکه بلغم مخالطه‌سندن خالی
اولمدوغندندر پس تحقیق صفرا استفراغ اولنوب ومزاج مبردات ایله وبارد طلالر ایله
تعدیل اولندقده البته ماده‌نک غلیظی برنده باقی قالور اول باقی قلان موادی طبیعت
تحلیل ایتدکده طبیعته معین اولور بعضی حرارتی معتدل اولان محللاته محتاج اولنور
واکرسن ذکر اولنان ضررلردن اوتوری صرف محلل قومدن اجتناب ایدرسک
سنک ایچون باکس یوقدرکه وضع ایده جکن محللی بعض ردعی قلیل بارد دوالر ایله تعدیل
ایلیه‌سین زیرا طبیعت باذن خالقها هر برینی محلنده استعمال ایدوب محللی ماده‌یی
تحلیلده ورادعی دماغه منجذب وصعود ایدنی منع ایتمده وخراجی تعدیل ایتمده استعمال
ایدر ولایق اولان علیلی صوق و یاشلی یرلرده اوتورده‌لر و غداسنی ماردل ونمراوقی
واسفاناخ وملوخیا وقبق کبی مرطب غدالر ایده‌لر و بونلردن قنغیسی اولورسه اکشی نار
صویله یاخود قورق صویله ویره‌لر وچوق حرکتدن وکونشده کزمدن وآتش یاننده
اوتورمدن وغضبدن وهم وغمدن احتراز ایده‌لر **فصل** بو فصل بلغمدن اولان
باش اغریسی بیاننده‌در بلغم بارد رطب اولمغله بلغمدن اولان سوء مزاج دخی بارد
رطبدر اکثریا بلغمدن اولان باش اغریسی قیش کونلرنده صوق یرلرده وصولی
چوق مکانلرده اوتورانلره عارض اولور وپیرلره ودماغی بارد رطب اولنلره وبرخم
مرضله مبتلا اولنلره وقان آلدروب قانی چوق اقیدنلره وچوق چوق یورکی
قنانلره ودماغنک هضمی ودفعی ضعیف اولنلره عارض اولور واکثریا کندی حالی
رطب اولنلره عارض اولورکه کیدک حرارتی ورطوبتی سببیله بانتیلی بخارک دماغه

صعودی کثیر اولدوغندن اولور علامتی باشده اغرلق وحواسده بلادت واونتقانلق
دلقزدیغی کبی الکلمق وچوق یاتمق دخی چوق اویومقدر واکثریا زکام ونزله عارض اولمقدر
ودوشنده صولر وبعمورلر وقارلر کورمکدر دهوانک اعتدالی قتنده باش اغریسی
تسکین اولوب یعمورلو وقتده وصوق هواده مشتد اولمقدر وقرک نوری زیاده
اولدقده اغری زیاده اولوب نقصان اولدقجه نقصان اولمقدر وعلت دماغک
قنغی بطننده اولدوغی اول بطنک افعالنده افت اولدوغندن معلوم اولور واغری
صهولنمق ویوزی یموشق اولوب جانبنه مائل اولور واگر دمده مائیت اولورسه کوزقپاقلرنده
شیش اولور واغری غروب شمسدن ساعت طقوزه دک مشتد اولور ونبض
صغیر ولین وحرکتی بطی وعریض اولور وقاروره دخی بیاض وغلیظ وخام اولور
وحار یابس دوالر له انتفاع ایدوب بارد رطب دوالر له متضرر اولمقدر
العلاج اولا ماده دن بدنی پاک ایدوب مزاجی تعدیل وعضوه قوت ویرمکدر
اما بو علتده قان المغه حاجت یوقدر زیرا مرض بلغمی اولمغله فصده احتیاج اولنمز
لکن علیلک مزاجی حار اولوب شاب اولورسه وطمرلری طولو اولورسه مقدار قلیل
المده باس یوقدر زیرا طبیعته خفت کلوب دفع مرضنه مشغول اولور وبخارک
باشه ارتفاعی آز اولور واگر ذکر ایتدیکمز وجهدن اولوری فصده محتاج اولنمز ایسه
ابتداده سوادی باشدن جذب ایدوب غرغاره دوالر له احتقان ایده لر وبو
احتقانی ایتمک مناسبدر صنعتی بودر خطمی وابه کوچی وبابونه و بازی
وزوفا وبتونیقه هر برندن برقبضه قره باش واکلیل ملک وبابادیه هر برندن
قبضه لطیفه بونلری کفایت مقداری صو ایله قینادوب وسوزوب یوز
درهمنه ایارج فیقرا ومعجون مبارک هر برندن درت درهم گلکابلی سکز درهم
زنبق یاغی اون التی درهم طوز یارم درهم رسم اوزره احتقان ایده لر حقنه اخری
بوآولکیدن قویدر ایرسا وفاوانیا هر برندن درت درهم برفسلکنی وبازی وودیش اوتی
وسذف وبتونیقه هر برندن برقبضه ببریه وبابادیه هر برندن قبضه لطیفه انیسون
ورازیانه تخمی هر برندن ایکی درهم غاریقون درت درهم بونلری عادت اوزره
قینادوب یوز درهمنه درت درهم معجون مبارک وایکی درهم دیافنکون سکز
درهم گلکابلی واون ایکی درهم سذف یاغی وسکز درهم دفنه یاغی ویر درهم
طوز قیوب احتقان ایده لر واگر معده ده غثیان اولورسه بلغمی قوصدیریجی شیلر ویره لر
اگر بلغم مالح اولورایسه اول وقت زوفا ودیش اوتی وصعتر ومرزنجوش وبتونیقه
ودخی الحمام کبی اخلاطی پیشوریجی ویموشادیجی وقطع ایدیجی دوالر ویره لر واگر زیاده

تسخینه محتاج اولورسه سذف وببریه وقره باش وفاوانیا کبی دوالر ویره لر
زیرا بو مثللو دوالر دماغی قزدروب مرضلرینه بالخاصه نافعدر واگر بلغم رقیق اولوب
نزله طریقیله بورونه وبوغازه یاخود معده یه یاخود سائر عضوه سیلان ایدرسه
انانه وبلین ومصطکی وجوزبوا وسرو قوزه لغی وکوندرک وگلکابلی کبی دماغه قوت
ویروب ماده یی غلیظ ایدر دوالر ویره لر واگر بلغم یاپشقک وغلیظ اولورسه زوفا طبیخی
کبی تقطیع ایدیجی دوا ویره لر یاخود سکنجبین عسلی ایله مرزنجوش ویاخود قره باش
شربتی ویره لر ولایق اولان ابتدا حرارتی شدید دوالر ویرمیه لر که ماده یی ترقیق
ایدوب اعضادن برعضوه سیلان ایتدرمیه و دخی ماده نک لطیفنی تبخیری
سببیله تحلیل ایدوب کثیفی باقی قالمیه که صکره حقیقی کوچ اولور واگر بلغم مالح
اولورسه مناسب اولان دوالره سکوریا وماروله وهندبا ضم ایده لر وبو مغلی
بلغمی پیشوروب نضج ویرمده غایت نافعدر صنعتی بودر رازیانه کوکی درت
درهم بتونیقه وزوفا هر برندن برقبضه ببریه وقره باش هر برندن قبضه لطیفه
بونلری صو ایله قینادوب وسوزوب التمش درهمنه بتونیقه شرابی وقره باش
شرابی هر برندن سکز درهم سکنجبین عنصلی که فرنکلر اوکسومالی دیرلر درت
درهم مجموعنی بریره قارشدروب ایکی دفعه ده ایچه لر بو دخی اخلاطه نضج ویرمده
نافعدر صنعتی بودر وج وخولنجان هر برندن درت درهم بتونیقه ودیش اوتی
وببریه هر برندن قبضه لطیفه انیسون ورازیانه وفاوانیا هر برندن ایکی درهم
قره باش ومرور تخمی وگل هر برندن بر درهم صو ایله قینادوب وسوزوب
یوز اللی درهم مطبوخه یکرمی درت درهم شکر قیوب درت دفعه ده ایچه لر
صنعت مغلی رازیانه کوکی سکز درهم فاوانیا وانجلیقا وایرسا هر برندن
درت درهم سالوبا ومرزنجوش وبتونیقه ویارپوز وزوفا هر برندن یارم قبضه
رازیانه تخمی وسیسالیوس وکراویا هر برندن ایکی درهم قره باش وخطمی وببریه
هر برندن قبضه لطیفه بونلری صو ایله قینادوب اکیوز اللی درهم مطبوخه
کفایت مقداری شکر وسکز درهم دارچین صویی قیوب بش دفعه ده
ایچه لر مغلی آخر رازیانه کوکی وفاوانیا هر برندن درت درهم زوفا وفوتنج
وبتونیقه وبرسیاوشان ومرزنجوش وببریه وقره باش هر برندن برقبضه
مرور تخمی یارم قبضه مجموعنی صو ایله قینادوب وسوزوب اکیوز درهم عسل واللی
درهم اطه صوغانی سرکه سیله سکنجبین ایده لر واون ایکی درهمنی مناسب صو ایله
ازوب ایچوره لر وبلغمی اسهال ایتمده مناسب اولان دوالر غاریقون وتربد

وحنظل وسناءمکی وصبرکبی دوالردر. ومرکباتدن حب قوقایا وحب نور وحب غاریقون
وحب ذهب وحب شبیار ومعجون زبد ودیافینکون وسفوف سنا بونلردر
تنقیه اولورسه استعمال ایده لر. وبوحب بلغمدن اولان باش اغریسنه نافعدر.
صفتی بودر. مرزنجوش صویله غسل اولنمش صبر وغاریقون هربرندن درت
درهم شحم حنظل سدس درهم مصطکی وکبابه هربرندن التی حبه بتونیقه شربتیله
حب ایده لر. مقدار شربتی بر درهمدر. وبوحب دخی علت خوره غایت نافعدر.
زاکیوس طبیبک مختاریدر. صفتی بودر. غاریقون ایکی درهم شحم حنظل بش نخود
درهم کابلی قبوغی سکز درهم مرزنجوش وسذاب وفاوانیا واساروندن وفلفل
وزنجبیل هربرندن ثلث درهم جوزبوا وکبابه وقرنفل وعود ومصطکی وسنبل
وقاقله هربرندن یارم درهم خربق اسود ثلثان درهم ملح ولورق هربرندن بش
حبه صبر مجموع اجزانک ایکی مقداری اوله حب ایدوب بر دفعه ده بر درهم استعمال
ایده لر. بعده هرهفته ثلث درهم مقداری استعمال ایده لر. صفت مسهل. غاریقون
بر درهم وثلث درهم دیافینکون ایکی درهم قهباش حکی وانیسون هربرندن
سدس درهم بر مقدار شکر ایله جمع ایدوب استعمال ایده لر. مجموعی بر شربتدر.
صفت سفوف. سناءمکی ومحموقان هربرندن بر درهم زبد سدس درهم وموطرکه
واریسا ومحموده هربرندن التی حبه عنبر ایکی حبه سفوف ایده لر. مجموعی ایکی شربتدر.
سفوف آخر. زبد بر درهم وثلث درهم زنجبیل ثلث درهم قهباش سدس
درهم جمله لغزا مقداری شکر ایله سفوف ایده لر مجموعی بر شربتدر. مطبوخ مسهل. رازیانه
کوکی درت درهم فاوانیا ایکی درهم زوفا نصف قبضه سناءمکی وقرطم هربرندن
ایکی درهم انیسون ورازیانه تخمی هربرندن بر درهم مجموعنی قینادوب وسوزوب
اوتوز ایکی درهمنه سکز درهم کل هلی قوتوب ایچوره لر. واکر خلط غلیظ اولوب
دفعه استفراغی ممکن اولمز ایسه لایق اولان منضجاتی ومسهلاتی تکرار ویرمکدر.
واول خفیفنی ویروب صکره تدریجی قویسنی ویره لر. مثلا ابتدا نضج ویرمکیچون
علیله شراب اصول ایچورسک صکره بوندن قوی ساده قره باش شربتی
بعده سکنجبین ویروب دخی صکره مدبر قره باش شربتی ویررز. ودماغه
مناسب اولان دوا ایله اطه صوغانی سرکه سی ویرمک غایت نافعدر. ودخی
استفراغ ایچون علیله ابتدا حب شبیار ویرسک مناسب اولان صکره حب
الذهب بعده قوقایا بعده حب منتن وایارج لوغاذیا ودیافینکون ویرمکدر.
وتریاق افراطیدیه کاری معجون بلغمدن اولان باش اغریسنه غایت نافعدر صفتی بودر.

بلیلج وفراسیون وقره باش ومصطکی وراوند وکافیطوس وکادریوس هربرندن
اوچ درهم زوفا بر درهم غاریقون مجموع اجزا مقداری اوله کفایت مقداری عسل
ایله معجون ایدوب هرکون قره باش طبیخی ایله اوچ درهم استعمال ایده لر. واکر
بدنده اولان بلغم دماغه صعود ایدرسه اول وقت دماغدن بلغمی چکیجی کسکین احتقان
ایدوب علیلک اللرینی وایاقلرینی بکجه بکجه اوغه لر. صفت حقنه. ایرسا والنجلیقا
وفاوانیا هربرندن درت درهم دفنه یپراغی وسذاب وفودنج وصعتر هربرندن
سکز درهم قره باش قبضه لطیفه کراویا ورازیانه هربرندن اوچ درهم دفنه تخمی
وعصفور تخمی هربرندن درت درهم غاریقون ایکی درهم کفایت مقداری
صو ایله قینادوب سوزه لر. وبوندن درهم مطبوخه درت درهم معجون مبارک
ایکی درهم ایارج لوغاذیا ثلث درهم حب الذهب سکز درهم عسل وسکز درهم
یارزی عصاره سی اون ایکی درهم سدف یاغی التی درهم جندبیدستر یاغی بر درهم
طوز قیوب احتقان ایده لر. لکن بو احتقانی رأی طبیب ایله ایده لر. زیرا
کسکیندر. هر مزاجه مناسب دکلدر. وتمام بدنی پاک اولدقدن صکره دماغه
قوت ویریجی مثلا تریاق کبی وکلشکر ایله مثرکبی یاخود قره باش مربابی کبی
شیلر ویره لر. وصداع بارده ذکر ایتدیکمز دوالردن دخی ویره لر. وبلغمدن
اولان باش اغریسنده بزم تجربه ایتدیکمز شیلرده بیغمبر اغاجی طبیخندن انفع
برشئ یوقدر. تنقیه دن صکره برقاچ کون استعمال اولنسه دماغی وبدنی قوردروب
یاشلغنی قورودر. وبدنده ودماغده باقی قلان غلیظ خلطلری ویاپشیق بلغملری
پیشوروب وانجذوب تحلیل ایدر. وماکیتی رطوبتلری غسل ایدوب ادرار ایله
اقیدر. مناسب دوا ایله استعمال اولندقده صوق مزاجلری تعدیل ایدر طریق
استعمالی محلنده بیان اولنور. وبدنی پاک ایتدکدنصکره دماغی دخی غرغره لر
وسعوطلر وعطوسلر ایله پاک ایده لر. جالینوس میامر نام کتابنک ایکنجی مقاله سنک
ایکنجی بابنده درکه باشده اولان اخلاطی پاک ایدن دوالر لایق اولان حاره دوالردر
جوهری لطیف وحدتلی ورایحه سی طیب وسمیتدن خالی کرکدر. زیرا حرارتیله
اخلاطی جذب ایدوب اقیدر. وجوهرینک لطافتیله جمیع بدنه نفوذ ایدر وحدتیله
قوت دافعه لی اویاندیروب ماده یی دفع ایدر. ورایحه سنک طیب اولمه سیله
طبیعت قبول ایدوب تنفر ایتمز. وسمیتدن خالی کرک دیدیکمز دخی غرغره ایتمکله واغزه
چینمک ایله بر مقدار شئ باقی قالوب معده یه وارد اولورسه ضرر ویرمیه دیودر.
واکر دوانک حدتی مرلو ایتدیکمزدن زیاده اولورسه اول وقت بوی تخمی واوزم وانجیر

وبنفشه یاغی وبادم یاغی کبی شیلر ایله تعدیل اولنور. واکر رایحه سی کریه اولورسه رایحه
طیب اولان شولا مسک وعنبر وقرص غالیه وعسلبند کبی دوالر ایله تعدیل اولنور
واکر طعمنده بشاعت اولوب یمسی اغر اولورسه عسل واوزم وشکر کبی طاتلو
شیلر ایله تعدیل اولنور. جالینوس کتاب غرغور ده ذکر ایلدوکی بو محلده دکدر
بز دخی مقتضای حاله مناسب دوالری بو محلده ذکر ایلیه لم. تاکه غرض صناعی
حسبنجه قوی اولانی وخفیف اولانی اختیار اولنوب استعمال اولنه. اما بو علت
ایچون خفیف اولان دوالر مصطکی وکوتلک وسکنجبین وقدرت حلواسی کبیلردر.
ومعتدل اولنلری صعتر وزوفا ومرزنجوش وخردل وجورک اوتی ویارپوز وتره
تخمی وکبره واکیر ودفنه یپراغی دبور وزنجبیل وعاقرقرحا وبازی عصاره سی وفراسیا
واطه صوغانی سرکه سیدر. وقوی اولان دوالردن مسهل اولنلری غاریقون
وسنا ومحموده وتربد وحنظل وخربق ابیض واسود وقثغه دوکی عصاره سی
وفرفیون کبیلردر. ولایق اولان اول خفیف ایله ابتدا ایدوب بعده تدریجی قوی
اولنلر استعمال اولنمقدر. وکاهیجه سعوط استعمال لندن مقدم ضماد ونطول
وطلاره محتاج اولنور که ماده یی ریندن اویناد وب صکره غرغره وسعوط ایله
چقمسی آسان اوله. ولایق اولان سعوطی صباح اولقودن قالدوغی وقت معده
طعامدن وشرابدن خالی ایکن ایده لر. وسعوط عمل اولنه قدر مرزنجوش وصدف وتبغ
وبازی وعاقرقرحا وبخور مریم وخربق ولحنه عصاره سی وانا غالیس وعسل
وقدرت حلواسی وخام شکر وفلفل وفرفیون وجندبیدستر کبی دوالردن
عمل اولنه. وبعضیلر حیوانلرین اودینی دخی استعمال ایدرلر. وسعوطی بو سیاق اوزره
عمل ایده لر. مثلا ارسادن یاخود جنطیانادن یاخود بخور مریمدن سحق ایله
یونوب قلم کبی انجلده لر بعده مرزنجوش عصاره سنده برکیجه اصلنده لر.
وبورنونک ایچینه صوقه لر. وذکر اولنجق سعوطلر دخی بلغمدن اولان باش اغریسنده
نافعدر. صفت سعوط. لادن درت درهم جورک اوتی ایکی درهم بونلری کفایت
مقداری میعه سائله ایله یوغروب انجه رک شافر ایدوب بورونه صوقه لر.
سعوط آخر. بازی عصاره سی ومرزنجوش عصاره سی وسدف عصاره سی هر برندن
درت درهم عسل یاخود قدرت حلواسی اون ایکی درهم بونلری قرشدروب
بورونه چکه لر. سعوط آخر. بازی عصاره سی اون التی درهم بال صوی یکرمی درت
درهم کبابه وبسباسه وجورک اوتی هر برندن یارم درهم قارشدروب بورونه
چکه لر. سعوط آخر. ارسا درت درهم مرزنجوش ودلیش اوتی وسدف هر برندن

یارم قبضه بخور مریم بر درهم بونلری کفایت مقداری صو ایله قیناد وب صوزوب
التمش درت درهم مطبوخه سکز درهم عسل وسکز درهم شراب رایقیسی
قیوب استعمال ایده لر. آخر. غاریقون درت درهم بتونیقه ومرزنجوش
هر برندن قبضه لطیفه ماء عسل ایله قیناد وب وصوزوب سعوط ایده لر.
آخر. اق بوره وکبابه وقرنفل وجوزبوا وشونیز وعاقرقرحا هر برندن ثلث درهم
محموده وقثغه دوکی عصاره سی هر برندن سدس درهم مسک ایکی حبه بونلری
انجه سحق ایدوب زنبق یاغیله قرشدره لر. وبورنک ایچینه سوره لر. آخر. جورک
اوتی سکز درهم قثغه دوکی عصاره سی درت درهم نوشادر بر درهم بونلری دخی
سحق ایدوب زنبق یاغیله قرشدره لر. وداخل انفه طلا ایده لر. وبو ذکر اولنان
سعوطلری اسکندر یونانی مدح ایتمشدر. دماغده اولان جمیع صوق مرضلره
نافعدر. اما عطوسلر که یعنی اقسردیجی دوالر ذکر اولنان دوالردن ترکیب
اولنور. لکن اولکیلردن کسکنجه در. زیرا کسکین اولمسی بو سببله دماغی
تحقلیوب قوت دافعه سنی تحریک ایتمه سببله ماده یی دفع ایتسون ایچوندر.
صفت عطوس. آق بوره وعود العقر وخربق ابیض وجندبیدستر وقرنفل هر برندن
ثلث درهم بونلری انجه سحق ایدوب بورونه چکه لر. تا نحو بال صو ایله زرفینکی
اصلدوب وبو دوادن اوزرینه اکه لر. وبورونه صوقه لر. عطوس آخر. خربق
ابیض بر درهم فلفل ابیض ومورک وجوزبوا هر برندن ثلث درهم بونلری
انجه سحق ایدوب ومرزنجوش صویله اصلدلمش کثیرا العابیله یوغروب
فتیلر ایده لر. وحاجت وقتنده بورونه ادخال ایده لر. آخر. مرزنجوش وجورک اوتی
وقرنفل وزنجبیل وعاقرقرحا ووج وبخور مریم هر برندن برار سحق اولنوب بورونه
چکه لر. آخر. شونیز بلشان درهم مرزنجوش ثلث درهم اق بوره وخربق ابیض
هر برندن سدس درهم. وصداع بلغمیده حالا ابن الاطبا استعمال اولنان
دوا تبغ درکه ترکجه توتون دیدکلریدر. خصوصا انک مقداری مسک وعنبر ومرزنجوش ایله
تعدیل اولنوب ترکیب اولنسه بو بابده علاج کافیدر. واکر سعوطدن وعطوسدن
صکره بورنده اجیمق عارض اولورسه صو ایله وبنفشه یاغیله یاخود تازه صقلمش
سود ایله استنشاق ایده لر. معلوم اوله که بو ذکر ایتدکمز دوالر نزله یه مبتلا اولان
کمسنه لره مناسب دکلدر. مکر که همان قوقلمق ایله اکتفا ایده لر. وصداعه نافع
اولوب اخلاطی باشدن چکیجی غرغره لر. واغزده چکنه نن دوالر ایکی قسمدر برقسمی
خفیفدر وبر قسمی قویدر. اما خفیف اولان طوزق اوتی وزوفا وکبره ودفنه تخمی

بلغمدن اولان باش اغرسنده رعی الحمامی زیت ایله باشه یاقه‌لر زیرا مانعی
دماغه قوت ویروب باشده ماده‌دن باقی قلانی تحلیل ایدر یاخود قرق
درهم آق شرابه سکز درهم طوز قیوب طوز اریجه آتشه قویه‌لر بعده ایکنجه
سکز درهم شراب راقیسی قیوب صیجق ایکن بز پاره‌سی باتروب باشه
قویه‌لر بو دخی دماغه قوت ویروب باشده باقی قلان ماده‌لری تحلیل ایدر
یاخود دفنه یپراغی ومرزنجوش وقره باش هر برندن ایکی قبضه بابادیه
واکلیل ملک وسنامکی هر برندن بر قبضه غاریقون ایکی درهم بونلری ماء رماد
یعنی کول صویی ایله قینادوب برقاج دفعه باشی غسل ایده‌لر ویاکز فرفیون
مرهمی وفرفیون یاغی وجندبیدستر یاغی قنغیسی اولورسه طلا اتمک نافعدر
دیوکس نام طبیب تألیف ایلدوکی کتابک اوجنجی مقاله‌سنک بشنجی بابنده ذکر
ایلدوکی ضماد جمیع صوقدن اولان باش علتلرینه نافعدر صفتی بودر قوغه دوکی
کوکی سکز درهم کفایت مقداری شبتوی یاغیله بش بلوکده بر بلوکی کیدیجه
قینادوب سوزه‌لر بعده جندبیدستر وبلین هر برندن یارم درهم فرفیون
بر درهم سنبل هندی ایکی ثلث درهم کفایت مقداری مومی ایله باشه یاقه
ایده‌لر وزبکیوس نام طبیب درکه تحقیق ز تجربه ایتدک بو قیروطی جمیع
صوقدن اولان باش مرضلرینه نافعدر وغایت مناسبدر صفتی بودر اسطرک
سکز درهم دهن ایرسا درت درهم دهن فرفیون ایکی درهم تریاق بر درهم
کفایت مقداری بالموم ایله قیروطی ایدوب باشه قویه‌لر وبو ضماد دخی
باشده اولان سوءمزاج بارد رطبه نفع ویروب نزله‌لری منع اتمده نظیری
یوقدر صفتی بودر قرنفل واق کونلک وبسباسه هر برندن ایکی ثلث درهم
مرجان وطباشیر وعنبر هر برندن یارم درهم سعدی قوزالغی بر درهم اسطرک
وسندروس هر برندن ربعی درهم لادن التی درهم راتینج سکز درهم طریق
عملی بودرکه لادن ایله راتینجی کفایت مقداری شرابله ارید‌ه‌لر وشراب
محو اولنجه قینادهلر بعده سائر اجزاسی سحق اولنوب قارشدره‌لر وباشه
یاقه ایده‌لر وبو مقطر صو دخی باشده اولان یاشلغی قورودوب نزله‌لره
نافعدر ودماغده اولان یللری داغیدر ونسیانی کیدرر وحواسه قوت
ویرر صفتی بودر دیش اوتی وبربره وبتونیقه ومارصمه ومرزنجوش هر برندن
ایکی قبضه بابادیه واکلیل ملک هر برندن بر قبضه خزاما وطورق اوتی هر برندن
سکز درهم سیسالیوس وکراویا ودارچین وجوزبوا وقرنفل وقاقله وکبابه

وکبابه وفو وعود القهر وخولنجان کبی دوالرین طبیخی ایله غرغره ایتمکدر وبونلردن
قوی اولنلر مویزج وخردل وتره تخمی ودارپسا کبی دوالرین طبیخی ایله غرغره ایتمکدر
واغزده چکنمک ایله یاشلغی زائل ایلین دوالر فوتره واوزم ایله یاخود بوره ایله صاقز
چکنمکدر وبونلردن قوی خردل وعود القهر وبخور مریم چکنمکدر وبو مصنوعی
یایوب اغزده چکنمک غایت نافعدر صفتی بودر مصطکی ایکی درهم عود القهر
ومویزج هر برندن یارم درهم بونلری عسل ایله یاخود انجیر بالی ایله بادم کبی حب
یایوب اغزده چکنه‌لر مصنوع آخر غاریقون یارم درهم عاقرقرحا وکبابه
وعود هر برندن ثلث درهم مصطکی ثلثان درهم بو دخی اولکی کبی حب اولنوب
اغزده چکنه‌لر آخر دارفلفل وجوزبوا هر برندن ایکی درهم مویزک وعاقرقرحا
هر برندن یارم درهم خردل ثلث درهم بو دخی اولکی کبی عمل اولنه آخر جگردکی
چتمش اوزم اوچ درهم زوفا وعاقرقرحا هر برندن ایکی درهم مصطکی اوچ درهم
بونلری دوکوب عسل ایله حب ایدوب چکنه‌لر معلوم اوله که بو ذکر اولنان
مصنوعلری دیشلری ضعیف اولان کمسنه‌لر واغزنده یاره‌لری اولنلر واوکسورک
اولنلر استعمال اتمک جائز دکلدر وغرغره عمل اولندقده بو منوال اوزره
عمل ایده‌لر صفتی بودر بازی یپراغی ومرزنجوش وزوفا وفوتنج هر برندن یارم
قبضه کبره کوکی بر درهم خردل وعود القهر وآق بوره هر برندن ثلثان درهم
جگردکی چتمش انجیر اوچ عدد مجموعنی بال صویله قینادوب وسوزوب بر
درهم مطبوخه اون ایکی درهم سکنجبین قتشدروب صباح وقتنده غرغره
ایده‌لر غرغره اخری صعتر وفوتنج ومرزنجوش وبتونیقه وسدف زنجبیل
وبوبر وقره باش هر برندن درت درهم مصطکی وجوزبوا ومویزک هر برندن
ربعی درهم خردل التی درهم کفایت مقداری بال صویله قینادوب
وسوزوب غرغره ایده‌لر غرغره اخری تربد وغاریقون هر برندن ایکی درهم
زوفا وصعتر وفوتنج هر برندن یارم قبضه کفایت مقداری صو ایله قیناده
وسوزوب الی درهم مطبوخه سکز درهم سکنجبین ضم ایدوب غرغره ایده‌لر
اطبادن بعضیلر بر مقدار فوتنج وخردلی صو ایله قینادوب وبو مطبوخه
آجی بادم مستحلبی قیوب غرغره اتمک باشده اولان یاشلغی جذب اتمده
کافیدر دیدیلر وبو صداع بلغمیده باشه وضع اولنجق وعضوه قوت ویروب
ماده‌لی داغیدیجی وعضوی قزدریجی ویاشلغی قورودیجی دوالر یاکز سوءمزاج
بارده ذکر ایتدیکمز دوالر درکه جمله‌سی بونده دخی نافعدر وجالینوس اکثریا

ودرغنه تخمی هر بریندن درت درهم بونلری اشیوب درهم شرابله سکز کون برآتشی یرده
اصلده لر • بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده • وتقطیر ایتمزدن مقدم نور القشر
درهم کل عصارەسی وصاری شبوی عصارەسی قورلرسه دخی اعلا اولور •
بو صودن برقاشق استعمال اتمک باشی پاک ایدر مجربدر • وبو علتده کماد
استعمال اتمک دخی نافعدر • صفتی بودر • داری وطوز هر بریندن اون القشر
درهم رازیانه تخمی سکز درهم دفنه تخمی درت درهم بونلری آتشده قزدروب
ایکی طوربه یه قویه لر برینی باشه قویوب صووقدقده قالدروب برین دخی
قویه لر • بو منوال اوزره برقاچ دفعه ایده لر نافعدر • صفت بخور • باشده اولان
باشلغی کیدیرر • عسلبند واصطرک هر بریندن اوچ درهم کوکنک بر درهم
خراما ایکی درهم قرنفل اوچ درهم حب العرعر درت درهم قرص غالیه •
ثلث درهم بونلری سحق ایدوب بخور ایده لر • صفت بخور اخر عود وقسط هر بریندن
بر درهم قرص غالیه وکندر وصمغ عرعر هر بریندن ثلث درهم • بونلری
سحق ایدوب قره کوکنک یاغیله یوغروب قرصلر دوره لر • وبخور ایده لر • واکر
علت قویه اولوب ذکر ایتدیکمز علاجلر ایله دفع اولمز ایسه خردل وخرء الحمام
وفرفیون وجندبیدستر وعاقرقرحا وتین واطه صوغانی کبی قبردیجی دوالردن
ترکیب اولنمش یاقیلره محتاج اولنور • صفت ضماد مقرح • عاقرقرحا وخردل واطه صوغانی
هر بریندن سکز درهم جندبیدستر وفرفیون هر بریندن درت درهم بو دوالری
سحق ایدوب انجراس عصارەسیله یاخود حرشف عصارەسیله یوغروب باشه
یاقو ایده لر • ضماد آخر • دهن ناردین ودهن قسط هر بریندن درت درهم جندبیدستر
وفرفیون وعاقرقرحا هر بریندن یارم درهم اطه صوغانی اون ایکی درهم مجموعنی بالمونده
مرهم کبی اولنجه دوکوب باشه یاقو ایده لر • بو دخی معلوم اولکه تسویر خراج بارده
ذکر ایتدیکمز دوالرین مجموعی بونده دخی استعمال اولنور • لکن قچن رطوبت
رطوبت زیاده ومرض مزمن اولوب دماغ ضعیف اولسه اول وقت دماغه
مخصوص اولنان فاوینا وتوتنقه وقره باش کبی دوالر ایله قیناتلمش سیارینه
دجوب جینی وصاصفراز مطبوخنه محتاج اولنور • واکر دماغک باشلغی قورد وتمغه
دوقدر مغزه زیاده محتاج اولنور ایسه • بو مثللی مطبوخه بنفشه اغاجی دخی زیاده ایده لر • واکر
بو دوالر ایله دخی دفع اولمز ایسه حقیلک بازولردن یاخود انکسه سندن یاقو اجوب
نخودلر ایشلته لر • ولایق اولنان بو علته مبتلا اولنلره تجفیف ومسخن غذالر وشرابلر
ایله تدبیر ایده لر • ورطوبتلی غذالردن سمز اوتلی کبی وبالق وسود کبیلردن احتراز ایده لر •

هواسی اسی اولان یرلرده اوتورمقدن ولودوسه قرشو دورمه دن صقنه لر • زیرا اسی یرلرده
اوتورمق باشی بخارلر ایله طولو ایدر • وایچدکلری یالکز بال صوبی اوله یاخود دارچین وقرنفل
کسیله یاتلمش بال صوبی اوله • ودخی حرکت بدنیه دن وارواحه ثقلت ویرر حرکت
نفسانیه دن احتراز ایده لر • وطبیعتلرینی فندق مقداری ترمنتین استعمالیله تلیین
ایده لر • یاخود بو حبی یاتوب اکثر اوقاتده استعمال ایده لر • صفتی بودر • صمغ بطم درت
درهم صبر اوچ درهم غاریقون برنج درهم حبلر دوزوب استعمال اولنه •

فصل

بو فصل مائیتلی خلطدن حادث اولان باش اغریسی بیاننده در • اطبانک اکثریسی
بو باش اغریسینی بلغمدن اولان باش اغریسندن عد ایتمشلردر • بعضیلر ذاهب اولدیلرکه
باش اغریسنه سبب اولان مائیت بلغمک مائیتی اولمق لازم کلمز • بلکه جمیع اخلاطدن
اولور دیدیلر • قرولوس طبیب دیدیکه اول مائیت کیلوسدن برجزء دررکه
یکلدن وایچلدن تولد ایدر • اما جالینوسک کلامندن منفهم اولان بودرکه مائیت
قانک مائیتیدر • یاخود همان برمائیتلی جیک قاندر • وسنارتوس طبیب
دخی درکه شبهه یوقدرکه مائیت قانک مائیتیدر • لکن برحدتلی طوزلو مائیتدرکه
قاندن آیرلمشدر • وبو مائیتدن حادث اولان باش اغریسی اکثریا رطوبتی
چوق آدملره وبلغمی مزاجلره عارض اولور • وقچن بو مائیت حرارت غریبه ایله قاینه
جمیع بدنه یاییلور • ورطوبتلی مرضلرین حدوثنه سبب اولور • خصوصا باشک
طمرلری وشریانلری کثیر اولمغله دماغک مزاجنده دخی آفت یاخود ضعف
بولنور ایسه اول قینایان مائیت سریعا دماغه صعود ایدوب باشی ثقیل
ایدر • ودماغک حجابلرینه ودماغه قریب اولان یرلره منصب اولور • وانلردن
نیجه مرضلر حادث اولورکه • باش اغریسی وقولاق اغریسی ودیش اغریسی وکوز
اغریسی وفلج وصرع وتشنج کبی مرضلر حادث اولور • واکر دماغه صعود
ایتمیوب ارقه یه منصب اولورسه اکوکس اغریسی واوکسورک • وبونک مثللی
مرضلر حادث اولور • وبو مائیتک تولدینه سبب واولد دخی محل یالکز باشده
اولمیوب بلکه هضم ثانینک ضعفندن اولور • خصوصا طحالک ضعفندن
اولور • وخصوصا بلغمی ورطوبتلی مزاجلرده اولور • واول مائیتک باشه صعود
ایتمسی غذانک یاخود کبدک حرارتندن ناشیدر • یاخود حرکت نفسانیه کبی وحمام
حرارتی کبی واسی هوا ایله ملاقی اولمق کبی • بو سببلر ایله اخلاطه سخونت کلوب
دماغه صعود اتمکه سبب اولور • وبو مائیتدن حادث اولان باش اغریسنک
علامتی برخفیف حمی وکثرت نوازلدر • وقرمزی یوز زیاده اولدیغنه باش اغریسی

ارقه اغریسی عارض اولور وصدره منصب
اولورسه صح

دخی زیاده اولمقدر خصوصا حرکت دخی منضم اوله و اغری خفیف اولوب باشده
اولان ثقل کاه کلوب کاکتمکدر و اغری بر طرفدن بر طرفه نقل ایتمکدر کرچه
بو علامت بخاردن اولان باش اغریسنه مشابهدر لکن فرق بودر که بونده
رطوبت زیاده اولوب وبول وعرق چوق اولمقدر العلاج ماییتدن بدنی
پاک ایدوب مزاجی تعدیل وعضوه قوت ویرمکدر و ماییتدن بدنی پاک
ایتمده طبیعت مستعد بولنورسه ماده نضج بولسون دیو انتظاره حاجت
یوقدر زیرا بونک ماده سی سائله اولوب استفراغه سهلدر و ماییتی استفراغ
ایلین دوالر کل شربتی وکل بالی وشراب شوک جمال ومحوقان وغاریقون
وجلابه وحرور تخمی وعصفور تخمی وغوتاغنبا وشفتالو چچکی والما چچکی وسنامکی
وراوند کبی دوالردر وکاهیجه صفرا زیاده اولدقده محموده دخی زیاده قلنور
صفت مسهل بسفایج وسنامکی هر بریندن درت درهم کشوت وبتونیقه وهمیل
وزوفا هر بریندن قبضه لطیفه عصفور تخمی اوچ درهم راوند ثلث درهم قراوزم
درت درهم مجموعنی کفایت مقداری صو ایله قیناد وب وسوزوب یکرمی
بش درهم مطبوخه درت درهم قدرت حلواسی سکز درهم کل مکرری قیوب
استعمال ایده لر وبو شربت دخی ماییتی اسهال ایدر صفتی بودر اصل فوانیا
وارسا هر بریندن درت درهم رفسلکنی وکشوت وبالدری قره وهمیل وحرور
چچکی هر بریندن یارم قبضه عصفور تخمی التی درهم سنامکی یکرمی درت درهم
رازیانه تخمی ایکی درهم لسان ثور چچکی قبضه لطیفه مجموعنی بال صو بیله قیناد وب
وسوزوب بعده بو مطبوخک ایچنه محوقان وغاریقون هر بریندن درت درهم
زنجبیل وخولنجان هر بریندن بر درهم نقع اولنوب کفایت مقداری شکر
وکل شرابی ایله شربت قوامی ویره لر مقدار شربتی اوچ درت قاشقدر
وبو سفوف دخی ماییتی اسهال ایدر صفتی بودر محوقان ایکی ثلث درهم حب القطم
سفوفی یاخود راوند ثلث درهم محموده وغوتاغنبا هر بریندن ایکی حبه بونلری
سفوف ایدوب سورتقه ایله استعمال ایده لر بر شربتدر واکر قان غلبه سی اولورسه
قان آله لر بعده باقی قلان ماییتی ادرار ایله وترلتمک ایله استفراغ ایده لر
وتمرهندن حارلی قوی اولان مدری ویرمیه لر اما بو مرض ایچون وجمیع ماییتدن
حادث اولان مرضلر ایچون معرق استعمال ایتمک علاج کافیدر معرق دیدیکمز
سپارنه وبغبراقاجی وچوب چینی در اکر علیلک مزاجی حار یابس اولورسه
بو دوالر هندبا ولسان ثور وبونلره مشابه دوالر له تعدیل اولنه وترلدیجی دوالردن

زی دخی انیسون معرقدر وبو علت اسکیوب اوزانورسه بازولردن باقی
آچوب اشلتمک غایت نافعدر ومفاصل مرضلرنده ذکر اولنمش سفوفلر
بونده دخی نافعدر خصوصا مزمن اولدوغی وقتده وبو سفوف فراطمن
نام طبیبک ماییتدن اولان مرضلرک جمیعنده مجربدر صفتی بودر زراوند
مدحرج سکز درهم قنطریون صغیر اوچ درهم جنطیانا وهیوفاریقون هر بریندن
التی درهم موبش درهم بطراسالیون درت درهم غاریقون ایکی درهم
راوند رومی سکز درهم بونلری سفوف ایدوب اوتوز کون متوالیة کونده
بر درهم استعمال ایده لر وحکمای متقدمینک بو نسخه سنی بولدق غایت نافعدر
صفتی بودر راوند رومی سکز درهم جنطیانا وزراوند مدحرج هر بریندن
بری درهم کمادریوس طقوز درهم بطراسالیون ومو هر بریندن بش
درهم فوادج درهم سفوف ایده لر ودرت کون متوالیة کونده بر درهم
استعمال ایده لر وعلت مزبور ایچون اسکندر یونانی بو سفوفی ترکیب
ایتمشدر صفتی بودر اناغالیس اون التی درهم قرصافی اوتوز ایکی درهم
قرنفل درت درهم راوند رومی سکز درهم ساذج هندی درت درهم
زراوند مدحرج وطویل هر بریندن اون التی درهم سنبل هندی اوتوز ایکی درهم
سفوف ایدوب اوچ آی متوالیة کونده ثلث درهم استعمال ایده لر
سنارتوس طبیب درکه ماییتدن اولان مرضلرده زم تجربه ایتدیکمز
دوالر بونلردر انسان کموکنک کولی وآت کموکنک کولی وکیک کموکنک
کولی وقرلنغج کولی وقاز کولی وسدف ودیش اوتی واسارون وتونیقه
وکافیطوس وکهربا وحمار وحشی طرنغی بو دوالرین طریق استعماللری
عنقریب وجع مفاصل بابنده کلور وماییتی قورتمق ایچون باشه بعضی
دوالر وضع اولنمق مناسبدر وبو یاقولی قورمق نافعدر صفتی بودر مصطکی
وصمغ عرعر وجوزبوا وقرنفل هر بریندن ثلث درهم لادن التی درهم لادنی
بر مقدار دهن مصطکی ایله اریدوب سائر اجزالری دوکوب یاقه ایده لر
وبر قرمزی چوقه نک اوزرینه یایوب تپه یه وضع ایده لر وکهربادن شمامه
یاپوب دائما قوقلمق غایت نافعدر والحاصل بو علته مبتلا اولنلرین
تدبیری بلغمی مزاجلرین وصداع بلغمی یه مبتلا اولنلرین تدبیری کبیدر
وبو علت صاحبی باصدرمه وقوری بالق وطوزلو بالق یمکدن احتراز ایده لر
واوغلاق اتی وطاوق اتی وچیل قوشی اتی کبی غدالر ییه لر ویاش میوه لردن

وغدالردن صقنه‌لر. مگر که حرارتی وصوسزلغی کیده‌ریجک مقداری

فصل

بو فصل سودادن اولان باش اغریسی بیاننده‌در. اکثریا سودادن اولان
باش اغریسی سوداوی خراجلره عارض اولور. سببی بودرکه قورقمق وچوق
چوق دوشنمک وقسا وتلنمک ومحزون اولمق وسهره مبتلا اولمق والنفعالات
نفسانیه‌نک جمیعیدر. وغدالردن وشرابلردن سودا تولد ایدن شیلری
تناول ایتمکدر. علامتی بودرکه سهره مبتلا اولجاب اویقوده زحمت چکمکدر.
وفاسد فکرلر وقورقنیجق شیلردن قورقمقدر. وبعضی وقتده کلماتی منتظم
اولما مقدر. وگوزلرینک اطرافنده صاجنجیسی اولمقدر. وبکزی کول رنکی وقلای کبی
اولمقدر. وجمیع بدننده اغرلق وتنبللک اولمقدر. وکاه‌بجه گوزینک اوننده
سیاه نسنه گورنمکدر. وبوزلو قوری اولمقدر. واکثریا اغری باشنک صول
طرفنده اولوب گوندز ساعت طقوزده شتد اولوب کیجه ساعت اوجه دک
ممتد اولمقدر. وبو علامتلره تقویت ویرر شیلر دیندر. علیلک مزاجی سوداوی اولمق
وعلت گوزوقتنده اولمق وسودا تولدینی ایجاب نسنه‌لر مقدم حاصل اولمق

العلاج اولا ماده‌یه نضج ویریجی دوالر استعمال ایدوب بعده تنقیه ایده‌لر. ومزاجی
تعدیل ایدوب عضوه قوت ویره‌لر. اگر ماده دماغده اولورسه مقدم قان الهلر.
کذلک بدنده قان غلبه‌سی اولورسه یاخود معتاداولورسه اقن قان کسلمش ایسه مثلا
حیض قانی وباسور قانی ودبورون قانی کبی بونلرین احتباسندن اولمش ایسه مقدم قان
المق لازمدر. اگر قانک اقتضاسی یوغیسه مقدم حقنه لینه ایله یاخود بعضی معتدل ملینات
ایله طبیعتی تلیین ایده‌لر. بو حقنه مناسبدر. صفتی بودر خطمی کوکی وبسفایج وسناکی
هربرندن درت درهم ایه کوکی وخطمی وهندبا تری هربرندن برقبضه بتونیقه وفرنجمشک
هربرندن یارم قبضه مجموعنی کفایت مقداری صوایله قینادوب وسوزوب یوز درهم
مطبوخه سکز درهم خیارشنبه یاغی ودرت درهم دیاقلیقون وسکز درهم عسل
ویکرمی درت درهم دهن بابونج ویارم درهم طوز قیوب احتقان ایده‌لر. یاخود ملیناتدن
بنفشه یاخود گل شکری شرابی ودیاقلیقون معجونی ویاخود قرواوزم وقدرت حلواسی ایله سناکی
طبیعتی استعمال ایده‌لر. یاخود خیارشنبه یاغی التی درهم دیاقلیقون اوچ درهم فرفیر معجونی
بردرهم مجموعنی بر مقدار شکر ایله خلط ایدوب استعمال ایده‌لر. یاخود سوریقه ایله
ازوب ایجیره‌لر. بعده صول طرفنک باش طرفندن قان الهلر. اگر ماده اغلب ایشه ایسه
واردمک احتباسندن ایسه صافن طرفندن الهلر. جالینوس میامرنام کتابنک اوچنجی
مقاله‌سنک اوائلنده درکه دم سوداوی غلیظ اولمغله قان المزدن مقدم علیلک
القرینی وانقرینی بر مقدار اوغمق لازمدر. وقلیلی حرکت ایتدوره‌لرکه حرکت سببیله
دمه رقت گلوب خلط سوداوینک فصد ایله چقمسی آسان اوله. وطرک شقنی واسع
ایده‌لرکه خلط غلیظ برخوشجه چقه. بعده خلط سوداوی یه مسخن ومرطب دوالرله
نضج ویرمیه مشغول اوله‌لر. سودایه بالخاصه نافع اولان دوالر لسان ثور وزارزیانه
وبسفایج وارلتی وآرق وکبره واوغل اوتی والتون اوتی وکشوث وبرنجاسف وقنطوریون
وبنفشه وافاجقاونی قبوغی وسوریقه. وبو علتده مناسب اولان شربتلردن الماشرابی ولسان ثور
شرابی وهمیل شرابی وافاج قاونی قبوغی شرابی. وبونلرین جربالریدر. ومعجونلردن نافع اولان
فرفیر معجونی ودیاحستو معجونی استعمال اتمکدر. وبو مطبوخ دخی نافعدر. صفتی بودر
رازیانه کوکی وبسفایج هربرندن سکز درهم میان کوکی درت درهم لسان ثور
وکبره کوکی هربرندن ایکی درهم اوغل اوتی وبتونیقه وهمیل ولسان ثور چچکی وقره باش
هربرندن قبضه لطیفه رازیانه تخمی وافاج قاونی چکردکی وفلکن تخمی هربرندن بر درهم
قرواوزم سکز درهم کفایت مقداری صوایله قینادوب وسوزوب یوزیکرمی درهم
مطبوخه کفایت مقداری شکر یاخود الماشرابی قیوب درت دفعه‌ده استعمال
ایده‌لر. بو شربت دخی صداع سوداوینک ماده‌سنه نضج ویرر. صفتی بودر لسان ثور
کوکی وهندبا کوکی ورازیانه کوکی وکبره کوکی هربرندن ایکی درهم اوغل اوتی وماء الجبن
وفرنجمشک وبتونیقه وکمادریوس وقره باش واذخر وقیصوم قلبته هربرندن
قبضه لطیفه سناکی وافتیمون هربرندن اوچ درهم انیسون ورازیانه
وافاج قاونی قبوغی هربرندن ثلث درهم قرواوزم سکز درهم کفایت مقداری
صوایله قینادوب وسوزوب درتیوز درهم مطبوخه طتلو الما عصاره‌سی
وگل صویی وشاهتره صویی ولسان ثور صویی هربرندن قرق سکز درهم ضم اوگنوب
کفایت مقداری شکر ایله شربت قوامی ویره‌لر. مقدار شربتی صباحله واخشاملر
یکرمی درت درهمدن اوتوز ایکی درهمه دکلدر. وبو باده مناسب اولان مسهل
دوالر سناکی وافتیمون وبسفایج وهلیلج اسود وقره‌جوبلیه وآق جوبلیه وحجرارمنی
ولاجورد واثیمون بونلردر. ومسهل معجونلردن معجون سنا ومعجون آمق
ودیاقلیقون وحب لاجورد وشاهتره حبی مناسبدر. ولایق اولان بو دوالری
بعضی مرطب وملین شیلرله استعمال اتمکدر. وبو علتده صبر وایارج استعمالی
چندان مناسب دکلدر. زیرا بونلرین تجفیفی زیاده‌در. وبو مسهلی استعمال اتمک
مناسبدر. صفتی بودر رازیانه کوکی وبسفایج هربرندن درت درهم بتونیقه وفرنجمشک وقره باش
والتون اوتی ولسان ثور هربرندن قبضه لطیفه رازیانه وانیسون هربرندن

بر درهم سنامکی اون درهم افتیمون ایکی درهم خربق اسود بر بحق درهم میان کوکی درت
درهم قرواوزم سکز درهم مجموعنی صو ایله قینادوب وسوزوب یوز درهم مطبوخنه
الماشرابی دقه باش شرابی وبنفشه شرابی هر برندن سکز درهم ضم ایدوب
اوچ دفعه ده استعمال ایده لر. وبو سفوف دخی نافعدر صفتی بودر. سنامکی درت
درهم بسفایج وافتیمون وحلیله هر برندن بر درهم قیمور طرطه ایکی درهم محموده ثلث
درهم انیسون ورازیانه وقرنفل وسنبل وبسباسه هر برندن سدس درهم سفوف
ایده لر. مقدار استعمالی بر درهمدر. سفوف آخر. سنامکی سکز درهم قیمور طرطه درت
درهم دارچین ایکی درهم قرنفل وسقمونیا هر برندن نصف درهم مقدار شربتی بر درهمدر.
سفوف آخر. لاجورد مغسول ایکی ثلث درهم افتیمون ثلث درهم زعفران سدس
درهم شکر بر درهم مجموعی بر شربتدر. ولایق اولان بو علتده مسهلاتك خفیفنی
راحت کونلرده تکرار تکرار استعمال ایده لر. وابتدا منضج ویروب صکره مسهل
ویره لر. وبدن پاك اولنجه منضج ویرمدن ومسهل استعمالندن خالی اولمیه لر. زیرا
خلط سوداوی بر مسهل واحد ایله اخراج ممکن دکلدر بلکه تکراره محتاجدر. وبو تدبیری
ابن ماسویه صداع سوداوی بابنده ذکر ایدوب دیمشدرکه. سوداوی وبلغمی خلطلره
نضج ویروب اخراج ایدر. واعضاء رئیسه یه قوت ویرر. صفتی بودر. بالدرکی قره
وبری ولسانی لسان ثور کوکی وچچکلری وبسفایج وافتیمون هر برندن سکز درهم
سنامکی وبابادیه وقره باش وشاهتره هر برندن یدی درهم کادریوس وقره چوپلمه
واذخر هر برندن اوچ درهم قیمون اوتی درت درهم مجموعنی اوچیوز درهم الماصویله
ثلثی کیدنجه قینادوب وسوزوب تکرار ایکییوز درهم الما عصارهسی وکفایت
مقداری شکر ایله شربت قوامی ویره لر. وخربق اسود طبیخی بو بابده حقوق استعمال
اولنور. صفتی بودر. درت درهم قره چوپلمه قبوغنی ایکییوز درهم اسکی صوده التی
ساعت اصلده لر. بعده افتیمون ودوقو ودارچین هر برندن بر درهم قرواوزم
درت درهم لسان ثور چچکی بر درهم مجموعنی نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب
بر مقدار شکر ایله طاتلولیوب استعمال ایده لر. مجموعی ایکی شربتدر. وتمام تنقیه دن صکره
مقدم ذکر اولنان سعوطلر وعطوسلر ایله نفس دماغك تنقیه سنه مباشرت
ایده لر. لکن سعوطی وعطوسی خربق اسود وبسفایج وافتیمون مثللی دوالر ایله
قارشدیره لر. بعده بابونه مرطب دوالر ایله قارشق داغیدیجی دوالر وضع ایده لر.
مثلا دهن ارنب ودهن شبت ودهن زنبق وطاتلو بادم یاغی وبابادیه یاغی
وسنامکی طبیخی وطورق اوتی واذغل اوتی وبو نبقه وقره باش ولسان ثور تبی

واگر علیلك مهری وار ایسه خشخاش قبوغنی دخی ضم ایده لر. واگر باش اغریسی طمالك
یاخود مراقك شرکتیله اولور ایسه انك علاجی هر بری بابنده ذکر اولنور. وبو نوعلردن
صکره بالخاصه سوداء یه نافع اولنلری وباشه قوت ویرنلری استعمال ایده لر. مثلا
قرمز معجونی ودیامسنتو معجونی وجواهر معجونی ودواء المسك کبی وپان زهر استعمال
اتمك امراض سوداویه نك جمیعنده نظیری اولمیان دوادر. خصوصا مرجان
والجواهر ایله استعمال ایده لر. وبو معجونی استعمال اتمك غایت نافعدر صفتی بودر.
لسان ثور حمیرهسی سکز درهم کلشکر درت درهم انجو یارم درهم صاری یاقوت (والوك یاقوت ضم)
وزمرد ومرجان هر برندن سدس درهم دارچین وخولنجان وبسباسه وجوز بوا
هر برندن ثلث درهم قرنفل وکبابه وعود واصطرك وفلنکمشك تخمی هر برندن سدس
درهم زعفران ثلث درهم مسك وعنبر هر برندن درت حبه جگردکی خشخاش اوزم
اون التی درهم کلاب سکز درهم کفایت مقداری شکر ایله معجون ایده لر. مقدار
استعمالی لسان ثور صوییله صباحلرده اوچ درهمدر. معجون آخر. لسان ثور چچکی
حمیرهسی وبنفشه حمیرهسی هر برندن اون ایکی درهم اذغل اوتی واغاج قاونی قبوغنی
هر برندن درت درهم دواء عنبر سفوفی ودواء مسك سفوفی وبارد انجو معجونی
سفوفی هر برندن یارم درهم پان زهر سدس درهم الماشرابیله معجون ایده لر.
معجون آخر. کلشکر ولسان ثور چچکی حمیرهسی واذغل اوتی وبنفشه حمیرهسی هر برندن
اون التی درهم اغاج قاونی قبوغنی مرباسی سکز درهم دواء مسك سفوفی ودواء
عنبر سفوفی وحار انجو معجونی سفوفی هر برندن نصف درهم قرمز معجونی بر درهم
پان زهر ثلث درهم الماشرابیله معجون ایده لر. وبو علته مبتلا اولنلرك غذالری
ودوالری واوتوردقلری مکانلك هواسی اعتدال ایله مسخن ومرطب اولمقدر.
مثلا غذالردن نیمبرشت یمرطه صاریسی واوغلاق اتی ودبلیج وسمز طاوق
وابه کوجی ولسان ثور اولمقدر. ومیوهلردن تازه وقرواوزم وطاتلو الما
یمك مناسبدر. صغر اتندن ودابه صدرندن ولخنه وصوغان وسرمساق
وپراصه ومرجمك کبیلردن احتراز ایده لر. واگر مقولهسی ایسه بیاض ورقیق
شرابله اوغل اوتی واغاج قاونی قبوغنی ولسان ثور اصلدوب اولنجه ایچه لر.
یاخود بو دوالری سائر ایچدوکی شرابه قویه لر. ودائما دن ومحزون اولمقدن
وحرکات نفسانیه وبدنیهدن احتراز ایده لر. فصل بو فصل باتمش
سودادن حاصل اولان باش اغریسی بیانندهدر. سودا محترق اولمق یا صفرانك
احتراقندن یاقانك احتراقندن یاخود سودا همان کندو محترق اولدوغندن

اولور. بونك سببی اخلاطی یاقیجی غدالر و دوالر تناول ایتمدن وبعضی انفعالات
نفسانیه دن و بدنی یورولتمدن اولور. و بو احتراق یا باشده یا جراقده یاخود جمیع
بدنده اولور. واکثریا مزاجی حار یابس اولوب قلب وکبدی دخی حار و یابس
اولنلره عارض اولور. و بو سودانك سبب محرکی غضب وغم وکین وفکر
وسهر و چوق شراب ایچمك و یالکز اوتورمقدر. علامتی اویقوسزلق عارض
اولمقدر. وعقلی پریشان اولمقدر. اکر احتراق صفرادن اولمش ایسه جنون
عارضه لری عارض اولمقدر. واکر دمدن اولورسه کولمك واثوابله اوینق
عارض اولور. واکر سودادن اولورسه حزن وخوف وطول سکوت عارض
اولوب فقط تکلمه باشلسه کلامی تطویل ایدر. وسودا غلبه سنك علامتلری
ظاهر اولور. العلاج معلوم اولکه سودا محترق اولدقده سوء مزاج حار یابس
اولمغله بدنی فصدیله و اسهال ایله و حقنهٔ لینه ایله پاك ایتدکدن صکره خلط
سوداونك تولد ایتدیکی عضوك مزاجنی مبرد و مرطب دوالر ایله تعدیل ایتمکه
محتاج اولنور. حقنهٔ لینه دیدیکمز ابه کومجی و بنفشه یپراغی و یا پشقان ولسان
و دیا قثلیقون کبی معتدل دوالردن اتخاذ اولنانلردر. و بو احتقان ایچون سودایی
اسهال ایتمده غایت مناسبدر. صفتی بودر. خطمی کوکی و بسفایج هر برندن
درت درهم پشقان و دوه دیکنی و شاهتره و مارول ولسان ثور هر برندن
بر قبضه و سنامکی التی درهم اریك اون ایکی عدد کفایت مقداری صو ایله
قینادوب و سوزوب یوز درهم مطبوخه سکز درهم خیارشنبه یاغی و التی
درهم دیا قثلیقون و سکز درهم بابادیه یاغی قیوب احتقان ایدهلر. واکر قان
غلبه سی اولورسه ابتدا باسلیقدن فصد ایدوب صکره صول قولنك
قیفالندن قان آلهلر. واکر قانك احتباسی اولورسه صافندن قان آلهلر
و شقیقلره و قولتق اردینه و مقعده سولك یاپشدرهلر. بعده ماده یه نضج
ویرر دوالر استعمال ایدهلر. مثلا لسان ثور و شاهتره و مارول و نیلوفر
و بنفشه و آریق و قوش قونماز و بزور بارده و سبستان و عناب و قوا اوزم
و خشخاش وارنك کبی. و شربتلردن لسان ثور شرابی و شاهتره شرابی
و هندبا و زرنتین(?) و اغاج قاونی قبوغی شربتلری مناسبدر. بو دخی معلوم اولکه
فقط سودا صفرادن و قاندن محترق اولسه مبرد و مرطب دوالر ایله تدبیر
ایتمك واجبدر. لکن بلغم قارشق اولسه اول وقت بر مقدار تسخینه میل ایتمك
کرکدر. و بو مغلی نضج ویرمده کافیدر. صفتی بودر. لسان ثور و میان کوکی و بسفایج

هر برندن التی درهم شاهتره و التون اوتی و زهور قلبیه هر برندن قبضه لطیفه افتیمون
ایکی درهم کفایت مقداری صو ایله قینادوب ایکیوز درهم مقداری قالدقده
سوزوب التی التی درهم ماء عصارهسی و اون ایکی درهم شکر قیوب برقاج دفعه
استعمال ایدهلر. و بو معجون دخی نضج ویرر. صفتی بودر. لسان ثور حمیرهسی و بنفشه
حمیرهسی هر برندن سکز درهم نیلوفر حمیرهسی و کلشکر هر برندن درت درهم
بارد انجو(?) معجونی سفوفی یارم درهم مجموعنی ماء سر ایله قرشدروب صباح عده
واخشامده استعمال ایدهلر. وتمام ماده نضج بولدقدنصکره اسهالیچون بنفشه
مکرری و دیا بیرونس و مطبوخ سنا و مطبوخ افتیمون و دیا قثلیقون و امق(?)
معجونی و شاهتره حبی ولاجورد حبی بونلردن قنغیسی اولورسه ویرهلر. صفته مسهل
سنامکی درت درهم افتیمون ایکی درهم بنفشه چچکی و شاهتره چچکی هر برندن مقدار
جکردکی چیقمش قزل اوزم و قزلمش میان کوکی هر برندن درت درهم بونلری
کفایت مقداری صو ایله قینادوب و سوزوب اوتوز ایکی درهم مطبوخه سکز
درهم قدرت حلواسی و کل شکری قیوب استعمال ایدهلر. و صداع سوداویده
ذکر اولنان علاجلرین مجموعی بونده دخی نافعدر. و بو شرابی دائما استعمال ایتمك
سودا احتراقیه یه غایت نافعدر. صفتی بودر. لسان ثور کوکی و آریق و بسفایج
و افتیمون و میان کوکی هر برندن درت درهم ایلغین یپراغی ولسان عصفور
اغاجنك قبوغی هر برندن اوچ درهم اوغل اوتی و بالدری قره و التون اوتی
هر برندن بر قبضه قره چوبلمه ایکی درهم بزور بارده هر برندن بر بچق درهم سنزاوتی(?)
تخمی و فلفلکن تخمی و رازیانه تخمی و زرنباد هر برندن بر درهم عناب و سبستان
هر برندن اون عدد جکردکی چیقمش اوزم و تمر هندی هر برندن اون ایکی درهم
کفایت مقداری صو ایله قینادوب و سوزوب ایکیوز درهم مطبوخه درت
درهم راوند و بر درهم دارچین قیوب برکیجه اصلدهلر. بعده کفایت مقداری
ماء عصارهسی و شکر ایله شربت قوامی ویروب برقاج کون متوالیاً استعمال
ایدهلر. بو دخی معلوم اولکه فقط سودادن اولان مرض مستحکم اولوب زمانی
طویل اولسه اول وقت مدبر انیتمونه یاخود انیتمونندن مرکب دوایه محتاج اولنور.
وتمام تنقیه دن صکره قلبه فرح و قانی صافی و روحی تنویر ایدر. مثلا جواهر و بادزهر
وانجو وکلازنی(?) کبی دوالر استعمال ایدهلر. واکر تنقیه دن صکره اغریدن اثر
باقی قلورسه باشه بعضی معتدل داغیدیجی و یموشادیجی. بنفشه یاغی و نیلوفر
یاغی و طتلو بادم یاغی و بابادیه یاغی و طورق اوتی یاغی و کل و مارول و نیلوفر

وبنفشه و بونره مشابه اولنلرین طبیخی کبی دوا وضع ایده لر • و بوکا در رطب باشده اولان وجعی تسکین ایدر • صفتی بودر • بنفشه یاغی ونیلوفر یاغی وگل یاغی هر برندن سکز درهم مارول صویی وعنب الثعلب صویی وگل صویی وسرکه هر برندن درت درهم مجموعنی قشدروب برزی یاتوره لر وباشه قویه لر • صفتی تنطول ایه کومجی وبنفشه ونیلوفر هر برندن بر قبضه خشخاش اوچ عدد بابادیه واکلیل ملک وطورق اوتی هر برندن یارم قبضه سنامکی ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب بونکله باشی غسل ایده لر • بعده نیلوفر یاغنی وبنفشه یاغنی لبن نسا ایله قشدروب باشه طلا ایده لر • کاهیجه دماغ بخاری قبول ایدر خوفی اولورسه گل یاغی دخی زیاده اولنور • وبو طلا دخی باش اغرسنه نافعدر • صفتی بودر • بنفشه یاغی وقبق جکردکی یاغی هر برندن سکز درهم خشخاش یاغی وطورق اوتی یاغی هر برندن درت درهم بزر قطونا لعابی بش درهم مارول تخمی وبرزنج هر برندن یارم درهم زعفران سدس درهم مجموعنی بره قشدروب باشه سوره لر • وتازه اوترکدن قینادوب صویله الترنی والیقلرینی غسل ایده لر • وعلیلی حمامه قومق مناسبدر • واوترکدن قینامش صوایچنه اولتورتمق غایت ایودر • وکاهیجه باشه ومقعده سولک یاپشدرمق دخی نافعدر • وبو علتده غرغره وسعوط اتمک مناسبدر • لکن کیفیتی معتدل ومرطب دوالردن اتمک گرکدر • زاکیوس نام طبیب درکه • قنغی عضوده اولورسه اولسون محترق خلطدن حاصل اولان مرضلر ایچون اوچ شیء بولمشزدر • اولکیسی اون بش گون متوالیه طعامدن بش ساعت مقدم هندبا صویی ایله یاخود شاهتره صویی ایله صوروتقه ایچکدر • ایکنجیسی دم معدنده اولان دم صویی ایچکدر • اگر بولنمزایسه صناعت ایله اولان دم صوینی ایچوله لر • اوچنجیسی طعامدن ایکی ساعت مقدم هر گیجه مرطب ومعتدل حمامه گیرمکدر • بو تدبیر ایله بدن ترطیب اولنوب وبدنک باطننده اولان یبسه لر آچیلور • وغذالردن برودته ورطوبته مائل غذا ویره لر • مثلا اریه صویی وبلبلجوریاسی وسمز طاوق واوغلاق اتی وقوزی اتی وبوزاغی اتی کبی غذا ویره لر • خصوصا بونلر مارول وابه کومجی ولسان ثور ایله طبخ اولنورایسه دخی اعلادر • وشرابلردن لسان ثور شربتی وهندبا شربتی وبنفشه شربتی واریه صویی وطتلو نار شرابی والما شرابی وسورتقه ایچمک مناسبدر • وصغر اتدن وباصدرمه دن وباغی وخلاندن وطوزلولردن احتراز ایده لر • وشراب ایچر مقوله سی ایسه شرابدن دخی احتراز ایده لر • مگر که سوداینه سودادن محترق اولمش اوله • اول وقت بیاض فرفیق

شراب ایچمکه رخصت ویریلور • وبدنی اتعاب ایدر حرکتدن ووارلمدن دخی احتراز ایده لر • وطبیعتی دائما حقنه الینه وسمز طاوق صویله وملین میوه لرایله تلیین ایده لر •

الخوذه والبیضه والشقیقه خوذه وبیضه دیو عموما باش اغرسنه درلرکه جمیع باشه عام اولور • اما شقیقه باشک بر شقنه مخصوصدر • اکثریا بوگونه باش اغریسی دور ایله اولور • قمرک نوری زیاده اولدقجه زیاده اولوب نقصان اولدقجه نقصان اولور

العلاج علامتی ظاهر اولدقدنصکره مقدم ذکر اولنان علاجلر کبی علاج ایده لر • وبو باش اغرسنده مخدر یعنی اویوشدریجی دوا استعمال اتمک غایت نافعدر • واغرینی تسکین ایدن دوالردن خطمی لعابی وطتلو بادم یاغی وبابادیه واکلیل ملک ولوبیا تخمی طبیخاری وبونلرین دهنلریدر • واگر علیلک سهری وار ایسه اوزرینه نیلوفر وخشخاش قبوغی زیاده ایده لر • وراحه یقوله دیمکله معروف اولان دوا مرکب غایت نافعدر هم تخدیر وهم تسکین ایدر • ولسان کلب تخمی که فرنک اطباسی قتنده سنا ولوزا حبی دیمکله معروفدر • اول دخی هم اویوشدورر وهم وجعی تسکین ایدر • وبو بابده لودنو دخی غایت مجربدر • ولایق اولان باشه تنطول وضماد ایتدکلرنده قانون قاعده اولان بودرکه • بعضی مقوی دوالر ضم اتمکدن خالی اولمیه لر • مثلا علت بارد ایسه جوز بوا وقرنفل واگر حار ایسه گل وبنفشه کبی دوالر ضم ایده لر • وچون بو علت مزمن اولوب علاج تاثیر اتمسه اول وقت سعتر اغاجی وچوب چینی وسیارنه وصاصفرانک طبیخی استعمال ایده لر • وبو مطبوخی ایچمک تنقیه دن صکره غایت نافعدر • صفتی بودر • چوب چینی اون التی درهم سیونیقه وفودنج هر برندن بر قبضه قره باش یارم قبضه فاوانیا درت درهم مجموعنی بیک ایکیوز درهم صو ایله برکون بر گیجه اصلده لر • بعده نصفی قالنجه قیناده لر • وقیناماسی تمام اولدقده درت درهم دارچینی ضم ایده لر • وبو مطبوخدن طعامدن اول قرق درهم وطعامدن ایکی ساعت صکره اوتوز ایکی درهم استعمال ایده لر • وبو بابده سائر مطبوخلر دخی بو منوال اوزره استعمال اولنور • وبو علتده قولدن یا قو آچمق غایت نافعدر • نیجه کره تجربه اولنمشدر • کاهیجه دماغده اولان روح که روح نفسانی درلر • انکیچون بعضی عارضه لر • وآفتلر عارض اولورکه دماغدن صادر اولان افعاله نقصان یاخود بطلان ویاخود تشویش ایجاب ایدر • مثلا بدندن ویاخارجدن اولان برد ایچون روح غلیظ اولدوغی کبی یاخود بونلردن اولان حرارت ایچون روح رقیق اولدوغی کبی ویاخود کثرت استفراغ ایله وسهر مفرط وکثرت جماع

ور وحك تحللنی وقلتنی ایجاب ایدر. وجع شدید ویا مرض الحون روح قلیل
اولدوغی کبی. یاخود ویا زمانلرده فاسد اولمش هوالی استنشاق ایتمدن
روح ضعیف اولدوغی کبی. ویاخود انفعالات نفسانیه سببی ایله مثلا
غمدن وحزندن روح منقلب بوغلمق کبی. ویا فرح شدیدن منبسط اولوب
بایلمق کبی. بوجمله دماغك افعالنه نقصان یاخود بطلان ایجاب ایدر.
بویله اولورسه علاجی سببنی ازاله ایدوب ارواحی کماً وکیفاً تعدیل ایتمکدر.
وارواحه تقویت ویروب حفظ ایتمده مخصوص اولان دوالر ادویه قلبیه نك
مجموعیدر که. بارد اولنلری حار المزاج وحار اولنلری بارد المزاجلر ایچوندر. وروحه
قوت ویرر شیلردندر. یارم درهم عنبری نیمبرشت یمرطه صاریسیله
یمك کذلك انجو معجونی ویا سنتو وقزمعجونی دخی غایت نافعدر. وآملج
شرابی ویا لکز لاجورد استعمال ایتمك دخی نافعدر. وکهربا استعمالی دخی
روحك جمیع آفتلرینه بالخاصه نافعدر. خصوصا دهنتی استعمال ایتمك دخی افضلدر.
وبو معجون ارواحه قوت ویروب آشکاره وصافی ایدر. وفرح ویروب قوتی
زیاده ایدر. وتازه لکی حفظ ایدوب کج قوجلدر. صفتی بودر. گل اوچ درهم طوبلق
ایکی درهم قرنفل ومصطکی وسنبل واسارون هر برندن برنجی درهم دارچین
زعفران واودعل اوتی وفلنکن تخمی وانجو وساذج وبسباسه وقاقله وجوزبوا
واغاج قاونی قبوغی وقرص غالیه ودرونج هر برندن بر درهم مسك سدس
درهم مجموعنی انججه سحق ایدوب عسل املج ایله معجون ایده‌لر. بو معجونك اكثر
استعمالی قیش گونلرنده در. صفت معجون جواهر. قرمزی یاقوت وگوك یاقوت
وزمرد ودرونج وقرمزی مرجان وآق مرجان هر برندن ثلث درهم دارچین
وبسباسه وخولنجان وجوزبوا هر برندن یارم درهم قرنفل وکبابه وعود
واصطرك وفلنکن تخمی هر برندن سدس درهم زعفران یارم درهم مسك
وعنبر هر برندن التی حبه اغاج قاونی قبوغی ترباسی درت درهم چکردکی چقمش
رزاقی اوزومی سکز درهم نبات شکری سکز درهم لسان الثور چیچکی خمیره سی
اون ایکی درهم مسکت الماسی عصاره سی اون التی درهم گل صویی سکز درهم
شکر یوز درهم معجون ایدوب استعمال ایده‌لر. الورم البلغمی فی الرأس باشده
دماغك خارجنده اولان حجابلرده آتی شیش اولدقده علامتی بودر که. باش اتسی
اولوب وقرمزی اولمقدر. دخی اولوب صو سزلق اولمقدر. واکر شیش صفرادن
اولورسه اویقوسزلق عارض اولور. واکر بلغم ایله اولورسه نوم کثیر عارض اولمقدر.

العلاج قان آلدوره‌لر. یاخود ساقلردن حجامت ایدوب احتقان لینه ایده‌لر.
وتکمید ایتمدن دیاقلیقون ویا برونش واطریفل فارسی قنفسی اولورسه ویره‌لر.
یاخود تمر هندی صویله راوند ویره‌لر. وماروی ونیلوفر واصم یاغی وبنفشه
یاغی طبیخیله باشه کماد ایده‌لر. وجوزبوا حربهی طلا ایتمك غایت نافعدر. کذلك
اریه او نیله بنفشه یاغی وقزسودی دخی طلا ایتمك نافعدر. واکر سهر یعنی اویقوسزلق
زیاده اولورسه اوچ بغدای آغری مقداری لودنو ویره‌لر. ومرضك الخطاطی
وقتنده کوکرجین بلاسنی یاروب صیجاق صیجاق باشه قویه‌لر. وقیونك آق جکرینی
دخی صیجاق صیجاق باشه قومق نافعدر. السهر سهر اویانقلق دیمکدر. بو علتك
صاحبی اویویامیوب راحت ایتمامکدر. سببی صفرادن وسودادن وبورقیتلی
ماده دن ویاغز بخاردن حادث اولور. یاخود متعفن خلطدن اولور.
نتکم حمیات ردیه ده وحمیات وبائیه ده اولدوغی کبی. وشدید اغریلردن
وزحمتلردن وفکرلردن وقورقودن وبر شیه زیاده تأسف ایتمدن اولور.
العلاج هر نه دن اولمش ایسه سببنی بیلوب ضدی ایله مقابله ایتمکدر یعنی
سببنی ازاله ایدوب بعده ماروی تخمی ونیلوفر کبی منوم دوالر استعمال ایده‌لر.
واکر صوقله اولمش ایسه مرزنجوش وطورق اوتی وطتلو بادم وزرد الو چکردکی
استعمال ایده‌لر. وبو حب منومدر. صفتی بودر. افیون ثلث درهم بوا خزالی
بزر بنج نشان درهم بوید ایکی درهم جند بیدستر یارم
درهم زعفران ثلث درهم صو
خشخاش صویله یاخود ماروی صویله یوغروب حبلر دوزه‌لر. مقدار شربتی
سدس درهمدر. وبو مستحلب دخی منومدر. صفتی بادم ایکی درهم وخشخاش
تخمی بر درهم بر مقدار بنفشه ونیلوفر طبیخی ایله مستحلب ایدوب بر مقدار شکر
قتوب ایچه‌لر. وبو قرص دخی سهره غایت نافعدر. ابن ماسویه ترکیبیدر.
صفتی بودر. ماروی تخمی وسمراوتی تخمی وخشخاش تخمی وخیار وقثا وقاربوز
چکردکلری هر برندن بشر درهم میان بالی وکثیرا وافیون هر برندن بر تخی
درهم کلا ایله بزرقطونا لعابی یا بوب انکله قرصلر دوزه‌لر. مقدار استعمالی
یارم درهمدر. وبو صو دخی اویقو کتورر. صفتی بودر. حص مساق وافیون هر برندن
هر برندن اون التی درهم عنب الثعلب عصاره سی ایکیوز درهم بونلری
قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدوب بعضی شربتلره بر قاچ دامله قیوب ایچوره‌لر.
آخر. آق خشخاش وقره خشخاش تخمی هر برندن سکز درهم افیون وطا ودشنا
اودی هر برندن ایکی درهم ماروی صویی اللی درهم بونلری اوچ کون اصلدوب
بعده تقطیر ایده‌لر. بو صونك بر دامله سی بر ساعت وایکی دامله سی ایکی ساعت

اویودر مجربدر ضماد منوم ماروك تخمی ایکی درهم افیون بربجق درهم زعفران ایکی
ثلث درهم بونلری کفایت مقداری حشخاش تخمی یاغیله قریشدروب
کلیلک طبانلرینه واوجلرینه وشقیقه لرینه ضماد ایده لر السبات نوم
طویل دیمکدر بو علتک صاحبی اویقودن کوز آچه میوب حوق اویو مقدر
سببی دماغده رطوبت غالب اولدوغندندر یاخود شدید حرارده بخار
دماغه چقوب روحلری صقوب نفوذ اتمکدن منع ایتدوکندندر ویاخود افیون
کبی مخدر شیلر استعمالندندر وبو سباتک اردی یعنی براغز اولینی حرارته تابع
اولانلردر العلاج سببنی ازاله ایدوب رطوبت وار ایسه تخفیف وخراجی
تعدیل اتمکدر وحرارده اولورسه حقنه لینه ایده لر وصافندن قان آله لر
یاخود بالدرلرندن وارقه دن حجامت ایده لر وعلیله کسکین سرکه ولیمون
صویی واغاج قاودنی کشیسی قوقلده لر واکر دماغده صوقلق اولورسه سرکه
ایله جند بیدستر قوقلده لر ومناسب اولان غرغره لر وسعوطلر دخی استعمال
ایده لر رؤية الاحلام قورقولو دوشلر کورمکدر سببی حراقیلردن ومعده دن
سوداوی براغز بخارک یاخود هضم فاسد اولمغله فاسد بخارک دماغه صعود
ایتمسندن اولور ومعده نک طولو اولمغندن وتخمه دن وطلاق شیشندن اولور
وکاهیجه باقلا وبوکرلجه وحرجمک وبادنجان وصوغان وصرمساق ولحنه وبکلک
کبی غذالتناولندن دخی اولور العلاج اکر هضمک فسادندن اولورسه جوارشلر
استعمالیله معده یه قوت ویره لر واکر اخلاطدن اولورسه قان الملق ایله
وتسهیل ویرمک ایله بدنی پاک ایده لر واوغل اوتنک کرک قورودسنی وکرک
یاشنی یمک بالخاصه احلام رؤیه یه نافعدر ولسان ثور کوکندن سفوف
ایدوب یمک واخلامور چچکنک مقطر صوینی ایچمک دخی نافعدر وبو سفوف
احلام رؤیه نک جمیع انواعنه نفعی عظیمدر صفتی بودر زمرد وصاری یاقوت
وانجو ومرجان هر برندن بر ارحل ولنوب برابری شکر ایله سفوف ایده لر
مقدار شربتی ثلث درهمدر الدوار باش دونمه سنه درلر بو علتدر که
دماغده ارواح دوران ایتدوکندن انسان دخی اطرافنده اولان جمیع اشیایی
دونر ظن ایدر سببی بدندن یاخود خارجدن دماغه صعود ایدن بخارک دماغه
مصادمه سی یعنی اورمه سیدر نتکم طشره ده ایکی روزکارک بربرینه طوقنمسندن
قاصرغه پیدا اولدوغی کبی کذلک اراده دخی بخارک طوقنمسندن دوران حاصل
اولوب آنک دورانندن جمیع اشیایی دونر صانور العلاج اولدوغی حالده

بورننه سرکه وعنبر قوقلدوب النی وایاغنی بکچه اوغه لر ولایق اولان دماغی ومعده یی
مناسب حبلر وحقنه لر ایله وقان الملق ایله پاک ایده لر وعطوسلردن وسعوطلردن
مناسب اولنی استعمال ایده لر وبو حب آیده اوچ دفعه یاخود هفته ده بر کره
استعمال اولنسه دوار علتنک جمیع انواعنه نافعدر صفتی بودر غاریقون بر
درهم کابلی وکبابه هر برندن ایکی درهم فاوانیا وعود وزنجبیل واسارون
هر برندن سدس درهم مصطکی وقاقله وسنبل هر برندن ربع درهم شحم حنظل
ثلث درهم خربق اسود ومرزنجوش وسدف وقرنفل هر برندن نیمش حبه
صبر اون ایکی درهم حب ایدوب استعمال ایده لر بو حرضه نافع اولان دوالر
بتربه واوغل اوتی وکیش اوتی ومرزنجوش وافاجیا درویارم درهم طاوس
ترسنی شکر ایله استعمال اتمک دواره بالخاصه نافعدر ومجربدر رجالر ارکک
طاوسک ونسوانه دیشی طاوسک ویره لر زیرا خاصه بونده در ودرونج
استعمال اتمک دخی مجربدر وذهن خرامکه اسپیکو تسمیه اولنمشدر اندن
بر مقدار استعمال اتمک غایت نافعدر وبو سفوف دواره وسدره
وصرعه مجربدر صفتی بودر جوز بوا درت درهم افاجیا اون التی درهم سفوف ایدوب
بر درهم استعمال ایده لر وبو سفوف دخی صرعه ودواره نافعدر صفتی بودر
زنجفر معدنی درت درهم انجو ومرجان هر برندن ایکی ثلث درهم زعفران
ثلث درهم التون ورغی اون عدد مقدار شربتی سدس درهمدر
سفوف آخر کهربا ایکی درهم فاوانیا ایکی ثلث درهم دیاردون سفوفی یارم
درهم سفوف ایدوب استعمال ایده لر الحمق والنسیان احمقلق
واونوتقانلق دیمکدر اکثر بونک سببی برودتدر علاجی دماغه قوت ویروب
قزدرمقدر واکر دماغده رطوبت بلغمیه اولورسه نضج وتنقیه دن صکره
مجففات استعمال ایده لر وبو معجون نسیانه نافعدر صفتی بودر فاوانیا ودوج
هر برندن درت درهم قسطرن ومرزنجوش وبتربه وقره باش هر برندن یارم
قبضه کراویا ورازیانه وبسبایوس هر برندن درت درهم دارچین
وبسباسه وجوز بوا هر برندن ایکی درهم مجموعنی بال صویله قینادوب
صباح واخشام استعمال ایده لر بعده بو حبی استعمال ایده لر صفتی بودر
صبر وغاریقون هر برندن ایکی درهم حاجی بکتاش طوزی بربچق درهم قرنفل
ودارچین وبسباسه وعود ومصطکی وکونلک وحر وکبابه وبلیله زعفران
وکشنه تخمی وحب الغار وقره باش واکیر هر برندن سدس درهم حب دوزه لر

150

مقدار شربتی بر درهمدر. و بو علته قره باش و اکیر و جوز بوا و فیل دیشی براده سی
و جندبیدستر و کونلک و کبابه قنغسی اولورسه سدس درهم مقداری استعمال لنه
مداومت اولنسه نافعدر. و بو معجونک عجیب فائده سی واردر. بقراطوس طبیب
درکه بر خاتونه فلج اصابت ایلدی علاج اولنوب فلج زائل اولدقده دماغنده
ضعف و اختلال و نسیان باقی قالوب بو معجونی ترکیب ایلدم و بر قاج کون
اول خاتونه استعمال ایتدوردم. قطعا علتدن اثر قالمدی. و نیجه کمسنه لرده
دخی تجربه ایتدک نفعی باهر و اثری ظاهر اولدی. صفتی بودر. وج و بتونیقه و بره
هر برندن سکز درهم بوصیر درت درهم کبابه و جوز بوا و دارچین هر برندن
بر درهم قره باش شرابیله معجون ایده لر. و آب ماسویه نک بو معجونی دخی بو بابده
علاج کافیدر. صفتی بودر. بلادر بالی و آق کونلک و طوبلق هر برندن سکز درهم
فلفل و دار فلفل هر برندن درت درهم کابلی و قره هلیله هر برندن سکز درهم
کفایت مقداری کفی النمش عسل ایله معجون اولنه. و بو سفوف دخی بو علته
مجربدر. صفتی بودر. فیل دیشی براده سی و یانمش کیک بوینوزی و جندبیدستر
هر برندن بر درهم مسک و عنبر هر برندن اوچ حبه سفوف ایدوب استعمال
ایده لر. و بو حب دخی ید عیسی تسمیه اولنور. تأثیری معجزه کبی سریع اولدوغندن
بو یلجه تسمیه اولنمشدر. صفتی بودر. کهربا بر درهم کبابه و کونلک و حب هر برندن
یارم درهم عود ثلث درهم شرابیله یاخود مثلث ایله حب دوزوب اوچر دانه
استعمال ایده لر. و بو سفوف دخی بیرله غایت نافعدر. صفتی بودر. بسباسه
و قرنفل و کبابه هر برندن التی درهم سنامکی و کافیطوس و زنجبیل و شراب
طورطسی هر برندن بش درهم وج و جنطیانا و کمون و سیسالیوس و انیسون
و معدنوز تخمی و سنبل هر برندن درت درهم مرجان و انجره هر برندن ایکی
درهم سفوف اولنوب بر آتمی کامل صباحده و اخشامده بر بر درهم استعمال ایده لر
و بر آی تمام اولدقده بهمان صباحلرده استعمال ایده لر. بعده هفته ده ایکی
کره استعمال ایده لر. و قلایدن قاشی الماس خاتم کتورمک بو علتلره بالخاصه
نافعدر. و علیلک خبری یوغیکن بر مقدار طاوق بینی یدیرسه لر بو دخی بالخاصه
نفع ویرر. **الترسام** لغت یونانیده فرانیطس دیرلر. دماغی احاطه ایلین
رقیق یاخود غلیظ پرده لرده اولور براتی شیشدر. سببی دم صفراوینک
اولی پرده لره دوکلمه سیدر. علامتی حمی دردر و سهردر و اضطراب اوزره اولوب
راحت اولمامقدر. و هذیان سویلمکدر. و باشی زیاده آغرمقدر. و کوزلری قزل

اولوب یاشر مقدر. **العلاج** ابتدا قان آله لر. و حقنه لینه ایله احتقان ایده لر.
و مبرد و مرطب شیاف ویره لر. مثلا ارپه صویله نیلوفر شرابی ویره لر. و نیلوفر
و ماورد و کل و طوسیق اوتی و خشخاش قبوغی طبیخیله باشه نطول ایده لر.
و مرهملردن قواق مرهمی یاخود بر مقدار افیون و دهن جوز بوا ایله کل مرهمی سوره لر.
و حقنه لینه نک صفتی بودر. ارپه کوجمی بیراغی و بنفشه بیراغی و ماورد و بالشقان
هر برندن بر قبضه کفایت مقداری صو ایله قینادوب و سوزوب یکرمی درت
درهم بنفشه یاغی و سکز درهم شکر ایله احتقان ایده لر. و بو معجونی دخی استعمال
ایده لر. تمر هندی یالی ایکی درهم اغاج قاوونی قبوغی مربابسی اوچ درهم نیلوفر مربابسی
و لسان ثور چچکی مربابسی و کلشکر هر برندن بش درهم ماهندبا شرابی و قوزی
قولاغی شرابی هر برندن درت درهم بارد انجو سفوفی یارم درهم زعفران ثلث
درهم قرمزی مرجان بر درهم بونلری معجون ایدوب ارپه صویله استعمال
ایده لر. و علیلک باشنه و جایه لرینه کلاب صندل سوره لر. اکر هذیانی چوق
اولوب اویقو کلمز ایسه بعضی اویقو کتوریجی مخدر شیاف ویره لر. و لودنوم استعمالی
اویقو کتورمده غایت نافعدر. و حرارتک اشتدادی قتنده انجبار و ریباس شربتی
و لیمون شربتی ویره لر. و بو جلاب حرارتی تسکین اتمده غایت مناسبدر.
صفتی بودر. مقطر نیلوفر صویی یکرمی بش درهم کل صویی و لسان ثور صویی
هر برندن اللی درهم ریباس شربتی اون التی درهم مقطر روح زاج یارم
درهم مجموعنی بربره قارشدروب استعمال ایده لر. و دائما بر سونکری کلابه
باتروب قلب اوزرینه و نبض و جایه لرینه قویه لر. و لایق اولان علیلی
نقوش و صوردن خالی بر قراکلق یرده اوتوردوب یاننده کوزل صوت
ایله نغمه لر ایده لر که علیله راحت کلوب اویویه. **المالیخولیا** بو مرضک سببی
سودا زیاده لکیدر. یاخود سودانک فسادیدر. و محترق اولمسیدر. بو مالیخولیا
اوچ قسمدر. برینک ماده سی جمیع بدنه شاملدر و برینک دماغنده اولور.
و برینک مراقیلرده اولور. و مطلق علامتی سهردر. و براخ واقعه کورمکدر.
و اذناسبدن محزون اولمقدر. و غضبدر. و قورقمه چوق شیدن قورقمقدر.
و تنها یرلرده اوتورمقدر. و خلقدن وحشت اتمکدر. و خلقه دائما سوء ظن
اوزره اولمقدر. **العلاج** اکر قانک غلبه سی و فسادی وار ایسه قان الدوره لر.
و ماده سنه نضج ویردکدنصکره سودانی اسهال ایده لر. و نضج ویرمدن اوتوری
اون ایکیشر درهم الما و لسان ثور صولرنده ثلث درهم قرمور طرطر ازوب

ایچوره لر و بو منضج مغلی دخی سودا دماغده اولورسه غایت نافعدر صفتی بودر
بسفایج درت درهم اسقورجنارا ایکی درهم قره جویلمه بر درهم میان کوکی
برنجق درهم لسان ثور چچکی و بنفشه چچکی هر برندن قبضه لطیفه انیسون و رازیانج
و سنا هر برندن بر درهم جکر دکی چچکش اوزم درت درهم بو اجزالری بر توجه
خوروس ایله قینادوب و سوزوب استعمال ایده لر و بو معجون تنقیه دن
صکره استعمال اولنور صفتی بودر طتلو بادم اون التی درهم جوز اون ایکی
درهم زردالو جکردکی برنجق درهم آق خشخاش تخمی درت درهم فلسکن
تخمی و انجو هر برندن بر درهم لسان ثور چچکی خمیره سی سکز درهم کفایت
مقداری بنفشه شرابی یاخود الماج قاونی قبوغی شرابیله معجون ایده لر و بو
سفوف دماغده اولان سودایی اسهال ایدر صفتی بودر سنامکی اون
التی درهم افتیمون و راوند و زنجبیل هر برندن بر درهم و ثلث درهم
دیاردون سفوفی بر درهم دارچین و بسباسه و انیسون و انجو هر برندن
سدس درهم مجموع اجزا مقداری نبات شکری ایله سفوف ایده لر
بو سفوفدن برنجق درهمنی یاغلی طاوق صویی یاخود صورتقه ایله استعمال
ایده لر و دماغه قوت ویرن انجو و یاقوت و لسان ثور و زعفران و کل
و درونج مشلتی دوالردر و بو سعوط دخی دماغه قوت ویرر صفتی بودر قورد
قوتون پیراغی برنجق درهم مرزنجوش و غاریقون هر برندن یارم درهم
غوتا غنبا و عود هر برندن سدس درهم عنبر بش حبه مسک
اوچ حبه بونلری سحق ایدوب کاهجه بورونه چکه لر و بو مالیخولیانک
جمیع بدنه عام اولنک علاجی الده اسیلمدن یاخود آیقده صافدن
قان الهلر خصوصا حیض قاننک و باسور قاننک احتباسی اوله و دم
سوداوی یی مص اتسون ایچون مقعده سولک یاپشدره لر معلوم اولکه
مالیخولیا اصحابنه مسهل ویرمده درت امره مراعات اتمک لازمدر
اولکسی علیلک طبیعتنه غالب اولوز قوی مسهل ویرمیه لر بلکه خلط سوداوینی
رفقله رحمتسز اسهال ایدر معتدل مسهل ویره لر ایکنجیسی مسهل ویردکدنصکره
برقاچ کون راحت ویره لر که بر مسهل دخی ویرنجه علیلک قوتی کلوب غلیظ
خلطک خروجنه استعداد کله اوچنجیسی مسهلی بعض مرطب شیلر ایله ویره لر
بو تقدیرجه مطبوخ استعمالی مناسبدر و اکر ویریلجک مسهل حب و معجون
اولورسه صورتقه ایله ویره لر یاخود بنفشه شرابنی اریک صوییله و یا سیز طاق

صوییله ویره لر دردنجیسی مسهلی ارواحه و معده یه قوت ویروب حرارت
غریزیه یی حفظ ایدیجی دوالرله ترکیب ایده لر و سودایه نضج ویرمده قیمور طرطه
غایت مناسبدر و بو منضج دخی نافعدر صفتی بودر بسفایج و قوش قوماز
و رازیانه کوکی هر برندن سکز درهم انذر و لسان ثور کوکی و کبره کوکنک قبوغی
هر برندن درت درهم لسان ثور پیراغی و همیل و اوغل اوتی و کلکت و افتیمون
و بالدری قره هر برندن بر قبضه رازیانه تخمی و فلسکن تخمی و قرنفل هر برندن ایکی درهم
لسان ثور چچکی و بنفشه چچکی و قاطر قیروغی چچکی هر برندن یارم درهم بو اجزالری
کفایت مقداری صورتقه ایله قینادوب لکن چچکلری و افتیمونی تمام اتشدن
ایندیره جک وقت قویه لر بعده سوزوب اوتوز اکیشر درهم سکت
الماسی صویی و شاهتره صویی قیوب بر مقدار شکر ایله طتلولیوب صباح
و اخشام استعمال ایده لر و قلیله قیمور طرطو ویردکلری وقت بر درهمنی
کفایت مقداری بنفشه خمیره سی یاخود لسان ثور چچکی خمیره سنه قیوب اویله جه
ویره لر و آوزرینه بر کاسه افتیمون و سکت الماسی و التون اوتندن
معمول مطبوخدن ایچورسه لر نضج ویرمده کفایت ایدر و حقنه لینه یی
بو منوال اوزره ایده لر صفتی بودر خطمی و بسفایج هر برندن درت درهم
یاپشقان و مرکوریال که عربجه حلبوب زنجه ر فلکنی درلر و ابه کومجی پیراغی
و بنفشه پیراغی هر برندن بر قبضه بابادیه و کتان تخمی هر برندن درت درهم
جکردکی چچکش اوزم اون التی درهم کفایت مقداری صو ایله قینادوب
و سوزوب یوز درهم مطبوخه درت درهم خیارشنبه بالی و درت درهم
دیاقتلیقون و اون التی درهم بنفشه یاغی و سکز درهم بابادیه یاغی و بر
یمرطه صارلیسی قیوب احتقان ایده لر و سودایی خفیف اسهال ایلین
سنامکی و افتیمون و بسفایج و کل مکرری و قدرت حلواسی و دیاقتلیقون
کبی دوالردر و بونلردن قوتیسی حلابا و قره جویلمه و حجرارمنی و لاجورد و آمق
معجونی و شاهتره حبیدر و بو مطبوخ جمیع بدندن سودایی سوروب چقارر
صفتی بودر سنامکی التی درهم افتیمون درت درهم زنجبیل و رازیانه
تخمی هر برندن ایکی ثلث درهم میان کوکی بر درهم لسان ثور چچکی و بنفشه
چچکی بر مقدار جکردکی چچکش قزل اوزم درت درهم بو اجزا ازبلیخ صویی
یاخود اریک صویی ایله قینادوب سوزیله و بو مطبوخک اوتوز ایکی
درهمنه سکز درهم مسهل کل مکرری یاخود التی درهم قدرت حلواسی قیوب

نوش ایده لر. وماطیوس طبیبک خربق شرابی سودایی قوتله اخراج ایدر. صفتی بودر.
خربق اسود اون التی درهم انیسون ورازیانه هر برندن یارم درهم اغاج قاونی
قبوغی ودارچین هر برندن بر درهم سنبل ثلث درهم بو اجزالری درتیوز درهم کل
عصاره سیله قینادوب وسوزوب یوز التی درهم شکر ایله شربت قوامی
ویره لر. مقدار استعمالی یکرمی درت درهمدر. وبو ترکیب دخی سنارتوس
طبیبک مختاریدر. صفتی بودر. هلیلجات خمسه هر برندن درت درهم توبلری
سحق ایدوب بر مقدار طتلو بادم یاغیله اوغوشدوره لر. بعده تازه بسفایج سکز
درهم افتیمون وکلک ومیان کوکی هر برندن درت درهم سنامکی اون ایکی
درهم خربق اسود اوچ درهم اغاج قاونی جگردکی وانیسون ورازیانه هر برندن
ایکی درهم مجموعنی صو ایله قینادوب وسوزوب کفایت مقداری شکر ایله
شربت قوامی ویره لر. وعلی بن عباسک مختاری اولان سفوف دخی سودایی
اسهال ایتمده غایت مجربدر. صفتی بودر. افتیمون درت درهم غاریقون
ولاجورد هر برندن ایکی درهم محموده بر درهم قرنفل اوتوز عدد توبلری سفوف
ایدوب درهمدن بر بچق درهمه وارنجه هفته ده بر کره سورتقه یاخود بلیلج صوی
ایله استعمال ایده لر. وتمام تنقیه اولندقدنصکره علیلی حرارتی معتدل مرطب
حمامه قویه لر. وبدننی وباشنی بنفشه یاغی وطتلو بادم یاغی وطاوق یاغی وسوسن
یاغی کبی یاغلرله یاغلیه لر. وتریاق کبیردن احیانا استعمال ایده لر وبلکن
شرابندن وطبیخندن استعمال ایتمک بو بابده غایت نافعدر. وامراض
سوداویه ده قرنفل معجونی استعمال ایتمه نک نظیری یوقدر. غایت نافعدر.
وغدالردن مرطب اولان بلیغ واوغلاق وبوزاغی اتلری وتازه نیمبرشت
یمرطه صاریسی وقیا بالغی وقزل اوزم وبادم ایچی کبی غدالر تناول ایده لر.
وطعامدن لسان ثوری حبوق استعمال ایده لر. ومسکت الماسی وکوزل
رایحه لو میوه لر تناول ایتمک مناسبدر. وسودا آرتوریجی شیلردن احتراز
ایده لر. وخوش آوازلو نغمه لر ولطیف سازلر دکلمک بو بابده غایت نافعدر.
المراقیا بو بر سوداوی مرضدر سببی بخار سودا ونک مراقدن یعنی بطنک
داخلنده اولان زارلردن دماغه صعود ایتمه سیدر که آدمک ظننی مجرالری
طبیعتندن چیقاروب فکرینی افساد ایلر. وبو مرضک سببی سابقی نفخنک
وطحالک وجگرک فاسد اولمسیدر. علامتی هذیاندر وخوفدر. وبالکز اوتورمغه
محبت ایتمکدر. وادنا شیلره دار لمقدر وقارنی ومعده سی شیشمکدر. خصوصا

طعامدن صکره اوله وهضمی فاسد اولوب قراقر اولمقدر. وقولغی چکلمک وکولدیکدر
وکوزلری قاروب جمیع بدننده وجع اولوب بر عضودن بر عضوه اغری
انتقال ایتمکدر. خصوصا باشی اغرمقدر. ویورکی اوینمقدر. وبو علامتلر حمی
نوبتی کبی دور ایله کلمکدر. یعنی بعضیلرنده آیده بر کره. وبعضیلرنده هفته ده
بر کره اولوب علت مستحکم اولدقده صق صق اولمقدر. العلاج بو مرضک
علاجنده اوچ امره مراعات ایتمک لازمدر. اولکیسی تفتیح یعنی اچیجی شیلر
استعمال ایتمکدر. ایکنجیسی ترطیب یعنی بدنک قورولغنی کیدروب اصلتیجی
شیلر استعمال ایتمکدر. اوچنجیسی معده یه وکبده وطحاله قوت ویرمکدر. وابتدا
بو حقنه لر تنقیه ایتمک نافعدر. صفتی بودر. بسفایج وختمی هر برندن التی درهم ابوکومجی
یپراغی وبنفشه یپراغی ویابشقان ورفسلکنی وبغدای کپکی هر برندن بر قبضه
بابادیه درت درهم اریک اون عدد بو اجزالری قینادوب وسوزوب
یوز درهمنه سکز درهم دیاقتلیقون وایکی درهم ایارج فیقرا وسکز درهم کتان یاغی
وبنفشه یاغی واون ایکی درهم بابادیه یاغی وبر یمرطه صاریسی قیوب احتقان
ایده لر. بعده علیلک تحملنه کوره صاغندن وصولندن جگر طرفندن قان
آله لر. واگر حیض قاننک وباسور قاننک احتباسی وارایسه انلرده صافندن
طمرندن قان آله لر. وقان الدقدنصکره معده یی پاک ایتمکدن اوتوری قوصدیرجی
شیلر ویره لر. صفتی بودر. توربعصاره سی اوتوز ایکی درهم بال صوی یکرمی
درت درهم اسارون ایکی درهم توبلری ایچوروب قوصدوره لر. بعده
رازیانه وهلیون وقصعنه وآزریق ولسان ثور وبسفایج وهندبا واذخر
واسقور حنارا ومیان کوکی وقنطریون کبیر وکبره کوکی وبالدری قره والتون
اوتی وکشوت وبلبن وکادریوس ومعدنوز وکافیطوس وقردسطو
وشاهتره وبلغین کوکنک قبوغی ولسان عصفور اغاجنک کوکنک
قبوغی کبی مفتح دوالری کرک مفردا وکرک ترکیب ایدوب استعمال ایده لر.
وبو مغلی هم اچیجیدر وهم نضج ویرر. صفتی بودر. هندبا کوکی ولسان ثور
وبسفایج وکبره کوکی هر برندن ایکی درهم اسارون بر درهم اوغل اوتی والتون
اوتی وبلبن وبالدری قره وقنطریون صغیر ولسان ثور ختمی هر برندن اوچ
بر تق مقداری اغاج قاونی قبوغی ورازیانه وانیسون هر برندن بر درهم سنامکی
وافتیمون هر برندن اوچ درهم جگردکی خشخاش اوزم سکز درهم مجموعنی قینادوب
وسوزوب بر مقدار شکر ایله طتلولیوب صباحده واخشامده اوتوز درهم مقداری

نوش ایده لر. و بو معجون دخی منفضج مقامنه قائم اولور. صفتی بودر. هندبا چچکی
حمیره سی و لسان ثور چچکی حمیره سی هر برندن سکز درهم اغاج قاونی قبوغی
حرنابی درت درهم قرغر معجونی و دیاردون سفوفی هر برندن بر درهم. بعضی
مناسب شربتلر ایله معجون اولنوب صباحده و اخشامده استعمال ایده لر.
و بو شربت دخی مراقدن و معده دن خلط اسودی اسهال ایدر. صفتی بودر.
بسفایج التی درهم برتی و بستانی لسان ثور هر برندن قبضه لطیفه طوبیق
و کبره کوکی و اکیر و اساروان هر برندن سکز درهم سنامکی و افتیمون هر برندن
یکری درت درهم مارول تخمی و هندبا تخمی هر برندن اون التی درهم مجموعنی
کفایت مقداری اتشی صو ایله اصلده لر. بعده قینادوب و سوزوب
کفایت مقداری شکر ایله شربت قوامی ویره لر. و قوتنک تحملنه کوره استعمال
ایده لر. بو مطبوخ دخی سودایی اسهال ایدر. صفتی بودر. بسفایج و اسقوردیونا
هر برندن ایکی درهم سنامکی سکز درهم حلیلا ایکی درهم خربق اسود بر تخم درهم
زنجبیل و اغاج قاونی قبوغی و خولنجان و زرنباد و انیسون و رازیانه و لسان ثور
چچکی هر برندن یارم درهم مجموعنی قیناد وب و سوزوب اوتوز ایکی درهمنی. بعضی
علته مناسب شربتلر ایله ازوب ایچوره لر. بو سفوف دخی سودایی سورر.
صفتی بودر. قریموطرطو درت درهم سنامکی بش درهم راوند و غاریقون
و تربد و سورنجان هر برندن ایکی درهم محموده بر درهم دارچین و خولنجان و بسبایسه
هر برندن یارم درهم سفوف ایدوب بر درهمنی بلیلج صویی یاخود سورتقه ایله
استعمال ایده لر. و بو حب دخی سودایی اسهال ایدر. صفتی بودر. صبر ایکی درهم
قرصانی بر درهم جنطیانا و اساروان و معدنوز تخمی هر برندن یارم درهم راوند
بر تخم درهم اشق و سنبل هر برندن ثلث درهم اجزا لر سحق اولنوب
بلیلج عصاره سی ایله یوغروب حبلر دوزه لر. مقدار شربتی بر درهمدر. و بو حب
ذکر اولنان حبدن قویدر. و نفعی مأمول اولنور مجربدر. صفتی بودر. صبر اوتوز ایکی
درهم راوند و غاریقون هر برندن سکز درهم اشق و مقل جلک هر برندن
یارم درهم زنجبیل و مصطکی و جنطیانا و افسنتین و قنطریون صغیر هر برندن
ثلث درهم اجزا لر سحق اولنوب زنجبیل ایله یوغروب حبلر دوزه لر. مقدار
شربتی یارم درهمدن بر درهمه دکدر. و چون معده ده طعام فاسد اولوب
اکشیسه قوصمغه محتاج اولنور. بو مقیئ ایله قوصدیره لر. صفتی بودر. اساروان
اوچ درهم بزر قطف بر درهم غاریقون ایکی ثلث درهم زهر تم اوچ

برتی مقداری بو اجزا لری قرق سکز درهم بال صویی ایله قیناد وب و دریه
اون ایکی درهم سکنجبین قبوب ایچه لر. و بو نلردن صکره تقنیج و ترطیب
ایچون بالکز سورتقه ایچمکه مداومت ایده لر یاخود بو حبلری ایچه لر. صفتی بودر.
زرشین کوکی و بنطافلن و بلین و قرداسنطو و کادریوس و التون
اوتی و قیون اوتی هر برندن برابر دوکوب حبلر دوزه لر. و بو حبدن هر کون
سورتقه ایله التشر دانه استعمال ایده لر. و افسنتین طبیخی و شرابی استعمال
اولنمق ایو دوادر. و مفرحاتدن جواهر معجونی و قرغر معجونی و انجو معجوننک
مزاجه کوره کرک بارد ترکیبنی و کرک حار ترکیبنی استعمال اتمک کرکدر.
سنارتوس طبیب درکه چلک معجونی عجایب معجوندر که بو علته بالخاصه
نفع ویرر. بو معجونی اطبا کیمیا ویدن را کلسوس اتباعی اختراع ایتمشلردر.
نسخه سی چوقدر. بو نسخه یی بز تجربه ایتدک بو بابده علاج کافی بولدق. صفتی بودر.
مقل چلک التی درهم ایرسا اون التی درهم زنجبیل و لبه ده و بخور مریم
کوکی و قصعنه و سنبل قبق هر برندن سکز درهم التون اوتی و سدف
و بتونیقه و کمافیطوس و قیون اوتی و فونج و خولنجان و قرنفل و بسبایسه
و عود و زرنباد و درونج هر برندن یارم درهم سنبل و قسط و کبره کوکی
و ایلغین کوکی قبوغی هر برندن ایکی ثلث درهم دارچین اوچ درهم تخوده
هندی و قاقله و کمون و کشنیج و بزر بنجنکشت و معدنوز تخمی و شونیز
و سنه اوتی هر برندن بر درهم سلیخه و زعفران و حشب دبق هر برندن
یارم درهم سیسالیوس ایکی بچق درهم انیسون درت درهم کفایت
مقداری عسل و عسلک ثلثی مقداری سکنجبین عنصلی و شراب هندبا
ایله معجون اولنه. **مانیا** بو بر لفظ یونانیدر. معناسی جنون سبعی یعنی ارسلان
قودورمسی دیمکدر. سببی صفرادن یانمش سودادر. و کاهیجه قاننک
احتراقندن و مطلق سودادن دخی اولور. و بو علتک ماده سنه بیمیتلی
بر یاراخز کیفیت عارض اولدوغیچون بو علت صاحبنه اضطراب
و قالغیمق و اویمق و خلقه هجوم اتمک عارض اولور. و کوزلری
متغیر اولوب سائر ناس کبی بقمز. بو علتک قانیطسدن فرقی بودر که
بونده حما و دماغده شیش اولمز. **العلاج** اکر قان غلبه سی وار ایسه
قان آلالر. بعده مزاجنه رطوبت ویره جک مثلا نیلوفر و مارول و بنفشه
طبیخی کبی شیلر ویره لر. و بو مطبوخ غایت نافعدر. صفتی بودر. لسان ثور

کوکی اون التی درهم میان کوکی سکز درهم قاون وقاربوز وخیار وقبق چکردکلری
هر برندن سکز درهم التون اوتی وهندبا وشاهتره هر برندن بر قبضه تخم هندبا
درت درهم لسان ثور چچکی قبضهٔ لطیفه مجموعنی کفایت مقداری
صو ایله قینادوب وسوزوب اوتوز ایکی درهم مقداری مطبوخی کفایت
مقداری شکر یاخود بعضی مناسب شربتلر ایله طاتلولیوب ایچوره لر ؞
و بو علتده سورنجه ایچمک علاج کافیدر خصوصا بنفشه شرابیله یاخود کل شکری
شرابیله ایچوره لر و مسهل ویرملو اولدقده مقدم ذکر اولنان مسهللردن
بو علته موافق اولانی اختیار اولنوب استعمال ایتدوره لر و معجون جلاپا
سفرجلی دیدکلری دخی نافع و مجربدر صفتی بودر بسفایج اون ایکی درهم افتیمون
سکز درهم بونلری صو ایله قینادوب وسوزوب بو مطبوخله التی درهم
پاک ایتلنمش ایوایی بکجه بشوره لر بعده یوز درهم شکر قیوب معجون قوامی
ویره لر و بو اجزالری دوکوب والیوب ایکنه ضم ایده لر جلاپا سکز درهم صندل
زنجبیل هر برندن بر درهم مقدار شربتی سکز درهمدر بو سفوف دخی نافعدر
سنامکی سکز درهم قموطرطر و التی درهم انیسون ورازیانه هر برندن بر درهم
میان کوکی و بنفشه چچکی هر برندن یارم درهم سفوف اولنوب بر درهمدن بر
بچق درهمه دک استعمال ایده لر سفوف آخر سنامکی درت درهم افتیمون
و قریموطرطر هر برندن ایکی درهم لاجورد بربچق درهم انیسون و دارچین
واغاج قاودنی قبوغی هر برندن بر درهم محموده ثلث درهم زعفران سدس
درهم سفوف ایدوب استعمال ایده لر و اخلاط ردیه دن بدن پاک
اولدقدنصکره بارد و معتدل دوالر ویره لر مثلا دیاسنتا و بارد انجو
سفوفی و قرمز معجونی و لسان ثور حمیره سی واغاج قاودنی قبوغی شرابی کبی
مفرح شیلر استعمال ایتدوره لر و بو مفرح بارد دخی غایت نافعدر صفتی
بودر فلکن تخمی و صاری صندل واغاج قاودنی قبوغی هر برندن بر درهم ادخل
اوتی یارم درهم انجو و زمرد و قرمزی یاقوت و صاری یاقوت هر برندن
ثلث درهم دیلرایسه سفوف و دیلرایسه بعضی مناسب شربتلر ایله معجون
ایده لر و اگر سهر عارض اولورسه بزر بارده مستحلبی ایله و خشخاش شرابی
ویره لر و باشنه قباقوروغی و عنب الثعلب و خشخاش یپراغی و نیلوفر
کوکی هر برندن بار مشتر درهم مقداری قوسه لر بالخاصه نافعدر و علیلک
بورنونه قصعنه کوکی که ترکیجه تعبیر دیکنی کوکی درلر اندن و سغرتیق کوکی

و ماهیوفاریقون آصمق بالخاصه نافعدر و بعضی مجربلر دیدیلر که انسانک باشنک
درسیندن طولنه کسلمش بر قایش چقاروب علیلک صرچه بارمغنه باغلمق
بالخاصه بو مرضی ازاله ایدر و الماس و لاجورد و قولنج طاشی دخی کتورمک
بالخاصه نافعدر و فرنک اطباسی دیدیلر که بزم سالیوریلا تسمیه ایتدیکمز
معدنی قارکه کهربلردن عمل اولنور عجایب تلج حکما درلر اندن بر مقدار استعمال
ایتدورمک تجربه ایتمشزدر که نفع ویرر کذلک ایکی اوج دامله روح زاج استعمال
ایتدورمک دخی نافعدر و بعضی مرطب و معتدل دوالر ایله نطول ایدوب
بعده بنفشه یاغی و نیلوفر یاغی و قبق یاغی کبی مرطب یاغلرله علیلی یاغلیه لر
لیثرغس یونانی لفظدر معناسی نسیان دیمکدر بو سرسام بارددر
بو مرض اکثریا جوهر دماغک مجارنده و بطنلرینک پرده لرنده بلغمدن حاصل
اولور برشیشدر بونک سببی بلغم ارتوریجی غذالر و صوغان کبی مبخر
شیلر تناول ایتمدن و چوق ایچمدن و چوق میوه لر یمدن حاصل اولور
علامتی بر خفیف باش اغرسیدر و صاحبی طویقیه چق مرتبه سنته سی اولمقدر
و چوق اویومقدر و اشتددکنی ضبط ایتمیوب اونتمقدر و نفسنی آغز
آغز المقدر و اسنمک ایچون اغزینی اچدقده اونودوب بر زمان اغزینی اچق
قالمقدر و کاهیجه معده نک مشارکه تندن اولوری بو علت صاحبنه
اهقرق عارض اولور و دیلی باضی اولور و سؤاله جواب ویرمدن عاجز
اولور بلکه کوز قباقلرینی حرکتدن عاجز اولور و عقلی پریشان اولور
و بو مرضک اعراضی کثیر اولوب ترلمک دخی چوق اولسه قوتلری قوت
ساقط اولوب هلاکه مؤدی اوله **العلاج** اولا طبیعتی حقنهٔ لینه ایله تلیین
ایده لر بعده قان آله لر و انسه دن حجامت ایده لر بعده کسکین احتقانلر
ایده لر که بدنک اراق یرلرندن ماده یی جذب ایدوب چقاره حقنه حاده نک
صفتی بودر یابشقان ورقیلکنی و دیش اوتی و مرزنجوش و ستونیقه
و قنطریون صغیر هر برندن بر قبضه غاریقون و تبغ هر برندن اوچ درهم
بال صو ایله قیناده لر و سوزه لر و بو صودن یوز درهمنه درت درهم
ایارج فیقرا و سکز درهم سذاب یاغی و سوسن یاغی و التی درهم کل یاغی ویره
درهم طوز قیوب رسم اوزره احتقان ایده لر لایق اولان بو علتده بو قارودن
قوی مسهل ویرمیه لر بلکه اقتضا ایدرسه غاریقون وراوند قنطغی اولورسه
بال صو ایله ویره لر و کاهیجه ایارج فیقرا ایله ویره لر و اگر حمی ظاهر اولورسه

اتی دوالردن ممکن اولدوغی مرتبه صاقنمق کرکدر. ومرضک ابتدا وقتی کچدکده
برمقدار کل یاغی وقوندز خایسی آطه صوفانی سرکه سیله ازوب علیلک باشنه
یاقوا ایده لر. وبو نطول دخی بو علتده نافعدر صفتی بودر. شونیز بر درهم انجلیقا وزرنباد
هر برندن ایکی درهم جندبیدستر ثلث درهم کافور بر حبه بونلری صوایله قینادوب
باشه نطول ایده لر. ووقتا که مرضک شدتی ساکن اولوب انحطاطه میل ایلیه
بتونیقه ومرزنجوش وبتریه کبی دماغه مخصوص اولان منضج دوالر ویره لر.
وبو مغلی نضیج ویروب فائده ایدر صفتی بودر. فاوانیا سکز درهم رازیانه درت
درهم بتونیقه وبتریه هر برندن بر قبضه دیش اوتی یارم قبضه بونلری قیناده لر
وسوزه لر. ویوز درهمنه اون التی درهم سکنجبین وسکز درهم کل بالی قیوب
اوچ دفعه ده ایچه لر. وصاصفراز مطبوخی دخی غایت نافعدر. صفتی بودر صاصفراز
وفاوانیا هر برندن سکز درهم اکیر درت درهم دیش اوتی وبتونیقه ومرزنجوش
وصعتر هر برندن بر قبضه قره باش وبتریه هر برندن یارم قبضه سیسالیوس
ایکی درهم کفایت مقداری بال صوسیله قینادوب وسوزوب اون ایکی درهم
سکنجبین عنصلی واون ایکی درهم کل بالی اضافه ایدوب استعمال ایده لر
بعده غاریقون ومجوقان وتربد ایله طبیعتی اسهال ایده لر. ومسهل معجونلردن
معجون هندی وجوارش اسقف وجوارش تمری ومعجون خبارک قنغسی
اولورسه ویرمک مناسبدر. **الرعشه** الت ایاق دترهمسنه درلر بو علتده کر
قوت محرکه نک الت ایاقنی بر دوز دیه تحریکدن ودوز دورمدن عاجز اولدوغندن
حادث اولور. سببی قوتک ضعیفیدر. وقوتک ضعفنه سبب شرابی چوق ایچوب
دائما سرخوش اولمقدر وصوق صولری چوق ایچمکدن. ووقتنی ایچمه دن وزیاده
غضبدن وزیاده قورقمدن اولور. کاهیجه زیوه نک وزرنیخک بخارندن
دخی اولور. **العلاج** اکر قان غلبه سی وار ایسه قان آله لر لکن قانی چوق
اقمتدن صقنه لر. واکر حیض قاننک ویا بواسیر قاننک احتباسی وار ایسه
آیقده صافن طمرندن قان آله لر. نتکم استاد ابقراط درکه تحقیق بر خاتون
معصوم دوغوردی ونفاس قانی معتاد اولدوغی مرتبه اقمیوب احتباس ایتدی
اول خاتونه عظیم رعشه حاصل اولوب فصد اولندی بر مقدار قان چقدقده
همان علتی زائل اولوب صحت بولدی. وبو علتده دماغی وسکرلری علتی
موجب اولان خلطدن پاک ایتمکدرکه نیجه که ذکر اولنمشدر. وبو مرضه
قره باش وبیان سدنی واکیر واوغل اوتنی بال صوسیله ویرمک بالخاصه نافعدر.

وابن سینا بو علتده طاوشان بینی وجندبیدستر یکی وطشهدن سوریکی نادر
وبو معجون سکر مرضلرینه مجربدر نافعدر. صفتی بودر. کوکرجین یلازلرینی یکجه
بشوره لر. واتندن یکرمی درت درهم آله لر وبشمش طاوشان بینی سکز
درهم طقلویادم اوتوز عدد وبال صوسیله اصلنمش وغسل اولنمش فستق سکز
درهم جکردکی جمعش قزل اوزوم سکز درهم دارچین اوچ درهم زنجبیل
وقرنفل وخولنجان وبسباسه هر برندن ثلث درهم قاقله سدس درهم
مسک ایکی حبه کفایت مقداری عسل ایله معجون ایده لر. وبو نطولی اتمک
دخی نافعدر. صفتی بودر. دارچین وقرنفل وبسباسه وجوزبوا وفاوانیا
وفلفل وزنجبیل وانیسون هر برندن برابر سحق ایدوب باشه اکه لر. یاخود صوایله
قینادوب صوینی باشه دوکه لر. وحکایه ایدرلرکه الیتمش یاشنده بر خاتونه
باش دترهمسی عارض اولوب زمانه نک اطباسی انواع علاج ایله علاج
ایلدیلر قطعا فائده ایتمدی. بعده بر طبیب اول خاتونه بیقوش اتی یمکلکی امر
ایدوب اولدخی یمکله علتدن خلاص اولدی. بعده نیجه کمسنه لر دخی تجربه ایلمشلر
استعمال ایدنلر علتدن خلاص اولدیلر. وبدنی پاک ایتدکدنصکره بر نیجه
کونلر پیغمبر اغاجی وسیازیه مطبوخنه مداومت اولنسه بو علته علاج کافیدر.
ویا غاردن قسط یاغی وصوغلجان یاغی ورهمنتی یاغی ونفط یاغی سورمک
غایت نافعدر. **الفالج** بر مرضدرکه عضو کوشیوب طوتمز اولور.
بو حالت کاهیجه بعضی عضوه مخصوص اولور. وکاهیجه بدنک بریانی باشدن ایاغه دک
طوتمز اولور. وکاهیجه باشک عضولرندن غیری جمیع اعضایه عام اولور.
یعنی جمیع بدن طوتمز اولور. حس وحرکت قالمز. ویا از قالور یاخود حس قالوب
حرکت قالمز. ویا عکسی اولور. بو مرضک سببی یا سوء مزاجدندر. ماده سز خصوصا
بارد رطب اوله. ویا ماده دندر. یعنی ماده نک عضوه دوکلمسندندر. ویاخود
روح نفسانینک عضوه نفوذ ایتمسنی منع ایدر بر سده دندر. ویاخود سکرک
عرضا کسلمسندندرکه روح منقطع اولوب نفوذ ایده مز. وکاهیجه بو مرض
بر پارغ بخاردن دخی اولورکه روح نفسانینی افساد ایدوب فعلنی ابطال
ایدر. نتکم اسکوربوط دیدکلری علتده اولدوغی کبی. واطبای متأخرین درلرکه
فلج مرضی اخلاط اربعه نک هر برندن اولور. واولمسی یا روحک یوللرینی کمیتی ایله
ویا کیفیتی ایله قپامسندن اولوردر. ویاخود سکرلری صقدوغندندرکه
روحک کجه جک یرلری طار اولوب روح نفسانی نفوذ ایده مز. نتکم بر عضوی محکم

بغله سه لر روحك منفذلري صقلمغله روح اشاغي نفوذ ايده مز اول عضو
حس وحركتدن قالور كذلك ضربه دن وسقطه دن واوكوزغه كمكلرينك
برجانبه ميل اتمه سندن دخي اولور حكماء متقدمين صفرا يابس اولمغله
فلج مرضي صفرادن اولمامسنه ذاهب اولمشلردر لكن متأخرين ديديلركه
اكر صفرا وسودا يابس دخي اولديلرسه خلط اولدقلري حيثيتدن سيلاني
ايجاب ايدر رطوبتدن خالي دكللردر انلردن دخي فلج اولور ديديلر
وكاهيجه حمي دتيلرده بر براغز فاسد خلط بولنوب روحك فعلني ابطال
اتمكله دخي حاصل اولور واسكندر يوناني دركه بن خلط صفراويدن
مفلوج اولمش برآدم كوردم اول زمانك اطباسي فلج علاجلريله علاج ايلديلر
اصلا فائده ايتمدي بن اكا ايارجدن برشربتلك ايچوردم بر قاچ مجلس صفرا
اسهال ايلدي وبارد رطب غذالر وشربتلر ايله تدبير ايتدم اول مرضدن
خلاص اولدي وبولوس طبيب دخي بو قصه يي بويله ذكر ايليوب صفرايي
اسهال ايله ومبرد ومرطب تدبير ايله عليل خلاص اولدي ديمشدر وفيلبوس
طبيب دخي حميات عقبنده خلط صفراويدن مفلوج اولمش برآدم كوردم دير
والحاصل عاقل اولان بو مثللو اشيايي يعني صفرادن فلج اولمسني انكار ايلمز
لكن بلغمدن اولمسي اكثردر وبو علته بادي اولان سببلر شديد صوقلرده
سفر ايتمكدر وشرابي چوق ايچمكدر ورطوبتلي يرلرده وصولر كنارنده اوتورمقدر
وهنوز ياشلغي قورمامش يكي يابلان بنالرده اوتورمقدر واي ايدنلغنده
اويومقدر وچوق جماع ايتمك وچوق يمك وچوق ايچمكدر وكاهيجه بو مرض
انتقالي اولور مثلا سكته دن وقولنجدن وصرعدن واختناق رحمدن
ودخي سرسامدن انتقال ايدر وفلجك برشقه وبرعضوه مخصوص اولوب
شق آخرده وعضو آخرده اولمامسنه رازي واطباء افرنجك متأخرلرينك
بعضيلري ديديلركه بويله اولدوغي ماده نك قلت وكثرتي حسبيله اولمق ممكندر
اما شيخ الرئيس ابن سينانك نخاع يعني حرام ايلك حقيقتده ايكي قسمدر
اكرچه حس اني ادراك اتمزسه بيله ديوب بر قسمه منصب اولورسه بر شقه
وايكي قسمنه منصب اولورسه بوتون بدنه عام اولور ديدوكي مسلم دكلدر
زيرا كاهيجه ماده قليل اولدقده بر عضوك بر جزئنه آفت عارض اولوب
جزء آخري سالم اولور وكاهيجه ماده كثير اولمغله بوتون عضو مؤف
اولور ديديلر لكن تجربه شيخك ذاهب اولدوغي قولي تأييد وتصديق ايدر

اتكم ارباب تشريحدن دار وليوس طبيب نخاعك حسله انقسامني مشاهده
ايتمشدر سنارتوس طبيب دخي دركه بز مشاهده ايلدك شيخك نخاع
ايكي قسمدر ديدوكنه بز دخي شهادت ايده رز حق اولان شيخك ذاهب اولدوغيدر
وبو فلجك اسلم اولوب قابل تدبير اولني بر عضوده اولوب افعال دماغ
بالكليه باطل اولمياندر اما دماغ مختل اولوب افعال دخي بالكليه باطل
اولورسه واعراض مزمنه عقبنده اولورسه علاجي متعسردر خصوصا ولده
دخي آفت اوله **العلاج** اولا حقنه لينه بعده حقنه متوسطه ايليه لر اكر قان
غلبه سي علامتي اولورسه قان آلدوره لر وحقنه متوسطه يي بو سياق اوزره
يابه لر صفتي بودر برفسلكني وبازي ودليش اوتي وصعتر وزوفا وپونيقه
هر برندن بر قبضه بابادیه وقنطريون صغير هر برندن يارم قبضه سدف
تخمي ورازيانه تخمي هر برندن بر درهم غاريقون ايكي درهم ايارج فيقرا ذرداسطو
ودهن بابونج ودهن سوسن ودهن ورد هر برندن الكشر درهم ملح يارم
درهم بونلري رسم اوزره قينادوب وسوزوب احتقان ايده لر وبر قاچ
كوندن صكره حب افاديه ويره لر وسهلاتنه تره منتي قوسق غايت نافعدر
وافتيمون مثبر ايله كرك زجاجي وكرك زعفراني اولسون في ابتدور ملك
نافعدر بعده بلغمي بيشوريجي شربتلر ويره لر واول شربتلرك اشرفي
كافيطوس شربتيدر صفتي بودر كافيطوس ايكي قبضه مرزنجوش وبترپه
ودليش اوتي وجعده وصعتر وبار ربوز وكلك وزوفا وبيان سدفي وپونيقه
هر برندن بر قبضه انكير وزرنباد وفو وسنبل قبق وجنطيانا وشكطرامشيع
وعود القهر هر برندن چار درهم رازيانه كوكي ومعدنوز كوكي وكرفس كوكي
وقوش قونماز كوكي ودم بهار كوكي هر برندن سكز درهم قه باش وانيسون
ورازيانه تخمي ونخود هندي وكراويا وسيساليوس هر برندن اوچ درهم
جكر دكي ححقش قزل اوزم اون التي درهم بو اجزاي كفايت مقداري
صو ايله قيناده لر وسوزه لر بعده كفايت مقداري عسل ايله شربت
قوامي ويروب صباحده واخشامده ايكي قاشق مقداريني علته مناسب
صو ايله ازوب ايچه لر وبو علته مسهلك دخي اشرف واعلاسي غاريقون
ومجوقان وسنامكيدر مناسب اولان غاريقون حبي وحب منتن
وسورنجان حبي ومعجون مبارك بونلردن قنغيسي اولورسه ويرلمكدر وتسهيل
بو علتده استعمال اولنور نافعدر صفتي بودر سنامكي اوتوز ايكي درهم تربد وسورنجان

هربرندن اون ایکی درهم پیغمبر اغاجی قبوغی سکز درهم دارچین درت درهم
قرنفل وانیسون هربرندن ایکی درهم بو اجزاری اوفقلیوب یکرمی درت
ساعت اسی صوده اصلیه لر بعده قینا دوب وسوزوب کفایت
مقداری شکر ایله شربت قوامی ویره لر و بو قصدن دخی دیل التنه
قوسه لر دلک کوشکللنی کیده رر صفتی بودر جوزبوا برنجق درهم جندبیدستر
یارم درهم خردل وفاوانیا هربرندن ایکی ثلث درهم عود القهر ثلث
درهم مسک ایکی حبه بو اجزا سحق اولنوب بر مقدار دلکش اوتی صویله
اصلنمش کثیرا العابیله قرصلر دوزه لر و بدن پاک اولدقدنصکره
پیغمبر اغاجی وچوب چینی وسپارنه وصفرا ز طبیخنی بعضی علته مناسب
دوا ایله قینا دوب ایچوره لر مثلا بونلره دیش اوتی و ببریه و دارچین
وجوزبوا کبی دوا ضم ایده لر و بو شکللی مطبوخدن اللی درهم مقدارینی ایچوب
راتبی یرده علیلی ترلده لر بو منوال اوزره قرق کون مداومت ایده لر
اولمازسه باری بر هفته مداومت اولنه و بو اثناده علیله صوق هوادو قنمدن
وصوق صو ایچورمدن صقنه لر و بو مطبوخ دخی ترلدیجیدر صفتی بودر
پیغمبر اغاجی التمش درت درهم پیغمبر اغاجی قبوغی وانذر وفاوانیا وارسیا
وانجو قاوونی قبوغی هربرندن سکز درهم بو اجزاری خرده لیوب بیک درهم
صو ایله رکون رکیجه اصلده لر بعده دوانک قوتی چقنجه قینا ده لر وسوزه لر
و ر مقدار شکر قیوب واوزرینه جزئی دارچین یاخود خولنجان اکوب
اللی درهم مقدارینی صبحق قهوه کبی ایچوب ترلیه لر وایچدوکی صو دخی
چوب چینی صویی اوله مثلا یکرمی درت درهم چوب چینی یی خرده لیوب بیک
درهم صو ایله قیناده لر وصویرینه دائما بو صودن ایچه لر ومفلوج اولنلر دخی حوق
کمسه لر ببریه طبیخی ویا قرعه وانبیق ایله تقطیر اولنمش صویی ایچمکله علتلرندن
خلاص اولمشلردر وطبیعت قبض اوزره اولدقده حقنه لردن مناسب
اولانی ایده لر و بو معجون بو علته بالخاصه نافعدر مجربدر صفتی بودر بشمش
طاوشان بینی اللی درهم کافیطوس وبتونیقه هربرندن یکرمی درت درهم
دارچین وقرنفل وفلفل هربرندن بر درهم تره منتی یکرمی درت درهم کفایت
مقداری شکر یاخود عسل ایله معجون ایدوب صباحده واخشامده درت
درهمدن التی درهمه دک هرکون استعمال ایده لر واوزرینه اوچ ساعت
مقدارنجه طعام یمیه لر و بو سفوفی دخی استعمال اتمک نافعدر صفتی بودر جوزبوا

درت درهم خزاما ایکی درهم عود القهر وقرنفل ودارچین هربرندن بر درهم خولنجان
وکبابه وفاقله ودیش اوتی هربرندن یارم درهم بونلری اینجه سحق ایدوب بال صویله
استعمال ایده لر و بو علته مرهملردن اغریپا وارغون ومرطیانون مرهملرینی سورمک
نافعدر و بو مرهم دخی فراطون حکیمک مجربیدر صفتی بودر صابون اللی درهم
کفایت مقداری دفنه یاغی واللی درهم سحق اولنمش صوره سی تخنیله مرهم ایده لر
و بو مرهم دخی اطباء افرنجک متأخرلرینک مختاریدر صفتی بودر بر صوغلجانی
شراب راقیسی ایله ییقیوب فرونده یاخود اتسی ساج اوزرنده قروده لر بوندن
اللی درهم خولنجان وزنجبیل هربرندن درت درهم کفایت مقداری سوسن
یاغیله مرهم ایده لر و دهنلردن بلسانیتلی دهنلر سورمک نافعدر و بو دهن
بلسان بندقیه لی ماطیولا طبیبک مختاریدر صفتی بودر دیش اوتی و غرنخوش
وبانه هربرندن بر قبضه سنبل هندی وزعفران وکبابه ودم الاخوین موکونلک
ومومیا وجاوشیر ومصطکی ومقل وصمغ عربی واصطرک وعسلبند هربرندن ایکی
بچق درهم مسک یارم درهم قرنفل کرمد سوندرلمش زیت یاغی اللی درهم تره منتی
قرق درهم اجزالر اینجه سحق اولنوب زیت وتره منتی ایله قرشدره لر و قرعه وانبیق
ایله تقطیر ایده لر ابتدا صو چقار بعده بر رقیق دهن چقار که بعضی علتلرده استعمال
اولنور صکره بر غلیظ یاغ چقار دهن بلسان مقامنه قائمدر بلسانک جمیع
منافعی بونده بولنور و تقطیر ایله استخراج اولنان دهنلردن بو علته نافع اولنلر
دهن اسپیکو و ببریه یاغی و کهربا یاغی و کرمد یاغی دبا مض نفت یاغیدر و بو مقطر
صو دخی ایچمکله و طشره دن سورمکله نفع ویرر صفتی بودر حب العرعر واضر غان
سیراغی هربرندن ایکی قبضه خزاما یارم قبضه مکه آریغی سکز درهم قاقله ومارزنوش
ودار فلفل هربرندن برنجق درهم قرنفل وجندبیدستر ودرهم هربرندن ایکی بچق
درهم بو اجزاری سحق ایدوب بشیوز درهم شراب راقیسی ایله اصلدوب
تقطیر ایده لر و بو صویی ایچمکدن احتراز ایدنلر طشره دن طلا اتمک کفایت
ایدر و بو مقطر صو دخی حذاق اطبانک اتفاقیله بو علته ومفاصل اغریلرینه
غایت نافعدر صفتی بودر عرعر سیراغی وصغر قوروغی هربرندن ایکی قبضه
خزاما وسنبل وبتونیقه ومرزنجوش و ببریه وحب العرعر هربرندن قبضه
سورنجان سکز درهم جوزبوا ایکی درهم قرنفل بر درهم بو اجزاری اینجه سحق ایدوب
بشیوز درهم خالص شراب ایله رکون رکیجه اصلده لر بعده تقطیر ایده لر و بو بخور
ایله تبخیر ایده لر صفتی بودر کهربا ومصطکی وحرصانی هربرندن بر درهم قرنفل

ودارچین وجوزبوا وبسباسه هر برندن یارم درهم کونلک ایکی ثلث درهم بو اجزای
اینجه سحق ایدوب مذکور مقطر صویلی طلا ایتدکدنصکره بخور ایده لر . واطبا
کیمیاوریوندن براکلوس اتباعی بو علتده ثلث درهم مدبر انجولی مقطر
بترنه صویلی ایله یاخود اسپیکو یاغیله استعمال ایدرلر . ودهن کهربانک بو بابده
عظیم نفعی واردر . وزمرد ومرجان دخی انجو کبی استعمال اولنور . ومفلوج
اولان عضوی تقطیر ایله استخراج اولنمش قاصنی یاغیله یاغلیه لر . اما صفرادن
واعراض حاده دن صکره اولان فلجلرده ادویه حاره استعمالی ضرر ویرر .
لایق اولان ابتدا حقنهٔ لینه ایله بعده مائیت جانبنه مراعات ایده رک
قدرت حلواسی وراوند وکل مکرری کبی دوالر ایله صفرانی اسهال ایده لر وتنقیه دن
صکره اعتداله قریب بارد رطب اولان دوالر استعمال ایده لر . وسدس
درهم مقداری روح زاج استعمالی غایت مجربدر . ومعتدل معرق دریوب حلیلی
تزلده لر . مثلا کهربا وکهربا یاغی ومدبر صدف وصاصفراز وپیغمبر اغاجی
بونلری تعدیل ایدن لسان ثور یپراغی وصندل وقوزی قولغی وارپه دنه وهندبا
یپراغی کبی دوالر ایله ویره لر . وحرارتی معتدل اولان سوسن یاغی وبابادیه یاغی
وطورق اوتی یاغی کبی یاغلر ایله حلیلی یاغلیه لر . اما ضربه دن وسقطه دن یاخود
بدن ممتلی اولدوغندن اولان فلجک علاجی ابتدا قان آله لر . وحقنهٔ متوسطه
ایله احتقان ایده لر . وحرارتی معتدل اولان یاغلر ایله یاغلیه لر . وبو ضمادی اتمک
دخی نافعدر . صفتی بودر . مصطکی وکونلک وصرمشق صمغی هر برندن درت درهم
خردنخوش ایکی درهم رصوغلجانی بر درهم بابادیه چچکی وکل هر برندن یارم درهم
کل یاغی وبابادیه یاغی وشبوی یاغی هر برندن سکز درهم . بونلری کفایت
مقداری تره منتی وبالموجی ایله یاقو ایده لر . صفت آخر . بوی تخمی وخطمی هر برندن
درت درهم رصوغلجانی اوچ درهم اشق وقاز یاغی هر برندن ایکی درهم
کفایت مقداری سوسن یاغی وبالموجی ایله یاقو ایدوب علتلی اولان عضوه
سوره لر . **الخدر** اعضا اویوشمغه درلر . بو علت کاهیجه الرده وایقلرده
اولور سببی بوکرکلرده طاش وقوم تولد ایتدوکندندر . بونک علاجی
فالجک علاجی کبیدر . لکن بونده کلی وکبد جانبنه مراعات لازمدر . وبدنی
بلغم ایله صفرادن پاک ایتدکدنصکره معده یه ودماغه قوت ویریجی شیلر
استعمال ایده لر . ودابشه کل یاغی وبابادیه یاغی وکشلو بادم یاغی کبی معتدل
یاغلردن ترکیب ایدوب سوره لر . ومادهٔ بی رفقله تحلیل ایدوب عضوه

قوت ویریجی مجفف نطوللر ایله الرینی وایقلرینی یا بقیه لر . **التشنج** بو بر مرضدر کم
سکرلر وبالق اتلری حرکت انبساطیه دن یاخود حرکت انقباضیه دن
ویاخود ایکیسندن دخی معطل اولمسیدر . یعنی مریض اعضاسنی اوزاتمغه
ویا چکمکه ویا ایکیسنه دخی قادر اولمز . بو تعریفک تمدد وکزاز دیدکلری
علتلره دخی عمومی اولدوغی خفی دکلدر . بو مرض ایکی قسمدر . بر قسمی رطوبتدن
اولور . امتلائی دیرلر . وبر قسمی یبوستدن اولور . استفراغی دیرلر . امتلائی
اولان سکرله وبالق اترینه بلغمدن یاقاندن ویا سودادن بر خلطک
دوکلمسیدر . وبو خلطک انصبابی انقباض حالنده یعنی عضو چکلدوکی
وقتده اولورسه انبساطدن منع ایدر . عضوی اوزاتمغه قادر اولمز . واکر
انبساط حالنده اولورسه انقباضدن منع ایدر عضوی چکه مز . وبو مرض گاه
اغریلی اولور وگاه اغریسیز اولور . واطباء متأخرین تشنج کاهیجه خلط
صفراویدن دخی اولور دیدیلر . فقیر دریکه اگر تشنجی موجب اولان صفرا
حدتلی ولذاع اولورسه لذعی سببی ایله سکرلر موذیدن قاچندوغندن
اوتوری مبدأ انه چکلمه سندن تشنج حاصل اولور . بو جهته تشنج امتلائدن
اولمز . واگر صفرا لذاعه اولمیوب حدتی رطوبتله منکسر صفرادن اولورسه
تشنج امتلائی اولور . لکن صرف صفرادن اولمامش اولور . وتشنج صفرادن
اولور دینلر اکثریا تشنج وجع ایله اولور دیدیلر . والحاصل تشنجک صفرا ایله مخلوط
خلطدن اولماسنک وقوعی صرف صفرادن اولمسندن اکثردر . **العلاج**
خلط غالبی بعد النضج اسهال ایلمکدر . اگر بو علته سبب قان غلبه لکی ایسه قان
آلدرمق واجبدر . واگر قان غلبه لکی بو غلبسه ینه قان آلمق مستحسندر . زیرا ماده یه
قلت کلمکله طبیعته دخی دفع مرض اتمکه خفت حاصل اولور . واگر قان المغه
مانع بولنور ایسه حجامت ایده لر . واگر تشنج جمیع بدنه عام اولوب قان چقرمق
بر طریقله ممکن اولمزسه حقنه لر . وعلته مناسب مسهلات استعمال اولنه . ولکن
مرضک مسهلاتنه جند بیدستر قومه دن خالی اولمیه لر . زیرا جند بیدسترک
بو علته اختصاصی اولوب نفعی زیاده در . واستفراغدن صکره بدنه زنبق یاغی
ودیالتیا یاغی ودکلی یاغی وتقطیر ایله چقمش تره منتی یاغی وقاز یاغی وکدی یاغی
کبی یاغلر سوره لر . وبو مرهم بو مرضه غایت نافعدر مجربدر . صفتی بودر .
تره منتی یاغی وصوغلجان یاغی هر برندن اون ایکیشر درهم اشان یاغی سکز
درهم کلب یاغی درت درهم بونلری اریدوب مرهم ایده . صفت مرهم آخر .

دیالیتیا وق سکز درهم رته منتی یاغی و بابادیه یاغی هربرندن سکز درهم اسپیکو یاغی
اوچ درهم قرنفل و دارچین و عود هربرندن بربچق درهم اصطرک ایکی درهم
بونلری جمع ایدوب مرهم ایده لر • و بو مرضه بو یاغ نظیری اولمین دوالر دندر •
صفتی بودر • برسمز کدی آلوب بوغازلیه لر • و صو یوب اتنی اوفق اوفق دوغریه لر •
کذلک برسمز قازی دخی بوغازلیوب اتنی اوفق دوغریه لر • و بونلری بر چولمکه
قیوب اوستنه عود القهر و جند بیدستر و دلیش اوتی و خراما و خردل بونلرک
هربرندن بر مقدار آلوب قویه لر • و کفایت مقداری صو ایله آتشه قیوب
مهرا اولنجه قیناده لر • بعده آتشدن ایندیروب صو و دقده صونک اوزرنده
اولان یاغی آلوب حفظ ایدوب وقت حاجتده استعمال ایده لر • و معجونلردن
شرو تریاق و دواء المسک و جواهر معجونی استعمال ایلیه لر • و بو معجون نوع مرضده
مجرب وحیدر • غایت نافعدر • صفتی بودر • جند بیدستر و جاوشیر و سکبینج هربرندن
بر درهم حلتیت بربچق درهم وج و بیان صر مستغی هربرندن ایکی بچق درهم
فلافل ثلثه و اذخر و کراویا هربرندن ایکی درهم اسارون و بسبیش اطراصو غافی
هربرندن بربچق ارسا و کرفس تخمی و مصطکی هربرندن بر درهم قهابش سکز درهم
کفایت مقداری عسل ایله معجون ایده لر • مقدار شربتی بال صو یله یارم درهمدر •
و بولوس طبیب بو مرضده دوه دیکنی تخمنی و کوکنی غایت مدح ایدر • کذلک قنطریون
صغیر و قولنج صوبی دخی نافعدر • قولنج صونک صفتی بودر • فرق عدد قولنج
قوشنی بوغزلیوب پاک ایتلیه لر • و اوفق دوغریه لر • بعده سیسالیوس و قردمنطو
هربرندن درت درهم وج و سعد هربرندن ایکی درهم مرزنجوش و سدف
هربرلدن یارم قبضه کیک بوینوزی براده سی و اوکسه اغاجی و اشنک طرنغی
هربرندن درت درهم فاوانیا اون التی درهم جند بیدستر سکز درهم مجموعنی
اوچ خنبور درهم شراب ایله یاخود سکنجبین سرکه ایله یدی کون اصلده لر • بعده تقطیر ایده لر •
مقدار شربتی یارم درهمدن درت درهمه دکین اعلا مور صو یله استعمال ایده لر •
جمیع سکر مرضلرینه نافعدر • و بو علاجلردن صکره اقتضا ایدرسه صاصفراس
و سیارینه و چوب چینی و پیغمبر اغاجی مطبوخنی ایچوره لر • تتمه مقدم بیان اولنمشدر •
و اکر تشنج حدتلی و بخاری صفرادن اولورسه علاجی قی ایله و اسهال ایله و حقنه
ایله صفرایی چقاره لر • و اکر تشنج زهرلی حیوان صوقمقدن اولورسه اول
زهرک تریاقی نه ایسه انکله علاج ایده لر • و اکر تشنج رعیدن اولورسه ریاحی
تحلیل ایدیجی احتقان ایده لر • و محلل یاغلر • و دهنلر سوره لر • سذاب یاغی

و قسط یاغی و جند بیدستر یاغی کبی یاغلری اکر مفرا اک هر زمان ترکیب ایدوب
سوره لر • و شراب راقیننده بر مقدار تریاق ازوب سوزمک توبا بغزه کفایت
ایدر • و فرصعنه کوکی و طور منتلا و بسطورطه و مقناطیس طاشی و مرجان و کسه
اغاجی بونلردن قنغیسی اولورسه بو بینونه آصوب کتورمک جمیع تشنجک انواعنه
بالخاصه نافعدر **الکابوس** یعنی آغر بصمقدر حانق دخی تسمیه اولنور و کابیجه
لفظ عربی ایله جاثوم و سدلان دخی درلر • بو بر مرضدرکه انسان ابتدا اویقویه
وارد قده کندو اوزرینه بر ثقیل خیال کوجش حس ایلیوب نفسی ضیق اولور •
و صوت و حرکتی کسیلور • و هضم اولمدق بخار غلیظک ارتفاعندن و حک
مجاری منسد اولمغله • بو غلمق مرتبه سنه قریب اولور • و بو مرض صوق صوق واقع
اولورسه اوچ درلو مرضک برینه مقدمه اولور • بری سکته و بری صرع و بری
مالیخولیا که جنوندر • بونلره مؤدی اولور • و بو مرضک سببی اکثریا غلیظ دمک
و بلغمک و سودانک بخاری دفعة هنوز اویقویه وارد قده دماغه مرتفع اولمیدر •
و هر خلط کندو رنکنه استحاله ایدوب علیلک کوردوکی خیال اول رنکده اولور •
یعنی غلیظ قانک بخارندن اولورسه قرمزی و بلغمدن اولورسه بیاض و سوادن
اولورسه سیاه حال تخیل ایلر • و بو مرض اکثریا صبیانه عارض اولور بعضیلری
ضعیف اولدوغندن یاخود دیورکنده صوغلجان اولدوغندن اولور •
و بو مرض امراض ساریه دن اولوب جمیع خلقه اولا شور • بر زمان روم شهرنده
ظهور ایدوب جمیع خلقه بربرندن سرایت ایدوب اکثر خلق بو مرضه مبتلا
اولمشلر ایدی • و اطبادن بعضیلر بو مرض بر خفیف صرعدر • دیدیلر • زیرا
کاهیجه اویانق ایکن بیله عارض اولور • فقیر دخی بو مرضی بعضی کارده مشاهده
ایلدک زمانه فرنک اطباسی بلمیوب تشخیص و تمیزنده عاجز قالدیلر • الله عظیم
الشان بو فقیره میسر قیلوب صرع خفیف دیدیلرین قولنه مطلع اولمقسزین
عون حقله بر او مرضی تشخیص ایدک • و صرع خفیف علاجنی ایدک باذن الله
تعالی علتدن خلاص اولدی **العلاج** اولا قان آلدروب و مسهل ویره لر •
و دماغه قوت ویروب بخاری صعوددن منع ایده لر • مالیخولیا بابنده و صرع
بابنده ذکر اولان علاجلر بونده دخی نافعدر • و بو مرضه مخصوصدر که هر کون
اون بش عدد فاوانیا حبی استعمال اتمک • و بو مرضه قرمز معجونی بر تجربه
ایتدک غایت نافعدر • لکن ابتدا الاجورد حبی ایله بدنی پاک ایده لر • و قراقاچ
کون لسان ثور خمیره سیله قرمز طرطرو ویره لر • و هفته ده ایکی کره وج معجونی

وترياق كبير ودواء المسك استعمال ايتمك نافعدر. وكشنيج سفوفي دخي غايت نافعدر
نافع صفتي بودر. سركه ده اصلنمش وقورومش كشنيج وانيسون وخولنجان وجوز بوا وفاوانيا
تخمي هر برندن برابر سحق اولنوب برابري شكر ايله سفوف ايده لر. صفت آخر اصلاح
اولنمش كشنيج درت درهم ارماتيقو سفوفي بر درهم انيسون ورازيانه وفاوانيا
ومرجان هر برندن ايكي ثلث درهم كاهيجه بو سفوفي ايواحر باسيله ياخود كلبشكر
ايله معجون ايده لر. واطبا كيميا ويونان بو مرضه انجو ومرجان ولاجورد وكهربا
ياغي وبرتيه يا غيله علاج ايدرلر. وبو مرضه فاوانيا رتبي وعرعر ربي واوكسه ربي
غايت نافعدر. وفاوانيا كوكي ومرجان ويشم طاشي اصوب بوينونده كتورمك
بو مرضه بالخاصة نافعدر. وقليلك باشنه بر پارچه قورد درسي قومق غايت
نافعدر مجربدر. وبو مرضه مبتلا اولان كمسنه شعله لره وكونش نورينه ورقه وبيوك
علولي آتشه بقمقدن احتراز ايليه. وريح تولد ايلين بقله وبوكرلجه ونخنه كبي شيلردن
صقنه لر. وبخار ارزيجي صوغان وصرمساق ورايحه كبي شيلردن دخي صقنه لر
وطعامنده لسان ثوري وصعتري چوق استعمال ايدوب بر مقدار كشنيج دخي
قته لر. وسدف ومرزنجوش وبيبري چوق چوق قوقليه لر. وبو اوتلري يانده وعنق يره
قويه لر **الصرع** خلق بوكا طوتارق طوتدي درلر. بو بر مرضدر كه مادۀ موذيه دن
اعضانك تشنجي ايله بعضي اعضادن برابر اغرنجارك دماغه چقوب حس
وحركتي منع ايتمسيدر لكن تمام منع ايتمز. وبو حالت بعضيسنده مضبوط اولور. يعني
هفته ده بر ويا آيده بر واقع اولور. وبعضيسنده مضبوط اولميوب كاه بيكاه
واقع اولور. وكاهيجه صرع باشه اورمدن وباشي اوستنه دوشمدن دخي اولور.
خصوصا اكسه جانبنه دوشه فقير دخي بو حالي مشاهده ايلدك يعني باشه اورمدن
وباش اوستنه دوشمدن صرع اولور. بو مرضنك سببي اكثريا بلغمدن اولور
وسودادن وقاندن دخي اولور. اما صفرادن اولمسي نادردر. وكاهيجه ريح بو
پاره غز كيفيتدن اولور. اول كيفيت يا خارجدن توقلق ايله اولور ويا بعضي
اعضادن صعود ايدر. مثلا قارنده صوغلجان اولسه ياخود معده ده طعام
فاسد اولسه انلردن اولور. وكاهيجه بو مرض انادن وبابادن ميراث اولور
ودريلركه اكثريا بو مرض خسوف قمرده طوغن اطفاله عارض اولور. وكاهيجه
جنيدن اولور. ومانع يوقدركه جنك مصروعه تعلقي بو پاره غز كيفيتلردن
برينك عارض اولمسيله اوله. وبو مرضنك نوبتي كاهيجه آيده بركره وكاهيجه
سنه ده بركره وهفته ده بركره اولور. وكاهيجه نوبتي متواتر اولوب بر كونده
بر قاچ دفعه كلور. بو پاره غز اولانيدر. فقير دريكه كاهيجه صرعدن خفيف اولاني
قيام حالنده وقعود حالنده دوشمكسزين واقع اولور. لكن عليله دوشمه
مرتبه سنده حالت عارض اولور. وكاهيجه ديواره ويانده اولان آدمه طيانور
وبو حالت سريعا زائل اولوب لكن بر مدت سرسملكي باقي قالور. وكاهيجه
بو مرضنك نوبتي وقتنده عليلدن مختلف صدالر ودلنده ورالنده حركت
واقع اولوب دوشوب يقلمز. لكن رطيانجق ر بولمز ايسه سنده رلنوب
دوشمكه باشلر. وبو صرع خفيف كاهيجه مشتد اولدقده دوشمه مرتبه سنه
وارر. وبو مرض مزمن اولوب اسكدكده علاج متعسر اولور **العلاج**
صرعك علاجي ايكي درلودر. بري نوبت حالنده اولور. وبري افاقت حالنده
اولور. اما نوبت حالنده اولان علاج الريني وآيقلريني محكم اوغلر وباغليه لر
تاكه باغلدقلري بر آجيه. وبر درهم مقداري فاوانيادن ويا يارم درهم آدم
باشنك كولندن وياخود يارم درهم مرجاندن اخلاموز چچكي صويله
وتشديروب مصروعك اغزيني اچوب بوغازينه اقيده لر. جندبيدستر
وكهربا ياغي دخي بويله در. بزم مجربمزدركه نوبت وقتنده ترياق فاروقك
تقطير ايله چقمش صويندن بر قاشيق عليلك بوغازينه آقتمق نافعدر. وبورننه
سدف صوبي وياخود كهربا صوبي آقتمق دخي نافعدر. ونوبت وقتنده
ايكي ثلث درهم قوندز خيانسي وثلث درهم عنصلي سكنجبين عنصلي ايله
ايچورمك تجربه اولنان شيلردندر غايت نافعدر. وبورنينه خلتيت وقاصني
واردج يمشي وكهربا توتسي ايلمك نوبت وقتنده نافعدر. اما نوبتدن نصكره
افاقت وقتنده مضردر. اما آفاقت حالنده اولان علاج قان المقدر
ونضج بولدقدن نصكره مسهل ويرمكدر. وحقنه ايلمك بو مرضده ايو علاجدر
بو مغلاب بلغمه نضج ويروب دماغه نافعدر. صفتي بودر اوكسه اغاجي سكز
درهم ديش اوتي وزوفا هر برندن بر قبضه اخلاموز چچكي يارم قبضه عود
صليب تخمي ورازيانه تخمي هر برندن ايكي درهم اكير وجوز بوا هر برندن اوچ
درهم دارچين التي درهم بونلري كفايت مقداري صو ايله قينادوب
وسوزوب بر مقدار شكر ايله طتلي ليوب صباحده واخشامده استعمال
ايده لر. وبو مغلاب سودايي انضاج ايدر. صفتي بودر عود الصليب وانزروت
وبسفايج هر برندن اوچ درهم بتونيقه وادغل اوتي وبتريه هر برندن بر قبضه
قنطوريون چچكي واخلاموز چچكي هر برندن قبضه لطيفه جگردكي چقمش قزل اوزوم

سکز درهم سیان کوکی درت درهم بونلری کفایت مقداری صو ایله قینادوب
وسوزوب لسان ثور شربتی ایله استعمال ایده لر و بو مغلاب صفراوی
منضجدر صنفقی بودر عود الصلیب و هندبا بری کوکی و آیرق کوکی و بابونج
وریج اغاجنک یپراقلری و بوداقلری هر برندن درت درهم هندبا یپراغی
و بالدری قره هر برندن یارم قبضه عود الصلیب تخمی و هندبا تخمی هر برندن بر درهم
بونلری قینادوب وسوزوب هندبا شرابیله استعمال ایده لر و بو منضجلر ایله
اخلاط نضج ویردکدنصکره مسهل ویره لر لکن مسهلک ابتدا خفیفنی ویروب
تدریجی صکره قویسنی ویره لر و بلغمه مخصوص اولان مسهل غاریقون وسودایه خربق
اسود و صفرایه راونددر و بو مرضک مسهلاتنده مجوقان و سنامکی و تربد ولاجورد
استعمال اولنور بونلری دماغه مخصوص اولان دوالر ایله بیله ویره لر و بو مرضه حبلردن
حب قوقیا و حب غاری و حب لاجورد ویرمک و ایارجلردن ایارج لوغاذیا و ایارج
روفس و جالینوسک ایارج کبیرنی ویرمک نافعدر و اطبا کیمیا و یون بو مرضده
انتیمون زجاجی و انتیمون زعفرانی ویرمکی غایت مدح ایدرلر مترجم فقیر دخی انتیمون
دیدکلرینه تجربه ده بوزان درلر اطبای کیمیا و یون انی ترتیب ایله صرحه کبی براق ایدرلر
معروفدر لکن استعمالی رای طبیبه مفوضدر زیرا غایت کسکین علاجدر
هر مزاجه ال ویرمز و آطه صوغانی معجونی و شرابی دخی بو مرضده نافع و مجربدر
و بدنی تمام اخلاطدن پاک اولدقدنصکره بو معجونی ویره لر صنفقی بودر عود الصلیب
وریج اغاجنک دانه لری هر برندن سکز درهم قوندز خایه سی و دیش اوتی هر برندن
درت درهم دفنه تخمی و انسانک قفاکموکنک کولی هر برندن بر درهم تریاق
ومثر هر برندن التی درهم ایکیوز درهم عسل ایله معجون ایده لر و اسکندر یونانی
بو مرضده عسل ایله عود القهر ویرمکی تجربه ایتدم نافع بولدم در و بو ذکر اولنان
علاجلر ایله علیل علتدن خلاص اولورسه نه کوزل اولمز ایسه علته و مزاجه
مناسب بعضی دوالر ایله چوب چینی و یغمبر اغاجی و سپارینه و صلصواز
مطبوخی ویره لر و بو ترلدیجی مطبوخ صرعه مجربدر صنفقی بودر یغمبر اغاجی یوز
درهم بوریج اغاجی اون التی درهم عود الصلیب سکز درهم بونلری بیک
ایکیوز درهم صو ایله قوتی جنبجه بر اوچه قینادهلر بعده سوزوب التی اتمش درهم
مقدارینی صباح ایچوره لر و باقی قالان بو صوده دخی بر مقدار صو قیوب قینادوب
صورینه ایچوره لر مطبوخ آخر بو دخی ترلدیجیدر چمشیر اغاجی تراشه سی یکرمی
درهم اردیج اغاجی وعود الصلیب وریج اغاجی هر برندن اون ایکی درهم

کیک بوینوزی راده سی التی درهم چوب چینی درت درهم قرد امسطو داغ قادونی
قوبوغی هر برندن سکز درهم بونلری سکز یوز درهم صو ایله قینادوب وسوزوب
اوکلی مطبوخ کبی استعمال ایده لر و ترلدیجی دوالردن ایوسی بان زهر در و انتیمون
معرقدر و بو مرضه بالخاصه نافع اولنلر عود الصلیب و بوریج اغاجی و اخلامور
و قوندز خایه سی و بیان اشککنک طرناغی و آدم قفاسنک کولی و سنرفیق کوکی
دفو و مرجان و کهربا و زمرد و طاوشان مایه سی و طاوس ترسی و اشکن بالغش
قنجکری و صوقور بغاسنک کولی و قورومش کدی قانی و ایو یوه کی و طاوشان
یوره کی و قرلنغج کولی بونلردر بونلرک هر بری مفردا علته مناسب شیلر ایله استعمال
اولنسه بالخاصه نفع ویرر و مرکباتدن دخی بو مرضه نافع اولنلردن سفوف
خشب الدبق در صرعک جمیع انواعنه بالخاصه نافعدر صنفقی بودر بوریج اغاجی
وعود الصلیب و تخمی هر برندن ایکی درهم مرجان و الخو هر برندن ایکی ثلث
درهم آدم قفاسنک کولی بر بچق درهم اشک طرناغنک کولی بر درهم کهربا
یارم درهم بعضیلر بو ترکیبه ثلث درهم عنبر و ثلث درهم بان زهر زیاده
ایتمشلردر بونلری سفوف ایدوب ثلث درهمدن بر درهمه دک استعمال
ایده لر و بو سفوف دخی بالخاصه نافعدر صنفقی بودر عود الصلیب و محرق
کیک بوینوزی و طاوس ترسی هر برندن بر درهم بسباسه و کبابه و کشنیج
مدبر هر برندن یارم درهم التون ورقی التی عدد مجموعی مقداری نبات شکری
ایله سفوف ایده لر و قرلنغج صوبولی دخی بو مرضه بالخاصه نفع ویرر صنفقی بودر
قرق عدد قرلنغجی بوغازلیوب پاک ایتلیه لر بعده سدف ایکی قبضه قوندز خایه سی
سکز درهم بونلری بیک درهم کسکین سرکه ده اصلدوب قرعه و انبیق ایله
تقطیر ایده لر و بو مقطردن صباحده و اخشامده بر قاشق استعمال ایده لر
و بو معجون دخی بو مرضه بالخاصه نافعدر صنفقی بودر عود الصلیب و تخمی هر برندن
بر درهم زمرد و قرلنغج کولی هر برندن یارم درهم اشک طرناغنک کولی و مرجان
هر برندن بر درهم سدف عصاره سی درت درهم اجزالر دوکلوب زوفا شرابیله
معجون ایده لر و علیلک باشنی جوز بوا یاغی و کهربا یاغیله یاغلیه لر و کاهیجه لادن
و اصطرک و سدف و مرزنجوش قوقلیه لر و عود الصلیب و بوریج اغاجی و یشم
طاشی و زمرد و مرجان بونلردن قنغیسی اولورسه کیتورمک بو مرضه بالخاصه نفع ویرر
و بو سعوط دخی بو مرضه نافعدر صنفقی بودر عود الصلیب و جوز بوا هر برندن بر درهم
آق بوره و عود القهر هر برندن ثلث درهم خربق ابیض سدس درهم مجموعنی انجه سحق

ایدوب بر مقدارینی یازی صویله ویاخود زنجوش صویله ویاخود سدف صویله
بورونه چکه‌لر • وبو غرغره‌یی دخی ایده‌لر • صفتی بودر • دیش اوتی وسدف وزوفا
هر زندن یارم قبضه عود الصلیب واریسا واکبر وعود القهر وجوزبوا هر زندن
بر بچق درهم بونلری صو ایله قینادوب سوزه‌لر • وبر مقدار عسل قیوب صیجق صیجق
غرغره ایده‌لر **السکتة** بر مرضدر که بطون دماغده وروحک مجرالرنده
روحک نفوذینی مانع سده کامله سببیله اعضا حس وحرکتدن معطل اولمسیدر •
بونک یا اخری اولدر که مریضک نفسی ظاهر اولمیوب میته مشابه اولمقدر •
وشول مریضکه خورلیه واغزنده کوپک ظاهر اوله • اول مریض اول مرضدن افاقت
بولمز • وآسان اولانی اولدر که نفسی ظاهر وسالم اوله • بونک دخی علاجی متعسردر • حکیم
استاد ابقراط دیمشدر که • سکته مرضی قوی اولورسه صاحبی افاقت بولمز • واکر ضعیف
اولورسه علاجی آسان اولمز • واطبای متأخرینک رئیسی شیخ ابو علی سینا قانونده
ذکر ایلر که کاهیجه بو سکته مرضی بعضی کمسنه‌یه عارض اولور • ومیتدن فرقی اولمیوب
نفسی دخی ظاهر اولمز • بعده ینه خلاص اولوب نیجه زمان یاشر بویله چوق
کمسنه‌لر کوردک خلاص اولدیلر • واول کیمسه‌لرک نفسلری ظاهر اولمیوب
نبضلری دخی بالکلیه ساقط اولمشیدی • بویله اولمقلغنک سببی کویا حار غریزی
کندویه عارض اولان بردن اوتوری ترویحه وحار غریزیدن حاصل اولان
بخار دخانی دخی تحریکه اشد احتیاجله محتاج دکلدر • انکیچون نفس ظاهر اولمیوب
نبض ساقط اولمشدر • پس بوندن اوتوری مستحب اولان بودر که تمیش
ایکی ساعت مرور ایتدکجه مسکوت دفن اولنمیوب تأخیر اولنه • اما حال
ظاهر اولدقده تأخیره حاجت یوقدر • ومسکوت ایله میتک بیننی فرق ایتمده
اطبا اون وجه بیان ایتمشلردر • اولکیسی مسکوتک یوزی اوستنه پاره‌لر
اکر اوجنک ایچی یوقارو کلوب طرنقلری دخی طونوق اولورسه میتدر • اکر
بویله اولمزسه دکلدر • ایکنجیسی طبیب النی مسکوتک خصیه‌لری آراسنه قیوب
بر زمان بر مقدارینی طوته • اکر اول موضعده حرکت ایدر نبض بولنورسه حیدر •
بولنمزسه میتدر • اوچنجیسی احلیل ایله فستق آراسنده بر طمر واردر که دائما حرکت
ایدوب موت قتنده ساکن اولور • اکر اول طمر متحرک بولنورسه حیدر • دکلسه
میتدر • دردنجیسی طبیب بر مغنی نیلوفر یاغنه یا منفشه یاغنه باتروب علیلک
دبرنه صوقه • اکر ارقه جانبنه طوغری حرکت ایدر طمر بولنورسه حیدر • بولنمزسه
میتدر • بشنجیسی طبیب بر مغنی مسکوتک دلی آلتنه تجمه یاصه • اکر انده دخی حرکت ایدر

طمر بولنورسه حیدر • بولنمزسه میتدر • التنجیسی علیلک کوزینک ایچنه باقه‌لر •
اکر کوزینک رونقی وار ایسه حیدر • یوغیسه میتدر • یدنجیسی علیلک بورنینک
اوستنه بر مقدار اتمشکی یموق قویه‌لر • اکر یموق حرکته کلورسه حیدر • کلمزسه
میتدر • مترجم فقیر درکه • بویله اولمسی کرچه علیلک حیاتنه دلالت ایدر •
لکن اکر علیلک یاتدوغی یره روزکار اولمیوب وهوالی دخی تحریک ایدر
بولنمز ایسه‌در • سکزنجیسی علیلک قارنی اوستنه بر کاسه ایله صو قویه‌لر •
اکر صو حرکت ایدرسه حیدر • ایتمزسه میتدر • طقوزنجیسی علیلی بر قرانکلق اوطه‌یه
قیوب قرشوسنده بر موم یاقه‌لر • وعلیلک کوزینه بقه‌لر • اکر مومک عکسی
کوزینک ایچنده کورینور ایسه حیدر • کورنمزسه میتدر • اونجیسی علیلی بر آیدنلق
روشن یره قویه‌لر • وکوزلرینک بکنه دقت ایله بقه‌لر • اکر بقن کمسنه
علیلک کوزی ایچنده عکسنی کوره بیلورسه حیدر • کوره مزسه میتدر • وبو اخیرده
ذکر اولنان ایکی وجه علامتلرین ایوسی واصحیدر • وبو سکته‌نک سببی بودر که
یا دموی خلط دماغک بطوننه یعنی بوشلرینه دفعةً منصب اولمسیدر • ویا بلغمی خلطک منصب اولمسیدر صح
وبلغمدن اولمسی اکثردر • وکاهیجه سودادن دخی اولور • وکاهیجه بدن زیاده
ممتلی اولوب قانک چوقلغندن طمرلر طولوب • روح نفوذ ایدمدوکندن
اولور • وبو نوعی یا اخر اولنلر خلق بوکه قان طوتدی درلر • اکر بویله اولدقده
ترک قان المزلرسه علیل هلاک اولور • وکاهیجه بو علت انسدادی موجب
اولور • بر آخر سببدن دخی اولور • مثلا مجرالرده بر شیش اولمدن ودوشمدن
ودوکلمدن اولور • ودماغک بر کیفیتدن ناشی منقبض اولمسندن اولور
یاخود بر الم وزحمت ویریجی کیفیتلی بخاردن اولور • ویاخود دماغه بر ضرب شدید
واصل اولوب دماغی قبض ایتدوکندن اولور **العلاج** اکر قان
غلبه‌لکی اولورسه ایکی جانبدن قیفالدن وشاه طمردن قانلر آله‌لر •
وصافلردن حجامت ایده‌لر • وحقنه متوسطه ایله طبیعتی تلیین ایدوب
بعده باشدن ماده‌یی جذب ایتسون ایچون حقنه حاده ایده‌لر • اما بلغم
غلبه‌لکی اولورسه صرعک ابتداسنده ایتدیکمز علاجلر ایله ابتدا ایده‌لر • وشحم
حنظل وقنطریون کبیر ایله حقنه حاده ایده‌لر • واکر سکته معده‌ده اولان
اخلاطدن اولمش ایسه بر مقدار ایارج فیقرایی دهن ایله ازوب بر طاوق
یلکنه بولیه‌لر • وعلیلک اغزینی آچوب صوقه‌لر که انکله قی ایتدیره‌لر •
بعده بر طوزلی قزدروب باشنه قویه‌لر که • باشنک قیللری یانمه مرتبه‌سنه کلم

وعليله كندنس ومسك وجندبيدستر قوقله لر. والريني واليقلريني بك بك اوغسلر
وباشني تراش ايدوب بعده بلادر وفرفيون وجندبيدستر كبي قيردجي دواله
باشنه ياقوا ايده لر. لكن بونلري حقنه ايله ماده لي استفراغ ايتدكدنصكره ايده لر
واكر ممكن اولورسه عليله بال صويي ايله برمقدار ترياق كبير ياخود ترياق
اربعه يوطدوره لر. وحقنه لي بومنوال اوزره ايده لر. صفتي بودر. كما فيطوس
وديش اوتي وقره باش وباريوز وسدف وقنطريون صغير هربرندن
يارم قبضه سيساليوس واصرغان تخمي وسدف تخمي ورازيانه تخمي وانيسون
وطورق اوتي تخمي هربرندن ايكي درهم مجموعني قيناد وب وسوزوب سكسان
درهمنه درت درهم معجون مبارك والتي درهم خرما معجوني وسكز درهم
سدف ياغي قيوب احتقان ايده لر. واحتقان قوينك صفتي بودر. ايرسا
اوج درهم سدف وباريوز وزوفي وقنطريون صغير ودفنه ييراغي وقهرباش
وخزاما هربرندن يارم قبضه سنامكي وقرطم هربرندن درت درهم اردج
تخمي وغاريقون هربرندن ايكي درهم شحم حنظل بر درهم واكر سودا غلبه لكي
وار ايسه شحم حنظل يرينه خربق اسود قويه لر. وبونلري قيناد وب وسوزوب
يوز درهم مطبوخنه التي درهم ايارج فيقرا معجوني وايكيشر درهم ايارج لوغاذيا
ومعجون مبارك وبر درهم حاجي بكتاش طوزي واون التي درهم سدف
ياغي قيوب احتقان ايده لر. معلوم اولكه انيتموندن عمل اولنان غرغرا
معده نيدن بر درهمي بعضي علته مناسب مقطر صولرده حل ايليوب
احتقان ايليه لر. غايت نافعدر. وتحن عليل افاقت بولسه صرعه تدبير
ايتدكلري كبي تدبير ايده لر. ومسهلاتدن ايارج لوغاذيا وجوارش تجري
وحب ذهب وحب منتن ويره لر. وسوداوي اولنه حب لاجورد نافعدر.
ورطوبتي جذب ايتسون ايچون عليلك ديلي التنه عود القهر وترياق كبير
وخردل تخمي كبي دوالر وضع ايده لر. ومرزنجوش وجوزبوا وخربق ابيضدن
سعوط ايدوب بورننه چكه لر. ودهنلردن زمانه غزده حالا استعمال اولنان
كرمد ياغي وخزاما ياغي وبتريه ياغي وترمنتي ياغي كبي ياغلردر. وبرمقدار
مقلي شراب راقيسي ايله ازوب باشنه سورمك نافعدر. وانبيق ايله تقطير
اولنان صولردن دارچين صويي وديش اوتي صويي وبتريه صويي واخلامور
چچكي صويي ايچمك مناسبدر. ومركب صولردن دخي بوصويي ايچمك غايت نافعدر.
صفتي بودر. قاقله وكبابه وجوزبوا هربرندن درت درهم بويج اغاجي

وسدف وديش اوتي هربرندن سكز درهم خزاما يكرمي درت درهم جندبيدستر
اون ايكي درهم بونلري كفايت مقداري شرابده بركون بركيجه اصلده لر
ودرعه وانبيق ايله تقطير ايده لر. وبويا قويي باشه قومق سكته مرضنه نافعدر.
صفتي بودر. قرصاني واصطرك وعلك وعنبر ولادن هربرندن درت درهم
سندروس اوج درهم انلرك قفالكوكنك كولي ايكي بچق درهم لاجورد
سدس درهم ميعه سائله وترمنتي كفايت مقداري اوله بونلري ياقوايدوب
باشه قويه لر. وبو سفوف دخي بو علتده استعمال اولنور مجربدر. صفتي بودر.
كهربا ايكي درهم ديار دودن سفوفي وعود الصليب هربرندن ايكي درهم بونلري
سفوف ايدوب استعمال ايده لر. وسفوف جرجير دخي نافع ومجربدر. صفتي بودر.
صوتره سي تخمي وكبابه وقاقله وسيساليوس وفلفل ابيض هربرندن بر اسحق
ايدوب كفايت مقداري شكر ايله سفوف ايدوب استعمال ايده لر. واكر
بوعلاجلرك كركي كبي اثري ظاهر اولمزسه اول وقت صفرازوحوب جيني وسيارنه
مطبوخيله عليلي تر لده لر. وبو مطبوخ بو علتده استعمال اولنور نافعدر. صفتي بودر.
سيارنه اون التي درهم صاصفراز سكز درهم رازيانه تخمي التي درهم عود ايكي
درهم بونلري درتيوز درهم صو ايله قيناد وب وسوزوب اوتوز ايكي درهم
مقدارني هر صباح عليله ايچوره لر. واكر برمقدار دارچين صويي دخي ضم ايدرلرسه
دخي اعلادر. واخر الدوار الكي مصداقنجه اكسه دن وبازولردن ياقي اچوب
تخودله برزمان اشلده لر. النزله وقتاكه بومحلله كلنجه امراض دماغك امراري
نهايت بولدي ايسه نزله دخي دماغده اولان ماده مندفع اولدقده اسفل بدنه
سيلانندن حاصل اولمغله دماغ مرضلرينك عقبنده نزله لي دخي ذكر ايتمك
مناسب اولدي ليس بزدرزكه اولا بلمك لازمدركه. دماغ بارد رطب اولوب
دماغه مناسب اولان غذا بدندن منجذب اولدقده غذائيته صالح اولان شيلرله
دماغ غذالنوب وغذايه صالح اولميان فضله اولوب اغزدن وبورندن
مندفع اولور. وصحت حالنده اغزدن وبورندن چقان شيل بياض وقوامي
معتدل اولور. اما چقان شيلرك لوني وقوامي متغير اولسه بدنك ياخود
دماغك سوء مزاج بارد نيه ياخود سوء مزاج حارينه دلالت ايدر. واول
چقان شيل يا طوزلودر ويا طتلودر ويا خود اجيدر. وبونلرك هربري يا رقيق
ويا غليظدر. وبونلره اولمسي دخي اوج امردن ناشيدر. يا اخلاطك احترقندن
ويا تعفنندن وياخود اخلاطي اف دايدر. برشيلك اختلاطندن اولور.

وثانیا بلمک لازمدرکه دماغ جمیع بدندن واعضادن بخاری قبول ایدر مثلا
معده وکبد وطحال وریه وقصبهٔ ریه ورحم وامعا کبی دشرا یین طمرلردن دخی جمیع
بدندن دوام اوزره بخاری قبول ایدر پس قچن دماغک مزاجی مختل اولسه
خصوصا سو مزاج بارد اولسه اول دماغه صعود ایدن بخار رطوبته استحاله ایدوب
اشاغی نزول ایدر نتکم حمامده ولتقطیر قننده قرعه وانبیقده مشاهده اولندوغی
کبی انکیچون انبیقی صوق صوایله یاخود صوق صوایله اصلنمش بزایله صهو ودرلرکه
انبیق صوق اولدقده قرعه دن انبیقه صعود ایدن بخار استحاله ایدوب رطوبت
چوق اولسون ایچوندر وقچن دماغه سو مزاج حار عارض اولسه جمیع بدندن رطوباتی
کندویه جذب ایدر نتکم محاجم ناری جذب ایتدوکی کبی پس اول رطوبتک
مجاورتی سببیله دماغک مزاجی بارد اولوب اول رطوبت دخی مجاورتی وقرلی
اولدوغی عضوه نزول ایدیجی اولدوغی حالده منعکس اولور بلکه نزول ایدن
شئی نزوله طریق بولورسه جمیع بدنه نازل اولور ودخی ثالثا بلمک کرکدرکه اول
رطوبات وفضلات حالی دکلدرکه یا تحفک یعنی باشک کوکنک خارجنده اولور
ویا داخلنده اولور بونلر بلندکدنصکره نظر اولنه که ماده قنغی عضوه منصب اولور
ومنصب اولدقده قنغی مرضی ایجاب ایدر بو دخی بلندکدنصکره طبیبه
لازمدرکه اکر اول رطوبات ومواد قحفک داخلنده اولوب متحرک
اولدقده بطون دماغه منصب اولورسه کیفیتی یاخود کمیتی ایله صرع مرضی
ایجاب ایدر واکر اول ماده نفس دماغه ومبادیٔ اعصابه یعنی سکرلر
بیتدوکی یره واصل اولورسه سکته مرضی ایجاب ایدر واکر نخاعه یعنی مرددار
ایلکه منصب اولورسه فلج ویا رعشه ویاخود تشنج ایجاب ایدر واکر داخل قحفک
دماغک مقدمنه منصب اولورسه زکام وآفات شم عارض اولور وکوزه
نازل اولورسه کوز اغریسی وقولقلره نازل اولورسه قولق کورلدوسی
وقولق چکلمسی وصاغرلق عارض اولور واکر کوچک دله وکوچک دیلک
اطرافنده لوزتین تعبیر اولنان لحم زائده منصب اولورسه ورم اللهاة
وورم اللوزتین حادث اولور واکر بوغاز ایچنده اولان بالق اتلرینه
منصب اولورسه خناق حادث اولور واکر قصبهٔ ریه یه منصب اولورسه
بحة الصوت یعنی سس بوغلمق عارض اولور واکر ریه نک یعنی آق
جکرک کندونه منصب اولورسه اوکسورک وصلوغان وضیق نفس
وقان توکورمک حادث اولور واکر اق جکره القصبات دائم وخرخر اولورسه

سل مرضی وقرحه اریه حادث اولور واکر اول نازله فضای صدره نازل
اولورسه اول محلده یارکلی ماده پیدا اولور واکر معده یه منصب اولورسه
ضعف هضم وقوصمق عارض اولور واکر بغرسقلره منصب اولورسه
اسهال وذوسنطاریا عارض اولور واکر بغرسقلردن کبد جانبنه
میل ایدرسه سده حاصل اولور بو دخی معلوم اولکه هر بار که نازله
طمرلره وشریانلره منصب اوله جمیع بدنه یاییلور اکر ماده غلیظ اولوب
بیوک طمرلره منصب اولورسه سده ولتعفن ایراث ایدر واندن
حمیات عفنیه حادث اولور وکاهیجه اول رطوبت کوزک شریانلرینه
منصب اولوب سیلان دموع یعنی کوز یاشره سی عارض اولور
بویله اولدقده اول شریانی بوغمق کرکه یاخود داغلمق کرکه دفع اولنه واکر اول
منصب اولان ماده قحفک خارجندن منصب اولورسه اندن کوز
قپقلری مرضلری ودیش اتلری اغریلری وشیشلری وتاکلی ودیش
اغریلری ودیشلرک تاکلی ویوز شیشمسی وطوداقلر وبورنک طشره سی
شیشمسی کبی مرضلر حادث اولور واکر اوناق یرلره منصب اولورسه
وجع مفاصل ونقرس وعرق النسا عارض اولور واکر اول منصب
اولان ماده قلیله اولوب قوت دافعه دخی ضعیف اولورسه اندن قحفک
خارجنده اولان مرضلر حادث اولور مثلا باشده جبان اولمق کبی
وباشک قللری دوکلمک کبی وباشده قونق اولمق کبی وسائر امراض شعر
عارض اولور والحاصل دماغده بوقدر مرضلر حادث اولور انکیچون
امام ابقراطک بو قولنی تحقیق اتمک لا یقدرکه الدماغ مدینة مبدا
الامراض دیمشدر یعنی دماغ بر شهردرکه جمیع مرضلر اندن ظهور ایدوب
سائر ممالک بدنه اندن منتشر اولور بز دخی دماغ مرضلرینک علاجلرینی
مقدم ذکر اولنان بابلرده تفصیلا بیان ایلدک ایسه بو محلده دخی
بزه لازم اولان بودرکه نزلیه مخصوص اولنلرک ذکرینه شروع ایلدک
پس بز درکه بلمک لازمدرکه نزله نک ایکی بشیئه اطلاقی واردر
بری اطلاق خاصدر دماغدن بورونه ویو غازه نازل اولانه اطلاق
اولنورکه زکام واوکسورک ایجاب ایدر وبری اطلاق عامدر دماغدن
قنغی عضوه اولورسه اولسون نازل اولنه اطلاق اولنور وبونلرک
جمیعسی مقدم ذکر اولندوغی وجه اوزره معلوم اولدیسه سببینی دخی

بلمک سنک اوزرینه لازمدر. نزله‌یه سبب بر ماده درکه اول ماده کیفیتی ایله یاخود
کمیتی ایله فاعل اولور. کیفیت دیدیکمز ماده طوزلو اولمق وآجی اولمق واکشی
اولمق وحدتلی اولمق واسی اولمق وصوق اولمقدر. وکمیت دیدیکمز دخی
ماده‌نک مقداری چوق اولمقدر. ومعلومدرکه جمیع نوازلده سبب فاعلدن
وسبب قابلدن لابددر. سبب فاعل یا خارجدن اولور ویا داخلدن
اولور. داخلدن اولان سبب فاعل دماغک هاضمه‌سی ضعیف اولمقدرکه
اندن مجرای طبیعیسندن یعنی کندویه لازم اولاندن زیاده فضلات تولد
ایتمکدر. یاخود کندویه صعود ایدن بخاری تحلیلدن عاجز اولمقدر. ویاخود
سوء مزاج بارد اولمقدر. نتکم پیرلرین حالی بویله اولدوغی کبی. اما خارجدن
اولان سبب فاعل هوانک برودتی ورطوبتی ویغمورلرک چوق یغمسی
ومعتاد اولمیان کمسه‌لرک یایلالرده وصولر کنارنده ورطوبتلی یرلرده
اوتورمسیدر. یاخود ریح جنوبی اسوب دماغ بخاریله ممتلی اولدقده عقبنده
ریح شمالی اسرسه استاد ابقراط افاده ایتدیکی کبی اندن امراض عصر
حاصل اولور. یعنی دماغ صقلوب دماغده اولان اجزاء رطوبته استحاله ایدوب
نزلیه باعث اولور. ویاخود هواده فساد اولسه نزله عام اولوب خلقک
اکثریسی نزلیه مبتلا اولورلر. اما نزلیه سبب قابل اولان بعض اعضانک
مثلا معده وکبد وطحال ورحم وبونلرین غیری کبیلرین نشر کتیدر. یاخود
امتلادر وسرخوش اولمقدر. وچوق اویومقدر. خصوصا کوندز اویقوسی
اوله زیرا بونلر هضمی افساد ایلیوب نوازله سبب اولور. شیخ الرئیس
ابو علی سینا درکه کاهیجه قان الدقدنصکره بدنه بر کوشکلک عارض اولوب
صجق وصوق تأثیرینه بدن مستعد بولنورده اندن نزله حادث اولور.
خصوصا قان چوق آقمش اوله. بودخی معلوم اوله که حمام وریاضت وغضب
وفکر دماغی کوشلدیجی شیلردن اولوب خارجدن اولان سببلردن
دماغک انفعالی سریع اولمسنه سبب اولور. العلامات نزله حاره‌نک
علامتی اکر نزله بورنه منصب اولورسه یوزی وکوزلری قزرمقدر وسیلان
ایدن شی رقیق اولوب یققه‌سیدر. وبدنی اسی اولمقدر. وکاهیجه نزله حاره‌یه
مطلقا حمی عارض اولور که انکله انتفاع اولنمز. یعنی مریض حمانک حرارتندن
واسی شیلردن حظ ایتمیوب بلکه صوق شیلردن منتفع اولوب حظ ایدر.
واکر نزله بوغزه منصب اولورسه علامتی بوغازه ایانن شیئک حدتلی وشدت

احتراقی اولوب واسی لکی حس اولنور مرتبه رقتی اولمقدر. ونزله بارده‌نک علامتی
اکر بورنه اینمش ایسه سیلان ایدن شی صوق اولمقدر. وبورونی تخشمکدر.
والنی کرلیوب کلزنی طوتلمقدر. وکاهیجه بو علامتلره ماده‌نک غلیظ اولمقلغی
دخی دلالت ایدر. وبدنی صوق اولوب حرارت اولمامقدر. العلاج اما نزله
بارده‌نک علاجنده اولا نزله‌نک سببینی ونره‌دن ظهور ایتدیکنی دماغدنمی وغیری
عضودنمی نهایت بولورزانی بلمک لازمدرکه اکاکوره ابتدا ظهورینه سبب اولان
عضوک مزاجی اصلاح وتعدیل اولنه. وماده‌سی دخی استفراغ اولنه. بعده نزله‌یه
قابلیتی اولان عضوه قوت ویریله که نزله‌لی قبول ایلمیه. پس بونلر بلندکدنصکره
قان المق وماده نضج بولدقدنصکره مسهل ویرمکله علاج اولنور. لو علته
قان الدرمق لازم وواجبدر. زیرا اکثریا نزله‌یه مبتلا اولنلرک مزاجلری
حار اولور. ومزاجی حار اولنلر کثرتا نزلیه مبتلا اولدقلری بخارلری کثیر
واخلاطلری متحرک وبدنلری متخلخل. یعنی کوشک اولدوغیچوندر. مکرکه قلیل
پیر وضعیف وماده‌سی قلیل اولوب عضو رئیسه انصبابی خوفی دخی اولمرسه
اول وقت قان المق واجب اولماز. اما ماده‌یه نضج ویرمک دماغک
سوء مزاج باردی بابنده تقدم ایدن مطبوخلر بونده دخی کافیدر. لکن
بو محلده واجب اولان بودرکه اول مطبوخلره صدره واو کسوره متعلق سبب
اولان دوا الرضیم اولنه. وبو محلده حالا استعمال اولنان مصطکی ایله کونلک
طبیخیدر. کذلک بتونیقه وبیربه ودیش اوتی وجوزبوا بونلرین هر برندن
بر مقدار قینادوب ایچوره‌لر. واکر ماده غلیظ ایسه زوفا وفراسیون
ورازیانه طبیخنی سکنجبین ساذج یاخود سکنجبین عنصلی ایله ویره‌لر. اما مسهل
ویرمک اکر ماده رقیق اولورسه قدرت حلواسی ومحموقان وحب افاویه
وایارج فیقرا قنغیسی اولورسه ویره‌لر. واکر ماده غلیظ اولورسه غاریقون
وحب قوقیا ویره‌لر. وبدن پاک اولدقدنصکره غرغره وسعوطلر استعمال
ایده‌لر که هر بری تقدم ایدن بابلرده ذکر اولنمشدر. ونزله بارده ایچون
بو سعوطی اتمک نافعدر. صفتی بودر. مرزنجوش سکز درهم مسک وعنبر
هر برندن برحبه بونلری بر مقدار بازی صویله بورنه چکه‌لر. وبوغرغره دخی
نافعدر. صفتی بودر. سکز درهم پیغمبر اغاجنی اوفقلیوب یوز درهم صو ایله
نصفی قالنجه قیناده‌لر. وقینارکن آلتنه بر مقدار مرزنجوش قیوب غرغره
واستنشاق ایده‌لر. غایت نافعدر. واکر ماده رقیق اولورسه غرغره‌لره

کل ومصطکی وسنبل وکشنج وسندروس کبی ماده‌لی قبولدوخی دوالرضم اولنه
آما دماغه قوت ویروب باشلغنی قوودیجی دوالر اکثریسی ایچون بارده ذکر
اولنمشدر • وقرز معجونی وجوارش معجوننک حار ترکیبنی ودوالمسک استعمال
ایلمک غایت نافعدر • وبو معجون نزله بارده‌یه غایت نافعدر ضعفتی بودر •
کلبشکر اون التی درهم ارماتیقو سفوفی وکونلک وجوز بوا هر برندن ایکی ثلث
درهم بونلری قدیاش شرابی یاخود بتونقه شرابیله معجون ایدوب استعمال
ایده‌لر • ومعجون کندر استعمالی دخی نزله بارده‌ده نفعی عظیمدر ضعفتی بودر •
مدبر کشنج درت درهم جوز بوا وکندر هر برندن اوچ درهم میان کوکی
ومصطکی هر برندن ایکی درهم کبابه بر درهم کلبشکر سکز درهم شکر سکسان
درهم بونلری معجون ایدوب استعمال ایده‌لر • وبو بخوری تولسنی اتمک
دخی نافعدر ضعفتی بودر • عسلبند ایکی درهم اصطرک بر درهم عود دارچینی
وقرنفل هر برندن یارم درهم مسک التی حبه بونلری اینجه سحق ایدوب کلابله
قرص دوزه‌لر وتولسنی ایده‌لر • ویاشلغی کیدرمک ایچون کماکیا بلبس استعمالی
دخی غایت نافعدر ضعفتی بودر • اوغل اوتی ومرزنجوش وصعتر وزرنب درد
هر برندن یارم قبضه جوز بوا وقرنفل هر برندن ایکی درهم قرفه وبسباسه
هر برندن بر بچق درهم کونلک ومصطکی هر برندن اوچ درهم بونلری اینجه
سحق ایدوب بر تولبند یاخود شال کیسه ایچینه قیوب عرقیه کبی تحت
العمامه باشه قویه‌لر • وبو ذرور دخی نزله بارده‌یه نافعدر ضعفتی بودر • عسلبند
التی درهم عود وصعتر وقدیاش وجوز بوا وطوبلق وسندروس
هر برندن ربچق درهم بونلری اینجه سحق ایدوب حلیلک باشنی تراش ایدلر
وفالنجه مقرنه ایله اوووب بو ذروری باشنه اکه‌لر • وقرنفل وجوز بوا
وچورک اوتی واصطرک ومسک بونلری کرک یالکز کرک مجموعی قوقلمق
نزله‌یه نافعدر • وبو علتده استعمال اولنان قیروطیلر وضمادلر چوقدر
لکن مختار اولان ضماد بودر • لادن وقومالیمی وسندروس وکندر
ومر هر برندن برابر ایدوب باشه یاقوایده‌لر • ضماد آخر • بو دخی نزله بارده‌یه
نافعدر ضعفتی بودر • مصطکی وسندروس وجوز بوا وقرنفل هر برندن ثلث
درهم لادن التی درهم بر مقدار دهن مصطکی ایله یاقوایدوب باشه قویه‌لر •
ضماد آخر • بسباسه وجوز بوا وسندروس ومصطکی وکونلک واصطرک
هر برندن بر بچق درهم زرنورد درت درهم لادن سکز درهم کفایت مقداری

بالمومی وتره منتی ایله یاقوایده‌لر • وبو قیروطی دخی نزله بارده‌یه نافعدر •
ضعفتی بودر • زرنورد اون التی درهم سندروس سکز درهم بسباسه
وجوز بوا هر برندن درت درهم قرنفل ثلث درهم کفایت مقداری
لادن وبالمومی وباباده یاغی ایله مرهم ایدوب باشه سوره‌لر • اما نزله
حاره‌نک علاجنده اولا عناب وسبستان واجاص وبنفشه وبالدری
قره ومیان کوکی وقبوغی چکیش اربه بونلرین طبیخی ایله ماده‌لی تعدیل
ایده‌لر • واکر بدن ممتلی اولوب مزاج دخی حار اولورسه مطبوخ دربخودن
مقدم قان الهلر • اکر قان المغه مانع بولنورسه حجامت ایده‌لر • واکر
ماده رقیق اولورسه کل شرابی ونیلوفر شرابی وخشخاش شرابی وبنفشه شرابی
وقوزی قولاغی شرابی بونلردن قنغیسی اولورسه بر مقدار روغن زاج قیوب
ویره‌لر • ومسهلاتدن راوند وتمرهندی ودیاقتلیقون ودیابیرونس
ومسهل کل معجونی وحب ذهب قنغیسی اولورسه ویره‌لر • وتنقیه‌دنصکره
دماغه ومعده‌یه کلبشکر ودیارودون ایله قوت ویرمکله اعانت ایده‌لر •
ونزله حاره‌یه مناسب اولان کمادلردن بو کمادی اتمک نافعدر ضعفتی بودر •
سندروس ایکی ثلث درهم کل قورسی ومرسین تخمی هر برندن بر درهم کونلک
وعود الصلیب وخشخاش قبوغی هر برندن ایکی ثلث درهم بسباسه وجوز بوا
وسر وقوزه لغی هر برندن سدس درهم مجموعی سحق اولنوب بر سیرک بزدن
طوربه ایچینه قیوب باشه قویه‌لر • وبو قیروطی دخی نزله حاره‌یه نافعدر ضعفتی بودر •
مصطکی وکونلک هر برندن یارم درهم سندروس ومرجان وکل ومرسین
تخمی وجلنار ونار قبوغی هر برندن بر درهم کفایت مقداری لادن وبالمومی
ودهن ایله مرهم ایدوب باشه سوره‌لر • ونزله‌نک انحطاطی وقتنده کل
ومرزنجوش وخزاما مطبوخیله حلیلک باشنی یایقیه‌لر • بو ذکر ایتدیکمز علاجلر
بر عضوه مخصوص اولان نزله ایچون علاج خاصدر • اما بتون بدنه عام
اولان نزله‌نک علاجی بدنی ودماغی اخلاطدن پاک ایدوب ماده‌لی
طرف خلافنه حجامت ایله جذب اتمکدر • والترینی وایقلرینی بک بک
اوغمقدر • وماده رقیق ایسه قیولدوجی وغلیظ ایسه انجلدیجی دوالر استعمال
ایتمکدر • وبازولردن باقی آچوب نخود ایله اشلتمکدر • وماده‌لی تغلیظ
ایتمده حب لسان کلب غایت نافعدر • وبو حبی دخی فرنک طبیبلری
چوق استعمال ایدرلر • ضعفتی بودر • کونلک وسندروس وقرصانی هر برندن

یارم درهم عود وجوزبوا وزعفران وبسباسه هر برندن ثلث درهم لادن وصطرک
هر برندن ایکی درهم مسک بش حبه بونلری انجه سحق ایدوب بر مقدار
قره باش شرابیله یوغروب نخود کبی حبلر دوزه لر و بو حبدن التشر دانه
استعمال ایده لر دماغه قوت ویروب نزله یی منع ایدر و لودلودن
اوج بغدای اغرلغی مقداری صبح استعمال ایتمک نفعی عظیمدر وتازه تریاق کبیردن
طین ارمنی ایله استعمال ایتمک نزله یی حبس ایدر مجربدر و دیاقوذا
شرابی که زیکله خشخاش شربتی دیمکدر بو منوال اوزره یاپیلدقده غایت
نافعدر صفتی بودر خشخاش باشنک قبوغی طقوز عدد کچی بوینوزی
ومیان کوکی هر برندن یکرمی درت درهم خطمی تخمی وبمق تخمی هر برندن اوج
درهم عناب وسبستان هر برندن اون عدد بونلری رسم اوزره قینادوب
وسوزوب کفایت مقداری شکر ایله قوام ویروب حاجت وقتنده
استعمال ایده لر طین ارمنی حبی دخی نزله یی منع ایتمده غایت نافعدر صفتی بودر
کلارمنی ایکی درهم صمغ عربی وکثیرا هر برندن ایکی ثلث درهم خشخاش تخمی بر درهم
جوزبوا یارم درهم نبات شکری درت درهم ابواجکردکی لعابیله یوغروب
حبلر دوزه لر نوع دیگر بو دخی نزله یی منع ایدر صفتی بودر کلارمنی بر درهم
کثیرا وخشخاش تخمی ومیان بالی هر برندن یارم درهم فستق ایکی بچق درهم
نبات شکری اون ایکی درهم بزرقطونا لعابی ایله یوغروب منقر کبی قرصلر ایده لر
وبر بر دانه سنی دلی التنه قیوب ارید نجه یوطه لر ابن ماسویه درکه لایق اولان بومشکلی
حبلره بر مقدار سنبل هندی اضافه اولنمقدر و بو یاقو دخی نزله یه نافعدر صفتی بودر
کهربا وبسندردس ومصطکی وعسلبند وجوزبوا هر برندن سکز درهم کبابه درت درهم
کونلک بش درهم بو اجزای انجه سحق ایدوب دیلرسه تراش اولدقدنصکره باشه
اکه لر و دیلرسه کفایت مقداری بالموم وزره منتی ایله یاقو ایده لر و اگر نزله نک
سل وخناق اولمقلغه مؤدی اولور خوفی اولورسه بو مشکل حبلر و بو کونه ضمادلر
کفایت ایتمز بلکه بو تقدیرجه علیله تسکین وجاذب احتقانلر ایده لر و ماده یی
طرف خلافنه جذب ایتمیه سعی ایده لر بعده باشه قوت ویرجی قوی ضمادلر ایده لر
مثلا کهربا وکونلک کبی وتقاسقه دیدکلری دوا که صمغ نوعندندر آندن بر مقدار
سحق ایدوب بیمرطه آقیله باشه یاقو ایتمک بو بابده علاج کافیدر و بو یاقو دخی باشه
غایت قوت ویروب و باشلغنی قورودر صفتی بودر سروی قوزالغی و یابان شب
ونراع وعود القهر ومصطکی وکونلک وکافور ومازو ونار قبوغی وکل قروسی هر برندن

یارم درهم بونلری انجه سحق ایدوب بلاموط اغاجی یپراغی صویله یاخود ابوا صویله
ویاخود کلابله حل اولمش بر مقدار اقاقیا ایله یوغروب باشه یاقو ایده لر و اگر
بونلر فائده ایتمزسه خردل وثافسیا وعود القهر وفرفیون کبی قیزدیجی دوالردن
باشه یاقو ایده لر و بو یاقو دخی باشی قیزدوب صولندرر صفتی بودر قاورلمش
چورک اوتی درت درهم خردل اوچ درهم کونلک ومصطکی هر برندن بر بچق درهم
کوکرجین تزسی واریه اوتی هر برندن درت درهم بونلری انجه سحق ایدوب بر مقدار
سکنجبین ایله یوغروب باشه یاقو ایده لر و بو یاقودن دخی قوی اولان دوالر ضماد
زراریح یعنی قوقوز بوجکی یاقوسیدر صفتی بودر التی عدد قودوز بوجکنی الوب
باشنی وایاقلرینی وقنادلرینی کسوب اته لر بعده بر مقدار انجیر یالی و بر مقدار
خمیر وجزئی سکنجبین ایله دوکوب باشه یاقو ایده لر باشی قیزدوب صولر آقیدر
و مزمن اولان نزله لرده چوب چینی وسیارینه وصاصفراز وبغیر اغاجی کبی شریف
دوالرک مطبوخنه مداومت اولنه و بو مطبوخ دخی اسکی نزله لری منع ایدر صفتی بودر
فلنجمشک ایکی قبضه اردج تخمی بر قبضه دیش اوتی وببریه وکافیطوس هر برندن
اوچر قبضه وقرنفل وخولنجان هر برندن بر درهم سیارینه یوز یکرمی درهم بونلری
وافر صو ایله یکجه قینادوب وسوزوب صباحده واخشامده بر کاسه نوش اولنه
و در طب غدالردن وکوندزن اویومدن وچوق یمدن وچوق ایچمدن احتراز ایده لر
وقتاکه حواس باطنه نک مرضلری علاجندن فارغ اولدق ایسه حواس ظاهره نک
دخی مرضلرینه شروع ایلمک اوزرینه لازم اولدی معلوم اوله که حواس ظاهره یه
کرکی کبی علاج ایتمک تشریحنی بلمک ایله اولور تشریح ایسه بو صنعتده تألیف اولنان
کتب مطولاتده ذکر اولنمشدر مراد ایدن کمسه لر تشریح یازیلان کتابلره مراجعت
ایلسونلر زیرا لازم بو تألیفده غرضمز مختصر قلمقدر امدی حواس ظاهره نک اشرفی
کوز اولمغله کوزه عارض اولان علتلر ایله ابتدا ایده لم کوزده واقع اولان علتلر
موضوعی اعتباریله اوچ قسمه منقسم اولور اولکسی امراض جفنلردر یعنی کوز قپاقلرینه
عارض اولان علتلردر ایکنجیسی کوز طبقه لرینه ورطوبتلرینه عارض اولان علتلردر
اوچنجیسی مجموع کوزه عارض اولان مرضلردر اما امراض جفن کثیردر **نفخ الجفن
ووَرَمه** یعنی کوز قپاقلری شیشمک و یومرولنمق بونک خارجدن اولان سببی
اورمدن واشک اروسی وبال اروسی صوقدوغندن اولور یاخود اصرغان
وسیو دکن اوتری طوقنمندن اولور و داخلدن اولان سببی تحفک خارجندن
کوز قپقلرینه بر ماده دوکلمسندن یاخود بعضی اعضادن بخار چیقدوغندن اولور

واکثریا استسقا وسوء القنیه ولثیر غش وحمیات طویله وسهر مفرط کبی علتلر
دخی کوز قبقلری شیشر. وکاهیجه اول شیش مائیتلی ماده انصبابندن
بیوشاق بوجرو اولور العلاج ذکر اولنان علتلردن ناشی اولان
شیشنک علاجی همان اول مرضنه علاج ایتمکدر. ومطلق کوز قبقلرینک شیشنه
علاج مشترک بابادیه وسعد وکمون طبیخی ایله ضماد ایتمکدر. یاخود بونلرک
باغلریله یاغلمقدر. وآرو صوقمقدن اولنه دعر ایله بصمقدر. یاخود اول
صوقان آرو اشنک آروسی ویال آروسیمیدر. بهر نه ایسه طتوب ازه لر
واوزرینه قویه لر دفع اولور. واکر اورمجک صوقمقدن اولمش ایسه برمقدار
تریاق یاخود مثرودیطوس سوره لر. واکر حدیلی ولذاع شیلر طوقنمسندن اولمش ایسه
برمقدار سکلی پیراغی صویله کل یاغی سوره لر. یاخود بر یمرطه آقیله قیه قوروغی صویله
سوره لر خشونة الجفن والجرب یعنی کوز قبقلری سرت اولمق وکچیشمک بو بر
علتدر که کوز قبقلرینک ایچ طرفنه برقزللق وکچیشمک وداری کبی یاخود انجیر دانه سی
کبی اوفجق بثره چقلر عارض اولور. سببی یانمش خلطلردر طوزلو. وبورقیتلی بلغم واتشی
صفرا ویانمش قان کبی. وکاهیجه بو مرض کوز اغریسی عقبنده کرکی کبی علاج
اولنمدوغندن حدوق واقع اولور العلامات اکر قاندن اولورسه قزللغی زیاده
وکچیشمه سی از اولور. وصفرادن اولورسه قزللغی آز وکچیشمه سی شدید اولور.
واکر بورقیتلی وطوزلو بلغمدن اولورسه کچیشمه سی زیاده ویاشرمه سی حدوق اولور.
العلاج اعراض دماغنده ذکر اولندوغی کبی. بدنی ودماغی قان المقله ومسهل
واحتقان ایله پاک ایده لر. بعده بیوشادیجی شیلر سوره لر مثلا اریه وبنفسه
پیراغی وخطمی پیراغی وبوی تخمی بونلردن برمقدار قینادوب بومطبوخ برپارچه
بزباتروب کوزک اوزرینه قویه لر. وکوزلرینی مطبوخک بخارینه طوته لر وبرقاچ
دفعه بویله ایتدکدنصکره بو مطبوخه کوز قبقلرینه قوت وشدت ویریجی دوالر
دخی ضم ایده لر مثلا قوزی قولغی وهندبا وسمزاوتی کبی. بوذکر ایتدیکمز خفیف
دوالردر. اما بونلردن قوی اولنه نبات شکری وزعفران وزاج وشب
وکافور کبی دوالردر. وبوبا قوی ایتمک نافعدر. صفتی بودر. کل اجهمی درت درهم
مغسول توتیا وشاف ابیض هر برندن یارم درهم زاج سدس درهم ضماد
ایدوب کوزه سوره لر. وبو مقطر صو دخی کوزک کچیشمه سنه نافعدر. صفتی بودر.
سدف پیراغی ودیلاکینه اوتی وهندبا هربرندن برقبضه زاج وشب هر برندن
درت درهم کافور بردرهم بونلری کفایت مقداری آق شرابله اصلدوب.

بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر. وبو صو کوز علتلرینک اکثرینه نافعدر. حفظ
اولنمق کرکدر. وبو دوا دخی کوز کچیشمه سنه غایت نافعدر. صفتی بودر نحاس
محرق وتوتیا واسفیداج هربرندن بردرهم صبر ومر هربرندن یارم درهم نوشادر
وزهر النحاس هربرندن سدس درهم بونلری انجه دوکوب کوز قبقلرینک
ایچنه اکه لر. یاخود برمقدار عسل ایله قیندروب سوره لر. واکر کوزده اغری
وباتمق اولوب بو دوایی قومغه تحمل اولنمز ایسه برمقدار صبری کلابله ازوب
کوز قبقلرینک ایچنه سوره لر. یاخود لبن نسا ایله مرصافی ویاخود انزروت
سوره لر. وقچن بو علت مزمن اولسه انجیر یپراغیله ویا شکر ایله. ویاخود
زبد بحر ایله کوز قپاغنک ایچنی قنانجه سله لر. وسلدکدن صکره اسی کلابله
غسل ایده لر. اما بلاد افرنجده بو علت ایچون اکثریا استعمال اولنان
قوزی قولاغی طبیخیدر. کرک سورمکله وکرک غسل ایتمکله وکرک اوزرینه ضماد
ایتمکله اولسون استعمال ایدرلر. وبو مرهم دخی فرنک اطباسی قتنده مجربدر.
صفتی بودر. تازه طوزسز تره یاغی سکز درهم کلاب ایکی درهم تره منتی بر درهم
بونلری بر یمرطه آقیله بر قابده معتدل آتش اوستنده قریشدروب کوزک
اوستنه سوره لر. وبو مرهم دخی حکیم سنارتوس جرمانی ترکیبلرندندر.
کوزک کچیشمه سنه غایت نافعدر. صفتی بودر. عسل اون التی درهم کهربا وصبر
هر برندن ایکی درم نار قبوغی وشب هر برندن ثلث درهم. بونلری مرهم
ایدوب کوزک اوستنه سوره لر. وعلیله لازمدر که طبیعتی اکثر دوالردن
وطوزلولردن وسوددن وبالقدن وصوغان وصرمساق وراصه
ودماوج وحرجک کبی منجر شیلردن دخی احتراز ایلیه. وعلیلی قرانکلق اوطه ده
اوتوردوب آیدنلغه بقمه دن احتراز ایده لر ورم الجفن یعنی کوز قبقلرینه
عارض اولان شیش بو دخی ماده سی حسبیله برقاچ نوعدر. بعضیسی ورم صلب
یعنی قتی شیشدر. وبعضیسی عقد عقد دنیر. یعنی بزدنکلری بوجرودر. وبعضیسی ثالیل
ومسامیر یعنی سکل تعبیر اولنان اکسر باشی کبی قتی بوجروجقلردر. وبعضیسی دخی
نفاطات مائیه یعنی صولو قبرجقلردر. بونلرک جمله سنک سببی اول موضعه
منصب اولان ماده نک ذکر اولنان کیفیت اوزرینه اولمقلغیدر. واکثریا
نفاطات صبیان ونسوان کبی مزاجلری رطوبتلی اولنلره عارض اولور.
العلاج اولا بلیلن وبوی تخمی طبیخیله ضماد ایده لر. یاخود جادر اوشغی سرکیله
ازوب سوره لر. ویاخود داخلیون قویه لر. وبو مرهم مطلقا قتلقلری بیوشادر.

قنغی عضوده اولورسه اولسون خصوصا کوز قپقلرنده اوله صفتی بودر اری قیرقونغی
ایچ یاغی اوچ درهم مردار چکلنک یاغی ایکی بچق درهم اشک طرناغی نک کولی بر درهم
کونلک ومصطکی وزیبق مقتول واسفیداج هر برندن یارم درهم مجموعنی مرهم
ایده لر وبو مرهم دخی قنغی شیشلری یموشادر صفتی بودر عسل سکز درهم خور یاغی
درت درهم برطه صاریسی یاغی ایکی درهم تقله اونی وکبره کوکی هر برندن یارم درهم
مرهم ایدوب استعمال ایده لر اما کوز قپقلرنده اولان ثالیل ومسامیرک علاجلرنده
بو طلای سورمک نافعدر صفتی بودر کچینک ایچ یاغی بش درهم زیتون یاغی بربچق درهم
رماد نخل یعنی خرما کولی بر درهم دفنه یاغی کولی یارم درهم مرهم ایده لر وبو دواء
دخی مجربدر صفتی بودر هیوفاریقون یاغی درت درهم دهن طرطیر ثلث درهم
بونلری قشدیروب ثالیله سورسه لر بالکلیه کیدروب زائل ایلر یاخود بش
درهم قیون اودی درت درهم صوغان ایله دوکوب بر مقدار زر یاغی قاته لر
ورمده اولورسه سکله سوره لر نافعدر اما نفاطاته بو ضمادی ایده لر صفتی بودر
عسل التی درهم قیون یاغی بش درهم کچی قغی وسرکه هر برندن اوچ درهم بونلری
قشدیروب یاقو ایده لر باذن الله تعالی نافعدر الشعیرة فی الجفن یعنی
کوز قپقلرنده اولور اربه کبی اوزنجه شیشجکزدر ناس بیننده اربه جق دیمکله معروفدر
بونک سببی بلغم لزجدر یاخود دم ایله بلغمدر العلاج قان المغله وتسهیل مرکله
بدنی پاک ایده لر بعده اوزرینه اسی بالموم یاخود اسی لیچ یاغی ویاخود ذباب
مسحوق یعنی سنکی ازوب قویه لر وسرکه ایله حل اولمش سکبینج یاخود
بر مقدار نوشادر ایله قاصنی ویاخود کوکرجین قانیله قاصنی قومق نافعدر
وبو مرهم دخی نافعدر صفتی بودر طاوق یاغی سکز درهم سوسن یاغی وبابادیه
یاغی هر برندن بربچق درهم سرکیله حل اولمش جاوشیر وقاصنی هر برندن ایکی
درهم مرهم ایدوب استعمال ایده لر وبو مرهم دخی کوز قپقلرنده اولان
شیشلره واربه جغه نافعدر صفتی بودر مرصافی وکونلک هر برندن ایکی درهم
لادن درت درهم نوشادر وشب وبالموم هر برندن بر درهم کفایت
مقداری سوسن یاغیله مرهم ایده لر وتخن اربه جق اسکیوب قتلغی زیاده
اولسه یاروب چقارمغه محتاج اولور واکثریا کوز قپقلرنده اولان شیشلر
نه کونه اولورسه اولسون متحجر اولدقده بو منوال اوزره یاروب چقارمغه
محتاجدر وبو مرهم فرخ اولمیان جمیع قاتی شیشلره نافعدر صفتی بودر
صغر انجکلنک ایلکی وبالموم هر برندن التی درهم سرکیله حل اولمش چادر اوشغی

ایکی درهم بونلری مرهم ایدوب سوره لر وتخن اربه جغی وغیرلرینی یاروب
چقاردقلری وقت اوزرینه دهن غیاره که فنکر یاسمینا درلر اندن
یاخود هیوفاریقون یاغندن سوره لر سرطان الجفن بونک سببی
غلیظ خلط سوداویدر وعلاجی غایت کوجدر لکن لایق اولان قانون
اوزره حرکت ایدوب سودایی اسهال ایدن دوالرله بدنی محترق خلطلردن
پاک ایدوب وقانی صافی قلمقدر وبو علتده تجربه اولنان شیاف دیدر
صفتی بودر عنب الثعلب اوچ قبضه وکل وخرما هر برندن ایکی قبضه
بلین بر قبضه اریسا یارم قبضه مجموعنی انجه دوکوب در تموز درهم
عنب الثعلب صوینده اصلده لر بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر
وبو مقطرک ایچنه بر پارچه کتان بزی باتروب کونده اوچ دفعه اوزرینه
قویه لر واکر تقرح ایدرسه بو ذروری ایده لر صفتی بودر کرپی کولی
ومردار کوکنک کولی وقاپش کوکنک کولی وقبلو بغه کولی هر برندن
برابر ایدوب یاره یه اکه لر وبو علتده بر نیجه زمان دیش اوتی استعمال
ایتمک وطبیخندن ایچمک غایت نافعدر خاصیت عظیمه سی واردر لوف
الحیه یعنی ییلان یصدیغی دخی بویله در استرخاء الجفن والتشنج
یعنی کوز قپقلری کوشمک وچکلمک بونک سببلری فلجک وتشنجک
سببلریدر وکاه علت ضربه دن ویا اجفانده لحم زائد حاصل اولمقدن
دخی اولور العلاج اولا غالب اولان خلطی سوردرمکله بدنی پاک ایده لر
بعده استرخاء الجفن اولورسه بر مقدار شب یاخود اقاقیا بی شرابله حل
ایدوب انکله غسل ایده لر واکر کوز قپقلرنده لحم زاید اولدوغندن استرخا
کلمش ایسه بو ذروری ایده لر صفتی بودر زاج ابیض وشب وطرطیر
وشادنج هر برندن بر درهم انتیمون وتوتیا هر برندن یارم درهم مجموعنی
انجه سحق اولنوب لحم زائدک اوزرینه اکه لر واکر کوز قپقلری متشنج اولوب
چکلمش ایسه بو مرهمی ایده لر صفتی بودر بوی تخمی اونی ایکی درهم طاوق
یاغی وصغر انجکلنک ایلکی یاخود دوه انجکلنک ایلکی هر برندن درت درهم
بابادیه یاغی وسوسن یاغی ودیالتیا هر برندن ایکی درهم بونلری مرهم
ایدوب کوز قپقلرینه سوره لر تشنج اجفانه غایت نافعدر واکر دیالتیا
مرهمی دخی بولنه علاج کافیدر القمل فی الجفن یعنی کوز قپقلرنده بیت
اولمق بونک سببی جمیع بدنده تولد ایدن قملک سببیدر وکاه بجه کثرة

جماعدن دخی اولور. و بو علت کچیک کبی خلقه ری بردن اولا شور. و بونک علاجی
بدنده غالب اولان خلطی سورمکله بدنی پاک ایتمکدر. بعده دریا صویله یاخود
بازی طبیخله کوزی غسل ایده لر. یاخود بر مقدار صبری و خرضافی بی ایچ یا عنیله
قرشدروب سوره لر. و صبر و عسل ایله موزک سورمک دخی غایت نافعدر.
ویتمش برطه آقتی کسکین سرکه ده اصلدوب کوزک اوزرینه قوتمق دخی نافعدر.
سقوط شعر الاجفان وبیاضها یعنی کربکلرک دوکلمسی و آغرمسی بونک
سببی بلغمدر. یاخود امراض ردیه نک و حمیات عفنیه نک شدتی قرحتنندر.
العلاج اگر بلغمدن اولمش ایسه بلغمی سوروجی دوالر ویره لر. و بلغم ارتوریجی ادن
اجتناب ایده لر. و اوزرینه وضع اولنجق مشترک علاجلر بونلردر. صفقتی بودر.
جوز سکز درهم بوی تخمی و کتان تخمی و خطمی تخمی هر برندن درت درهم مجموعنی اینجه
دوکه لر و بربزدن طوربه ایجنه قیوب طوربه یی اسی سرکه ایچنه یاتوره لر. و کوزک
اوستنه وضع ایده لر. و بو ضماد دخی بو علتده غایت نافعدر. صفقتی بودر. مقناطیس
بر درهم شب و کهربا و سرو قوزالغی هر برندن یارم درهم بو اجزالری اینجه دوکوب
برطه مقداری اکشی خمیر ایله قرشدره لر. و کوزک اوستنه وضع ایده لر. و بو دوا
دخی کربکلری بتورمده غایت نافعدر. و قنغی عضوده اولورسه اولسون قاش
و صقال و بیق کبی سورمکله قللری بتورر. صفقتی بودر. محرق قورشون درت
درهم محرق خرما چکردکی بش درهم سنبل برنجق درهم محرق انتیمون و فلفل
هر برندن بر درهم کفایت مقداری ایو یاغ ایله قرشدروب دیلدکلری یرلره
سوره لر. و بو دوا دخی قللری بتورمده غایت مجربدر. صفقتی بودر. نخل محرق
ایکی درهم قرنفل رسی و لاجورد و سنبل هر برندن بر درهم کفایت مقداری
عسل ایله قرشدروب مراد ایتدکلری یرلره سوره لر. نوع دیگر. زر یاغی
سکز درهم کچی یاغی درت درهم فاره رسی و محرق خرما چکردکی هر برندن
بر درهم بونلری بر یره قرشدروب قیل بتمه سی لازم اولان یرلره سوره لر.
قللری بتورمده مجربدر. **غلظ شعر الاجفان** یعنی کربکلر قالک اولمق بونک
سببی بلغم غالبدر. یاخود سودا و یاخود دماغینک کثیر دم غلیظدر. و کاه اینجه
بو علت آنادن و بابادن میراث اولور **العلاج** بدنی غالب اولان خلطدن
پاک ایده لر. بعده ایو انجیر دکی لعابی و کتان تخمی لعابی کبی یموشادیجی لعابلر سوره لر.
و سمز اوتنی تازه سودله قیناندوب سورمک غایت نافعدر. **انقلاب شعر
الاجفان وزیادته** یعنی کربکلر کوزک ایچنه دونوب چورلمسیدر. و زیاده لکیدر.

خلق بو کا کوزده قیل بتدی درلر. بونک سببی کوز قپقلرنده رطوبت عفنیه نک
مجتمع اولمسیدر **العلاج** بونک علاجی بش شیک ربله اولور. اولکیسی
الزاق و الصاقدر. یعنی دونمش قللری استقامت طبیعته سی اوزره
طوغرولدوب مثلا سازکبی شیله ربی برینه یاپشدرمقدر. ایکنجیسی
کیدر. یعنی دونمش قللری یولدقدنصکره دیبلرینی داغلمقدر. اوچنجیسی
نظم بالابره در. یعنی ایکنه یه دزوب دوغرلتمقدر. دردنجیسی قطعله کوز
قپقلرینی ازالتمقدر. بشنجیسی یولمقدر. و الحاصل بونلرک هر برنک
طریقی کحالک فننده مهارتی اولنلرک معلومیدر. لکن جمله دن اسهل اولنی
یولمقدر. و یولدقدنصکره اوزرینه یراسه قانی سورمک مجربدر. کذلک
کربی قانی و قورباغه قانی سورمک دخی نافعدر. شیخ الرئیس ابو علی سینا
درکه. کربی اودی و کوستبک اودی و جند بیدستر هر برندن برابر الوب
کوکرجین قانیله یوغروب دونمش قللری یولدقدنصکره اوزرینه بونلردن
سورسلر تو بتمدن ایو علاج اولمز غایت نافعدر. **الضربه** کوز قنغی قولمقدن
متضرر اولسه اولا علاجی برطه آقیله کلارجینی سوره لر. یاخود بر مقدار زعفران
و شب ایله کل یاغی سوره لر. و اگر آنده جراحت اولورسه اوزرینه مامیثا و تقویه
یاغی و قورشون مرهمی یاخود کافور مرهمی و یاخود عسل ایله صبر قویه لر.
احتراق الجفن بالنار کوز قپقلرینه آتش صچرایوب یاقسه علاجی ایو چکردکی
لعابیله برطه آقی قویه لر دفع اولور. **سقوط القذا فی العین** کوزه غبار
کرسه یاخود بر کوچک بوجک کرسه و یا قیل کرسه علاجی اولا کوزی بال صویله
یقیوب بعده بالموسندن بر میلدان یایوب رقیق تره ختی ایچنه یاتوره لر.
و کوزه چکه لر. که کوزک ایچنده هر نه ایسه اکا یاپشوب انکله چقه. یاخود کهربادن
بر میلدان یایوب قنجه جوفنه سوره لر. بعده کوزه چکه لر. کوزده اولان
قیل یاخود چوب هر نه ایسه جذب ایدوب چقارر. و بو صو دخی کوزه چاره جذر
واقع اولان شیلری ازاله ایتمده مجربدر. صفقتی بودر. هندبا صویی اون ایکی درهم
سکرلی بیراغی صویی التی درهم کهربا و کونلک هر برندن یارم درهم کافور سدس
درهم بو اجزالری اینجه سحق ایدوب مزبور صولرده برکون برکیجه اصلده لر.
بعده رقیق بزدن سوزوب حاجت وقتنده کوزه داملده لر. بو محلده کلنجه
امراض جفنک سببلری و علاجلری تمام اولدی ایسه طبقات عینک
مرضلریله ابتدا ایده لم. **الرمد** امراض عیندن طبقه ملتحمه یه یعنی کوزک آقنه مخصوص

اولان مرض رمددر که کوز اغریسی دیمکدر. بو رمد یا رمد حقیقیدر و یا رمد مشابهدر
و بو مشابه اولانه تکدر و تخثر تسمیه اولنور. بونک خارجدن اولان سببی کوزه
عارض اولان صجقلق و یا شلقدر که کوزی تحریک ایدوب قارر و بولاندرر
و اول صجقلق کونشک تأثیرندن و اسیدن اولانه یا باش اغرسندن و اسیدن
اولان حمای یومیه‌دن و توزدن و توتوندن اولور و بردک تکاثفندن
و ضربه‌دن کوزه حرکت کلدوکندن و شدید روزکار طوقنمقدن دخی اولور و بو سببک
کلیسی رادنی شیدر که علاج اولنمنه بله سبب زائل اولمغله تکدر دخی زائل
اولور و بو تکدره یونانجه طارکسیس تسمیه اولنور و اکر بو علتک اول اوله
سببنه تقویت ویرر بادی و بدنی بر سبب آخر دخی عارض اولورسه
تکدر شدت حاصل ایدوب رمد حقیقی‌یه انتقال ایدر نتکم حمای یومیه حمای عفنیه‌یه
انتقال ایتدیکی کبی. آثار رمد حقیقی طبقهٔ ملتحمه‌یه عارض اولور بر ورمدر یعنی شیشدر
و اول ورمک بعضیسی ورم بسیطدر یعنی بیاضی شیشدر که کوزک حدقنی تجاوز
ایلمز و بعضیسی دخی ورم عظیمدر و عظیملکی بر حیثیتا ایله حدقه‌یی تجاوز ایدر که
کوزک بیاضی قره‌سنی اورتوب کوزی قپامه‌دن منع ایدر و اطبا قتنده
بو نوعی ورد بنج دیمکله معروفدر و اکثریا بو علت صبیانه عارض اولور
و بونک ماده‌سی یالکز مادهٔ حاره دکلدر بلکه خلط بلغمیدن و خلط سوداویدن
اولور **العلامات** قاندن اولنک علامتی کوزلری قزارمقدر و طمرلری ظاهر
اولمقدر و یاشرمقدر و چپقلنمقدر و قپقاری بر برینه یاپشمقدر و شقاقده
اولان شریانک ضربانیدر و صفرادن اولنک علامتی کوزک قزللغی
صاریه مائل اولمقدر و علولنمسی و یانمسی اولمقدر و کوز یاشی رقیق اولمقدر
و حرارتی اولوب قپقاری بر برینه یاپشمسی از اولمقدر و بلغمدن اولنک علامتی
آغرلغی و قپقلرک شیشی و بر برینه یاپشمسی شدید اولوب و چپقی قلیل و لونی
بیاض اولمقدر و سودادن اولنک علامتی ثقلی قلیل و لونی طونق و یاشی
و قزللغی و اغریسی از اولمقدر و بونی بلمک دخی لازمدر که اکر ماده قحفک
داخلندن دوکلمش ایسه علامتی اغریسی دریک و شدید اولمقدر
و بورنی تحشوب چوق اقسرمقدر و اکر ماده قحفک خارجندن دوکلمش ایسه
علامتی شیشی زیاده اولوب و چپقی قلیل و شقاقده اولان شریانک
تک تک آتمه‌سیدر **العلاج** ابتدا قان آلدوره‌لر و طبیعتی حقنهٔ لینه ایله
و لطیف مسهلر ایله تلیین ایده‌لر و اکر بدنده قان غلبه‌لکی اولورسه اول

مشترکدن بعده باش طرفندن قان آلهلر و اکر قان آلمغه بر مانع بولنورسه
اکسه‌دن حجامت ایده‌لر و جالینوس قان المده مبالغه اولنمغی اختیار
ایدوب بو علتک علاجنده قان اقیتمق کفایت ایدر دیمشدر اما مسهل
ویردکلری وقت لایق اولان حدتنی تسکین مسهل ویرمیه‌لر زیرا تسکین
مسهل وجعی تحریک ایدوب مسهلده اولان کیفیتدن دماغه مرتفع
اولان شیء بصره ضرر ویرر و زمانمزده حالا استعمال اولنان حبلردن
منضج اولنلر هندبا کوکی و صندل و کل و بنفشه‌در و اکر بلغم علامتی
اولورسه رازیانه کوکی و رازیانه تخمی ضم ایتمده باس یوقدر و اکر احتیاج طبیخی
یاخود دعی الحمام طبیخی بنفشه شرابیله یاخود نیلوفر شرابیله ویره‌لر و مسهلردن
کل مکرری و تمرهندی شرابی و خیارشنبر بالی و راوند و هلیلجات ویره‌لر
و بو مسهل رمده نافعدر صفتی بودر راوند ایکی درهم صاری هلیله قبوغی
برنجق درهم دارچینی یارم درهم سنبل التی حبه بونلری کفایت مقداری
هندبا صوینده اصلدوب بر قاچ ساعت اتدیرده ازدقدن صکره
سوزوب اون ایکی درهم کل مکرری قیوب استعمال ایده‌لر و بو علتده
و جمیع کوز مرضلرنده حب نور استعمالی غایت نافعدر اما کوزه
ماده‌نک دوکلمسنی منع ایتمکیچون باشه و شقیقلره قونجق دوا کلارمنی و سکرلی
بیراغی و نار قبوغی و خشخاش قبوغی و صندل و ایکی قرداش قانی و کل و کونلک
و مصطکی و تکامکادر و بو یاقوزلره نافعدر صفتی بودر کلارمنی ایکی درهم کل و
دم الاخوین هر برندن بر درهم مصطکی و نار قبوغی هر برندن یارم درهم بونلری
اینجه سحق ایدوب یمرطه اقیله قرشدروب شقیقلره و النه قویه‌لر اما کوزه
قونجق دوا لایق اولان ابتداده رادع و وجعی تسکین ایدیجی و بر مقدار
قبضدن خالی اولمیان دوالر قونمقدر مثلا کلاب و اقاقیا صویله و افیونسز
شاف ابیض قومق کبی و بو طلایی کوزه قومغله کوزک اغریسنی و حرارتنی
تسکین ایدر صفتی بودر یمرطه آقنک کوکی اون التی درهم لبن نسا بکرجی در
درهم سکرلی بیراغی عصاره‌سی سکز درهم بونلری بر بره قرشدروب کوزه
وضع ایده‌لر و بو شاف دخی وجعی تسکین ایدوب کوز اغریسنه نافعدر صفتی بودر
توتیا و زرد و انزروت و اسفیداج هر برندن برابر سحق ایدوب بزرقطونا لعابیله یاخود
یمرطه اقیله یوغروب شافلر دوزه‌لر و حاجت وقتنده استعمال ایده‌لر
و بو ضماد دخی وجعی و حرارتی تسکین ایدر صفتی بودر کلابله یاخود سکرلی بیراغی

صوبیله حقنه ش بزرقطونا لعابی اون التی درهم یمرطه آقنک کوبوکی سکز درهم بونلری
بریره قشدیروب کوزه قویه لر واکچنه طاملده لر وبو ضماد دخی زاد عدسی
و وجعی تسکین ایدر صنعتی بودر اکشی الما یاخود اکشی ایوایی کلاب ایچنده
مهرا اولنجه پیشوره لر واون التی درهمنی آله لر بعده اربعه اونی سکز درهم
سماق وجلنار وکل هر برندن یارم درهم بونلری قیه قوروغی صوییله
قشدیروب کوزه ضماد ایده لر معلوم اولکه رطوبتی تخفیف ایدوب ماده‌ی
زحمتسز مردع وصنع ایلین دوالرک استعمالی بو بابده نافعدر مثلا زمرد
وانجو وقرمزی یاقوت وکوک یاقوت ومغسول اسفیداج وصین سرطان نهری
کبی وبو دوا کوز اغرسنه غایت نافعدر صنعتی بودر مغسول استوبج وسکرلی
پیراغی صوبی هر برندن اون التی درهم بشمش یمرطه آقی سکز درهم بونلری
سماقیده حل ایدوب کوزه قویه لر وچیلک یمشندن یمش ایکی درهم آلوب
اوتوز ایکی درهم اق شکر ایله دوکوب صقه لر وچقان شیٔی کوزه داملته لر
کوز اغرینه غایت نافعدر یاخود هندیباجکندن بر جزء نبات شکری ربع
جزء بونلری دوکوب کونشه قویه لر اریوب صو اولور کوزه داملته لر غایت
نافعدر وبو شاف دخی اغریی تسکین ایتمده غایت نافعدر صنعتی بودر
افراجیا درت درهم توتیا وشیاف ابیض انزروتی هر برندن ربع درهم
زعفران ثمن درهم کافور اوچ حبه کلابله یوغروب شیافلر دوزه لر وکوزده
اولان وجعی تسکین ایدیجی لبن نسا وتازه پنیر وجزئی افیونله وشکرله پشمش
الما بونلردر وجالینوس بو دوایی کوز اغرسنده مدح ایتمشدر صنعتی بودر
بوی تخمی واکلیل ملک واتمک ایچی هر برندن بر مقدار آلوب بونلری کلابله یاخود
تازه سود ایله پیشوروب کوزه وضع ایده لر وبو دوا دخی وجعی تسکین ایدر
صنعتی بودر بزرقطونا لعابی وایواجکردکی لعابی واق خشخاش تخمی مستحلبی
هر برندن سکز درهم بشمش یمرطه آقی درت درهم زعفران وکافور هر برندن
التی حبه بونلری جمع ایدوب کوزه وضع ایده لر ووجعی تسکین ایتمده افیونیله
یالمش شاف ابیض ودارول وعنب الثعلب طبیخی ولفاح کوکی قبدوغی
وخشخاش قبدوغی طبیخلری مقدم ذکر اولنان دوالردن قویدر وبو شاف
هم رادع وهم وجعی تسکین ایدیجیدر صنعتی بودر جلنار بر درهم اقاقیا ثلث درهم
توتیا ومقناطیس هر برندن ثلث درهم کوزنک ومصطکی هر برندن سدس درهم
ایواجکردکی لعابیله شافلر یاپوب وقت حاجتده استعمال ایده لر ومرضک

تزیدی وقتنده رازیانه وخطمی واکلیل ملک طبیخی ومدبر انزروت استعمال اولنور
ومدبر انزروتک صنعتی بودر انزروت بر درهم کثیرا یارم درهم کفایت
مقداری ایواجکردکی لعابی ایله قشدیروب کوزه داملده لر نوع دیگر
بابونج وکل واکلیل ملک هر برندن برابر بونلری سکرلی پیراغی صوییله قینادوب
وسوزوب بو مطبوخدن یکرمی درت درهمنه بر بچق درهم انزروت ور
درهم توتیا قیوب کوزه داملده لر وزعفران سعد ینیدن کوزه چکمک نافعدر
وافراجیا صوبی ومقطر رازیانه صوییه چکمک دخی نافعدر ومرضک انحطاطی
وقتنده علاجلرک افضلی رازیانه صوبی وافراجیا صوبی وسدف صوبی
وهلالیه صوبیدر وبو شافی بز تجربه ایتدک بو علته غایت نافعدر صنعتی بودر
انزروت اوچ درهم رازیانه صوییله غسل اولنمش صبر ربحق درهم کثیرا بر
درهم زعفران سدس درهم بونلری بعضی مناسب صولرله شافلر دوزه لر
واقتضا وقتنده رازیانه صوییله ازوب کوزه داملده لر صفت آخر زاج ابیض
وتوتیا هر برندن بر درهم کافور ثلث درهم یمرطه آقیله یاخود کلابله شاف
ایده لر صفت قطور قرنفل اون ایکی عدد توتیا یارم درهم زنجار نشو حبه بونلری
دوکوب وبرزه قیوب حقن ایده لر وحقنی بر مقدار کلاب ایچنه قیوب
دوانک قوتی چقنجه اوغشدوره لر بعده حاجت وقتنده کوزه داملده لر
ورمددن بر نوع دخی واردر قودر وقجشور سببی مقداری قلیل وبورقیتلی
محترق خلطدر علامتی تجشملدر وکوز قپقلری غلیظ اولمقدر واکثریا بو نوعی رمد
حقیقیدن انتقال طریقی ایله اولور بونک علاجی بدنده اولان خلطی تلیین
ایدوب مزاجی تعدیل ایده لر بعده بو مقطری استعمال ایده لر صنعتی بودر بنفشه
پیراغی ودارول پیراغی ونیلوفر وعنب الثعلب وکل هر برندن بر قبضه بوی
تخمی اون التی درهم خطمی کوکی اون ایکی درهم بونلری کفایت مقداری صو ایله
اصلدوب بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر وبو مقطر ایله کوزنی غسل
ایده لر وکوزه اقیده لر وبو مرهم دخی کوزلرک تجشمسنه نافعدر صنعتی بودر
تره یاغی وکل یاغی هر برندن اون ایکی درهم صبر ایکی درهم کافور یارم درهم مرداسنک
بر درهم بونلری مرهم ایدوب کوزک طشره سنه سوره لر وهر صباح
قیون اوتی طبیخی یاخود کل طبیخی ایله کوزلری غسل ایده لر الظفره بو بر علتدر که
طبقه ملتحمه ده یاخود کوزی احاطه ایلین حجابده اولور بر زیاده لکدر اکثریا
بو علت کوزک بکارندن ظهور ایدر کاهی صاری اولور وکاهی قزل اولور وکاهی

طونوق رنکلی اولور و کاهیجه ممتد اولوب طبقهٔ قرنیه‌یه طوغری یوریوب کوزک
بکنی اورتر و کورمکه ضرر ویرر سببی اخلاط غلیظه ایله مختلط دمدر و اول دم
کوزک غذاسندن باقی قلان فضله درکه اغزی ورم سببیله کوزک هاضمه‌سی
ضعیف اولدوغندندر یاخود کوزک حرارت غریزیه‌سی اول فضله‌یی تحلیلدن
قاصر اولدوغندندر بویله اولدوغندن هر غذادن بقیه فضله قالوب مجتمع
ومتراکم اولدقده سطح ملتحمه‌ده بر زیاده‌لک ظاهر اولور که اکا ظفره دیرلر و اکثریا
بو علت [illegible] و جدری عقبنده عارض اولور **العلاج** قان آلدرلر و اخلاط غلیظه‌یی برقاج
دفعه مسهل ویرمکله سوره‌لر بعده کوزه اربه وابه کوکجی و خطمی و اکلیل ملک و طورتق اوتی
ویا بادیه طبیخی ایله تکماد ایده‌لر بعده اوزرینه ظفره‌یی ازاله ایدیجی دوالر قویه‌لر مثلا افراجیا
صویله نبات شکری قویه‌لر و هلیله دیدکلری نباتک قرلنبج اوتی دخی دیرلر انک صویندن
عسل ایله قویه‌لر و بر مقدار کهرحلبه ایله یاخود کوزنلک ویاخود زبد البحر ایله رازیانه صوبی
ویانمش کیک بوینوزی ویانمش قرن ماعز یعنی کچی بوینوزی ونوشادر توتیادن
قنغیسی اولورسه قومق ظفره‌یی ازاله ایدر و سرکه‌ده حل اولمش بر مرطه قبوغنی قومق
بو علتده مجربدر و بو دوالردن قوی اولان دوا نحاس محرق و زاج و زنجار و نحاس در
و بو صو دخی بو مرضه غایت نافعدر و مجربدر صنعتی بودر فوزی قولغی صوبی قرق درهم
شب و اسفیداج هر برندن سکز درهم کافور یدی حبه بونلری قینادوب سوزه‌لر
و کوزه داملده‌لر و بو صو دخی اوکیدن اقوادر صنعتی بودر کل سرکه‌سی اوتوز ایکی درهم
کلاب قرق درهم زاج ابیض ایکی درهم طرطیر یارم درهم بونلری دخی قینادوب سوزوب
اوکی کبی کوزه داملده‌لر نوع دیگر سکرلی براغی صوبی اوتوز ایکی درهم زاج محرق بر درهم
نوشادر یارم درهم مرصافی بر درهم بونلری قینادوب و سوزوب کوزه داملده‌لر
و بو علتده زکریا رازینک شاف احضری و شیاف قلقند استعمالی غایت نافعدر
و اگر ظفره اسکیوب ویک اولورسه حدید ایله قطع ایتمدن ایو علاج اولمز بلکه موشاق
اولنمی کسمک دخی آسان در لکن بونی کسمک تحاللک فننده مهارتی اولان
کمسه‌لره مخصوصدر هر کسک کاری دکلدر **السبل** بو مرضک ماهیتنده اطبا
اختلاف ایتمشلردر لکن حق اولان قطب علامهٔ شیرازینک کلیات قانون
شرحنده بیان ایلدوکیدر که انها اجسام غریبة شبیهة بالعروق تنتسج
فی غشاء رقیق متولد علی العین دیمکله تعریف ایلمشدر یعنی سبل بر پرده‌در که
عروقه مشابه اولان اجسام غریبه‌نک کوزک اوزرنده متولد اولان پرده‌یه انتساج ایدر
یعنی اورلمسندن حادث اولور کویا اورمجک اغنه مشابه بر نزار حاصل اولور

بونک سببی و تولدنک کیفیتی ظفره‌نک تولدنک کیفیتنده ذکر ایلدیکمز سببلردر
العلاج اولا بدنی و باشی غلیظ خلطلردن پاک ایلیه‌لر بعده اوزرینه مناسب دوالر
قویه‌لر و اول دوالرک افضلی مرقشیثا و سماق و انزروتدر و بونلردن قوی اولانی
نحاس محرقدر و حالا بلاد افرنجه‌ده استعمال اولنان بو قطوردر صنعتی بودر
نبات شکری یکرمی درت درهم شادنج سکز درهم محرق شب و زاج ابیض و کافور
هر برندن درت درهم قیمور طرطر و ایکی درهم کلاب و رازیانه صوبی و سرکه هر برندن
یتمش ایکی درهم بونلری قینادوب و سوزوب کوزک ایچنه اقیده‌لر و اگر بو دوالر
انبیق ایله تقطیر اولنسه‌لر دخی اعلادر و بو ذرور دخی سبله نافعدر صنعتی بودر مصطکی
درت درهم اسفیداج و شب محرق هر برندن ایکی درهم زبد البحر اون بش حبه ملح اندرانی
یدی حبه مجموعنی اینجه سحق ایدوب سبله اکه‌لر نوع دیگر توتیا اوچ درهم انزروت و مرجان
هر برندن ایکی درهم نبات شکری بر بچق درهم کافور و زنجبیل هر برندن ثلث درهم
اینجه سحق ایدوب سبله اکه‌لر نوع دیگر ایکی درهم زاج ابیض و زنجار هر برندن
اوچ درهم مرو زعفران هر برندن بر درهم دار فلفل یارم درهم نبات شکری درت
درهم بونلری اینجه سحق ایدوب بر مقدار توربد صویله ازوب برقاج دفعه کوزه
داملده‌لر و فرنک اطباسندن قورسطوس طبیب درکه سبله مبتلا اولمش بر آدم
کوردم کوزونی بتون بوروش ایدی حتی برنسنه کوره‌مز ایدی و بو حال اوزره
ایکی سنه مقداری کچمشیدی بن اکا بو ذکر اولنجق صونک نسخه‌سنی ویردم برقاج کون استعمال
ایلدکده علتدن خلاص اولوب کوزلری اولکی کبی کورمکه باشلدی و جرمانیه‌لی
سنارتوس طبیب دخی درکه بز بو صویی تجربه ایلدک بو علته نافع بولدق در
صنعتی بودر رازیانه عصاره‌سی اوتوز ایکی درهم هلالیه عصاره‌سی یکرمی درت درهم
سذاب عصاره‌سی اون التی درهم ابه کوکجی عصاره‌سی یکرمی درهم صبر اوچ
درهم زاج ایکی ثلث درهم زنجار ثلث درهم زنجبیل و دارچین هر برندن
سدس درهم قرنفل اودی یارم درهم صغر اودی ایکی درهم نبات شکری ایکی
ثلث درهم عسل درت درهم بونلری کوزه اقیده‌لر مجربدر **البیاض فی العین**
یعنی کوزه اق دوشمک بو علت بر بیاض بومرددرکه طبقهٔ قرنیه مرضلرندن اولوب
بصره محاذی اولدقده کورمکی منع ایدر و اکثریا بو علت طرفه‌نک ورمدک
سوره‌نبزیندن حادث اولور و چچکدن صکره دخی اولور و کاهیجه کوزه بر قرحه
اوکلمسندن صکره اولور لکن بویله اولنه علاج ممکن دکلدر اما بوندن ماعدانک
علاجی اگر بدنده تنقیه‌یی ایجاب ایدر خلط بولنورسه بدنی پاک ایده‌لر و اگر بو غلیظ

شادنج صح

بریره جمع ایدوب برقاج کون کونشه یاخود اسی کول
اوزرینه قویه‌لر بعده سوزوب کوزه برقاج دفعه
بونلدن صح

دخی احتیاطا بر خفیفجه مسهل وره لر بعده علیلی حمامه قیوب چیقدقدنصکره کوز
اوزرینه وضع اولنجق دوالری استعمال ایده لر یاخود بعضی بموشادیجی دوالرک
بخارینه کوزینی طوته لر مثلا خطمی وابه کومجی واربه واکلیل ملک بونلرین هر برندن
بر مقدار الوب صو ایله قینادهلر وکوزک اوستنه قویه لر ودبیاض عینه نافع
اولان دوالر قنطریون صغیر عصارهسی وبلالیه عصارهسی وشقایق عصارهسی
وات قنشقسی عصارهسی بونلردر ومرکب اولان دوالردن بو دوایی اتمک
دخی نافعدر صفتی بودر قنطریون عصارهسی ورازیانه عصارهسی هر برندن
ایکی درهم کل بالی درت درهم محرق صدف ومحرق کیک بوینوزی هر برندن ثلث
درهم محرق شب سدس درهم بونلری بریره جمع ایدوب کوزه داملده لر معلوم
اولکه جمیع حیواناتک اودلری بوعلته نافعدر خصوصا قوش اودی اولسه
وقرلنغچ زرسیی عسل ایله واقواجیا صو یله بوعلته کافیدر وبو ذرورلر دخی بوعلته
نافعدر صفتی بودر توتیا ومرجان ولوک یاقوت هر برندن یارم درهم انجره
سدس درهم کافور وزاج ابیض هر برندن بش حبه نوع دیگر محرق کیک بوینوزی
بر درهم طتلو صو ینکچی کولی وانزروت هر برندن یارم درهم زراوند ثلث درهم
نبات ایکی درهم بونلری اینجه سحق ایدوب کوزه اکه لر کوزده اولان بیاضی ازاله ایدر
مجربدر وفرنک طبیبلرندن جنتیل نام طبیب توصوبلی غایت مدح ایدر صفتی بودر
کلاب ورازیانه صوبی هر برندن یکرمی درت درهم انتیمون بر درهم انتیمونی
اینجه سحق ایدوب ذکر اولنان صولرله قشدروب کونشده یاخود اتشی کول
اوزرینه قیوب بر مدت هر دفعه نصکره سوزدوب کوزه اقیده لر کوزده اولان
بیاضی ازاله ایدر مجربدر وفسلکن تخمنی اینجه سحق ایدوب کوزه اکمک مجربدر وبوعلته
مناسب اولان تحللدن کحل بسلیقون وروشنایا وکبیر وکحل جواهر
قنغیسی اولورسه کوزه چکمک نافعدر شیخ داود انطاکی درکه زربز قطونانی وزاری
نبات شکری ایله اینجه سحق ایدوب کوزه چکسه لر کوزده اولان آقی کیدرمده
مجربدر وسحق اولمش عقیقدن میلدان ایله صباحده واخشامده بشر دفعه
کوزه چکمک دخی نافعدر کذلک سندروسی دخی قمش بیراغنک اوزرینه
واقع اولان چه ایله کوزه چکمک کوزده اولان بیاضی ازاله ایدر مجربدر صفتی بودر
زبد البحر وملح وزاج ومرجان وبورق تونلرک هر بری باشقه باشقه احراق اولنوب
هم برندن برجز اخذ اولنه لعر القصب یعنی کلر دیدکلری حیوانک تفغی وسندروس
وانجو واسکی قمش کوکی ودبغوش مرطه سنک قبوغی ومحرق سمو کلو بوجکی قبوغی

وبو کحل دخی داود انطاکینک ترکیبلرندندر مطلقا حیواناتک کوزلرنده اولان بیاضی ازاله ایتمده مجربدر مصر

هر برندن نصف جزء مجموعنی سحق ایدوب برکاسه یه قویه لر واوستنه حقنجه نورب عصاکه
قیوب کونشده قویه لر وآوزرینه بر الک اورته لرکه توز دوکلمیه تمام عصاره چکلوب
قورودقده تکرار ینه عصاره قیوب اوچ دفعه بویله ایده لر بعده بو منوال اوزره
اوچ دفعه قمش بیراغنک اوستنده اولان چه ایله واوچ دفعه فرنج عصاره سیله
دخی بویلجه ایده لر بعده قورودوب سماقیده سحق ایده لر وکوزه میلدان ایله سرمه
ایده لر **النفاطات** طبقه قرنیه ده حادث اولور داری کبی اوفجق صولوجه
بثره جکلردر بونک سببی بورقیتلی مائیتدر یاخود مائیتلی دمدر **العلاج** فان المقدر
ومجوقان وغوناغنب وقدرت حلواسی کبی دوالرایله مائیتنی اسهال ایده لر
بعده بمرطه اقیله نبات شکری وبر مقدار زعفران قیوب کوزه وضع ایله لر
وسفرجل مطبوخنی ضماد اتمک نافعدر وبو دوا دخی بوعلته نافعدر صفتی
بودر خولان وزعفران هر برندن یارم درهم اقاقیا ثلث درهم بمرطه آقی
وکلاب هر برندن درت درهم بونلری بریره قشدروب کوزه وضع
ایده لر ومرضک ابتدا وتزید وقتلری گچدکدنصکره تحلل شید وضع ایده لر
مثلا بوی تخمی وبابادیه واکلیل ملک طبیخنه بر مقدار مرصافی وکوتلک زعفران
قیوب کوزه وضع ایده لر ومرضک انحطاطی واخری وقتنده بو شافی
قومق نافعدر صفتی بودر توتیا ومقناطیس ونحاس محرق وصمغ عربی
هر برندن یارم درهم بونلری شاف ایدوب وقت حاجتده بوی تخمی
طبیخی ایله ازوب کوزه اقیده لر ستارتوس طبیب درکه برامر عجیب کوردم
بکا بر آدم کلدی کوزلرنده نفاطات حادث اولمش که هر بری حبت شهدانج
مقدارنده وار ایدی آول آدمک کلمسی اخشام وقتی ایدی بن انی دفع ایدوب
صباح اولدقده کل دیدم پس اول ادم کتدی وصباح ینه کلدی حال بوکه
کوزلرنده اولان نفاطات فندق قدر اولمش انی کوردکده تعجب ایتدم
واول کمسه نک مزاجنی دموی کوردم دم صفراویدن برنی ممتلی اولمش
فی الحال اول کمسه دن قان الدم وقاندن چوق اقدم بعده کوزلرینه بو ضمادی
وضع ایتدم صفتی بودر بزرقطونا لعابی وبوی تخمی لعابی وایوا چکردکی لعابی بو لعابلر
کلابله جمعلنمش اوله هر برندن ایکی درهم کلاب اون ایکی درهم مرور تجکنک صوبی درت
زعفران سدس درهم بونلری بریره جمع ایدوب الحق کوزلرینه وضع اولندی
بعده بو صودن دخی کوزلرینه داملتدم بر تام حاصل ایتدی صفتی بودر کلاب
اون ایکی درهم اقاقیا درت درهم توتیا وافیونسز شاف ابیض هر برندن ثلث

درهم زاج ایکی حبه بونلر جمع اولوب برقاچ دفعه کوزه آقیده لر. والنفاخات فی
القروح فی الطبقة القرنیة یعنی کوزک قره سنده یاره حادث اولمق
اکثریا محترق وحدتلی خلطدن اولور. ورم عقبنده ویا کوزده چقان بثره عقبنده
دخی اولور. ویاخود کوزه اوردن حادث اولور العلاج اولا اخلاط محترقه دن
بدنی پاک ایده لر. وبو علتده واجبدر که قرحه دشلمزدن مقدم لطیف غدالرله
تدبیر ایده لر. ودشلدکدن صکره برمقدار غلظه مائل اولان بلیج وقفالر کبی
غدالر ویره لر که قوت ضعیف اولمیوب یاره تز اوکله. ولایق اولان قارننی
پک طوتمق مقدر. وعلیل چاغرمدن وصوسزلقدن وحمامه کیرمدن صقنه
تاکه یاره سی نضیج بولدقدنصکره وعلیلک النه وشقاقلرینه کوزه ماده نک
دوکلمسنی منع ایدیجی شیلر قویه لر. مثلا کلارمنی واقاقیا واکلیل ملک وخشخاش
قبوغی کبی شیلر قویه لر. وکوزینه دخی وجعی تسکین وقرحه نافع اولان دوالر
قویه لر. مثلا مرصافی وزعفران ولوتیا وافیون کبی زیرا بونلر یاره یی پاک
ایدوب اوکلدر. ویاره پاک اولدقدنصکره اوزرینه انبات ایدیجی دوالر. اکر ارمثلا
صبر وانزروت ومرجان کبی وکاهیجه یاره یی شراب ایله وبال صویله غسل ایده لر اکتحاب
ومرضک انحطاطی وقتنده شیاف کندر استعمالی مناسبدر. وبو شاف
دخی نافعدر. صفتی بودر. محرق قورشون ومحرق باقر وکثیرا ولوتیا هربرندن ایکیشر
سحق ایدوب افاقیا صویله یاخود رازیانه صویله شیافلر دوزه لر. نوع دیگر
مرجان ومحرق کیک بوینوزی هربرندن بر درهم اسفیداج واثمد هربرندن یارم
درهم بونلری اینجه سحق ایدوب کل هالبیله شیافلر ایدوب کوزه وضع ایده لر.
واطباء کیمیا دیدکلری جرمانی قرولیوس طبیب درکه برقاچ عدد طتلو صوغانجی ماونه
قیوب دوکه لر. بعده هالیله اونک عصاره سیله قرحه وانبقده تقطیر ایده لر. وبو مقطر دخی
ابنجق کوزه داملده لر. کوزده اولان قرحه لره وجمیع اثرلرینه نافعدر. ومجربدر الجراحة
الواقعة فی العین کوزده اولان جراحته ابتدا قان الدیروب بعده طبیعتی تلیین
ایده لر. ومرضک ابتداسنده یمشش یمرطه آقیله کلاب وکلارمنی قویه لر. بعده بو علاج
افیون شیاف ابیضدن برمقدار ضم ایدوب اویلجه قویه لر. واکر کوزده شیش اولورسه
اوزرینه اکلیل ملک وخشخاش قبوغنی برمقدار زعفران ویمرطه صاریسیله قریشدیروب
قویه لر. وانحطاط وقتنده بو قطوری دخی استعمال ایتمک نافعدر. صفتی بودر اسفیداج
ونشا هربرندن ایکی درهم کوزنلک بر سحق درهم انزروت وکثیرا هربرندن بر درهم
کافور یارم درهم بونلری معتدل آتش اوزرنده کلاب ایله ازدیوب بعده سوزه لر. وکوزه

داملده لر. ومرضک انتهاسی وقتنده قوردیجی واوکلدیجی دوالر قویه لر. وبو هوائی
قومق نافعدر. صفتی بودر. مرصافی وانزروت هربرندن یارم درهم توتیا بر درهم
کفایت مقداری عسل ایله استعمال ایده لر الظفره کوزده نقطه کبی اولور
بر قرمزیلقدر سببی قانک قاینمسندن وجوقلغندن اولور. یاخود چوق اغلمقدن
اولور. ویاخود کوزه برشی طوقنمسندن اولور العلاج اکر بدن ممتلی ایسه قان آله لر
وسهل ویره لر. واوزرینه کلاب وسکرلی یمرطه صویی کبی تحلیلی وبرمقدار قبضی
اولور دوالر قویه لر. بعده بوی تخمی طبیخی قویه لر. وبو علته مخصوص اولان شیلردن
کوزه کوکرجین قانی یاخود قرلنغچ قانی اقتمق ویاخود برمقدار کونلکی لبن انیه اقتمق
کوزده اولان قرمزیلغی ازاله ایدر مجربدر. وتورب صویی وبلبن صویی وزوفا
صویی یاخود زوفا طبیخی اقتمق کوزه ذکر اولنان حالردن قویدر. ومرضک انتهاسی
وقتنده کوزه اودجلمک غایت نافعدر خصوصا قوج اودی اوله وجع العین
کوزه اغری اولمق سببی خارجدن ویا داخلدن تفرق اتصالدر. یاخود سوء
مزاج مختلفدر ویاخود ریحدر. علاجی عورت سودی ذشنک سودی صاغمق کوزده اولان
وجعی تسکین ایدر. وشکرله پشمش ملکت الماسی قومق دخی کوزک اغریسنی تسکین ایدر.
وخشخاش تخمی مستحلبی قومق یاخود خشخاش قبوغی طبیخی ایله برمقدار اتمک ایچی قومق
نافعدر. ومارول وعنب الثعلب ولفاح قبوغی بونلرک مطبوخندن کوزه سورمک
ذکر اولنان دوالردن قویدر المونبرغ یعنی بو لفظ مورسره فارسیدن معربدر معناسی
قرنجه باشی دیمکدر بر علتدر که طبقهٔ قرنیه یعنی کوزک قره سی بر قرحه دن ویا تفرق اتصالدن
ناشی برنکوب طبقهٔ عنبیه دن یعنی کوزک بکندن برجزئی خروج ایدوب قرنجه باشی
کبی یومرو اولمسیدر. بونک علاجی وجعنی تسکین ایتمکدر. بعده اوزرینه قابض دوالر
قومقدر. وبو علته مخصوص اولان دوا برمقدار عسل ایله مرصافی وزعفران قومقدر.
وشیاف کندر در. وعسل ایله قثاء الحماری ضماد ایتمک دخی نافعدر. وبو هوا
دخی بو علته نافعدر. صفتی بودر. زعفران ومرصافی وصبر هربرندن بر درهم
عسل التی درهم شراب اوچ درهم بونلری بربره قریشدروب بر بارجه بزاوستنه
یایوب برنیجه زمان کوزک اوستنه قویه لر سبل العین یعنی کوزک
ارق اولمسی وکوجلمسی اکثریا بو علت بیرلره عارض اولور. وکاهیجه تازه یکتلرک
دخی بر کوزنده واقع اولور سببی بدنده رطوبت از اولوب کوزک طبقه لرینه
واصل اولمدوغندندر. ورطوبت بیضیه نک فنا بولمسندن ویاخود ویا انتقاصن
اولمسندندر. یاخود کوزک نوری از اولوب نور طوله جق یرلر بوش قالدوغندندر.

ودرسين صويي صو

كوزل منزول اولور **العلاج** اكر بو علت يكنلرده واقع اولمش ايسه بدنى اخلاط ردئه دن
پاك ايدوب كوزه غذا واصل اولنجق مجاركك سده لرينى تفتيح ايده لر زيرا
اكثريا بو علت يكنلرده واقع اولمسنه سبب مجارلرده سده اولدوغندندر بعده
مزاجى حار رطب غذالرله ترطيب ايليه لر واكر بو علت پيرلره عارض اولمش ايسه
بر تمام حاصل اولمق مأمول دكلدر همان رطوبت غريزيه يى زياده ايدر حار رطب
غذالرله تدبير اولنه كه رطوبته نقصان كلمكله علت زياده اولميه **نزول الماء
فى العين** يعنى كوزه صو اينمك بو مرض مرض شديددر يعنى صونك اينمسندن كوزك
مجراسى منسد اولمقدر واول صو ديدكمز بر رطوبة غريبه دركه رطوبت بيضيه ايله صفاقى
قرنى بيننده اولان ثقب عنبيه ده محتبس اولور بو يله اولدقده كورمكى منع ايدر
انسان كورخر اولور بونك خارجدن اولان سببى باشه اورمدن ويا خفو باشه
راغ شئى دوشمدن اولور وداخلدن اولان سببى بدنك اخلاطله ممتلى اولمسيدر
ونيجه مدت بدنى تنقيه ايتمدوكندن وطعام عقبنده اويومدن ويا جنعى وقتده
بخار ويريجى شيلر استعمالندن وچوق حركتدن وطعام هضم اولمزدن اول جماع
ايتمكدن وبدن ممتلى ايكن باشنه بكاسى صو دوكمكدن اولور وكوزه صو اينمنك
علامتى كوزنك اوكنده اول نظرده سنك مثللى او چار شيلر كورمكدر وكوزلرى
طونق اولمقدر وياتنى ارديبه چور دكده كوزى روشن اولمقدر وكوزنك بربيبنى
بو مدقده آخر كوزنك قاره سى بيوك اولمقدر وعند الاطبا كوزه اينن صونك
انواعى طقوز قسمدر اولكيسى اينجه وبياض واينجو كبى صافى وپرآقدر انكيچون لؤلؤئى
تعبير اولنور ايكنجى بياضدر لكن شفاف دكلدر اوستنه بصمق ايله كيدر لكن ينه
عودت ايدر وبونك صاحبى اقتر ديغى وقتده آيدنلق كورر وبعضى خيالات
وضيا حس ايدر اوچنجى رصاصى تعبير اولنوركه انكله كوز حركتدن قالوب ولونى
طونق اولور دردنجى حصيدر بونك علامتى كوزك لونى اكچى كبى بوز رنك
اولمقدر بشنجى آسمانجونيدر علامتى لونى قزل ايله صارى بيننده اولمقدر
التنجى غمام تسميه اولنور علامتى بونك صاحبى دائما بلوت كبى وتوتون كبى شيلر
كوروب كوزونك لونى صافى اولمامقدر يدنجى ازرقدر يعنى كوكدر علامتى
كوز طشره طوغلوب باضى قزمقدر سكزنجى صارى وشفافدر علامتى كوزك
حركتى متواتر اولمقدر يعنى زتزت آچوب قپامقدر طقوزنجى كوزك طبقه لرى
اراسنه ياپلمش پر اينجه صودر **العلاج** شيخ داود دركه بو طقوز قسمدن ايكى
اولكى قسمدن ماعدا اسنك صحتى مأمول دكلدر اما اول ايكى قسمك علاجنده واجب

اولان بودركه اكر عليلك بدنى ممتلى اولوب طمرلرى طولو اولورسه وبر دفعه صو اينمك
خوفى اولورسه ابتدا قان المقدر واكر بو ذكر اولنانلر اولميوب وعليلك مزاجى دخى
بارد اولورسه قان الميه لر بلكه مناسب اولان بلغمى انضاج ايديجى دوالر
ويرمكدر ومسهلاتدن اياره فيقرا ودوار قرطم ويره لر وافراجيا وتونيقه
اكوره لر بعده ترياق ومثرديطوس ويره لر وفرنك ولايتلرنده بو علته الحالة
الآن استعمال اولنان بيغمبر اغاجى وسبارنه وصاصفراز وچوب چينيدر
وبو دوالرى رازيانه وافراجيا وتونيقه وداڑچين كبى كوزه مناسب
اولان دوالرله ويره لر وبو مطبوخ دخى نافعدر صفتى بودر چوب چينى
ايكى درهم سبارنه اوچ درهم بونلرى اكيوز درهم صو ايله قينادهلر آتشدن
ايندرهجك زمانده افراجيا ورعى الحمام وهلاليه هر برندن بر قبضه
وكشنيج ايكى درهم بونلرى قيوب بر ايكى كره قينادقدنصكره آتشدن ايندروب
سوزهلر وبو مطبوخدن هر كون على الريق اللشر درهم نوش ايدهلر
ودائما باشى قره باش وتونيقه ومرزنجوش وغاريقون طبيخيله غسل
ايدهلر وكوزه وضع اولنهجق دوالر هلاليه ورازيانه وافراجيا وسدف
وفراسيون وحيوانانك اودلرى بونلردر كرك بو دوالرك مطبوخنى
وكرك انبيق ايله تقطير اولنمش صويندن قومق نافعدر وتازه بغدايك
صويى كوزه صو اينمهسنه وجميع كوز مرضلرينه مجربدر صفتى بودر تازه
ويشل ايكن بغدايدن اوتوز ايكى درهم آلهلر سدف بيراغى وانا غاليس كه
زنجبيه سلوك اوتى درلر وهلاليه هر برندن يارم قبضه رازيانه تخمى وافراجيا
هر برندن سكز درهم دارچين وقرنفل هر برندن ايكى درهم كفايت
مقدارى اق شرابله اصلدوب بر قاچ كون كونشده دوردقدنصكره
قرعه وانبيق ايله تقطير ايدهلر ومارنوس طبيب دركه كوزه صو اينمنه
بو صو غايت نافعدر ومجربدر صفتى بودر هلاليه صويى اون ايكى درهم
زاج ابيض وتوتيا هر برندن اون بش حبه انتيمون زجاجى طقوز حبه
نبات شكرى يارم درهم مجموعنى بر شيشه نك ايچنه قيوب كونشه قويهلر
ويدى كوندك هر كون شيشهيى بر قاچ دفعه چالقيهلر بعده سوزوب
كوزه داملدهلر وجالينوس حكيمك بو بابده تجربه ايدوكى دوا بودر صفتى
خروس اودى درت درهم قاره قانى ايكى درهم بونلرى قزسودیله قريشديروب
كوزه داملدهلر وبو دوا دخى ذكر اولنانلردن قويدر صفتى بودر زنجار

وزاج ونوشادر ونحاس محرق وتكه اودي هر برندن برابر توتوزي اوداله بربره
جمع ايدوب مقطر بال صويله ياخود خرنوش صويله كوزه قويه لر وارقه
كوزك اوستندن وبالدرلرندن حجامت ايده لر واكسه دن وبازولرندن
ياقو اچوب نخودله اشلتمك نافعدر معلوم اولكه علت اسكيب مستحكم
اولمزدن مقدم بو ذكر ايتديكمز علاجلر ايله علاج اولنغله بو مرضدن نيجه كمسه لر
خلاص اولمشدر اما اسكيدكدنصكره ميل چكوب صولي چقارمقدن غيري
علاج ممكن دكلدر بوني اتمك ايسه كحاللك فننده مهارتي واعمال باليدي
اولان كمسه لره مخصوصدر الغرب في العين بر مرضدر كه اكثريا كوزك
بورندن طرفه اولان بكارنده اولور بر جراحت يعني چباندر واول چبانده ماده
مجتمع اولدقده يا خارجدن دشيلوب اقر ياخود داخلدن دشيلوب
بورندن اقر واقوب رشئي قالمدقده بو منوال اوزره ينه عودت ايدر وكاه نيجه
بو علت بويور واوزانور حتى كوزك پرده سني يرتار بو علتك كوزده حالي
مقعدده ناصور ديدكلري علتك حالي كبيدر سببي بر قيتلي رطوبتك
ياخود سوداوي ودموي ويا صفراوي رطوبتلرك اول موضعه مندفع
اولمسيدر علامتي ظاهردر العلاج فان المقدر وغالب اولان خلطي
بدندن سورمكدر بعده اوزرينه سكرلي بيراغي وسمزاوتي وكلارمني ويمرطه اقي كبي
رادع دوالر قويه لر ومرضك ابتدا وقتي چچدكدنصكره كوننك وقرصاني
ايله رازيانه عصاره سي قويه لر ياخود قاصني بيركيله ازيلمش چادر اوشغي قويه لر
واكر شيش قتي ايسه خطمي ودوي تخمي لعابي قويه لر وبولس طبيب بو علتده
يالكز سدف قومغي مدح ايدر ياخود كول صويله قينادوب قويه لر وچبان
دشلكمه استعداد كلدكده اوزرينه داخليون مرهمي قويه لر اكر دشلمز
ايسه نشتر ايله يارهلر واچنده اولاني اقتدقدنصكره بال صويله غسل ايدوب
اوزرينه كوكرجين زرقي وكوننك قويه لر وبو محلده مرهم مصري غايت نافعدر
ياخود بو مرهمي قويه لر صفتي بودر موزنك ايكي درهم سركه ايله ازيلمش اشق سكز
درهم بونلري قنشدروب اوزرينه قويه لر وبو صوايله غسل اتمك دخي يارهيي
ازالدوب اوكلدر صفتي بودر عسل اون التي درهم زنجار درت درهم عرق
اولنوز ايكي درهم بونلري بلني السنجه قينادوب وسوزوب زرقه تعبير اولنان
التله يارهيي غسل ايده لر ويارا پاك اولدقدنصكره بو دوايي قويه لر كه يارهيي
اوكلدوب تازه ات بتورر صفتي بودر بر حقه اوني وبقله اوني وصبر وقرصاني

وازنسا ودرا وندهر برندن برابر انيجه سحق ايدوب عسل ايله ياخود تره منتي ايله قنشدروب
استعمال ايده لر استار توس جرماني دركه بو علته بو دوايي تجربه ايتديك غايت نافعدر
صفتي بودر كوننك وصبر وانزروت ودم الاخوين وجلنار وافتيمون وشب هر برندن
ثلث درهم زنجار بش حبه بونلري انيجه سحق ايدوب يارهيه اكه لر الدمعه كوزك ياشرمسيدر
دركاه نيجه بو علت بعضي مرضلرده عارض اولور واول مرضك كتمسيله بو دخي زائل
اولور وكاه نيجه كوزك قوت ماسكه سنك ويا رطوبتني انضاج ايدر هاضمه سنك
ضعفندن اولور ياخود اصل خلقتنده كوزك بكاري نقصان اولدوغندن اولور
ويا اتي دوا استعمالندن اولور وياخود ظفره ديدكلري علتي كسمك عقبنده حادث
اولور واول كوزدن اقان رطوبتك مبداي دماغدر وبعضيلرنده دخي اندن رطوبته
اولور كه اكا علاج ممكن دكلدر وبوندن ماعدا اسنك علاجي اكر بدنده قان زياده لكي
اولوب وكوزده حرارته مائل وجع اولورسه قان الدره وطبيعتي تليين ايتديره باس
يوقدر وجميع انواعنه مشترك اولان علاج دماغك رطوبتني تخفيفدر ودماغ
بارد ايسه ادويه حاره ايله ياخود حار ايسه ادويه بارده ايله دماغه قوت ويركدر
وبو علت ايچون كوزه وضع اولنجق دوالر بونلردر كل ومرسين تخمي وسكرلي بيراغي
ونار قبوغي واقاقيا وتكه صقالي وكوننك ومصطكي وكلارمني ودم الاخوين بونلرك
كرك مجموعني وكرك يالكز برني يمرطه اقيله وبر مقدار سركه ايله قنشدروب قويه لر
وبو دوا دخي كوزك ياشرمسنه نافعدر ومجربدر صفتي بودر اقاقيا ودم الاخوين
هر برندن درت درهم كلارمني ومصطكي هر برندن اوچ درهم بونلري سحق ايدوب
يمرطه اقي وبر مقدار سكرلي بيراغي عصاره سيله قنشدروب كوزه وضع ايده لر
اما ظفره نك كسلمه سنك عقبنده حادث اولان كوز ياشرمسنه علاج
ذرور واصفر وشياف صبر كبي كسكين دوالرله علاج ايده لر والوندن
يايلمش ميلداني بر مقدار قذروب وكوزلكه لولايوب كوزه چكسه لر غايت
نافعدر واقاجي صويله قرصاني وزعفران قومق دخي نافعدر وبو شياف كوزدن
اقن ياشرك جميع انواعنه نافعدر صفتي بودر كوننك ومصطكي هر برندن ثلث
درهم مر وصبر وانزروت هر برندن يارم درهم مرضي بر درهم بونلري انيجه سحق ايدوب
انواعصاسيله ياخود يمرطه اقنك كبوكيله يوغروب شافلر ايده لر وحاجت
وقتنده رازيانه صويله ازوب كوزه چكه لر الشاق في العين بر علتدر كه
اكثريا كوزك بكارندن ظهور ايدر بر قيتلي وحدتلي رطوبتدر كيده رك يالوب
كوزك فسادينه مؤدي اولور سببي رمددن ورمد شللي مرضلردن كوزك مزاجي

فاسد اولدوغندندر. علامتی کوز قپقلری قزاروب وقالک اولمقدر. وکاهیجه
کربکلر دوکلوب کربک بتن یرلرین تقرحنه مؤدی اولور العلاج قان المغله
وسوردرمکله بدنی پاک ایده لر بعده علت یکی ایسه بو ضمادی قویه لر صفتی بودر.
جرجمک وسماق ونار قبوغنک ایچی وکل بونلری مثلث ایله یوغروب کیجه استعمال
ایده لر وکوندز حمامه واره لر وبو دوا دخی جرمانیه‌لی سنارتوس حکیمک مختاریدر
دم الاخوین وصبر وانزروت وزنجبیل وقرنفل وزعفران وکافور هر برندن برر درهم
مرضی درت درهم کلاب التی درهم واجزالر اینجه سحق اولنوب کلاب ایله معتدل
اتشده قینادوب یاخود اتسی کونشده برقاچ کون حرارتده قدنصکره سوزوب
کوزه داملده لر. اما علت اسکی اولورسه اول وقت ساقلردن حجامت ایدوب
والنده اولان طمردن قان آله لر. وحمامه مداومت ایده لر. وبو دوا اسکیدن
اولان سلاقه نافعدر. صفتی بودر. نحاس محرق یارم درهم اثمد اوچ درهم زعفران
وفلفل هر برندن بر درهم بونلری شراب قابض ایله غسل کبی اولنجه دوکه لر.
بعده کوز قپقلرینک طشره‌سنه سوره لر. جحوظ العین یعنی کوز یومرولنمق
خلق بوکا طوملو کوزلودرلر. سببی کوزک جرمی ماده ریحیه ویا ماده غلظیه
ایله ممتلی وثقیل اولدوغندندر. ویا کوزک انضغاطی شدید اولدوغندندر یعنی
مثلا اوکورمکدن وبوغاز کرک بوسون وکرک بومسون قصلمقدن ویا غمک
مجاری طوتولمغله کوز صقلوب طشره چقار. ویاخود کوزی ضبط ایدن
سکرک کوشمسندن اولور. شیخ داود انطاکی درکه جحوظ دیدکلری علت
کوزک خارجه ظهور ایتمسیدر. وسببی دخی بک چاغرمقدن یا شی ازعاج ایدن
شیدر. یاخود کوز بکنه مندفع اولان خلط غلیظدر. وکاهیجه بو مرض
خاتونلرده اولاد طوغرمق زحمتندن وچاغرمسندن حاصل اولور.
وکوزی اوستنه اولیمه‌دن دخی اولور. علامتی ظاهردر. علاجی مطلقا قان المقدر
بعده سقلردن قوری شیشه ارجلکدر. وبدنده غالب اولان خلطی سوردرمکدر
واوزرینه قوی اولان رادع دوالر قومقدر. مثلا بقله اونی بیرطه اقیله وخمیر ایله
قیندروب کوزک اوزرینه قومق جحوظ عینی منع ایدر ضعف البصر
وبطلانه والعشا بو علتلرک سببی کوزده یا دماغده ویاخود بدنک کلیسنده
سوء مزاج اولمقدر. واکثریا بو علت افراط اوزره اسهالدن وقان کتمسندن
ویاخود افراط ایله جماع ایتمدن بدنه یبوست طاری اولدوغندن اولور وکاهیجه
روح باصره‌یه زیاده رقت کلدوکندن اولور. نتکم قرص شمسه چوق بقن کمسه‌لره

کرک بوسون وکرک بوصسون صح

یعنی کوزلر کورمه ضعیف اولمق وکوزمک
وکوندز کوروب کیجه کورمامک صح

عارض اولدوغی کبی. واکر روحک رقیق اولمقلغیله مقداری دخی قلیل اولورسه قلیل
یقین اولان نسنه‌یی دقت ایدرسه کوروب بعید اولنی کوره‌مز. واکر روحک
مقداری کثیر اولورسه بعیدی وقریبی کورر لکن شمس وقمر کبی نورانی اولان
اجرامک کورلمسنی تحقیق ایده‌مز بلکه مرتفع اولان ضیا روحه غالب اولوب
روحی تفریق ایدر. داغیدر. وکاهیجه بو علت روح باصره‌یه زیاده غلظت کلدوکندن
اولور. اکر روحک غلیظ اولمقلغیله مقداری دخی قلیل اولورسه قلیل یقینی وایراغی
کرکی کبی کوره‌مز. واکر مقداری کثیر اولورسه یقین اولنی کوره‌مز کاهیجه ایراق اولنی
تفکر ودقت ایله کورر. وکاهیجه بطلان بصر چوق زمان قرانکلقلرده حبس اولنمدن
اولور. وکاهیجه کوزک رطوبتلرینه کدورت عارض اولوب صفوتی اولمدوغندن
اولور. وکاهیجه دخی نور اولدوغی عصبه سده حادث اولوب روح باصره‌نک
خارجه نفوذینی منع ایتدوکندن اولور العلامات خارجدن ضرب سببیله
ویا برمرض تقدم ایتمسنک سببیله اولنک علامتی ظاهردر. وروح باصره سببیله
اولنک علامتی قرب وبعد ولیل ونهار جهتندن کورمسی مختلف اولمقدر. وعصبه
سده سببیله اولنک علامتی ظاهرده ضرب یوغیکن کورمسی زائل اولمقدر.
العلاج اکر سوء مزاج مادی اولورسه قان الدرمغله. وسهل ورمکله بدنی تنقیه
ایده لر. وعلته مناسب اولان دوالر ایله کوزه ودماغه قوت ویره لر. واکر عصبه
نوریه اولان سده‌دن اولورسه مفتح دوالر ایله سده‌لری اچه لر. وسده‌لری
اچمده بو مطبوخ مجربدر. صفتی بودر. بنغبرا اغاجی بور درهم سپارنه کری درت
مشکطرامشیع سکز درهم بونلری بیک ایکیوز درهم صو ایله ثلثی کیدنجه قیناددوب
وسوزوب صباحده واخشامده اللیشر درهم مقداری استعمال ایده لر. وبو معجون
دخی بو علته نافعدر. صفتی بودر. رازیانه تخمی اوچ درهم سیسالیوس وزنجبیل
ودارچین وکلکل وزوفا وطورق اوتی تخمی واردج تخمی وبرتیه وصاصفراز
هر برندن ایکی درهم کادریوس وهلالیه وکرفس تخمی وانیسون ومعدنوز تخمی
هر برندن بر درهم بو اجزالر سحق اولنوب کفایت مقداری عسل مصفی ایله
معجون ایده لر. واکر ضعف بصر روح باصره‌ده یاخود کوزک رطوبتلرینه رقتلق
اوتوری اولمش ایسه علاجی بالاده ذکر ایتدیکمز کبی بدنی تنقیه ایدوب بعده بصره
حدت وروح باصره‌یه بالخاصه قوت ویرر دوالر استعمال ایده لر. مثلا رازیانه
واقراجیا وسدف وزرع الحمام وفو وبرتیه ودیش اوتی ومرزنجوش وبتونیقه
واندز وهلالیه وروج وجوز بوا وکابلی کبی. وابن ماسویه‌نک امراض عینده ذکر ایلدوکی

معجون که معجون عمیان دیمکله معروفدر ضعف بصرک جمیع انواعنه نافعدر ومجربدر
صفقی بودر اذاجیا اون التی درهم رازیانه تخمی بش درهم بسباسه وکبابه ودارچین
ودارفلفل وقرنفل هربرندن بر درهم بو اجزالری ینجه دوکهلر بعده رازیانه عصارهسی
اون درهم سدف عصارهسی وهلالیه عصارهسی هربرندن بش درهم
بو عصارهلری صافی ایدوب یوز درهم عسل ایله قوامه کتورهلر بعده اجزالری
قیوب معجون ایدهلر واوچ درهم مقداری استعمال ایلیهلر وبو سفوف دخی
ضعف بصره نافعدر صفقی بودر جوزبوا وعود وسیسالیوس واذاجیا وصطکی
وانیسون ورازیانه وکراویا هربرندن برنجق درهم آق شکر اون ایکی درهم سفوف
ایدوب استعمال ایدهلر وبو معجون دخی کوزه حدت ویروب نورینی زیاده ایدر
صفقی بودر دارچین وزنجبیل وجوزبوا وکبابه وقرنفل وبسباسه هربرندن
بردرهم فاقوله وکمون هربرندن یارم درهم رازیانه تخمی وانیسون هربرندن ایکی درهم
اجزا سحق اولنوب یوز درهم شکر ایله معجون ایدهلر وخارجدن کوزه وضع اولنهجق
دوالرک بعضیسی مقطر صولردر وبعضیسی کحللردر اما صولردن کوزه وضع ونجق
اذاجیا صویی ورازیانه صویی وهلالیه صویی وسدف صویی بونلردر وبو صو دخی
ضعف بصره نافعدر ومجربدر صفقی بودر هندبا صویی واذاجیا صویی هربرندن
التشر درهم کل صویی ایکیوز درهم شراب یکرمی درهم مرضی التی بحق درهم قرنفل
اوتوز ایکی عدد وکافور شکر حبه بونلری بربیوک شیشه ایچنه قیوب کونشده
یاخود راتنی یرده برقاچ کون دوردقدنصکره سوزوب بو صودن کوزه داملهلر
یاخود مجموعنی قرعه وانبیق ایله تقطیر ایتسهلر دخی اعلادر وبو صو دخی نافعدر صفقی بودر
عسل ورازیانه عصارهسی هربرندن سکز درهم قوتش اودلری درت درهم بونلری
بریره قرشدروب کوزه چکهلر ومجربدر بعد فصل ربعده قازرشنی الوب تقطیر
ایدوب کوزه چکمک غایت نافعدر وبو دوا دخی مجربدر توتیا ایکی درهم زاج ابیض
وانزروت وصبر هربرندن ثلث درهم کافور سدس درهم بونلری رازیانه صویله
شافلر ایدوب حاجت وقتنده سدف صویله ازوب کوزه چکهلر وتلهنک
قره جکرینی تقطیر ایدوب کوزه چکمک شبکوره غایت نافعدر مجربدر ومار زهرهسی
تعبیر اولنان صونک دخی کوزه قوت ویرمده عظیم فائدهسی واردر لکن
رائحهسی محال ایله اولمق مناسبدر صفقی بودر دیلدکلری قدر کرچ صونک ایچنه
برمقدار نوشادر قیوب بونلری بر قرمزی باقر طاس ایچنه قویهلر و برقاچ کون
باقرجالوب زمرد کبی یشل اولنجه دوره بعده سوزوب حفظ ایدهلر وبوندن

زاج الّتی حجر صح

امراض الاذن یعنی قولغه عارض
اولان مرضلر بیاننده در صح

یالکز یاخود مناسب شیء ایله قرشدروب کوزه داملهدهلر بو محله کلنجه کوزه
عارض اولان علتلر نهایت بولدی ایمدی قولغه عارض اولان مرضلرک
ذکرینه شروع ایدهلم بلمش اوله سن که قولق مرضلری ایکی قسمه منقسم اولور
بری سوء مزاج وبری تفرق اتصالدر معلوم اولکه قولغه عارض اولان سوء
مزاج یعنی قولق اغریسی اکر یالکز صجقدن اولورسه علامتی قولقده ثقلت
اولمیوب کیجیلمسی واغریسی ویانغی وصنجوسی اولمقدر واکر یالکز صوقدن
اولورسه علامتی صوق شیلردن وصوق ظوقتمدن متأذی اولوب اسی
شیلردن حظ ایتمکدر واکر قولق اغریسی ماده ایله اولورسه یعنی برخلطک
غلبهسندن ویا ریحدن اولورسه علامتی ذکر اولنان علامتلر ایله قولق
ثقیل اولوب کرلمکدر العلاج اکر سوء مزاج مادی اولورسه غالب اولان
مادهدن بدنی پاک ایدهلر یعنی ماده اخلاطدن ایسه خلطه مناسب مسهل
ویرهلر واکر ماده ریح اولورسه یللری داغیدیجی دوالر ویرهلر واکر سوء مزاج
مادی اولمزسه مزاجی تعدیل ایدهلر یعنی مزاجه مناسب اولنی استعمال ایدوب
مخالف اولنلردن پرهیز ایدهلر وصوقدن اولان قولق اغریسنه سدف
وفودنج وبابادیه وبلین طبیخی وضع اولنمق نافعدر بونلردن اولان مطبوخ
برسونکر یاخود بز ویاخود بر پارچه یوک باتروب قولغه اوتیجه قویهلر ویا یاغلردن
مناسب اولان تقطیر ایله حقنش تره منتی یاغی ودیمرطه یاغی وسدف یاغی
وآجی بادم یاغی بونلردن قنغیسی اولورسه قولغه داملتمق نافعدر وکاهیجه صوغلق
زیاده اولدقده فرفیون یاغنه محتاج اولنور وصجقدن اولان قولق اغریسنه
قرنسودی ومارول طبیخی وعنب الثعلب طبیخی ودیمرطه آقی قومق نافعدر
یاغلردن کل یاغی وبنفشه یاغی وقبق یاغی مناسبدر وبللری داغتمق اکر
اولورسه طوشق اوتی ورازیانه وانیسون وکراویا وکمون طبیخی قومق نافعدر
امابابادیه واکلیل ملک طبیخی قوتنک نفعی جمیعنه علاج مشترکدر الورم
الفلغمونی فی الاذن یعنی قولقده اسی شیش اولمق بونک سببی قولغک
داخلنه یاخود خارجنه قانله قارشق صفرا دوکلمسیدر علامتی اغریسی شدید
وقزللغی اولمقدر وستمهسی ویانغی وصنجوسی اولوب کاهیجه عقل دوشوب
بایلوب وعقلی پریشان اولمقدر اکر شیش قولغک ایچنده اولورسه اغریسی
وستمهسی پک شدید اولوب قزللغی ظاهر اولمامقدر علاجی قیفالدن فصد
ایلیهلر بعده صفرا بولنورسه معتدل دوالرله صفرایی اسهال ایدهلر واکر فصد

ایتمکه مانع اولورسه حجامت ایده لر و حرضنک ابتداسنده اوزرینه اغریسنی
ویاتغنی تسکین ایدیجی دوالر قویه لر مثلا قرنسودی واذان الفار عصاره سی
ودیق عصاره سی وکلابله چکمش بزرقطونا لعابی وایوا چکردکی لعابی بونلردن
قنغسی اولورسه قومق نافعدر و بو دوایی دخی قومق نافعدر صفتی بودر کل
یاغی وبنفشه یاغی هر برندن اوچ درهم کل سرکه سی التی درهم ثلج حکما ثلث
درهم بونلری الیجق ایدوب شیشک اوستنه قویه لر یاخود الیجق قولغه
داملده لر و سودایله اتمک ایچنی بشوروب لیبه کبی اوزرینه قومق وجعی تسکین ایدر
و بو ضماد دخی وجعی تسکین ایدوب ماده لی انضاج ایدر صفتی بودر ابه کوجی
وبنفشه یپراغی ومارول یپراغی هر برندن بر قبضه بابادیه واکلیل ملک وکل
هر برندن یارم قبضه ایوا چکردکی وابه کوجی تخمی هر برندن ایکی درهم بونلری
صو ایله یاخود سود ایله قینادوب برقاچ دفعه قولغه قویه لر و چون بر مقدار
شدتی ساکن وحماسی خفت بولسه ماده لی انضاج ایدیجی دوالر قویه لر
مثلا خطمی کوکی واق سوسن کوکی وبابادیه وانجیر وبغدای اونی وکتان
تخمی وبوی تخمی وتازه لیج یاغی وتازه تره یاغی کبی و زعفرانله شیروغن قومق
کافیدر و بو ضماد دخی ماده لی انضاج ایدر صفتی بودر بشمش صوغان وتازه
تره یاغی وبابادیه یاغی وطتلو بادم یاغی هر برندن درت درهم زعفران ثلث
درهم بونلری بر اوجه حل ایدوب قولغه وضع ایده لر و ماده نضج بولوب
شیش دلنمز ایسه بو دوایی قویه لر صفتی بودر عرطنیثا عصاره سی درت
درهم خرء حمام بر درهم بونلری اون ایکی درهم قرنسودیله قریشدروب اگر شیش
قولغک ایچنده اولورسه ایچنه داملده لر واگر طشره ده ایسه اوزرینه وضع ایده لر
و شیش دلندکدنصکره واجب اولان بال صوییله وکل یاغیله یاخود قره اوتنک
عصاره سی ویا قنطریون ویا بلین عصاره لریله یاره لی رخوشیجه پاک ایده لر

قروح الاذن وسیلان مادتها یعنی قولاقده یاره اولمق وجراحت
اقمق بونک سببی قولاقده سوجیلر اولمقدر یاخود بر شیشک دلنمسیدر

العلاج اولا اخلاطدن بدنی پاک ایده لر بعده یاره لی پاک ایتمکیچون قولغه
بال صویی ویا بلین طبیخی ویا قیون ادی طبیخی ویاخود کل یاغی داملده لر یاخود
سکز درهم بازی عصاره سی ودرت درهم فراسیون عصاره سی والتی درهم
عسل بونلری بلین طبیخی ایله بریره قریشدروب قولغه داملده لر واودلردن
قنغسی اولورسه قولغه طمزمق نافعدر واگر قولاقده اولان یاره اوکلمسی مشکل یاره

اولورسه عرطنیثا عصاره سی یاخود بال صوییله خربق ابیض طبیخی قریشدروب داملده لر
واگر یاره متعفن اولمش ایسه بو دوایه جنطیانا ویا مرصافی ویاخود کونلک
ضم ایده لر یاخود بو دوایی ایده لر صفتی بودر عرطنیثا عصاره سی سکز درهم
شراب اون ایکی درهم مرصافی بر درهم زعفران وکونلک وزنجار هر برندن
ثلث درهم اجزالری سحق اولنوب بریره جمع ایده لر وکونده ایکی دفعه قولغه
داملده لر و محمد بن زکریا رازی بو دوایی اختیار ایتمشدر صفتی بودر
عسل بش درهم زنجار ایکی درهم سرکه سکز درهم بونلری قینادوب
یاسوغله قولغه طمزه لر و یاره پاک اولدقدنصکره قوروتیجی ولحم بتوریجی دوالر
وضع ایده لر مثلا بر مقدار مرضی ایله اوستوبجی شراب ایله قیناروب قویه لر
و قولغه مصطکی وکونلک ولادن وانزروت وقاصنی کبی دوالردن
برینی یاخود مجموعندن ترکیب ایدوب توتسی ایده لر و بو قرص دخی
توتسی ویردکده یاره لی قورودر صفتی بودر اردج قطرانی یارم درهم مرصافی
وکونلک هر برندن بر درهم انزروت ولادن هر برندن ثلث درهم بونلری
اینجه دوکوب تره منتی ایله یوغوره لر و قرصلر دوزوب حاجت وقتنده توتسی
ایده لر و جالینوس حکیم بو علته خبث الحدیدی شراب ایله قینادوب قولغه
طمزمغی مدح ایتمشدر و قولاقده اولان اسکی یاره لر حواریون مرهمنی سرکه ایله
ازوب قومق یاخود مصر مرهمنی بول صبیان ایله ازوب قومق غایت نافعدر
واگر یاره ده لحم زائد وناصور حاصل اولورسه یانمش شب وزنجار وکلارمنی
هر برندن برابر الوب شراب ایله ازه لر ویاره یه سوره لر ویاره ده اولان ناصوره
صغر اودینی بول صبیانه قریشدروب زراقه تعبیر اولنان التله یاره نک ایچنه
ادخال ایده لر یاخود خربق ابیضی شراب ایله ویاخود کونلکی بال صوییله بوتلجه ایده لر
یاره ده اولان لحم زائدی وناصوری ازاله ایدر واگر یاره ده بدرایحه اولورسه
نارقبوغی طبیخنی یاخود سرکه ایله مصطکی ویاخود زیتون یپراغی عصاره سنی بال ایله
قولغه طمزه لر واگر قولاقدن جراحت اقسه شراب ایله مازولی قینادوب قولغی انک
بخارینه طوته لر یاخود زاجله مازوی توتسی ایده لر بو ذکر ایتدیکمز علاجلر طبیعتی
تلیین ودماغی غرغره لر وسعوطلر ایله پاک ایتدکدنصکره در

الدود فی الاذن وسقوط الحیوان فیها یعنی قولاقده قورت اولمق و قولغه خارجدن بوجک کرمک
اما قولغه بوره وتاتارجق و بونلرین امثالی قرنجه وکهله کبی ادنجق حیوان کیرمشک علامتی
قولاقده اغری اولوب و واقع اولان حیوانک حرکت ایتمسیله بیلنور اما قولاقده

قورت اولمسنک علامتی قولغی کجشمک وتجقلنمقدر و کاهیجه قولقدن قورت جقدر
العلاج بونلرک جمیع نوعنه مشترک علاج یالکز قوغه دوکی عصاره سی دامنمقدر
یاخود محموده ایله ازوب دامله لر و قولقده اولان قوردی جقرمده حیله بودرکه
اولا قولغه صغراقی کبابنی صقوب دامله لرکه قورتلر حرکته کله بعده مناسب
اولان عصاره لردن برینی دامله لر مثلا کبره کوکی عصاره سی وتوت کوکی
عصاره سی وشفتالو یپراغی عصاره سی کبی و یلپن وقنطریون وفراسیون
بونلرین دخی عصاره لرینی دامنمق قورتلری هلاک لدروب جقارر **الدوی والطنین**
یعنی قولق کورلدوسی و وجکلمسی بونک سببی اطباء ضعف بصرک سببی کبیدر
دیدیلر لکن ظاهر اولان بودرکه بو علت یلدن ویا دماغده اولان بخاردن ویاخود
مراق وطحال وکبد ورحم کبی اعضالردن دماغه بخار جقدوغندن اولور وکاهیجه
خارجدن صوق وصجق هوا طوقنمسندن اولور وسقطه دن وضربه دن
واکسیزین طوب وتوفنک اتلدوغندن دخی اولور **العلاج** بدنی ودماغی بخار
حاصل ایدن وریح تولد ایدن خلطدن پاک ایده لر وسده لری آچوب یلری داغیدیجی
دوالر استعمال ایده لر بعده اگر بو علت صجقدن اولوب وقولغک حسی زیاده
اولورسه اوزرینه اربه وبنفشه ومارول ونیلوفر وآق خشخاش طبیخی کما ایده لر
یاخود سنمزاتی عصاره سی ولفاح عصاره سی اقتمق دخی نافعدر وجالینوس
دارجینی انوس حکیمی بو مرض ایچون بو دوایی تجربه ایتمشلردر علاج مشترکدر جمیع نوعنه
نافعدر صفتی بودر جندبیدستر وبالدران تخمی هر برندن برار الوب برمقدار
سرکه ایله قینادوب قولغه دامله لر وکاهیجه قولغک حسنی تخدیر ایدوب
اویوشدرمق ایچون برمقدار افیونی گل یاغیله ازوب قولغه دامله لر واگر
بو علت صوقدن اولورسه آجی بادم یاغی وسذاب یاغی وطورق اوتی یاغی دامله لر وقوندز
خیاسنی بال صویله یاخود کجی اودینی راصنه صویله قولغه دامنمق نافعدر
ویاخود تخم حنظل یارم درهم سذاب عصاره سی ومرزنجوش عصاره سی
هر برندن سکز درهم کمون وکرآویا هر برندن بر درهم بونلری کفایت مقداری
آجی بادم یاغی وسرکه ایله شراب محو اولوب دهن باقی قالنجه قیناده لر بعده
سوزوب حاجت وقتنده قولغه دامله لر قولغک صوقدن اولان علتلرینه
باکجمله نافعدر وبو دوا دخی نافعدر صفتی بودر راصنه تخمی وقرنفل هر برندن ایکی
درهم مسک بش حبه بونلری مرزنجوش صویله ازوب قولغه دامله لر
وبو دوا دخی ذکر اولنان دوالردن قویدر صفتی بودر بورق وقرصنانی هر برندن

بر درهم خربق ابیض یارم درهم قوندز خیاسی ثلث درهم بونلری برمقدار سرکه
وگل یاغیله ازوب قولغه دامله لر واگر بو علت اسکی ایسه تره منتی یاغی زفت یاغی
وانیسون یاغی وکرآویا یاغی هر برینی تقطیر ایله جقمش اوله بونلردن قولغه دامنمق نافعدر
وبو علت حمار عقبنده عارض اولورسه قولغه یلپن طبیخی دامله لر وبو علته
مبتلا اولنلره دوا رمسک استعمال ایتمک نافعدر یاخود انیسون وکرآویا
وکشنیج بونلردن سفوف ایدوب استعمال ایده لر **الطرش والصمم**
فی الاذن یعنی قولقده صاغرلق اولوب ایشتمامک بو مرض ایکی دورلودر
بریسی شدید اولور صاحبی برشئ ایشتمز وبری دخی ضعیفدر ایشتمه سی ممکن
اولور بونک سببی قولقده حدث قولغک عصبلرنده سده حاصل اولمقدن اولور واکثریا
سببی قولغه یاخود سکرله غلیظ بلغم دوکلمسندن اولور استاذ ابقراط درکه
کاهیجه طرش خلط صفراویدن دخی اولور لکن بعاسی اولمیوب تیز زائل اولور
وکاهیجه دخی بو علت فرنک علتی کبی وجذام کبی رامزحته لکلر عقبنده اولور
وکاهیجه ضربه دن وسقطه دن دخی اولور وشول صمم که فلج وصرع وتشنج
کبی علتلر عقبنده یاخود بو علتلرله بیله اوله انلردن خلاص اولمشی نادردر
العلاج اگر صمم بحرانی اولورسه یعنی بحران کونلرنده واقع اولورسه بحران
تمام اولمسیله اولدخی زائل اولور وکاهیجه فصد بیله واسهال ایله علاج
اولنور یعنی دمک حرارتندن اولورسه فصد اولنور وصفرادن اولورسه
مسهل ویریلور وغلیظ بلغمدن وسده دن اولوب مزمن اولورسه مادهیی
انضاج ایدیجی وخلط غلیظی جقاریجی قوی دوالره ودماغی پاک ایدیجی غرغره
وسعوطلره محتاج اولنور واوزرینه قونلجق دوالرک اشرفی ومجربی سذف
یاغی ومرزنجوش یاغی وکرآویا یاغی وقرنفل یاغی وکهربا یاغی ودارچین یاغی
ودفنه تخمی یاغیدر بو یاغلر تقطیر ایله جقمش اوله وبو صوطرشه یعنی قولق
طوتولمسنه مجربدر صفتی بودر توربد وراصنه هر برندن سکز درهم غاریقون
وفودنج وصعتر هر برندن درت درهم خربق ابیض وسذاب ومرزنجوش
وخزاما ورازیانه تخمی وکمون وجندبیدستر هر برندن بر درهم دفنه تخمی اوتوز
بش عدد بو اجزای کفایت مقداری آق شراب ایله برقاج کون اصلده لر
بعده تقطیر ایدوب بو مقطردن قولغه دامله لر وبو دوا دخی مجربدر صفتی بودر
سذف ومارصه وصعتر هر برندن برقبضه فرفیون وبرصو علجانی وتخم حنظل
وخربق ابیض وجندبیدستر هر برندن یارم درهم آری وزاج هر برندن

ثلث درهم آجی بادم یاغی اون ایکی درهم سدف یاغی سکز درهم دفنه یاغی ایکی
بچق درهم شراب رایتیسی سکسان درهم مجموعنی بریره قیوب برقاج کون
دور دقدنصکره عرق محو اولوب یاغلر باقی قالنجه تسکین اتشنده قینادهلر بعده
سوزدب حاجت وقتنده قولنجه داملدهلر و قولنجه قونهجق دوالری قومه قانونی
وقاعده بودرکه کرک یاغلر وکرک صولر هرنه ایسه ایلیجق ایدوب قویهلر ودردوایه
حصر ایتمیوب برقاج دورلو دوالر ایدهلر و دخی قولنجه دوانک جرمندن برشئ
قومیهلر ولعابلی شیلر اقمقدن دخی احتراز ایدهلر **وجع الاذن** قولاق اغریسی
یالکز سورغاجیدن اولدوغی کبی تفرق اتصالدن دخی اولور بونک خارجدن اولانی
سببی ضربهدن وسقطهدن وصوق هوا طوقنمسندن اولور و داخلدن اولان
سببی یلدن و قولقده شیش اولمدن وحدتلی بخاردن اولور **العلاج** سببنی ازاله
ایدوب ماده دخی اولورسه فصد واسهال ایله بدنی پاک ایدهلر بعده ملین
ومخدر دوالرله وجعی تسکین ایدهلر وملین دوالردن طتلو بادم یاغی یاخود سوسن
یاغی ایلیجق ایدوب قولنجه داملدهلر یاخود قز سودیله یمرطه آقی قویهلر ویاخود
بیر بر صیعی وبزر قطونا لعابی وبوی تخمی لعابی قویهلر کل یاغیله عقرب یاغی داملتمق
دخی نافعدر وشمراوتی عصارهسی وماردل وبنج عصارهسی قومق وجعی تسکین ایدر
واگر اغری زیاده اولوب تحلیل یاپلمه مرتبهسنه کلورسه افیونلی دوایه محتاج اولنورکه
اغری اویوشدوروب قلیله بر مقدار راحت کله مثلا افیون اوچ حبه جندبیدستر
وزعفران هر برندن بریچق حبه بونلری قز سودیله یاخود شرابله ازوب ایلیجق قولنجه
داملدهلر و فلونیا فارسیدن سدس درهمنی قز سودیله ازوب قولنجه طمزسهلر
اغریسنی تسکین ایتمده علاج کافیدر لودنو دخی بونک کبیدر واتمک ایچنی سودیله
ازوب یاخود قازیاغیله بولیچ ایدوب طشهدن قولنجه یاقهلر یاخود ایرکوچی
وایوا جکردکی واکلیل ملک وبابادیه بونلری قینادوب یاقوکبی اوزرینه قویهلر ودخی
ابهاوتی وبابادیرلی تره یاغیله قزشدروب یاقهلر ویمرطه صارسی یاغنی
قولاق اغریسنه تجربه ایتدک غایت نافعدر خصوصا ایلیجق برقاج دفعه قولنجه طمزسهلر
اغریسنی تسکین ایدر **امراض الانف القروح** بورنه عارض اولان مرضلردن
بری قروحدر یعنی بورنک ایچی یاره اولمقدر بونک سببی حدتلی ویاخود غریب بخاردندر
یاخود حدتلی نزلهلردندر بو قروح دخی برقاج درلو اولور بعضیسی رایحهسی کریه وتعفن اولور
یونانجه بونوعنه اوزنا دیرلر وبعضیسی قبوقلو یاره اولور وبعضیسی سولیجه شکللو اولور
وبعضیسی دخی همان برساده یاره اولور وبونلرک هربری یا ظاهر جلدده اولور

بورونه عارض اولان مرضلر بیانندهدر

یاخود بورنک ایچنده اولور وبونلردن بعضی طوزلو بلغمدن اولور وبعضی قزنک
علتندن اولور بویله اولنک علاجی مشکلدر **العلاج** اگر اقتضا ایلرسه قان الدورهلر
ومقتضای حاله مناسب مسهل وحقنهلر ایله بدنی پاک ایدهلر بعده دماغدن
اینن حدتلی نوازلی قطع ایچون قوریدیجی دوالر استعمال ایدهلر ویاره یه
مرسین یاغی سورهلر ومرجان وصندل وکل قوروسی هر برندن برابر اینجه سحق
ایدوب اوزرینه اکهلر وبو مرهم اسکندر یونانینک مختاریدر قروح انفی ادنی
کونده ایو ایدر غایت مجربدر صفتی بودر مرصافی وکونلک هر برندن اکثیر درهم
سموکلو بوجک قابیله وایچیله بش عدد بونلری کفایت مقداری مرسین یاغی
وبالموجی ایله حل ایلیوب بر یمرطه اقیله قزشدروب مرهم ایدهلر واگر قروح اوزنا
تسمیه اولنان رایحهسی کریه یاره اولورسه ابتدا اسکرلی بیراغی صویله یاخود قیون
اوتی طبیخی بال ایله قزشدروب غسل ایدهلر بعده بر مقدار خولانی سرکیله ازوب
اوزرینه سورهلر یاخود فراسیون عصارهسنی بال ایله سورهلر بعده اوزرینه
کلارمنی ونار قبوغی کبی قوردیجی دوالری سحق ایدوب اکهلر وابنبق ایله تقطیر
اولنمش شب صویو یارهلی قوشمقده غایت نافعدر صفتی بودر صبر ومرصافی
هر برندن یارم درهم مردهسنک واسفیدج هر برندن بریچق درهم محرق
قورشون ومازو هر برندن ایکی ثلث درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغی
وسرکه ایله یاخود رای طبیبه کوره مناسب اولان عصارهلر ایله وبالموجی
ایله مرهم ایدهلر ورایحهسی منتن اولان قروح انفه بو بخوری توتسی ایدهلر نافعدر
صفتی بودر سندروس ومرصافی ولادن هر برندن یارم درهم کونلک و
مصطکی هر برندن بریچق درهم بونلری سحق ایدوب کفایت مقداری ترهمنتی ایله
قرصلر دوزهلر وحاجت وقتنده توتسی ایدهلر جرمانیهلی حسنارتوس طبیب ذکر
بو صولی بر تجربه ایتدک اغزده وبورنده اولان یاره قرحه لرک جمیعنه بو علاج
کفایت ایدر صفتی بودر زنجار بر درهم زرنیخ بریچق درهم شراب یکرمی درت
درهم کلاب وعنب الثعلب صویی هر برندن اون ایکی درهم مجموعنی نصفی قالنجه
قینادهلر بعده بر فتیله بولیوب بورونه صوقهلر واگر یاره اسکی اولورسه
شب وبورق صویله وبیغبر اغاجی طبیخیله یارهلی غسل ایدوب بعده بو ویجی
سورهلر صفتی بودر نار قبوغنک اتی سکز درهم کونلک ومرصافی هر برندن بر درهم
کثیرا ایکی ثلث درهم زاج یارم درهم مازو وخرما جکردکی وبلیلجات جکردکلری
هر برندن ایکی ثلث درهم بونلری کفایت مقداری عسل وشراب ایله مرهم ایدهلر

واكر پاره نك اغزيسى اولورسه اوزرينه اسفيداج مرهمى ياخود كل مرهمى سوره لر نافعدر وقرنك
علتندن اولان قروح انفك علاجى حب افرنجى علاجنده قريبا بيان اولنور سرطان
الانف بورنده حادث اولور بر لحم زائددركه قتى ولونى طونق اولور علاجى محترق
سوادن بدنى پاك ايدوب اوزرينه كافور ايله كل ياغى سوره لر وعنب الثعلب
عصاره سى سورمك دخى نافعدر وبو مرهم دخى غايت نافعدر صفتى بودر سلوكن
وزاج وزرنيخ هربرندن برابر سحق ايدوب كفايت مقدارى عسل وكل ياغيله مرهم
ايدوب سوره لر اما ارباب كيمياوينك بو كونه پاره فرياره لرده استعمال ايتدكلرى
دوا بودر بياض صحن ادتى وكهرحليه هربرندن برابر سحق ايدوب بر بوطه يه قويه لر
وبوطه يى كومر اتشنه قيوب توتونى كسلنجه دوره بعده بوطه دن چيقاروب سحق ايده لر
وينه اول مقدار كهرحليه ايله تكرار اتشه قيوب احراق ايده لر بو منوال اوزره اوچ دفعه
ايدوب بعده بوطه دن چيقاروب بر آجق قابه قويه لر وقابى بر نمللى يره قويه لر
حل اولوب بر غريب صو اولور كه سكرلى بيراغى صويله قشدروب اوكلمه يا پاره
سوره لر غايت نافعدر بواسير الانف وپوليپو يعنى بورونك ايچنده باسور
رحيتى كبى مه لر اولمقدر مترجم فقير دركه پولي پو لاطين لسانجه دريا جانورلرندن
بنكجه مشابه چوق ايقلو برقتى حيوانه اطلاق اولنور تشبيه طريقيله بورنده حاصل
اولان برقتى شيشه تسميه اولنمشدر كه اول حيوانك ايقلرى چوق اولدوغى كبى
بونك دخى اطرافنده طمرلرى اولور وبونك وجعى باسورك وجعندن شديد
ورائحه سى مر اولور بونك سببى دم فاسدله ياخود دم سوداوى ايله قارشمش
غليظ بلغمدر العلاج بدنى ودماغى اخلاطدن پاك ايده لر بعده بوموشادجى
ولحم زائدى كيده ريجى دوالر قويه لر مثلا قاپيلغى كيدرمك ايچون صنغر انجكنك
ايلكى وجادر اوشغى ومقل بونلرى كرك يالكز وكرك مجموعنى قويه لر ولحم زائدى
كيدرمك ايچون عسل ايله زنجار وزاج ياخود مار فاروق وياخود مرهم مصرى
قويه لر وبو دوايى قومق دخى نافعدر صفتى بودر كل صويى وعنب الثعلب
صويى هربرندن سكز درهم سكرلى بيراغى صويى درت درهم كافور يارم درهم
محرق شب واسفيداج هربرندن ثلث درهم سلمن الى چكردك مجموعنى برشيشه
ايچنه قيوب چالقيه لر وانقضا ايدن محله سوره لر وبو مرهم دخى اوكلمسى مشكل اولان
قروح انفه غايت نافعدر صفتى بودر سكرلى بيراغيله غسل اولنمش تره منتى اون
ايكى درهم سكرلى بيراغى عصارسى وايت اوزومى عصاره سى ولبده عصاره سى
هربرندن بش درهم كچك ايچ ياغى درت درهم محرق قورشون ايكى درهم

مرده سنك واسفيداج ومرضى وكافور هربرندن بر درهم كل ياغى
سكز درهم كفايت مقدارى بالمومى ايله مرهم ايده لر سدة الانف
بورونك طوتلمسى كاهيجه غليظ خلطدن اولور وكاهيجه لحم زائد بتدوكندن
اولور العلاج اخلاط غليظه دن دماغى پاك ايدوب سدة لرى آچمقدر وبورنه
غاريقون ومرزنجوش وفودنج چكمك كزى آچمغه نفعى ظاهردر وسركه ايله
قوندوز خايه سى چكمك دخى نافعدر آفات الشم وبطلانه حواس خمسۀ
ظاهره نك برى دخى شمدر يعنى قوقلمقدر پس بو حواسه عارض اولان آفت
بو شمه دخى عارض اولور وبوكا عارض اولان آفت شمك يا باطل اولمسيدر
يعنى برنسنه قوقلدقده رائحه سنى طويمقدر ياخود شم ناقص اولوب رائحه يى
از طويمقدر وياخود متغير وفاسد اولمقدر وشمك زائل اولمه سنك
وناقص اولمه سنك سببى ماده بلغميه ايله سوء مزاج بارد رطبدر وبو سوء
مزاج دخى يا نفس دماغده اولور نتكم نزله لرده وزكامده اولدوغى كبى ياخود
سكرده اولور نتكم فلجده وسكته ده اولدوغى كبى اما شمك مجراى طبيعتندن
چيقوب متغير اولمسى رائحه موجود اولمه يله بورنونه مردار قوقو كلمكدر
ياخود بد رائحه لو قوقولردن متلذذ اولمقدر نتكم بعضيلر نجس قوقلمسندن
حظ ايدرلر بونك سببى متعفن اولمش خلطك بخاريدر اول بخار دخى
يا دماغده اولور ياخود معده دن دماغه صعود ايدر العلامات نفس
دماغده اولان سوء مزاجك علامتى باشى ثقيل اولمقدر ونوازلى اولمقدر وسكرده
اولان سوء مزاجك علامتى نفس المقده زحمت چكوب صونى متغير اولمقدر
اما متغير اولمنك علامتى ظاهردر يعنى بد رائحه لر طويمقدر العلاج مقدم دماغ
مرضلرنده ذكر اولنان مطبوخلر ومسهللر ومعجونلر ايله دماغى پاك ايدوب
قوت ويره لر بعده مرزنجوش صويى وعصاره سنى بورنه چكه لر وفودنج وقيصوم
وبابونج صولرى وآچى بادم ياغى دخى نافعدر وبونلردن دخى قوى اولان ايله لر
يازى عصاره سى وقوندوز خايه سى وچورك اوتى وحيوانانك اودلريدر بونلر
دخى كفايت ايتمز ايسه عرطنيثا عصاره سى وهلاليه عصاره سى وقوغه جكى
كوكنك عصاره سى وتنبغ وفرفيون وغوتا غنبا كبى قوى دوالره محتاج اولنور
بونلردن كرك برينى كرك رأى طبيبله مجموعنى بورنه چكمك بو علته غايت نافعدر
سنارتوس طبيب دركه بو علت ايچون مركباتده بو دوادن معقولنى
كورمدك نافع مجربدر صفتى بودر تنبغ كه دخان ييراغيدر بر درهم حرق ابيض

یارم درهم قرنغه دولکی کوکی یدی جکردک دارفلفل طقوز جکردک غوتا غنیا بش جکردک
بونلری اینجه سحق ایدوب بر مقدارینی طرنق اوستنه قیوب برونه چکه لر. و جوز بوانک
دخی بو علتده نفعی عظیمدر. و هر صباح علی الریق اوچ قاشق اطه صوغانی شیرهسی ایچمک
دخی نافعدر. و جالینوس حکیم بو علتده تریاق کبیری و قوندوز خایهسنی مدح ایلر
کرک استعمال اتمک و کرک قوقلمق نافعدر. و علیک الننه فرفیون یاغی یا خود
عود القهر یاغی و یا خود دفنه یاغی سوره لر. و بو یاغلری بر مقدار خالد و نیا عصارهسیله
و یا مومی ایله قرشدروب اویله سوره لر نافعدر. و بورونه حردار قوقو کلمنک علاجی
اولا کل و عود طبیخی ایله غسل ایلیه لر. بعده سنبل و قرنفل سحق ایلیوب بورونه چکه لر.
و ایارج فیقرادن دخی بورونه چکمک نافعدر. و مرسین یاغیله بورنک ایچنی یاغلمق بورونده
حردار قوقو کلنلر ایچون غایت نافعدر. الرعاف یعنی بورون قانمق بونک سببی بورنده
و یا باشده اولان طمرلر اچلدوغندن اولور. و طمرلرک اچلمسی قان ایله طولدوغندن
یا خود قانه صفرا قارشمسیله حدتلی اولدوغندن و یا خود قان رقیق اولدوغندندر.
و کاه اولور بورون قانمق یعنی حدتلی مرضلرده بحرانی اولور یعنی بحران کونلرنده واقع اولور
مرضک خفتنه سبب اولور. نتکم سونوخس دیدکلری حماده و محرقهلرده و کبدک
ورم حارنده و جدریده و ذات الجنب دیدکلری علتده و خناقده و ذات الریهده
و ذات الجنبده اولدوغی کبی. و کاه اولور بورون قانمق سقطهدن و ضربهدن
و یک چاغرمدن و معصوم طوغورمزغمنتندن و زیاده بیدک ظهورندن دخی
اولور. و ترامز اولی شریان طمرلرنک اچلمسندن اولاندر خصوصا شبکهء دماغده
اولان طمرلر اوله. العلاج بحراندن و بدنک امتلاسندن اولان بورون قانمسنی
حبس اتمک جائز دکلدر. تا دائمه سقوط قوت خوفی اولمیه. شیخ رئیس ابو علی سینا
درکه رعاف فلااقان قان درتیوز درهمه بالغ اولمدقجه کسلمز. اما اول مقدار اولدقده
کسمسی واجب اولور. و بحراندن غیری اولان رعافده اکر طمرلر طلو اولورسه
مادهیی عکس ایدوب و ازالتمق ایچون کاه اولور فصد اولنور. و اکر صفرادن اولورسه
صفرای ملیله ایله و کل مکرری ایله صفرایی اسهال ایلیه لر. و دمک حدتنی و رقتنی
کیدرمک ایچون هندبا صویی و نیلوفر و بنفشه و ماروله و سکرلی بیراغی و قیه قورودی
صولری ویره لر. یا خود بونلرک شربتلرینی ویره لر. و مفرح صندلین و بارد الجوکوفی
استعمالی غایت نافعدر. و کاه اولور مخدر دوالره دخی محتاج اولنور. فلونیا فارسی
و راحتیه فیغولة تعبیر ایتدکلری دوا و شراب خشخاش کبی. و بو شربتی ترکیب ایدوب
هر بار بورون قانمسنه مبتلا اولان کمسهلره تجربه ایتدک غایت نافعدر. و دمک

حرارتنی سوندررر. و رقتنی تغلیظ ایدوب غلیانی دخی تسکین ایدر. صفتی بودر. اق
خشخاش بش قبوغی اون بش عدد قرمزی صندل و صاری صندل هر بریندن درت
درهم انجبار کوکی یدی درهم سکرلی بیراغی ایکی قبضه عناب یوز عدد قبوغی چقمش
مرجمک اون درهم نیلوفر چچکی اون بش عدد کل قوروسی اوچ درهم مارول تخمی
بش درهم بونلری کفایت مقداری صو ایله قینادوب و سوزوب اوچیوز
درهم مقداری شکر ایله شربت قوامی ویره لر. بعده صباحده و اخشامده ضدلکله
قینامش ارپه صویله بو شربتدن ازوب ایچه لر. و النه کل صویی و سکرلی بیراغی
صویی سوره لر. و بر مقدار کلارمنی لی سرکیله ازوب سوره لر. و اکر اقن قان بورنک
صاغ جانبندن ایسه کبد اوزرینه بارد دوالر وضع ایده لر. مثلا هندبا صوینی
و مارول صوینی ارپه اونیله و کلارمنی لی عنب الثعلب صوییله قویه لر. و بو معجون رعافه
غایت نافعدر. صفتی بودر. کلبشکر و ایوا مرباسی هر برندن سکز درهم طباشیر
و مرجان محرق کیک بوینوزی هر برندن ثلث درهم ابنبارس رتی درت درهم
بونلری کل شرابیله معجون ایدوب اوچ درهم مقداری استعمال ایده لر. و آذرینه
سکرلی بیراغی صویی ایچه لر. و رعافی قطع اتمده زعفران حدید. و شادنج و مرجان
استعمالنک عظیم فائدهسی واردر. و شربتلردن ایوا شرابی و مرسین شرابی و لیمون شرابی
و قورق شرابی و ریباس شرابی و قوزی قولغی شرابی و اکشی نار شرابی ایچمک نافعدر.
لکن بو شربتلر مسکنز یاپلمش اوله. و قرصلردن دخی کهربا قرصی و طین مختوم قرصی
و طباشیر قرصی استعمال ایده لر. و بو دوا دخی رعافی قطع اتمده مجربدر. صفتی بودر
شادنج و دم الاخوین هر برندن بر بحق درهم زاج محرق ایکی درهم و صمغ عربی هر برندن
یارم درهم بونلری اینجه سحق ایدوب بر مقدارینی بورنه چکه لر. دوا آخر مرصافی
و کوندرک و انزروت هر برندن ایکی درهم اقاقیا و مصطکی صقالی هر برندن بر درهم
کلارمنی و طین مختوم هر برندن یارم درهم بونلری اینجه سحق ایدوب اوکلکی بورونه
چکه لر. و قانی طوتجی دوالر چوقدر. مثلا صبر و کثیرا و مصطکی و صمغ عربی و انجی و محرق
کاغد و محرق سونکر و کافور کبی. اما بالخاصه نافع اولنلر روث حمار عصارهسی
و قورباغه کولی و کوکرجین قانیدر. و عود الصلیبدن دل النه قویق و اصرغان اوتنی
الده طوتمق بالخاصه بورون قانینی کسر. و اصرغان اوتنک عصارهسنی بورونه چکمک
رعافی قطع ایتمده کافیدر. و شیم طاشی و مرجان و عقیق و هندبا کوکی و سنموکلو بوجک
بونلردن قنغیسی اولورسه بوینینه آصوب کوتورمک یا خود سحق ایدوب بورنه چکمک
بالخاصه رعافی قطع ایدر. و کاه اولور بورون قانی دکمدکده شب و زاج و کرج کبی یاقیجی

دوال وضع اولنور. وزم مجرب نخودر اور محک اغندن بر فتیل یاپوب مرکبه بولیه لر.
واوزرینه بر مقدار کافور اکوب بورونه صوقه لر رعافی قطع ایدر. و بر مقدار کافوریله
مارول صوینی بورنه چکمک بو دخی رعافی قطع ایتمده مجربدر. و بوروون قانیه سنه مبتلا
اولان کمسه لر دارلمدن و غضبه کلمه دن و چوق حرکت ایدوب یورلمدن و آتش
قرشوسنده و اسی کونشده دورمدن و هواسی صوق مکانده اوتورمدن احتراز ایده لر.
واربه صویی ایچوب اتلردن چوق یمیه لر سماق اشی و قورقلو شوربا و سرکه لی و یا قورقلو
مرجمک شورباسی استعمال ایده لر **امراض اللسان شقاق اللسان وخشونته**

دله عارض اولان مرضلر بیاننده در صحه

دله عارض اولان مرضلردن بری دلک یارلمسی و خشن اولوب یاسلنمیدر بونک
سببی کاهیجه حدتلی و عفونتلی بخار صعود ایتمه سندن اولور. واکثریا شدید حمالرده و محرقه لرده
دکبدک ورم حارنده عارض اولور. علاجی بو علت عرض اولدقده اصل مرضنه علاج
ایتمکدر. واوزرینه ترطیب ایدیجی واو کلیدیجی شیلر سوره لر مثلا سنزاوتی صویی و نیلوفر صویی
واربه و بنفشه صویی و توت شرابی و اغاج قاوونی آکشیسی و تمر هندی و بزرقطونا لعابی
و ایوا چکردکی لعابی بونلردن قنغیسی اولورسه دیله سوره لر. و بو دوا ایله اغزینه مضمضه ایده لر
نافعدر. صفتی بودر. تبوقسنزاربه و چکردکی چقمش قزل اوزم هر برندن سکز درهم بزرقطونا
و ایوا چکردکی هر برندن درت درهم میان کوکی ایکی درهم بونلری کفایت مقداری
صو ایله قینادوب سوزه لر. و بر مقدار شکر قیوب مضمضه ایلیه لر **اورام اللسان**
بونک سببی سائر ورملک سببی کبی قاندن و صفرادن و بلغمدن و سودادن
اولور. لکن اکثریا بلغمی خلطدن اولور. و کاهیجه حب افرنجی و جذام کبی بعضی مرضلره
عارض اولور. و کاهیجه بعضی حیوانک صوقمسندن یاخود بعضی زهرناک شیلر
تناول لندن اولور **العلامات** اخلاط اربعه دن اولنلر لونندن بیلنور و غیریلری
دخی سببک تقدمندن معلوم اولور **العلاج** فصدیله و اسهالله بدنی پاک
ایده لر. و دله انجق قاوون آکشیسی یاخود لیمون و یاخود ریباس سوره لر و سکرلی
بیراغی عصاره سی و اکشی نار عصاره سی و قوزی قولغی و مارول سورمک دخی
نافعدر. و مرصنک انحطاطی وقتنده توت شرابی یاخود اطه صوغانی سرکه سی سوره لر.
اما بو علاج ورم حار اولورسه در. اما ورم بارد اولورسه سکنجبین سوره لر. و دورمک
زایل وقتنده بر مقدار زنجبیل قاته لر. یاخود حاجی بکتاش طوزی و چادر اوشغی
قاته لر. و یاخود بر مقدار فودنج و عود القهری بال صویله قینادوب مضمضه ایده لر.
و بو دوایی دخی مضمضه ایتمک دلده اولان شیشلره غایت نافع مجربدر. صفتی بودر.
ابوکومجی بیراغی و بنفشه بیراغی و فراسیون و زوفا هر برندن بر قبضه خطمی کوکی درت

درهم اکلیل ملک یارم قبضه انجیر اوچ عدد چکردکی چقمش اوزم سکز درهم رازیانه تخمی
ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب یوز درهم مطبوخه بکری بش درهم
بال قیوب برقاچ دفعه مضمضه ایده لر. واکر ورم سوداوی اولورسه سودیله یاخود
انجیر طبیخیله مضمضه ایده لر. و بر مقدار خطمی کوکی و میان کوکی و بوی تخمی قینادوب بونکله
مضمضه ایتمک دخی نافعدر. واکر ورم ارکلنوب دشلرسه بال صویله و قیون اوتی
طبیخیله یاخود سکرلی بیراغی طبیخیله غسل ایده لر. و سیاه نخودک طبیخنی کل بالیله
قرشدروب مضمضه ایده لر **جراحة اللسان** بونک دخی علاجی کل طبیخنی
کل بالیله و هوفاریقون و مرسین بیراغی طبیخیله مضمضه ایتمکدر. و باقی علاجلری قروح
فصلنده ذکر اولنان علاجلر کبیدر **الضفدع فی اللسان** دل التنده اولور.
بر دکمجه شیشدرکه قورباغه کبی یشله مائلدر. یعنی قورباغه کبی یشلجه اولدوغندن
اکا تشبیه ایدوب ضفدع دیدیلر اکثریا ایله آچیه لر. آندن بمرطه باضی کبی یاخود
صار متورق یا یشق شیلر چقار. و کاهیجه اوغق طاشلر چقار. بونک سببی دماغدن
اول موضعه اینن طوپلنمش قاندر. یاخود دلمشک بلغمدر. علاجی فصدیله و اسهالله
بدنی پاک ایده لر. بعده صعتر و عود القهر و طوز بونلری قینادوب مضمضه ایده لر.
و بو ذرور دخی بو علته نافعدر. صفتی بودر. فلفل و زنجبیل هر برندن بر درهم طوز ایکی
ثلث درهم صعتر و فودنج و اریسا و سورنجان هر برندن یارم درهم مصطکی
ثلث درهم بونلری اینجه سحق ایدوب اوستنه نصب لر. یاخود بمرطه آقیله قرشدروب
قویه لر. شیخ رئیس ابن سینا بو علته بمرطه آقیله محرق کثیرا و سورنجان قورمغی
مدح ایدر غایت نافعدر. و جالینوس دخی مازو و شب و نار قبوغی بونلری
سحق ایدوب اوستنه اکمک کفایت ایدر در. و کثیرا ایله زنجاری سحق ایدوب
اوستنه لصموق دخی قویدر. و جرمان ولایتنک حکیمی اولان سنارتوس حکیم
درکه بو علتده بزم تجربه ایتدیکمز دوا بودر. بر جوزی قیو غنیله یاقرلر. بعده اون
ایکی دانه یومورطه و اوچ بغدای اغرتی کونلک ایله مجموعنی دوکوب باللہ قرشدره لر.
و دل التنه سوره لر. واکر کندوسی دشلز الیسه نشتر ایله دشوب بعده بو علاجی
ایده لر **بطلان حس الذوق ونقصانه وتغیره** معلوم اولکه تناول اولنان
شیلرک لذتنی طویماموق یاخود اکسک طویموق بونلرک سببی یا بالکز خاجک
صوقلوغندن اولور یا ماده ایله اولور. اما لذتنک متغیر اولمسی تناول اولان شیلرک
لذتنک غیری لذت حس ایتمکدر. مثلا یدوکی نسنه لی طوزلو. و یا اکشی و یا آجی
و یاخود طتلو حس ایتمک کبی بونک سببی طوزلو و اکشی خلط بلغمی و خلط سوداویدر.

یاخود مرّهٔ صفرا ایله دمدر **العلاج** اولا غالب اولان خلطی بدندن چقاروب
بدنی پاک ایده لر. بعده اگر اغزده حرارت وار ایسه سرکیله واشنیار عصاره سیله
مضمضه ایده لر. یاخود هندبا عصاره سی وسنبراقی عصاره سی وبزرقطونا
لعابی وایوا چکردکی لعابی بونلردن قنغیسی اولورسه مضمضه ایتمک نافعدر. لکن
بو لعابلر کلابله یاخود قوزی قولغی صویله چکلمش اوله. وکاهیجه بالکز لیمون چکنمک
دخی کفایت ایدر. واگر بو علت صوقدن اولورسه زوفا ومیان کوکی وانجیر
بونلری قینادوب مضمضه ایده لر. وجوزرتی صوایله ازوب مضمضه ایتمک
دخی کافیدر **بطلان حرکة اللسان ونقصانها وتغیرها** یعنی دل طوتلمه سی
ودل اغرلنمه سی اکثریا بونلرین سببلری یا بالکز خراجک صوقلغندن اولور یاخود
ماده ایله اولور. فالجده وسکته ده اولدوغی گبی اما دلک تغیری یعنی فصیح اولمیوب
پلتک سویلمه سی اکثریا حرارتلی ویا برودتلی رطوبتدن اولور. نتکم معصوملرده
وسرخوشلره اولدوغی گبی **العلاج** بدنده غالب اولان ماده لی سکته وفلج
بابنده ذکر اولنان مسهللر واحتقانلر وغرغره لر ایله علاج ایلیه لر. ودله [?]
وضع اولنجق دوالردن بو مضمضه لی ایتمک نافع ومجربدر. صفتی بودر. قره باش
وزوفا وصعتر وکبره کوکی وزنجبیل وعود القهر وچورک اوتی هر برندن
برار الوب قینادوب مضمضه ایده لر. وبو علته معجون فلافل ومعجون خولنجان
ومثرو وتریاق کبیر بونلردن قنغیسی اولورسه بقله قدر دل اوستنه قیوب
بر مقدار طوتدقدنصکره اطه صوغانی سرکه سیله مضمضه ایده لر غایت نافعدر.
وایکی درهم قوندز خایاسنی بر درهم جوزبوا ایله اینجه سحق ایدوب دیش اوتی صویله
باره قدر قرصلر دوزه لر. وبو قرصدن دل اوستنه قومق دلک لکنتنی ازاله
ایدوب فصیح قلمده غایت مجربدر. وباشنی والکه سنی قسط یاغی وسنبل یاغی
ومقطر خرما یاغیله یاغلیه لر. اگر بالکلیه دفع اولمز ایسه آخر الدوا الکی مصداقنجه
الکه سنه یاخود بازولرینه یاقی آچوب نخود ایله اشلده لر **امراض الشفتین**
دوداغه عارض اولان مرضلردن بری دوداقده شیش اولمقدر علاجی سایر
شیشلرین علاجی گبی مقتضای حاله مناسب فصدلر واسهال ایله بدنی پاک
ایتمکدر **شقاق الشفتین** یعنی دوداق چتلمه سنک سببی کاهیجه سورخراج حادندن
اولور. نتکم حماره اولدوغی گبی وکاهی شدید صوق هوادن اولور. وکاهیجه
دخی معده کی طوزلو خلطک بخارندن اولور. واول بخار دخی یا معده دن صعود
ایدر یاخود دماغدن نازل اولور **العلاج** غالب اولان خلطدن بدنی پاک ایدوب

دوداغه عارض اولان مرضلر بیانندهدر
اورام الشفتین صح

فراجی ترطیب ایلیه لر. بعده اوزرینه وضع اولنجق دوالردن بو مرهمی سوره لر نافعدر.
صفتی بودر. اون التی درهم طاوق یاغنی ایکی درهم بیاض بالموم ایله اریدوب بعده
کلابله برقاچ دفعه ییقیه لر. بعده دوداقده اولان چتلقلره سوره لر. وبو مرهم دخی غایت
مجربدر. صفتی بودر. مازو واوستوبج ونشا هر برندن برار آلوب کفایت مقداری
طاوق یاغیله مرهم ایدوب دوداغه سوره لر. وحرارتدن اولانه قیته قوروغی عصاره
وایت اوزومی عصاره سی وکلابله حل اولمش صمغ عربی بونلردن قنغیسی اولورسه
سورمک کفایت ایدر. وبو مرهم دخی شقاق شفه نک جمیع انواعنه نافعدر. صفتی بودر
ایوا چکردکی لعابی ودهن مصطکی هر برندن طاوق یاغی وصغر انجکنک الکی هر برندن
درت درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر. نوع دیگر. گل یاغی درت
کلابله ییقنمش تازه تره یاغی وعسل هر برندن اوچ درهم تره منتی وطتلو بادم یاغی
واوستوبج هر برندن ایکی درهم طاوق یاغی بریچق درهم کهربا بر درهم کفایت مقداری
بیاض بالموم ایله مرهم ایده لر. ودوداق چتلمه سنه کثیرا ونشا نک فائده سی چوقدر.
قروح الشفتین دوداقلرده یاره اولمق یورقیتلی وطوزلو یا ایدز خلطدن یاخود
فاسد اولمش قاندن اولور. واکثریا حمیات عقبنده اولور که خلق اکا اوچوق تعبیر ایدرلر
وکاهیجه سمیتلی بوجک اصردوغندن اولور. وکاهیجه فرنک علتنده عارض اولور.
علاجی غالب اولان خلطدن بدنی پاک ایدوب بعده اوزرینه بو مرهمی سوره لر.
صفتی بودر. مرده سنک ومحرق قورشون وزرنیخ ابیض هر برندن برار بونلری
کفایت مقداری گل یاغی وبالموم ایله مرهم ایده لر. یاخود ابن ماسویه نک گل دهنی
مرده سنک ایله یارم درهم بونلری کفایت مقداری تره منتی وعسل ایله مرهم
ایده لر. وزرنیخ توتیسی ویرمک دخی جمیع نوعنه نافعدر **امراض الاسنان**
دیشلره عارض اولان مرضلر[?] بری دیشک دلنمسی وچوریمسیدر. بونک سببی
بریا حرز رطوبتک انده متعفن اولمسندن عارض اولور **العلاج** بدنی ودماغی
اخلاطدن پاک ایده لر. بعده ماده موذیه یی تحلیل ایدوب ودیشلرک یاسنی
کیده ریجی مضمضه لر استعمال ایده لر. وبو مضمضه یی ایتمک نافعدر. صفتی بودر.
طوبلیق وکبره کوکی وبش بیراق ودیش اوتی وچورک اوتی وبو کوزلن وبربریه
وذفنه تخمی هر برندن برار آلوب سرکیله قینادوب مضمضه ایده لر. وحولان
وکافور ومصطکی بونلرک دخی هر برندن بر مقدار سحق اولنوب دیش اتلرینه
اکرلر. یاخود قینادوب صویله مضمضه ایده لر. وبو صو دخی دیشلره جلا ویروب
یاسنی کیدررر. ودوت ویروب پکلشدررر. صفتی بودر شب اللی درهم نوشادر

سکز درهم صح

سوره لر و بو مرهمی سورمک دخی نافعدر صفتی بودر
گل ومصطکی هر برندن بر درهم محرق قورشون
بیانندهدر **تثقب الاسنان وتأکلها** صح
یعنی دیشلره عارض اولان مرضلردن صح

وحاجی بکتاش طوزی هربرندن یوز درهم بونلری صو ایله حل ایدوب بعده قرعه و انبیق ایله
تقطیر ایده لر و بو مقطردن بوقله دیشلره سوره لر و بو دوائی سورمک دخی دیشلره
غایت نافعدر صفتی بودر مرصافی ایکی ثلث درهم ازرج قطرانی ثلث درهم شب
سدس درهم بونلری سحق ایدوب عسل ایله قریشدروب دیشلره سوره لر
ولبه ده کوکنی کفایت مقداری سرکه ایله ثلثی اکسلنجه قینادوب مضمضه ایتمک غایت
نافعدر و بر مقدار چورک اوتنی دیوسقی قاوروب سرکه ایله قریشدره لر و دیشلرک
چوریمش یرلرینه قویه لر غایت نافعدر و اکر دیشلرک چورومسیله بد رائحه
حاصل اولورسه مرصافی وار ایسه و گل بونلری قینادوب مضمضه ایده لر سروی
اغاجنی دخی خصوصا اطه صوغانی سرکه سیله قینادوب مضمضه ایتمک غایت
نافعدر و دیشلری پاک ایدوب جلا ویرمده و پکلشدرمده روح زاج کفایت ایدر
دود الاسنان نزله سببیله دیشلرده قورت تولد ایتسه علاجی بر مقدار بالموجی
ایله حب کاکنج توتسی ویره لر کذلک پراصه تخمی و بنج تخمی دخی توتسی ایدلر نافعدر یاخود
هالیله اونیکه لاتنجه شلدونیا درلر آندن یاخود اصرغان ویاخود قنطریون صغیر قینادوب
مضمضه ایتمک دیشلرده تولد ایدن قوردی قرار وصبر و مرصافی و کیک بوینوزی بونلری
دخی کرک سحق ایدوب دیشلک دلوکنه قویه لر و کرک قینادوب مضمضه ایده لر نافعدر
قلع الاسنان بغیر حدید یعنی کلبتنسز دیش چقارمق اطبای متقدمین کتابلرنده
ذکر اولنمشدر قورباغه اتی یاخود قورباغه کولی حقه سنی مرلو ایتدکلری دیشک
دبنه قویه لر دیشی زحمتسز چقارر و سود دلکن اوتنک سودی و نوشادر دخی
بویله در و عود القهری قرق کون سرکه ده اصلدوب بعده دیشه قومق و قوغه دن کلکه
کوکنی و سرکه ایله حل اولمش جادر اوشغنی و بنج تخمنی و کوکنی بونلردن قنغیسی اولورسه
دیشه قومغله دیشی بالیقلوب چقارر تحرک الاسنان دیشلرک برندن اوینماسی
و دیش اتلرینک ازالمسی بونک خارجدن اولان سببی سقطه دن و ضربه دن
اولور و داخلدن اولان سببی دیش اتلرینه رطوبت منصب اولدوغندندر یاخود
زیوه لی حب یمکدن اولور و طلاق مرضلرنده و اسکوربوط دیدکلری علتده عارض اولور
العلاج ضربه دن و سقطه دن اولنه بو مطبوخله مضمضه ایده لر صفتی بودر پلنط قلنجه
بش براق درلر سکز درهم گل و سماق هر برندن درت درهم طوبلق و شب هر برندن
ایکی درهم بونلری قینادوب مضمضه ایده لر یاخود بو سنونی دیشلره سوره لر
صفتی بودر مرجان و محرق کیک بوینوزی و قزل بهمن و بش براق و مصطکی و طوبلق
هر برندن یارم درهم بونلری سحق ایدوب دیشلره سوره لر و اکر رطوبتدن اولورسه

علاجی بدنی و دماغی پاک ایدوب بعده بو مطبوخله مضمضه ایده لر صفتی بودر ایرلی کوکی
و بش براق و لبه ده ولیسطور طه و ابلج و موشمله و کوکم و اووز و مرسین یپراغی و کبره
کوکی و جفت بلوط بونلرین هر برندن بر مقدار الوب شراب قابض یاخود صو ایله
قینادوب و سوزوب مضمضه ایده لر و روح زاج و کبریت صوی دخی نافعدر
و اگر رطوبت و برودتدن اولورسه عود القهر و دیش اوتی و دارچین و بربریه
بونلری قینادوب مضمضه ایده لر و بو سنون دیشلری محکم قلمده مجربدر صفتی بودر
مرجان و محرق کیک بوینوزی و دم اخوین و کلارینی و قاورلمش طوز هر برندن
ایکی درهم ایرسا و قزل بهمن و سروی قوزلغی هر برندن اوچ درهم کوتلک
و جلنار و بوبر و عود القهر و طتلو صو نکجنک کولی هر برندن بر بچق درهم شب
و مصطکی هر برندن یارم درهم بونلری سحق ایدوب دیشلره سوره لر سنون آخر
مرجان ایکی درهم مصطکی و کثیرا و صمغ عربی هر برندن بر درهم سنون آخر
دیشلری پکشدرمه ده مجربدر محرق خرما چکردکی و محرق زیتون چکردکی و بنج کولی
هر برندن ایکی درهم دم اخوین و محرق شب هر برندن بر درهم و بو صو دخی
دیشلری پکشدروب اغریسنی تسکین ایتمده مجربدر صفتی بودر دیش اوتی و بربریه
و رازیانه و کافیطوس هر برندن ایکی قبضه تمکه آریغی و اغاج قاونی قبوغی هر برندن سکز
درهم طوبلق و عود هر برندن ایکی درهم بونلری انوا عصاره سیله یاخود چشمه صویله
اوچ کون اصلده لر بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایدوب مضمضه ایده لر و بو صوی
دخی سناریوس طبیب تجربه ایلیوب مبالغه ایله مدح ایتمشدر که دیشلری پکشدرمه ده
و اغریسنی تسکین ایتمده نظیری یوقدر صفتی بودر دیش اوتی و اصرغان و بربریه
و قزل بهمن و جوز کوکی هر برندن اوچ قبضه سکرلی یپراغی و بوکرتلن فلسی قرانوخ
هر برندن ایکی قبضه مرسین تخمی یوز درهم تمکه صقالی یکرمی بش درهم دارچین اوچ
درهم کشنیج و اغاج قاونی قبوغی و کلارینی و مصطکی هر برندن ایکی درهم سروی قوزلغی
اون عدد بونلری بیک ایکیوز درهم شرابله اوچ کون اصلده لر بعده انبیق ایله
تقطیر ایده لر و مقطرک ایچنه اون التی درهم سحق اولنمش شب یمانی اریدکده دیشلره
و دیش اتلرینه سوره لر و بو سنون دخی سناریوس طبیبک مجرباتندندر
دیش اتلرینک نقصاننه و دیشلری پکشدرمه ده غایت نافعدر محرق شب
و گل و سماق هر برندن بر بچق درهم عود و طوبلق هر برندن بر درهم بونلری
سحق ایدوب دیشه سوره لر و اگر دیشلرک اوینمسی فرنک علتندن ناشی ایسه
اطه صوغانی سرکه سیله مضمضه ایتمک نافعدر یاخود پیغمبر اغاجی و سکرلی یپراغی

قینادوب مضمضه ایده‌لر، وروح زاج وکبریت صوبی بوعلته نافعدر،
وجع الاسنان یعنی دیش اغریسی معلوم اولکه، دیشلر کمک جنسندن
اولمغله ظاهرده انک حسی یوقدر، دیشلردن حس اولنان وجع یا دیشلره
متصل اولان سکرده اولور، یاخود دیشک کوکی اولدوغی یرده اولور،
بونک سببی ماده مؤثره‌نک یا غیر مؤثره‌نک الصبا بندن اولان
تفرق اتصالدر، واول ماده دیدیکمز یا غلیظ بلغمدر، ویا مائیتیدر، ویاخود
حدتلی وطوزلو خلطدر، وبعضی فاسد اولمش خلطک بخارندن دخی
اولور، اکثریا عفونتلی رائحه مائیتیدن اولور، وکاهیجه دیش اغریسی صوق
هوا طوقنمسندن اولور، وصوق صو ایچمدن اولور، خصوصا قارلی
وبوزلو صو ایچمدن اولور، وبونلردن اولنک علامتی ظاهردر، واخلاطدن
اولنک علامتی دیشک لوننده‌ن واغزک طعمندن معلوم اولور.
العلاج اگر بدن ممتلی وطمرلر طلو اولوب ماده باشدن ایسه قیفالدن
قان الهلر، واکر ماده اسافل بدندن ایسه الکلدن یاخود باسلیقدن قان
الهلر یاخود حجامت ایده‌لر، وفاسد رطوبتلری اسهال ایتمدن اوتوری
مجوقان وغاریقون وغوتاغنبا ویره‌لر، ودماغ پاک اولدقدنصکره سعوطلر
وغرغره‌لر ویره‌لر، ودماغه قوت ویروب نزله‌یی منع ایتمدن اوتوری بوضمادی
ایده‌لر، صفتی بودر تکامکا ومرصافی ومصطکی وزیتون صمغی بونلردن یاقو یاپوب
باشه قویه‌لر، وحرارتدن اولان دیش اغریسنه بو مطبوخی مضمضه ایده‌لر، صفتی بودر،
مرسین یپراغی وکل وقوزی قولغی وبنج تخمی وکاکنج وماردل وسکرلی یپراغی وبلوط
یپراغی وتوتمشتلا بونلرک هر برندن برار الوب قینادوب وسوزوب برمقدار
برمقدار روح زاج وابت اوزدی صوبی قیوب مضمضه ایده‌لر، واگر اغری زیاده
اولورسه بو مطبوخی استعمال ایتمک نافعدر، صفتی بودر، بنج تخمی وخشخاش تخمی هر برندن
ایکی درهم خطمی کوکی وبابادنه وکل قروسی هر برندن درت درهم بونلری برمقدار
سرکه وصو ایله قینادوب مضمضه ایده‌لر، آخر بو اولکیدن قویدر، بیغمبر اغاجی لوبنن
التی درهم جفت بلوط وسکرلی یپراغی کوکی هر برندن سکز درهم بونلری قینادوب
مضمضه ایده‌لر، وبو ضمادی طشره‌دن قویه‌لر اغریی تسکین ایدر، صفتی بودر،
بنفشه مسکت الماسی وبغدای کپکی هر برندن اون التی درهم کل باغی سکز درهم
زعفران ثلث درهم بونلری بربره قاروب اغری اولان طرفه طشره‌دن لقوق ایده‌لر،
واگر دیش اغریسی صوقدن اولورسه بو مطبوخی ایده‌لر نافعدر، صفتی بودر، کلک

درزوفا وصعتر وعود القهر وموزک ودیش اوتی واردج قطرانی واصرغان
وبیغمبر اغاجی وطوبیخ قبوغی بونلری قینادوب مضمضه ایده‌لر، وبرمقدار
کافوری شراب روحیله حل ایدوب بنیه ایله اغریان دیشه قویه‌لر، اول ساعت
اغریی قطع ایدر، وبو مطبوخ دخی صوقدن اولان دیش اغریسنه نافعدر، صفتی
بودر، صعتر برقبضه زوفا یارم قبضه طوبیخ قبوغی درت درهم بونلری یوز
درهم شراب ایله ثلثی اکسلنجه قینادوب وسوزوب مضمضه ایده‌لر، آخر
بو اولکیدن قویدر، دیش اوتی وصعتر وحزر بخوش وبتریه وقهباش هر برندن یارم
قبضه جورک اوتی وعود القهر هر برندن ایکی درهم، بو دخی ذکر اولنان کبی
قینادوب وسوزوب مضمضه اولنه، آخر جفت بلوط وعود القهر وارلیتی
کوکی هر برندن درت درهم بیغمبر اغاجی واردج قطرانی وکراویا وسیاه زیره هر برندن
ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب مضمضه ایده‌لر، وبو دوا دخی غایت نافعدر،
صفتی بودر، بیغمبر اغاجی ایکیوز درهم مصطکی سکز درهم شراب رایقیسی ایکیوز
درهم اجزا اینجه سحق اولنوب مجموعنی برقابه قیوب صحیح کونشده یاخود صحیح
یرده برآی کامل دوره بعده سوزوب بال کبی برقوامی غلیظ شی اولور حفظ
ایده‌لر، وقت حاجتده برمقدار بوندن دیشه ودیش اتلرینه سوره‌لر، اغریی
تسکین ایتمده مجربدر، وبو بندقه دخی وجعی تسکین ایتمده غایت مجربدر،
صفتی بودر، انزر وقوزی قولغی کوکی وعود القهر وارلیتی کوکی وشب بونلری
سحق ایدوب عسل ایله یوغوره‌لر، وقت ایدوب حاجت وقتنده بر دانه‌سنی
اغریان دیشه قویه‌لر، وعود القهر قرصی دیدکلری قرص دخی وجعی تسکین ایتمده
غایت مجربدر، صفتی بودر، عود القهر سکز درهم قزل بهمن وزرنبج یعنی پاک
تخمی هر برندن درت درهم کثیرا ویانمش شب هر برندن الکشر درهم بونلری
اینجه سحق ایدوب سرکیله قرص ایده‌لر، وحاجت وقتنده سرکیله ازوب
اغرین دیشک اوستنه قویه‌لر، ویاغلردن جزاما یاغی وجوز بوا یاغی وقرنفل
یاغی سوره‌لر، وبو یاغلر قرعه وانبیق ایله چکلمش اوله، واغرین دیشه سمز قبق
کوکی وکبره کوکی یاخود مرصافی توتیسی ویرمک نافعدر، واغرین دیشه برمقدار
فلونیا یاخود تریاق ویاخود مثرودیطوس قومق اغریی تسکین ایدر، ودیش اغریسنه
بالخاصه نافع اولنلردن یانمش بلبه قاوتی بال ایله قومقدر، کذلک مشکطرامشیع
وهلیله اوتنی دوکوب دیش اوستنه قومق بالخاصه وجعی تسکین ایدر.
ضرس الاسنان یعنی دیشلرک قاشنمسی بونک علاجی سمز اوتی یاخود

آنجی یا دم جیتمک دیشک قماشمنی ازاله ایدر و زراوند طبیخی یاخود دفته تخم طبیخیله مضمضه
ایتمک نافعدر و اگر حارتدن اولورسه صندل و کافور سورمک کفایت ایدر خفیف
بز قطونا لعابی سوره لر دفع اولور **تغیر لون الاسنان وسیلان دمها** دیشلرک
لونی متغیر اولوب قارمسی و دبلری قنمه سی بونک سببی بر یا بدمزنجار در یاخود متعفن
اولمش غلطدر کا بیجه زنیوه لی حب یمدن اجار بوکا نافع اولان دوالر زبد البحر و یانمش
سموکلو بوجکی قبوغی و شراب طورطوسی و یانمش بمرطه قبوغی و ایرسا
و زراوند و شب و مصطکی و اردج قطرانی بونلردر و بو مرکب دوا دخی نافع
و مجربدر صفتی بودر زبد البحر و یانمش کیک بوینوزی و مرجان هر برندن درت
درهم یانمش شب و ایرسا هر برندن ایکی درهم حاجی بکتاش طوزی بر درهم
مسک بر حبه بونلری سحق ایدوب دیشلره سوره لر و بو سنون دخی دیشلری اغارد
جلا ویرر بر بونی ملوک ایچون ترکیب ایلدک صفتی بودر یانمش کیک بوینوزی
و مرجان هر برندن یارم درهم انجو و مصطکی و ایرسا هر برندن بر درهم مسک
درت بغدای بونلری اینجه سحق ایدوب بر قاچ دفعه دیشلره سوره لر و بو سنون
دخی دیشلره غایت جلا ویرر صفتی بودر بللور معدنی ایکی درهم مرجان و یانمش
کیک بوینوزی هر برندن بر درهم سنون آخر مرجان و یانمش کیک بوینوزی
و فیل دیشی هر برندن ایکی درهم سونکر طاشی و زبد البحر و صمغ عربی هر برندن بر درهم
مصطکی اوچ درهم مسک سدس درهم بونلری اینجه سحق ایدوب دیشلره سوره لر
و بو صو دخی دیشلره جلا ویرمده مجربدر صفتی بودر شکر ایکیوز درهم شب یوز
درهم آق شراب یوز التی درهم بونلری قرعیله تقطیر ایدوب بونکله دیشلری یقیه لر
صفت ماء آخر نوشادر و جادر اوشغی هر برندن سکز درهم شب اون ایکی درهم بونلری
کلابله انبیقده تقطیر ایدوب بونکله دخی اولکی کبی دیشلری یقیه لر و بو دوایی دخی
مسواک کبی دیشلره سورتمک دیشلره جلا ویروب اغاردر صفتی بودر دریاده اولان
انجو طاشلر و مرجان و یانمش کیک بوینوزی هر برندن درت درهم قرداش قانی
ایکی درهم بونلری اینجه سحق ایدوب کلابله حل اولمش کثیرا لعابیله یوغوروب
رمح کبی فتیل ایدوب قورودقده مسواک کبی دیشلره سورترلر صفت سواک
آخر بو ترکیب ملوک ایچون ترکیب اولنمشدر دیشلری اغارتمده غایت بو دوا
صفتی بودر مرجان و زبد البحر هر برندن بر بچق درهم دم اخوین و قرنفل و دارچین
و مصطکی هر برندن بر درهم و قرص غالیه ثلث درهم مسک و عنبر هر برندن ایکی
حبه بونلری اینجه سحق ایدوب کلابله محلول کثیرا لعابیله مسواک یاپه لر و قروحات

190

تعفن اللثة وزيادة اللحم وسيلان الدم
يعنى صيم

وقت حاجتده استعمال ایده لر و سکز درهم عسله یارم درهم سوده زاج قروب
دیشلره سورمک دیش اتلرینه قوت ویروب قنمسنی منع ایتمده علاج کافیدر و تونز
کولی و برنج کولی دخی دیش اتلرینه سورمک قنمسنی منع ایتمده مجربدر **امراض اللثه**
دیش اتلرینه عارض اولان مرضلر بیاننده در دیش اتلرینک متعفن اولوب زیاده ات
بتمه سی و قنمسنی بونلرک سببی اکثریا متعفن اولمش یا بتلی قاندر **العلاج** دمک
یابتنی اسهال ایدیجی شیلر مجوقان و غوتاغنبا کبی دوالر ایله دمی صافی قیلر بعده
شابلی قابض صولر ایله اغزینه مضمضه ایده لر یاخود جلنار طبیخی و یاخود ارسلک یپراغی
و توت کوکی قبوغی طبیخیله اغزینی یقیه لر و بو دوا دخی دیش اتلرنده اولان عفونتی
ازاله ایدوب پاک ایدر صفتی بودر عسل اون التی درهم سرکه سکز درهم زنجار
بر درهم شب ثلث درهم بونلری کسکین اتشده قزغانجه قینا ده لر بعده اهل
و جوز بوا و یانمش کیک بوینوزی هر برندن یارم درهم بونلری سحق ایدوب اوزرینه
اکه لر بعده دیش اتلرینه سوره لر و بو دوا دخی غایت مجربدر زرورد و مرصافی
و مصطکی و شب هر برندن برابر الوب و دوکوب اطه صوغانی سرکه سیله اغزده
طوته لر و سکلی یپراغی و دیش اوتی و صوتره سی بونلردن مطبوخ ایدوب مضمضه
ایده لر و بو مطبوخ دخی نافعدر صفتی بودر دیش اوتی و قزل ابهن و ایریک
اغاجنک قبوغی و هیوفاریقون هر برندن بر مقدار الوب شراب ایله قینا ده لر
و انکله مضمضه ایده لر و قولوس طبیب بو دوایی تجربه ایتمشدر صفتی بودر
مرصافی و مصطکی و شب هر برندن برابر سحق ایدوب عسل ایله قریشدروب
دیش اتلرینه سوره لر یاره لرینه و قنمسنه نافعدر و شنارتوس طبیب
بر مقدار روح زاجله کل بالنی اغزه سورمکله اغز یاره لرینه کفایت ایدر در
نقصان لحم اللثه یعنی دیش اتلرینک نقصان اولمسی بونک سببی دیش
اتلرینه یرا غرجه لی خلطلک دوکلمسندن اولور **العلاج** طبیعتی اسهال ایله مدنی
پاک ایده لر و مناسب مضمضه ایله اغزینی یقیوب بعده اوزرینه ات بتورمک
ایچون بو دوایی قویه لر صفتی بودر کوندرک و مصطکی و انزروت و دم اخوین
هر برندن برابر سحق ایدوب دیش اتلرینه اکه لر و بو دوا دخی مجربدر کوندرک و مصطکی
و زراوند و دم اخوین و بوجق اوتی و کوک سوسن کوکی هر برندن برابر سحق ایدوب
دیش اتلرینه اکه لر یاخود بر مقدار عسل و اطه صوغانی سرکه سیله قریشدروب
سوره لر دوا آخر کل بالی سکز درهم مصطکی و مرصافی و کوندرک و جوز بوا هر برندن
برابر سحق ایدوب ذرور ایده لر و بو ذرور دخی دیش اتلرینی بتورمده و دیشلری

بکشدر مده نظیری بوقدر مجربدر. صفتی بودر. طوبلق وشب وجلنار هر برندن ایکی درهم
زراوند مدحرج وازروت ومرسین یبراغی وکل قوروسی وآق صندل وصاری صندل
هر برندن بر بچق درهم مرصافی بر درهم ایرسا وطین مختوم ویامش کبیک بونلری
هر برندن یارم درهم مجموعی سحق اولنوب دیش اتلرینه اکه لر **اورام اللثة وقروحها**
والسرطان دیش اتلری شیشمک ویاره اولمق وچیقور مرضی اولمق بونلرک سببی
مقدم ذکر اولندوغی کبی ماده موذیه نک اول موضعه منصب اولمسیدر. واول
ماده نک صوق وصجاق اولمسی وجعندن ولونندن معلوم اولور **العلاج** مقتضای
حاله کوره قان المق ومسهل ویرمکدر. وکاهیجه دل التنده اولان طمردن قان المغه محتاج
اولنور. بعده اوزرینه توت شرابی ومرسین شرابی وجوز ربی کبی دوالر سوره لر. وکل
وارپه طبیخی ویا بلوط یبراغی طبیخی ویاخود سکرلی یبراغی طبیخیله اغزینی چالقیه لر. وبو دوا
ایله مضمضه اتمک نافعدر. صفتی بودر. سکرلی یبراغی صوبی یکرمی بش درهم کل
صوبی اون ایکی درهم توت شرابی التی درهم کل بالی اوچ درهم تلخ حکما یارم درهم
بونلری بریره قتشدیروب مضمضه ایده لر. یاخود قیه قوروتی صوبی وکل بالی ور مقدار
تلخ حکما قیوب بونکله مضمضه ایده لر. جالینوس درکه صاقز اغاجی یاغی بو علته
غایت ایو دوادر. واکر شیشک صوغه میلی اولورسه میان کوکی وانجیر
وسکنجبین کبی حرارتی معتدل اولان دوالر ایله مضمضه ایده لر. واکر یاره یینور
یاره اولورسه قیون اوتی طبیخیله یاخود حفت بلوطی اطه صوغانی سرکه سیله
مضمضه ایده لر. وبو ذرور دخی دیش اتلرینک یمنمه سنه ویاره لرینه نافعدر.
صفتی بودر. زراوند مدحرج وجلنار وکل هر برندن درت درهم مرصافی وشب
هر برندن ایکی درهم دارچین وسنبل هر برندن بر درهم بونلری اینجه سحق ایدوب
دیش اتلرینه اکه لر. ذرور آخر. مصطکی وصمغ عرعر واقاقیا ولحیة التیس هر برندن
سدس درهم زاج ابیض ایکی ثلث درهم مرضی یارم درهم بونلری دخی سحق
ایدوب یاره یه اکه لر. وذنک اطبا سندن عردونیوس طبیب بو دوایی
تجربه اتمشدر. دیش اتلرینک یاره سنه ویمنمه سنه وسرطاننه غایت نافعدر.
صفتی بودر. خربق وزراوند طویل وطراطیر ویامش شب ومازو وجلنار هر برندن
برابر سحق اولنوب زیتون یبراغی عصاره سیله یاخود قیون اوتی عصاره سیله
ور مقدار عسل ایله قتشدیروب دیش اتلرینه سوره لر **امراض الفم**
اغزده عارض اولان مرضلر بیاننده در **الاورام والقروح** اغزده عارض اولان مرضلردن
بری اغزده شیش اولمق ویاره اولمقدر. بونک اکثریا داخلدن اولان سببی صفرودر

یاخود بلغم مالحدر. وخارجدن اولان سببی زیوه لی وجدیلی دوا استعمالندر
اولور. وکاهیجه حمالرده عارض اولور. وبونک علاجی سائر شیشلرین علاجی
کبی قان المقدر. ومسهل ویرمکدر. وابتداده رادع وقابض دوالر قومقدر.
مثلا صو ترقه ایله کل طبیخی یاخود بوکرتلن فلسی واصمه فلسی طبیخی. ویاخود سکرلی یبراغی
طبیخی وتوت شرابی وجوز ربی کبی دوالر ایله تدبیر ایده لر. بعده بو دوالره بابادیه کبی
محلل دوا ضم ایده لر. واکر شیشی داغلیوب ارکلنورسه انجیر وکیک طبیخیله
مضمضه ایده لر. وقروح لثه ده ذکر اولنان دوالر ایله علاج ایلیه لر **القلاع**
فی الفم بونک انواعی چوقدر. بعضیسی طاری کبی اوفق بثره جکلر اولور. وبعضیسی
قرمزی سولجه اولور. وبونلرک بعضیسی یاره اولور. وبعضیسی اولمز. شیخ رئیس
ابن سینا درکه قلاع دیدکلری اغزده وولده اولور. بر یاره درکه بو یور داغزک
ایچینه منتشر اولوب یایلور. واکثریا بو علت معصوملره عارض اولور. وبونک
سببی اخلاطک جمیعندن اولور. وهر خلطک علامتی لونیله معلوم اولور.
مثلا بلغم مالحدن اولان بیاض اولور. وصفرادن اولانک لونی صاری یه مائل
اولوب حرارتی ویانمسی اولور. وسودادن اولان سیاه اولور. ودمدن اولانی
قرمزی اولور. وحجله دن راحزی سیاه اولانلر. وکاهیجه بو علت عام اولوب
اکثر خلقده ظهور ایدر. خصوصا یغمورلر چوق یاغوب هوا فاسد اوله **العلاج**
اولا واجب اولان فصد ایله ومسهل الله بدنی پاک ایتمکدر. یاخود حجامت ایتمکدر.
بعده علتلی یکی اکین اوزرینه ر مقدار قبضی اولان دوالر وضع ایده لر.
مثلا کل وسماق ومرسین یبراغی ونار قبوغی کبی دوالری قینادوب مضمضه
ایده لر. وبو مطبوخ دخی اولکیدن قویدر. صفتی بودر. مازو واقاقیا وجلنار
وقرنفل ربی وشمله ربی وریباس ربی هر برندن برابر بونلری قینادوب
مضمضه ایده لر. وبو مطبوخ دخی بو طریقله عمل اولندقده نفعی زیاده اولور. سکرلی
یبراغی یارم قبضه قزل بهمن درت درهم بونلری یوز التی درهم صو ایله ایکی
اسکنجه قینادوب وسوزوب یارم درهم کلارمنی ور دنک شب قیوب
مضمضه ایده لر. وجوز ربی یاخود تازه جوز مقطری ایله مضمضه اتمک بو علته
غایت نافعدر. ومرضک تزیدی وقتنده مضمضه یه طوبلق وسردی قوته لغی
ومرصافی زیاده ایده لر. وانتهاسنده جوزبوا وقرنفل وقرص غالیه قویه لر.
وبو علته عسل ایله بوره زاج غایت تجربه اولنمشدر. وقورق مقطری دخی
غایت نافعدر. صفتی بودر. قورق ایکیوز اللی درهم نار قبوغی وجلنار وسماق هر برندن

بور درهم بونلری کفایت مقداری سرکیله اصلدوب بعده انبیق ایله تقطیر
ایده لر و بو مقطرک ایچنه التی درهم شب واون ایکی درهم زاج قبرسی قوب
تکرار قرع وانبیق ایله تقطیر ایده لر و حاجت وقتنده پنبه ایله یاره نک اوستنه
سوره لر واکر اغزده اولان سولجه لر ارکلوب دشلنمز ایسه بوی تخمی وخطمی کوکی
طبیخیله یاخود ایوا چکردکی لعابیله مضمضه ایده لر و قجین دشیلوب یاره اولسه
شکر شربتیله یاخود کل یابنی اربه صوییله ازوب مضمضه ایده لر و بو مرهم
اغزده اولان یاره لری اوکلتمده کافیدر صفتی بودر جوزبوا بر بچق درهم قرنفل
بر درهم طوبلق یارم درهم کلارمنی وقزل بهمن هر برندن ایکی ثلث درهم ایرسا
ومرجان هر برندن ثلث درهم بونلری سحق ایدوب کفایت مقداری کل
بالیله قشدروب اقتضا ایدن یرلره سوره لر وسوداادن اولان قلاع
اسوده بور حق ادنی و سحق اولمش مازو و بونلری بال ایله قشدروب
سورمک نفع ویرر و جمیع نوعنه مشترک اولان علاج انجه سحق اولنمش شب
ومازو بونلری اکلدر اما اغزده اولان یراغر و بیور یاره لر ایچون فرنک حکیملرندن
بلاطورس حکیمک ترکیب ایلدوکی صو غایت مناسبدر و نافعدر صفتی بودر
شب درت درهم جنکار وزاج وسلوکن هر برندن بر درهم آق شراب اوتوز
ایکی درهم شراب روحی سکز درهم بونلری ثلثی اکسلنجه قینادوب وسوزوب
بو صودن پنبه ایله یاخود طاوق یلکنی باتروب یاره نک اوزرینه سوره لر
بعده کچی سودیله مضمضه ایده لر و یونان حکماسندن اطیوس حکیم درکه اغزده
اولان یاره لرک جمیعنه رازیانه کوکنک کولنی یالکز یاخود عسل ایله ضماد اولنسه
باذن الله تعالی دفع ایدر مجربدر محرق زاج سورمک دخی غایت نافعدر و علیله
واجبدرکه آجیلردن وطوزلولردن وپینیر وبصدرمه وبالق وصوغان
وصرمسق وپراصه یمکدن احتراز ایلیه و یدوکی قورد قلو آش وسماق اشی
وانبرباریس اشی اوله و میوه لردن ایوا والما وامرود وهلیلج و قزلجق یمیه
دخی شفتالودن قزلجق خوشافی وایوا خوشافی استعمال ایلیه **البخر** یعنی اغز
بد قوقمق بونک سببی اغزده عفونتلی یاره اولمقدن اولور یاخود نواحی دماغدن
اغزه عفونتلی خلط منصب اولمقدن اولور و یاخود معده ده و ماساریقاده
ورحمده وطلاقده اولان متعفن خلطک بخارندن اولور و کاه ایچه راغر حالارده
و قرنک علتنده وسکربوط دیدکلری علتده وذوسنطاریاده و کوکسده
و آق جکرده اولان یاره لرده عارض اولور علامتی یاره لردن اولدیغی ظاهردر

و معده دن اولانی آجلقده مشتد اولوب طوق اولدقده خفیف اولمقدر
العلاج یاره دن اولنه یاره یه علاج ایله علاج اولنور و معده دن اولنه معده یی
عفونتلی خلطدن پاک ایتمکه محتاج اولنور و معده یی پاک ایتمده ایبین طبیخیله
حب افاویا استعمالی غایت نافعدر و اغزده اولان بد رایحه یی ازاله ایدن
دوالر قرنفل وجوزبوا واذخر قاونی قبوغی وزرنباد وعود ودارچین
وطوبلق وایرسا ودفنه یپراغی وببربه وانیسون ورازیانه وکشنیج واکادیا
ومرصافی ومسک وعنبر بونلردر بو دوالردن رایی طبیبه کوره جوارشلر
وحبلر وقرصلر عمل اولنه و بو حب بو علته نافعدر اغز قوقوسنی کوزل ایدر
صفتی بودر قرنفل وجوزبوا هر برندن بر درهم کل قورسی ایکی درهم ایرسا یارم
درهم قاقله وعود ودارچین هر برندن ثلث درهم قرص غالیه سدس
درهم بونلری سحق ایدوب کلاب ایله حل اولمش کثیرا لعابیله حب ایدوب بر بر
دانه سنی اغزده چکنیه لر **امراض الحلق** یعنی بوغز مرضلری معلوم اوله که
بوغزک فضاسنده ایکی مجرا واردرکه بری هوا کیروب نفس الدیغی مجرادر بوکا
حنجره وقصبه ریه درلر بونک محلی رقبه نک اوکنده وضع اولنمشدر حتی ظاهردر
وبری دخی طعام تناول اولندقده معده یه واصل اولدیغی مجرادر بوکا مری درلر
قصبه ریه نک ارددنده وضع اولنوب براوجی فم معده یه متصلدر و بوغزده
لهاة تعبیر اولنور بر پارچه ات واردرکه ترکجه کوچک دل درلر بونک محلی
بوغازک سقفنه اصلنمشدر کویا حنجره یه یعنی حلقومه بر پرده کبیدر فائده سی درکه
نفس الدقجه هوا تدریجی کیروب هوانک صوقلوغی بردن آق جکره
ایلتمسون ایچوندر و آلات نفسه توتون و توز کیروب ضرر ویرمه سنی منع
ایتمکیچوندر و اول محلده لوزتان تعبیر اولنور بادم کبی جبه ایکی ات پارچه سی
دخی واردرکه اورت طرفندن دلک دبنده بتمشلردر کویا بونلر کوچک
قولق کبیدر انکیچون بونلره بنات الاذن درلر یعنی لهاة کوچک دل
دیدکلری کبی بونلره کوچک قولق تعبیر اولنور **سقوط اللهاة** یعنی کوچک
دل دوشمه سی بونک سببی بلغمی رقیق رطوبتک اول موضعه منصب اولمسیدر
واکثریا نوازلدن اولور حما ایله اولور و حماسز دخی اولور **العلاج** اکر قان
غلبه لکی وار ایسه قان الهلر یاخود حجامت ایده لر و دماغی پاک ایدوب
نزله بابنده ذکر اولنان دوالر ایله نوازلی منع ایده لر بعده قابض ورادع
شیلر ایله غرغره ایده لر مثلا سکرلی یپراغی ومرسین یپراغی وکل وصعتر

ورزوفا وسركه بونلری قینادوب غرغره ایده لر. یاخود سكرلی بیراغی طبیخنی جوز ربیله
ویا توت شرابیله غرغره ایده لر. ویاخود ملیلیج طبیخیله غرغره ایده لر. وبو غرغره یی
اتمك دخی نافعدر. صفتی بودر. دلیش اوتی ورزوفا هربریندن برابر قینادوب التی درهم
سكز درهم كل بالی وسكز درهم توت شرابی وثلث درهم شب قیوب غرغره ایده لر.
نوع دیگر. سماق اوچ درهم جلنار وكل وقرمزی بهمن هربریندن بربچق درهم سكرلی بیراغی
برقبضه بونلری قینادوب وسوزوب مرسین شرابی وتوت شرابی هربریندن
سكز درهم قیوب غرغره ایده لر. وجالینوسك بو ذروری دخی غایت نافع ومجربدر.
صفتی بودر. خام مازو ونوشادر وشب هربریندن برابر سحق ایدوب ماصورا ایله
بوغازه اوفلیه لر. یاخود بر كوجك قاشغه قیوب كوجك دله بصه لر. سناروس طبیب
ذكر ایلمش شب وطین ارمنی هربریندن برابر سحق اولنوب كوجك دله بصمق لزم
مجربدر غایت نافعدر. وبولس طبیب دخی بو دوایی مدح ایتمشدر. صفتی بودر.
فلفل وعرصافی هربریندن بر درهم شب ومازو هربریندن ایكی درهم بونلر دخی سحق
اولنوب ذكر اولنانلر كبی استعمال اولنه. وبو دوا دخی مشهوردر كوجك دیلك
دوشمه سنه غایت نافعدر. صفتی بودر. نوشادر وبسباسه ودامیله جكردكی هربریندن
برابر سحق ایدوب بونی دخی مذكور كبی استعمال ایده لر. ونیمش مازونی سركیله
باشه یاقو اتمك یاخود بر مقدار دوكلمش كونلك وزنجبیل بونلری بر مرطبه ایله قیدرز
باشه یاقو اتمك نافعدر. وبر مقدار بغدای اونی وكونلك ومازو بونلری عسل ایله
باشه یاقو اتمك دخی نافعدر. وتجربه اولنمشدركه سحق اولنمش كهربایی شرابیله
بوغزوب باشه یاقو اتمك غایت نافعدر. وكهربا ایله قرنفل یاخود مصطكی ایله عود
توتسی ویرمك كوجك دلی موضعنه رد ایدر. واگر كوجك دله منصب اولان
رطوبت طوزلو اولوب یاره اولمدن قورقولورسه كل بالی وجوز ربی سوره ایله خفیف
غرغره ایده لر. وسكرلی بیراغی صوییله بر مقدار حولان ازوب وكل بالی قیوب غرغره
ایده لر. اورام اللهاة وقروحها یعنی كوجك دل شیشوب ویاره اولمق یونك
سببی دم رقیقدر یاخود دم بلغمیدركه كوجك دله منصب اولمشدر. اطبادن
بعضیلر صفرادن وبلغمدن وسودادن دخی اولور دیدیلر. واول شیشه كركی كبی
علاج اولنمیوب دشلدكده یاره اولمسنه سبب اولور. وبونك علاجی سائر
اورامك علاجی كبیدر. اگر بدن ممتلی ایسه قیفالدن قان آله لر. بعده دل التنده اولان
طمردن قان اله لر. اگر قان المغه مانع وار ایسه اكسه دن یاخود ایكی كوركك اوزرینه
حجامت ایده لر. بعده حقنه لینه ایله احتقان ایده لر. والكرنی دایقلرنی اوغذلر.

ومحكم بغلیه لر. بعده قبضی خفیف اولان دوالر ایله غرغره ایده لر. مثلا توت ربی وجوز ربی
واكشی نار ربی كبی یوربلری بوكرتن قلری وسماق طبیخی ایله یاخود سكرلی بیراغی طبیخیله غرغره
ایده لر. وبو غرغره یی اتمك دخی غایت نافعدر. صفتی بودر. كل وسماق وجلنار هربریندن
بر مقدار بونلری كفایت مقداری صو ایله قینادوب تخمینا التی درهم مطبوخنه
التی درهم توت شرابی ودرت درهم اكشی نار ربی قیوب غرغره ایده لر. آخر.
سكرلی بیراغی وسمزاوتی هربریندن برقبضه كل ومرسین بیراغی هربریندن یارم
قبضه نار قبوغی یارم درهم بونلری اوچیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قینادوب
وسوزوب سكز درهم اكشی نار عصاره سی ودرت درهم سركه وبكرمی درهم
جوز ربی قیوب غرغره ایده لر. وبو غرغره لره بارود مدركه ثلج حكما دیدكلری معروفدر.
اندن بر مقدار قیوب اویله غرغره ایتسه لر دخی نافعدر. وقوتین شرابی وزلحق
عصاره سی وملیلیج عصاره سی واقاقیا وتكه صقالی بونلردن قنغیسی اولورسه
عسل ایله غرغره اتمك نافعدر. ومرسین بیراغنی جفت بلوط ایله قینادوب غرغره
اتمك دخی نافعدر. وبو ذروری دخی اتمك نافعدر. نار قبوغی ومازو وقوری سكرلی
بیراغی وتكه صقالی هربریندن برابر سحق اولنوب ماصورا ایله بوغازه اوفلیه لر.
سناروس طبیبك تجربه ایتدوكی غرغره بودر. سكرلی بیراغی ورزوفا هربریندن
قبضه لطیفه میان كوكی ایكی درهم اكشی نار قبوغی وسرو قوزه لغی وجلنار هربریندن
بر درهم شب یارم درهم بونلری اوچیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب
هردر درهم كل بالی ومرسین شرابی قیوب غرغره ایده لر. وشیشك انتهاسی وقتنده
غرغره یه محلل دوالر اضافه ایده لر. مثلا بابادیه واكلیل ملك وطورق اوتی وبوی تخمی
وخطمی دابه كوجی وارسا ورزوفا وانجیر وعرصافی وكونلك بونلردن غرغره ایده لر. وبو غرغره
دخی نافعدر. خطمی كوكی اوچ درهم بنفشه وقبوقسز اربه هربریندن قبضه لطیفه خطمی تخمی
وایواجكردكی هربریندن بر درهم بونلری یوز درهم مقداری صو ایله ثلثی قالنجه قینادوب
وسوزوب سكز درهم توت شرابی ضم ایدوب ایلیجق غرغره ایده لر. واگر ماده نك
صووغه میلی اولورسه بو غرغره یه بر مقدار بورق اضافه ایده لر. وبو لعوقی دخی یاپوب
استعمال ایده لر. صفتی بودر. ایرسا ایكی درهم میان بالی بربچق درهم بوره یارم
درهم كل بالی سكز درهم نبات شكری اون التی درهم بونلری رسم اوزره لعوق
ایده لر. وجالینوس بر مقدار سحق اولمش بوره وعرصافی یی عسل ایله قریشدروب
كوجك دله سوركی غایت مدح ایدر. واگر شیشه اغری اولورسه وجعی تسكین
ایچون غرغره یه خشخاش قبوغی وتخمی قویه لر. واگر قتی اولورسه كتان تخمی وبوی تخمی

وارسا وانجیر وعناب وکبک کبی یوشادیجی شیلرله غرغره ایده‌لر و شیش
دشلدکدنصکره بال صویله و قیتون اوتی طبیخیله ولحنه عصاره‌سیله غسل ایدوب
اوزرینه قورودیجی دوالر اکه‌لر و اکر یاره متعفن اولورسه زاج کبی و شب صولی
کبی یاقیجی دواره محتاج اولور **اورام اللوزتین وقروحها** لوزتینده شیش اولمنک
سببی کوجک دالک شیشنک سببی کبیدر و یاره اولمنک دخی سببی اول شیشک
دشلمسیدر و کاهیجه شیش بوغیلکن دخی حدتلی خلطک انصبابندن یاره حادث
اولور بونک علاجی مقدم ذکر اولندوغی کبی قان المقدر و مسهل ویرمکدر و ورم
لهاته وضع اولنان دوالردن بوکا دخی وضع ایده‌لر و خارجدن بوغازی بادم
یاغیله و یا سوسن یاغیله و یاخود بابادیه یاغیله یاغلیه‌لر و بابادیه و خطمی واکلیل الملک
بونلردن قیناذوب بوغازه یاقو ایده‌لر و تازه تره یاغی اتمک ایچیله بوغازه
اورمق نافعدر و اکر شیش قتی ایسه داخلیون مرهمی قویه‌لر و بو ضمادی قومق دخی
نافعدر صفتی بودر ایکی کوکجی واریه اونی هر برندن اون ایکی درهم زعفران سدس
درهم بونلری کفایت مقداری تازه تره یاغیله یاقو ایده‌لر اما شیش داغلیوب یاره
اولورسه توت شرابیله غرغره ایدوب بو دوائی ایده‌لر صفتی بودر کل ربی و سماق
وجلنار عصاره‌سی و عسل هر برندن برابر ایدوب یاره‌یه سوره‌لر و بر مقدار زراوندی
برابری ارسا ایله سحق ایدوب بال ایله سورمک دخی نافعدر و بو علتده خرء الکلب
و رماد خطاطیف و یانمش قنطریون بونلری بال ایله سورمک بالخاصه نافعدر و لایق
اولان تسکین دوا ایله حدتی تسکین ایدوب اصلاح ایدیجی مثلا کثیرا و نشا و زعفران
کبی دوالر اضافه اولنور حسنا توس طبیب درکه بو ذرور زنم مجربدر بو علتده غایت
نافعدر صفتی بودر زرورد درت درهم فستق بر درهم جلنار و قرصافی هر برندن
ثلث درهم زعفران سدس درهم بونلری سحق ایدوب یاره‌یه اکه‌لر یاخود عسل ایله
سوره‌لر و بو دوائی بر قاچ دفعه ایتدکدنصکره بورق کبیه تکمتان درهم نشا و ثلث درهم
شب اضافه اولنه **العلق والشوک والعظم** بوغازه سلوک یا بشمق
و یا دکن و یاخود کمک طورمق بونلرک علامتلری ظاهردر اما بوغازه سلوک
یا بشمسه لایق اولان سکین و آجی غرغره ایتمکدر مثلا خردلی سرکیله قیناذوب
غرغره ایلیه‌لر یاخود جورک اوتی و یاخود بلبنی قیناذوب غرغره ایلیه‌لر و سکوت عصاره‌سیله
غرغره اتمک بالخاصه نافعدر و صبر و غاریقون و ایارج فیقرا و خراسانی ترباقدن معتبر
بونلردن تنقیه اولورسه غرغره اتمک نافعدر و بو قرص دخی سلوکه و سائر صوعلقلره
نافعدر صفتی بودر ترمس درتبه و غاریقون و جورک اوتی هر برندن برابر سحق اولنوب

یلین عصاره‌سیله قصد دوزه‌لر و بو قصدن جورک اوتی طبیخیله استعمال ایده‌لر
اکر سلوک دوشدکدنصکره قانی دینمزسه سماق و نار قبوغی طبیخیله غرغره ایده‌لر
و بر مقدار جلنار و کونلک و قرداش قانی بونلری سحق ایدوب علیله توتدوره‌لر
اما بوغازه دکن و کمک دوردقده مناسب اولان بودرکه علیله یاغلی آت صولی
ایچوره‌لر و یا بادم یاغی و تره یاغی بونلری ارپه صویله ایچوره‌لر اکر بونلرله مقصود
حاصل اولمزسه اوکسوسکی تحریک ایدر شیء ایچوره‌لر مثلا سکنجبین کبی اکر بونکله
دخی چقمزسه انضاج ایدیجی شیلره محتاج اولنور مثلا انجیر کبی و خطمی و بوی تخمی
وکتان تخمی و تره یاغی و طاوق یاغی و سوسن یاغی کبی دوالر ایده‌لر **الخناق**
بو بر شیشدر که بوغازده اولان عضلاتکه بالق اتیدر انده اولور اولدوغی
صورتده یا نفس ضیق اولور و یا بوطقمق کوچ اولور و یاخود هم نفس المق
وهم بوطقمق کوچ اولور و بو خناق درت نوعدر اولکسی ورم بوغازک
داخلده اولان عضلاتنده اولور یونانجه سنانخی تسمیه اولنور ایکنجیسی بوغازک
خارجده اولان عضلاتنده اولور یونانجه بارا سنانخی تسمیه اولنور اوچنجیسی
عضلاتک خارجنده و داخلنده اولور یونانجه کیناهی درلر معناسی
خناق کلبی دیمکدر دردنجیسی نفس و غدا مجرالرینک برنده اولور یونانجه
بارا کیناهی درلر و بو خناقک بعضی حقیقی اولورکه ذکر اولنان‌در و بعضی غیر
حقیقی اولور و بو غیر حقیقی اولان لهاة و لوزتینک شیشلرینه عارض اولاندر
و بو خناقدن شدید اولانی ایراغردر و خفیف اولانی سلیمدر قورتلور بونک سببی
یا بلغم قاندن اولور و یا صفرا ایله قارشق قاندن اولور یا جمیع بدندن اولور
و یا دماغدن نازله طریقیله اولور و ماده‌نک اول موضعه منصب اولمسی یا دفع
طریقیله اولور بو بیله اولان ظاهردر و یا جذب طریقیله اولور نتکم بوغازده
روجع یاخود سوء مزاج حار بولنور اول سببله ماده اول موضعه جذب اولنور
و اکثریا خناق بکیتره و معصوملره عارض اولور مسن آدملرده و نسوانده
وحادملرده از واقع اولور زیرا خراجلری بارد و دملرینک حرارتی دخی آز
اولدوغندندر و کاهیجه بونک سببی خارجدن اولوب اکثر خلقده واقع
اولور نتکم و با زماننده اولدوغی کبی و کاهیجه بحران طریقیله حمیات عقبنده
اولور بو بیله اولنی ایراغ اولور **العلامات** خناق حقیقینک وقتی ضیق اولدوغندن
علامتی کوجدر لکن اطبا دیدیلرکه هر بارکه نفس وار ایکن شدید حراره بدندن
نفس دار اوله خصوصا که ناس بینینده وقوعی دخی کثیر اوله بو تقدیرجه خناق

حقیق اولدوغی معلوم اولور. وشول خناق که نفس مجراسنده اوله علامتی نفس
زیاده ضیق اولوب لکن یوطقمغه قادر اولور. وشول خناق که مجرای اکلده اوله
علامتی یوطقمق ممکن اولمیوب ونفس دخی بر مقدار ضیق اولمقدر. وشول خناق که
هم مجرای نفسده وهم مجرای اکلده اوله. یوطقمق ونفس المق ممکن اولمز. بو بیله اولنی
راجز اولانلرکه خناق کلبی درلر. واکر خناق صرف قاندن اولورسه علامتی دلی
دیوزی وکوزی قزل اولوب طمرلری قبرمقدر. واکر صفراوی قاندن اولورسه علامتی
حرارتی زیاده اولوب دلی صاری اولمقدر. وصنجوسی اولوب اغزی آجی اولمقدر.
واکر بلغمی قاندن اولورسه علامتی حرارتی وحماسی شدید اولمیوب. دلی بیاضه مائل اولمقدرن
ووجعی وصوسزلغی از اولمقدر. العلاج اولا قان المقدر. زیرا بو علتده الزم اولان
توقف اولنمیوب همان قان المقدر. شنارتوس طبیب درکه. اکر طلولق
بولنورسه اولا قیفالدن ویا مشترکدن فصد ایده لر. واکر طمرلر زیاده طلو اولورسه
انکیسندن دخی فصد ایده لر. واکر اغری بر طرفده ایسه خلافندن آلهلر. بعده
اغری طرفندن الهلر. واکر اغری ایکی جانبده دخی اولورسه ابتدا صاغ جانبندن
آلهلر. زیرا قانک معدنی ومنبعی اولان جکر صاغ طرفده اولمغله ابتدا صاغدن
المق مناسبدر. واکر باسور قاننک وحیض قاننک احتباسندن اولورسه
اطبادن بعضیلر صافندن فصد اولنمغه ذاهب اولدیلر. بونده نظر واردر.
وبعضیلر قولده اولان طمردن فصد اولنسون دیدیلر. لکن حق اولان بودرکه اکر مرض
خفیف اولوب علیلک هلاکی خوفی اولمزسه سوز اولکی لردر. واکر مرض شدید
اولوب هلاک خوفی اولورسه سوز فرقه ثانیه نکدر. وایکی فصدک هر بری اکونه
وقت واردر. یعنی ایکی فصدک بیننده تأخیر لازمدر. وضرورت وقتنده قولدن
قان آلنور. اکرچه حیض قانی ویا باسور قانی سیلان ایدرسه بیله. زیرا قولدن
قان المق نفس مرضنه قریب اولان موضعدن ماده یی ازالتمقدر. بو خصوصده
اطبانک حیض قانی اقرکن قان المدن احتراز لازمدر خصوصا قولدن اوله
دیدکلرینه التفات اولنمز. وجالینوس درکه بو مرضده وسولوخوس دیدکلری
حماده فصیل بایلنجه قانی آقتمق کرکدر. وحکمای یونان دخی جالینوسک بو قولنه
تبعیت ایتمشلردر. اما اسلام حکیملری وفرنک طبیبلری خناقده بو بیله فصد
اولنمغی معقول کورمدیلر. زیرا خناقده نفسک ضیق اولمسی بو مرتبه فصده
مانعدر. زیرا قچن که فصد سببیله اولان بایغنلق ایله ضیق نفس جمع اولسه
علیلک هلاکنه سبب اولور دیدیلر. پس بوندن اولوری هر فصدک بیننده

بش ساعت مرور ایتمک لازمدر دیدیلر. خصوصا علیلک هلاکی خوفی اولمزسه قانی
المنک ارهسنده تأخیر ایدوب قانی بتدریجله اقیتمق اولی در. حتی شیخ ابن سینا
درکه. اکر تأخیر ممکن ایسه ماده نضج بولنجه تأخیر ایلیه لر. فقیر درم که. اکر ماده بالکز
قاندن یاخود صفرا ایله قاندن اولورسه نضجه تأخیر ایلمنک معناسی یوقدر. اما
اکر قان غلیظ اولسه. وغلیظ خلطلر ایله قریشمش اولسه. بلغم وسودا کبی وتحلیل
اولنزسه هلاک خوفی دخی یوغیسه اول وقت ماده نضج بولنجه تأخیر اولنمغه بأس یوقدر.
لکن شیخک دخی تأخیر ممکن ایسه. دیمیدن مرادی بودر. زیرا ماده نضج بولدوغی
تقدیرجه بدنی پاک ایتمده ایلغدر. ولایق اولان فصد اولنورکن طمری بیک کوچک
دلمیه لر. زیرا دمک رقیقی چیقوب غلیظی بدنده باقی قالور. وکیده بیوک
دلمیه لر. زیرا قوتی ضعیف قالوب غشی یعنی بایلمق کتورر. واکر قان المغه
مانع اولورسه بالدرلردن ویا بوکرکلره محاذی ارقهدن ویاخود بازولرک
ایچ یانندن حجامت ایده لر. ومرضک انحطاطی وقتنده مرضه قریب اولان
عضودن استفراغ ایده لر. مثلا دیل التنده کی طمردن قان المق کبی وچکه التندن
حجامت ایتمک کبی. وبو علتده مسهل ویرمده اطبا اختلاف ایلدیلر. بعضیلری مسهلک
ذاهب اولدوغی بودرکه. اکر قانده خلط ردی وارسه بو مرضک ابتداسنده مسهل
ویرمک جائزدر دیدیلر. جالینوس حیلة البرء اسمیله مسمی اولان کتابنک اون
دردنجی مقالهسنک سکزنجی بابنده درکه. بر خناق اولمش آدمدن صباحله
قان الدم بعده کوردمکه دیلنده شیش وار دیلی اغزندن طشره چیقمش بلدمکه
قانده قاریشق اخلاط وار. اخشام وقتنده مسهل ویردم مرضی خفت
بولوب حالی خوش اولدی. وحکیم اسکندر یونانی درکه بر خناق اولمش خستهیه
واردم. قولندن قان الدردم بعده دیلی التندن قان الدردم مرضی خفت
بولمدی. وحالی اولکی حالندن تفاوت ایتمدی همان توقف ایتمیوب محمودهدن
بر شربتلک اریه صوییله ویردم بر قاج مجلس اجابت ایتمش ایرتسی صباح کوردم
مرضی خفت بولمش وشیشی اینمش بوندن صکره بر دخی قان الدردم اول
مرضدن خلاص اولدی. حکیم مزبور درکه بو علاجی چوق کمسهلره تجربه ایلدم
جملهسی خلاص اولدیلر. پس بو ایش صواب اولدی بن دخی کندومه بو علاجی
قانون ومعتقد قلدم. واطبای متأخریندن اسلام طبیبلرینک بیوکلری
وفرنک حکیملرینک اکثری ذاهب اولدیلرکه. بو علتک ابتداسنده مسهل
ویرمک جائز کورمدیلر. بلکه ماده نضج بولدقدن صکره ویرهلر. ساتر اوراده ویردیکی کبی

مثلا ذات الجنب وذات الرئه کبی. نتکم اسنادا بقراط فصولنده بو یلجه افاده ایتمشدر.
سنا ریونس طبیب وبو فقیر درکه اکر مرض پک شدید اولوب وماده حرکتده
اولوب قلب کبی وقلبک اطرافی کبی عضو رئیسه انصبابی خوفی اولورسه مسهل
ویرلور ماده نک نضجنه منتظر اولنمز. اکرچه مخاطره دن خالی اولمزسه دخی مریضی هلاکه
تسلیمدن اولی در. اما مرض شدید اولمدوغی صورتده نضجه منتظر اولمق قانونی قاعده در.
نتکم امام ابقراطک فصولده ذکر ایلدوکندن فهم اولنان بودر. فقیر درکه علیله ملین
احتقان کبی وخیارشنبه بالی کبی. وبنفشه مکری کبی. واریک صویله قدرت حلواسی
وشیرخشت کبی خفیف مسهل ویرمده باس یوقدر. بلکه منع اولنان قوی مسهللر درکه
بقراطک وجالینوسک وانلرک. وقتنده اولان اطبانک اکثر استعمال ایتدکلری
محموده وخربق وحنظل کبی قوی مسهللر در. بونلر ادویه حاره دن اولمغله اولی اولنه
ممکن اولدوغی مرتبه بو مثللی دوالری ترک ایتمکدر. خصوصا صاحب مرضک ابتداسنده اوله.
واطبانک مسهل ویرمده عادتلری صباحله ویره کلمشلردر. لکن بو مرضده طبیب
توقف ایتمیوب نه وقتده ممکن اولورسه مسهلی ویرمک کرکدر. اکرچه کیجه دخی
اولورسه ویره لر. وبو مرض ایچون مناسب اولان مسهللر خیارشنبه درو ترنجبین
وکل مکری وبنفشه مکری وراوند وبستان معجونی ودیاقتلیقون کبی خفیف
مسهللردر. واوتوز درهم کل مکرینی اون التی درهم هندبا صویله ازوب ویره لر.
یاخود اون التی درهم قدرت حلواسنی طاوق صویله ویا اریک صویله ویره لر.
ویاخود بریجق درهم راوندی فواکه صویله ویره لر. بونلردن قنغیسی اولورسه ویرمک
مناسبدر. وغایت نافعدر. واوچ درهم زرقطونا معجوننی فواکه طبیخیله
ویرمک دخی نافعدر. واکر بلغم غالب اولورسه سکز درهم خیارشنبه بالی وبر مثقال
غاریقون وبر مقدار دارچین قریشدروب ویره لر. واکر ماده نک سودایه میلی
اولورسه قدرت حلواسیله سنامکی ویره لر. زیرا سنامکی نک فعلی سرعت
وبطوءده ترنجبینک فعلنه موافقدر. واکر مریضک بوغازندن بر شیء کچمیوب
بوقارودن دوا ویرمک ممکن اولمزسه حقنه متوسطه ایله احتقان ایده لر. حقنه
متوسطه نک صفتی بودر. ابه کومجی یپراغی ویا پشقان وقنطوریون صغیر وبرفسلکنی
هر برندن بر قبضه بونلری ایکیوز درهم صو ایله نضفی قالنجه قینادوب وسوزوب
ابن ماسویه نک مسهل کل معجوننندن درت درهم ودیاقتلیقون درت درهم
کل یاغی سکز درهم بنفشه یاغی اون التی درهم طوز بر دانک بونلری عادت اوزره
احتقان ایده لر. حقنه اخری. ینه اوکی کبی اوتلری قینادوب سکسان درهم مطبوخه
سکز درهم سبستان معجونی واوچ درهم دیاقیلکون واون ایکی درهم بنفشه یاغی
وبر مقدار طوز قیوب احتقان ایده لر. وبو علتک ابتداسنده استعمال اولنمق
مخصوص زادع غرغره لر ولعوقلر واردر. حکما یونانیدن متقدمین اولنلر دخی
چوق دوالر ذکر ایتمشلردر. لکن بعضیسنک طعمی کریه وبعضیسی خشونت ویروب
وجعی زیاده ایدر. وبعضیسنده دخی سمیت اولوب غرغره ایدرکن برمقداری
معده یه واصل اولمغله بدنه ضرر ویردوکندن جالینوس چوغنی ترک ایدوب
تجربه ایتدکدنصکره درت دوایی اختیار ایتمشدر. اولکیسی بو غرغره درکه صفتی بودر.
سماق اوچ جزء تازه اوزم شیره سی اون جزء بونلری قینادوب وسوزوب وقت
حاجتده غرغره ایده لر. ایکنجیسی قره توت عصاره سی بیک ایکیوز درهم عسل ایکیوز
درهم. بونلره بوز لمیجق مرتبه قوام ویروب بعده مرصافی ایکی درهم قورق ربی
وزعفران هر برندن بر درهم شب اوچ بچق درهم بونلری ضم ایدوب حفظ ایده لر.
اوچنجیسی بوکرتلن عصاره سندن قره توت عصاره سیله عمل اولنان ترکیب
خزنور کبی عمل اولنه. دردنجیسی تازه جوزک یشل قبوغنک عصاره سی الییوز
درهم عسل یوز درهم قوام ویروب حفظ ایده لر. بو ذکر اولنان درت دوا
بو علتده درت رکن کبیدر. اما اطبای متاخرین تجربه ایله بعضی دوالر دخی
زیاده ایتمشلردرکه. اول دوالری بو مختصرده ذکر ایلمک لایق اولور. اول
دوالردن قابض اولنلر. کل وحسین وشوک جمال ومازو وجولان وقورق
ربی وجلنار در. اما محلل اولنلر انجیر وکبک وزوفا طبیخی کبیدر. واستعمال
اولنان دوالردن قزلجق ربی واغاج قاودنی اکشیسی وسکرلی یپراغی طبیخی
وعصا الراعی وقیون اوتی وخطمی وبوکرتلن یپراغی واقاقیا وثمکه صقالی
بونلردر. وبو دوالردن علته مناسب اولان تشیلر اختیار اولنور. وبو غرغره
دخی مرضک ابتداسنده غایت نافعدر. صفتی بودر. خطمی درت درهم بانش
شب ایکی درهم بوکرتلن یپراغی بر قبضه بونلری قینادوب وسوزوب سکسان
درهم مطبوخه سکز درهم حسین شرابی واون ایکی درهم کل بالی قیوب غرغره ایده لر.
وبو غرغره دخی خناق ایچون نافعدر. صفتی بودر. سکرلی یپراغی یارم قبضه کل
وخطمی یپراغی هر برندن اوچ برمق مقداری جلنار وایواجکردکی هر برندن بر درهم
بونلری یوز الی درهم ارپه صویله ثلثی کسلنجه قینادوب وسوزوب سکز
درهم جوز ربی وسکز درهم توت شرابی قیوب غرغره ایده لر. وبو غرغره دخی مجربدر.
صفتی بودر. قیون اوتی وسکرلی یپراغی هر برندن بر قبضه کل دنار قبوغی

وقوزی قولغی تخمی وسمزاوتی تخمی هبرزندن ایکی درهم بونلری قینادوب وسوزب یوز
درهم مطبوخه توت شرابی وجوز ربی ونار عصاره سی هبرزندن اون ایکشر درهم
بونلری قیوب الیحق غرغره ایده لر واکر بوغازده اغری اولورسه بعضی غرغره لره
میان کوکی وعناب وقزل اوزم ضم ایده لر واطبای متأخرین بعضی مناسب
اولان غرغره لره ثلج حکما قومغنی غایت مدح ایدرلر وقیه قوروغی صوینی بوکونه
علل اولدقده عظیم فائده سی واردر صفتی بودر قیه قوروغی عصاره سی یوز درهم
سحق اولنمش نوشادر درت درهم بونلری انبیق ایله تقطیر ایدوب حاجت
وقتنده غرغره ایده لر واکر تزیه تقطیری ممکن اولمزسه بر درهم نوشادری خربوز
عصاره سنده حل ایدوب غرغره ایده لر وبرقاج عدد طتلو صو سنکجبنی برمقدار
قیه قوروغی ایله دوکوب عصاره سنی غرغره ایتسه لر بو دخی غایت نافعدر
واکر بوغازده حرارت ویبوست اولورسه هندبا صوییله ازلمش خیارشنبه
بالیله غرغره ایده لر یاخود انبرباریس کوکنی قینادوب غرغره ایده لر ویاخود
اربه صوینی سرکیله قیشدروب غرغره ایده لر نافعدر معلوم اوله که اطبا
بو علته دوا قومده اختلاف ایلدیلر بعضیلر دیدیلر که اورامک ابتداسنده
رادع قومق قانون وقاعده اولدوغی بیان اولندوغی محلده استثنا اولنوب
مکرکه ورم عضو رئیسک دفعیچون اوله اول وقت رادع قومق مناسب
دکلدر دیمشلر بکیندن ناشی زدخی بو مرضک ابتداسنده رادع قومغی ورمک
دماغه رجوعی خوفندن اولوتری جائز کورمزلر بلکه مناسب اولان تانه سود
وعناب ومیان کوکی وابه کومجی وبنفشه طبیخی وبونلرین امثالی معتدل اولان
محللات وملینات ایله غرغره اولنمقدر دیدیلر وبعضیلر دخی مطلق اورامک
ابتداسنده رادع قومق اصل قاعده در اکر رادع قومیوب مرخی ومحلل دوا
قوسق ماده نک انصبابنه وسیله وشیش زیاده اولوب نفس المغی منع ایتمسیله
هلاک علیله سبب اولور دیدیلر وبو ایکی فرقه اکر جالینوسک کلامنی تأمل قیلوب علته
دوادن نه امر ایتدوکنی تعقل ایلسه لر فرقتین خربورتینک شبهه لری زائل ودعوالری
باطل اولوردی زیرا فاضل جالینوسک خناق ایچون اختیار ایلدوکی دوالر
حرارت وبرودتده اعتداله قریب اولوب ردعی وتحلیلی معتدل اولاندر
وخوخنک تزیدی وقتنده مقدم ذکر اولنان رادعات ایله محلل دوالر استعمال
اولنور مثلا بتونیقه وحاشا وصعتر ومیان کوکی وبابادیه واکلیل ملک
ودبوی تخمی کبی وبو غرغره تزید وقتنده غایت نافعدر صفتی بودر میان کوکی وقزل

اوزم هبرزندن سکز درهم خرما وانجیر هبرزندن درت عدد خطمی تخمی ودبوی تخمی هبرزندن
ایکی درهم اربه وبنفشه وبابادیه هبرزندن اوچر بوق بونلری صو ایله قینادوب سوزوب
اون التی درهم کل بالی وایکی درهم قولنج کولی وبر دانک زعفران قیوب غرغره ایدرلر
وبو غرغره دخی نافعدر صفتی بودر زوفا وفوتنج وبتونیقه هبرزندن یارم قبضه اوزم
سکز درهم میان کوکی اوچ درهم بونلری قینادوب یوز درهم مطبوخه سکز درهم
سکنجبین والتی درهم توت شرابی قیوب غرغره ایده لر واکر بوغازده وجع اولورسه
بو غرغره یی ایده لر وجعی تسکین ایدر نافعدر صفتی بودر کبک وکتان تخمی بونلری
قینادوب بو مطبوخه برمقدار خیارشنبه بالی ودبر مقدار بادم ویرفور باردده منحلی
قیوب غرغره ایده لر وبرمقدار اتمک ایچنی سودله قینادوب غرغره ایتمک وقولنج
کولنی بال صوییله غرغره ایتمک نافعدر وخارجدن وضع اولنجق دوالر سوسن یاغی
وطورق اوتی یاغی وبابادیه یاغی صو اشتنبدر وقرغه دولکی کوکنی بالله قومق نافعدر وبو مرهم دخی
نافعدر صفتی بودر صمغ عربی وکثیرا وایوا چکردکی هبرزندن ایکی درهم بونلر کلابله
اصلنمش اوله طاوق یاغی وتره یاغی هبرزندن بر درهم قولنج رتسی یارم درهم
ایرسا یاغی وبابادیه یاغی کفایت مقداری اوله بونلری مرهم ایدوب طشره دن
بوغازه سوره لر وبو مرهم دخی مجربدر صفتی بودر قولنج کولی وخرء الکلب ابیض وخرء
حمام هبرزندن سکز درهم طاوق یاغی درت درهم ایرسا وبابونج هبرزندن یارم
درهم سوسن یاغی اون ایکی درهم کفایت مقداری بال موسیله مرهم ایدوب خارجدن
طلا اولنه وبو ضمادی ایتمک دخی مجربدر صفتی بودر اربه اونی واوزم بالی هبرزندن
اون التی درهم خطمی کوکی قروسی سکز درهم بونلری دوکوب کفایت مقداری
طتلو بادم یاغیله قشدروب یاقو ایلیه لر ضماد آخر اربه اونی سکز درهم کتان
تخمی لعابی وخطمی تخمی لعابی هبرزندن درت درهم بابادیه یارم درهم بونلری بادم
یاغیله جمع ایدوب طشره دن یاقو ایلیه لر وقولنج یواسی یاقیسی دخی خناق ایچون
غایت نافع ومجربدر صفتی بودر قولنج یواسی سکز درهم بقله اونی اون التی
درهم بابادیه یاغی وسوسن یاغی کفایت مقداری اوله بونلری یاقو ایده لر ودیاقلون
مرهمی واکلیل ملک یاقیسی دخی غایت نافعدر وخیارشنبه بالینی بابادیه
یاغیله قومق نافعدر وشیش داغلیوب یموشاتمغه محتاج اولورسه تازه صیغلش
صیجق سودله یاخود انجیر طبیخیله ویاخود خطمی وعناب وخرما واوزم طبیخلریله
غرغره ایده لر وبو غرغره شیشی یموشاتمده مجربدر صفتی بودر چکردکسز اوزم سکز
درهم میان کوکی درت درهم انجیر التمش عدد خطمی تخمی ایکی درهم ایوا چکردکی

بر درهم بونلری قیناتوب بال صویله غرغره ایده لر. وقچن شیش یموشاتوب کندولوکندن
دشلنمز ایسه بر مقدار خردلی بال صویله قیناتوب غرغره ایسته لر. یاخود کوکرجین ترسنی
بال صویله غرغره ایسته لر دشیلور. وکاهیجه آلتله دشیلور. یاخود قوری داجی شیی بوغلی
دخی دشیلور. اریک اقسمه بالکز بال صویله غرغره ایده لرکه یاره لی یاک ایلیه لر. بعده بالالله قیون وقچن شیش دشلوب صو
ادی طبیخنی غرغره ایده لر. صکره سردی قوزه لغی طبیخیله غرغره ایده لر. ویاره ده اریک قلیوب
پاک اولدقده کلارمنی ایله عسلی لعوق ایدوب استعمال ایده لر. یاخود کلارمنی وقرصافی
وکونلک هر برندن برابر دوکوب باللة قشدیروب آلتله بوغازک ایچنه وضع ایده لر.
وصرمشق اغاجندن برقاشق یاپوب طعامی انکله یمک. وصرمشق اغاجندن یاینده بیله کوترمک
وقورو شش بیلان باشنی بوینینه آصوب کوترمک. وقوردک قصبة الریه سنی یعنی بوغورتلغنی
قوروتوب ودوکوب بر مقدارینی بال صویله ایچمک بونلر بالخاصه خناقه نافع اولان شیلردندر.
وخناقه مبتلا اولان کمسه بر دانه قولنج یاورسی لیسه. برسنه یه دک خناق اولمز وقولنج
کولی ایچمک دخی نافعدر. وسموکلو بوجکی کولی وینکج کولی ایچمک دخی بالخاصه نافعدر.
وقوندوز دیشنی ایچمک وکتورمک دخی بالخاصه نافعدر. وغداکردن اربه صوینی
شکرله استعمال ایده لر. وبرزوربارده مستحلبنی ویا اوزم صوینی شکرله استعمال ایده لر.
وبلیج صوبی وتمرشت یمرطه صارسی استعمال ایده لر. واشربه لردن بنفشه شرابی
واغاج قاونی شرابی وبال صوبی ایچه لر. اکر بوغازدن طعام وشراب کچمزسه
ابتدا امعادن ثقلی اخراج ایدیجی احتقانله احتقان ایدوب بعده بلیج صوبی
ویمرطه صارسی وشکر یاخود بال بونلرله احتقان ایده لر. وبو احتقانه بزنه قوت
در وجه صفوت وریجی بعضی جواهرلی معجونلردن بر مقدار قوسه لر دخی اعلادر.
امراض قصبة الریه یعنی آق جکرک بوغورتلغنه عارض اولان مرضلر کاهیجه قصبة
ریه یه سوء مزاج حار ویا سوء مزاج بارد عارض اولور. ماده ایله اولور. وماده سز اولور
بدنی اولور. ویا خارجدن اولور. ویا باشدن اینمه اولور. ویا معده وطحال کبی اعضا
سافلدن بخار صعود ایتدوکندن اولور. وبو سوء مزاج سببیله قصبة یه خشونت
یعنی سرتلک ویا الم ویا خود اوکسورک عارض اولور. بونک علامتی عرضلرندن
معلوم اولور. وبیوست ورطوبتدن دخی اولور. **العلاج** سببنی ازاله ایدوب
مناسب اولان شیلرله مزاجی تعدیل ایتمکدر. واکر صیجقدن اولمش ایسه بنفشه
شرابی وکل شرابی ودقیق صوبی وبزرقطونا لعابی استعمال ایده لر. واکر صووقدن
اولمش ایسه اریسا معجونی وزوفا معجونی وزوفا شرابی استعمال ایده لر. وطشره دن
بوغازینه قسط یاغی وایرسا یاغی سوره لر. واکر رطوبتدن اولورسه باللة زوفا طبیخنی وایرسا

معجونی دیاربوز معجونی ویره لر. واکر یبوستدن اولورسه بنفشه شرابی وعناب شرابی
وعرق سوس شرابی وبزر بارده مستحلبی ویره لر. وخارجدن بنفشه یاغی وطتلو بادم
یاغی سوره لر. **بحة الصوت وخشونة قصبة الریه** یعنی سس طوتلماسنه درلر.
بونک سببی حدتلی ویا طوزلو خلطلک بوغازه دوکلمه سندن اولور. وکاهیجه اکشیلردن
وجوز یمکدن وتوزدن وتوتوندن اولور. ویک چاغرمقدن ویک صووق صو
ایچمکدن اولور. وکاهیجه حمامده برحدتلی بخارک قصبه یه ارتفاعندن اوتوری خشونت
وروب بحة عارض اولور. وکاهیجه جذام کبی ومرض افرنجی کبی یاره مرضلرده عارض اولور
بونک علامتی ظاهردر. **العلاج** اول عضوه مخصوص یموشادیجی دوالر واردر مثلا
نشا وکلارمنی وطتلو بادم وفستق وخرما وانجیر کبی کونلردن استعمال ایلیه لر. ومعجونلردن
کثیرا معجونی وعناب شرابی ودیاقودیون که خشخاش قبوغی شرابی دیمکدر. ومیان
بالی ومیان شرابی وابن ماسویه نک لعوقی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایتمک
سسی آچر. وجالینوس حکیم بو علت ایچون چوق دوالر ترکیب ایتمشدر لکن حالا
استعمالی قلیل اولدوغندن بونلری ذکر ایلمدک. وترکیبلرندن مستفاد اولان
شیء اوچ امره راجعدر. اولکیسی شول دوالردرکه معتدل ویموشادیجی اولوب
بوغازی انجتمیه مثلا نشا وقره اوزم وخرما وعناب وبادم وفستق وکثیرا
وصمغ عربی وبزرقطونا وایوا چکردکی کبی. ایکنجیسی شول دوالردرکه انده قبض ظاهر
اولمیه یعنی عضوی صقمیه مثلا شکر وعسل وپنیر شکری وبالدری قره وانجیر
وعناب شرابی وبنفشه شرابی کبی. اوچنجیسی شول دوادرکه انده قبض وتحلیل
وجلا وحدت وتخفیف اوله مثلا زوفا وخاشنا وایرسا واصرغان تخمی
وآجی بادم ودارچین وتره منتی وکونلک وقرصافی وبورچاق اونی کبی. پس بو اوچ
امرده ذکر اولنان دوالردن طبیبک رأیی وتصرفنه کوره قرصلر وشرابلر وحبلر
یاپلوب استعمال اولنه. وبو لعوق دخی بوغازک خشونتنه وسس بوغلمه سنه
غایت نافعدر. صفتی بودر. ختمی کوکی قبوغی سکز درهم عرق سوس وشوکت جمال
هر برندن درت درهم قره اوزم وعناب وسبستان هر برندن اون عدد
بنفشه چچکی وابرکومجی چچکی وقبوغی چیقمش اربه هر برندن قبضه لطیفه خیار وقاون
وقاربوز دقیق چکردکلری وایوا چکردکی هر برندن اوچ درهم بونلری کفایت
مقداری صو ایله قیناتوب وسوزوب پنیر شکری ایله لعوق ایده لر. وبر
مقدار بزرقطونا وایوا چکردکی وکثیرایی بر چیقن ایله اوزم صوینک ایچنده
اصلدوب چیقنی اغزه آلوب صیق صیق امرلر سه سسی آچیده غایت نافعدر.

ضیق القصبه یعنی بوغور تلغک طار اولمسی بونک سببی قصبه ده شیش اولمقدر
ویا بر غلیظ خلطک منصب اولمسیدر ویاخود خارجدن بر شی واقع اولمقدر یعنی
بر شی تناول ایدرکن بوغازینه طورمقدر بونک علامتی ظاهردر و خلط غلیظک
انصبابندن اولنک علامتی نفس طار اولوب صق صق اوکسورمکدر و بو
علتک ابتداسنده علاجه موفق اولمزسه ربو علتنه انتقال ایدر العلاج بوغازه
شی طورمدن اولنک علاجی اوکسوردیجی شی ویروب اوکسورمکله چقرمقدر مثلا
سکنجبین کبی و غلیظ خلطدن اولنک زوفا شرابیله وعرق سوس شرابیله و فراسیون
شرابیله ماده سنی ترقیق ایده لر وکاهیجه اطه صوغانی لعوقی استعمال ایده لر قروح قصبة
الریه قصبهٔ ریه ده یاره اولمق حدتلی نازله دن ویاره غر خلطدن اولور فنک علتنده
اولدوغی کبی بونک علامتی بوغاز آتیلند قجه اریک حقفقدر العلاج بال صویله ویا کل بالی
اریه صویله غرغره ایدوب یاره لی پاک ایده لر بعده اوکلدیجی دوالر استعمال ایده لر مثلا
کلارمنی و مرصافی وکونلک ورزاوند بونلردن باالله لعوق ایدوب استعمال ایده لر وطوزلولردن
واکشیلردن احتراز ایده لر و تازه سوداجکله خراجی تعدیل ایده لر امراض الریه یعنی
آق جکره عارض اولان مرضلر بیانند ده در معلوم اوله که آق جکره سوء مزاج و تفرق اتصال
و مرض ترکیب عارض اولور و سوء مزاج دخی ساذج اولور یعنی ماده سز اولور ویا
ماده ایله اولور اما ساذج اولان هوانک حرارتیله و برودتیله اولور و یا جکرک
و قلبک سوء مزاجندن اولور و ماده ایله اولان دخی یا آق جکرک هاضمه سی
و دافعه سی ضعیف اولدوغندن ناشی کندنده متولد اولور و یاخود باشدن و یا
جکردن و یا نواحی صدردن ماده منصب اولور العلامات یالکز صحقدن اولانه
حرکت متعبه نک تقدمندن و صجق هوا طوقنمسندن بلنور و دلده قورولق
اولوب نفسی عظیم اولور و صق صق صولور و نبضی سریع اولور و صووق سبلردن
و صووق هوا طوقنمقدن خطا ایتمکدر و صووقدن اولنک علامتی بو ذکر ایتدیکمز علامتلره
مخالف اولمقدر و رطوبتدن اولنک علامتی اوکورمکله رطوبت چوق چقمقدر
و اغزی صولنمقدر و یبوستک علامتی اغزده قورولق اولمقدر و اکر ماده ایله اولورسه
علامتی غالب اولان خلطک علامتیدر العلاج حرارتدن اولانی بارد و برودتدن
اولانی حار دوالر ایله مزاجی تعدیل ایده لر و بو علتده زیاده نافع اولانلر شیلر لعوقلر
استعمال ایتمکدر و آق جکرک سوء مزاج حارینه مخصوص اولان دوالر بنفشه و نیلوفر
و ماسول و هندبا و خشخاش و بزر قطونا وارپه و بونلره مشابه دوالردر و سوء
مزاج بارده مخصوص اولان دوالر زوفا و فراسیون وایرسا و انذر و کلکک دتبغ

بونلردر و رطوبتی قورتمق ایچون اولان دوالر بنغبر اغاجی و صاصفراز و اصطرک
و مرصافی و عسلبند بونلردر و ترطیب ایلین دوالر خیارشنبه و میان کوکی
و عناب و سبستان و طتلو بادم و قاون جکردکیدر و آق جکره مناسب اولان
غدالر نیمبرشت یمرطه صارسی و اعلاق اتی و بوزاغی اتی و الیق و قیه بالغی
و بنکجد و قتلولغه و سموکلو بوجک و پاچه بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال
ایده لر و تازه صغلمش سود دخی آق جکره غدا اولوب نفع ویرر ذات الریه
بو مرض تفرق اتصالله سوء مزاج مادیدن مرکب اولان مرضلردندر آق جکرده
اولور بر شیشدر شدید حماسی اولور و نفسی کوجله آلوب اوکسورکی اولور
بونک سببی قاندر ویا صفرادر ویاخود طوزلو بلغمدر لکن سنار توس طبیب
در که اکثریا سببی صرف قاندن اولورکه قلبک صاغ جانبنده اولان طمرلردن
آق جکره منصب اولور و بویله اولنه ذات الریه حقیقی درلر و کاهیجه بو علت
نغناقدن و ذات جنبدن و نواحی صدرده اولان شیشلردن انتقال طریقیله
اولور و کاهیجه چوق حرکت ایتمدن و صجق هوا طوقنمدن و یک طارلمدن
و محزون اولمدن و غمدن و زهرلی شیلر تناول لندن خصوصا ارنب بحری
تناول لندن اولور کاهیجه بو مرض طاعون کبی چوق کمسنه لرده واقع اولور و غیر
حقیقی اولنک سببی نزله دن ویر بو مرضندن اولور وکاهیجه باشدن آق جکره
اکسنردن بلغم منصب اولوب محتبس اولدقده متعفن اولور و تعفن حرارت
ایجاب ایتدوکندن اول حرارت سببیله آق جکره دم منصب اولورسه
پس بو تقدیرجه ذات الریه حقیقی اولور العلامات یکا قلبی قزل اولور و نفسی
طار اولوب نفس المده زحمت چکر و دلی کاه صاری وکاهی سیاه اولور و کاهیجه
شیشدن بر راغز بخار چقوب دلیش اتلرنده یاره حادث اولور ذات الجنب
ایله بونک فرقی بودرکه ذات الریه ده اغری اغرلق حس ایتمکله اولور اما
ذات الجنبده صنجو اولور و ذات الریه ده صوسزلق شدید اولوب صو ایچمکله
صوسزلغی تسکین اولمز اما هوا استنشاق قیله حرارتی خفت بولور و بو مرضک
یراغز اولانی ر آخر علتدن انتقال ایده بیلدر بقراط حکیم درکه بو علتک ابتداسنده
قاروره ده بولنقلق اولوب بعده درت کوند نصکره صافی اولسه موته دلالت
ایدر و ینه بقراط درکه ذات الریه ده اسهال واقع اولمق موت علامتیدر
و بو علتده یراغز علامتلردن اویقوسزلق و صایقلمق و الی وایاغی صووق
و طرنقلری کوک مکدر و بو علامتلر بر یره جمع اولسه علیل درت کونه دار غر هلاک

اولور. و دخی ذات الریه قرانیطس دیدکلری علته انتقال ایتمک علامت موتدر.
و بو علتده ایو علامت اولدرکه ذات الریه ذات الجنبه انتقال ایلیه. و قولغی توزی
و حایه سی واو یلقاری شیشمکدر. و بحران کونی بورنی قانمق ایو علامتدر. و مرض
خفت بولوب یراغ حالتلر دفع اولمقدر العلاج ابتدا قان آلهلر و حاجب
اولان خلطی حقنه ایله و شیافلر ایله تلیین ایدهلر. بو تدبیر اسلام طبیبلرینک
رأینه کوره در. اما اسنار طوس طبیب درکه ذات الریه نک علاجنده
قانون اولان بودرکه موجود اولان ماده یه نضج ویروب توکورمکله دفع و دواء
اولهجغی دخی تحلیل ایدوب قطع ایتمکیچون منضجات و محللات استعمال
ایتمکدر. زیرا توکورمکله بو علتدن خلاص اولنور. بعده علیلک قوتنه نظر اولنور
اگر قوت قویه ایسه اغری جانبنک باسلیقندن فصد ایدهلر. و اگر اغری
ایکی جانبده اولورسه ایکی قولک باسلیقندن فصد ایدهلر. و قانی علیلک
قوتنه کوره آقیدهلر. اگر صفراوی و یا بلغمی ایسه قانی آز آقیدهلر. و اگر نفسنک
طارلغی زیاده اولورسه ابتداده قانی خوف ایده رک الهلر ممکن اولوب
تأخیر اولنورسه افضلدر. و اگر ذات الریه مثلا ذات الجنبدن انتقال
ایلسه و متقدم قان النمش اولسه و قوت دخی یرنده اولمسه اول وقت
فصده جسارت اولنمز. بلکه کوکسدن و یا ارقه دن و یاخود بازولرک
ایچ طرفندن حجامت اولنور. اما بو علتده مسهل ویرمک حقنه لینه ایله ملین
شربتلر ایله اولور. قوی مسهل ویرمدن احتراز ایدهلر. مثلا ملین شربتلر دخی
کل مکری و بنفشه مکری و خیار شنبه و ترنجبین وار ایسه معجونی و راوند
و غاریقون بونلردن ویرهلر. یاخود کوکسه مناسب اولان مطبوخلردن
یکرمی درت درهم مطبوخه سکز درهم ترنجبین و التی درهم کل مکری ازوب
ویرهلر. و بو علتده بو مثللو ملین ویرمدن مقصود قبضی دفع ایدوب بخارلر
اق جگره صعود ایتمسون ایچوندر غیری دکلدر. اما اق جگری پاک ایتمک و نضج
ویردکدنصکره توکورمکله اولور. و ماده یه نضج ویرمک ایچون زوفا و انجیر طبیخی و بال
صوبی ویرهلر. یاخود اسقابیوزا و سالویا مطبوخنی ویرهلر. و اگر حرارتی زیاده
ایسه بنفشه شربتی و عناب شربتی و ارپه صوبی و خطمی کوکی شرابی و بزور بارده
مستحلبی ویرهلر. و اگر برودته میلی اولورسه بالدری قره و زوفا و صعتر طبیخی
و سکنجبین ویرهلر. و بو مرکب ذات الریه یه نافعدر. نه سببدن اولورسه اولسون
دفع ایدر. صفتی بودر. عرق سوس درت درهم بالدری قره و اسقابیوزا

و کلنجک چیچکی هر برندن قبضه لطیفه سبستان و عناب هر برندن اون عدد
انجیر درت عدد ایکه کوجی تخمی و قاون چکردکی هر برندن ایکی درهم قزل اوزم
سکز درهم. بونلری کفایت مقداری صو ایله قینادوب و سوزوب
نبات شکریله طاتلولیوب ایچهلر. و بو جلاب دخی نافعدر. صفتی بودر.
شوک جال تخمی ایکی درهم فستق و طاتلو بادم هر برندن اوچ درهم بزور
بارده هر برندن درت درهم بالدری قره صوبی و هندبا صوبی و کلنجک
چیچکی صوبی هر برندن یکرمی درت درهم بونلری قینادوب سوزهلر و نبات
شکریله و بر مقدار کلاب ایله جلاب ایدوب ایچهلر. و بارد کثیرا معجونی و باد
ایرسا معجونی استعمال ایتمک دخی نافعدر. و اگر توکورکی بلغملشک
اولورسه سکنجبین شربتی و تخنه لعوقی و فراسیون طبیخی ویرهلر.
و کوکسه یموشادیجی و داغیدیجی شیلر سورهلر. و بو قیروطی سورمک
غایت نافعدر. صفتی بودر. تره یاغی و قاز یاغی هر برندن ایکی درهم سوسن
یاغی و طاتلو بادم یاغی هر برندن درت درهم ایرسا و زوفا و فراسیون
هر برندن تلثان درهم. بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدهلر.
و بر مقدار تره منتی یه سورکیله غسل ایدوب کوکسه سورمک غایت
نافعدر. و صفراوی اولنه بنفشه طبیخنه بر مقدار سرکه قیوب کماد ایدهلر.
یعنی بو مطبوخه بر پارچه بز و یا بر سونکر باتروب الیجق اغرینک اوزرینه
قویهلر. بعده بنفشه یاغیله و یا بادیه یاغیله کوکسی یاغلیهلر. و علیل
طوزلو شیلردن و حرارت ویریجی شیلردن و عفونتی اولوب
اغزی بوروشدیریجی شیلردن و صوق صو ایچمکدن احتراز ایلیهلر.
و غدالردن شکرله ارپه صوبی و بادم حریره سی و نیمبرشت یمرطه صارسی
دیهلر. و لسان ثور و تازه هندبا یپراغیله بر بلیجی قینادوب صوینی
ایچورهلر. و صنوبر یمشی میان کوکیله قینمش ارپه صوبی و قزل اوزم صوبی
ایچهلر ضیق مجاری الریه یعنی آق جگرک مجرالری طار اولمق بونک
سببی باشدن و یا بعضی اعضادن قالک طمرلره غلیظ خلطلر کلمسندن
حاصل اولان سده در. یاخود اول موضعده سولجه لر اولمقدر. و یاخود
غلیظ بخار جمع اولمقدر. و کاهیجه ریه ده طاش و قورت تولدندن اولور.
و دم منصب اولوب منجمد اولمقدن اولور. و اول موضعده تولد ایتمش
و یا باشدن انیم رطوبت بالله سببیله طمرلر کوشدوکندن اولور. یاخود اول

کوشکلک سببیله طبقات ریه تعضسی بعضینک اوزرینه واقع اولمغله کوکسده
وآق جکرده استسقا اولدوغندن اولور ویاخود یبوست سببیله طرار ضیق
اولدوغندن اولور واول موضعده یبوسته سبب خارجدن ویا داخلدن جیلی
دخاندر وچوق چوق استفراغ ایتمکدر ویا افراط اوزره آچ طورمقدر ویاخود
سمیلی بعضی معدنیاتک بخاریدر نتکم کیمیایه یلتننلره عارض اولدوغی کبی
فرنک طبیبلرندن اورنیوس طبیب درکه کیمیا اربابندن بو مرضه مبتلا اولمش
بر آدم کوردم کون کوندن بدنی مهزول اولوب نفسی طار اولدی اول کمسنه یه
انواع علاجله علاج ایلدم اصلا فائده ایتمدی آخر الامر اول کمسنه اول مرضدن هلاک
اولدی بعده اول آدمک کوکسنی یاروب آق جکرینی چیقردیلر انی کوردکده
جکری قورومش الماقدر قالوب قدید اولمش بو مرتبه بویله اولمسی دکلدر الا هو سکار
اولدوغی کیمیاگرلکک شأمتیدر **العلامات** بونک علامتی ذات الریه یه
تقدم ایدن سببلردن معلوم اولور مثلا نزله دن واریک توکورمکدن ونفسک
طار اولمسندن واوکسورکدن بیلنور ونفس الدقچه بوغازی اسلق چالار کبی
اوتمکدر اما ریه ده طاش وقورت حاصل اولمدن اولنک علامتی کاهیجه توکورمکله
طاش وقورت چیقمقدر وکاهیجه بو علت اسکیوب اوزانور علاج قبول ایتمز
اولور ویبوستدن واستفراغدن واجلقدن اولنلرک علامتی ظاهردر وکیمیا
کرلکدن اولان جلسنک رازیدر تزیه علاج اولنمزسه هلاکه مؤدی اولور
العلاج خلط غلیظک انصبابندن اولنه اولا منضج دوالر ویره لر مثلا بالدرقره
وزوفا وفراسیون وایرسا کبی وبو مطبوخ اخلاط غلیظه یه نضج ویرر صفتی بودر
رازیانه کوکی ومیان کوکی وایرسا وانذر هر برندن درت درهم بالدری قره وفراسیون
وصعتر وزوفا هر برندن یارم قبضه عناب وسبستان هر برندن یکرمی عدد انجیر
التی عدد قوداوزم درت درهم رازیانه تخمی وابه کومجی تخمی وانیسون هر برندن بر
درهم بونلری قینادوب سوزه لر ومناسب شربتلر ایله ازوب ایچه لر اما
بو علته مناسب اولان مسهل ابن ماسویه نک غاریقون حبیدر وبنفشه
قرصیدر یاخود بر درهم غاریقون والتی درهم عصفور تخمنک ایچنی دوکه لر وذکر
اولان مطبوخک بر مقدارنده ازوب ایچه لر واکثریا استعمال اولنوب بو علته
وجمیع ضیق مجاری انواعنه نفع ویرن دیکر مرهم مرقسیدر صفتی بودر رقوجه
خروزی بوغازلیوب ایچنی پاک ایتلیه لر ویقیسیه لر بعده قطم سکز درهم تازه بسفایج
التی درهم قوداوزم اون ایکی درهم انجیر سکز درهم غاریقون درت درهم انیسون

ورازیانه وزنجبیل هر برندن ایکی درهم تربد مجوف بر بچق درهم بو اجزالری اوفقلیوب
خروسک ایچنه طولدوره لر وصو ایله خروز بر ایوجه بشنجه قیناده لر بعده
سوزوب ترنجبین ایله ازه لر وایچه لر وبدن اخلاط غلیظه دن پاک اولدقدن
صکره مدرات استعمال اولنه که اخلاطدن باقی قلان ادرار ایله مندفع اوله
شیخ ابن سینا درکه بو مثللو مرضلرده مدرات استعمال ایتمک نهم قتمده
جائز دکلدر زیرا ادرار ایله ماده نک رقیقی چقوب غلیظی بدنده باقی قالوب
چقمز لکن فقیر درم که خلط غلیظی اسهال ایله ویا توکورمکله چیقردقدن صکره
بدنده رطوبتدن باقی قلانی چیقرمق ایچون مدرات ویرمده بأس یوقدر
زیرا اول رطوبت ادرار اولنمیوب بدنده باقی قالسه مرضه ینه عودت
ایتمسنه سبب اولور ولایق اولان بو مرضه مخصوص اولوب بو بابده ذکر
اولنان دوالردن استعمال اولنمقدر قاطون حکیمک سکنجبینی بو بابده
غایت نافعدر صفتی بودر زوفا وفراسیون وصعتر وفوتنج وکارم سنطو
هر برندن بر قبضه ایرسا التی درهم غاریقون درت درهم زنجبیل یارم درهم
سرکه یوز التی درهم مار قراح التی درهم بونلری قینادوب سوزه لر والتی درهم
عسل ایله سکنجبین ایده لر وهر صباح اوچ قاشق بوندن استعمال ایده لر
وبو معجون دخی سنارتوس حکیمک مجربیدر بو علته غایت نافعدر صفتی
بودر انجیر وخرما وقوداوزم هر برندن اون التی درهم بونلری اوچیوز درهم
بال صو ایله قینادوب الکدن کچوره لر بعده یکرمی درت درهم بادام
یاغی قیوب لعوق قوامنه کلنجه آهسته آهسته قیناده لر بعده آجی بادام وفستق
هر برندن اون التی درهم میان بالی وکثیرا وزوفا وایرسا وصعتر وفراسیون
هر برندن درت درهم دارچین وزنجبیل وعود القهر هر برندن ایکی درهم
قرنفل وخولنجان وفلفل وانیسون وکراویا وقاقله هر برندن یارم درهم عود
ثلث درهم بو اجزالر اینجه سحق اولنوب مجموعنی بریره قیوب معجون ایده لر
وسنارتوسک قرص کبریتی دخی مجربدر صفتی بودر کبریت مصعد وسدف
وزراوند وبلبین وایوا دانه وچادر اوشغی هر برندن برابر سحق اولنوب
سرکه ایله قرص ایده لر وهر بر قرص نقله مقداری اوله وبو قرصدن صباحده
واخشامده اوچر دانه استعمال ایده لر وتره منتی یی طتلو بادم یاغیله وشکر ایله
قرشدروب استعمال ایتمک جمیع کوکس وآق جکر مرضلرینه نافعدر وتمام
اخلاط غلیظه چیقدقدنصکره صدرده اولان یاشلغی قورتمغه محتاج اولنورسه

صدره مخصوص اولان مجففات استعمال اولنه مثلا انذركبي واطه صوغاني
كبي وكبريت حجكي وعسلبند حجكي وپيغمبر اغاجي وسپارنه طبنجلري كبي وشراب
تبغ رطوبتي تخفيف ايتمده مجربدر. صفتي بودر. قوز وتوتون يپراغي اوچ قبضه
بالدري قره بر قبضه زوفا وفراسيون وقوتنغ هر برندن يارم قبضه انجير وخرما
هر برندن اون عدد انجليقا ورازيانه كوكي واصرغان تخمي هر برندن درت
درهم رازيانه تخمي وانيسون هر برندن اوچ درهم ايرسا اون درهم بونلري
درت بيوك درهم صو ايله قينادوب سوزه لر وكفايت مقداري عسل ويا
شكر ايله شربت قوامي ويره لر وبو مركب دوا دخي كوكس واق جكر مرضلرينك
جميع انواعنده استعمال اولنور مجربدر. صفة لعوق. عرق اوتوز ايكي درهم
دارچين صويي درت درهم شكر اون التي درهم كچيك اوتي وفارقه هر برندن
اوچ درهم بونلري كفايت مقداري بالله معتدل اتشده عادت اوزره
لعوق ايده لر. لعوق آخر. اطه صوغاني سركه سيله ازلمش جادر اوشنغي ايكي
درهم اصرغان تخمي واوه كومجي تخمي هر برندن بر درهم كبريت حجكي بر درهم وثلث
درهم زعفران بر دانك كفايت مقداري بالله لعوق ايده لر وبو سفوف
دخي كوكس مرضلرينه غايت نافعدر. صفتي بودر. دارچين ودلكونك وروش(?)
آق جكري هر برندن ايكي درهم ايرسا وعرق سوس وانذر واصرغان تخمي درت درهم
كبريت هر برندن بر درهم لوف حبه ايكي ثلث درهم زعفران ثلث درهم
عسلبند سدس درهم نبات شكري التي درهم سفوف ايدوب استعمال
ايده لر. سفوف آخر. زهر كبريت بربچق درهم انجدان ثلث درهم مسك سدس
درهم عسلبند التي حبه زعفران درت حبه جادر اوشنغي اوچ حبه سفوف
ايده لر. آخر. زهر كبريت بربچق درهم ايرسا بر درهم انذر يارم درهم زعفران
وعسلبند هر برندن ثلث درهم نبات شكري درت درهم. وبو حب
دخي نافعدر. صفتي بودر. جادر اوشنغي بربچق درهم عسلبند وكبريت حجكي هر برندن
ثلث درهم كفايت مقداري نبات شكري ومميان بالي ايله حبلر ايدوب
بيشيردانه استعمال ايده لر. ودكابق(?) اولان عليلي صيجق يرده اوتوردوب
اصطرك وجاوشير وعنبر ومسك ومرصافي بونلري توتسي ايده لر وصولر
كناري كبي رطوبتلي يرلرده اوتورمدن صقنه لر وغدالردن قزل اوزم وبادم
وفستق كبي مجفف شيلر استعمال ايده لر وبالقدن وسخزاردن(?) وسودن
صقنه لر ودرونج(?) طبيخي وپيغمبر اغاجي طبيخي استعمالي غايت نافعدر وبو علت

وحرف

جقاريجي شيلر ايله طبيعتي تليين ايتمكدر مثلا كلبكري وبنفشه شكري وتمر هندي
ايله قدرت حلواسي واريك معجوني وبونلره مشابه اولان دوالر كبي شيلر ويره لر.
بعده شربتلردن بنفشه شرابي وعناب شرابي وخشخاش شرابي ونيلوفر شرابي
وبزرقطونا لعابي وايواجكردكي لعابي وبنفشه خميره سي وطين ارمني ايله كلبشكر ويره لر.
وبو شربت دخي صحيحقدن اولان اوكسوركه نافعدر. صفتي بودر. اربه يارم قبضه
بزور بارده هر برندن بر درهم اق خشخاش تخمي ايكي درهم عرق سوس بچق درهم
عناب اون عدد بونلري صو ايله قينادوب سوزه لر وشكرله شربت قوامي
ويروب استعمال ايده لر. شراب آخر. عناب وسبستان هر برندن اون بش
عدد قره اوزم درت درهم ميان كوكي وخطمي تخمي وخطمي كوكي هر برندن الكيشر
درهم ايواجكردكي بر درهم بونلري صو ايله قينادوب وسوزوب شكرله شربت
قوامي ويره لر. وبو حب دخي حرارتدن اولان اوكسوركه نافعدر. طين ارمني بربچق
درهم نشا بر درهم صمغ عربي وكثيرا هر برندن يارم درهم نبات شكري ايكي
درهم بونلري سحق ايدوب بزرقطونا لعابيله حبلر دوزه لر. وبو قرص دخي
غايت نافعدر. صفتي بودر. عرق سوس ايكي بچق درهم بزور بارده هر برندن
ايكي ثلث درهم انيسون ورازيانه تخمي هر برندن يارم درهم ايرسا ثلث درهم
نبات شكري سكز درهم زوفا صويله ازلمش كثيرا لعابيله قرص ايده لر.
وبو لعوق دخي نافعدر. كلبشكر وبنفشه خميره سي هر برندن اون الكيشر درهم
كثيرا اسفوفي بربچق درهم كفايت مقداري خشخاش شرابيله لعوق اولنوب
استعمال اولنه وبو قيروطي حرارتدن اولان اوكسوركه وكوكس اغريسنه نافعدر.
صفتي بودر. بنفشه ياغي وبادم ياغي هر برندن اون التشر درهم كلابله خمش بزر
قطونا لعابي درت درهم كفايت مقداري بالموميله مرهم ايدوب كوكسنه
سوره لر. اما بلغمدن اولان اوكسورگك علاجي بدني وباشي بارد وبلغمي خلطلردن
تنقيه بابارده ذكر اولنان دوالر ايله پاك ايده لر. بعده ايرسا وزوفا وفراسيون
ورازيانه وانذر وبونلرين غيري مناسب اولان دوالري استعمال ايليه لر.
وبو مطبوخ صوقدن اولان اوكسوركه نافعدر. انجير اون بش عدد عرق سوس
وقره اوزم هر برندن درت درهم انيسون ورازيانه هر برندن ايكي درهم بالدري
وزوفا هر برندن بر قبضه بونلري قينادوب سوزه لر. وبر مقدار شكرله
ياخود بالله ازوب ايچه لر. وبو معجون دخي جالينوسكدر صوقدن اولان اوكسوركه
نافعدر. فلفل واصفران تخمي وكمون هر برندن برابر سحق اولنوب بالله معجون ايده لر.

وبو سفوف دخی نافعدر عرق سوس اوچ درهم انيسون درازيانه تخمی هر برندن بر بچق
درهم كثيرا بر درهم اريسا يارم درهم تصعيد اولنمش كبريت ثلث درهم
بونلری دوكوب اون ايكی درهم نبات شكريله سفوف ايدوب استعمال
ايده لر وضيق مجاريده دخی بوده ذكر ايلديكمز علاجلر بونده دخی نافعدر واوكسوركه
بالخاصه نافع اولان دوالردن بری اق جكرينی بوغور تلغيله الوب فرونده قورودوب
بعده دوكوب بال ايله معجون ايدوب استعمال ايتمك جميع اوكسوركلره نافعدر
باذن الله تعالی وبو قيروطی يی كوكسه طلا ايده لر نافعدر صفتی بودر خطمی دبوی تخمی
لعابلری هر برندن درت درهم تره ياغی وطاوق ياغی هر برندن سكز درهم
مقل واصطرك هر برندن يارم درهم زعفران ثلث درهم سوسن ياغی وطتلو
بادم ياغی هر برندن اون التی درهم كفايت مقداری بالموم ايله مرهم ايدوب
كوكسه سوره لر **نفث الدم** يعنی قان توكورمك بو قان توكورمك اغزدن اولورسه
يعنی مثلا ديش اتلرينك قمه سی كبی علامتی انجق توكورمكله چقار وباشدن اولورسه تنحنحله
يعنی كلردن فكر مغله چقار وبوغوزلغدن اولان تنحنحله يعنی بوغازی اوخودوب ايلمغله
چقار واق جكردن وكوكسدن اولنلر اوكسوركله چقار ومعده وجكر كبی آلات غذادن
اولان قوصمغله چقار آق جكردن اولنك علامتی چقان قان كوبوكلو اولمقدر وطرك
طلولق سببيله اغزاری اچلمسندن اولنك ويا آق جكرده واق جكرك مجاورنده بر دموی
ششنك ضرسندن اولانك علامتی چقان قانك مقداری از از اولمقدر وكوكسك
ويا آق جكرك نواحيسنده بر طمرك چتلمسندن اولنك علامتی چقان قانك مقداری
كثير اولوب بردن چقمقدر وبو طمر چتلمسنك سببی يا طمر طلو اولدوغندندر ويا خود
قانك حدتندن ورقتندندر **العلاج** اگر بدن طلو ايسه قان آله لر واگر بدنده اولان
قان حدتلی صفرا ايله قوشمش ايسه دمك جوهرينی تغليظ ايدیجی مبرد دوالر ايله دمی
تعديل ايليه لر وصفرايی راوند وهليلجات وقدرت حلواسی وكل شرابی كبی دوالر ايله
چقاره لر واگر باشدن ايسه بورون قانمه سنده ذكر ايلديكمز دوالر ايله قانی حبس
ايده لر وقان توكورمكی دفع ايدوب نوازلی كوكسه دوكلمكدن منع ايتمده دم اخوين
وصمغ عربی وخشخاش شرابی استعمال ايتمك غايت نافعدر وجميع انواعنه مشترك
اولان دوالر سكرلی بيراغی عصاره سی وعصا الراعی عصاره سی وقاره قوز وانجبار
ودشادخ ومرجان وزعفران حديد وطين ارمنی وطين مختوم ودم اخوين وصمغ عربی
وكثيرا وكولنك بونلردر ومركب اولان دوالردن كهربا قرصی وطين مختوم قرصی
وانجبار شربتی وقاره قوز شربتی واسكی كلبشكر بونلردر وبو مركب قانی كسمده

غايت نافعدر طين ارمنی ايكی درهم سمزاوتی وماروال تخمی وقاودلمش تره تخمی ونشا
هر برندن يارم درهم صمغ عربی وكثيرا وكل هر برندن ايكی ثلث درهم نبات شكری
سكز درهم بونلری سفوف ايدوب استعمال ايده لر وبو معجون دخی نافعدر
كلبشكر يكرمی درت درهم طين ارمنی وطين مختوم هر برندن ايكی درهم بونلری
سمزاوتی شرابيله معجون ايدوب استعمال ايده لر وقان توكورمده استعمال
اولنان قاره قوز شربتی بو منوال اوزره عمل اولنور قاره قوز سكز درهم عصا
الراعی وسمزاوتی وانجبار وتكه صقالی هر برندن بر قبضه هندبا تخمی وقورزی قولاغی
تخمی وسمزاوتی تخمی واصرغان تخمی هر برندن بر درهم بونلری قينادوب دستور اوزره
شكر ايله شربت قوامی ويره لر وبو سفوف قرنسز ولا ايتنده استعمال ايدرلر
غايت نافعدر صفتی بودر طباشير وكل وطين مختوم وطين ارمنی ودشادخ
هر برندن درت درهم صمغ عربی وكثيرا هر برندن ايكی درهم آق خشخاش
تخمی وسمزاوتی تخمی وسكرلی بيراغی تخمی وبايمش كمك بوينوزی وكلنار هر برندن
اوچ درهم بونلری انجه سحق ايدوب اكثر درهم مقدارينی بعضی مناسب
اولان شربتلر ايله استعمال ايده لر واگر قان توكورمكله بيله اوكسورك واغری
اولورسه اوكسوركی دفع واغريی تسكين ايچون بعض مخدر دوالره محتاج اولنور
زيرا اوكسورك قان توكورمه سنك كسلمه سنه مانعدر پس اول وقت
فلونيا فارسی وتازه ترياق ولسان الكلب حبی كبی دوالر ويره لر وكوكسه
مرسين ياغی ومصطكی ياغی سوره لر وآريه اونی وقار قبوغی واليوا مرباسی
وكلارمنی بونلردن ياقو ياپوب كوكسه سوره لر **امراض القلب** يعنی يورك
مرضلری بياننده در قلب ديدكلری عضوك رئيسدر روح حيوانينك موضعی
وحرارت غريزيه نك منبعيدر وبدنده ابتدا حركت ايلين قلبدر واخر ساكن
اولان دخی قلبدر وبو قلب اعضا رئيسه نك اشرفی اولمغله قلبك متاذی
اولدوغی شيدن حفظ ايلسون ايچون اوزرنده بر قالك ظرف خلق اولنمشدر
واول ظرف قلبدن اوزاق اولوب قلبه ملاصق دكلدر چنان قلبك مبدائنه
يعنی اولدوغی يره ملاصقدر بو كيه اولمسی مكانی واسع اولوب انبساط وانقباضنه
يعنی اچلوب قپانمسنه مانع اولماق ايچوندر وبو قلبه درلو درلو سادج
ومادی مرضلر وخفقان وغشی وضعف عارض اولور اما ورم يعنی شيش
عارض اولمز اگر ورم عارض اولمق لازم كلورسه صاحبی اول آنده هلاك اولور
لكن كاهيجه غلافنده ورم عارض اولوب قورت تولد ايدر وبويله اولمسی غريبدر

تشریحله بولنشدر **دود غلاف القلب** یعنی قلبک ظرفنده قورت اولمق
بو مرض اکثریا معصوملره عارض اولور وکاهیجه بلوغه ارمشلره دخی عارض
اولور بونک علامتی ابتدا خفقاندر یعنی یورک اوینمیدر وبایلمق والی وایاغی
صوومقدر وبر زمان اولو کبی یاتوب صکره افاقت بولمقدر نتکم مصروع
آدم صرعندن قالقدوغی کبی بو دخی اویلجه قالقار وکاه مرضک نوبتلری محفوظ
اولور ویا محفوظ اولمیوب ایده برکره وبش کونده برکره وبونک کبی اولمقدر
بو مرضک ابتدا اشیوعنه باعث بودر که برآدمه خفقان عارض اولوب
وکاهیجه غشی کلوب اکثیزدن اولو کبی دوشردی وبوکا بو حالت کاه وبیکاه
هربله کلوردی اطبا بوکا کوناکون ادویه قلبیه ایله خفقان وضعف قلب
وغشی علاجری ایلدیلر قطعا برشی فائده ایلمدی آخر الامر بو حالده ایکن اول آدم
وفات ایتدکده کوکسنی وقارننی یاروب باقدیلر برآفت بولهمدیلر صکره قلبیه
بقوب غلافنده آصلمش برقورد کوردیلر وبلدیلر که اول کمسیه عارض اولان
حالتلره سبب بو قورد ایمش وبو قوردک اوزرینه درلو درلو عصاره لر
دوکدیلر متاثر اولوب هلاک اولمدی بعده اوزرینه صرمسق صقدیلر اول
ساعت هلاک اولدی بعده صرمسق صویی بونک علاجنده کافی اولدوغنه
اعتماد ایلدیلر وتورب صویی وخردل صویی دخی نافعدر وقرومش ریخانسفدن
اوچ درهم استعمال ایلمک نافع ومجربدر وبو سفوف دخی بو علتده مجربدر چوق
کمسه ار خلاص اولوب صحت بولدیلر صفتی بودر حنطیانا وفاوانیا هربرندن
ایکی درهم مرصافی بر درهم بونلری سفوف ایدوب بعضی قلبیه مناسب صولرله
مثلا چیچک صویی کبی بر درهم بو سفوفدن قاریشدیروب استعمال ایده لر معلوم
اوله که بو مرض چوق واقع اولور لکن اطبا تشخیص ایده میوب علاجنی دخی
بلمدکلرندن علیلک هلاکنه سبب اولور بو مرض برغریب مرضدر که قدما یونانیلرک
کتابلرنده ومتاخرین اسلامیون کتابلرنده تحریر اولنمامشدر **سوء المزاج الحار**
فی القلب اکثریا قلبه عارض اولان سوء مزاج حار اولور نتکم حالرده اولدوغی کبی
زیرا مادامکه قلب قرنیه حما عارض اولمز وسبب بادیسی افراط اوزره حرکتدر
کرک بدنی اولسون چوق کزمک کبی وکرک نفسانی اولسون غضب کبی وبدنی
اولان سببی اخلاطک تعفن اولمسیدر وحمالردر ویا رایحه بخارک قلبه مرتفع
اولمسیدر بونک علامتی نفسی ونبضی عظیم اولوب وسریع اولمقدر وصوسیزلغی
شدید اولوب صوق هوا طوتمغله تسکین اولمقدر وصو وغذه قارشو هر زمانه

راحت ایتمکدر وبر آخر سبب یوغیکن بتون بدنی ارقیلوب مهزول اولمقدر وتزز
دار لمقدر ودیلی وطوداقلری قورومقدر **العلاج** بو مزاج صاحبنه قلبک حرارتنی
تسکین ایچون بعضی مبرد دوالر ویرلدکده واجب اولان حرارت غریزیتی حفظ ایلمک
ایچون بعضی ادویه حاره ایله قاریشدیروب ویرمک کرکدر واکر ماده ایله اولدقده قانک
غلبه لکی اولورسه باسلیقدن قان آلهلر واکر صفرا غلبه لکی اولورسه کل شکری ایله
ویا قدرت حلواسی وتمر هندی ایله صفرایی اسهال ایده لر وقلبه مخصوص اولان هالر
انجو ومرجان وطین ارمنی وطین مختوم وکیک بوینوزی وصندل وامبر باریس
وریباس وافاج قاودنی اکشیسی ولسان ثور وکل وقوزی قولغی بونلردر یعنی بو حالر
قلبک صجقدن اولان علتنه نافعدر وحرکیاتدن بارد انجو معجونی وجوارش صندل
استعمال ایتمک نافعدر وبو مقطر صو قلبک صجقدن اولان مرضلرینه نافعدر
صفتی بودر ریبانی وبستانی لسان ثور چچکلری وبنفشه وکل ونیلوفر واغاج قاودنی
قبوغی هربرندن اون التی درهم حب الاترج وبزر حماض وایو اجکردکی هربرندن
اوچ درهم مارول تخمی وهندبا تخمی وبارد انجو سفوفی وعنبر هربرندن بر درهم زعفران
بر بچق درهم مارول یپراغی وقوزی قولغی وسنزاوتی وهندبا هربرندن یارم قبضه
بزور بارده هربرندن ثلث درهم قوزی قولغی عصاره سی واغاج قاودنی اکشیسی
عصاره سی ولفان ناری عصاره سی هربرندن اون الکیشر درهم کل صویی ولسان ثور
صویی واوغل اوتی صویی هربرندن یوز درهم بونک مجموعنی برابک ایتلمش املیق
ایله اوفق دوغرایوب قرعه به قویه لر وتقطیر ایده لر وحاجت وقتنده سکز
درهم استعمال ایده لر وقلبک اوزرینه مبرد نطوللر سوره لر مثلا صندل
وکلاب وسرکه بونلردن بر مقدار قاریشدیروب سوره لر وصندلین مرهمی
ونیلوفر یاغی وبنفشه یاغی سورمک دخی نافعدر **سوء المزاج البارد فی القلب**
یعنی قلبده صوقلق اولمق بونک خارجدن اولان سببی قورقمقدر ویک صوق
هوا طوتمقدر ویا صوق شیلر یمکدر وکاهیجه خلط بلغمینک وخلط سوداوینک
صوقلوغندن اولور وصوق بخاردن دخی اولور بونک علامتی صاحبی قورقق
اولوب ازنا شیدن قورقمقدر ونبضی صغیر وبطی ومتفاوت اولمقدر ونفسی
ضعیف اولوب درماننز اولمقدر وآسی شیلردن حظ ایتمکدر ورحمت وشفقت
صاحبی اولمقدر **العلاج** قلبی تسخین ایچون بعضی ادویه حاره استعمال اولندقده
واجب اولان صفته برق استعمال ایتمکدر یعنی ادویه حاره نک بردن استعمالنه
شروع ایتمیوب تدریجی استعمال اولنمق کرکدر وصوقدن اولان جمیع قلب مرضلرنه

نافع اولان ادویهٔ حاره بونلردر اوغل اوتی و فسلکن و بربریه و شوکة المبارکه و اندروا تحلیقا
و طوریخ قبوغی و قرمز و خزاما و عود و دارچین و قرنفل و زرنباد و بسباسه و عنبر و مسک
و مرکباتدن اولنلر حار انجو معجونی و حار جواهر معجونی و قرمز معجونی و دواء المسک و تریاق
و مثرودیطوس بونلردر • و بو مقطر صویه ماء الحیاة تسمیه اولنور غایت نافعدر صنعتی بودر اوغل اوتی
ایکی قبضه فسلکن بر قبضه کل و بنفشه و لسان الثور چیچکی هر برندن یارم قبضه اغاج قاونی قبوغی
درت درهم اغاج قاونی چکردکی ایکی درهم قرنفل اوچ درهم دارچین سکز درهم عود
و بسباسه و زرنباد هر برندن بر درهم زعفران یارم درهم مسک و عنبر هر برندن
سدس درهم بو اجزالری قرعه‌یه قیوب اوزرینه چقنجه کل صویی قویه‌لر و تقطیر ایده‌لر مقدار
شربتی درت درهمدن سکز درهمه دکدر • و بو مقطر صو دخی قلبه قوت ویرمده غایت
نافعدر صنعتی بودر لسان الثور یراغی اوتوز ایکی درهم بری و بستانی لسان الثور چیچکلری
هر برندن اون التی درهم بربریه و زعفران هر برندن بر درهم ایوا عصاره‌سی و الما عصاره‌سی
و اغاج قاونی اکشیسی هر برندن اون التیشر درهم شراب اوچیوز درهم اوغل اوتی صویی
و لسان الثور صویی هر برندن اللیشر درهم مجموعنی بر قرعه‌یه اصلدوب بعده تقطیر ایلیه‌لر •
بو صونک حرارتی معتدلدر و لغلة قلبک صوقدرنه و خفقاندن اولان سوء مزاجنه نفعی مشتهردر •
و بو صویه دخی اکسیر الحیات تسمیه اولنور غایت نافعدر صنعتی بودر دارچین قرق سکز
درهم قرنفل و قاقله و عود هر برندن یکرمی درهم صاری صندل ایکی درهم جوزبوا و بسباسه
هر برندن بر درهم شراب روحی سکز یوز درهم اجزا انجه سحق اولنوب عرق ایله مجموعنی
بر بیوک شیشه‌یه قویه‌لر • و هر کون شیشه‌یی چالقیه‌لر • تمام بر آی ... دفعه رقیق بزدن
سوزه‌لر • و انجه یوز الی درهم اغاج قاونی قبوغی شرابی و بر دانک مسک و عنبر قیوب
حفظ ایده‌لر حاجت وقتنده استعمال اولنه • و بو معجون دخی قلبه قوت ویرمده غایت
نافعدر صنعتی بودر لسان الثور چیچکی خمیره‌سی سکز درهم کلبشکر درت درهم اغاج قاونی
مربابی التی درهم جوزبوا بر درهم قرنفل سدس درهم بونلری بربره قرشدروب معجون ایدرلر
معجون آخر • دواء العنبر سفوفی و دواء المسک سفوفی هر برندن ایکی ثلث درهم بادزهر ثلث
درهم اغاج قاونی قبوغی ایکی درهم بونلری کلاب ایله ازیلمش یکرمی درت درهم شکر ایله معجون
ایده‌لر • و کوکسنه جوزبوا و قرنفل یاغی و محلول عنبر سوره‌لر • و اغاج قاونی قبوغی و طوریخ
قبوغی و یراغی صویله نطول ایده‌لر • و کاهیجه قلبه رطوبت عارض اولور نتکم استسقاده
اولدوغی کبی و خفقان چکرک رطوبتندن عارض اولور بونک علاجی قلبی تجفیف ایدیجی دوالر
استعمال ایتمکدر مثلا انجو و مرجان و کهربا و بوزی و طین مختوم و یاقوت ترکیب انواعی کبی •
و کاهیجه دخی قلبه یبوست عارض اولور سببی بدندن چوق چوق استفراغ اولنمقدر دیارنه

اوتونرلعدر و یا غم و قساوتدر و یاخود دق حماسیدر یعنی بدنک نحافتیدر و بدنک
نحیف اولمقلغی قلبک یبوستنه دلالت ایلدوکی ظاهردر زیرا قلبی یبوست اوزره
اولنلرک حالی مدقوقلرک حالنه مشابهدر بونک علاجی غذالردن و دوالردن مرطب
اولانلری استعمال ایلیه‌لر مثلا لسان الثور کبی و بنفشه و بزور بارده و قرع اوزم و بادم
ایچی کبی و قلب اوزرینه و کوکسنه بادم یاغی و خطمی لعابی سوره‌لر و باقی علاجلری دق علاجی
کبیدر العلاج العام قلب ایچون اولان علاج کلی بودرکه هیچ قلب امراض ردیئه
سببیله ضعف طاری اولسه مثلا حمی و بائیه و طاعون و زهرناک شیلر کبی اول
زمان واجب اولنه قلبه قوت ویروب ارواحی تحللدن منع ایدیجی دوالر استعمال
اولنمقدر جمله‌دن بری تریاقدر و مثردر • و بو معجون دخی بارد مرضلردن ناشی اولان ضعف
قلبه نافعدر صنعتی بودر زمرد و قرمزی یاقوت و کوک یاقوت هر برندن یارم درهم
التون ورقی و کموش ورقی هر برندن بر درهم انجو ریجی درهم لسان الثور و اوغل اوتی
و فسلکن تخمی و لسان الثور چیچکی و زرنباد و اق بهمن و قزل بهمن و قرنفل و عود
و زنجبیل و دارچین هر برندن درت درهم ابریشم و کبابه و قاقله و اکیر و سنبل و خولنجان
و مسک و کافور و کیک یوره‌کنده اولان کمک و عنبر هر برندن بر درهم اق مرجان
و قرمزی مرجان و صندل و کل و طباشیر و بلیلج و طین مختوم و کشنیج هر برندن
ایکیشر درهم مجموعنی انجه سحق اولنوب اجزانک هر سکز درهمنه یوز درهم مسکت
الماسی شرابی یاخود کلاب ایله قوامه کلمش شکر قیوب معجون ایده‌لر • و بو صو دخی قلبه
قوت و فرح ویروب حرارت غریزیه‌یی حفظ ایدر صنعتی بودر کیک یوره‌کی بولنمازسه
صغر یوره‌کی اوچ عدد بو یوره‌کلری شراب ایله غسل ایدوب اوفق دوغرایه‌لر بعده قرنفل
و خولنجان هر برندن درت درهم فسلکن تخمی و بسباسه هر برندن اوچ درهم بری
و بستانی لسان الثور چیچکلری هر برندن بر قبضه بربریه و اوغل اوتی هر برندن قبضه لطیفه
بونلرک مجموعنی قرعه‌یه قیوب و اوزرینه درت رطل چقنجه شراب قویه‌لر و انبیق ایله
تقطیر ایدوب حاجت وقتنده استعمال ایده‌لر • و فرنک حکیملرینک اکواتریاقیس
دیدکلری که معناسی تریاق صویی دیمکدر نجه ملکی اولنلر قیطس ایچون ترکیب اولنمشدر •
دماغ مرضلرینه سکته و فالج و صرع و تشنج کبی و قلب مرضلرینه غشی و خفقان کبی
و رحم مرضلرینه عسر ولادت و اختناق رحم کبی و شدید حماره و طاعونلره و جمیع زهر
ایچنلره بو صودن ایچمک غایت نافعدر و خارجدن بدنه سورملکله دخی جمیع اغریلری
تسکین ایدر نه سببدن اولورسه اولسون صنعتی بودر • ربع الحمام و طورمنتلا
و فو و بنطافلن و اسقولوقندریا هر برندن درت درهم طراخون و زرنباد

وشکطراشیع وانجلیقا هر برندن اوچ درهم مرصافی اون درهم اغاج قاونی جکردکی
درت درهم اغاج قاونی قبوغی الی درهم بیان سرمسغی و بیان سدفی و قرداسنطو
هر برندن بر قبضه لسان ثور چچکی و تیمو فاریقون هر برندن یارم قبضه قوزی قولغی
عصاره سی یوز الی درهم دیش اوتی و اسقابیوزا و لسان ثور عصاره لری هر برندن
الی درهم شراب دربیوز درهم نار عصاره سنی و اغاج قاونی الکشسی هر برندن
اللشر درهم خالص تریاق اون التی درهم مترودیطوس درت درهم کافور ایکی درهم
مجموعنی بر یرده سکزون اصلده لر بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایدوب حاجت وقتنده
استعمال ایده لر **الخفقان** یورک اوینمه سنه درلر بو علت قلبه عارض اولور
بر حرکتدر که کویا کندویه الم ویرن شیدن متالم اولوب فجار و دترر بونک سببی
جوق قدر قلبه اذیت ویرن شیدر که مجموعی خفقانه باعثدر و اول اذیت ویرن شی یا نفس
قلبده اولور و یا قلبک پرده سنده اولور و یاخود قلبه یقین اولان اعضادن بر عضوده
اولور و بو خفقان یا سوء مزاج سادجدن اولور یعنی یالکز حرارتدن و برودتدن اولور
یاخود ماده ایله اولور و کاهیجه قلبک یقیننده ترشح اولمدن اولور و یا قلبک حجمی زیاده
اولدوغندن اولور و یاخود قلبده اولان دمک درو حک مجرالرنده و یا قلبه وارن
مجرالرده و یاخود اق جکرک اجزاسندن اولان قالک طمرلرده سده اولمدن اولور
و کاهیجه یلدن و رایح بخاردن اولور که بعض اعضادن قلبه صعود ایلر مثلا معده و طلاق
و آلات منی کبی و کاهیجه جمیع بدنک مشارکتیله اولور حمالرده عارض اولدوغی کبی خصوصا
حمیات وبائیه ده اوله و کاهیجه ریه نک مشارکتیله اولور و یا قلبک پرده سنده
قورد اولمدن اولور نتکم مقدم دخی بیان اولنمشدر و چوق واقع اولور که معده نک
ایچنده و یا فم معده ده لزوجتلی بلغم و یا حدتلی خلط اولمدن اولور و یا فم معده ده سولجه لر
اولدوغندن اولور و کاهیجه اق جکرک قلبدن طرفه اولان جانبنده سده واقع اولوب
قلبه نفس واصل اولمامدن اولور بو نوعی جلددن رایح اولامیدر کاهیجه عقیلی کدو شعیب
جمله موذی اولور و کاهیجه خفقان زهرلو شی یمدن و زهرلو حیوان صوقمدن و یاخود
قزغه صوغلجان حاصل اولمدن اولور **العلامات** مطلقا خفقانک علامتی نبضک
اختلافیدر مثلا نبض عظیم و صغیر و سریع و بطی و متفاوت و متواتر اولمده زیاده
مختلف اولمقدر اکر خفقان رطوبتدن اولورسه نبضی لین یعنی یموشاق اولوب
و صاحبی کویا قلبی ریاشلق ایچنده دورحس ایدر و دمدن اولنک علامتی حرارتی
داتشی اولمقدر و نبضی خفقان وقتنک ضربه بیله سریع و عظیم اولمقدر و صفرادن
اولنه اعراض صفراویه تابع اولوب نبضنده فی الجمله صلابت و بدنده حرارت اولمقدر

وسودادن اولنه غم و وحشت عارض اولوب نبضی یک اولمقدر و یالکز ریحدن اولنک
علامتی خفقان تزکجوب و نبضنک اختلافی از اولمقدر و سده دن اولنک علامتی
بدنده طولولق علامتی بو غیکن نبض سریع و بطی و عظیم و صغیر و قوی و ضعیف اولمده
مختلف اولمقدر و قلبک حجمی زیاده لکندن اولان خفقانک علامتی نبضک قوتندن
و نفسک صحتندن و سائر اعضانک سلامتندن بیلنور و اکثریا بو کونه خفقان عارض
اولان کمسه لرک بشره لرنده اثر انفعال ظاهر اولمز اکرچه کاهیجه غضب و فرح و غم
عارض اولورسه بیله و حمالردن و زهر ایچمدن و یا زهرلو حیوان صوقمدن و یاخود
بحرانه اولنلرک علامتی ظاهردر و بعضی عضوک مشارکتیله اولنک علامتی اول
عضوده آفتک بولنمسیله بیلنور سنارتوس طبیب درکه اکثریا خفقان عورتلره
عارض اولور خصوصا حیضلری محتبس اوله و علت مراقه مبتلا اولنلره دخی عارض اولور
العلاج اکر خفقان ماده ایله اولورسه فصد ایله و اسهال ایله ماده یی اخراج ایده لر
و قلبک سوء مزاجنده ذکر اولنان شیلر ایله مزاجی تعدیل ایلیه لر اما یلدن و بخاردن
اولان اکر ماده دن صعود ایتمش ایسه اول ماده یی قنغی عضوده ایسه حقریق کیدر
مثلا رحمده ایسه صافندن فصد ایده لر و سب قلردن حجامت ایده لر و بازولری
و اویلوقلرینی پک بغلیوب اوده لر که بخار قلبه صعود ایلمیه بعده معتدل اولان
ادویه قلبیه ایله یلری داغیدیجی دوالر استعمال ایده لر مثلا آلتون و انجو و مرجان
و صاری یاقوت و قرمزی یاقوت و کوک یاقوت و بان زهر و کلارمنی و طین مختوم
کبی و قلبه قوت ویروب یلری تحلیل ایتدیکه مجرب اوله اغاج قاونک مقطر یاغیدر
و راوند رومیدن ثلثان درهم استعمال ایتمک دخی مجربدر و قرمز معجونی و جار
و بارد جواهر معجونلری و انجو معجونی و هار مسک بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال
ایده لر و بو معجون خفقانه غایت نافعدر سنارتوس طبیبک مختاریدر صفتی بودر
قرمز معجونی ایکی درهم بان زهر و انجو هر برندن سدس درهم اغاج قاونی یاغی اوچ طامله
بونلری معجون ایدوب لسان ثور صویله ثلث درهم مقداری استعمال ایده لر
معجون آخر لسان ثور خمیره سی و کلشکر هر برندن سکز درهم قرمز معجونی و تریاق کبیر
هر برندن بر درهم ارمانیکم رورانم ثلث درهم بونلری اغاج قاونی قبوغی شرابیله
و یا لسان ثور شرابیله معجون ایده لر و قلب اوزرینه وضع اولنجق دوالردن بو ترکیب
غایت نافعدر صفتی بودر لادن درت درهم اصطرک و تره منتی و مصطکی هر برندن
ایکی درهم اغاج قاونی یاغی و قرنفل یاغی و دارچین یاغی هر برندن التشر طامله مسک
و عنبر هر برندن اوچ بغدای مجموعنی اتی هوانده التشدیروب مرهم ایده لر و قلب

اوزرینه طشهدن سوره لر ویلکری طاغیدیجی احتقان ایتمک بو علته غایت نافعدر.
معلوم اوله که سنار تونس طبیب خفقان علتنده فصد اولنمغی جائز کورمز زیرا
فصد سببیله حرارت غریزیه یه ضعف طاری اولمغله خفقانک اشتدادینه سبب
اولور بلکه ادویهٔ قلبیه ایله مخلوط مسهلات ایله طبیعتی تلیین ایلیه لر بعده علیله ادویهٔ قلبیه
ویره لر مثلا قرمز معجونی و عنبر معجونی و دوا المسک و تریاق و مثرکمی و بونلردن
قوی دوایه محتاج اولنورسه پیغمبر اغاجی و سپارنه و صاصفراز طبیخی ویره لر.
و بونلرک طبیخی اغاج قاونی قبوغیله قینادوب ادویلجه ویره لر و ارقیل حکیم بو معجونی
سودا احتراقیدن و بلغمدن ناشی اولان خفقانه تجربه ایدوب نفعنی زیاده مدح
ایتمشدر. صفتی بودر اوغل اوتی و ریحان و لسان ثور و بو نیقه و قیون اوتی
و فودنج هر برندن بر قبضه اغاج قاونی قبوغی یارم قبضه اغاج قاونی چکردکی سکز درهم
قرنفل و عود و دارچین و بسباسه هر برندن بر درهم سنامکی قرق سکز درهم افتیمون
و بسفایج هر برندن اوتوز ایکی درهم کابلی و صاری هلیله هر برندن سکز درهم چکردکی
چیقمش قزل اوزم یوز درهم مجموع اجزانک اوچ اغوری مقداری صو ایله درت کون
بر یرده اصلده لر بعده نصفی قالنجه قینادوب سوزه لر و کفایت مقداری شکر ایله
قوامه کتوره لر بعده یوز درهم قیل الکدن کچمش اریک بالی و سکز درهم چکلمش
دارچین قاتشدروب استعمال ایده لر. معلوم اوله که جمیع حیواناتک و قوشلرک
یورکلری ایچون بعض ادویهٔ قلبیه ایله تقطیر اولنسه اول مقطری استعمال ایتمک
جمیع قلب مرضلرینه غایت نافعدر. و سنار تونس طبیبک ماء القلوب تسمیه
ایلدوکی مقطر صو دخی خفقانه غایت نافع و مجربدر. صفتی بودر کیک یورکی یاخود
بوزاغی ایله صغر یورکی بر عدد اوغل اوتی بر قبضه لسان ثور چیچکی و بنفشه و کل
هر برندن یارم قبضه اغاج قاونی قبوغی درت درهم فسلکن تخمی ایکی درهم و قرنفل
و دارچین و صندل هر برندن بر درهم زعفران یارم درهم بو اجزالری بر یره قیوب
اوزرینه درت رطل خفنجه شراب قیوب قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر و تقطیر
اولنورکن انبیقک اغزینه ثلث درهم مسک و ثلث درهم عنبر قویه لر و تمام تقطیر
اولندقدنصکره حفظ ایدوب حاجت وقتنده استعمال ایده لر و یابان زهره استعمال
ایلمک صوغلجاندن اولان خفقانه و جمیع انواعنه نافعدر و ماده ایله اولان
خفقانه یازولردن یاقو آچوب نخودله اشلتمک غایت نافعدر **ضعف
القلب** یعنی یورک ضعیف اولمق بونک سببی مثلا قولنج و حمی دق کبی شدید
مرضلرک وجودده زحمت ویرمسیله قوت ضعیف اولمسیدر و یا کثرت استفراغدر

و یاخود روحک رقیق اولوب بدنه منتشر اولمسیدر و یا قلتیدر **العلاج**
اولا قلبک مزاجنی تعدیل ایده لر و عطریتی و تقویتی سببیله ارواحی حفظ ایدیجی
موافق دوالر ایله قلبه قوت ویره لر مثلا عنبر و مسک و اصطرک ولادن و صندل
و عود و اغاج قاونی قبوغی و دیش اوتی و بیبر کبی و بو مقطر صو دخی حرارت
غریزیه یی حفظ ایلیوب مزاجی حار اولنلره نافعدر صفتی بودر بر المیی پاک
بیقیوب اوفق دوغرایه لر بعده لسان ثور صویی و اغاج قاونی الکشیسی و هندبا
صویی و قوزی قولاغی صویی و کل صویی هر برندن یوز اللی درهم قره باش چیچکی
و بادیه چیچکی و لسان ثور چیچکی هر برندن بر قبضه ارمانیقو سفوفی و صندلین
معجونی سفوفی و دارچین هر برندن درت درهم صاری صندل سکز درهم
اغاج قاونی مقداری معتدل اوله درت عدد بونلری اوفق دوغرایه لر و مجموعنی
قرعه یه قیوب انبیق ایله تقطیر ایده لر و بو مقطردن درت درهمدن سکز درهمه دک
نوش ایده لر و بو صو دخی صوقدن اولان ضعف قلبه نافعدر صفتی بودر زهر
بلبوس که دیار رومده سنبل دیمکله معروفدر ظن اولنور که زهر بصل الزیر اوله
ایکی قبضه کل درت قبضه خزاما بر قبضه لسان ثور ایکی قبضه دیش اوتی و خرنوب
و زوفا و بیبریه هر برندن اوچ قبضه اوغل اوتی و نانه هر برندن بر قبضه دارچین
و کبابه و اصطرک هر برندن سکز درهم بسباسه و فلفل و قاقله و جوز بوا و قرنفل
هر برندن درت درهم شراب و کلاب هر برندن التیوز درهم مجموعنی بر یرده اوچ
کون اصلده لر بعده تقطیر ایده لر و الحاصل یارم درهم عنبر قیوب ترتر قاشق استعمال
ایده لر و بو مقطردن نبض یرلرینه و قلب اوزرینه مزاجک اقتضاسنه کوره سوکه
غایت نافعدر **الغشی** یعنی بایلمق بر حالتدر که قلبک ضعفندن و روح
حیوانینک داخله حرکتی و یا داخلده مختفی اولمسی سببیله بالکلیه قلبه اجتماعندن
اولورکه قلب تنفس ایده مدوکندن حس و حرکتک معطل اولمسیدر یاخود
روح قلیل و رقیق اولمغله روحک معدنی اولان قلبده موجود اولان روحدن
فضله اولمامغله سائر اعضایه توزیع اولمدوغندن حس و حرکت معطل اولور
بو یله اولمسنک سببی مقدم دخی بیان اولنمشدر و بو علته صبر ایده میلر اکثریا
معصوملر و پیرلر و خسته لکدن قلقان آدملردر و کاهیجه سبب جمیع بدنده اولان
طارئه عام اولور بو یله اولدقده غشی صیق صیق واقع اولور یاخود سبب بردتک
شدتی و یا حرارتک حدتیدر و حمانک نوبتی اولسنده واقع اولان غشی بو قبیلدندر
و کاهیجه غشی بر آخر عضوک مشارکتیله اولور مثلا دماغ کبی زیرا دماغده سده تامه

حاصل اولدوغندن سكته اولسه شبهه يوقدر كه غشي دخي اولور. بونك كبي سائر
عضوك مشاركتيله دخي اولور العلاج نوبت وقتنده يعني بايلمه وقتنده الني
وآياغني بك بغليه لر. ورايحه سي طيب اولان شيلر قوقلده لر. اكر اغريسي وار ايسه
اغريي تسكين ايده لر. اكر سبب صوقدن ايسه ترياق نفع ويرن دوالر مسك وعنبر
وقوقوسي لطيف مقطر صولر قوقلتمقدر. يعني مثلا چيچك صويي واغاج قاوني قبوغي صويي
واخلامور صويي كبي. واكر سببي حرارتدن ايسه كل صويي وكل سركه سي وصندل ايله
چيچك صويي قوقلده لر واكر احتناق رحمدن ايسه قوندوز خايه سي وسدف قوقلده لر
اما اغاج قاوني ياغني ايچمك وقوقلمق وسورنمك نه سببدن اولورسه اولسون غشينك
جميع انواعنه نافعدر. اوغل اوتي دخي بويله در وسببي صوقدن اولنه ترياق كبير
ومثر وقرز معجوني و دوا المسك استعمال ايلمك غايت نافعدر. ومرسين ياغني
وصاقز اغاجي ياغني ايچمك وسورنمك نافعدر. وآيوا ومسكت الماسي يمك دخي
نافعدر. ودواء انطاكي دركه بركسه بر درهم سحق اولمش عود يوب بعده اوزرينه
بوصودن ايچيه اكر غشيدن خلاص اولوب دفع اولمز ايسه غيري علاج ايله دفع
اولمسي محالدر. يعني غشينك جميع انواعنه بو صو علاج كافيدر. صفتي بودر الما صويي
وشفتالو صويي وكل صويي وسكوت صويي مثلا هر برندن بر فنجان عنبر ومسك
وبان زهر بونلردن دخي مثلا بشر بغداي اغزي نبات شكري كفايت مقداري
مجموعني بريره قرشدروب نوش ايده لر امراض المري والمعده معده
مرضلري بيانندهدر. معلوم اوله كه مري ديدكلري طعام وشرابك يوليدر يعني معده يه
اغزدن واصل اولور. بونك محلي انكسه ده اولان اوكورغه اوزرينه وضع اولنوب
يوقاروده فم معده يه طوغري چكلمشدر. واغزدن طرفه اولان اوجي طار اولوب
كيتدكجه اشاغه طوغري معده يه واصل اولور اولنجه كلش اولوب معده نك اغزي
اولور. ومرينك اشاغي طرفي معده دركه ينلن وايچلن شيلرك طوره جق يريدر.
شيخ الرئيس دركه حقيقتده بقلسه مري معده جنسندندر كه كيده رك كلش
اولور. ومعده دكرميدر كويا مري ايله قضاغي صوقباغي شكلنده در. ومعده نك
صاغ جانبنده قره جكر وصول جانبنده طلاق واردر اضلاعك التنده در.
واوست طرفنده كوكسده قلب واردر ومعده يي بو اعضالر احاطه ايتمشدر كه
معده يه وارد اولان طعامك هضمنه قوت بوله ومعده يي قذرمق ايچون
اوكندن ثرب يعني ترپي ياغي وآرديندن دخي ارقه احاطه ايتمشدر ومعده نك
اشاغيسنده بر دلك واردر اثني عشري ديدكلري بغرسغه منقلدر كه حتي طعام

معده يه اينسه الله عظيم الشانك اذن شريفي ايله تا طعام هضم اولنجه اول دلك
قپانوب اچلمز. قچن كه طعام هضم اولسه اول هضم اولان طعامك صافيسي
وخلاصه سي جكر ايله معده مابيننده ماساريقا ديدكلري اينجه طمرلردن جكره
چكلوب وارير. وهضم معدي تمام اولدقده معده نك اشاغيسنده اولان
دلك اچيلوب طعامك باقي قلان كثيفي بغرسقلره اينر كيدر. وجكره ماساريقادن
چكلنلر جكرده بر دخي هضم اولوب بو تقديرجه اخلاط اربعه يعني قان وصفرا
وبلغم وسودا حاصل اولور. وقان بعضي اخلاطله اعضايه غدا اولسون ايچون
طمرلره يايلور. وصفرا اوده چكلور زيرا اود صفرانك ياتاغي وطوره جق يريدر. وسودا
طلاغه چكلور طلاق دخي سودانك مكاني وياتاغي يريدر. اما بلغم اعضايي
ترطيب. وحركتك ضررني اعضادن دفع ودماغ وجرداري ايلمك كبي بعضي
اعضايه غدا اولسون ايچون. حكيم لم يزلينك حكمت قدسيه سي ايله عضولره
توزيع وتقسيم اولنور. معلوم اوله كه مري ديدكلرينه سوء مزاجك انواعي عارض اولور.
كرك سازج اولسون وكرك مادي اولسون وكرك سببي داخلدن اولسون
شيشلر ويارهلر كبي. وكرك خارجدن اولسون صدمه وضربه كبي سوء المزاج
في المري حري يه يعني قزل اوكنه عارض اولان سوء مزاج يا حاردر ويا بارددر.
حار اولنك داخلدن اولان سببي اكثريا حاره رائحه بخارك چقمسيدر. وخارجدن
اولان سببي بوغازه توتون كتمكدر. وآتش يانينده اولور مقدر. بونك علامتي ديلي
قورومقدر وصوسزلقدر. وبارد اولنك داخلدن اولان سببي دماغدن صوق
نزله ايتمكدر ويا معده دن صوق بخار چقمقدر. وخارجدن اولان سببي صوق يل
دوقنمقدر. وقارلي صو ايچمكدر. بونك علامتي اغزي صولنمقدر وصوسزلغي اولمامقدر.
العلاج سببني ازاله ايدوب صجقدن اولانه صوق دوا ايله علاج ايده لر. مثلا حاردن
وشرابلردن مناسب اولان بنفشه شرابي ونيلوفر شرابي وبزر قطونا لعابي بونلردر.
وبنلر معدنيدن اغزده طوتمق غايت نافعدر. واغزيني سنقراوتي صويله ونيلوفر
صويله يقيه لر نافعدر. وصوقدن اولانه صيجق دوا ايله علاج اولنور مثلا دارچين
وقرنفل وزنجبيل وجوز بوا وبونلره مشابه دوالر كبي. وبو قرص حماره عارض اولان
بوغاز قورولغنه غايت نافعدر. صفتي بودر ابه كومجي تخمي وقاون جكردكي وايوا جكردكي
وصمغ عربي وكثيرا هر برندن بر درهم ماروله تخمي يارم درهم مجموعني سحق ايدوب بنفشه
شرابيله قرص ايدوب حاجت وقتنده برداني سني دل التنه قيوب اريدرك بوطله لر.
اورام المري يعني قزل اوكنده شيش اولمق بونك سببي سائر ورملرين سببي كبيدر.

علامتی بوغازی طار اولوب طعامی کوجله یوطمقدر اگر بونک ماده‌سی صجق اولورسه
اغریسی زیاده اولور و اگر صوق اولورسه اغریسی از اولور العلاج اگر بدن ممتلی ایسه
فصد ایله و اسهال ایله بدنی پاک ایده‌لر و یا حقنه لینه ایده‌لر و مرضنک ابتداسنده طشه‌دن
رادع دوالر قویه‌لر مثلا سکرتی یپراغی و سیزاوتی و بزرقطونا لعابی کبی و داخلدن
بنفشه شرابی و ریباس شربتی ویره‌لر و زبد وقتنده رادع دوالره محلل ضم ایده‌لر
مثلا بابادیه یاغی و طورق اوتی و بوی تخمی کبی و ایرسا و عرق سوس طبیخی ایچوره‌لر
و اگر شیش داغلیوب بیورسه اوزرینه نشوریجی دوالر قویه‌لر مثلا اربه اونی
و خطمی کبی و یا انکز خطمی مرهمی سورمک دخی کفایت ایدر و خطمی کوکی و انجیر و قورو اوزم
بونلری قینادوب ایچوره‌لر و اگر دشلمکه محتاج اولورسه خردل و فراسیون و ایرسا
بونلری قیناتوب غرغره ایده‌لر و دشلدکدنصکره بال صویله غسل ایده‌لر
عسر الازدراد یعنی طعامی کوجله یوطمق بونک سببی کاهیجه ورمدن اولور نتکم ذکر اولندی
و کاهیجه غلیظ و یاپشق خلطدن اولور و یاخود جرتی ده دیکن و کمک کبی نسنه
قالدیغندن اولور و کاهیجه یاره اولدیغندن و معده‌دن صوغلجان چیقوب
مری‌یه یاپشدیغندن اولور و کاهیجه دخی غلیظ یلدن اولور نتکم علت حرافیاده
اولدیغی کبی بونک علاجی ورمدن اولمش ایسه علاجی مقدم ذکر اولندی کذلک
دیکن و کمک ورمدن اولان دخی بابلرنده ذکر اولنمشدر و صوغلجاندن اولنه
سکنجبین ایچوره‌لر خصوصا سکنجبین عنصلی اوله و قرحه‌دن اولنک علاجی قرحه بابنده ذکر
اولنور قروح المری مری‌یه یاره اولمق اکثریا بر شیشک دشلمسندن اولور و یا حدتلی
خلط صفراوینک و خلط مالحک اول موضعه دوکلمسندن اولور و یا حدتلی بخاردن
اولور نتکم زراغ حمارده اولدیغی کبی علامتی اغریسی و یانمسی اولمقدر و حدتلی شیلر
تناول ایتدکده مثلا طوزلو و اکشی کبی بوغازی یانمقدر العلاج بال صوینی و یا ارپه
صوینی شکرله قیشدروب غرغره ایده‌لر و یا مقدار کرفس و زوفا قیناتوب
شکرله غرغره ایده‌لر بعده سبستان طبیخی و ایوا چکردکی لعابی و خشخاش تخمی مستعملی
استعمال اولنه و تازه سودک ایچنه بقاج کره قیزغین دمر سوندوروب انکله غرغره
اتمک غایت نافعدر بعده کل شرابیله و مرسین شرابیله غرغره ایدوب او کلدوجی
دوالر استعمال ایده‌لر مثلا صمغ عربی و کثیرا و طین ارمنی و مصطکی و کوزلک و مرجان
کبی امراض المعده معده‌یه سوء مزاج عارض اولور کرک ساذج اولسون و کرک
ماده ایله اولسون اما معده‌یه سوء مزاج بارد عارض اولمنک یعنی معده صوقلغنک
سببی یا بدنیدر و یا خارجیدر اما خارجیدن اولانی صوق شیلر یمکدن و قتی صوق

صو ایچکدن اولور و داخلدن اولنک سببی هضمک و یا حرارت غریزیه‌نک ضعیف
اولمسیدر یاخود بعضی مشارکتی اولان اعضادن رطوبت بارده‌نک دوکلمسیدر
مثلا دماغ و کبد و طلاق کبی بونک علامتی صوسزلغی اولمیوب اغزی صولنمقدر
و هضمی ضعیف اولمقدر و صبحی شیلردن حظ ایلمکدر و اکشی ککرمکدر و یدوکی
طعام از دخی اولورسه بیله معده‌سنه ثقلت ویرمکدر و معده‌ده یللر و قورلدولر
اولمقدر العلاج معده‌یی حرارتی معتدل اولان ادویه حاره ایله قزدوره‌لر لکن
حرارتی قوی حارا ویرمیه‌لر زیرا حرارتی قوی اولان دوالر تجفیفی سببیله ضرر ویروب
هضمی دخی ضعیف ایدر زیرا هاضمه رطوبت غریزیه‌یه ده محتاج اولنورلس
رطوبتی تجفیف مناسب دکلدر اگرچه بحسب الاقتضا قوی حرارته محتاج اولنور
باری بعضی حرطب شیلر ویره‌لر مثلا ات صویی کبی و بعضی معتدل یاغلر کبی یاخود
بعضی دهنیتلی حارا ایله قزدیره‌لر مثلا بادم و فستق کبی و معده صوقلوغنه نافع
اولان دوالر زنجبیل و نانه و پتونیقه و فودنج و دیش اوتی و صعتر و سنبل و اذخر
و انیسون و رازیانه و کمون و کشنیج و اردج تخمی و صبر و اغاج قاونی قبوغی و طوریج
و اکیر و جوز بوا و قرنفل و قاقله و خولنجان و زنجبیل و مصطکی و عود و کهربا و عنبر
و مسک بونلردر و مرکباتدن اولنلر ارماتیکم الروزاتم و جوارش عنبر و قرمز
معجونی و انیسون معجونی و جوارش عود و جوارش دارچین بونلردر و بو معجون
دخی معده صوقلوغنه نافعدر کلبشکر اللی درهم پتونیقه اوچ درهم ارماتیکم
الروزاتم سفوفی و قرنفل و اکیر و زنجبیل هر برندن بر بچق درهم معجون اولنوب
استعمال اولنه معجون آخر دارچین اون الی درهم خولنجان و قرنفل و اغاج
قاونی قبوغی و لسان بسباسه و مرجان هر برندن بر بچق درهم کلبشکر یکرمی درت
درهم اجزالری دوکلوب کفایت مقداری ایوا شرابیله معجون ایده‌لر و بو معجون
دخی مجربدر صفقی بودر مدبر کشنیج و انیسون و دارچین و قرنفل و کراویا
هر برندن ایکی بچق درهم زنجبیل و جوزبوا هر برندن بر درهم قرنفل ایکی ثلث
درهم عنبر و مسک هر برندن التی لغدای بونلر سحق اولنوب کفایت مقداری
کلابه حل اولنمش شکر ایله معجون ایده‌لر و بو سفوف دخی معده‌یی قزدروب
قوت ویرر انیسون و رازیانه تخمی و کشنیج و کراویا و عرق سوس و خولنجان
و زنجبیل هر برندن برابر سحق اولنوب برابری شکرله سفوف ایده‌لر و بو سفوف
دخی طعامدن اول و طعامدن صکره استعمال اولنور صفقی بودر کشنیج شکر
درهم دارچین ایکی درهم بسباسه یارم درهم مصطکی ثلث درهم خالص بیاض

بقسماط اون التی درهم آق شکر اوتوز ایکی درهم بونلری دوکوب سفوف ایده لر
سفوف آخر قزی کل قروسی اون التی درهم دارچین سکز درهم زنجبیل
وقرنفل وجوزبوا وخولنجان هر برندن ایکی درهم کشنیج اوچ درهم عود بر بچق
درهم بونلری دوکوب برابری شکر ایله سفوف ایده لر وبو مقطر صویه اکسیر
اصطمخیقون درلر معده یه قوت ویرر غایت نافعدر صفتی بودر جوزبوا
قرنفل وکبابه هر برندن اون ایکی درهم دارچین ولسباسه وزرنباد وقاقله
هر برندن سکز درهم خولنجان اوچ درهم فلفل ودارفلفل هر برندن التی درهم
قزی قرنفل چچکی وکل ولسان الثور ونانه وفوتنج وبلبن هر برندن یارم قبضه
خاص اتمک ایچی سکسان درهم بونلری بر طپراق طنجره نک ایچنه قیوب اوزرینه
درت بچق مقداری چقنجه شراب قویه لر وسکز کون بر صیجق یرده دوره بعده
بادم الی درهم کل صویی ولسان الثور صویی هر برندن ایکیوز درهم بادمی دوکوب
بو صولرله ازه لر ویکرمی درت درهم بال قیوب مجموعنی قرعه یه قویه لر وتقطیر
ایده لر وبو مقطردن بر قاشق استعمال ایده لر صوقدن اولان معده مرضلرینک
جمیع انواعنه نافعدر وروح مصطکی دخی معده مرضلرینک جمیعنه نافعدر
صفتی بودر عود اوچ درهم آق صندل وصاری صندل هر برندن بر درهم جوزبوا
ایکی ثلث درهم قاقله ثلث درهم بونلری اینجه سحق ایدوب یوز درهم عرق ایله
اوچ کون اصلده لر وسوزه لر بعده یوز درهم سکنجبین سرکه وسحق اولمش
مصطکی یوز الی درهم مجموعنی بر یره قتشدروب اوچ کون طوردقدنصکره قرعه
وانبیق ایله تقطیر ایدوب حاجت وقتنده استعمال ایده لر ومعده اوزرینه
وضع اولنجق دوالردن تکاتکا وتره منتی وبلسان صناعی وجوزبوا یاغی
وقرنفل یاغی ودارچین یاغی وانیسون یاغی بونلردر وبو یاغلر تقطیر ایله چقمش اوله
وبو مرهم معده یی قزدروب قوت ویرر بلبن یاغی وسنبل یاغی هر برندن
درت درهم جوزبوا ونانه هر برندن یارم درهم قرنفل واکیر هر برندن ثلث
درهم کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر صفت دهن اصطمخیقون
بلبن یاغی یوز درهم قرنفل وصاری صندل هر برندن ایکی بچق درهم وکل ولسباسه
هر برندن یارم درهم مصطکی ایکی بچق درهم شراب الی درهم مجموعنی شراب محو
اولوب دهن باقی قالنجه قیناده لر وسوزه لر معده یه قوت ویرمده غایت
نافعدر وبو ضماد دخی صوق معده یه فائده ایدر صفتی بودر مصطکی وکونلک
وخولنجان وقرنفل ولسباسه هر برندن بر درهم وچ ایکی ثلث درهم کشنیج

وطوبق وقاقله هر برندن یارم درهم مرجان ثلث درهم اصطرک اون التی درهم لادن التی
درهم کفایت مقداری زفت وبالموم ایله مرهم ایدوب معده اوزرینه سوره لر صفت کماد
رطب نانه وبلبن هر برندن ایکی قبضه اذخر نصف قبضه طوبق وخولنجان وقرنفل هر برندن
ایکی درهم بونلری شراب ایله قینادوب بر صونکری باتروب ومعده اوزرینه تکرار تکرار قویه لر
سوء المزاج الحار فی المعده یعنی معده بوزلمسی حرارتدن اولمق بونک خارجدن اولان
سببی طبیعتی اسی دوالر وغذالر یمکدر وصجق شیره ملاقی اولمقدر یعنی صجق هواده کزمکدر
وآتش یاننده اولمقدر وداخلدن اولان سببی حمالر مثلا حماء محرقه کبی علامتی
کلر دلجه تونون کبی شیلر حس ایتمکدر واغزی ودوداقلری قورومق وصوسز اولمق وصجق
شیلردن خط التیموب متضرر اولمقدر العلاج بارد شیلرله مزاجی تعدیل
ایلیه لر لکن برودتی معتدل اوله که حرارت غریزیه یه ضرر کلمیه زیرا معده جسم عصبانی
اولمغله بک صوق شیدن متضرر اولور ومعده صجقلغنه نافع اولان دوالر
قوزی قولغی وسمزاوتی وهندبا وکل وبنفشه ونیلوفر واغاج قاونی اکشیسی واکشی
نار وتمرهندی وهلیلج وریباس وانبرباریس وبزور بارده وصندل ومرجان
بونلردر وبو مطبوخی ایچمک نافعدر صفتی بودر بزور بارده هر برندن ایکی درهم
اربه صویی یوز درهم کل صویی وبنفشه شرابی هر برندن سکز درهم تخمزی دوکوب
مجموعنی بر یرده قینادوب سوزه لر وایچه لر وبو مطبوخ دخی مجربدر استعمالی کثیردر
هندبا کوکی وتمرهندی هر برندن درت درهم صندل ایکی درهم اربه صویی یوز
درهم بونلری قینادوب سوزه لر وایچنه سکز درهم کلشکر ازوب تکرار
سوزه لر ونوش ایده لر وبو معجونی استعمال اتمک نافعدر بنفشه خمیره سی اون
التی درهم کلشکر سکز درهم بارد الجوز سفوفی وصاری صندل هر برندن یارم درهم
اغاج قاونی اکشیسیله معجون ایده لر وشربتلردن مناسب اولان انبرباریس
شربتی ونار شرابی وریباس شرابی وقورق شرابی وسکری سکنجبین بونلردر
ومعجونلردن بارد الجوز معجونی وجوارش صندلین ودیاردون استعمال اتمک
نافعدر ومعده اوزرینه وضع اولنجق کل یاغی وبنفشه یاغی وصندلین یاقوسی
وبزرقطونا لعابی بونلردر وبو مرهم دخی نافعدر کل یاغی سکز درهم آق صندل
وکل قروسی هر برندن ثلث درهم کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدوب
معده اوزرینه سوره لر آخر کل واق صندل وقرمزی صندل هر برندن ایکی درهم
جلنار وحب الآس ومرجان هر برندن بر درهم کفایت مقداری بالموم وکل
یاغی ایله مرهم ایده لر وغذالردن طبیعتی صوق غذالر ییه لر مثلا مارول بورانیسی

وسمزاوتی بورانیسی وبلیج کبی بونلری لیمون صوییله ویا قورق صوییله استعمال ایده لر وصو
برینه اربه صویی ایچه لر ومشلردن منخوش ایوا ومنخوش الما تناول ایده لر
سوء المزاج الرطب فی المعده معده بوزلمسی رطوبتدن یعنی یاشلقدن اولمق
اونک خارجدن اولان سببی رطوبتلی غدالر وشرابلر ایچمکدر وهواسی رطوبتلی یرلرده
وصولر کنارنده اوتورمقدر وچوق اویومقدر وداخلدن اولان سببی هضم ضعیف
اولمقدر علامتی اغزی صولانوب صلیه سی اقمقدر وبلری وکرمه سی اولمقدر وصوسزلغی
اولمامقدر ومجفف شیلردن خطا ایتمکدر العلاج غدالردن ودوالردن حرارتی
وبرودتی قوی اولمیان مجففات استعمال اولنمقدر اما حار اولان مجفف دوالر
یتونیقه ونعنع ویلین ودیش اوتی واکیر وخولنجان وکشنیج وکراویا ومصطکی وآطه
صوغانی وطاوق قورسغی وبغرا غاجی وصاصفواز بونلردر اما بارد اولنلر گل
وصندل ومرجان وطین ارمنی وطین مختوم وقزل بهمن بونلردر ومعده نک
یاشلغنی قوردیجی مرکب دوالردن بغرا غاجی وصاصفواز طبیخی وجوارش سفرجل
واطریفل صغیر وارمانیکم الوزرائم وتریاق ومثرودیطوس ومعجون وج بونلردر وبوسفوف
معده ده اولان رطوبتی قورودر صنعتی بودر قورومش طاوق قورسغی درت درهم
دارچین وقرنفل وعود هر برندن بر درهم بونلری دوکوب برابری شکرله سفوف
ایده لر وبوسفوف دخی اولکیدن قویدر صنعتی بودر کشنیج وانیسون ورازیانه
تخمی وکراویا هر برندن درت درهم قورومش طاوق قورسغی ایکی درهم خولنجان
وقرنفل وبسباسه هر برندن بر درهم بکسماط اوج درهم شکر سکز درهم سفوف
ایدوب طعامدن اول وصکره استعمال ایده لر ومعده اوزرینه وضع اولنجق
دوالر مرسین یاغی ومصطکی یاغی وجوزبوا یاغی بونلردر وبویاقو معده یی تجفیف
ایدر صنعتی بودر ایوا مربابی ومصطکی هر برندن درت درهم قرنفل وخولنجان
وبسباسه وگل هر برندن یارم درهم بونلری برمقدار بلین یاغی وناردین یاغیله
مرهم ایدوب معده اوزرینه سوره لر واصطمخیقون کبیر یاقوسی دخی غایت
نافعدر صنعتی بودر مصطکی اون التی درهم کونلک سکز درهم اصطرک درت
درهم تکه صقالی واقاقیا هر برندن ایکی درهم بونلری دوکوب شرابده اصلده لر
بعده لادن وگل وکمون وقرنفل وجوزبوا هر برندن برتحو درهم صندل وسنبل هندی
وقرص غالیه ومرجان هر برندن بر درهم دهن مصطکی ودهن سنبل وراتینج وشمع
هر برندن کفایت مقداری بونلری معتدل اتشده رسم اوزره یاقو ایدوب معده یه
سوره لر ومعده سی رطب اولان کمسه اجور بالر وقتی وصوصد ونیالو کبی رطوبتلی طعاملردن

احتراز ایده لر بلکه مجفف غدالر استعمال ایده لر مثلا کباب کبی وگلکلساتی وسرجه وکوکرجین
انلری کبی سوء المزاج الیابس فی المعده یعنی معده بوزوقلوغی یبوستدن اولمق
سببی معده نک رطوبتی حرکده اولان حرارتدن ودمک حدتندن اوتوری
مقدار طبیعیسندن از اولمقدر یاخود سببی شدید جماعدر وافراط اوزره
اسهالدر وچوق چوق درلمکدر وادراردر وبورون قانمقدر وافراط اوزره
قان کتمکدر مثلا حیض قانی وباسور قانی کبی وزیاده غم وقساوت چکمکدر ودا المقدر
وچوق کزمکدر خصوصا قورقلق هوالرده اوله وغدالردن وشرابلردن مجفف
شیلر استعمال ایتمکدر علامتی صوسزلقدر واغزی ودلی قورومقدر ویابس
غدالری هضم ایتمیوب معده سنده قینمقدر وظاهرده رتسبب یوغیکن
بدنی ارق اولمقدر ورطوبتلی غدالردن حظ ایتمکدر العلاج بومرضده مرطب
غدالر یمک دوا استعمالندن خیرلیدر ومعده یی ترطیب ایلین غدالر لسان ثور
وعرق سوس وبادم وفستق وقرواوزم وابه کومجی بونلردر وشربتلردن
بنفشه شرابی وخشخاش تخمی شرابی مناسبدر وبومعجون دخی نافعدر صنعتی بودر
لسان ثور چچکی خمیره سی وبنفشه خمیره سی هر برندن سکز درهم ثعلب درت درهم
فستق ایکی درهم بزوربارده لبلری هر برندن بر درهم لسان ثور شربتیله معجون ایدوب
استعمال ایده لر وطشره دن معده اوزرینه وضع اولنجق دوالر طاوق یاغی وبنفشه
یاغی وطتلو بادم یاغی وسوسن یاغی وخطمی تخمی لعابی وابه کومجی تخمی لعابی بونلردر
وبوقیروطی دخی معده نک یبوستنه نافعدر بادم یاغی سکز درهم سوسن یاغی
وطاوق یاغی هر برندن ایکی درهم کفایت مقداری بالموم ایله قیروطی ایده لر آخر
شرابیله قینمش ایوا اون التی درهم اربه اونی سکز درهم مصطکی ایکی درهم کفایت مقداری
بادم یاغیله قشدیروب مرهم ایده لر وبوعلته مبتلا اولنلر طوزلولردن واکشیلردن
وبصدره وصوجق کبی قوری شیلردن صقنه لر وغداسی اربه اونی بولمجی ونیمرشت
یمرطه صاریسی وقیه بالغی وبلیج وبوزاغی اتی واوغلق اتی وقوزی اتی وبادم وفستق
وقرواوزم وطتلو الما وطتلو نار اولیه واگر مانع یوغیسه یعنی حماد عفنیه سی یوغیسه
تازه صغلمش سود ایچمک انلر ایچون غایت ایو دوادر بوذکر ایتدیکمز علاجلر خراج
مفردک یعنی یالکز صوقدن وصیجقدن ورطوبتدن ویبوستدن اولان معده
بوزوقلوغنک علاجلریدر وامزجه مرکبه نک دخی علاجلری بونلردن بلینور یعنی معده
بوزوقلوغی مرکب اولوب مثلا حار رطب وحار یابس وبارد رطب وبارد
یابس اولدقده بوذکر اولنان دوالردن ترکیب صناعی ایله ترکیب ایدوب

استعمال ایده‌لر و بونلری ترکیب ایتمك ظاهر اولدوغندن تفصیل اولنمدی
سوء مزاج مادی فی المعده معده بوز و قلوغی مادّه ایله اولدقده مادّه یا نفس معده‌ده
متولد اولور و یا بعض اعضادن معده‌یه منصب اولور و منصب اولدقده
یا معده‌نك طبقه‌لری تشرّب ایدر یعنی ایچر و یا معده‌یه دوکلور و هم کلن
مادّه یا طبقه‌لرده و یا مجموعنه اولاشور و اول مادّه دخی یا مادّه بلغمیه درکه برودتدن
و رطوبتدن اولور و یا مادّه صفراویه درکه حرارتدن و یبوستدن اولور و کاه ایچه
ایکی مادّه مجتمع اولوب معده‌ده ریاح تولد ایدر و اکر بلغم غالب اولورسه مائیت
کثیر اولور و صفرا غالب اولورسه ریحك تولدی چوق اولور و اکثریا معده‌ده
اولان بلغم باشدندر و صفرا اولمسی جکردندر و معده‌ده سودا اولمسی اکثریا
طلاقدندر و یا سوء هضمدن و حراقیادندر و بونلرك هر برینك علامتلری سوء
مزاج ساذجده ذکر اولنمشدر معلوم اولکه قچن مادّه معده‌نك طبقه‌لرینه یعنی
بوشش یرلرینه منصب اولسه اندن قی و اسهال عارض اولور و اکر مادّه‌لی
تشرّب ایدوب و یا معده‌یه اولاشمش ایسه اندن فواق یعنی انجقرق عارض
اولور و نفس معده‌ده تولد ایدنك عرضی دائم اولور و معده‌یه عضو آخردن
منصب اولنك علامتی معده‌یه منصب اولدقجه عرض کاه کلوب کاه کیتمکدر
العلاج مادّه‌یی تنقیه ایدوب مزاجی تعدیل ایده‌لر و معده‌یی مطلقا تنقیه ایتمك
قی ایله اولور و قی سکنجبین ایله و تورب صویله اولور یاخود توربی تخمیله قینادوب
ایچوره‌لر قوصدوررلر و بو مطبوخ دخی قوصدورمقده جیددر تورب سکز درهم اسارون
بر درهم غاریقون ثلث درهم بونلری سکنجبین ایله قینادوب و سوزوب قرق
سکز درهم مقدارینی ایچوره‌لر اما بوندن قوی اولان معقینك بو محلده ذکری مناسب
دکلدر و مسهل استعمال اولندقده صبردن اعلاسی یوقدر دخی زیاده اقتضا
ایدرسه مجوقان و راوند ویره‌لر بونلرك اوزرینه عنبری زیاده اولمز کرکه سنامکی
اوله و صفرا غلبه‌سنك علامتی اغزی اجی اولمق و صوسزلق و طعامه اشتها اولمامق
و صفرا قی ایتمکدر علاجی صفرایی ترنجبین و خیارشنبر و تمر هندی و کل شکری ایله اسهال
ایده‌لر و شیخ رئیس صفرایی اسهال ایتمده افسنتین طبیخنی مدح ایتمشدر و اکر صفرا
غلیظ اولوب طبقات معده‌ده متشرب اولورسه صبر و راوند و یا قیلیقون
کبی دوالر استعمال ایده‌لر و ایارج فیقرا استعمالی دخی غایت مناسبدر و بو نقوع
معده‌دن صفرایی چیقارمده غایت ایودر صفتی بودر راوند بر بحق درهم دارچین
سدس درهم بونلری صحق ایده‌ با صویله اصلدوب سوزه‌لر بعده ایچنه سکز درهم

کل شرابی و سکز درهم ترنجبین ازوب ایچه‌لر و صفرا غلیظ اولدقده عسلی کل شکری
ایچمك افضلدر و تنقیه‌دن صکره افسنتین طبیخیله و کلبشکر ایله معده‌یه قوت
ویره‌لر و معده اوزرینه کل یاغی و بلبن یاغی و ایوا یاغی سوره‌لر و معده‌ده بلغم غلبه‌سنك
علامتی طعام عقبنده معده ثقیل اولوب بعده معده شیشوب و یللر حرکت ایتمکدر
و اکر بلغم غلیظ اولورسه بو علامتلر ایله اکشی ککرمه اولور و بلغم رقیق مائی اولورسه
اکثریا معده‌دن اغزه یدوکی طعامدن نسنه کلمکدر علاجی تورب طبیخیله و سکنجبین
ایله قوصدوره‌لر و اکر مزاجی قوی ایسه یارم درهم تاج ابیضدن یاغلی ات صویله
ویره‌لر و بو بلین بلغمی چیقارر صفتی بودر مسهل کل یالی اون التی درهم قدرت
حلواسی سکز درهم بونلری بتونیقه طبیخیله ازوب ایچه‌لر و اکر بلغم غلیظ ایسه بتونیقه
طبیخی و فوتنج طبیخی و زوفا طبیخی و بال صویی و سکنجبین عنصلی کبی دوالر ایله بلغمی انضاج
ایده‌لر و یا حوذاون التی درهم کل یالی و سکز درهم بتونیقه شربتی و طقوز قطره روح زاج
لطا ملدوب اوج درت کون صباحلرده ایچه‌لر بعده ایارج فیقرا و حب افاویه
و حب اصطماخیقون قنغی اولورسه استعمال ایدوب طبیعتی تلیین ایده‌لر حب
افاویه صغیرك ترکیبی بودر صبر درت درهم قرنفل و جوز بوا هر بریندن یارم
درهم زنجبیل ثلث درهم زعفران سدس درهم بونلری اینجه سحق ایدوب نانه
صویله و یا بلین صویله حب ایدوب بر درهم بو حبدن استعمال ایده‌لر و بو سفوف
دخی معده‌یه قوت ویرر زنجبیل سکز درهم قلفل درت درهم جوز بوا ایکی درهم
دارچین بر درهم براری شکر ایله سفوف ایده‌لر و بو سفوف دخی معده‌یه قوت ویرر و
یللری داغیدر کشنیج درت درهم جوز بوا و بسباسه و قرنفل و زنجبیل و اکیر و خولنجان
و اغاج قاونی قبوغی هر بریندن بر درهم دارچین ایکی درهم کراویا یارم درهم براری
کل نباتیله سفوف ایده‌لر و حکیمادن ارما نیکم الروزانم و جوارش فوتنج و جوارش
فلافلی و نانه مرباسی و بتونیقه مرباسی و دارچین صویی بونلردر و کاوزبانه و صنع اوتنجی حوارده
بو قیروطی یی قوتلق غایت ایودر صفتی بودر موم و خولنجان و طوبلق هر بریندن درت
درهم نانه و بلین هر بریندن ایکی درهم سنبل و کل هر بریندن اون ایکی درهم مصطکی
سکز درهم کونك و لادن هر بریندن درت درهم اصطرك و تکاما هر بریندن اوچ
درهم کفایت مقداری سنبل یاغی و یا الموسیله مرهم ایده‌لر و سوء مزاج بارده
نافع اولان دوالر بو بابده دخی نافعدر **النفخة فی المعده و القراقر** معده شیشوب
و قورولدامق بونك سببی یا سبب فاعلدر و یا سبب قابلدر اما سبب فاعل دیدیکمز
حرارتك ضعیف اولمسیدر و سبب قابل دیدیکمز مادّه رطبه درکه آنده اول حرارت

کرکی کبی فاعل اوله‌میوب بخار حاصل اولور و اول بخاردن ریاح تولد ایدوب
معده‌ده محتبس اولدقده معده‌یی تشویش ایدر کاهیجه نفاخ یعنی شیشوریجی
وغلیظ طعام یمکدن اولور مثلا بقله و بوکرلجه و تورب و نخود کبی اگر
حرارت قاصر اولمزسه دخی بو مثللی طعام یندکده ینه قارنی شیشورر بونک
علامتی کورمکله بیلینور و معده‌نک اوزرینه ال ایله اورلسه طاول کبی اوتر و کاهیجه
طبیعت قبض اوزره اولور زیرا ریح معده‌یی احاطه ایتمکله یوقارودن و اشغه‌دن
چقمسی ممتنع اولور و غلیظ غدا یمکلکدن اولنک علامتی مقدم ییدوکی
طعامدن بیلینور و طعام هضم اولدقدنصکره نفخی زائل اولمقدر اما بلغمدن
اولنک علامتی نفخی زیاده اولوب زائل اولمز و طعامدن صکره دخی زیاده اولور
واغزی صولنور و چوق توکورر و سودادن اولنک علامتی مالیخولیا و مراقیانک
علامتی کبیدر العلاج اگر غدادن اولمش ایسه یللری داغیدیجی شیلر استعمال
ایتمک کفایت ایدر و ماده‌دن اولورسه ابتدا اول ماده‌یی تنقیه ایدوب بعده
یللری داغیدیجی و معده‌یه قوت ویریجی دوا استعمال ایده‌لر و یللری داغیدیجی
دوالر خولنجان و حنطیانا و زرنباد و انیسون و رازیانه تخمی و کمون و کراویا
و انبرانوربا و انجلیقا بونلردر و جالینوس سکنجبین ایله قوندوز خایاسنی
استعمال ایتمکی مدح ایدر و ستارتوس طبیب درکه یللری داغتمق ایچون بزم تجربه
ایتدیکمز تقطیر ایتدیکمز کراویا یاغندن اوچ درت طامله‌سنی یلیج صویله استعمال
ایتمک و یاخود شکرله قرص ایدوب استعمال ایتمکدر و بو سفوف دخی یللری
داغیدر صفتی بودر انیسون و رازیانه تخمی و کراویا هر برندن ایکیشر درهم زنجبیل
و دارچین و خولنجان هر برندن بر درهم قرنفل و بسباسه و زرنباد و قاقله
هر برندن ثلث درهم شکر درت درهم سفوف ایدوب استعمال ایده‌لر
و مرکباتدن جوارش انیسون و جوارش کمون و جوارش خولنجان و جوارش
قونیج بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده‌لر و معده‌یه سدف یاغی و یا کمون
ایله زیت یاغی سوره‌لر یاخود بر مقدار جندبیدستری دفنه تخمیله زیت یاغنده
قیزدیروب سوره‌لر و بو یاغ یللری داغتمقده مجربدر دفنه تخمی و قورسدف و کمون
و نخود هندی و چورک اوتی و عود القهر و قسط هر برندن ایکیشر درهم لادن درت درهم
دفنه یاغی اوتوز ایکی درهم بونلری یکرمی درت درهم شراب ایله شراب محو اولنجه‌یه قدر قینادوب
و سوزوب معده اوزرینه سوره‌لر و بر مقدار داری و کپک قزدیروب بر طوربه
ایله معده اوزرینه قویه‌لر و دفنه تخمیله بابادیرکی دخی بویله ایتمک نافعدر و بر پارچه

اتمکی قزدیروب اوزرینه بر مقدار دوکلمش کمون و بال قیوب معده‌یه یاقو ایده‌لر
و یل ارتوریجی شیلردن احتراز ایده‌لر و صویی ممکن اولدقجه از ایچوب طبیعتی دائما تلیین
اوزره طوته‌لر **اورام المعده** معده‌ده شیش اولمق بونک سببی ماده حاره‌در
و یا ماده بارده‌در و شیش کاهیجه بوتون معده‌یی قاپلار و کاهیجه بر طرفنه مخصوص اولور و کاه
معده‌نک طشره‌سنده اولور و کاهی ایچنده اولور و طشره‌سندن اولان کورمکله و یا شیغلمقله
حس اولنور و اکثریا اغریسی طعام هضم اولدقدنصکره اولور و شهوتنه ضرر کلمز اما معده‌نک
ایچنده اولنک علامتی وجعی هضمک ابتداسنده شدید اولور و کاهیجه قوصمق عارض اولور
و اگر شیش معده‌نک اغزنده ایسه شی یوتدقده اغریسی زیاده اولور و اگر معده‌نک قعرنده ایسه
اغریسی هضم فتنده زیاده اولور و شیش اگر اسی خلطدن ایسه علامتی حرارت و صوسزلق
و اوقوسزلق و اغری شدید اولمقدر و یوره‌کی بایلمقدر و اگر دماغک مشارکتیله اولورسه
هذیان عارض اولوب عقلی پریشان اولمقدر و اگر قلبک مشارکتیله اولورسه بایلمق عارض
اولور و اگر شیش صوق خلطدن ایسه علامتی اغریده خفت و طبیعتده لینت و معده‌ده
ثقلت و هاضمه ضعیف اولوب حرارتی و یوره‌ک بایلمسی از اولمقدر **العلاج** اگر ورم حار
ایسه اورام حاره‌نک علاجی کبی ماده‌نک دوکلمسنی و درلمک یومسنی منع ایدیجی علاجلر ایده‌لر
و اگر قوت مساعد اولورسه فصد ایده‌لر لکن قانی از آقیده‌لر اگر بدن زیاده ممتلی دخی
اولورسه زیرا بو عضو شریف اولمغله چوق قان اقتمغه تحمل ایلمز اگر چوق قان اقچق
اولورسه هضم ضعیف اولوب ماده‌نک کثرتنه و مرضک زیاده لکنه باعث
اولور لکن عکس ماده ایچون بالدرلرینه قوری شیشه چکمک و یا حجامت ایدوب
بعده شیشه چکمک و الیقلرینی اوغمق غایت نافعدر اما بو علتده قوصمق و اسهال
ایتمک جائز دکلدر زیرا ماده‌نک معده‌یه انجذابنه سبب اولوب ضرر حاصل
اولور بلکه بو علتده زیاده نافع اولان حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین ایتمکدر مثلا
اریک طبیخنه خیارشنبه و تمر هندی قیوب احتقان ایده‌لر و کل شکرینی صوغوق صو
ایله احتقان ایتمک بو علتده فائده‌سی عظیمدر و خارجدن وضع اولنجق دوالر
واجب اولان ابتداده رادع دوالر قومقدر مثلا کل و صندل و جلنار و ربار قوتی
و سکرلی پیراغی و ایوا و مرسین و سمزاوتی و کلرمنی و سماق کبی و دهنلردن حرسین
یاغی و مصطکی یاغی و کل یاغی و صندل یاغی فیسی مناسبدر و بو یاقو دخی نافعدر ارپه
اونی سکز درهم کل درت درهم قرمزی صندل ایکی درهم طین ارمنی یارم درهم بونلری
بر مقدار صو و کل یاغیله صو محو اولنجه قینادوب معده‌یه یاقو ایده‌لر و بو قیروطی
دخی مناسبدر ایوا یاغی و کل یاغی هر برندن التی درهم کلرمنی و نار قبوغی هر برندن یارم

درهم کافور التی بغدای بونلری قرشدیروب معده اوزرینه قویه‌لر. وبونکا دخی نافعدر
کل برقبضه نار قبوغی یارم قبضه صندل ایکی درهم بونلری شرابله قینادوب ورسونکر
یاخود برپارچه چوقه‌یی بو مطبوخه باتروب معده اوزرینه قویه‌لر. وداخلدن ایوا شرابی
ونار شرابی وریباس شرابی وبهارسز ایوا مربابی ومرجان وصندل استعمال ایده‌لر.
وبو مرکب دوایی دخی استعمال ایده‌لر صفتی بودر طتلو واکشی نار عصاره‌سی اونر ادکی درهم
ریباس شرابی وقوزی قولغی شرابی هر برندن سکز درهم بونلری بربره قرشدیروب ایچه‌لر.
ومرضک تزیدی وقتنده رادع دوایه بعض محلل ضم ایده‌لر مثلا بابادیه واکلیل ملک
کبی واغریسی وار ایسه طاوق یاغی وزنبق یاغی زیاده ایده‌لر. وبو یاقولی ورمک
تزیدی وقتنده قومق نافعدر. ارپه اونی درت درهم کتان تخمی وکل وبابادیه
هر برندن ایکی درهم کافور یارم درهم کفایت مقداری کل یاغیله یاقو ایده‌لر.
صفت مرهم قوریمش خطمی کوکی وبابادیه وبلبن واکلیل ملک هر برندن سکز
درهم آق صندل ایکی درهم زعفران ثلث درهم کل یاغی وبابادیه یاغی وبالمومی
هر برندن کفایت مقداری اریدوب مرهم ایده‌لر. وبو تقدیرجه داخلدن
دخی بلبن طبیخی وقرص ورد استعمال ایده‌لر. واگر اغریسی وار ایسه
خشخاش شرابی وره‌لر. وبو علاجلردن صکره انضاج ایدیجی دوالر وره‌لر.
طشره‌دن صغر انجکی یاغی وطاوق یاغی وقاز یاغی وبوی تخمی وکتان تخمی
وقور وانجیر ومقل وجادر اوشنی واصطرک بونلری بعضی قابض یاغلرله
مثلا بلبن یاغی وکل یاغی ومصطکی یاغی کبی یاغلرله قرشدیروب معده‌یه سوره‌لر.
یاخود بو ضمادی بو صنعتله یاپوب سوره‌لر. صغر انجکنک ایلکی وقاز یاغی
هر برندن اوچ درهم مصطکی بر درهم جادر اوشنی ومقل هر برندن ثلثان درهم
خطمی تخمی لعابی وکتان تخمی لعابی هر برندن بر بچق درهم کفایت مقداری بابادیه
یاغیله مرهم ایده‌لر. وداخلدن انجیر وقور واوزم وعرق سوس وخطمی بونلردن
بر مقدار قینادوب ایچه‌لر وبادم حریره‌سی ایچه‌لر. ومرضک انحطاطی
وحرارتی خفت بولدقده تره یاغی وبادم یاغی وطاوق یاغی وداخلیون مرهمی
بونلردن قنغیسی اولور ایسه سوره‌لر. وداخلدن قورواوزم وسبستان وعرق سوس
قینادوب ایچه‌لر. واگر شیش دشلمک اقتضا ایدر ایسه بال صویله ارسالی
قینادوب جزئی بوره قیوب استعمال ایده‌لر. وبو ضمادی خارجدن معده
اوزرینه قومغله داخلده اولان ورمی دشر صفتی بودر بوی تخمی اونی کرمی درت
درهم خمیر سکز درهم کوکرجین ترسی درت درهم بابادیه یاغی اون التی درهم

سکرلی بیراغی صویی وقوزی قولغی صویی هر برندن
برکه درت درهم کلاب سکز درهم صح

عسل سکز درهم بربره قارشدیروب معده اوزرینه اوره‌لر. ودشلدکدن صکره
اوکسوروجی واقسردیجی دوالر وره‌لر. وقدرت حلواسنی بال صویله وروب
طبیعتی تلیین ایده‌لر. یاخود کل بالینه جزئی کونلک قیوب وره‌لر. بعده
باللو قیون اوتی طبیخی وره‌لر. وبو معجونی انحطاط وقتنده استعمال ایتمک غایت
نافعدر صفتی بودر کونلک ایکی درهم مصطکی وموميا وکلمنی وقزل بهمن
وبانمش کیک بوینوزی وصمغ عربی وکثیرا وکهربا هر برندن بر درهم جوز بوا وبسباسه
هر برندن یارم درهم کلبشکر سکز درهم کفایت مقداری مرسین شرابیله وباکل
شرابیله معجون ایدوب استعمال ایده‌لر. وعلیل اولان کمسنه اکشیلردن وطوزلولردن
واجیلردن احتراز ایده. وصوصز ینه ارپه صویی ایچه وغذالردن ماروله وهندبا
وبلبیچ استعمال ایده‌لر. ومرضک ابتداسنده غداسنه ایوا ونار صویی وتورنج
صویی قویه‌لر. واخرنده غذالرینه بر مقدار دارچین قویه‌لر. ومعده‌ده اولان ورم
اگر بارد ایسه ابتداده رادع دوالری محلل ایله قویه‌لر مثلا کل یاغی وبلبن
یاغی وارپه اونی وبابادیه واکلیل ملک کبی. وبو ضمادی قومق نافعدر. ارپه
اونی وکتان تخمی وبقله اونی واکلیل ملک هر برندن بر درهم بلبن واذخر مکی
هر برندن ایکی درهم کل وحرسین تخمی وصبر هر برندن یارم درهم کفایت مقداری
کل یاغی وطاوق یاغیله یاقو ایده‌لر. وبو مرهم دخی نافعدر. نانه یاغی ومصطکی
یاغی وبلبن یاغی هر برندن درت درهم قوری نانه ومصطکی وسروی قوزغلغی
هر برندن ثلث درهم کفایت مقداری بالمومیله مرهم ایده‌لر. وداخلدن بلبن
طبیخی ونانه شرابی وکل یاغی استعمال ایده‌لر. بعده قوی محلل قویه‌لر مثلا فوتنج
ومرزنجوش وکلک ودبریه کبی یعنی بونلری مرضک تزیدی وقتنده قویه‌لر.
وداخلدن دخی معجون فوتنج ومعجون خولنجان استعمال ایده‌لر. وشیخ
الرئیس ابن سینا سکنجبین ایله جندبیدستر استعمال ایتمکی مدح ایدر وجالینوس
بال ایله بوره ویرمکی رای ایدر. وسنارتوس طبیب دیرکه یارم درهم جادر
اوشنی خطمی وقرواوزم طبیخیله استعمال ایتمکی بز تجربه ایتدک غایت نافعدر.
وبو مرهم ورم بلغمی‌یه یموشدر بلبن یاغی وبابادیه یاغی هر برندن اون ایکی درهم
ترمنتی اوچ درهم مصطکی بربچق درهم قرنفل بر درهم خطمی تخمی وبوی تخمی هر برندن
یارم درهم کفایت مقداری بالمومیله مرهم ایده‌لر. وبو مرهم دخی بلغمی شیشلری
انضاج ایدر. خطمی کوکی وسوسن کوکی هر برندن اون التی درهم شوک جمال
برقبضه بونلری بر مقدار صویله برکره قیناده‌لر وسوزه‌لر. بعده بغدای اونی

وبوی تخمی وکتان تخمی هربرندن سکز درهم بابادیه اکی درهم زعفران یارم درهم زنبق یاغی
وطاوق یاغی کفایت مقداری اوله بونلری مرهم دوزوب معده یه سوره لر وباقی
علاجلری ورم حارک آخرنده ذکر ایتدیکمز علاجلر کبی علاج ایده لر وگاهیجه معده ده
صلابتلی برقتی شیش عارض اولور علاجی غایت کوجدر اندن خلاص اولمش
بک نادردر سنارتوس طبیب درکه بزه برخاتون کلدی دیدیکه معده مده
بردکرجی شیئ حس ایده رم کویا معده مک اغزنده اصلمش بر طوب هر روز باکه
زحمت ویروب یوتقومغه مانع اولور اول خاتونه کوناکون ورم علاجلری
اولندی فائده ایتمیوب سکز سنه مقداری ممتد اولدی آخر الامر اوعلتدن
وفات ایلدی بعده اول خاتونک کوکسنی یاروب فم معده سنه باقدیلر نار
مقدارنده برقتی شیش کوردیلرکه بر وجهله تحلیلی ممکن دکل ورنه خبر ویردیلرکه بو
خاتونک اناسی وباباسی دخی بو علتدن هلاک اولمشلردر معلوم اوله که گاهیجه معده ده
عجیب وغریب شیلر پیدا اولور که انلری بزدن اول کلن طبیبلر ذکر ایتمشلردر
یعنی تشریح ایچی مراد ایدوب حقیقتنه واصل اولمامشلردر ومعده ده اشیاء غریبه نک
ظهورینه سبب بودرکه معده غدا ایچی وکیلوسدن باقی قلان فضلاتک مقری
اولمغله تعفن وتجردن خالی اولمامغله نتیجه شیلر ظهور ایدر طوماس حکیم درکه
برآدم کوردم معده سنده شدید اغریسی وزهرلو کلر صوقمش کبی صنجوسی اولوب
شدت وجعندن فریاد ایدردی بز اول کمسنه یه کوناکون مسهل شربتلر ووجعی
تسکین ایدیجی دوالر وحقنه لر وبونلرک غیری علاجلر ایلدک اصلا فائده ایتمدی بعده
برکسکین مقیئ ویردک قوصوب بوغازندن بردکرجی شی چقدیکه اول چقن شیئک
دکن کبی قللری وار وایچنده قورده بکزر برحیوان وار که حرکت ایدر قوجمغله
نیجه کمسنه لردن دخی درلو درلو حیوانلر چقمشدر کیمی قورباغه صورتنده وکیمی
کلر وکیمی کرتنکله صورتنده وبرآدمدن دخی براوزون اغاج پاره سی چقدوغی
کورلمشدر وبومثللو شیلری چقرمغه مجرب اولان دوالرک اول شیلر نفس
معده ده حاصل اولسون وکرک معده یه خارجدن واصل اولسون بودرکه
حنظلیا طبیخی ایله بر درهم مشکطرامشیع درمکدر یاخود بر درهم زرنباد واغاج
قاوونی جکردکی ویره لر وشوکة المبارکه وقنطریون صغیر طبیخی دخی نافعدر وبر
کمسنه یه تریاق کبیردن عرق ایله ایچورلدکده قی ایدوب اوزونلو بارشون مقداری
برحیه چقدی وبرآدم قزلسیتون زجاجیدن برشیشه ایچوردک قی ایله معده سندن
کل صورتنده برحیوان چقدی **قروح المعدة** معده ده یاره اولمق برشیشک

دشلمسندن اولور ویا اوفق سولجه لردن اولور ویاخود حدتلی خلط صفراویدن
وخلط مالحدن اولور ویاخود بعضی سمیتلی معدنی ونباتی شیلر تناول ایتمدن اولور
مثلا زرنیخ وزنجار وفرفیون وحنظل کبی علامتی بودرکه معده ده اغری اولور
خصوصا علیل کیفیتی قوی شیلر استعمال ایلیه مثلا طوزلو واکشی شیلر یه ولغزنه
بدرایحه اولمقدر وگاهیجه قی ایله ویا اسهال ایله اریک چقمقدر **العلاج**
اکر بدن ممتلی ایسه ابتدا قان الهلر وبدندن خلط فاسدی کل مکرری ایله ویا
ایارج فیقرا ایله تلیین ایده لر بعده بال صویی استعمال ایده لر واکر حرارتی
وحماسی وار ایسه شکر له ارپه صویی وبزور بارده مستحلبی ایچه لر واکر حرارت
یوغیسه بال صویی ونخود طبیخی ویانزوفا طبیخی واذخر طبیخی ایچه لر وبال صویله
ارپه طبیخی ایچمک ذکر اولنانلردن قویدر واکر بدنده متعفن خلط اولورسه
صوتقه ایله ایارج فیقرا استعمال ایده لر وزیتون یپراغی طبیخی وبالله
قیون اوتی طبیخی استعمال ایتمک معده ده اولان یاره لری پاک ایدر ودیرینی
تنقیه دن صکره اوکلدوجی دوالر استعمال ایده لر مثلا کونلک ومصطکی
وصمغ عربی وکثیرا ویانمش کچی بوینوزی وقرداش قانی بونلردن قنغیسی
اولورسه بر درهم مقدارینی بال صویله استعمال ایده لر ومرکباتدن کهربا
قرصی ومرسین شرابی وایوا شرابی استعمال ایده لر وبو قرص بوعلته
تجربه اولنمشدر نافعدر کونلک ومصطکی وکثیرا هربرندن اوچ درهم کهربا
بر درهم اکی قرداش قانی یارم درهم اجزا ایی سحق اولنوب ایوا شرابیله
قرص دوزه لر وبو قرصدن بربر درهم استعمال ایده لر وبو معجون دخی
نافعدر کونلک ودم اخوین هربرندن ایکیشر درهم کل وجلنار وکهربا
وکل منی هربرندن بر درهم کلبشکر اون التی درهم کفایت مقداری ایوا
شرابیله معجون اولنه ومعده لی ایوا یاغیله ومرسین یاغیله ومصطکی یاغیله
یاغلیه لر وبو یاقولی دخی قویه لر کل منی ومومیا وصبر وغرصافی ومصطکی هربرندن
ایکی درهم راتینج کفایت مقداری اوله وعلیل اکشیلردن وطوزلولردن
واجیلردن وقوقوسی کسکین شیلردن احتراز ایلیه وصوقلردن ارپه
صویی ایچه وغدالردن برنج چورباسی وبادم وتمبرشت یمرطه یه وطعامنه
ایوا ومصطکی وقاقوز وزعرور قوته لر **بطلان الشهوة ونقصانها**
یعنی طعامه اشتها اولماموق ویا آز اولمق بوباب یعنی بومرض معده نک
قوتلری مختل ومشوش اولدوغندن حادث اولور بونک سببی افراط اوزره

سورغراجدر ویا معده ده بر یرامز یابشق وغلیظ خلطلر که معده یه بعض اعضادن
دوکلمشدر مثلا دماغ کبی یاخود معده ده حاصل اولمشدر وکاهیجه ماساریقا
طمرلرنده سده اولدوغندن طلاقده سودا از اولمغله طلاقدن معده یه سودا
دوکلمدوکندن اولور یاخود طلاق ایله فم معده بیننده اولان مجراده سده
اولدوغندن معده یه سوداء کلمدوکندن اولور یاخود دماغدن فم معده یه
کلن سیکرک مشارکتیله فم معده نك حسی باطل اولدوغندن اولور تکم
مثلا سکته مرضنده اولدوغی کبی وکاهیجه روحلر ضعیف اولدوغندن اولور
تکم حماء وبائیه ده اولدوغی کبی وکاهیجه دخی شهوتك ضعیف اولمسی غم وقساوتدن
وقورقودن اولور و بوندن اولمسی حرارت غریزیه ضعیف اولدوغندندر
وکاهیجه دخی مخدر شیلر استعمالندن اولور یعنی مثلا رشی وافیون
یمك کبی و شول ضعف شهوتکه انکله کوکل بولنمسی اوله وطبیعتك دفعه
میلی اولوب جذبه میلی اولمیه انك سببی فاسد ویرامز خلطلردر تکم حمالرده
اولدوغی کبی بونلرك علامتلری ظاهردر **العلاج** هر نه دن اولمش ایسه
سببنی ازاله ایده لر اگر بدن طولو ایسه بدنی پاك ایده لر و یابشق غلیظ
خلطلر وار ایسه ابتدا انضاج ایدوب بعده اسهال ایده لر و معده ایچون
صبر استعمالی غایت نافعدر و بو مطبوخ معده یی پاك ایدوب سده لرنی
آچر صفتی بودر معدنوز کوکی وکرفس کوکی ورازیانه کوکی وهندبا کوکی
هر برندن درت درهم بلین وطرخشقوق هر برندن بر قبضه کل وستانی
هندبا یپراغی هر برندن یارم قبضه قرواوزم سکز درهم سنامکی الثی درهم
انیسون اوچ درهم کشنیج بر درهم بونلری صیجق صو ایله یکرمی درت ساعت
اصلده لر بعده بر مقدار قینادوب سوزه لر و بو مطبوخدن یوز اللی
درهمنه هندبا شرابی وبلین شرابی ونانه شرابی هر برندن سکز درهم راوند
وغاریقون واریاتکم الروزاتم سفوفی هر برندن یارم درهم سنبل واذخر
هر برندن الثی حبه بونلری ضم ایدوب طعامدن مقدم الکشر درهم استعمال
ایده لر وحمالرده عارض اولنه کل شکری شرابیله بلین طبیخی ویره لر و بلغمدن
اولانه تنقیه دن صکره معجون فلافلی ویره لر واگر معده ضعفندن ایسه
اریاتکم الروزاتم سفوفی بلین طبیخیله استعمال ایتمك غایت نافعدر و[illegible]
اولانه لیمون شرابی وکشنیز نار وقورق شربتی وبعضی شربتلر ایله روح نعناع استعمال
ایتمك غایت نافعدر و معده نك حسی زائل اولدوغندن اولنك علاجی

بعینه فلج علاجلری کبی دماغه وسکره قوت ویرمکدر و علیل اولان کمسه یاغلو
شیلردن و معده یی کوشلدیجی طعاملردن اجتناب واحتراز ایلیوب
شهوت کتوریجی شیلر استعمال ایلیه مثلا صلته کبی وکبره طورشوسی وطوزلو
زیتون کبی سنارتوس طبیب بطلان شهوه بابنده عجیب وغریب
حکایه لر نقل ایتمشدر بعضیلرینی بز دخی بو محلده ذکر ایلیه لم جمله دن بری
بودرکه سنارتوس درکه اون درت یاشنده بر قز کوردم بو علته مبتلا اولمش
و بونك علتی اوتوز اوچ یاشنه وارنجه ممتد اولدی یمدن وایچمدن بالکلیه فراغت
ایدوب کوندن کونه بول وبرازی وحیض کورمسی دخی منقطع اولدی و بو حالده
ایکن بونك صاجلری وطرنقلری زیاده اوزایوب کتدکجه سمنی دخی حقیر اولدی
آخر الامر بدنی غایت نحیف اولوب هلاك اولدی و ینه سنارتوس درکه بر آدمه
جنون عارض اولدی اوچ آی مقداری بر یره حبس ایتدیلر قطعا یمك ییمیوب
وصو ایچمدی ظن ایتدیلرکه اول آدم آچلقدن وصوسزلقدن هلاك اولمشدر
اولدوغی محلك قپوسنی آچدیلر اول کمسه یی صاغ وسالم اوتورر بولدیلر و ینه
سنارتوس درکه بر آدمه حمای ردیه عارض اولدی و قولنده بر بیوك شیش
ومفصللرنده وفم معده سنده اغریلر ظهور ایدوب سکز آی مقداری اول
کمسه یمدن وایچمدن کسلوب بول وبرازی دخی محتبس اولدیدی اول کمسه یه
بعض حقنه لر اولندی قطعا تأثیر ایتمیوب نقدر حقنه تکرار اولندی ایسه اصلا
فائده ایلمدی صکره اطبادن بعضیلر مقیئ دوا ویردیلر قی ایدوب قانله بیلان
کبی براوزون صوغلجان چقدقده اول کمسنه نك شهوتی آچیلوب قبضی دفع اولدی
وعلتدن خلاص اولدی سنارتوس طبیب درکه بن دخی بر قزه دعوت اولندم
اول قز اون التی ای مقداری اولمش که بطلان شهوه عارض اولمش واول مدتده
قطعا بر شیء ییمیوب بهمان صو ایچرمش وطعام یمدوکندن طبیعتی محتبس اولوب
بهمان تنول ایدرمش بو حالده ایکن اول قزه علاج ایلدم علتندن خلاص اولدی
الشهوة الکلبیة وجوع البقری جوع بقری یه یونانجه بولیموس تسمیه اولنور
مترجم فقیر درکه لغت یونانیده بولی دیمك بك بیوك شیء دیمکدر و موس اچلق
دیمکدر حاصلی بك بیوك آچلق دیمك اولور بعض بیوك شیلر صغره تشبیه
اولنه کلدوکندن اطباء عرب دخی تشبیه طریقیله بو علته جوع بقری دیدیلر
شهوه کلبیه ایله بونك بیننده فرق بودرکه شهوه کلبیه ده طعامه اشتها غالب
اولوب دیلدوکی قدر طعام ییسه قی ایدوب ینه کوکلی طعام استر تکرار ینه

یمیسه بنه قی ایدر. بو منوال اوزره یمدن دخی ایچمدن خالی اولمز. اما جوع بقری یه مبتلا
اولنلر نقدر چوق طعام یمیسه هضم ایدر. لکن قوتلری ضعیف اولور. اگر طعام
بولمیوب بعزا یمیسه بایلوب قالور. و طعام یدکده ینه قوتی گلور. و بو ایکی مرضک
هر بری آخره انتقال ایدر. یعنی شهوت کلبیه جوع بقری یه و جوع بقری شهوت کلبیه یه
نقل ایدر. و شهوت کلبیه نک سببنده جالینوس درکه بر ایراغ خلطدر که فم
معده یی لذع ایتمکله یعنی صوقمقله هر وقتده طعامه اشتها گتورر. و جوع بقر نک
سببی معده نک حرارتیله بیله خلط سوداویدر. هیچ طعام یمیسه آجلغی تسکین اولور.
و طعام هضم اولدوغی گبی گوکلی ینه طعام استر. اگر ترنه طعام حاضر اولمزسه آجلقدن
و غرضندن دوشر بایلور. اطبادن بعضیلر بو ایکی مرضک سببی خلطده بر نمتلی
کیفیت اولدوغیدر دیدیلر. و بو مرض عام اولوب اکثر ناسده واقع اولور.
حتی یمنه و لایتنده بر کمسنه یه شهوت کلبیه عارض اولمش ایدی آندن چوق کمسه لرده
دخی واقع اولوب اول شهرک طبیبلری بو علته شناکی ایله علاج ایلدیلر. بعضیسی
علتدن خلاص اولدیلر. و بعضیلرینک علتی حمار ربعه انتقال ایلدی. و بعضیلر دخی
بولیموس دیدکلری علت معده نک برودتندن ناشیدر دیدیلر. لکن بو نه نظر واردر
بر وقتده بر خاتونه جوع مفرط عارض اولوب طعام یمدن آرام ایتمز اولدو ایدی.
اطبادن بعضیلر اول خاتونه ایارج فیقرادن بر شربتلک ایچوردیلر اندن بر صوغلجان
چقدیکه اوزونلوغی اون ایکی ارشون مقداری وار ایدی. بعده علتدن خلاص
اولدی. شهوت کلبیه نک علاجی ایارج فیقرا ایله و یابال صو بیله غاریقون ویروب
معده ده اولان اخلاطی چقاره لر. و یاغلی غدالر ویره لر. سمز طاوق گبی و سمز قیون
اتلری گبی و ساده یاغ و بادم یاغی و قیون بینی و زیت ایله پشمش ابه کومجی گبی
غدالر ویره لر. و تریاق و مثردیطوس استعمال ایتمک نافعدر. و تنقیه دن صکره طعامنه
گلک و صعتر قویه لر. اما جوع بقرینک علاجی غشی حالنده یعنی بایلدوغی وقتده
بورننه سرکه و صیجق ایتمک قوقلده لر. و عقلی باشنه گلدکده تمبرشت یمرطه صاریسی
یدیروب شراب ایچوره لر نافعدر. **فساد الشهوة** شهوت فاسد اولمق یعنی
شهوت راغ اولوب طبیعت طپراق و کمرجک استمک بونک سببی بر خلطدر ناشیدر که
اول خلطک کیفیتی طبیعتک معتاد اولدوغی کیفیته مخالفدر. پس بو بیله اولدوغندن
طبیعت دخی معتاد اولدوغی شیلره ضد و مخالف اولنلره مشتاق اولوب شهوتنی
انلر ایله دفع ایدر. نتکم کبه خاتونلره عارض اولدوغی گبی که طپراق و کمرجک و قوم گبی
و مجفف و اچی شیلر مثلا زنجبیل و تره و بونلرک امثالی شیلر یمکه اشتها ایدرلر.

العلاج بو مرض کبه خاتونلردن غیری کیمسه یه عارض اولدقده علتی موجب اولان
خلطی ابتدا قی ایله چقاره لر. مثلا تره یاغی ایله تورب طبیخی ویروب قوصدوره لر.
و مسهلاتدن ریاق تیلیقون و آموق معجونی ویره لر. و نانه شرابیله راوند و غاریقون
ویرمک دخی نافعدر. بعده معده یه قوت ویریجی و قرتنی آچیجی دوالر ویره لر.
مثلا دواء المسک و دواء عنبر و تریاق کبیر و مثردیطوس گبی بونلردن قنغیسی
اولورسه استعمال ایتمک نافعدر. و بو معجون دخی فساد شهوتک جمیع انواعنه
نافعدر. صفتی بودر سمزاوتی تخمی ایکی ثلث درهم کوکرجین کموکی کولی یارم درهم
خردل سدس درهم ایوا عصاره سی اون التی درهم بونلری پاک سوزلمش
یکرمی درت درهم شکرله معجون ایدوب بر مثقال درهم مقداری استعمال ایده لر.
بو معجون بو علته صورت نوعیه سیله فائده ایدر. یعنی بالخاصه نافعدر. و قوری
نانه سفوفی استعمال ایتمک غایت نافعدر. و شکرله نقله اونی و سمزاوتی تخمی
دخی بالخاصه نافعدر. و قنق جگردکی و سدف بونلر دخی بالخاصه نافعدر.
و غدالردن طوزلنمش زیتون و بلیلج و قیون ایاقی یمک مناسبدر. و طعامنه
دارچین و کمون اکه لر. **العطش الشدید** یعنی زیاده صوصمق بونک
سببی معده ده سوء مزاج حار اولمقدر. و سوء مزاج دخی یا ساذجدر. و یا
مادیدر. و کاهیجه شدید حمالرده دخی اولور. و معده یه بلغم مالح دوکلمسندن
اولور و کاهیجه جگرک سوء مزاج حارندن اولور. **العلاج** مبرد شرابلر ایله
تبرید و ترطیب ایده لر. مثلا بنفشه شرابی و نیلوفر شرابی و لسان ثور شرابی
گبی و بزور بارده مستحلبی و اریک صوبی و آروه صوبی و نار صوبی ایچمک مناسبدر.
و بو قرص دخی حرارتدن اولان صوسزلغی کسر. صفتی بودر سمزاوتی تخمی و کثیرا
هر برندن درت درهم بزور بارده و میان کوکی هر برندن اوچ درهم صندل
و صمغ عربی هر برندن یارم درهم بونلری سحق ایدوب بزر قطونا لعابیله قرص
دوزه لر. و بر مقدار ایوا چکردکنی و بزر قطونایی گلابیله اصلدوب لعابنی اغزه
و دیله سوره لر. ریباس ربی و قورق ربی دخی اغزه سورمک حرارتی سوندورور
و حمالرده بزور بارده مستحلبنه و یاخود بعض مناسب صولره بر مقدار روح
زاج قیوب ایچمک حرارتی غایت سوندورور. و معده و جگر اوستنه مارول
و هندبا و سمزاوتی بونلری سرکه یه باتروب قویه لر. و اگر عطش صفرادن و یا
بلغم مالحدن ایسه ایارج فیقرا و حب مصطکی و غاریقون مثللی دوالر له
طبیعتی تلیین ایده لر. و مبرد و مرطب صولر له و عصاره لر له صقیجه غرغره

ایده‌لر خصوصا صواچمکه مانع اولور صوسزلقده اولنه نتکم استسقالرده اولدوغی
کبی ضعف الهضم وبطلانه طعامی هضم ایلمامک بونک سببی که ضعف شهوتک سببلری
کبیدر لکن بونک سبب قابلی اسفل معده‌ده وقعر معده‌ده اولور ضعف شهوت
ایسه فم معده‌ده وجانب اعلاسنده اولور زیرا هضم اسفلده اولور وقوت
شهوت فم معده‌ده اولور وهضم ضعیف اولمق یا خفیفدر ویا متوسطدر ویا
قویدر پس قچن هضم خفیف اولسه علامتی معده‌ده طعام ثقلت ویروب معده
کرلمکدر وطعام معده‌ده چوق دورمقدر وهضم متوسط اولدقده علامتی کگردکجه
طعامک رایحه‌سی اغزینه کلمکدر ومعده‌ده قورلدو اولمقدر وکوکلی بولنمقدر اما
هضم زیاده ضعیف اولدقده علامتی معده‌ده طعام متغیر اولمیوب ومعده‌دن
نزول ایتمامکدر مگرکه قوت دافعه‌یی تحریک ایلر سبب بولنمیه العلاج اگر سببی
مادی ایسه معده‌نک سوء مزاج مادیسنده ذکر اولنان علاجلر ایله غالب اولان
خلطی سوره‌لر بعده معده‌یه قوت ویروب هضمه دخی اعانت ایده‌لر وبو علتده
مجرب اولان ایوا عصاره‌سیله تقطیر اولنمش دارچین صوییدر وروح مصطکی
دخی بو بابده غایت نافعدر وروح زاج استعمالی دخی هضمه معین اولوب
معده‌یه قوت ویرر ومریض اولان کمسه غلیظ غذالردن مثلا بصدیره وصوغوق
وصغراتی وبونلره بکزر هضمی بطی اولان شیلردن احتراز ایلیه وخفیف
غذالردن بلبیج ودراج وکلک وچیل قوشی واوغلاق اتی ییه‌لر وبونلره دارچین
الوب استعمال ایلیه‌لر وصوینه مصطکی صویی ایچه‌لر الفواق یعنی انجقرق
بر حالتدر که معده متوذی اولدوغی شیدن قاچندوغندن منقبض ومسیله
موذیی دفع ایچون منبسط اولمسندن حرکتیدر بونک سببی بر کیفیتدر که اول
کیفیت حرارتیله ویا برودتیله اذیت ویرمسیدر ویا خلط صفراویدر ویا خفه
طوزلو والتشي بلغمدر ویاخود یارخز ریحیدر ویا بر اخر بخاردر نتکم حمالرده اولدوغی
کبی وکاهی حدتلی شیلر یمکدن اولور وافراط اوزره یبوستدن دخی اولور نتکم
حماء محرقه‌لرده وزیاده استفراغ عقبنده اولدوغی کبی العلاج فواقه مشترک
اولان علاجلر مخدر یعنی اویوشدریجی ذو جعی تسکین ایدیجی دوالردر مثلا
خشخاش شرابی ویا بادیه طبیخی وطورق اوتی تخمی کبی وبونلردن قوی اولنلر فلونیا
فارسیدر ولودنو ویا تازه تریاقدر ومعده‌نک سوء مزاجنده ذکر اولنان علاجلر
بونده دخی نافعدر واگر فواق ریحدن ایسه ریاحی تحلیل ایدیجی شیلر ویره‌لر مثلا
بتره کبی ودفنه تخمی کبی وانیسون کبی واوج تخمی وقرنفل وزرنباد کبی دوالر دخی مجربدر

واگر افراط یبوستدن اولورسه ارپه صویی وبزور بارده مستحلبی وبادم یاغی ویره‌لر
واربه ایله قینامش مطبوخ صویی ولسان الثور خمیره‌سی ونیلوفر شرابی دخی نافعدر
واگر حدتلی شیلر تناول ایلمکدن اولورسه بادم یاغی ویاخود تازه تره یاغی یمک کفایت
ایدر واگر امتلادن وطعامک فسادندن اولورسه قی وسهال ویره‌لر وسهالده
مناسب اولان ایارج وراوند استعمال ایتمکدر اگر صفرا غالب ایسه ارپه صویله
واربک وتمرهندی صوییله مزاجی تعدیل ایدوب بعده راوند وقدرت حلواسی
وکل شکری ویره‌لر یاخود راوند ایله افسنتین طبیخی ویره‌لر واگر بلغم غالب ایسه
سکنجبین عنصلی وزوفا وفوتنج طبیخی ویره‌لر وایارج فیقرا وغاریقون وتجوقان
ودیافینکون بونلردن قنغیسی اولورسه ویره‌لر واگر فواقک سببی بلغم ایسه بو معجونی
استعمال ایده‌لر یعنی بو معجون فواقک جمیع انواعنه نافع ومجربدر صفتی بودر طورق
اوتی تخمی وکاردوسنطو وحب اترج هر برندن ثلث درهم اوغل اوتی واغاج
قاوونی قبوغی هر برندن یارم درهم کیک بوینوزی وبان زهر هر برندن ثلث درهم
مرجان وخولنجان وبسباسه ودارچین هر برندن سدس درهم زرد وانجو
هر برندن سکز بغدای کفایت مقداری شکر ایله معجون ایده‌لر وبو معجوندن
بر درهم مقداری استعمال ایده‌لر واکواتریاقالیس یعنی تریاق صویی وطین
ارمنی وطین مختوم استعمال ایتمک دخی نافعدر وانجقریغی اولان آدمک بوینه
قوندز حیاسنی اصمق ویاخود بر مقدار کمونی بر جقین ایله صول بازوسنه بغلمق تجربه
نافعدر انجقرمغی کسر القی والغثیان قوصمق وکوکل بولنمق بونک خارجدن
اولان سببی طبیعتک اقبال ایلمدوکی طعامی یمکدن ویا ایچنه سنک دوشمش
نسنه یمکدن اولور وداخلدن اولان سببی معده‌ده حاصل اولمش ویا جگردن
معده‌یه کلمش خلط صفراویدر یاخود معده‌ده ویا دماغدن معده‌یه دوکلنش
بلغمدر ویاخود محترق سودادر نتکم علت مراقیاده وسکوربوط دیدکلری علتده
اولدوغی کبی وکاهیجه فم معده‌یی کوشکلدیجی رطوبتدن ویا معده‌ده سوء مزاج
حار اولدوغندن ویاخود سمیتلی شیلر یمکدن دخی اولور العلاج اگر قبضی
وار ایسه حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین ایده‌لر وبازولرینی وبالدرلرینی محکم بغلیوب
الکرینی وایاقلرینی اوغزلا بعده معده‌یه قوت ویریجی قابض دوالر استعمال
ایده‌لر مثلا ریباس وامبرباریس کبی ونار ایله قینامش نار شربتی وایوا
مربابی ویره‌لر وکلبشکره روح زاجدن بر قاچ قطره داملدوب استعمال ایده‌لر
ونانه عصاره‌سینی برابر نار صوییله جمع ایدوب وقتا دوب بوندن بر قاچ

استعمال ایتدوردکده غایت نفعی مشاهده اولنور. ومعده یه مرسین ومصطکی
وسماق قینادوب کماد ایده لر. وبر پارچه اتمکی سرکه یه باتروب برمقدار مصطکی
وکلمنی ایله معده یه یاقو ایده لر. وبو ضماد دخی بو علته کافیدر. صفتی بودر سرکه یه
اصلنمش اتمک اون التی درهم طباشیر ومصطکی ونانه ومرجان واق صندل
وقزل صندل هربرندن بر درهم دهن مصطکی ودهن سفرجل هربرندن درت
درهم بونلری کفایت مقداری اربه ادنیله قریشدروب معده یه یاقو ایده لر.
واگر قی ایلمیشک وغلیظ ماده ایله اولورسه گلبشکره برمقدار نانه ومصطکی
وکونلک ضم ایدوب استعمال ایده لر. وتریاق ومثر استعمالی دخی غایت نافعدر.
وبو سفوف دخی غایت نافعدر صفتی بودر اغاج قاونی قبوغی وعود ومصطکی
وکشنج وشمرادی تخمی وصندل هربرندن بر درهم بونلری سحق ایدوب برابری
شکر ایله سفوف ایده لر. وبو علته ایوا عصاره سیله تقطیر اولنمش دارچین
صویی ایچمک مجرب دوادر. ویلین ونانه وقرنفل ومصطکی بونلرک هربرندن بر
مقدار قینادوب معده یه یاقو ایده لر. یاخود بو ضمادی ایده لر. صفتی بودر
لادن ایکی درهم اصطرک اوچ درهم کونلک ومصطکی هربرندن بر درهم قرنفل
ومرجان وجوزبوا هربرندن ثلث درهم بونلری کفایت مقداری راتینج وبالموم
ایله قیروطی ایدوب معده یه سوره لر. واگر قوصمه سی واغریسی شدید اولورسه
بعض مخدر دوالر ویره لر مثلا فلونیا کبی ولودلو کبی. واگر معده ده براغز ماده
اولورسه مناسب اولان معتدل قی ایله واسهال ایله ماده یی چقاره لر. بعده
قی یی حبس ایدیجی دوالر استعمال ایده لر. ومسهلاتدن مناسب اولنلر گل شکریدر
وحب مصطکی در. **قی الدم** قان قوصمنک علاجی اگر قان جگردن گلورسه
صاغ قولنک باسلیقندن فصد ایده لر. واگر طلاقدن گلورسه صول قولنک
باسلیقندن فصد ایده لر. واگر حیض قاننک وباسور قاننک احتباسندن
اولورسه آیقده صافن طمرندن قان آله لر. وغالب اولان خلطدن دخی پاک
ایتمکیچون مثلا هلیلجات وراوند وبونلرک غیری کبی مسهل ویره لر. واگر معده ده
قان منجمد اولوب براغز عرض ظهور ایدرسه مثلا بایلمق ویورک اویتمه سی وال
وایاق اوشومه سی وصوق صوق ترلمک کبی اول وقت لایق اولان علیله سکنجبین
ویرمکدر. وکلک ویاربوز کبی دمک انحلادینی حوزیجی دوالر ویرمکدر. اما قان قوصمغی
حبس ایدیجی دوالر لسان ثور شرابی ومرسین شرابی وسکرلی بیراغی عصاره سی
وبلیح وکلمنی ومرجان وشادنج وعصا الراعی بونلردر. ومرکباتدن قرص کهربا

وقرص طین مختوم وقرص طباشیر بونلردن قنغیسی اولورسه مجربدر. وبو سفوف دخی
قان قوصمغی حبس ایتمده غایت نافعدر صفتی بودر شادنج بر درهم اقاقیا ومرسین
تخمی وکلمنی ومرجان هربرندن ثلث درهم بونلری سفوف ایدوب بر درهم مقداری
سکرلی بیراغی صویله استعمال ایده لر. وبو معجون دخی نافعدر گلبشکر سکز درهم
قراقوز وبلوط بیراغی هربرندن درت درهم کلمنی بر درهم طومشلا وشادنج
هربرندن ثلث درهم مرجان سدس درهم کفایت مقداری مرسین شرابیله معجون
ایدوب اکثر درهم بو معجوندن استعمال ایده لر. ومعده اوزرینه مرسین یاغی
وایوا یاغی وکلمنی وجلنار ودم الاخوین وسکرلی بیراغی وایوا وانجبار بونلر دخی
یاقو ایدوب سوره لر. وغدالردن ایوا قلیه سی وبلبیج ودراج اتی وبونلره قورق
وریباس وسماق قیوب استعمال ایده لر. **وجع المعده** معده اغریسی معده ده
تشویش اولدوغندن اولور. ویاریحدن اولور. ویاخود حدتلی خلطدن اولور. وکاهیجه
قرحه دن ومعده نک تشنجندن وانجفارقدن وآچ قارنه صوق صو ایچمکدن اولور.
وبونلرک هربرینک علاجی یابرنده ذکر اولنمشدر. وریحدن اولنه ایارج فیقرا ویا
حب افاویه استعمالی غایت نافعدر. وآچ قارنه صوق صو ایچمکدن اولنه فندق
مقداری تریاق ویاخود مثر استعمالی کفایت ایدر. **الهیضه** بو مرضدرکه
بو مرضک صاحبی هم قوصر وهم یوره کی سورر سببی معده ده فاسد اولمش بر ماده
درکه طبیعت اول ماده نک معده نک اعالیسنده رقیق اولدیغنی قی ایله وقعرنده
کثیف اولدیغنی اسهال ایله دفع ایدر. وافراط اوزره صوسزلق عارض اولوب
نمقدار صو ایچرسه ینه قی ایدر. وکاهیجه معده ده اغری اولور. وصقلوب مضطرب
اولور. ویوزو بوروشور وبورنو انجه لور. وال وآیق صوغور. وکاهیجه بایلور.
ونبض ساقط اولور. وبو مرض مخوفدر. لکن طبیبه لایق اولان بو عرضلردن
قورقمیوب شفایی وین جناب باریدر دیو علاجنده اهتمام ایلیه. بونک سببی
معده ده طعام فاسد اولدقده یا صفرایه دونمیشدر. علامتی صفرا قوصمق
وصفرا اسهال ایتمکدر. ویا برودته وبلغمه دونمیشدر. علامتی اکشی بلغم قی ایتمکدر.
وکاهیجه غدایی جگره ایصال ایدن طمرلر اخلاطله طولو اولدوغندن معده دن جگره
غدا نفوذ ایده مدوکندن ناشی ینه معده یه رجوع ایتمسندن اولور. علامتی تخمه نک
تقدم ایتمیشدر. ویلک وبارک چوق اولمسی وقی از اولوب یاخود هیچ
اولمامسیدر. **العلاج** اگر هیضه طعامک فسادندن ویا اخلاطک فسادندن
اولورسه ماده یی دفع ایتسون ایچون طبیعته اعانت ایده لر. اریه صویی وگل شکری

بو بابده کافیدر. واکر اسهال قوی اولورسه رمسهل ایله طبیعته اعانت ایده لر که اول
مسهلک قوت قابضه سی اولوب اسهال ایلدکدن صکره بغرسقلره قوت ویروب
بعده قبض ایلیه مثلا صاری هلیله قبوغی طبیخیله کل مکرری وراوند استعمال اتمک
کبی ویا آربه صوینه یاخود صو تقریبه کفایت مقداری بنفشه یاغی وشکر ویمرطه
صاریسی قیوب احتقان ایده لر زیرا استاد ابقراط درکه ماده قنغی طرفه
توجه ایدرسه اکا کوره طبیعتک فعلنه اعانت لازمدر. لوحنه طبیعتک ضدینه
کوره حرکت جائز دکلدر. وتنقیه دن صکره قبض ایدیجی وبغرسقلره قوت
ویریجی ومزاجی تعدیل ایدیجی دوالر استعمال ایده لر. صفراوی اولنلره هندبا صوینی
ولیمون صوینی وانجاج قاوونی وبالچ وایوا ونار صوینی ونار شرابی وریباس شرابی
وقورق شرابی وریباس ربیله ویا امبرباریس ربیله کلشکر ویره لر. وبو معجون
دخی غایت نافعدر صفتی بودر کلشکر واقاقیا ورب ریباس هر بریندن درت
درهم ایوا مرباسی الی درهم مرجان ثلث درهم قوزی قولغی تخمی وسمزاوتی تخمی
هر بریندن سدس درهم بونلری رمانین شرابیله معجون ایدوب استعمال
ایده لر. معجون آخر کلشکر وایوا مرباسی هر بریندن درت درهم آق صندل
وقرمزی صندل وکل منی هر بریندن ثلث درهم بونلری کفایت مقداری
املج شرابیله معجون ایده لر. وبلور معدنیدن سحق اولنمش یارم درهم استعمال اتمک
خصوصا بعض مناسب معجونلرله اوله غایت نافعدر. ومجربدر. واکر حرارتی زیاده
اولمزسه اورمانیکم الروزانج ونانه ویلین وجوزبوا استعمال ایده لر. واطبادن
متقدمین بو علته نار عصاره سنی ونانه عصاره سنی چوق استعمال ایتمشلردر.
وزکریا رازی دخی بو علته قرص کندر ویرمکی غایت مدح ایدر. ومعده اوزرینه
اربه اونی ویمش ایوا واکشی الما وسرکه ده اصلنمش اتمک ونانه بونلردن
یاقو ایده لر. بعده جوزبوا ودارچین وسنبل وسروی قوزالغی بونلردن یاقو
ایده لر. واکر اغریسی زیاده ایسه مخدر دوالر استعمال ایده لر. ومخدر استعمالنده
فلونیا فارسی وفلونیا رومی ولودنو استعمال اتمک غیریلردن انسبدر.
وباقی علاجلری فی علاجلری کبیدر. ولایق اولان غدالرینه انجو ومرجان وبلور معدنی
قومقدر. وکاه بیجه بیضه غلیظ یللردن اولور ویا [illegible] اولور علامتی معده سی
وقارنی وقاسقلری شیشوب اغریسی وکرلمسی واحتباسی اولمقدر. وزیاده کوکلو
بولنوب واوکوروب برمقدار رطوبت چیقمقدر. وبوکونه بیضه اکثریا سوداء
مراقیلری ومامساریقاده سده سی اولنلره عارض اولور سببی طوزلو ومحترق

خلطلردن اولور. علاجی معتدل حمامده ومعتدل یاغلرله بدنی ترطیب ایده لر وراحت
ایدوب اوتوره لر. وکتان تخمی وبوی تخمی وبابونج وقاز یاغندن عمل اولنمش حقنه
لینه ایله احتقان ایده لر. وعلیله بادم یدوره لر. وایوا وکل یاغی واربه اونی بونلردن
ضماد ایدوب معده سی اوزرینه قویه لر. وجالینوس وبقراط بو مرضده معجون
فلافلی استعمال ایتمشلردر. لکن اکر مریضک حرارتی یوغیسه استعمالی جائزدر.
ومسهلاتدن کل مکرری وقدرت حلواسی ویره لر وباقی علاجلری حراقیا علاجلری
کبیدر **امراض الامعا** یعنی بغرسقلره عارض اولان مرضلر بیاننده در معلوم
اوله که بدن انسانده اولان بغرسق التیدر. اوچنه امعاء دقاق درلر اینجه
بغرسقلردر. واوچنه امعاء غلاظ درلر قالک بغرسقلردر. امعاء دقاقدن اولکیسی
معده نک قعرینه متصل اولان بغرسقدر که اثنی عشری درلر زیرا اوزونلغی
صاحبنک اون ایکی پرمغی بربرینه منضم اولسه اول اوزونلق قدر اولور. اندن اوتوری
اثنی عشری دیدیلر. ایکنجی بغرسغه صائم درلر. زیرا بو بغرسغه مراره نک یعنی
اودک منفذی متصل اولمغله اوددن اکا صفرا دوکلمکله ثفلی یعقوب اکثر
زمان ثفلدن وفضلاتدن خالی اولدوغندن اوتوری صائم دیدیلر. وبو بغرسغک
اعوجاجی یوقدر. یعنی اکریلکی یوقدر. براوچی اثنی عشری یه متصلدر. اوچنجی بغرسغه
لفائف ومعاء دقیق درلر. تلافیفی یعنی دولاشغی چوق اولدوغندن اوتوری
لفائف دیدیلر. بونک دخی براوچی صائمه متصلدر. وبو بغرسغه یونانجه ایلیا کا
درلر. امعاء دقاقک آخریدر. وامعاء غلاظدن اولکی بغرسغه اعور درلر.
معاء دقیقک آخرینه متصلدر. قالک بغرسقدر. براغزی واردر معده دن
اینن ثفل اندن کیدر وینه اندن چیقار اندن اوتوری اعور دیدیلر. محلی صاغ
جانبه وضع اولنمشدر. ایکنجی بغرسغه قولون درلر. انک دخی یوقارو جانبی
اعورک اغزینه متصلدر. اوچنجی بغرسغه معاء مستقیم درلر. اعلاسی قولونه
واسفلی مقعده متصلدر. طوغری بغرسقدر. اندن اوتوری مستقیم دیدیلر.
بو اوچی قالک بغرسقلردر. معلوم اوله که انواع مرضلکه سوء مزاج ومرض ترکیب
وتفرق اتصالدر. بونلرک جمله سی بغرسقلره عارض اولور. کرک سوء مزاج سادج
اولسون کرک مادی اولسون **سوء المزاج البارد فی الامعا** بغرسقلرده
سوء مزاج بارد اولمق یعنی بغرسقلر صوق اولمق بونک سببی بارد وچیک
خلطلردر. ویا یمشک بلغمدر. یاخود صوق غدالر وصوق شربتلر تناول اتمکدر.
علامتی بغرسقلرده قولدو ویللر اولمقدر. علاجی اکر بارد اخلاطدن ایسه

تنقیه ایده‌لر. و بغرسقلری مناسب دوالر ایله قدیروب قوت ویره‌لر مثلا کمون
زیانه و بلین و زنجبیل و دفنه تخمی و کراویا کبی دوالر. و معجون فلافلی و معجون انیسون
و تریاق استعمالی دخی غایت نافعدر. و قیزدرلمش داری و سدف و طوز
ایله قارننه کماد ایده‌لر. و بلین یاغی و سدف یاغی سوره‌لر. و ریحلری تحلیل
ایدیجی تخم و دهنلر ایله و ایرسا و بابونج و سدف و دفنه تخمی طبیخی ایله احتقان
ایده‌لر **سوء المزاج الحار فی الامعاء** یعنی بغرسقلر اسی اولمق سببی حکردن
ویا ماساریقادن بغرسقلره خلط صفراوی دوکلمسیدر. علامتی طبیعتده یبوست
و قبض اولمقدر **العلاج** مبرد و مرطب شیلر ویره‌لر. مثلا آرپه صویی و مارول
و هندبا و بنفشه شرابی و برور بارده سنجلی کبی. و حقنهٔ لینه ایله احتقان ایلیه‌لر.
سوء مزاج رطب فی الامعاء بغرسقلرده یاشلق اولمق سببی بدنده رطوبت چوق
اولمق و چوق صو ایچمک و یاش میوه‌لر یمک و قبق و قاربوز چوق یمکدر. علامتی عیناندن
زیاده طبیعتی لین اولمقدر **العلاج** مجفف دوالر استعمال ایتمکدر. مثلا بنطافلون
و قزل بهمن و دیش اوتی و مرسین و ایوا و سماق و مرجان و دمر سوندرلمش
صو و گلبشکر و ایوا شرابی و مرسین شرابی کبی بونلردن قنغیسی استعمال اولنسه
مناسبدر. و قابض و مجفف احتقان ایده‌لر. و اربه اوتی و ایوا و مرسین تخمی بونلرده
قارننه یاقو ایده‌لر **سوء مزاج یابس** بغرسقلرده یبوست اولدقده علاجی خطمی و ابه کومجی
و کتان تخمی و طتلو بادم و قزل اوزم کبی مرطب شیلر ایله ترطیب ایلیه‌لر **سوء المزاج
مع مادة** ماده دیدیکمز صفرا و سودا و بلغمدر. بونلر یا بغرسقلرده حاصل اولور. یاخود
سائر عضودن بغرسقلره دوکیلور. علاجی مطلقا طبیعتی تلیین ایتمکدر. مثلا کتان
تخمی ایله بادم یاغنی احتقان ایتمک کبی. و یا انجیر طبیخی ایله شکر کبی یاخود رفلکنی
و بارنکا و ابه کومجی بونلری صو ولقه ایله قینادوب بر مقدار طوز و عسل قتوب
احتقان ایده‌لر. و بو قارودن خیارشنبه بالی و صمغ بطم و گل بکری استعمال
ایتمک دخی مناسبدر. و بغرسقلردن صفرایی چیقارمغه مخصوص اولان دوالر.
صو ولقه و گل بکری و صبر و خیارشنبه و قدرت حلواسی و سبستان و تمر هندی
و صاری هلیله و ایارج معجون و صبر جبلی و مصطکی بونلردر. و بلغمی چیقارمغه مخصوص
اولان دوالر. گل بالی و قدرت حلواسی و تربد منتی و کابلی و بلیلج و ایارج فیقرا و حب
افاویا بونلردر. و سودایی چیقارمغه مخصوص اولان دوالر بسفایج و افتیمون و شاهترج
بونلردر. و بونلرک شربتلریدر. اما بغرسقلردن مائیتی چیقارمغه مخصوص اولان
دوالر خیارشنبه بالی و قدرت حلواسی و بنفشه شرابیدر. و امعاء دقاقده اولان

ماده‌یی استفراغده مناسب اولان مسهل ویرلمکدر. اما امعاء غلاظده اولان ماده‌یی
حقنه ایله استفراغ ایده‌لر. و خربق ابیض ایله افتیمون زجاجیدن فتیله یاپوب
مقعده ادخال ایتسه‌لر هم اسهال ایتدیرور. و هم قوصدورور. و لایق اولان امعاده
ماده‌یی استفراغ ایدیجی دوا ویردکده طعامدن ایکی ساعت مقدم ویره‌لر و استفراغدن
صکره عطریتی و قبضیتی اولور دوالر ایله قوت ویره‌لر. و اکسه‌یه و ارقه‌یه شیشه
چکمک ماده‌نک امعایه دوکلمه‌سنی منع ایدر **الورم الحار فی الامعاء** بغرسقلرده
اسی شیش اولمق بونک سببی دمدن ویا صفرادن امعایه اسی ماده‌نک دوکلمسیدر.
علامتی وجعی شدید اولوب دائما ییرده اولمقدر. و حماسی و ضیق نفسی اولوب
ثفلی و بولی محتبس اولمقدر. و اگر شیش اینجه بغرسقلرده اولورسه قوصمغی زیاده
اولور حتی معده سنده بر شیء قرار قلمز. و اغریسی معده‌یه قریب اولور. و اگر شیش
قالک بغرسقلرده اولورسه قوصمق از اولوب اغریسی حراقده اولمقدر. و بوکرلک
اطرافی ثقیل اولمقدر. و بو علامتلرین جمله‌سی حما ایله اولور **العلاج** اگر قوت مساعد
ایدرسه قان الدرلر. و وجعی تسکین ایچون الیجق گل یاغنه بر پارچه یوک باتروب
اغری اولان یره قویه‌لر. و اورزینه سکرلی بیراغی و ایوا قویه‌لر. و ارپه صویی و سکرلی
بیراغی عصاره‌سی و هندبا عصاره‌سی بونلرک هر برندن بر مقدار آلوب بر یمرطه
صاریسی و بر مقدار گل یاغیله قیشدروب احتقان ایده‌لر. و صوینه ارپه
صویی و بنفشه و مارول طبیخی ایچوره‌لر. و تزید وقتنده بو دوالره محلل اضافه
ایده‌لر مثلا بابادیه یاغی و طورق اوتی یاغی کبی. و بو ضماد اسکندر یونانینکدر.
بو مرضده غایت مجربدر صفتی بودر بقله اوتی و گل یاغی و بابادیه یاغی هر برندن
یکرمی درهم بالموحی قرق درهم یمرطه صاریسی التی عدد بونلری کفایت مقداری
کتان تخمی لعابیله یاقو ایدوب اغری اولان محله قویه‌لر. و مرضک انحطاطی وقتنده
بابادیه و بوی تخمی طبیخی و زیت یاغیله احتقان ایده‌لر. و علیله یاغلی ات صویله
پشمش ابه کومجی یدوره‌لر **الشدة فی الامعاء و ضیقها** یعنی امعاده سده اولمق و امعا
ضیق اولمق بونک سببی یبوستدر ویلمشک غلیظ خلطدر و یا خلطک تحجر ایدوب مسدود
یاخود مقدم زیاره سببیله لحم زائد حاصل اولمقدر. علامتی طبیعت قبض اوزره
اولوب قارنی شیشمکدر. و قورلدو اولمقدر. بونک علاجی سببنی ازاله ایدوب
لکن بابارده ذکر اولنان حقنهٔ لینه‌لر ایله طبیعتی تلیین ایلیه‌لر **الدیدان فی الامعاء**
یعنی بغرسقلرده قورد اولمق بو مرض ماده بلغمیه ایله عفونتلی رطوبتدن حاصل اولور
و امتلادن و ضعف هضمدن دخی اولور. و یاش غذا الدن اولور مثلا بغدای

اشی وبوکرجه وبقله وبولمج وحکات وسودلر وبایش میوه‌لر وبایش اوتلریمکدن
وطعامدن صکره حمامه کرمدن وامتلا ایله جماع ایتمکدن حاصل اولور وبدنک
انسنده تولد ایدن صوغلجان درت نوعدر اولکیسی بیوک واوزوندر
یوقاریکی بغرسقلرده متولد اولور اوزونلغی بر ذراع بلکه دخی زیاده اولور
حیات تسمیه اولنور ایکنجیسی دگرمی اوچنجیسی یصی اولور وبونلر اعور دیو قولون
دیدکاری بغرسقلرده متولد اولور ویصی اولنی قباق چکردکی کبی اولدوغندن تشبیه
طریقیله حب القرع تسمیه اولنور دردنجیسی معا مستقیمده متولد اولور سرکه
قوردی کبی اوفق قورتلردر حیات دیدکاری صوغلجانک علامتی فم معده‌یی
تحلیب صوقمقدر وکویک یوروسی عارض اولمقدر ویوطمده زحمت
چکوب طعامدن خصوصا یاغلی شیلردن تنفر ایتمکدر وکاهیجه بایلمق ودوشمک
ویورک اوینمه‌سی واوکسورک وحمای محرقه یعنی یاقیجی حرارت عارض اولور
وصوغلجانی کمسه‌نک اکثریا بدنی ارق اولور وکاهیجه بو حیات دیدکاری صوغلجانلر
معده‌یه چقوب اولورکن ویا قوصمغله اغزدن چقارلر ودگرمی ویصی اولنلرک
علامتلری طعامه شهوت زیاده اولمقدر وآجلق وقتنده حرکت ایدوب
حرکت ایتمسندن صاحبی متأذی ومضطرب اولمقدر واوفق قورتلرک
علامتی مقعدده کچیشمه پیدا اولوب فضلات ایله مندفع اولدقجه کچیشمه‌سی از اولور
العلاج صوغلجانی هلاک ایدیجی دوالر ایله اخراج ایلیه‌لر اگر صوغلجانی اولان
کمسه‌نک حرارتی وحماسی اولور ایسه بارده دوالر ویره‌لر اگر حرارتی اولمز ایسه
حار دوالر ویره‌لر واگر اسهالی اولور ایسه قابض وقبضی اولور ایسه مسهل دوالر
ویره‌لر وصوغلجانی هلاک ایدیجی دوانک مشهور اولانی اشنه تجربه درکه فرنکلر
قورالینا درلر بوندن بر درهم استعمال ایتمک صوغلجانک جمیع اصنافنی
قارچقارر کذلک خراسانی وورانیقه وبلین واوانداته وفراسیون
وزرنباد وشکطرامشیع ابیض اقلیطشی وحنظیانا والجلیقا وآجی بادم
ودیبان سرمسغی واغاج قاونی چکردکی ولحنه تخمی وسیدف عصاره‌سی وآجی بقله
اونی بونلردن هرقنغیسی استعمال اولنسه قورتلری چقارر وحرارتی اولنه بارد
دوالر ایرق طبیخی ویایمش کیک بوینوزی وفیل دیشی ولیمون وسمزاوتی
وسکرلی بیراغی وتوت اغاجی کوکنک طبیخی وهندبا وروح زاج ومقطر کبریت
صویی وقورتوشر صوغلجانی بونلردر واکرلتی کوکی دخی کرک قیناتدوب
ایچمک وکرک سفوف ایدوب استعمال ایتمک قورتلری قرار ویچقورر ومعجونلردن

زراق کبیری سرکه ایله ویالیمون صویی ایله ازوب ایچمک غایت ایودر وقنطریون
صغیری دخی قیناتدوب ایچمک قورتلری قرار ویچقورر ومسهلاتدن راوند وغاریقون
وصبر وایارج فیقرا وحب الهی وتربد معجونی دخی مجربدر ومعصومه بستان
طبیخی یاخود معجونی کافیدر ویاخود قدرت حلواسنی اغاج قاونی اکشیسی ایله ازوب
ایچوره‌لر وشفتالو چکی شرابی بوبابده کافیدر هم سورر وهم قورتلری قرار
ویچقورر وقورتلری چقرمده مجرب اولان مرکبات بونلردرکه ذکر اولنور
صفت سفوف قورتوشر صوغلجانی بودرهم بایمش کیک بوینوزی وقورا
لینا وشکطرامشیع وخراسانی هربرندن یارم درهم بونلری سفوف ایدوب
ثلث درهمدن ثلثان درهمه دک استعمال ایده‌لر مجربدر وبو مقطر صو دخی
دیدانی هلاک ایدوب قنغی نوعی اولور ایسه اولسون چقارر صفتی بودر خراسانی
التی التی درهم کیک بوینوزی نشاره‌سی یکرمی درت درهم شفتالو چکی سکز
درهم صبر درت درهم یلین صویی وشفتالو یبراغی صویی واکرلتی صویی هربرندن
ایکیوز درهم بونلری اوچ کون برده اصلدوب بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر
ایده‌لر مقدار شربتی سکز درهمدن اون التی درهمه دکدر وبو معجون دخی صوغلجانی
چقرر خصوصا راغز حماره اوله صفتی بودر سمزاوتی تخمی وقوزی قولاغی تخمی
واغاج قاونی چکردکی هربرندن بر درهم بتو قنسر طوریخ چکردکی اوچ درهم شکطرامشیع
یارم درهم خراسانی وقورالینا ومحرق کیک بوینوزی هربرندن الکشیر
درهم کشنیج ولحنه تخمی ومرصافی هربرندن ثلث درهم کفایت مقداری
شکر ونار عصاره‌سیله معجون ایده‌لر وبو شربت دخی قورتلری قرمده مجربدر
صفتی بودر ایرق بر قبضه مشکطرامشیع ودیبان سرمسغی هربرندن یارم قبضه خراسانی
وقورولینا هربرندن بر درهم بونلری قیناتدوب وسوزوب کفایت مقداری
شکر ایله شربت قوامی ویره‌لر دقوام قریب اولدقده اون ایکی درهم سکنجبین
سرکه قویه‌لر وهر صباح آج قارنه بو شربتدن اون ایکیشر درهم استعمال ایده‌لر
وبو جوارش دخی مجربدر صفتی بودر قورولینا وسکرلی بیراغی تخمی ومحرق کیک
بوینوزی ومشکطرامشیع ابیض هربرندن ثلث درهم راوند وغاریقون
هربرندن ایکی ثلث درهم بو اجزای قوامه کلمش کفایت مقداری شکره
قیوب حرمر ویاتبسی اوزرینه دوکوب یصی لیه‌لر وقرصلر کسوب حین حاجتده
استعمال ایده‌لر وبو حب دخی صوغلجانی قروب چقرمده غایت مجربدر صفتی
بودر صبر ایکی درهم قورولینا بریچق درهم راوند بر درهم مرصافی یارم درهم

شحم حنظل بر دانک بو اجزالری دوکوب بلین صویله یوغوره لر وحب ایده لر
مقدار شربتی ثلث درهمدر اما خارجدن وضع اولنجق دوالر آجی بقله اوتی وشفتالو
یبراغی وقنطریون صغیر وبلین وصغر اودی بونلردر وبو ضمادی کوبکه وضع
ایده لر نافعدر صفتی بودر بلین وشفتالو یبراغی وصغر اودی هربرندن درت
درهم کشنج وصبر هربرندن بر درهم بونلری دوکوب بالله قرشدیره لر وکوبکه
یاقو ایده لر آخر آجی بادم یاغی سکز درهم نفت یاغی وسدف یاغی هربرندن
درت درهم صغر اودی اوچ درهم صبر ایکی درهم کفایت مقداری بالموم
ایله یاقو ایده لر آخر دقیق ترمس ومرصافی وصبر وحنظل هربرندن بر درهم
زعفران یارم درهم صغر اودی اون ایکی درهم سرکه درت درهم بونلری بر یره
جمع ایدوب کوبکه طلا ایده لر دوا استعمالندن استنکاف ایدنلره خصوصا
معصوملره بو طلالری ایتمک غایت مناسبدر صوغلجانلری هم قارر وهم
چقارر کذلک بر مقدار تریاقی سرکه ایله ویالیمون صویله کوبکه طلا ایتمک اولدر
واولا یاغلی احتقان ایدوب یعنی مثلا بر مقدار البحج سود ایله حقنه ایلیه لر
تمام صوغلجانلر سودک رایحه سنی طویوب اشغی حرکت ایتدکده اول وقت همان
ادویه قویه دن عمل اولنمش احتقان ایلیه لر مثلا افسنتین وقنطریون صغیر
وخراسانی وقورولینا وایارج فیقرا کبی یعنی بو دوالرک هربرندن بر مقدار آلوب
کفایت مقداری صو ایله قیناده لر وسوزه لر بعده ایارج فیقرادن بر شربتلک آلوب
مطبوخک ایچنده ازه لر واحتقان ایده لر وبو احتقان ایله نه مقدار صوغلجان وار ایسه
هلاک اولوب چیقر وکلابق اولان صوغلجانلری کسه لر دیدان تولید ایدیجی غلیظ غدالردن
احتراز ایلیه لر دسکری سکنجبین ایچه لر واکر حرارتی یوغیسه طعامنه خردل وتورب
وکرفس قته لر واکر حرارتی وحماسی اولورسه طعامنه تورنج الکشیسی ومارول وسمز اوتی
وسماق قته لر **امراض الصفاق الفتق** فاسغه عارض اولان مرضلردن بری
فتقدر که رکبه فاسق یاریغی دیمکدر بو مرض شول تفرق اتصالدر یعنی شول
یارقدر که فاسقده واقع اولوب یاریلمزدن مقدم اول موضعده محتبس اولان
جسمک نفوذ ایتمسیدر وکاهیجه انثیینک وسنده اولان ایکی مجرالرک برلوب
واسع اولمسنه اطلاق اولنور بو تقدیرجه کیس انثیینه ایچ یاغی ویا پرده ویا بغرسق
نازل اولور خصوصا اعور دیدکلری بغرسق اوله یاخود یارقدن چقان نشئ
غلیظ یلدر ویا ایتلی رطوبت ویاخود دموتلی رطوبتدر وبو یاریغک سببی
کوشلدیجی نشاقدر ویا یکلری ونفسی حبس ایتمکدر یاخود طوق قارننه جماع ایتمکدر

وکاهیجه سببی بادی اولور یعنی خارجدن اولور مثلا یوکسک یردن دوشمکدن وضربه دن
ویک سکرتمکدن ویک چاغرمقدن واوکورمکدن وقوصمقدن وجماع ایدرکن عورتی
اوستنه المقدن واغر شی قالدرمقدن اولور علامتی فاسقده اغری ورقاق اولمقدر
ونفسنی حبس ایتدکده فاسقده یوجرو پیدا اولمقدر واکر نازل اولان بغرسق
اولورسه کاهیجه قولنج اغریسی کبی اغری اولمقدر **العلاج** ملین حقنه لر ایلیه لر
ویلکری تحلیل ایلیجی معتدل دوالر استعمال ایده لر مثلا انیسون ورازیانه ودفنه
یبراغی کبی واغریسنی تسکین ایتمکدن اوتوری بابادیه یاغی وبادم یاغی وقناوق یاغی
وکتان تخمی لعابی وسوسن یاغی بونلردن سوره لر وغلیلی ادیو دوب حرکتدن
منع ایده لر ویا روغنه مناسب اولان یاقوبی قیوب یک تغلیه لر وبو مرضده
نافع اولان دوالر قبضی ازاولوب اوکلدیجی دوالردر مثلا قهقوزک صغیری
وکبیری وارلتی کوکی ومهر سلیمانی ونبطافلن وقزل بهمن وانجبار وکل مهنی
وطین مختوم وقرداش قانی واق کونلک ومرصافی ومصطکی ومقل ویالنو تقالی
وتره منتی کبی دوالردر ومرکبادن قوزی درسیله یا بیلانه ضماد فتقی که مرکباتده
ذکر اولنمشدر غایت نافعدر وبو ضماد دخی مناسبدر سرو قوزه لغی وقزل
بهمن هربرندن ایکی درهم نارقبوغی وجلنار هربرندن یارم درهم مصطکی ومقل
وکونلک وقرداش قانی وقاقوز هربرندن بر درهم کلرمنی ایکی درهم راتینج سکز
درهم زفت وجام صاقزی هربرندن درت درهم بونلری رسم اوزره کفایت
مقداری تره منتی وبالموم ایله یاقو ایده لر وبو دهن دخی بو علته غایت نافعدر
صفتی بودر دهن مصطکی قرق سکز درهم مرسین یاغی یکرمی درت درهم بلین
وصبر ومرصافی هربرندن سکز درهم ودوه نک ایچ یاغی اون التی درهم بونلری
سکسان درهم قره قوز عصاره سیله عصاره محو اولنجه قینادوب ودهن باقی
قالدقده سوزوب حفظ ایده لر وحاجت وقتنده استعمال ایده لر وبو علتده
داخلدن استعمال اولنان دوالر قاقوز وانجبار در بونلردن کرک سفوف
وکرک معجون وکرک شربت یاپوب استعمال ایده لر وبو معجون دخی نافعدر
صفتی بودر قاقوزک صغیری وکبیری وانجبار وقوری سکرلی یبراغی وفو هربرندن
سکز درهم راوند ایکی درهم بونلری کفایت مقداری عسل ایله معجون ایدوب
صباحده واخشامده استعمال ایده لر معجون آخر قاقوز وطراغیون هربرندن
سکز درهم طور منتلا درت درهم انجبار بش درهم رازیانه تخمی وانیسون ودارچین
هربرندن بر درهم مرصافی یارم درهم قرمزی کل شرابیله معجون ایده لر معجون آخر

کلبشکر اون التی درهم قاقوز وانجبار وقزل بهمن و وج هر برندن سکز درهم سالو یا درت
درهم دارچین ایکی درهم مرسین شرابیله معجون ایده‌لر حسنار توس طبیب درکه برکیمسنه
کوردم فتقه رغیب علاجله علاج ایدر اول علاج بودرکه بر مقدار متفاطیسی سحق ایدوب
علیله ایچورور بعده دمر براده‌سنی بالله قرشدروب فتق اوزرینه یاقو ایلر بو علاجی بر قاچ
کره تکرار ایلر چوق کمسنه‌لر بو علاجله بو علتدن خلاص اولمشلردر **بطلان فعل الامعاء**
ونقصانه یعنی بغرسقلرک قوتلری زائل ویا ناقص اولدوغندن ناشی بغرسقلره عارض
اولان مرضلر بیانندهدر **ایلاوس** جمله‌دن بری ایلاوس دیدکلری علتدرکه قولنج التوا
معلوم اوله‌که بغرسقلرده اوچ قوت واردرکه بری قوت جاذبه و بری قوت هاضمه
و بری قوت دافعه‌در بو قوتلره بر آفت سببیله ضعف طاری اولسه یاخود همان کندولری
ضعیف اولسه بغرسقلرده درلو درلو مرضلر حادث اولور زیرا بغرسق عصبانی
اولوب حسی زیاده اولمغله کندویه نافع اولنی واذیت ویرنی بیلوب تیز منفعل
اولور و فحن امعاء دقاقک بر سببدن اولوری قوت دافعه‌سنه ضعف طاری اولسه
ایلاوس دیدکلری مرض حادث اولور مترجم فقیر درکه ایلاوس لفظنی بعضیلر المستعاذ
منه و بعضیلر رب ارحم دیو ترجمه ایتمشلردر یعنی بو مرضدن خلاص ممکن دکلدر
همان الله رحمت ایلسون دیمکدر دیدیلر لکن فاضل علامه مؤلف مرحوم غیری تالیفاتنده
بو لفظک ترجمه‌سنده بیورر که بو مرض اینجه بغرسقلرده اولور اکا نونچه ایلیاکا درلر
بو مرض اول بغرسقلرده اولمغله ایلاوس دیمشلردر نتکم قولون بغرسغنده اولان
مرضه قولنج دیدیلر بو مرض زیاده الم ویریجی و مخاطره‌لی مرضلردر زیرا قوت دافعه
ثفلی اسفله دفع ایتمکه عاجز و فعلنک تشویشی اولدوغندن ثفلک مجرای طبیعیسندن چقمسی
متعسر اولمغله معده‌یه مندفع اولوب فعل طبیعتک عکسی ظهور ایدر یعنی ثفلی قی ایله
مندفع اولوب اغزدن چیقار بو مرضک سببی بغرسقده ورم ویا سده ویاخود سوء
هضم اولمقدر کاهیجه فتقدن و بعض زهرناک شیلر تناولندن دخی اولور بو ذکر اولنانلر
اطبانک بو مرضک سببلرنده بیان ایلدکلریدر لکن حق اولان بودرکه قوت دافعه‌نک
فعلی منقلب و مشوش اولدوغندن ثفلی اسفله دفع ایده میوب یوقارو دفع ایتمیدر
زیرا بز بو مرضه مبتلا اولمش چوق کمسنه‌لرده مشاهده ایلدک که مقعده شاف قوندقده
داخله منجذب اولوب قی ایله اغزدن چیقدر حتی بعضیلر دیدیلرکه بو مرضه مبتلا اولمش
بر کمسنه‌یه شاف اولندقده شاف داخله منجذب اولمسون ایچون اوجنه ایپلک باغلدیلر
بویله ایمش لکن ایپلک قیلوب نه شاف اغزدن چیقدی صکره رجاتون اول
کمسنه‌نک طبیعتی اسفله منجذب اولور ملاحظه‌سیله مقعدینه موم صوقدی همان موم

دخی شاف کبی مقعده‌سنه منجذب اولوب قی ایله چیقدی دیدیلر الحاصل بویله اولدوغی
چوق کره مشاهده اولنمشدر لکن بلنمدیکه بویله اولمقلغی بغرسقده شیش ویا خلط
لذاع ویاخود یاره اولوب بو سببلرله طبیعت مؤذیدن قاچندوغندنمیدر
ویا اسفله دفع ایتمکه عاجز اولدوغندنمیدر ویاخود ماده‌نک میلی اسفله اولوب
وانجذابی یوقارو اولمسی خلانک امتناعی ضروری اولدوغندنمیدر یعنی خلا لازم
کلمسون ایچون ماده اسفله میل ایتدکده یوقارو منجذب اولور زیرا خلا باطل
اولدوغی کتب حکمیه‌ده بیان اولنمشدر پس بویله اولدقده یوقارودن قی واقع
اولدقجه بالضروری جذب دخی واقع اولور علامتی بک قوصمق واغریسی اولمق
ونفسی طار اولمق و قبضی اولوب اشغدن برشی چقمیوب بلکه ثفلی یوقارودن
قوصمغله چقمقدر وکاهیجه حمی عارض اولور والی دایاغی صوغور وصوق صوق ترلر
بو مرضک اعراضی قولنجدن اشددر علاجی خارجدن ملین یاغلرله یاغلیه‌لر وملین
نطوللر ایلیه‌لر و آب زنه کیروب اوتوره‌لر و یوقارودن ملین یاغلر ایچیه‌لر مثلا طتلو
بادم یاغی و بزر یاغی و شیرغن کبی بو یاغلردن قنغیسی اولور ایسه اون التی درهم مقداری
ایچه‌لر یاخود بو مقدار تره یاغی خطمی ویا ابه کومجی طبیخیله ایچه‌لر ویاخود خیارشنبه
بالنی یادم یاغیله ایچه‌لر و باقی علاجلری دخی قریبا قولنج علاجنده ذکر اولنور ∴
القولنج بو مرض بغرسق مرضلرندندر زیاده الم ویریجیدر بو مرضله بالطبع چقمق
شیلرک چقمسی متعسر اولور یعنی بو مرضده طبیعت محتبس اولوب یل وغیری شی
چقمز بو مرض امعاء غلاظدن ایکنجی بغرسق که قولون تسمیه اولنور انده اولور
انکیچون بوکا قولنج درلر بونک سببلری چوقدر یلمشک بلغمدن ویا بلغم زجاجیدن
ویا غلیظ یلدن اولور بغرسقلرک تجویفنده ویا طبقه‌لرک ایچنده اولور ویاخود
کبدده حرارت اولدوغندن ثفلک رطوبتنی زیاده جذب ایتمکله ثفل متحجر اولدوغندن
اولور ویاخود بدنه کوشکلک عارض اولمغله رطوبات متحلل اولدوغندن اولور
ویا بغرسقلرک کندنده حرارت اولوب ثفل قوروددوغندن اولور ویا هوانک
زیاده استیلکندن ثفله یبوست کلور ویا مجفف وقابض غذالر تناول ایلمکدن
اولور ویا صوعلجانلردن ویا اتی شیشدن اولور اما صفرادن اولمسی نادردر
العلامات مطلق قولنجک علامتی اکثریا کوبک التنده اغری اولور کاه ثابت
اولور کاه کزر وکاهیجه صاغ جانبنده جکر التنده اولور وکاهیجه صول جانبنده
طلاق التنده اولور وکاهیجه قوشق کبی بتون بیلی قیلار وکاهیجه اغری معده‌یه قریب
اولوب بلغم وخلط زنجاری قصار وثفل وریح محتبس اولور اکر آشاغیدن

ثقلی چوقسه دخی قوری فندق کبی حجارة وبو قولنج مرضی وجع کلی ایله وجع رحمه مشابهدر
فرقی بودرکه وجع کلیده اغری دائما ارقه‌ده بر یرده اولور و وجع رحم قاسقده اولوب
ثقل دخی محتبس اولمز العلاج اولا لازم اولان اغرلی تسکین ایتمکدر بعده سبب
اولان علاجلرله قطع ایتمکدر واغرلی تسکین ایتمک مشروباتله وحقنه ایله و اوستنه
بعضی دوالر قوشغله اولور اما مشروبات دیدیکمز حلیله بکری بش درهم یاخود قرق
درهم طتلو بادم یاغی شکرله ایچوره‌لر اکر حرارتی اولورسه بنفشه شرابیله ویره‌لر واکر
صوقدن اولمش ایسه بابادیه طبیخی وطورق اوتی طبیخندن ایو علاج اولمز اما اغرلی تسکین
ایچون اولان احتقانلر مثلا بابادیه وطورق اوتی وشوک الجمال وابه کومجی وبوی تخمی
وانجیر وتازه تره یاغی وطاوق یاغی وبوزاغی یاغی وزیت یاغندن معمول اولا
صفة حقنة ابه کومجی ویابشقان وبابادیه وطورق اوتی هر برندن سکز درهم کتان
تخمی وبوی تخمی هر برندن درت درهم بونلری قینادوب یوز درهم مطبوخه اون
التی درهم طتلو بادم یاغی وسکز درهم طاوق یاغی قیوب احتقان ایده‌لر اما
اوزرینه وضع ایده‌جک دوالر کمادات رطبه درکه اکر صوقدن اولورسه صیجق بزر
یاغی یاخود آجی بادم یاغی سوره‌لر ویاخود بابادیه وطورق اوتی قینادوب رسونکری
باتره‌لر واغری اوزرینه تکرار تکرار قویه‌لر واکر حرارتدن اولورسه کل یاغی وبنفشه یاغی
وخطمی تخمی لعابی وابه کومجی تخمی لعابی سوره‌لر یاخود بزرقطونا لعابنی کل یاغیله
وبرطه صاروسیله قشدروب سوره‌لر اکر اغری بو دوالر ایله تسکین اولمزسه مخدر
دواره محتاج اولنور مثلا تریاق کبیر ومثرودیطوس واستراحه نیقوله تعبیر
اولنان معجون وفلونیاء فارسی وفلونیاء رومی کبی ولودلنو بونلرک جمله‌سندن
نافعدر وبونلرک بکله ورک احتقانه قوشغله ورک طشره‌دن سورمکله استعمال
اولنور وفلونیادن بر درهم مقداری استعمال ایده‌لر یاخود اتاناسیا ترکیبندن
بر درهمنی بابادیه طبیخیله ایچوره‌لر ویاخود درت درهم مقداری خشخاش شربتی ویره‌لر
وبلادافرنجه حالا وجعی تسکین ایچون اوچ حبه ویا درت حبه لودلنو استعمال ایدرلر
وبو حقنه دخی وجعی تسکین ایدر صفتی بودر بابادیه طبیخی یوز درهم فلونیاء رومی ویراحه
نیقولا هر برندن بر بچق درهم طتلو بادم یاغی سکز درهم بونلری احتقان ایده‌لر وبو ضماد
دخی اغرلی تسکین ایدر صفتی بودر یابشقان وبنج یپراغی هر برندن بر قبضه بونلری کفایت
مقداری صو ایله برخوشجه قیناده‌لر بعده بابادیه وکتان تخمی اونی وبوی تخمی اونی هر برندن
درت درهم زعفران یارم درهم افیون ثلث درهم مرطه صاریسی اوچ عدد خشخاش
یاغی اون التی درهم بابادیه یاغی وطورق اوتی یاغی هر برندن سکز درهم مجموعنی بر یره

قارشدروب یاقو ایده‌لر واکر الم ویرن ماده حدتلی اولوب چوقمغه محتاج اولورسه
بو احتقانی ایده‌لر صفتی بودر یابشقان وابه کومجی وخطمی وبابادیه هر برندن بر قبضه
کتان تخمی وبوی تخمی هر برندن اوچ درهم بونلری قینادوب یوز درهم مطبوخه درت
درهم معجون مبارک وایکی درهم دیافینکون وبر درهم فلونیاء رومی قیوب احتقان
ایده‌لر وقولنج اغریسنه بر درهم قورت ترسنی بر مقدار بوره وطوز ایله استعمال
ایتمک کذلک قورمش وسحق اولمش قورت بغرسغنی استعمال ایتمک بالخاصه
نافعدر وجالینوس قولنج اغریسنی تسکین ایتمده هدهد کوللنی مدح ایتمشدر
وزکریاء رازی وشیخ ابن سینا بو مرضه بر درهم کیک بونوزی یکمکی مدح ایتمشلردر
کذلک بر صو علجاننی وقورمش طاوق قورسغنده اولان زاری قنغسی اولورسه
بر درهم استعمال ایتمک بالخاصه نافعدر خرء دجاج یعنی طاوق ترسنی دخی بویله در واطباء
متأخرین تجربه ایتمشلردرکه بو مرضه انیسون ایله قورمش خصی فرسدن بر درهم
استعمالی غایت نافعدر واکر قولنج یالکز ریحدن اولورسه علامتی قبضی اولمقدر
وقارنی قورلمقدر وکلرکدر واغری بر طرفدن بر طرفه نقل ایتمکدر ومقدم یلی غدالر
یمکدر مثلا اوزم کبی وقبق کبی وبعضی دخی فاسد اولمقدر علاجی وجعی تسکین
ویللری تحلیل ونسده‌لری اچمقدر بو دوانی استعمال بو فائده‌لری ایدر غایت
نافعدر صفتی بودر یابشقان بر قبضه طورق اوتی ایکی قبضه مرورسیراغی یاخود
یچکی یارم قبضه بونلری قینادوب یوز درهم مطبوخه اون التی درهم شکر وسکز
درهم طتلو بادم یاغی وایکی درهم صبر قیوب احتقان ایده‌لر صفة حقنة قویه
بو دخی مجرب وتأثیری ظاهردر برفسلکنی ویابشقان وابه کومجی وخطمی هر برندن
بر طوتام سدف وبابادیه واکلیل ملک هر برندن یارم طوتام طورق اوتی تخمی
دکراویا ودفنه تخمی هر برندن ایکی درهم بونلری قینادوب سوزه‌لر ویوز درهم
مطبوخه جوارش بحری ومعجون مبارک ومعجون حب الغار هر برندن درت درهم
سدف یاغی وطورق اوتی یاغی هر برندن اون ایکی درهم بونلری اضافه ایدوب
رسم اوزره احتقان ایده‌لر وکاه نتیجه نقدر احتقان اولنسه فائده ایلمز اول وقت
علیله یوقاروده بعضی مسهل ویره‌لرکه اسهال ایلیه ستارتوس طبیب درکه
حبس ریحدن قولنج عارض اولمش بر کمسنه‌یه اوتوز کره احتقان ایلدم قطعا فائده ایلمدی
عاقبت قدرت حلواسندن اون ایکی درهم مقدارینی طتلو بادم یاغیله وبلیج صوییله
ویردم بونکله علتدن خلاص بولدی ولایق اولنه ملین احتقانلری دائما یللری تحلیل
ایدیجی احتقانلر اوزرینه تقدیم ایتمکدر ویللری تحلیلدن اولوتری استعمال اولنحق

دوالرک اشرفی بابادیه طبخیدر و بابادیه نک مقطر صوییدر خصوصا نارک بزر اجلاه
اوله و کموندن بر مقدار الوب براری بابادیه ایله قینادهلر یاخود بر قوجه خروس
ایله قیناد وب ایچمک دخی غایت نافعدر تریاق و مثر استعمالی دخی نافعدر
و کیک بونوزینی قیناد وب ایچهلر یاخود کیک بونوزی براده سندن اون التی
درهم حرصافی ایکی درهم بوره بر درهم بونلری اینجه دوکهلر و سفوف ایدوب بر بر
درهم استعمال ایدهلر و بو مقطر صو دخی بغرسقلردن یللری داغیدر صفتی بودر
دارچین درت درهم بیان بادوجی تخمی ایکی درهم هواوج درهم قرنفل و جوز بوا و بسباسه
هر برندن بر درهم انیسون التی درهم بونلری ایکیوز التی درهم شراب رافیسیله ایصلدوب
تقطیر ایدهلر و بو علته مرکباتدن جوارش کمونی و جوارش انیسون و جوارش خولنجان
استعمال ایتمک نافعدر و کوزل قوقولو دوالردن تقطیر اولنمش دهنلر خصوصا دهن
انیسون و دهن کراویا استعمالی غایت نافعدر و بو سفوف دخی بو مرضه مجربدر
صفتی بودر دارچین و توربخ قبوغی و دفنه تخمی و کمون هر برندن ایکی درهم وج و زرنباد
و قرنفل و رازیانه تخمی و انیسون و خولنجان هر برندن بر درهم کراویا و محرق کیک بونوزی
هر برندن بر بچق درهم بونلری اینجه سحق ایدوب سفوف ایدهلر و بر بر درهم استعمال ایدهلر
و خارجدن ریاحی تحلیل ایچون وضع اولنجق دوالر بابادیه و طورق اوتی و سداب بونلردن
بر مقدار داری و طوز بونلری قاوروب ضماد ایدهلر و بو علته اغریان مرهمی و دفنه یاغی
سورمک کذلک بابادیه یاغیله حل اولنمش تکامکا سورمک غایت نافعدر و بو مرهم
دخی بو صنعتله یاپیلدقده غایت مجربدر ایکی درهم قاصنی لی بر مقدار شراب رافیسنده
حل ایدهلر بعده سداب یاغی و سنبل یاغی هر برندن سکز درهم زعفران التی
جکر دک مجموعنی بریره قارشدروب طشره دن قارننه سورهلر و شول قولنج که
جکرک حرارتندن ناشی ثفلک رطوبتنی کندویه جذب ایتمسندن اوله انک
علاجی فصد ایتمکله و بارد شربتلر استعمال ایتمکله کبدک مزاجنی تعدیل ایتمکدر و کبدک
اوزرینه طشره دن صندل یاغوسی و بوکا مشابه شیلر سورهلر اما ثفلک احتباسندن
اولان قولنجک علامتی اغریسی اولمیوب طبیعتی برمدت محتبس و زیاده قبضی
اولمقدر علاجی یاغلو صولرله و یاغلو احتقانلرله احتقان ایدهلر و قارننه یومشادیجی
یاغلر سورهلر خصوصا اغریان مرهمی سورمک غایت نافعدر و بر قوجه خروزی
بر مقدار طورق اوتی و بسفایج و حب قرطم ایله برابر اوجه قیناد وب سوزهلر
و بر کاسه مقداری نوش ایدهلر بعده بونکله دفع اولمزسه قوی احتقان ایدهلر
و بعضیلر بو علته زیوه و قورشون استعمال ایتدورلر و اعتقاد ایدرلرکه بونلر

اغرلغیله قوت دافعه یی تحریک ایدوب قبضی دفع ایدر و بعضیلر دخی التوندن نخود
یاپدروب بر مثقال یا دخی زیاده استعمال ایدرلر و صوغلجاندن اولان قولنجک علامتی
ستمه سی و بایلمه سی اولوب کاهیجه اغزندن صوغلجان چیقمقدر علاجی مقدم ذکر اولنان
صوغلجان علاجلریله علاج ایدهلر سنارتوس طبیب ذکر ایدر که بر کمسنه یه شدید قولنج عارض
اولمش ایدی بز اکا وجعی تسکین ایدیجی علاجلر و مسهل حقنهلر و ملین شربتلر ویردک
قطعا فائده ایلمدی بعده اول کمسنه یه زراوند ایله افسنتین طبیخی ایچوروب تازه سود
ایله احتقان ایتدک همان مقعدندن بر مدوّر بومبوزی جسدی نظر ایلدک یتمش قدر
صوغلجان بری برینه ترکشمش اولیجه بولدق اندن صکره اول کمسنه نک اغریسی
ساکن و علتندن خلاص اولدی اما بغرسقلرک داخلنه ملاصق اولمش غلیظ
بلغمدن اولان قولنجک علامتی اغری بریرده ثابت اولوب محلل شیلردن حظ
ایتمامکدر و بلغم علامتلری دخی اولمقدر علاجی ابتدا لین حقنهلر ایدوب بعده
احتقانه درت درهم دیاقیلیقون و درت درهم ایارج فیقرا قویهلر و حب قوقیا
مندفع اولوب طبیعت یموشاسه لوقارودن کل شرابی و ایارج و غاریقون
کبی دوالر ویرهلر و بونلردن قوی دوالر ویرمیهلرکه قوصمق کتورمیه بعده
ملطف و منضج شیلر ویرهلر مثلا اصول شربتی و زوفا طبیخی و سکنجبین کبی
و معجونلردن بو علته مناسب اولان معجون مبارک و تریاق و مثر قنغیسی
اولورسه بر درهم استعمال ایدهلر اگر بو دوالرله تسکین اولمزسه قوی و تسکین
احتقانلره محتاج اولورلر مثلا حنظل و غاریقون و جوارش تمری قوتلمش
احتقان کبی اما مسهللردن غاریقون ایله ایارج فیقرا و معجون تربد و جوارش
اسقف استعمالی مناسبدر اگر مخدر دوایه محتاج اولورسه تریاق کبیر و مثر
دیطوس کفایت ایدر بونلردن قویسنی ویرمیهلر زیرا ماده غلیظ اولمغله مخدر
دوا ماده نک غلظتنی دخی زیاده ایدوب علتک تزایدینه سبب اولور و تنقیه دن
صکره مسخن و محلل ویرهلر مثلا خاشا و فراسیون و زوفا و نانه و جندبیدستر
طبیخی کبی بونلری بال صویله ویرهلر هم قوتدرر و هم تحلیل ایدر و بو سفوف
دخی مسخن و محللدر صفتی بودر جندبیدستر اوچ درهم نخوه هندی و رازیانه
تخمی هر برندن بر درهم بونلری اینجه دوکوب سفوف ایدهلر و بر درهمنی بال
صویله استعمال ایدهلر و بو قرص دخی بو فائده یی ایدر صفتی بودر کمون
درت درهم فلفل ابیض و خاشا و سداب و نطرون هر برندن بر درهم
بونلری دوکوب سرکه ایله قرص ایدهلر و بو قرصدن بر درهمنی بال صویله

استعمال ایده لر وخارجدن قارننه وضع اولنجق دوالر قولنج ریحی علاجنده ذکر اولنان
دوالردر بونده دخی ایده لر. اما قولنج صفرادن ویاحدتلی خلطدن اولورسه علامتی
اسباب متقدمه دن معلوم اولور. مثلا علیلک سننده یعنی یکتلک وقتنده
اولمسندن واتسی شهرلرده ساکن اولمسندن وبشره سندن معلوم اولور وعلیلک
شدید صنجوسی اولوب التهابی ویامنبی اولور واسهال اولنان شیئله وخلط
حادک اثیمه سیله متاذی اولور یعنی مقعدندن ثقل چقدقجه یقرق چیقدرو اجلقه
الم زیاده اولمقدر وصفرا قوصمقدر. ولوکل وبرازنده صفرا علامتی اولمقدر.
وکاهیجه سنه عارض اولوب برکون شدید وبرکون خفیف اولمقدر العلاج
لین ومعتدل احتقانلر ایده لر. اطباء متقدمین بو علته کل یاغنی وبابادیه یاغنی
اربه صوییله احتقان ایتمشلردر. وجالینوس حکیم اربه صوینی عسل ایله احتقان
ایتمشدر. امازم قیتمزده حالا مستعمل اولان بو احتقاندر اربه صوینی یوز
درهم کل یالی وخام شکر هر بریندن سکز درهم یمورطه صاریسی بر عدد بونلری
احتقان ایده لر. وبو احتقاندن قوی مرلق اولنورسه بو صفتله عمل اولنه خطمی
کوکی درت درهم یابشقان ورفلکنی وبنفشه یپراغی وبابادیه هر بریندن بر طوتام
کتان تخمی ولوی تخمی هر بریندن ایکی درهم انجیر اوچ عدد بونلری صورتقه ایله قینادوب
وسوزوب سکسان درهم مطبوخه سکز درهم دیا قتلیقون ایکی درهم اتاریج
اون التی درهم کل یالی یکرمی درت درهم بنفشه یاغی ایکی درهم خرء الکلب قیوب
احتقان ایده لر. وعلیله کل مکرری وتمر هندی وقدرت حلواسی وراوندویره لر.
وکل مکرریندن اون التی درهمنی یکرمی درت درهم صورتقه ایله ازوب ایچمک غایت
نافعدر. یاخود قدرت حلواسندن اون التی درهمنی بابادیه طبیخی ایله وبلیج صوییله
ایچه لر وطتلو بادم یاغنی شکرله وبابادیه طبیخی ایله ایچمک دخی نافعدر. واکر حدتلی
خلط بلغم مالح اولورسه کل یاغنده وکنجک ایچ یاغنده بر مقدار بالموچی اریدوب
احتقان ایده لر وماء جبن ایله زیت یاغی احتقان ایده لر. واکر علیلک یبوستی
وار ایسه بادم یاغیله خیارشنبه بالی ویره لر. وخارجدن قارننه کل یاغی وطتلو
بادم یاغی وخطمی وابه کومجی لعابلری سوره لر. وشول قولنج که بغرسقلرده شیش
اولدوغندن اوله. انک علاجی ورم امعاده ذکر اولندوغی کبیدر. زلق الامعاء
بومرضدرکه یعنی ییلن طعام بغرسقده اکلنمیوب سرعتله کندی صورتی اوزره چیقمقدر.
اکر چقمن شیده فی الجمله هضم بولنورسه علت انجق امعاده اولور. اکر هضم اثری بولنمیسه
هم بغرسقده وهم معده ده اولور. بونک سببی بغرسقلرک قوت ماسکه سنه

ضعف کلمدن اولور. ویاخود یلمشک وصیر یخق طبعدن اولور. ویاخود قوت دافعه نک
حد طبیعیدن زیاده تجاوزندن اولور. کاهیجه بومرض اکثر ناسدیری برندن سرایت
ایدوب چوق کمسه لره عارض اولور اطبادن بعضیلر دیدیلرکه بومرضک سببی
بغرسقلرده اولان سکرک کوشمه سیدر غدانی طوتمغه قادر اوله. علامتی بدنی اقلیوب
ییدوکی وایچدوکی هضم اولمدن چیقمقدر. العلاج مزاجی تعدیل ایدوب قوت
ماسکه یه قوت ویره لر. وبو علته مناسب اولان دوالر ایوا وسوشمله وقرنجق
وکل شرابی ونانه شرابی وبلین شرابی وریباس ربی وکشنش وطین مختوم ومرجان
وقرص کهربا وقوزی قولغی تخمی ودیاردون وروح زاج بونلردر. وحار اولان
دوالردن ارمانیقو وتریاق بونلردر. وخارجدن معده سنه وقارننه صاقز
یاغی وسنبل یاغی وبلین یاغی وجوزبوا یاغی سوره لر. بعده خولنجان ومصطکی
وجوزبوا واذخر بونلردن دوکوب اوزرینه اکه لر. ودائما معده یه شربتلر ومعجونلر
وباقولر ایله قوت ویره لر. مثلا ایتوتنیقه شرابی وبلین شرابی ودتیش ادنی ورازیانه
واکر بو مرض صیر یخق طبعدن اولمش ایسه ماده یه نضج
ویریجی شیلر ویره لر صح
طبیخی کبی. بعده بومطبوخله ماده لی اسهال ایده لر. صفتی بودر. کابلی قبوغی ایکی
درهم غاریقون ابیض بر درهم رازیانه تخمی ثلث درهم زنجبیل سدس
درهم کل وبلین هر بریندن قبضه لطیفه بونلری قینادوب وسوزوب اوتوز
ایکی درهم مطبوخه سکز درهم کل یالی قتوب استعمال ایده لر. وبو علتده
حب مصطکی وحب افاویه استعمالی غایت نافعدر. وبو معجونی دخی تنقیه دن
صکره استعمال ایده لر غایت نافع ومجربدر صفتی بودر. کلبشکر یکرمی درت
درهم تریاق کبیر ایکی درهم روح زاج سکز قطره بونلری کفایت مقداری ایوا
شرابیله معجون ایدوب صباحده واخشامده جوز مقداری استعمال ایده لر.
بومعجون دخی بو علته غایت نافعدر. صفتی بودر. املج وایوا حبابی وافاج قاوتی
قبوغی هر بریندن سکز درهم ارمانیقو ودیاردون سفوفلری ومرجان وقودوش
طاوق قاتیسی زاری هر بریندن بر درهم بونلری مرسین شرابیله یاخود نانه
شرابیله معجون ایده لر. واکوا تریاقالیس که ترجمه تریاق صویی دیمکدر. اندن
استعمال ایتمک بو علته غایت نافعدر. وطاوشان واوغلاق مایه سندن
قنغیسی اولورسه بر درهم استعمال ایتمک دخی نافعدر. ومعده سنه وقارننه
مصطکی یاغی وایوا یاغی وبلین یاغی سوره لر. وکاهیجه بومرض برکسکین خلطدن
اولوب بغرسقلری یاره ایلر وقتدر. علامتی معده ده وبغرسقلرده اغری اولور.
وبغرسقلرده یاره اولدقده اسهال ایله بیله قان واریک چقار. وبو علت

مستحکم اولدقده ذوسنطاریه دیکری علته انتقال ایدر علاجی اریه صویله کل شکری ویره لر
ویاماء الجبن ایله تمر هندی ویره لر ویاخود بو مطبوخی ویره لر صاری هلیله قبوغی بر درهم راوند
برنجق درهم اریه صویله قیناده لر وسوزه لر وایچنه سکز درهم کل شکری ازوب
ایچه لر واکر علتی موجب اولان ماده بغرسقده اولورسه قوصمق نافعدر وکلابله راوند
مدتری استعمال ایتمک وهندبا صویی وقوزی قولاغی صویی ونار شرابی ودینار اوتی
شرابی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر وبو معجون دخی نافعدر صنعتی بودر
کلنکر اون التی درهم هندبانک تخمی خیره سی درت درهم مرجان ودیارهدن سفوفی
وطین ارمنی هر برندن ثلث درهم بونلری ایوا شرابیله معجون ایدوب استعمال ایده لر
وبو علتده معتدل مدر دوالر استعمالی دخی نافعدر وبو قیروطی دخی نافعدر صنعتی بودر
مرسین یاغی وکل یاغی هر برندن اون التی درهم مصطکی وکشنش ودم الاخوین وطین
ارمنی وبلین هر برندن ثلث درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدوب
قارننه سوره لر وقلیل چوق صو ایچمکدن منع ایده لر صو برینه ایوا شرابی ونار شرابی
ایچوره لر الاسهال بوکا یونانجه دیاریا درلر یعنی قارننر یورک سورمه سی
دیمک اولور نتکم قان ایله قارشق اولنه یونانجه ذوسنطاریا درلر بو مرض
یورک سورمسیدر که اخلاط بیله هضم اولمش ویا هضمی قلیل ثقل چقار
بونک سببی اخلاطک چوقلغیدر که طبیعت انی اسهال ایله دفع ایلمک استر
اسهالک ماده سی وسببلری حسبیله انواعی چوقدر واسهالده چقان شئ یا کیلوسیدر
یعنی بوزا کبی بولانق شیدر ویا غلیظ ویا کلیمش بلغمدر ویاخود صفرادر ویا سودادر
ویاخود صو کبی شیدر وکاهیجه ماده ارمش یاغ کبی ویاخود لیچ یاغی کبی چقار اما
اسهالک ظهوری واولدوغی محلی یا معده دن ویا جکردن ویا طلاقدن ویا ماساریقادن
دیکری طمرلردن ویا دماغدن ویا کوکسدن ویا رحمدن ویاخود جمیع اعضادن
اولور بونک سببی فاعلی یا عارضیدر ویا بحرانیدر یعنی اسهال مرضک
آخرنده اولورسه اکا اسهال بحرانی درلر وجمیع اسهالک علاجنده قانون وقاعده
بودر که اولا عضوه قوت ویروب عکس ماده ایتمکدر وثانیا ناسور قانک ویا حیض
قانک کسلمسندن اولمش ایسه فصد ایتمکدر وقانی اخراج ایتمکدر وثالثا عضوه
قوت ویروب قوت قابضه سی اولور دوا ایله ماده یی تنقیه ایتمکدر مثلا تمر هندی
وراوند وهلیله وکل شرابی کبی وعکس ماده ادرار له وقئ ایله وترلمک ایله اولور
واکر اسهال ایله اغری ومسهر وتیز تیز طشره چقمق اولورسه اول وقت مجدد دواله
محتاج اولور الاسهال الکیلوسی یعنی اطبا قتنده هضمک درت مرتبه سی اولور

اول مرتبه سی معده ده اولمغله طعام معده یه واصل اولوب معده ده منهضم اولدقده
قوی ترخانه اشنه مشابه برشی اولور که اکا یونانجه کیلوس درلر وبو هضمک فضله سی
ثقل اولوب بغرسقلره کیدر ولطیفی دخی معده دن ماساریقا دیدکلری طمرلره
کروب کبده منجذب اولور قچن ماساریقاده سده لر اولسه کیلوسک لطیفی کبده
نفوذ ایده میوب بغرسقلره ایزر وبغرسقلرده فاسد اولوب اسهال ایتمکله چیقر بو اسهالک
علامتی اولدر که اسهالله چقان شئ ترخانه اشنه مشابه بوزا کبی چقار اکر ماساریقاده
کبده قطعا برشئ ایتمز ایسه چقان شئ اریه اشی کبی بیاض چقار واکر کبده نفوذ ایدرسه
لونی بر مقدار قرمزیلغه دوزر وکاهیجه بو مرض استسقایه وسوء القنیه یه مؤدی اولور
بلکه کاهیجه بو مرضلره انتقال ایتمدن صاحبنی هلاک ایدر بو مرضک علاجنده غرض
سده لری آچمقدر زیرا مادامکه ماساریقاده اولان سده لر آچلمیه بو مرضدن خلاص
ممکن دکلدر وماساریقاده اولان سده لری آچجده بو مطبوخ نافعدر صنعتی بودر اصول
مفتحه هر برندن ایکی درهم هندبا درت درهم هندبا تخمی ورازیانه تخمی هر برندن بر درهم
قزل اوزم سکز درهم بونلری قیناد وب سوزه لر وبو مطبوخدن التمش درت
درهمنه اون التی درهم بزنتین شرابی قیوب ایکی دفعه ایچه لر وبو مسهل دخی انجیدر
صنعتی بودر راوند برنجق درهم غاریقون بر درهم دارچین یارم درهم سنبل واذخر
هر برندن ثلث درهم بونلری هندبا عصاره سیله یوغروب حبلر دوزه لر وبر درهم
استعمال ایده لر وبو مطبوخ دخی اسهال سددی یه غایت نافعدر صنعتی بودر
رازیانه کوکی وطرحشقوق کوکی هر برندن درت درهم غافث وبلین وبالدری قره
هر برندن یارم طوتام کابلی ایکی درهم انیسون ورازیانه هر برندن بر درهم بونلری
قیناد وب وسوزوب بعده ایچنه ایکی درهم غاریقون وبر درهم راوند ویارم درهم
زنجبیل وثلث درهم اذخر قیوب برکره دخی قیناده لر وسوزه لر بعده بو مطبوخدن
قرق سکز درهمنه سکز درهم بزنتین شرابی وسکز درهم راوندلی هندبا شرابی
قیوب استعمال ایده لر مجموعی ایکی شربتدر وبو مسهللردن صکره قوی مفتحلر
استعمال ایده لر بو مطبوخ کبی صنعتی بودر رازیانه کوکی وقصعنه وراوند رومی
وفوه هر برندن سکز درهم بلین وقیون اوتی وبالدری قره هر برندن درت درهم
بونلری قیناد وب وسوزوب بزنتین شرابیله استعمال ایده لر وبو علتده طرحشقوق
مرباسی وبالدری قره ودیاردون استعمال ایتمک غایت نافعدر ورازیانه کوکندن
وهندبا کوکندن وطرحشقوقدن صو تقطیر ایلیوب نوش ایده لر وخارجدن قارننه
آبی ادم یاغی ویا بابادیه یاغی وطورق اوتی یاغی سوره لر وبو یاغلردن بعض مفتح دوالر

نفوذ صح

مرهم یایوب قارننه سوره‌لر مثلا سنبل و بلین واسارون کبی و اگر جگر ضعیف
اولورسه دیاردون وصندل قرصی و غافث قرصی و بلین قرصی و زعفران جدید استعمال
ایده‌لر و سنبل باغیله اجی بقله اونی قشدیروب یاقوا ایده‌لر و مریض اولان کمسه
حرارتی قوی اولان شیلردن احتراز ایلیه **الاسهال الکلی مع حمی** حمی عقبنده اولان
اسهالکه اسهال بحرانی درلر بو گونه اسهالی لایق اولان حبس اتمامکدر مادامکه
قوت قوی وماده کثیر اوله طبیعت انی دفعه طالب اولوب انکله خفت مشاهده
اولنور اما قچن افراطندن ضعف طاری اولوب اسهال مرضی‌یه انتقال ایلدن
قورقولسه و علیل اسهالدن خفت وراحت بولمسه اول وقت اسهالی حبس
ایتمک واجب اولور **العلاج** اگر ماده‌یی چقارمده طبیعتک قصوری وار ایسه
طبیعته بو مطبوخ ایله یاردم ایدوب ماده‌یی سوره‌لر صفتی بودر تمرهندی
درت درهم هندباکوکی و زهور قلبیه هر بریندن اوچ درهم صاری هلیله قبوغی ایکی
درهم اگر اسهال ایله بیله بلغم اولورسه صاری هلیله یرینه کابلی قویه‌لر راوند بر
درهم اذخر و دارچین هر بریندن ثلث درهم سنبل سدس درهم بونلری قیناد و
سوزه ارلیعنه درت درهم قدرت حلواسی و درت درهم گل مکرر شربتی قیوب
ایچه‌لر و اگر ماده حدتلی اولوب حرارتی شدید اولورسه و مریض مسهل شربت
ایچمکه اقبال ایلمز ایسه اول زمان احتقان ایلیه‌لر صفت حقنه بودر اربه صویی یوز
درهم خام شکر و گل یاغی هر بریندن سکز درهم گل یاغی اون ایکی درهم بریره قشدیروب
احتقان ایده‌لر و علیله ریباس شرابی و نار شرابی و قوزی قولغی شرابی و سکرلی
بیراغی صویی و گلشکر وامبرباریس ربی و مرسین شرابی و ایوا شرابی ویره‌لر
یعنی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمالی مناسبدر و بو معجون دخی اسهالی
قطع ایدر نافعدر گلشکر اون ایکی درهم ریباس ربی یاخود امبرباریس ربی
التی درهم کلمنی و مرجان هر بریندن یارم درهم بونلری ایوا شرابیله معجون ایدوب
استعمال ایده‌لر **اسهال ذوبانی** یعنی وجودک ارمسندن عارض اولان
اسهالدر بو اسهال جمیع اسهاللرک یرامزیدر بدنی و قوتری ازالدر بو جنس
اسهال اکثریا حمی محرقه‌یه تابع اولور و حمی وبائیه‌دن و دق حمی سندن و سلدن
صکره دخی اولور و مرضک اخرنده واقع اولمسی موت علامتلرندندر بونک
علاجنده اقتضا ایدن تبرید و ترطیبدر و اسهالی حبس اتمکدر و بو مرضده استعمال
اولنان شربتلر اربه صویی و ماءالجبن و قوزی قولغی صویی و هندبا صویی و ریباس
شربتی و نار شرابی و ایوا شرابی و نیلوفر شرابی بونلردر و بو معجون دخی اسهال

وراوند قرصی سه

ذوبانی‌یه نافعدر صفتی بودر گلشکر و قوزی قولغی مرباسی و ایوا پرورده‌سی هر بریندن
سکز درهم ریباس ربی و طین مختوم و محرق کیک بورنوزی هر بریندن برنجی
درهم بونلری معجون ایدوب استعمال ایده‌لر لعضیل تبریدن اولوری قوزی
قولغی بوغدله پیشوروب استعمال ایدورلر و ذوسنطاریا محلینده ذکر اولنان
بارد احتقانلرله احتقان ایده‌لر و بو مرضده مرجان و انجو و خشخاش تخمی و قادرمش
بزور بارده سنجلی استعمال اولنمق نافعدر **الاسهال فی جمیع البدن بغیر حمی**
یعنی حمی یوغیکن جمیع بدندن ظهور ایدن اسهال اگر بو گونه اسهالده چقان شی
فاسد خلط ایسه اول خلطدن بدن پاک اولمدقجه اسهالی طوتمیه‌لر و چقان
خلط دخی پاکیتی یعنی مقداری چوق اولدوغندندر و یا کیفیتنده حدت و لذع
اولدوغندندرکه طبیعت انذن متأذی اولمغله دفعنه سعی ایدر یعنی بو اسهال
دفع طبیعیدر بونک علامتی بر مدت بدن تنقیه اولنموب و مریضک اکل
و شربی زیاده اولمقدر و چقان خلط قنغی خلط اولدوغی لوننذن بیلنور **العلاج**
اگر طبیعتک اول خلطی دفعنده کسلی و قصوری اولوب خصوصا بدن اخلاطله
ممتلی اولورسه اول زمان بعض مناسب مسهللر ایله طبیعته یاردم ایده‌لر اگر
اخلاطدن کفایت مقداری چقمش ایسه و ضعفندن خوف اولنورسه اول
وقت مزاجی تعدیل و طبیعتی حبس ایده‌لر اگر اسهال ایله بیله صفرا اولورسه
تمرهندی و صاری هلیله قبوغی و گل شرابی و راوند ویره‌لر و بو دوا اعضای باطنیه‌یه
قوت ویریجی دوا ضم ایده‌لر مثلا مرجان و صندل و گل قرصی و سکرلی بیراغی
صویی کبی و بو مسهل دخی اسهال صفراویه‌یه نافعدر صفتی بودر تمرهندی ربی
درت درهم اریک معجونی ایکی درهم گل قرصی و راوند هر بریندن ثلث درهم بونلری
بریره جمع ایدوب استعمال ایده‌لر یاخود بو مسهلی ویره‌لر صفتی بودر قادرمش
راوند برنجی درهم گلشکر اوچ درهم مجموعی بر شربتدر اما اسهالده چقان خلط
بلغمی اولورسه گل بالی و غاریقون کفایت ایدر و کابلی ایله تانه طبیخی دخی نافعدر
و اگر خلط سوداوی اولورسه ماءالجبن و خیارشنبر بالی و دیا قتلیقون و سنامکی
و قره هلیله کبی دوالر ویره‌لر اما صفراونک مزاجنی تعدیل ایلین دوالر گل و هندبا
و مرجان و زرشک بونلردر و بلغمک و سوداونک مزاجلرینی تعدیل ایچون تنقیه
و نعنا و زیتون شرابی و زنجبیل و لسان الثور استعمالی مناسبدر و اسهالی اولان
کمسنه کوگل بولندیریجی و یاغلی شیلردن احتراز ایلیه و اگر علکس ماده‌یه محتاج اولورسه
قادون جگرکی و التون اوتی کبی معتدل مدرات ویره‌لر و اسهالی طوتیجی دوالر

کل وطباشیر ومرجان وکل‌سنی وطین مختوم ومرسین تخمی بونلردر. بونلردن قنغیسی
اولورسه یارم درهمی اوچ درهم اسکی کلبشکر ایله استعمال ایده‌لر وبونلردن
قوی اولنی جلنار ونار قبوغی وسماق وتکه صقالی واقاقیا وهلیلج وقزلجق بونلردر.
وصورینه برقاج دفعه دمر سوندرلمش صو ایچه‌لر وغذا اتمک ایله کلبشکر وسماد
اوله وقارنینی مصطکی وایوا ومرسین یاغیله یاغلیه‌لر **الاسهال المعدی** یعنی
معده‌دن ظهور ایدن اسهال اکثریا معده‌ده طعام فاسد اولدوغندندر ویا معدهٔ
طعامک فاسد اولمسی طعام اوزرینه قاون وکراز واوزم کبی شیلر استعمالندن
اولور ویاخود معده‌نک قبول ایتمدوکی غذالر استعمالندن اولور ویاخود معدهٔ
فاسد خلط اولدوغندندر ویا معده‌یه برآخر عضودن فاسد خلطلر دوکلمسندندر
طعامک فسادندن اولنک علامتی سببنک تقدم ایتمسیدر. وفاسد
طعامک معده‌ده اثری باقی قالمقدر وسرعتله اینمکدر. وگکرمکدر وفاسد خلطدن
اولنک علامتی قنغی خلط ایسه چقان خلطی کورمکله بیلینور **العلاج** معده‌یی اخلاط
فاسده‌دن پاک ایدوب معده مرضلرنده ذکر اولنان دوالرله معده‌یه قوت
ویره‌لر **الاسهال الکبدی** یعنی اسهال جکردن اولمق تو اسهال ایله ماساریقادن
اولان اسهالک کرچه فرقی کوچدر. لکن کبددن اولان اسهال اکثریا حدتلی صفرادن
اولمغله جکرده صنجو اولور. وچقان شئ صفرته مائل وقانله قارشق اولور وجکرک
سوء مزاج علامتی اولور **العلاج** اکر ماده وار ایسه ماده‌یی تنقیه ایده‌لر وسده
وار ایسه سده‌لری اچیجی شیلر ویره‌لر. وجکره قوت ویره‌جک دوالر استعمال
ایده‌لر اما ماده‌یی تنقیه ایچون کل شرابیله راوند ویا بنفشه شرابیله صاری هلیله
ویره‌لر ویاخود بو حقنه‌یی ایده‌لر صفتی بودر اربه صویی یوز درهم قرمزی شکر
اون التی درهم کل یاغی درت درهم کل یاغی سکز درهم یمرطه صاریسی ایکی عدد
بونلری احتقان ایده‌لر. ویاخود بو احتقانی ایده‌لر. صفتی بودر اربه صویی وبلیج
صویی هر برندن الّی درهم خام شکر وکل شکر شرابی هر برندن سکز درهم یمورطه
صاریسی ایکی عدد بونلری احتقان ایده‌لر وکبدک مزاجنی تعدیل ایدیجی دوالر
هندبا شرابی وقوزی قولغی شرابی واغاج قاودنی اکشیسی شرابی بونلردر وبو مطبوخ
دخی نافعدر صفتی بودر. قوزی قولغی کوکی وطرخشقوق کوکی هر برندن اوچ درهم
هندبا بیراغی وقبضه هندبا تخمی بر درهم سنبل اوتی تخمی یارم درهم جکردکی چمش اوزم
التی درهم بونلری اربه صویله قینا دوب وسوزوب بو مطبوخدن یوز درهمنه
سکز درهم هندبا شرابی وسکز درهم قوزی قولغی شرابی قیوب درت دفعه

استعمال ایده‌لر. وبو مسهل دخی حدتلی خلطی سوروب بعده طبیعتی قبض ایدر صفتی بودر.
صاری هلیله ایکی درهم راوند بر درهم سنبل سدس درهم بونلری یکرمی درت درهم
هندبا صویی ویکرمی درت درهم سکرلی یپراغی صویله بردفعه قینا دوب
سوزه‌لر بعده سکز درهم کل شکر شربتی قیوب ایچه‌لر واکر تنقیه‌دن صکره اسهال
باقی قالورسه کلبشکر له قاورلمش راوند استعمال ایده‌لر. وبو معجون اسهال کبدییه
نافعدر. صفتی بودر. اسکی کلبشکر سکز درهم مرجان یارم درهم طین ارمنی وطین
مختوم هر برندن سدس درهم ریباس ربی درت درهم بونلری نار شرابیله معجون
ایدوب استعمال ایده‌لر وبو مطبوخ دخی اسهال کبدییه حبس ایتمده مجربدر.
صفتی بودر. اصل الحماض وقزل بهمن وقراقوز وسکرلی یپراغی هر برندن درت
درهم کل قروسی یارم قبضه جکردکلی قزل اوزم سکز درهم سنبل اوتی تخمی بر درهم
بونلری قینا دوب وسوزوب مرسین شرابیله ویا اسکی کلبشکرله استعمال
ایده‌لر. وبو سفوف دخی بو علته نافعدر. صفتی بودر. قوزی قولغی تخمی ومرجان
وطین مختوم وکل قروسی ودیاردون سفوفی هر برندن برابر سحق ایدوب سفوف
ایده‌لر. وکهربا قرصی وطباشیر قرصی وطین مختوم قرصی استعمال ایتمک نافعدر.
واسهال کبدی‌یی حبس ایتمده مجربدر که. اسکی پنیردن بر مقداری طوزی کیدنجه
سکرلی یپراغی صویله غسل ایده‌لر بعده قورودوب بر درهم استعمال ایده‌لر.
غایت نافعدر. وخارجدن کبدک اوزرینه صندلین یا قیسی وسکرلی یپراغی
یا قیسی وهندبا عصاره‌سی وقوزی قولغی عصاره‌سی ومرجان سوره‌لر.
وعکس ماده ایچون مدراته محتاج اولنورسه ارق کوکی ورازیانه کوکی وقوش
قونماز کوکی وقاوون جکردکی وبالدری قره بونلردن استعمال ایده‌لر **الاسهال
الطحالی** یعنی طلاقدن اولان اسهال بونک سببی سودانک چوقلوغندن اولور.
وسودانک چوقلوغی کبدده سوء مزاج حار اولدوغندندر ویا سودا تولد ایدیجی غذالر
دندر که طلاق سودا ایله ممتلی اولوب ثقیل اولدوغندن کندویه اذیت ویره‌نی
دفع ایتمده اولدقده ماساریقا وعروق واسطه‌سیله معده وامعایه مندفع
اولوب اسهال حادث اولور علامتی طلاقده آفت وصول جانبنده اغرلق حس
اولنمقدر واسهالده چقان شئ سیاه اولمقدر بو اسهال رامزدر اکر ابتداده
علاج اولنمز ایسه سوء القنیه واستسقا کبی مهلک مرضلره مؤدی اولور.
بونک علاجی سده‌لری اچمقدر وجکرک مزاجنی تعدیل ایتمکدر واکر قوت مساعده
ایدرسه فصد ایدوب دم سوداوی‌یی چقاره‌لر وطلاقدن سودایی تنقیه ایده‌لر.

سلا افتیمون وبلیلج وبسفایج وقره هلیله وسنامکی کبی بونلردن قنغیسی اولورسه کل مکرر
شربتی ایله ویره‌لر وجگرک وطلاقک مزاجنی تعدیل ایچون الما شرابی ولسان الثور شرابی
وهمیل شرابی وساده شاهتره شرابی بونلردن قنغیسی اولورسه ویره‌لر. واکر طلاقده سده
اولورسه علاجنه کبره کوکی قبوغی وایلغین کوکی قبوغی والتون اوتی وحب الغقد وشراب
زنتین قته‌لر. واکر ماده حدتلی اولوب بغرسقده یاره حاصل اولورسه اریه صویله
ویا غلو صوایله وکل یاغی ایله احتقان ایده‌لر. واسهالی حبس ایدیجی دوالر اهلکی کلبشکر
وطین ارمنی وطین مختوم بونلردر. واسهال سوداوی‌یی حبس ایتمده بو سفوف نافعدر.
قاورلمش راوند بر درهم دارچین وصاری هلیله قبوغی هر برندن سدس درهم کهربا
التی بغدای اغرلغی بونلری سفوف ایدوب سکرلی بیراغی صویله ویا طبیخ ایله استعمال
ایده‌لر. وبو سفوف اولکیدن قویدر. صفتی بودر. کهربا برنجق درهم شادنج بر درهم
محرق کیک بوینوزی دکلمنی هر برندن یارم درهم بونلری انیجه دوکوب بر درهم بو سفوفدن
اکشی نار عصاره‌سیله ویا قزل بهمن صویله ویاخود سکرلی بیراغی صویله استعمال
ایده‌لر. وبو معجون دخی بو علته نافعدر. صفتی بودر. اهلکی کلبشکر سکز درهم قزل بهمن
درت درهم قرا قوزک کبیری ایکی درهم قرص کهربا برنجق درهم فلونیا فارسی بر درهم
بونلری ایوا شرابیله معجون ایدوب استعمال ایده‌لر. وباقی تدبیری مالیخولیا ومراقیا
تدبیری کبیدر. **اما رحمدن اولان اسهال** اکثریا خاتونلره عارض اولور سببی
حیضلری محتبس اولدوغندن رحمک طمرلری اخلاطدن ودم فاسددن ممتلی
اولمغله رحمه واصل اولەجق شیء منفذ بولەمدوغندن کبده رجوع ایدوب اسهال
واقع اولور. بونک علامتی بو اسهال دوریله کلوب اکثریا حیض کوره‌جک وقتده
ظهور ایدر. علاجی سده‌لری آچیجی وماده‌یی تنقیه ایدیجی دوالر استعمال ایدوب
بعده احتباس حیض بابنده ذکر اولنه‌جق دوالرله رحمک مزاجنی اصلاح ایده‌لر.
الاسهال الدماغی دماغدن اولان اسهالک سببی نازله‌در زیرا آچیقجه دماغ
رطوبت بلغمیه خصوصا طوزلو بلغم ایله ممتلی اولدقده معده‌یه وبغرسقلره دوکلوب
معده‌یی ضعیف قلمغله اسهال عارض اولور اکثریا بو اسهال کیجه‌لرده ویا اویقودن
قالقدیغی وقتده ظهور ایدر. وچیقان شیء بیاض کوپکلی جقر ودیلی اغز اولوب
دماغک یاشلیغی علامتلریله اغزینک رطوبتی وصالیاسی چوق اولور.
العلاج بو اسهالک علاجی نزله علاجیدر. وماده‌یی تنقیه ایدوب دماغک یاشلیغنی
کیده‌ریجی ودماغه قوت ویریجی دوالر استعمال ایده‌لر. وجاذب غرغره‌لردن
وطعامدن صکره اویومدن احتراز ایده‌لر. اگر بو منوال اوزره معالجه اولندقده مندفع

اولمز ایسه صاصفراز وپیغمبر اغاجی وسبارینه مطبوخی ایچمکه محتاج اولنور. واکر علیلک
سنی ومزاجی مساعده ایدرسه تریاق ومثرو ویره‌لر وایکی بازولردن یاقو آچوب
نخودله اشلتمک بو علتده غایت نافعدر. **اسهال الاطفال** معصوملرک دیشی
بتدوکی وقتده عارض اولان اسهال بونک سببی بو رقیق خلطدرکه دیش اتلرندن
معده‌یه اینوب معصومک امدوکی سودی معده‌سنده افساد ایتمیدر. یاخود
طبیعت بدنی بو تنمیه‌یه متوجه اولدوغندن هضم ناقص اولمغله امدکاری سود معده‌لرنده
فاسد اولمیدر. **العلاج** خلطی تنقیه ایچون بر مقدار کل مکرر شربتی ویا معصومک
تحملنه کوره بر مقدار راوند ایله هندبا شربتی ویره‌لر. بعده معده‌سنه ساقز یاغی
وایوا یاغی ویاخود کل یاغی وبلیلج یاغی سوره‌لر یاخود بو یاغلرک هر برندن بر مقدار
آلوب کفایت مقداری بالموم ایله اریدوب قیروطی ایده‌لر واویلجه سوره‌لر.
ومعصومک دیشی بتدوکی یره تو یاغی وعسل سوره‌لر وطاوشان بینی سورمک
غایت ایودر دیشلری تیز بتورر. ومعصومی امزردن خاتون قوت اسهالنه‌سی
اولان غدالردن احتراز ایلیه. **الاسهال العارض لشرب دواء حاد** یعنی کسکین
وزهرلی مسهل دوا ایچمکدن زیاده اسهال عارض اولمسی معده‌نک قوتی زائل
ومزاجی فاسد اولدوغندندر. بویله اولدقده اسهالک آردی اراسی کسلمز اولور.
علاجی اریه صوینی ایچوره‌لر واریه صوینی خام شکرله احتقان ایده‌لر. ودخی دمر
سوندرلمش سود ایچوره‌لر یاخود احتقان ایده‌لر. وبازولردن وانجکلرندن
بک بغلیه‌لر. ومراق یرلرینه یعنی بوش بوکرونه قوری شیشه ایچکه‌لر. وبو دوا
کسکین مسهل ایچمکدن عارض اولان اسهالی حبس ایدر نافعدر. صفتی بودر.
کلبشکر سکز درهم ایوا پرورده‌سی درت درهم سکرلی بیراغی تخمی وانجبار
وسماق وتکه صقالی واق قیا ویانمش کیک بوینوزی هر برندن ثلث درهم کوک
یاقوت وقرمزی یاقوت وصاری یاقوت وزمرد هر برندن سدس درهم
بونلری مرسین شرابیله ویا ایوا شرابیله معجون ایده‌لر. وبو معجوندن بر درهم استعمال
ایده‌لر. وتجربه اولنمشدرکه انلردن بر درهم بهمنی نیم برشت یمرطه صاریسیله یمک علتی
نافعدر. واکر مخدر دوایه محتاج اولنورسه لودنو ویره‌لر. واکر اسهال زهرلی دوا
استعمالندن اولمش ایسه تریاق ومثرودیطوس ویره‌لر ویا بادزهر ایچوره‌لر.
اما زمرددن یدی حبه اغرلغی ایچورسه‌لر اسهالک جمیع نوعنه نافعدر.
دیسنطاریا یعنی بو لفظ لغت یونانیده قروح امعا معناسنه‌در. اطبا اکر اسهال
ایله قان چیقارسه بغرسق صیردندوسی ایله بیله اولوب کوبک بوروندوسی اولورسه

اكا ذوسنطاريا وسحج الامعا درلر. بو مرض يا اينجه بغرسقده اولور ويا قالك بغرسقده
اولور. بونك سببی بر حدتلی خلطدر كه بغرسقلری پارتا پاره ایدر. یا صفرادن
اولور. ویا طوزلو بلغمدن اولور. ویا آكشی سودادن ویا محترق وزنجاری وكراثی
صفرادن ویاخود زهرلی خلطدن اولور. نتكم هوانك فسادی وقتنده وبا
كونلرنده اولدوغی كبی وحمی محرقه عقبنده دخی اولور. ویا بغرسقده بثره لر ویا شیش
اولوب پاره اولدوغندن اولور. ویاخود حدتلی مسهل یمكدن اولور. مثلا
حنظل وسقمونیا كبی وسمیتلی دوالر یمكدن دخی اولور. مثلا انتیمون وزیبق وزرنیخ
وبونلرك امثالی كبی. واكثریا بو مرض یكیتلره عارض اولور. خلطلری حدتلی اولدوغندن
اوتوری خصوصا اسی هواده ویاز كونلرنده اوله. علامتی صیق صیق قالقار ویهالله
قرشوقان وبغرسق صیزیدوسی چقوب كوكی بورار. وسمه سی وصوسزلغی
اولور. وچقان شئ بدرایحه لی اولور. وقنغی خلطدن اولدوغی چقان شیلك
لوندن معلوم اولور. اسهال كبدیدن بونك فرقی بودركه. كبدیده چقان شی
خالص قان اولور. یاخود ات یقندوسی صویی كبی اولور. وكوبك بوروسی
اولمز. وچقان شی دخی بدرایحه لی اولمز. دخی بونك چوق فرقی واردر مطولاتده
ذكر اولنمشدر. اكا مراجعت اولنه كه غلط واقع اولمیه. العلاج بو علتك علاجنده
غرض ابتدا اغریی تسكین واخلاطك حدتنی تعدیل ایتمكدر. وبغرسقده اولان
یاره لر ایچون اوكلدوجی شیلر استعمال ایتمكدر. ودوار سمیدن اولنه بادزهر
ویره لر. وبو مرضده فصد ایلمكده اطبا اختلاف ایلدیلر. بعضیلر قان الممسنه
ذاهب اولدیلر. زیرا بو مرضك سببی اخلاط ثلثه نك بریدر قان دكلدر. بلكه
لازم اولان سحجی موجب اولان خلطدن بدنی پاك ایتمكدر دیدیلر. اما جالینوس
واسكندر یونانی قان المغی جائز كوردیلر ودیدیلر كه قان المده اوچ فائده واردر.
اولا جكرك حرارتنی تعدیل وقانك آتشنی تسكین ایدر. ثانیا فصد استفراغ
كلیدر. قانله جمیع اخلاط بیله چیقر. ثالثا فصد ایله بدنك امتلاسی دفع اولور.
خصوصا بواسیر قانك وحیض قانك احتباسندن اوله دیدیلر. فقیر دیرمكه.
فصد ایلمكده بو فائده لر اولدوغی كبی ماده یی عكس ایلمك وخلافنه جذب
ایلمك فائده سی دخی واردر. اگر قوت مساعده ایدرسه باسلیقدن ویا اسلیمدن
قان الالر. وطری اینجه دلوب قانی ازاز آقیده وبر قاچ دفعه ده ایده لر. اگر
قوت مساعده ایتمزسه ارقه ده ایكی كورك اورته سنده حجامت ایده لر. اما اسهالی
موجب اولان خلطی تنقیه ایچون مسهل ویرمكی اطبادن برفرد منع ایلمدی.

ابتداده هلیله اربه صوییله ویا مارجین ایله كل مكرر شربتی ویره لر. وهلیلجات مطبوخی
بوندن قویدر. وبو علتده راوند استعمالی غایت ایودر. ومحوقان استعمالی دخی
بویله در. خصوصا ذوسنطاریانك سببی مائیتلی وبورقیتلی خلط اوله. وهركباتدن
بو علته نافع اولان مسهللر اطریفل فارسی ودیاقاتیلیقون در. وبو مسهل مطبوخ
دخی بدندن فاسد خلطلری سورر خصوصا حرارتله اوله. صفتی بودر. تمرهندی
درت درهم صاری هلیله قبوغی ایكی درهم بونلری اربه صویی وسكرلی پراغی
صوییله قینادوب ایچنه بربچق درهم راوند ویدی بغدای اغرلغی سنبل قیوب
اصلده لر. بعده سوزوب بومنقوعدن اوتوز ایكی درهمنه سكز درهم كل شرابی
قیوب ایچوره لر. وبنطالیون طبیبك مختاری اولان هلیلجات مطبوخی دخی
نافعدر. صفتی بودر. كابلی قبوغی اون درهم صاری هلیله قبوغی بش درهم
قزل اوزم اون التی درهم بونلری اكیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قینادوب
وسوزوب شكرله استعمال ایده لر. واگر سبب طوزلو بلغم ایسه بو مسهلی
ویره لر. صفتی بودر. كابلی قبوغی واملج هر برندن بربچق درهم محوقان وراوند
هر برندن بر درهم بونلری اربه صوییله وسكرلی پراغی صوییله قینادوب
سوزه لر. وایچنه سكز درهم كل هالی قیوب ایچه لر. وبو مسهل سودادن اولنه
نافعدر. صفتی بودر. راوند وقره هلیله هر برندن بر درهم سنامكی ایكی درهم سنبل
التی بغدای بونلری سكرلی پراغی صوییله قینادوب وسوزوب ایچنه اون ایكی
درهم كل مكرر شرابی قیوب ایچه لر. وبو معجون سحجی موجب اولان صفرایی سورر.
صفتی بودر. تمرهندی درت درهم راوند ثلثان درهم كلبشكر ایكی درهم وبلغم
ایچون بو منوال اوزره ایده لر. غاریقون ومحوقان هر برندن بر درهم كلبشكر
درت درهم بریره قرشدیروب استعمال ایده لر. وبو مسهل شربت دخی
سحجی موجب اولان اخلاطی سورر. صفتی بودر. لبه ده كوكی وهندبا تری كوكی
وبسفایج هر برندن درت درهم سكرلی پراغی وغافث هر برندن یارم طوتام
صاری هلیله وقره هلیله هر برندن سكز درهم بونلری قینادوب وسوزوب
ایچنه راوند ومحوقان هر برندن سكز درهم سنامكی التی درهم زهور قلبیه واربك
هر برندن قبضه لطیفه دارچین ایكی درهم سنبل ثلث درهم بونلری قیوب
بركیجه اصلده لر. ایرته سی سوزوب خراجه كوره سكز درهمدن اون التی
درهمه دك استعمال اولنه. وبعد التنقیه برحقنه ایله احتقان ایده لر كه معتدل
اوله واخلاطی غسل ایتمكله حدتنی تسكین ایدیجی اوله واندن صكره بو حقنه كبی كه

صفتی بودر اربه صویی یوز درهم خام شکر اون التی درهم کل مکرر شربتی سکز درهم
قرشدیروب احتقان ایده‌لر وبو حقنه اماطیس طبیبکدر وجعی تسکین ایتمده
غایت نافعدر صفتی بودر سمزطاوق صویی یوز درهم کل یاغی اون التی درهم
یمورطه صاریسی ایکی عدد بونلری احتقان ایده‌لر وبو حقنه دخی بو مرضه نافعدر
صفتی بودر قبوغی چقمش اربه بر قبضه کل وکیک هر برندن یارم قبضه بونلری
سودله قینادوب سوزه‌لر وبوندن یوز درهمنه سکز درهم کل یاغی وایکی
یمرطه صاریسی قیوب احتقان ایده‌لر حقنه اخری بودخی مجربدر صفتی بودر
صغر قویروغی وکل هر برندن یارم طوتام کیک بر طوتام بونلری اربه صویله
قینادوب وسوزوب بوندن یوز درهمنه سکز درهم کل یاغی وسکز درهم
خام شکر قیوب احتقان ایده‌لر وبو حقنه‌لر ایله بغرسقلر یقنوب پاک
اولدقدنصکره عزورتلی حقنه ایله احتقان ایده‌لر بو حقنه کبی که صفتی بودر اربه
صویی یوز درهم پشمش یمرطه آقی ایکی عدد صمغ عربی وکثیرا هر برندن ایکی
درهم کجنک ایج یاغی درت درهم کل مینی بر درهم کل یاغی اون التی درهم بونلری
احتقان ایدوب بر مقدار قارننده طوته‌لر وکاه‌اولورکه اکر بو علتده ماده‌نی
بغرسقدن چکمک ایچون مدرات ویرلورسه بزور بارده مستحلبی ماء جبن
ایله کافیدر ورازیانه کوککی ملیح صویله قینادوب ایچمک دخی بویله‌در واکر
ترلیجی دواره محتاج اولنورسه بادزهر کبی نافع شی یوقدر سنارتوس
طبیب درکه بزی ذلیسنطاریا علتنه مبتلا اولمش بر خاتونه کتوردیلر بر قاچ
حکیملر ایله واروب درلو درلو علاج ایلدک قطعا فائده ایلمدی بعده اول
خاتونه قرق بغدای اغرلغی بادزهر ویردم برابوجه ترلیوب اویودی بعده
کون کوندن طبیعتی صحته میل ایلیوب اول ایراخ علتدن خلاص اولدی
وبو علتده تنقیه‌دن صکره اخلاطک حدتنی تعدیل ایدوب وسمیتنی دفع ایچون
استعمال اولنجق بادزهرتلی دوالر یانمش کیک بوینوزی وطین مختوم وطین
ارمنی ورزرد ومرجان وبادزهر وکرکدان بوینوزی وسقوردیونی طراغوزی
بونلردر خصوصا بونلری استعمال حمیات وبائیه‌ده اولیدر سنارتوس
طبیب درکه بو سفوفی ترکیب ایدوب ذلیسنطاریانک جمیع انواعنه تجربه
ایتدم هر کیم استعمال ایتدی ایسه نفعنی کوردیلر صفتی بودر یانمش کیک
بوینوزی بر بچق درهم طین مختوم وطتلو صوغانجک کولی وکلرمنی وطین مبتلا
وکهربا وانجو وقرمزی مرجان وزرد وکوک یاقوت وبادزهر هر برندن ثلث درهم

التون ورغی اوج عدد بونلری سفوف ایده‌لر مقدار شربتی ثلث درهمدن یارم
درهمه دکدر وبو علته نفع ویرمده دیاسنتو وبارد انجو معجونی دخی بو قبیلدندر
اکر جکرده یالکز حرارت اولورسه دیاردون وجوارش صندلین وهندبا چیچکی
خمیره‌سی استعمال ایده‌لر واکر اغریسی شدید وکوبک بوروسی زیاده ایسه
حقنه ایله وجعی تسکین ایده‌لر مثلا تخم عفنیه‌سی بوغلیسه تازه سود ایله احتقان ایتمک
کبی وطتلو بادم یاغیله ویا کل یاغیله احتقان ایتمک دخی اعلادر بو یاغلردن قنغیسی
اولورسه یکرمی درت درهمنی سمزطاوق صویله احتقان ایده‌لر واطبا وجعی تسکین
ایدیجی احتقاننده یانمش کیک بوینوزی ویا یانمش بزرقطونا قومغی مدح ایدرلر
وشیخ رئیس ابن سینا بو علته دم اخوین ایله تازه تره یاغی استعمالنی مدح ایدر
واسکندر یونانی دخی چاقل طاشنی قزدروب بر قاچ دفعه سوده باتروب اول
سودی احتقان ایتمکی مدح ایتمشدر وبو احتقان دخی وجعی تسکین ایتمده مجربدر
صفتی بودر خطمی کوکی وبیراغی هر برندن بر طوتام صغرقویروغی واکلیل ملک وپابادیه
هر برندن یارم طوتام بوی تخمی وکتان تخمی هر برندن درت درهم بونلری سودله
قینادوب وسوزوب بوندن یوز درهمنه اون ایکی درهم تازه تره یاغی واون
ایکی درهم کل یاغی وایکی یمرطه صاریسی قیوب احتقان ایده‌لر ومتأخرین اطباسی
بو احتقانی غایت مدح ایدرلر صفتی بودر پاچه صویی یوز اللی درهم پیوفاریقون
ایکی طوتام قزل بهمن سکز درهم بونلری قینادوب وسوزوب احتقان ایده‌لر
ویلین وپابادیه واکلیل ملک بونلرک هر برندن بر مقدار قینادوب علیلک
قارننه تماد ایده‌لر ووجعی تسکین ایچون یوقاروده استعمال اولنجق مخدر
دوالر خشخاش شرابی وخشخاش تخمی مستحلبی وفلونیا ولسان کلب حبی
ولودنو بونلردر یعنی بونلردن طبیبک رأینه کوره استعمال اولنه ویارم
درهم فلونیا فارسیدن ایکی بغدای قدر بادزهر ایله استعمال ایتمک غایت
نافعدر اکر تریه بادزهر بولنمز ایسه بو محلده بدلی یانمش کیک بوینوزیدر
اذن قویه‌لر ومخدر ویرلدکدنصکره لایق اولان تریه احتقان ایله اسهالی غسل
ایتمکدر زیرا مخدر اولان دوالی چوق طوتمیه‌لرکه بغرسقلره ضرر ویرمیه اما
اسهالی دخی حبس ایدیجی دوالر واجب اولنه درت بش کون مجدد تجربه ویرلرکه
بو مرضک ماده‌سی اول مدتده تنقیه بولوب حرارت وحمیسی تخفیف ووجعی
تسکین اولور زیرا تنقیه‌دن اول وجعی خفت بولمزدن مقدم قابض ویرلسه
علیلک هلاکنه سبب وشر عظیمه مؤدی اولور ومفرد دوالردن اسهالی حبس

ایچون استعمال اولنانلر کوکلردن قزل بهمن و نیلوفر کوکی و لبلابه کوکی و انسله‌وفاوانیا
و راوند رومی و قنطریون کبیر کوکی و آرق بونلردر. و یپراقلردن سکرلی یپراغی
و نانه و بلیبن و غافث و برنجاسف و بوکورتلن یپراغی بونلردر. و چچکلردن
کل و جلنار و خطمی چچکی و تخملردن سکرلی تخمی و قوزی قولغی تخمی و سنزاوتی تخمی
و خشخاش تخمی و پرپنج و تره تخمی بونلردر. و میوه‌لردن ایوا و شمامه و انبرباریس
و زغلوق و مرسین یمشی و کستانه و فندق بونلردر. و قشرلردن صندل
و طالیسفر و دارچین و افاویادن جوزبوا و سنبل هندی و زرنباد و قرنفل
و احجاردن طین ارمنی و طین مختوم و شادنج و زمرد و کوک یاقوت و بادزهر
و صمغلردن کونلک و مرصافی و مصطکی و صمغ عربی و کثیرا بونلردر. و حیواناتدن
طاوشان کوکلی و طاوشان مایه‌سی و قروش تکه قانی و قروش برصوغلجانی
و طاوق قانصی و یانمش صدف و یانمش کیک بوینوزی و قروش کیکک ذکری
و یانمش بلدرچین بونلردر. و اطبا کیمیا دیدکلری بو زمانه‌ده استعمال ایتدکلری
زعفران الحدید و ملح مرجان و ملح زمرد بونلردر. و تنقیهٔ تام بولدقدنصکره دیابیطا
علتنده استعمال اولنان مرکباتدن بو سفوف نافعدر صفتی بودر. طین مختوم
و یانمش کیک بوینوزی هر برندن بر درهم قرمزی مرجان یارم درهم انجو و کل
ارمنی هر برندن ثلث درهم بادزهر و زمرد هر برندن سدس درهم بونلری
اینجه سحق ایدوب سفوف ایده‌لر. سفوف آخر. مصطکی و کونلک و مرجان
و یانمش کیک بوینوزی و زعفران حدید هر برندن یارم درهم شادنج ثلثان
درهم بونلری سفوف ایدوب ثلث درهمدن یارم درهمه دک استعمال
ایده‌لر. و بو سفوف ارقیل طبیبک مختاری و مجربیدر. صفتی بودر. بنکج کوکی
ایکی درهم زفت ایله یانمش سونکر کوکلی و یمرطه قبوغنک کوکلی هر برندن درت
درهم کل ارمنی و انجو هر برندن بر درهم بونلری سفوف ایدوب بر درهم استعمال
ایده‌لر. و بو سفوف دخی کیمیادی قرولیوس طبیبک مختاریدر. جمیع اسهاله
و ذیسنطاریایه نافع و مجربدر. صفتی بودر. کهربا و دم الاخوین و شادنج و مرجان
و سنزاوتی تخمی و سکرلی تخمی و زرورد و قزل بهمن و طین مختوم هر برندن درت
درهم جلنار ایکی درهم جوزبوا و دارچین هر برندن بر درهم زعفران حدید و یانمش
اوسن یولی و یانمش صدف و انسان کموکی یانمش اوله هر برندن ایکی درهم
بونلری سفوف ایده‌لر مقدار شربتی بر درهمدن ایکی درهمه دکدر. و بو علته
شربتلردن مناسب اولان قوری کل شربتی و ایوا شربتی و مرسین شربتی

و ریباس شربتی و قوزی قولغی شربتی بونلردر یاخود بو شربتی یاپوب ویره‌لر.
صفتی بودر. قزل بهمن و سکرلی یپراغی و قاقوز هر برندن ایکی درهم کل قوروسی
یارم قبضه سماق و جلنار و قوزی قولغی تخمی و زرورد هر برندن یارم درهم
مرسین تخمی درت درهم بونلری قینادوب و سوزوب کفایت مقداری
شکرله شربت قوامی ویره‌لر. مقدار شربتی اون التی درهمدر. و بو مقطر صو
دخی بو علته نافعدر صفتی بودر. قزل بهمن و طراغیون و بنطافلن هر برندن
سکز درهم آق خشخاش تخمی التی درهم کل و اغاج قاونی قبوغی و جوزبوا هر برندن
ایکی درهم نانه و سکرلی یپراغی هر برندن یارم قبضه بونلری اوزرینی درت
برمق مقداری اورتنجه صو ایله اصلدوب بعده انبیق ایله تقطیر ایده‌لر.
و معجونلردن معجون مقلیاثا و تریاق و مثرو و قرص کهربا و قرص معجونی و دیاسنتو
استعمال ایتمک نافعدر. و بو معجون دخی جمیع اسهاله و ذیسنطاریایه
نافعدر. و اعضاء باطنه‌یه قوت ویرر خصوصا وبا کونلرنده و هوانک فسادی
وقتنده و حمار و بائیده عارض اولان اسهال ایچون اوله بو معجونک حفظی
لازمدر. نظیری اولمیان دوالردندر. صفتی بودر. ایوا پرورده‌سی و بکسیماد
و اغاج قاونی قبوغی حرابسی هر برندن سکز درهم کوک یاقوت و صاری یاقوت
و عقیق احمر و یاقوت لعل و زمرد هر برندن بر درهم کثیرا و بسباسه و قرمزی
مرجان و عود و ابنوس و دارچین و فیل دیشی و وج و دم الاخوین
هر برندن بر بچق درهم زرنباد ایکی ثلث درهم عنبر یارم درهم التون و کمش
درغی هر برندن بش بغدای مسک ایکی بغدای مرصافی اوچ درهم
مجموعی سحق اولنوب کفایت مقداری شکرله معجون ایده‌لر. و بو حب
دخی ذیسنطاریانک جمیع انواعنه نافعدر. صفتی بودر. صمغ عربی و مصطکی
و کنلک و کهربا و دم الاخوین و شادنج و سکرلی تخمی و طاوشان مایه‌سی
یاخود کچی مایه‌سی هر برندن یارم درهم بونلری اینجه دوکوب قوری
کل شرابیله یوغوروب حب ایده‌لر. و بو حبدن کونده ایکی کره یارم مثقال
درهم استعمال ایده‌لر. و بو قرص دخی بو علته مجربدر. قزل بهمن ایکی
درهم کیک بوینوزی بر درهم سکرلی تخمی بر بچق درهم جوزبوا بر عدد
زعفران حدید ایکی ثلث درهم طین ارمنی و طین مختوم هر برندن ثلث
درهم نشا درت درهم بونلری دوکوب سکرلی یپراغی صویله وصل
ایده‌لر. و التی کونه دک کونده اکثر دفعه بو قرصدن بر دانه استعمال.

ایده لر اما خارجدن استعمال اولنجق دوالر کل یاغی ومرسین یاغی وایوا یاغی
وساقز یاغی وزمانه یاغی وبلین یاغی وسنبل یاغی بونلردر وبو قیروطی دخی
نافعدر صفتی بودر کل یاغی ومرسین یاغی هر برندن سکز درهم قوری نانه
وقوری بلین هر برندن ایکی درهم کل قروسی ومصطکی وجوزبوا ومرجان هر برندن
یارم درهم بونلری کفایت مقداری بالموجی ایله قیروطی ایلیه لر وبو ضمادی
دخی ایده لر کل وصندلین ومرسین تخمی هر برندن درت درهم کل ارمنی ودم اخوین
وقزل بهمن هر برندن ایکی درهم بونلری دوکوب بر مقدار سرکه وسکرلی بیراغی صویله
یوغروب قارننه یاقوا ایده لر وبو ضماد دخی ذیسنطاریایه واسکی بغرسق صیرونتدسنه
واسهال کبدی یه نافعدر جکره وبغرسقلره قوت ویرر مجموع الاطبا قتنده صحیح ومجربدر
صفتی بودر قیون اوتی دکه آریغی هر برندن بر قبضه سنبل هندی یارم قبضه مصطکی
وبساسه هر برندن درت درهم عود اوج درهم قاورلمش کابلی واملج هر برندن
سکز درهم کل ارمنی وطین مختوم وشادنج هر برندن التی درهم کشنش اون ایکی
درهم کل سکز درهم مدبر خبث حدید سکز درهم صندلین هر برندن درت درهم
طباشیر ایکی درهم ارپه اونی اون التی درهم بونلری اینجه دوکوب کفایت مقداری
ساقز یاغی ومرسین یاغی وسرکه ایله قشدیروب قارننه یاقوا ایده لر وبو علتده
قابض دوالر قیناتوب صوینه اوتورمق غایت ایودر مثلا بلوط بیراغی ومرسین
بیراغی وسروی قوزالغی وبونلره مشابه اولنلر کبی واشاغیدن تره منتی ورایتنج ایله
توتسی ویرمک دخی نافعدر وحمار ترسنی وصغر قوروغی دیدکلری اوتی اشاغیدن
توتسی ایتمک عجایب تدبیرلردر غایت نافعدر واکر بججک اوزانمسندن بغرسقلرده
یاره حاصل اولورسه علامتی قانله بیله اریک چیقمقدر اول وقت مایدی بیقمق ایچون
مارجین ایله ویابال صویله احتقان ایده لر یاخود قراسیون وخطمیا وزراوند
طویل طبیخی ایله ایده لر ورماد قرطاس وایرسا بونلردن قویدر وماجنک ایچنه
قوردلمش دمری بر قاچ دفعه سوندروب احتقان ایتمک دخی بویله در وبونلردن
صکره اوکلدوجی دوالر استعمال ایده لر اکرک ایچیکله وکرک احتقان ایله اولسون
واوکلدوجی دوالر حرصافی وکنلک وایرسا وزراوند طویل وقزل بهمن وقراقوز
وبو صبر وبونلره مشابه اولان دوالردن مرکب اولانلردر یعنی بو دوالردن مقتضای
حاله کوره رأی طبیب ایله ترکیب ایده لر وکچنک ایچ یاغیله قرص کهربادن بر بتلک
ازوب احتقان ایتمک کذلک سکرلی بیراغی صویله برنج طبیخنی احتقان ایتمک
غایت نافعدر وغسیل اولان کمسه یاغلی وطوزلو وآجی شیلردن وطوتیلی

یمشلردن احتراز ایلیه غداسی سماقلی برنج لاپه سی وقورقلو طعام اوله وقاورلمش
بادم وفندق یمک ومرجمکی قیناتوب بر قاچ دفعه صوینی دوکدکدنصکره تکرار
قیناتوب یمک مناسبدر واچدوکی صویه طین مختوم قویه لر وقاورلمش
ارپه صویی وصندل صویی ایچه لر **اسهال الدم** اسهال الله صافی قان کلمک
جکردن ویابغرسقلردن ویاخود جمیع بدندن اولور سببی بودر که بو عضولرده
اولان طمرلر ممتلی ویادم حدتلی اولدوغندن طمرلرین اغزنی آچیلوب اسهال
دم عارض اولور وبو مرضک اکثریسی جکردن اولور اکر کلن قان امتلادن
ناشی جمیع بدندن اولورسه علامتی دوریله کلمکدر یعنی هفته ده بر ویا آیده بر کلور
بواسیر قانی کلدوکی کبی وبو مرضه بزم فتحزده مرض افواه عروق تسمیه اولنور
واکر کلن قان جکردن کلورسه علامتی ات ییقندوسی کبی قزل صو کلور وهضم
ناتم اولمیوب جکر ضعیف اولدوغندن مریضک بکزی بیاض اولور
وکوزینک قبقلری شیشر **العلاج** اکر بدن ممتلی ایسه فصد ایده لر وخراجی
تعدیل ایده لر واخلاطدن برشی اولورسه تنقیه ایده لر واکر جکردن ایسه
جکره قوت ویریجی معتدل دوالر ویره لر وجکرک حظ ایلدوکی غدالردن ییه لر
مثلا قزل اوزم وفندق کبی وسنطاوق جکری وقورد جکری یمک جکر مرضلرینک
جمیعنه بالخاصه نافعدر ستارتوس جرمانی درکه اسپانیه لی حرقادوس
طبیب بو علت ایچون بر مقطر صو ترکیب ایدوب مجربدر دیو مدح ایتمشدر
واقعا اول صویی بز دخی جکردن اولان اسهالده چوق تجربه ایدوب
صحیح ومجرب کوردک صفتی بودر قورد کره جکرینی عرق وملح ایله غسل
ایده لر وبو مغسول جکردن اوتوز ایکی درهم قبلوبغه قانی اون التی درهم
وصاری صندل هر برندن سکز درهم مکه ایریغی بر درهم قیون اوتی ایکی قبضه
کل قروسی یارم قبضه دارچین وسلیخه وسنبل ووج وزعفران وحرصافی
هر برندن ایکی درهم فیل دیشی وکیک بوینوزی هر برندن اوچ درهم قوش
اوزومی قرق سکز درهم تریاق کبیر ومثرودیطوس وقرمز معجونی هر برندن
درت درهم تره منتی سکز درهم آق شراب وقرمزی شراب وقیون اوتی
صویی هر برندن اوتوز درهم بونلری اوچ کون بریرده اصلدوب بعده قرعه
وانبیق ایله تقطیر ایده لر وبو صودن علیله ایچوره لر وطعامنه وشربتنه دخی
قویه لر وقدرت جکریله یاپلان معجون زبیب دخی بو علتده غایت نافعدر
صفتی بودر بر مقدار رزاقی اوزمنی شرابیله برابوجه پیشوره لر بعده قبل الکذی

بخور روب بالنی آکرلر وبو بالدن اللی درهم اغاج قاوونی قبوغی حرباسی درت درهم
ارماتیقو سفوفی بر درهم دیاردون سفوفی وکثیرا هر برندن یارم درهم انجو
معجونی سفوفی ایکی ثلث درهم قرمزی مرجان برچق درهم قوردک قره جکری
قورومش اوله اوچ درهم صندل بر درهم بونلرک مجموعنی بر یره قاریشدروب
حفظ ایده لر وحاجت وقتنده استعمال ایده لر وبو سفوف دخی نافعدر
قوردک قره جکری قورومش اوله ایکی درهم راوند بر درهم ودیاردون سفوفی
وارماتیقو سفوفی وکونلک هر برندن یارم درهم طباشیر وسنبل هر برندن
سدس درهم بونلری سفوف ایدوب استعمال ایده لر وبوزاغی جکرینی
مناسب دوالر ایله بشوروب یمک غایت نافعدر واکر جکردن کلن قان ایتلی
رقیق ومقداری چوق ایسه راوندی قاوروب بر مقدار دارچین قتوب کلبشکر ایله
ویره لر کفایت ایدر **الزحیر** بو مرض معا مستقیمدن فضلاتی دفع ایچون اغرایله اولور
بر حرکتدر که علیل دفع تقاضا ایچنه مستراحه واردقده بر شی چقمز مکر که قان ایله قاریشق ویا
قانسز بلغمک رطوبت وبغرسق صیرو ندوسی چقر سببی کاه بیجه ذوسنطاریادن
اولور وکاه بیجه قبضدن وثفلک منجمد اولمسندن اولور وکاه بیجه دخی حدتلی صفرا ویا طوزلو
بلغم بغرسغه کلور ومعا مستقیمی انجیدر طبیعت انی دفع ایلمک تقاضاسن ایلر وکاه بیجه
شانه ده طاش اولدوغندن زحمت ویره سیله عارض اولور ویا رحمده شیش
اولدوغندن اولور ویا بواسیردن ویاخود شانه نک عضلاتنده یاره اولدوغندن
اولور وقانی برده اوتورمدن اولور مثلا طاش کبی وصوق یرده اوتورمدن
اولور ومعا مستقیمده شیش اولمدن دخی اولور علامتی تقدم ایدن سببلردن
معلوم اولور وعلیلک تیز تیز مستراحه وارمسندن ووجعی شدید اولمسندن
بیلنور وکاه بیجه بو علتده عسر بول دخی عارض اولور علاجی ذوسنطاریا علاجی
کبی تنقیه واحتقان وبعض مناسب دوالر استعمال اولنمقدر وبو حقنه وجعی
تسکین وامعای فاسد خلطلردن پاک ایلر صفتی بودر اربه وصغر قویروغی
هر برندن بر قبضه کل یارم قبضه بر صو غلجانی سکز درهم بزرقطونا وایوا جکردکی
وبوی تخمی هر برندن بر درهم بونلری سود ایله قینادوب وصوزوب بو مطبوخدن
اللی درهمنه اون اللی درهم کل یاغی وبر یمورطه صاریسی قتوب احتقان ایده لر
وبو دوالری قینادوب مقعده ومقعدک اطرافنه ضماد ایده لر بنفشه یپراغی
وخطمی وصغر قویروغی ویابانی دیره واکلیل الملک وبوی تخمی وطوشان اوتی وکل یاغی
وطوشان اوتی یاغی ویابانی دیره یعنی بونلرک هر برندن بر مقداری صو ایله قینادهلر

ویرآبدست لکننه قتوب علیلی اوستنه اوتورده لر واغریسی شدید اولوب سهر
عارض اولورسه بر مقدار لودنو یدوره لر واکر معا مستقیمده یاره اولورسه
بو حقنه ایله یاره یی غسل ایده لر صفتی بودر اربه بر قبضه قاقوز اون اللی درهم
سکرلی پیراغی وکل هر برندن یارم قبضه بونلری صو ایله قینادوب وصوزوب
بو صودن اللی درهمنه اون اللی درهم کل یاغی وایکی یمورطه صاریسی قتوب
احتقان ایده لر وبونکله یاره غسل اولندقدنصکره بو احتقانه بو دوالری
زیاده ایده لر کل ارمنی وکتنلک ومرصافی ودم الاخوین هر برندن یارم درهم
واکر وجعی اولورسه ایکی بغدای اغرلغی افیون قویه لر وکنجک ایچ یاغی دخی
توتیا وکونلک ایله نافعدر وبو بخور زحیر علتنه نافعدر صفتی بودر
مصطکی بر درهم کونلک واصطرک هر برندن یارم درهم بوصیر وکل هر برندن
ایکی ثلث درهم بونلری دوکوب بخور ایدوب مقعدی تبخیر ایده لر وبر مقدار
سذاب وانیسون ایله زفت توتسیسی ویرمک دخی نافعدر واکر زحیر صوقدن
وصوق یرده اوتورمدن اولدیسه صیجاق ازنلر وصیجاق کمادلر اوزرینه اوتورمق
کفایت ایدر **البواسیر** بو مرض مقعده اولان طمرلرک اغزلرنده بتراته
مشابه بر زیاده لکدر بو مرض سببیله درلو درلو عضلر عارض اولور کیمی شیش اولور
وکیمسی ظاهرده شیش یوغیکن یالان اغری اولور وکیمسندن بر شی
اقمز عمیا درلر وکیمسندن دخی قان ویا رطوبت اقر [illegible] درلر
وبعضیسی مقعدک داخلنده اولور وبعضیسی خارجنده اولور کور بتور داخلده
اولدقده اولدقده باثب تسمیه اولنان طمرک شعبه لرندن بر شعبه سنده
اولور که طلاقدن معا مستقیمه غدا ایندن واصل اولور وخارجده اولان
دخی اجوف تعبیر اولنان طمرک شعبه لرندن بر شعبه سنده اولور که مقعده
ومقعدک عضلاتنه غدا ایندن واصل اولور ومقعدک داخلنده اولان اکثریا
درت یرده اچیلور اما خارجده اولان بر یرده ویا ایکی یرده اچیلور
وجمله سنک سببی دم سوداوی ایله اخلاط ردیه در وبوبا سورک کیمسی کوچکدر
وکیمسی بیوکدر وکیمنک دخی مقداری معتدلدر کیمسی ثولولیدر سکله بکزر
وکیمسی توتیدر توت کبیدر وکیمسی عنبیدر یعنی اوزم دانه سی کبیدر وکیمسی
دخی تینیدر یعنی انجیر کبیدر وبونلردن دخی بعضیسی مقعدک داخلنده
اولور وبعضیسی خارجنده اولور بعضیسی سرطانیدر یعنی یاجذر وبعضیسی
سلعیدر یعنی ضرر سزدر وبو مرضده عارض اولان اغری مقعدی احاطه

ایلین عضلات عصبیه‌ده اولور. ودم باسورک کلمسی دورىله کلور بعضیسنده
اوج آیده بر کره وبعضیسنده آیده بر کره ویا دخی اکسک وزیاده کلور **العلامات**
مقعدک خارجنده اولنلر ظاهردر بیلنور. اما داخلنده اولنلر اعراضندن
معلوم اولور. وغالب اولان خلط دخی چقان دمک لوننده بیلنور. ودم
باسورک اعتدال ایله کلمسی نیجه‌لر امراضلردن صاحبنی امین ایدر مثلا
مالیخولیا وصرع وذات الجنب وبونلرک غیری کبی. اما افراط اوزره کلمسی قوتنی
وجکری ضعیف قلر کسمک لازمدر. اگر کسمزلر ایسه سوء القنیه‌یه واستسقایه
مؤدی اولور **العلاج** اگر بواسیر عمیا اولوب اقرنسه آچوب دم فاسدی
اقتمغه تدارک لازمدر. ودوالردن آچیجی اولنلر یرفسلکنی ویا یشقان ولسان الثور
والخیر پیراغی وبخور مریم وقنطریون صغیر بونلردر یعنی بونلری قینادوب ایچمک
ویا بوغنه اولورمق دم باسوری آقیدر. واگر بدن ممتلی اولوب وجع شدید
اولورسه اولا باسلیقدن قان آلهلر بعده صافندن آلهلر وفاسد خلطلری
معتدل دوالرله سوره‌لر. بوندن صکره دخی وجع باقی قالورسه مقعدک اطرافنه
سلوک یاپشدوره‌لر که اول عضودن دم فاسدی چکر کوچر. ودائما طبیعتی یلتین
طوته‌لر خیارشنبه بالیله وقدرت حلواسنی طاوق صویله ایچه‌لر. ووجعی تسکین
ایدن دوالرک بعضیسی مقعده وضع اولنور. وبعضیسی حقنه ایله داخله ادخال اولنور
وداخله ادخال اولنجق دوالر. سود ویمرطه صاریسی وکل یاغی وتره یاغی وزعفران
ویمرطه آقی بونلردر یعنی بونلرله احتقان اولنور. ومقعده وضع اولنجق دوالر کل خطمی
وقواق حریمی که فرنکلر بوبولیون درلر بونلردر. یاخود بو صنعتله اولان مرهمدر تره یاغی
وکل یاغی هربرندن سکز درهم مغسول اسفیداج درت درهم بونلری بر یره قرشدروب
مرهم ایده‌لر ومقعده سوره‌لر. وبنفشه یاغیله وکل یاغیله بزرقطونا لعابی سورمک
دخی نافعدر. وابرکوجی پیراغی وبابادیه وصغر قوروغی وکتان تخمی بونلری ضماد
ایده‌لر یعنی صو ایله قینادوب مقعده اوره‌لر. ویا آو توراغه قیوب بخارینه
اولوره‌لر. واگر وجع شدید اولورسه مخدر دواره محتاج اولنور خشخاش تخمی
یاغی وزرنیخ یاغی وقبق جکردکی یاغی کبی وبنج پیراغنی بر مقدار صو ایله قینادوب
مقعده قومق وجعی تسکین ایتمکده غایت ایودر. واربه اونی ویمرطه صاریسی وخشخاش
یاغی بونلری مرهم کبی ایدوب مقعده سوره‌لر. وشیغمبر اغاجی وصغر قوروغی وهیو
فاریقون وبراصنه بونلری قینادوب آبزن ایتمک غایت نافعدر. وبو ضماد
دخی نافعدر صفتی بودر زنبق کوکی سکز درهم صغر قوروغی وبابونج وهیوفاریقون

هربرندن یارم قبضه خرما التی عدد بونلری صو ایله ارنجه‌ر خوشجه بیشوره‌لر بعده کتان تخمی
وبوی تخمی هربرندن ایکی درهم زعفران درهم یمرطه صاریسی درت عدد طوزسز سکز درهم قرصانی وکوندر هربرندن
تره یاغی اون التی درهم دوکلمک اجزاء دوکلوب مجموعنی بر یره قاتشدروب مرهم
کبی اولدقده مقعده یا قوالیه‌لر غایت نافعدر. وبو مرهم دخی نافعدر مصطکی وکوندر
وقرصانی هربرندن ایکی درهم مقل وتکه صقالی هربرندن بر درهم بزرقطونا لعابی
وکثیرا هربرندن درت درهم یمرطه صاریسی بر عدد بونلری کفایت مقداری
کل یاغیله مرهم ایده‌لر. وکول ایچنده بیشمش صوغانی ویا پراصه‌یی ویاخود دلبوسک
ترکجه بیان صوغانی درلر. انی کل یاغیله مرهم کبی ایدوب مقعده سورمک غایت
ایودر. وصغر قوروغی وهیوفاریقون وحنه وزوان که ترکجه دلوجه درلر بونلری
توتسی ویرمک دخی نافعدر. وخاصیتیله نفع ویروب بواسیری ازاله ایدن
دوا بو صبر درکه ترکجه صغر قوروغی درلر. اندن سفوف ایدوب سودله استعمال
ایتمک بواسیری کوکندن کسر نافعدر. وبو صغر قوروغندن برابری بغدای اونیله قرشدروب
یمرطه آقیله قرص ایده‌لر بو دخی نافعدر. کذلک قینادوب شکرله قهوه کبی ایچمک
ویاخود برابری مسان کوکیله دوکوب شکرله معجون ایدوب استعمال ایتمک
غایت نافعدر. وکاهیجه مقلی صغر قوروغی عصاره‌سیله حب ایدرلر غایت ایودر.
وسیلان المقعده دخی بو قبیلدندر. یعنی بونی دخی برابری مقل ایله حب ایتسه‌لر بواسیرک
جمیع انواعنه نافعدر. واگر دم باسور زیاده افراطله آقرسه کسمک لازمدر. اگر
قوت مساعده ایدرسه فصد ایتمکله وارقه‌دن حجامت ایتمکله دخی خلافنه جذب
ایده‌لر. واگر آقان قان حدتلی ورقیق ایسه قانک حدتنی کسیجی وقبولدجی شیلر
ویره‌لر. مثلا اسمراوتی شربتی وایوا شرابی وقوزی قولاغی شربتی
وحرسین شربتی وریباس شربتی کبی. اما قانی طوتیجی دوالر طین مختوم وکل ارمنی
وشادنج وکهربا وطباشیر بونلردر. وکاهیجه مخدر دواره محتاج اولنور. مثلا
فلونیای فارسی ولودلوبکی تریاق وراحة نیقوله کبی واگر بدنده رقیق وحدتلی خلط
وار ایسه اولا بدنی تنقیه ایده‌لر. بعده قانی طوته‌لر. وبدنی تنقیه ایچون شیرخشک
وفرنکی قدرت حلواسی وکل شکری وهلیلجات واطریفل فارسی استعمال ایتمک
نافعدر. اما قانی طوتیجی دوالر مقدم ذکر اولنانلردن قوی اولنی دم الاخوین
وصبر وجلنار درلر. وبالخاصه نافع اولان صغر قوروغیدر. وبو مرهمی دخی طلا
ایلیه‌لر قانی طوتر صفتی بودر کل ارمنی بر بچق درهم قزل بهمن وسروی قوزالغی
وکل قوروسی هربرندن بر درهم وثلث درهم جلنار وحب الآس وتکه صقالی

ومرجان هر برندن بر درهم کوندك ایکی درهم دم اخوین یارم درهم بونلری کفایت
مقداری کل یاغی وبالموميله مرهم ایده لر، ودقه قوشنك ایچ یاغی مطلق بواسیره
خاصیتیله فائده ایدر، وبو مرهم دخی دم باسوری طوتمقده مجربدر، صفتی بودر کندك
وصبر وکل ارمنی هر برندن یارم درهم دم اخوین ایکی درهم بونلری دوکوب
یمرطه آقیله ور مقدار کثیرا ایله مرهم ایدوب مقعده سوره لر، واکر سکللری
داغلامغه دواره محتاج اولورسه نحاس محرق وقلقند استعمال ایده لر
بو ذکر اولنان اطبا افرنجك قوللندقلری علاجلردر، اما بوزمانه ده مشهور
اولان علاجلر کتابلرده یازلمشدر، اکثر ناسك معلوملریدر، مترجم فقیر درکه
ناس بیننده مشهور اولان دوالردن جمله دن بری بودرکه سننت لوجه
اوتنی دوکوب باللهٔ معجون ایلیوب بر مثقال استعمال ایلمك دم بواسیره
غایت نافعدر، وسکللرینی دوشورر سکللرك هر نوعنی ازاله ایدر حتی انادن
بیله طوغمش اولسه کیدرر هیچ اثری قالمز، نتکم ابن شریف یادکارنده بونجه
بیان ایتمشدر **وجع المقعده** مقعده اغری اولمق سببی یا باسوردندر ویا
مقعده شیش ویا یاره اولدوغندندر، یاخود صوق یرده وطاش اوزرنده
اولورمقدن ویاخود بعضی اسی دوالر یمکدن اولور، علاجی مقعدی سود ایله
ییقیوب اوستنه اغریسنی تسکین ایدیجی دوالر قویه لر، بو مرهم کبی صفتی
بودر، طاوق یاغی وساده یاغ هر برندن سکز درهم یمرطه صاریسی بر
عدد بزر قطونا لعابی اوچ درهم زعفران سدس درهم بونلری کفایت
مقداری بالموميله مرهم ایدوب مقعده سوره لر، وبو شاف دخی وجعی
تسکین ایلر صفتی بودر، کوندك ومرصافی وزعفران وافیون هر برندن
ثلث درهم بونلری دوکوب بزر قطونا لعابیله ویمرطه صاروسیله شیاف
دوزه لر، وبونلردن قوی دواره محتاج اولنورسه فلونیا ویا لودنو وبونلره
مشابه شیلر استعمال ایده لر **حکة المقعده** یعنی مقعد کچشمك بونك
سببی بورقیتلی خلطك اول موضعه دوکلمسیدر، ویا صوغلجان ویا قرحه
اولدوغندندر، وکاهیجه باسورك مقدمه سی اولور **العلاج** اولا اخلاطی
تنقیه ایده لر بعده ابه کومجی وبنفشه یپراغی وسکوت یپراغی بونلری قینادوب
بو صوایله استنجا ایده لر، وصغر قویروغنی قینادوب انکله استنجا ایتمك
جمله دن ایودر، وسکرلی یپراغی صوینه بر مقدار شب قیوب مقعده
سورمك غایت ایودر، مرور عصاره سنی سورمك دخی بویله در، اکر

بکچشمك صوغلجاندن ایسه صوغلجانی چقره جق دوالر ایده لر، وبر پارچه یموغی
تره منتی یه باتروب طوتمق غایت ایودر، واکر قرحه دن ایسه قروح علاجی
ایده لر، وبو مرهم مقعد کچمسنه غایت نافعدر ومجربدر، صفتی بودر کثیرا وکوکورد
ومرده سنك هر برندن بر درهم بونلری کفایت مقداری سرکه وکل یاغیله
مرهم ایده لر **اورام المقعده** یعنی مقعد شیشمك سببی وعلاجی سائر
اورامك کبیدر قان آله لر، ووجعی وار ایسه تسکین ایده لر، وایت اوزومی
یپراغنی ویا سمزاوتنی ضماد ایده لر، یعنی بونلری بر مقدار اوسکوره ده اولدوروب
مقعده اوره لر، ویاخود بر مقدار ایتمك ایچنی کل صویله ویا کل یاغیله ازوب
پشمش بر یمرطه صاروسیله قرشدروب مقعده یاقو ایده لر، وترنیدی
وقتنده طتلو یا دم یاغیله ایتمك ایچنی یاقو ایده لر، واخطاطی وقتنده ابه کومجی
وخطمی واکلیل ملك وکتان تخمی بونلری قینادوب صویله استنجا ایده لر،
ویا آزن ایدوب ایچنه اوتوره لر، واکر شیش فتح اولوب منضج دواره
محتاج اولنورسه خطمی کوکنی دوکوب برابری بغدای اونیله قرشدروب
مقعده اوره لر، واکر اچیلورسه مقعد یاره لرینك علاجنی ایلیه لر **شقاق
المقعده** یعنی مقعد یارلمق سببی یبوستدن ویا زیاده قبضدن ویا طوغور
بلغمدن ویاخود حدتلی صفرادن اولور، اکر اخلاطك حدتندن اولورسه،
علامتی اغریسی وکجمسی ویالقونی اولور، واریك کبی رطوبت اقر **العلاج**
اکر حدتلی خلطدن ایسه تنقیه ایده لر، وبوستدن ایسه خراجی تعدیل ایده لر،
وبو مرهم مقعد یاروغنه غایت مجربدر، صفتی بودر، صغر ایلکی وطاوق یاغی
وقاز یاغی ودره یاغی وبادم یاغی وشرلغن یاغی وخشخاش یاغی هر برندن
اوچ درهم کثیرا ار درهم مرده سنك یارم درهم بونلری کفایت مقداری
بالموميله مرهم ایده لر، واکر قبضدن ایسه لین الحقنان ایده لر، ویا راوند
ویا دیاقاتیلقون ویا کل مکری ویا قدرت حلواسی ایله طبیعتی تلیین ایلیه لر،
واکر طوغور رطوبتدن ایسه بعض قوابض ایله کماد ایده لر، بو مطبوخ کبی صفتی
بودر، سکرلی یپراغی وبوکورتلن وکل هر برندن بر قبضه قبوقلو اربه یارم قبضه
شب بر درهم بونلری صوایله قینادوب وبو صویه بر سونکری باتروب
مقعده قویه لر، بعده اوزرینه بو مرهمی طلا ایده لر، صفتی بودر، مغسول استوبخ
ومرده سنك وصبر ومصطکی وکوندك وانزروت وکل ارمنی هر برندن برابر
دوکوب کفایت مقداری کل یاغی وبالموی ایله مرهم ایده لر، بو مرهم دخی جمیع

شقاقلره نافعدر صفتی بودر اسفیوج ویانمش قورشون ومرده سنک وشب
وکونلک هر برندن بر درهم طاوق یاغی وقاز یاغی وخنزیر یاغی وطتلو بادم یاغی
وخشخاش یاغی هر برندن اون ایکی درهم بونلری کفایت مقداری بالموم وکل
یاغیله مرهم ایده‌لر **قروح المقعده** مقعدده یاره اولمق سببی یا بر سوردن
ویا برشیشک دشلمسیدر ویاخود یاره ایدیجی بر حدتلی خلطک دوکلمسیدر
العلاج اولا سکرلی بیراغی صوییله ویا بال صوییله یاره‌لی ییقیوب بعده قرودوجی
واوکلدوجی شیلر قویه‌لر ومقعد یاره‌لرنده استعمال اولنان قرودوجی دوالر
صبر وکونلک وزراوند وقرطاس محرق وتوتیا بونلردر ودبو مرهم دخی مقعدده
اولان یاره‌لره ایکودر صفتی بودر اسفیوج ومرده سنک هر برندن درت درهم
کونلک وشب هر برندن اوچ درهم صبر بر درهم زعفران یارم درهم بونلری
کفایت مقداری بالموم ومرسین یاغیله مرهم ایده‌لر **الناسور فی المقعده** ناسور
دیدکاری بر دلکدرکه برشیشک دشلمسندن قالیر کی علاج اولنمدق بر یاره‌دن
اولور واول دلک دخی یا مقعدک کنارنده اولور ویا مقعده یقین عضلاتده
اولور اندن ایرکلی صو آقر وکاهیجه معا مستقیمده اولور کاه دلک بر اولور وکاهیجه
برقاچ اولور وکاهیجه مثانه جانبنده دخی اولور **العلاج** بو مرضک علاجی کوجدر
لکن واجب اولان اولا بدنی اخلاط فاسده‌دن پاک ایده‌لر بعده اکر اول دلک
اغزی کوچک ایسه اغزینی بیوده‌لر جنطیانا ویا حرور اغاجنک اوزونی قومغله
بعده قیون اوتنی وزیتونی قینادوب صوینه ازاجق شب قیوب زراقه ایله
اول دلکدن صویی ادخال ایتمکله دلک ایچنی ییقیه‌لر بعده تکرار شراب ایله ییقیه‌لر
بعده دلکه مرصافی وشب قویه‌لر ودبو شیاف محمد بن زکریا رازینک مختاریدر
ومجربدر غایت نافعدر صفتی بودر صبر وکونلک وانزروت ودم الاخوین وجلنار
واثمد وشب هر برندن بر جزء زنکار خمس جزء بونلری شیاف ایدوب استعمال
ایده‌لر واکر بو علاجلر فائده ایتمز ایسه کسمکه محتاج اولنور اوایسه خطردن خالی دکلدر
خروج المقعده یعنی مقعد چیقمق بونک سببی مقعدده اولان عضلاتک ارتخاسندن
یعنی کوشمسندن اولور ویا بر یرندن کسلمدن ویا زحیر چکلنده زیاده صقنوب
زور ایتمکدن ویا اسهالدن ویا صوق طاش اوستنه اوتورمقدن اولور **العلاج**
اولا یومشادیجی شیلر قویه‌لر مثلا ابه کومجی وخطمی وبابادیه وکتان تخمی وبوی تخمی بونلری
قینادوب‌لر وتره یاغیله مقعده قویه‌لر ودبو یومشادیجی دوا ایله مقعد اچر وکردکده
اوزرینه قابض شیلر قویه‌لر مثلا نار قبوغی وسکرلی بیراغی ومرسین تخمی وسماق

وکتنلک بونلرمع قینادوب مقعدی ییقیه‌لر بعده اوزرینه مرسین یاغی ویا کل یاغی
سوره‌لر بعده کونلک ومصطکی ودم الاخوین وکل وکلنار ومازو وسماق
ومرسین بو دوالری دخی انجه دوکوب اوزرینه اکه‌لر وزحیردن اولنه آنی حقنه
ایله علاج ایده‌لر وتفرق اتصالدن اولنه اوکلدوجی دوالر استعمال ایده‌لر وارتخاء
عضلاتدن اولنه نتکم فالجده اولدوغی کبی کونلک ومصطکی ولادن وحماما وساذج
ومقل وجوزبوا وقرنفل وبسباسه بونلردن کرک برینی وکرک مجموعنی تبخیر ایلیه‌لر
وقاقوری وسالوبا وقره باش وبلوط بیراغی بونلری دخی قینادوب یاقو ایلیه‌لر
بعده سنبل یاغی ویا دفنه یاغی ویا قسط یاغیله یاغلیه‌لر وبعض اختیارلرک
وجودی کوشک اولدوغندن مقعدی چیقوب اندن فاسد رطوبت اقار
انکا بو طبیخیله کماد ایتمک مجربلرندندر صفتی بودر صغر قویروغنک بیراغی ونخلی واکلیل
ملک وبابادیه وخطمی هر برندن بر قبضه کتان تخمی وبوی تخمی هر برندن سکز
درهم انیسون بر درهم بونلری سودله پیشوروب مقعده یاقو ایلیه‌لر بعده بو دروری
اکه‌لر صفتی بودر کل ونار قبوغی وسرو قوزالغی ومصطکی وکونلک وزعفران
حدید ویانمش قورشون جمله‌سندن برابر دوکه‌لر واستعمال ایده‌لر
امراض الماساریقا یعنی معده‌دن کبده غدانک لطیفنی ایصال ایدن
طمرلرکه ماساریقا تعبیر اولنور انکا عارض اولان مرضلر بیاننده در **سدد
الماساریقا** ماساریقاده سده اولمق سببی معده‌ده غلیظ غدالردن حاصل
اولان غلیظ کیلوسک ماساریقایه دوکلمسیدر ویا دم غلیظک ویا صفرا
غلیظه‌نک ویا بلغمک دوکلمسیدر علامتی کاهیجه اسهال کیلوسی عارض اولوب
لونی بیاض اولور وغدا نفوذ ایتمدوکندن علیلک بدنی ارق اولور وبدننده
اغرلق وبخارک چقمسندن صداع عارض اولور وکاهیجه کوبک بوروسی
وحمی وحشا یعنی کگرمک وحراقیا وصنلری عارض اولور **العلاج** سده‌لری
آچه‌لر وماده‌یی تنقیه ایده‌لر ابتدا ملین دوالر ویره‌لر بعده مفتح اولان دوالر
بسفایج وهندبا بری وخلدونیا وجنطیانا وکبره کوکی وافتیمون وشاهتره
وقنطریون صغیر وکمادریوس وغافت وبلیلج وشوکه اسبارکه بونلردر
وجمله سنک ایوسی قنطوریطوندر ومرکباتدن اصول شربتی وراوندی سکوربا
شرابی وکبره قرصی وبلیلج قرصی وغافت قرصی وراوند قرصی بونلردر ودبو مطبوخ
دخی نافعدر صفتی بودر سکوربا کوکی وآرق وبسفایج ورازیانه کوکی هر برندن
درت درهم هندبا وغافت وکشوت هر برندن بر قبضه شاهتره وقنطریون

مفتح ویره‌لر

صغیر هر برندن یارم قبضه بزور بارده هر برندن درت درهم رازیانه تخمی درهم
یعنی قاطر قوروغی هر برندن بر درهم قنبور طرطرو ایکی درهم قوتوش اوزومی
سکز درهم بونلری کفایت مقداری صو ایله نقع وشاهتره طبوخی وهندبا
صویی ایله قینادوب سوزه لر وبو مطبوخدن هر صباح اوتوز التمش درهمه
بر مقدار شکر قیوب ایچه لر وماساریقا سده لری ایچون بو زمانده اکثریا
استعمال اولنان قنبور طرطرودر زیرا بو نضج ویرمده وسده لری آچمده
علاجه کافیدر وتفتیحدن صکره مسهلاتدن راوند ایله هندبا شربتی وسنامکی
شربتی ویره لر یاخود بو مطبوخی استعمال ایده لر صفتی بودر هلیلن وشوکة المبارکه
وقنطریون صغیر هر برندن یارم قبضه وسنامکی اون التی درهم غاریقون
وتربد هر برندن ایکی درهم خربق اسود بر بچق درهم اغاج قاونی قبوغی درت
درهم زنجبیل وخولنجان وقرنفل هر برندن بر درهم رازیانه تخمی وانیسون
هر برندن یارم درهم بونلری صوده اصلده لر بعده قینادوب وسوزوب
کل شرابیله طبیعته کوره استعمال ایده لر وباقی علاجی مراقیاده ذکر اولنان
علاجلردر **اورام الماساریقا** ماساریقاده شیش اولمق سببی دمدن
ویا صفرادن ویا بلغمدن ویا سودادن ویاخود بونلردن مختلط ماده مورمه نك
دوکلمسیدر بونك علامتی کوجدر لکن اکثریا کوبك اوستنده اغری اولور کاه
صاغ جانبده جکر طرفنده اولور وکاه صول جانبده اولور وشطر غب حماسی
کبی وبو کا مشابه سمه سی اولور وبعض وقتده اغز آجیلغیله قبض وقوصمق
عارض اولور ونیجه احتقان اولنسه حقنه ایله بیله اخلاطدن برشی چیقمز وبو مفرط
وکاه نیجه جنون کبی حالت وصرع وتشنج عارض اولور **العلاج** اکر بدن ممتلی وقوت
قویه ایسه باسلیقدن فصد ایده لر بعده معتدل مبرد شربتلر واحتقانلر
ایده لر مثلا آرپه صویی وماء الجبن ویره لر وآبه کومجی وکلی وبنفشه یی قینادوب
ایچه لر واخلاط وقتنده خفیف مسهلاره محتاج اولنور مثلا کل مکرری
شربتی وقدرت حلواسی وراوند وماء الجبن کبی وکل یاغیله حقنه لینه ایده لر
وخیار شنبه معجونی ویره لر بعده باب سابقده ذکر اولنان ماساریقایی
آچیجی دوالر ویره لر وغداسی آرپه صویی وبلیغ صویی وبرور مستحلبی اوله
وایچدوکی صو هندبا صویی ویا غافث صویی ویا آیرق صویی اوله **وجع الماساریقا**
ماساریقاده اغری اولمق سببی یا شیشدر ویا سده در ویاخود تمدید ایدیجی اخلاطك
دریجك دوکلمسیدر اکثریا بو علت حزم حماره ویرقانه وسوء القنیه یه مبتلا اولنلره

عارض اولور علامتی کوبك اوستنده اغری وحرارتده اغرلق اولمقدر وطبیعتی قبض
اوزره اولوب بوکرکلر جانبنده اغری اولمقدر وقاروره سی قرمزی اولوب منورلغی
اولمقدر وقارنی شیشمکدر وبو قارودن برشئ ویرلسه قوصر وبدننده ارقلق
عارض اولور واکثریا بو عرضلر دوریله کلور یعنی هفتده بر ویا آیده بر کلور
العلاج وجعی تسکین وسده لری تفتیح ایدوب لین احتقانلر وبعض مقیئلر ویره لر
ماء الجبن ایله ویا آبه کومجی وخطمی ویا بابادیه طبیخیله احتقان ایده لر بعده بو قارودن
خیار شنبه ایله خروز صویی ویا بادم یاغیله قدرت حلواسی ویره لر وایارج فیقرا
استعمالی بونلردن قویدر وقارنی بادم یاغیله وسوسن یاغیله یاغلیه لر ووجع شدید
اولدقده بعض مخدر استعمال ایلیه لر **امراض الطحال** یعنی طلاق مرضلری بیاننده در
معلوم اوله که طلاق صول جانبده اکه کیلر التنده اولور وبو طلاق سودانك
مکانی ودوکلجك یریدر نتکم اود صفرانك مکانی ودوکلجك یری اولدوغی کبی حکما
افرنجك متأخرلری اتفاق ایلدیلر که طلاق هضم ایتمده وکیموساتی یعنی اخلاطی
تولید ایتمده جکره مشارکدر ونیجه طعام معده ده هضم اولوب کیلوس اولدقده
یعنی ترخانه آشنه مشابه برشئ اولدقده صافیسی ماساریقایه مندفع اولور
وماساریقا دخی انی جذب ایدوب کندوده اولان قوت هاضمه ایله انی دم اولمقلغه
مستعد قلر واول کیلوسك رقیقنی کبد مص وجذب ایتمزدن مقدم ماساریقا
برشعبه ایله غلیظنی طلاق جذب ایدر وطلاقده منهضم اولوب اندن بر دم
غلیظ تولد ایدر که اول دم غلیظك غدایه صالح اولانندن طلاق حصه سنی
الوب غذا الینور وباقیسی دخی معده یه وامعایه وباب تعبیر اولنان عروقه غذا
اولسون ایچون ماساریقادن برشعبه ایله انره توزیع اولنور وغدایه صالح
اولمیانك دخی غلیظی بغرسقلره ورقیقی بوکرکلره مندفع اولوب بول وبراز
اولور وکیلوسك رقیق اولنی کبده منجذب اولوب اندن دم صافی وصفرا
وجك قلنندن دخی بلغم حاصل اولور اما جالینوسك ذاهب اولدوغی بودرکه
کیموساتك یعنی اخلاط اربعه نك حاصل اولدیغی محل انجق کبددر وطلاق
کندویه غذا ایچون غلیظ اولان دم سوداوییی کبددن جذب ایدر در لکن
ینه جالینوس منافع نام کتابنده تحقیق طلاق هضمده کبده معین اولور دمشدر
وموضع آخرده دخی الطحال کبد کاذب دمشدر یعنی طلاق یالکزجه جکردر
دیمك اولور بو کلام بعض حکما افرنجك قولی معلم اول اولان ارسطونك قولنی
مشعردر یعنی انك کلامندن مأخوذدر **سوء مزاج الطحال** طلاقك کبده طبیعتده

ایلدیکی سببی جواننده در که کبد وطلاقك لطیفی وغلیظی وار
لکن شوقدر وار که کبدده معتدل دم حاصل اولور وطلاقده
غلیظ دم حاصل اولور وبعده واسعه غلیظ اولدیغنه بناءً
شو بی غذا ایدر اکلنك ایچون اول دم غلیظدن
غذا الینور سلم

قربتی اولدوغندن کبده عارض اولان مرضلرک جمیعی طلاقده دخی عارض اولور. وطلاقک سوء مزاجی یا حار در ویا بارد در ویا رطبدر ویا یابسدر ویاخود بونلردن مرکبدر. یعنی حار یابس ویا حار رطب وبارد یابس ویا بارد رطبدر. وبو سوء مزاجک سببلری مقدم اتمش شیلر وصوق غدالر ویا یاش ویا قوری نسنه لر استعمال اولنمقدر. طلاقده حرارت اولمسنک علامتی صوسزلق واغزده قورولق ویانمق وصول جانبده اکر کو اتسنده حرارت اولمقدر. وصول جانبدن اکسه یه وبورنه طوغرو برانتی بخار چیقمقدر. وطلاقده برودت اولمسنک علامتی یللری چوق اولوب کلرمکدر. واکشی شیئی اتمکدر. وصول جانبده شیش اولمقدر. ویبوستک علامتی صول جانبده قاتیلق اولوب بولی رقیق اولمقدر.

العلاج اکر ماده سز ایسه مناسب اولان دوالرله مزاجی تعدیل ایده لر. واکر ماده ایله اولورسه تنقیه ایده لر. وعضوه قوت ویره لر. ولایق اولان طلاق اوزرینه صرف مرخی قومیه لرکه قوتنی تحلیل ایلمیه زیرا طلاق عضو شریف اولمغله قوتنی حفظ ایچون دوالرینه افسنتین وسنبل کبی شیلر ضم اولنمق کرکدر. وطلاقده بالخاصه نافع اولان دوالر. ایلغین وکبره واریلتی وبسفایج واساروان ولسان عصفور اغاجنک قبوغی ویبان تربی وطرحشقوق واوسقورجنار او لسان ثور والتون اوتی وکمافیطوس وکمادریوس وافسنتین وشاهتره وقاطرقوردیغی وجاورشیر اوشغی بونلردر. وحیوانانک قرومش طلاغنی یمک اسرار خفیه دندر. عجائب نافعدر. مثلا حمار طلاغی واوغلاق وتکه وبوزاغی طلاقلری کبی. وبو ذکر ایتدکمز دوالردن مقتضای حاله مناسب اولنی اختیار اولنوب حار اولنی بارده وبارد اولنی حاره کذلک رطب ویابسی دخی بو منوال اوزره استعمال اولنه. اما سوء مزاج مادی اولدقده اولدقده دمدن اولورسه یعنی دمک احتباسندن اولورسه دم باسوری اقیده لر. ومقعدک اطرافنه سلوک بایبشدوره لر. واکر سائر اخلاطدن اولورسه سنامکی وافیتمون وهلیلا وخربق اسود ولاجورد کبی مسهل دوالرله خلطی چقاره لر. ودخی کمی سنامکی شربتی وقیموطرطروحتی استعمال ایده لر. قیموطرطروحتی دیدکمز جربان حکیمی اولان سنارتوس حکیمک مختاریدر. نسخه سی بودر. بسفایج اون التی درهم ایلغین اغاجی دکبره کوکی قبوغی ولسان ثور کوکی هر برندن درت درهم قوتش اوزومی اون ایکی درهم قره هلیله سکز درهم قاطرقوردیغی چچکی یارم طوتام بونلری کفایت مقداری شاهتره صوییله والتون اوتی صوییله اصلده لر بعده قینادوب سوزه لر. وبو مطبوخدن ایکی یوز درهم الالر بعده الما عصاره سی

یوز درهم قیموطرطه اون ایکی درهم سنامکی اون التی درهم سنامکی تخمنک قبوغی سکز درهم تربد التی درهم هلیلا درت درهم قره هوبلمه اون ایکی درهم مرصافی سکز درهم زنبور قلبیه هر برندن یارم طوتام افیتمون التی درهم بسبایسه ودارچین وقرنفل هر برندن درت درهم بونلرک مجموعنی برصرلی طپراق طنجره یه قیوب براتی پرده اوچ کون اصلده لر بعده برکره قینادوب وسوزوب ایچنه یکرمی درت درهم صبر قیوب خفیف اتشده رطوبتی محو اولنجه قیناده لر بعده دیاردون سفوفی وقرص لک سفوفی وقرص کبر سفوفی هر برندن ایکی ثلث درهم زعفران بر درهم قیموطرطرو درت درهم ملح سنا وملح لسان عصفور هر برندن یارم درهم دهن انیسون التی قطره دهن اترج ایکی قطره بو دوالری قریشدیروب حبلر ایده لر. بو بر دوادرکه جمیع طلاق مرضلرینه وجکر مرضلرینه وماساریقا مرضلرینه نافعدر. وقواطن طبیبک مسهل تفاح شرابی دخی نافعدر. صنعتی بودر. الما عصاره سی ولسان ثور عصاره سی واوغل اوتی عصاره سی هر برندن اللیشر درهم لسان ثور چچکی وبنفشه چچکی هر برندن برقبضه لطیفه سنامکی وافیتمون وقره هوبلمه هر برندن سکز درهم مجموعنی بریرده اصلدوب قیناده لر وسوزوب کفایت مقداری شکرله شربت قوامی ویره لر بعده قرنفل ودارچین وزعفرانه وارماتیقو سفوفی هر برندن سدس درهم قیوب حفظ ایده لر. مقدار شربتی یکرمی درت درهمدر. وکاهیجه هر بر شربتنه التی درهم قدرت حلواسی زیاده اولنور عملی دخی زیاده اولور. وایچدکلری وقت اوستنه بلیع صوبی ایچه لر. وطلاق اوستنه خارجدن وضع اولنجق دوالر کبره یاغی وارسا یاغی وسنبل یاغی وزنبق یاغی بونلردر. ومرهملردن اغریا مرهمی وعرطنیثا مرهمی سورمک مناسبدر. وسودا اورتورجی شیلردن وغضبدن احتراز ایده لر.

سدد الطحال طلاق سده لرینک سببی طورحلی کبی بر غلیظ خلطدر. اکثری سودادیر. واکر باواسیر قانی ویا حیض قانی محتبس اولمقدن اولور. ویا طلاغک حرارتندن ناشی کیلوسی هضم اولنمقزین کندویه جذب ایتمسندن اولور. ویا معده نک هضمی ضعیف اولدوغندن اولور. علامتی صول جانبده براغرلق اولور. وحرکت وقتنده براغری پیدا اولور. وسده دن ناشی کیلوسک غلیظی طلاقه منجذب اولمیوب خلط غلیظ کبدده باقی قالمغله دم متغیر اولوب بدنک لونی دخی متغیر وقرمتق اولور. وبعضلرینه خفقان وضیق نفس وقوری اوکسورک وعلت مراق وشهوه کلبیه وقوری کچیک کبی مرضلر عارض اولور. واکر اول خلط غلیظ معده یه دوکلورسه

در طحالک علامتی صول جانبده ... اولوب اغرسی اول ... العفدر

قی اوکشی کیرمک عارض اولور و بغرسقره دوکلورسه ذوسنطاریا و اسهال سوداوی
عارض اولور و بو مرض اسکدکده وقتن استسقایه مؤدی اولور **العلاج**
سده‌لری اچه‌لر و ماده‌یی تنقیه ایده‌لر لکن ابتدا ملطف دوالر و طلافک سورلر حقنه
ذکر اولنان خفیف مفتحلر ویره‌لر و طرطیر و قریموطرطرو و مدبر جلک و بونلردن ترکیب
اولنان دوالر بو بابده غایت نافعدر و بو مطبوخ مجربدر صفتی بودر ایرلتی کوکی
و بسفایج و ایلغین اغاجنک قبوغی هر بریندن درت درهم کمادریوس بر قبضه قوتش
اوزومی سکز درهم بونلری قینادوب و سوزوب بو مطبوخدن سکسان درهمنه
یکرمی درت درهم التون اوتی شربتی و ثلث درهم قریمورطرطرو قیوب ایچه‌لر و بو شربت
دخی طلاق سده‌لرینی آچر نافعدر صفتی بودر قرصعنه کوکی و قزل بویه کوکی و میان
کوکی و بسفایج و ایلغین اغاجی قبوغی و کبره کوکی قبوغی هر بریندن درت درهم بارون
و دارچین و طوبیخ قبوغی هر بریندن الکشر درهم التون اوتی و کمادریوس هر بریندن
بر قبضه قاطرقوروغی چچکی و لسان الثور چچکی هر بریندن یارم قبضه قوتش اوزومی اون
التی درهم بونلری قینادوب و سوزوب شکرله شربت قوامی ویره‌لر و بو شربتدن
اون التیشر درهمینی شاهتره صویله ایچه‌لر و بو قرص سقولوفندریون ستاتوس
طبیبک مختاریدر طلاق سده‌لرینی آچر غایت نافعدر صفتی بودر التون اوتی و فراسیون
و ایلغین یمشی و کبره کوکی قبوغی هر بریندن الکشر درهم حب الفقد و سدف
و جنطیانا و زراوند مدحرج و زهر رتم هر بریندن بر بچق درهم بونلری کفایت مقداری
سرکه‌ده اصلنمش چادر اوشغی ایله قرص ایده‌لر و حین اقتضاده استعمال اولنه
و اگر سده حرارتله اولورسه بو قرصدن استعمال ایده‌لر صفتی بودر سنراوتی تخمی
و هندبا تخمی و ایلغین یمشی و بالدری قره و التون اوتی هر بریندن الکشر درهم جوارش
صندل سفوفی و کبره کوکی هر بریندن بر بچق درهم بونی دخی اولکی گبی محلول چادر اوشغی
ایله قرص ایده‌لر و جلک حبی دخی نافعدر صفتی بودر قرص کبر بر درهم
مدبر جلک و جنطیانا هر بریندن [illegible] درهم افسنتین سدس درهم بونلری
دوکوب سکنجبین عنصلی ایله یوغروب حب ایده‌لر مجموعی بر شربتدر و بعضیلر نصفندن
صکره ویرمک سهلدر قریموطرطرو حبی و شاهتره حبیدر و بو صنعتله
عمل اولنان سنامکی شربتیدر صفتی بودر هندبا کوکی و بسفایج و ایرلتی کوکی
و ایلغین کوکی قبوغی هر بریندن درت درهم التون اوتی و قصه محموده و فراسیون
هر بریندن شوکة المبارکه و قنطریون صغیر هر بریندن یارم قبضه زهر رتم اون
التی درهم عرق سوس درت درهم قوتش اوزومی اون التی درهم بونلری قینادوب

و سوزوب بو مطبوخده سنامکی ایچنه سنامکی اون التی درهم و سنامکی تخمنک قبوغی سکز
درهم چلابا و قره‌جوبلبه هر بریندن درت درهم زنجبیل و زرنباد و اغاج قاونی
قبوغی هر بریندن الکشر درهم زهور قلبیه هر بریندن یارم قبضه بونلری قینادوب
و سوزوب شکرله شربت قوامی ویره‌لر و درت درهم سحق اولنمش دارچین ایله
تطییب ایده‌لر مقدار شربتی اون التی درهمدر و بو علتده رفقله قوصمق و معتدل
مدرات استعمال ایتمک و تریاق کبیر و لسان الثور چچکی خمیره‌سی استعمال ایتمک
نافعدر و جلک معجونی جمیع سده‌لری آچر صفتی بودر لسان الثور خمیره‌سی و هندبا
خمیره‌سی و قاطرقوروغی چچکی خمیره‌سی هر بریندن سکز درهم اذخر و اغاج قاونی
قبوغی و مدبر جلک هر بریندن درت درهم ایلغین اغاجی قبوغی و دارچین
هر بریندن بر درهم سنبل هندی یارم درهم بونلری لسان الثور شربتیله معجون
ایده‌لر و بو کمادی طلاق اوستنه اوره‌لر صفتی بودر خطمی کوکی و ایلغین اغاجی
قبوغی هر بریندن درت درهم التون اوتی و قصه محموده و سدف و فراسیون
هر بریندن بر قبضه زهر رتم و بابونج و مرورچچکی هر بریندن یارم قبضه بونلری
بر مقدار صو ایله و سرکه ایله قینادوب و بو صویه بر سونگری باتروب طلاق
اوستنه قویه‌لر و بنج یپراغنی سرکه ایله و زیت ایله قینادوب طلاق اوستنه
قومق غایت نافعدر و بو مرهمی دخی سورمک نافعدر صفتی بودر زهر رتم یکرمی
درت درهم دیاقلیا اوتوز ایکی درهم سرکه ایله ازلمش چادر اوشغی درت درهم
بونلری مرهم ایدوب طلاقک اوستنه سوره‌لر و دهنلردن کبره یاغی و آجی
بادم یاغی و شبوی یاغی و سدف یاغی سورمک دخی نافعدر و غلیظ غدالردن
صقنه‌لر مرجمک و هریسه گبی و بیوک طعاملره قوش قونماز و رازیانه و خردل قته‌لر
و ترب یمیه‌لر و ایلغین اغاجی صویی ایچه‌لر و ایلغین اغاجندن بر ظرف
یاپدروب دائما صویی اندن ایچه‌لر طلاغه بالخاصه نافعدر **عظم الطحال**
و نفخه یعنی طلاق بیوک و اوقولمک بونک سببی غلیظ و نفاخ غدالر یمکدن اولور
مثلا بقله و کستانه و طتلو حلوا گبی یاخود طلاقده بر خلط محتبس اولمقدن اولور
علامتی وجعی اولمقدر و نفخی ظاهر اولمقدر و بیلگر و قورلد اولمقدر خصوصا صول
جانبنده اوله علاجی تنقیه ایتمکدر و بیلری داغتمقدر و بیلری داغتمق ایچون بابادیه
طبیخی ایچمک و اوزرینه کماد ایتمک نافعدر و معجونلردن جوارش کمون و جوارش
فوتنج یمک و زرنباد صویی ایچمک نافعدر و بو قرص دخی نافعدر صفتی بودر
حب الفقد و نانخواه و کرفس تخمی و کمون و زراوند و قنطریون صغیر و کبره کوکی

وایلغین اغاجی قبوغی هر برندن برابر دوکوب کفایت مقداری سرکه ایله ازلمش
چادر اوشغی ایله قرصلر ایده لر و بو اوتلری قینادوب اوزرینه کماد ایده لر
بابادیه وسدف واکلیل ملک وطورق اوتی وکمون ودفنه تخمی یعنی بونلری
قینادوب بو صویه بر سونکر باتره لر وطلاقک اوستنه قویه لر ودهنلردن دفنه یاغی
وسدف یاغی وسنبل یاغی وکبره یاغی سوره لر وطلاق اوستنه قوری شیشه لر
چکمک نفخی تحلیل ووجعی تسکین ایدر **الورم فی الطحال** طلاقده شریان وسائر
طمرلر چوق اولدوغندن کاهیجه خلط دموی ویا خلط صفراوی ویا محترق خلط سوداوی
منصب اولوب اول محلده محتبس اولمغله شیش پیدا اولور سببی بواسیر قانی ویا
حیض قانی کسلمدن اولور وکاهیجه ضربه دن وسقطه دن ویا بدنک امتلاسندن
اولور علامتی اغری اولمقدر وصول جانبده شیش اولمقدر وطلاق اوزرینه
الی قودقده طمرلرک حرکتی حس اولنمقدر وربع حماسی اولمقدر ودیافرغما تسمیه
اولنان پرده نک چکلمسندن ضیق نفس عارض اولور واطراف بدنی قرار
مقدر مثلا بورنی وقولقلری والری وایاقلری قرمزی اولمقدر وغالب
اولان خلط حسبیله علامتلرین بیننی فرق اولنور اگر شیش دمدن اولورسه
اغریسی زیاده اولوب جمیع بدنی اغر اولمقدر واگر صفرادن اولورسه صنجوسی
اولوب صوسزلغی زیاده اولمقدر واغزی آجی اولور وکوکلی بولانور واوقسورق
عارض اولور وکاهیجه هذیان سویلر واکثریا کون اشری سیتمه سی اولور واگر
بلغمدن اولورسه بدنی اق اولور واغریسی آز وصول جانبی ثقیل اولور وصوسزلغی
اولمیوب نوبتلی سیتمه سی اولور واگر سودادن اولورسه شیش قتی اولور
وبکزی قرمتق اولور وربع حماسی اولور یعنی اوچ کونده بر سیتمه سی اولور
العلاج صول الک باسلیقندن یا اسیلمدن قان آله لر واگر شیش دمک
احتباسندن اولورسه یعنی بواسیر قانی ویا حیض قانی کسلدوکندن اولورسه
قانی آقیده لر بعده اوزرینه قبضی وتبریدی قوی اولمین رادع دوالر قویه لر
مثلا ابتداده سرکه ایله کل یاغی ویا صرف شراب ایله کل یاغی واوا یاغی قومق کفایت
ایدر بعده ماده یه نضج ویروب طلاقک سورخراجی بابنده ذکر اولنان
دوالرله ماده یی چقاره لر مثلا ماده یه نضج ویرمک ایچون بنفشه شربتی وزنبق
شربتی وشکری سکنجبین وشاهتره صویی وهندبا صویی ویره لر بعده
کل شراب ایله دیاقاتیلقون وراوندلی هندبا شربتی ویروب ماده لی سوره لر
وبو ضمادی ایده لر صفتی بودر اربه اونی وبقله اونی وکل وبلین ویابادیه هر برندن

درت درهم بونلری دوکوب یاغله یعنی کل یاغیله ویا کبره یاغیله وبر مقدار زعفران
قیوب یاقو ایلیه لر واگر حرارتی اولورسه بو یاقو یه بر مقدار سمزاوتی عصاره سی قویه لر
ومرضک انحطاطی وقتنده یاقوسنه محلل قویه لر مثلا بابادیه یاغی وسوسن یاغی
وکبره یاغی کبی وبو ضمادی دخی ایده لر صفتی بودر اربه اونی وبقله اونی وبابادیه
وکتان تخمی وبلین وقیصوم هر برندن درت درهم بونلری سرکه ایله وصویله قینادوب
اوزرینه بر مقدار کبره یاغی قیوب یاقو ایلیه لر وحرارتی واغریسی کیدوب اولدقدن
صکره اگر برکلک باقی قالورسه بو ضمادی قویه لر نافعدر یعنی برکلکی یموشادر وشیشی
داغیدر صفتی بودر کتان تخمنک اونی وبوی تخمنک اونی واربه اونی هر برندن سکز
درهم سرکه ده اصلنمش انجیر الی عدد قاز یاغی وکوک سوسن یاغی وکبره یاغی
هر برندن کفایت مقداری قیوب وقرشدروب مرهم ایده لر واوستنه سوره لر
وسدد طحال بابنده کچن علاجلر بونده دخی جاریدر **صلابة الطحال وسقیروس**
یعنی طلاق برک اولمق وطلاقده قتی شیش اولمق طلاغی برک وبیوک اولنه مطحول
تسمیه اولنور یعنی بونک صاحبنه خلق طلاقلودر لر سببی بر غلیظ خلطدر اکثری سوداوی
بو مرض اکثریا کیموسی یاراغ غلیظ غدالر یمکدن حاصل اولور ویا افراط اوزره اویقودن
وزیاده حرکتدن اولور ونیجه زمان سیتمه چکنه عارض اولورکه حرارت سببیله
اخلاطک لطیفی متحلل اولوب غلیظی باقی قالدقده طلاق ضعیف بولنمغله آنی دفعدن
عاجز اولدوغندن اول محلده ماده متحجر اولوب برکلک پیدا اولور وکاهیجه چوق
چوق بولانق صو ایچمدن دخی اولور علامتی بودرکه صول طرفده اکه لر التنده
برقاتیلق اولور واول محل بیوک اولور وبدنی ارقلیوب ضعیف اولور وبکزی
قرمتق اولور وطعام یدکدنصکره براغیرلق چوکر نفسی ضیق اولور وایاقلری
شیشر وانکلرنده یاره پیدا اولور واگر رجله اولورسه کوبک بوردوسی اولور
واگر بلغم ایله اولورسه بکزینک اقلغندن معلوم اولور **العلاج** بونک علاجی سدد
طحالک وسورخراجنک علاجلری کبیدر لکن بونده حرارتی قوی دوالر استعمالندن
احتراز ایده لر که ماده نک لطیفی متحلل اولوب کثیفی باقی قالمیه زیرا بو تقدیرجه ضرر
زیاده اولور وماده یی سناکی دقره جوبه وطتکوسلمن ایله سوردوره لر والتون
اوتی شرابی وقیون اوتی شرابی وزنبق شرابی وکبره قرصی وغافث قرصی والتون اوتی
قرصی ویره لر واوزرینه سوسن یاغی وکبره یاغی واجی بادم یاغی ودیاکلیا مرهمی
ودعطنیا مرهمی واغریپا مرهمی سوره لر وبو مطبوخ طلاق برکلکنه نافعدر صفتی بودر
اصول مفتحه سرکه ده اصلنمش وقوش اوله هر برندن المشر درهم هندبا بزری

وبسفایج هر برندن در در درهم کبره کوکی قبوغی وایلغین قبوغی هر برندن اوچر درهم
قاطر قوروغی چچکی ولسان ثور چچکی هر برندن قبضهٔ لطیفه انیسون وحب الفقد
وقاون چکردکی هر برندن اکشر درهم قورو اوزم سکز درهم انجیر درت عدد
بونلری قینادوب وسوزوب بو مطبوخدن بر درهمنه اون التشر درهم ترنجبین
شربتی وسکنجبین قیوب درت دفعه ده ایچه لر. وبو مسهلی ایچمک دخی نافعدر.
صفتی بودر. ایرلتی کوکی وبسفایج هر برندن درت درهم التون اوتی بر قبضه قصه
محموده یارم قبضه سنامکی اون ایکی درهم خربق اسود سکز درهم جلابا بر درهم
خولنجان واقاج قاودنی قبوغی ورازیانه تخمی هر برندن ایکی ثلث درهم بونلری قینادوب
وسوزوب کفایت مقداری التون اوتی شرابیله درت دفعه ده ایچه لر. وحب اشق
دخی صلابهٔ طحاله نافعدر. صفتی بودر. سرکیله حل اولمش جادر اوشنغی بر درهم صبر ایکی
درهم راوند وغاریقون ومصطکی وملح افسنتین هر برندن ثلث درهم بونلری
دوکوب درت طاعله انیسون یاغی طلاه لر وحب ایدوب ثلث درهمدن بر درهمه
دک استعمال ایده لر. وایرلتی کوکنی وکشوثی قینادوب ایچمک طلاق بکلکنه
عظیم فائده سی واردر. وایلغین اغاجنی وسغیر اغاجنی قینادوب ایچمک دخی فائده
لودر. وقرومش حیوان طلاغندن بر درهم دوکوب استعمال ایتمک طلاقی
اولان کمسه یه بالخاصه نافعدر. جالینوس بو مرض ایچون بو حبی غایت مدح ایدر.
صفتی بودر. ایلغین ایکی درهم فلفل ابیض وسنبل واشق والتون اوتی هر برندن بر درهم
اشق سرکیله حل اولنوب سائر دوالر دخی دوکلدکد نصکره یوغرولوب حب اولنه
مقدار شربتی بر درهمدر. وشمدیکی زمانه ده سده لری اچمق ایچون مدر جلک
استعمال ایدرلر یعنی جلک شربتی وجلک معجونی یاپوب استعمال ایدرلر طلاق
سده لرنه وطلاق بکلکنه وجگر وماساریقا سده لرنه ومطلق سده لرک انواعنه
نفعی عظیمدر. جلک شربتنک صفتی بودر. بسفایج وایرلتی کوکی وکبره کوکی هر برندن
اون ایکی درهم التون اوتی وقصه محموده هر برندن یارم قبضه بونلری قینادوب
وسوزوب بو مطبوخدن یوز درهمنه اوتوز ایکی درهم شکر واون ایکی درهم
مدر جلک قیوب شربت ایده لر. وجلک معجوننک صفتی بودر. ایلغین اغاجی
قبوغی وکبره کوکی قبوغی ومیان کوکی وصوتره سی تخمی وحب الفقد یعنی آید تخمی والتون
اوتی وهندبا تخمی هر برندن بر درهم زعفران یارم درهم جلک اون التی درهم بونلری
کفایت مقداری عسل ویا شکر ایله معجون ایده لر. مقدار شربتی درت درهمدر.
واگر طبیعتی ملین اولسون دیرلرسه بو معجونی سنامکی شربتیله یاپه لر. نسخه اخری.

صفتی بودر. فلفل وزنجبیل هر برندن درت درهم قاقله وقرنفل ودارچین وزعفران هر برندن
ایکی درهم ایلغین اغاجی قبوغی وکبره کوکی وفراسیون والتون اوتی هر برندن درت
درهم انیسون وفسلکن تخمی هر برندن بر درهم مدر جلک سکسان درهم بونلری
درت یوز درهم عسل ایله معجون ایده لر. نسخه اخری صفتی بودر. کرفس کوکی جرابیی
سکز درهم التون اوتی اون التی درهم کبره کوکی قبوغی وآید تخمی هر برندن بر بچق
درهم دیاردون سفوفی ودوا کرکم سفوفی هر برندن اکشر درهم بونلری التون
اوتی شرابیله معجون ایدوب رأی طبیبله مزاجه کوره جلک اضافه ایده لر. وطلاق
اوزرینه ماده یه نضج ویروب یموشادیجی وداغیدیجی دوالر قویه لر. مثلا خطمی وزنبق
وخردل والتون اوتی وکتان تخمی وبابادیه واسارون وآید تخمی وعرطنیثا واشق
ومقل وقاصنی کبی. ومرکبات دن داخلیون مرهمی وعرطنیثا مرهمی سوره لر. اجی بادم
یاغی وکبره یاغی سورمک دخی نافعدر. وبو مرهم مجربدر صفتی بودر. بابادیه یاغی
درت درهم کبره یاغی التی درهم صغر ایلکی اوچ درهم سدف یاغی وسرکه هر برندن
اکشر درهم زعفران سدس درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر.
وبو یاقی ایتمک دخی نافعدر. صفتی بودر. ابه کومجی تخمی وخطمی تخمی وبوی تخمی هر برندن
بر درهم کتان تخمی ایکی درهم ابه کومجی یپراغی وخطمی یپراغی ویابشقان هر برندن
بر قبضه قرغه دونلکی کوکی وسمز قبق کوکی هر برندن سکز درهم بارنی وسوسن
هر برندن درت درهم اطه صوغانی مقداری معتدل اوله بر عدد بونلری سرکیله ودم
صو ایله بکجه پشوره لر وطلاغنه یاقی ایده لر. وتوتون یپراغی عصاره سیله بر مقدار
جادر اوشنغی وتره منتی لی قرشدروب یاقی ایتمک غایت نافعدر. وجادر اوشنغی
بالدران عصاره سیله وسرکیله اریدوب یاقی ایتمک مجربدر نفعی عظیمدر. وبو مرضه
مبتلا اولان کمسه سده ایراث ایدن غلیظ غذالردن زیاده صقنه. مثلا پرنج وهریسه
واتمک کبی. وچوق حرکت ایتمدن دخی صقنه لر. وطتلولری ترک ایدوب یمیه لر. وطعاملرینه
معدنوس وصعتر قویه لر. وصولرینه دائما التون اوتی ویا ایلغین طبیخی ایچه لر.
امراض الکبد جگر خسته لکلری بیاننده در. بقراط الغذاء واحد وانواعه
کثیرة دیمشدر. معناسی غذا بردر. وانواعی چوقدر دیمکدر. یعنی دیمک اولور که هر بر
عضوه عروق واسطه سیله توزیع وتقسیم اولنان غذا غذا اولدوغی حیثیتیله بردر
لکن عضولرک بعضیسی لین یعنی یموشاق وبعضیسی غلیظ یعنی قتی اولوب وغذا
مغتذی یه مشابه اولمق لازم اولمغله اول تقسیم اولنان غذانک دخی بعضیسی
رقیق ومعتدل وبعضیسی غلیظدر. پس بو تقدیرجه غذانک انواعی چوق اولور.

غدا دیدیکمز دمدر که تناول اولنان غدادن حاصل اولور وقتیکه غدا تناول اولندقده
دم اولوب جمیع بدنه غدا اولمقلغه صالح اولمغه برقاچ یرده طبخ اولنمغه محتاجدر
اولا معده ده طبخ اولوب غدانک اجزاسی بربرینه مشابه اولدقده کیلوس اولور
یعنی بو هضمک ادینه یونانجه کیلوس درلر بعده کیلوسک صافیسی ماساریقا
طمرلرندن کبده منجذب اولوب وکبدده بر هضمله دخی منهضم اولدقده دم حاصل
اولور وکیلوسدن غلیظ اولانی ماساریقادن برشعبه ایله طلاغه منجذب اولوب
انده منهضم اولدقده اندن دخی دم حاصل اولور لکن غلیظترک اولور بو غلیظ دم
طلاق ومعده وامعا وغشالر وسائر بونلره مشابه عضولره غدا اولور نتیجه طلاق
بحثنده دخی تفصیل اولنمشدر اما کبدده حاصل اولان دم جمیع بدنه غدا اولور وکبد
عضو شریف اولوب بدنک قواسی انکله اولدیغیچون صحتنی حفظ اتمک لازم اولدی
زیرا مادامکه کبدک صحتی درست اولمیه سائر اعضانک مزاجی دخی صحیح اولمز
پس بو مجلده جگر مرضلرینک بیانینه شروع اولنسون بز دیرزکه جگره سوء مزاج
وتفرق اتصال ومرض ترکیب عارض اولور **سوء مزاج الکبد** جگره عارض اولان
سوء مزاج اکثریا مادی اولور زیرا جگر غدانک هضم اولنجق محلی اولمغله کندویه قتی
مزاج عارض اولورسه غدادن متولده اولان ماده دخی اول مزاجه میل ایدر اگر
کندوده سوء مزاج حار اولورسه صفرا تولدینی ایجاب ایدر واگر بارد ایسه بلغم تولدینی
ایجاب ایدر وسوء مزاج حارک سببی حار غدالر وحار دوالر یمکدر وسوء مزاج باردک
سببی بارد غدالر ودوالر یمکدر وکاهیجه جگره سوء مزاج آخر عضودن کلور انک
علامتی وعلاجی عن قریب ذکر اولنور لکن بالخاصه جگره نافع اولان دوالر حیوانلرک
جگریدر مثلا قورد جگری وبوزاغی جگری وقاز جگری وطاوق جگری کبی وقرواوزم
ودر خشقوق (?) وکل وصندل وغافث وبلین بونلری دخی بالخاصه نافعدر **سوء
مزاج الحار فی الکبد** جگرک سوء مزاج حاری اکثریا حمای محرقه ده اولور یاقلبک
زیاده حرارتندن اولور ویا حار شیلردن اولور ویا حرارتلی غدالر ودوالر یمکدن اولور
یعنی مثلا بیبرلی وقرنفلی وزیاده طوزلو شیلر یمک کبی علامتی بولی واشغیدن چقان (?)
صاری اولمق وصفرا قوصمق وسته سی اولوب نبضی سریع اولمق ودلی قروایوب
الی وایاغی یانمق واتی شیلردن متضرر اولوب صووق شیلردن منتفع اولمقدر
علاجی اگر قوتی وار ایسه قان آلهلر زیرا قان المق حرارتی تسکین وماده یی تقلیل ایلر
وجگره نافع اولوب مبرد دوالر هندبا بری وبستانی وقوزی قولاغی وکل وبارول
وبنفشه ونیلوفر وریباس وصندلک انواعی واغاج قاونی الکشیسی وماء الجبن بونلردر

بو دوالر استعمال اولندقده جگری تبرید ایدوب قوت ویرر ومعده یه اصلا ضرر
ویرمز وبو مطبوخ دخی جگرک سوء مزاج حارینه غایت نافعدر صنعتی بودر هندبا کوکی
درت درهم بستانی وبیانی هندبا یپراقلری هر برندن بر قبضه قاون چگردکی وهندبا
تخمی هر برندن اکیشر درهم قزل اوزم سکز درهم بونلری ارپه صویله قینادوب وسوزوب
هندبا شرابیله ایچهلر وبو جلاب دخی نافعدر صنعتی بودر مار قراج یعنی چشمه صویی یوز
التی درهم نبات شکری الی درهم بونلری شکر ارینجه قینادهلر بعده قرمزی صندلک
ایکی درهم صاری صندل برچق درهم کل بر درهم بونلری ایچنه قیوب التی ساعت مقداری
اصلدهلر بعده سوزوب بنفشه شرابیله ایچهلر واگر ایچنه برقاچ قطره روح زاج ور مقدار
دارچین صویی قورلرسه دخی اعلادر وبو معجون دخی جگر حرارتنی کیدروب قوت ویرر
صنعتی بودر هندبا چیچکی خمیره سی وبنفشه خمیره سی وکلبشکر هر برندن سکز درهم دیاردیج (?)
سفوفی یارم درهم سکنجبین شکری ایله معجون ایدوب استعمال ایدهلر وجگر اوتینه (?)
کل حربیهی وصندلین یاقوتیسی قویهلر وعصاره لردن هندبا عصارهسی وبارول عصارهسی وقبق عصارهسی
قویهلر وغداسی بارول وهندبا اوله یعنی بونلرک صلقه سنی دیابلغ ایله بورانیسنی شرب (?)
ییهلر وسماقلی وقورقلو ولیمونلی آشلر ییهلر وایچدوکی صو یالکز ارپه صویی اوله ویا شکرله
ایچهلر وماجین ایچمک دخی نافعدر **سوء المزاج البارد فی الکبد** جگرده سوء مزاج بارد
اولمق سببی صووق شیلر تناول ایلمکدن اولور یعنی مثلا قاربوز وخیار وقبق ویوغورت
کبی وقارلی صولر ایچمک کبی وفصد ایتمکله قانی چوق اقتمقدن ویا دم بواسیرک
ودم حیضک چوق اقمسندن اولور وکاهیجه احتباسلرندن دخی اولور زیرا
احتباس سببیله حرارت ماده نک التنده قالوب برودت ظاهر اولور علامتی
طعامه اشتهاسی زیاده اولور وبدنی صووق اولور وبیاض اولور ونبضی صغیر اولور
حرکتی بطی اولور وبولی واشغیدن چقان ثفلی دخی بیاض اولور استسقایه مؤدی اولور
حار دوالرله قزدرمقدر واگر قان احتباسی وار ایسه تردیحدن (?) اولوری قان الهلر
وبو مرضه مناسب اولان دوالر رازیانه ومعدنوز وکرفس واکیر وطراغیون
واغرمونیا یعنی قیون اوتی وکشوث وبلین وحمیل دکمادریوس وبتونیقه (?)
دشت تیره وابهل وبالدری قره وکمرآریغی وحرور واینسون ودارچین وسنبل
وتوبخ قبوغی واغاج قاونی قبوغی بونلردر ومرکبلردن قیون اوتی شربتی وزرشک (?)
شربتی واصول شربتی ومعجون نردن ودوا اللک ودوا کرکم ومعجون دارچینی
وقرصلردن راوند قرصی وغافث قرصی وبلین قرصی مناسبدر وبو مطبوخ
غایت مجربدر صنعتی بودر رازیانه کوکی ومعدنوز کوکی هر برندن درت درهم قیون

واکمی شیلردن حظ ایدوب صووق شیلردن متنفر اولور
دیو مرضه علاج اولمیوب اسکر سه صح

ادقی وقصه محموده وبالدری قره هر بریندن بر قبضه همیل وش ماهره هر بریندن یارم قبضه
رازیانه تخمی وانیسون هر بریندن بر درهم بونلری صو ایله قینادوب وسوزوب اصول
شربتی ایله ویا سکنجبین ایله ایچه لر. وحاللری سکر قرص لوز مری دخی نافعدر ضعفی یودر
انیسون وکرفس تخمی واسارون وبلیلن وآجی بادم هر بریندن برابر دوکوب
قرص ایده لر وبال صو ایله استعمال ایده لر. وبو معجون دخی بو مرض ایچوندر ضعفی
زراقی اوزومنک بالی سکز درهم کابلی وار ماتیقو سقوفی هر بریندن ایکیشر درهم مکه اریغی
وقورد جکری هر بریندن یارم درهم بونلری بال ایله معجون ایدوب استعمال ایده لر.
وحرارتی جکر اوستنه بلیلن باغی وسنبل باغی ومصطکی باغی وقرنفل وعود وصندل
سوره لر وبو مرهم دخی مجربدر صفتی بودر بلیلن باغی وسنبل باغی هر بریندن درت
درهم آجی بادم ومصطکی هر بریندن ایکی درهم غافث وبلیلن واذخر هر بریندن ثلث
درهم کرفس تخمی ومعدنوز تخمی هر بریندن سدس درهم کفایت مقداری بال موم ایله
مرهم ایده لر. وبلیلنی وغافثی قینادوب اوزرینه باقو ایده لر. وغذالردن قیق
وقاربوز وخیار کبی بارد اولان شیلردن صقنه لر. وکوکرجین کبابی وطاوق
وبونلرک غیری خفیف غذالری دارچین وبر ایله بهارلیوب اویله ییه لر.
سوء المزاج الرطب جکرده سوء مزاج رطب اولمق سببی رطوبتلی غذالر وحالر
یمکدر وچوق حمامه کیرمکدر. علامتی بدنی رطوبتلی وسست اولمقدر. وقانی صولو وچوق
اولوب اشتهادن جقان ثفلی رطوبتلی ومقداری کثیر وبولی دخی ثخین یعنی صماننی
رنکنده اولمقدر **العلاج** حار یابس ویا بارد یابس دوالر رطوبتنی ازاله لر
حار یابس اولان دوالر مثلا بلیلن وغافث ومصطکی کبیدر. وبارد اولنلر
کل وصندل کبی وبو مرضه معجونلردن جوارش صندلین ودیاردان غایت نافعدر
سوء المزاج الیابس جکرده سوء مزاج یابس اولمق سببی قوری شیلر یمکدر وچوق
حرکتدن وآج طورمقدن وصوسزلغه صبر ایتمکدن اولور علامتی بدنی ارق وقاتی
از اولمقدر. واغزی قورولوب صوسزلغی اولمقدر. وقبضی اولمقدر. ومرطب
شیلردن حظ ایدوب تجفف یعنی قورودیجی شیلردن متنفر اولمقدر. علاجی
شربتلردن مرطب اولان شیلری استعمال ایده لر مثلا بنفشه شربتی ولسان ثور شربتی
کبی وطتلو بادم ییه لر. وبرز مستعملی وقزل اوزم وات صولری ونیم برشت یمورطه
صاریسی ییه لر. وخارجدن جکر اوستنه طتلو بادم باغی وبنفشه ودیاقلیا مرهمی
سوره لر. اما سوء مزاج مرکب اولسه اول زمانه علاجی دخی ایکی کیفیتدن مناسب اولنه
دوالری ترکیب ایدوب استعمال ایتمکدر یعنی سوء مزاج حار یابس ایسه بارد رطب

وبارد یابس ایسه حار رطب دوالردن ترکیب ایده لر **جکرده سوء مزاج مادی اولسه**
سببی یا قوت دافعه نک ضعفی در که جکرده متولد اولان ماده نک دفعنه قادر اولمز
ویا جمیع بدندن جکره منصب اولور علامتی اکر حرارتلو ایسه سوء مزاج حارک علامتی
کبیدر. وقوصمقدر. واغزی آجی اولمقدر. وکوکلی بولنمقدر. وصوسزلغی زیاده اولوب
حمی سی اولمقدر. واکر برودتدن ایسه علامتی سوء مزاج باردک علامتی کبیدر. وبدنی آق
اولوب سست اولمقدر. وصاغ جانبنده اغرلق حس اولنمقدر. لکن بونده حمی اولمز
مکرکه سده یه مقارن اوله **العلاج** ماده یی تنقیه ایدوب مزاجی تعدیل وعضوه
قوت ویره لر. واکر قان علامتی اولور ایسه ویا قانک احتباسندن ایسه قان
الدوره لر. وحار اولنده ماده یی کل شکری وراوند وتمر هندی وقرت حلوسی
کبی دوالر ایله تنقیه ایده لر. ومسهل کل معجونی وبزرقطونا معجونی دخی مناسبدر
وبارد اولنده کل بالی وغاریقون ومعجون عجری ومعجون هندی ویره لر. کذلک
حار اولنده مدراتدن برزوربارده مستحلبنی هارجین ایله وارق کوکی طبیخیله ویره لر
وبارد اولنده مدراتدن قوتش قونماز ورازیانه ومعدنوز دهردم بهار واذخر
واسارون ویره لر یعنی بونلری قینادوب ایچه لر وجکرک اوستنه سوء مزاج جهده
ذکر اولنان دوالرک مناسبنی قویه لر **سدد الکبد ومجاریه** جکرده وجکرک
مجارلرنده سده اولمق وقتاکه جکر اخلاطک تولد ایده جکی محل اولدیسه اخلاطک فضله سندن
شیا بعد شی کندوده باقی قلانی قوت دافعه دفع ایده میدکی وقتده اول باقی قلان فضله
طراره طولوب تضییق ایتمکله مجارینی تسدید ایدر. وجمیع بدنه غدا نفوذینی منع ایدر.
بونک سببی یا ماده در. ویا ریحیدر. ومجاری سد ایدن ماده یا کمیتی ایلدر یعنی مقداری
چوق اولمه سیله در. ویا کیفیتی ایلدر مثلا غلیظ دم وغلیظ بلغم کبی وصفرانک تحمی اولمیجی
وسودا کبی وبو ماده دخی یا جکرده متولده اولور. جکرک هضمی ضعیف اولدوغندن ویا آخر
عضودن منصب اولور. یاخود معده نک هضمی ضعیف اولمغله کیلوس غلیظ دیکه
قالدوغندن اولور. اما جکره منصب اولان ماده طلاقدن ودماغدن ورحمدن اولور.
وجکرک اول ماده یی جذب ایدوب قبول الیمه سی ضعیف وحراتی اولدوغندندر.
یاخود سده نک سببی سده ایراث ایلیین شیلر یمکدن اولور. مثلا هریسه کبی ونشالی
طعاملر کبی وطتلو شراب کبی ویاخود طعام عقبنده چوق حرکت ایتمکدن ویا طعامدن
صکره حمامه کرمکدن اولور زیرا طعام هضم اولمزدن مقدم کیده منذفع اولوب
سده ایراث ایلر علامتی صاغ جانبنده بر اغرلق حس اولنور. وبرجع اولوب نفسی
طار اولور. وبدنک لونی متغیر اولور. وطراز منسد اولمغله اعضایه غدا واصل اولمدوغندن

بدنی ارق اولور. وثقلی چوق چیقوب بولی از اولور. واکثریا جکر سده سی ستمرلو کشیلرده
چوق اولور. وصوسزلق عارض اولوب کوکلی بولانور. خصوصا سده کبدک
مقعرینده یعنی چوقورنده اوله اما محدبنده یعنی یمرو طرفنده اولسه اغرلق عارض اولوب
ذیابیطس وعماد دیدکلری حجابه زحمت ویرمه سیله نفس طارلغی زیاده اولور. واشتغید [illegible]
چقان ثقل دمویته مائل اولور. وبو سده یه علاج اولنیوب ترک اولنورسه
براخر مرضلره وحماره واستسقایه موءدی اولور العلاج سده لری آچمق وماده یی
تنقیه ایدوب عضوه قوت ویرمکدر. اگر قانده زیاده لک وار ایسه باسلیقدن
قان آلهلر. واگر دمک احتباسندن ایسه صافن طمرندن قان آلهلر. وبواسیر اوزرینه
سولک یاپشدیره لر. وسورنجانده ذکر اولنان دوالرله ماده یی تنقیه ایده لر.
وکبد سده لرینی آچیجی دوالر برنیجه کره ذکر اولنمشدر. مثلا رازیانه وسعد نوز
دوقوش قوتماز وبهر دم بهار دقوه واسارون وجنطیانا وکشوت وجمیل وبابونج
وشوکة المبارکه وسیاه نخود وآجی بادم کبی نوعلردن مطبوخ ایدوب استعمال ایده لر
لکن مطبوخک ایچنه برمقدار قزل اوزم وسنبل ودارچین قومق لازمدر وکاه ایچنه
برمقدار سرکه دخی قویه لر. ومرکباتدن بالدری قره شربتی واصول شربتی ودواء الکرکم
ودواء اللک وراوند قرصی وغافث قرصی مناسبدر. اگر ماده حار ایسه ارق [illegible]
اکی نوعی وقوزی قولاغی بونلری قینادوب ایچه لر. وبزور بارده مستحلبی وراوندلی
هندبا شربتی ویره لر. ومعجونلردن دیاردون وجوارش صندلین وقرص کافور
استعمال ایتمک مناسبدر. وبو مطبوخ دخی مفتحدر سده لری آچر صنعتی بودر اصول
مفتحه هر برندن سکز درهم اسارون اکی درهم بالدری قره وهندبا وغافث هر برندن
برقبضه قصه مجوده وجمیل هر برندن یارم قبضه انیسون ورازیانه ونانخواه هر برندن
اکی درهم قرنفل اوتی بر درهم قره نخود درت درهم اذخر بعق درهم قرو اوزم التی
درهم میان کوکی اوچ درهم حب عرعر اون اکی عدد بونلری قینادوب وسوزوب
اصول شربتی ویا بزورین شربتی ایله استعمال ایده لر وایچه سی طیب اولسون دراسه
ایچنه برمقدار صندلین سفوفی قویه لر. واگر ملین اولسون دراسه ایچنه درت درهم
مجوقان اکی درهم راوند ثلث درهم سنبل ویارم درهم دارچین قویه لر. [illegible]
آچر وهم ماده یی تلیین ایدر. وکشوت شرابی دخی مفتحدر سده لری آچر غایت
ایودر. صنعتی بودر. کشوت اکی قبضه شاهتره والتون اوتی واباتیقه وبالدری قره
هر برندن یارم قبضه رازیانه کوکی وقوش قوتماز کوکی وهندبا کوکی هر برندن اوچر
درهم هندبا بیراغی سکز درهم بزر کشوت التی درهم رازیانه تخمی اکی درهم بونلری

قینادوب سوزه لر بعده هندبا عصاره سی وشاهتره عصاره سی وجمیل عصاره سی
هر برندن درت درهم راوند اکی درهم دارچین یارم درهم بونلری دخی ضم ایدوب
مجموعنی قینادهلر وسوزه لر. وکفایت مقداری شکر ایله شربت قوامی ویروب
استعمال ایده لر. وآجی بادم قرصی دخی سده لری آچمده غایت مجربدر. وبو مقطر
صو دخی جکر سده لرینی آچر صنعتی بودر. اصول مفتحه هر برندن یکرمی درت درهم
جمیل قزی وغافث هر برندن اکی قبضه کشوت واباتیقه وهندبا هر برندن یکی
قبضه بونلری ماء الجبن ایله اوچ کون بریرده اصلدوب بعده تقطیر ایده لر. وبو مقطردن
یکرمی درت درهمنی اصول شربتیله اذوب ایچه لر وسده دخالده بزم ذکر ایتدیکمز
صو بونلردن قویدر. واگر سده حرارتله اولورسه بو مطبوخی ویره لر. صنعتی بودر هندبا
کوکی وایرق کوکی هر برندن درت درهم هندبا بیراغی ومارول بیراغی وکشوت
هر برندن برقبضه غافث وافسنتین هر برندن قبضة لطیفه هندبا تخمی وقاون
چکردکی هر برندن یکیشر درهم کاکنج اون اکی عدد قرو اوزم درت درهم بونلری
قینادوب وسوزوب هندبا شربتیله استعمال ایده لر. وقیمور طرطرو وریوند [illegible]
استعمال ایتمک حرارتدن وبرودتدن اولنلره نافعدر. وقتی سده اسکیوب
مستحکم اولسه بونلردن قوی دوازه محتاج اولدقده طلاق بحثنده ذکر ایلدیکمز جلک معجونی
وجلک شربتی استعمال اولنه. وبو جلک سفوفی دخی مجربدر. صنعتی بودر. مدبر جلک
بر جزء اسنیخه اکی جزء شکر درت جزء بونلری سفوف ایدوب صباحده واخشامله ثلث
درهم استعمال ایده لر. صنعة جوارش بو دخی مجربدر. مدبر جلک سکز درهم فیون اوتی
صو سیله ارشش وقوامه کلمش شکر التی درهم بونک ایچنه درت طملم دارچین یاغی
ویا قرنفل یاغی طملدوب رسم اوزره قرص ایده لر. ولایق اولان بودر که علیل اولان کمسه
مفتح دوالر استعمال ایتدکده یارم ساعت مقداری صاغ طرفنه طیانوب اوتوره
وجکر اوزرینه وضع اولنجق دوالر بلیدوت شاهتره دارلیق کوکی وکشوت وغافث ویابادیه
بونلری قینادوب کماد ایده لر. وآجی بادم یاغیله وسنبل یاغیله یاغلیه لر. وبو مرهم دخی
برودتدن اولنه غایت نافعدر صنعتی بودر. سنبل یاغی واجی بادم یاغی هر برندن درت
درهم سنبل واذخر هر برندن ثلث درهم طوبلق وکرفس تخمی هر برندن سدس درهم
کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدوب جکر اوستنه سوره لر. واگر سده حرارتدن
ایسه جکره هندبا صویی وسرکه وبلیک صویی بونلری سوره لر. وبو معجون جکره قوت
ویرر غایت نافعدر صنعتی بودر. قورت جکری درت درهم شیر اکی درهم بلیلون پارچه
وغافث مربی هر برندن سکز درهم بونلری غافث شرابیله معجون ایده لر. واگر حرارتدن

ایسه بو معجونی ویره‌لر صفتی بودر هندبا چچکی خمیره‌سی اون ایکی درهم کلبشکر التی درهم
دیارقان سفوفی و صندل سفوفی هر برندن یارم درهم بونلری هندبا شربتیله معجون
ایده‌لر و تحلیل غلیظ طعاملردن احتراز ایلیه هریسه کبی و پنیر کبی و پصدیرمه کبی بیدیکه
قزل اوزم و شام فستقی اوله و ایچدوکی اربه صویی و بال صویی و سکنجبین شکری
اوله **النفخة فی الکبد** جکر اوفدولوب شیشمک سببی یا معده دن و بغرسقلردن
مشارکت طریقیله اولور یاخود جکرک کندندن اولور و کاهیجه منتفخ یعنی شیشیریجی
طعاملردن اولور بقله و بورلجه کبی و کاهیجه بلغمدن و سودادن دخی اولور و اکثریا
بایه‌جر حالده عارض اولور علامتی صاغ جانبده شیش ظاهر اولمقدر و شدید اغریسی
اولوب گاه گلوب گاه گیتمکدر اگر حماسی بو غنیسه بولی بیاض و خام اولمقدر **العلاج**
ریحلری تحلیل ایدیجی شیلر استعمال ایده‌لر و خلط بارددن اولانه سده‌یی نافع اولنلر
بوکا دخی نافعدر جوارش کمونی و جوارش خولنجانی استعمال اتمک غایت نافعدر
و اگر نفخ بلغمدن ایسه بلغمی اسهال ایده‌لر و بابادیه و انیسون و افسنتین قیناد وب
گاه ایده‌لر و سنبل یاغی و بلسن یاغی و اجی بادم یاغی سوره‌لر و شیشیریجی طعاملردن صاقنه‌لر
الورم الحار فی الکبد جکرده ایسی شیش اولمق یا صافی قاندن اولور و یا صفرا ایله
قارشق قاندن اولور و یا بلغم و یا سودا ایله قرشق قاندن اولور سببی جکرک حرارتی زیاده
اولمغله اخلاطی کندویه جذب ایتمیدر و یا جکر ضعیف اولدوغندن کندویه دوکلن
ماده‌یی دفع ایدیموب قبول ایتمیدر علامتی صاغ جانبده اغرلق اولور و خفیف
حمی‌سی اولوب گیده‌رک تدریجی محرقه کبی شدید اولمقدر و نقدر شیش زیاده اولورسه
حمی دخی زیاده اولور و اکثریا گیجه‌لرده شدید اولور و ورمک بخاری اق جکره چقدوغندن
اولوری قوری اوکسورکی اولور و دیا و غشا دیدکلری حجابه مشارک اولدوغندن
نفسی طار اولور و صاغ طرفنه یاتمقده اغریسی زیاده اولور و نبضی سریع اولوب
مختلف اولور و کاهیجه نبضده صلابت عارض اولور و صوسزلغی زیاده اولور
و طعامه اشتهاسی قلمز و دیلی قورر سیاه اولور و طبیعتی قبض اوزره اولور مگر که جکره
ضعف اوله اول زمان قبض اولمز و غالب اولان خلط ق ایله و اسهال الله حقان ... دن
بیلنور و بو مرض ذات الجنبه مشابهدر لکن فرقی حاذق طبیبلر قتنده خفی دکلدر زیرا تعقیب
قبضدن و اوکسورکدن فرق اولنور **العلاج** بو مرضده اورام حاره‌نک علاجنده
اولان قانونه مراجعات لازمدر اما قان المقده واجب اولان بودرکه حقنه لینه ایله طبیعتی
تلیین ایتدکدنصکره اگر قوت قویه اولورسه قان المقدر جالینوس حکیم دیرکه صاغ
قولک ... قندن فصد ایلیه‌لر تا مرنبض یاتلمق مرتبه‌سنه وارنجه اما لازم قیده ... لایق ...

قولنك تحلله کوره قانی تدریجی بر قاچ دفعه ده ازار ازار اقیتمق گرکدر لکن تزییر قان المق و یا حجید
همان اکینجی و یا اوچنجی کونی فصد اتمک تأخیردن اولیدر و کاهیجه اگر وجع باقی
قالورسه یدنجی و سکزنجی کونی دخی فصد اولنور و اگر قان المغه مانع بولنورسه قوقدنی
و صاغ قولنک بازوسندن حجامت ایلیه‌لر اگر ورم کبدک مقعرنده ایسه اسهال
ویره‌لر گل شکری کبی و بنفشه شکری کبی و قدرت حلواسی کبی و خیارشنبه و تمرهندی
کبی و اگر کبدک محدبنده ایسه حقنه لینه ایله احتقان اتمک اسهالدن مناسبدر حقنه
لینه‌نک صفتی بودر اربه صویی یوز درهم خام شکر سکز درهم گل یاغی اون ایکی درهم
گل شکری اون التی درهم بمرطه صاروسی بر عدد بونلری احتقان ایده‌لر و اگر حرارت
زیاده ایسه بو حقنه‌یه ماروال ولسان ثور طبیخی قویه‌لر و خیارشنبه و نیلوفر واریک
دخی ضم ایده‌لر و بو مطبوخلردن کبدک سوء مزاج حارنده ذکر ایتدکلرمزی ویره‌لر
و ورم محدبی اولدقده نضجدن صکره مدرات استعمال ایلیه‌لر مثلا بزور بارده مستحلبی
کبی و کشوت و آبرق و مالیون و کاکنج طبیخلری کبی و انحطاط وقتنده مدراتدن کرفس
و دوقو و رازیانه و فو و اصول شربتی و بزوریتین شربتی استعمال ایده‌لر یاخود بو مطبوخی
ویره‌لر صفتی بودر قوتش قوغاز کوکی و رازیانه کوکی هر برندن درت درهم معدنوس
و هندبا و بزور بارده هر برندن الکشر درهم بالدری قره و غافث هر برندن بر قبضه
قره نخود درت درهم قره اوزم سکز درهم بونلری صو ایله قیناد وب و سوزوب
اصول شربتیله ایچه‌لر و اگر اسهال ایله اخلاط غلیظه‌یی چقارمغه محتاج اولنورسه
افیتمون و حنظل و بسفایج استعمال ایده‌لر و قنطوریون صغیر ایله احتقان ایده‌لر لکن
افضل جالینوسک رأیی بو ایجیدر اما شمدیکی زمانده صفرا علامتی وار ایسه گل شکری
و قدرت حلواسی و خیارشنبه و راوند و دباقتیلقون ایله اسهال ایدرلر و بلغم علامتی
اولورسه قرطم و غاریقون و تربدقان ایله و سودا علامتی اولورسه سنامکی و افیتمون
و بسفایج ایله اسهال ایدرلر و جکر اوستنه ابتدا رادع دوالر قویرلر مثلا ایوا
یاغی و حسین یاغی و گل یاغی و سرکه و صندل و سماق و حسین و بوکرلین فکری
و مارول و هندبا و نبزادقی و ایت اوزومی و سکرلی یپراغی و عرطه‌آقی و صندلین قبسی
وکل مرهمی کبی و کاهیجه بو دوالره سنبل و مصطکی و سرو قوزلغی و اذخر و طوبلق ضم اولنور
خصوصا ورم دم بلغمیدن حاصل اولوب سقیروس دیدکلری ورمه انتقال ایدرز
خوفی اوله یا خصوصا ذکر اولنان دوالرک یاغلری ضم اولنه و اجی بادم یاغی و بابادیه یاغی
بمرطه اقیله و سرکیله قویه‌لر و بو مرهمی سورمک دخی نافعدر صفتی بودر گل یاغی و لوا یاغی
هر برندن درت درهم بابادیه یاغی و بلسن یاغی و طوسق اوتی یاغی و سرکه هر برندن الکشر درهم

بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدهلر. وبو ضماد دخی نافعدر. بلین بیراغی وقیصوم
وغافث وهندبا بیراغی هر برندن یارم قبضه جگرده کی حجمش اوزوم یکرمی درت
درهم بونلری صرف شرابیله مرهم کبی اولنجه قینادهلر بعده کتان تخمی اونی وبوی تخمی اونی
هر برندن سکز درهم ارپه اککی درهم بونلری دخی ضم ایدوب کفایت مقداری
گل یاغی وبابادیه یاغی ایله تشدید ایدوب یاقوا ایدهلر. ومرضک زیادی وقتنده محللات
زیاده اولنوب رادعای نقصان ایدهلر محلل دیدیکمز بابادیه وبوی تخمیدر.
وبونلردن قوی اولنی ارپه یاغی وعتیق زیت یاغیدر. وزوفا طبیخی وفودنج
طبیخیدر. واگر ورم سوداوی اولوب سقیروس اولورسه خوف اولنورسه
یاقوز شیرلیج یاغلری وامثالی ضم اولنه. واگر ورم داغلیوب دشلمکه میل ایدرسه
اول وقت منضج دوالر قویهلر مثلا ارپه اونی وسباغ یاغی وخطمی بیراغی واکوچجی
بیراغی وبابادیه وکتان تخمی وقاز یاغی وطاوق یاغی وانجیر وطتلو بادم یاغی وغیرلری
دیمرطه صارسی کبی وورم دشلدکدن صکره اگر امعادن طرفه دشلورسه احتقانله
اعانت ایدهلر مثلا ارپه صوبی وخام شکر وگل یاغی وکبک بونلردن حقنه یاپهلر.
واگر ورم بول یولندن طرفه دشلورسه معتدل مدرلر ویرهلر مثلا ماء الجبن ایله بزور
بارده مستحلبی ویرهلر. اگر حمی یوغیسه مستحلبه قوش قونماز وکرفس دخی زیاده ایدهلر.
واگر شیش معدهدن طرفه دشلورسه مقیئ ویرهلر مثلا بال صوبی وانات صولری
وبالغکبی بعده یاره یه قروح کبدده ذکر اولنجق دوالر ایله علاج ایدهلر. وغلیظ غدالردن
وطتلولردن وهریسهلردن احتراز ایدهلر. وغدالری ربیع صوبی وماروله وهندبا
ولسان ثور اوله. الاورام الصلبة وسقیروس فی الکبد یعنی جگرده
قتی شیش اولمق اکثریا اسی شیشدن ویا سنهدن ویا غلیظ ولزج خلطدن اولور.
خصوصا مادهٔ سوداویهدن اوله علامتی صاغ جانبنده اغرلق اولمقدر. وقتی بلغی
ظاهر اولمقدر. واغریسی خفیف اولوب حمیسی اولمامقدر. وبولی ازاجق ربدنک
لونی بیشلکه مائل اولور. واکثریا بو مرض استسقایه مؤدی اولور. العلاج سدد
بابنده ذکر اولنان منضج وملطف دوالر ایله قابلیغنی تلیین ایدهلر. یعنی یموشادهلر.
دخی مناسب مسهل ویرهلر. وجگر اوستنه بلین وسنبل وزعفران ومصطکی قویهلر.
وصلابتی یموشادیجی وداغیدیجی دوالر صغر ایلکی وطاوق یاغی وقاز یاغی ومقل
وجادر اوشغی وخطمی کوکی وبوزغه لکی کوکی وکتان تخمی وبوی تخمی وزنبق یاغی وداخلیون
وکلیل ملک یاقیسی بونلردر. اما ملطف اولنلر بابونج وصعتر ومارصمه ومرصافی
کبیلردر. وعضوه قوت ویریجی دوالر بلین ومرصافی ومصطکی وهلیلجات کبیلردر.

وبکادی ایتمک دخی نافعدر. صفقتی بودر. خطمی کوکی یکرمی درت درهم اصرغان بیراغی
اون التی درهم وقنغه دولکی کوکی سکز درهم ایرلتی کوکی وبوی تخمی هر برندن درت درهم
غافث وخطمی بیراغی وبلین وبابادیه وطورق اوتی هر برندن یارم قبضه بونلری صو
ایله وسرکه ایله قینادوب جگرک اوستنه یاقوا ایدهلر. وبو مرهم دخی نافعدر صفقتی
بودر. داخلیون اون التی درهم سرکیله حل اولمش جادر اوشغی ومقل هر برندن
ایکیشر درهم قاز یاغی وصغر ایلکی هر برندن اون التی درهم کفایت مقداری بالموم ایله
مرهم ایدهلر. وبو مرهم دخی کبدک صلابتنی کیدرمده غایت نافعدر صفقتی بودر سرکیله
حل اولمش اشق درت درهم مقل اوچ درهم ایرلتی کوکی ولسان عصفور اغاجنک
قبوغی هر برندن بر درهم شرابیله غسل اولمش برصد غلجانی التی درهم انجیر ایکی عدد وخطمی
لعابی وکتان تخمی لعابی هر برندن درت درهم زنبق یاغی التی درهم بونلری لعاب محو اولنجه
قینادهلر بعده راتینج وترمنتی هر برندن ایکیشر درهم داخلیون اوچ درهم بالموم درت
درهم بونلری ضم ایدوب مرهم ایدهلر. وبنج بیراغنی آجی بادم یاغیله قینادوب
جگر اوستنه قویهلر. وتخمی زرشکی دخی قوسق بو بابده غایت نافعدر. وداخلیون اصرغان
تخمنی قاووروب استعمال ایتمک دخی نافعدر. جالینوس ایدر. زرفتی وفلفلی وقسطی
هر برندن برابر سحق ایدوب استعمال ایدهلر. ومصطکی ایله جادر اوشغنی جبل ایدوب
استعمال ایدهلر. یاخود نضنعله یایوب استعمال ایدهلر. اشق بر جز سدف
یارم جز بونلری غافث شرابیله جبل ایدوب بر درهمدن بریحق درهمه دک استعمال
ایدهلر. واسقلابیوس وفلاغورس نام طبیبلر بو مرضده جنطیانا دکافیطوس
وفراسیون استعمالنی غایت مدح ایدرلر. معلوم اوله که بو مرض اسکر ایسه خفیف
علاجلر تأثیر ایلمز اول وقت قوی دوالره محتاج اولنور. وشدیدکی زماننده استعمال اولنان
صبرلر مطبوخیدر. بعضی علته مناسب دوالر ایله مثلا ایرلتی کوکی وغافث والتون اوتی
کبی دوالر ایله قینادوب استعمال ایدهلر. واگر طبیعتی تلیینه محتاج اولنورسه مطبوخک ایچنه
خطمی کوکی ولسان ثور بیراغی قویهلر. وبونلردن قوی اولان دوالر صلابة طحالده ذکر اولنان
جلک معجونی وجلک شرابی استعمال اتمکدر. قروح الکبد جگرده یاره اولمق یا شیشک
دشلمسندن اولور ویا حدتلی خلطدن اولور. ویاخود فرنک علتی کبی بر یاریجی خلطدن اولور.
شیشک دشلمسندن اولنک علامتی ورمک تقدم ایتمسیدر. وادکسورکی دوحی
اولمقدر. وبدنی ارق اولوب اشغیدن چقان تغلطه وبولله اریک حمقدر. وبشرهسی صاری
اولمقدر. وحدتلی خلطدن اولنک علامتی بدنک ظاهرنده اوقچی سوطهلر اولور. واغری
بدقور. وکاهجه کوکل بولنمسی وبایلمق عارض اولور. العلاج ورمک دشلمسندن اولنه

مدەیی وقیحی پاک ایدیجی دوالر استعمال ایدوب بعده نجن بابلرده ذکر اولنان اوکلدوجی
دوالر ویرەلر وحدتلی خلطدن ایسە قان آلەلر و غالب اولان خلط صفرا ایسە
ویا بلغم ما لحمید ایسە انی اسهال ایدەلر و قروح کبدی پاک ایدیجی دوالر ایچورەلر
ومار جبندر و ما رعسلدر بونلردن صکره صبرینه وجوبحینی ورزاوند واسقاقبوزا
واربسا ودلیش اوتی وبلین وسنبل مطبوخنی استعمال ایدەلر وبو جوارشی دخی
استعمال ایدەلر صفتی بودر افادیه وردی سفوفی ودیاردون سفوفی ودابیستا سفوفی
دانیمون بعرق هر برندن ثلث درهم جوزبوا دبسابسه ومرجان وطباشیر هر برندن
بر درهم نبات شکری یکرمی درت درهم کلابه حل اولنمش اولوز ایکی درهم آق شکر ایله
جوارش ایدەلر **ضعف الکبد** جگر ضعیف اولمق هاضمه سنک ضعیف اولمسیدر
اکثریا سوء مزاج بارددن اولور علامتی بدنک لونی صاریه مائل اولمقدر واشتغیدجقانک
ثفلیات بیقندوسی کبی اولمقدر وبو مرض سوء القنیه دیدکلری مرضه یقیندر **العلاج**
جگرک مزاجنی تعدیل ایدەلر ومناسب غذالر ودوالرله جگره قوت ویرەلر وحیوانلرک
قره جگری مثلا قورت جگری وبوزاغی جگری وطاوق جگری وقاز جگری کبی وخروز خصیەسی
وخلزون یعنی سمکلو بوجککر بونلری غذالرینه ودوالرینه قویەلر وجگره قوت ویریجی دوالر وقروا ازم ودارچین صو
طرحشقوق وصندل وکل وبلین وراوند ودیاردون که راوندک وزنی ایکی قات قومش
اوله بونلردر وبو معجون دخی جگره قوت ویرمده غایت نافعدر صفتی بودر قرل اوزوم کە
بالی اللی درهم انجاج قاودنی قبوغنی حرباسی سکز درهم افادیه وردی سفوفی ودیاردانجو سفوفی
هر برندن بر درهم صندل ایکی ثلث درهم قورت جگری اوچ درهم کلبشکر سکز درهم
بونلری معجون ایدوب هر صباح در درهم استعمال ایدەلر معجون آخر جگردکی حجمش
قزل اوزوم یکرمی درت درهم وج وسنبل رومی هر برندن اکثر درهم مقل بر درهم
اذخر اوچ درهم ترەمنتی سکز درهم کفایت مقداری عسل وشرابله معجون ایدەلر و بو
سفوف دخی جگره قوت ویرر صفتی بودر سنبل رومی التی درهم افسنتین ایکی درهم
دارچین یارم درهم وبو مقطر صو دخی ضعیف اولان جگره قوت ویرر صفتی بودر لوانغو
جگری ایکی عدد نعافت دورونکا هر برندن اکثر قبضه سلویا وابانتیقه هر برندن ربع قبضه
دارچین سکز درهم بونلری قیون اوتی صوفی ونهند باصویله اصلدوب تقطیر ایدەلر
بعده استعمال ایدەلر واتوا آغاجنک طبیخنی استعمال ایتمک بالخاصه جگری ضعیف
اولنلره نافعدر خصوصا جگری حار رطب اولنلر ایچون اوله **سوء القنیه** قیجن
جگرده سوء مزاج بارد زیاده اولمسه سوء القنیه مرضنه مؤدی اولور بو مرضده که بدنک
مزاجی فاسد اولوب الی وایاغی ویوزی وکوزی شیشر سببی دم بلغمینک فاسد اولمسیدر

واکثریا صفرا وسودا قریشمەمش غام ومائلتلی خلطدن اولور وقانک فاسد اولمقلغی جگر
ضعفندن ویا سدەسندن ویاقاتیلغندن اولور یاخود طلی مک سدەسندن وقاتیلغندن
وضعفندن اولور وکاهیجه دماغدن ویامعدەدن اولور اما بویله اولمسی نادردر وکاهیجه
سوء مزاج بارد جمیع بدنه عام اولور وکاهیجه بو مرض برآخر مرضک عقبنده عارض اولور
مثلا بوزک مرضلری واسکی حمار کبی وکاهیجه بواسیر قانک وبوردن قانک افراطلە
اورزه اقمسندن وجوق اسهال ایتمدن وقولنجدن وضیق نفسدن وعوارض نفسانیەدن
مثلا محزون اولمق وغملنمک ومحبوس اولمق کبی بونلردن اولور واکثریا بو مرض بیرلره
عارض اولور رطوبتلری کثیر وقوتلری وحرارتلری ضعیف اولدوغندن وکاهیجه حیض
قانک احتباسندن حتی اولور اما بو مرض بکتیره عارض اولمسی قلیلدر مگرکه انلره
مقدم یا بر مرض عارض اولمش اولە مثلا قزنک علتی کبی **العلامات** بدنک لونی
اقچل وکول رنکی اولور وبدنی سست اولور ویوزی وکوزلری والی وایاغی شیشر
وحرکتی اغر اولور وجمیع بدنی ثقیل اولور وهضمی ضعیف اولوب طعامه شهوتی از
اولور وکاهیجه بالدرلرنده یارەلر اولور **العلاج** سببی نه ایسە ازالە ایتملکدر بو مرضده
قان المغی منع ایتمشلردر لکن شیخ ابن سینا اگر بو مرض قانک احتباسندن اولورسە
فصد اولنور دیمش ولکن طبیب قانک تدریجی چقمسنی رأی ایتمش یعنی لازم بر قاچ
دفعەدە قان الەلردر وستار یوتش طبیب درکه اگر طمرلر طلو اولوب قان غلبەسی
اولورسە سا قلرده اولان طمرلردن فصد ایدەلر یعنی یا ماءبضدن ویاصافندن قان
آلەلر بعده کبدک سوء مزاج باردنده ذکر اولنان تدبیرلر ایله تدبیر ایدەلر ومناسب
دوالرله نضج ویروب وبدنی پاک ایتدکدنصکره جگره قوت ویریجی دوالر استعمال
ایدەلر مثلا بلین کبی وبو حب کبی که صفتی بودر لک سفوفی ودهاء کرکم سفوفی هر برندن
بر درهم وثلث درهم راوند ومحوقان هر برندن بر درهم دیاردون سفوفی وخولنجان
هر برندن ثلث درهم بونلری دوکوب بلین شرابیلە یوغروب حب ایدەلر وبو حبدن ایکی
درهم استعمال ایدەلر وبلین قرصی وراوند قرصی وغافث قرصی وزنتین شربتی استعمال
ایتمک دخی نافعدر وبو مرضده اکثر اطبانک تجربه ایدوب استعمال ایتدکلری طاوق
قرصی سفوفیدر غایت نافعدر صفتی بودر بلین صویلە وتکرار شراب ویاسرکنجبین
دقورمش طاوق قورصغی یکرمی درت درهم خولنجان ودارچین هر برندن اوچ درهم
زعفران بر درهم قرنفل بریحق درهم قورمش قورت جگری اون التی درهم کل شکری
یکرمی درت درهم بونلری دوکوب سفوف ایدەلر وبونلردن قویدر جلک سفوفی
صفتی بودر ترتیبه اولنمش جلک یکرمی درت درهم یانمش کیک یونوزی درت درهم

مرجان وانجو هر برندن برچق درهم دارچین یارم درهم قرنفل طرادر درهم کفایت مقداری
شکرله سفوف اولنه و تربیه اولنمش حلکدن بر مقداری بنی سزابده یاخود بلین صوینده
اصلدوب استعمال اتمک بوعلتده غایت نافعدر و غذالری وسائر تدبیرلری حرک
سور مزاج بارد نده ذکر اولنان کبیدر **الاستسقا** بو مرض مادهٔ بارده دن اولورکه
اول ماده سببیله اعضانک بعضیسی یاخود جمیعسی شیشر انواعی اوچدر برکیسی زقی در
یعنی زق عربجه طلومه درلر بو مرضک صاحبنک قرنی طلو طلومه یه بکزدیکیچون تشبیه
طریقیله زقی دیدیلر مریضک قرنی صوایله طولار حتی بغرسقلری صو ایچنده یوزرکبی اولور
وبرکیسی دخی طبلی در بو دخی تشبیه طریقیله تسمیه درکه صاحبنک قرنی ریحله طولوب
اورر ینه الله اورسلر طاول کبی صدا ویرر وبرکیسی دخی لحمی در وبو لحمیده جمیع بدن
شیشر اما استسقاء زقینک سببی مائیتک چوقلوغیدر که صوینی چوق ایچدکده طلاق
طرلنده و ماساریقاده سده اولمغله مائیت بوکرکلره نفوذ ایده میوب بطنه منرفع
اولور وبطنک ایچنده بغرسقلر و ثرب وصفاق آره لرنده محتبس اولوب حرکت
ایتدکجه قارننده صوچالقنور ودرسی مصیقل اولوب یلایور وکاهیجه مائیت قارندن
یوقارو یوقش برله طولوب دیافرغما دیدکلری حجابه فراحمه ایتمسیله اوکسورک وضیق
نفس عارض اولور وکاهیجه کیسه انثیینه اینوب ادرهٔ مائیت احداث ایدر یعنی
دبه طشق اولور وکاهیجه الجکلره و ایقلره اینر وبو مائیتلی ماده نک اگرچه طبیعتی صوق
دخی اولورسه لکن محتبس اولدوغندن عفونت کسب ایدوب حرارت و حمی
ایجاب ایدر ذلک طبیبلری دیدیلرکه کاهیجه استسقاء زقی اعضاء باطنه نک جمیعسنه
مثلا بغرسقلر وبالق اتلری وسائرلرده نفاطات یعنی صو قبرجقلری جقمغدن اولور
حتی برخاتونده بو مرض واقع اولوب علاج ایلدیلر فائده ایلمدی وقتا که اول خاتون وفات
ایتدکده تشریح ایدوب قارننی یاردیلر ایچروسنی نفاطات ایله طلو بولدیلر و اول قبارجقلری
صایدیلر سکزیوزدن زیاده بولدیلر **العلامات** قارنی شیشر و ممتلی اولوب بدنی ارق
اولور وطبیعتی قبض اوزره اولور وبولی آز اولور ونبضی رقیق وصلابتلی اولور و مرض
زیاده اولدقجه حلیلک نفسی طار اولور و برطرفدن برطرفه دونه مز اولور و مائیتک تعفنی
سببیله حمی وصوسزلق عارض اولور وبو مرض بیرله عارض اولورسه مهلکدر و بازه
یکنلرده اولورسه علاجی کوجدر **العلاج** بو مرضک سببلرینک انواعی چوق اولمغله علاجلرینک
انواعی دخی چوق اولور لکن واجب اولان ابتدا مائیتی چقارمقدر بعده اخلاط غلیظه یه
نضج ویرر دکدن صکره مناسب مسهللر ایله بدندن چقارمقدر بعده اعضاء باطنه یه قوت
ویرمکدر ومدرات ومفتحات استعمال اولنمقدر اما ماده یه نضج ویریجی دوالر آیق کوکی ومعدنوس

کوکی ودوقش قونماز وبلین وغافث وکشوث وذواسیون وبالدری قره وقرنفل طرادر بونلردن
مناسب اولانی مسهللر راوند چینی وقطر معجونی وجوارش تمر بونلردر و مائیتی اسهال ایتدرمه
اودوری ابتدا بر درهم ویا ایکی درهم محموقاندن بر مقدار زنجبیل ایله استعمال ایده لر اوتوز
قویدر یارم درهمدن بر درهمه دک چلاپا استعمال اتمک ومرور کوکنک عصاره سندن
سکز درهم الوب قرواوزم طبیخیله استعمال اتمک کذلک مرور چچکینک صقلمش یاغندن
بر درهم ایچمک غایت نافعدر وشفتالو چچکیندن شکرله سفوف ویا ترباپوب استعمال
ایده لر وغوتاغنبادن بش حبه دن اون ایکی حبه یه دک بروج زاجله وبالرمانیکم اوزاتم
ایله قشدروب ویاخود دارچین ایله حب ایدوب استعمال اتمک بو مرضه غایت
نافعدر واطبا بو مرضده راوند استعمالنی جائز کورمزلر اگرچه راوند مائیتی اسهال ایتدره
خفیف دوا ایسه بیله لکن اعضاء باطنه یه قوت ویروب وصفرانک زیاده لکی
وار ایسه اخراج ایلر وبوندن قوی اولنی اصلاح اولنمش محموده در واریساغعصاره سندن
اون التی درهمنی قرواوزم طبیخیله ویاخود لعابیتلی بعض شیلرله استعمال اتمکدر وشبرم
وقثاء الحمار عصاره سنی مقل ودارچین ایله حب ایدوب استعمال اتمک واصلاح
اولنمش مازریوندن یارم درهمدن بر درهمه دک بعض ادویه ایله استعمال اتمک
وفرفیون وسکبینج استعمال اتمک دخی نافعدر ومعدنیاتدن نحاس محرق وانتیمون
وانتیموندن اتخاذ اولنمش زعفران معدنی وطتلو سلمن استعمال اولنمز لکن کوزلرک
طریق استعمالی رأی طبیبه مفوضدر ومرکباتدن دوا القرطم ودوا الزبد ودوا الزر
قثاء الحمار وایارج فیقرا ومازریون حبی وفرفیون حبی مناسبدر وآریسا معجونی دخی
استسقانک صاری صوینی چقارر غایت نافعدر صفتی بودر اریسا عصاره سی
یوز درت درهم خولنجان وزرنباد هر برندن سکز درهم قرنفل وجوزبوا هر برندن
درت درهم کرنب تخمی اوتوز ایکی درهم کفایت مقداری عسل ایله معجون ایده لر
وبو مطبوخ صو دخی صاری صولری اسهال ایلر صفتی بودر شبرم یوز درهم افتیمون التی
درهم زنجبیل وزرنباد وقرنفل ومصطکی وقزل اوزم هر برندن سکز درهم دارچین
درت درهم اق شکر یوز التی درهم بونلری یدی یوز درهم صو ایله اون ایکی کون اصلدوب
بعده تقطیر ایدوب استعمال ایده لر ومحموقان حبی استعمال اتمک غایت نافعدر
صفتی بودر محموقان درت درهم زبد اوچ درهم غوتاغنبا ومرور تخم وغاریقون
هر برندن ایکشر درهم شبرم ومصطکی هر برندن برچق درهم دارچین وحب البلسم
وحاجی بکتاش طوزی هر برندن ثلث درهم بونلری اریسا عصاره سیله یوغروب
حب ایده لر وچلاپا سفوفی دخی نافعدر صفتی بودر چلاپا درت درهم محموقان کرنب تخمی

ومرور تخمی هر برندن بر درهم و ثلث درهم انیسون و دارچین هر برندن بر درهم غوباغنبا
ایکی ثلث درهم بونلری سفوف ایدوب بر درهم استعمال ایده لر. سفوف سورنجان
صفتی بودر. سورنجان التی درهم کرنب تخمی اوچ درهم مکه ایریغی بر درهم لک بر درهم
و ثلث درهم دارچین بر درهم و ثلثان درهم کرفس تخمی ثلث درهم بونلری سفوف
ایدوب استعمال ایده لر. جوارش مجوقانک صفتی بودر. مجوقان سکز درهم هلا
زنجبیل سفوفی بش درهم قرنفل سدس درهم شکر التی درهم بونلری رسم اوزره
جوارش ایدوب اوچ درت درهم مقداری استعمال ایده لر. و بو حقنه دخی صاری
صولری اخراج ایدر. صفتی بودر. بر فلکنی و بازی و کرنب تخمی و و بابادیه هر برندن
بر قبضه قنطریون صغیر یارم قبضه قطم و حب الغار هر برندن درت درهم رازیانه تخمی
و کمون هر برندن ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب یوز درهم بو صودن
الجنه سکز درهم معجون مبارک و سکز درهم سدف یاغی قیوب احتقان ایده لر.
و خارجدن شیش اولان یرلره اغریبا مرهمی و عرطنیثا مرهمی سوره لر. و بو مرهم دخی
نافعدر. صفتی بودر. قثاء الحمار عصاره سی و مرور عصاره سی هر برندن سکز درهم
شیرو غن و دهن ایرسا هر برندن اون التی درهم کفایت مقداری بالموسیله مرهم
ایده لر. و بو مرهم دخی اوکیدن قویدر. صفتی بودر. قوغد و لکی کوکی و سنفرقبق هر برندن
سکز درهم بونلری زیت یاغیله مرهم کبی اولنجه قینده لر. بعده شحم حنظل و غاریقون
هر برندن الکنتر درهم مرور تخمی و محموده هر برندن بر درهم قره جویلمه و دحر بوزان هر برندن
ثلث درهم بونلری کفایت مقداری بالموسیله مرهم ایده لر. و مدساندن بو علته مناسب
اولان معدنوز تخمی و رازیانه تخمی و دوقو و طر اغیون و فو و ماهیو فاریقون و کاکنج
و حب العرعر و تم دافسنتین و مسالنوس بونلردر. و بونلردن افضل اولان
صاصفراز در. اعضایه قوت ویروب تخفیف ایدر. و مرکبادن دوار الکرکم
و دوار اللک و قرص کبر و قرص افسنتین و قرص الراوند بونلردر. و بو مطبوخ دخی
اعضایه قوت ویروب بولی ایدر. صفتی بودر. صاصفراز التی درهم غافث
و دقو نیقه و کاد ریوس و الوتن اوتی هر برندن یارم قبضه لسان عصفور اغاجنک
قبوغی سکز درهم بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب بر مقدار دارچین و روح
زباج قیوب استعمال ایده لر. و بو معجون دخی نافعدر. صفتی بودر. اذخر و دارچین و اسارون
و مصطکی و افسنتین و رازیانه تخمی هر برندن اوچ درهم سنبل و زراوند و معدنوز تخمی
هر برندن الکنتر درهم راوند بر تخمی درهم قرنفل و وج هر برندن بر درهم کفایت مقداری
عسل ایله معجون ایدوب الکنتر درهم استعمال ایده لر. و آوزرینه ایرق صوینی الحجرا.

و بو سفوف دخی نافعدر. صفتی بودر. دوقو ایکی ثلث درهم دارچین و سنبل هر برندن
سدس درهم بونلری سفوف ایدوب استعمال ایده لر. و تمام تنقیه اولندقدن صکره ماده‌نک
باقی قلانی ترایله دفع ایتمکیچون معرق دواره محتاج اولنور. معرق دوا الربیعمبر اغاجی
و صاصفراز و مرور حکی بونلردر. یعنی بونلرک هر برندن بر مقدار الوب
صو ایله قوتی حقنجه قینادوب و سوزوب بو مطبوخدن قرق درهم مقداری ایچوب
درلیه لر. و تخفیفدن اوتوری خارجدن کماد ایده لر. مثلا کبک و داری و طورق اوتی
تخمی و کمون بونلردن هر برندن بر مقدار آتشده قزدروب بر طوربه ایله شیش اولان
یرلره تکرار تکرار قویه لر. و بو ضماد دخی نافعدر. صفتی بودر. حام صاقزی یکرمی درت درهم
بالموم اون التی درهم غوبالیمی ذکامکا بونلر صمغ انواعندندر هر برندن سکز درهم بابونج
کهر جلہ اون ایکی درهم کوکورد التی درهم و قرمزی صندل و مرصافی و مصطکی و کونلک
هر برندن درت درهم دفنه یاغی التی درهم صندل شراب رانقیله اصلدوب سائر
دواری دخی بریره جمع ایدوب رسم اوزره یاقو ایده لر. و بو مرهم حرقادوس طبیبک مختاریدر.
غایت محمد و حددر. صفتی بودر. تره منتی یوز درهم کنلک و مصطکی و مرصافی هر برندن
التی درهم لادن و جوز بوا و قرنفل و خولنجان و زرنباد و کبابه هر برندن الکنتر درهم
بونلری یاقو ایدوب قارننه سوره لر. و بو دوالردن صکره جکره قوت ویریجی دوالر
استعمال ایده لرکه بر قاچ دفعه ذکر اولنمشدر. و معجون کبابه دخی بو علتده مستعملدر.
اندلیسی یوحنا طبیبک مختاری اولوب بو علته بو معجون کفایت ایلر دیمشدر. صفتی بودر.
صندلین هر برندن بر درهم طباشیر و فیل دیشی نشاره سی هر برندن بر درهم و ثلث
درهم فسلکن تخمی و کبابه هر برندن درت درهم بزور بارده هر برندن الکنتر درهم
سنز اوتی تخمی و هندبا تخمی هر برندن یارم درهم عود و جوز بوا هر برندن درت درهم
شکر یوز درهم رسم اوزره معجون ایده لر. نسخه اخری. براکلوس کیمیا دینک
مختاریدر. صفتی بودر. کبابه و فسلکن تخمی و قرنفل و صندلین هر برندن درت درهم
فیل دیشی و کهربا و عود و جوز بوا هر برندن اوچ درهم بزور بارده هر برندن بر درهم
بونلری نار شرابیله معجون ایده لر. و بو علتده جلک معجونی و سفوفی استعمال اولنمق
غایت نافعدر. و علیله واجب اولان صودن و یاش میوه لردن و یاش
عدالردن احتراز ایلیه. و قورودیجی شیلر استعمال ایلیه. و غداسی کلکلک و کوکرجین
و سرچه اوله. و بکسماد و قوری اوزم و فستق اوله و صویرینه دائما صاصفراز طبیخی ایچه لر.

استسقاء طبلی

بو استسقا صاحبنک قارنی ماتیله ریحدن شیشر زقیره اولور و
کبی لکن بونده ریح غالب اولدوغندن طبلی دیدیلر. سببی زقنک سبری کبیدر

لکن بونده نارنک حرارتی رطوبتلرده فاعل اولدقده طبیعتنک غیری فعللر فاعل اولور
اول رطوباتی بخار قلغله ریحه استحاله ایدر **العلامات** قارنی شیشر و قارننه ال ایله
اورسه لر طاول کبی اوتر و کوبک یاننده و ارقه ده اغری اولور و طبیعتی قبض اولور
سنارپوس طبیب درکه بو مرض قیدن یرا عزدر و بقراط حکیم ایدر تحقیق استسقاء
یابسده عسر بول عارض اولسه موت علامتیدر علاجی ماده یی تنقیه و ریحلری
تحلیل ایدهلر اما ماده یی پاک ایتمده غاریقون ایارج فیقرا کبی شی اولمز غایت نافعدر
و اصطمخیقون حبی و افاویه حبی و راوند حبی دخی مناسبدر و ریحلری تحلیل ایدن
دوالر فوتنج و زوفا و حاشا و سالوبا و بیرتیه و رازیانه تخمی و انیسون و دفنه تخمی
و کمون و جوارش حب الغار و جوارش فوتنج بونلردر و بو سفوف ریحلری تحلیل
ایدر نافعدر صفتی بودر خولنجان و دارچین هر برندن برنجق درهم اغاج قاونی
قبوغی و عود و جوز بوا هر برندن بر درهم انیسون و کراویا هر برندن ایکی درهم مجموع
اجزا مقداری شکرله سفوف ایدهلر اما ریحلری تحلیل ایدجی احتقانلر بابادیه و طوشن اوتی
و صعتر و فوتنج و سدف و انذر و انیسون و کمون و دفنه تخمی و بونلرک غیری مفتح و محلل
دوالردر و بو حقنه ریحلری تحلیل ایتمده غایت نافعدر صفتی بودر سدف و بابادیه و مرور
پیراغی و طوشن اوتی هر برندن بر قبضه انیسون و رازیانه تخمی و کمون و کراویا هر برندن درت
درهم بونلری صو ایله قیناده وب و سوزه وب بو مطبوخدن یوز درهم چنه سکز درهم معجون مبارک
و درت درهم معجون حب الغار و سکز درهم سدف یاغی و دفنه یاغی قیوب احتقان
ایدهلر و تنقیه دن صکره ریحی داغتمق ایچون قارننه شیشه چکهلر و دفنه یاغینی سوره لر
و سر مسنی شراب ایله قیناده وب یاقو ایدهلر و طاسلی طوز ایله قاوروب بر مقدار انیسون
و کمون قاتوب کماد ایدهلر و بو ضماد دخی غایت نافعدر صفتی بودر صعتر بری و تخمی
ترسی هر برندن یکرمی درت درهم قوری سدف و کمون هر برندن درت درهم بونلری
کفایت مقداری بول صبیان ایله یوغوروب اوزرینه یکرمی درت درهم سحق اولنمش کوکورد
اکوب قارننه یاقو ایدهلر و بو مرهم دخی نافعدر صفتی بودر سدف و بابادیه و اکلیل
ملک و فوتنج هر برندن اون التیشر درهم کراویا و رازیانه تخمی و کمون هر برندن سکزر درهم
بونلری شراب ایله قیناده وب کفایت مقداری سدف یاغی و بالموسیله مرهم ایدوب
قارننه سوره لر و مریض تحمل اولدقجه اتمک یمیه و صویوریتنه اغاج قاونی قبوغیله قینتمش
صاصفرا صویی ایچهلر **الاستسقاء اللحمی** استسقاء لحمی سوء القنیه نک نهایتیدر
یعنی سوء القنیه مقدمه استسقا دیدکلری مطلق دکلدر بلکه استسقاء لحمینک مقدمه سیدر
و بونکله سوء القنیه نک فرقی بونده مرض زیاده اولوب سوء القنیه ده آز اولمقدر

و استسقاء لحمیده سوء مزاج مستحکم اولمقدر سببی جگرک ضعفی و سوء مزاجیدرکه
جگر کی غدایی هضم ایتمیوب و مده رطوبات کثیره متولد اولمغله اول رطوبت
اعضاء بدنده اولان طمارلره نفوذ ایدوب و چونکه اولدوغندن اعضا دخی هضمنه
قادر اولمیوب بدن شیشمکه باشلر یونان حکماسندن ارتایوس نام حکیم ایدر
تحقیق بدنده غیر طبیعی بر حرارت عارض اولسه بدنده اولان رطوباتی ذوب ایدوب
اقیدر اگر مجاری اچق بولنورسه اول رطوبت متحلل اولوب بدندن تر ایله و یا
بول ایله و بونلرین غیری شیلر ایله چقار و اگر مجاری مسدود اولورسه بدنه یایلور و غدا
اولمقلغه صلاحیتی اولمدوغندن اعضا قبول ایتمیوب استسقاء لحمی حادث اولور
و بویله اولدوغنی حق کورمشلردر ظن اولنور که استسقاء لحمینک بو نوعی سائر
انواعندن اهون اوله **العلامات** جمیع بدن شیشر و کوشک اولور یعنی
بدننه برمق بصلسه خمیره باتر کبی باتر برماغی قالدردقده بر زمان یری چقور
قالور و لونی و بولی بیاض اولور و خفیف حماسی اولوب نفسی طار اولور
العلاج ماده دن بدنی تنقیه ایدوب مزاجی تعدیل ایلمکدر و مؤف اولان
عضولره قوت ویرمکدر فاضل جالینوس امراض حاده نک تدبیرنده تنبیه
ایدر که استسقاء لحمینک سببی حیض قانک و یا بواسیر قانک و یا معتاد
اولان بورون قانک احتباسندن اولورسه و یاخود طمرلر طلو اولوب تحلیل
از اولدوغندن اولورسه و یاخود دم ارتوریجی غذا ارحوق استعمال ایتدیکندن
اولورسه اول وقت ماده یی ازالدوب حرارت غریزیه یی ترویجدن اولوری
فرق و صافنه رق قان الهلر اگر امتلادن ایسه مشترکدن و یا باسلیقدن
الهلر و دم بواسیرک و حیضنک احتباسندن اولنه صافندن الهلر بعده
ماده بلغمیه یی قی ایله و اسهال ایله و ادرار ایله استفراغ ایدهلر و حقنه برکره دخی
عادت ایدهلر که چونکه بلغمدن معده ده متولد اولانی پاک ایلیه و شربتلردن
مناسب اولان سکنجبین عنصلی و یا سکنجبین ساذج و شراب زنتین و طبیخ
زوفا و شراب اصول و شوکة المبارکه و تونیقه و بونلره مشابه دوالر اولنه
و بو مرضه غایت مناسب اولان مسهللر برمروری عصارهسی و محمودان
و غاریقون و تربد و دواء القرطم و دواء تربد بونلردر و اگر استسقا احتباس
دمدن ایسه قانی اقیدیجی دوالر استعمال ایدهلر و بو مرضک دوالرینه بلغمی و سنبل
قومدن خالی اولمیه و مریضک اعضاسنی داکما ادعوب اوزرینه قورو دیکی دوالر
اکلر امثل کوکورد و شب و سدف و بونلرک غیری مجففات کبی دخی کوکورد

دکونلک وشب بونلردن برابر آلوب سحق ایدوب سرکیله قیشدره لر و مریضک قارننه
سوره لر و اگر قورنغرای زیتله قینادوب انکله بدنینی یاغلسه لر ایشلکینی داغیدر و شیشنز
اولور مجربدر بالخاصه نافعدر و بلع تریاق استعمال اتمک غایت عجایبدر و نافعدر و کرکی
اتی یمک دخی بالخاصه استسقا لحمی یه نافعدر و آجیدر که صوبرینه بیغیر اغاجی و صاصفرا ز
قینادوب ایچه لر وحاجت وقتنده بونکله زبیره لر و طعاملری قوشلردن جیل قوشی و کلنکلک
وییابان کوکرجینی کبی مجفف غذالر اوله **الیرقان** بدنک رنکی کندی رنکندن چیقمغه در اکثر
زنکجه صاریلق درلر و بو یرقان یا صاری اولور و یا یشل اولور و یا سیاه اولور
سببی قریبی خلطک جمیع بدنه یایلمسیدر و سببلری چوق اولمغله انواعی دخی چوق
اولور فاضل جالینوس صیام نام کتابنک بشنجی مقاله سنده یرقانی درت
قسمه تقسیم ایتمشدر اولکیسی کیدک سوبرغاجندن اولور ایکنجیسی بعض زهرلو
حیوان صوقمقندن و یا زهرلو شی تناول ایلمکدن حاصل اولور و اوچنجیسی حالده
بحران طریقیله اولور و دردنجیسی سده لردن اولور و سده دخی خلطک غلیظ
اولمسندن و یا چوق اولمسندن اولور و کاهیجه طلاقک سوبرغاجندن اولور
و بو یله اولان یرقان اسود در اما ز دیرز که سده دن اولان یرقان اصفر کاهیجه
اودایله جکر مابیننده اولان مجرالر غلیظ خلطله و یا حصاتله مسدود اولدوغندن
اولور و اودایله بغرصق بیننده اولان سده نک علامتی قبضدر و اشاغیدن
چیقان ثفلی بیاض اولمقدر و اودایله جکر مابیننده اولان سده نک علامتی
صاغ طرفنده اغرلق اولوب و خفیف حمی یه اولمقدر و بولی زیاده صاری اولور
حتی قره یه مائل اولور و اشاغیدن چیقان ثفلی کیده رک بیاض اولور و حصاتدن
اولنک علامتی موافق اولان علاجلرله انتفاع ایتمیوب مرض مزمن اولمقدر **العلاج**
سده لری آچه لر و مادّه یی بدندن تنقیه ایده لر و ابتدا حقنه لینه ایدوب بعده مفتحات
و مسهلات ویره لر اصول مفتحه و هندبا و هلالیه درزهم حبوب و اساروندن
و شنجار یعنی هواجوا دیدکلری نبات و کشوث و بلبیع و غافث و فراسیون و قنطوریون
صغیر بونلردر یعنی بو دوالرک کرک بعضیسنی و کرک مجموعنی قینادوب ایچه لر
و مرکباتدن بزنتس شربتی و اصول شربتی و غافث شربتی و راوندلی سکوریا شربتی
مناسبدر و بالخاصه نافع اولان حزره و قروش صوغلجاندز و کیمیا الطباسی بو علتده
قریموطراو و بروج بلع استعمال ایدرلر غایت نافعدر و مسهلاتدن قدرت
حلواسی و راوند و محموده و دیاقاتیلقون و مسهل کل معجونی و زرقطونا معجونی و ایارج
فیقرا و راوند حبی قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر یاخود بو مسهلی ویره لر صفتی بودر

بو خفقا بیننده اولان مجرالرده سده اولدوغندن
اولور و کاهیجه اودایله صح

اما اوده اولان سده لری آچیجی دوالر صح

راوند بر درهم و ثلث درهم دارچینی ثلث درهم بونلری کشوث طبیخیله اصلیه لر
بعده سوزوب ایچه سکز درهم قدرت حلواسی و ایکی درهم مسهل کل معجونی و بر
درهم زرقطونا معجونی و درت درهم بزنتین شربتی قیوب استعمال ایده لر و تنقیه دن
صکره بو دوایی استعمال ایده لر صفتی بودر بلالیه تخمی زیحق درهم زعفران سدس
درهم بونلری سفوف ایدوب یه لر و بو شربت دخی هم ایچجیدر و هم تلیین ایدر
صفتی بودر فراسیون و کشوث و بالدری قره هر برندن بر قبضه سیاه نخود
و قزل اوزم هر برندن اون التی درهم معدنوز تخمی و جیلک هر برندن درت
درهم اساروندن ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب ایچنه اون
التی درهم سنا مکی و درت درهم غاریقون و اوچ درهم راوند و هر برندن
اکثر درهم اولمق اوزره انیسون و زهر رتم و رازیانه تخمی قیوب برکره دخی
قیناده لر تکرار سوزوب کفایت مقداری شکرله شربت قوامی ویره لر
اما یرقان اسودک عارض اولمقلغنک کیفیتنده اوچ مذهب واردر اولکیسی
فاضل جالینوس مذهبیدر که قچن طلاقه یاخود طلاق ایله کبد بیننده اولان
طمرلره سده عارض اولسه اول سده سببیله کبددن طلاقه سودا نفوذ
ایدمیوب کبدده باقی قالمغله دمله بیله جمیع بدنه منتشر اولور یرقان اسود
حاصل اولور ایکنجیسی فرنک اطباسندن بلاتردس نام طبیبک ذاهب اولدوغیدر
یرقان اسودک سببی صفرا اوددن ماساریقایه دوکلدکده بر مدت انده
باقی قالمغله رنکی متغیر اولوب سیاه اولور بعده بدنه منتشر اولوب یرقان اسود
حاصل اولور دیدی لکن بو قول ضعیفدر اوچنجیسی جمهور اطبانک از نجک
متاخرلرینک ذاهب اولدوغیدر که قچن خلط اسود سودا ارتوب سببلردن
ناشی طلاقده چوق اولسه سودانک غدا اولمجق بعض عضولرک مثلا امعا و معده
و عظم کبی بونلرک مجرالرنده سده اولمق حسبیله اول عضولره سودا نفوذ ایدمیوب
ماساریقادن بعض شعبه لره منصب اولوب اندن جکره و جکردن جمیع اعضایه
یایلوب یرقان اسود حاصل اولور دیدیلر **العلامات** بدنی قرارد و صول
جانبنده اغرلق اولمقدر **العلاج** بونک علاجی طلاقک سوبرغاجنک علاجی کبیدر
و سده لری اچمقدر و چلک شرابی بو مرضه غایت نافع مجربدر صفتی بودر چلک
اون التی درهم قوش اوزومی اون ایکی درهم بونلری کشوث صویله و شاهتره صویله
اصلیه لر بعده قینادوب سوزه لر بعده ایچنه قوزی قولغی کوکی و تسفایج و کبره
کوکنک قبوغی هر برندن درت درهم التون اوتی و کشوث هر برندن یارم قبضه

قاطر قوروغی تخمی و بالیه تخمی هر برندن بر درهم بونلری دخی قیوب بر کره دخی قیناده اوتشدن
ایندیره جک وقت سکز درهم سنا مکی قیوب بعده آتشدن ایندیروب سوزه لر
وکفایت مقداری شکر له شربت قوامی ویره لر و بعد التنقیه واجب اولان علیلی ترلتمکدر
نواحی جلده باقی قلان تراپه جیقه مثلا بابادیه و بیان سر مسقی و رازیانه کوکی و سیاه
نخود بونلردن مطبوخ ایدوب بونکله ترلده لر و بدننی ابه کوجی و سدف و یا بیشقان
و بابادیه طبیخیله غسل ایده لر اما کبدک سوء مزاجندن اولان یرقانک علامتی التنده
و ایاقلرنده حرارت اولوب خفیف حماسی اولور و بولنک دکفلنک لونی زیاده
صاری اولور علاجی قان آلهلر و کبدک سوء مزاج مادسینده ذکر اولنان حج الله
ماده سنی تنقیه ایده لر اما حمی آرده عارض اولان یرقانک علاجی حمانک علاجیدر
و زهرلردن اولنک علاجی بان زهر تیلی دوالر ویره لر جالینوس تریاق و مثرودیطوس
ویرمشدر حالا استعمال اولنان اغاج قاونی الکشیسی والکشی الماصیونی و قورزی قولغی
شرابیله هندباصوی بونلردر اطبادن زهراوی و کامل الصناعه صاحبی بو علته
قرص کافور ایله بزرقطونا لعابی ویرمشلر و ابن زهر قبق صوییله بان زهر ویرمشدر
بو جمله دن انسبدر زیرا بان زهر سمیتی دفع ایدر و قبق صویی مزاجی تعدیل ایدر
و زهر دردنج قاریوز صوییله ایچمک خی نافعدر **امراض الکلی** بو کرکلرک مرضلری
بیاننده در **سوء مزاج الکلی الحار الیابس** بو کرکلرده حرارت و سوستزلک اولمقله
سوء مزاجک سببی مجاوری اولان عضولرده حرارت اولمقدر مثلا جکر کبی و طحال کبی
یاخود حرارتلی بر خلطک بو کرکلره دوکلمسیدر و حرارتلی مدر دوالر تناول لنمقدن اوتر
بنوب میدانزه جوق ات قوشدورمدن و حرارتده اعتدالدن خارج لباس
کیمکدن دخی اولور علامتی بولی چوق و رقیق و حدتلی اولور و بعض وقتده قاروننده
قوم بولنور و جوق جوق احتلام اولور و پراغز دوشلر کورر و بدنی ارق اولور وارقه ده
کاه اینجه اغری اولور **العلاج** بو کرکلرک مزاجنی بارد و رطب دوالرله تعدیل ایده لر مثلا
بنفشه و کل و ماورد و هندبا و سنرادتی و قبه قوروغی و نیلوفر و اغاج قاونی الکشیسی و لیمون
والکشی بار عصاره سی و حیلک و زور بارده وار به صویی و ماء الجبن کبی بو دوالردن علیلک
مزاجنه کوره مطبوخلر و شربتلر و معجونلر و قرصلر عمل اولنه و بلنه وضع اولنجق دوالر
نیلوفر صویی و ماورد صویی و کل یاغی و بنفشه یاغی و نیلوفر یاغی و صندل مرهمی
و کل مرهمی بونلردر و قورشونی کاغد کبی اینجلدوب بلنه باغلیه لر و علیلک یدوکی
بارد و رطب غذالر اوله و ایجدوکی اربه صویی اوله و اکر ماده صفراویه اولورسه خیارشنبر
و یا اربک معجونی و یا بزرقطونا معجونی یاخود مسهل کل معجونی ویره لر **سوء المزاج**

البارد فی الکلی بو کرکده سوء مزاج بارد اولمسنک سببی مجاور اولان عضولرک برودتندن
مثلا کبد کبی و بغر صقلق کبی و طلاق کبی یاخود بارد خلطک انصبابیدر و صوق شیلر
یمکدن و صوق هوا طوقنمقدن و قارلی وقتده سفر ایتمکدن حی اولور علامتی بولی از
و خام و رقیق اولور و جماعه شهوتی ضعیف اولور و اتسی شیلردن حظ ایدوب
صوق شیلردن متضرر اولور و اکر بلغم ایله اولورسه بولی بولانق و غلیظ اولور
وارقه ده اغرلق اولوب اینجه اغریسی اولور **العلاج** بو کرکلرک مزاجنی اتسی دوالرله
قزدیره لر مثلا رازیانه تخمی و بهر دم بهار و قوش قونمز و سعد لوز و طراغیون و قصعه
و ثعلب و ترونبقه و فافث و فوتنج و نانه و حب العرعر و خزاما و بربه و دلش اوتی
و خردل و صور تره سی و آجی بادم و زر داوجکردکی و سیاه نخود و بعض اقاویه کبی بو دوالردن
رأی طبیب ایله مطبوخلر و شربتلر و معجونلر و قرصلر ایده لر و خارجدن بو کرک اوزرینه
ایرسا یاغی و سنبل یاغی و قسط یاغی و قرنفل و بسباسه و حرتابیاطون مرهمی سوره لر و اکر تمام
بلغمیه اولورسه تره منتیله خیارشنبه بالی ویره لر غاریقون و معجون المبارک و معجون هندی
ویرمک دخی مناسبدر **سدد الکلی و ضیق مجاریها** بو کرکلرک مجراری ضیق اولوب
مسدود اولمق سببی شیشدن و قاسلنمقدن و یا افراط اوزره یوشدندن و یا غلیظ
ماده نک یوللری قپامه سندن و یا ماده قیحیه دن اولور یاخود کندویه مجاور اولان بعض
اعضادن طونمش قان دوکلمسندن اولور بونک علامتی بولی از اولمقدر و شاید
برآفت یوغیکن بولی محتبس اولمقدر وارقه ده اغری اولوب جراقیاری شیشمکدر
و ذکر اولنان سببلرک بعضنی تقدم ایتمکله بیلنور علاجی اورام و قرحه دن اولنک
علاجی اورام کلی بابنده کلور و غلیظ خلطدن اولنک علاجی تورب صوییله و قاطر قوروغی
بجمکی ایله و اساروینله قوصدورمقدر بعده مدرات استعمال ایتمکدر مثلا معدنوز و
قوش قونمز و کاکنج و اصول شربتی و زنتین شربتی و خطمی شربتی کبی و روح ملحدن و روح
زاجدن برایکی قطره خرزر صوییله ایچمک غایت نافعدر و اکر منجمد قاندن ایسه سکنجبین
ویره لر و بنجکوبی و طاوشان مایه سی دخی ویرمک دخی نافعدر **انفتاح مجاری**
الکلی بو کرکلرک مجراری اجلمق سببی حرارت و رطوبتدر که طمرلرک اغزینی کوشدوب
آجر یاخود حدتلی خلطدرکه حدتی سببیله طمرلرک اغزینی اجر و یاخود بو کرکده طاش
چیقمقدن اولور علامتی بولله بله قان چیقمقدر اکر اچیلان طمر کوچک ایسه از چقر و اکر
بیوک ایسه چوق چقر علاجی اوکلدوجی و قابض شیلر ویره لر مثلا سکرلی بیراغی
و عصی الراعی و قرا قوز و طور مثلا دکثیرا و کل ارمنی و طین مختوم و مرجان و موسیا
و شادنج کبی **حصاة الکلی** بو کرکلرده طاش و قوم اولمسنک سببی مادسی ماده

غلیظدر وسبب فاعلی بر حرارت غریبه درکه ماده نک رقیقنی افنا ایدوب غلیظنی تحجر اولدوغی
حالده باقی قالور وسبب قریبی کلی نک سورغاجیدر وسبب بعیدی معده نک وجگرک
سوء هضمندن اولور و غلیظ طعام تناولندن اولور هریسه کبی و کک پشمش یمرطه کبی و پنیر
وبصدره وصغراقی یمدن و بولانق صو ایچمدن و از حرکت ایلیوب دائم اوتورمقدن
و ایوا وارمود و الج کبی اغزی بورشدوران میوه لری چوق یمکدن اولور و کاهیجه باباذن
میراث طریقیله دخی اولور ارباب نجوم دیدیلرکه بوکرکلرده طاش حاصل اولمسی اسباب
سماویه دن اولور اگر مولودک حین ولادتنده زحل و مریخ طالعدن بیت ثامنده بولنجق
اولورسه شبهه یوقدرکه اول مولودده حصی تولد ایدر دیدیلر علامتی امام بقراط امراض
داخله کتابنده درکه بوکرکلرده طاش اولمنک علامتی ارقه ده برشدید اغری اولوب
حصیلره وارنجه ممتد اولور وطبیعتی قبض اولوب بولی دخی محتبس اولور وآز اولور
و ینه بقراط ایدیمیا کتابنک التنجی مقاله سنده درکه بوکرکده طاش اولمنک علامتی
ارقه ده برثقیل اغری اولوب طعامدن صکره زیاده اولمقدر و کاهیجه مرتفض بخاری
و بلغمی خلط قوصوب عقبنده خفت بولمقدر و کاهیجه بولنده قرمزی قوم ظاهر اولور
و مرضک ابتداسنده بولی رقیق وصافی اولوب گیده رک غلیظ و بولانق اولور
و کاهیجه طاش نفس بوکرکک جوهرنده اولور اول زمان اغری زیاده و بریرده ثابت
اولور و بولی محتبس اولمیوب قوم دخی ظاهر اولمز و کاهیجه بوکرکده طاش اولمق
بر مرضه مشابه اولورکه اول مرض جگرله بوکرک مابیننده اولان طمرلرده غلیظ و محترق
خلط اولمدن اولور حاصل اولور و بویله اولمق اکثریا حمارک عقبنده اولور و اونک
علامتی شدید حمارک تقدم ایتمسیدر و اکثریا چقان شئ بولک اوستنه چقار
العلاج
اولا حصا تولدنی منع ایدوب و اولان طاشری پاره لمقدر و اغری
تسکین ایتمکدر اما حصا تولدنی منع ایتمک طاش حاصل ایدیجی غلیظ طعاملردن پرهیز
ایتمکله اولور و حاصل اولمسنی منع ایدیجی غدالر یمکدر مثلا بوزاغو اتی واوغلاق اتی
و نیم برشت یمرطه صارسی و قیه بالغی کبی و کاهیجه فستق واجی بادم و جام فستغی و زردالو
و قایصی جگردکی و انجیر و سیاه نخود بونلرله جرزلنه لر و بقولدن ابه کومجی و معدنوس
و قوش قونماز فرنی و تازه هندبا یمه لر و طعاملرینه دارچین وشکر قته لر و آیده ایکی
کره اسهاللو وقی ایله بدنی پاک ایده لر و مسهللردن خیار شنبر و قدرت حلواسی و گل
شرابی و راوند و تره منتی مناسبدر و قربوط طرفی بال صویله و یا بلیون صویله
و یانخود رادنه لی سکور یا شرابیله ویره لر و تره منتینک بو مرضه بالخاصه عظیم فائده سی
واردر مجاری غسل ایدوب پاک ایدر و طاشری پاره لر و طبیعتی ملایم طوتر و بو حسب

غایت مجربدر صفقی بودر تره منتی درت درهم راوند بر درهم دارچین ثلث درهم کهربا
ومیان کوکی والتون اوتی هر برندن سدس درهم بونلری حب ایدوب هفتهده برکره
بر درهم ویا ایکی درهم طبیعته کوره استعمال ایده لر حب آخر بو دخی غایت نافعدر
صفقی بودر صبر بر درهم راوند و غاریقون هر برندن برنجق درهم محموده اون ایکی بغدای
دارچین وسنبل ومصطکی ومیان کوکی هر برندن سدس درهم بونلری کفایت مقداری
تره منتی ایله حب ایده لر و درت درهم خیارشنبر ایله ایکی درهم تره منتی و ثلث درهم
میان کوکی و کفایت مقداری شکر ایله قرشدروب استعمال ایده لر مجموع برمیدر
وبو مطبوخ دخی بو مرضه غایت نافعدر صفقی بودر خطمی کوکی ومیان کوکی وبسفایج
هر برندن درت درهم معدنوس تخمی ایکی درهم بالدری قره بر قبضه قرطم و رازیانه
تخمی هر برندن بر درهم بونلری صو ایله قینادوب سوزه لر و انجه درت درهم
سنامکی وایکی درهم راوند و بر نجق درهم غاریقون وایکی ثلث درهم دارچین
قیوب اصله لر بعده سوزوب بنفشه شرابیله استعمال ایده لر و طبیعتی
تنقیه دن صکره اگر قاننده زیاده لک وار ایسه باسلیقدن قان آله لر بعده
طاشی پاره لیجی دوالر ویره لر اول دوالر بونلردر صاصفراز و طراخیون و معدنوس
و رازیانه وانبله وتورب وکبر وتونیقه و بالدری قره و رصارمشغی و پاپشقان
والتون اوتی و قاطر قویروغی چچکی و گنش طارسی و صارمشق تخمی و آجی بادم و نخود
وزردالو جگردکی و اغاج قاودی جگردکی و کاکنج و تره منتی و کهربا و قربوط طرفی وریوج
ملح وسوع زاج و اغاج قاودی اکشیسی و لیمون بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایتمک
طاشی اریدر و مغسول تره منتیدن جوز قدرینی شکرله و یا بنفشه شرابیله استعمال
ایتمک بو مرضده تجربه اولنمشدر غایت نافعدر بو دخی تجربه اولنمشدر که لینونیکو
یعنی خشب الکلی دیدکلری نباتک مطبوخندن هر صباح بشر درهم استعمال ایده لر
و ینه بو قبیلدندر برصارمشغی طبیخنی و سفوفنی استعمال ایتمک و هر صباح حب
عرعردن اون اکشر دانه یمک و خطمی کوکنی اوزمله قینادوب ایچمک بونلر غایت
نافع و مجربلردر و اگر بوکرکده حرارت اولورسه اوزرینه گل یاغی و بنفشه یاغی
و بزر قطونا لعابی و کافور دقیق عصاره سی سوره لر و اگر اغریسی شدید اولورسه
اغریی تسکین ایدیجی شربتلر و احتقانلر ایده لر و اگر قوتنک تحملی وار ایسه تکرار
قان آله لر و بو حقنه اغریی تسکین ایتمده غایت نافعدر صفقی بودر خطمی کوکی
سکز درهم بنفشه و ابه کومجی و شوکة الجمال و پاپشقان هر برندن برقبضه طورق
اوتی یارم قبضه بابادیه و بوی تخمی هر برندن درت درهم بونلری قینادوب سوزوب

بو مطبوخدن یوز درهمنه اون آلتی درهم بنفشه یاغی و سکز درهم خیارشنبر بالی قیوب
احتقان ایده لر و بو کرکلرک اوزرینه خطمی و ابرکومجی و بنفشه یپراغی و بابادیه و طورق
اوتی و بوی تخمی و قاطر قوروغی چچکی بونلری سودله قیناودوب یاقو ایده لر و بادم یاغی
و بنفشه یاغی و زنبق یاغی و طاووق یاغی و دیاقیلون مرهمی و عقرب یاغی بونلرله دخی
یاغلیه لر و خیارشنبر بالنی میان کوکیله و تازه طتلو بادم یاغیله استعمال ایده لر
و اوزرلرینه خطمی طبیخی اکسک ایتمیوب استعمال ایده لر بو شیلر هم طبیعتی ملایم طوتر
و هم مجاری توسیع ایدوب طاشک سهولتله چیقمسنه سبب اولور و فرفیلیوس
طبیب بر شربت ترکیب ایتمشدر ایکی فائده سی واردر بری بودر که مجاری یموشادر
و بری دخی طاشلری پاره لر اول شربته دیالیتیا شرابی تسمیه اولنور مشهوردر
یعنی انلردن دخی استعمال ایتمک غایت نافعدر و سنارتوس طبیبک دیالیتیا مطبوخی
دخی نافعدر صنعتی بودر خطمی تخمی و ابرکومجی تخمی هربرندن اوچ درهم برزوربارده هربرندن
ایکی درهم قره نخود یکرمی درت درهم اریه اون آلتی درهم انجیر طقوز عدد سبستان
یدی عدد میان کوکی آلتی درهم بونلری اوچیوز درهم صو ایله نصفی قالنجه قیناودوب
و سوزوب استعمال ایده لر مطبوخ آخر درت درهم خطمی کوکنی صو ایله قیناده لر
و سوزوب اوتوز ایکی درهمنه درت درهم عسل و درت درهم تازه تره یاغی
قیوب ایچه لر و چون طاش بزدن اوینایوب چیقمسنه قوی پاره لیجی دوالره محتاج اولنور
مثلا بنی اسرائیل زیتونی و سونکر طاشی و عین سرطان و صغرقا و غنده جقالحلاس
دارکلکجی فانی و فروش برصو غلیجانی و کیرمش طارسی و سعوج زاج و محلول بللور
معدنی کبی یعنی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایتمک بو کرکده اولان طاشلری
اوفادوب چیقاررلر و بو سفوف دخی طاشلری پاره لمده غایت نافعدر صنعتی بودر
فندق قبوغی سکز درهم سونکر طاشی و بنی اسرائیل زیتونی و حب القلت یعنی کنش
طارسی هربرندن بر درهم صرمشق تخمی یارم درهم بونلری سفوف ایدوب بر درهم
استعمال ایده لر و اگر آغری شدید اولورسه مخدر دوالره محتاج اولنور فلونیا کبی
و لودلو کبی و طشره دن اوزرینه سودله ایتمک ایچنی قیناودوب یاقو ایده لر و بزر قطونا
و کتان تخمی و بوی تخمی لعابی سوره لر و دیالیتیا مرهمی علاج کافیدر اگر بو مرهمه بر مقدار
زعفران ایله سوسن یاغی و یا عقرب یاغی ضم ایتسه لر غایت مناسب اولور و بو ضماد
دخی قواطن طبیبک مجربیدر صنعتی بودر اون عدد دنکلی سودله بشوروب سوزه لر
و ایچنه اوتوز ایکی درهم ایتمک ایچی و اوچ عدد یمرطه صاریسی و سکز درهم تازه تره
یاغی و بابادیه یاغی و یارم درهم زعفران قیوب یاقو ایلیه لر عجایب علاجدر بالخاصه

فائده ایدر و دیاتیشقانی سودله قیناودوب یاقو ایتمک بو دخی غایت نافعدر و دهن
عقرب ایله صو خیارنی پیشوروب یاقو ایتمک هم وجعی تسکین ایدر و هم طاشلری پاره لر
ورم الکلی الحار بو کرکلرده ایسی شیش اولمق سببی بو کرکلره یقین اولان عضولردن خلط
حارک دوکلمسیدر که اول دوکلان خلطی بو کرکلر یا حرارتیله کندویه جذب ایدر و یا ضعیف
اولدوغندن قبول ایدر و کاهیجه خارجدن بر سبب ایله اولور مثلا ضربه کبی و سقطه
کبی و اته بنوب چوق سکرتمدن و منزله کتمدن و مدرات استعمالندن دخی اولور
علامتی ارقده اغرلق اولور و هم اغری اولور و طمرلری دورولور اگر شریان طمرلرینه
یقین ایسه وارقه سنه یاپشدقده حرارتی اولور و اغریسنک بر اوجی حایه لرینه
دک و بر اوجی قولتقلرینه دک اوزانور و قنغی بو کرکده اولورسه اول جانبده اولان ایاغی
اویوشور و آلی و ایاغی صوق اولور و بولی ابتداده رقیق و بیاض اولور بعده قرمزی
و قوی اولور و حماسی زیاده اولور و کاهیجه صفرا قوصر و بعض وقتده بولی محتبس اولور
و بو ورم کلی معا مستقیمده اولان ورمه مشابهدر لکن فرقی بودر که معا مستقیمده اولان
شیشک اغریسی اوکده اولور و ورم کلیده اولان اغری ارقده اولور و ورم معاده
اکثریا طبیعت محتبس اولور اما ورم کلیده ایسه اکثریا بول محتبس اولور العلاج
بونک علاجنده قانون سائر اورامک علاجنده اولان قانون کبیدر اولا باسلیقدن
قان آله لر بعده زیده وقتنده صافندن قان آله لر اگر فصده مانع اولورسه بالدرلرندن
حجامت ایده لر و بواسیری وار ایسه مقعده سولک یاپشدوره لر و اگر صفرا غلبه سی
اولورسه خصوصا معده ده و ماساریقاده اوله اول وقت کل شرابی و قدرت حلواسی
و تمر هندی و خیارشنبر بالی و راوند کبی دوالرله اسهال ایده لر یاخود دیاقاتیلقون
و یا دیابرونس و یاخود اطریفل فارسی وره لر و یاخود وجعی تسکین ایدیجی احتقان
ایده لر مثلا ابرکومجی و بنفشه و خطمی و کتان تخمی و بوی تخمی واریه صوبی بونلردن یاپلمش اوله
و یا برزوربارده ایله معجون قطمدن یاپلمش اوله یاخود حقنه لی بو صنعتله ایده لر یا شقاقل
و ابرکومجی هربرندن برقبضه کل یارم قبضه کتان تخمی و بابادیه هربرندن اکیشر درهم بونلری
اریه صوبیله قیناودوب سوزه لر و آلتی درهم بو مطبوخدن الوب ایچنه درت
درهم خیارشنبر بالی و اون آلتی درهم کل شرابی و اون ایکی درهم بنفشه یاغی و بر یمرطه
صاریسی قیوب احتقان ایده لر و ردع و تبرید ایتمکدن اوتوری برزوربارده
مستعملی و بنفشه طبیخی یاخود سنزادی و ماردل و قوزی قولغی و کاکنج بونلرک طبیخی
وره لر و طشره دن ارقه یه اغری تسکین و ماده یی ردع ایدر دوالر قویه لر مثلا کل
صوبی و کل عصاره سی و ماردل عصاره سی کبی و سنزادی و نیلوفر و قبه قوروغی و سرکه لی

براغی واریه اونی وگل یاغی ونیلوفر یاغی وبنفشه یاغی بونلردن قنغنی قورلرسه مناسبدر
یاخود بوکادی ایدهلر گل صویی اوتوز ایکی درهم ماروله عصارهسی وسکرلی یبراغی عصارهسی
ونیلوفر صویی وگل یاغی هربرندن اون التی درهم سرکه اون ایکی درهم قرمزی صندل سکز
درهم بونلرک مجموعنی بریره قیوب واکجنه بربز ویاپارسونکر باتروب تکرار تکرار ارقهیه
قویهلر ووتر زید وقتنده بوکاده خطمی وکتان تخمی وبقله اونی وبابادیه وبوی تخمی زیاده ایدهلر
واختلاط وقتنده رادع دوالر نقصان قلنوب محلل اولنلر زیاده قلنه ومعتدل
مدرات استعمال ایدهلر مثلا بزتین شرابی کبی وبالدری قره طبیخی کبی ویابشقان وآرق
کوکی ورازیانه کوکی ومایون بونلری دخی قینادوب صوینی ایچورهلر اگر تشیش دا غلبه ایدوب
بلکه دشلکه میل ایدرسه علامتی صنجوسی وخفیف حماسی اولمقدر اول زمان نضیج ویریجی
یعنی پشوروجی شیلر ویرهلر مثلا ادیه وخطمی ویابشقان ومیان کوکی واپه کوجی بونلری
قینادوب ویرهلر واپه کوجی چچکی خمیرهسی استعمال اتمک غایت نافع وبو مرضه علاج
کافیدر وبو یاقو دخی نافعدر اپه کوجی ویابشقان وزنبق کوکی وانجیر وبوی تخمی بونلری
سودله پشوروب یاقو ایلیهلر وسودینی احتقان ایلیهلر ویابه احلید قدنصکره رازیانه
صویی واریسا ومیان کوکی وبالدری قره وکرفس وصعتر بونلری قینادوب وسوزوب
ایچهلر وبال صویی ایچهلر واورام بحثنده ذکر اولنمش علاجلری ایدهلر واچی شیلر تناولندن
وقوی مدرلردن احتراز ایدهلر ودلیجه ماروله ونهدبا وخاص اتمک ایچیله پشوروب وصقوب
صوینی ایچهلر واریه صوینه ومیان کوکی طبیخنه وگل وبنفشه شرابنه مداومت ایدهلر

ورم الکلی الصلب بوکرلرده قتی شیش اولمقدر اکثریا اسی شیشلردن صکره اولور وکاهیجه
اخلاط غلیظهنك انصبابندن اولور علامتی بولی از ورقیق اولور واما بولك رقیق
اولمسی بوکرلر ضعیف اولوب غلیظنی دفعه قادر اولمدوغندندر واکثریا بو علته مبتلا
اولنلره سوء القنیه وآیقلرنده اولوشمق عارض اولور بونك علاجی کوجدر زیرا ازیه استسقایه
مؤدی اولور **العلاج** اوزرنیه یموشادیجی وپشوریجی شیلر قویهلر مثلا دم یاغی کبی
وزنبق یاغی کبی وبابادیه یاغی کبی وبزر یاغی کبی وبو ضمادی قومق دخی مناسبدر صفتی بودر
کتان تخمی اونی وبوی تخمی اونی وخطمی کوکی وبابادیه وقاز یاغی وطاوق یاغی بونلری قینادوب
یاقو ایدهلر وکاهیجه بو یاقویه مقل واشق دخی قاتشدیرهلر ویاغلی طاوق صویی واپه کوجی
وخطمی وبسفایج طبیخنی ایچهلر ومقل یازشتق وبوی تخمی دخی مناسبدر یعنی بونلردن حب ایدوب
استعمال ایدهلر **هزال الکلی** بوکرلر ارق اولمقدر سوء مزاج حار یابسدن اولور علامتی بو مرضی
اول امرده تشخیص کوجدر وزیدی وقتنده بولی از اولوب اوزرنیه دهنیتی چقار وجماعه
شهوتی از اولور وبدنی ارق اولور بونك علاجی غایت کوجدر زیرا مهلك مرضلردندر

لکن ممکن اولدوغی مرتبه حمی دق علاجلریله علاج ایدهلر **قروح الکلی** بوکرلرده یاره اولمق
کاهیجه یاره بوکرلرك سطح ظاهرنده اولور وکاهیجه باطننده اولور وکاهیجه فسقهلنور
صولو قبرجق کبی اولور وکاهیجه عیاذا بالله متاکل اولوب بوکرلرك جمیع اثری یوب
انجق ادسنتك زاری باقی قالور بو مرض نمسه ولایتنده برکمسهیه عارض اولمش ایدی
کیدهرك اول کمسه استسقاء زقی ایله مستسقی اولدی واکا درلو درلو علاج ایلدیلر
قطعا فائده ایلمدی آخر الامر وفات ایتدکده قارننی یاردیلر جکرنده وسائر قارننك
ایچنده برعلت کورمدیلر انجق بوکرکنك برطرفی قوقمش برمق صغیهجق قدر بردلک اچلمش
اول دلکدن یاردیلر بوکرکك ایچی صولو قبرجقلرله طولو کوردیلر بو مرضك سببی یارشیشك
دشلمسیدر ویاخود حدتلی یاره ایدیجی مادهنك اول موضعه دوکلمسیدر ویاخود طاش
حاصل اولوب چیقارکن بوکرکی یارهرق چیقدوغندن اولور ومنزله کیدرکن اقی یك
سورمدن اولور واچی دوالر استعمالندن دخی اولور **العلامات** بلده آغرلق اولور وبول
ایله ارایک چقار وحدتلی مادهنك انصبابندن ایسه بولی یقرق چیقر **العلاج** مادهیی
تنقیه ایدوب سببنی قطع ایدهلر بعده یارهیه علاج ایدهلر وتنقیه ایچون قان الهلر
ومادهیی تعدیل ایلیهلر بنفشه طبیخیله واپه کوجی ونیلوفر وبزور بارده واریه وخشخاش
تخمی ومیان کوکی ودقوادزم بونلردن رأی طبیب ایله مطبوخ وشربتلر ایلیهلر وبو مرضده
کسکین مسهل ویرمك جائز دکلدر بلکه معتدل ملین ویرهلر مثلا میان کوکیله خیارشنبر
ویرهلر وگل مکری وبنفشه مکری ودیاقاتیلقون ولینتو یعنی معجون ملین ویرهلر
وتره منتی بی بیرطه صاریسیله ومیان کوکیله استعمال اتمك هم ملایم طوتار وهم یارهیی
پاک ایتمده غایت نافع ومجربدر وتمام تنقیهدن صکره یارهیی غسل ایدیجی شیلر
ویرهلر بال صویی کبی واریه طبیخی کبی وقره نخود وبالدری قره وزوفا وغافث ومیان
کوکی بونلری دخی قینادوب ایچهلر ومارجینله بزور بارده مستحلبی ایچهلر واشك
سودی دیجی سودی ایچمك دخی غایت نافعدر یارهیی بیتورجی ایلر وبونلردن
صکره بیتوریجی وقوردوجی شیلر ویرهلر گل ارمنی وطین مختوم ومرجان وطورسنتلا
وعصی الراعی وذنب الخیل وقاقوز وکاکنج قرصی وطباشیر قرصی وکهربا قرصی بونلردن
قنغنسی اولورسه استعمال ایلیهلر وتره منتی مقطری دخی نافعدر وبو سفوف غایت
مجربدر طین مختوم وگل ارمنی وطورسنتلا ومصطکی وطباشیر وکثیرا هربرندن بر درهم
دم اخوین یارم درهم گل شکری درت درهم بونلری سفوف ایدوب ایکشر درهم
استعمال ایلیهلر سفوف آخر طورسنتلا ومصطکی ودم اخوین هربرندن بربچق درهم مرجان
وذنب الخیل وکاکنج هربرندن ایکشر درهم طباشیر بر درهم گل شکری اون ایکی درهم بونلری

سفوف ایدوب سکرلی پراغی صویله استعمال ایدەلر و یدوکی طعامک اوستنه اکەلر
و بو مطبوخ دخی غایت نافعدر صفتی بودر جو بجینی و صاصفراز و طورختشلا هر برندن درت
درهم کل قرنفلی و خطمی و کاکنج هر برندن یارم قبضه خطمی کوکی و بیان کوکی هر برندن درت
درهم بونلری قره نخود طبیخیله قینا دوب و سوزوب بر مقدار شکر قتوب استعمال
ایدەلر و شعیر اغاجی طبیخی دخی بو مرضه غایت نافعدر خصوصا فرنک مرضندن عارض
اولمش اوله و مریض اولانه کسه آجی شیلردن و طوزلولردن احتراز ایلیه و غداسی
ملیج ایله پشمش پرنج شوربا سی و پالوده و اوغلاق اتی و نیمبرشت یمورطه صارسی
و سودلو آش اوله و ممکن اولدوغی مرتبه صویی از ایچەلر و آته بنمدن و جماعدن صقنەلر
و اگر پاره کلی ایله مثانه بیننده اولان مجرالرده اولورسه قروح کلی علاجلریله علاج ایلیەلر
دیابیطس بو لفظله مشهوردر لکن صحیحی و اولیه دیاویطسدر خلق بوکا دولاب مرضی
درلر بر مرضدر که زلق الامعاده یدوکی طعام دوسیوب چیقدوغی کبی بونده دخی
ایچدوکی صو دوسیوب فی الحال بول یولندن چقار انکیچون زلق الکلی درلر
و صوسزلغی و صو ایچمەسی و بتولی دائم اولور بونک سببنده تقریر اولنان بودر که
جگرک و طلاقک حرارتیدر و بوکرکلرک ضعفیدر که رطوبتلردن کندویه منجذب
اولنی قبول ایلر علامتی ظاهردر العلاج اطبا بونک اوزرینه قرار ویردیلرکه بونک علاجنده
جگرک حرارتنی تبرید و مزاجنی تعدیل ایلیەلر اگر قان زیاده لکی وار ایسه قان الەلر
و اگر حدتلی خلطدن ایسه قوصدرمق نافعدر بعده بوکرکلره قوت ویریجی و طونجی شیلر
ویرەلر کل قرنفلی و سکرلی پراغی و عصی الراعی و قراقوز و سمزاوتی و مرجان
و طباشیر کبی و بو مطبوخ دخی نافعدر قراقوزک کبیرنیک کوکی و سکرلی پراغی کوکی
هر برندن سکز درهم سکرلی پراغی بر قبضه کل یارم قبضه جلنار ایکی درهم صاری
هلیله اوچ درهم سکرلی تخمی و قوزی قولاغی تخمی و سمزاوتی تخمی هر برندن بر درهم بونلری
درت یوز درهم صو ایله قینادوب ایوا مرباسیله ایچەلر و بو سفوف دخی غایت نافعدر
کشنش و سکرلی تخمی و سمزاوتی تخمی و کل هر برندن سکز درهم مرجان و کل ارمنی
و انجو و طورختشلا هر برندن بر درهم جوزبوا ثلث درهم بونلری سفوف ایدوب
استعمال ایدەلر صفت معجون اسکی کلبشکر اون التی درهم پاتش لیک بو بنوزی و کل ارمنی
و مرجان هر برندن بر درهم بونلری کفایت مقداری ایوا مرباسیله معجون ایدوب استعمال
ایدەلر و بعض وقتده مخدرات ویرمکه محتاج اولنور یکی تریاق و فلونیا و فارسی و ابیراجم
نیقولا ولودنو کبی و جگر و بوکرک اوستنه بارد و قابض دوالر قویەلر و سکرلی پراغی
عصارەسی کبی و سمزاوتی و عارول و قیه فوروغی عصارەلری کبی و صندلین یاقوسی کبی
و بو مرهم دخی نافعدر مرسین یاغی و کل یاغی هر برندن سکز درهم آق صندل و قرمزی
صندل و کل و مرجان هر برندن بر درهم سکرلی پراغی عصارەسی سکز درهم
کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدوب سورەلر وجع الکلی بوکرکده اغری
اولمق طاشدن و یاقومدن و یا شیشدن اولور و حدتلی خلطک اولمو ضعده دکمسندن
و شدتلی یلدن دخی اولور و بونلرک سببلری و علامتلری و علاجلری مقدم
بیان اولنمشدر الحق بو محلده واجب اولان حصا بابنده ذکر اولنان حقنه
لینه ایله وجعی تسکین ایتمکدر و بو حقنه دخی وجعی تسکین ایدوب یللری داغیدر
صفتی بودر خطمی کوکی سکز درهم پاپشقان و بنفشه و شوک الجمال و ابەکومجی
هر برندن بر قبضه پابادیه و طورق اوتی هر برندن یارم قبضه کتان تخمی و بوی
تخمی هر برندن درت درهم انجیر بش عدد بونلری قینادوب سوزەلر
و بو مطبوخدن سکسان درهمنه سکز درهم خیارشنبه یالی و اون الکشر درهم
طتلو بادم یاغی و زنبق یاغی و ایکی یمورطه صارسیسی قتوب احتقان ایدەلر و علیکه
خطمی کوکی طبیخی ایچورەلر و میان کوکی و ابەکومجی و پاپشقان و قرداوزم بونلری
قینادوب ایچەلر و بزور بارده مستحلبی و خشخاش تخمی مستحلبی ایچەلر و خطمی
و پابادیه و اکلیل الملک و کتان تخمی و بوی تخمی بونلری قینادوب بوکرک اوستنه
یاقو ایدەلر و بادم یاغی و زنبق یاغی و طاوق یاغی و قاز یاغی بونلر دخی یاقولق
و دیالتیا مرهمی سورمک جملەدن اعلادر امراض المثانه مثانەیه عارض اولان مرضلر
بیانندەدر سوء مزاج المثانه سائر عضولره سوء مزاج عارض اولدوغی
کبی مثانەیه دخی عارض اولور لکن اکثریا مثانەیه عارض اولان سوء مزاج باردر
اگر سوء مزاج حار عارض اولسه فوری قولورکه ورم حارک حدوثنه سبب اولور
و سوء مزاج باردک علامتی بولی بیاض و غلیظ اولوب تخالی اولمقدر یعنی
رسوبلی کیک کبی اولور و مریض صیق صیق تبول ایدر العلاج مناسب اولان
دوالرله مثانەیی تسخین ایتمکدر جوزبوا و بسباسه و تودری و میان کوکی
و حب الغار کبی و قاسقلرینه سنبل یاغی و طورق اوتی یاغی و پابادیه یاغی سورەلر
حصاة المثانه مثانەدە طاش اولمق بونک سببی بعینه بوکرکلرده طاش
اولمسنک سببلری کبیدر اگرچه مثانەنک حرارتی مادەیی عقد ایدوب طاش
ایتمده کلینک حرارتی مرتبەسنده دکلسه بیله لکن مثانەنک یبوستی حرارتنه منضم اولدقده
شول قدرکه یبوست شیء عقد ایتمده حرارته معین اولور شویلەکه کاه جه عقد الحق
یبوستدن اولور خصوصا شول یرده که انده آز تاسیله تحجر اولمغه مستعد مادە بولنه

بو ذکر ایتدیکمز بو بابده دینلن کلامک خلاصه سیدر **العلامات** امام ابقراط امراض
کلینک دردنجی مقاله سنده دیرکه شول کمسنه که انک مثانه سنده طاش حاصل
اوله علامتی مثانه نک عنقنده یعنی کدنده اولان موضعده اغری اولور و کوکلی قطره
قطره کوجله کلور و دفع یعنی خام اولور و بعض کره لرده بول ایله بیله بیاضه مائل قوم
و دخی طاش چیقر و کاهیجه طاش مثانه نی قجقلر و غمزدن علیل ذکرینی دیره کوب
صیجرار و کاهیجه دخی طاش معا مستقیمه زحمت ویرد و کندن زحیر علتی عارض اولور
وعلیل ارقه سی اوزرینه یاتوب بتول ایلیه بولی سهولتله چیقر **العلاج** اغریسینی
تسکین ایدوب طاشی چیقرمقدر و طاش تولدنی منع ایدر شیلری تکرار تکرار
استعمال ایتمکدر اغریی تسکین ایتمده و طاشی چیقرمده حصاة کلیه بابنده ذکر اولنان
علاجلر ایله علاج ایلیه لر اما بالخاصه طاشلری ایدیجی دوا اسد نکر طاشی و عرطنیثا
وانسانک وصغرک مثانه سندن چقان طاش و سروج ملح بونلردر و لیمون
صوی و طورتی طوزینی معدنوز صویله ایچمک واری لطال جکرکری قوردوب
اینجه دوکسه لر و دیر درهمنی شراب راقیسی ایله استعمال ایتمک و قره تخم صوی
دوقره وانبیق ایله چقمش بقله صوی و دوکلمش جکرکه قوردینی راقیله ایچمک
ولطاوشان کولی و خطمی شربتی و روح زاج و عقرب کولی و کوکرجین زبلی و عقرب
معجونی حب بونلر بو علتده تجربه اولنمشدر نافعدر **اورام المثانه** مثانه ده دشیش و المق
سببی بوکلرده اولان شیشک سببی کبیدر علامتی قاسقده بکلک و یانمق و اغری
اولور و طبیعتی قبض اولور و حماسی و صوسزلغی اولور والی وایاغی صوغور **العلاج**
اکر فصده مانع بو غنیسه قان آلهلر بعده معتدل راحج یاقورلر قویه لر و حقنه لینه ایله
و بو حقنه لی ایتمک نافعدر حقنه بودرکه ابه کومجی و پاپشقان و بنفشه و مارول
هر برندن بر قبضه بزور بارده هر برندن الکیشر درهم کتان تخمی اوج درهم بونلری اربه
صویله قینادوب و سوزوب سکسان درهم مطبوخه سکز درهم خیارشنبر بالی
واون التی درهم بنفشه یاغی قیوب احتقان ایده لر و اکر اغری زیاده ایلیسه مارول
عصاره سنی و بنفشه یاغنی سودله احتقان ایده لر و بر یاقولی قاسغه قویه لر خطمی
کوکی سکز درهم پاپشقان و ابه کومجی هر برندن بر قبضه کاکنج بر بچق درهم بونلری
قینادوب یاقو ایلیه لر بو مرهم دخی نافعدر طتلو بادم یاغی و بنفشه یاغی هر برندن
سکز درهم خطمی تخمی لعابی و بوی تخمی لعابی و کتان تخمی لعابی هر برندن التشر درهم کاکنج
بربچق درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایدوب قاسغه سوره لر و اربه
صویله بزور بارده مستحلبی خشخاش تخمی مستحلبی ویره لر و بنفشه شربتی و نیلوفر شربتی

وماروک صوی وعنب الثعلب صوی ولسان ثور چچکی خمیره سی وابه کومجی چچکی خمیره سی بونلردن
قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر وازدیادی وقتنده اوزرینه کل یاغی و بابادیه یاغی سوره لر
واکر شیش دشلکه میل ایدرسه اوزرینه کتان تخمی و بوی تخمی وانجیر وطاوق یاغی قویه لر
ودشلدکده قروح کلیه ده ایتدیکمز تدبیرلری ایده لر و اکر شیش قتیلنورسه اوزرینه یومشادق
ایچون خطمی وابه کومجی و بابادیه بونلری قینادوب قویه لر و بادم یاغیله خیارشنبر بالی
ویره لر و اکر بول محتبس اولورسه یونانجه قاثاطیر تعبیر اولنان آلتله اقتمغه محتاج اولنور
یعنی اعمال بالیدده مهارتی اولان جراحلره مراجعت اولنوب غربور آلتله بولی
آقیده لر **جرب المثانه** مثانه اویوز اولمق حدتلی وطوزلو خلطدن اولور علامتی حکه در
یعنی ذکرک دبی وقاسقلری قجشمقدر و بولی مردار قوقمقدر و رسوبی نخالی اولمقدر
بو مرض پراغر مرضلردندر اکر ابتدا ارنده علاج اولنمزسه قروح مثانه یه موذی اولور
و بیرلرده اولورسه قتی پراغردر **العلاج** ماده یی تنقیه ایده لر خیارشنبر بالیله و کل بالیله
و قدرت حلواسیله بعده مزاجی تعدیل و اخلاطک حدتنی تسکین ایدیجی شیلر استعمال
ایده لر بنفشه شرابی کبی و بزور بارده یی واق خشخاش تخمنی مارول طبیخیله مستحلب ایدوب
ویره لر و درسین تخمی عصاره سنی کرک ایچمک و کرک زراقه تعبیر اولنان التله ذکره ادخال
ایتمک نافعدر **قروح المثانه** مثانه ده یاره اولمق بر شیشک دشلمه سندن اولور و یا
یاره ایدیجی حدتلی وطوزلو و تورقیتلی خلطک انصبابندن اولور و یا خود قودس بوجکی
کبی حدتلی شیلر تناولندن اولور **العلامات** بول ایله ایرنک چیقوب رایحه سی
مردار قوقمقدر و قاسقده اغری اولمقدر و کاهیجه زحمتله تبول ایدر و ایرنک غلیظی
محتبس اولدقده بول دخی محتبس اولور و کاهیجه زحیر علتی عارض اولور و بو مرض
اختیار آدمده عارض اولورسه علاجی مشکلدر **العلاج** بو مرضده واجب اولان
وجه علاجلرینک قانوننه مراعات ایتمکدر یاره یی یقمق و پاک ایتمک کبی و اخلاطک
حدتنی تعدیل ایتمک کبی بعده یاره یی قوروتوب واوکولدوجی شیلر ویرمکدر اما
بولک و اخلاطک حدتنی تعدیل ایلمک ایچون بنفشه شربتی ویره لر و خطمی و سبستان
و عناب و بنفشه و نیلوفر بونلری قینادوب ایچه لر و بزور بارده مستحلبی ایچه لر
یاخود بو مذکورلری زراقه ایله ذکردن مثانه یه اقیده لر و تنقیه ایچون مسهلاتدن
خیارشنبر بالی ویره منتی ویره لر و بو معجون ملین دخی نافع و مجربدر سبستان کوکی
و بسفایج هر برندن درت درهم بزور بارده هر برندن اوجر درهم لسان ثور چچکی
و بنفشه چچکی هر برندن یارم قبضه عناب اون ایکی عدد ارکیک اون بش عدد
قوروازم سکز درهم سنا ایکی درهم بونلری اربه صویله قینادوب و سوزوب

الجیه سکز درهم قدرت حلواسی دکری درت درهم خیارشنبه بالی قیوب قوامه کتوروب
معجون ایده‌لر و بوندن سکز درهم استعمال ایده‌لر و تنقیه‌دن صکره یاره‌یی بیقیدلر بال
صویله ورازیانه کوکی وایریغی قیناتدوب شکرله ایچه‌لر و بو مستحلب دخی مثانه‌ده
اولان یاره‌لری بیقمق ایچون غایت نافعدر کرفس تخمی اوچ درهم سنبل یارم درهم
بونلری صو ایله قیناتدوب سوزه‌لر و بزر بارده‌نک هر برندن ایکیشر درهم جام قستغی
یکرمی عدد بونلری مزبور مطبوخله مستحلب ایدوب ایچه‌لر و بو حب دخی مثانه‌ده اولان
یاره‌لری پاک ایدر مغسول تره منتی التی درهم میان کوکی ایکی درهم قرص کاکنج بر درهم
بونلری نخود مقداری حب ایدوب اوچر دانه استعمال ایده‌لر بونلردن صکره اوکلدوجی
دوا ویره‌لر قاقوزه وسکرلی بیراغی و ذنب الخیل وکل ارمنی وطین مختوم وصمغ
عربی دکوتلک ومصطکی وموميا وقرص کاکنج ومرجان ودم اخوین کبی و بو جلابی دخی
ویره‌لر سکرلی بیراغی عصاره‌سی ... هر برندن الیشر درهم کلاب یکرمی درت درهم شکر
یوز درهم جلاب آخر خطمی کوکی وقره قوز و حب کاکنج ومیان کوکی وقزل اوزم هر برندن
درت درهم بایشقان وذنب الخیل که ترجمه اولانه یوغجه درلر هر برندن سکز درهم
انجبار وکل وقاقوز بیراغی هر برندن یارم قبضه بونلری صو ایله قیناتدوب سوزوب
کفایت مقداری شکرله اوزرینه بر مقدار دارچین اکوب نوش ایده‌لر بو معجون دخی
مثانه‌ده اولان یاره‌لری اوکلدورر نافعدر کلبشکر سکز درهم کل ارمنی وطین مختوم ومصطکی
هر برندن بر درهم نشا ایکی درهم قاقوز شربتیله معجون ایده‌لر صفت سفوف ... روش
ذنب الخیل ایکی درهم سکرلی تخمی ومصطکی هر برندن بر درهم شکر درت درهم سفوف
ایدوب استعمال ایده‌لر صفت حب سکرلی بیراغی صویله یوغرلمش تره منتی اوچ درهم
طین ارمنی وافیونسز قرص کاکنج هر برندن بر بچق درهم میان کوکی ایکی درهم کثیرا بر درهم
بونلری حب ایدوب استعمال ایده‌لر و بو قرص دخی لوبرصنه تجربه اولنمشدر اغرلی
وحرقة البولی تسکین ایدر ومثانه‌یی اوکلدورر صفتی بودر بزر بارده وآق خشخاش تخمی
وابه کومجی تخمی وامبرباریس وسنزاوتی تخمی وایوا چکردکی ومرسین تخمی وکثیرا وصمغ عربی
وجام قستغی وشام فستغی ونبات شکری وبیاض شکری ومیان کوکی وارپه اونی وبزر
قطونا لعابی وطین بادم هر برندن ایکیشر درهم کل ارمنی ودم اخوین وطباشیر وکل وهر برندن
سکز درهم کرچه بو قرصک نسخه‌سی بویلجه ... اولنمشدر لکن سکز درهم برینه بر درهم اولنسه
مناسب ایدی بو اجزایی دوکوب بال صویله قرص ایده‌لر واکثر درهم بو قرصدن
استعمال ایده‌لر ومثانه‌یه زراقه ایله سود وموميا ایله بال صویی و ذنب الخیل عصاره‌سیله
کل یاغی اقیده‌لر و طشره‌دن بو یاقیلی قویه‌لر مصطکی یاغی و مرسین یاغی و ایوا یاغی هر برندن

سکز درهم اصطرک ودبالموی هر برندن بر درهم کل ارمنی ایکی ثلث درهم بونلری
بریره جمع ایلیوب یاقو ایلیه‌لر ضماد آخر مصطکی وطین مختوم وکل ارمنی ولحیة
التیس ومرسین یمشی هر برندن ایکیشر درهم ارپه اونی ایکی درهم بونلری کفایت
مقداری کل یاغیله ومرسین یاغیله قریشدروب یاقو ایده‌لر و قود دسن بو علتی
کبی حدتلی شیلر تناولندن اولنه سوداجوره‌لر و بزر بارده مستحلبی وکثیرا
وکل ارمنی ویره‌لر و علیل یک طتلولردن و یک اکشیلردن وطوزلو وکسکین
وآجی شیلردن صقنه و غداسی سود و سودلو آش وارشته شورباسی و...
شورباسی اوله نواسیر المثانه عیاذا بالله تعالی مثانه‌ده ناسور اولمق یعنی ذکرک دبنده
بر دلک پیدا اولوب اندن ارکک اقمق ... دشلمه‌سندن و یا بر یاره‌نک
اسکمه‌سندن اولور و حدتلی خلطک انصبابندن وضربه‌دن وسقطه‌دن دخی اولور
العلاج ماده‌لی بو دوا ایله تنقیه ایده‌لر صفتی بودر خیارشنبه بالی درت درهم
جوارش تمری بر درهم ایکی ثلث درهم راوند سدس درهم زراوند شلغملی
بونلری بریره جمع ایدوب استعمال ایده‌لر بعده ابه کومجی صویله یوغرلمش تره منتی
استعمال ایدوب اوزرینه قره نخود صویی ایچه‌لر یاخود بستانی ومیان کوکی
قیناتدوب ایچه‌لر بو دوایی ماده تنقیه بولوب یاره تمیزلنیجه و بول معتدل اولنجه
تکرار تکرار استعمال ایده‌لر بعده بر قاچ کون سغیر اغاجی طبیخی استعمال ایده‌لر
وخارجدن ناسورک اغزینه خربق اسود قویه‌لر یاخود زنجار و نوشادردن
فتیل ایدوب قویه‌لر ویاخود زنبقیدن و بالق توتقالندن بر مقدار زنجبیل توتو
ایله شاف یاپوب قویه‌لر و ناسورک اغزی اچلدقده بو دوایی قویه‌لر وفق ایدر
صفتی بودر کل یاغی سکز درهم تره منتی قرق درهم زراوند مدحرج وجلنار هر برندن
ثلث درهم ارسا ومرصافی هر برندن یارم درهم قاز یاغی اوچ درهم بونلری
بریره جمع ایدوب یاقو ایده‌لر واکر ناسورک اغزنده لحم زائد اولورسه اوزرینه
زنجبیل توتو اکوب داخلون جرحنی بالی لیشدوره‌لر بعده بو مرهمی قویه‌لر صفتی بودر
تره منتی واستوبج ومرده سنک ومغناطیس و دهن مصطکی هر برندن سکز درهم
زفت وجام صاقزی ودبالموی هر برندن درت درهم بونلری خفیف آتشده
ایدوب بعده مصطکی وکندلک هر برندن بر درهم وثلث درهم مرجان بر بچق درهم
کافور ایکی ثلث درهم بونلری بعد السحق بریره قاریشدروب مرهم ایده‌لر ضیق مجرای
القضیب یعنی بول یولی طار اولمق رغلیظ خلطک احتباسندن اولور و یا مجراده
اویوشق قان اولمدوغندن اولور و یاخود بکل بتدن اولور و کایچه رشیدن و یا بر یاره

باشی لحم زائد حاصل اولدوغندن اولور. اما خلطلک احتباسندن اولنک علامتی سبیلک
تقدم اتمسیله بیلنور. وسکل ولحم زائد اولمسی قاما طیر تعبیر اولنان التله معلوم اولور
العلاج
غلیظ خلطدن واولوشق قاندن اولنه قضیبه زراقه ایله سکنجبین آقیده لر. دگلگ قنطریون
صغیری قینادوب برمقدار سدف یاغی وعقرب یاغی طاملدوب بونی دخی زراقه ایله
قضیبه آقیده لر. اما سکلدن ولحم زائددن اولنه. اولا ماده یی تنقیه ایچون قان آله لر.
ومسهل ویره لر. بعده مزاجی تعدیل ایده لر. وصبرینه وحوب جتنی طبیخی ایچه لر. بعده
لحم زائدی وسکلری ازاله ایدیجی دوالر استعمال ایده لر. بو مرهم بورتقالی اباطین حکیمکدر
قضیبده وبورونده وغیری یرلرده اولان لحم زائدک جمیعسنه نافع ومجربدر. صنعتی
بودر. جنگار ودرزنیخ وزاج وشب هر برندن اون التی درهم بونلری سکنجبین سرکیله سحق
ایدوب قوده لر بعده ینه سرکیله سحق ایدوب قوده لر. بو منوال اوزره سکز دفعه
ایده لر تاکه دوالرک حدتی ناقص اوله بعده اون التی درهم مرده سنگی اوتوز ایکی درهم
گل یاغیله معتدل اتشده مرهم قوامنه گلنجه آهسته آهسته قیناده لر بعده سرکیله
تدبیر اولنان دوادن اون التی درهمنی قیوب قاتلننجه قینادوب بعده اتشدن
ایندروب حفظ ایده لر بعده بالموسندن برانچه فتیل اوسته یاخود قورشوندن
برانچه فتیل یاپدروب اوزرینه بو مرهمدن سوره لر. وذکرک دلوکنه صوقه لر. بو منوال
اوزره سکز گونه دک هر گون ایده لر تاکه لحم زائد فنا بولوب فتیل ایله وبول ایله چیقه
وقچن مجرا لحم زائددن پاک اولوب احلیله وبول سهولتله چیقسه باقی قلان یاره یه علاج
ایده لر. بونک گبی اربه وسکرلی سراعی هر برندن یارم قبضه زراوند مدحرج اون
ایکی درهم بونلری قینادوب وسوزوب اون التی درهم گل یاغنی ایچنده ازوب
گونده اوچ دفعه زراقه ایله ذکره آقیده لر. وبوندن قوی دوایه محتاج اولورسه بو دوایی
ایده لر. شب وجنگار هر برندن درت درهم زرنیخ بر درهم بونلری اکمور درهم
صوایله نصفی قالنجه قیناده لر بعده سوزوب ایچنه بر مقدار کافور ازوب بوندن
بوندن ذکره آقیده لر. بعده اوگولتمق ایچون بو دوایی ایده لر. استوبج وشب ومرده
سنگ هر برندن اکثر درهم بونلری ذنب الخیل طبیخیله قینادوب بر تام حاصل
ایدنجه گونده برقاچ دفعه احلیله آقیده لر احتباس البول بول طوتلوب اقمدوغنک
حسبلری چوقدر. یا بکلرده رافت اولدوغندن یا شی مثانه نک قوت حسی
ضعیف اولمقدر. ویا قوت دافعه نک ضعفیدر. ویا خود مثانه نک عضلاتنک
استرخاسیدر یعنی بالق اتزینک گوشمه سیدر. ویا سورخراجیدر. یاخود بلغم غلیظلک
ویا برشیشنک ویا یلدن حاصل اولمش ازنیک ویا طاشنک مجرای سد اتمسیدر.

یاخود ناسور دلوکندن بول چیقدوغندن مجرای طبیعیسی محتبس اولور. بونک علاجی
اولا لازمدر که حصاة کلی بابنده ذکر اولنان علاجلرله بوکرکلرده طاش ویا شیش
اولان احتباسله مثانه ده اولان احتباسک بینینی فرق ایده لر. ومثانه نک قوت
حسنک ضعفندن اولنک علامتی مثانه شیشوب گریلور اما اغریسی اولماز وسکرادی
فلج گبی وتشنج گبی آفتنک تقدم اتمه سیدر. وقوت دافعه نک ضعفندن اولنک
علامتی الیله مثانه اوستنه تصدقده بولی سهولتله چیقمقدر. وعضلاتک استرخاسندن
اولنک علامتی بولی صیجرامغله قوتلی چیقیوب گوشک گوشک چیقمقدر. گویا علیل قازندن
برشی حس ایدر که بولنی صیجرامغه قوتز. وعضلاتک تشنجندن اولنک علامتی بولی
آز آز چیقر اما صیجرامغله چیقر العلاج کلی ومثانه مرضلرنده ذکر اولنانلر گبی سببنه
مقابله ایتمکدر. لکن بو محلده قوت حسک ودافعه نک ضعفندن اولنلرک علاجی
ذکر اولنسون. اولا حسی اویاندریجی وقوت ویریجی گسکین شافلر واحتقانلر ایده لر.
بعده مثانه لری اتی یاغلرله یاغلیه لر اگر بول چیقه خصوصا احتباس قوت دافعه نک
ضعفندن اوله. وبولک مجراسنه زنگستاندن گلان بالموحی فتیلنی لطفلو بادم
یاغیله یاغلیوب صوقه لر. مجرایی آچوب بولی آقیدر. واطه صوغانی سرکه سنی یاخود
سدف ویاریوز وجند بیدستر بونلری بال صوییله قینادوب مثانه یه زراقه
ایله آقیده لر. وابواده نه وطورق اوتی وبابادیه بونلری قینادوب وبو صویه
برسونگری باتروب مثانه یه کماد ایده لر. یاخود بوطبوخک ایچنه بیریه ودلیش اوتی
ویاریوزگبی بعض دوالر دخی قیوب صوینک ایچنه گیروب اوتورمق غایت نافعدر
وبالخاصه بولی آقیدیجی دوالر عقرب یاغی وارسا یاغی وقسط یاغی وسنبل یاغی
وسدف یاغی بونلردر یعنی بو یاغلرله مثانه یی یاغلیه لر. وبوقاریدن مدر دوالر
ایچورمدن غایت صقنه لر زیرا مرضک زیاده لکنه بلکه علیلک هلاکنه سبب اولور
واگر احتباس مثانه نک سورخراجندن ویا غلیظ یللردن ایسه بالشقان
وطورق اوتی وبابادیه واکلیل الملک وکتان تخمی وبوی تخمی بونلری قینادوب مثانه یه
یاقو ایده لر. وبو مرهم دخی یلدن وصوقدن اولان حبس بوله مجربدر. صنعتی بودر. دیالتن
مرهمی وعقرب یاغی وآجی بادم یاغی هر برندن سکز درهم تره منتی وتره یاغی هر برندن
درت درهم زعفران ثلث درهم بونلری مرهم ایدوب سوره لر تقطیر البول
بو مرض بولک قلیله احتباسی بینینده بر حالتدر که نیجه سلس البول گبی زور ایله چیقر
وچیقدوغی وقت اغریله طامله طامله چیقر سببی بولک حدتیدر که مثانه یی انجیدوب کندن
مثانه بولی اشاغه دفع ایدر. وبول مجرایه گلنجک مجرای یوقجرا بولی طوتر اشاغی صالیور

کندی کندینه آقر وگاه حبس البول گبی صو

ایکیچون اول حالت عارض اولور. کویا بو مرض بعض سقلرده اولان زحیر کبیدر. وبعض اطبا
مثانه نک ضعفندن ویا برودتندن اولور دیدیلر. اما بویله اولمسی از واقع اولور دکاهیجه
بو مرض شرابی چوق ایچمکدن اولور ویاخود بر یاره دن ویا طوزلو خلطدن اولور.
علامتی سببلرک تقدم ایتمسیدرکه کچن بابلردن معلوم اولور. واخلاطک حدتندن
اولنک علامتی بولی یقوق چیقر. وصوقدن اولنک علامتی بول بیاض وخام اولوب
وجعی از اولور. العلاج سببنه مقابله درکه هر بری بابلرنده ذکر اولنمشدر. اما اخلاط
حدتندن اولورسه مسهل وملین ویره لر مثلا قدرت حلواسی ایله وراوند ایله کل شکری
شربتی ویره لر. ویا اریک معجونی ویا سبستان معجونی ویا دیاقیلقون ویاخود
خیارشنبه بالنی بر مقدار ترنجبین ایله ویره لر. واخلاطی وخراجی تعدیل ایچون بنفشه
شربتی وخشخاش شربتی ونیلوفر شربتی ایچوره لر. وخطمی کوکنی میان کوکیله قینادوب
ایچه لر. وبزور بارده مستحلبنی بار جنبیله ایچه لر. وبو ذکر اولنان بنفشه ونیلوفر وخطمی کبی
دوالری قینادوب صوینه بر سونکر باتروب کماد ایده لر. یاخود ایچنه کروب اوتوره لر.
واکر صوقدن اولورسه قوریجی شیلر ویره لر. جوارش خولنجان کبی وتریاق وشرکی
ومثانه یه سدف یاغیله ویاپادیه یاغیله یاغلیه لر. یاخود مصطکی وکونلک وقرنفل
ودارچین وسدف ونانه وبلین واصطرک بونلرک هر برندن بر مقدار الوب
یاقو ایلیه لر. وطعمی کسکین اولان شیلر مثلا اکشی وطوزلو واجی کبی شیلردن صقنه لر.
دروفه دن یمرطه صاریسی وبادم حریره سی وارپه صوبی واوزوم خوشابی ومیان
کوکی صوبی استعمال ایده لر. وچوق حرکتدن وصقلمقدن وغضبدن وغمدن
وجوعدن احتراز ایده لر. حرقة البول بول یقوق چیقمق سببی حدتلی خلطدر.
یا بول ایله صفرا چیقمقدر. ویاخود یاره در. وکاهیجه حدتلی شیلر تناول لندن اولور.
مثلا قنطریدوس کبی وبرنج بتاتو کبی علامتری سببک تقدمندن معلوم اولور.
العلاج عناب وسبستان وارپه کوجی بونلری قینادوب صوییله خیارشنبه
بالنی ازوب ایچوره لر. بعده خراجی بنفشه شربتی ونیلوفر شربتی ایله تعدیل ایده لر.
وارپه کوجنی وسبستانی قینادوب ایچه لر. ومیان کوکی صوییله بزور مستحلبی یاپوب
ایچه لر. وبو دوا حرقة البوله غایت نافعدر. صنعتی بودر. بزرقطونا التی درهم ایوا
چکردکی اوچ درهم بزور بارده هر برندن ایکی درهم اق خشخاش تخمی بر بچق درهم
بونلری ارپه کوجی صوییله قینادوب لعابنی الالر. بعده ارپه صوییله ونبات
شکریله قند بروب ایچه لر. ومقدارینی زراقه تعبیر اولنان آلتله مثانه یه اقیده لر.
وبو قرص دخی حرقة البول ایچون مجربدر. صنعتی بودر. بزور بارده هر برندن درت

درهم سمراوتی تخمی واق خشخاش تخمی هر برندن اوچ درهم صمغ عربی وکثیرا واصفیداج
هر برندن بر بچق درهم بنج تخمنک باضی بر درهم بونلری دوکوب بزرقطونا
لعابیله یوغوروب قرص ایده لر. وبو قرصدن طعامدن مقدم بر درهم استعمال
ایده لر. وباقله چچکنی قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدوب ایچمک بو بابده کافیدر نظیری
یوقدر. وخارجدن مثانه یی بادم یاغیله وبنفشه یاغیله وخشخاش یاغیله
یاغلیه لر. وخطمی وارپه کوجی وخشخاش قبوغنی ویاپادیه بونلری قینادوب کماد
ایده لر. واکر اغریسی شدید ایسه بکی تریاق ویا لودنلو ویره لر. واکر حدتلی وزهرلی
شی تناول لندن اولورسه سود ایچورمک کفایت ایدر. وبزور بارده مستحلبی
وبنفشه شربتی دخی نافعدر. سلس البول والبول فی الفراش سلس البول
دیدکلری بولک کندی کندنه اختیارسز چیقمسیدر. سببی بولی طوتجی عضله نک
استرخاسیدر که اکثریا صوقدن اولور. وکاهیجه مثانه یه ثقلت واقع اولدیغندن
اولور. شکم که خاتونلره عارض اولدیغی کبی. اما بول فی الفراش یعنی دوشکه
ایشمه نک سببی دخی اکثریا برودت ورطوبت درکه مثانه یی وعضله یی ارخا
ایدر یعنی کوشلدر. خصوصا اویقویه بک وار دیغی زمان اولور. العلاج
مثانه یه ومثانه نک قوت ماسکه سنه قوت ویره جک شیلر استعمال
ایده لر. جوارش کمونی کبی وشرابله کونلک ایچمک کبی ودنانرلی ویاربوزر قینادوب
ایچمک دخی نافعدر. وبو مرضه بالخاصه نافع اولان دوا لر طاوق قورصغی وکرکی
درتیسک کولی ویا امش طاوشان خصیه سی بوغزدر. وبو معجون دخی نافعدر.
صنعتی بودر. کونلک ومصطکی ومرجان وطباشیر هر برندن الکشتر درهم کبابه
وقرنفل وبسباسه وقاقله وسعد ودارفلفل وزنجبیل وطاوغک قاتیسی ایچنده
اولان زار قورومش اوله هر برندن بر درهم بونلری اینجه دوکوب ایوا شرابیله معجون
ایده لر. وبو سفوف دخی بو مرضه غایت نافع ومجربدر. صنعتی بودر. طاوق
قورصغی ایچنده اولان زار قورومش اوله وقیون اوتی هر برندن درت درهم
کرکی کولی اوچ درهم کونلک ایکی درهم بونلری سحق ایلیوب طعامدن مقدم بر درهم
مقدارینی ایلیج صوییله ویره لر. سفوف آخر. عین السرطان وزردالو چکردکی
دهوفاریقون یحکی وصغرقاوغی قورومش اوله هر برندن برابر دوکوب سفوف
ایده لر. سفوف آخر. صغرقاوغی قورومش اوله وطاوق قورصغی زاری وصمغ
عربی هر برندن الکشتر درهم طراخشقون کوکی که فرنکلر هینیلا درلر وبسباسه هر برندن
یارم درهم بونلری دخی سفوف ایدوب استعمال ایده لر. ونانه وبلین وکل

وجلنار بونلری شرابیله قینادوب یاقو ایده لر. ودستا قرباغی وبلبان یاغی وسنبل
یاغی بونلر ایله دخی مثانه یی یاغلیه لر ودبو یاقو دخی نافعدر. عضلاتی بکشدیروب
بولی طوتر. صفتی بودر کوتلک سکز درهم لادن ومصطکی وطباشیر وبلاموذک
ایکی قنوغی هر برندن اوچ درهم عود ودارچین هر برندن بر درهم اصطرک یعنی
اقه کوتلکا غاجندن ترشح ایدن صمغ ایکی درهم نانه عصاره سی درت
درهم بونلری کفایت مقداری بالموسیله قیروطی ایدوب قاسغه سوره لر الامراض
اعضاء التناسل یعنی ذکر وخایه ورحم مرضلری بیاننده در. کاهیجه عضو ذکره
سوء مزاج ساذج ومادی عارض اولور. ومرض ترکیب وتفرق اتصال دخی
عارض اولور. اما سوء مزاج حارک علامتی شهوتی غالب اولوب جماعه میلی
زیاده اولمقدر. وقاسغنده واویلقلرنده قیللری چوق اولمقدر. وسوء مزاج
باردک علامتی قوت جماع ضعیف اولوب منی دخی از ورقیق اولمقدر.
وجقدوغی وقت لذتی از اولمقدر. وسوء مزاج رطبک علامتی ذکری سست
اولوب تز انزال اولمقدر. وسوء مزاج یابسک علامتی رطبک خلافی اولوب
منی دخی حدتلی اولمقدر العلاج سببنه مقابله ایده لر اگر اسیدن ایسه غذادن
ودوادن باردشیله تعدیل ایده لر ماءالورد وهندبا ونیلوفر کبی لونلری قینادوب
ایچه لر وبزور بارده مستحلبی ایچه لر. وگل یاغنی ونیلوفر یاغنی ماءالورد عصاره سیله
قشدیروب قاصقلرینه سوره لر. وگل مرهمی سورمک دخی نافعدر. واگر صوغقدن
ایسه اسی دوالر له تعدیل ایده لر. مثلا مرزنجوش ودیش اوتی وپیونیقه وقوش فلان
وقصعنه وانیسون ودوقو ورازیانه تخمی وصوره سی تخمی وخردل واصرغان تخمی ودقه نخود
کبی وچام فستغی وشام فستغی وبوبر وجوزبوا وهندستان جوزی وقرنفل ودارچین
وکبابه بونلری دخی استعمال اتمک نافعدر. وحرکتاندن ارمانیقو معجونی وجوارش عنبر
ودواء المسک وثعلب معجونی استعمال ایده لر. وقاسقلرینه سنبل یاغی وقسط یاغی
وجوزبوا یاغی وبسباسه یاغی وقرنفل یاغی وقرنجه یاغی وفستق یاغی ومسک
وعنبر وقلیه مسک بونلردن قنغیسی اولورسه سوره لر. وغداسی قورجوق قیون
اتی ودارچینلی زرفیدن برطه اوله وبقولدن کرفس وطوشق اوتی
ورازیانه ولوترب وبیاض صوغان اوله. ویاشلقدن وقورلقدن اولنک
علاجلری دخی بونلردن اخذ اولنه عظم الخصیتین وأورامهما خایه لرک بویوک
وشیشمه سی بیاننده در الورم الحار خایه لرده اسی شیش اولمق سببی قان ایله
قارشق خلطک انصبابیدر. وکاهیجه ضربه دن وسقطه دن واته سوب یک بلدن
دخی اولور. وتوشیش کاهیجه خایه لرک کندنده اولور. وکاهیجه طوربه ده اولور. وکاهیجه
ایکیسنده دخی اولور. علامتی شیش ظاهر اولوب اغریسی اولور. وقزلق
اولور. وبعضی وقتده سیمدسی اولور العلاج اولا باسلیقدن قان الهلر.
بعده بالدردن حجامت ایده لر. واگر صفرا ایله اولورسه صفرانی اسهال ایلیه لر.
بعده اوزرینه رادعات قویه لر مثلا اربه اونی وبقله اونی وگل قروسی ومرسین
تخمی وجلنار کبی بونلری دوکوب شرابیله ویا دمرصویله قشدیروب یاقو
ایلیه لر. وکاهیجه بویاقویه گل یاغی ومرسین یاغی دخی زیاده قلنور. وگل صویله
سکرلی بیراغی صوینی قشدیروب کماد ایده لر. یعنی بزی باتروب شیشک
اوستنه قویه لر. واگر ترکمدن شیش بیویوب کرلورسه اوزرینه گل رمی وگل
قروسی ومصطکی واربه اونی بونلری برمرطه آقیله قشدیروب قویه لر واز زیاده قتنده
اغریسینی تسکین ایدیجی شیلر قویه لر. مثلا دیالتیا مرهمی کبی وباباد دیه یاغی کبی
دیوی تخمی وکتان تخمی واکلیل ملک وبقله اونی بونلری باللهیاقو ایلیه لر. وگل یاغیله
داغلیونی حل ایدوب اوزرینه قویه لر. واگر اغریسی زیاده اولورسه بو یاقوبی
قویه لر. صفتی بودر. اربه اونی اون التی درهم کتان تخمی ودیوی تخمی هر برندن سکز
درهم خطمی بیراغی وابه کومجی بیراغی هر برندن یارم قبضه خنزیر یاغی یاخود قاز
یاغی وبنفشه یاغی کفایت مقداری اوله. بونلری بربره جمع ایدوب یاقو ایلیه لر.
واگر شیش دشلکه میل ایدرسه تحت یابلرده ذکر اولنان سائر شیشلرک
علاجی کبی علاج ایده لر انتفاخ الخصیتین خایه نک وطوربه نک شیشوب
بیومه سنک سببی اکثریا ریح غلیظدر العلاج بلری داغتمقدر. کوکرجین
ترسنی وبقله اونی خنزیر یاغیله یاخود قاز یاغیله قشدیروب اوزرینه یاقو
ایده لر یاخود بنج بیراغنی یاقو ایده لر. وصعتری قینادوب صوینی کماد ایده لر
وبو یاقو دخی نافعدر. خطمی کوکی وکمون هر برندن درت درهم بقله اونی
وکتان تخمی ودیوی تخمی هر برندن سکز درهم بونلری شرابیله قینادوب ورجقدار
طوسق اوتی یاغی قیوب یاقو ایده لر. ضماد اخر. بابادیه واکلیل ملک وبقله
اونی هر برندن التی درهم صعتر تریسی ودفنه تخمی هر برندن درت درهم بونلری
دوکوب شرابیله وطوسق اوتی یاغیله یاقو ایلیه لر الورم البارد وصلابة
الخصیتین خایه لرده صوق شیش اولمق وقاتی اولمق یاورم حارک
عقبنده اولور. یاخود غلیظ خلطک دوکلمسندن اولور العلاج اخلاطدن
بدنی پاک ایده لر. بعده اوزرینه داغیدیجی ویموشادیجی دوالر قویه لر. بونلر کبی

خطمی کوکی وکتان تخمی وبغدای اونی وقروادزم ومارول کوکی بونلری بال صویله پشروب
یاقو ایلیه لر وآجی بادم یاغی وایرسا یاغی وطورق اوتی یاغی وداخلیون مرهمی ومرباطوخ
مرهمی ودیاقلیا مرهمی بونلردن قنغیسی اولورسه سوره لر وبو ضمادی دخی قدیمی غایت
نافعدر صفقتی بودر لحمن بیراغی وبنج بیراغی هر برندن برقبضه انجیر بش عدد بونلری
مرهم کبی اولنجه پشروب بعده بقلا اونی وکتان تخمی وبوی تخمی وبابادیه واکلیل ملک
هر برندن درت درهم بونلری دوکوب وکفایت مقداری کل یاغیله بریره جمع
ایدوب یاقو ایلیه لر ضماد دیکر خطمی کوکی وبنج بیراغی وکاکنج هر برندن برقبضه لفاح
کوکی التی درهم بونلری کفایت مقداری شلت ایله پشروب الکدن کچوره لر بعده
شرابله ویا سرکیله حل اولمش جاوشیر ومقل واشق هر برندن التشر درهم اصطرک
اوچ درهم بونلری ضم ایدوب کفایت مقداری بابادیه یاغی وبالموسیله بریره
جمع ایدوب یاقو ایلیه لر **قروح الخصیتین** خایه لرده یاره اولمق برشیشک
ویا برجبانک دشلمه سندن اولور یاخود حدتلی یاره ایدیجی ماده نک انصبابندن
اولور ویاخود فرنک علتندن اولور بو یاره رطوبتلی اولوب وهوا دوقندقجه غندن
اوبوزی اوکلمسی کوجدر **العلاج** بدنی تنقیه ایده لر قان الغله واسهال ایتمکله بعده
یاره یه تدبیر ایده لر مثلا کل قورسی وکلنار وحرسین تخمی بونلری قینادوب بو صو ایله
یاره یی یقیه لر یاخود کوینک وسکرلی بیراغی طبیخیله یقیه لر بعده اوزرینه حواریون
مرهمی ویا مصر مرهمی قویه لر وبو مرهم خایه لرده اولان یاره لره غایت نافعدر
صفقتی بودر توتیا وسلوکن ویانمش قورشون ودمر بوزان هر برندن الکیشر
درهم بونلری کفایت مقداری حرسین یاغی وبالموسیله مرهم ایده لر مرهم آخر
مرده سنک واسفیداج وتوتیا واقاقیا وزنار قبوغی وقار دائش قانی هر برندن الکیشر
درهم صبر وانزروت وکونلک وشب هر برندن بردرهم بونلری کفایت مقداری
زیت یاغی وبالموسیله مرهم ایده لر وبو مرهم دخی چورومش یاره لره ات بتورور
صبر وانزروت وشب محرق یعنی بوتدکلری کمر اورونجک نوعندر انک یاقمشی
وکونلک وشادنج هر برندن الکیشر درهم یانمش شب وزنجار هر برندن یاریمشر
درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغی وبالموسیله مرهم ایده لر **تقشیر جلد الخصیتین وترشحها**
یعنی خایه لرک دریسی قبوقلنمق وطرلنمق بونک سببی
برحدتلی خلطک کیس انثیینده ترشح ایتمسیله دریسی برتیلوب قبوقلنور کاهیجه
بو مرض دوشکه ایشنلره عارض اولور علاجی اوزرینه سحق اولنمش حرسین
بیراغی وکونلک اکه لر یاخود مرصافی ومقنطیس واسفیداج ومرده سنک بونلردن

[illegible]

قنغیسی اولورسه کل یاغیله سوره لر نافعدر **الفتق فی الصفاق** فاسق یاروغینک
شدید اولنی مقدما مائی بحثنده تفصیل اولندی الیسه بو محلده دخی مائی وریحی ولحمی اولان
فتقک ذکرینه شروع اولندی اما فتقک ریحدن اولمسنک سببی مجاورنده اولان
اعضانک بعضیسندن ریح غلیظ منصب اولمقدر علامتی فاسقده بر موشق
شیش پیدا اولوب ال ایله بصدقده غائب اولمقدر وقرولدو اولمقدر
العلاج بدنی تنقیه ومزاجی تعدیل ایده لر بعده یللری تحلیل ایدیجی دوالر استعمال
ایده لر مثلا بابادیه واکلیل ملک وسدف وکمون وکراویا وطورق اوتی ودفنه
تخمی کبی وقولنج ریحیده ذکر اولنان محلل حقنه ایله احتقان ایده لر وجوارش
خولنجان وجوارش کمون وتریاق ومثر بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده
وقرعه وانبیق ایله تقطیر اولنمش زرنباد صوی وبابادیه صوی ایچه لر وطشره دن
اوزرینه سدف وصعتر وبابادیه وطورق اوتی وکراویا وکمون بونلری صو ایله
قینادوب کماد ایده لر ویاغلردن سدف یاغی ودفنه یاغی وطورق اوتی یاغی
سورمک نافعدر وبقلا اونی وکمون وبابادیه بونلردن یاقو ایدوب قومق دخی نافعدر وبو یاقو
دخی نافعدر صعتر ترسی ایکیشر درهم کبریت وکمون هر برندن اون الی درهم بونلری
کفایت مقداری عسل وطورق اوتی یاغیله جمع ایدوب یاقو ایده لر اما فتق
مائی یعنی فاسق یاروغی صودن اولمق اکثریا استسقا ایله اولور خصوصا استسقا
زقی اوله وکاهیجه بولک مجراسی متسع اولمغله خایه لرک ایچنه نفوذ ایدوکندن
اولور وکاهیجه خایه لرک کندنه سورغاج وضعف اولدوغندن عارض اولور
علامتی ظاهردر وخایه لرک دریسی پارلیور وثقیل اولور علاجی استسقادن
اولنسه استسقا علاجنی ایده لر وخایه لرک سورغاجندن اولنسه اول تنقیه
ایده لر بعده یاروب صوبی اقیده لر ویاردقلری یره کلابه بیرطه آتی قویه لر
وایرتسی کونی اوزرینه منضج مرهم قویه لر صفقتی بودر پیقنمش تره منتی ایکی درهم
بالموم درت درهم قوماییبی بر درهم کل یاغی وبادم یاغی هر برندن حار دردرهم
یمرطه صاریسی ایکی عدد بونلری مرهم ایدوب بو مرهمدن برقاچ کون مائیتدن
برشی قالمینجه قویه لر وبو اثناده طبیعتی ملایم طوته لر بعده یاره علاجلری
ایله علاج ایده لر اما اوزرینه یاقو ایتمکله مائیتی تحلیل ایدن دوالر بقلا اونی
ودفنه تخمی وبابادیه واکلیل ملک وبوی تخمی وسدف وحب الغقد یعنی آیدتخمی
وکمون وصعتر وکوکورد وبورق واشق بونلردر وبو ضماد دخی نافعدر
بقله یکرمی درت درهم کتان تخمی وبوی تخمی وبابادیه واکلیل ملک هر برندن

سکز درهم کمون درت درهم بونلری کفایت مقداری بابادیه یاغی وسدف
یاغیله جمع ایدوب یاقو ایده لر ضماد آخر سحق اولمش انجو صدفی اوتوز ایکی درهم
دفنه تخمی وکوکورد هر برندن اون التی درهم کجی قیغی یکرمی درت درهم بونلری کول
صویله جمع ایدوب یاقو ایده لر وبو مرهم دخی نافعدر بالموم اللی درهم تره منتی
یکرمی درهم سرکیله حل اولمش مقل وآشق هر برندن اون التی درهم بونلری قاتی
مرهم ایدوب اوزرینه قویه لر اما فتق لحمی اولورسه سببی قائله قاریشق منغلطک
ویا غلیظ خلطک اول موضعه منصب اولوب ات کبی منعقد اولمسیدر وکاهیجه
خارجدن بر سبب ایله اولور مثلا ضربه دن وسقطه دن وغیری شیلردن اولور
العلاج جمیع بدنی تنقیه ایده لر بعده اول موضعی یاروب منعقد ومتحجر اولان
شیئی چیقاره لر اما بو علاج خطرلودر یاخود اوزرینه دوالر قویه لر واوزرینه دوا
قومغله دخی دفع اولمسی کوجدر وبو بابده استعمال اولنان ضمادلردن بو ضماد
نافعدر صفتی بودر ابه کومجی ویا یشقان وبابادیه واکلیل ملک هر برندن بر
قبضه یلپن یارم قبضه بونلری صو ایله بکچه پیشوروب بعده ایچنه بقله اونی وبوغدای
اونی هر برندن اوتوز ایکی درهم کتان تخمی وکمون هر برندن سکز درهم بونلری
دخی ضم ایدوب کفایت مقداری شراب وکحنه عصاره سی وعسل ایله
جمع ایدوب یاقو ایده لر **امراض القضیب** ذکره عارض اولان مرضلر بیانندهدر
استرخاء القضیب ذکرک سست اولمسی رطوبت منصب اولدوغندن
اولور **العلاج** بو کمادی ایده لر صفتی بودر مرسین تخمی ومازو ویلپن وکلنار وسماق
وسرو قوزالغی هر برندن برابر آلوب شراب ایله قینادهلر وذکره کماد ایده لر یاخود
بو کمادی ایده لر صاری هلیله قبوغی وسروی قوزالغی وکل قروسی بونلری دخی
شراب ایله قینادوب اولکی کبی کماد ایده لر **انتفاخ القضیب** ذکرک قترهسی یا بر
صوق ماده نک انصبابندندر ویا ریحدندر **العلاج** نانه لی ویلپنی قینادوب
کماد ایده لر یاخود سدف ودرازیانه وطورق اوتلری قینادوب کماد ایده لر وبو ضماد دخی
نافعدر کوکرجین تزسی وبابادیه وسدف وکتان تخمی وطورق اوتی هر برندن
بر جزء خمیر یارم جزء بورق وصابون هر برندن ربع جزء بونلری کفایت مقداری
کل یاغیله یاقو ایده لر **اورام القضیب الحاره** ذکرده ایسی شیش اولمق سببی
خایه ده اولان شیشک سببی کبیدر **العلاج** اولا فصد ایده لر ومسهل ویره لر
ومرضک ابتداسنده رادع دوالر قویه لر مثلا ارپه اونی وکل قروسی وبنفشه یراغی
کبی وازدیادی وقتنده خطمی یراغی وابه کومجی یراغی وبابادیه کبی دوالر قویه لر وانتهاسنده

وقتنده بویی تخمی وکتان تخمی زیت یاغیله قویه لر **قروح القضیب دولو اسیره** ذکرده یاره اولمق ودولنک یا بر شیشک دکمه سندن اولور ویا بر جیباندن اولور یاخود بر یاره مرهم
فاسد خلطک انصبابندن اولور وکاهیجه طبیعتک متنفر اولدوغی فاحشه ایله
جماع ایتمکدن حاصل اولور وکاهی فرنک مرضندن اولور بو یاره خرابه در
اوکلمه سی غایت کوجدر کاهیجه آکلیه مؤدی اولوب ذکرک بالکلیه دوشمه سنه
سبب اولور حتی کسه لر بو مرضدن هلاک اولمشلردر العیاذ بالله تعالی
العلاج اخلاطدن بدنی تنقیه ایده لر قان الغله ومسهلا له بعده یاره یی یقیوب
پاک ایدیجی دوالر قویه لر بعده قورودیجی شیلر قویه لر اکر یاره بک شدید
ویا به جز دکلسه اوزرینه توتیا ویانمش کاغذ ویانمش شب ویانمش قیق
قبوغی قومق کفایت ایدر واکر شدید ایسه اولا بال صویله وسکرلی یراغی
صویله ییقیه لر یاخود شب صویله ویاخود بوکرتلن یراغی وسروی قوزالغی
طبیخیله ییقیه لر بعده اوستنه کافور مرهمی وتوتیا مرهمی وقورشون مرهمی قیغی
اولورسه سوره لر وبو مرهم دخی نافعدر صفتی بودر مرده سنک درت
درهم یانمش قورشون اوچ درهم توتیا ایکی درهم صبر بیچق درهم جام اغاجی
قبوغی وشادنج هر برندن ایکیشر درهم یانمش طورق اوتی تخمی وقروش
قیق قبوغی هر برندن ایکی ثلث درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغی وبال
موم ایله مرهم ایده لر واکر شدتی دخی زیاده ایسه بونلردن قوی دوالره
محتاج اولنور بو دوالر کبی صفتی بودر اق شراب اوتوز ایکی درهم سکرلی یراغی
صوبی وکل صوبی هر برندن اون التی درهم جنکار یارم درهم یانمش شب بر
درهم بونلری بر یره جمع ایدوب بو صو ایله یاره یی ییقیه لر وحواریون مرهمی
ومصر مرهمی سورمک دخی بو علته نافعدر واکر یاره ده لحم زائد ویا ناسور
اولورسه اوزرینه زنجار بیتا توکه لر بعده ابه کومجی وخطمی وکتان تخمی بونلری
قینادوب کماد ایده لر بعده لحم زائدی دوشورمک ایچون اوزرینه بو مرهمی
سوره لر صفتی بودر مغسول تره منتی التی درهم کل یاغی وکل شرابی هر برندن
ایکیشر درهم دم الاخوین یارم درهم مر ثلث درهم مرهم مصری ایکی ثلث
درهم بونلری مرهم ایدوب محلنه وضع ایده لر واکر یاره ذکرک دلوکنک
ایچنده ایسه ارپه صویی وبرور مستعجلی ذکره آقیتغله ییقیه لر وبدنی تنقیه ایدوب
مزاجی تعدیل ایده لر بعده قابض دوالر آقیده لر مثلا سکرلی یراغی صویی
کبی ومرسین یراغی وذنب الخیل طبیخی کبی بتر سن نام طبیب درکه بر
کمسه نک ذکرنده قروح سرطانیه وار ایدی بو مرهم ایله علاج ایتدم باذن الله تعالی

خلاص بولدی واقعا بو مرهم تجربه اولنمشدر بو علتده غایت نافعدر صفتی
بودر بوکرتلن فلزی عصاره سی وکل عصاره سی وسرکه هر برندن اون التی درهم
شراب قرق سکز درهم قیه قوروغی عصاره سی یکرمی درت درهم عرق اوتوز
ایکی درهم کل یاغی قرق سکز درهم بونلری معتدل اتشده صولری محو اولوب
یاغ باقی قالنجه قینادهلر بعده کونلک ومصطکی هر برندن اوچ درهم جنکار
ایکی درهم زاج ویانمش شب هر برندن بر بچق درهم کافور بر درهم بونلری
سحق ایدوب کفایت مقداری بالموم ایله مجموعنی بربره قارشدروب مرهم ایدهلر
تشقاق القضیب ذکرده یاریق وچتلق اولسه اوزرینه کل یاغیله راتینج سوبهلر
ویا مرطه صار ویسله تره منتج ویاخود بو مرهمی سورهلر نافعدر صفتی بودر
کل یاغی اون ایکی درهم نشسته وکونلک هر برندن درت درهم بونلری
مرهم ایدهلر فصل فی المنی وضعف الباه بو فصل منی نک و قوت جماعک
ضعفی بیانندهدر جماعک ضعفنک سببی کاهی نفس منینک فسادندن اولور
وکاهی الات منینک یعنی ذکرک وخایه لرک وبوکرکلرک ضعفندن اولور
اما نفس منینک فسادندن اولمق منی رقیق ویا غلیظ اولوب نضجی از اولدوغندندر
والات منی ضعیف اولمق سوء مزاج سببیله در ویا قوتلری ضعیف اولدوغندندر
وکاهیجه خسته لکلر واسکی جماع عقبنده اولور وکاهی اعضاء رئیسه نک یعنی
قلبک ودماغک وجکرک ضعفندن اولور وکاهیجه زیاده قورقدن ومحزون
اولمدن وحبس لک حکمدن وکاهیجه غایت سمزلکدن اولور نتکم ارسطالیس کتاب
الحیوانندهدر که غایت سمز اولان حیوانلرک قوت جماعلری ضعیف اولور
نسللری دخی منعدم اولور ودخی درکه قحبه قلبه سوء مزاج یابس مستولی اولسه
صاحبی جماعه قادر اولمز اکر جماع ایتسه بیله اندن نسل حاصل اولمزدر وکاهیجه
چوق زمان جماعی ترک ایدوب طبیعت جماعی اونوتمغله منی دخی حاصل اولمغدن
اولور وکاهیجه قوت واهمه نک غلبه سندن اولور مثلا کندولی مسحور وبغلو
صانوب تقرب مراد ایتدکجه بغلولق خوفی سببیله حرکتدن قالوب جماعه
قادر اولمز علامتی ایجاب ایدن سببک تقدم ایتمسندن معلوم اولور
العلاج سببنه مقابله ایدهلر اکر بعض اعضانک سوء مزاجندن اولورسه
مزاجنی تعدیل ایدوب قوت ویرهلر منی یی زیاده ایدوب جماعه قوت ویرن
دوالر وصعنه وخصیة الثعلب واق صوغان تخمی وقوش قونماز تخمی ودلوج
تخمی ولسان العصفور وتره وکتان تخمی وبادم وفستق وکستانه وجام فستغی

دخی وکبابه وقرنفل وخولنجان وزنجبیل وصقنقور ودوه ذکرینک قورومشی
ودلکو دیدکلری حیوانک خصیه سی بونلردر ومرکباتدن دیاساطریون یعنی ثعلب
معجونی ودواء العنبر ودواء المسک استعمال ایدهلر وبو معجون دخی جماعه غایت
قوت ویرر صفتی بودر ثعلب مرباسی اون التی درهم وصعنه مرباسی سکز درهم
بادم وشام فستغی وجام فستغی هر برندن درت درهم صوتره سی تخمی وبو بر
ودارچین ودوه ذکری قورومش اوله هر برندن الکیشر درهم جوارش عنبر سفوفی
بر درهم بونلری کفایت مقداری شکرله یاخود زنجبیل شرابیله معجون ایدهلر
وبو سفوف دخی نافعدر خروز طاشغی قورومش اوله سکز درهم خولنجان
وکبابه هر برندن بر بچق درهم جمله اجزا برابری شکرله سفوف ایدوب بر درهم
استعمال ایدهلر سفوف آخر صوتره سی تخمی ذکر الایل وخروز طاشغی هر برندن
بر درهم خولنجان ودار فلفل هر برندن یارم درهم زنجبیل ودارچین هر برندن
ثلث درهم شکرله سفوف ایدهلر وبو معجون دخی معمولدر صفتی بودر ثعلب
وقصعنه هر برندن سکز درهم جام فستغی وشام فستغی وقاورلمش فندق
هر برندن یکرمی درت درهم خرما اتی التی درهم صوتره سی تخمی ولسان العصفور
هر برندن ایکیشر درهم دار فلفل وفلفل ابیض وقاقله وخولنجان هر برندن سکز
درهم هندستان جوزی درت درهم کفایت مقداری شکرله معجون ایدهلر
بو معجون دخی باهه قوت ویرر صفتی بودر جوز بوا وکبابه هر برندن بر درهم
زنجبیل یارم درهم صوتره سی تخمی وانیسون وخردل تخمی هر برندن بر بچق درهم
ثعلب درت درهم جام فستغی وشام فستغی وبادم هر برندن اوچر درهم
کفایت مقداری اغاج قبوغی شرابی ایله معجون ایدوب الکیشر درهم استعمال
ایدهلر معجون آخر بو دخی جماعه قوت ویرمده مجربدر صفتی بودر جوز بوا
وکبابه هر برندن بر درهم ثعلب یکرمی درت درهم جام فستغی وشام فستغی
هر برندن اون التی درهم بادم سکز درهم خروز طاشغی قورومش اوله اون
عدد قوچ طاشغی بر عدد دوه ذکری درت درهم صوتره سی تخمی ودلوج تخمی
وسیسالیوس هر برندن الکیشر درهم دواء المسک سفوفی وجوارش خولنجان
سفوفی وقرنفل ودارچین هر برندن بر درهم بونلری دوج شرابیله یاخود قصعنه
شرابیله معجون ایدهلر وطشره دن بوکرکلرک اوستنه وقاسغه وذکره وخایه
زنبق یاغی ومصطکی یاغی وعود القهر وتره تخمی واصرغان تخمی وجوز بوا یاغی ودیو یاغی
ودفنیون یاغی بونلردن قنغیسی اولورسه سورمک جماعه قوت ویرر ودیو یاغی

دخی سورمک غایت نافعدر جوز بوا یاغی درت درهم بویر یاغی ایکی درهم سنبل
و قرنفل هر برندن سدس درهم مسک درت بغدای اغرلغی بونلری بر یرده
حل ایدوب ذکر اولنان یرلره سوره لر • و واجب اولان بودرکه قورقمقدن
و دارلمقدن و بر شیئه چوق فکر ایتمکدن صقنه لر • و دارچین ایله پشمش یمورطه
صاریسی و سکری غذالر و زعفرانلی طعاملر استعمال ایده لر • و بوزاغی اتی و غلاق
اتی و سمز طاوق اتی کبابلری و کلک و کوکرجین یلارنی یه لر • و سرچه قوشینک
بینی و خروز طاشیغی بونلری باللو یمک • و برنج آشی و حام فستغی و طتلو بادم و ملوچ
و انکنار و خرما و قوش قونماز خصوصا تازه فلزلینی ایله پشوروب یمک و اسقنقور
و استریدیا و مدیه و بقله آشی و نخود آب و بورلجه اشی بونلرک مجموعی منی یی ارتورور
جماعه قوت ویرر ضعف الانتشار ذکرک قوامی و حرکتی ضعیف اولمقدر روح
حیوانینک و یاریللرک آزاولدوغندن و یا سوء مزاج بارددن اولور ذکرک
عضلاتنه کوشکلک طاری اولدوغندندر بو یله اولنک علامتی قوامی ضعیف اولوب
منی رقیق اولمقدر • و روح حیوانینک آزلوغندن اولنک علامتی جماعه میلی اولوب
لکن مباشرت وقتنده تیز انزال اولمقدر یاخود ذکری سست اولمقدر • و قلتدن
اولورسه علامتی ظاهردر العلاج سوء مزاج بارددن ایسه آلات منی یی مقدما
ذکر اولنان وجه اوزره یاغلیه لر و زیتون صوغانی یاغیله یاغلمق غایت ایودر یاخود
یاخود بر مقدار عود العهر ایله اصرغان تخمنی زیت یاغنده قینادوب سوره لر
و بو مرهم دخی ذکرک قوامنه قوت ویرمده غایت نافعدر صفتی بودر قسط
یاغی و هندستان جوزی یاغی هر برندن سکز درهم فرفیون ایکی درهم قرص
غالیه بر بچق درهم مسک ثلث درهم کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر
فریابسموس بو بر مرضدر که آدمک ذکری دائما قالق طورر • و هم اوزون اولور
سببی منینک کثرتیدر و یا حدتیدر • یاخود تمدید ایدیجی یللرک کثرتندن اولور
و یللرک کثیر اولمسی حرارت قاصره اولمغله لزج خلطلردن ریح حاصل اولور
علامتی منیسی دائما سیلان اوزره اولوب و ذکری سکر یکدر العلاج مزاجی
تعدیل ایده لر • و اگر قان غلبه لکی وار ایسه قان آلدرلر • و اگر اخلاطک حدتندن ایسه
تنقیه ایده لر • و بو علته بالخاصه نافع اولان دوالر آید تخمی و مارول تخمی و سمز اوتی
و نیلوفر و نانه و اغاج قاودنی اکثیسی بوغزدر • و بونلردن قوی اولنلری شهدانج
و طوسوق اوتی و مرجان و بللور معدنی بونلردر • و اطبادن بعضیلر کافور مقویدر
دیدیلر • لکن حق اولان بودرکه قنغی مزاجه کوره اولورسه اولسون منی یی تخفیف ایدر •

و ازالدر یعنی بو علته کافور استعمالی دخی مناسبدر • و بو معجون بو مرضه نافعدر
نانه و نیلوفر چچکی هر برندن اون ایکی درهم مارول تخمی سکز درهم آید تخمی ایکی درهم
مرجان بر درهم بونلری نیلوفر شربتیله معجون ایده لر • و بو سفوف دخی نافعدر • نعنا
قورسی ایکی درهم نیلوفر چچکی بر درهم آید تخمی بر بچق درهم کشنیز تخمی و بللور معدنی و مرجان
هر برندن یارم درهم بونلری سفوف ایدوب استعمال ایده لر • و بو شربت
دخی نافعدر • مارول عصاره سی و سمز اوتی عصاره سی هر برندن اون التی
درهم نعنا سکز درهم کل صویی اون ایکی درهم کفایت مقداری شکر ایله
شربت ایده لر • و طشره دن اوزرینه سرکه و بارد دوالرک عصاره سنی طلا ایده لر
و بو مرهمی سورمک دخی نافعدر • نیلوفر یاغی اون التی درهم مارول عصاره سی
اون ایکی درهم حب الفقد ایکی درهم بونلری صوقجواوننجه قینادہ لر بعده بالموم ایله
مرهم ایدوب ذکره سوره لر • و اویودوغی وقتده دوشکنک اطرافنه سکوت
یپراغی و قیه قوروغی و سکرلی یپراغی و بش ربچق دیدکلری نباتی قومق نافعدر
سیلان المنی بو مرضه خلق ایچنده بل صوقلوغی درلر مشهوردر سببی کا دت
رطوبتدن قوت ماسکه یه ضعف کلدوکندن اولور • وکاهیجه صوق طاش
اوستنه اوتورمدن و صوق صو یه کرمدن اولور • و یا کثرت جماعدن آلات
منی یه ضعف کلمکله منی یی طوتمز • وکاهی بر یرامز خلطک آلات منی یه کلمسیله
منی یی افساد ایدوب بر پاره خر کیفیته دوندرمه سندن طبیعت متأذی
اولوب انی طشره دفع ایلمک استر ذکر اولنان دفع ایدر علامتی بدنی ارقلر
و بیاض اولور • و کوزلری چقور اولور • و سوء مزاج باردک علامتی آقان شی یغرق چقمز
اما حارک علامتی یغرق چقمقدر • وکاهیجه چقان شی حدتندن اوکوری یولی
بولنی یاره ایدر • وکاهیجه بوندن عسر بول و تقطیر بول عارض اولور • وکاهیجه
بو علت نعوذ بالله تعالی جذام کبی و فرنک علتی کبی یرامز مرضلر عارض اولور
و بونلردن اولنک علاجی کوجدر العلاج آلات منی یه مجفف و قابض شیلر
استعمال ایتمکله قوت ویره لر • و صوقدن اولنه قزدریجی شیلر ایله مزاجنی تعدیل ایده لر
یعنی مثلا خولنجان معجونی و مثلی استعمال ایده لر • و اسیدن اولنه صوق شیلر
ویره لر • یعنی مثلا مفرح صندلین استعمال ایده لر • و اگر سیلان جذام مرضندن
و فرنک زحمتندن ایسه دوالرینه علته مناسب پادزهر یتی اولان دوالر ضم
ایده لر • یعنی مثلا پیغمبر اغاجی و صاصفراز کبی • و اگر یالکز خلطدن ایسه مفتول مسهل
ویره لر بعده بو علته مخصوص اولان دوالری استعمال ایده لر • مثلا کل و سماق

ومرجان ویاپشمش کیک بوینوزی وجلنار ولحیة التیس وکل ارمنی کبی وبو معجون
دخی نافعدر. کلنبکر اون التی درهم مرجان ویاپشمش کیک بوینوزی هر بریندن ثلث درهم
کلنار ایکی ثلث درهم بونلری معجون ایدوب استعمال ایده لر. وبو مرهمی دخی آلات
منی یه سوره لر کل یاغی وساقز یاغی هر بریندن سکز درهم جلنار یارم درهم بونلری
کفایت مقداری بالموسیله مرهم ایده لر. استیدن اولان سیلان منی یه نافعدر.
وصوقدن اولنه بو مرهمی سوره لر. ساقز یاغی وساقز اغاجی یاغی هر بریندن اون
ایکی درهم نعنا عصاره سی بش درهم سنبل یارم درهم کفایت مقداری الموسیله
مرهم ایده لر. واگر آقن شی حدتلی ایسه کل صویله ومارول صویله خراجی تعدیل
ایده لر. وهندبا طبیخی وبزور بارده مستحلبی ایچه لر. واخلاط فاسده لی بدندن
راوند ایله وهلیلجات ایله تنقیه ایده لر. بعده بو سفوفی استعمال ایده لر. صفتی بودر
بزور بارده نک هر بریندن اوچر درهم سمز اوتی تخمی ومارول تخمی هر بریندن الکیشر
درهم کل قروسی برنجی درهم نیلوفر یارم درهم کثیرا درهم بواجزالری سحق ایدوب
سفوف ایده لر. وبو مرهمی سوره لر. کل یاغی ومرسین یاغی هر بریندن سکز درهم
بزرقطونا لعابی وایوا چکردکی لعابی هر بریندن الکیشر درهم اق صندل وقرمزی
صندل واقاقیا هر بریندن یارم درهم کافور سدس درهم بونلری رسم اوزره
مرهم ایده لر. واگر سیلان منی رقیق ومایتی کثیر ایسه الات منینک باضعه سنه
قوت ویرجی شیلر استعمال ایده لر. مثلا نعنا شرابی کبی وارماتیقو معجونی کبی. وبو
مطبوخ دخی استعمال ایده لر. نعنا وبلین هر بریندن بر قبضه اید تخمی ومرسین
تخمی وکل قروسی هر بریندن الکیشر درهم بونلری صو ایله قینادوب وسوزوب
بر مقدار شکر ایله ازوب ایچه لر. وبو معجون دخی نافعدر. اسکی کلنبکر اون ایکی
درهم کهربا ومرجان هر بریندن بر درهم کافور وبسباسه وکوتلک هر بریندن
ثلث درهم بواجزالری سحق ایدوب کفایت مقداری مرسین شرابیله
معجون ایده لر. وبو سفوف دخی غایت مجربدر مصطکی وکوتلک هر بریندن
بر درهم کهربا یارم درهم کشنش ایکی درهم حب الفقد ونعنا یپراغی هر بریندن
یارم درهم شکر سکز درهم سحق ایدوب سفوف ایده لر. واگر منی فاسد
ایسه تنکم قیلمق مرضنده اولدیغی کبی اول وقت تنقیه ایچون قوی مسهلره
محتاج اولنور. بعده بیغمبر اغاجی طبیخینه مداومت ایده لر. وکاهیجه تریاق ومثر
استعمال ایده لر. وبو سفوف دخی غایت نافعدر. صفتی بودر کهربا ودیرطی
قبوغی وطاوق قانسی ونار چکردکی هر بریندن الکیشر درهم مرجان ویاپشمش

کیک بوینوزی هر بریندن سکز درهم دارچین ایکی درهم شکر مجموع اجزا مقداری
اوله. سفوف ایدوب استعمال ایده لر. وبعض طبیبلردن نقل اولنمشدرکه قجیز
بل صوقلوغی اسکیوب منی فاسد اولسه تبغله قبوغی کوللنک صوینی هر کون
اوتوز الکیشر درهم ایچه لر غایت نافع ومجربدر. **کثرة الاحتلام** چوق چوق
احتلام اولمق اکثریا منینک چوقلوغندن اولور. ومنینک چوقلوغی دخی منی ارتورجی
غدالری چوق یمکدن اولور. واکثر بو مرض یکیتلره عارض اولور کاه اویقوده اولور
وکاهی اویانقلقده اولور. هان بر شهوت انکیز دلبر کوردکده ویا تخیل ایتدکده
انزال اولور. **العلاج** منی ارتورجی غدالردن وفواکهدن احتراز ایده لر. ویاتدوغی
یره نیلوفر وکل ولسان یپراق دیدکاری نباتی یایه لر. ونیلوفر شربتی ومارول
صویی وقبق صویی ایچه لر. وبو سفوف احتلام اولمغی منع ایدر. صفتی بودر
سمز اوتی تخمی وآید تخمی وسکلی یپراغی تخمی وسدف قروسی هر بریندن یارم
درهم بونلری سحق ایدوب سفوف ایده لر. یاخود مرسین شرابیله معجون
ایده لر. نوع دیکر حب الفقد وکشنش هر بریندن الکیشر درهم سکلی یپراغی
وسدف ونعنا یپراقلری قورومش اوله هر بریندن بر درهم مصطکی ایکی ثلث
درهم مرجان وکهربا هر بریندن یاریمشر درهم بونلری سحق ایدوب کفایت
مقداری شکر ایله سفوف ایده لر. وطشهدن اوستنه قیه قورودعی عصاره سی
ویا عنب الثعلب عصاره سی ویاخود کجن یابرده ذکر اولنان بارد مرهملردن قنغیسی
اولورسه قومق بونده دخی نافعدر. **امراض الرحم** رحمه عارض اولان مرضلر
بیاننده در. **سوء المزاج الحار فی الرحم** رحمده سوء مزاج حار اولمق آتشی شیلر وقایع یاتیجی صو
شیلر تناول ایتمکدن اولور. وچوق جماع ایتمکدن دخی اولور. علامتی حیض قانی آز
اولوب وزور ایله وحرقه ایله کلمکدر. وباشی اغریوب دوداقلری قورو ومقعد
وصفرا اغلبیسی علامتی اولمقدر. **العلاج** معتدل مبردات ویره لر زیرا رحم
عضو عصبانی اولمغله برودتی شدید دوادن متضرر اولور. ومعتدل اولان
مبردلر. هندبا بری وبستانی وبنفشه ونیلوفر وقوزی قولاغی ومارول وصندل
وبزور بارده بونلردر. واقاح قاوونی شربتی ونار شربتی وبارد الجوز معجونی ودیار
دجوارش صندلین بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایتمک نافعدر وطشره دن
اوزرینه کل مرهمی وصندل مرهمی سوره لر یاخود اربه اونی وصندل وسکلی
یپراغی عصاره سی وکل یاغی بونلردن یاقو ایدوب قویه لر. واتشی دوالردن
وطعاملردن صقنه لر. واربه صویی ایچه لر. واویقوی چوق اویویوب طبیعتی

[illegible]

ملايم طوتەلر **سوء المزاج البارد** رحمده سوء مزاج بارد اولمق صوق سشیلمەدن و آز
حرکت ایتمکدن اولور علامتی جماعه اشتهاسی اولمامقدر وحیض قانی آز و غلیظ اولمقدر
ورنکلری حوق اولوب کبە قالمامقدر وکاهیجه رحمدن شی اقمقدر **العلاج**
رحمك مزاجنی تسخین ایدەلر وبالخاصه نافع اولانلر زراوند وفو والخلیقا وابرالوز
واکیر وقوه واندر وارسا واسارون وقرصعنه وبرنجاسف واقحوان وابهل
وخزاما وشکطراشیع وعزرنجوش وببرنیه وانیسون ورازیانه تخمی وکمون وقرهباش
ودیش اوتی وسنبل ودبابا دیه ومکه اریغی وقره نخود ودفنه تخمی وحب العرعر
وخولنجان ودارچین وسلیخه وزعفران وزرنباد وبسباسه وجوزبوا وکونلك
ومر اصطرك وعسلبند وسکبینج وحلتیت وجاوشیر وقومالیمی وکهربا وجندبیدستر
وبورق بونلردر ومرکباتدن دوا المسك وتریاق ومثر استعمال ایدەلر
وبو مقطر صو دخی غایت نافعدر صفتی بودر جوزبوا وبسباسه وقرنفل وقاقله
هربرندن سکز درهم دارچین وخولنجان ودارفلفل وزنجبیل وزرنباد هربرندن
برقبضه نعنع یارم قبضه بونلری التیوز درهم شرابله یاخود بهار صوایله التی
کون بریرده اصلدوب بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدەلر وبو مقطردن استعمال
استعمال ایدەلر وطشەدن اوستنه ارسا یاغی وزنبق یاغی وقرنفل یاغی
وجوزبوا یاغی ولادن واصطرك قنغیسی اولورسه سورەلر وبو بخوری رحمه توتسی
ایدەلر صفتی بودر کونلك ومر ومصطکی هربرندن بر درهم دفنه تخمی بربچق درهم
لادن ایکی درهم اصطرك وقرنفل هربرندن بر درهم کفایت مقداری صمغ عربی
بی شرابله حل ایدوب مجموعنی بریره جمع ایدەلر وقرصلر ایدوب قوددقده توتسی ایدەلر
واسی طعاملر یەلر سوداندن وبالقدن وابه کومجی واسفاناخ کبی غدالردن صقنەلر
سوء المزاج الرطب رحمك سوء مزاج رطبنك سببی سوء مزاج باردك سببی
کبیدر یعنی رطوبت ارتوریجی شیلر تناولندن اولور وحرکت ایتمیوب
حوق اوتورمدن اولور علامتی رحمدن بدرایحەلو رطوبت سیلان ایتمکدر
وکبە قالمسی از واقع اولور اگر کبە قالورسه بیله تیز دوشورر بونك علاجی سوء
مزاج باردك علاجی کبیدر وهم بونده مجففاتی حوق استعمال ایلیەلر **سوء المزاج
الیابس** رحمده سوء مزاج یابس اولمنك سببی اکثریا مدده درکه رحمه رطوبت
وارمغی منع ایدر وجماعی از ایتمدن اولور وکاهیجه شدید خستەلکلك عقبنده
اولور وحوق استفراغ ایتمدن دخی اولور علامتی بدنی ازقلیوب قورورم داقری
جاتر **العلاج** مرطب غدالرله وشربتلرله رحمك مزاجنی ترطیب ایدەلر ورحمه

طشەدن رطوبت ارتوریجی شیلر سورەلر ومرطب فرزجەلر کتورەلر واکر بو مرض
اسکیوب مزمن اولورسه بعینه دق علاجی کبی علاج ایدەلر وترطیبدن اوتوری
لسان ثور شربتی وابه کومجی وخطمی طبیخی ایچەلر وفستق وبادم وعناب وخرما
وانجیر وقزل اوزم بونلرله جرزلنەلر وسکری ثعلب ایچەلر وارنکیومرباسی یەلر
وکتان تخمی وبوی تخمی وزنبق کوکی ویاپشقان بونلری قینادوب یاقو ایدەلر
ولطلو بادم یاغی وزنبق یاغی وتازه تره یاغی وقاز یاغی وصغر ایلکی وخطمی لعابی
وایواچکردکی لعابی بونلری کرك طشەدن سورمکله وکرك بر پارچه یوکه بولیوب
فرزجه قومغله استعمال ایتمك غایت نافعدر **سوء المزاج المادی فی الرحم** رحمده
مادەدن اولان سوء مزاج اکثریا بارد رطب اولور سببی بارد رطب شیلر تناول
ایتمکدن اولور ویا جمیع بدندن رحمه خلط بلغمی دوکلمسندن اولور یاخود رحمك کندنده
حاصل اولور علامتی بلغم علامتیدرکه لونی بیاض اولور ورحمندن شی آقر وکبە قالمز
وسائر بلغم علامتلری اولمقدر **العلاج** اخلاطه نضج ویردکدنصکره تنقیه ایلیەلر
واسی شیلرله مزاجنی قزدورەلر اما اخلاطه نضج ویرمکیچون سوء مزاج باردده ذکر
ایلدیکمز دوالری ویرەلر وبرنجاسف شربتی وزوفا شربتی وبتونیقه شربتی ونعنع
شربتی قنغیسی اولورسه بونلردن استعمال ایتمك اخلاطی پیشورور وبو مطبوخ اخلاطه
نضج ویرر صفتی بودر رازیانه کوکی سکز درهم فو واندر وانبرا توریا هربرندن
درت درهم مارسمه وبرنجاسف واقحوان وپارپوز وعزرنجوش هربرندن برقبضه
شبوی چچکی وببرنیه ودیش اوتی هربرندن یارم قبضه سساليوس ورازیانه تخمی
وانیسون ویبان هاوجی تخمی هربرندن بر درهم بونلری قینادوب وسوزوب شکرله
ایچەلر وسهلاتدن غاریقون ومحوقان وتربد استعمال ایدەلر واکر بلغمله
قارشمش خلط واراپسه سنامکی وحب مشلث وحب افاویه وحب مصطکی
وغاریقون ایارج فیقرا ومعجون هندی ودیاقطم ومعجون نجری قنغیسی اولورسه
استعمال ایتمك مناسبدر وبو مرکب دخی نافعدر رازیانه کوکی اوچ درهم ببرنیه
وزوفا وبتونیقه هربرندن بر مقدار بونلری صوایله قینادوب وسوزوب ایچنه
سنامکی اوچ درهم محوقان بربچق درهم غاریقون یارم درهم خولنجان وزنجبیل
هربرندن بر دانك بونلری بریره قیوب الی ساعت مقداری بیچق کول
اوستنده اصلدەلر بعده سوزوب درت درهم اغاج قاودنی شربتی قیوب
ایچەلر وتمام بدنی تنقیەدن صکره واجب اولدر رحمده اولنی فرزجه ایله تنقیه ایتمکدر
مثلا ترسلکنی عصاره سنه برپارچه بزی ویا بر پوك پاره سنی باتروب اصلدەلر

بعده عسل ایله یولیوب فرجه ادخال ایده لر . و بو فرزجه دخی رحمده اولان بلغمی سوروب
پاک ایدر . صفتی بودر . معجون مبارک سفوفی اوچ درهم غاریقون ایکی درهم چورک
اوتی بر درهم نخود اوتی التی درهم بونلری بر فسلکن صویله یوغوروب اوکلکی کبی عمل
ایده لر . فرزجه اخری صفتی بودر . ایارج فیقرا بر درهم غاریقون یارم درهم مقل بر درهم
بونلری سحق ایدوب عسل ایله یوغوروب طوتوسه لر . و بونلردن صکره سوء مزاج
بارده ذکر اولنان اسهال استعمال اولنه . و بو بابده ترلیدیجی دوالر کبی فائده لو نسنه
اولمز . و ترلیدیجی دوالر بیغمبر اغاجی و چوب چینی و صبر ینه طبیخلری کبیدر . اما بیغمبر اغاجنک
مطبوخی بودرکه . یوز درهم بیغمبر اغاجنی بچاقله خرده لیوب بیک ایکیوز درهم طتلو
صو ایله بر صرلی طپراق طنجره ده بر کون بر کیجه اصلده لر بعده اوچ بولوکده بر بولوکی
اکسلنجه قینادوب سوزه لر . و بو مطبوخدن هر صباح اللیشر درهم مقدارینی
صیجق قهوه کبی نوش ایدوب صیجق دوشکده ترلینجه یاته لر . و باقی قلان تفلی
دخی بر مقدار صو ایله قینادوب بر دستی ایچنه قویه لر و صو یرینه اندن ایچه لر .
اما چوب چینی مطبوخنک طریقی بودرکه . یکرمی درت درهم چوب چینی یی خرده لیوب
التیوز درهم صو ایله بر کون بر کیجه اصلده لر بعده ثلثی اکسلنجه قینادوب
اوکلکی کبی استعمال ایده لر . و صبر ینه مطبوخنک طریقی بودرکه . التمش ایکی درهم
صبرینه یی بیک ایکیوز درهم صو ایله اوکلکی کبی قینادوب استعمال ایده لر .
و بعض نازک مزاجلر و ملوک و اکابردن دولتمند کیمسنه لر بو مشقلی مطبوخی
بو مقدار ایچمکه وجودلری تحمل ایلمدوکلندن جرمانی ستنارتوس طبیب
بر کوزل طریق بولمشدر . بودرکه مراد اولنانی وجه مذکور اوزره صوده اصلندقدن
صکره قرعه و انبیق ایله تقطیر ایتمکدر . هم ایچمسی آسان اولور . و هم بوندن اجقنی
مطبوخدن چوق یرینه قائم اولور . و بو مقطر دخی بو بابده غایت نافعدر .
صفتی بودر . بیغمبر اغاجی یوز درهم انجلیقا و انذر هر برندن سکز درهم برنجاسف
ایکی قبضه مشکطرامشیع یارم قبضه بونلری التیوز درهم شراب ایله یاخود صو
ایله ایکی کون اصلدوب بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر . و بو مقطردن سکز
درهمدن اون التی درهمه دک نوش ایده لر . و واجب اولان غلیظ
طعاملردن صقنه لر . طاوق اتی و ایلیق اتی و کلکلک اتی و سرچه و چیل قوشی
و دراج و طتلو بادم و قزل اوزم ییه لر . و اکر سوء مزاجک ماده سی صفرا اولورسه
علاجی مزاجی تعدیل ایدوب صفرایی استفراغ ایچون کل شکری و قدرت
حلواسی و راوند و سنامکی ویره لر . و اکر قوت قوی ایسه محموده ویره لر .

ضیق مجاری الرحم و سددها رحمک یوللری طوتغون اولمق سببی غلیظ
و یا لزج خلطلک رحم طمرلرینک و شریانلرینک اغزلرینه دوکلمسیدر . یاخود
رحمک غذاسی غلیظ اولوب کماینبغی هضمه قادر اولمدوغندن فضله باقی
قلوب مجتمع اولمغله طوتغونلق پیدا اولور . و یاخود ایچی و یا قیچی شیشدن و یا یاره دن
اولور . و بک سمروب ایچ یاغی زیاده اولدوغندن اولور . علامتی حیض قانی تحبس
اولور و بر مقدار اقسه دخی اعزلیه کلور . و ذکر اولنان سببلرک تقدم ایتمسیدر .
العلاج اخلاط غلیظه یه نضج ویروب ماده یی تنقیه ایده لر . و اکر قان غلبه لکی
وار ایسه قان آله لر . و تنقیه ایچون ایارج فیقرا و حب شلث ویره لر . یاخود بو حبی
ویره لر صفتی بودر . حب مثلث و ایارج فیقرا هر برندن ثلث درهم قرصانی قرصی
سدس درهم سقمونیا التی لغدای بونلری حب ایده لر مجموعی بر شربتدر .
و تنقیه ایتدکدن صکره مفتحات و حیضی اقیدیجی شیلر استعمال ایده لر . و بو مطبوخ
کبی صفتی بودر . قوش قونماز کوکی و معدنوز کوکی هر برندن سکز درهم قزل بویه
کوکی درت درهم قره نخود یارم قبضه شبوی چچکی قبضه لطیفه مارصمه و یارپوز
هر برندن یارم قبضه بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب بر مقدار شکر ایله
طتلولیوب و بر مقدار مقطر دارچین صویی قیوب استعمال ایده لر . و بو قبیلدندر
قرصانی قرصی و دوالک وارد مسکی بری و دارچین یاغی و بونلردن ترکیب
اولنان شیلر . و اکر بونلردن قوی دوالره محتاج اولورسه جلک معجونی و جلک
شربتی استعمال ایده لر . و طشره دن اوزرینه ضماد ایده لر . مرزنکوش طبیخیله یاخود
برنجاسف و یارپوز و فسلکن بونلری قینادوب ضماد ایده لر . و حمامدن چیقدقدن
صکره سدف یاغی و زنبق یاغی و طورق اوتی یاغی سوره لر .

فصل

بو فصل طبیعی اولمیوب رحمده متولد اولان شیلر بیانندهدر . کاهیجه رحمده
طاش و کاهی قورد حاصل اولور . ایر اعضاده اولدوغی کبی

العلامات

امام بقراط امراض النسا کتابنک یکرمی بشنجی بابنده درکه . شول خاتونلرکه
رحملرنده قورد حاصل اوله علامتی رحمنده کچشمک و قیچلنمق عارض اولور . و قاری شیشر
و رحمدن بد رایحه لو رطوبت سیلان ایدر . و علاجنده دخی دیمشدرکه ارساق
و بوکرلن کوکنی دوکوب نار عصاره سیله یوغوره لر . و فرزجه ایدوب رحمک
داخلنه صوقه لر . و قیسوس طبیخی ایله ضماد ایتمک دخی نافعدر . و ینه بقراط
موضع آخرده درکه . بر وقتده بکا بر خاتون کلدی . رحمنک کچشمه سندن شکایت
ایتدی صکره خبر اکدم کچشمه سی سکن اولماش . ملاحظه ایتدمکه رحمنده قورد

اولمق وار ایمش بلبن طبیخی ایله ایارج فیقرایی حل ایدوب فرجنه احتقان ایتدردم
حقنه ایله بیله اوفجق قوردلر چیقوب باذن الله تعالی اول دردن خلاص اولدی.
سناروتس طبیب دخی درکه بویله اولدقده صوغلجان علاجی ایله علاج
ایلمک اصابتدر. بلاطروس طبیب ایدر بکا بر خاتون کلدی رحمنده چشمه سی
دیقلمه سی وار ایدی. اکا صوغلجان علاجلری ایتدم فرجندن قاره صو رتلو پارچه
شی چقدی بعده چشمه سی ساکن اولدی. و دخی فاورلیوس طبیب ایدر
بر خاتونک قارنی زیاده شیشمش ایدی حتی کورنلر استسقا ظن ایدرلر ایدی.
آخر الامر اول خاتون اولدکده قارنینی یاردیلر. رحمندن ایچ یاغی کبی بر شی چقدیکه
هم صاری رطوبتی وار. و هم قیل کبی شیلر وار. اول چقان شی طارتدیلر
سکز بیک یدی یوز درهم کلدی. و کاهیجه رحمده طاش تولد ایدر. نتکم استاد
ابقراط. و سائر قولنه اعتماد اولنور طبیبلر مشاهده ایتمشلردر. و لکن ابقراط
بر خاتونه علاج ایدوب رحمندن طاوق یمرطه سی مقدارنده طاش چقمشدر.
و نه استاد ابقراط کوررکه التمش یاشنده بر خاتونه رحمنک اطرافنده
بر وجع عارض اولمشکه کویا طوغوره جق خاتونلر کبی اغری چکر همان اول
خاتون وضع حمل ایدر کبی رحمندن بر طاش وضع ایدرکه بیوکلوکی طاوق
یمرطه سندن بیوک و اول طاش چقدقده اول ساعت اغریسی دخی
ساکن اولور. بونک علاجی یوکارده اولان طاشک علاجی کبیدر. لکن
بونده فرجه احتقان اولنمغله انتفاع زیاده اولور. **نفخ الرحم و ریاحه** رحم
قباروب ییللی اولمق اکثریا یا ییللی ماده دن و یا غلیظ بلغمدن اولور. بونک
سبب فاعلی رحمک حرارتی ضعیف اولمقدر. و اول ماده دخی یا رحمک کندنده
حاصل اولور. و یا بعض اعضادن منصب اولور. و رحمک حرارتی دخی ضعیف
اولمق کوجله طوغرمقدن و یا اولاد دوشورمکدن و یاخود حیض قانی
انقادوغندن اولور. و کاهیجه خارجدن رحمک سوء مزاجنی اقتضا ایدر
بر سببدن اولور. علامتی رحمی شیشوب اغریسی کاه صاغنده. و کاهی صولنده
اولور. و کاهی اغری آز اولور. و کاهی شدید اولور. و کاهی نفسی طار اولور.
و کوز قپقلری و الی و اباغی شیشر. و رحمک اوستنه ال ایله اورسه لر
طاول کبی اوتر. و کاهیجه بو علامتلر حملک ابتداسنده دخی اولور. لکن فرقی
بودرکه حمله اعراض کاه خفیف و کاه شدید اولمز. **العلاج** ماده لی تنقیه
و ریحلری تحلیل و مزاجی تعدیل ایده لر. اما ماده یی تنقیه ایچون ایارج و حرملی قوندریله

جوارش بزری ویره لر و ریحلری تحلیل ایچون مقدم ذکر اولنان احتقانلر کبی حقنه
ایده لر. اما رحمده اولان ریحلری تحلیل ایچون استعمال اولنان دوالر. مارصنه و یلدیزی
و دوقو و رازیانه تخمی و کمون و دفنه تخمی و دارچین و قسط و قرنفل و انجلیقا و انبراتوبه
و انیسون بونلردر. بو دوالرک مطبوخلری و مقطر صولری و معجونلری یاپوب استعمال
ایده لر. و جوارش کمون و جوارش خولنجان و تریاق استعمالی دخی نافعدر.
و بو سفوف دخی غایت نافعدر. جنطیانا و زرنباد و خولنجان هر برندن
سکز درهم دارچین بر بچق درهم زعفران سدس درهم بونلری سفوف ایدوب
بر درهم مقداری استعمال ایده لر. سفوف آخر انجلیقا و زرنباد هر برندن بر
درهم سرکه ایله اصلاح اولمش کمون و دوقو هر برندن یارم درهم جند بیدستر
ثلث درهم بونلری دخی سفوف ایده لر. و طشره دن رحمک اوستنه طوروق
اوتی و سذاب و بابادیه و مرزنجوش و برنجاسف بونلردن یاقو ایده لر. و یاغلردن
شبوی یاغی و سذاب یاغی و دفنه یاغی سوره لر. و بر مقدار دار فلفلی و کمونی
قوذروب کماد ایده لر. و بو حقنه یللری داغتمده غایت نافعدر. صفتی بودر
یارپوز و سنجرقیق و سذاب هر برندن یارم قبضه انیسون و قسط و دارچین
هر برندن الکیشر درهم بونلری شراب ایله قینادوب و سوزوب بو مطبوخدن
التی درهمنه درت درهم ایارج فیقرا ازوب فرجه احتقان ایده لر. و بو فرزجه
دخی یللری داغیدر. سذاب قروسی و کمون و قسط هر برندن بر بچق درهم بونلری
سحق ایدوب کفایت مقداری عسل ایله قریشدروب بر پارچه پنبه یه
بولیه لر. و فرجه صوقه لر. و رحمه مرصافی ولادن و عود و دارچین و دفنه تخمی
بونلری توتسی ویره لر. و کاهیجه ریحلری تحلیل و وجعی تسکین ایچون رحمک
اوستنه شیشه لر یا پوشدوره لر. **استسقاء الرحم** رحمده صاری صو
جمع اولمق اکثریا حیض قانی صولنمدن اولور. و یا جکرک و یا طلاقک مشارکتیله
اولور. و کاهیجه رحم ضعیف اولوب فضلاتی دفع و تحلیل ایده مدوکندن اولور.
و کاهیجه رحمده دائما شی اقمغله رحمک قواسنه ضعف کلمدن اولور. و کاهیجه حیض
محتبس اولوب رحم تنفس ایتمدوکندن حرارتی مختنق اولوب تغنی یوغولوب
قوتی ضعیف ایلدوکندن اولور. علامتی استاد ابقراط امراض نسا کتابنک
اولکی مقاله سنده درکه. شول خاتونلرکه رحملرنده مائیت مجتمعه اوله علامتی
حیضلری از اولوب قرنلری شیشمکدر. و ممه لری کوشیوب بدنلری لرق اولور.
و رحمده صوقلق حس اولنور. هم خفیف سمه سی اولور. وارقه ده و قاسقلرنده

وبوشش بوکرنده اغریری اولور و بونک حمل ایله و استسقا ایله فرقی ظاهردر تقدم
ایدن سببلردن بیلینور العلاج اکر حیض قاننک احتباسندن ایسه صافندن
قان الهلر اکر دکل ایسه بو مرضده قان المق جائز دکلدر همان ماده یه نضج
ویروب مائیتی چیقاره لر ورحمه قوت ویره لر ومزاجنی تعدیل ایده لر هربری
تکرار ذکر اولنمشدر و دواء اللک و دوا الکرکم استعمال اتمک نافعدر
وبو مطبوخ دخی نافعدر انجلیقا و قزل بویه کوکی هر برندن درت درهم
یاربوزر و مارصمه و بنجاسف وکراویا هر برندن برقبضه ایهل قبضه لطیفه
بونلری صوایله قینادوب و سوزوب شکرله ازه لر وایچه لر و اطبادن
بعضیلری بوعلتده هر صباح اوتوز اکیشر درهم مقطر نانه صویی اچمکی غایت
مدح اتمشدر و بو حقنه رحمده اولان صاری صولری چقارر صنعتی بودر
اسارون اوج درهم مارصمه ویاربوزر هر برندن یارم قبضه محوقان بر درهم انیسون
وکمون هر برندن یارم درهم بونلری صوایله قینادوب و سوزوب بو
مطبوخدن قرق سکز درهمنه سکز درهم مرور یمشی یاغی وار ایسه یاغ قیوب
فرجه احتقان ایده لر و بو فرزجه دخی نافعدر حنظل و محوقان هر برندن
بر درهم بورق سدس درهم کفایت مقداری عسل ایله فرزجه ایده لر
فرزجه لکوزی غاریقون و محوقان و حنظل هر برندن یارم درهم اتلی انجیراوزره
اکی درهم بونلری فرزجه ایده لر و طشره دن بو یاقویی ایده لر مروبیهر اغجی
وفرنکلنی و صعتر و بابادیه و دفنه تخمی و قزغه دوکلی کوکی و دوقو و سدف
بونلری صوایله قینادوب یاقو ایده لر و حلزون و دفنه تخمی و کجی قغی بونلردن
دخی یاقو ایتسه لر نافعدر و استسقا بحثنده ذکر اولان دواره دخی مراجعت
اولنوب مناسب اولانی ایده لر و اکر رحمده زیاده اغری اولورسه بابادیه
طبیخی ایچه لر یاخود مقطر صویندن اوتوز اکی درهم مقداری نوش ایده لر
ووجعی تسکین ایچون طشره دن خطمی و ابه کومجی و بابادیه و لوبی تخمی و اکلیل الملک
بونری قینادوب کمادایده لر اورام الحارة فی الرحم رحمده اسی شیش
اولمق سببی یا کز قاننک و یا قانله قارشق صفرانک و یا سودانک و یا بلغمک
دوکلمسندن اولور اکر بلغم قارشمش قاندن ایسه اوذیما دیدکلری یموشاق
وریاصنه مائل شیش اولور و اکر صفرا قارشمش قاندن ایسه حمره یه مائل
شیش اولور و بو ورم حاصل ایدیجی ماده نک رحمه دوکلمسی یا رحمده حرارت
اولدوغندن و یا اغری اولدوغندن ناشی ماده یی کندویه جذب اتمسیدر

وکاهی کوجله طوغرمقدن و یا اولاد دوشورمکدن و یا برشی طوتمقدن و یا بر یردن
دوشمکدن و یاخود زیاده اتی شیر تناول ایلمکدن اولور العلامات سببک
تقدمندن بیلینور و رحمی اغرا اولور و اغریسی اولور و سیتمه سی اولور کاهی سیتمه نوبی
دوریله کلور یعنی برکون طوتر برکون طوتمز و کاهی لازمه اولوب حرارت ایرلمز وکاهیجه
حرارت شدید اولوب محرقه اولور وکاهیجه سونوخوس دیدکلری حمی کبی اولور و دلی
خشن اولور و قرارر و اغزی قورر و عقلی پریشان اولور و رحمک بخاری دماغه صعود
ایتمکله باشده اغرلق و اغری اولور و رحمه شارکتی اولدوغندن ممه ای دخی شیشرر و بدنک
بعض یرلری ترلیوب الری و ایاقلری صوق اولور جالینوس ابیذیمیا شرحنک
التنجی مقاله سنده ایدر شول خاتونکه رحملرنده اسی شیش اولور انره باش اغریسی
عارض اولور که اغریسی کوزلرینک دبنه دک ممتد اولور و اوبلقلرینک عضلاتنده
اغری اولوب انجکلرینه وارنجه ممتد اولور و ضیق النفس عارض اولور و کوکی التنده
قاسغنه وارنجه شیش اولور و کوکل بولنمسی و قوصمق و انجفرمق عارض اولور ابتدا
نبضی ضعیف و مختلف اولوب حمی اولدوغندن سریع اولور و الی و ایاغی صوغور و بالیق
عارض اولور و طبیعتی قبض اولور و بولی محتبس اولور و اکر شیش خالص دمدن یا صفراوی
دمدن ایسه علامتی غالب اولان خلطک علامتندن معلوم اولور العلاج اکر
اولاد دوشورمکدن دکل ایسه اولا باسلیقدن فصد ایده لر بعده صافندن فصد
ایده لر خصوصا احتباس حیضدن اوله و اکر قوت مساعد دکل ایسه ممه لرک
التندن حجامت ایده لر بعده بالدرلرندن حجامت ایده لر بعده مسهل ویره لر
کل شکری و بنفسه شربتی و قدرت حلواسی و خیارشنبر وراوند و یا قاتیلقون کبی
و شیخ ابن سینا بو علتده قوصمغی تجویز ایلدی اما بز جائز کورمزز زیرا قوصمق ایچون
خفیف دوا ویرسک ماده یی چیقرمز و قوی دوا ویرسک بدنی صارسوب زیاده
تحریک ایتمکله مرضک زیاده لکنه سبب اولور بعده وجعی تسکین ایدوب اویقو
کتوره جک شیلر ویره لر مثلا خشخاش شربتی و بزر بارده مستحلبی ویره لر وکاهیجه
اغری زیاده اولورسه مخدر دوایه محتاج اولنور و مرضک ابتداسنده طشره دن چک
اوستنه و قاسغنه وارنجه رادع دوالر سوره لر مثلا کل یاغی و کل مرهمی و صندل
مرهمی و ایوا یاغی کبی یاخود صرف شرابیله ایوایی پیشوروب یاقو ایده لر و اربه اونی
و کتان تخمی اونی کل یاغیله قرشدروب یاقو ایده لر و اکر شیش صفراویه مائل ایسه
یاقوسنه سمزاوتی و عنب الثعلب و نیلوفر و بر مقدار کل ارمنی قویه لر و بو مرهم دخی
رادع و محللدر صنعتی بودر دیاخلون اون التی درهم قیه قورودغی عصاره سی و شکر لیه براغی

عصاره‌سی هر برندن درت درهم کل یاغی سکز درهم یانمش و یقنمش قورشون
ثلث درهم بونلری مرهم ایدوب خارجدن رحمه سوره‌لر و فرزجه‌لردن مناسب
اولانی مقدم ذکر اولندوغی کبی بارد دوالردن کل یاغیله یاپوب ایده‌لر و رحمه سود
ایله کل صوینی احتقان ایده‌لر یاخود بو حقنه‌یی ایده‌لر صفتی بودر سکرلی بیراغی
و تیه قوروغی و نیلوفر و ماردل هر برندن بر قبضه کل یارم قبضه بونلری صو ایله قینادوب
و سوزوب بو مطبوخه سکز درهم مرسین یاغی و درت درهم سرکه قیوب
ایلیجق رحمه احتقان ایده‌لر و واجب اولان بو مرضده مقعده اولنجق احتقانک
مقداری قلیل و استیلکی معتدل اولمقدر و ذکر اولنان دوالردن قینادوب
و سوزوب خیارشنبه یالی و بنفشه یاغیله احتقان ایده‌لر و اغریی تسکین ایدیجی
دوالر بیرطه اقی و طاوق یاغی و قاز یاغی و زعفران و لبن نسا و بوی تخمی و کتان
تخمی و خطمی لعابلری بونلردر بو دوالردن بر مقدار کافور قیوب یاقو ایده‌لر و اتمک
ایچنی سود ایله قینادوب یاقو اتمک غایت ایودر اغریی تسکین ایدر و ضماد
ازدیادی وقتنده محلل استعمال ایده‌لر مثلا بابادیه و اکلیل ملک و بوی تخمی
و برنجاسف و دیش اوتی و طوطرق اوتی یاغی و بابادیه یاغی و زنبق یاغی و تازه تره
یاغی کبی و بو یاقو دخی نافعدر خطمی کوکی سکز درهم بابادیه و اکلیل ملک هر برندن
ایکیشر درهم برنجاسف درت درهم اربه اونی و بقله اونی هر برندن سکز درهم
قیوب یاقو ایلیه‌لر و وجع ساکن اولوب و حمی‌نک شدتی زائل اولدقدنصکره
اگر شیش داغلمیوب و شلکه میل ایدرسه پیشوریجی دوالر قویه‌لر مثلا کتان تخمی
و بوی تخمی و خطمی و انجیر و بغدای اونی و دیالتیا مرهمی و داخلون مرهمی کبی یاخود
بو یاقویی قویه‌لر خطمی کوکی و بابادیه و اکلیل ملک و کتان تخمی و بوی تخمی
هر برندن سکز درهم انجیر سکز عدد بونلری مهرا اولنجه پیشوره‌لر و ایچنه درت
عدد بیرطه صاریسی قیوب یاقو ایده‌لر و بو فرزجه دخی رحمده اولان شیشی دشر
صفتی بودر قاز یاغی درت درهم تره منتی ایکی درهم سدف و بورق وارسا
هر برندن یارم درهم بونلری بر پارچه یوکه بولیوب رحمک داخلنه صوقه‌لر
فرزجه اخری بالالی انجیر سکز درهم سدف بیراغی یارم قبضه بونلری معجون کبی
اولنجه قینادوب بعده عسل و الکشی کنجبر هر برندن درت درهم کوکرجین زبلی
وارسه و قاز یاغی هر برندن ایکیشر درهم بورق یارم درهم بونلری بر یره جمع
ایدوب فرزجه ایده‌لر و شیش دشلدکدنصکره قروح رحمده ذکر اولنجق دوالری
ایده‌لر و لطیف غذالر ویره‌لر بلبیج صویی و اربه صویی و نار صویی کبی و ماردل

بونلری صرف شراب ایله قینادوب بعده ایچنه خنزیر یاغی و بابادیه
یاغی و زنبق یاغی هر برندن سکز درهم صو

و شهد با بورانیسی ویره‌لر و حرکت ایتمدن صقنه‌لر و طبیعتی حقنه لینه ایله تلیین ایده‌لر
صلابة الرحم رحمده بر قتی شیش اولمق اکثریا ورم حاردن اولور یعنی ورم حارک
علاجنده تقصیرات ایتمدن و سوء تدبیردن اولور و کاه ایچه بلغم کبی و سودا کبی
غلیظ خلطدن اولور یعنی بو تقدیرجه بو شیشه سقیروس خالص تعبیر اولنور اکثریا
بو مرض سوداوی خراج اولوب هضمی ضعیف و شهوتلری فاسد اولان خاتونلره
عارض اولور و کاه ایچه بو مرض صفرا ایله قارشق و یا دم ایله قارشق خلطدن اولور
و بو تقدیرجه سقیروس غیر خالص تعبیر اولنور علامتی رحمده و قاسقده بکلک
اولور و بدنی اغر اولور و حیض قانی ازکلور یاخود ورم حارک تقدم ایتمیدر
العلاج بدنی غالب اولان خلطدن تنقیه ایده‌لر و اگر قان علامتی اولورسه قان
الدوره‌لر و سودایی اسهال ایتمدن اولوری بسفایج و سنا و خربق اسود ویره
و بو یاقویی اوزرینه قویه‌لر بهموشا درهم داغیندر صفتی بودر خطمی کوکی و زنبق
هر برندن اون التی درهم ابه کومجی و بنفشه بیراغی هر برندن بر قبضه برنجاسف
و فودنج و بابونج هر برندن یارم قبضه کتان تخمی و بوی تخمی هر برندن درت درهم بونلری
پیشوروب یاقو ایده‌لر بعده بو مرهمی سوره‌لر مقل و کتان تخمی اونی و بوی تخمی
اونی هر برندن سکز درهم انجیر التی عدد اریسا ایکی درهم زعفران یارم درهم
بونلری کفایت مقداری طاوق یاغی و بادم یاغیله مرهم ایده‌لر و بو مرهم دخی
غایت ایودر مقل و اشق و قاصنی بونلری بابن یاغیله یاخود زنبق یاغیله حل ایدوب
بعده کتان تخمی لعابی و بوی تخمی لعابی و انجیر یالی هر برندن برابر آلوب بر یره جمع
ایدوب مرهم ایده‌لر و بو مرهم دخی بو مرضده تجربه اولنمشدر غایت نافعدر
صفتی بودر کیره یاغی و زنبق یاغی و کتنلو بادم یاغی و شیرلغن یاغی هر برندن سکز
درهم تازه تره یاغی و طاوق یاغی و قاز یاغی هر برندن درت درهم خطمی لعابی و بوی
تخمی لعابی و دیالتیا مرهمی هر برندن التی درهم شراب ایله حل اولمش اشق سکز درهم بونلری
کفایت مقداری بالموسیله مرهم ایده‌لر و بر مقدار مقلی شراب ایله حل ایدوب کتنلو بادم
یاغیله رحمه احتقان ایتسه‌لر رحمده اولان بکلکه غایت نافعدر و شیش یموشادقدن
صکره داغیدیجی شیلر قویه‌لر مثلا سمرفیق و یاربوز و صعتر کبی و صلابة طحالده
ذکر ایلدیکمز ایچه جک علاجلری دخی ایچوره‌لر قروح الرحم رحمده یاره اولمق بر شیشک
و یا بر چبانک دشلمه‌سندن اولور و یا حدتلی و بورقیتلی یاره ایدیجی خلطک دوکلمه‌سندن
اولور و یاخود قنطریوس کبی حدتلی دوا استعمال اولندقدن اولور و کاه ایچه فرنک مرضندن
دخی اولور علامتی قاسقده اغری اولور و اغریسی یاتر و اریک و قان اقر و حقیقتده شیء قوقر

وخفیف سمه‌سی اولور و بکده اغری اولور و بدنک لونی قره‌یه مائل اولور العلاج ماده
دوکلمه‌ده ایسه منع ایده‌لر و ماده‌یی تنقیه ایده‌لر و یاره‌یی بیقیه‌لر و اغریسنی تسکین ایچون
دمر قزدروب سود ایچنده برقاچ کره صوقه‌لر و اول سودی احتقان ایده‌لر یاخود
یمرطه اقی بزر قطونا لعابیله و بزور بارده مستحلبنی یا رجبن ایله و یا عصی الراعی عصاره‌سی
وسکرلی بیراغی عصاره‌سیله احتقان ایده‌لر و یاره‌یی یقمق ایچون کل یا لنی ایچیه
صویله و یا تازه جبن ایله رحمه احتقان ایده‌لر و بونلردن قوی اولان دوا ایلبن طبیخی
وکرفس طبیخی و فراسیون و زراوند و ایرسا و مر و تره‌منتی و شب بونلردن
و بو مطبوخ دخی نافعدر صفتی بودر خانفت و فراسیون و ایلبن و کرفس هر برندن
سکز درهم بقله واریسه و کیک هر برندن درت درهم بونلری قینادوب
و سوزوب بر مقدار شراب قیوب بونکله رحمه احتقان ایتمکله یاره‌یی غسل ایده‌لر
بعده ابه کومجی طبیخیله غسل ایده‌لر و بو فرزجه‌یی کوتوره‌لر بورجق اونی برابری سحق
اولمش ارپ بونلری باللە قتشدروب فرزجه ایده‌لر بعده یاره‌یی قورتمق ایچون
اشاغیدن توتسی ویره‌لر مثلا کونلک و مر و مصطکی و اصطرک واردج صمغی و لادن
کبی و اکر یاره فرنک علتندن ناشی ایسه توتسوسنه بر مقدار زنجفره قته‌لر و اکر یاره
یاره خرد کرلی ایسه مصر مرهمندن و یا حواریون مرهمندن قنغیسی اولورسه عرق‌له حل ایدوب
قویه‌لر و اکر یاکوب بولورسه مجففاته دقتی قابضلره محتاج اولنور مثلا شب صوراقی
و دم صورای کبی و طوبیق و سرو قوزه‌لغی و نار قبوغی طبیخی کبی و یاره‌یی اکلتمک ایچون
بو مرهم غایت مجربدر صفتی بودر بیقنمش حرضی درت درهم مرده سنک
و استوبج و ازروت هر برندن الکثیر درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغی
و یا الموسیله مرهم ایدوب استعمال ایده‌لر و جالینوس بو دوایی مدح ایتمشدر
غایت نافعدر صفتی بودر زفت سکز درهم بالمومی و خنزیر یاغی و صغر یاغی
دقیون یاجیا غنده اولان یاغ هر برندن یکرمی درت درهم بونلری رسم اوزره
مرهم ایده‌لر و علیکه یوقارودن بر درهم راوند رومی و یا قنطوریون کبیر ویره‌لر و بو بخبنی
قزل اکز تلکه قینادوب ایچوره‌لر و قیون اوتی طبیخی و طراغیون طبیخی ایچه‌لر و تره‌منتی‌یی
شکرله قارشدروب بییه‌لر و مقل حبی دخی استعمال ایده‌لر جرب الرحم رحمده
بچیک بیدا اولمق صفرادن و یا دم صفراویدن و یا بلغم مالحدن و یا خود یانمش
خلطدن اولور یاخود فرنک علتندن ناشیدر علامتی بخشمه‌سی و اغریسی اولمقدر
العلاج اول مزاجی تعدیل ایچون سنانک طبیخی و افتیمون طبیخی و ماء الشعیر و کل بکر شرابی
و دیافا بیلقون و احمق معجونی و شاهتره حبی و قیموطروحی بونلردن قنغیسی اولورسه

لسان ثور طبیخی و شاهتره شربتی و عناب شربتی ویره‌لر
واخر ... سوروب رحمه ایچون صح

ویره‌لر و اکر قان غلبه‌لکی وار ایسه قان الدوره‌لر و اکر فرنک علتندن ناشی ایسه حلیله
بنفشه اغاجی و صبر بنه طبیخی ایچوره‌لر و اذریونه قوزی قولغی و شاهتره طبیخی ایله کل
یاغنی قارشدروب کماد ایده‌لر و بچیک مرهمی سوره‌لر و بو دوا حرق کره تجربه اولنمشدر
غایت نافعدر صفتی بودر سکرلی بیراغی صویی و کل صویی هر برندن اوتوز ایکی
درهم حاجی کتانش طوزی و بورق و شب هر برندن اوچر درهم سلمن برجق
درهم بونلری بر مقدار قینادوب بعده رحمک اوستنه سوره‌لر و بو مرهم دخی
تجربه اولنمشدر نافعدر صفتی بودر لیه‌ده کوکی و انذر هر برندن اون العشر درهم
بونلری صو ایله و سرکه ایله ازنجه بیشوره‌لر بعده قیل الکدن کچوره‌لر بعده طوزسز
خنزیر یاغی یکرمی درت درهم اسفیداج و مرده سنک هر برندن بر درهم شاهتره
عصاره‌سی اون التی درهم کوکورد برجق درهم زیبق مقتول درت درهم بونلری
رسم اوزره مرهم ایدوب استعمال ایده‌لر و طوزلولردن و اجیلردن احتراز ایده‌لر
ثالیل الرحم والمسامیر والثملیه اکثریا رحمک اغزنده اوفجق بثره حیکلر
عارض اولور کیمی صلابتده سکل کبی و کیمی میخ کبی و کیمی قرنجه کبی اولور سببی طورحلی کبی
بر غلیظ یا بد خرخلطدر علامتی حسته بیلنور یعنی فرجک اغزینی اچوب و قارشوسنه
اینه قیوب بعقق ایله بیلنور یاخود بر مغنی صوقوب یوقلمغله بیلنور و بو سکللردن
یاضی و قرمزی اولنلرده اغری اولماز اما قتسق اولنلرده اغری اولور العلاج
ماده‌یی تنقیه ایچون قان الهلر و مسهل ویره‌لر بعده سکللری دمرله کسه‌لر یاخود داغلیه‌لر
یاخود تسکین دوالرله ازاله ایده‌لر مثلا انجیر ایله دلیش اوتی و یا صعتر و یا سدف
کولی و یاخود سرکیله کونلک قویه‌لر و بونلردن قوی اولنی قنار الحمار عصاره‌سنی طوز
ایله قومق یاخود انجیر سودی و یاخود بورق ایله تکه اودی قومقدر بونلردن دخی قوی
اولنی تیزاب درروح زاج و کبریت صویی و انتیمون یاغی بونلردر و بو دوالری استعمال
اتمک طریقی بودرکه بو دوالردن برینی سکللره سوروب اطرافنه بوتیمون ایچون
اوستنه فندق قبوغی و یا فستق قبوغی قیوب اطرافنه تره‌منتی و یمرطه اقی و کل ارنیفی
سوره‌لرکه اغری تسکین ایدوب شیش حاصل اولمیه بواسیر الرحم بواسیر
مقعده‌ده اولدوغی کبی رحمده دخی اولور بعضیسی رحمک خارجنده اولور و بعضیسی
داخلنده اولور کیمی سائل اولوب اقر و کیمی عمیا اولوب برشئ اقمز سببی دمک
طور طولغی و سودا تیدیرکه دمک رقیق حیصه‌سی اقوب غلیظی باقی قالدقده بواسیر
اولور علاجی قان الهلر و مسهل ویره‌لر و رحمک مزاجنی تعدیل ایلیه‌لر و اغریسنی
تسکین ایچون ارزن ایده‌لر مثلا ابه کومجی و خطمی و بوصیر و کتان تخمی بونلری صو ایله

قینادوب و بو صویک ایچنه اوتوره لر. یاخود تره یاغی و کل یاغی و بادم یاغی و بیرطه
صاریسی بونلری مرهم ایدوب سوره لر. اگر آغری زیاده ایسه بونلره بر مقدار
زعفران و افیون قته لر. و بو بولیون مرهمی دخی نافعدر. و بو مرهم دخی بواسیر رحمه
نافعدر. صنفی بودر. ایوا چکردکی لعابی و خطمی لعابی هر برندن درت درهم کل یاغی
وطادق یاغی و زعفران هر برندن بر درهم یمرطه صاریسی بر عدد بونلری مرهم ایده
محل رنجه سوره لر. و بو ضماد دخی نافعدر. صنفی بودر. بابادیه و اکلیل الملک و کتان
تخمی ادنی و بوی تخمی اوتی هر برندن سکز درهم شیرلغن یاغی یکرمی درت درهم زعفران
بر درهم بونلری جمع ایدوب یاقه ایده لر. و اگر بواسیر عمیا ایسه اچه لر. یاخود التله
قطع ایده لر. و تسکین دوا قومه دن صقنه لر. زیرا عضوک حستی قوی اولمغله
تسکین دوادن متضرر اولور. و بواسیرک احمده سلوک یا یشدرمق کفایت ایدر.
و تازه انجیر ییراغنی سورتمک دخی کافیدر. و اگر دم افراط اوزره کلور ایسه کل ارمنی
و اقاقیا و یانمش قورشون قیوب قانی طوته لر. و نزف دمده ذکر ایده جکز علاجلری
ایده لر. **شقاق الرحم** رحمک چیتلمه سی کو جله طوغورمقدن اولور. و یا حرارتلی و لزوجتلی
خلطلک دوکلمه سندن اولور. و کاهیجه یوبستدن دخی اولور. علامتی جماع قتنده
اغری اولور. و اریکلی صو آقر. و سبب تقدم ایتمیدر. مثلا کو جله طوغرمق کبی و رحمده
یاره اولمق کبی. **العلاج** اگر عسر ولادتدن ایسه کل و سکرلی ییراغی و زراوند طبیخیله فرجه
احتقان ایده لر. یاخود بو فرجه یی ایده لر. یمرطه اق و کل ارمنی و ایکی قرداش قانی و کونلک
بونلری بوکر بولیوب طوتنه لر. و اگر حدتلی خلطدن ایسه اخلاط فاسده دن
بدنی پاک ایده لر. و مزاجی تعدیل ایده لر. بعده بزر یاغنی یمرطه آقیله سوره لر. یاخود
سکرلی ییراغی عصاره سنی یانمش قورشون ایله سوره لر. و مقدم ذکر اولنان
لعابردن دخی سوره لر. و بو مرهم دخی غایت نافعدر. بیقنمش مرضی و یانمش
قورشون هر برندن ایکی درهم اسفیداج و خبث الفضه هر برندن بر درهم کثیرا درهم
و ثلث درهم کونلک و قرا قوز کوکی هر برندن اکثر درهم بونلری کفایت مقداری
کل یاغیله مرهم ایده لر. مرهم آخر. بزر یاغی اون درهم کچی یاغی و تره منتی هر برندن
اوچ درهم کونلک و مصطکی هر برندن یارم درهم راتینج بر درهم صغر قوروغی عصاره سی
و سکرلی ییراغی عصاره سی هر برندن بر بچق درهم مرده سنک درت درهم اسفیداج
سکز درهم یانمش قورشون و مرضی هر برندن درت درهم بونلری مرهم ایدوب استعمال
ایده لر. و اگر بکلک وار ایسه زنبق یاغی و صغر ایلکی و تره منتی و بالموم بونلردن مرهم
ایدوب سوره لر. و اگر اغریسی و گخشمه سی وار ایسه اغریلی تسکین ایچون مقدم ذکر

اولنان

اولنان دوالری ایده لر. بعده اوزرینه اسفیداج مرهمی و کافور مرهمی سوره لر. و حریفدن
و طوزلولردن و غلیظ طعاملردن و چوق حرکتدن و جماعدن احتراز ایده لر. و غداسی
بلبیج اتی و دراج اتی و سوفردن یمرطه و بادم و قزل اوزم اوله و صویرینه لسان الثور
صوی و هندبا صویی ویره لر. **نواسیر الرحم** رحمده ناصور اولمق سببی بر یاره نک
دیبار جبانک تقدم ایتمیدر. علامتی رحم دلنوب قانلی صو اقمقدر. و اگر سکره
یقین ایسه اغریسی اولور. کاهیجه ناصور مثانه یه واصل اولوب اندن بول اقر.
و کاهی بغرسغه اولشوب نجاست اقر. علاجی جمیع بدنی تنقیه ایده لر. و ناصورک
اغزینی اچوب لحم فاسدی ازاله ایدیجی شیلر قویه لر. خرما مرهمی قوتی مکتبدر.
بعده ترلدیجی و علته مخصوص دوالر استعمال ایده لر. مثلا ایرلتی و قنطریون
دقیق اولی و ستونیقه کبی یعنی بو دوالری چوب چینی و بیغیرا غاجی الماقینادوب
ایچه لر. و ناصورک اغزینی اچماق ایچون جنطیانا و زراوند و سنمرقیق و بخور مریم
کوکی قویه لر. یاخود سونکردن فتیل ایدوب قویه لر. و قوی دوالردن احتراز
ایده لر. زیرا تشنج ایراث ایدر. و ناصورک اغزی اچلدقدنصکره بو مرهمی
قویه لر. صنفی بودر. زنبق یاغی و صغر ایلکی و تره منتی هر برندن برابر بونلری کفایت
مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر. اگر بو علاجلر ایله زائل اولمزسه ناصوری کسمکه
محتاج اولنور. یاخود اوزرینه ناصوری ییجی دوالر قویه لر. و یاخود داخلینه لر.
تسکین دوالر خربق اسوددر. و مرهم مصریدر. و یاخود بوصنعتله اولنان دوادر.
سلمن سدس درهم کل صویی یاخود سکرلی ییراغی صویی قرق سکز درهم
بونلری معتدل اتشده الشدروب زراقه ایله ناصوره اقیده لر. دواء آخر.
فراسیون و اغریمونیا یعنی قیون اوتی و قنطریون و زیتون ییراغی هر برندن
برقبضه جنطیانا و زراوند هر برندن سکز درهم بونلری شراب ایله قینادوب
دسوزوب بعده بونک ایچنه اون التی درهم عرق و سکز درهم بلیلن شربتی و کر
کل بالی قیوب بوندن زراقه ایله رحمه و ناصوره اقیده لر. **سرطان الرحم** یعنی سرطان
دیدکلری بر دکری و یک شیشدر که لونی طورنق اولور. و اطرافنده طمرلری اولور.
سببی محترق قاندن و محترق صفرادن اولور. علامتی رحمده بکلک و زیاده اغری
اولور. و کاهیجه اغریسی بله و بوکرک جانبنه و قاسغه ممتد اولور. اگر سرطان تقرح
ایدوب یاره اولمش ایسه اندن بد رایحه لو صاری صو اقر. و کاهیجه طمرلرندن
قان اقر. و بو مرض اسکیدکده حمی و بایلمق و کوکل دوکمسی عارض اولور. **العلاج**
بو مرضک علاجی غایت کوجدر. اوکلمغه کلمز. لکن لایق اولان اخلاط محترقه دن بدنی پاک

ایده لر. وبوحرصنده اطبانک اشرفی قتنده حالا استعمال اولنان بودرکه زمرد وکوک
یاقوت وبان زهر هربرندن برار سحق اولنوب بونلردن اوچ بغدای مقدارینی
هرکون اسقا بنورا صویله یاخود شوکة المبارکه صویله استعمال ایتملکدر. واوزرینه
وضع اولنجق دوالر معتدل کرکدر. حدتلی قوی دوالردن احتراز ایده لر. وسکرلی براغی
صویله یاخود عنب الثعلب صویله کادایده لر. واوزرینه توتیا مرهمی سوره لر. یاخود
بومرهمی سوره لر. صفتی بودر. سکرلی براغی عصاره سی وسمزاوتی عصاره سی هربرندن
اون التی درهم بزرقطونا لعابی سکز درهم کل یاغی یکرمی درت درهم بونلری قورشون
هاونده قورشون ال ایله قاروب قویلنجه قدر شدیره لر بعده استعمال ایده لر. دواء
آخر. عنب الثعلب عصاره سی قرق سکز درهم یقنمش حرضی ویانمش قورشون
هربرندن ایکی درهم کافور یارم درهم بونلری دخی مقدم ذکر اولندوغی کبی قورشون
هاونده الشدیره لر. دواء آخر. بنفشه یاغی قرق درهم عنب الثعلب عصاره سی
اوتوز ایکی درهم یقنمش اسفیوج اون التی درهم یانمش قورشون ومرضی هربرندن
سکز درهم کوتنک درت درهم بالموجی قرق درهم بونلری دخی مرهم ایدوب
استعمال ایده لر. واکر آغریسی زیاده ایسه طتلو صونکجرینی یاخود قوربغری قینادوب
مطبوخندن فرجه احتقان ایده لر. واپه کوچی وخطمی ونیلوفر وخشخاش وتازه
کشنش وطورق اوتی وبزر قطونا وسود وزعفران وبونلرک کبی دوالر قینادوب
کادایده لر. واطبادن بعضیلر تجربه ایتمشلردر. بلیج اتنی یاقوا ایتمک غایت نافعدر.
ضعف الرحم معلوم اولسکه رحمک فعلی کندویه صداسی جذب ایتمکدر. ومنی یی
برشکل ایله تصویر ایتمکدر. وکندویه اذیت ویریجی شیلردن قچمقدر. نتکم موذیدن
حیوان قاچدوغی کبی اما قچن سوء مزاج حار ویا سوء مزاج بارد سببیله رحمه ضعف
طاری اولسه اول افعال کندودن صدور ایتمز. ویا ناقص ویاخود مشوش اولور.
علامتی جماعه میلی اولمز. وجماعت قتنده لذت حاصل ایتمز. واکثریا اولادی شورر
ورحمندن رطوبت سیلان ایدر. وحیضی محفوظ اولمیوب وقتسز کلور. واکثریا
باشی اغریسی وقاسق اغریسی وبل اغریسی عارض اولور **العلاج** سوء مزاج
بابنده ذکر ایلدیکمز دوالر ایله رحمک مزاجنی تعدیل ایده لر. ورحمه قوت ویریجی
دارچین وقرنفل وجوزبوا ودارماتکم الروزاتم وجوارش عود ودواء مسک
وتریاق وبونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر وخارجدن اوستنه
زنبق یاغی وسنبل یاغی وخزاما یاغی سوره لر. وبو مسقط صودخی رحمه قوت ویرمکه
غایت نافعدر. صفتی بودر. دارچین وخولنجان هربرندن درت درهم قرنفل

وجوزبوا وقاقله وکبابه هربرندن اون ایکی درهم دارفلفل وزنجبیل هربرندن الکشر درهم
شراب ابیض بیک ایکیوز درهم بونلری سکزکون براتنی یرده اصلده لر بعده
نعناع اوجل اوتی وببریه ودیش اوتی هربرندن التشر درهم انیسون ورازیانه تخمی
هربرندن درت درهم بونلری دخی ضم ایدوب اوچ کون دخی اولجه دوره بعده
قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر. وبودوادخی غایت نافعدر. صفتی بودر. جند بیدستر
یکرمی درت درهم زعفران اون التی درهم بونلرک عرق ایله رسم اوزره ربلرینی
الدلر بعده برنجاسف برلی اون التی درهم انجلیقا وانجو هربرندن بردرهم قرنفل
باغی ثلث درهم کهربا یاغی وجوزبوا یاغی هربرندن سدس درهم بونلرک مجموعنی
بربره خرج ایدوب نخود مقداری استعمال ایده لر. وبو سفوف دخی نافعدر. صفتی
بودر. زیبان هاوجی تخمی وکمون وانیسون ودوقو هربرندن بردرهم انجلیقا وکرادیا
هربرندن یارم درهم قرنفل وخولنجان هربرندن بر بچق درهم بواجزای دوکوب
والیوب مجموع اجزا مقداری شکرله سفوف ایده لر. وخفیف غذالر ییه لر کلک
ودراج واملیق وطاوق وبادم واوزم وخرما کبی **الحکة فی الرحم** یعنی رحم قجیمق سببی
طوزلو وبورقیلی خلطلر ویاقانله قارشق یانمش صفرانک رحمه دوکلمسیدر **العلاج**
جمیع بدنی یانمش خلطلردن پاک ایده لر وقان غلبه لکی وار ایسه قان آلهلر دخی مزاجی تعدیل
ایچون بنفشه شربتی وهندبا شربتی ولسان ثور شربتی ویره لر. واخلاطی افتیمون وبسفایج
وسنامکی ایله سوردوره لر. وماردل وسکرلی براغی وسکوت براغی ولبده کوکی
بونلری قینادوب برمقدار کل مرهمی قیوب کادایده لر. وبودوادن قوی اولنی بومرهمدر
صفتی بودر. شب وبورق وکوکورد هربرندن التی درهم موزک سکز درهم بونلری سحق
ایدوب تره یاغیله وسرکیله مرهم ایده لر. واکر طشره ده دخی قجیمه سی زیاده اولورسه بومرحک
دواله برمقدار زیبق قاته لر. واندن مرهمی سورمک غایت نافعدر. یاخود بو مرهمی سوره لر
صابون وموزک هربرندن درت درهم کوکورد سکز درهم زیبق ایکی درهم بونلری
کفایت مقداری کل سرکه سی وخنزیر یاغیله مرهم ایدوب استعمال ایده لر **وجع الرحم**
رحمک حسی زیاده اولمغله ادنا سببله متاذی اولوب اغرسی رحمدر. ویا اخلاط
ویاخود شیشدر. ویابثره در. کاهیجه کوچله اولاد طوغورمقدن اولور. ومنیک قاچمدن
دخی اولور. علامتی بوسببلرک تقدم ایتمسیدر. علاجی سببنی بیلوب اکا کوره علاج ایده لر
هربری بابلرنده ذکر اولنمشدر. واغری تسکین ایدیجی معتدل دوالر خطمی کوکی وبراغی
وزنبق کوکی وبری تخمی وکتان تخمی وتره یاغی وطاوق یاغی وقاز یاغی وبادم یاغی وبابونه
یاغی وزنبق یاغی وطورق اوتی یاغی وشیرلغن یاغی بونلردر. واکر اغری شدید اولورسه

دوابه کوچی براغی صو

قولنجده ذکر ایلدیکمز محذر دوالره محتاج اولنور. اگر رحمده اولان لغزی برزهرلی شیدن
ناشی ایسه تنقیه‌دن صکره اسقوردیا وانجلیقا صولریله بان زهر ویره‌لر. وتریاق ومثر
دیطوس استعمال اتمک ومقطر زرنباد صوینی ایچمک نافعدر. واختناق رحمده ذکر
ایده‌جکمز دوالری ایده‌لر **فصل فی احتباس دم الحیض** بو فصل حیض قاننک احتباسی
بیاننده‌در. حیض قانی اقامیوب بدنده قالمق ازلغندن اولور. ویا رحمک طمرلرنده سده
اولمقدن اولور. ویاخود رحمک سوء مزاجندن اولور. وکاهیجه دم غیری طرفه میل ایتدوکندن
اولور. مثلا بورن قانی وبواسیر قانی گبی وکبه‌لکدن وزیاده سمزلکدن دخی اولور. وحرکت
ایدوب بدندن متحلل اولدوغندن اولور. وفکرلنمکدن وغمدن ومحزون اولمقدن دخی اولور.
بونک علامتی ظاهردر. وبو دم حیضک احتباسندن درلو درلو مرضلر عارض اولور.
مثلا باش اغریسی گبی. وقوصمق وگوکل بولنمق وباش دونمک گبی. وکاهی استسقا وجگر
وطلاق سده‌لری وشیشلری ومعده شیشی وضعف هضم وذات الجنب وذات الریه
وخناق ووجع مفاصل ورعشه وتشنج وعسر بول وتقطیر بول ومالیخولیا وخفقان وصرع
وبونلرک امثالی مرضلر عارض اولور. **العلاج** اگر بدن ممتلی ایسه اولا قولدن قان آله‌لر.
بعده صافندن قان آله‌لر. وطبیعتی حقنه لینه ومناسب مسهللر ایله تلیین ایده‌لر. وایارج
فیقرادن درت درهم استعمال اتمک بو بابده غایت نافعدر. وحب مشلث دخی
نافعدر. اما رحمده اولان خلطلره نضج ویرمکیچون یاربوز وبتونیقه واقحوان وبرنجاسف
بونلری قینادوب ایچه‌لر. واگر سودا غلبه‌لکی اولورسه منضجاته اوغل اوتی ولسان الثور
ضم ایده‌لر. واصول شربتی وبزورین شربتی ایچه‌لر. وبو مطبوخ دخی غایت نافعدر. صفتی
بودر: اصول مفتحه هر برندن درت درهم فوه وطراغیون هر برندن اوچر درهم برنجاسف
وبتونیقه وکادریوس هر برندن برقبضه قره نخود ولسان الثور هر برندن یارم قبضه بونلری
صو ایله قینادوب وسوزوب بر مقدار دارچین صوینی قویه‌لر وشکرله ازوب ایچه‌لر.
واگر حیضی محتبس اولان خاتون سمز اولوب بلغمی مزاج اولورسه سکنجبین افاجی وصاصفواز
ومشکطرامشیع طبیخنه ترلکنرک اون بش گون مقداری مداومت ایده‌لر. وبلغمی مزاج
اولنلره مسهل ویردکده غاریقون ومجوقان وتربد وحنظل ومحموده وقره‌جیلیمه بونلردن
ویره‌لر. وبو مسهل دخی نافعدر. صفتی بودر: تربد ومجوقان وغاریقون هر برندن ایکیشر
درهم سنامکی اون ایکی درهم بالدری قره وبیره هر برندن قبضه لطیفه خولنجان دارچین
هر برندن ایکی درهم بونلری شرابله یاخود بعض مناسب صولرله یکرمی درت ساعت
اصلده‌لر. بعده سوزوب بو منقوعدن قرق درهمنه سکز درهم قدرت حلاوه‌سی قیوب
ایچه‌لر. ومسهل حیلک معجونی دخی نافعدر. صفتی بودر: تربد راوندی سفوفی درت درهم

مجوفان ایکی درهم غاریقون بر درهم دیاردون سفوفی ودارچین هر برندن یارم درهم
مدبر حیلک سکز درهم بونلری کفایت مقداری قزل اوزم بالیله معجون ایده‌لر. مقداری
شربتی بش درهمدن التی درهمه دکدر. ومرکباتدن جوارشن اسقف ومعجون مبارک
وحب غاریقون وحب منتن استعمال اتمک دخی نافعدر. وبو حب دخی نافعدر: غاریقون
ایکی درهم قزل بویه کوکی بر درهم برنجاسف صویله حب ایده‌لر. حب آخر: صبر اربع درهم
حب مشلث بر درهم مدبر حیلک ایکی ثلث درهم بونلری دخی حب ایدوب استعمال ایده‌لر.
وحیضک گلمسی قریب اولدوغی وقتده مسهل ویرمکدن احتراز ایده‌لر. بلکه گلمسنه اوچ درت
گون قالدقده صافندن فصد ایده‌لر. وبالدرلرندن وقوشنه‌لر حکه‌لر. وحیضی
اقیدیجی شیلر استعمال ایده‌لر. وحدتلی شی ویرمکدن احتراز لازمدر. زیرا خلطی رحمه جکوب
ورم حارک حدوثنه سبب اولور. مناسب اولان اعتداله قریب اولان دوالر
استعمال ایلمکدر. مثلا آجی بادم وقره نخود وبوجیق وآجی بقله وآریق کوکی وهردم بهار
کوکی وقرصعنه وبالدری قره کبی. وبونلردن قوی اولنلر فاوانیا وکرفس وقزل بویه
کوکی وجنطیانا وقیصوم ومرزنجوش وچور کساوتی ودوقو وحب العرعر وشبوی
چچکی وخراما وحرور ودبادیه وزعفران واکیر وسلیخه وحیارشنبه قیوغی وقسط وخولنجان
ومسک وعنبر وجندبیدستر وحر واصطرک وقاصنی وسکبینج وصمغ طلاغی
بونلردر. وبونلردن دخی قوی اولوب اوچنجی مرتبه‌ده اولنلر سمز فیق وبخور مریم
وقثاء الحمار کوکی وشحم حنظل وخربق بونلردر. بو دوالردن رأی طبیب ایله مزاجه گوره
معجونلر وحبلر وشربتلر ومطبوخلر وبخورلر وفرزجه‌لر عمل اولنه. وبو سفوف دخی
حیض قانی اقیدر: دارچین یارم درهم کهربا وزعفران هر برندن ثلث درهم
سفوف آخر: قرص المر وسلیخه وشبوی چچکی هر برندن ثلث درهم زعفران ربع
بغدای. سفوف آخر: اردج بیراغی بر درهم دارچین ایکی درهم حرر درهم کهربا یارم
درهم زعفران ثلث درهم سفوف ایدوب بر درهم مقداری استعمال ایده‌لر.
سفوف آخر: صمغ طلاغی قورتش اوله ایکی درهم دارچین بر درهم بسباسه یارم درهم
زعفران سدس درهم. سفوف آخر: سلیخه ومشکطرامشیع وبورق وجندبیدستر
هر برندن بر درهم زعفران ایکی ثلث درهم سفوف ایدوب بر درهم مقداری استعمال
ایده‌لر. وبو مطبوخ دخی حیضی اقیدر. صفتی بودر: کرفس کوکی ورازیانه کوکی هر برندن
سکز درهم برنجاسف وبتونیقه ومارصمه واوغل اوتی هر برندن بر قبضه قره نخود یارم
قبضه حب العرعر وزهر چیری هر برندن درت درهم بونلری صو ایله قینادوب سوزه‌لر.
وبرنجاسف شربتیله یاخود فودنج شربتیله ازوب ایچه‌لر. ومدبر حیلک معجونی بو بابده غایت

نفعی عظیمدر. صفتی بودر. مدبر جلک قرن سکز درهم دارچین و سلیخه هر برندن ایکی درهم
قرنفل بر درهم قزل اوزم بالی اون الی درهم کفایت مقداری شکری برنجاسف صویله
حل ایدوب معجون ایده لر. و بو حب دخی نافعدر. قرص الورد بر درهم جنطیانا و ابهل هر برندن
ثلث درهم جند بیدستر سدس درهم بونلری حب ایدوب استعمال ایده لر. حب
آخر. قرص الورد بر بچق درهم کرفس تخمی و سلیخه هر برندن سدس درهم مسک اون
بش بغدای بونلری سحق ایدوب کرفس عصارهسیله حب ایده لر. و ایارج فیقرادن
سدس درهم مقداری هر کون استعمال اتمک نافعدر. و خرما یمسندن کوز فندق قدر
استعمال اتمک خصوصا قرص ورد ایله اوله نفعی غایت عظیمدر. و حیضی اقیدیجی
هنوز ذکر اولنان دوالر ایله کفا ایده لر. صفت کماد. زنبق کوکی سکز درهم زراوند مدحرج
و بوی تخمی هر برندن درت درهم برفسلکنی و ورایتقه و مارصیمه و باربوزر وادرج میشی
وطالع سرولیسی تخمی هر برندن یارم قبضه بونلری صو ایله قینادوب قاسغه یاقو ایده لر.
و بو مرهم دخی نافعدر. زنبق یاغی و اریسا یاغی و آجی بادم یاغی هر برندن سکز درهم سذاب
عصارهسی و ابهل هر برندن درت درهم اصطرک ایکی درهم بونلری کفایت مقداری
بالموم ایله مرهم ایده لر. و بو ضمادی دخی ایلیه لر. آجی بقله اونی و نخود اونی هر برندن یکرمی
درت درهم مارصیمه و ابهل و دیکتامو هر برندن سکز درهم جرک اوتی و قره
صافی هر برندن بر درهم بونلری قینادوب قاسغه یاقو ایده لر. و حیضی اقیتمق ایچون
اشاغیدن توتسی ویرمک دخی نافعدر خصوصا بکر قزلر ایچون اولهکه فرزجه
کوتورمک ممکن دکلدر. و بو دوالری بخور اتمک طمرلرک اغزینی آچوب اخلاطک قوامنی
ترقیق ایدر. مثلا زراوند و برنجاسف و ابهل و اذخر و شونیز و باربوزر و اکیر و دارچین
و مر و مسک و قرص غالیه کبی یعنی بونلردن قنغیسی اولورسه بخور ایتسه لر نافعدر.
و بو بخور دخی مجربدر. قرنفل و دارچین و بسباسه هر برندن ایکیشر درهم حب العرعر
درت درهم جرک اوتی بر درهم اصطرک بر بچق درهم بونلری صنوبر کبی قرص
ایدوب بخور ایده لر. بخور آخر. اصطرک ایکی درهم کوندر بر درهم عنبر و قرص
غالیه هر برندن یارم درهم قرنفل و عود و سلیخه هر برندن ایکی ثلث درهم شکر
ایکی درهم بونلری سحق ایدوب کثیرا ایله اولکی کبی قرص ایدوب بخور ایده لر.
و بو دوالر کفایت ایتمزسه زراقه ایله رحمه احتقان ایده لر. صفت حقنه. فودنج و نمام هر برندن
بر قبضه شونیز و ترمس هر برندن بر درهم حنظل سدس درهم بونلری شراب ایله قینادوب
و سوزوب فرزجه احتقان ایده لر. و اکر احتقاندن رحمه بر یانغنلق عارض اولورسه
ادویهسی صویله و ابهل کوکی طبیخیله رحمی غسل ایده لر. و بو فرزجه دخی نافعدر صبر درت

درهم مر ایکی درهم غاریقون و جرک اوتی هر برندن بر درهم کفایت مقداری برفسلکنی
عصارهسی و عسل ایله جمع ایدوب فرزجه ایده لر. و یالکز برفسلکنی عصارهسنی یاخود
قزل بویه کوکیله و عسل ایله فرزجه اتمک دخی نافعدر. کذلک اصطرک مر و قاصنی هر برک
هر برندن برابر الوب فرزجه ایده لر. و واجب اولان حدتلی دوالردن استعمال
ایتمیه لر زیرا محل رحمی یاره ایلر. و تشنه ایراث ایلیر. غلیظ طعاملردن صقنه لر. هریسه
کبی و پاچه کبی و بونلرک غیری خمیر اشلری کبی و یدوکی طعامه افاویه مفتحه قویه لر. مثلا قرنفل
و دارچین کبی و زعفرانلی نخود آب و فستق استعمال ایده لر. فی افراط سیلان
الطمث یعنی حیض قانی چوق اقمق جالینوس علل اعراض کتابنک التنجی مقالهسنده
درکه حیض قانی چوق اقمسنک سببی طمرلرک اغزی اچلدوغندندر. و یا دم حدتلی
و یا رقیق اولدوغندندر. یاخود بدنک قانی فاسد اولوب رحم ضعیف اولدوغندندر. رحم
فاسدی قبول ایدوب دفع ایدر. و طمرلرک اچلمسنک سببی یا طمرلر قانله طلو اولدوغندندر
و یا قان حدتلی اولوب طمرلرک اغزینی ییوب چیقر. و یاخود قان مائیتلی اولوب طمرلرک
اغزینی کوشلدوب اچر. و کاهیجه خارجدن بر سبب ایله اولور. مثلا ضرب و سقوط کبی
و کاهیجه حدتلی دوا استعمالندن اولور. مثلا صبر کبی. بونک علامتی قانک چوق اقمسیدر
و قوتی ضعیف اولوب بدنک لونی متغیر اولمقدر. و هضمی فاسد اولوب سوء القنیهیه
مشابه حالت ظهور اتمکدر. و بدنده اولان خلطک زیادهلکی اول خلطک علامتیله بیلنور.
و دمک حدتندن و یا رقتندن اولنلر چیقان قاندن معلوم اولور. العلاج اکر بدن
ممتلی اولوب و قوت دخی مساعد اولورسه باسلیقدن فصد ایده لر. و اکر قوت
مساعد اولمزسه ممهلری التندن و جکر و یا طلاق اوستندن حجامت ایده لر. و بازولری یا غلوب
اللرینی و ایاقلرینی اوغه لر. و اکر قان ایله بیله اخلاط ردیه اولورسه اسهال ایده لر
و قوصدوره لر. و اکر دم رقیق ایسه دمی قیولدوجی دوالر ویره لر. مثلا سمز اوتی
و قوزی قولاغی و عصی الراعی و سکز یبراغی و لغان ناری شربتی و مرجان و کل ارمنی
و انجبار و طین مختوم و کلیشکر کبی. و اکر قه سی زیاده اولوب اغریسی دخی اولورسه قانی
حبس ایدیجی مخدر دوالر ویره لر. مثلا فلونیا فارسی و خشخاش شربتی و دیکی تریاق
ولودنو کبی. اما مسهل ویرلدکده کل مکرر شربتی و قدرت حلواسی و سنامکی ویرلر
کفایت ایدر. و اکر دمک مائیتی زیاده ایسه مجوف قان ویرمک جائز اولور. و کاهیجه عکس
مادده ایچون جو بجینی طبیخیله ترلکه و یا مدرات استعمالنه محتاج اولنور. بو دوالردن
صکره قانی طوتیجی قابض دوالر استعمال اولنور. مثلا قاوز و طور مثلا و نار قبوغی
و جفت البلوط و سکز یبراغی و عصی الراعی و هیوفاریقون و ذنب الخیل و مرسین

دبوكورتلن وايوا وشمله وهالج وسروى قوزالغى وريباس واميرباريس واقاقيا
وسماق وتكه صقالى وصمغ عربى وكثيرا ومصطكى وكونلك وكهربا ودم اخوين وكل ارمنى
وطين مختوم وزعفران حديد وياتمش كيك بوينوزى وطباشير وروث الحمار
وقميص كبى دخى مركبانتدن بو دوالرى استعمال اتمك غايت نافعدر ومجربدر صفقى
بودر روث حمار عصاره سى ومرسين شربتى هربرندن درت درهم سكرلى براغى
صيولى سكز درهم بونلرى بريره قارشدروب ايچه لر دوا آخر قاره قوز كوكى وطوز قيتلا
هربرندن اكيشر درهم سمزاوتى وسكرلى براغى هربرندن برقبضه بونلرى قينادوب
وسوزوب بو صوطبخندن فرق سكز درهمنه ريباس شربتى وايوا شربتى ومرسين
شربتى هربرندن التشر درهم بو شربتلرى قيوب دازوب ايچه لر مجموعى ايكى شربتدر
دوا آخر سمزاوتى عصاره سى واصرغان عصاره سى هربرندن اون التى درهم كهربا قرصى
وطين مختوم قرصى هربرندن بر درهم شادنج يارم درهم بونلرى بريره جمع ايدوب
هر صباح بر قاشق استعمال ايده لر دبو معجون دخى مجربدر اسكى كلبشكر اون التى
درهم ايوا مرباسى اون ايكى درهم طباشير قرصى وطين مختوم قرصى هربرندن بر درهم زعفران
حديد وكل ارمنى ومرجان ومصطكى هربرندن يارم درهم بونلرى دوكوب مرسين شرابيله
معجون ايده لر دبو سفوف دخى نافعدر صفقى بودر مصطكى ومرجان هربرندن بر درهم
كل ارمنى يارم درهم انجو وزرد هربرندن ثلث درهم كهربا وشادنج هربرندن سدس
درهم بونلرى سفوف ايدوب استعمال ايده لر واكر بو دوالر تأثير ايلمزسه بو قرصدن
استعمال ايده لر مرض اسكى دخى اولورسه بو بابده غايت نافعدر صفقى بودر ايكى
عدد يمرطه قبوغنك كولى كونلك ومصطكى هربرندن درت درهم انجو ومرجان
وكهربا هربرندن ايكى درهم شادنج وزرد هربرندن سدس درهم اينجه الكدن كچمش
اربه اونى بر قبضه بو اجزالرى اينجه سحق ايدوب درت عدد يمرطه اقيله يوغوروب
قرص ايده لر وبو قرصلرى فرونده قروده لر بعده بو قرصدن بر درهمنى دوكوب
باجه صويله ايچه لر وبو فرزجه لى كتورمك دخى نافعدر صفقى بودر قزل آهن
وطوز قيتلا هربرندن درت درهم كلنار وسكرلى تخمى هربرندن اكيشر درهم قره قوز
اوچ درهم كونلك ومصطكى واقاقيا ودم اخوين هربرندن بر درهم شادنج
ولك هربرندن بر نخود درهم بونلرى سحق ايدوب يمرطه اقيله وكثيرا ايله يوغوروب
فرزجه ايده لر وبو حقنه دخى نافعدر صفقى بودر عصى الراعى عصاره سى
وسكرلى براغى عصاره سى هربرندن اون التى درهم كفايت مقدارى صمغ
عربى بو صولرله حل ايدوب زراقه ايله رحمه احتقان ايده لر حقنه اخرى عصى

الراعى عصاره سى وسكرلى براغى وذنب الخيل هربرندن يارم قبضه بونلرى صو ايله
قينادوب وسوزوب بو صودن التى درهم الهلر بعده اقاقيا اوچ درهم كل ارمنى
ايكى درهم شادنج ودم اخوين هربرندن بر درهم بونلرى حل ايدوب احتقان ايده لر
ورحمه كونلك ومصطكى ولادن ومرسين تخمى بونلردن توتسى ايده لر وبو بخور دخى
نافعدر كونلك ومصطكى هربرندن ايكى درهم مرسين تخمى ولادن هربرندن بر درهم
كهربا وكل وكلنار هربرندن سدس درهم كفايت مقدارى كثيرا العابيله قرص
ايدوب رحمه بخور ايده لر واتشك طرناغنى توتسى ويرمك غايت مجربدر ونافعدر
وبو مرهمى طشره دن سورمك نافعدر مرسين ياغى وايوا ياغى هربرندن اون التى
درهم سكرلى براغى عصاره سى وعصى الراعى عصاره سى وذنب الخيل عصاره سى
هربرندن سكز درهم بونلرى عصاره لر محو اولنجه قيناده لر بعده كل ارمنى وسكرلى
تخمى ومرسين تخمى وشستيونج هربرندن يارم درهم بونلرى سحق ايدوب كفايت
مقدارى بالموميله بريره جمع ايدوب مرهم ايده لر وبو مرهمدن كوبك التنه وقاسيغه
وقويرق صقوسنه سوره لر وكاهيجه عليلى قابض دوالردن قينامش آبزن ايچنه
اوتورده لر دواجب اولان بو مرضه مبتلا اولنلرك جكرلرى حاراسه عناب
شربتلر وضمادلر ايله تعديل ايليه لر واكر صفرا علامتى اولورسه احيانا راوند ايله كل
مكرى شربتى ويره لر واكر حيض قاننك اقمه سى طمرلرك احلمه سندن ايسه كل ارمنى
ودم اخوين كبى حابس دوالر استعمال ايده لر واكر بر يارهنك ناكلمدن
ايسه ياره علاجلرى ايده لر مثلا ياره لى يقيوب واو كلدوجى دوالر استعمال
اتمك كبى وبالخاصه حيض قاننى كسمك ايچون استعمال اولنان دوالردن
بر درهمنى يمرطه صارو سيله يمك غايت مجربدر وكاهيجه انته دن شكر ايله شربت
يايوب اوليقو وقتنده سكز درهم مقدارينى استعمال اتمك بو دخى غايت
نافعدر وحمه لرى اوسته نماليه عصاره سى سورمك دخى مجربدر وبو نيونز شادنج
وشقايق كوكى واشنه اصمق قاننك اقمه سنى كسر بالخاصه نافعدر واحتيلر دن
وطوزلولردن وحيضى اقيدجى مفتح شيدن صقنه لر وغذالرى باجه ويخنى
وتازه پنير اوله وميوه لردن هالج وايوا وارسود ييه لر وصولرينه دائما در سوندورش
صو ايچه لر ياخود دمر قزدوروب قنادوب ايچه لر وحركتدن وجماعدن
احتراز ايده لر واكر حيض قاننك كلمسى بالمسيدن ورحمده حاصل اولان بلغمك
رطوبتندن وياخود بدندن رحمه مندفع اولمش رطوبتدن ايسه دمى مالنيدن الك
اتمك ايچون مجوقان وراوند ويره لر اكر حرارتى اولورسه اطريفل فارسى ويره لر

بعده رطوباتی تخفیف ایچون جوز بخیی وصبر نه دیغیر اغاجی طبیخی ویره لر وغذالری
ودوداری قوری شیلر اوله تغیر لون الطمث حیض قاننک لونی متغیر اولمق بومرض
نساء طائفه سنه عارض اولور کی ظهور ایدن مرضلر دندر و بو مرضه حمى البیض تسمیه
اولنور استاد ابقراط بو مرضک وقوعنه اشارت ایدوب خلورسیتیس تسمیه ایتمشدر
اکثریا بو مرض ابتدا حیض کورن قزلره عارض اولور سببی فاسد دلزوجتلی خام
خلطک رحمه دوکلمه سیدر وکاهیجه بو مرض جماعه میلی اولوب واصل اولمینلره
ویورنی وکوز قپقلری شیشر خصوصا ایقودن قلقدوغی وقتده اوله وستمه سی اولوب
نوبتلری مختلف اولور وکیجه لرده زیاده اولور واکر ماسیت جوق ایسه ایقلری وبالدرلری
شیشر ودیوشاق اولور واکثریا یورک اوینمه سی وضیق النفس عارض اولور ونبضی
صغیر اولور وکاهیجه طعامدن دخی نفرت ایدر و بو مرض اسکدکده اخلاطک
تعفنی سببیله حمی سی شدید اولور وکاهیجه کلرمک وقوصمق وحراقیا عضری
عارض اولور واکر علاج اولنمزسه استسقایه مؤدی اولور وعلیلک فی الحال هلاکنه
سبب اولور العلاج بدنی تنقیه ایدوب سده لری اچه لر وابتدا حقنه ایله تنقیه
ایده لر بعده قان زیاده لک وار ایسه فصد ایده لر واخلاطی بشوریجی وسده لری
آچیجی دوالر ویردکدنصکره بو مسهلی ویره لر صفتی بودر اصول مفتحه هر برندن سکز
درهم فوه وقرصعنه وایرسا واندز واغاج قاونی قبوغی وصبر نه هر برندن
درت درهم ربخاسف وغافث وکادریوس هر برندن بر قبضه ابهل
یارم قبضه عصفور تخمی سکز درهم سنامکی اون التی درهم محوقان وغاریقون
هر برندن درت درهم قره باش قبضه لطیفه رازیانه تخمی وانیسون مخولنجان
هر برندن الکیشر درهم بونلری صو ایله قینادوب سوزه لر وکفایت مقداری
شکر له بر مقدار دارجین صوی قیوب ایچه لر یعنی بو مطبوخدن علی الریق کاسه
مقداری ایچه لر و بو حب دخی غایت نافعدر صفتی بودر ایرفیکری عصاره سی
وعسل هر برندن سکز درهم بونلری رب قوامنه کلنجه قینادە لر بعده جورک اوتی
وسنامکی هر برندن الکیشر درهم محوقان بر درهم بو اجزاری سحق ایدوب مجموعنی
بریره قرشدیروب حب ایده لر و بو مرضده اصلاح اولنمش چلک ایله یاپلان
دوالر قدر فائده لو نسنه یوقدر جمیع سده لره فائده ایدر و بو چلک معجونی اسبانیه
حکیمی اولان مرقادوس حکیمک ترکیبلرندندر جمیع جکرده وطلاقده درحده ویدنک
طمرلرنده اولان سده لره غایت نافعدر صفتی بودر دیاردون سفوفی ودوار کرکم
سفوفی وغاریقون هر برندن بر درهم عصفور تخمنک ایچی اکی درهم لبه ده کوکنک قبوغی

دربیسیه میل وتحجی اولنه قزلره عارض اولور علامتی
یوزی ودوداقلری صاروسیه مائل بیاض اولور وصم

ودوقو هر برندن بربچق درهم قرنفل بر درهم مدبر چلک اون التی درهم بونلری کفایت
مقداری عسل ایله معجون ایده لر و بو معجون دخی سنارنوس طبیبک مختاری
ومجربیدر صفتی بودر معدهنوس تخمی ودوقو ودیاردون سفوفی ودوار کرکم سفوفی
هر برندن بر درهم دارجین ثلث درهم مدبر چلک التی درهم بونلری کفایت مقداری
عسل ایله معجون ایده لر و بو شربت مرقادوس طبیبک مختاریدر صفتی بودر
مدبر چلک یاخود همان چلک براده سی طقسان التی درهم حکر دکی چمنش
اوزم اون التی درهم بونلری الیتوز درهم صو ایله اوچ کون اصلده لر بعده قیناده لر
وقینارکن ایچنه صعتر ونخوه هندی وطاغ سردلیسی نشاره سی هر برندن قبضه
لطیفه بونلری قیوب بعده سوزه لر و بر مقدار زعفران قیوب کفایت مقداری
شکر له شربت قوامی ویره لر و بو سفوف دخی نافعدر مدبر چلک سکز درهم
دارجین وانیسون هر برندن الکیشر درهم دوا المسک سفوفی بر درهم مجموع اجزا
مقداری شکر له سفوف ایده لر و بو سفوفدن بر بر درهم استعمال ایدوب اوستنه
ربخاسف صوی ایچه لر و بو مرض ایکنجی درجه ده ایسه اسقولو جیار امطبوخی ویره لر
واکر اوچنجی درجه ده ایسه بابان زهر ویره لر خصوصا سودا غلبه سی اولور ایسه
برقاچ کون متوالیه کونده التشر لغدای مقداری یا دخی زیاده حبه ویره لر وقرح
معجوننی ودیاسنتو معجوننی مدبر چلک ایله استعمال ایده لر معلوم اوله که بو مرضده
چلکلی دوالر استعمال اولنوب اون درت کون مداومت اولنسه مرض بالکلیه
زائل اولور غایتی قرق کونه دکلدر وعلیل غلیظ طعاملردن احتراز ایدوب غذاسی
بلبج کبابی وبلبج جوربا سی ونخود آب اوله و هر کی طعامه دارجین اکوب اولنجه ییه لر
اختناق الرحم بو بر مرضدر که نسا طائفه سنه عارض اولوب صرع حالتی کبی حالت
ظهور ایدر بونک سببی بر سمیتلی بخاردر که رحم طمرلری واسطه سیله دماغه وسکرلره
چیقوب قوت محرکه یی ابطال ایدر و بو بخارک سببی منی فاسد اولدوغندندر
ویا رحمک طمرلرنده اخلاط فاسده محتبس اولمغله حیض قانی دخی محتبس اولدوغندندر
اکثریا بو مرض کنج خاتونلره وقوجه سی اولمینلره عارض اولور کاهی نوبتی صرع نوبتی
کبی اولور یعنی هفته ده بر ویا آیده بر اولور وکاهیجه ماده سنک قلتی وکثرتی
وکیفیتنک رداتی حسبیله نوبتی کاه صیق صیق وکاه برقاچ کونده بر اولور وکاهیجه
بو مرضدن غشی وخفقان وصرع وسکته وتشنج وضیق نفس کبی مرضلر عارض
اولور العلامات جمیع بدنی ضعیف اولوب بدننک لونی متغیر اولور واکثریا شیدن
کوجنور واویله حس ایدر که کویا قرننده بر طوب وار در یوقاری کلنور وکاهیجه

قارننده غریب صدالر اشیدر مثلا خروس سسی وقورباغه سسی کبی وکاهیجه عقلی
کدوب هذیان سویلر و بو مرضه مبتلا اولنلره ضیق نفس وخفقان وطعامه
اشتها اولماسق وکوکل بولنمق و قوصمق عارض اولور و بو عارضه‌لر نوبتدن
اول واقع اولور اما نوبت وقتنده نفسی کسلور وحس وحرکتی قالمز ودیشلرنی
قچردادر وسس ایشتمز مکرکه یک چاغره‌لر وکاهیجه سس ایشیدر لکن جوابه
قادر اولمز ونبضی صغیر اولور والی وایاغی صوور وکاهی مرضک ماده‌سی وقوت
وضعفی حسبیله بو عرض قوی اولور وکاه ضعیف اولور و بو مرضک غشیه وسکته‌یه
وصرعه وکثیر غشی دیدکلری مرضه مشابهتی واردر اما غشیله بونک فرقی بودرکه بو مرضده
علیلک بورننه مثلا صدفان کبی رایحه‌سی بدبو نسنه قوقلسنه حرکته کلور اما غشیده
حرکت ایتمز وغشیده بتون بدن صوور ونبض ساقط اولور وسکته ایله فرقی
بودرکه سکته اولمش کمسه‌نک بدنندن بر قل قوپرسه‌لر حس ایتمز اما بونده حس ایدر
وصرع علته فرقی بودرکه صرعده الی وایاغی بوزیلور واغزی کپورور اما بونده اولماز
وکثیر غشی ایله فرقی کثیر غشیده نبض عظیم اولور وحماسی اولور بونده اولماز و بو مرضک
اعراضی شدید اولدقده میتدن فرقی بودرکه بو مرضده نفس باقی در اگر حس اولنمزسه
دخی علیلک اغزینه وبورننه آلتمش پنبه قومغله وکوزینه طاوق یلکی صوقمغله قللرینی
قومغله میت اولمدوغی ظاهر اولور والحاصل میت اولدوغنه حکم اولنمیوب
بر زمان منتظر اوله‌لر **العلاج** بونک علاجی نوبت وقتنده اولور و نوبتدن
اول اولور اما نوبت وقتنده اولان علاجی اولدرکه بازولرندن وبالدرلرندن
یکت باغلیه‌لر والرینی وایاقلرینی یک یک اووه‌لر وقللرینی چکه‌لر قوپاره‌لر
وبالدرلرندن حجامت ایده‌لر و بورننه بدرایحه‌لو شیلر قوقلده‌لر مثلا یوک
وقیل یاقوب قوقلتمق کبی خصوصا کلک توبی توتتمک بالخاصه نافعدر و جندبیدستر
وحلتیت وقاصنی وکهربا یاغی قوقلده‌لر و بجلغان اولمش ایسه بجلغانندن
قوپاروب توتسی ویرمک غایت نافع ومجربدر واتساغردن رحمه مسک وزباد
وقرص غالیه قویه‌لر و عسلبند وجوزبوا ودارچین وقرنفل واصطرک قوتی
دخی نافعدر و بو فرزجه‌یی کتورمک دخی نافعدر صنعتی بودر اصطرک وعسلبند
هر برندن بر درهم قرص غالیه سدس درهم زباد اوچ حبه بونلری کفایت مقداری
بادام یاغیله حل ایدوب یوگره وبایغینه بولیوب کتوره‌لر بعده حقنه لینه ایده‌لر
صنعتی بودر ریحلری تحلیل ایچون بیلان مطبوخندن یوز درهم آله‌لر و بونک ایچنه
التی درهم ایارج فیقرا ودرت درهم معجون مبارک واوچ درهم دفنه تخمی معجونی واون

التی

التی درهم زیت یاغی قیوب احتقان ایده‌لر و بو احتقان دخی غایت نافع ومجربدر
صنعتی بودر برنجاسف ورق فسلکن ومرزنجوش ومارصمه هر برندن برقبضه سدف
یارم قبضه کراویا وکمون هر برندن ایکیشر درهم بونلری قینادوب وسوزوب
بو مطبوخدن یوز درهمنه جوارش تمری وایارج هر برندن بش درهم جندبیدستر
ثلث درهم سدف یاغی اون ایکی درهم بونلری قیوب رسم اوزره احتقان ایده‌لر
و بو فرزجه‌یی دخی کتوره‌لر صنعتی بودر ایارج وجوارش تمری هر برندن ایکی درهم ترمنتی
درت درهم بر فسلکن یاغی سکز درهم جندبیدستر سدس درهم بونلری رسم اوزره
فرزجه ایده‌لر و بو سعوطی یاپوب بورونه چکه‌لر صنعتی بودر کندس سدس درهم
دارفلفل و زنجبیل هر برندن یارم درهم سعوط آخر دارفلفل وعود القهر وجندبیدستر
هر برندن ثلث درهم کندس سدس درهم بونلری سحق ایدوب بورونه چکه‌لر
و بو قبیلدندر بورننک ایچنه کهربا یاغی ومقطر خزاما یاغی سورمک وقاسقلرینه
جندبیدسترله زنبق یاغی وخزاما یاغی وسدف یاغی سوره‌لر و بو مرهمی
سوره‌لر صنعتی بودر دفنه یاغی وسدف یاغی هر برندن اون التی درهم کمون وقوندز خایه‌سی
هر برندن سدس درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده‌لر وسدف یاغیله
تریاقی ازوب سورمک دخی نافعدر و برنجاسف صویله تریاق ویا مثرودیطوسی
وبعض مناسب صولرله بر مقدار کهربا یاغی ایچوره‌لر و بو مرضده انجلیقا وزرنباد
ودحار وحشی طرنغی استعمال ایتمک بالخاصه نافعدر و بو حب دخی غایت نافعدر
صنعتی بودر جندبیدستر ومر وحلتیت هر برندن ثلث درهم فلفل سدس درهم بونلری
برنجاسف صویله حب ایدوب حاجت وقتنده بو حبلردن مناسب اولان صولرله
ازوب ایچوره‌لر اما نوبتدن مقدم اولان علاجلر بدنی تنقیه ایدوب قان الدرمقدر
بعده بالخاصه نافع اولان شیلردن استعمال ایتمکدر مثلا انجلیقا وابزاورباکی واصل فالنکر
زنجبیل سمرقنق کوکی درلر بونلردن برنسنه قدر مداومت اولنسه بوندن ایو علاج اولماز یعنی کوبنده
بر مثقال استعمال ایتمک غایت نافعدر و بو مقطر صو بو مرضده تجربه اولنمشدر غایت
نافعدر صنعتی بودر سمرقنق کوکی وفاوانیا وانجلیقا وزرنباد هر برندن سکز درهم
برج اغاجی دالری اون التی درهم ... واوغل اوتی دیا یوزرویتونقه هر برندن برقبضه دوقو
وباوج تخمی وجندبیدستر هر برندن درت درهم بو اجزایی سحق ایدوب کفایت مقداری
شراب والحوان صویله سکز کون بریرده اصلده‌لر بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدوب
وقت حاجتده استعمال ایده‌لر و بو سعوطی دخی استعمال ایده‌لر سمرقنق ایکی درهم
کمون وخاوج تخمی هر برندن بر درهم قرنفل ایکی ثلث درهم دارچین ثلث درهم کهربا سدس

درهم بونلری سحق ایدوب سفوف ایده لر . و بو حب دخی مجربدر صفقی بودر جند بیدستر
و مر و قاصنی و سکبینج هر برندن بر درهم حلتیت یارم درهم بونلری دوکوب عسل ایله طوتوب
یعنی برفلکی بابلیه حبلر ایده لر . و بو حبدن هر کون ثلث درهم مقداری استعمال ایده لر .
و معجونلردن خولنجان معجونی و فوتنج معجونی و کمون معجونی و دوا المسک و ترياق و مثرو
بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایتمک نافعدر . و بو معجون دخی نافع و مجربدر صفقی بودر
مرزنجوش برابی ولسان ثور خمیره سی هر برندن اون التی درهم ترياق و مثرو هر برندن الکیشر
درهم جوارش کمون سفوفی و دوا المسک سفوفی هر برندن بر بجق درهم بونلری ریحان
شرابیله معجون ایده لر . و لایق اولان جند بیدستر و حلتیت و قاصنی قوقلمغه مداومت
ایده لر **المانیا الرحم** یعنی رحمدن نشئت ایلین جنون دیمکدر . بو مرض اکثریا نساء
طائفه سندن مجامعته میل خاطری و دائما عقل و فکری اکا اولوب واصل اولمایانلره
عارض اولور سببی رحمده غیر طبیعی بر حرارتدر که اخلاطی یقوب بخاری قلبه و دماغه صعود
ایتمسیدر یاخود منی محتبس اولوب فاسد اولدوغندن بر پرامز بخار قلبه و دماغه
چیقر استاد ابقراط درکه نساء طائفه سندن سؤال کمسه لرکه انلرک حیضلری مقداری
و کیفیتده لایق اوزره کلهانلرده بو مرضک واقع اولدوغنی کوردم بلکه بو مرضده حیض
کلدکده البته برخللدن خالی اولماز . و مرقادوس طبیب ایدر مانیا رحمی دیدکلری
مرض رحمک مزاجنده حرارت اولمغله دماغه و قلبه اندن بخار چقدوغندندر علامتی
مانیا علامتی کبیدر فرقی بودر که بو مرض صاحبنک یاننده جماعه متعلق صحبت ذکر
اولنسه متلذذ اولور خصوصا تازه محبوب بکتر کوردکده مسرور اولور . بونک
علاجی اره ویرمکدر ایو تدبیر اولمز . اکر تزیجه اره ویرمک ممکن اولمزسه حبس ایدوب
زجر ایده لر . و بعض زحمتلی و مهم ایشلره مشغول ایده لر یعنی مثلا سنی انهدر بیک
کرک دیو الدایوب جهاز تدارکنه مشغول ایده لر . و اکر قان غلبه لکی اولورسه فصد
ایده لر بعده محترق خلطی اسهال ایده لر . و مزاجی مبردات ایله تعدیل ایده لر .
مثلا ماردل و نیلوفر و بنفشه و سمز اوتی و قبه قوروغی کبی دوالر ایله رحمه یاقی ایده لر بعده
بو علته مخصوص و بالخاصه نافع اولان دوالری استعمال ایده لر مثلا قوزوشق سکوت
یپراغی استعمال ایتمک و طورق اوتی و حب الفقد و کتور تخمی و جزکی بالدران تخمی و جرجیر
بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر . و زمرد طاشمق دخی بالخاصه نافعدر . و کافور
و برنور مستعملی و نیلوفر کوکی بونلر دخی نافعدر . و بو مقطر صو دخی غایت نافعدر .
صفقی بودر نیلوفر یپراغی و بش برمق و سکوت یپراغی هر برندن اوچ قبضه ماردل
و سمز اوتی و قبه قورغی هر برندن بر قبضه ماردل تخمی و خشخاش تخمی و برنور بارد هر برندن

درت درهم طورق اوتی تخمی اکی درهم نیلوفر چچکی و بنفشه چچکی هر برندن یارم قبضه بونلرک
مجموعنی لیمون صویله بر کیجه اصلدوب بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر . و بو مقطردن
هر یوز درهمنه بر درهم کافور قیوب سکز درهم مقداری ایچه لر . و بو معجون دخی
نافعدر صفقی بودر نیلوفر خمیره سی و بنفشه خمیره سی و حب الفقد هر برندن سکز
درهم کل درت درهم مرجان و زمرد هر برندن بر درهم بونلری بنفشه شرابیله یاخود
نیلوفر شرابیله معجون ایدوب استعمال ایده لر **العقر و امتناع الحبل** بو برمرضدرکه
خاتونلره عارض اولور . قصر قالوب حامله اولمازلر . و بو حامله اولمامق کاهیجه ارجانبندن
اولور . مثلا ارک منیسی از اولدوغندن و یا فاسد اولدوغندن و یا سهر خوش ایکن
جماع ایلمکدن و یا پیر کلکدن و یا هنوز بلوغه ایروب کوچک کلکدن اولور . یا خود کثرت
جماعدن و یا اعضاسنده آفت اولمدن اولور . بویله اولدقده بر آخر اره وارسه حامله
قلور . و کاهیجه حامله قالمامق اکی جانبدن اولور مثلا ار ایله عورتک منیلری فاسد
اولوب صوق و یا اتی اولدوغندندر . بویله اولدقده دخی ار آخر عورته و عورت آخر
اره وارسه هر برینک اولادلری اولور . و کاهیجه یالکز عورت جانبندن اولور اکثریا
رحملرینه سوء مزاج بارد عارض اولوب منی فاسد اولدوغندن اولور . و یا رحمده
سده اولمادن و یا رحم بر طرفه میل ایتدوکندن و یا رحمک اغزی قپاندوغندن اولور .
و یا رحمه رطوبت عارض اولوب منی ازلاق ایتمسندن اولور و یا خود رحمده
ریح اولوب رحمه منینک ارمسنه کرمکله رحم منی قاورامسنه مانع اولدوغندندر .
و یا خاتونک زیاده سمز لکندندر . و کاهیجه قضیب قصه اولوب رحمه منی واصل
اولمادوغندن اولور . و یا افراط اوزره اوزون اولدوغندن اولور . و کاهیجه اعضا رئیسه لر
ضعیف اولدوغندن در مثلا دماغ و قلب و جکر کبی و معده نک ضعفندن دخی اولور .
و کاهیجه ار و عورتک انزال اولملری بری برینه مصادفه ایلمدوکندن اولور . و کاهیجه زیاده
حرکت ایدوب منی انقلاب ایتمدن اولور . و کاهی حرکات نفسانیه دن دخی اولور .
مثلا زیاده غم و قساوت چکمک و قورقمق کبی **العلامات** سوء مزاجدن اولان (المتقدم)
ایتمسیله معلوم اولور . و سده دن اولانک علامتی بودر که قوقمه کبی اغزنی دارالجق
بخوردان ایله اشاغیدن رحمه توتسی ویرسلر رائحه سی بورننه واصل اولماز . یا خود
اشاغیدن سرمسق کتورسه یوقاریدن قوقوسنی حس ایلمز . و رحمده رطوبات
اولدوغنک علامتی رحمده اغرلق اولوب رطوبت سیلان ایدر . و رحمک بر طرفه
میل ایتمسنک علامتی جماع وقتنده اغریسی اولور . و اکر ششیش اولورسه علامتی ششیش
ظاهر اولوب حمی سی اولور . و بو کلری اوریه رودر ارباب تجربه دیدیلرکه عقری اولان

خاتونلر اکثریا مریض اولورلر لکن حسن وطراوتنه نقصان کلیوب کج قوجارلر اما ولود اولان یعنی
صق صق طوغران بونک عکسیدر دیدیلر العلاج سببنی بیلوب ازاله سیله علاج ایده لر
ورسته لری آچه لر ورحمک مزاجنی تعدیل ایده لر هر بری بابلرنده تفصیلا ذکر اولنمشدر
بونلردن صکره حامله اولمغه بالخاصه معین اولور دوالر استعمال ایده لر مثلا حاجتدن
اول قلیه سکی تبخیر ایده لر وسوروندلر وتکه اودینی سورمک دخی نافعدر وکوفاروندن
استعمال اولنان دوالر ثعلب وفیل دیشی تراشه سی وآق خردل وصوتره سی تخمی وتودری
وسیسالیوس ونخوه هندی وقرودش دلکو خایه سی وقروش طاوشان رحمی
بونلردر وبو سفوف دخی حامله قالمغه معین اولور صفتی بودر جوز بوا بردرهم زنجبیل
وفلفل هر برندن یارم درهم مرزنجوش ثلث درهم صوتره سی تخمی وسیسالیوس
هر برندن بردرهم سفوف آخر صوتره سی تخمی وسیسالیوس هر برندن یارم درهم فیل
دیشی تراشه سی ودارچین وجوز بوا هر برندن بر درهم اق صندل اوچ درهم مسک
اوچ حبه بونلری سفوف ایدوب بر درهم مقدارینی شرابیله استعمال ایده لر
وبو جوارش دخی نافعدر صفتی بودر بادم وچام فستغی وشام فستغی وفندق
هر برندن سکز درهم اغاج قاونی قبوغی وزنجبیل وقرنفل ودارچین هر برندن درت
درهم صوتره سی تخمی ایکی درهم کفایت مقداری مرزنجوش صویله حل اولمش شکرله
جوارش ایدوب استعمال ایده لر وبو مطبوخ دخی نافعدر صفتی بودر ثعلب
سکز درهم برنجاسف برقبضه مرزنجوش یارم قبضه بونلری صو ایله قینادوب
وسوزوب صباحده داخل مده شکرله ایچه لر مطبوخ آخر بو دخی مجربدر صفتی بودر
سنبل هندی وادخر ودوج وانیسون ونخوه وسیسالیوس واقحوان هر برندن
سکز درهم بونلری صو ایله وياشرابیله قینادوب وسوزوب بو مطبوخدن اون
التشر درهمنی شکرله ایچه لر وبو معجون دخی غایت نافعدر صفتی بودر
لسان الثور خیره سی قرق سکز درهم ثعلب عربی اون التی درهم ارنجیو کوکی
وسقنقور وقرودش دلکو خایه سی وقرودش دوه ذکری وفیل دیشی براده سی
وشلغم تخمی وکرفس تخمی ودرازیانه تخمی واصرغان تخمی وصوتره سی تخمی وتودری
وخردل ابیض هر برندن التشر درهم چام فستغی وبادم هر برندن سکز درهم
دوا مسک سفوفی بر درهم جوز بوا یاغی ایکی درهم بونلری کفایت مقداری
بتونیقه شربتیله معجون ایدوب استعمال ایده لر وبو قرصله رحمه تبخیر اتمک دخی
غایت نافعدر صفتی بودر لادن واصطرک وخصلبان هر برندن ایکیشر درهم
عود ثلث درهم مسک التی حبه بونلری کلابیله حل اولمش کثیر العایله قرص ایده لر

وحاجت دفتنده رحمه تبخور ایده لر وتازه زرفسلکنی براغنی یاخود اقحوان براغنی
حل ایله فرزجه اتمک غایت نافعدر وبو فرزجه دخی مجربدر مصطکی وصطرک
هر برندن درت درهم اوغل اوتی ونغنا وزرفسلکنی هر برندن بر درهم قرنفل وجوز بوا
هر برندن یارم درهم قلیه مسک سدس درهم کفایت مقداری بیاض
بالموسیله بریره جمع ایدوب رسم اوزره فرزجه ایده لر ورحمه مرزنجوش یاغی
وشبوی یاغی وجوز بوا یاغی بونلردن قنغیسی اولورسه سورسلر نافعدر واگر
رحمده رطوبت وار ایسه مرسین براغی وزیتون براغی وطرثوث وسطورطم
ونار قبوغی وکل قروسی کبی دوالرله ضماد ایده لر ورحمه مصطکی وکونلک وشب
وحب العرعر وسروی قوزالغی بونلردن تبخور ایده لر واگر زیاده سمز بلکدن اولورسه
غر قریب افراط سمن بحثنده ذکر اولنجق دوالری ایده لر الرجا بولفظ جیم ایله
اولورسه امید معناسنه در یعنی بو مرضدر که نساء طائفه سنه عارض اولور
کیمه کبی قارنی شیشر کندوین کبه امید ایدر انکیچون رجا تسمیه اولنور اما حار
مهمله ایله اولدقده بو نا نجه میلی تسمیه اولنور ولد الذئب معناسنه در که انکو دنمکدر
بو مرضه تسمیه اولنمنک وجهی بودر که ایو دیدکلری حیوان طوغورر دقده یاورو
اوزرنده رطوبتدن غشالری یعنی پرده لری جوق اولوب صورتی بللو اولماغله
براتت پارچه سی کبی نسنه دوغورر دوغمندن تشبیه طریقیله بو مرضه رجا دنلدی
زیرا بو مرضک صاحبی دخی اولاد دوغورر کبی اغری چکوب رات پارچه سی
وضع ایدر که اکثریا صورتی اولماز وکاه نجه مختلف صورتلرله اولور مثلا خروز
صورتی کبی وبعضیسنده بالق صورتی ویلان صورتی کبی وبعضیسنده دخی
الکسک انسان صورتی کبی وبونلرک غیری غریب وعجیب صورتلر ظهور ایدر
سببی یا قوت مصوره ضعیف اولوب تصویر ایده مدوکندندر ویا منی صورت
طبیعیه یی قبول ایتمدوکندندر وسبب مادیسی دخی بعضیلر حیض قانک احتباسی
اولور دیدیلر وبعضیلر عورتک منیسندن وبعضیلر ارایله عورتک منیسندن
اولور دیدیلر لکن تحفظ همان شکل وصورت ایدن قوتک فعلنده در ودوص
ابتدا ارنده درت آیه دک حامله دن فرق اولنماز بعده حرکتدن فرق اولنور
زیرا بو مرضده اولان حرکت جنینک حرکتی کبی دکلدر وبو مرضده معده ده سود
اولماز اما حامله ده سود اولور وبو مرضده سوء القنیه حالتی کبی حالت وضیق
نفس وبل اغریسی عارض اولور واطبادن بعضیلر حمل ایله بو مرضک بیننی
تمام اون آی تجمد تجه فرق اولنمار دیدیلر العلاج اگر بدن ممتلی ایسه باسلیقدن

وصافن طرندن فصد ایده لر بعده کسکین احتقانلر ایده لر بعده اولادها شوریجی
وصو غلجان حقاریجی شیلر ایچوره لر مثلا شکط اشیع کبی و زراوند کبی و دنبر قوق
کبی و بونلرک غیری دوالر کبی و بو حقنه لری اتمک غایت نافعدر صفتی بودر
سمر قبق و زراوند هر برندن درت درهم اساروندن ایکی درهم سدف تخمی و اهلیل
و برنجاسف و شکط اشیع و تمام داقحوان هر برندن بر قبضه مرو دیر انیسون بادیه
هر برندن یارم قبضه بوی تخمی و کتان تخمی هر برندن درت درهم بونلری صو ایله
قینادوب و سوزوب یوز درهمنی آله لر والیجه الدج فیقرا سکز درهم حنظل
سدس درهم سدف یاغی و شبوی یاغی هر برندن اون ایکی درهم بونلری
قیوب رسم اوزره احتقان ایده لر و بو فرزجه دخی غایت نافعدر صفتی بودر
وقص مر و شیر ایله حل اولمش قاصنی و جاوشیر هر برندن الکتر درهم بخور مریم کوکی
بر درهم کندسه یارم درهم بونلری کفایت مقداری سدف عصاره سیله فرزجه
ایدوب رسم اوزره کتوره لر واکر قوتنه ضعف طاری اولورسه جواهر معجونی
و قرع معجونی و انجو معجونی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر و غدالردن
کیموسی ایو اولان غدالر ییه لر مثلا روفه دن بمرطه صاریسی کبی و بلیج و دراج
و کلک اتری کبی **علامات الحبل** یعنی کبه لک علامتی استاد ابقراط دیر که
قجن حیض قانی محتبس اولسه و حمی عارض اولمسه و بیاغ عرضلر دخی عارض اولمسه
بلکه غشیان و کوکل بولنمسی عارض اولسه و شهوتی فاسد اولوب آجی و طوزلو شیلره
مائل اولسه و طیراق و کیل کبی نسنه لره مائل اولسه و بو عرضلر متمادی اولوب
اوزانسه بو جمله حمل علامتلریدر و درت آی کچدکدن صکره جنین حرکته باشلر و ممه لر
طولوب سود کلمکه باشلر و جماعدن نفرت ایدر و یوزنونه لکه لر شر و کوزلرینک
چوقوری درتق اولور و بعض طبیبلر حملک ظهوری قاروره دن بیلنور دیدیلر لکن
قاروره اخلاط فاسده دن متغیر اولمغله اندن حمله استدلال اولنمق تنده دکلدر
و بعض ارباب تجربه دیدیلر که قاروره اخذ اولنوب اوج کون بر یرده دوره بعده
سوزه لر اکر قاروره ده قورد کبی شیلر ظاهر اولورسه البته حمل علامتیدر **تدبیر
الحوامل** کبه خاتونلره تدبیر اولنمق صحتلرنی حفظ ایدوب زائل اولمش ایسه صحتنی رد
ایده اولور اما صحتی حفظ اتمک حرکات بدنیه دن یعنی برنی یک یورولتمدن و حرکات
نفسانیه دن یعنی قورقمقدن و غمدن و محزون اولمقدن صقنه لر و رایحه سی کریه
اولان شیلر قوقلمه دن صقنه لر مثلا سدف و جند بیدستر و حلتیت کبی و هضمی
لطیف اولان غدالر و نفیس طعاملر ییه لر و بادم ایله قزل اوزم ییکه مداومت ایده لر

و میوه لردن ایوا و مکت الماسی ییه لر و طوزلو و آجی شیلردن صقنه لر مثلا
خردل و سرمسق و صوغان و کرفس کبی و قارن شیشیریجی شیلردن دخی صقنه لر
مثلا بقله و بورکلجه کبی و آی اولدنده جماعدن و حمامه وارمه دن صقنه لر و اکر طبیعتی
یبوست اوزره اولورسه قدرت حلواسی واریک ایله تلیین ایده لر و بو معجون جنینی
حفظ ایتمده غایت نافع و مجربدر صفتی بودر لسان ثور عصیره سی و کلبشکر هر برندن
اون التی درهم اودغل اودتی و اغاج قاونی قبوغی و کابلی هر برندن سکز درهم عود و آجی
مفرحه هر برندن ثلث درهم انجو یارم درهم مرجان و فیل دیشی هر برندن بر درهم
جوزبوا ایکی درهم بونلری سحق ایلیوب کفایت مقداری الما شربتیله و یا ایوا
شربتیله معجون ایدوب هر کون اکثر درهم مقداری استعمال ایده لر و بو جوارش
دخی نافعدر صفتی بودر انجو بر درهم مرجان و فیل دیشی هر برندن یارم درهم
احجار مفرحه هر برندن ثلث درهم اغاج قاونی قبوغی و بسباسه و دارچین و قرنفل
هر برندن یارم درهم زعفران ثلث درهم عنبر التی حبه عود بر درهم بونلری سحق
ایدوب کفایت مقداری کلاب ایله حل اولمش شکر له جوارش ایده لر و بو مرهمدن
دخی کاهیجه قارننه و قاسغنه سوره لر صفتی بودر جوزبوا و قرنفل و کل هر برندن
اکثر درهم مصطکی درت درهم بونلری کفایت مقداری تره منتی و یا الموسیله
مرهم ایده لر **تدبیر الحوامل فی الشهور الاول** یعنی حامله یه ابتدا آیلرده واقع اولان
عارضه لرک تدبیری بیانندهدر حامله اولنلره ابتدا قوصمق عارض اولور و شهوتی
فاسد اولور و کوکنک بوروسی و اسهال و دیش اغریسی دخی عارض اولور و بعضی
حیض محتبس اولمغله رحمدن بخار فاسد معده یه و دماغه چیقر علاجی افاویه جنسی
ورا وندو ویره لر و معده یه قوت ویروب بخاری منع ایدیجی دوالر ویره لر مثلا
ارماتیکم الروزاتم و دیاردون و ایوا مرباسی و مسک سز انجو معجونی کبی و معده سنک
اوستنه مصطکی یاغی و بلین یاغی و مرسین یاغی سوره لر و اکر کوکنک بوروسی
عارض اولورسه ریحلری تحلیل ایدیجی شیلر ویره لر مثلا تورنج قبوغی و انیسون
و دارچین و مصطکی کبی و اکر اسهال عارض اولورسه ابتدا راوند و هلیله قبوغی ایله کل
مکرری ویروب بعده مثبته یعنی ایوا شرابی ویره لر و اسکی کلبشکر له جوزبوا
ویره لر و اکر دیش اغریسی عارض اولورسه اغزیلرینه مصطکی ایله [illegible]
یاقو ایده لر و دیش اوتی و بنطافلن و سطوریطه بونلری قینادوب مضمضه ایده لر
و اکر باش اغریسی اولورسه طبیعتی تلیین ایده لر و بو سعوطی استعمال ایده لر صفتی بودر
مدرکشنش بر درهم دارچین درت درهم بسباسه ایکی درهم کل شکری یکری

درت درهم سفوف ایدوب استعمال ایده لر **تدبیر الحوامل فی الشهور الاوساط**
یعنی حامله لره اورطه آیلرده مثلا دردنجی وبشنجی والتنجی آیلرده عارض اولان عرضلرک
تدبیری بیان ایده در. حامله اولنلره بو آیلرده اوکسورک وتوکورک اوینمه سی وبایلمق
واویقوسزلق ودبل اغریسی وسیلان دم کبی شیلر عارض اولور. وبو عرضلر
رحمدن بر زیاده خر بخار حاصل اولدوغندندر. اکر بایلمق ویورک اوینمه سی عارض
اولورسه. قرمز معجونی ودیابسنتو واسقورجنارا وبان زهر ییدوره لر. وبورنه اغج
قاونی یاغی توقلده لر. واکر بو عرضلر شدید اولوب بدن دخی ممتلی اولورسه
قان المق جائز اولور. واکر اوکسورک نزله دن ایسه راوند وغاریقون ویره لر
ونزله ده ذکر ایتدیکمز ضمادلر باشه یاقو ایده لر. وصدره نافع اولان دوالری
ویره لر. لکن الحذر افیون اولمیه. واویقوسزلق عارض اولورسه مارول وسکوت
یپراغی کبی دوالری قینادوب الکله الرینی واقلرینی ییقیه لر. وخشخاش شیری
ایچوره لر. یاخود بزور بارده لی بادم وخشخاش تخمیله مستحلب ایدوب ویره لر.
ودبل اغریسی عارض اولورسه وجعی تسکین ایدیجی مثلا سدف یاغی کبی شیلر سوره لر.
واکر سیلان دم عارض اولورسه بو سفوفی استعمال ایده لر. صفتی بودر. انجبار
ثلث درهم مرجان ایکی ثلث درهم بسباسه وجوز بوا هر برندن بر درهم دارچین
یارم درهم کل شکری درت درهم بونلری سحق ایدوب سفوف ایده لر. وبو معجون
دخی غایت نافعدر. صفتی بودر. کلبشکر یکرمی درت درهم لسان ثور خمیره سی
سکز درهم کل ارمنی وطین مختوم ومرجان هر برندن یارم درهم انجبار ثلث درهم بونلری
کفایت مقداری نار شربتی ایله معجون ایده لر **تدبیر الحوامل فی الشهور الاخیره**
یعنی حامله لره آخر آیلرنده اولان تدبیر بیان ایده در. حامله لره بو آیلرده قبض وزحیر
وعسر بول عارض اولور. وبالدرلری شیشر. وبو عرضلرک کلیسی کبه لک زحمتندن
وحیض قاننک فضلاتی چوق اولدوغندندر. اکر عسر بول عارض اولورسه [illegible]
وکرفس وکتان تخمی بونلری قینادوب قاسغنه یاقو ایده لر. واکر طبیعتلری قبض
اولورسه خفیف حقنه احتقان ایده لر وکل بالی ایچوره لر. وآیوه کومجی بورانیسی وتازه تره یاغی
بیله وارنک خوشابی وسبستان طبیخی ایچه لر. وبالدرلرنده شیش اولورسه
بابادیه وفودنج وصعتر بونلری قینادوب والحاصل بر مقدار طوز قیوب بالدرلرینی
ییقیه لر. یاخود بقله اوننی وکوکرجین ترسنی لخنه عصاره سیله یاقو ایده لر **الاسقاط**
حفظ الجنین معصوم دوشورمنک وقارنده معصومی حفظ ایتمنک تدبیری بیان ایده در.
اما معصوم دوشورمنک سببلری معلومدر. مثلا یا رحمده ازلاق ایدیجی یعنی معصومی

قایدیریجی رطوبت اولدوغندندر. ویاخود رحمک قوت ماسکه سی ضعیف اولدوغندندر
العلاج معصوم دوشورمکی منع ایدوب بالخاصه جنینی حفظ ایلین دوالر مرجان
وقرمز وانجبار وفیل دیشی بونلردر. وبو معجون دخی بو فائده لی ایدر. صفتی بودر. کلبشکر
اون التی درهم دلیش اوتی سکز درهم [illegible] قاونی قبوغی التی درهم کابلی [illegible]
هر برندن درت درهم انجبار ثلث درهم مرجان بر درهم بونلری کفایت مقداری
ایوا شرابیله معجون ایده لر. وبو سفوف دخی جنینی حفظ ایدوب دوشمکدن منع
ایدر. صفتی بودر. مرجان وقرمز وفیل دیشی هر برندن بر درهم انجبار ومصطکی هر برندن
یارم درهم شکر ایکی درهم. وبو مرهمی دخی بیله وقاسغه سورمک نافعدر. صفتی بودر.
کوندرک ومصطکی هر برندن الکسنر درهم طور مثلا بر بچق درهم اق صندل وقزل صندل
هر برندن الکسنر درهم کل یارم درهم کل ارمنی ایکی درهم دم الاخوین بر درهم ایوا یاغی
یاخود نعنا یاغی وبال مومی کفایت مقداری اوله رسم اوزره مرهم ایده لر. اما مشغول
خاتونلر که دائما معصوم دوشورمکه معتاد اوله لر. واجب اولان انلرک بدنلرینی
ورحملرینی اخلاط غرلقه دن پاک ایدوب بعده رحمک سوء مزاجنده ذکر ایتدیکمز
دوالرله رحمه قوت ویره لر. واکر رطوبت چوق ایسه جوز بحینی وصبرینه طبخیجی
ایو علاج اولماز **عسر الولادة** ولادت متعسر اولمق یعنی آسان طوغوره مامق
بونک سببی قوت دافعه نک ضعیفیدر. یاخود رحمک اغزی ضیق اولمقدر. ویا روح
ودم قلیل اولمقدر. ویا یبوست اولوب رطوبت غرلقه اولمامقدر. یاخود
رحمک غشالری پک اولوب سهولتله یارلمدوغندن. یاخود رحمده ویا بغرصقلرده
ریح اولدوغندندر. ویاخود سن جهتیله اولور مثلا پک کوچک ویا پک یاشلی
اولمق کبی. وکاهیجه معصوم دوغرکن شکل طبیعیسی اوزره کلمدوکندن اولور مثلا
ابتدا آیقلری کلمک کبی **العلاج** اکر رحمک یبوستندن ایسه ملین دوغرو شیلرله
کما ایده لر یعنی مثلا ایوه کومجی طبیخی یا دم یاغیله قارننه وقاسغنه سوره لر. وقیمه
ایچوره لر. واکر قوت ضعیف اولوب بی مجال اولورسه. قرمز معجونی وجوارش
کبی مقوی شیلر استعمال ایده. وجنینی اخراج ایدن دوالر زراوند ومشکطرامشیع
وسلیخه وبزر خرما ودارچین وکهربا ومر بونلردر. قنغیسی اولورسه ایکی دانک
مقدارینی شرابله یاخود دارچین صویله ایچوره لر. وثلث درهم مقداری بوره
ایچورمک ویا سکز درهم دارچین صوی ایچورمک بونلر دخی نافعدر. وبو سفوف
دخی وضع حملی آسان ایدر. بوره بر درهم سلیخه ثلث درهم زعفران التی
حبه بونلری سفوف ایدوب شرابیله ویا دارچین صویله ایچوره لر. سفوف اخ

سلیخه بر درهم مشکطرامشیع وکهربا هر برندن یارم درهم دارچین وبوره هر برندن
بربچق درهم زعفران ثلث درهم بونلری سفوف ایدوب یارم درهمدن بر درهمه دک
استعمال ایده لر سفوف آخر زراوند اکی ثلث درهم مر ثلث درهم بونلری سفوف
ایده لر مجموعی بر شربتدر وبو مطبوخ دخی غایت نافعدر زراوند وسلیخه هر برندن
اوچ درهم مشکطرامشیع ودارصینی وابهل هر برندن یارم قبضه خراما وزهر حیزی
هر برندن قبضه لطیفه بونلری شرابیله ویا دارچین صوییله قینادوب ایچه لر ومقدار
دارچین یعنی خراما طبیخی ایله ایچمک عسر ولادتده غایت نافعدر وبو حب دخی
نافعدر قاصنی ومر هر برندن بر درهم زراوند ومشکطرامشیع وحنظیانا هر برندن
یارم درهم جند بیدستر وزعفران هر برندن ثلث درهم بونلری دلیش اوتی عصیاره سیله
حب دوزه لر مقدار شربتی یارم درهمدر وبو بخوری دخی توتسی ویره لر لادن اکی درهم
اصطرک وخصلبان هر برندن یارم درهم مسک وعنبر هر برندن التی حبه بونلری
رسم اوزره بخور ایده لر وبو فرزجه دخی نافعدر قاصنی سکز درهم حرا اکی درهم
زعفران بر درهم بونلری ارسا یاغیله فرزجه ایده لر یاخود بیان فسلکنی وچوربک
اوتی وبخور مریم کوکی هر برندن برابر فرزجه ایدوب کتوره لر وبو مرهمی دخی
قارننه وقاسغنه سوره لر صفتی بودر شبوی یاغی اون التی درهم اردج ممیشی
عصاره سی سکز درهم بیان فسلکنی عصاره سی وریاصنه عصاره سی هر برندن
درت درهم بونلری عصاره لر محو اولنجه قینادوب بعده سرکیله حل اولنمش
قاصنی درت درهم حرا اکی درهم اصطرک بر درهم زراوند وبخور مریم کوکی
هر برندن یارم درهم زعفران ثلث درهم بونلری دخی قیوب کفایت مقداری
بالموم ایله مرهم ایده لر واغری چکن خاتونلرک اوبلوغنه بیلانی قاوی وحجر التمکلی
ترکیبه طوشنجل طاشی درلر ویشم طاشی ومرجان بونلردن قنغیسی اولورسه باغلیه لر
باذن الله تعالی آسان طوغوررلر مجربدر واغری چکمک قوتلرک ضعفندن
اولور وحله فانک ازلوغندن اولورسه قرز معجونی ودوار عنبر وانجو معجونی ویره لر
ومقدار شرابده جوزبوا وقرنفل قینادوب ایچوره لر واکر بوستندن اولورسه
یموشادیجی شیلر ویره لر کتان تخمی وخطمی لعابی واپوا جکردکی لعابی وقاز
یاغی کبی واکر طوغوردکن بایلورسه شراب روحی قوقلده لر ونبض یرلرینه سوره لر
ومفطر تریاق صویی سوره لر وقولمق دخی اعلادر وطوغوردقدن وقتی یقاین
کلدکده واجب اولان غداسی یاغلو شیلر وسمز طاوق وسپاناخ اوله وطتلو بادم
یاغی ایچه لر وانجیر وقورو اوزم وخرما ییه لر وقاسقلرینه ابر کومجی وخطمی طبیخی کماد

ایده لر ورحمی زنبق یاغیله وبادم یاغیله یاغیله لر **تدبیر اخراج المشیمه** یعنی صوک
تعبیر ایتدکلری شئ چقمق بیانندهدر اکر معصوم طوغدقدن نصکره صوک چقمز ایسه
واجب اولان بد رایحه لو شیلر قوقلده لر اختناق رحمده ذکر ایلدیکمز کبی بعده
برنجاسف طبیخی ویا ابهل طبیخی ویاخود قرص مر استعمال ایده لر یاخود بو سفوفدن
یدوره لر صفتی بودر مشکطرامشیع وقرص مر وبوره هر برندن یارم درهم زعفران
وجند بیدستر هر برندن ثلث درهم سفوف آخر مشکطرامشیع یارم درهم
دارچین ثلث درهم قورو بنفشه سدس درهم بونلری سفوف ایدوب
استعمال ایده لر وقورحش آت خایه سندن بر مقدار استعمال ایتمک غایت
ایودر وبالخاصه نافعدر وبیان فسلکنی وبرنجاسف ودلیش اوتی وشبوی
یاغی بونلردن فرزجه ایدوب کتوره لر یاخود زراوند وابهل وسقز قبق بونلردن
برابر سحق اولنوب کفایت مقداری صغر اودی وعسل ایله فرزجه ایده لر
وبونلردن قوی اولنی قرعه دکلی کوکی وحنظل وخربق بونلری عسل ایله فرزجه
ایتمکدر وجند بیدستر وجاوشیر ومر وقاصنی بونلری دخی آتشدن توتسی
ویره لر **تدبیر دم النفاس** یعنی نفاس قانی کرکی کبی الممدته سببی یا مجاری
ضیق اولدوغندندر ویا دم غلیظ اولدوغندندر علامتی بل اغرر وقسمه سی اوجار
وبالدرلری شیشر ورحمی دخی اغرر ونبضی سریع وصغیر ومختلف اولور **العلاج** قانی
اقیدیجی شیلر استعمال ایده لر واکر قوتی وار ایسه آیاقده صافن طمرندن قان الهلر
اکر قان المغه تحمل یوغیسه بالدرلرندن حجامت ایده لر ورحمه زنبق یاغی وشبر لغنه یاغی
ودیاخیلون مرهمی وسنبل یاغی ودارچین یاغی بونلردن قنغیسی اولورسه سوره لر وبرقاچ
کون کچدکدن نصکره بعض حقنه لر ویا خفیفچه حقنه لر ایده لر وقانی اقتمق ایچون معدنوز
کوکی وطراغیون واصول مفتحه طبیخی ایچوره لر وادرار حیضده ذکر ایتدیکمز دوالردن
ویره لر **افراط دم النفاس** یعنی نفاس قانی افراط اوزره کلسه علیلک بازولرندن
وبالدرلرندن بک بغلیه لر وعکس مادده ایدوب دمی خلافنه جذب ایده لر وشکلی
ممه لرینک التنه شیشه لر چکه لر وجکرک اوستنه کل ارمنی وکل قبرسی وکل یاغی
بونلردن کماد ایده لر وقانی طوتمق ایچون مرسین شرابی وانجبار شرابی وقروکل شرابی
ایچوره لر وکل ارمنی وکهربا وقرص کهربا واسکی کلبکر ومرجان وپاییمش کیک بوینوزی
وبونلرین غیری شیلر استعمال ایده لر **فی تدبیر النفخ** خاتونلرک نفاسی حالنده
اولان ریحلری تحلیل ایچون جوارش کمونی وجوارش خولنجان استعمال ایده لر
یاخود بو سفوفی استعمال ایده لر صفتی بودر سرکه ده اصلاح اولنمش کمون بر درهم

اولان تدبیر بیانندهدر اکثر یا انزه کویک بردی عارض
اولور سببی بر غلیظ ریحدر لایق صح

نخوۀ هندی و زنجبیل هر برندن یارم درهم دارچین ثلث درهم جند بیدستر
سدس درهم سفوف آخر انبراتوریا و زرنباد هر برندن برنجق درهم کمون
بر درهم دارچین یارم درهم زعفران سدس درهم بونلری سفوف ایدوب استعمال
ایدهلر و بنفشه شرابیله بادم یاغی ایچمک حدتلی خلطدن اولان کوبک بورو سنه
غایت نافعدر و قارننه کمون و کراویا و رازیانه تخمی و بابادیه بونلری ضماد ایدهلر الحمیات
العارضة للنفساء خاتونلره نفاس وقتنده درلو درلو حمی عارض اولور لکن
اکثریا حمای لازمه و حمای مطبقه عارض اولور یعنی حرارتی ایرلمز حمی عارض اولور سببی
نفاس قاننک کرکی کبی اقمدوغندندر یاخود قاننک رقیقی چیقوب غلیظی بدنده
قالدوغندندر و یاخود جکرک اطرافنده و ماساریقاده سده لر اولدوغندندر
العلاج اگر نفاس قاننک اقمسی از ایسه قان آلهلر و اگر بدنده اخلاط فاسده
وار ایسه لطیف مسهل و خفیف احتقانلر ایدهلر و اگر بدنده غلیظ قان وار ایسه
ترقیق ایدیجی و اقیدیجی دوالر ویرهلر و حمی علاجلری ایله تدبیر ایدهلر لکن اکشیل
ویرمیهلر زیرا بونده اکشی استعمالی جائز دکلدر همان اریه صویی و هندبا صویی
و لسان ثور شربتی و بالدری قره شربتی و طتلو نار عصاره سی بونلردن قنغیسی
اولورسه استعمال ایدهلر امراض الثدی ممه لره عارض اولان مرضلر بیانندهدر عظم
الثدی یعنی ممه لرک بیوک اولمسی بونک سببی غدانک جوقلغندن اولور و ممه لرک
طمرلری واسع و اتی سونکر کبی متخلخل اولمغله سهولتله ماده لی و غدایی قبول ایتمسندن
اولور العلاج اوزرینه قابض و رادع دوالر قویهلر که بویه سنی منع ایلیه زیرا
بیوکلکه حسننه نقصان طاری اولمیه مثلا مرسین یپراغی و سکرلی یپراغی و کل
و نار قبوغی و سرو قوزه لغی کبی و منبج یپراغی و بالدران یپراغی دخی ایودر لکن بونلردن
از قویهلر زیرا بونلری جوق استعمال ایتمک خطردن خالی دکلدر و بو ضماد دخی
ممه لرک بیوک اولمسنی منع ایدر صفتی بودر قره قوز ایکی درهم کلنار و کل و کوکنار
و مصطکی هر برندن درت درهم اریه اونی و کفه کیلی هر برندن اون ایکی درهم بونلری
کفایت مقداری کلاب و سرکه و یمرطه آقیله جمع ایدوب یاقه ایدهلر و بو مرهم دخی
نافعدر اوستوبج درت درهم کل ارمنی ایکی درهم بوره یارم درهم کافور ثلث درهم
کثیرا العابی درت درهم بونلری کفایت مقداری مرسین یاغیله مرهم ایدوب
ممه لرینه سوره لر و اگر ممه لرده بکلک عارض اولورسه بو ضمادی سوره لر صفتی بودر
بقله اونی و بورجق اونی هر برندن بر عشر درهم قاقوز درت درهم قوری نعنا
ربع درهم پلین و بابادیه و کل هر برندن اکثر درهم بونلری صو ایله پیشوره لر بعده

اوزرینه اون التی درهم مصطکی یاغی قیوب ممه لره یاقه ایدهلر و کاهیجه ممه لر کوکلوب
ارق اولور سببی بیوک اولمسنک سبلرینک ضدیدر و بعض مرضلر و شدید حالر
عقبنده دخی اولور علاجی کموش دیکی شیلر ضماد ایدهلر و ممه لرینه بادم یاغی
و هندستان جوزی یاغی سوره لر و قان ارتوریجی یاغلو طعاملر یهلر ورم الثدی
مع کثرة اللبن یعنی سودک جوقلغندن ممه لرک شیشمه سی بونک سببی معصوم ضعیف
اولوب ممهیی از امدوکندندر یاخود معصومی ممه دن کسوب سود ممه لرده یاتوب قالدوغندندر
علاجی امزرمکدر یاخود شیشه چکمکدر بعده اوزرینه سودی داغیدیجی شیلر قویهلر
مثلا نعنا و دار پوز و کرفس و تازه کشنش و لحنه و سمزقیق و بقله اونی و اریه اونی
و بابادیه و پلین و خطمی کبی یعنی بونلردن یاقه ایدهلر و بو یاقو دخی غایت نافعدر
صفتی بودر اریه اونی و حرجک اونی هر برندن اون التی درهم خطمی کوکی و نعنا
و بابادیه هر برندن درت درهم سمزقیق تخمی ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب
بر مقدار طورق اوتی تخمی قیوب یاقه ایدهلر ضماد آخر صفتی بودر نعنا و بابادیه
هر برندن بر قبضه مازو و کمون هر برندن سکز درهم بونلری سرکیله
قینادوب و بو مطبوخه بر سونکری و یا بز یی باتروب ممه نک اوستنه
قویهلر و سدف عصاره سنی خمیر مایه سیله قومق کذلک نعنا عصاره سنی
بالمومیله مرهم ایدوب سورمک نافعدر اورام الحارة فی الثدی ممه لرده
ایسی شیش اولمق سببی سائر ورم حارک سبلری کبیدر و یا حیض قاننک
محتبس اولمسیدر علامتی قرمزی اولور و حرارتی و حماسی اولور العلاج اگر قان
غلبه لکی وار ایسه قان الدوره لر و اگر قوتی تحمل ایتمزسه بالدرلرندن حجامت
ایدهلر و اگر خلط صفراوی وار ایسه مسهل ویرهلر و حراجی تعدیل ایچون
هندبا شربتی و نیلوفر شربتی ویرهلر و مرضک ابتداسنده اوزرینه معتدل
رادع قویهلر مثلا مارول یپراغی و سمزاوتی و کل قورسی کبی بونلری بر مقدار
کلاب و سرکه ایله قینادوب اویلجه قویهلر یاخود بر مقدار کل ارمنی و مرده سنکی
سرکیله ازوب قویهلر یاخود شب صویلی نه بز یی باتروب قویهلر و یاخود
مارول یپراغی کل یاغیله و سرکیله قویهلر بو جمله سی نافعدر و مرضک زیاده لکی
وقتنده رادع دوالری بعض محللات ایله قاشدیره لر مثلا بو ضماد کبی صفتی
بودر اتمک ایچی و اریه اونی هر برندن اون ایکی درهم بقله اونی و بوی تخمی اونی
هر برندن درت درهم بابادیه و کل هر برندن ایکی درهم بونلری صو ایله قینادوب
بعده ایچنه کل سرکه سی سکز درهم بابادیه یاغی و کل یاغی هر برندن اون ایکی درهم

بونلری ضم ایدوب یاقو ایده لر. ومرضک زیاده لکی تمام اولدقدنصکره اوستنه صرف
محلل قویه لر. مثلا بو ضماد کبی صفقی بودر. بقله اونی وآجی بقله ادنی وکتان تخمی وبوی تخمی
وبابادیه هر برندن سکز درهم بونلری قینادوب بعده ایچنه اون التی درهم بابادیه
یاغی قیوب یاقو ایده لر. واکر شیشده بکلک عارض اولورسه اوزرینه یموشادیجی
شیلر قویه لر مثلا آبه کومجی بیراغی وخطمی بیراغی شیرلغن یاغیله وبادم یاغیله
پیشوروب قویه لر یاخود بو یاقویی قویه لر. صفقی بودر. صمغ ایکی اون التی درهم
زوفا رطب سکز درهم زعفران بر درهم وثلث درهم کمون ایکی ثلث درهم
یمرطه صاریسی بر عدد بونلری رسم اوزره یاقو ایده لر. یاخود بوی تخمی وکتان
تخمی سرکیله وعسل ایله پیشوروب یاقو ایده لر. واکر شیش دسلمکه میل
ایدرسه اوزرینه پیشوریجی دوالر قویه لر. بو یاقو کبی. صفقی بودر. آبه کومجی بیراغی
وخطمی بیراغی هر برندن یارم قبضه بونلری صو ایله بیجه پیشوره لر بعده قرومش
خطمی کوکی اون التی درهم کتان تخمی وبوی تخمی هر برندن سکز درهم بو اجزالری
دوکوب ودرت درهم خمیر مایه سیله بریره جمع ایدوب یاقو ایده لر. کذلک
اتمک ایچنی سودله پیشوروب وایچنه جزئی زعفران قیوب اوستنه قویه لر.
شیش دشلدکدنصکره تره منتی وکل یالی وکل یاغی هر برندن برابر بونلری
مرهم ایدوب قویه لر. وسائر یاره علاجلری ایله تدبیر ایده لر **الورم الرخو
في الثدي** یعنی ممه ده یموشاق شیش اولمق بونک سببی دمده ماییتلی
رطوبت وارایکن حیضنک محتبس اولمسیدر. علامتی شیشک اوستنه بارمق باصلسه
چوقور اولور. واغریسی اولمز. یاخود جزئی اغریسی اولور **العلاج** بدنی بلغمی
خلطلردن تنقیه ایتمکدر. وسنده ای آچوب حیضی اقتمقدر بعده اوزرینه معتدل
دوالر قویه لر. طبیعتی صوق وبا اتیی دوا قومیه لر زیرا صوق دوالر شیشک
بک اولمسنه سبب اولور. واتیی دوالر دخی ورمک حار اولمسنه سبب اولور.
بهان بو محلده استعمال اولنجق کول صوینه ربزی باتروب اوستنه قویه لر.
خصوصا صالحنه کوکنک کولی اوله. ویا اصمه کولی اوله وصعتر ودلیش اوتی وبابادیه
بونلری قینادوب بر مقدار کوکورد قیوب کمادایده لر. بعده اوستنه زنبق
یاغی ودفنه یاغی سوره لر. یاخود بقله اونی وبورحق اونی وبابادیه وکمون بونلردن
یاقوامیدوب قویه لر. وبو ضماد دخی غایت نافعدر. صفقی بودر. اربه اونی اولوز
ایکی درهم کتان تخمی وطورق اوتی وبوی تخمی وبابادیه هر برندن درت درهم
قرومش خطمی کوکی سکز درهم بونلری کفایت مقداری بابادیه یاغی وطورق

اوتی یاغیله یاقوامیدوب اوستنه اوره لر. وبو قبیلدندر. دیاخلیون یاقیسی ودفنه
یاقیسی واکلیل الملک یاقیسی یعنی بونلر دخی نافعدر **سقیروس في الثدي** ممه ده بک
شیش اولمق بونک سببی بلغمی ویا سوداوی خلطلردر. وکاهیجه ورم حارک عقبنده
عارض اولور. علامتی شیش بک اولور. وهم اغریسی اولمز. وغالب اولان خلط
شیشک لوننددن بیلنور. یعنی لونی بیاض ایسه ماده سی بلغمدر. واکر دمتق
ایسه سوداویدر. علاجی ورم صلبک علاجی کبیدرکه نیجه کره ذکر اولنشدر. ویموشادیجی
شیلر قویه لر. مثلا خطمی وآبه کومجی وشوک الجمال وکتان تخمی وبوی تخمی وبابادیه
وطاوق یاغی وقاز یاغی وصمغ ایکی کبی یعنی بو دوالردن کمادلر. وضمادلر ایده لر.
ودیالتیا مرهمی سوره لر. وشراب ایله حل اولمش جادر اوشغی قومق غایت ایودر.
ودیاخلیون کبیر قومق دخی نافعدر. وبو یاقو بو مرضده استعمال اولنور. غایت
نافعدر. صفقی بودر. خطمی کوکی لعابی وبوی تخمی لعابی هر برندن سکز درهم انجیر یکرمی
درت درهم زنبق یاغی وبابادیه یاغی وزر یاغی هر برندن سکز درهم طاوق یاغی
وقاز یاغی وخنزیر یاغی وکچی یاغی وتره منتی ومرده سنک هر برندن اوتوز ایکی
درهم بونلری لعابلر الکلنجه قیناده لر. بعده سرکیله حل اولمش قاصنی واشق
هر برندن اوچ درهم اریسا ایکی درهم بونلری قیوب رسم اوزره یاقو ایده لر.
واکر سقیروس غیر خالص اولوب محترق خلطله بیله اولورسه واجب اولان
بدنی اخلاطدن پاک ایده لر. اولا قان آلدرلر. ومسهل ویره لر بعده اوزرینه
سکرلی بیراغی عصاره سیله کل یاغی قویه لر. وسرطان محلنده ذکر اولنجق دوالری
استعمال ایده لر **الخنازير والسلع في الثدي** یعنی ممه لرده صراجه وار اولمق
بونک سببی بلغمک ویا سودانک چوقلوغیدر. علامتی ظاهردر **العلاج**
جمیع بدنی تنقیه ایده لر. وبالخاصه خنازیره نافع اولان دوالری استعمال ایده لر.
اول دوالر خنازیر محلنده قریبا ذکر اولنور. بعده اوزرینه سقیروسده ذکر
ایلدیکمز محلل یاقودن قویه لر. وبو محلل دخی نافعدر. صفقی بودر. کوک سوسن
کوکی یکرمی درت درهم بونی کفایت مقداری سرکه وعسل ایله یموشاینجه
پیشوره لر بعده ایچنه تره منتی ودیالتیا مرهمی هر برندن یکرمی درت درهم بوی
تخمی لعابی سکز درهم بونلری قیوب یاقو ایده لر. وبو مرهم دخی نافعدر صفقی
بودر. خطمی کوکی اون التی درهم سمز قتق سکز درهم اریسا درت درهم
بونلری شراب ایله یومشینجه پیشوره لر بعده سرکیله حل اولمش اشق ومقل هر برندن
سکز درهم زفت وبالموغی کفایت مقداری اوله بونلری رسم اوزره مرهم ایده لر.

واکر شیش داغلیوب دشلکه میل ایدرسه اوزرینه پیشوریجی بعده دشیجی شیاف
قیوب دشلدکدن صکره یاره علاجلریله تدبیر ایده‌لر سرطان الثدی اکثریا
رحمه عارض اولان مرضلر ممه‌لره دخی عارض اولور بینلرنده مشارکت اولدیغیچون
نتکم بیان اولنمشدر و ممه‌لرده سرطان اولمق اکثریا مزاجی حار اولوب سوداوی
اولنلره و اصحاب مراقیایه عارض اولور و بو سرطان دیدکلری کاه متقرح اولوب
یاره اولور و کاه اولمز کاهیجه ابتداده کوچک اولور کون کوندن بیوکمه باشلر و کاهیجه
ورم حاره کرکی کبی تدبیر اولنمدوغندن سرطانه انتقال ایدر علامتی ابتداده اغریله نخود
مقداری بر کوچک شیش پیدا اولوب بعده کیده رک بقله قدر اولور و دخی زیاده
بیوک اولور و اطرافنده طمرلری اولوب طولر و شیشلر و لونی قرمزی اولور و تحتنه
سرطان تقرح ایدوب اجلسه اندن بدرایحه‌لو قانلی ایرینک اقر العلاج اولا بدنی تنقیه
ایده‌لر سرطان رحمده ذکر ایتدیکمز کبی بعده اوزرینه عنب الثعلب عصاره‌سی چالمش
سموکلو بوجکی و قورباغه یاغی و قورباغه کولی و ینکچ کولی بونلردن قنغیسی اولورسه قویه‌لر
و قورشون مرهمی قومق دخی نافعدر و بعض مناسب عصاره‌لرله قورشونی
بلکو طاشنه سوروب سرطانه قومق غایت نافعدر و بو مرهم دخی نافعدر صفتی بودر
کل یاغی اون التی درهم عنب الثعلب عصاره‌سی اون ایکی درهم مغسول استبیج و محمش
قورشون هر برندن بر درهم مرضی درت درهم بونلری مرهم ایده‌لر و ممه‌لرک اوستنه
تازه قنبیل اوتی و قیون اوتی قومق غایت نافعدر و بالخاصه اچیکلو بو مرضه نفع ویرن
دوالردندر و ینکچ کولی و کاکنج صوی و لسان عصفور اغاجنک قبوغی بونلردر قروح
الثدی و ناسوره ممه‌لرده ناسور اولمق بونک سببی بر یاره‌نک دشلمه‌سندن اولور
یاخود یاره ایدیجی بر حدتلی ماده‌نک دوکلمسندندر العلاج بدنی تنقیه ایچون قان
آلدوره‌لر و غالب اولان خلطی اسهال ایده‌لر بعده یاره‌یی بال صویله و کل یاغیله
یقیه‌لر یاخود راوند رومی یی و قیون اوتنی شرابله قینادوب انکله یقیه‌لر و یاخود
زرنباد طبیخی ایله یقیه‌لر بعده قابض صولرله یقیه‌لر مثلا سرو قوزالغی و سماق
و مازو طبیخی کبی دخی یاره علاجلریله علاج ایده‌لر سدد الثدی یعنی ممه‌لرک
مجوارنده سده اولمق بونک سببی بر غلیظ خلطدر و یا غلیظ دمدر علامتی ممه‌لرده سود
اولمامق و یا از اولمقدر علاجی ملطف شیلر استعمال ایده‌لر مثلا رازیانه تخمی و طورق
اوتی تخمی و سعد نوره تخمی و انیسون و قره نخود و صوتره‌سی کبی و بونلردن قوی اولان
قردمش بر صوغلیانیدر و ممه‌لرک اوستنه نعنا و کرفس و رازیانه قویه‌لر شقاق
حلمتی الثدی ممه‌لرک باشلری چتلمق بونک سببی بورقیلی خلطک اول موضعه دوکلمسیدر

علاجی اولا تنقیه ایدوب بعده اوزرینه بالموم قویه‌لر و مرسین یاغی سوره‌لر قورشون
مرهمی و توتیا مرهمی سورمک دخی نافعدر و تره منتی یی برابری یمجی یاغیله سورمک و قواق
مرهمی سورمک نافعدر و کاهیجه قواق مرهمنه کونلک و کل ارمنی ضم اولنور دخی علا اولور
و بو مرهم دخی غایت نافعدر صفتی بودر ایوا چکردکی لعابی و بزر قطونا لعابی هر برندن سکز
درهم مرضی و استبیج و مصطکی هر برندن یارم درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغیله
مرهم ایدوب ممه باشلرینه سوره‌لر و بادم یاغنی برابری بمرطه یاغی و بر مقدار بالموم ایله
مرهم ایدوب سورمک غایت نافعدر قلة لبن المرضعه اغزکلی خاتونک
سودی از اولمق سببی یا غداننک از اولدوغندندر و یا دم از اولدوغندندر و یاخود
ممه‌لرده اولان قوت مغیره ضعیف اولوب سود حاصل ایده مدوکندندر و کاهیجه
اخر سببدن دخی اولور مثلا ممه‌لرده شیش اولمق کبی و غیریسی کبی علامتی سببک
تقدمیله بیلنور علاجی دخی سببی نه ایسه اکا کوره تدبیر ایده‌لر بعده سود ارتوریجی
معتدل و لطیف غذالر رو فدان بمرطه و قیه بالغی و فستق و بادم و قزل اوزم و تازه
پینر کبی غذالر یدیره‌لر و رازیانه و انیسون ایله قینامش اریه صویی ایچه‌لر و بدنی اتعاب
ایدر حرکتدن و قورقمقدن و دار المقدن صقنه‌لر و اکر بو شکلی تدبیر کفایت ایتمزسه
سود ارتوریجی دوالر استعمال ایده‌لر مثلا تازه رازیانه و انیسون و صوتره‌سی
تخمی و طورق اوتی کبی بو دخی کفایت ایتمزسه قردمش بر صوغلیانندن بر درهمی رازیانه
صویله استعمال ایده‌لر کذلک مدبر بللور معدنی استعمالی دخی غایت نافعدر
و بو مرکب دوا دخی سودی ارتورور صفتی بودر رازیانه و کرفس هر برندن بر قبضه
قبوغی چیقمش اریه یارم قبضه قره نخود درت درهم بونلری بر بلیج دکفایت مقداری صویله
قینادوب و سوزوب شکرله ازوب ایچه‌لر و بو سفوف دخی غایت نافعدر
رازیانه تخمی الی درهم انیسون بریجق درهم تره تخمی یارم درهم سفوف ایدوب بر دفعه‌ده
ایکی درهم دک استعمال ایده‌لر و اوزرینه بر کاسه طاوق صویی ایچه‌لر سفوف آخر
انیسون و رازیانه تخمی هر برندن اکثر درهم قردمش صوغلیجان سکز درهم شکر الی
درهم سفوف آخر انیسون و رازیانه تخمی و سیسالیوس هر برندن یارم درهم
مدبر بللور معدنی ثلث درهم شکر ایکی درهم مجموعی ایکی شربتدر و ممه‌لره رازیانه
و کرفس طبیخنی کماد ایده‌لر و اریه اونینی خمیر مایه‌سیله قشدروب یاقی ایدوب زرنیق
یاغیله یاغیله‌لر کثرة درور اللبن سود چوق اولوب ممه‌لردن اقمق بونک سببی
غذانک و دمک چوقلغندندر و قوت مغیره قوی اولدوغندندر علاجی ممکن اولدوغی مرتبه
غدالری آز یدیره‌لر و قان آلدوره‌لر بعده سودی قوردیجی شیلر استعمال ایده‌لر مثلا نعنا

ایله تدبیر ایده‌لر مثلا صو

وسنز تبق وبالدران كبى وبو صفادى ممه لرك اوستنه قويه لر صفتى بودر كرفس براغى
وابه كوجى براغى ونعنا براغى هر برندن برقبضه كمون وبوى تخمى هر برندن درت درهم
باباديه واكليل ملك هر برندن يارم قبضه بونلرى شرابله قينادوب ياقى ايده لر
وبقله اودنى سركه وعسل ايله ياقى اتمك كذلك سركيله كمون طبيخنى كماد اتمك دخى نافعدر
ويكرمى درت درهم تره منتى يى شرابله بيتيوب اوج عدد يمرطه صاريسى وثلث
درهم زعفران وكفايت مقدارى بالموميله مرهم ايدوب ممه لره سوره لر وكاهيجه
قابض ورادع دوالر قويه لركه ممه لره سود كلمه سنى منع ايليه مثلا حرسين ياغى وكل
ياغى كبى وسركيله كل ارجنى سورمك كذلك حرجك اودنيله كل ياغى سورمك دخى نافعدر

تدبير المرضعه سود اغزورلره تدبير اتمك لايق اولان غدا ايله تدبير ايتمكدر مثلا
لطيف ومعتدل غدالر يدوره لر طاوق اتى وبلبلج كبابى وبادم وخرما وقزل اوزم
وفستق كبى واجيلدن وطوزلولردن احتراز ايده لر واكر بدنلرنده اخلاط وار ايسه
تنقيه ايده لر كل مكرى شرابيله ومحوقان وراوند ايله خصوصا سودك مائيتى جوق
اوله واكر سود غليظ ايسه رازيانه وزوفا وهندبا برزى كبى ملطف دوالر ايجوره لر

تدبير الاطفال يعنى معصوملره اولان تدبير بودر كه لايق اولاكه آيقلرينه متانت
كلمدكجه يورتميه لر وههيب صدالر اشتدرميه لر مثلا زيل وطاول وطوب وتوفنك
صداسى كبى وبدنلرنى صقجه صقجه بيقيه لر كه كرلنوب ترلميه وكوكسنده وبوغازنده بلغم
اولوب زحمت ويررسه بر مقدار بال باليه ده لر وبالكله قوصدوره لر وبدنلرى
سست وكوشك اولورسه بعض قابض صولرله بيقيه لر مثلا كل قردوسى وحرسين
براغى قينادوب انكله بيقيه لر وآندوكى سود كفايت ايتمزسه شكرلى بادم حريره سى
يدوره لر واكر طبيعتلرى قبض اولورسه لطيف احتقان ايده لر يعنى مثلا بر فنجان
ابه كوجى طبيخنه درت درهم خام شكر وبش درهم بادم ياغى قيوب احتقان
ايده لر ياخود اوفجق شافلر ياپوب كتوره لر وبر قاج آيلق اولدقدنصكره خلاص
اتمك ايجون سود ايله لبه كبى پشوروب يدوره لر وديشلرى بتدكده دخى قوى غدالر
ويره لر مثلا آت صوبى كبى ياخود ات صويله ويا سودله پشمش برنج لبه سى
كبى وممه دن كسمك يعنى معصوملرى ابه اندر وتعضيلرنى كوجدر ومدت
رضاعك يعنى معصوم امزرمه نك وقتى اكثريسى ايكى سنه در واقلى برسنه در
وممه دن كسمك مراد ايلدكلرنده لايق اولان ممه لره صبر وبلين كبى آجى شيلر سوره لركه
معصوم نفرت ايليوب آسانلغله ممه دن كسيله **امراض الاطفال** يعنى معصوملره
عارض اولان مرضلر بياننده در معصوملره عارض اولان مرضلر جوقدر كمى قلعيدر

دكيمى عارضيدر واكثريا مرضلرى هضمك فسادیدر وسودى خراجدر خصوصا رطب اوله
استاد ابقراط فصولك ايكنجى مقاله سنده دركه معصوملره ابتدا ولادتلرندن عارض
اولان مرضلر اغزلرنده ياره اولور وسولجه اولور وقصمق واوكسورك واويقوسزلق
عارض اولور وكوبكلرنده شيش اولور وقولقلرى آقر وديشلرى بتدوكى وقتده
حمى وديش اتلرى كجشمك واسهال وتشنج عارض اولور وشانه لرنده طاش
وقارنلرنده صوغلجان حاصل اولور وسيدوكنى طوتمامق وودشكه اشمك
عارض اولور وتعضيلرنده صراجه واور ودرلو درلو جبانر عارض اولور
بومرضلردن هر برنك علامتلرينى وعلاجلرينى ذكر ايليه لم تاكه طبيبه آسان اولوب
مقتضاى حاله كوره تدبير ايليه **العلاج الكلى** يعنى معصوملره اولنان علاجده قانون
بودركه قوى دوا ويرمكه جسارت ايتميه لر اما قانون المده اختلاف اولنوب رازى
طاعون رساله سنك درنجى باينده دركه معصوملر ايكى آيلق بولدقدن صكره
انلردن حجامت اتمك جائزدر وشيخ ابن سينا بر ياشنى تجاوز ايلدكدن صكره حجامت
ايتمكى جائز كوردى اما زمانه مزده بو سنده حجامت اولندوغى كبى فصد اولنمق دخى
جائزدر زيرا اطباء متأخرين بو بابده نيجه نيجه ايليوب تجربه ايلدى بو منوال اوزره
تحقيق ايتمشلردر اما اسهال ويرمده فعلى قوى اولنى ويرمك جائز دكلدر بلكه خفيف احتقان
ومعتدل شافلر ايلمك كفايت ايدر وبو حقنه معصوملره مناسبدر صفتى بودر
بنفشه براغى وابه كوجى براغى هر برندن برقبضه باباديه يارم قبضه بونلرى قينادوب
وسوزوب اوتوز ايكى درهم مطبوخه درت درهم كل بالى وسكز درهم بنفشه ياغى
قيوب احتقان ايده لر حقنه اخرى ماء الجبن يكرمى درت درهم كل مكرى التى درهم
بنفشه ياغى درت درهم بونلرى احتقان ايده لر وكاهيجه ملينلردن كل مكرى
وسرا اودنلكى هندبا شربتى وسنامكى وقدرت حلواسى وخيارشنبه ويرلور وكاهيجه
دخى بجوقلردن بر مقدار آلوب جزئى دارجين قيوب بليج صويله ويرلور

فى حميات الاطفال والحصبة والجدرى معصوملرده حمى وقزامق وجيجك عارض
اولمق كاهيجه بو مرضلر مادى اولور نيتكم حارك عارض اولمسى كبى وكاهيجه سرايت
طريقيله اولور نيتكم خلقده جيجك وقزامق ظهور اتمسى كبى وكاهيجه دخى عرض اولور
نيتكم آغزلرى اولدقده وديشلرى بتدكده حما عارض اولدوغى كبى بونلرك هر برنك
علامتى سببك تقدمندن بيلينور **العلاج** اكر مرضعه نك سودى متعفن اولدوغندن
ويا صفراسى غالب اولدوغندن ايسه مزاجنى تعديل ايجون اربه صويى وماء ول
وهندبا طبيخى وبزور بارده مستحلبى ويره لر واغالب اولان خلطى سوردركيجون

ور مقدار مورد كرفوه حقاق دايوغارده بشيش
وضيق نفس عارض اولور صحو

قدرت حلواسی وخیارشنبه ودیاقاتیلقون ویره لر ومعصومه دخی بنفشه شربتی
دقوزی قولغی شربتی واغاج قاوونی اکشیسی شربتی بونلردن قنغیسی اولورسه بوصوشکلی
هندبا صویله ایچوره لر وبلغم وار ایسه تخم بزرقطونا لعابی وایوا چکردکی لعابی بنفشه
یاغیله سوره لر وار ایسه اونی قیه قوروغی عصاره سیله ویمرطه آقیله یاقو ایدوب قویه لر
واگر معده لری ضعیف اولوب اسهال عارض اولورسه بو یاقویی ایده لر کل یاغی
ومصطکی یاغی هر برندن درت درهم مرجان وصندل هر برندن ثلث درهم بونلری
کفایت مقداری بالموم ایله یاقو ایدوب معده اوزرینه قویه لر البثور اللبنیه
بثور شامیه دخی درلر بو مرض صلوجه سولجه لردرکه معصوملرک باشنده چقر صکره
یوزلرنه وکوزلرنه یاییلور خلق بو کاروجه درلر بوندن بر رقیق ارکلی صو چقر سببی
بورقیتلی خلطدر ویا اصل خلقتنده دم فاسد اولمقدر العلاج همان اولدوغی
کبی بونک علاجنه مباشرت لازمدر زیرا یوزونه وکوزونه یایلدقدن صکره
ایشلر بوبور واجب اولانه ابتدا معصومه شاهتره شربتی ویانمش کیک
بونغوزی ایله شوکة المبارکه صویی ایچوره لر وامروزن جاتون طوزلو واجی
شیلر یمدن صقنه وبدنی تنقیه ایچون مسهل ویره مثلا راوند وسنامکی
وخربق اسود وافیتمون کبی ومرکبادن دیاقاتیلقون واطریفل فارسی قنغیسی اولورسه
یمک مناسبدر ومزاجنی تعدیل ایچون بنفشه خیره سی وهندبا شربتی وشاهتره
شربتی ولسان ثور شربتی استعمال ایلیه ومعصومه علاج کلدیده ذکر ایتدیکمز
حقنه لینه بی ایده لر بعده معصومک باشنی ابدکوجی وار ایسه طبخیله بیقیه لر ویا لبه
کولی طبخیله ویا بابونه اوتی وبلین طبخیله ویا نخود وآجی بقله طبخیله بیقیه لر واگر
زیاده تخفیفه محتاج اولورسه بو مذکوری شراب قابضله طبخ ایدوب اونکله
بیقیه لر بعده اولدوغی یره مرده سنک ایله کل یاغی سوره لر وبو مرهمی سورمک
دخی نافعدر صفتی بودر مرسین کولی وفندق قبوغی هر برندن بر درهم
مرضی ریحی درهم کلابیله بقنمش ساده یاغی سکز درهم بونلری مرهم ایده لر
مرهم آخر بازی عصاره سی وهلالیه عصاره سی هر برندن سکز درهم خنزیر یاغی
اون ایکی درهم کوکورد بر درهم مرهم آخر مرده سنک سکز درهم اسفیداج یارم
درهم صبر وکونک هر برندن بر بحق درهم مرصافی بر درهم کل یاغی وسدف یاغی
هر برندن کفایت مقداری اوله وبو مرهم ذکر اولنانلردن قویدر صفتی بودر کل قرعی
دخی فنق وکوکرچین ترسی وزنجار وکبریت هر برندن اکثر درهم دهن عرعر ودهن
خیری کفایت مقداری اوله مرهم ایده لر مرهم آخر اوسفیداج ومرده سنک

هر برندن اکثر درهم کلنار وغاریقون هر برندن بر درهم کل یاغی وسرکه کفایت
مقداری اوله مرهم ایده لر السعفة فی رؤس الاطفال بو دخی بر جراحتدر که
معصوملرک باشنده دخی اولور معلوم اوله که باشده اولان جبنار اگر صولو
اولورسه بثور لبنیه وسعفه رطبه درلر نکم بیان اولندی اما بو محلده مراد سعفه
یابسه درکه قورو اولور یعنی قبوقلنور وبعضیسی کپکلنور بونک دخی سببی مقدم
ذکر اولنان کبیدر لکن بونک ماده سی یابس ومحترق خلطدر علاجی اول تنقیه
ایده لر بعده اوزرینه یموشادیجی شیلر سوره لر مثلا بازی وابه کومجی ولج یاغی
کبی تمام یموشادقده قبوقلرنی قوپاروب اوزرینه یموشادیجی بو مرهمی سوره لر
صفتی بودر شاهتره عصاره سی ولحنه عصاره سی ودقوزی قولغی عصاره سی
واندز عصاره سی هر برندن اون ایکی درهم مرده سنک درت درهم خنزیر
یاغی وسدف یاغی وبالموم هر برندن کفایت مقداری اوله بونلری مرهم ایده لر ونانه
جوز قبوغنی تره منتی ویمرطه صاریسیله مرهم ایدوب سورمک دخی نافعدر
وبو مرهم دخی غایت نافعدر کوکورد ایکی درهم خردل یارم درهم قونبغ دبغ
قبق هر برندن بر درهم سرکه سکز درهم تره منتی درت درهم بونلری کفایت
مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر مرهم آخر خربق اسود وابیض وکوکورد وزاج
وکرج وشب ومازو هر برندن یارم درهم زنجار ایکی درهم دیشی زفت وبالموم
کفایت مقداری اوله مرهم آخر یانمش شب وزاج هر برندن اون ایکی درهم
زراوند مدحرج وراسن وطاشی هر برندن ایکی درهم زفت سکز درهم شحم حنظل
اون ایکی درهم زیت عتیق اللی درهم بونلری مرهم ایده لر واطبادن بعضیلر کوکرجنک
دوالرنده زرنیخ وزیبق استعمال ایتمشلردر لکن لایق اولان بومثللو علاجلری
استعمال ایتمیه لر زیرا دماغه مضر اولمغله بلکه مریضک هلاکنه مؤدی اولور
القمل یعنی بدن بتلنمک بونک سببی رفاسد رطوبتدرکه طبیعت انی بدنک
سطحنه دفع ایتدکده اول رطوبت بدنی سد ایتمه سیله جانب فیاضدن اکا نفس
حیوانیت افاضه اولنوب بت پیدا اولور گاه بوتون بدنه یاییلور وکاهی یالکز
باشده اولور العلاج اولا بدنی صقجه صقجه بیقیوب پاک ایده لر بعده کهلیکی
اولدوریجی آجی ودستی دوالر استعمال ایده لر مثلا میوزک ویلین وقره جوبلمه
وسدف وحنظل وکوکورد وحیوانات اودلری وطوزلو صو ودریا صویی
واجی بقله اوتی وسروی قوزه لغی واندز کبی یعنی بونلردن قنغیسی الهارسه بدنه سوره
یاخود قینادوب صو سیله بدنی بیقیه لر وبو دوالی سورمک دخی بدنده وباشده

اولان كهله‌ری هلاك ایدر. صفتی بودر: موزك سكز درهم یلین وسدف هر برندن
درت درهم دفنه یاغی كفایت مقداری اوله. واكر دخی قوی اولسون دیرلرسه
بو تركیبه ایكی درهم كوكورد وایكی درهم نطرون ضم ایده‌لر. دوا آخر موزك اوچ
درهم آجی بقله اونی درت درهم غاریقون اوچ درهم كوكورد ایكی درهم صعتر
اونی درت درهم بونلری كفایت مقداری یلین یاغیله جمع ایدوب كهله ظهور
ایدن یره سوره‌لر. وبونلردن قوی اولان دوا خربق ابیض وزرنیق مقتول
سورمكدر. لكن بونلری معصوملره سورمیه‌لر زیرا خطرلیدر. **الماء الكائن تحت
القحف** یعنی قفاده بنقلدق یرنده حادث اولور. بر مائیتلی شیشدر سببی
مائیتلی رطوبتك اول موضعده مجتمع اولمسیدر. اكثریا بو مرض انه‌دن دوغمه
اولور. علامتی شیش ظاهر اولوب بوزندن رطوبت المعقدر. علاجی قوروجی
شیلرله مائیتی افنا ایتمكدر. بو دوا كبی صفتی بودر: سمو كلو بوجكی اوتوز عدد خرنخوش
ودرنجاسف هر برندن قبضه بونلری خمیر كبی اوكنجه دوكه‌لر بعده ثلث
درهم كافور وسدس درهم زعفران وكفایت مقداری بابادیه یاغیله
ورشدروب باشه سوره‌لر. وبورنه خرنخوش صویله جوز بوا یاغی
چكه‌لر یاخود قرنفل یاغی ومسك وعنبر چكه‌لر. اكر بو دوالر فائده ایتمزسه
اعمال یالیده مهارتی اولان جراحك رأیله كسمكه محتاج اولور لكن
خطرلیدر. **الریح تحت القحف** یعنی قفاده ریح محتبس اولمق بونك علاجی
ریاحی تحلیل ایدیجی دوالر قویه‌لر مثلا بابادیه وصعتر وسدف وانیسون
وكمون كبی یعنی بونلردن یاقی ایدوب باشه قویه‌لر. **الورم الحار فی الرأس**
یعنی باشده اسی شیش اولمق بونك سببی بلغمی ویا صفراوی دمدر وسبب سابقی
هوانك حراریتیدر ویا معصومك امدوكی سودك حراریتیدر. علامتی حماسی
اولور وشیش ظاهر اولوب یوزی قزارمقدر. **العلاج** حقنه‌لینه ایله بدنی
تنقیه ایده‌لر وكل شرابی ویاخود بنفشه شرابی ایچوره‌لر بعده شیشك اوستنه
بارد دوالر قویه‌لر مثلا ماروله عصاره‌سی ودنبق صویی كبی بعده كل یاغی سوره‌لر
وبو مرهم دخی نافعدر. صفتی بودر: كل یاغی درت درهم بیولیون مرهمی
ایكی درهم یمورطه آقی بر عدد كلابه حمیش خشخاش تخمی مستحلبی ایكی درهم بونلری
جمع ایدوب مرهم ایده‌لر. وقچن یاده‌نك انصبابی منقطع اولوب اغرنسی
ویا تسكین اولمسه اوزرنیه تحلیل ایدیجی دوالر قویه‌لر مثلا بابادیه وطورق
اوتی وبونلرك عبری كبی یاخود بو دوا قویه‌لر صفتی بودر: بابادیه یاغی اون ایكی

درهم طورق یاغی درت درهم یمورطه صاریسی بر عدد. ومعصومی امزورن
خاتون ممبردشیل استعمال ایلمیه مثلا مارول وهندبا كبی واربه صویی ایچه
وبرزور باردده مستحلبی ایچمك دخی نافعدر. **الصیاح فی النوم والكابوس** یعنی
معصوملر اویقوسی ایچنده چغرمق وآغز بصمق بونك سببی بر پاره بخارك
فاسد اولمش خلطدن ناشی دماغه چقمسیدر. وخلطك فاسد اولمسی یا هضم
فاسد اولدوغندندر ویا معده‌ده طعام فاسد اولدوغندندر. **العلاج**
واجب اولان مرضعه‌یه تدبیر ایدوب سودینی اعتداله كتوره‌لر. ومعصومه بر قاشق
مقداری بادم یاغی ویا كل یاغی ایچوره‌لر. وبو مرضه بالخاصه نافع اولان دوالر
مدر مرجان ودیاسنتو ودوا المسك بونلردر. ومعده‌سنه صاف یاغی نانه
یاغی وجوز بوا یاغی ولیمن یاغی. وبونلرك عنبری شیلر سوره‌لر. ومعصومك بوینینه
مرجان وقورد دیشی وكیك بوینوزی اصمق غایت نافعدر. **السهر العارض
للاطفال** یعنی معصوملره اویقوسزلق عارض اولمق بونك سببی معده‌لرنده سود
فاسد اولدوغندندر یاخود دماغلرینه یبوست طاری اولدوغندندر. **العلاج**
بر مقدار خشخاش شربتی ایچوره‌لر. ومرضعه‌یه دخی خشخاش تخمیله زور بارده
مستحلبی ویره‌لر. ومعصومك اللرینی وایاقلرینی طورق اوتی وبابادیه وخشخاش
قبوغی طبیخی ایله یقیه‌لر. وبورننه بنفشه یاغی وخشخاش یاغی سوره‌لر. **الفزع
وام الصبیان** بو مرض معصوملره عارض اولور. رجالتدر كه خلق بوكا
هوا الكلدی دیرلر. بونك سببلری چوقدر. صرع بابنده ذكر اولنمشدر. اكثریا
سمیتلی وفاسد رطوبتدن اولور. دلیلی بودر كه كاهیجه باشلرنده بر یاره جز
یاره ویا سویلجه ظهور ایدر. بویله اولمسی یاخر علامتدر. نتكم استاد ابقراط بو حكمی
افاده ایتمشدر. **العلاج** نوبت وقتنده بو سفوفی بر مقدار سودله ازوب
معصومك اغزینه قویه‌لر. صفتی بودر: فاوانیا ثلث درهم ملح مرجان سدس
درهم التون ورغی بر عدد یاخود بو سفوفدن استعمال ایده‌لر. صفتی بودر:
انجو ومرجان هر برندن یارم درهم بیج اغاجی ایكی درهم كهربا بر درهم التون ورغی
الی عدد شكر مجموع اجزا مقداری اوله. دوا آخر: فاوانیا بر درهم فاوانیانك
تخمی وبیج اغاجی وحمار وحشی طرنغی وانسانك قفا كمیوكنك كولی وكهربا هر برندن
ثلث درهم مسك ایكی حبه بونلری دخی سفوف ایده‌لر. وراحت وقتنده
مرضعه‌یه ومعصومه كا بو سنده ذكر اولنان دوالرله تدبیر ایده‌لر. وبو ذكر اولنان
سفوفلردن دخی یدوره‌لر. ومعصومك بوینونه زمرد وفاوانیا وقورد دیشی

اصه لر بالخاصه نافعدر **تشنج الاطفال** یعنی معصوملره تشنج عارض اولمق بونک سببی صرعک
سببی کبیدر و علاجی دخی انک علاجی کبیدر. انجق بو مرضده تسبیح معصوملرینه خطمی
وزنبق وفاوانیا وبابادیه طبیخی ایله کماد ایده لر. بعده صوغلجان یاغی وایرسا یاغی وزنبق
یاغی واصطرک یاغی وقاز یاغی واف ن یاغی بو یاغلردن قنغیسی اولورسه سوره لر **وجع
الاذن وسیلان رطوبتها** معصوملره قولاق اغریسی عارض اولمق وقولاقلری اقمق ویاره
اولمق. بونک سببی دماغدن بر رطوبت مندفع اولمقدر. بو مرضک هر بری محلنده
بیان اولنمشدر لکن بو محلده لایق اولان معتدل دوالر استعمال اولنمقدر. اما وجعی
تسکین ایچون قولاغه گل یاغی ویا بنفشه یاغی ویا خشخاش قبوغی طبیخی طامله لر. اما قولاقده
اولان یاره یی قورتمق ایچون گل یاغی ویا بال صوی ویا طورق اوتنی شرابله اولدوروب
قویه لر ویاخود دارسا ومرصافی وزعفران بونلری بالله وشرابیله قرشدروب
ایلیجق قولاغه قویه لر. وبو دوالی قومق دخی نافعدر. عسل درت درهم شراب اون
التی درهم شب وزعفران وبوره هر برندن ثلث درهم بونلری معتدل اتشده
بربره جمع ایدوب یاقو ایده لر. وکندر تخمی یاغینی شرابیله قومق قولاق اغریسنه عظیم فائده سی
واردر **القلاع وبثور الفم واورام الحلق فی الاطفال** معصوملرک اغزلرنده یاره وبوغازلرنده
شیش اولمق. اما قلاع اولدقده علاجی بر مقدار حرجکی دوکوب بالله قارشدیره لر.
واغزده اولان یاره لره سوره لر یاخود داری اوتنی بر مقدار گلاب وزیت انفاقله
قرشدروب سوره لر. اما بوغازده شیش اولدقده علاجی حقنه لینه ایله ویا شاف
ایله طبیعتی تلیین ایده لر. بعده گل یاغیله ویا مرسین شرابیله ویا جوز ربی ویا توت ربی ایله
غرغره ایده لر. وطشره دن بوغازینه طتلو بادم یاغی ویا بابادیه یاغی ویاخود بهوفالقوس
یاغی سوره لر **نبات الاسنان** معصوملرک دیشی بتدوکی وقتده اسهال وحمی عارض اولمق
بونلرک علاجلری کندی بابلرنده ذکر اولنمشدر. لکن بو محلده لازم اولان دیشلرک
سهولتله بتمسیدر. بونک علاجی دیش اتلرینه بالله تازه تره یاغی سوره لر ودیش بتن
موضعه طشره دن کماد ایده لر. مثلا خطمی وطورق اوتی وبابادیه بونلری قیناتوب کماد ایده لر.
وخطمی لعابیله برطه صارسنی یاقو ایدوب قویه لر دیشلری سهولتله بتورور **ضفدع اللسان**
بو مرض مقدم دخی بیان اولنمشدر. اما معصوملرده اولدوغی وقتده مناسب اولان
بر مقدار نوشادری کوزنک ایله دوکوب اوزرینه بصه لر یاخود دیش اوتنی ویا صعتری
گل یاغیله قرشدروب سوره لر. وبو دوا دخی نافعدر. صفتی بودر. بنکلکوکی وحاجی
بکتاش طوزی هر برندن بر درهم سونکر کوکی اوچ درهم بونلری اینجه دوکوب بوندن دل
التنه سوره لر وطشره دن چکه سنک التنه قارسنی بالله یاقو ایده لر **النزلة والسعال**

شیش اولمق

وضیق النفس فی الاطفال معصوملرده نزله واوکسورک ونفس طارلغی اولمق بونلرک
سببی هضملری فاسد اولمقدر. ودماغلرنده رطوبت اولوب هضم اولنمدوق
بخاری دماغ قبول ایتمسیدر. علاجی اولا مرضعه نک بدننی تنقیه ومزاجنی وسودینی
تعدیل ایده لر. بعده معصومک طبیعتنی تلیین ایچون بر مقدار قدرت حلوانی گل
شرابی ویاخود خیار شنبر بالی ویره لر. یاخود طتلو بادم یاغیله نبات شکری
ویره لر. وتنقیه دن صکره بالله کتان تخمنی لعوق ایدوب ویره لر. ویا بال ایله کمون یا شکر
رازیانه عصاره سی ویره لر. وشربتلردن عناب شربتی وبالدری قره شربتی
ویره لر. اگر ماده سی غلیظ ویلمشک اولورسه زوفا شربتی وفراسیون شربتی
وبعض مناسب لعوقلر ویره لر. وبر مقدار بموق تخمنی دوکوب بادم یاغیله
وشکرله قرشدروب معصوملره یالتمق اوکسورکلرینه غایت نافعدر. یاخود
بر مقدار معطر رازیانه یاغندن شکرله ویره لر. واگر نزله استیدن ایسه بذر بارزه مستحلبی
وبار دکیثرا لعوقی ویره لر. وباشه کونلک وکل قروسندن یاقو ایده لر. وطشلرینی التنه
قسط یاغی ویا دفنه یاغی سوره لر. ودوبرلونه اچی بادم یاغی سوره لر. ونفس المدره
زحمت چکرسه بورلونه وارقه سنه بادم یاغی ویا بابادیه یاغی وطاوق یاغی سوره لر.
الفواق فی الاطفال معصوملره اخچوق عارض اولمق سببی معده لرنده بر خلط
اولمغله سعو فاسد اولدوغندندر. ویا معده لرنده برودت اولدوغندندر.
اگر معده لرنده فاسد خلط وار ایسه یارمعنی ویا بر طاوق یلکنی بادم یاغنه بولیوب
معصومک اغزینه صوقوب قصد ویره که معده پاک اوله. یاخود گل شرابیله
ویا گل بالیله اخقان ایده لر. بعده کلارشی ایله ویا مرجان ایله کلیشکر یدوره لر. واگر
برودتدن ایسه نعنا شربتی ویا یونیقه شربتی ایچوره لر. ومعده سنه تلیین ونعنا
وصعتر بونلری قیناتوب کماد ایده لر. بعده ساقز یاغی وطورق اوتی یاغی
سوره لر یاخود نعنا وطورق اوتنی ساقز یاغیله یاقو ایده لر. ویاخود ساقزی
وکونلکی برطه اقیله یاقو ایدوب معده اوزرینه قویه لر **القئ العارض للاطفال**
معصوملره قی عارض اولمق معده لری ضعیف اولدوغندندر. ویا سوء فاسد
اولدوغندندر. ویاخود دماغدن معده یه رطوبت دوکلمسندندر **العلاج** اگر معده ده
فاسد شی وار ایسه گل شرابیله ویا گل بالیله تنقیه ایده لر. بعده معده یه نعنا شرابیله
وایوا شرابیله قوت ویره لر. وبو دوا دخی معده یه قوت ویرر نافعدر. صفتی بودر.
عود ومرجان ومصطکی هر برندن یارم درهم خولنجان سدس درهم بونلری ایوا
شرابیله لعوق ایدوب استعمال ایده لر. واگر معده ده حرارت وار ایسه ریباس

شربتی ورماین شربتی ایچوره لر. دخی بومرهمی یاپوب معده اوزرینه سوره لر نافعدر.
صفتی بودر. مصطکی یاغی ونعنا یاغی وایوا یاغی وبلین یاغی هربرندن درت درهم
جوزبوا یارم درهم قرنفل ثلث درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر.
وبوکادی اتمک دخی نافعدر. کل قورسی یارم قبضه نعنا وطوپلق وحرسین تخمی
هربرندن ایکیشر درهم بونلری سرکه ایله قیناتدوب وبومطبوخه برسونکری باتروب
معصومک معده سی اوستنه قویه لر. وبویاقیلی دخی ایده لر. صفتی بودر. برپارچه اتمک
ایچنی آتشده قزدیروب سرکه یه باتوره لر. وبونک ایچنه اوچ عدد یمرطه صاروسی
وبرمقدار مصطکی وکوزلک وصمغ عربی قویه لر. وبرمقدار دخی نعنا عصاره سی
ویا قوری نعنا قیوب یاقو ایده لر. واگر حرارتی اولورسه معده یه حرسین یاغی وکل یاغی
سوره لر. ومرجان اصمق بالخاصه فائده سی عظیمدر. مغص الاطفال معصوملرک
کوبکی بورمق کاهیجه رعیدن اولور. وریحلی شیلر تناولندن اولور. وکاهیجه صفرادن
وصوغلجانلردن دخی اولور. العلاج ابتدا حقنهٔ لینه ایده لر. بوحقنه کبی یا اسقان ویا بادیه
هربرندن یارم قبضه بونلری ات صویله قیناتدوب بومطبوخدن یکرمی درت درهمنه
سکز درهم کل یاغی وبر یمرطه صاریسی قیوب احتقان ایده لر. وشکر له طتلو بادم یاغی
ویا انیسون یاغی ایچوره لر. وقارننه بابادیه وطورق اوتی وبوی تخمی بونلری قیناتدوب
کادایده لر. نفخ المراق معصوملرک بوش بوکری شیشمک کاهیجه هضمک فسادندن
اولور. وکاه معده نک برودتندن ویا شیشوریجی غدالر ییمکدن اولور. العلاج طبیعتی
تلیین ایده لر. نتکم ذکر اولنمشدر. بعده فاوانیا وکمون وانیسون بونلردن قنغیسی اولورسه
بالله ویره لر. ویا بابادیه وکمون ایله کادایده لر. ویا بابادیه یاغی وسذاب یاغی ودفنه
یاغی بونلردن دخی قنغیسی اولورسه سوره لر. الاسهال معصوملره اسهال عارض اولمق
هضمک فسادندن اولور. ودیشلری بتدوکی وقتده اولور. ومعده لری ضعیف
اولدوغندن ونازله دن. ویا ارحدتلی خلط بغرسقلری انجتدوکندن اولور. بونلرک
هربری سببندن معلوم اولور. العلاج اولا مرضعه یه تدبیر اولنوب یاش میوه لردن
منع ایده لر. اگر اسهال خلطدن ویا سود کشف ذندن ایسه کل بالی ویا سهل
کلبکر له قدرت حلواسی ویروب تنقیه ایده لر. یاخود بوحقنه یی ایده لر. صفتی بودر.
داری ویلیلجات هربرندن برمقدار آلوب صو ایله قیناده لر. وبوصودن یکرمی
درت درهمنه سکز درهم کل شربتی قیوب احتقان ایده لر. وتنقیه دن صکره قابض
دوالر ویره لر. مثلا کل شرابی وحرسین شرابی وایوا شرابی کبی. ومرجان وانخوزکیک
بوینوزی وحرسین تخمی ودم الاخوین بونلردن دخی استعمال اولنمق مناسبدر. وبرمرطه

صارسینی بکجه پیشوروب اوزرینه دوکلمش قوزی قولاغی تخمی اکوب یدوره لر. یاخود
جوزبوا ومصطکی هربرندن ثلث درهم سحق ایدوب ایوا شرابیله ایچوره لر. وبودوا
دخی اسهاله نافعدر. صفتی بودر. بوصیر وکل وقراقوز وطوزمنتلا هربرندن
بر درهم بونلری برکره قیناتدوب وسوزوب بوصودن یکرمی درت درهمنی بیاض
شربتیله ازوب ایچوره لر. ومعده سنه حرسین یاغی ویسان یاغی سوره لر. یاخود
بومرهمی سوره لر. صفتی بودر. کل سکز درهم حرسین تخمی ومصطکی هربرندن ایکی
درهم حرسین یاغی وبالموم کفایت مقداری اوله مرهم ایده لر. وبوضمادی
اتمک دخی نافعدر. ارپه اونی اون التی درهم کل سکز درهم دم الاخوین وکلنار
ومصطکی وکوزلک هربرندن ایکی درهم بونلری سحق ایدوب کفایت مقداری
سرکه ویمرطه آقیله یاقو ایده لر. واگر اسهال صوقدن ایسه علامتی چیقن ثفل بیاض
اولور. وحرارتی اولماز. علاجی مصطکی شرابی ونعنا شرابی وایوا شرابی ایچوره لر.
وجمیع اطبا قتنده تجربه اولنمشدرکه کچی اوغلاغی مایه سندن ویا طاوشان
مایه سندن سدس درهم مقداری ایچمک غایت نافعدر. وطشره دن
قارننه نعنا وکمون وکلنار وبلین ومصطکی بونلردن یاقو ایدوب قویه لر.
اعتقال طبع الاطفال معصوملرک طبیعتی قبض اولمق لزج وغلیظ بلغمدن اولور.
وثفل یابس اولدوغندن اولور. یاخود صفرانک مقری اولان اودده سنده والمعا
بغرسقلره صفرا دوکلمدوکندن اولور. اما لزج بلغمدن ویا یبوستدن اولنک
علامتی قارنی شیشمکدر. ویلری اولمقدر. واشاغیدن چیقن ثفل یابس اولمقدر.
واودده سنده اولمنک علامتی بدنی صاری اولوب اشاغیدن چیقن ثفل
بیاض اولمقدر. العلاج اولا سببنی ازاله ایده لر. وبلین شیلر ایچوره لر. مثلا ابوکجی
انجیرله پیشوروب صوییندن ایچوره لر. وقارننه دیاکیلیا مرهمی وطاوق یاغی وساده
یاغی سوره لر. واگر غلیظ خلط اولورسه کل شکری وکل بالی ویره لر. ولحنه طبیخی بعسل الیه
ویره لر. واگر سدده وار ایسه برمقدار آیرق ورازیانه کوکی ویا بلدری قره بونلری
قیناتدوب ایچوره لر. وفاره زتندن یارم درهم آلوب کفایت مقداری تخمی
یاغیله شاف ایده لر. یاخود برمقدار صابون وبرمقدار طوز وبرقاشق مقداری
عسل بونلری بریرده بکجه قوام ویروب انکده جکردکی مقداری شافر ایده لر.
وبیوک آدملر ایچون اولورسه خرما جکردکی مقداری شافر ایده لر. غایت مأمون
الغائله لطیف شافدر. طبیعتی تلیین وریحلری تحلیل وتسکین ایدر. وبو احتقانی
اتمک دخی نافعدر. زیت یاغی یکرمی درت درهم خام شکر ایکی درهم یمرطه صاریسی

برحدد طوز اوج حبه بونلری احتقان ایده لر. حقنه اخری خطمی کوکی درت درهم ابه کومجی
ویاپشقان هر بریندن یارم قبضه باباديه وکتان تخمی وبوی تخمی هر بریندن بر درهم
بونلری قینادوب تو مطبوخدن یکرمی درت درهمنه اوج درهم خیارشنبه بالی
وسکز درهم زیت یاغی وبر یمرطه صاریسی قیوب احتقان ایده لر. وقارننه ساده
یاغی ویادم یاغی وطاوق یاغی سوره لر. ویاخود بخور مریم کوکی عصاره سی سوره لر. وبو
مرهم دخی نافعدر. صبر ایکی درهم صغر اودی بر درهم سقمونیا ثلث درهم بونلری
کفایت مقداری ساده یاغیله برجز قیوغنه قیوب معصومک کعبکنه قویه لر.
وبو مرهم دخی قارننه سورلکله قبضی دفع ایدر. صفتی بودر. ساده یاغ وطاوق یاغی
وقاز یاغی هر بریندن درت درهم بادم یاغی وزر یاغی هر بریندن اوج درهم صغر
ایلکی ودیالیتیا مرهمی هر بریندن ایکی درهم بالموم کفایت مقداری الا. واکر معصوم
بوجک ایسه بنفشه تره منتیدن نخود مقداری یدوره لر. یاخود خیارشنبه بالی
ویا اریک معجونی یدوره لر **الدیدان** مقدم بیان اولنمش ایدیکه صوغلجانلر صغار
رطوبتندن حاصل اولور. وکاهیجه معصوملرده آنه قرننده ایکن دخی حاصل اولور.
علامتی توصعفله واشغیدن تفل ایله کاهیجه صوغلجان چیقمقدر. واغزی صولنور. واغزی
بر قوقر. واویقوسی اراسنده صیچرار. وقورقر. وقورو او کسوروکی اولور. وکوبکی بورار.
وکاهیجه صرع حالتی کبی حالت کلور. واویقوسی اراسنده دیشلرینی قیجردادر. وبورنی
قاشور. وقارنی شیشر وسنجه سی اولور. وبدنی ارق اولور. وطبیعتی لین اولور **العلاج**
آولا پاپش غدالردن ومیوه لردن صقنه لر. وطعامنه یاپمش کیک بوینوزی قویه لر.
وسبستان طبیخی ویا آرق طبیخی ایچوره لر. وبعض مناسب شربتلره بر مقدار لیمون صویی
ویا اغاج قاونی الشلیسی صویی ویا برایکی قطره روغ نراج قیوب ایچوره لر. وشکرله راوند
وقولینا وخراسانی استعمال ایتمک صوغلجانک جمیع انواعنه علاج کافیدر. وبو
سفوف دخی غایت نافعدر. صفتی بودر. خراسانی ایکی درهم قولینا ویاپمش کیک
بوینوزی هر بریندن بر درهم فاوانیا وشکاع اشبع ومرجان هر بریندن ثلث درهم
بونلری سفوف ایدوب ثلث درهمدن یارم درهمه دک استعمال ایده لر. وشفتالو
یپراغی عصاره سی وارلتی کوکی طبیخی استعمال ایتمک دخی غایت نافعدر. واکر صوغلجانلر
حار عفنیه اولورسه لیمون صویی ونار صویی وطورنج صویی ویاپمش کیک بوینوزی
ویابان زهرو ویاسنتا بونلردن تنقیمی اولورسه استعمال ایتمک کفایت ایدر. وبو دوادن
ایچورمک دخی غایت نافعدر. آرق صویی اوتوز ایکی درهم اغاج قاونی الشلیسی
شرابی سکز درهم بنفشه شرابی درت درهم روغ نراج اوج قطره مقدار شربتی

بر قاشقدر. وقارننه سورلکله صوغلجانی هلاک ایدن دوالر بلیلن وشفتالو
یپراغی وآجی بقله وصغر اودی وهیوفاریقون بونلردر. وبلیلن عصاره سیله
بر مقدار تریاق ازوب قارننه سورمک بو دخی صوغلجانی قرار. وبو مرهم دخی
بویله در. صفتی بودر. بلیلن وچورک اوتی هر بریندن ایکی درهم آجی بقله اوتی اون
التی درهم سدف عصاره سی اون ایکی درهم بلیلن یاغی وسدف یاغی کفایت
مقداری اوله بونلری مرهم ایدوب قارننه سوره لر. واکر حاجه سی اولورسه بو مرهمی
سوره لر. صفتی بودر. سنر اوتی عصاره سی وشفتالو یپراغی عصاره سی هر بریندن یکرمی
درت درهم سرکه سکز درهم آجی بقله اوتی کفایت مقداری **فتق الاطفال**
معصوملرک قاصغی یارلمق بونک سببی مقدم ذکر اولنان فتقک سببلری کبیدر.
ومعصوملرده یک او کسورمکدن واغلمقدن ویک چاغرمقدن اولور. وکاهیجه قاصغه
بر مائیت نازل اولور. فتق اولمز. علامتی ظاهرده کوریلور. علاجی طبیعتی تلیین
ایده لر. وحرکته قدرتی وار ایسه حرکتدن منع ایده لر. واوزرینه فتقه مخصوص
دوالر قویه لر. وبو ضماد کبی صفتی بودر. سکرلی یپراغی وقاقوز هر بریندن درت
درت درهم مرحمک اوتی وآجی بقله اوتی وکل قروسی هر بریندن ایکی درهم کونلک
بر درهم شب یارم درهم بونلری یمرطه اقیله یاقو ایدوب قاسغه قویه لر.
وبکجه بغلیه لر. وبو یاقو اولکیدن قویدر. صفتی بودر. کونلک وسرو قوزالغی وصبر
واقاقیا هر بریندن ایکی درهم مر بر درهم بونلری محلول بر ساقزیله یاقو ایده لر.
وبر مقدار قومالیمی دیدکلری صمغدن الوب سرکه ویمرطه صاریسی یاغیله
حل ایدوب یاقو ایتمک غایت نافعدر. وقاقوزدن یاقو ایتمک وسفوف
ویا معجون ایدوب استعمال ایتمک غایت نافعدر. وبو مطبوخ دخی فتقی اکلدور.
صفتی بودر. قاقوزک صغیری وسکرلی یپراغی هر بریندن یارم قبضه قاقوزک کبیری
یارم قبضه بونلری یوز درهم صوایله قیناندوب وسوزوب شکرله ایچه لر. واکر
مائیت نازل اولدوغندن ایسه بو یاقولی قویه لر نافعدر. بقله اوتی وکتان تخمی
اوتی وبوی تخمی اوتی وباباديه وکمون بونلردن یاقو ایده لر. وقاسغه بر مروری
یاغی وسدف یاغی ودفنه یاغی سوره لر نافعدر **خروج سرة الاطفال**
معصوملرک کوبکی چیقمق. یاقابله نک تقصیر ایتدیرکه کوبکی کسدکده بر اوجه باغلمه سندن
یاخود رطوبتلی خلطک انصبابیدر. ویاخود فتق سببلرندن بر شیدر **العلاج** معصومی
حرکتدن منع ایده لر. وطبیعتی تلیین ایده لر. وشیشوریجی طعاملر یدورمیه لر. بعده
کمون ودفنه تخمی وآجی بقله اوتی بونلردن بر مقدار الوب شرابله یاقو ایدوب کوبکه

قویه‌لر یاخود سكرلی براغندن یاقوایدوب قویه‌لر و كوكی یرینه قیوب اوزرینه
زعفران یاقیسی قومق كفایت ایدر كذلك بیرطه اقیله نعنا قروسی قومق
دخی نافعدر و بو یاقو دخی غایت نافعدر سرو قوزه‌لغی و كونلك و حرد و مصطكی
وازروت وشب وبالق تو تقالی هر برندن بر درهم بونلری كفایت مقداری
بیرطه آقیله یاقو ایده‌لر و بو سفوفی دخی استعمال ایتمك نافعدر قاقوزك
كبری و مرجان و مصطكی و عصی الراعی هر برندن بر درهم بونلری سفوف
ایده‌لر **ورم سرة الاطفال** معصوملرك كوبكنده شیش اولدقده علاجی
مناسب دوالرله ماده‌نك انصبابنی دفع ایدوب وجعنی تسكین ایده‌لر مثلا
بو یاقوی قویه‌لر ابه كومجی سكز درهم اربه اونی درت درهم اجی بقله اونی ورد وی
تخمی اونی هر برندن ایكیشر درهم بونلری لبه كبی اولنجه پیشوروب و كفایت مقداری
گل یاغی قیوب یاقو ایده‌لر و بو دوا دخی ماده‌نك انصبابنی منع ایدر صفتی بودر
كونلك بر درهم اقاقیا درز قطونا هر برندن یارم درهم بونلری بیرطه اقیله یاقو
ایده‌لر اگر شیش داغلیوب دشلكه میل ایدرسه سائر شیشلرك علاجی كبی
علاج ایده‌لر **خروج المقعدة** یعنی مقعد چیقمق بونك سببی مقعدده اولان
عضلات كوشدوكندن اولور و كاهیجه صوقدن و زحیر علتندن و اسهالدن
دخی اولور **العلاج** اگر شیش یوغیسه مقعدی ایچرو قاقوب اوزرینه بو دروری
اكه‌لر صفتی بودر گل قروسی و گلنار و سرو قوزالغی و نار قبوغی هر برندن درت درهم
سماق و كونلك و مصطكی هر برندن ایكی درهم بونلری اینجه دوكوب درور ایده‌لر
واگر بو دوای شراب قابض ایله قینادوب مقعده كماد ایتسه‌لر مقعدی یكلشدیروب
چیقمسنی منع ایدر واگر شیش اولورسه اول ختمی و ابه كومجی طبیخیله كماد ایدوب بعده
زنبق یاغیله یا غلیه‌لر **حصاة المثانة** معصوملرك مثانه‌سنده طاش اولمق
بونك سببی مقدم محلنده بیان اولنمشدر علامتی اغریسی اولوب بولی قطره قطره
گلمكدر و كاهیجه بولی محتبس اولور اشیه حز و اشدكده بولی بیاض اولور
و بعضی وقتده بوللدم چیقر حصاة مجرای انجمدوكندن اولوری و قضیبده تحشیمه
و مثانه‌ده ثقللنمه اولور **العلاج** غلیظ غذالردن صقنه‌لر و بو دوالری قینادوب
صوینی ازن ایدوب معصومجغه ایچیره اوتوره‌لر صفتی بودر ابه كومجی و ختمی و بانشقاق
و كرفس و طورق اوتی و كتان تخمی و بوی تخمی هر برندن بر مقدار اله بعده مثانه‌سنه
دیالتیا مرهمی و زنبق یاغی و عقرب یاغی و بابادیه یاغی بو یاغلردن سوره‌لر
وحیض سرطاندن و یا مدبر كهربادن ثلث درهم مقداری ایچوره‌لر و معدنوس

صونیه اوج طاملو روح زاج قیوب ایچوره‌لر و قرصعنه و طراغیون تخمی
ایچمك دخی نافعدر و یارم درهم تره منتی استعمالی دخی غایت نافعدر واگر
عسر بول مثانه‌ده طاش علامتی یوغیكن اولورسه آیرق طبیخی و یا انكله طبیخی
و یاخود قره نخود ایچوره‌لر یاخود طاوشانك قورمش قانندن ثلث درهم صبغی ص
مقدارینی آق شرابله ایچوره‌لر واكثریا بو مرضه تره منتی ایله خیارشنبه یاغی استعمال
ایتمك فائده ایدر **البول فی الفراش** معصوملر دوشكه ایشمك عضلاتك
كوشمه‌شندن و یا مثانه‌نك ضعفندن و یا رطوبت و برودت زیاده‌لكندن
اولور **العلاج** قرود وجی و قز دریجی شیلرله تدبیر ایده‌لر و یدكلری طعاملرینه و ایچجك
صولرینه خرنوش و زوفا قویه‌لر و بوره‌یی دبلوط براغنی قینادوب صویله
فاسقلرینه كماد ایده‌لر بعده قسط یاغی و یا ایرسا یاغی سوره‌لر و بو سفوف دخی
غایت نافعدر صفتی بودر قیونك قورمش قاودغی و طاوشان خایه‌سی قورمش
طاووق قورسغی هر برندن یارم درهم بلوط میشی اوج درهم فوتنج و بسبابسه هر برندن
ثلث درهم بونلری سفوف ایدوب ثلث درهم مقدارینی بلوط صویله استعمال ایده‌لر
سبج افخاذ الاطفال معصوملرك بوطلری یشمك سببی بونلك حدتیدر كه بوطلرنی یغیر
یری یاره ایدر علاجی ختمی و گل و كیك و یا یشقان بونلری قینادوب بو صویله
بوطلری بیقیه‌لر بعده اوزرینه قرود وجی دوالر دوكوب اكه‌لر مثلا حسین
براغی و گل قروسی كبی یاخود كونلك و شب و گل هر برندن دوكوب اكه‌لر و بو تیا
مرهمی و مرده سنك مرهمی سورمك دخی نافعدر **فصل فی امراض الاطراف**
بو فصل بدنك اطرافنده ال كبی و آیق كبیلره عارض اولان اغریلر و مرضلر بیاننده در
اول مرضلر بونلردر **اوجاع المفاصل والنقرس وعرق النسا** یعنی اگر اغری
بدنك اوینق یرلرنده اولورسه وجع مفاصل درلر واگر ایاق پرمقلرندن ظهور
ایدرسه خصوصا باش پرمقدن ظهور ایلیه اكا نقرس درلر بو مرضه نقرس
تسمیه‌سنك وجهی بودركه ایاغك باش پرمغنه یونانجه نقوروس درلر بو مرض
اول موضعده ظهور ایتدوكندن تسمیة الحال باسم المحل طریقی اوزره نقرس دیدیلر
بونك اغریسی سائر مفاصل اغریلرندن شدیددر واگر اغری یان باشده
قالچه‌دن ظهور ایدوب دیزه و طبوقره طوغری اینرسه عرق النسا درلر
بو مرضلر اكثریا قاندن اولور و صفرادن اولور و بلغمدن دخی اولور اما سودادن
اولمسی نادردر حسنا روتس طبیب دركه وجع مفاصل كاهیجه تفرق اتصالدن اولور
زیرا ماده مفصللره منصب اولدقده كمیتی و كیفیتی ایله عضوك اتصالنی آزدرر

یعنی اغریسی اولدوغی کبی شیشی دخی اولور و بنه سنارونس درکه وجع مفاصله
باعث اولان خلط دمك طورطوسیدر و اول طورطو دخی ارضیتی وملحیتی وکبریتلی
اجزاء دخانیتی مشتملدر پس اکر ارضیت غالب اولورسه مفاصله منصب
اولان ماده متحجر اولوب طاش کبی قلور صاحبی مفصللرینی اوینه ده خر اولور واکر
ملحیت غالب اولورسه وجعی شدید اولور واکر کبریتلی اجزاء دخانیت غالب
اولورسه وجعی شدید اولور وهم حرارتی اولور وبو ماده نك محلی دم اولمغله دم ایله
مختلط اولوب دمدن ایرلمز پس بو تقدیرجه وجع مفاصل صرف دمدن اولور
یاخود دم بلغمیدن ویادم صفراویدن ویادم سوداویدن اولور فقیر دریکه شول
ارضیت که ملحیتدن ودخانیتدن خالی اولمیه اول ارضیت دمك غیری اخلاطده
دخی اولور نتکم علم طبیعیده بهره سی اولنلره خفی دکلدر لکن دمده اولمسی ظاهردر
اما سائر اخلاطده اولمسی بللو دکلدر مکر که حرارت فاعل اولوب رطوبتی تبخیر ایلیه
اول وقت انلرده دخی ظاهر اولور یعنی والحاصل وجع مفاصله باعث اولان
خلط دمك طورطوسی وارضیتی اولدیسه اول ارضیت دمده اولدوغی کبی سائر
اخلاطده دخی اولور پس بو تقدیرجه وجع مفاصل صرف دمدن اولدوغی کبی صرف
بلغمدن وصرف صفرادن دخی اولور واول ارضیتك تولدنه سبب غذالر
وشرابلردر خصوصا غلیظ غذالر تناول ایدنلرده وشراب ایچنلرده چوق اولور وبو مرض
اکثریا جکرلرنده ویا طلاقلرنده سوء مزاج اولنلره ویاخود بوکرکلری ضعیف اولنلره
عارض اولور سببی بودرکه بو عضولرده سوء مزاج اولدقده قوت دافعه‌یه دخی
ضعف طاری اولمغله اول ارضیتی بوللر ویا تفللر ویا بر غیری طریقله دفع ایدمیوب
بدنده باقی قالدقده کون کوندن زیاده اولوب قانله بیله مفصللره دوکیلور وجع مفاصل
حادث اولور و بو مرضك حرکتنه دخی نیچه سببلر واردر مثلا چوق حرکت اتمکدر
وطوق قارننه جماع اتمکدن وطعام عقبنده حمامه کرمکدن وزیاده غضبدن واخلاطك
چوقلغندن ویرامزلغندن اولور واول ماده‌یی عضوك قبول ایلمسی یا ضعفندن
ویا بدنك اسفلنده اولدوغندن ویاخود حرارت غریزیه‌نك منبعی اولان عضولردن
بعید اولدوغندندر مثلا ال کبی وایاق کبی وکاهیجه بو مرض ارامز مرضلرده عارض
اولور جذام وفرنك علتی وسکوربوط وبلیکا دیدکلری مرضلر کبی وکاهیجه انادن
ویابادن میراث اولور واکثریا کبار ناسدن مرفه البال اولوب کوناکون طعاملر
تناول ایدنلردن قطع نظر حرکت بدنیه‌لری قلت وجماع سیللری کثرت اوزره
اولنلره عارض اولور وبو مرض خاتونلرده ازواقع اولور مکر که حیضلری محتبس اوله

او غلنجقلرده دخی از واقع اولور استاد ابقراط درکه وجع مفاصل او غلنجقلرده
عارض اولمز تا که جماع ایتمکه قدرتلری کلمیه کذلك خصیلرده یعنی حادملرده دخی
عارض اولمزدر اما بز او غلنجقلرده وحادملرده وجع مفاصل اولدوغنی کورمشندر
علامتی قنغی خلطدن اولمش ایسه عضوك لوننده و اسیلکندن وصوقلغندن
واغریسنك آزلغندن وچوقلغندن بلینور لکن کاهیجه ماده مفصللره نفوذ
ایتمکله لوندن ولمسدن بلنمز بلکه بو مرضده اعتماد اولنجق علامت همان خراج
ونبض وقاروره‌در یعنی طبیب بونلردن استدلال ایدوب قنغی خلطدن
اولدوغنی تشخیص ایدر بونك علاجنده قانون بودرکه موجود اولان ماده‌یی
تحلیل وواصل اولمغی منع ایله تقلیل ایتمکدر پس ابتدا حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین
ایده‌لر بعده قان آله‌لر بو مرضده قان المق لازمدر هر قنغی خلطدن اولورسه اولسون
زیرا فصد ایله سائر اخلاط دخی چیقوب مرضك ماده‌سنه خفت کلور مکر که بلغم غالب
اولوب حرارت غریزیه دخی ضعیف اولورسه اول وقت فصد ترك اولنور واکر اغری
جمیع مفاصلده اولورسه ابتدا صاغ طرفده جکر طمرندن فصد ایده‌لر واکر اغری بدنك
بر طرفنده ایسه عکس ماده ایچون طرف خلافندن فصد اولنور مثلا اغری صاغ الده اولسه
صول قولك باسلیقندن وصول الده اولسه صاغ قولك باسلیقندن فصد اولنور
واکر اغری صاغ آیقده ایسه طولا طرف خلافی اولان صاغ قولك باسلیقندن
واکر صول آیقده ایسه صول قولدن فصد اولنور بعده بالکلیه دفع اولمز ایسه اغری
طرفندن دخی فصد اولنور ولایق اولان فصد ایدرکن قانی چوق اقتمیه‌لر زیرا قوته
ضعف کلمیه وفصددن اول یاخود اکی فصدك آره‌سنده بعض منضج دوالر
ویره‌لر واکر قان الدرمده مانع اولورسه حجامت ایده‌لر یاخود طرف خلافنه سلوك
یا ایشدوره‌لر اما مسهل ویرمده جمهور اطبا اتفاق ایدوب دیدیلر که بو مرضده
ابتدا بر خفیف مسهل ویروب بعده منضج ویره‌لر بعده قوی مسهل ویره‌لر
بو سیاق اوزره تدبیر طریق حسن وقانون مستحسندر لکن کاهیجه خلاف قانون
حرکت اولنور مثلا تحجر ماده‌نك قوامی رقیق ومقداری کثیر اولوب حرکتده اولدوغی
وقت نضجه مترقب اولنمیوب همان قوی مسهل ویریلور نتکم استاد ابقراط بو تجربه‌یی
افاده ایتمشدر اما نضج ویروب خراجی تعدیل ایچون استعمال اولنان دوالر اکر
علت حرارتدن ایسه هندبا بری وبستانی وسکوریا وقوزی قولغی وکلشکر
استعمال ایده‌لر یاخود یکرمی درت درهم کلبشکره بر درهم صندلین سفوفی وبش
درهم مرجان قیوب استعمال ایده‌لر واکر علت بلغمدن وصوقدن ایسه زوفا شربتی

واصول ترتیبی و برنتین شربتی ویره لر. اما بو مرضده حالا استعمال اولنان مسهلات
مادۀ ارضیه نک محلی وموضوعی حسبیله برقاچ نوعدر. یعنی ارضیتنه محل بلغم ایسه
بلغمی وصفرا ایسه صفراوی اسهال ایدیجی دوا استعمال ایده لر. زیرا محلی استفراغ
ایتمکله حال دخی اخراج اولنور. یعنی مثلا بلغمی اسهال ایتمکله بلغمده اولان ارضیت
وطور طولق دخی اسهال اولنور. ومسهلات دیدیکمز محوقان وسنامکی وقرطم
وقدرت حلوایی ودباقا تیلقون واطریفل فارسی وسکوروزاتم بونلردر.
یعنی بونلردن رأی طبیب ایله مقتضای حاله کوره استعمال ایده لر. وبو دوالردن
قوی اولان سورنجانلی مسهل معجونلردر. جمله دن بری بو معجوندر که یونانجه قویا قسطنوم
تسمیه اولنور. بلادافرنجده بو علت ایچون استعمالی کثیردر. بو معجونی فرنک اطباسندن
ایوروس نامنده بر طبیب بر کمسه ایچون ترکیب ایتمشدر که اول کمسه بو مرضه
یکرمی بش سنه مقداری مبتلا اولوب بو جمله خلاص اولمیوب آخر بو مبارک دوادن
استعمال ایتدکده علتی زائل وصحتی حاصل اولوب بر دخی اول مرض عودت ایتمشدر.
واندن صکره نیجه کمسه لرده دخی تجربه اولنوب جمله سی مرضلرندن خلاص اولمشلردر.
صفتی بودر. سورنجان ومحموده هر برندن ایکی درهم قسط وکمون وقرنفل وزنجبیلک هر برندن
بر درهم بونلری دوکوب کفایت مقداری عسلی شرابله قوامه کتوروب معجون ایده لر.
وبو حب دخی بو مرضه غایت نافع ومجربدر. صفتی بودر. کافیطوس درت درهم کادریوس
دقرباش هر برندن اوچ درهم سورنجان وصبر هر برندن درت درهم هیوفاریقون
تخمی بر درهم بونلری اینجه دوکوب تره صنتی ایله حب ایده لر. وبو سفوف دخی نافعدر.
سورنجان وتربد هر برندن اوچ درهم محموده بر بچق درهم زنجبیل ومصطکی هر برندن
بر درهم شکر التی درهم بونلری سفوف ایدوب بر درهمدن بر بچق درهمه دک استعمال
ایده لر. واوزرینه بر کاسه طاوق صویی نوش ایده لر. وبو حب دخی ذکریا رازینکدر.
منصوری نام کتابنده غایت مدح ایتمشدر ومجربدر. صفتی بودر. صبر بر درهم
سورنجان یارم درهم کل برادبولوس یعنی اون ایکی بغدای اغری محموده یارم
ادبولوس سفوف ایده لر مجموعی بر شربتدر. وبو مرضده قوصمق دخی عظیم
فائده لودر. خصوصا وجع اسافل بدنده اوله ومتقئ وریلدکده افضل اولان
مسهلدن مقدم ویرملکدر. وتمام تنقیه دن صکره ترلیدیجی دوالر استعمال ایده لرکه
اخلاطدن بدنده باقی قلان ترایله دفع اوله. مثلا یایمش کیک بودنوزی وافتیمون
معرق کبی. واکر اخلاط چوق اولوب مرض دخی اسکی اولورسه جوز بخشی وسیارنه
وما صفرانی طبیعتی ایله ترلیه لر. ومزاج حار اولنلر ایچون بو دوالره هندبا وصندل

وبو معجوندن ایکی درهمدن درت
درت درهمه دک استعمال ایده لر صح

داریه قیوب حرارتنی تعدیل ایده لر. وبو مطبوخ غایت نافعدر. صفتی بودر.
صبر نه سکز درهم صا صفوار درت درهم قرنفل بستانی کوکی سکز درهم صاری
صندل ایکی درهم بونلری اوچیوز درهم صو ایله برکون برکیجه اصلده لر بعده
تلتی اکسلنجه قینادوب سوزه لر. وبو مطبوخدن التمش درهم مقداری صبحی
ایچوب ترلیه لر. وبو مرضده طشره دن وضع اولنجق دوالردن واجب اولان
ابتدا وجعی تسکین ایدیجی دوالر قیوب بعده بر مقدار تحلیلی اولور معتدل
رادعلر قویه لر. ووجعی تسکین ایچون اتمک ایچنی سود ایله پیشوروب جزئی زعفران
وبر یمرطه صاریسی قیوب اغرینک اوزرینه قویه لر. یاخود ابه کومجی یپراغی وخطمی
یپراغی ولحنه یپراغی والو اجکردکی لعابی وبزر قطونا لعابی وعنب الثعلب
صوییله حمص خیار شنبه بالی بونلردن قویه لر. واکر صوقدن اولمش ایسه اوزرینه
بابادیه یاغی سوره لر ومرور بچکی تربنی بابادیه ایله وکل یاغیله یاقو ایده لر وخطمی
کوکنی ویپراغنی وبر مقدار کپک قیوب شراب وسرکه ایله قینادوب یاقو ایده لر.
واکر شنشده وقزلق وار ایسه اوزرینه یاغلو شیکر قومیه لر. مستار کوشن
طبیب درکه مفاصل اغریسنی تسکین ایتمده تازه پینردن یاقو ایدوب صقیجه صقیجه
دکشدیره لر. بوندن ایو علاج اولمز. وبو یاقو دخی اغرینی تسکین ایلر صفتی بودر.
اتمک ایچی التی درهم بونی سود ایله لبه کبی پیشوره لر واچینه خطمی تخمی لعابی اون التی
درهم بابادیه واکلیل ملک هر برندن سکز درهم کتان تخمی اونی وبوی تخمی اونی
هر برندن اکیشر درهم زعفران بر درهم کل یاغی وبابادیه یاغی هر برندن سکز درهم
ضماد آخر. سود اون ایکی درهم اتمک ایچی بش درهم اربه اونی سکز درهم
سورنجان التی درهم زعفران بر درهم بونلری کفایت مقداری بابادیه یاغیله
یاقو ایده لر. ضماد آخر. اتمک ایچی اون التی درهم صغر قیروغی بچکی سکز درهم
بونلری سود ایله پیشوروب سکز درهم خیار شنبه بالی قیوب یاقو ایده لر. ضماد آخر.
اربه اونی وکتان تخمی اونی وبوی تخمی اونی وبقله اونی وبابادیه هر برندن درت
درهم خطمی کوکی سکز درهم کل یاغی وبابادیه یاغی هر برندن اون ایکی درهم
یمرطه صاریسی اوچ عدد مثلث سکز درهم بونلری یاقو ایدوب اغری اولان
یره قویه لر. وصغر قیروغندن تقطیر اولنمش صو مفاصل اغریسنی تسکین
ایتمده عجایبا تدندر غایت نافعدر. واکر بو دوالر ایله اغری تسکین اولمزسه مخدر
دوالر قویه لر. مثلا بنج یپراغی وبالدران ولفاح وافیون وتازه تولون یپراغی بونلردر.
قنغیسی اولورسه قویه لر. وبر مقدار فلونیا ویا تریاق ویا خیوشر استعمال ایده لر.

وبو ضماد دخی تحذیر ایدوب وجعی تسکین ایدر اربه اونی اوتوز ایکی درهم اتمك اچی
یکرمی درت درهم بونلری سود ایله یشوروب سکز درهم کل یاغی واوچ بیرطه
صاریسی وثلث درهم افیون قیوب یاقو ایده لر ضماد دلکر بر پارچه اتمك
ایچنی سود ایله یشوره لر بعده زعفران بر درهم کونلك یارم درهم قورتش بر
صو قلجانی ایکی درهم بیرطه صاریسی درت عدد باك تخمی وخشخاش تخمی
هر برندن اوچ درهم بو اجزای سحق ایدوب بریره ضم ایده لر ویاقو ایده لر
یاخود بنج یپراغی اربه اونی وکل یاغیله یاقو ایده لر کذلك عنب الثعلب یپراغی
وبنج یپراغی وخشخاش یپراغی بونلری کل یاغیله وبزر قطونا لعابیله یاقو ایده لر
اما بو علتده صرف رادع قومق جائز دکلدر بلکه برمقدار محللات وتشدید ممسك کرکدر
ورادع دیدیکمز دوال مارول ودقیه قوروغی وسمز اوتی وسکرلی یپراغی وکل وبونلرك
عیری قنغیسی اولورسه برمقدار سرکه ایله قویه لر یاخود بو دوالی قویه لر صفتی بودر
کلابه خشخاش بزر قطونا لعابی اون التی درهم خطمی لعابی سکز درهم بیرطه صاریسی
بر عدد کفایت مقداری اربه اونیله یاقو ایده لر آخر بنج عصاره سی دقیه قوروغی
عصاره سی ومارول عصاره سی وکل یاغی هر برندن اون التی درهم اربه اونی
سکز درهم بیرطه صاریسی بر عدد آخر کل بر قبضه بوی تخمی اونی وبقله اونی واربه
اونی هر برندن سکز درهم قرمزی صندل بر بچق درهم بابادیه برمقدار بونلری
صو ایله یشوروب ایکی بیرطه صاریسی وکفایت مقداری سرکه وکل یاغی قیوب
یاقو ایده لر وبو قسبلنددر صغر قوروغنی شرابیله یشوروب یاخود قوزیغی زیت یاغیله
یشوروب یاقو اتمك بونك غایت نافعدر وبونلردن صکره محلل دوالر استعمال
ایده لر ومحلل دخی کیمی بخور وکیمی کماد وکیمی ضماد وکیمی مرهم وکیمی یاغلر ونطولدر وبو بخور
محللدر صفتی بودر عود وکهربا وکونلك وصمغ عرعر وزرنیخ واصطرك ومکا مکا
هر برندن برابر سحق ایدوب اغزی اولان بریره تونتسی ویره لر وصغر قوروغی مقطرینه
بر پارچه بز ویا سونکر باروب اغرینك اوزرینه کماد ایده لر یاخود تازه تریاقدن
طورق اوتی صو ایله ازوب کماد ایده لر ودمر ویا بقر سوندرلمش صو ایله دخی کماد اتمك
نافعدر وبو محلل مفاصلده اولان شیشلری داغیدر صفتی بودر صابون اون ایکی
درهم شراب روحی ومردر چجکنك مقطر صویی هر برندن اون التی درهم بریره جمع
ایدوب یاقو ایده لر آخر بو دخی محللدر صفتی بودر طتلو صوغانجی سکز عدد حب
العرعر بر قبضه مزور کونلك هر برندن سکز درهم شراب یوز درهم مجموعنی
بر یرده اصلدوب بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر وبو مقطرله کماد ایده لر محلل

آخر مصطکی وکونلك ومر واشق ومقل هر برندن اون التی درهم زاج یوز درهم عسل
ایکیوز درهم شراب طورطوسی اون ایکی درهم شراب روحی درتیوز درهم مجموعنی بریره
اصلدوب قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر واول کبی استعمال ایده لر وبرمقدار
طوزی سرکه ویا خلله کماد ایتمك کذلك کوکورد کماد اتمك غایت نافعدر وبو محلل
یاغ دخی غایت نافعدر بلین وخزاما وصعتر وبرنجاسف وتونیقه واکلیل الملك
وبربه ودیش اوتی وکافیطوس وقره باش بونلرك هر برندن بر مقدار
آلوب صو ایله قینادوب کماد ایده لر وحرکباتدن زعفران یاغی ودکامکا
یاغی ودلکو یاغی غایت نافعدر وبو قیروطی دخی نافعدر صفتی بودر جندبیدستر
وکونلك هر برندن بربچق درهم دوه کموکی یاغی وقاز یاغی هر برندن اوچ درهم سلاقز
یاغی ونعنا یاغی هر برندن یکرمی درهم سرکه ایله حل اولمش مقل وقاصنی هر برندن
درت درهم بوی تخمی اونی وکتان تخمی اونی هر برندن اوچ درهم کفایت مقداری
بالموم ایله مرهم ایده لر وبو ضماد دخی نافعدر راتینج سکز درهم زفت اون التی
درهم بالموم واطیق یاغی هر برندن اون ایکی درهم کوکورد وسورنجان هر برندن
یکرمی درت درهم بونلری رسم اوزره یاقو ایده لر ومفصللرده ماده متحجر اولورسه
تنقیه دن صکره بو یاقولری قویه لر صفتی بودر داخلیون سکز درهم اشق وقاصنی
وسکبینج ومقل هر برندن بر درهم ایرسا یاغی وزنبق یاغی هر برندن درت درهم
ایرسا بربچق درهم آخر صفتی بودر سمز قتق کوکی وقرعه دوه لکی کوکی وایرسا هر برندن
اون التی درهم بشمش زنبق کوکی درت عدد اصرغان تخمی وخردل تخمی وتره تخمی
هر برندن سکز درهم قاز یاغی وکلتو یا دم یاغی هر برندن کفایت مقداری
اوله بونلری یاقو ایدوب متحجر اولان یره قویه لر وبو مرهم دخی مفاصلده اولان
قاتیلقلری یموشدر صفتی بودر توتون یپراغی عصاره سی یکرمی درت درهم بالموم
اون التی درهم راتینج اون ایکی درهم تره منتی سکز درهم کفایت مقداری بابادیه
یاغیله مرهم ایده لر وطوزلنمش خنزیر یاغنی اسکی بیزله قشدیروب یاقو اتمك کذلك
خنزیرك طوزلنمش بوطاتندن اسکی بیزله یشوروب صوینی کماد اتمك بو مرضده
نفع ویرمده مجربدر اما عرق النسانك علاجنده ابتدا فصد ایدوب بعده
قوی مسهل ویره لر زیرا عرق النسانك ماده سی بدنك ایچنده اولمغله دکمه علاج
تاثیر ایلمز مثلا کسکین مسهللردن حب منتن وحب شیطرج وحب سورنجان کبیر
استعمال ایده لر بعده اوزرینه داغیدیجی وبدنك ایچنده ماده یی طشره جذب
ایدیجی شیلر قویه لر مثلا مردر یپراغی ویرحروری یپراغی ودفنه یپراغی وتونیقه وکافیطوس

وبربیه وخردل بیراغی دره ومورک ورازیانه وزفت وکوکورد واشق وتره منتی
ومقل وقاصنی وجاوشیر وفرفیون کبی یعنی بونلردن کماد لر وضماد لر ایده لر وتازه
سرکلری دوکوب ایچ یاغیله قرشدیروب عرق النسایه یاقو اتمک عجایبا تندندر
نتکم فاضل جالینوس بویلجه مشاهده ایدوب تجربه ایتمشدر غایت ایو علاجدر
وبو یاقو دخی غایت نافعدر صفتی بودر بر مقدار تازه سرکله بی شر ایله مرهم کبی
اولنجه بشوره لر بعده آجی بقله اونی وبوریجق اونی وبقله اونی هر برندن سکز درهم
سدف قردسی ایکی درهم بابادیه وقسط هر برندن برنجق درهم تره منتی یاغی درت
درهم بونلری ضم ایدوب کفایت مقداری صوغلجان یاغیله مرهم ایده لر دوا لرلغز
صفتی بودر بالموجی وتره منتی هر برندن یکرمی درت درهم بونلری آتشده اریده لر
بعده اصرغان تخمی وسورنجان هر برندن ایکی درهم زراوند مدحرج وبابونج وایرسا
هر برندن ایکیشر درهم زعفران برنجق درهم بونلری دخی سحق ایدوب بربره قرشدیره لر
وبو مرهم دخی مجربدر بالموجی واوکسه وتره منتی وایرسا ومر وقاصنی هر برندن
برابر آلوب کفایت مقداری صوغلجان یاغیله مرهم ایده لر واکر بو علاجلر ایله
بالکلیه دفع اولمز ایسه حجامت ایتمک وطاغلمق لازمدر لکن بونلری رأی استاد
ایله ایده لر اما وجع مفاصل ایچون بان زهرلی دوالردن جالینوس بشنجه دوا ترکیب
ایتمشدر جمله دن بری بو معجوندر که غایت نافعدر صفتی بودر هیوفاریقون سکز
درهم قنطریون وکمافیطوس هر برندن اون التی درهم جنطیانا قرق درهم زراوند
مدحرج سکز درهم غاریقون یکرمی درت درهم معدنوز تخمی سکز درهم بو اجزالری
دوکوب بشیوز درهم عسل ایله معجون ایده لر وبو معجوندن هرکون برر درهم استعمال
ایده لر وبو معجونی دخی یونان اطباسندن اتینطوس نام بر طبیب ترکیب
ایتمشدر غایت نافعدر صفتی بودر کمادریوس اوتوز ایکی درهم قنطریون
اون التی درهم زراوند مدحرج اللی التی درهم جنطیانا قرق سکز درهم هیوفاریقون
قرق درهم بطراسالیون یکرمی درت درهم راوند رومی قرق درهم غاریقون
قرق سکز درهم بو اجزالری دوکوب کفایت مقداری عسل ایله معجون ایده لر
وبو معجونی دخی اسکندر یونانی ارقیلس نام فیلسوف ترکیب ایتمشدر غایت نافعدر
صفتی بودر سنبل وسانج هر برندن ایکی درهم جنطیانا وزراوند طویل ومر ودفنه
تخمی وراوند رومی هر برندن برابر سحق اولنوب کفایت مقداری عسل ایله معجون
ایده لر وبو معجوندن قیشلرده مزاجی حار اولنلر ویازلرده مزاجی بارد اولنلر
استعمال ایلیه لر واطبا متقدمین بو مرض ایچون چوق ترکیبلر عمل ایتمشلردر اول

برایکی درهم صو

ترکیبلر د

ترکیبلردن بوذکر اولنلری اختیار ایلیوب بو محلده ایراد ایلدک وبونلردن صکره
متأخرین اطباسنک استعمال ایتدکلری مجرب ومشهور اولان ترکیبلری ذکر
ایلیه لم جمله دن بری ارسطو نام طبیبک ترکیب ایلدوکی سفوفدر که سفوف مشتری
دیو تسمیه ایتمشدر بو مرضه غایت نافعدر صفتی بودر زراوند مدحرج وراوند
رومی هر برندن سکز درهم معدنوز تخمی درت درهم کمادریوس وقنطریون
صغیر وهیوفاریقون هر برندن اون درهم بونلری سفوف ایدوب بو سفوفدن
کونده برر درهم استعمالنه مداومت ایده لر وبو سفوف دخی مجربدر صفتی بودر
کمادریوس وکمافیطوس وقنطریون صغیر ومرزنجوش وسالویا وبتونیقه
وجنطیانا وزراوند مدحرج هر برندن سکز درهم پیغمبر اغاجی یوزر درهم بونلری دخی
سفوف ایدوب اولکی کبی مداومت اولنه سفوف آخر صفتی بودر یانمش
کیک بوینوزی ویانمش صغر کموکی واغاج قاونی جکردکی وخرما جکردکی هر برندن
بشر درهم مرجان وفیل دیشی هر برندن ایکیشر بچق درهم بونلری سحق ایلیوب طعمی
لطیف ایده جک مقدار دارچین وشکر قیوب استعمال ایده لر وبو سفوف
دخی انکلیسی یوحنا طبیبک مختاریدر غایت نافعدر صفتی بودر کمافیطوس
سکز درهم انسانک یانمش کموکی ایکی درهم میان کوکی اوچ درهم بونلری دخی سفوف
ایدوب استعمال ایده لر معلوم اوله که نجس علیل سفوف تناولندن استنکاف
ایلسه اول تناول ایده جکی سفوفی استعمالی آسان اولسون ایچون کمافیطوس
شرابیله معجون ایده لر یاخود تره منتی ایله حب ایده لر زیرا بو علته مبتلا اولنلرک
بوکلرنده دخی علت اولمغله تره منتی اکا دخی فائده ایدر وبو معجون فرانسه لی انطون
طبیبک مختاریدر غایت ممدوح ومجرب معجوندر صفتی بودر مر بر درهم غاریقون
ایکی درهم مواوج درهم بطراسالیون درت درهم هیوفاریقون بش درهم
جنطیانا التی درهم زراوند مدحرج یدی درهم قنطریون صغیر سکز درهم کمادریوس
طقوز درهم انسان کموکی یانمش اوله اون درهم بونلری سکنجبین عنصلی ایله معجون
ایدوب بر سنه کامل کونده برر درهم استعمال ایده لر وبو معجون دخی غایت
مدح اولنمش ومجربدر صفتی بودر کمافیطوس یکرمی درت درهم کمادریوس
وبتونیقه هر برندن اون ایکی درهم زراوند مدحرج وهیوفاریقون هر برندن درت
درهم انجلیقا ایکی درهم یانمش انسان کموکی ومرجان وفیل دیشی هر برندن
بر درهم قرنفل ودارچین هر برندن ایکی درهم بو اجزالری دوکوب بتونیقه شرابیله
معجون ایده لر وبو معتقر صو دخی قاطن نام طبیبک مختاریدر غایت نافعدر

صفتی بودر بربره وقنطریون صغیر وبابادیه وکادریوس ومیوفاریقون وکافیطوس
واسارون هر برندن سکز درهم بر مروری کوکلک قبوغی بر قبضه ایرسا سکز درهم
بسفایج اون ایکی درهم تریاق درت درهم دارچین وجوزبوا وخولنجان وبسباسه
وزنجبیل هر برندن برنجق درهم سورنجان وصبر هر برندن ایکی درهم غاریقون
درت درهم حنظل اوج درهم هلیلجات هر برندن انکیشر درهم سنامکی سکز
درهم انیسون ودوقو ودارزیانه تخمی هر برندن بر درهم بو اجزالرک اوزرینه
درت برمق مقداری جقنجه عرق قیوب ایکی اوج کون اصلده لر بعده قرعه وانبیق
ایله تقطیر ایده لر وبو مقطردن سکز درهمدن یکرمی درت درهمه دک نوش
ایده لر وغلیظ غذالردن وجوق یبوب امتلا اولمقدن وجماعدن وشرابدن
ممکن اولدوغی مرتبه صقنه لر وغذالری لطیف قوش اتلری اوله شیخ ابن سینا
درکه وجع مفاصلده ات یمدن صقنمق کرکدر اکر وجع مفاصل صوقدن دخی اولورسه
والله تعالی اعلم

دردنجی مقاله

بر عضوه مخصوص اولمیوب جمیع بدنه
شامل اولان مرضلر بیاننده در بو مقاله درت باب اوزرینه در

اوّلکی باب

حمّالر بیاننده در بو باب یکرمی ایکی فصلی مشتملدر معلوم اوله که حمّی دیدکلری بر
غریب حرارتدر که قلبده شعله لنور روح واسطه سیله وجمیع طمرلرده اولان
قان واسطه سیله جمیع بدنه یایلور وبدنده اول حرارت بر مرتبه شعله لنور که
افعال طبیعیه یه ضرر ایلر وحمّا دخی اوج نوعدر زیرا اول حرارت اوّلا ارواحه
تعلق ایدوب اندن بدنه یایلور ایسه اکا حمّای روح وحمّای یومیه درلر یعنی یومیه
تسمیه سنه سبب اکثریا بر کونده دفع اولدوغیچوندر واکر اول حرارت اوّلا اخلاطه
تعلق ایدرسه اکا حمّای خلطیه درلر واکر اول حرارت اولا اعضای اصلیه یه
تعلق ایدرسه اکا حمّای دق درلر فاضل جالینوس درکه حمّای موجب اولان
سببلر التیدر اوّلکیسی مطلق حرکتدر کرک بدنی اولسون جوق کزمک کبی وکرک
نفسانی اولسون غضب کبی ومحزون اولمق کبی وبونلرک غیری کبی اکثریا حمّای یومیه یه
سبب بونلردر ایکنجیسی اخلاطک متعفن اولمسیدر وعفونته دخی سبب سدّه درکه
کمیتی ویا کیفیتی ایله ترویحه مانع اولور یعنی اخلاط هوا کسب ایده میوب متعفن اولورلر
وبونلردن عفونتلی حمّالر حادث اولور اوچنجیسی بالفعل حار اولنلره ملاقی اولمقدر
مثلا اتسی کونشده واتسی هواده کزمک وآتش قتوسنده اوتورمق کبی دردنجیسی
مسامانک تکاثفی یعنی قپانمسیدر بشنجیسی داخل بدنده بر عارضی حرارت اولمقدر
مثلا اتسی غذالر واتسی دوالر وشرابلر تناول اولنمق کبی ومزاجک حرارتنه باعث اولان

شیلرک کلیسی وسوء مزاجک اقسامی دخی حمّایه سبب اولور پس حمّای دق دخی
یومیه وحمّای صفراویه حرارت ویبوستدن اولور وحمّای نائبه برودتدن ورطوبت
بلغمیه دن اولور وحمّای ربع برودتدن ویبوست سوداویه دن اولور وحمّای دموی
کرک عفنیه اولسون حمّای مطبقه کبی وکرک غیر عفنیه اولسون حمّای سونوخوس کبی
حرارت ورطوبتدن اولور وحمّانک تعلقی ابتدا ارواح طبیعیه یه اولورسه افعال
طبیعیه یه ضرر ایلر واکر تعلقی ارواح نفسانیه یه اولورسه افعال نفسانیه یه ضرر
ایلر واکر ارواح حیوانیه یه اولورسه حیوانیه یه ضرر ایلر ومطلق حمّا ایکی قسمه منقسم اولور
برینه حمّای مرض درلر وبرینه حمّای عرض درلر اکر حمّانک سببی بر آخر مرضدن
اولمیوب بلکه صوقدن ویا اسیدن ویا عفونتدن اولورسه اکا حمّای مرض درلر
واکر سببی آخر مرضدن اولورسه مثلا اورام اولدوغی کبی اکا حمّای عرض درلر
وحمّای عرضک علاجی حمّایی موجب اولان مرضه علاج ایتمکله اولور وحمّای مرضک
علاجی اکر یومیه ایسه نفس حمّایه علاج اولنور واکر حمّای عفنیه ایسه هم نفس حمّایه
وهم سببنه علاج اولنور

اوّلکی فصل

حمّای یومیه بیاننده در بو حمّایه یونانجه
ابقیمیروس درلر بو بر حمّادرکه ارواحک قزمسندن اولور بونک سببی
انفعالات نفسانیه در یعنی مثلا سونمک وزیاده محزون اولمق وزیاده غضبیه
کلمک کبی وامتلادن واسهالدن ونازله دن وبونلرک غیری اتسی کونشده واتسی
هواده کزمکدن دخی اولور علامتی حمّایی موجب اولان سببلر مقدم واقع اولمقدر
وحرارتی شدید اولمز وقاروره سی ونبضی مجرای طبیعیسندن زیاده متغیر
اولمز وبدنی یوموشاق اولور العلاج سببی نه ایسه سببنی ازاله ایدوب روحک
مزاجنی تعدیل ایده لر مثلا ارپه صویی ویره لر ومرطب غذالر ومبرد شربتلر
استعمال ایده لر اکر سببی مثلا غمدن ایسه بعض مفرح معجونلر ویره لر مثلا
جواهر معجونی کبی واکر سببی معده دن یعنی امتلادن ایسه دیاردون وایوا
شرابی ویره لر وعلیلی حرکتدن منع ایدوب راحت ایتدوره لر وکاهیجه حمّای
یومیه بر سببدن ناشی بر قاچ کون ممتد اولور وامتدادی سببیله بدنده قانی
قزمغیله حمّای سونوخوس پیدا اولور وبو حمّا اکثریا یکتلره وشرابی جوق ایچوب
اتی جوق ییناره وبورنی قانمغه معتاد اولوب صکره کسیلنلره عارض اولور
علاجی قان المقدر وسدّه لری تفتیح ایتمکدر مثلا سکنجبین ایله دهن یاصو ویره لر
وحرارتی تبرید ایدیجی مثلا ارپه صویی کبی ولیمون شربتی کبی شربلر ویره لر ولایق
اولانه بو حالده یکرمی درت ساعت تجدید ایجه قان المیه لر نتکم جالینوس

حيلة البرء نام كتابنده بو بحثه افاده ايدر. واولا طبيعتي تليين ايليه لر احتقان لينه ايله
ويا خيارشنبه ويا قدرت حلواسي ويا خود كل مكرري ويره لر بعده قان اله لر لكن
قاني چوق اقيدوب بايلمه مرتبه سنه كلمية نتكم اطبا قانك بر مقداري ترك اولنوب
باقي قلاني حمّا تحليل ايتمسي دخي انسبدر ديديلر. وسكنجبين سكري ايله هندبا
صويي ايچوره لر ويا ارپه صويله بنفشه شربتي ويا خود اغاج قاوني اكشيسي ويره لر
وبو زمانده بو حمّا سدديه ايچون فرنك اطباسي بر ايو علاج بولمشلردر.
هم سده لري تفتيح ايدر وهم حرارتي تسكين ايدر. اول علاج بودر كه روح زاجدن
ويا روح ملحدن بعض مناسب شربتلره بر قاچ طامله قيوب ايچكدر. وبو دوا
دخي غايت نافعدر صفعتي بودر كلشكر وقوزي قولغي خميره سي وبنفشه خميره سي
هر برندن سكز درهم ماردل خميره سي درت درهم بارد الجو معجوني سفوفي يارم
درهم بونلري كفايت مقداري اغاج قاوني اكشيسي شرابيله معجون ايدوب بو معجوندن
بر قاشق يييه لر. واوزرينه بنفشه شربتي ويا اغاج قاوني اكشيسي شربتي ايچه لر.
وبو دوا دخي نافعدر وهم تركوتر صفعتي بودر هندبا صويي ومرورتجكي صويي
وشاهتره صويي هر برندن سكز درهم بو صولرك ايچنده بر بچق درهم ياپلمش
كيك بونوزي وسكز درهم اغاج قاوني اكشيسي ازوب ايچه لر. وطشره دن جكرك
اوستنه صندل ياقوسي قويه لر. وغذاسي ماردل بوراني ويچدوكي ارپه صويي اوله.
شيخ ابن سينا دركه واجب اولان بو حمايه مبتلا اولنلرك كوبكلرينه بر مقدار
قبضي اولان شيلر قومقدر. مثلا نار عصاره سي كبي وريباس ربي كبي

ايكنجي فصل حميات عفنيه ده وعفونتده اولان كلام كلي بياننده در. اولا لايق اولان
عفونتك معناسني بلمكدر. پس بز درز كه معلم اول ارسطو قولنجه عفونت اكا
درلر كه جسمده واقع اولان رطوبتي حرارت غريبه نك آرتقلغيدر. واول عفونت
دخي يا كليدر ويا جزئيدر. اما عفونت جزئيه اولدر كه حرارت غريبه قوي اولميوب
جسمده اولان رطوبتي كركي كبي آرتمغه ومحو ايتمكه قادر اولميه يعني حرارت
رطوبتي بر رتبه ده آيبره كه اول جسمك نوعنك بقاسي يرنده. اما غايه مقصود
كندودن حاصل اولميه مثلا رطوبتلي اولان جسملردن جمله دن بري طوتلمه
قبغي متعفن اولدقده يعني اكا حرارت غريبه مستولي اولوب رطوبتني آيردقده
نه قبغ اولدوغي معلوم اولور. اما غايه مقصود اني اكل ايتمك ايدي اكل ايلمه شايسته
اولمز. وعفونت كليه اولدر كه حرارت قوي اولوب جسمده اولان رطوبتي آرتمغه
ومحو ايتمكه قادر اوله يعني حرارت رطوبتي بر رتبه آيبره كه اول جسمك نوع ومزاجي

كندوده باقي قالموب بلكه بسائط اوله منحل اوله. مثلا اول ديدكمز كبي قبغ متعفن اولدقده حرارت
غريبه قوي اولوب قبغك رطوبتني بالكليه افنا ايليه بو صورتده قبغلقدن چقوب
نه اولدوغي دخي معلوم اولمز. مترجم فقير در كه بو نوعه احتراق وبو نوع اوله عفونت دنمك
مناسبدر. وحمّا نده اولان تعفن دخي تعفن جزئي اولدوغي ظاهردر. وتعفنك
سببلري چوقدر. مثلا اخلاطك مقداري چوق اولمسندن وسده لردن وقاسي
طوتمقدن ويا ياش ميوه لر وسود وبالق يمكدن اولور. واخلاط متعفن اولدقده يا خارج
عروقده اولور ويا داخل عروقده اولور اكر خارج عروقده اولورسه حمّاي دائره اولور
يعني كاه طوتر وكاهي طوتمز. خلق بوكا ستمه درلر. واكر داخل عروقده اولورسه حمّاي
لازمه اولور يعني حرارت دائمي اولوب آيرلمز. خلق بوكا اغر خسته لكي وتوتلمه خسته لكي
درلر. وكاه بيجه عفونت عام اولور يعني اخلاطدن بر ايكيسي متعفن اولور. مثلا
شطر الغب حمّاسنده صفرا ايله بلغمك متعفن اولمسي كبي اول وقت حمّانك عرضلري

قليل اولور. وچون عفونت شديد اولسه حمّا شديد اولور. وعفونت ضعيف
اولسه حمّا دخي خفيف اولور

اوچنجي فصل حميات عفنيه نك قول كلي ايله علاجي
بياننده در. حمّالرك علاجنده بر قاچ شيئه مراعات لازمدر. اولا واجب اولان
حمّاده قورقولچ عرضلرك دفعنه سعي ايتمكدر. مثلا بايلمق كبي. ايكنجيسي موافق اولان
تدبيرلري ايتمكدر. اوچنجيسي سببني قطع ايتمكدر. فصد ايله واسهال ايله ويا بونلرك غيري
مثلا ادرار ايله وترلمكله. دردنجيسي سده لري آچمقدر. بشنجيسي خلطك تعفننه
بادي اولان عضوك مزاجني تعديل ايتمكدر. التنجيسي خلطك كنديني تعديل
ايتمكدر. يدنجيسي بدنه وطبيعته قوت ويرمكدر كه مرضك دفعنه قادر اوله.
اما حمّاده قان المقدن غرض اوچ شيدن باشقه دكلدر. اولكيسي ماده يي آز ايتمكدر
ايكنجيسي تبريددر يعني حرارتي سوندرمكدر. اوچنجيسي فصد استفراغ كلي اولمغله عروقده
اولان سائر اخلاط دخي قانله برابر چقوب طبيعت باقي قلان اخلاطي انضاجه
مداومت ومرضك استيلاسنه قدرت كلسون ايچوندر. اما ماده يي آز ايتمقدن
اولوري اولان فصد شبهه يوقدر كه دمك مقداري چوق اولدوغي وقتده در.
اما تبريد ايچون اولدقده دمك مقدارينك آزلغنه وچوقلوغنه باقلمز. بلكه طبيبه
واجب اولان عليلك قوتنه وسننه واولدوغي وقته نظر ايتمكدر. اكر قوت
مساعده ايدرسه فصد ايدر. واكر مساعده ايتمزسه فصد ايتمز. اما عروقده
اولان اخلاطي چيقرمق ايچون فصد ايتمك اكر عفونت داخل عروقده اولوب
وحمّاسي حاد اولنلرده خلط دخي طمرلرده قانله بيله اولورسه در. اما عفونت

شديد اولور وكاه بيجه عفونت خاص اولور يعني اخلاطدن
بر خلط متعفن اولور اول وقت حمّانك عرضلري چوق

خارج عروقده اولدقده اخلاطی چیقرمدن اوتوری فصد اتمکه مساغ یوقدر. تکلم
فاضل جالینوس حیلة البرء نام کتابنک ایکنجی مقاله سنک اون التنجی بابنده در که
شول مرضکه سببی طرلرک طولولغی اوله اگر اخلاطک غیری اولورسه دخی فصد اتمک
واجبدر. زیرا فصد ایله چقان شینک نسبتی طمرلرک ایچنده اولان شینک نسبتی
کبیدر یاخود اول نسبته قریبدر. یعنی مثلا عروق اخلاطله و اخلاطک غیری
مائیت ورطوبت ایله ممتلی اولسه شبهه یوقدرکه فصد ایله چقان شئی بری برینه
نسبت ایلسک یا هر بری برابردر. یاخود برابرلکه یقیندر. اما مسهل ویرمکدن
غرض متعفن اولان خلطی چقرمقدر. لکن اگر مرضک حرکتی شدتلی اولمیوب
و ماده نک چوقلوغی دخی علیله ضرر ویرمزسه اول وقت ماده نک نضجنه منتظر
اولنور یعنی مثلا اکثریا حمالرده ماده نک نضج بولمسی دردت نوبتدن صکره اولمغله
مناسب اولان حار غب کبی نوبتی کون آشری گلن سمه لرده مسهل ویرلدکده
سکزنجی کونی ویرمکدر. کذلک حار غب کبی نوبتی هرکون گلن سمه لرده دردنجی
کون ویرمکدر. اما تحقیق مرضک حرکتی وشدتی اولوب و ماده نک دخی عضو رئیسه
دوکلمسی خوفی اولورسه نضجه مترقب اولنمیوب همان مسهل ویریلور. اگرچه
نضجه مترقب اولمامق خلاف قانون ایسه بیله لکن علیلی هلاکه تسلیمدن اولی در.
وابتدا واجب اولان مسهلدن مقدم ملین ویرمکدر. زیرا ملین قبضی دفع ایدر.
ومجرالری آچر و ماده یه استعدلو ویرر. وطمرلرک اغزلرنده اولانی چیقارر.
واحلیلجک مطبوخلرک و شربتلرک ومسهل دوانک دخی نفوذینه استعدلو حاصل
ایدر. وطبیعتی تلیین ایچون حقنه لینه ایده لر. مثلا بایشقان وابه کومجی وختمی
واربه ونفشه بیراغی کبی و ماده غلیظ اولورسه بازی ویرفسلکنی وکتک کبی دوالری
قینادوب ایچنه خام شکر وخیار شنبه بالی ومعجون ملین ودیاقاتلیقون
ویا ایارج فیقرا کبی دوالردن قنغیسی اولورسه قیوب احتقان ایلیه لر یاخود لوقاردن
خیار شنبه بالی ویا گل شکری یاخود تمر هندی ویا قدرت حلواسی استعمال ایده لر.
واو فلنجقاره تمر هندی ویرمک افضلدر. زیرا حموضتی سببیله صوغلقلردن تولنقی
دخی منع ایدر. ورطوبتی تلیینه سببی اولنلره گل بالی ویرمک مناسبدر. بو ذکر اولنان
تدبیرلر مشهور ومستعمل اولنان دوالردر. اما بو زمانده حالا براکلوس اتباعی
بردوایه موفق اولمشلردرکه قنغی خلطی اولورسه تلیین ایچنده وسده لری آچمده نظری
یوقدر. اول دوایه قرمیوطرطر دیدرلر. اندن یاریم درهمدن بر درهمه دک بلیع صوی ایله
ویا بعض صولرله ویررلر. ولاکن قوی اولسون دیرلرسه اوچ حبه اصلاح اولنمش
محموده ضم ایده لر کفایت ایدر. ولبو دوالر حمانک فترتی وقتنده یعنی ایکی نوبتک آرالغنده
استعمال اولنور. اگر سمه کون آشوری طوترسه. اما اگر هرکون طوترسه ویا حی لازمه
ایسه انلرک فتراتی یعنی یوم راحتی اولمیوب همان صباح وقتنده استعمال ایده لر.
اما مسهلاتدن ذکر اولنان دوالری غاریقون ایله. ویره لر خصوصا حمیات ردیه
اوله یاخود راوند ویاخود هلیلجات ویره لر. ومرکباتدن اطریفل فارسی ومعجون
آمق ومعجون هندی ودیاقاتلیقون ودیا فینکون بونلردن قنغیسی اولورسه
ویره لر. واگر حمارار خلطلردن اولمش ایسه مسهلاتنه بابونج زهرتیلی دوالر ضم
ایده لر مثلا اغاج قاوونی جگرده کی قبوغی وکاردو بنادیتی کبی وحمیاتده قوصمق دخی
نافعدر. خصوصا متعفن اولان خلط معده ده یاخود معده یه قریب جگر
وطلاق بتبنده اولان ماساریقالرده اوله. وقوصدرمق ایچون التحق ارپه صوی
زیت یاغیله ویا بادم یاغیله ایچوره لر خصوصا ماده صفرا اوله. واگر ماده غلیظ
اولورسه طورق اوتی ویا تورب طبیخی ایله سکنجبین ویره لر. وبونلردن قویدر
بر درهم ویا دخی زیاده حبه اسارون طبیخی ایچک اما بو زمانده اطبا کیمیا ونیک استعمال
ایتدکلری زاج ابیض ویا بلح زاجدر. بونلردن سدس درهمنی ویا ثلث درهمنی بیاده
یاغیله ویا بعض مناسب صولرله ویره لر. وبلاد افرنجده حالا زعفران معدنیدن صو
پیدا ایتمشلردرکه اول صویه ماء المبارک تسمیه ایدرلر سهولتله قی ایتدورمکله مشهور
ومجربدر. صنعتی بودر. زعفران معدنی سکز درهم شوکة المبارکه صوینی ایکیوز درهم
بونلری ایکی کون بر یرده اصلده لر بعده ایچنه درت درهم دارچین صوینی قیوب
سوزه لر. وبو صودن اون ایکی درهمدن اون التی درهمه دک ایچیره لر. قوصدورر
وتلیین ایدر وسده لری آچر. اما منضجات استعمال ایتدکده اگر صفرا ایچون اولورسه
مبردات مفتحه استعمال ایده لر مثلا هندبا صوینی واسقور حیارا صوینی واربه
صوینی وبری وبستانی لسان ثور صولری واغاج قاوونی اکشیسی ونار عصاره سی
وهندبا شربتی وزنتین شربتی وبزور بارده مستحلبی وزهور بارده طبیخی وفواکه
طبیخی کبی وبونلره بر مقدار روح زاج ویا روح ملح اضافه ایده لر. اما بلغمی منضج اولنلر
اصول مفتحه وبالدیوی قره وبزوفا وبنونقه وغافت وسکنجبین واصول شربتی
وزنتین شربتی وبونلرک غیری کبیلردر. وسودای منضج اولنلر بیابانی وبستانی
لسان ثور وبسفایج والتون اوتی وبنفشه ومیان کوکی وکبره کوکی والیغین کوکی
قبوغی وهمل وبونلردن ترکیب اولنان دوالردر. وکاهیجه ترلدیجی دوالر
استعمالنه محتاج اولنور. خصوصا سمه لرک عقبنده طبیعت ترلکه میل

ایدوب حرارت آنکله آریلور اول وقت طبیبه لازمدر که طبیعته باردم ایلیه واطبا
متقدمین ترتمک ایچون اتبی دوالر واتبی باغلر بیان ایتمشلردر که حالا استعمالی
ترک اولنمشدر لکن بو زمانده استعمال اولنان شوکة المبارکه طبیخی ویاسفوفیدر
ونارک عز اجله مقطر صوبندن استعمال ایتمک خصوصا ایچنه بر مقدار پاش کیک
بوینوزی قوسه لر دخی اعلا اولور زیرا کیک بوینوزی دخی ترلدیجیدر وحرد بر مشی سبقی
وملح افسنتین وملح شاهتره قنعنی اولورسه استعمال ایتمک ترلمکه معین اولور
واگر حرارت شدید دکل ایسه تریاق ویامیثرودیطوس ویا زرنباد ویره لر وکیمیا اطباسی ایتمونیق
معرق استعمال ایدرلر خصوصا حمیات ردیه ده اوله وبادزهر دخی استعمال
ایدرلر اما بولی ادرار ایچون استعمال اولنان دوالردن قوی اولنلر حمیاتده
استعمال اولنمز ایچو استعمال اولنانلر هلیون وبوتنیقه وغافث وبالدری قره
کبیلدر و بو مطبوخ بولی ادرار ایدر وجمیع حمیاتده استعمال اولنور صنفی بودر
معدنوز کوکی سکز درهم بالدری قره یارم قبضه بونلر تازه اوله بوزالتی درهم اربعه
صوبیله بونلری قینادوب وسوزوب ایچنه اون التی درهم برزوری بارده مستحلبی
وسکز درهم بنفشه شرابی قیوب استعمال ایده لر وطشره دن ایکی الک نبض
یرلرینه اورتمک اغیله یویولیون جرهی قوتوق بالخاصه حمایه نافعدر کذلک اورتمک
اغیله زرنیخ قوموق ویا سدف ویاکرفس ویاطوزله ویاسرکه ایله عصی الراعی یراغی
ویاتریاق ایله بیشمش صوغان وسرمسق قوموق بالخاصه نافع اولان شیلردندر بونلر
مجربادندر انکار اولنمازلر لکن بونلرده تاثیرلرینک کیفیتی نه وجهله اولدوغی معلوم
دکلدر بونلرک تاثیرندن دلیل طلب ایتمک خلاف آیین اهل اطبادر زیرا بالخاصه
اولنلرده دلیل اقامت اولنمز **در دنجی فصل** غدالرک وشرابلرک تدبیرلری
بیانندهدر اولا معلوم اوله که غدا یا غلیظدر ویامتوسطدر ویا لطیفدر اما غدا
غلیظ اولدر که بدل مایتحلل اوله یعنی بدندن جزء اولمغه صالح اوله وغدا متوسط
اولدر که ایچو بدنک قوتنی حفظ ایدوب کرکی کبی بدندن جزء اولمغه صالح اولمیه
وغدا لطیف اولدر که بدنک قوتنی حفظ ایتمکه دخی قادر اولمیه وغدا غلیظ
دخی اوچ قسمدر یا غداسی کثیردر ویا قلیلدر ویا متوسطدر اما غداسی کثیر اولنلر
لحوم کبی وبیض کبیدر وغداسی متوسط اولنلر بالق کبی ویمرطه کبیدر وغداسی قلیل
اولنلر قیوجه اربه صوبی کبیدر اما غدا لطیف رقیق اربه صوبی وبال صوبی کبیدر تمکم
اطبا متقدمین بو نتیجه ذکر ایتمشلردر اولکیسی حاد مطلق در ایکنجیسی حاد جدا در
اوچنجیسی حاد فی الغایه در در دنجیسی حاد فی الغایة القصوی در اما حاد مطلق اولدر که

بو دخی معلوم اوله که اطبا حدتلی اولان مرضلری
منتهاسنک قرب وبعدی حسبیله درت
قسم ایتمشلر در صو

انک بحرانی اوندر دنجی کونی واقع اولمقدر یعنی مرضک شدتی اون درتنده نهایت بولور وهر برینه
مرضک حدتی بو رتبه دن دون اوله منتهی سی دخی اکا نسبت ایله بعید اولور یعنی اون
درتنده نهایت بولمدوغی حالده یکرمی ده ویا یکرمی برده نهایت بولور ونهایت
بولمسنک اکثریسی قرق کونه دکدر اگر قرق کونی تجاوز ایدرسه مرض امراض مزمنه دن
عد اولنور وحاد جدا اولدر که مرض طقوزنجی ایله اون برنجی کونک مابیننده نهایت
بولور یعنی طقوزده بحران واقع اولمزسه اون برنجی کونی واقع اولور وحاد فی الغایه
اولدر که مرض دردنجی ایله یدنجی کونک مابیننده نهایت بولور وحاد فی الغایة
القصوی اولدر که مرض دردنجی کونده ویا دخی اکسکده نهایت بولور یعنی اگر
بو کونلرده تمام بحران واقع اولورسه مریضک صحتنه واگر بحران تام واقع اولمز ایسه
مریضک هلاکنه ویا مرضک شدتنه باعث اولور بو ذکر اولنان وجه اوزره امراض
حاده نک مرتبه لری معلوم اولدیسه واجب اولان بودر که حاد جدا اولان حمالرک
منتهاسی قریب اولمغله مثلا حمار مطبقه کبی اول وقت لطیف غدالر ویرملودر وحاد
مطلق اولان حمالرده منتهاسنک قرب وبعدی حسبیله بر مقدار غلظته مائل غدالر
ویرملودر مثلا حمای غب غیر خالصه کبی وهر بار که مرضک منتهاسی قریب اوله غدا
دخی لطیف اولمق کرکدر نتکم حاد فی الغایه اولان حماده مثلا حمار محرقه کبی کذلک
حاد فی الغایة القصوی اولان حماده مثلا حمار وبائیه کبی بونلرک منتهالری قریب
اولمغله غدا دخی لطیف قلنور وهر بار که مرضک منتهاسی بعید اولسه نتکم حاد
حاد مطلقدن دون اولان حمالرده مثلا حمار لازمه لرده اولدوغی کبی اول وقت
غدا دخی غلیظ اولمق کرکدر زیرا منتهاسی بعید اولان حمالرده لطیف غدالر ویرلسه
قوتک ضعفنه سبب اولور قوت ساقط اولمیجق مرتبه ایسه قوته حراجات
لازمدر تا که بدن قوتده بولنوب بحران وقتنده مرضله مقاومته قادر اوله
انکیچون اطبا غدار غلیظده اولان خطا غدا لطیفده اولان خطادن قلیلدر
دیدیلر یعنی غدار غلیظ ماده نک کثرتنه باعثدر اما غدا لطیف سقوط قوته سبب
اولور نچون ماده چوق اولسه استفراغله تدارک ممکندر اما قوت ساقط اولدقده
تزیه تدارک اولنیوب هلاکدن خوف اولنور وبو زمانده استعمال اولنان
غدالر خصوصا حمای حاد اولدقده بونلردر مثلا اربه یلیجی لسان ثور یراغی ویا هندبا
یراغی ومارول ایله قینادوب صوبندن ایچوره لر ویاخود بلیجی اربه صوبیله قینادوب
ویر مقدار لیمون صوبی قیوب ایچوره لر وکاهیجه بلیجی واتی قرعه وانبق ایله تقطیر
ایدوب ایچورلر خصوص مرضک تزیدی وقتنده ومنتهاسی قریب اولان

مرضده اوله. فقیردر که بونلری بعضی طبیعتی صوق اولنلر تقطیر اتسه‌لر دخی مناسبدر. و حمّارک ابتداسنده ماده‌نک قلتی و غذانک کثرتی مرلو اولدقده غذاییتی چوقدر. دیوروفه‌دن برطه صاریسی ویرسه‌لر. اما حمّارک آخرنده و تمام تنقیه‌دن صکره بدنه قوت ویرمکیچون ویرلسه مناسبدر. زیرا برطه‌نک مقداری قلیل و غذاییتی کثیردر. و کاهیجه ایچیلمک صویی وات صوینی بعض مفرح دوالرله استحکام ایدرلر. شکلا مزاجی حار اولنلر ایچون صندل و انجو و انجو سفوفی و یا التون سفوفی والتون ورغی کبی دوالر قورلر. و مزاجی بارد اولنلر ایچون قرنفل و دارچین و عود و عنبر و مسک کبی دوالر قورلر. وات صوینک طریق استخراجی بودر که قورجق قیون اتنک یاغسز بوطی اتندن الوب کسکین بچاغله اینجه اینجه دیلرلر. و برصرلی چولمکک ایچینه دیزه‌لر و آره‌لرینه مرلو اولنان مفرح دوالردن اکه‌لر بعده چولمکک اغزینی قپایوب خمیر ایله صوایه‌لر. و بربقر طنجره‌یه قیوب چولمکی ایچنه اوتورده‌لر. و آتش قیوب قیناده‌لر. تمام قینادقده چولمکدن الی چیقاروب بر پاک استاردن صقوب صوینی الەلر. و بو صوی حمّارک آخرنده استعمال اتمک وجوده قوت و بدنه راحت ویرر. غایت نافعدر. و حمّار عفنیه ایله محموم اولنلر تازه میوه‌لردن و بالقدن و سوددن احتراز ایلیه‌لر. اما شرابلرک تدبیری بودر که اولا معلوم اوله که حمیاتده خصوصا حاد اولان حمّارده ایچیلمک تشنه‌لره احتیاج غذایه احتیاجدن مقدمدر. زیرا حمّانک آتشنی سوندرمک و صوسزلغی کیدرمک ایچلچک شیلرله اولور. لکن مقداری چوق اولمیه زیرا صویی چوق ایچمک ماده‌نک نضجنه مانعدر. اخلاط خام قالور. و معده‌یه و طبیعته ثقلت ویرر. اما صویی یک آز ایچمک دخی صوسزلغی دفع ایدوب مزاجی تعدیل اتمدوکندن قطع نظر حمّانک شدتنه و بدنک قورومسنه سبب اولور. و حمّا نوبتک اولنده صو ایچمدن صقنه‌لر. اما انتهاسی وقتنده صوبه رخصت ویریلور. لکن یک صوق اولمیه. و دخی حمیات حاده‌ده و محرقه‌ده اگر بدنک داخلنده تشیش اولوب اغری و یا ضعف اولورسه صویی ممکن اولدقجه آز ایچه‌لر. و بدنلری ارق اولنلر و صوق صو ایچمکه معتاد اولمیانلر دخی صودن صقنه‌لر. و حمیاتده مناسب اولان مقطر هندبا صویی و لسان ثور صویی و مارول صویی ایچمکدر. و کاهیجه معده‌ده اولان ریحلری تحلیل ایدوب قوت ویرمکیچون و بولی اقیدوب و یا ترکیتورمکیچون ایچدوکی صویه برمقدار انیسون و رازیانه تخمی و بعض دارچین قویه‌لر اگر بونلری تقطیر ایدرلرسه قینادمدن اولی‌در. و جمیع اطبا قتنده مشهور

اولان اربه صویی ایچمکدر. هم غذاییتی واردر و هم تبرید و ترطیب ایدوب بولی اقیدر و ترکتورر. و کاهیجه اربه صوینی میان کوکی و انیسون و شکر ایله ترتیب ایدرلر. مشروبات محمومله مناسب اولان سکنجبین سکری و شکر شربتی و بنفشه شربتی و قوز قولاغی صویی و شوکة المبارکه صویی ایچمکدر. خصوصا بو صولره حمّانک حرارتنک اقتضاسنه کوره برمقدار روح زاج و یا تلج حکما قوسه‌لر دخی اعلادر. و کیجه‌لرده زور بارده مستعملی ایچه‌لر. و اگر محمومک قارننده نشیشی و یلری اولورسه مستعملنه بعض ادویهٔ حارّه ضم ایده‌لر مثلا معدنوز تخمی و رازیانه تخمی کبی. و اگر اویقوسزلق عارض اولورسه خشخاش تخمی ضم ایده‌لر. و اطبادن بعضیلر انجو و یا نمش کبیک بونلری ضم ایدرلر. و بو زمانه‌ده ماءالجبن استعمال ایدرلر فائده‌دن خالی دکلدر. زیرا ماءالجبن بدنی ترطیب ایدوب هم تلیین ایدر. و هم سده‌لری آچر و محمومک اولدوغی یرک هواسنی تعدیل ایده‌لر مثلا صولر سرپه‌لر و کلاب و سرکه سرپه‌لر و اطرافنه طیب رایحه‌لو چچکلر و میوه‌لر دیزه‌لر. و هوا کسب ایتمکیچون یک احلیمه بدن تکاثف ایلمیه همان اثوابنه بورونوب اولیجه کسب هوا ایلمیه.

ششنجی باب حمّار سونوخس عفنیه بیاننده‌در

معلوم اوله که دم متعفن اولمقسزین همان بدنده قزوب غلیان ایدرسه اکا حمّار سونوخس درلر. و اگر داخل عروقده خصوصا اجوف دیدکاری طمرده متعفن اولورسه اکا حمّار مطبقه درلر. مطبقه دیمک معناسی قپلانچی دیمکدر. و بو حمّایه مطبقه تسمیه سنه سبب فترتی اولمامغله حرارتی بحران واقع اولنجه مفارقت ایتمیوب اتصال اوزره اولدوغندندر. جمهور اطبا اتفاق ایدرلر که بو حمّاده داخل عروقده اولان عفونت یا عروقک جمیعنده‌در. و یاخود قلبه و جگره یقین اولان بیوک طمرلرده‌در. و عفونتنه سبب دخی سده‌لردر که طمرلر طلو اولدوغندن و یا ماده غلیظ اولدوغندن حاصل اولور دیدیلر. اما شیخ الرئیس ابن سینا جالینوسدن نقل ایدوب دیمشدر که حمّار دمویهٔ عفنیه‌نک وجودی جائز دکلدر. زیرا دم متعفن اولسه لطیفی صفرایه و کثیفی سودایه استحاله ایدر. بو تقدیرجه حمّا دمویه اولمیوب بلکه صفراویه و یا سوداویه اولور. لکن سنارتوس طبیب درکه بو کلام ابن سینادن جالینوسه بهتاندر. زیرا جالینوس حیلة البرء نام کتابنک طقوزنجی مقاله‌سنده بو حمّانک جوازینی بیان ایتمشدر. شبهه‌سی اولنلر اول محله مراجعت ایلسونلر. و بو حمّا اوچ قسمدر. یا متساویه‌در و یا متزایده‌در و یا متناقصه‌در. اما متساویه اولدرکه بدنده متعفن اولان دم تحلل اولان شیئله برابر اولمقدر. بو صورتده حمّا متناقص اولوب حرارت بدندن مفارقت ایدنجه

برسیاق اوزره اولوب ارتوب اکسلمز. اما متزایده اولدرکه متعفن اولان دم متحلل
اولندن زیاده اولمقدر. بو صورتده حمانک دخی شدتی قوی واعراضی ردی اولور.
بو قسمی سائرلرندن ردیءدر. اما متناقصه متزائده نک عکسیدرکه انده تحلل تعفندن
زیاده اولور بویله اولدقده حمانک حرارتی دخی کون کوندن نقصان بولور. بو قسمی
اسلم اولانیدر. العلامات بو حمانک مطلق علامتی حرارت دائمی اولوب وقت
فترتی اولمامقدر. ونبضی سریع وعظیم ومختلف اولمقدر. اکر صرف دمدن اولورسه
یوزی قزرمقدر. وطمرلری طلو اولمقدر خصوصا حمایکنلرده ومزاجی حار ورطب اولنلره
واول بهارده واقع اولنلره. واکر صفراوی دمدن اولورسه حرارتی شدید اولور. واویقوسزلق
عارض اولور. وحمای محرقه عرضلرینه مشابه عرضلری اولور. واکر بلغمی دمدن اولورسه
حماسی خفیف اولور. وبدننده اغرلق اولور. وبدننه یاپشدقده اول امرده حرقلوق حرارت
حس اولنمز. لکن بر زمان الی طوتدقده صوقوجی بر حرارت حس اولنور. وحمای
سونوخس ایله مطبقه نک بینی نبضنک اختلافندن فرق اولنور. وقاروره بولانق
وغلیظ اولور. العلاج ماده‌لی تنقیه وسده‌لری تفتیح ومزاجی تعدیل ایتمکدر.
اما تنقیه فصد ایله اولور. وسده‌لری تفتیح ایچون حقنه لینه ایله‌لر. بعده اکر صفرا اولورسه
کل مکری وتمر هندی وراوند ویره‌لر. وبو مسهل دخی غایت نافعدر. صنعتی بودر
راوند ایکی درهم دارچین ثلث درهم سنبل سدس درهم زهور قلبتیه بهر زندن
بر مقدار. بونلری کفایت مقداری هندبا صویله ویا دارچین ایله صحیح کول
اوزرنده برقاچ ساعت اصلده‌لر. بعده سوزوب بو مغلادن اوتوز قرق
درهمنه التی درهم تمر هندی بالی وسکز درهم کل مکری ویا قدرت حلواسی قیوب
استعمال ایده‌لر. ومزاجی تعدیل ایدوب عفونتی منع ایتمکیچون لیمون شربتی
واغاج قاونی الشیسی وقوزی قولاغی شربتی وبنفشه شربتی وسکنجبین شکری استعمال ایده‌لر.
وصولردن ارپه صویی ویا قوزی قولاغی صویی بونلردن قنغیسی اولورسه بر مقدار
روح زاج قیوب ایچه‌لر. وبنفشه خمیره‌سنه ولسان الثور چیچکی خمیره‌سی وکلشکر بونلره
دخی روح زاج طامزدوب استعمال ایده‌لر. یاخود بو دوایی استعمال ایده‌لر.
صنعتی بودر. کلشکر وهندبا چیچکی خمیره‌سی واغاج قاونی الشیسی بهر زندن
سکز درهم مارول کوکی مرباسی درت درهم صاری صندل واکحو سفوفی بهر زندن
ثلث درهم روح زاج سدس درهم بونلری ازه‌ره قرشدروب استعمال ایده‌لر.
وغداسی ارپه صویی وبقول بارده ایله شلغم پلیج صویی اوله. وبونلره لیمون صویی
واکشی نار صویی ویاخود قورق صویی قته‌لر. واتی یمدن وایکی مقوله‌سی اینسه

وشراب الجبن وتغلیظ غدالردن صقنمالر. النوع الثانی فی فصل حمای لازمه وحمای محرقه
بیاننده در. بو حمای صفرانک داخل عروقده تعفن ایتمسندن حادث اولور. پس
اکر صفرا متعفن اولدقده قلبه وجکره یقین اولان طمرلرده متعفن اولورسه اکا حمای
محرقه درلر. وکاهیجه محرقه طوزلو بلغمدن اولور. واطبادن بعضیلر خلط سودادن
دخی اولور دیدیلر. وصفرانک تعفنی جمیع طمرلره شامل اولورسه اکا دخی حمای محرقه
درلر. اما شول تعفن که قلبه وجکره یقین اولان طمرلرده اولمیوب بلکه سائر
طمرلرده اولسه اکا حمای غب لازمه درلر. یعنی حرارت بدندن ایرلمیوب
برکون خفیف وبرکون شدید اولور. انکیچون غب لازمه دیدیلر. وبعض حمای
محرقه‌ده تعفن شرایینده اولان دمه سرایت اتسه حمانک عرضلری شدید
وخطری مزید اولور. سنار توس طبیب درکه شرایینده اولان دم اکرچه
لطیف اولمغله تعفنه تحمل ایده‌میوب لطافتندن ناشی سریعا محترق اولورسه
دخی لکن بعید دکلدرکه تعفن قلبه یقین اولان طمرلرده اولدقده اول عفونتدن
مجاورت سببیله دمه بر مقدار شی سرایت ایدوب احتراقی موجب اولمیه. پس
بو تقدیرجه دخی حمانک عرضلری شدید اولور دیدیکمز رینده اولور. وبو حما اکثریا یکیتلره
ومزاجی حار یابس اولنلره عارض اولور. علامتی حرارتی قوی وحدتی شدید اولور. وقزو
اوکسورکی اولور. ودوداقلری قورور. ودیلی صاری اولور. وکاهی سیاه اولور. وکاهیجه
کوبک بروسی عارض اولور. وزیاده اویقوسزلق عارض اولور. ونفسی طار اولور.
بو علامتلر حمای محرقه‌ده غب لازمه‌ده اولاندن شدید اولور. وغب لازمه ایله محرقه‌نک
بر فرقی دخی بودرکه محرقه‌نک هر کون حرارتنه فتور کلمیوب بر دوزیه اولور. اما غب
لازمه‌نک حرارتی تک کونلرده شدید اولور. یعنی مثلا ایکنجیده ودردنجیده خفیف
اولوب اوچنجیده وبشنجیده شدید اولور. ولازمه اولان حمالر اوچ صنفدر. برکیسی
غب لازمه‌در. وبرکیسی بلغمیه لازمه‌در. وبرکیسی دخی ربع لازمه‌در. بونلر دخی تفصیل
اوزره قریبا ذکر اولنور. اما غب لازمه ماده‌سی حسبیله برقاچ قسمه منقسم اولور.
زیرا داخل عروقده متعفن اولان صفرا کاه محیه اولور. وکاه کراثیه اولور. وکاهیجه
دخی زنجاریه اولور. بو دخی معلوم اوله‌که صفرانک عروقده متعفن اولمسی یا عروق
کبارده‌در. یعنی بیوک طمرلرده‌در. ویا عروق صغارده‌در. کوچک طمرلردر. وکاهیجه آق
جکرده ویا قره جکرده ویاخود رحمده دخی متعفن اولور. وغب لازمه‌نک علامتلری
محرقه علامتلری کبیدر. لکن غب لازمه‌ده عرضلر محرقه‌یه نسبت ایله خفیفدر. نتکم
مقدم دخی ذکر اولنمشدر. العلاج حمانک علاجنده ابتدا واجب اولان قورقولق

عرضلرک دفعنه سعی ایتمکدر. مثلا بالیمق کبی بعده بدنی تبرید و ترطیب ایدوب
ماده‌یی تعدیل ایتمکدر. امّا بو حمّاده قان المده اطبّا اختلاف ایلدیلر. بعضیلر
مطلق قان المغی منع ایتدیلر زیرا قان چقمغله صفرا غالب اولوب حمّانک علولنمه‌سنه
سبب اولور دیدیلر. و بعضیلر قان المغی تجویز ایلدیلر زیرا فصد ایتمکله صفرا
غالب اولمق لازم کلمز. بلکه فصد استفراغ کلّی اولمغله قانله بیله عروقده اولان نسبت
اوزرینه صفرا دخی چقار دیدیلر. و بعضیلر دخی تردد ایدوب اگر قاروره‌ده غلظت
و حمرت اولورسه قان المق جائز اولور. و اگر قاروره‌ده رقت و مائیت اولورسه
جائز دکلدر دیدیلر. و اکثر اطبّاء متأخرین فصدک جائز اولمسنه ذاهب اولمشلردر.
لکن واجب اولان فصددن مقدم ثفلی اخراج ایچون حقنهٔ لیّنه ایده‌لر. و یا بعض ملیّن
شیلر استعمال ایده‌لر. و بو حقنه‌یی ایتمک مناسبدر. صفتی بودر. ابرکوجی
یپراغی و بنفشه یپراغی و هندبا و مارول هر برندن بر قبضه یا ایشقان و یبان فلکی
و اربه هر برندن یارم قبضه بزور بارده و هندبا تخمی هر برندن بر درهم اریک
اللی عدد بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب یوز درهم مطبوخه سکز درهم
خیارشنبه بالی یاخود معجون ملیّن و اون الّی درهم بنفشه یاغی و سکز درهم
خام شکر و یارم درهم طوز قیوب احتقان ایده‌لر. و بو حقنه دخی حمّاده بلغمیه
ایله اولوب حرارتی خفیف اولورسه غایت نافعدر. صفتی بودر. خطمی کوکی سکز
درهم ابرکوجی و یا ایشقان و یبان فلکی و شوک الجمال هر برندن بر قبضه
بغدای کپکی یارم قبضه بابادیه بر مقدار بزور بارده هر برندن یارم درهم رازیانه
تخمی بر درهم بونلری قینادوب و سوزوب یوز درهم مطبوخه دیاقاتیلقون و بابادیه
یاغی و بنفشه یاغی و گل بالی هر برندن سکز درهم طوز یارم درهم بونلری قیوب
احتقان ایده‌لر. و اگر علیل طرفندن احتقانه راضی اولمزلر ایسه معتدل ملیّنلر
ویره‌لر. بو دوا کبی صفتی بودر. تمر هندی بالی الّی درهم خیارشنبه بالی درت درهم
بونلری شکره بولیوب استعمال ایده‌لر. یاخود معجون ملیّندن الّی درهمنه اوچ درهم
تمر هندی بالی قاتدیروب استعمال ایده‌لر. و یاخود اون ایکی درهم قدرت حلواسی
اریک صو ایله و یا تمر هندی صو ایله و یاخود گل مکرری هندبا صو ایله استعمال ایده‌لر.
و لایق اولان خیارشنبه و قدرت حلواسی کبی لطفلو دوالری استعمال ایتدکده
تمر هندی و اریک صولری کبی بعض حامض دوالر ایله استعمال ایده‌لر که صفراییه
استحاله ایلمیه. و اگر غثیان و معده بولنمسی عارض اولورسه معتدل قوصدورجی
دوالر ویرمده باس یوقدر. و بو حمّاده مسکّن مسهّل ویرمدن صقنه‌لر. مثلا

محموده

محموده کبی زیرا اکسین دوالر حرارتی قوی قلوب و ذوسنطاریا علتنه سبب اولور.
بلکه محموله مسهّل ویرلدکده راوند و هلیلجات کبی دوالری تجاوز ایتمیه‌لر. بونلرک
مطبوخنی و یا منقوعنی ویره‌لر. و اگر قوت قوی اولورسه اریک معجونی و دیاقاتیقون
و یاخود بزر قطونا معجونی ویره‌لر. و اکثریا بو حمّاده راوندی و یا گل مکررینی ماء الجبن ایله
ویره‌لر. زیرا ماء الجبن هم تنقیه ایدر. و هم مزاجی تعدیل و سدّه‌لری تفتیح ایدر. و مسهّل
ویردکدنصکره مزاجی تعدیل ایچون لیمون شربتی و قوزی قولغی شربتی و هندبا شربتی و ترنجبین
شربتی و بنفشه شربتی و نیلوفر شربتی و اغاج قاونی اکشیسی و بزور بارده مستحلبی و مارول
صویی و هندبا صویی و نیلوفر صویی و صندل صویی بونلردن استعمال ایده‌لر. لکن
بنفشه شربتی تبرید و ترطیب ایتمکده جمله‌دن اعلادر. خصوصا ایچنه بر مقدار حامض
شیلردن قویه‌لر. مثلا لیمون صویی و یا روح زاج کبی. و اگر طبیعتلری معتاددن
زیاده ملایمت اوزره اولورسه قوزی گل شربتنه بر مقدار اکشی قیوب استعمال
ایده‌لر. و اگر صفرا رقیق ایسه ریباس شربتی و قوزی قولغی شربتی ایچه‌لر. و اگر
غلیظ بلغم اولورسه رازیانه و معدنوز طبیخی و زنتین شربتی ایچه‌لر. و بو مطبوخ دخی نافعدر.
صفتی بودر. لبه ده کوکی و ارق کوکی هر برندن درت درهم هندبا و مارول
و قوزی قولغی هر برندن یارم قبضه بزور بارده هر برندن بر درهم اق صندل و قرمزی
صندل هر برندن یارم درهم بنفشه چچکی و نیلوفر هر برندن بر مقدار تمر هندی
درت درهم بونلری اربه صو ایله قینادوب و سوزوب نار شربتیله ازوب
ایچه‌لر. و بو جلاب دخی نافعدر. بنفشه شربتی و قوزی گل شربتی هر برندن درت درهم
اربه صویی الّی درهم بونلری بر یرده ازوب ایچنه بر قاچ طامله اسپیریت و تیربوله
قویه‌لر که ترنجه روح زاج دیمکدر. بعده ایچه‌لر. و بو جلاب دخی نافعدر. مار قراج یوز
الّی درهم شکر بش درهم بونلری قیناده‌لر. و صحتی اکن ایچنه اوچ درهم سحق اولمش
صندل و بر درهم اغاج قاونی جگردکی و سکز درهم اغاج قاونی اکشیسی عصاره‌سی
و سدس درهم روح زاج و اون ایکی قطره دارچین صویی قیوب صووتخه دوره
بعده ایچه‌لر. و اگر حمّانک ماده‌سی صفراء کراثیه و زنجاریه اولورسه علاجی سحق اولمش
بلّور معدنیدن یارم درهمنی هندبا صو ایله و یا اغاج قاونی شرابیله و یا لیمون
صو ایله ایچه‌لر. بان زهر قدر نفع ویرر. و حمار سوتو خصوصا علاجنده ذکر اولنان
معجونلرک بونده دخی نفعی ظاهردر. مستارتوس طبیب درکه بو زمانده
صنیله تلج حکمادن یارم درهم مقداری و یا دخی اکسک و یا دخی زیاده مزاجه کوره
بعض مناسب صولر ایله و یا بلیج صو ایله ایچورلر. غایت نفعی عظیمدر. هم تبرید ایدر.

درهم صوسزلغی کسر درهم سته لری آجوب بولی ادرار ایلر وطشره دن قلب وجکر
اوستنه صندل وکافور وکلاب وهندبا وماردل ونیلوفر وعنب الثعلب
وصندل یاقیسی وسرکه کبی بارد شیلر طلا ایلیه لر اکر ادرار اتمکه محتاج اولور سه
مارجین ایله برور بارده مستحلبی ویا رازیانه ایله اربه صوبی ویره لر واکر تلینه محتاج
اولورسه بان زهر ویاخود دانمش کیک بونوزی دروب ترلده لر وواجب
اولان علیله لطیف غدالر ایله تدبیر ایده لر مثلا اربه صوبی وبقول بارده ایله قینانمش
طبیخ صوبی ویره لر وبونزه لیمون صوبی ویا تورنج صوبی قویه لر وبعضیلر غدا ایچون
شکرله سویق ایچوررلر وصوبرینه اربه صوبی ویالطیف قاریوز صوبی ویا امبرباریس
صوبی ایچه لر یاخود بوصنوال اوزره یابلان صوبی ایچه لر صفقی بودر قبوغی چقمش اربه
یکرمی درت درهم اق صندل وصاری صندل هر برندن اوچ درهم امبرباریس وشکر
هر برندن اون التی درهم بونلری صو ایله قینادوب وسوزوب ایچه لر وبو صو دخی
اولکیدن قویدر صوسزلغی کسر وحرارتی تعدیل ایدر زیاده مبرد در صفقی بودر سکرلی
بیراغی یکرمی درت درهم اق شکر اوتوز ایکی درهم امبرباریس درت درهم زردالو
یکرمی عدد بونلری صو ایله قینادوب وسوزوب برمقدار لیمون صوبی قوب ایچه لر

یدنجی فصل حماء النقه بیاننده در

بوحما بلغمک داخل عروقده دم ایله متعفن والمشتد
بوحمانک حرارتی لازمه در بدندن آیرلمیوب هرکون زیاده اولور وبونک حرارتی
حمای دقه مشابهدر بونک دق ایله فرقی بونده نبض لین اولور وبعد الطعام
حرارتی زیاده اولمز اما حمای دقده زیاده اولور وبوحما اکثریا خراجی بارد رطب
اولنلره وحرکت بدنیه لری از اولوب حوق طعام ییناره دحوق اویوبانلره عارض
اولور علامتی حرارتی کون آخرنه مشتد اولور وبوحماده اوشمک ودتره مک وترلمک
اولمز ونبضی سائر حمالر کبی مختلف اولور لکن سرعتی شدید اولمز وصوسزلغی دخی
اولمز مکرکه متعفن اولان بلغم طوزلو بلغم اوله وقاروره سی بیاضه مائل بولانق اولور

العلاج ماده یی نضج ویروب بعده تنقیه ایده لر وبوحماده بک اسی دوالر ویرمیه لر
وابتدا طبیعتی حقنه لینه ایله تلیین ایلیه لر بوحقنه کبی صفقی بودر یبان قسلکنی
وبابونج وکیک وبابادیه هر برندن برقبضه اکلیل ملک یارم قبضه کتان تخمی درت
درهم بونلری قینادوب وسوزوب بعده ایچنه دیاقیلقون سکز درهم دیافینکون
وایارج هر برندن اوچ درهم کلهالی سکز درهم زیت یاغی اون التی درهم طوز
بردرهم بونلری قیوب احتقان ایده لر وتلیین ایچون کلهالی ودیاقاتیلقون
استعمال اتمک مناسبدر یاخود خیارشنبه یالنه برمقدار انیسون وحجوقان

دوا فنـ

ودیافینکون معجونی قیوب استعمال ایده لر وبونلردن زیاده ملین ویرمیه لر مگرکه نضج
بولدقدنصکره اوله وبعده ده اولان بلغمی قوصدرمق ایچون تورب صوبیله ویا تورب
تخمیله سکنجبین ویره لر اما بوحماده فان المغی حکماء یونانیدن برکیمسه ذکرایلمشدر
اما شیخ الرئیس ابن سینا درکه حمار نائبه ده اکر قاروره ده غلظت وحمرت وارایسه
فصد ایلمک جائزدر وجالینوس دخی حمیات عفنیه ده طبیعه خفت وماده یی
قلتدن اوتوری فصد اولنور دیمشدر واسکندر افریقی درکه مرضک شدتنه
وعلیلک قوتنه نظر اولنور اکر بونلر مساعده ایدرسه فصد اولنور واکر
مساعده ایتمزسه فصد اولنمز سنار توس طبیب درکه بوحماده فصد اقتضا
ایتمسی نادردر زیرا بوحما اکثریا پیرلره وصبیلره عارض اولور واولدوغی قنده
قیشلرده واقع اولور بو قشلی شیلرده ایسه فصد اتمک بعیددر مگرکه بحراندن
تردیدن اوتوری جزئی قان الهلر اما بلغمه نضج ویرمک ایچون کلبالیله سکنجبین
ودیتونیقه شربتی وزوفا شربتی وبالدری قره وآیرق قوشقونماز وهندبا وغافت
ورازیانه بونلرک طبیخی استعمال ایده لر وبو منضج دخی نافعدر صفقی بودر
ایرق وبلیون هر برندن درت درهم بالدری قره وکما دریوس وزوفا ورازیانه
تخمی هر برندن بردرهم بونلری صو ایله قینادوب سوزه لر وبو مطبوخدن بیمش
ایکی درهمنه اون التی درهم اصول شربتی وسکز درهم زنتین شربتی وسدس
درهم روح زاج قیوب اوچ دفعه ده ایچه لر وخفیف مسهللردن ابتداده
غاریقون وحب افاویه ویره لر واکر بلغم طوزلو بلغم اولورسه راوند وسناکی
ویره لر وبوحب دخی نافعدر غاریقون برنجق درهم محموده ایکی حبه بونلری
بال صوبیله حب دوزه لر مجموعی برشربتدر یاخود درت درهم دیاقاتیلقونه
اوچ دانک غاریقون قیوب استعمال ایده لر وبو مسهل دخی نافعدر صفقی بودر
مطبوخ مفتحدن کفایت مقداری آلوب ایچنه غاریقون وسناکی هر برندن ایکی
درهم راوند ثلث درهم زنجبیل وخولنجان هر برندن سدس درهم بونلری
قیوب صبحق کول اوستنده آصلده لر بعده سوزوب اون درهم کلهالی قیوب
ایچه لر وبونلردن صکره قوی منضجلر استعمال ایده لر مثلا سکنجبین اصولی
وشراب اصول وشراب زنتین کبی وهمعدنوز کوکی ورازیانه کوکی طبیخی کبی
وسکنجبین عنصلی دن کلبالیله ورازیانه صوبیله ایچه لر وبونلرک منضجلری ایرق
کوکی وقوشقونماز کوکی ورازیانه کوکی هر برندن سکز درهم غافت وبالدری قره
ودیتونیقه هر برندن برقبضه کاردوبناویتی وهندبا وانیسون هر برندن ایکی درهم

دوقته صبـ

قره نخود و زهر رتم هر برندن بر مقدار بونلری بال صویله قینادوب و سوزوب
کل بالیله و سکنجبین ایله ازه لر. و انجنه بر مقدار دارچین صویی قیوب استعمال
ایده لر. معلوم اوله که ات صویله و یا بلیج صویله روح زاج و یا روح ملح استعمال
ایتمک غایت نافعدر. اخلاط غلیظه یه نضج ویروب لزوجتنی قطع و عفونتنی
منع ایدر. و اگر بلغم طوزلو ایسه شاهتره شربتی و هندبا شربتی و لسان الثور شربتی
استعمال ایده لر. بو شربتلری رازیانه و معدنوز صویله ازه لر. و بونلردن صکره
اوکلیدن قویجه مسهل ویره لر. مثلا غاریقون ایله ایارج فیقرا کبی و دیافینکون و معجون
زبد و معجون هندی و تجرقان و سورنجان و سنامکی بونلردن قنغیسی اولورسه
ویره لر. و معلوم اوله که بو حماده بر دفعه مسهل ایچمک کفایت ایتمیوب بلکه بر قاج
دفعه ایچمکه محتاج اولنور. و هر ایکی مسهلک اره سنده منضج استعمال ایتمک
کرکدر که تا که تنقیه تام حاصل اوله بعده مدرات استعمال ایده لر مثلا قره نخود
و اساروان و اصول مفتحه و ستونیقه و زوفا کبی بعده معرق شیلر استعمال
ایده لر که بدنده ماده دن باقی قلانلر ایله دفع اولنه. و فرنک اطباسنک متاخرلری
بو حماده قوی معرق ویرمکی جائز کوردیلر مثلا پیغمبر اغاجی و صاصفوار و چوب چینی کبی
و یلین طوزی و تریاق و مروریشی ربی دخی استعمال اولنور. و بو حما امراض مزمنه دندر
اولوب چوق زمان سوردوکندن اعضاء رئیسه لره و معده یه ضعف طاری اولمغله
اعضایه قوت ویرجی دوالره محتاجدر. مثلا راوند قرصی و یلین قرصی و غافث
قرصی و کل قرصی و کاردوسنطو شربتی و خطمیانا شربتی و قنطریون صغیر شربتی کبی
و معده یه قوت ویرمکیچون جوارش عود و ارماتیکم الروزاتم و حب الملک
استعمال ایده لر. و طشره دن معده اوزرینه معده مرضلرنده ذکر ایتدیکمز کبی یلین
یاغی و نانه یاغی و مصطکی یاغی و جوز بوا یاغی سوره لر. و بونلرک غیری مناسب
یاقیلر قویه لر. و واجب اولان غلیظ غدالردن سریع الهضم اولوب اخلاط
جیده حاصل اولان غدالر ویره لر مثلا نیمبرشت یمرطه صاریسی و بلبیج اتی و طاوق
اتی و اوغلاق اتی کبی. و بونره دارچین و قرنفل اکه لر. و اره یه صو یرینه دارچین
و رازیانه و انیسون قیوب صورنه ایچه لر. **سکزنجی فصل حماء اپیالوس
بیانندهدر.** بو بر حمادر که بدنک باطنی اوشور. و طشره سی قزغن اولور. بونک
سببی زجاجی و حامض بلغمک داخل بدنده حاصل اولمسیدر که رقیق اولنی
تعفن قبول ایدوب عفونت سببیله متبخر اولدقده ظاهر بدنه یایلوب حرارت
ایجاب ایدر. و متعفن اولان متعفن اولمینی اعضاء باطنه نک تعفینه تحریک

ایتدیرمدکده برودت حس اولنور. والحاصل بلغمک تعفن قبول ایده نی خارج بدنده
حرارت ایجاب ایدر. و تعفن قبول ایتمینی داخل بدنده برودت ایجاب ایدر.
و بو حمانک بعضیسی خالصه در. بالکز بلغمدن اولور. و بعضیسی غیر خالصه در متعفن صفرا
ایله اولور. بونک علاجی حماء بلغمیه علاجلری کبیدر. لکن بونده فصد جائز دکلدر.
همان واجب اولان بو حمانک ماده سی غلیظ اولمغله قوی منضجلر ویره لر. اما مسهل
ویرمده لطیفنی ویره لر. زیرا بو حماده قوت ضعیف اولمغله قوی مسهله تحمل ایدمز.
طقوزنجی فصل حماء غشیه غلطیه بیانندهدر. بو بر حماء غلطیه درکه. بونک
صاحبنه غشی کلوب دوشر بایلور. بو حما ایکی قسمدر. بر قسمی سمیتلی و حدتلی رقیق خلطلردن
اولور. و بر قسمی دخی خام و لزج بلغمدن اولور. و اکثریا بو حما حماء بلغمیه یه تابعدر.
و بونده فم معده ضعیف اولور. اندن اولوری صاحبنه زنتیه بایلمق کلور. بو حمانک
علاجی غایت کوچدر. بلکه بونده واجب اولان الی و ایاغنی بیک بیک اوغمقدر.
و خفیف احتقانلر ایله معده ده و امعاده اولان خلطی چقاره لر. و کسکین احتقانلر
ایتمیه لر که ماده یی عروقدن جذب ایلمیه. و کاهیجه عللیله کل بالی و قدریت حلواسی
و قریموطرطرو ویره لر. و بر مقدار دارچین و زوفا ایله بال صویی و سکنجبین ویره لر.
و باقی علاجلری بلغمی بابلرده ذکر اولنان ترکیبدر. و غدالردن لطیف غدالر ویره لر.
و رطوبت و بلغم ارتوریجی شیلردن احتراز ایده لر. و غدالرینه افاویه طیبه دن
قویه لر مثلا قرنفل و دارچین و عود کبی. و طشره دن معده سنک اوزرینه مناسب
یاغلر و مناسب یاقولر و مرهملر سوره لر. **اوننجی فصل حماء سوداویه لازمه
بیانندهدر.** بو حمایه ربع لازمه دیرلر. حرارتی ارلمیوب ایکی کون خفیف اوچنجی کونی
شدید اولور. بو حما دم سودا و بلغمک داخل عروقده تعفن ایتمسندن حاصل اولور.
سببی سودا ارتوریجی و دمی فاسد ایدیجی شیلر خصوصا جکر ضعیف اولدقده
خالص قان حاصل اولمیوب طورجی کبی دم سوداوی حاصل اولور. یاخود طلاقک
ضعفندن اولور. علامتی حمیسی لازمه اولوب ایکی کونده بر شدید اولمقدر. و نبضی
صغیر و حرکتی بطی اولمقدر. علاجی ابتدا ملین ویره لر. بعده فصد اقتضا ایدرسه
قان الهلر. و معتدل دوالرله مزاجی تعدیل و ترطیب ایلیه لر. مثلا لسان الثور شربتی
و بنفشه شربتی و هندبا شربتی کبی. و بو مطبوخ دخی نضج ویروب بدنی ترطیب ایدر.
صفتی بودر. لسان الثور کوکی و بسفایج و ایرق و رازیانه کوکی و قوش قونماز کوکی
هر برندن سکز درهم هلیل و کشوت و بالدری قره و شاهتره هر برندن بر قبضه لسان
الثور چچکی و بنفشه چچکی هر برندن یارم قبضه بزر بارده هر برندن بر درهم ماهندبا تخمی

ورازيانه تخمى وكشنيز تخمى هر برندن ايكى ثلث درهم بونلرى اربعه صو ايله قينادوب
سوزه لر وبو مطبوخدن يوز درهمنه اون التشر درهم الما شربتى وبنفشه شربتى
وسكز درهم قوزى قولاغى شربتى ودرت درهم دارچين صويى قيوب شربت
ايده لر وبو شربتدن يكرمى درت درهم مقدارى ايچه لر ياخود لسان الثور
صويله ويا هندبا صويله زنتين شرابى اروب ايچه لر ولسان الثور خميره سى واغاج
قاوونى تبوعى مرباسى وقريمو طرطر استعمالى دخى نافعدر وبو مسهل دخى نافعدر
صفتى بودر بسفايج درت درهم شاهتره وبالدرى قره وكشوث هر برندن يارم
قبضه لسان الثور چچكى وبنفشه چچكى هر برندن بر مقدار سنا مكى التى درهم افتيمون
يارم قبضه بونلرى قينادوب سوزه لر وبو مطبوخدن اوتوز درهم مقدارينه
درت درهم دياقاتيلقون ياخود التى درهم معجون ملين ودرت درهم الما شرابى
قيوب حمانك شدتى اولميان كونده ايچه لر وتمام تنقيه دن صكره سائر حارلر
كبى مدرات ومعرقات ويره لر وبدنه قوت ويريجى شيلر ويره لر مثلا بنفشه
خميره سى واغاج قاوونى اكشيسى وقرمز معجونى وجواهر معجونى وبارد الجوز معجونى كبى
وباقى علاجلرى ربع دائره علاجى كبيدر **اون برنجى فصل حميات دائره
بياننده در** يعنى ماده خارج عروقده متعفن اولورسه اكا حار دائره درلر پس اكر
خارج عروقده متعفن اولان صفرا اولورسه حار غب دائره درلر بونك نوبتى
كون اشرى كلور خلق بوكا ستمه درلر وبو حماده نوبت طويل اولمسى وقصير
اولمسى قريبا بيان اولنمش ايدى واكر خارج عروقده متعفن اولان سودا اولورسه
حار ربع دائره درلر بونك نوبتى ايكى كون كلمز بر كون كلور ربع ستمه سى
ديمكله معروفدر واكر خارج عروقده متعفن اولان بلغم اولورسه حار نائبه وحار
مواظبه دخى درلر بونك نوبتى هر كون كلور غب ايله حماسنك نوبتى كبى فرقى
اعراضندن بلينور نتكم كلمش ايدى معلوم اوله كه اطباء متقدمين حميات دائره ده
تعفن خارج عروقده اولور ديديلر لكن خارج عروقى مطلق ذكر ايدوب تعفن الخونه
بر محل بيان ايلمديلر واطباء متأخرين مستوقد عفونتده يعنى عفونت حاصل اولجق
محلى تعيين ايتمده اختلاف ايدوب هر بريى بر مذهب بيان ايلديلر مذهب
اول فرنك اكابرندن فرنليوس طبيبك ذاهب اولدوغيدر كه مستوقد عفونت غب
صفرا اوتده مراره يعنى اود در وحمى ربع سودا اوتده طلاقدر وحار بلغميه
نائبه ده معده در ديوب ظاهر حاله اعتبار ايله حميات دائره ده فصد جائز
دكلدر ديدى مذهب ثانى اسكندر يونانينك ذاهب اولدوغيدر كه حميات دائره

تعفن حماء لازمه ده اولدوغى كبى داخل عروقده اولور بونلرك اختلاف تعفنك
كميتنده وكيفيتنده در پس حماء لازمه ده تعفنك كميتى يعنى مقدارى كثير وكيفيتى
غليظ اولمغله طبيعت اول تعفنى خارج عروقه آتمغه قادر اولميوب بحران
وقتنه دك اولنجه باقى قالور اما حار دائره ده ايسه تعفنك مقدارى قليل وكيفيتى
رقيق اولمغله طبيعت هر نوبتده خارج عروقه دفع ايتمكه سعى ايدر پس طبيعت ماده
متعفنه يى خارج عروقه دفع ايتدكده تراشح ويا ادرار ايله ويا اسهال ايله متحلل اولوب
حمانك نوبتى تمام اولور بعده ينه تكرار اخلاطدن باقى قلان متعفن اولدقده
طبيعت اولكى كبى خارج عروقه دفع ايدوب نوبت اخذ ايدر وينه متحلل اولدقده
نوبت دخى تمام اولور بو منوال اوزره حمانك نوبتى دور ايدر ديدى وبوكا
بناء حار دائره ده فصد اولنمسنى جائز كورمشندر **مذهب ثالث** فرنك
اطباسندن بلاطروس طبيبك ذاهب اولدوغيدر كه خارج عروق اولان
تعفن ماساريقا ديدكلرى طمرلرده اولوب كالن بولدوغى وقتده متعفن اولان
خلط معده يه وامعايه منصب اولور واندن جميع بدنه بخار چقوب نافض
وقشعريره يعنى دترهمك واورپرمك واوشومك عارض اولور وبو متعفن اولان
خلط متحلل اولدقده ينه تعفن خلطدن باقى قلانه سرايت ايدوب بو منوال
اوزره دوريله نوبت حاصل اولور ديدى **مذهب رابع** نيجه اطباسندن
ارقيل سقسونى ذاهب اولدوغيدر كه تعفنك مبدأى كوچك طمرجقلردركه
اغزلرى لحمه وجميع بدنه منقلدر اول طمرلرده هضم ثالثك فضله سندن
شى متعفن اولدقده طمرلرك اغزلرندن اعضايه منصب اولوب نافض
وقشعريره واوشومك عارض اولور وبويله اولمسنه دليل بودر كه نوبتك
ابتداسنده ماده خارج بدندن داخله حركت ايتمسيله ادرار ونوبت
آخرنده داخلدن خارجه حركت ايتمسيله عرق ظهور ايتمشيدر زيرا اكر ماده
مكان واسعده اولسه مثلا معده كبى بويله اولمقلغى متعذر اولوردى پس
بو تقديرجه حميات دائره ده دخى لازمه ده اولدوغى كبى فصد جائز اولور
ديدى وينه طبيب غيور دركه برد ونافضك سببى بودر كه ماده متعفنه عروقدن
ظاهر بدنه مندفع اولدقده عفونتك كيفيتى سببيله اعضا احساسى
لذع ايتمسندن ناشيدر **مذهب خامس** نيجه لى قيس طبيبك ذاهب
اولدوغيدر كه تعفن حار لازمه ده عروق كبارده در اما حميات دائره ده
عروق شعريه ده ويا معده ده ويا امعاده وياخود ماساريقاده در ديدى

بونک مذهبنه کوره حما دائره ده کاه فصد جائز اولور وکاهی اولمز نتکم مذهبندن
فهم اولنان بودر ظن اولنور که بو مذهب حقه قریب اوله وینه طبیب مزبور درکه تحجن
عفونت معده ده ومامساریقاده اولسه حمانک نوبتی قی ایله ویا اسهال ایله منقضی
اولور وتحجن عروق شعریه ده یعنی قیل کبی اینجه طمرلرده اولسه حمانک نوبتی عرق ایله
ویا ادرار ایله ویاخود هم عرق وهم ادرار ایله منقضی اولور مذهب سادس جرمان
حکیمی اولان سنارتوس طبیبک ذاهب اولدوغیدر که تعفن حمیات دائره ده
داخل عروقده در حمای لازمه ده اولدوغی کبی صکره ماده خارج بدنه مندفع اولدقده
دور ایجاب ایدر اما حمیات لازمه ده تعفنک مبدائی ینه داخل عروقده در
لکن بونده ماده خارج بدنه مندفع اولمیوب بدن دخی جذب وقبول اتمز هم قلبه
متصل اولان شراینک شرکتیله اولور انکیچون دور بولنمیوب حرارت بحران
وقتنه دک دائم اولور نتکم فاضل جالینوسک حمیات کتابنک ایکنجی مقاله سنده تحقیق
حمیات دائره ده دفعدن وقبولدن وجذبدن لابددر اما حمیات لازمه ده
دفع وجذبه متعلق شی اولمیوب همان متعفن اولان خلط بحران وقتنه دک عروقده
قرار داده اولور دیدوکی ماده عروقده متعفن اولوب صکره مندفع اولمسنه دلیلدر
دیدی فقیر درکه جالینوسک حمیات دائره ده دفعدن وجذبدن لابددر
دیدکی کلامندن مبدا عفونت عروقده اولمسنک جائز اولمدیغی اکلنور بوجهته
بوجهته عفونت عروقه منحصردر دیمک اکلنمز پس بو بیله اولسه جالینوسک بوکلامی
سنارتوسه دلیل تام اولهمز نتکم صاحب دانش اولنلره بو معنا خفی دکلدر اما
نوبتلی حمالرک نوبتی طویل ویا قصیر ویاخود مقدم ویا مؤخر اولمق ماده نک
کمیتی وکیفیتی حسبیله در پس اکر ماده نک مقداری کثیر ویا کیفیتی غلیظ اولورسه
حمانک نوبتی طویل اولور یعنی مثلا حمای غب خالصه ده اون ایکی ساعته دک
وحمای غب غیر خالصه ده اون سکز ساعته دک متمادی اولور واکر ماده نک
مقداری قلیل ویا کیفیتی رقیق اولورسه حمانک نوبتی قصیر اولور یعنی ذکر اولنان
مدتدن آز اولور وتحجن ماده رقیق اولسه اول وقت نوبت اول کلن نوبتک وقتندن
مقدم کلور واکر غلیظ اولورسه نوبت مؤخر کلور یعنی مثلا اولکی نوبت ساعت
برده کلسه ایکنجی نوبت ساعت ایکیده ویا اوچده کلور بو دخی معلوم اوله که نوبتک
تقدمی کاهیجه ماده نک حرقلغندن اولور وتأخری ماده نک آزلغندن اولور بو بیله اولمسی
حمانک عرضلرندن بیلنور العلاج حمیات دائره نک علاجنده درت امره
مراعات لازمدر اولکیسی تعفنک مبدائی اولوب عفونتی منع ایتمکدر ایکنجیسی ماده یه

نضج ویرمکدر اوچنجیسی ماده یی تنقیه ایتمکدر دردنجیسی مزاجی تعدیل ایتمکدر بونلرک بریسی
بابلرنده کلسه کرکدر بو محلده بیان ایده جکمز بدنده تعفندن باقی قلان کیفیتی منع ایتمده
اولان تدبیرلردر زیرا کیفیت تعفن بدنده باقی قالسه ینه خلطه سرایت ایدوب بر آخر
تعفن ایجاب ایدر پس اول کیفیتی منع ایتمده فرنک اطباسنک متأخرلری نیجه
دوالر بولمشلردرکه بو بابده تجربه ایدوب حالا استعمال ایدرلر اول دوالرک شایع
ویایمش کیبک بونوزی وقرده سنطو وجنطیانا وطورمنتلا وطراغیون وبونلرک
غیری ترلدیجی بادزهرتلی دوالردرکه ترلمکله اول باقی قلان کیفیت متحلل اولوب
عضوه قوت کله ودخی نیجه دوالر بالخاصه نفع ویرر اعتقادیله ذکر ایلمشلردر
نتکم فرولیوس طبیب درکه بالمرش صدفدن ثلث درهمدن بر درهمه وثلث درهمه دک
کذلک طنتلوصو نیکجی کولنی بومنوال اوزره استعمال اتمک وخصوصا حین بحران
استعمال اتمک نوبت کلمسنی منع ایدر بالخاصه نافعدر سنارتوس طبیب درکه
بو بیله اولمقلغی دوالرک تخفیفی سببیله عفونته مضاد اولمسیدر پس روح زاج
وملح طرطیر وکلرمنی دخی بو بیله در واورمجک اغی زیت باغیله نبض یرلرینه
قومق دخی بالخاصه نافعدر نتکم مقدم دخی بیان اولنمشدر سنارتوس طبیب
درکه خواص عجیبه دندر که سرندیب اطرافنده آرود صویلی درلر بر نهر واردر
انده برکوچک بالق اولور هرکیم اول بالغی النده طوتسه فی الحال اول کمسه یه
حما اخذ ایدر مادامکه بالق النده اوله حما دخی ایرلمز وتحجن بالغی الندن اتسه فی الحال
حما دخی اول آنده مفارقت ایدر یعنی خواص اشیا انکار اولنمیوب نیجه عجیب
وغریب شیلر واردرکه بالخاصه تأثیرلری ظاهر ونفعلری باهردر مترجم فقیر درکه
بوکتاب جامع الفوائدک تألیفندن صکره قریب العهد بر دوا ظهور ایتمشدرکه
جمیع اطبانک اتفاقلری ایله حمیات دائره یه بزوالدر اول دوا اکرچه
قنه قنه دیمکله معروفدر اصلی یکی دنیاده اولور حیار اغاجی کبی بر بیوک اغاجک
قبوغیدر حمیاتده تأثیری صورت نوعیه سیله در طریق استعمالی بودرکه
ایکی درهم قنه قنه یی اینجه سحق ایدوب بعض مناسب مقطر صولرله مثلا اوغل اوتی
صویله ویا قرده سنطو صویله ویاخود مثلث ایله برقاچ ساعت اصلادوب
بعده نوبتدن ایکی ساعت مقدم ایچه لر واکر حمانک عرضی شدید ایسه
سکز درهمنی سحق ایدوب درت یوز درهم خربوز صولرله نقع ایدوب راحی وقتندن
نوبت وقتنه دک هر ساعتده بر فنجان استعمال ایده لر نوبت کلمسنی منع ایدر
اسرار عجیبه وخواص غریبه دندر بوتأثیر دکمه بر دواده بولنمز واکر نارک خراجلر

یعنی خاصه سیله درهم

ومعصوم بو منوال اوزره استعمالندن استنكاف ایدرلرسه بعد السحق كثیرا العابیله
جبلدوزوب هر ساعتده بش دانه سنی قرده سنطو صوییله استعمال ایده لر
واطبادن تركیب عملنه ممارستی وترتیب دواده مهارتی اولنلر هربری كندی تصرفاری
اوزره بعد التجربه بودوادن معجونلر اختراع ایتمشلردر جملهدن بری بو معجوندر كه حمای غبلرده
وحمارلرده بعده تجربه ایتمشلردر غایت نافعدر صنعتی بودر قنه قنه سكز درهم یانمش
صدف برنجی درهم عین سرطان اوچ درهم كبره كوكنك قبوغی بش درهم اردج
یمشی برنجی درهم دارچین بر درهم بونلری التون اوقی شربتیله معجون ایدوب كونده
اوچ دفعه ایكشر درهم استعمال ایدهلر والله تعالی اعلم **اون ایكنجی فصل حمای غب**
بیاننده‌در بو حمایه یونانجه طریطاوس دیرلر حمای صفراویه دیمكدر ایكی قسمدر قسمی
لازمه‌در كه مقدم بیان اولندی وبر قسمی دائره‌در بو قسمك اجمالا بیان اولنمش ایدی
وبو محلده تفصیلنه شروع اولنسون اما حمای غب خلط صفراونك مجارلرده محتبس
اولمقلغیله طبیعت تعفندن حفظه قادر اولمامغله متعفن اولمسیدر وبو حمانك اصنافی
چوقدر بعضیسی صفراء طبیعیه‌دن اولور وبعضیسی كراثیه‌دن وزنجاریه‌دن اولور
وكاهیجه خالص صفرادن اولور وكاهیجه بلغم ایله صفرادن ویا سودا ایله صفرادن
اولور صرف صفرادن اولنك نوبتی اون ایكی ساعتی تجاوز ایتمز بوكا غب خالصه
درلر وصرف صفرادن اولمیوب بلغم ایله صفرادن اولورسه نوبتی اون ایكی ساعتی
تجاوز ایدوب اون سكز ساعته دك متمادی اولور بوكا غب غیر خالصه درلر
بعضیلر دیدیلر كه غب غیر خالصه‌نك سودا ایله صفرادن اولمسنی جالینوس انكار
ایدوب اغلوقنه ایلدوكی رساله‌سنك ایكنجی مقاله‌سنده دیمشدر كه صفرا ایله
بلغمك قرب مكانلری واكثریا معده‌ده اجتماعلری اولمغله بربرینه مختلط اولملری
سهلدر اما صفرا ایله سودانك بعد مكانلری اولمغله بربرینه اختلاط واجتماعلری
بعیددر وبعضیلر دخی دیدیلر كه جالینوسك بو كلامی غب غیر خالصه‌نك سودا ایله
صفرادن اولمسنی منع دكلدر بلكه صفرا ایله سودانك مختلط اولوب انلردن حمای
حادث اولمقلغنی استبعاددر بعید دكلدر كه حما وقتنده مختلط اولسونلر زیرا
حما اخلاطی موضعندن تحریك ایدر پس اول حركت سببیله مختلط اولوب
انلردن حما حادث اولسون لكن فقیر دیرم كه بو بیله اولمسی غب غیر خالصه‌نك ابتدا
صفرا ایله سودادن مختلط اولمامقلغنی اقتضا ایدر بلكه بو صورتده حمانك برایكی
نوبتی مرور ایتمسندن لابددر كه حتی حمانك حركتیله اختلاط حاصل اوله وینه فقیر
دیرم كه سودا ایله صفرانك اجتماعی بو وجهله ممكندر كه صفرانك بعض اجزاری محترق

اولدقده سودایه استحاله ایتمسیله اول صفرادن منقلبه اولان سودا صفرادن
آیرلمیوب مختلط اولدوغی حالده باقی قاله وبو وجهله مختلط اكن متعفن اولوب انلردن
ابتداء غب غیر خالصه حادث اوله وغب خالصه‌نك سببلری اكثریا صفرا
ارتوریجی شیلر تناول ایتمكدر ویاخود جگرك ومعده‌نك حرارتیدر وچوق حركت
ایتمكدر خصوصا یاز كونلرنده واتی هوالرده اوله وبو حما اكثریا یكیتلره عارض اولور
وغب غیر خالصه‌نك سببلری هضمك ضعیف اولمسیدر ورطوبت چوق
اولوب صفرایه مختلط اولمسیدر یاخود سوء مزاج حار سببیله صفرا واخلاط
محترق اولوب غب غیر خالصه حادث اولور **العلامات** جالینوس
رساله‌سنك ایكنجی مقاله‌سنك بشنجی بابنده دیر كه غب دائره‌نك علامتی
نوبت اولنده دترمه‌سی زیاده اولمقدر وبو علامت حمانك غب خالصه اولمسنه
دلالت ایدوب سائر حمالردن تمیز ایدر ودترمه‌دن صكره شدید حرارت راغوب
اگر خلط رقیق ایسه قی ایله واسهال الله جگر وصوسزلغی شدید اولور وتعنسی طار اولور
واویقوسزلق وصایقلمق عارض اولور خصوصا حمانك منتهاسی وقتنده اوله
ونوبتنك ابتداسنده نبض صغیر ومختلف اولور صكره عظیم اولور ونوبتی كون
آشری كلور ونوبتنك زیاده‌لكی اون ایكی ساعتی تجاوز ایلمز وقاروره‌سی زیاده
صاری اولوب حمرته مائل اولور وقوامی معتدل اولور یعنی یك رقیق ویك غلیظ
اولمز واوزرنده بلوت كبی بیاض شی اولور پس غب خالصه‌ده بو علامتلرك بونلسی
ایو علامتدر حمادرت نوبتی تجاوز ایتمسنه دلالت ایدر اما غیر خالصه‌نك علامتلری
محمومك سنندن ومزاجندن ووقتدن وعادتدن معلوم اولور وقاروره بر مقدار
غلیظ وخام اولور ونبضی یك اولور ونوبتی اون ایكی ساعتی تجاوز ایدوب اوزانور
وخالصه ایله غیر خالصه‌نك فرقی نوبتلرینك طول وقصرندن بیلنور وواجبدر كه
صفرانك متعفن اولدوغی محلی بیلوب اكا كوره علاجه مباشرت اولنه پس اگر صفرانك
محلی جگر ایسه جگرده سوء مزاج حار علامتلری ظاهر اولور وقاروره‌نك رنگی زیاده
اولور واگر صفرانك محلی معده ایسه معده‌ده حرارت اولور وصفرا قوصر واگر
تعفنك محلی ماساریقا ایسه بر مقدار قی ایله اسهال صفراوی عارض اولور واگر
ماده محتبس اولوب قی ایله ویا اسهال الله چیقمزسه قارننده شیش واغری اولور وتعنسی
طار اولور **العلاج** حمانك علاجی تبرید وترطیبدر وصفرادن بدنی تنقیه ایتمكدر
اگر حما غیر خالصه اولورسه ماده‌نك نضجنه منتظر اولمق واجبدر ابتدا طبیعتی
حمار لازمه علاجنده ذكر اولنان حقنه لینه ایله تلیین ایلیه‌لر وماده متعفنه معده‌ده

قی ایتدوره لر بعده تعفن حاصل اولان عضوی اصلاح ایده لر ۰ واکر صفرا ایله بلغم
ویا سودا اولورسه ۰ بو احتقانی ایده لر ۰ صفتی بودر ۰ خطمی کوکی سکز درهم ابه کومجی
ویا یشقان ویارنج هر برندن بر قبضه قنطریون صغیر وبابادیه وکیک هر برندن
یارم قبضه بزور بارده هر برندن یارم درهم رازیانه تخمی بر درهم اربک اون
عدد بونلری قینادوب وسوزوب بو دردرهم مطبوخه معجون ملین وکل بالی
هر برندن سکز درهم ویا فینکون ایکی درهم بابادیه یاغی وبنفشه یاغی هر برندن اون
ایکی درهم طوز یارم درهم بونلری قیوب احتقان ایده لر ۰ وبو حمانک ماده سی اکثریا
معده ده وماساریقاده اولمغله احتقان کفایت ایتمیوب بلکه یوقاروده ن
ملین دوالر استعمالندن لابددر ۰ مثلا غاریقون وراوند ودیاقاتیلقون وقدرت
حلواسی وکل شکری وزرقطونا معجونی وصوکو الروزراتم وقریموطرطر کبی بونلردن
قنغیسی استعمال اولنسه مناسبدر ۰ وبو مسهل دخی نافعدر ۰ صفتی بودر ۰ هندبا کوکی
وتمرهندی بونلری برکره قینادوب سوزه لر ۰ وبو صودن اوتوز قرق درهم مقدارینه
ربعی درهم راوند وردنک سنبل هندی قیوب سکز ساعت مقداری اصلده لر ۰
بعده سوزوب سکز درهم قدرت حلواسی ودرت درهم کل شکری قیوب
استعمال ایده لر ۰ ملین آخر ۰ صفتی بودر ۰ هندبا کوکی وسکوریا کوکی هر برندن درهم
اسارون ربعی درهم هندبا یراغی وقنطریون صغیر وقرده سنطو هر برندن
یارم قبضه راوند بر درهم سنامکی درت درهم زهور قلبیه وزنجبیل ودارچین
هر برندن ثلث درهم بونلری قوتلی جقنجه قینادوب وسوزوب محمومک قوت
ومزاجنه کوره درت درهم یادخی زیاده قدرت حلواسی قیوب استعمال ایده لر ۰
یاخود سکز درهم خیارشنبه بالنه بر درهم راوند والتی حبه سنبل هندی قیوب
قرشدره لر وشکره بولیوب استعمال ایده لر ۰ ومقیئلردن غب لازمه حلجنده
ذکر ایتدکلرمزی بونده دخی استعمال ایده لر ۰ وغب غیر خالصه ده انلردن قوتلیسنی
استعمال ایتمک جائزدر ۰ مرقادوس طبیب درکه تجربه صفرا معده ده ویا
ماساریقاده اولسه وقئ ویا اسهال ظهور ایلیسه تسکین مسهل ویرمک کرکدر ۰
زیرا ملین کرکی کبی خلطی چیقاره مز وحمانک تحریکیله ماده عروقه رجعت ایدر خوفندن
اولوری نضجه دخی تقلیمیوب همان مسهل ویریلور ۰ اما غب خالصه ده فصد ایتمکی
جالینوس وشیخ الرئیس ابن سینا ذکر ایلمدیلر ۰ مکرکه غیر خالصه اوله اما متأخرینک
بعضیلری حمی دائره ده تعفن لازمه کبی داخل عروقده دریوب مطبق قان
المسمی جائز کوردیلر ۰ وبعضیلر بو حمانک ماده سی خارج عروقدر ۰ دیوب فصدی

منع

منع ایلدیلر ۰ وبعضیلر دخی اکر مبدا تعفن عروقده ایسه فصد اولنور ۰ عروقده دکل
ایسه فصد اولنمز دیدیلر ۰ وبو مذهب قیسک ذاهب اولدوغیدر که متقدم تفصیلا
بیان اولنمش ایدی ۰ بزم قتمزده دخی بو مذهب حقدر ۰ اما شیخ الرئیس فصد
بابنده کاهیجه حماده فصده حاجت یوغیکن دخی فصد اولنور ۰ زیرا فصد سببیله
طبیعته خفت وماده نک انضاجنه رغبت کلوب ترویح حاصل اولور دیمشدر ۰
لکن محمومک قوتنه وسننه ومزاجنه وبدننک وطراک اعتلاسنه مراعات ایدن صکره
فصد ایده لر ۰ کاهیجه عادته دخی مراعات اولنور ۰ یعنی قان للغه معتاد ایسه
فصد اولنور ۰ وواجب اولان فصددن اول طبیعتی تلیین ایده لر ۰ وتمرهندی
ایچوره لرکه فصد قتنده عروقدن قان چقمغله خلا لازم کلمسون ایچون خارجدن
عروقه صفرا منصب اولمیه ۰ وفصددن صکره منضج ومبرد دشیلر ویروب
حرارتی تعدیل ایده لر ۰ خصوصا حمی غب غیر خالصه اوله زیرا غیر خالصه ده
نضجه احتیاج خالصه دن ارتقدر ۰ ونضج ویریجی دوالر ۰ هندبانک انواعی
وقوزی قولغی وبزور بارده واربه وانغاج قادنی الکشیسی وسکنجبین سکری وهندبا
شربتی ویا لکز ماءجبن ویا بزور بارده مستحلبی ایله بونلردر ۰ وغیر خالصه ده ازیانه
وهلیون وابرق واساروان وبسفایج دکاردو سنطو وتونیقه وقنطریون
صغیر وملین والتون اوتی زیاده قلنور ۰ وبو مطبوخ غب خالصه یه نافعدر ۰
صفتی بودر ۰ طرحشقوق کوکی التی درهم هندبا یراغی بر قبضه اباتیقه یارم قبضه
لسان ثور چچکی وبنفشه چچکی هر برندن بر مقدار بزور بارده هر برندن بر درهم
بونلری قینادوب وسوزوب اون التی درهم سکنجبین سکری قویه لر ۰
ودرت دفعه ده ایچه لر ۰ وبو مطبوخ دخی نافعدر ۰ صفتی بودر ۰ اربه بر قبضه
هندبا تخمی وقوزی قولغی تخمی وسکرلی تخمی هر برندن ایکی درهم بزور بارده هر برندن
ربعی درهم بونلری قینادوب وسوزوب ایچنه اون ایکی درهم اغاج قادنی
الکشیسی واون ایکی درهم نبات شکری قویه لر ۰ مقدار شربتی یکرمی درت
درهمدن اوتوز ایکی درهمه دکدر ۰ ولایق اولان حمانک ابتدا وتزیدنده تبریده
میل ایده لر ۰ وانتهاسنده معتدل مفتحلر ویره لر ۰ اما غب غیر خالصه ده
مبردات ویرلدکده بعض ملطفات ایله ویره لر ۰ مثلا سکنجبین عنصلی
وشراب بزنتین وشراب اصول کبی ۰ وقچن نضج ویرمک ایچون مطبوخلره
بزور مفتحه حاره وضع اولنسه ۰ واجب اولان اول مطبوخک حرارت
ویبوستنی تعدیل ایچون سیان کوکی وقزل اوزم وبزور بارده کبی دوالرضم

ایده لر و تنقیتی قوی دوالردن احتراز ایده لر زیرا مفتحات قویه اخلاطک
بعضیسنی حجاره ایلدوب سده نک زیاده لکنه باعث اولور پس بویله اولسه
حما دخی زیاده اولوب ضرر حاصل اولور و غب غیر خالصه ایچون منضج
بو سیاق اوزره عمل اولنور صفتی بودر سکوریا کوکی و رازیانه کوکی هر برندن
سکز درهم هندبا و بالدری قره و زوفا و غافث هر برندن یارم قبضه بزر
بارده هر برندن بر درهم معدنوز تخمی یارم درهم قزل اوزم سکز درهم بونلری
قیناد وب و سوزوب بو مطبوخدن یکرمی درت درهمنه اون التی درهم
اصول شربتی قوب اوچ دفعه ده ایچه لر و اگر حما سودا ایله اولورسه بو مطبوخی
ویره لر صفتی بودر سکوریا کوکی و بسفایج هر برندن سکز درهم هندبا پیراغی
و بالدری قره و شاهتره و بهیل هر برندن یارم قبضه لسان الثور چچکی بر مقدار
طرطیر و قزل اوزم هر برندن درت درهم بونلری قیناد وب و سوزوب
بو مطبوخدن التمش بش درهمنه یکرمی درت درهم زنتین شرابی قیوب
استعمال ایده لر و بعض وقتده جوارش صندل و دیاردون وارمانیکم
الروزاتم استعمال ایده لر و بونلردن صکره بالخاصه حمایه نفع ویرر مفتح دوالر
استعمال ایده لر مثلا طرحشقوق و بابادیه و قنطریون صغیر و سکرلی پیراغی
کبی جالینوس ادویه مفرده کتابنده درکه بابادیه طبیخنی ایچمک جمیع حمالره
نافعدر خصوصا قارنی ایچنده و معده سنده شیش اولنلره غایت
نافعدر و بو بابادیه مصر حکماسنک قدماسی قتنده افتی اوکیمنه چوق ابراردندر
بو حمار انکلیسی درکه جالینوسک بابونج حقنده اولان کلامنی کوردکده همان اعتقاد
ایدوب عمل ایتدم و چوق کمسنه لره ایچوردوب تجربه ایتدم جالینوسک وصف
ایتدیکی کبی بولدم و نیچه غب غیر خالصه یه مبتلا اولمشلر انکله خلاص اولدیلر
خصوصا فقرایه ویرلره آسان علاجدر فقیر دخی بابادیه ویردیکمده بو کونه عمل
ایدوب ویریرم مثلا تازه بابادیه لی حرمها وندره دوکوب عصاره سنی آله لر
لکن بابادیه نک رطوبتی آز اولمغله دوکرکن اوستنه صیان کوکی ایله طبخ اولمش
اربه صوبی سرپه لر که رخو شجه عصاره سی چیقه بعده بو عصاره دن علیل هر کونه
اوچ کونه دک و یا دخی زیاده برر فنجان ایچوره لر بونک تاثیرنه تعجب اولنور
غب غیر خالصه یه مبتلا اولمش نیچه کمسنه لر بونکله خلاص اولمشلردر اما مسهل
ویرمکده اطبادن بعضیلرنک خصوصا شیخ الرئیس ابن سینانک ذاهب
اولدوغی راحت کونی ویرمکدر زیرا شیخ لایق اولان نوبت کونی مسهل ویرمیه لر

وقال المیه لر دیمشدر و ابن سینانک بو قولنه تبعیت ایدنلر دیدیلرکه نوبت کونی
طبیعت ماده نک دفعنه چالشور پس اگر طبیعت ماده یی مرکزدن محیطه
دفع ایدرسه ترلمک حاصل اولور و اگر داخله دفع ایدرسه اسهال واقع اولور
اما اول وقت مسهل ویرمک اگر طبیعتک میلی محیطه دفع ایتمک اولورسه
ویردیکمز مسهل داخله جذب ایدوب طبیعت ایله دوانک فعللرنده منازعه
واقع اولور بو نزاع و محاربه ایسه طبیعته ثقلت ویروب قوتنه ضعف طاری اولمغله
بدنه و سائر قوتلره دخی ضعف کلور حال بوکه جمهور اطبا طبیعتک فعلنه مخالفتی
منع ایلیوب بلکه طبیعته اعانت لازمدر دیدیلر و اگر طبیعتک میلی داخله و امعایه
دفع ایتمک اولورسه طبیعتک فعلی ایله دوانک فعلی مجتمعه اولمغله اسهالده افراط
حاصل اولوب ضعفی و سقوط قوتی موجب اولور دیدیلر و اطبادن بعضیلر
نوبت کونی دوا ویرمکی جائز کوروب دیدیلرکه نوبت کونی طبیعتک ماده یی
دفعه حرکتی و اخلاطک ثورانی کونیدر پس بو تقدیرجه دوا مسهل ویرمک
طبیعتک فعلنه اعانتدر زیرا نوبت وقتنده اخلاط متحرک اولنوب دوا
مسهلک اخلاطی اسهال ایلمسی آسان اولور و نیچه کره تجربه اولنوب نیچه دانشمنده
چوق کمسه لر شهادت ایتمشلردر که مصر حکماسنک قدماسی نوبت کونی نوبتدن
بر ساعت مقدم علیله بر درهم راوند و یا غاریقون ویروب نیچه کمسه لر خلاص
اولمشلردر دیدیلر سناتوس طبیب درکه اما بز طبیعتک فعلنه نظر ایدوب
اکا موافقت ایدرز مثلا نوبت وقتنده قی و یا اسهال کورسک بیلورزکه
طبیعتک میلی اخلاطی امعایه دفعدر بو تقدیرجه بز دخی مسهل ویرورز لکن معین
مسهل ویرمیوب بلکه طبیعتک فعلنه معین اولور ملین ویرورز مثلا راوند
و غاریقون کبی پس بونلردن افراط اوزره اسهال لازم کلمز و اگر طبیعتک میلی
خارج بدنه اولوب ترایله دفع ایلمک اولورسه اول وقت علیله مسهل ویرمیوزکه
طبیعت ایله دوا ده نزاع واقع اولمیه اما محموم معی ویرمده جمهور اطبا اتفاق ایتدیلرکه
نوبت کونی و نوبتک غیری ده جائزدر دیدیلر خصوصا طعامدن صکره اولمه و غب
خالصه ده استعمال اولنجق مقیئلر حما لازمه ده بیان اولنمشدر اما بو زمانه ده
غیر خالصه ایچون استعمال اولنان مقیئلر اسارون طبیخیدر یاخود اسارون کوکندن
یارم درهمنی سحق ایدوب صیجق صو ایله استعمال ایده لر قاطر قوروغی چچکی و تخمی
و کوکنک قیوغی دخی بویله در و لایق اولان قوی معی ویرمزدن مقدم بدنی ترطیب
و اخلاطی ترقیق ایده لر اما غب خالصه ده استعمال اولنجق مسهللردن بر مقداری

بيان اولنمش ايدی. و ذكر اولنانلردن دخی قوی اولنلری صوكو آلوزاتم و بزر قطونا
نقوع ننيدر. كذلك ايكی درهم راوندی بر دانك سنبل هندی ايله ماء الجبن ايله ويا هندبا
صويله اصلدوب استعمال ايده‌لر. فاضل جالينوس نضجدن صكره بلين استعمال
اولنه ديمشدر. اما غير خالصه‌ده استعمال اولنان مسهلك لايق اولان صفرا
ايله بلغمی و سودائی اسهال ايدیجی دوالردر. مثلا سنا مكی و تربد و غاريقون
و راوند كبی بو دوالردن حبلر ايدوب بلين قرصيله ويا غافث قرصيله ويا راوند
قرصيله ويا ياشل بهره شربتيله وياخود عسلی سكنجبين ايله استعمال ايده‌لر. زيرا
بو حما اكثريا سوء القنيه‌يه مؤدی اولمغله تو شملی دوالر ويرمك مناسبدر. و حب بهل
دخی نافعدر. صفتی بودر. طرخشقوق كوكی و رازيانه كوكی هر برندن درت درهم
اساروندن بر بچق درهم هندبا و قيون اوتی و بالدری قره هر برندن يارم قبضه
قزل اوزم درت درهم بونلری قيناددوب و سوزوب اوتوز ايكی درهم خيارشنبر سنا مكی
درت درهم راوند يارم درهم دارچين و تربد هر برندن ثلث درهم زهور قلبتيه
هر برندن بر مقدار. بونلری قيوب صبحی كول اوستنده التی ساعت مقداری اصلنه‌لر.
بعده سوزوب سكز درهم كل شكری قيوب استعمال ايده‌لر. معلوم اوله كه اسكی
حتمه‌لره و غب غير خالصه‌يه قرميو طرطو كبی ايو علاج اولمز. غايت نافعدر.
و بونلردن صكره مدراته محتاج اولورسه رازيانه كوكيله اريه صويی و ماء الجبن ايله
زور بارده مستحلبی ياخود قره نخود و كشوث و بلين و بابادیه طبيخی ويره‌لر.
اما ترليجی دواره غب خالصه‌ده ماده‌سی رقيق اولمغله كاهيجه محتاج اولنمز. مگر كه
نوبت وقتنده و حرارتك شدتی وقتنده ويريلورسه لسان الثور صويی و اريه
صويی و قوزی قولاغی صويی و نشا بهره صويی و هندبا صويی ياخود كل شربتی و بنفشه
شربتی ويره‌لر. اما غير خالصه‌ده ترليجی دواره البته محتاج اولنور. شوكة المباركه
طبيخی و قنطريون صغير طبيخی و بابادیه طبيخی كبی بونلردن ويره‌لر. و بلح افسنتين و ترياق
و مثر دخی استعمال اولنور. و لايق اولان بو دوالری نوبتدن درت بش ساعت
مقدم ويره‌لر. و بو معرق حكما ارقجك قتنده مستعملدر. صفتی بودر. مشكطرامشيع
و طوز مثلا هر برندن ايكی ثلث درهم يانمش كيك بونلری بر درهم كهربا ثلث درهم
معرق آجی صفتی بودر. زراوند مدحرج و جنطيانا و اوفربيون و زنجبيل هر برندن بر درهم
دار فلفل و طراغيون كوكی هر برندن يارم درهم بونلری سفوف ايدوب بر درهم
استعمال ايده‌لر. و مصر حكماسنك قدماسی غب غير خالصه‌ده و حمای بلغميه‌ده
عليل ترلتمك ايچون نوبتدن مقدم ايكی درهم كادريوسی بر بلغم صويله استعمال ايتمشلردر.

و اگر معده‌ده ويا جگرده سوء مزاج اولورسه باباريده ذكر اولنان دوالر ايله تدبير ايده‌لر.
وبالخاصه نافع اولان دوالردن بو دوائی ايتمك مجربدر. صفتی بودر. اصفهان بر قبضه
اورمجك اغی درت درهم طوز رقاشق بونلری سركيله سحق ايدوب ايكی بلكلرينك
نبض يرلرينه نوبتدن ايكی ساعت مقدم باغليه‌لر. و بعضيلر نبض يرلرينه ترياق ايله
صوغان ويا سرمسق ياخود طوز ايله عصی الراعی ويا زيت ايله ويا كل صويی ايله
اورمجك آغی قورار بونلر بالخاصه نافعلردر. اما عفونتی قطع ايتمكله نوبت گلمسنی
منع ايدن دوالر اولدر كه استعمال ايتمكدر. ويا ذهب معرق ويا دز بهر و ملح جان
و ملح لؤلؤ بونلردن استعمال ايتمكدر. و غدالردن برودته و رطوبته مائل غدالر ويره‌لر.
خصوصا غب خالصه اوله. اما غير خالصه‌ده ابتداده بارد رطب غدالر ويروب
آخرنده فی الجمله حرارته مائل غدالر ويره‌لر. و بلاد افرنجده بلج اتی و اغلاق اتی و بوزاغو
اتی ايله تدبير ايدرلر. **اون اوچنجی فصل حمای دائره بلغميه بياننده‌در.** بو حمايه حمای
نائبه و حمای مواظبه دخی درلر. بونك نوبتی هر كون كلور. انكيچون نائبه ديديلر. سببی
جمهور اطبای متقدمين و اكثر متأخرين قتلرنده بلغمك خارج عروقده متعفن
اولمسيدر. و بعض متأخريندن فرنيليوس و بلاطروس طبيبلر حمای بلغميه‌نك
اكثر واقع اولمسنی انكار ايلديلر. زيرا اكثريا هر كون نوبت كلن حما يا ايكی غبك
متركب اولمسيدر. ويا اوچ ربعك متركب اولمسيدر ديديلر. مترجم فقير در كه طبيبلر
خبر ويرانك حمای بلغميه‌نك اكثر واقع اولمسنی انكار ايتمری اگر ندرتنه بناء ايسه اوچ
ربعك تركبندن حاصل اولان حمانك وقوعی دخی نادردر. بو فنی اوله تنظير ايتمك
يرنده دگلدر. مگر كه بو قولدن مرادلری الحق بو حمالرك وقوعنه تلميح و اشارتدر
دينله. پس بويله اولسه حاصل معنی ديمك اولور كه هر كون نوبت كلمك حمای
بلغميه‌يه منحصر دگلدر. بلكه صفراويه‌ده دخی ايكی غب متركب اولدقده برينك يوم
راحتی آخره يوم نوبت اولوب نائبه كبی هر كون نوبت كلور. مع هذا بو صورتده
حمای نائبه اولمز. بلكه غبين اولور. كذلك اوچ ربع متركب اولسه ايكی ربعك يوم
نوبتلری برينك يوم راحتنه مصادف ايتمكله هر كون نوبت واقع اولور. بو صورتده
دخی حمای نائبه اولمز. بلكه ثلاث ربعات اولور. و الحاصل هر كون نوبت كلن حمالر
يا نائبه‌در. ويا غبين‌در. وياخود ثلاث ربعات‌در. بونلردن اكثر واقع اولنی
غبين‌در. اما نائبه ايله ثلاث ربعاتك وقوعی نادردر. لكن غبين غب دائره‌يه
و ثلاث ربعات ربع دائره‌يه ملحق اولمغله باشقه باب ايلمديلر. تكلم قريبا حمای
مركبه‌ده دخی تفصيل اولنور. و بو حمای نائبه معده‌ده بلغم حيوق اولمسندن آدلور.

ویا جکرده سوء مزاج رطب اولمسندن اولور. وبو حمار اکثریا پیرلره وصبیلره عارض اولور
علامتی مقدم بلغم ارتوریجی شیلردن چوق تناول ایتمکدر. وبدنی آق اولور وکوشک
اولور. وقاروره سی بیاض وغلیظ اولور ورسوبی چوق اولور. ونبضی صغیر ومتشاق
وبطی اولور. وصوسزلغی از اولور. وشهوتی ساقط اولور. ومعده ده وجراقیالرده
شیش اولور. خصوصا نوبت وقتی اوله وایقوسی دخی چوق اولور. وکاهیجه نوبت
اولنده بایلمق عارض اولور. وآدکی نوبتلرنده ترکلر. بعده آز آز کلمکه باشلر. بعده
نضج بولدقجه زیاده اولور. وبلغمیه خالصه نک یعنی صرف بلغمدن اولنک نوبتی
اون سکز ساعت متمادی اولور. وغیر خالصه نک یعنی صفرا ایله مختلط بلغمدن
اولنک نوبتی اون سکز ساعتدن اکسک اولور. واکر سودا ایله اولورسه ویا بلغم
غلیظ وکثیر اولورسه نوبتی دخی زیاده طویل اولور. وبلغم مالحدن اولنک حرارتی
وصوسزلغی زیاده اولور **العلاج** بلغمیه لازمه ده ذکر ایلدیکمز علاجلر بونده دخی
کافیدر. اما طبیعتی تلیین ایچون حقنه لینه ایده لر. مثلا ترفلکی ویا پشقان ویا بزی
ویا بادیه وطورق اوتی وانیسون ورازیانه تخمی وقرطم وکتک توبزی قینادوب
وسوزوب غراجه کوره کل بالی ودیافینکون قیوب احتقان ایده لر. وبو حماده قان
آلمق آز واقع اولور. زیرا فصد ایله دم جید چیقوب اخلاط غلیظه بدنده باقی قالور.
اما مقیء ویرمک بو حماده معده ده اولان بلغمی تنقیه ایچون غایت نافعدر. لکن
معده نک قوتنه مناسب باقولی ویا غلو ایله جراعات ایده لر. وقوصدرمق
ایچون صعتر وزوفا طبیخی ایله عسل ویره لر. تورب صویله سکنجبین وزیر قطف
وطورق اوتی وقاطرقوروغی چیچکی وغاریقون دخی بویله در. وبونلردن صکره منضج
ومفتح ویره لر مثلا زوفا وصعتر وپونیقه وغافث وبالدری قره وکادریوس
ویا بادیه وفونیج کبی یعنی بو دوالری قینادوب وسوزوب استعمال ایده لر.
لکن بو مطبوخه حماردن اوتوری بعض مبرد دوالر اضافه ایده لر مثلا هندبا
ولسان ثور کبی ودیرکبادن زنتین شربتی واصول شربتی وسکنجبین عنصلی
ودروج زاج ودروج ملح استعمال ایتمک مناسبدر. اما نضج بولدقدن صکره
مسهللردن غاریقون وزیر ویره لر. وبو حماده مجوفان کبی نافع شی یوقدر هم بلغمی
اسهال ایدر. وهم رطوبتلری تخفیف ایدوب معده یه قوت ویرر. ودیرکبادن
دوالرقرطم ودیافینکون ومعجون هندی وغاریقون ایله ایارج فیقرا ویره لر.
وتنقیه دن صکره ترلدیجی دوالر ویره لر مثلا رازیانه وقرده منطو وسیرینا
وبنغمبر اغاجی وصاصفرا طبیخی کبی. بعده معده بابنده ذکر اولنان مناسب دوالر ایله

داخلدن وخارجدن معده یه قوت ویره لر **اون دردنجی فصل حمای دائره**
سوداویه بیاننده در بو حمایه ربع دائره ویونانجه ططریطاوس درلر.
بونک نوبتی ایکی کون کلمز برکون کلور. ابتدا اخذندن ایکنجی نوبتی دردنجی کونی
واقع اولمغله حمای ربع دیدیلر. سببی سودانک خارج عروقده متعفن اولمسیدر.
مثلا معده وماساریقا وطلاق کبی. وبو حمایه سبب اولان سودانک انواعی
چوقدر. کیمی طبیعیدر. وکیمی غیر طبیعیدر. اما طبیعی اولان سودا یاقانک طورتیسیدرکیم
قان ایله بیله طمرلرده اولور. اندن بو حما حادث اولمز. ویا طلاقده اولان سودا
طبیعیدر. وبو طلاقده اولان سودادن کاهیجه حما تولد ایدر. اما غیر طبیعی اولان
سودایی شیخ الرئیس درت قسم ایتمشدر. اولکیسی دمک احتراقندن اولور.
ایکنجیسی صفرانک احتراقندن اولور. اوچنجیسی بلغمک احتراقندن اولور. دردنجیسی
سودای طبیعینک بنفسه احتراقندن اولور. اطبادن بر بلوک کمسه لر احتراقله
حاصل اولان سودادن حمای غرمنه نک اولمسنی انکار ایدوب اولدیغی
صورتده حما حادث اولور. زیرا جالینوس سودای غیر طبیعیدن ربع تولدنی
ذکر ایلمدی دیدیلر. اسکندر یونانی درکه. واقعا جالینوسه تعجب اولنورکه سودای
طبیعیدن اولان حمای ربعک علاجنی ذکر ایدرکده اخلاطک احتراقندن اولان
ربعک علاجنی ذکر ایلمدی وذکر ایلدوکی علاجلر دخی مسخن دوالردر. مع هذا اغلوقنه
تحریر ایلدوکی رساله سنده حمای ربعک انواعی چوقدر دیمشدر. پس انواع
چوق اولدقده علاج دخی چوق اولمق لازم کلورکن انجق بر علاج ذکر ایتمکله اکتفا
ایلمسی بعیددر. بو مسئله ده حق اولان شیخ الرئیسک ذاهب اولدوغیدر.
بز دخی نیجه ربعه مبتلا اولمش کمسه لرده جرب یابس وبرص اسود ظهور ایلدوکنی
کورمشدر. وبو ایله اولمسی دکلدر الا احتراقدندر. نتکم جالینوس دخی بونلجه
مشاهده ایتمشدر. شیخک قولنی انکار ایدنلر اتسونلر. بو حمایه سبب سودا
ارتوریجی غدالر تناول ایتمکدر. وسوداوی مزاج اولمقدر وفصول اربعه دن شتا
فصلیدر. ودم باسورک محتبس اولمسیدر. وحمای عفونیه نک تقدم ایتمسیدر که
تنقیه اولنمامغله اخلاط مترمد ومحترق اولوب سودا اولدقده متعفن اولوب
حمای ربع حاصل اولور. بو حمانک علامتی سببلرک تقدمندن بیلنور. وبدننک
رنکی قرمتق اولور. وقاروره سی رقیق وقرمتق اولور. وجمیع بدنی کربلور. واغر اولور.
وابتدا نوبتلرنده اوشومه سی از اولوب نوبتلرک تکرریله اوشومه سی دخی آز آز زیاده
اولور. وبدنی قزدقده حرارتی اولورسه دخی شدید اولمز. لکن بلغمیه دن ارتق اولور.

ونوبتی ماده‌سنه کوره اولور. اکر ماده‌سی غلیظ وچوق ایسه نوبتی دخی طویل اولوب
اون ایکی ساعتدن زیاده متمادی اولور. واکر ماده رقیق وقلیل ایسه نوبتی دخی
قیصه اولور. واکثریا حار ربعه مبتلا اولنلرک طلاقلرنده آفت اولور. وسبب ربع که
اخلاطک احتراقندن اوله حرارتی شدید اولور. وصوسزلغی وبیوستی اولور. وبعضی
صلب اولور. وقاروره‌سنک رنکی محترق اولان خلطک رنکی کبی اولور. العلاج
بو حمانک علاجنده حاذق طبیبه. وموافق علیله محتاجدر که معالجه‌یه صبر ایلیه زیرا
بو حماده تکرار تکرار منضج مطبوخلر ومسهل دوالر ایچمکه محتاجدر. زیرا سودا غلیظ
اولمغله برایکی مسهل ایله تنقیه بولنمز. وبو حمانک علاجنده اطبا اختلاف ایلدیلر.
جمهور متقدمینک ذاهب اولدوغی ابتدا ملینات ویروب بعده تدریجی قوی
مسهللر ویرمکدر. وفرنک اطباسنک متأخرلری قتنده ابتدا قوی مسهل
ویروب بعده ملینات ویرمکدر. لکن حق اولان متقدمین مذهبیدر که ابتدا
حقنهٔ لینه ایله طبیعتی تلیین المیوب بعده فصد اتمکدر. وملیناتدن کل بالی وقدرت
حلواسی وخیارشنبه بالی ویره‌لر. یوقسه لسان ثور صوییله یاخود احتراق ایله
اولورسه ماءالجبن ایله ویره‌لر. وبو حقنه‌یی اتمک مناسبدر. صفتی بودر. ختمی کوکی
وبسفایج هر برندن سکز درهم ابکومجی ویرفسلکنی ویا اشقاقان ویاری هر برندن
برقبضه طورق اوتی وبابادیه هر برندن یارم قبضه انجیر الی عدد یوبازی قینادوب
وسوزوب یوز درهم مطبوخه دیاقاتیلقون سکز درهم زنبق یاغی وبابادیه
یاغی هر برندن اون ایکی درهم طوز بر درهم یوبازی قیوب احتقان ایده‌لر. وقلیله
دیاقاتیلقون وسنامکی شربتی ومسهل الما شربتی ویره‌لر. بعده قان غلبه‌لکی
علامتی اولورسه قان آلدیره‌لر. اکر طحالک مشارکتندن یعنی طولوغندن ویا
دمویتلی سودادن ایسه ابتداده فصد اولنور. واکر سودا غلیظ وبلغمیتلی ایسه
نضج بولنجه تأخیر اولنوب بعده فصد اولنور. نتکم شیخ الرئیس ابن سینا
بویله افاده ایتمشدر. جالینوس دخی باسلیقدن فصد ایده‌لر دیوب قنغی
قولدن اولنه‌جغنی تعیین ایلمامشدر. لکن متأخرین صول قولک باسلیقندن فصد
ایده‌لر دیو تعیین ایتدیلر. وبو حماده منضج مغلیلر ویرلدکده کاه یبسه رطوبته
مائل وکاه یبسه ماده‌نک اقتضاسنه کوره حرارته مائل دوالر ویره‌لر. واکر مغلیلر
مجفف دوالر اولورسه تعدیل ایچون حیان کوکی ضم ایده‌لر. ومنضج اولان دوالر
لسان ثورک یاپراغی وبستانیسی وبنفشه چچکی واوقل اوتی وبالدری قره ودهنیا
وشاهتره وحیان کوکی وختمی کوکی والتون اوتی وکادریوس وکاردوسنطه

وبسفایج وایلغین کوکی قبوغی وکبره کوکی وقنطریون کبیر وقاطرقویروغی چچکی وخطمانا
واغاج قاونی قبوغی وفسلکن یوبازدر. وقوتی اولان مفتحلر جادراوتی ومرزنجوش
وقیموطرطرو یوبازدر. بو دوالردن خارجه کوره مطبوخلر وشربتلر عمل اولنوب استعمال
اولنه. وبو مطبوخ دخی منضجدر. صفتی بودر. بسفایج واصول مفتحه هر برندن درت
درهم کبره کوکی ایکی درهم التون اوتی وکافیطوس وبالدری قره وشاهتره ولسان ثور
چچکی وبنفشه چچکی وقاطرقویروغی چچکی هر برندن برمقدار بزر بارده هر برندن بر درهم چکردکی
چیقمش اوزم الی درهم یوبازی قینادوب وسوزوب ایچنه ترنجبین شربتی وشاهتره
شربتی والتون اوتی شربتی هر برندن اون ایکشر درهم قیوب ازه‌لر مقدار شربتی
یکرمی درت درهمدر. وبو معجون دخی نضجه غایت نافعدر. صفتی بودر. لسان ثور
چچکی خمیره‌سی اون الی درهم هندبا چچکی خمیره‌سی درت درهم هندبا کوکی مرباسی الی
درهم اغاج قاونی قبوغی مرباسی درت درهم بنفشه شربتی کفایت مقداری بربره
قریشدروب استعمال ایده‌لر. اسقلیبوس طبیب درکه جوزاغاجنک قبوغنی قینادوب
بعض مناسب شیلرله استعمال ایتمکی اسکی سیتمه‌لرده خصوصا ربع دائره‌ده
علاج کافی بولدم. کذلک قیموطرطرودن دخی بو کونه استعمال ایدرلرسه استبونز
علاج کافیدر. وبو منوال اوزره استعمالی دخی غایت ممدوحدر. عسل التمش
باض شراب طورطوسی یکرمی درت درهم سکوریا کوکی وبسفایج وکبره کوکی
قبوغی وایلغین هر برندن الی درهم قاطرقویروغی تخمی درت درهم کشوث
وکمادریوس وبالدری قره ولسان ثور چچکی هر برندن برقبضه بو اجزای وقلیه
اورزنیه اوتوز ایکی درهم عسل واوچیوز درهم ماءالجبن قیوب قرعه وانبیق ایله
تقطیر ایده‌لر. وبو مقطردن بعض مناسب دوالرله استعمال ایده‌لر. وبو منضج
دخی مجربدر. صفتی بودر. ایکیوز درهم چلک سوندرلمش صونک ایچنده درت درهم
باض طورطوی حل ایدوب بعده سوزه‌لر. بعده ایچنه بر درهم روح زاج
والی درهم اطه صوغانی سرکه‌سی واوتوز ایکی درهم بنفشه شربتی قیوب هر صباح
بر فنجان ایچه‌لر. وقاطوطیبک تجربه ایلدوکی بودرکه طوربی صویله وشکرله معجون
کبی اولنجه پیشوروب اون بش کون مقداری مداومت ایلیه‌لر غایت نافعدر. واکر
طبیعتده ریح اولورسه ایچنه برمقدار قرنفل ضم ایده‌لر. وتنضیج بولدقدنصکره
سودایی چقاریجی مسهللر ویره‌لر. بو مطبوخ کبی صفتی بودر. بسفایج اون ایکی درهم
التون اوتی درت درهم لسان ثور چچکی برمقدار افتیمون وقزل اوزم هر برندن
درت درهم سنامکی التی درهم اغاج قاونی قبوغی بر درهم یوبازی قینادوب

وسوزوب اوتوز ایکی درهم مطبوخه درت درهم افتیمون شربتی ولبش حبه
قیموطرطور قتوب استعمال ایده لر. یاخود التی درهم خیارشنبه یالی یارم درهم
سنامکی بر دانگ قیموطرطور بونلری بریره جمع ایدوب استعمال ایده لر. ویاخود
سنامکی بر درهم قوری بنفشه چچکی ثلث درهم زنجبیل وحیان کوکی هر برندن بر دانگ
بونلری بلیلج صویله استعمال ایده لر. وبو دوالردن قوی اولنی قراطو طبیبک مختاری
اولان خربق شربتیدر. صفتی بودر. الما عصاره سی یوز الی درهم اوغل اوتی عصاره سی
ولسان ثور عصاره سی هر برندن یوز الی درهم لسان ثور چچکی بر مقدار
سنامکی وافتیمون وخربق اسود هر برندن درت درهم بونلری قینادوب
وسوزوب کفایت مقداری شکرله شربت قوامی ویره لر. وبو شربتدن خراجه
وقوته کوره استعمال ایده لر. وبو علته غایت مناسب اولان مسهللردن ایمق
معجونی وسنامکی معجونی ولاجورد حبی بونلردر. واشق حبی دخی استعمال اولنور.
صفتی بودر. صبر اون التی درهم سرکیله حل اولمش اشق ومرصافی هر برندن ایکی
درهم مصطکی وجوارش صندلین سعوفی هر برندن ایکی ثلث درهم زعفران
ثلث درهم قرص الکبر ایکی ثلث درهم ملح افسنتین ثلث درهم بونلری کل عصاره سیله
حب ایده لر. اما مقبل مقدم دخی ذکر اولنمشدر. واندن قوی اولنلر افتیمون حباجی
وزعفران معدنیدر. ومدرانک دخی ذکری تقدم ایتمشدر. اما بدنده باقی قلانی
ترابله تحلیل ایتمکیچون جالینوس تریاق وحلتیت ومرصافی استعمال ایتدرمشدر.
بونلری نوبتدن بر ایکی ساعت مقدم بر هفته مقداری مداومت ایده لر. وبو علته
جنطیانا یاخود ملح جنطیانا وملح کاردو بنادیتی تجربه اولنمشدر. غایت نافعدر.
کذلک اسارون‌دن بر درهمی شرابله ایچمک غایت نافعدر. وبو معرق دوا دخی
نافعدر. صفتی بودر. مرصافی وجندبیدستر وجاوشیر وجنطیانا وفلفل هر برندن
برابر بونلری سحق ایدوب کفایت مقداری عسل ایله حب ایدوب استعمال
ایده لر. وحمای ربعه یه بالخاصه نافع اولان دوالر. نوبتدن بر ساعت مقدم انیرالوربادی
بر درهمی شرابله استعمال ایتمکدر. کذلک بر درهم غاریقون وثلث درهم مرصافی
یاخود بنطافلن دیدکلری نباتدن درت یپراق استعمال ایتمک بالخاصه نافعدر.
وکیمیا اطباسی تجربه ایتمشلردر که تصعید اولنمش نوشادردن اوچ حبه استعمال
ایتمک غایت نافعدر. وبدنه قوت ویرمکیچون دیارودون وارمانیکم الزورانم
وفرز معجونی والخمر معجونی وجوارش عود وجوارش فلافلی وجوارش
خولنجان بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایده لر. ودتره مه سنی واوشوتمه سنی

منع ایتمکیچون ارقه سنه واو کورکه کمکلرینه بابادیه یاغی وقسط یاغی وصدف یاغی
ودفنه یاغی وجندبیدستر یاغی وتریاق ومثر سوره لر. ومعده نک خراجنی اصلاح
وطلاقک سده لرینی تفتیح ایدیجی دوالر ویره لر که هر بری بابلرنده ذکر اولنمشدر.
وواجب اولان علیل سودا ارتوریجی غدالردن صقنه لر. وغدالردن سخونته مایل
مرطب شیلر تناول ایده لر. مثلا یمرطه صاریسی وبلیج دسمز طاوق واوغلاق اتی
وبوزاغی اتی کبی وقوشلردن دراج وکلکک وحجل قوشی ییه لر. وقزل اوزم وبادم
ایچی وسکت الماسی استعمال ایده لر. وطعاملرینه معدنوز ولسان ثور قویه لر.
ونوبت کونی غدا تناول ایتمیه لر. مگرکه نوبت کون آخرنده کلورسه کون اولنده
بلیلج صویله غدالنه لر. وصورینه اربه صویی ولسان ثور صویی واوغل اوتی
صویی ومارجبن بونلردن ایچه لر

اون التنجی فصل حمیات مرکبه بیاننده در

معلوم اوله که حمالرک مرکب اولمقلغی اوچ وجه اوزرینه در. یا ترکیب مداخله ایله مرکب
اولمقدر. مثلا ایکی حمانک نوبتلری بری برینه تداخل ایدوب برینک نوبتی اخذ
ایتدکدنصکره آخرک نوبتی داخل اولمقدر. یاخود ترکیب مبادله ایله مرکب اولمقدر.
مثلا ایکی حمانک برینک نوبتی تمام اولدقده بری دخی اخذ ایتمکدر. ویاخود ترکیب
مشابکه ایله یعنی مشارکت ایله مرکب اولمقدر. مثلا ایکی حمانک نوبتلرینک اخذی زمانه
واحده ده متحد اولمقدر. مترجم فقیر درکه پس بو اوچ وجهله مرکب اولان حمالرده هر بر
حمار مفردلرایله ترکیب اولندقده حمار مرکبک انواعی چوق اولور. مثلا ترکیب مداخله
ایله مرکب اولان حمانک فرضا برسی صفراویه خارج العروق اولاندن غب خالصه
اولسه بری دخی ینه صفراویه خارج العروق اولاندن یا غب غیر خالصه در ویا صفراویه
داخل العروقدر. ویا دمویه داخل العروقدر. ویا بلغمیه خارج العروقدر. ویا بلغمیه
داخل العروقدر. ویا سوداویه خارج العروقدر. ویا سوداویه داخل العروقدر.
کذلک ترکیب مبادله وترکیب مشابکه ایله مرکب اولنلرده دخی بو احتمالات
جاریدر. بو دخی معلوم اوله که ترکیب مبادله ایله مرکب اولان حما فرضا ایکی غبدن
مرکب اولسه غبین اولور. هر کون نوبت اخذ ایدر. وایکی ربعدن مرکب اولسه
ربعین اولور. ایکی کون کلور بر کون کلمز. کویا ربع واحدک عکسی اولور. واوچ ربعدن
مرکب اولسه ثلاث ربعات اولور. بونک نوبتی حمار نائبه کبی هر کون کلور وداخل
مرکب اولان حمالرک انواعی چوقدر. هر بری خارجه چیقوب تفصیل اولنسه
کسلی باعث اولور. پس بو حمالرک اسباب وعلاماتی وعلاجلری بسائطندن
یعنی مفردلرندن اخذ اولنور. مثلا مرکب اولان حمانک بری صفراویه وبری بلغمیه

اولسه بو مركبك علاجی صفراویه وبلغمیه علاجلری ایله مشترك قلنور سائرلری
دخی بو قیاس اوزره در ومركب اولان حمالر انواعندن مخصوص اسمی اولوب
مشهور اولان شطر الغب دیدكلری حمادر بو حما بر راجح حما اولوب علاجنده
ممارسته محتاج اولدوغندن اسباب وعلاماتنی وعلاجلرینی مخصوص ذكر
ایدوب تفصیل اولندی بو شطر الغب دیدكلری حما درت وجه اوزرینه تركیب
اولنور مثلا ایكی حمانك بری صفراویه دائره اولسه بری دخی یا بلغمیه لازمه در ویا
بلغمیه دائره در كذلك ایكی حمانك بری صفراویه لازمه اولسه بری دخی یا بلغمیه
لازمه در ویا بلغمیه دائره در وبو درت قسمدن صفراویه دائره ایله بلغمیه لازمه دن
مركب اولنه شطر غب خالصه درلر واوچ باقی اقسامه یعنی صفراویه دائره ایله
بلغمیه دائره دن وصفراویه لازمه ایله بلغمیه لازمه دن وصفراویه لازمه ایله بلغمیه
دائره دن مركب اولنلره شطر غب غیر خالصه درلر وبو حما نادر واقع اولور
واولدوغی زمان صالغن خسته لكلر كبی هر یرده اولور بونك علاجی كوجدر زیرا
اكثریا سكته یه وفلجه وذیسنطاریا علتنه منتقل اولور وكاهیجه حدتی اولوب
تیز هلاك ایدر وكاهیجه دخی چوق زمان طوتوب قوایی ضعیف ایلر واكثریا
بو حماده قارننك ایچنده بعضی یرلرنده شیش اولور خصوصا اسی شیش اولور
بونك سببی صفراوی اولان كمسه لر بلغم ارتوریجی بارد رطب غذالری چوق
استعمال ایلكدن اولور وچوق حركت ایدوب یورلدقدنصكره ساكن اولوب
اوتوردن اولور یاخود جگرده حرارت سببیله صفرا ومعده ده هضمك ضعفی
سببیله بلغم متولد اولوب بو حما حادث اولور بونك علامتی بركون نوبتی طویل
واعراضی شدید اولور وبركون نوبتی خفیف واعراضی قلیل اولور وكاهی اوشمه سی
بركونده تكرار اولور بو بیله اولمسی یا ایكی ماده نك هجومندن ویا ایكی حمانك بری آخر
اوزرینه دخول ایتدوكندندر یعنی بو صورتده تركیب مداخله صورتی اولور وكاهی
ایكن اسیجق اوله دوشر وحمانك ابتدا وتزیدنده اضطراب وتشویش زیاده
اولور بو بیله اولدقده تركیب مشابكه طریقی ایله اولور **العلاج** بو حما كتب اولمغله
علاجی دخی مفردلرینك علاجلرندن مركب قلنور وغالب اولان ماده یه مراعات
اولنمقدر اولا ملینات ویره لر وغب غیر خالصه علاجنده ذكر ایتدیكمز حقنه لینه
ایده لر ومنضجاتدن هندبا وآرق ومارچوبه والتون اوتی وكاكنج دو بناردی طبوخلری
ویره لر ومسهلاتدن راوند وغاریقون وسنامكی ویره لر وایكی درهم غاریقونك
جوشنی استعمال ایتمك بو مرضده غایت مجربدر اما بو حماده فصد ایتمده واجب اولمز

ممكن اولدوغی مرتبه صقنمق كركدر واكر بك اقتضا ایدرسه دخی قانی از قیده لر
وباقی علاجلری غب غیر خالصه نك علاجلری كبیدر وعن قریب حمای ربعیه ده
ذكر ایده جكمز علاجلر بونده دخی كافیدر ان شاء الله تعالی **اون التنجی فصل حمای
دق بیاننده در** بو حمایه یونانجه اقطیقوس درلر وتوركجه قورو خسته لك
دیمكله معروفدر بو حما بر حرارت غریبه در كه اولا وبالذات اعضای اصلیه یه
تعلق ایدوب بعده حرارت اخلاطه وارواحه سرایت ایدر وبو حمایه ابتدا سبب
رطوبت اصلیه یی افنا ایدن شیلردر مثلا اسهال نوعندن دیسنطاریا كبی
ویاره لر وبوكركلر اغریسی واسكی حمالر كبی وچوق كزمكدن وغمدن وغصه دن
ومحبوس سلك چكمدن وسائر بدنی تسخین وتجفیف ایدن شیلردن دخی اولور
بو حمانك ابتداده وقوعی نادر اولور اكثریا حمای محرقه دن صكره وجگرده ومعده ده
واق جگرده وبوكركلرده شیش اولمق عقبنده اولور جالینوس درکه حمای دق
كاهیجه معاء مستقیمده شیش اولمقدن دخی اولور وكاهیجه باسوردن اولور وعلیلك
سنی ومزاجی وبولندوغی وقتی وعادتی وهواسی دخی دقك حدوثنه معین اولور
یعنی علیل سن كهولتده اولمق ومزاجی یابس اولمق وبولندوغی وقت فصل
صیف اولمق وعادتی دائما كزیجی اولمق وهواسی اولمق بونلرك جمله سی حمای دقك
حدوثنه معین اولور ولو مرض كاهیجه بریره مخصوص اولور وكاهیجه صالغن اولوب
هر یرده اولور وبو حمانك اوچ مرتبه سی واردر اولكیسی حرارت بدنده اولان رطوبتلردن
شول رطوبتك افناسنه ابتدا ایدركه اول رطوبت اعضایه طل كبی یعنی چیه كبی تعلق
ایدوب اعضا غذا التمكه واعضایه مشابه اولمغه مستعد اولور ایكنجی مرتبه سی
حرارت اول طل كبی اولان رطوبتی افنا ایتدكدنصكره انعقاده قریب یعنی عضوه
مشابه اولمغه قریب اولان رطوبتك افناسنه بدء ایدر وبو مرتبه یه مرتبه ذبول
درلر یعنی بو مرتبه یه واردقده اعضا اریمكه باشلر بونك دخی اوچ مرتبه سی اولوب
ابتداسی ووسطی وانتهاسی اولور پس تحت انتهایه وارسه ردجمله علاج ممكن اولمز
اوچنجی مرتبه سی حرارت اول رطوبتی دخی افنا ایتدكدنصكره اعضایه اتصالی اولان
رطوبتك افناسنه بدء ایدر وبو مرتبه یه تفتت تسمیه اولنور یونانجه برنغریس
درلر یعنی كوك اولمش وداغلمش دیمكدر **العلامات** بونك علامتی بش نسنه در
اولكیسی حرارت جمیع بدنده الم ویرمكسزین برابر اولمقدر زیرا بو حرارت بردوزیه
اعضاده مستقر اولمغله مزاج اصلی كبی اولوب بدنه الم ویرمز وحرارتی دخی حس
اولنمز زیرا الم سوء مزاجك اختلافندن یعنی حرارت كاه كلوب كاه كیتمه سندن

حس اولنور. نتکم اصول طبیده بو بیجه تقرر اولنمشدر. ایکنجیسی نبض طمرلرینک حرارتی
سائر بدندن زیاده اولمقدر. اوچنجیسی حمّای دقه مخصوص اولان حرارتدر که طعام
یدکدنصکره حرارتی زیاده اولمقدر. ودردنجیسی نبضی عظیم اولمقدر. حتی ظن اولنور که حمّا
نوبتی کلدی بو شبهه یی دفع ایتمکیچون طعام یمکه معتاد اولدوغی وقتی دکشدیره لر
اکر ینه عقیب طعامده حرارت اخذ ایدوب حمّا زیاده اولورسه دق اولدوغی
ثابت اولور. اکر حرارت اخذ ایتمزسه دق دکلدر. زیرا اعضانک خراجی بو حمّاده
حار یابس اولمغله غذا وارد اولدقده عضوی ترطیب ایدوب اندن جمیع بدنه
راتبی بخار یایلوب حرارتک زیاده اولمسنی ایجاب ایدر. ودردنجیسی نبضی صلب
صغیر وسریع اولور. وجمیع بدنی ضعیف اولور. اما نبضنک صغیر اولمسی روح حیوانینک
ضعفندن وصلب اولمسی پوستدن اولوریدر. بشنجیسی ابتدا امرده قاروره ده
رتبی ظاهر اولمیوب بعده قارورهنک یوزنده دهنیت ظاهر اولور. کیتدکجه
دهنیت دخی زیاده اولور. بو علامتک یک ظاهر اولمسی بدن ارقلیوب وکوزلر چوقور اولوب
شقفلری باتوب وجنجهسی یومرولندوغی وقتده در. وکاهیجه حمّای دق حمّای عفنیه
ایله مرکب اولور. خصوصا حمّای خمس ایله یعنی بش کونده بر طوترسته ایله
مرکب اولور. **العلاج** بو حمّانک ابتداسنده علاج اساندر. لکن تشخیصی کوجدر.
اما آخرنده بو مرضی هر کس بیلور. حتی جهله اطبا بیله بیلور. لکن علاجی کوجدر. وبو مرض
سو مزاج حار یابس اولمغله واجب اولان غذالردن ودوالردن مبرد ومرطب
اولان شیلرله علاج ایتمکدر. لکن تبریدده افراط اولنمیه که حرارت غریزیه سو ویتمیه
اکر بو حمّا ایله حمّای عفنیه اجتماع ایدرسه تنقیه ایچون بعض ملینلر ومفتحلر استعمال ایدهلر
کچن بابده ذکر اولنانلر کبی بعده مبرد ومرطب شیلر استعمال ایدهلر. وحمّای دقه
مناسب اولان دوالر بنفشه شربتی ونیلوفر شربتی وبزور مستحلبی وبارد الجوز معجونی
وجوارش کثیرا وشام فستغی وجام فستغی بونلردر. وبو مستحلب حمّای دقه
غایت نافعدر. مقشر بادم اون ایکی درهم بزور بارده هر برندن بر درهم
آق خشخاش تخمی ایکی درهم بونلری دوکوب اربه صویله مستحلب ایدوب بنفشه
شربتیله ویا نیلوفر شربتیله ایچوره لر. وبو معجون دخی نافعدر. هندبا چچکی حمیره سی
ولسان ثور چچکی حمیره سی هر برندن سکز درهم الجوز معجونی سفوفی بر درهم صندل
یارم درهم بونلری کفایت مقداری بنفشه شربتیله معجون ایدوب استعمال ایده لر.
وبو حلوا دخی غایت نافعدر. صفقی بودر. آق شکر یوز الی درهم نشاسته اوتوز
ایکی درهم بادم یاغی یکرمی درت درهم شکری کلابله اریدوب نشاسته یی دخی بادم یاغیله

حل ایدوب قیندیره لر. ومعتدل آتشده حلوا قوامنه کلنجه پشوروب استعمال ایده لر.
وبو شرابه دخی شراب ذهبی درلر. بو حکمای انکلیسی ترکیبلرندندر غایت نافعدر. صفقی
بودر. سعالی وحی عالم وکثیرا وبالدری قره وطحلب وهندبا وباتقه وبنفشه چچکی
ومارول یپراغی وتخمی وآق خشخاش تخمی وسنمراوتی تخمی وبزور بارده وابه کومجی تخمی
وانجیر وقزل اوزم وجام فستغی وبادم وآق صندل وصاری صندل وفیل دیشی
واریک وخیار شنبه ومیان کوکی هر برندن برابر الوب مجموعنی اربه صویله قینادهلر
بعده سوزوب کفایت مقداری شکر ایله شربت قوامی ویره لر. وبو شربتدن
صباحده واخشامده علیله ایچوره لر. وعلیلی معتدل آبزن ایچنده اوتورده لر. مرطب
اوتلردن قینامش اوله. مثلا مارول وبنفشه ونیلوفر وابه کومجی وخطمی وسودکبی
وآبزندن چقدقدنصکره علیلک بدنینی بنفشه یاغیله ویا طاتلو بادم یاغیله ویا نیلوفر
یاغیله ویا قبق یاغیله یاغلیه لر. وبو قیروطی دخی بدنی ترطیب ایتمکده غایت نافعدر.
صفقی بودر. بزر قطونا لعابی وایوا چکردکی لعابی هر برندن سکز درهم عورت سودی
وبنفشه یاغی هر برندن التی درهم تازه تره یاغی درت درهم کافور سدس درهم بونلری
بر مقدار بالموم ایله مرهم کبی ایدوب علیلک ارقه سنه سوره لر. وکل مرهمی وصندل مرهمی
دخی بو قبیلدندر. بو مرضک تدبیراتی مبرد ومرطب شیلر ایله اولور. مثلا علیلی طاتلو صولر
کنارنده اوتورده لر. وغذالردن نیمبرشت یمرطه صاریسی وپلیج واوغلاق اتلری
ودقیه بالغی ومارول وهندبا وبزور بارده وفستق وبادم ییه لر. وعورت سودی
ویا اشک سودی ویا کچی سودی ویا صغر سودی ایچمک مناسبدر. لکن سود
ایچورمنک شرطلری واردر. هر کسه مناسب دکلدر. مثلا حمّای عفنیه سی اولنلر کبی لایق
اولان رأی طبیب ایله ایچمکدر. وبوزمانده سمو کلو بوجک حمّای دقه نفع ویرر اعتقادیله
اندن غذالر وشربتلر وسفوفلر ومعجونلر یاپوب استعمال ایدرلر. کذلک اریق
انکنجدن دخی ایدرلر. وبوراغو اتندن وطاوق اتندن صولر تقطیر ایدوب
ایچورلر. بونلردن چوغنی سل بابنده ذکر ایتمشدر. اول محله مراجعت
ایلسونلر. وعلیله اربه صویی واریک صویی ومیان کوکی صویی ایچوره لر. وبونلره
ازاجق دارچین وکشنیج قومق مناسبدر.

اون بدنجی فصل وبا وحمیات وبائیه وحمیات ردیه بیاننده در

وقتاکه حمیات ذاتیه نک ذکرندن
فارغ اولدق ایسه حمیات عرضیه نک ذکرینه شروع اولندی. معلوم اوله که حمیات
عرضیه اوچ قسمدر. تری وبا وتری وبائیه وتری دخی حمّای ردیه در. کویا بو اوچ قسم شی
واحد کبیدر. چهان بری برندن تفاوتلری مرتبه واعتبار حسبیله در. وقتاکه بونلرده

تعفنك سببی ور دائتی و یا ایچون اولدیسه بز دخی انکله ابتدا ایده لم پس بز دیرزکه
وبا اسم جنسدر جمیع صالغین اولان یرامز مرضلره شاملدر نتکم جالینوس ابیدیمیا
کتابنک شرحنده درکه کاهیجه وباده یرامز اسهال اولور و نزله لر و حمیات محرقه
و بونلرک غیری یرامز مرضلر اولور یعنی بو شکللی یرامز عرضلر اولان خسته لکلره وبا
دینور و وبانک سببنده اطبا اختلاف ایلدیلر جالینوس درکه وبایه سبب
تعفن و فساددرکه هوایه عارض اولدقده اول هوانک اثرندن هرکسک
استعدادینه کوره کوناکون مرضلر حاصل اولور و بعضیلر دخی وبایه سبب هواده
بر سمیتلی کیفیتدرکه اندن انسانه مجاورت سببیله و یا اولدوغی محلده
دخول سببیله سرایت ایدوب اولاشور دیدیلر اما جالینوسک ذکر ایلدیکی
امراض وافده یعنی صالغین خسته لکلردرکه اسباب سماویه و ارضیه ایله هوانک
تعفنندن حاصل اولور اول مرضلر وبا کبی اندن انسانه سرایت ایلمز اما
وبا سمیتلی کیفیتدر دینلر بعضی دیارلره مخصوصدر مثلا قسطنطنیهٔ محروسه
و مصر قاهره کبی پس اول دیارلردن آخر یرلره دخی سرایت طریقیله نقل ایدر حتی
بو مرض اصابت ایدن کمسنه نک کیدوکی اثوابنی بر آخر بلده یه کتورسه لر اول ثوبک
اثری اول بلده نک هواسنه تأثیر ایدوب آنده وبا یوغیکن ظهور ایدر بو یله اولمسی
تواتر مرتبه سنه بالغ اولمشدر دیدیلر و سرایت نه طریقله اولور آنده دخی اختلاف
ایدوب بعضیلر اولا قلبه و روح حیوانیه یه سرایت ایدوب بعده اندن
جمیع بدنه سرایت ایدر دیدیلر و بعضیلر دیدیلرکه چونکه تأثیر ایدن سمیتلی کیفیتدر
ابتدا قلبه سرایت اتمکله تخصیصک معناسی یوقدر زیرا جائزدرکه اولا آخر
عضوه سرایت ایلیه مثلا جکر و مثانه و بونلرک غیری کبی و اندن جمیع بدنه
ضرر اثر ایلیه دیدیلر و بعضیلر دخی سرایت قلبه مخصوص دکلدر همان اول
سمیتک بدنه سرایتی طریق حسیله در پس اکر استنشاق طریقیله اولورسه
اولا دماغه بعده قلبه بعده جمیع بدنه سرایت ایدر و اکر تنفس طریقیله اولورسه
اولا قلبه بعده اندن جمیع اعضایه سرایت ایدر دیدیلر و اطبادن بر بلوک
کمسنه لر بو مرضک عارض اولمقلغنده تعفندن لابددر زیرا عفونت عفونتک
سببیدر و وبا زمانلرنده مشاهده اولنور دیدیلر بز دخی عفونتله اولمسی اکثردر
دیرز زیرا بو یله اولمسه عفونت یوغیکن همان سرایت طریقیله وبا عارض
اولوردی مع هذا مشاهده اولنمشدرکه بعض محله لرده و بعض اولرده ظهور
ایدر و بعضیلرنده ایتمز پس بو یله اولمقلغی اقتضا ایدرکه عفونتله اوله و بو مرض

بر حد علی و مهلک مرضدرکه سمیتلی ماده دن قلبه و جمیع بدنه سرایت ایدر بونک
سببلری چوقدر اسباب ارضیه دن و اسباب سماویه دن اولور اما اسباب
ارضیه دن مثلا مزبله لرک و تارلالرده بتن سبزه وانک تعفنی کبی و مردار قوقولی
و چوکابلر و یوصونوصولر و کرزلر و حرب و قتال و لاشه لر کبی بونلرک جمله سی
تعفنه سببدر و اکثریا بو مرض بو ذکر اولنان سببلردندر اما اسباب
سماویه مثلا مختلف کوکبلرک اجتماع و اتصاللرندن اولور خصوصا مریخ ایله زحلک
برج ناریده اجتماعی اولسه کرچه بونک وقوعی نادردر لکن اولدوغی وقتده دخی وبا
چوق اولوب نیچه یرلرده ظهور ایدر اما سرایتنک کیفیتی هرکسک استعدادینه
کوره در بعضیلره سریعا تأثیر ایدر و بعضیلره هیچ تأثیر ایتمز نتکم بعضی سمیتلی دوالر
دخی بعضی حیوانانه زهر و بعضیسنه اولماز مثلا بیش دیدکلری نبات انسانه
سم قاتل ایکن صغرجق قوشنه غدا اولوب اصلا ضرر ویرمز و بو مرضک تأثیری
دخی کاهیجه مجاورتله یعنی مریضک یاننه وارمغله اولور و کاهیجه واسطه ایله اولور مثلا
طاعونلی کمسنه نک اثوابنی کیمک کبی اما حق اولان بودرکه بو مرضک سببی کثرت
عصیان و زنا و لواطه دن و ظلمدن و قتل نفسدن اولور حق سبحانه و تعالی
مراد ایلدوکی قوللرینک اوزرینه بالذات حواله ایلر یا ملک و یا جن توسطیله
و یا هوانک تعفنیله و یا ذکر اولنان سببلر واسطه سیله خلقه اولاشور و وبانک
ظهورینه علامت چوق یلدزلر دوشمک کبی و جانورلر و قوردلر تولدی چوق
واقع اولمق کبی و چوق یغمورلر یغمق و حیوانات چوق قرلمق کبی و خلقده چچک
و قزامق چوق اولمق کبی و بعض کمسنه لرده کوبک ممه سی و خیارق کبی زهرلو چبانلر
ظهور اتمک کبی و کاهیجه دخی بو مذکوردن برشی ظهور ایتمدن اولور و نجه یرامز
قورقولو مرض ظهور ایلیوب سریعا هلاک ایلیه یعنی مثلا سکته و فجاءه کبی
اول دخی طاعون ظهورینه سببدر و طاعونک یرامزی اولدرکه طاعون
کوچک و قره و یاخود کوک اوله و اعضاء رئیسه یه یقین یرده اوله و قبرجغی ظهور
ایلیه و بعض یرامز عارضه لر ایله اوله مثلا قوصمق و اسهال و خفقان کبی و الی
و ایاغی صووقمق کبی و لونی هر آنده متغیر اولمق کبی و اسلمی اولدرکه طاعون بیوک
اوله و اعضاء رئیسه لره یقین اولمیه و لونی متغیر اولمیه و قبرجغی دخی بیوک اوله
یاخود هیچ اولمیه و اولان عارضه لر دخی خفیف اوزره اوله و اکثریا بشنجی و یدنجی
کونی تجاوز ایدرسه طاعوندن قورتلمق سلامتدر اما طاعوندن محافظه اولنمغک
تدبیری بودرکه نجه ذکر اولنان علامتلر ظهور ایلسه اخلاطدن بدنی تنقیه ایلیه لر

یعنی خراجه کوره مسهل ایچه لر ویا فصد ایلیه لر و غذالرینی وشربتلرینی اصلاح ایلیه لر
وهوانک فسادینه بالخاصه نافع اولان بادزهرتیلی شیلر استعمال ایده لر واولدوغی
یری قازوراتدن و مردارلقدن پاک ایدوب هواسنی اصلاح ایده لر مثلا کل صویله
سرکه یی قتیدروب اوک ایچنه صاچه لر واوک پنجره سنی هوار وبائیدن سالم
اولان طرفه آچه لر واردج یمشی وسدف وکچنک بورنوزینی توتسی ایلیه لر ویاخود
بو بخورله بخورلیه لر صفتی بودر زاج ونوشادر هر برندن اللی درهم دفنه تخمی واردج
یمشی هر برندن اون ایکی درهم مرصافی اون التی درهم شب درت درهم مجموعنی
اینجه سحق ایدوب بوندن بر قاشق مقداری قزغن طوقله اوزرینه قیوب اوستنه
سرکه صاچه لر که بخاری چقوب یایله و بو بخور دخی مشهور و مجربدر که برکمسه صباحده
واخشامده بو بخوری توتسی ایلیسه اول اوه طاعون کرمز صفتی بودر اردج تخمی درت
قبضه سدف واندز واردج یبراغی وکچنک بورنوزی هر برندن ایکی قبضه بلوط یبراغی
ومرصافی هر برندن سکز درهم بونلری سحق ایلیوب بخور ایلیه لر ارباب تجربه
دیدیلر که مریضنک یاتدوغی یره برقاج عدد یمرطه قویسه لر اگر اول یمرطه لر یکرمی درت
ساعتده فاسد اولورسه اول کمسه طاعونلیدر اندن تحقیق ارکدر و بعضیلر
دخی دیدیلر که طاعون اصابت ایلین کمسه نک دوشکی اطرافنه برقاچ عدد یمرطه
قویه لر تا که اول آدم وفات ایلیسه انک سمیتی اول یمرطه لره سرایت ایدوب غیری
کمسه یه سرایت اتمیه بعده اول یمرطه لری اوزاق یرلره اته لر یاخود بر چقوره کومه لر
اما بدنی اخلاطدن تنقیه ایلمک عفونتی منع ایدوب اعضاء رئیسه لره قوت
ویریجی دوالرله اولور جالینوس وقتندن اول یونان حکیملرندن روفس طبیب
بر حب ترکیب ایتمشدر اول حبک اجزاسی ایکی جزء صبر و بر جزء مرصافی ونصف
جزء لبان عمونی بونلردر و بو حب یونان متأخرلرندن بولوس نام طبیبک
زمانه گلنجه بو منوال اوزره استعمال اولندی بعده بولوسک کتابلری نقل
اولنوب عربیه یه ترجمه اولندقده مترجملر لبان عمونینک ماهیتنی نه ایدوکن بلموب
ترجمه ایده مدیلر پس متأخرین اول دوانک یرینه زعفران وضع ایتدیلر اول
وقتدن برو انه گلنجه اول نسخه بو منوال اوزره باقی قالوب استعمال اولنور و بو حبه
فرنگ اطباسی قتنده حب العالم و اسلام طبیبلری قتنده حب الهی تسمیه اولنور
واقعا بو حبه زعفران قودقلرینه اطابت ایتمشلردر زیرا صبر معده یه قوت
ویروب رطوبتلری چقارر و مرصافی عفونتی منع ایدر و زعفران دخی قلبه فرح
ویروب حرارت غریزیه یی انعاش ایدر و عفونتی دخی منع ایدر و صبرک جگره

ضررینی منع ایدوب مرصافینک قوتنی قلبه ایصال ایدر که قلبی عفونت وفساددن
حفظ ایلیه و لایق اولان بو حبدن هفته ده ایکی اوچ کره ثلث درهمدن یارم درهمه دک
طعامدن بر ساعت مقدم استعمال ایده لر لکن حامله خاتونلره ویا باسوره مبتلا
اولنلره مناسب دکلدر اما اطبا متأخرین عفونتی منع ایتمکیچون نیجه ترکیبلر
تصنیف ایتمشلردر جمله سندن افضل اولنی بو ترکیبدر صفتی بودر کلابیله
یقیلمش صبر اوچ درهم راوند برچق درهم غاریقون بر درهم مرصافی ایکی
درهم مصطکی ثلث درهم بو اجزالری سحق ایدوب افلاج قادونی شربتیله حب
ایده لر مقدار شربتی بر درهمدر و کیمیا اطباسی بر دوا ترکیب ایدوب دواء زهر
الکبریت دیو تسمیه ایتمشلردر بدنی عفونتدن حفظ ایتمده مجربدر خصوصا
وبا زماننده وغیری وقتلرده استعمالی غایت نافعدر صفتی بودر کوکورد لوزر
درهم نشادر وملح هر برندن قرق درهم صبر و مرصافی و کوملک هر برندن اوتوز ایکی
درهم بونلری اینجه سحق ایدوب تصعید ایده لر و بش دفعه تصعیدی تکرار
ایدوب هر برنده اجزالری تجدید ایده لر بعده بو مصعددن بر درهم استعمال
ایده لر بو دوایی ایجاد ایدنلر اولیه اعتقاد ایتمشلردر که بونک یکرمی درت
ساعته دک حکمی اولوب برکمسه زهر دخی ایچورسه لر اول مقدم بدنه اصلا
تأثیر ایلمیه و بو دوایی وجه آخرله دخی ترکیب ایتمشلردر صفتی بودر مفرد کبریت
بچکی اون درهم مرصافی و زعفران هر برندن برچق درهم صبر بر درهم بونلری سحق
ایدوب حب ایده لر و بر درهم استعمال ایده لر و بو زمانده راوند و قرموز طوه
وتره منتی استعمال ایدرلر کرک مفرد اولسون کرک مجموعنی استعمال ایتمک نافعدر
اما فصد ایتمک اگر بدن ممتلی ایسه بر مقدار قان آله لر زیرا واجب اولان وبا
وقتنده چوق قان اقتمدن احتراز ارکدر و واجب اولان وبا زماننده قوری
غذالر یمکدر یاش غذالردن وشربتلردن و سریع الاستحاله اولان غذالردن
مثلا سود و بالق و شفتالو و قاون و خیار کبی شیلردن احتراز ایده لر
و جوز ایله انجیر و سدف و بر مقدار طوز بونلری یه لر و وبا وقتنده جزئی سرسق
یمک نافعدر خصوصا قورقلو و صاقلو طعامره قویه لر و مزاجی حار و صفراوی
اولنلر طعاملرینه قورق اکشیسی ویا لیمون صویی قته لر و ریباس شربتی و قورق
و انبرباریس شربتی ایچه لر و مزاجی بارد اولنلر طعاملرینه بسباسه و زعفران
و اردج یمشی و زرنباد قته لر و چوق حرکت ایتمدن و چوق اویومدن و چوق
یمدن و ایچمدن و جماعدن و حمامه چوق وارمدن احتراز ایده لر اما هوانک تدبیری

بودر که کوزل قوقولو شیلر ایله هوایی تعدیل ایتمکدر مثلا عبلند وزباد ومسک
وعنبر ولادن واصطرک وعود وقرنفل وکافور واغاج قاونی قبوغی وصندل
وزرنباد وانجلیقا وکهربا کبی دوالردن کونش طوغدوغی وقتده تبخیر ایدوب
قوقلیه لر. وبو دوالردن شمامه یاپوب دائما الده طوتوب قوقلیه لر. وبو شمامه‌نی
الده طوتمق نافعدر. صفتی بودر: لادن ایکی درهم ایرسا بر درهم قرنفل وجوزبوا
هر برندن یارم درهم کافور سدس درهم سدف یاغی وقرنفل یاغی وجوزبوا
یاغی هر برندن بش حبه مسک وزباد وعنبر هر برندن اوچ حبه کفایت مقداری
کلاب ایله حل اولمش کثیرا ایله یوغوروب شمامه ایده لر. وبو شمامه دخی یازکونلرنده
استعمال اولنور. صفتی بودر: کل قورسی بر درهم بنفشه وصندل واصطرک هر برندن
یارم درهم اغاج قاونی قبوغی وبسباسه هر برندن ثلث درهم کافور سدس
درهم سدف یاغی وزباد ومسک وعنبر هر برندن التی حبه بونی دخی اولکی کبی
شمامه ایده لر. وبو سرکه‌یی دخی یاپوب قوقلیه لر. واوتوردقلری یره واوزرلرینه
صاچه لر. صفتی بودر: خزاما بر قبضه یبان سرمسقی وسدف وکل هر برندن
قبضه لطیفه انجلیقا وفو واردج تخمی هر برندن ایکی درهم زرنباد واغاج قاونی
قبوغی ومرصافی هر برندن بر درهم کافور ثلث درهم کل سرکه‌سی ایکیوز درهم
یا دخی زیاده اجزایی اوفقلیوب مجموعنی بر یره قویه لر. ومعتدل آتشده قیناده لر.
یا خود برآتیمی یرده دوارک قرنی چقنجه بر قاچ کون دوره بعده استعمال ایده لر.
وبو بخوری دخی وبازمانده قوقلمق غایت نافعدر. صفتی بودر: اردج اغاجی
نشاره‌سی اوتوز ایکی درهم اردج تخمی ودفنه تخمی هر برندن سکز درهم کهربا
ومرصافی وکونلک واصطرک وحصلبان هر برندن درت درهم. بخور آخر.
صفتی بودر: دفنه تخمی یوز درهم کونلک اتوز ایکی درهم اصطرک وحصلبان هر برندن
اون ایکی درهم دفنه یپراغی سکز درهم صاری صندل درت درهم عود
وخزاما وکل هر برندن ایکی درهم. بخور آخر. صفتی بودر: لادن واصطرک وحصلبان
هر برندن بر درهم عرق وکونلک هر برندن یارم درهم حب العرعر وقرنفل
هر برندن ایکی درهم انجلیقا ثلث درهم ترمنتی اوچ درهم کفایت مقداری
کثیرایی کل صویله حل ایدوب اجزا سحق اولندقدنصکره یوغوره لر ومنقره
بخور ایده لر. وبو بینه اصیغلر بالخاصه نافع اولان دوالردن بریدر که بر مقدار
سلمنی سحق ایدوب بر طاقیله وکثیرا العابیله قرشدروب قرص ایده لر وقوروده لر
حوردن رکیسه ایچنه قیوب بو بینه آصه لر. دوا آخر صفتی بودر: بیاض بالک

تخمی اون التی درهم زرنباد ایکی درهم کافور یارم درهم زعفران ثلث درهم
بونلری سحق ایدوب کلاب ایله محلول کثیرا العابیله قرص ایدوب فوددقده اوکلکی بوبینه
اصه لر. وزر یبقدن فندق ایچنه ویا غیری نسنه‌نک ایچنه قیوب کتورمک کذلک
زمرد وصاری یاقوت کتورمک بالخاصه نافعدر. اما بادزهر تیلی دوالردن الحکیم
بالخاصه نافع اولنلر انجلیقا وفو وطورمنتل وکاردوبنادیتی وشکطراشیع وطرخشقوق
داسکوردنیارا وزرنباد وانبراتوریا وجنطیانا وحب العرعر ویابش کیک بوینوزی
وطین مختوم وکلمنی وصاری یاقوت وزمرد وبادزهر بونلردر. ومرکباتدن
تریاق ومثرودیطوس ومعجون بیض ودیاسقوردیون ومفطر تریاق صوی
وبادزهر معجونی بونلردر. بادزهر معجونک صفتی بودر: طین مختوم ایکی درهم اغاج
قاونی جکردکی وقوزی قولغی تخمی هر برندن بربچق درهم کلمنی وزراوند وسقوردیون
وزرنباد وشکطراشیع هر برندن بر درهم تریاق ویابش کیک بوینوزی هر برندن
بربچق درهم انجو وزمرد وصاری یاقوت وکافور وزعفران هر برندن ایکی ثلث
درهم اوچ نوع صندل وآق مرجان وقرمزی مرجان ویابش ایبک هر برندن
یارم درهم بونلری کفایت مقداری اغاج قاونی شرابتیله معجون ایده لر. واکثر
درهمدن درت درهمه دک استعمال ایده لر. وبو معجون دخی مصر اطباسنک
اختراعلریدر غایت نافعدر. صفتی بودر: دهن بلسان اون التی درهم مرصافی وکبابه
وعود وطین مختوم وکلمنی وانجو وبادزهر وزعفران هر برندن بر درهم
بو اجزایی سحق ایدوب دهن بلسانله معجون ایده لر ور درهم استعمال ایده لر.
وبو سفوف دخی غایت نافعدر. صفتی بودر: طورمنتلا بر درهم زرنباد وسقوردیون
وکاردوبنادیتی وقوزی قولغی تخمی هر برندن یارم درهم اغاج قاونی جکرکی وطین
مختوم وکلمنی وعین سرطان ومحرق کیک بوینوزی هر برندن ثلث درهم
بونلری سحق ایدوب سفوف ایده لر. سفوف آخر. صفتی بودر: کهربا اون التی درهم
طین مختوم اون ایکی درهم محرق کیک بوینوزی واق مرجان وانجو وبادزهر
وصاری صندل واغاج قاونی جکردکی هر برندن درت درهم اغاج قاونی
قبوغی اوچ درهم کرکدان بوینوزی بر درهم فیل دیشی یارم درهم عنبر ثلث درهم
التون وریغی وکومش وریغی هر برندن سدس درهم مسک سکز حبه بونلری
سفوف ایدوب بش حبه دن اون حبه یه دک استعمال ایده لر. بو سفوفلر که
حارّ ردیه لرده وطاعونده وقلب مرضلرنده تجربه اولنمشدر. غایت نافعدر.
قلبی سمیتلی شیلردن حفظ ایدر. وبو معجون دخی فقرا ایچون ترکیب اولنمشدر.

وبایه غایت نافعدر صفتی بودر اردج بشی اوتوز ایکی درهم تریاق ومثر هر برندن اون
التی درهم انجیر اون عدد جوز التمش درت درهم لسان ثور چچکی خمیره سی اوتوز ایکی
درهم طورمنتلا وجنطیانا ورینیلا وانجلیقا وزرنباد هر برندن سکز درهم
بونلری کفایت مقداری لیمون شربتیله معجون ایده لر وتریاق صویی دخی
وبایه وطاعونه غایت نافعدر صفتی بودر طین مختوم وکلرمینی وجوهر سلیمانی
وانزر وطورمنتلا ورینیلا وانجلیقا وانبرا توریا وصوتره سی تخمی هر برندن
درت درهم قرنفل ودارچین وعود هر برندن بر درهم قرمزی صندل
ثلث درهم خالص تریاق سکز درهم شراب راقیسی بشیوز درهم مجموعنی
بریره قیوب قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر وبو مقطردن یارم قاشق ویا بر قاشق
استعمال اولنسه عفونتی دفع ایدوب ترلدر غایت مجرب ونافعدر

اون سکزنجی فصل طاعونک ووبانک علاجلری بیاننده در

بو مرضده قان المق خصوصنده اطبا اختلاف ایلیوب بعضیلر فصد
اولنسون دیدیلر وبعضیلر منع ایلدیلر وبعضیلر دخی متردد اولوب دیدیلرکه
بر وقتده طاعونلی کمسه لردن فصد ایلدک صحت بولدیلر وبر وقتده
دخی فصد ایلدک وفات ایلدیلر نیچه بر وقتده فصد ایلمدک بعضیلری
صحت بولدی وبعضیلری وفات ایلدی والحاصل بو مسئله ده عقول متحیر
اولمشدر واطبادن محمد بن زکریا رازی واکا تابع اولنلر فصد جائز دکلدر
نتکم ییلان وعقرب صوقمش آدمدن فصد جائز اولمدوغی کبی زیرا فصد
سمیتک قلبه وجمیع اعضایه سرایت ایتمسنه سبب اولور ودخی فصد
طبیعتک ماده‌یی خارج بدنه دفع ایتمسنه مانع اولور دیدیلر وبعضیلر دخی اون
ایکی ساعتدن مقدم فصد اولنور اما اون ایکی ساعتی تجدکده فصد جائز
دکلدر دیدیلر وفرنک اطباسندن سیطالیوس طبیب ایدر بو مرض سائر
مرضلر کبیدر بونده طبیب علیلک مزاجنه نظر ایدر اگر خلطلر ممتلی اولوب
قان غلبه لکی اولورسه قوتک تحملنه کوره فصد ایدر واگر اولمزسه فصد اتمز دیدی
شیخ الرئیس ابن سینانک دخی ذاهب اولدوغی بودر وبعضیلر دخی طاعون
طشره چقوب بلرمزدن مقدم فصد جائزدر اما چقوب بلردکدنصکره جائز
دکلدر زیرا فصد طبیعته معارض اولور احتمالدرکه فصد شیشک ایچرو باتمه سنه
سبب اوله دیدیلر وفرنک اطباسنک متأخرلرینک چوغی خصوصا سنارتوس
جوابی دیدیلرکه اگر دمده زیاده لک وطمارده طولولق وقوتده مساعده اولورسه

فصد جائزدر اگر بویله اولمزسه فصد جائز دکلدر نتکم سائر مرضلر دخی بویله در
لکن واجب اولان طرف موافقندن فصد اولنمقدر زیرا طرف مخالفندن فصد
اولنسه قورقولورکه سمیتلی ماده قلبه سرایت ایلیه پس اگر طاعون صاغ قولتغک
اردنده ویا صاغ قولتقده ایسه صاغ قولدن فصد ایده لر واگر طاعون صول
طرفده ایسه صول قولدن فصد ایده لر واگر صاغ قاسقده ایسه صاغ ایاغک
صافندن واگر صول قاسقده ایسه صول ایاغک صافندن فصد ایده لر
واگر طاعون ایکی طرفده دخی اولورسه اغریسی قلیل اولان طرفدن فصد ایده لر
سنارتوس طبیب درکه تخن سمیتلی شیش بدنک ایکی طرفنده اولوب اغریسی
شدید اولسه قنغی طرفک اغریسی قلیل ایسه اول طرفدن فصد اولنور
زیرا اغریسی شدید اولان طرفدن فصد اتمک وجعک اشتدادینه وشیشک
زیاده لکنه باعث اولوب قوتک انحلالنه سبب اولور اما فقیر درکه طاعونک
علاجنده بنم فکرمده مختار اولان اگر بدنده قان غلبه لکی اولوب طمار طلو اولورسه
طاعونک شیشی ظاهر اولمزدن مقدم فصد اولنور اگر فصد جائز اولمزسه
یعنی فصده مانع بولنور ایسه مقیء ویره لر خصوصا مدر انتیمون ایله ومدر زاج ایله
اوله واگر طاعون ظاهر اولمش ایسه اگر قاسقلرده ایسه مختار اولان حقنه ایتمکدر
غیری دکلدر وممکن اولدوغی مرتبه قیء اتمکدن احتراز ایده لر وحقنه یه انتیمون
قومق غایت محمودر واگر طاعون اعالی بدنده اولورسه مثلا قولتق ارده
ویا قولتقده اولمق کبی اول وقت ترلدیجی وقلبه قوت ویروب سمیتدن
حفظ ایدیجی پادزهرتیلی دوالر ویره لر حق سبحانه وتعالینک بو فقیره طاعون
علاجنده ایلدوکی توفیق بودرکه اجمالا بیان اولندی اما مسهل ویرمکی
شیخ الرئیس حاجت وقتنده جائز کورمشدر ومتأخرینک وجمیع
اطبا افرنجک ذاهب اولدقلری جائز اولمامسیدر زیرا قورقولورکه
اسهال سببیله سمیتلی ماده حرکت ایدوب اعضاء رئیسه‌لره منتشر اوله
دیدیلر وفرنک اطباسنک بعضیلری انتیموندن استعمال ایدرلر ودرلرکه
انتیمون فاسد خلطلری تنقیه ایتدوکندن قطع نظر سمیته دخی مضاددر
لکن خطرلیدر وبعضیلر اگر طاعون اسافل بدنده ایسه انتیمون ایله احتقانه
اولنمسنی اختیار ایدوب اگر طاعون اعالی بدنده ایسه یوقاریدن استعمال
ایدرلر لکن جمهور اطبا ومتأخرینک اتفاقلری بودرکه طاعونده پادزهرلر
وتریاقلر استعمال اولنمقدر افضل اولان پادزهر ماریدن سکز حبه مقداری

استعمال اولنمقدر وبوندن صکره پادزهر مرتسنده اولان
زرود استعمال ایتمکدر اندن دخی بری سکز حبه مقداری

استعمال ایده لر. و بو سفوفلر دخی بو زمانه ده استعمال اولنور. بادزهر مقامنه
قائمدر. صفتی بودر. زمرد و بادزهر هر برندن یدی حبه مدبر صاری یاقوت
اوچ حبه. سفوف آخر صفتی بودر. بادزهر اون ایکی حبه کیک بوره کنده
اولانه کمک ثلث درهم زمرد دیاسنتا هر برندن یدی حبه بونلری بعض
مناسب صولرله ازوب اکثر دفعه ده استعمال ایده لر. و بو سفوفک
دوالرینی تدارک آسان اولمغله طاعونده استعمالی کثیردر. عفونتی منع ایدوب
سمک غائله سنی دفع ایدر. صفتی بودر. نبات شکری اوچ درهم آق زنجبیل
ایکی درهم کافور بر درهم بونلری سفوف ایدوب مناسب صو ایله بر درهم
استعمال ایده لر. و ترلدیجی دوالردن انتیمون و ذهب معرق استعمال ایده لر.
و مرکباتدن تریاق صویی و معجون البیض و دوار سقردیون و معجون
دیاسنتو و معجون بادزهر استعمال اولنه. و دوار سقردیونک صفتی
بودر. و اطو حکیمک مختاریدر. سقردیون یعنی بیان سر مستغی اوچ درهم
طورمنتلا و دیکتامو و زرنباد و جنطیانا و انجلیقا و قرنمشک هر برندن
بر درهم زعفران و کافور هر برندن نصف درهم اجزا ل سحق اولنوب ایکی
درهم تریاقدن شوکة المبارکه صو بیله ازه لر. بعده مجموعنی کفایت مقدار شوکة
المبارکه شربتیله معجون ایده لر. نسخه اخری صفتی بودر. دارچینی و سلیخه و شکوط ربیع
و طورمنتلا و سطورطه و جنطیانا و طین مختوم و اصطرک و قاصنی و صمغ
عربی هر برندن درت درهم بیان مستغی سکز درهم افیون و قونز قولغی
تخمی هر برندن بر بچق درهم دار فلفل و زنجبیل هر برندن ایکی درهم عسل
انکبوز التی درهم کلبشکر یوز درهم شراب التی درهم مجموعنی رسم اوزره
معجون ایده لر. بو بر دوادرکه جمیع زهرلره نافعدر. تریاق مقامنه قائم اولور.
معصوملره و حامله خاتونلره دخی ویریلور. بو علتده بوندن انفع شی اولمزکه
بو دوا الکفر الذوا والمقلقده کبیدر. و معجون البیضک صفتی بودر. بیرطه
دلوب باضنی اقیده لر. و انجنه زعفران دولدوره لر و اتشه قیوب
سیاه اولنجه دوره لر بعده بو بیرطه یی انجه دوکه لر. بعده بزر جرجیر و دکتامو
و طورمنتلا هر برندن ایکی درهم بونلری دخی بعد السحق مجموع اجزا مقداری
ونه تریاقیله قرشدروب معجون ایده لر. و یارم درهمدن بر درهمه دک
استعمال ایده لر. بقاء قوتی اوچ سنه یه دکدر. و تریاق صوینک صفتی بودر.
تریاق یکرمی درهم مرصافی اون ایکی درهم زعفران اون التی درهم شراب

راقیسی قرق سکز درهم بونلری سکز کون بر یرده اصلدوب بعده قرعه
انبیق ایله تقطیر ایده لر. بو صو جمیع زهرلره نافعدر حرارت غریزیه یی حفظ
ایدوب تعفنی منع ایدر. نسخه اخری صفتی بودر. تریاق سکز درهم مرصافی
یکرمی درهم زعفران درت درهم شراب روحی سکسان درهم بونلری
اولکی کبی تقطیر ایده لر. اما بادزهر و تریاق استعمالنده قانون بودر که
اگر علیلک مزاجی حار و حماسی شدید ایسه بو دوالری مبرد صولرله
و مقتضای حاله مناسب مبرد شربتلرله استعمال ایده لر. و اگر خسته لکی
برقاچ کون اولمش ایسه لائق اولان نفوذی سریع شیلر ایله استعمال ایدلرکه
قلبه واصل اوله. مثلا تریاق صویی کبی یاخود ایکی حبه کافور ایله استعمال ایده لر.
و اگر آغریسی شدید و اویقوسزلغی زیاده اولوب ضعف طاری اولورسه
کی تریاق ویا دوار سقردیون ویا لودنو ویره لر. و علیله صوق هوا طوتمقدن
و دوا ایچدکده ترلمنجه اویومقدن احتراز ایده لر. و اگر ترلدیکی وقتده بایلمق
کلورسه گل صویی و گل سرکه سی و صندل قوقلده لر. و بعض اطبا صیجق
ایتمکی یاروب تریاق بولیوب علیلک کوکسنه قورلرکه ترلمکه امداد ایدر.
و کاهیجه صیجق ایتمکی سرکه یه باتروب قلب اوستنه قورلر. و تمام ترلدکدن صکره
لباسنی دکیشدروب پاک اثوابلر کیه لر. بعده مناسب غدالر ویره لر. و قوتی
حفظ ایتسون ایچون دیاسنتو معجونی و قرمز معجونی و انجو معجونی و کلبشکر
و قرمزی قولغی شربتی و ریباس شربتی و لیمون شربتی ویره لر. و بونلردن صکره
اگر تلیینه محتاج اولنورسه راوند و غاریقون و حب الهی و اطریفل فارسی
کبی ملینلر ویره لر. و بعضیلر مسهلاته بعض بادزهرتلی دوالر ضم ایدرلر.
اما نفس طاعونک علاجی اگر وقت مساعده ایدوب اعراض قوی اولمازسه
اورزنیه منضجات و محللات قویه لر. و اگر وقت مساعده ایتمیوب
اعراض شدید اولورسه. واجب اولان اورزنی حجامت ایدوب قانی اقیده لر.
یاخود داغلیه لر. بعده اورزنیه وجعی تسکین ایدیجی شیلر قویه لر. مثلا صیجق سود
ایچنده ویا بابادیه طبیخنه بز باتروب اورزنیه صیجق صیجق قویه لر. و اگر محللمسته
و داغلمغه راضی اولمازلر ایسه اورزنیه داغلییجی دوالر قویه لر. بو دوا کبی
صفتی بودر. قودوز بوجکی برجزء اتمک خمیری اوچ جزء سرکه برجزء بونلری
بربره قرشدروب بقله قدرینی شیشک اوستنه قویه لر. یاخود بو طوائی
قویه لر. صفتی بودر. خردل و حرد سیراغی و اسکی جوز ایچی هر برندن برابر

سحق ایدوب یاقو ایده لر. بو دوا الرفی الحال قیردوب زهرلی صولری
آقیدر. و شیشک اطرافنه تریاق سوره لر. واکر تویاقیجی دوالردن اغری
پیدا اولورسه اوزرینه کل یاغیله یمرطه صاریسی قویه لر. و بر پلیجی دری اکنه
یاروب اوستنه قویمق غایت نافعدر. زهرینی چکوب آلور. واکر
منضجات قویمق اقتضا ایدرسه بو دوایی قویه لر صفتی بودر. خطمی کوکی یکرمی
درت درهم کتان تخمی و ایوی تخمی هر برندن سکز درهم بیشمش زنبق
کوکی التی عدد انجیر واتمک خمیری هر برندن اون التی درهم کوکرجین ترسی
اون ایکی درهم بونلری بابادیه طبیخی ایله قینادهلر بعده خنزیر یاغی اوتوز ایکی
درهم زنبق یاغی یکرمی درهم عقرب یاغی سکز درهم زعفران ثلث
درهم بونلری ضم ایدوب یاقو ایده لر. تعجیصنر بیشمش صوغانی تریاق
ایله و عقرب یاغیله حل ایدوب قورلر نافعدر. یاخود بو منضج دوایی
قویه لر صفتی بودر. خطمی کوکی و زنبق کوکی هر برندن سکز درهم بونلری معجون
کبی اولنجه پیشوره لر بعده دکیتامو وسقردیون هر برندن سکز درهم انجیر
اوج عدد بابادیه یاغی و زنبق یاغی کفایت مقداری اوله بریره جمع ایدوب
یاقو ایده لر. مترجم فقیر درکه. شمدیکی زمانده طاعونه نضیج ویرمکیچون
استعمال اولنان اتمک لیه سیدرکه هم نضیج ویرر. وهم اغریسینی تسکین
ایدر. غایت لطیف علاجدر. خصوصا نازک خواجه لره غایت مناسبدر.
صفتی بودر. بر مقدار صومون ایچنی کفایت مقداری سود ایله لیه کبی پیشوره لر.
وایچنه بر درهم زعفران اوفقلیه لر. و یارم قبضه بابادیه قیوب اتشدن
ایندر دکده ایچنه بر یمرطه صاریسی قویه لر و قارشدیره لر. بعده کفایت
مقدارینی بز اوستنه یایوب شیشک اوستنه تکرار تکرار قویه لر.
و تمام تنضیج بولوب دلشلجک اولدقده نشترله آچه لر. یاخود نشتره
تحمل ایتمزلرسه بر مقدار اتمک خمیرینی بر انجیر ایله حرج هاونده دوکه لر واوزرینه
قویه لر. زحمتسزجه دلشر. و دلشلدکدن صکره تره منتی مرهمی ایله الشلده لر.
صفتی بودر. سکز درهم تره منتی بی صو ایله ییقیوب تعبه ایچنه بر یمرطه صاریسی
و بر مقدار کل یاغی قیوب فتیله بولیوب استعمال ایده لر. وار یتک
اقسه بو مرهمی قویه لر. صفتی بودر. مغسول تره منتی و کل یاغی هر برندن
التی درهم کفایت مقداری اریه اودنیله قرشدروب مرهم ایده لر. واکر
اطرافنده قاتیلق وار ایسه اوزرینه داخلیون یاقشدیره لر. و دلشلوب

پاک اولدقدن صکره اوکلنمک ایچون بو مرهمی قویه لر. صفتی بودر. تره منتی سکز
درهم کل یاغی وار ایسه اودنی وانزروت دکوتنک هر برندن بر مقدار قیوب مرهم
ایده لر. معلوم اوله که ماده لی اقتمق جنس اتمکدن افضلدر. یعنی نقار تمام
بولنجه اشلتمده اهتمام ایدوب ترقیا ایتمیه لر. و اکر اوکلدقدن صکره بکلک
قالورسه اوزرینه زعفران یاقیسی و یا اکلیل ملک یاقیسی قویه لر. اما قرحجک
تدبیری بودر که اولا واجب اولان دشمکدر. یاخود بو دوالری قویه لر.
صفتی بودر. حرجمک اوتی و سنکرلی یپراغی و عنب الثعلب هر برندن بر قبضه
اتمک ایچی یکرمی درت درهم بونلری صو ایله قینادوب محل زخمه قویه لر. و درت
ساعتده بر دکشدیره لر. دوا آخر صفتی بودر. تریاق و مثرودیطوس هر برندن درهم
بیشمش صوغان بر عدد بیشمش سرمسق بربچق درهم کوکرجین ترسی ایکی درهم
خردل تخمی بر درهم زعفران بر درهم بر دنک صابون بربچق درهم مانده تره یاغی
درت درهم مجموعنی بریره قارشدیروب اولکی کبی استعمال ایده لر. آخر
صفتی بودر. اوجاق قوروجی اون درهم خمیر و تره منتی و تره یاغی هر برندن
سکز درهم صابون اون ایکی درهم کل یاغی التی درهم طوز درت درهم یمرطه
صاریسی ایکی عدد تریاق و مثرودیطوس هر برندن ایکی درهم بونلری جمع ایدوب
قرحجک اوستنه قویه لر. و اطرافنه اسفیداج مرهمی و یاخود سرکه و کل یاغیله
کلارمنی سوره لر. واکر اوستی قبوقلنورسه بو دوایی قویه لر. صفتی بودر. خنزیر
یاغی سکز درهم یمرطه صاریسی بر عدد بغدای اونی بر درهم بونلری قرشدروب
قویه لر. بعده یاره علاجلریله علاج ایده لر. مثلا باسلیقون مرهمی کبی و مرهم
اصفر کبی شیلر قویه لر. و بو علاجلری ایدرکن قوتی حفظ ایدوب حرارت
غریزیه یی انعاش ایدر. یاذزهرتیلی دوالر استعمالندن خالی اولمیه لر.

اون طقوزنجی فصل حماء وبائیه و حماء ردیه بیانندهدر

معلوم اوله که
حماء وبائیه ایله طاعونک فرقی مرتبه و قوت جهتیله در. مثلا طاعونک
ماده سنده اولان سمیت حماء وبائیه نک ماده سنده اولان سمیتدن
زیاده و شدیددر. و حماء وبائیه ایله حماء ردیه نک فرقی حماء وبائیه نک
ماده سنده سمیت اولوب حماء ردیه نک ماده سنده سمیت یوقدر. لکن
حماء ردیه نک ماده سنده تعفن دخی غایة القصوایه بالغ اولمشدر.
و حماء وبائیه اکثریا عام اولوب انساندن انسانه سرایت ایدوب و بر مکاندن
بر آخر مکانه نقل ایدر. اما حماء ردیه بر انساندن اخر انسانه سرایت ایتموب

اکثریا عام اولمز مستار توس طبیب درکه ذنک اطباسندن بر طائفه حمّار ردیه
دخی سمیت واردر لکن مرتبه سی حمار وبائیه دن قلیلدر دیدیلر والحاصل بو اوج علتک
بینلرنده فرق یوقدر همان عرضلرینک قوت وضعفی ایله فرق اولنور حمیات
ردیه اصل حمانک انقسامی کبی برقاچ قسمه منقسم اولور یعنی حمار وبائیه وحمار ردیه
دیدکلری اصل حمالردن خارج حمالر دکلدر بلکه حمات مذکوره قسمی حمانک ماده سی تعفن
وفساد جهتندن غایة القصوی یه بالغ اولورسه حمار ردیه وسمیتلی اولورسه حمار وبائیه درلر
مثلا غب لازمه نک ماده سی صفرانک داخل عروقده متعفن اولمسیدر پس اگر
تعفنک مرتبه سی حاد جدا اولورسه حما لازمه اولور واگر تعفنک مرتبه سی حاد
فی الغایه اولورسه حمای ردیه اولور واگر حاد فی الغایة القصوی اولوب سمیت
مرتبه سنه وارر سه حمار وبائیه اولور پس بو تقدیرجه غب لازمه وغب دائره
وبلغمیه لازمه وبلغمیه دائره وسوداویه لازمه وسوداویه دائره ودمویه مطبقه
بونلردن هربری حمار ردیه وحمار وبائیه اولور حمار دق دخی بو حالله مرکب
اولدقده وبائیه اولور وبونلرک مرتبه لری حدس صناعی ایله اعراضندن فرق
اولنور وخارجدن اولان سموماتک انواعی چوق اولدوغی کبی حمیات وبائیه نک
وحمیات ردیه نک دخی انواعی واردر مثلا حمار وبائیه کاهیجه ذات الجنب
ایله اولور وکاه نزله ایله اولور وکاه چچک وقزامق ایله اولور وبعضیسی
ترلمه اولور وبعضیسی اسهال ایله اولور وبعضیسی خناق ایله اولور یعنی
بو مرضلره عارض اولان حمانک اعراضی شدید اولدقده ردیه دینور وبو
حمالرک سببلری وبانک سببلری بابنده ذکر اولنمشدر وکاهیجه بعض
مرضلردن وحمالردن انتقال طریقیله اولور اما حمار وبائیه نک علامتی حماسی
شدید اولور وبدنک داخلنده اضطراب وظاهرده یانمه سی اولور وباش
اغریسی شدید اولور واویقوسزلق عارض اولور وصوسزلغی شدید اولور
والی وایاغی صوور وبایلمق کلور ونفسنی صقصق آلور واغزینک وبدننک
رایحه سی بد اولور ونبضی مختلف اولور وبدنندن چقان تر دخی مردار قوقر
وبو مرض عام اولوب خلقده چوق اولمق وهواده وبا علامتلری ظاهر اولمق
بو مرضک علامتلرندندر وبو مرضه مستعد اولنلر بدنلری اخلاط ردیه ایله ممتلی قوتلری
ضعیف اولوب مساماتلری واسع اولنلردر اما حمار ردیه نک علامتی ابتداسنده
تشخیصی گوچدر برقاچ گون گچدکدنصکره علامتی زیاده ظاهر اولور زیرا
بو حمانک عرضلری سائر حمالرک عرضلرینه بکزمز بو حمایه سبات وخفقان بایلمق

وحمیات وبائیه ایله صح

دکوکل بولنمه سی وهذیان عارض اولور ونبضی صغیر وضعیف اولور وگوزنیه گوناگون خیالر
گورینور وتیز دارلنور وآیدنلق وصوم اشیغی استمز وگاگوزلغنه میل ایدر ونبضی صغیر اولمده
تدریجی تملی حدینه بالغ اولور وقاروره سی ابتداده خام ورقیق اولوب قطعا سوبلی
اولماز کیده رک گون گوندن بولانق وقرمزی اولور وبشره سی گول رنکنده اولور
ونسیان وتشنج وباش دونمه سی وزیاده باش اغریسی عارض اولور وقولغاری
استمز اولور وکاهیجه اسهال واقع اولوب رنکی بیاض وصاری اولور ورایحه سی
غایت بد اولور وکاهیجه یوقاریدن وآشاغیدن صو غلیان حیقر وکاهیجه زیاده
بورون قنمق عارض اولور وکاهیجه بدننده قرمزی ویا منفشه رنکنده ویا سیاه
نقطه لر پیدا اولور خلق بوکا حصبه سنی دوکدی درلر وبو مرضده پراغز اولان علامتلر
اسهال واقع اولدقده رنکی سیاه وقوقوسی غایت مردار اولمقدر وضیق نفس
وغشی عارض اولوب الی وایاغی صوق اولمقدر ونبضی صغیر وحصبه انی نفسجی
ویا سیاه اولمقدر وبو آخر علامتلر دائم اولورسه موت علامتیدر وعلامتلر
سلیم اولنی اولدرکه اعراض خفیف اوله واسهال دقی عارض اولدقده بحران
کونی واقع اوله وعقبنده علیله خفت وراحت کله العلاج بو حمالرک
علاجنده غرض ایکی امره راجعدر بری حمانک حرارتنی تعدیل وبری دخی
بادزهرتیلی دوالر ایله سمیتی دفع ایتمکدر واطبا اختلاف ایلدیلرکه حمانک
حرارتنی تعدیل ایچون ابتدا فصد واستفراغمی اولنسون یاخود سمیتیدن
اولوری بادزهرتیلی دوالر ایله سمیتیه مقاومتی اولنسون جواب ویردیلرکه
اگر حما سمیتیدن قوی وغالب ایسه ابتدا فصد اولنور وتنقیه اولنور واگر
سمیت غالب ایسه سمیته مراعات اولنمق واجبدر دیدیلر وحمار وبائیه نک
علاجنده ابتدا حقنه لینه ایده لر بعده وبا بابنده ذکر اولنان معجونلر وبادزهرلر
استعمال ایده لر لکن لایق اولان بو محلده حرارتی معتدل دوالر ویره لر
وصولردن نفوذی سریع وتأثیری قوی صولر ویره لر وبو مقطر صونک تحضیری
وبادزهرتی واردر صفتی بودر کجی سدفی ورعی الحمام عصاره سی ولسان ثور
عصاره سی وسقرذیون واوغل اوتی دقوزی قولاغی عصاره سی وکارده بناویچ
وسکرلی یراغی هربرندن یوز درهم آغاج قاونی جگردکی سکز درهم سنز اوتی
تخمی درت درهم نیلوفر اوتوز ایکی درهم لسان عصفور آغاجنک قبوغی
درت قبضه سحق اولنه جقلر سحق اولنوب مجموعنی بر یره اوچ گون اصلده لر بعده
قرع وانبیق ایله تقطیر ایده لر وبو مقطردن حاجت وقتنده استعمال ایده لر

لیمون صویی یاخود آغاج قاونی اکشیسی الکیوز
درهم سرکه یوز درهم صح

ویا تریاق دخی بو قبیلدندر لکن حرارتی بعض مبرد شیلرله تعدیل ایدوب اویله
ایچه لر. و بو سفوف مصر حکماسی قتنده اسراردندر غایت نافعدر صفتی بودر
کادریوس وسقردیون واغاج قاونی جکردکی هر برندن بر درهم زراوند وزرنباد
وشکطرامشیع وکیک بوینوزی وکل ارمنی وطین مختوم وکل وسنبل هندی وانجو
ومرجان هر برندن ثلث درهم کافور یارم درهم نبات شکری ایکی درهم بونلری
سفوف ایدوب بو سفوفدن بر درهمنی ایکی ثلث درهم تریاق ایله استعمال ایدوب
اوزرینه بعض مناسب صولر ایچه لر. بعده علیلی بر ایوجه اورتوب ترلده لر.
و بو منوال اوزره کونده اوچ دفعه ایده لر. و بو سرکه دخی بادزهریتی در غایت
نافعدر صفتی بودر. قرنفل بستانی چچکی وآق شراب هر برندن اوچ جزء قوزی
قولاغی عصاره سی واسقابیوزا عصاره سی وکچی سدفی عصاره سی هر برندن برجزء
بونلری قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر. وحاجت وقتنده استعمال ایده لر. و بو
قبیلدندر. دوای سقردیون کبیر استعمال اتمک. کذلک صبرسز دیاسقنقور معجونی
ویا بادزهر وافیتمون معرق استعمال اتمک دخی بو قبیلدندر. و بو دوالرک طریق
استعماللری مقدم بیان اولنمشدر. و بو دوالردن صکره اکر طمرلر ممتلی ایسه
فصد ایده لر. اما اکر برقاچ کون کچمش ایسه وسمیت بدنه منتشر اولمش ایسه
فصد اتمک جائز دکلدر. واکر فصد اولنمغه قوت مساعده ایتمزسه بازولرندن
ویا بالدرلرندن حجامت ایده لر. اما اسهال ایتمده قوتلی مسهل ویرمک جائز
دکلدر. بلکه ویابا بنده ذکر ایلدیکمز لطیف مسهللردن ویره لر. زیرا بو حماده
اذا سبب ایله اسهال واقع اولوب ذوسنطاریا عارض اولمسندن قورقلور
واکر غثیان اولورسه مقدم ذکر اولنان مقیئلردن ویره لر. وعفونته مانع
اولوب مزاجی تعدیل ایدن دوالر. قوزی قولاغی واغاج قاونی اکشیسی ونطافلن
وطورمنتلا وبایمش کیک بوینوزی وبادزهر وکل ارمنی وکافور وافیتمون
معرق بونلردر. وکاهیجه بونره سده لری آچیجی دوالر ضم اولنور مثلا شوکة
المبارکه وسقردیون واسقابیوزا وطراغیون کبی. واطبا متقدمین داخلدن
معرق استعمال ایتمیوب خارجدن استعمال ایتمشلردر مثلا زیت یاغیله
بوره وطورق اوتی یاغی وحرور میشی یاغی بونلردن طلا اتمک کبی ومصیرلر
بابادیه یاغیله نطرونی حل ایدوب طلا ایدرلر. واطبادن بعضیلر بازولره
وبالدرلره منفط یعنی قبرجق دوالر وضع ایدرلر. اما حماء ردیه نک
علاجی اکر حماء ردیه نک سببی اخلاطک کثرتی وتعفنی ایسه قانون اوزره

اول خلطی تنقیه ایده لر. واکر حما صالغین خسته لکلردن اولوب اکثر خلقده ظهور
ایتمش ایسه ابتدا حمار وبائیه کبی حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین ایتدکدن صکره
بادزهریتی ترلدیجی دوالر ویره لر. اما مسهل ویرلدکده کل شکری شربتی
وقدرت حلواسی وراوند وتمرهندی وغاریقون واطریفل فارسی کبی دوالر
ویره لر. واکر معده ده فاسد خلط اولورسه معتدل مقئ ویره لر. وطبیعتی
تلیین ایچون حالا استعمال اولنان قدرت حلواسی ایله ماء الجبن دخی طبیعتی
تلیین ایدر. وهم حمانک حرارتنی تعدیل ایدوب دمک غلیانی منع ایدر.
اما فصد اتمک اکر عفونت عروق کبارده ایسه حقنه لینه ایله طبیعتی تلییندن
صکره واجبدر اطبا دیدیلرکه بو حماده درت کونه دک قان النور اما درت
کونی کچدکدنصکره جائز دکلدر. و بو حماده بادزهریتی دوالر. بو سیاق اوزره
عمل اولنور صفتی بودر. کل ارمنی وطین مختوم وطورمنتلا وسقردیون محرق
کیک بوینوزی هر برندن سدس درهم مجموعی بر شربتدر. و بو سفوف صنار بوکی
ترکیب ایدندر. و بو بابده مجربدر. وعلاج کافیدر. صفتی بودر. محرق کیک بوینوزی
بربچق درهم حلین سرطان وطین مختوم وکهربا وانجو وقرزی مرجان وبادزهر
هر برندن ثلث درهم کیک یوره کنده اولان کمک وزمرد وصاری یاقوت
وقرمزی یاقوت هر برندن سدس درهم التون ورقی اوچ عدد بونلری
سحق ایدوب بعض مناسب صولرله یارم درهمدن بر درهمه دک استعمال
ایده لر. و بو حماده منضج ومفتح اولان دوالر. قوزی قولاغی وسقردیون وکارده بادیجی
واغاج قاونی جکردکی واسکورچنارا وطورمنتلا ونطافلن بونلردر. وروح زاج
کبی نافع شئ اولماز. هم عفونتی منع ایدر. وهم سده لری آچر. وهم حمانک شدتنی
کسر ایدر. طریق استعمالی هندبا صوینه ویا نیلوفر شربتنه ویا بنفشه شربتنه
برقاچ طامله روح زاج قیوب استعمال ایده لر. لکن اکر علیلک قارننده یاره
ویا شیش اولورسه روح زاج ایچمدن احتراز ایده لر. و بوندن صکره نضج
اثری ظاهر اولوب اکر ماده اولورسه مسهل ویره لر خصوصا اون درتنجی
کوندن مقدم اولمیه. واکر ماده سی غلیظ بلغمی اولورسه اون یدیدن صکره جائزدر.
اکر ماده ادرار طرفنه میل ایدرسه مدرات ایله اعانت ایده لر. مثلا بالدری
قره وشوکة المبارکه ضوسیله برقور یارده مستحلی ویره لر. اما بو حماده قلب اوزرینه
بعض مبرد دوالر قومغی بعضیلر جائز کوردیلر. وبعضیلر انکار ایلدیلر. اما معتدل
مبرد قومه ده باکس یوقدر. وواجب اولان معتدل وخفیف غدالرله مزاجی

تعدیل ایده لر و کل شربتی و بنفشه شربتی ایچه لر و بو شربتلره جزئی روح زاج قوره لر
دخی اعلادر و اطبادن بعضیلر کیک بوینوزی براده سنی قینادوب ایچمکی
غایت مدح ایدوب بو حمایه بالخاصه نافعدر درلر و مصر اطباسی رازیانه
وانیسون طبیخنی استعمال ایدرلر **یکرمنجی فصل حصبه و جدری**
بیانندهدر جدری دیدکلرینه ترکجه چیچك و حصبه دیدکلرینه قزامق درلر
اما جدری دیدکلری بدنده چیقر بثرهلردر و اول بثرهلر جمیع بدنه شامل اولور
بونك سببی دمك غلیانندن دمده اولان مائیتی و رطوبتی طبیعت طشره
دفع ایتمسیدر و دمك غلیانینه سبب یا امر طبیعی یعنی امر طبیعیدر و یا امر
خارجیدر اما امر طبیعی اولدر که دمك غلیانی یا رحم مادرده جنینك حمل وقتنده که
غذا ایلدوکی دم حیضك بقایاسندن مختلط اولان فضولی قوت
طبیعیهنك دفع ایلمسیدر یاخود بعد الحمل اغذیهٔ ردیهدن تولد ایدن دمك
قوامی ضعیف اولوب اول قوامدن اقوا برجوهر قوام حاصل ایتمکیچون ثوران
ایدوب مائیتی طشره دفع ایلمسیدر اما امر خارجی اولدر که خارجدن برسبب
ایله اخلاط حرکته کلمکله دمده غلیان و فشلدی حادث اولور نتکم خارجدن دخی
صو قینادقده فشلدیسی ظاهر اولدوغی کبی و بویله اولمسی مثلا فصولك
تغیری وقتنده اولور خصوصا فصل ربیعده اخلاطه کیفیات ونظامدن
ناشی حرکت واجب اولدوغی محلده اوله و بو جدری ایله حصبه کاهیجه صالغین
خستهلکلردن اولور و اکثریا لدوس روزکاری اسمك عقبنده ظهور ایدر
واکثر ظهوری معصوملره و یکیتلرده اولور اما سن آدملرده اولمسی نادردر و بدنی
رطب اولنلرده خراجی یابس اولنلردن چوق اولور و بو جدرینك بعضیسی
قرمزی و بعضیسی بنفشهجی یعنی کوك و بعضیسی قاره اولور علامتی حمای مطبقهسی
اولور و باشی اغرر و بورنی و سائر بدنی کجشور و بدننده صنجوسی وارقده
اغریسی اولور و اویقوسی اراسنده بلکلر صچرار و جمیع بدنی اغر اولور و نفسی
طار اولور و یوزی اوکسورکی اولور و اسنر و کرینور و یورك اویناقسی عارض
اولور و بوغازنده و کوکسنده اغری اولور و کاهیجه قصمق و کوبك یوروسی
عارض اولور بو علامتلر دمك غلیانندن اولوب اکثریا اوچ کونه دك ممتد
اولور بعده بثرهلر ظهور ایتمکه باشلر و اکثریا بدنك جمیعسنده چیقر و قنقی خلط
غالب ایسه لوننden بلینور و بو مرض امراض حادهدن اولوب اون درت
کونه دك متمادی اولور لکن اکثرینده یدیدن صکره اعراضی تسکین اولور

بو چیچك تیز چیقوب طشره اورنی خطرسزدر اما کوك اولان و یا قره اولان
و ظهور ایتدکدنصکره غائب اولنی یا اغر اولنیدر اما حصبه بو دخی چیچك کبیدر
کویا صفراوی اولانیدر لکن بونك حجمی صغیر اولور و بدنه یا بشقدر جلددن
یوقارو تجاوز ایلمز و هم کوزده چیقمز بونك علامتی ینه چیچك علامتی کبیدر
لکن بونده اوکورمك و یانمق و اضطراب چوق اولور و بل اغریسی از اولور
و اکثریا قزامغك چیقمهسی دفعةً اولور اما چیچك تدریجی ظهور ایدر **العلاج**
بو مرضك علاجنده ایکی امره مراعات لازمدر اولکیسی قوت دافعهیه قوت
ویرمکدر که مادهٔ فاسدهیی طشره دفع ایلیه ایکنجیسی یوللری و مسامانی اچمقدر که
چیقمهسی آسان اوله و ابتداده فصد ایلیهلر اکر علیل کوجك دخی اولورسه
قوت مساعده ایدوب طمرلرده طولوق اولدقده فصد لازمدر اکر فصد ممکن
دکل ایسه حجامت ایلیهلر و قان المق لازم کلدکده دردنجی کوندن مقدم المق
کرك زیرا اکثریا چیچك چیقمهسی و کورنمهسی دردنجی کونده واقع اولور اول وقتده
ایسه فصد جائز دکلدر زیرا فصد طبیعتك فعلنه معارض اولوب چیچك
باتمهسنه سبب اولور لکن کاهیجه جدری و حصبه ظهور ایتدکدنصکره ضروری
فصد اولنور خصوصا ماده کثیر اولوب قوتی حبس ایتدکده فصد و یا حجامت
سببیله طبیعته خفت کلوب مادهیی خارج بدنه دفع ایتمکه معین اولور بو بیله
اولدوغی تجربه کرهٔ مشاهده اولنمشدر اما بو علتده مسهل ویرمك جائز دکلدر
مکر طبیعت قبض اوزره اولوب ضروری اولورسه ابتدالرنده حقنهٔ لینه
ایدهلر و تمر هندی ایله کل شکری و یا قدرت حلواسی و یا خیارشنبه بالی ویرهلر
و بونلردن قوی مسهل ویرمیهلر اما جدرینك تیز چیقمهسنه معین اولان
شولدر که برمقدار قبضیتی ایله حرارتی معتدل و یا برودتی معتدل
اولوب قوته معین اوله و اول دوالر بعضیسی دخی خاصیتله نفع ویرر اما
حرارتی معتدل اولوب تیز طشره اورهسنه معین اولان دوالر رازیانه
کوکی و تخمی و طورب تخمی و کاردو بناوتی و بالدرکی قره و شکط اشیع و
طراغیون و سقردیون و قره نخود و اسقابیوزا و انجیر بونلردر و بعضیلر
مرجمك و تریاق و مثرودیطوس و سقردیون استعمال ایدرلر و بونلردن قوی
اولنلر بادزهرتیلی دوالردر مثلا بادزهر و انجو و کیك بوینوزی و مرجان
و صاری یاقوت کبی اما برودتی معتدل اولان دوالر قوزی قولغی و ماروله
و سمراوتی و نیلوفر و اربه و اریك و هندبا و سکرلی یپراغی و اغاج قاوونی کبیسی

ولیمون صویی ونار صویی دریباس بونلردر بو ایکی نوع دوالردن علیلك مزاجنه
کوره شربتلر وصولر ومطبوخلر ترکیب ایدوب استعمال ایده لر ومتقدمین
کتابلرنده نیجه ترکیبلر واردر لکن مجرب اولنلردن شیخ ابن سینانك تبریدیه سی
اعضایه قوت ویروب تبرید جهتنه معین اولور صفتی بودر مغسول کل
بش درهم قنوغی حجمش مرجمك یدی درهم بونلری کثیرا ایکی درهم صمغ آلتی درهم صوایله نصفی
قالنجه قینادوب وسوزوب نوش ایده لر مطبوخ آخر صفتی بودر انجیر
یدی عدد مرجمك اوچ درهم کثیرا ورازیانه هربرندن ایکی درهم بونلری یوز آلتی
درهم صوایله نصفی قالنجه قینادوب وسوزوب ایچه لر وبو مقطر صو دخی
فرنك اطباسنك مجربلریدر تبرید جهتنه نافعدر صفتی بودر انجیر اوتوز
عدد مرجمك اوچ قبضه توترب تخمی یدی درهم رازیانه تخمی اون درهم
اربه سکسان درهم بونلری بشیوز درهم صوایله برمقدار قیناده لر بعده
قرعه وانبیق ایله تقطیر ایلیه لر ماء آخر صفتی بودر اربه اون ایکی درهم رازیانه تخمی
بش درهم توترب تخمی درت درهم میان کوکی ایکی درهم سقردیون یارم
قبضه قوزی قولغی برقبضه مرجمك برنجق قبضه انجیر اون ایکی عدد بونلری
اوچیوز درهم صوایله یکرمی درت ساعت اصلدوب بعده قرعه وانبیق ایله
تقطیر ایده لر مستارتوس طبیب درکه تعضیل جگك جهتنه معین
اولان دواره مرجمك وکثیرا وضع اولنمه سنه اعتراض ایدوب سترینه
واقف اولمدقلرندن برنده دکلدر دیدیلر لکن بو صنعتده تجربه سی اولنلره
نفعی اولدوغی ظاهردر اما بادزهرتیلی دوالردن بو مستحلبی ایچمك نافعدر
صفتی بودر توترب تخمی بر درهم اغاج قاونی جکردکی ثلث درهم قاون جکردکی
ایکی درهم بونلری شوکة المبارکه صوییله مستحلب ایدوب برمقدار شکر
قتشدروب ایچه لر وبو سفوف دخی نافعدر صفتی بودر کلارمنی ایکی درهم
لحنه تخمی وطورمشتلا هربرندن یارم درهم لیك بسنوزی ایکی درهم مرصافی
وشکاط شیح هربرندن یارم درهم توترب تخمی برنجق درهم التون ورقی
اوچ عدد بونلری سفوف ایدوب ثلث درهمدن بر درهمه دك بعض
مناسب صولرله استعمال ایده لر یاخود اوچ درت حبه پاکزهر یا دزهر
ویاخود انجوایله بعض مناسب صولرله حل ایدوب استعمال ایده لر وجگه
چیقران کسنه نك اعضاسنی حفظ لازمدر اما کوکسی حفظ ایلمك ایچون بنفشه شربتی
وعناب شربتی وکلبشکر وبنفشه خمیره سی استعمال ایده لر واعضایی حفظ ایچون

ایوا شربتی ومرسین شربتی وسکرلی یپراغی صویی وطورمشتلا وریباس استعمال
ایده لر وجگری حفظ ایچون لك ورازیانه تخمی استعمال ایده لر وکوزلری
حفظ ایچون قوزی قولغی صوییله وکل صوییله زعفرانی اصلدوب کوزه طاملده لر
ومرضی وکافور وزعرور بونلری دخی بوینجه ایده لر وشیاف ابیضدن تماق
صوییله ازوب کوزك ایچنه طاملده لر واکر کوزده یلمشك حیق اولورسه
بوی تخمی طبیخی ایله ویا سودایله ویاخود ایلیجق کل صوییله کوزلرینی غسل ایده لر
وقولقلری حفظ ایلمکیچون کل یاغی ومرسین یاغی داملده لر واغزده وبورنك
ایچنده اولنلره کل وسکرلی یپراغی وکلنار بونلری قینادوب بو مطبوخله
کل بالی ومرسین شرابی ازوب غرغره ایده لر وبورنك ایچنه سوره لر وجگرلر
تمام نضج بولدقدنصکره طوزلو صویی زعفرانیله سوره لر وصندل وکل
قروسی ومرسین تخمی بونلرك طبیخی ایله پرنج ایدوب اوزرلرینه پرنج اونی
ویا داری اونی اکه لر یاخود مذکور دوالرك طبیخی ایله پرنج اونینی لیه کبی
پیشوروب بدننه سوره لر قورییدر واکر یاره لر یاپشمش ایسه مصطکی
وکوننك ومرصافی بونلری سحق ایدوب اکسه لر قورودر وقورومش
قبوقلری دوکلمك ایچون بادم یاغی ویا کل مرهمی سوره لر واکر یاره دن
برشیء باقی قالورسه اوزرینه اوستوبیح مرهمی ویا کافور مرهمی ویا مرده سنك
مرهمی سوره لر وجگدن باقی قلان اثرلری ازاله ایدیجی دوالر ترمس وبقله
ومحرق قامش وقنطریون صغیر وهلالیه بونلرك طبیخیدر وصابون وبورق ودهن
طرطیر دخی بویله در وواجب اولان دردنجی کونه دك لطیف تدبیرلر ایده لر
آچی وطوزلو ویاغلی شیلردن وسریع الاستحاله اولان میوه لردن احتراز
ایده لر دایجدوکی صواریه صویی ویا التون ویا چلك سوندرلمش صو اوله
اکر قبضی اولورسه حقنه لینه ایده لر وغضبدن وحرکتدن صقنه لر **یکرمی**
برنجی فصل حمای عرقیه بیاننده در بو حمایه انکلیس سمته سی وترلمه
خسته لکی درلر بو مرض ابتدا سکزیوز طقسان بدی تاریخی حدودنده انکلیس
جزیره سنده ظهور ایتمکله عرق انکلیسی تسمیه اولنمشدر وظهوری وقتنده
بو مرضه نیجه کمسه لر مبتلا اولدیلر وتاریخ مزبوردن قرق سنه مرورندن صکره
جمیع بلاد افرنجه منتشر اولوب اندن بلاد اسلامیه یه دخی اوسلمشدر وحالا
استانبولده دخی چوق واقع اولور اطبای افرنج ذاهب اولدیلرکه بو مرض
صکره دن حادث اولمشدر متقدمیندن برکمسه بو مرضی ذکر ایلمدی دیدیلر

لکن سنارتس جرمانی درکه جالینوس بو حمانک اولمقلغنه اشارت ایدوب
سندکنز دیو تسمیه ایتمشدر یعنی حمار ذوبانیه دیمک اولور زیرا افراط اوزره
ترکلکله بدن ارقلیوب اریدوکندن اوتوری بویله دینمشدر بونک سببی
بر زهرلو یارامز کیفیتدرکه ارواحه ورقیق خلطاره تعلق ایدوب ارواحی افساد
واخلاطی تحلیل ایلر وبو مرض حمار وبائیه نک وحمار محرقه نک عقبنده ظهور ایدر
یعنی بو مرضه منتقل اولور ومرضنک حمار دق ایله فرقی حمار دقک حرارتی
اعضاء اصلیه یه تعلق ایدر واعضایی اذابه ایدر اما بو مرض اخلاطه تعلق
ایدوب اخلاطی اذابه ایدوب اریدر بونک علامتی هرکون نوبت کلور
لکن اوشتمز باشی اغریسی وخفقان عارض اولور وبنفضی مختلف وسریع
وعظیم اولور وچوق ترکلنور وترلمکله بالکلیه حرارتی ارلمیوب بلکه حمار
بلغمیه کبی برمقدار حرارتی باقی قالور وبو حمار برسنه دن زیاده اوزانور
کاهیجه اوچ سنه ویا دخی زیاده ممتد اولور **العلاج** بدنک مزاجینی
تعدیل وبادزهر یتلی دوالر سمیته مقابله ایده لر مثلا دیاسنتو معجونی
وکلارمنی وطین مختوم وشکطراشیع کبی دوالر ویره لر وقوزی قولغی
شربتی واغاج قاودنی الکشیسی ویره لر وبو معجون بو حمایه غایت نافعدر
صفتی بودر دیاسنتا ایکی درهم مرجان وانجو هر برندن بر درهم اغاج قاودنی
قبوغی وطورمنتلا هر برندن ایکی ثلث درهم زهر کبریت ثلث درهم
تریاق کبیر بر درهم بونلری اغاج قاودنی الکشیسی شربتیله معجون ایده لر وبو مطبوخ
دخی بو علته مجربدر صفتی بودر نیلوفر وبنفشه هر برندن یارم قبضه
کاردو بنظو وطراغیون ولسان الثور وجکردلی چیچکش قزل اوزوم
هر برندن یارم قبضه انجیر اون عدد قبوغی چیچکش مرجمک ولک هر برندن
بش درهم کتیرا اوچ درهم زرنباد وشکطراشیع وطورمنتلا هر برندن
بر درهم بونلری کفایت مقداری صو ایله قیناتدوب وسوزدوب
بو مطبوخدن هرکون علیله اچیره لر بدنی ترطیب ایدوب کیفیت
ردیه یی اصلاح ایدر وبو باده ذکر اولنان علاجلرک چوغی بونده دخی
جاریدر

یکرمی ایکنجی فصل حماردیه نک عرضلری بیاننده در

حماردیه لرده عارض اولان باش اغریسی اکثریا بخار دماغنک کمیتی
ویا کیفیتی ایله باشه زحمت ویرمسندندر اگر تنقیه دن صکره باش
اغریسی سکن اولمزسه طورق اوتی وبابادیه وماروله ودیش اوتی
وبنفشه بونلری قیناتدوب بو صو ایله اللرینی وایاقلرینی بصقیه لر وتوربی تخمی
برمقدار طوز وسرکه ایله قرشدروب بونکله ایاقلرینی وبالدرلرینی اوغمق
غایت نافعدر کذلک برمقدار خمیری طوز وصابون ایله ایاقلرینه سورمک
دخی نافعدر والتنه وشقفلرینه کل ایله برطه آتی سوره لر ویا خشخاش تخمی
سنجلی یاخود کل ایله کافور سوره لر اگر علیلک سهری یعنی اویقوسزلغی
یوغیسه وسکوت بیراغی صوی وزعی الحمام صوی سورمک دخی نافعدر
وبو طلا صداعی تسکین ایتمده غایت نافعدر لوفر بیراغی وکل وصندل
هر برندن بر درهم خشخاش تخمی ایکی درهم بابادیه بر بچق درهم بونلری سحق
ایدوب کفایت مقداری کل ایله قرشدروب باشه سوره لر وبو مرهم
دخی غایت نافعدر صفتی بودر کل یاغی وبنفشه یاغی ونیلوفر یاغی وماروله
عصاره سی وعنب الثعلب عصاره سی هر برندن درت درهم بونلری
کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر وبو تجربه لندر بر یولیون مرهمی
وکل مرهمی سورمک وشیخ حکمای جزئی افیون ایله شقفلره طلا ایتمک صداعی
تسکین ایتمده غایت نافعدر **حمارده سهر عارض اولمق**
یبوستدن ویا بخارک صعودندن ویا وجعدن اولور علاجی تنقیه تمام
بولدقدن صکره بنفشه ونیلوفر وخشخاش قبوغی طبیخی ایله اللرینی وایاقلرینی
بصقیه لر وماروله بیراغیله قیناتمش هلیلج صوی اچیره لر وخشخاش تخمینی
برز بارده ایله مستحلب ایدوب اچیره لر وآرپه صویله بنفشه شربتی ویا
خشخاش شربتی اچمک دخی نافعدر اویقو کتورر وبو یاقوتی شقفلرینه
قومق دخی نافعدر عنب الثعلب وبنج کوکنک قبوغی وقیه قوروغی هر برندن
بر قبضه بونلری کل سرکه سیله قیناتدوب یاقو ایده لر وکاهیجه بو یاقویه
بر یولیون مرهمی وکل مرهمی دخی ضم اولنور واگر سهر زیاده اولورسه
جزئی افیون دخی ضم ایده لر اگر بو علاجلر کفایت ایتمزسه برمقدار فلونیا
ویا تازه تریاق ویا لودانو ویاخود استراحت نقوله استعمال ایده لر اما اگر
اویقوسزلق بحران وقتنه قریب ایسه محذر دوالر ویرمک جائز دکلدر واگر
معده ده آفت اولورسه محذر دوایی حقنه یه وضع ایده لر ومحذر ویرمک
اقتضا ایتدکده البته دماغه قوت ویریجی دوالر ضم اولنمق کرکدر **حمارده
سبات عارض اولمق** یعنی اویقودن باش قالدرمامق اکثریا شطر الغب
حماسنده وحمار بلغمیه لرده ورد یه لرده عارض اولور سببی ابخره ردیه نک

دماغه صعود ایتمسیدر. علاجی بازولردن وبالدرلردن بک باغلیه لر وقللرینی
چکه لر وقولغنه بک چاغره لر وبخاری اسفله جذب ایدیجی احتقان ایده لر وقطه ترینه
تریاق ومثر سوره لر. وجندبیدستر قوقله لر. وبورننه سدف سرکه سی چکه لر.
وبادوار القردیادن سرکه ایله ازوب چکه لر وباشه دلیش ادتی واکلیل ملک
وبابادیه ومرزنجوش طبیخنی کاد ایده لر یاخود بونلرک یاغلرینی سوره لر.
وفلفل وزنجبیل وجندبیدستر وسنبل هندی بو دوالردن بر مقدار سحق ایدوب
بورننه چکه لر. اگر بو دوالر کفایت ایتمزسه باشنه قبردیجی وداغلیجی دوالر
قویه لر **حماده هذیان وجنون عارض اولمق** بو دخی حدتلی ویرامز بخارک
دماغه صعودندن اولور خصوصا صفراوی اوله. علاجی تنقیه تام ایتدکدنصکره
معتدل احتقانلر ایده لر بعده صداع وسهر باینده ذکر ایلدیکمز دوالردن
باشنه قویه لر. واول بخاری تحلیل ایچون باشه کاد ایتمک غایت نافعدر.
وبابادیه واکلیل ملک ومرزنجوش طبیخی ایله اللرینی وایاقلرینی یقیه لر. وربلیجی
دری ایکن یاروب باشه قویه لر بر ساعت مقداری دوره وصیجاق آق جگر
قومق دخی اطبا قتنده غایت محمود ودر **حماده تشنج وصرع عارض
اولمق** سمیتلی فاسد بخاردن اولور. علاجی احتقان ایده لر. وبورننه سدف
سرکه سی چکه لر. وبو سفوف مجرب ونافعدر. صفتی بودر. بنطافلن کوکی وطورمنتلا
هر برندن یارم درهم حمار وحشی طرنغی وفاونیا هر برندن بر درهم بلّور معدنی
وزمرد وانجو هر برندن یارم درهم مرجان وعین السرطان هر برندن ثلث
درهم تؤزلری سفوف ایدوب استعمال ایده لر. اگر بو سفوفه بر مقدار
بادزهر دخی ضم ایدرلرسه دخی اعلادر **حماده رعاف عارض اولدقده**
رعاف باینده ذکر ایلدیکمز علاجلری ایده لر. لکن بورون قنمه سی افراط
اوزره اولوب قوت ساقط اولور خوفی اولورسه اول وقت کسه لر.
وشربتلردن اکشی نار شربتی وریباس شربتی وسکرلی بیراغی صوبی ویره لر.
وبو معجون دخی بورون قنمه سنه غایت نافعدر. صفتی بودر. ایو اشراقی
ایکی درهم مرجان بر بچق درهم صاری صندل وقرمزی صندل هر برندن
بر درهم وثلث درهم کهربا ایکی درهم کلارمنی وشادنج هر برندن ثلث
درهم تؤزلری کفایت مقداری اکشی نار شربتیله معجون ایده لر. اگر بو علاجلر
کفایت ایتمزسه علقلیه ایکی اوچ بغدای اغزی کودنو استعمال ایتدوره لر **حماده
اوکسورک عارض اولدقده** خشخاش شربتی وبنفشه شربتی وباردکثیر معجونی

ویره لر. وفارفره صوبیله عناب شربتی دخی غایت نافعدر **حماده اغز قورومق
ودلی سیاه اولوب یارلمق** محترق بخار دخانیننک باشه حقمسندن اولور.
علاجی بنفشه شربتی وعناب شربتی ایچوره لر. وآربه صوبیله کل یاغی ایچمک وغرغره
ایتمک واغزینی چالقمق غایت نافعدر. وآیوکومجی طبیخی ایله بزرقطونا لعابنی یاخود
ایوا چکردکی لعابنی ویاخود کلابیله حل اولمش کثیرا لعابنی تکرار تکرار دله سوره لر.
واگر دلده قراق ویبوست شدید ایسه قیه قورودخی صوبیله بلج حکهای ازوب اغزده
طوته لر. واگر یلیشک خلط اولورسه زوفا وانجیر طبیخی ایله سکنجبین ازوب مضمضه
ایده لر. واگر مضمضه ایتدکلری دوایه بر مقدار روح زاج ضم ایدرلرسه دخی اعلادر.
حماده زیاده صوسزلق عارض اولمق حدتلی حار یابس ویا طوزلو بخاردن
ناشی قلبک ویا جگرک ویا معده نک حرارتندن اولور. علاجی ماروَل صوبی ونیلوفر
صوبی وتمر هندی صوبی ایله تبرید وترطیب ایده لر. واگر اوکسورکی یوغیسه اکشی
نار صوبی واوکسورکی اولورسه طتلو نار صوبی ایچوره لر. واغزده بلّور معدنی طوتمق
صوسزلغی کسر غایت نافعدر. کذلک بزرقطونا لعابی وایوا چکردکی لعابی دخی
بویله در. وبزرقطونا لعابنی خیارشنبه بالیله لعوق ایدوب استعمال ایتمک
دخی نافعدر. وشکر شربتنه بر مقدار روح زاج قیوب استعمال ایده لر. وآنبرباریس
ویا صندل طبیخی ایله لیمون شربتی ویا بنفشه شربتی ایچه لر. وکیک بوینوزی طبیخی
ایله بنفشه شربتی ایچمک خصوصا حمیات ردیه ده غایت نافعدر. وحرارت
شدید اولدقده ثلج حکما استعمالی کفایت ایدر **حماده فواق عارض
اولمق** حدتلی ولذاع خلطک معده یه دوکلمسندن اولور. علاجی قوصمقدر بعده
اگر معده بارد ایسه بابادیه وطورق اوتی طبیخی ایله نعنا شربتی ویا بلین شربتی
ایچوره لر. واگر معده حار ایسه ماروَل طبیخی وقوزی قولغی طبیخی وکلارمنی وبزور
بارده مستحلبی وکلشکر استعمال ایده لر. واوچ درت بغدای اغزی لودنو
استعمال ایتمک فواقک جمیع انواعنه نافعدر. ومعده نک اوستنه بلین یاغی
وسنبل یاغی ویا غیری مناسب یاغلردن سوره لر **حماده قوصمق وکوکل
بولنمسی عارض اولمق** اگر با معده یه اذیت ویریجی ماده نک کمیتی ویا کیفیتی
ایله منصب اولمسیدر. علاجی حقنه لینه ایده لر. وصیجاق صو ایچورمکله قی ایتمکه
اعانت ایده لر. اگر ماده صفراویه ایسه تنقیه دنصکره نار شربتی وریباس
شربتی وکلبشکر وروح زاج ومرجان وانجو استعمال ایده لر. واگر صفرا
حدتلی ایسه اربه صوبیله بزور مستحلبی ویره لر. واگر ماده سی بارد ایسه نعنا شرابی

ومصطکی طبیخی وقرنفل واغاج قاونی قبوغی وسیبه استعمال ایده لر و بو سفوف
دخی قیء ایچون مشترک علاجدر هر نوعنه نافعدر صفتی بودر اغاج قاونی قبوغی
وعود ومصطکی وکشنیج وسنراوتی تخمی وصندل هر بریندن برابر سحق ایدوب یارم
درهمدن بر درهمه دک استعمال ایده لر و معده نک اوزرینه اتمک یاقوسی
قویه لر صفتی بودر بر پارچه اتمکی شرابله ویاسرکه ایله اصلدوب بعده اوزرینه نعنا
قورودسی وگل قورودسی وجوزبوا بونلری سحق ایدوب اوزرینه اکه لر و معده یه
یاقو ایده لر و معده یه صاقز یاغی وگل یاغی وایوا یاغی سوره لر و اگر بو دوالر ایله
قیء تسکین اولمزسه گلبشکر له اوچ درت حبه لودنو ویره لر و اگر ماده سی سمیتلی
وراغز ایسه کیک بوینوزی ومرجان وانجو وکلارمنی استعمال ایده لر **الاسهال**
سببی ماده نک امعایه انصبابیدر اگر اسهال بحران گونلرنده واقع اولورسه
کسمک جائز دگلدر مگر که افراط اوزره اولوب قوایه ضعف گله اما بحران گونلرینک
غیرینده اولورسه بعد التنقیه رفقله کسه لر مثلا راوند وهلیلجات وگل شرابی ویره لر
وطعاملرینه وشربتلرینه انبرباریس تخمی وسماق دوقونمغی تخمی قویه لر بونلردن قوی
دوایه محتاج اولورسه ایوا شربتی وریباس شربتی وکلارمنی ومحرق کیک بوینوزی
ومرجان وانجو معجونی واسکی گلبشکر وکهربا وکیک بوینوزی پالوده سی وکهربا قرصی
وطباشیر قرصی بونلردن قنغیسی اولورسه ویره لر و اگر اسهال ذوسنطاریایه منتقل
اولورسه بللور معدنی گبی نافع علاج اولمز و اگر اسهال صوقدن ایسه اورمانیکم الزازمی
ومصطکی وقره قوز وطورمنتلا طبیخی استعمال ایده لر و اگر بونلر کفایت ایتمزسه
برمقدار لودنو ویا فلونیا فارسی ویاخود تریاق ویره لر **الغشی والخفقان** اکثریا
حماده خصوصا حمای وبائیه ده بایلمق ویورک اوینمه سی عارض اولور علاجی لسان
الثور شربتی وخمیره سی واغاج قاونی اکشیسی وقرمز معجونی ودیاسنتو معجونی وانجو
معجونی استعمال ایده لر و قلب اوزرینه گل مرهمی وصندل مرهمی واغاج قاونی
یاغی وقرنفل یاغی سوره لر و غشی وخفقان بابنده ذکر ایتدیگمز علاجلردن اقتضا ایلینی
دخی ایلیه لر **دردنجی مقاله دن ایکنجی باب شیشلر بیاننده در**
بو باب برقاچ فصلی مشتملدر **فصل** بو فصل ورم فلغمونی یعنی اتلی شیش بیاننده در
بو شیش شول شیشدرکه بعض اعضاده اولور اغریسی زیاده شدید اولور معلوم اوله که
فلغمونی لفظی یونانیلر قتنده جمیع اغریسی اولان شیشلره اطلاق اولنور کرک بدنک
خارجنده اولسون کرک داخلنده اولسون وکرک عضلاتده وجگرلرده اولسون
نتکم ذات الجنب مرضنده اولدوغی گبی وجگرده وطلاقده وبوبرکلرده ومعده

وبغرصقلرده وغیری عضولرده دخی اولور و بو عضولرده اولنک علاجلری هر بری
بابلرنده ذکر اولنمشدر اما بو محلده ذکر ایلدیگمز حکم انجق بدنک خارجنده اولان
شیشلردر و بو شیشک سببی خلطک بعض اعضایه دوکلمسیدر و اول خلط
دخی یا کثر دمدر ویا دم صفراویدر ویا دم سوداویدر ویاخود دم بلغمیدر اما
صرف دمدن اولنه مطلق فلغمونی درلر و دم صفراویدن اولنه فلغمونی حمره
درلر حاء مهمله نک ضمیله یاخود فلغمونی جمره درلر جیم مفتوحه ایله و دم بلغمیدن
اولنه فلغمونی اودیمی تسمیه اولنور و سودا ایله اولنه فلغمونی سقیروس تعبیر
ایدرلر و اول خلطک انصبابنه سبب جمیع بدنک ممتلی اولمسیدر و اول
شیشه قابلیتی اولان عضوک ضعیف اولمسیدر یاخود حرارتیدر و یاخود
سهر مفرط سببیله ویا حرکت بدنیه ویا الفانیه سببیله دمه حدت
گلمکدر و کاهیجه ضربه وسقطه ووجع شدید سببیله اول موضعه دم منجذب
اولدوغندندر علامتی شیش ظاهر اولوب حرارتی واغریسی اولمقدر و شیش
قنغی خلطدن اولدوغی لوننندن بیلنور **العلاج** اگر بدن ممتلی ایسه فصد
ایده لر و اخلاط فاسده وار ایسه اسهال ایده لر و ماده انصبابده ایسه طرف
خلافنه جذب ایده لر و اگر علیلک جگرده حرارتی وبدننده حماسی وار ایسه مبرد ایله
کبدک مزاجنی تعدیل ایده لر مثلا هندبا وبنفشه ومارول وارپه صولری
گبی واغاج قاونی اکشیسی ونار شربتی اچوره لر و اگر سده لردن خوف اولنمز
ایسه برمقدار قبضی وتقویتی اولان دوالر استعمال ایده لر مثلا سغز اوتی
وسکرلی پیراغی وریباس گبی و بدنی تنقیه دن صکره شیشک اوستنه
ابتدا رادع دوالر قویه لر لکن شول شرطله که ماده نک عضو رئیسه انصبابی
خوفی اولمازسه در جالینوس ابتداده معتدل رادع قوب تزید وقتنده
قوی رادعلر قویه لردر لکن جمهور اطبا قتنده ابتداده رادع قوب تزید وقتنده
محلل ومنضج ضم اولنمقدر و جالینوس رادعاتی ایکی قسم ایتمشدر بر قسمی
بارد رطبدر و بر قسمی بارد یابسدر و بارد رطب اولنک ردعی بارد یابس
اولندن قلیلدر و بو قسم اولده وجع وقتنده والتهابک شدتی قتنده محتاج اولنور
اما قسم ثانی ماده نک انصبابنی منع ایتمکه وعضوه تقویت ویرمکه اوقعدر
و بو قسمنه وجع خفیف اولوب والتهاب قلیل اولدوغی وقتده محتاج اولنور
اما بارد رطب اولانلر رادعلر قبیه قوروغنک انواعی ومارول وسغز اوتی
وهندبا وعنب الثعلب وقبق عصاره سی وطحلب وبزرقطونا ونیلوفر وبنفشه

بونلردر. وبارد یابس اولان رادعلر. کل و بوکورتلن یپراغی و صندل و بلح و درمسین
یپراغی وایوا و جلنار و نار قبوغی واقاقیا و کلارمنی وطین مختوم و دم اخوین
وسروی قوزالغی و بلوط یپراغی وخام مازو واوستوبج ومرده سنک ومرجان
بونلردر. بو دوالردن مقتضای حاله کوره رائ طبیب ایله ضمادلر وکادلر وحملر
عمل ایده لر. جالینوس فلغمونینک ابتداسنده سرکه وصو وکل یاغی ومرسین یاغی
وصندل مرهمی بونلره برسونکری باتروب شیشک اوستنه وضع اولنه دیمشدر.
اما بو زمانده استعمال اولنان بودرکه کل ایله یمرطه آقنی چالقیوب بر مقدار استبویه
بولیوب شیشک اوستنه قویه لر. کذلک اربه اونی سرکیله وسکرلی یپراغی
عصاره سیله قینادوب قویه لر. وجالینوس قیه قوروغی عصاره سنی
سماقله واربه اونیله قرشدروب قومغی غایت مدح ایدوب انصبابی
منع ایدر. وقوردوب عضوه قوت ویرردر. وبو دوایی سنارتوش
اختیار ایدوب تجربه ایتمشدر. صفتی بودر. قیه قوروغی یکرمی درت درهم اربه اونی
اون التی درهم نار قبوغی سکز درهم سماق اون درهم بونلری شرابله پشوروب
یاقو ایده لر. دوا آخر صفتی بودر. نار قبوغی وصندل احمر هربرندن درت درهم
کلارمنی اون التی درهم اربه اونی سکز درهم قیه قوروغی عصاره سی اون ایکی درهم
کل یاغی ومرسین یاغی کفایت مقداری اوله. وبو ضماد دخی اولکیدن قویدر.
صفتی بودر. کلارمنی ودم اخوین هربرندن بر درهم قراقورک کبیری درت
درهم اربه اونی اون التی درهم کفایت مقداری سرکه وکل صویی ویمرطه
آقی ایله یاقو ایده لر. ورادعات وضع اولندقده عضوک اطرافنه وماده
منصب اوله جق طریقه وضع اولنه. بو دخی معلوم اوله که رادعات وضع
اولنمق خراجه ووقته کوره در. مثلا وقت صیف اولوب وخراج دخی حار اولسه
هربردی زیاده رادعاته محتاج اولنور. بو قیروطی کبی صفتی بودر. کلارمنی ودم اخوین
وطین مختوم واق صندل وقزل صندل هربرندن سکز درهم بو اجزالری سحق
ایدوب سرکیله قیناده لر بعده کفایت مقداری کل یاغی ومرسین یاغی وبالموی
قیوب مرهم ایده لر. واکر قبضی زیاده اولسون درلرسه یاغلری قویوب
جهان سرکیله یمرطه آقی قویه لر. یاخود بو دوایی ایده لر. صفتی بودر. کلارمنی ودم اخوین
هربرندن سکز درهم کل وکلنار ومرسین تخمی وقرمزی صندل ونار قبوغی
هربرندن درت درهم بونلری کفایت مقداری یمرطه آقی وسرکه وکل صویی ایله
یاقو ایده لر. کاهیجه ماده یی جذب ایچون اطرافنی حجامت ایدوب اوزرینه محلل وضع

محتاج اولنور. وکاهیجه دم سیلان ایتسون ایچون حجامت اولنوب اوزرینه
محلل قوندقده مسامادن ماده نک رقیقی متحلل اولوب غلیظی باقی قالور.
اول وقتده ماده نک قوامنی تعدیل ایچون یموشادیجی وپشوریجی دوالره محتاج
اولنور. پس بر دفعه صرف محلل قوندقده بر دفعه دخی ملین ومنضج وضع
اولنور. وکاهیجه ایکیسندن دخی حاجت حسبیله ترکیب اولنوب وضع
اولنور. ومحلل اولان دوالر دخی ایکی قسمدر. برقسمی خفیف وتحلیلی معتدلدر.
مثلا بابادیه واکلیل ملک وخطمی وزنبق وبوی تخمی واجی بقله وبورجق اونی
ونخود اونی وقاز یاغی واسکی زیت یاغی کبی. وبرقسمی دخی تحلیلی قویدر. مثلا
طورق اوتی وصعتر وفوتنج وزوفا وکرادیا واشق ومقل وقاصنی وعرور چچکی
وصمغ یاغی وسدف یاغی ودفنه یاغی کبی. وبونلردن قوی اولنی نطرون وکبریت
وکرج کبیلردر. وخفیف محللر اول وقت استعمال اولنورکه ماده ظاهر جلدده
اولوب دریکده اولمیه. وقوی محللر ماده عضوک عمقنده اولدوغی وقتده استعمال
اولنور. وذکر اولنان خفیف وقوی محللردن اقتضاسنه کوره ضمادلر وحملر
وطلالر عمل اولنور. وبو ضماد دخی تزید وقتنک اولنده استعمال اولنور. صفتی بودر.
اربه اونی اون التی درهم کتان تخمی سکز درهم بابادیه درت درهم بونلری سرکیله
قینادوب بعده کفایت مقداری کل یاغی وبابادیه یاغی وطاوق یاغی قیوب
یاقو ایده لر. ضماد آخر صفتی بودر. بابادیه وکل وبلبن واربه اونی هربرندن برابر
بونلری صو ایله قینادوب بعده کل یاغی ضم ایدوب یاقو ایده لر. وبو ضماد دخی
انتها وقتنده استعمال اولنور. صفتی بودر. بابادیه واکلیل ملک وابه کوجی هربرندن
یارم قبضه کل برقبضه بونلری شراب ایله قینادوب بعده سکز درهم بوی تخمی
اونی وکفایت مقداری بابادیه یاغی قیوب یاقو ایده لر. ضماد آخر صفتی بودر.
قرق سکز درهم اتمک ایچنی صو ایله قینادوب ایچنه بابادیه واکلیل ملک هربرندن
درت درهم کل ایکی درهم زعفران سدس درهم بونلری قیوب یاقو ایده لر.
وبو کاد دخی انحطاط وقتنده استعمال اولنور. صفتی بودر. خطمی کوکی سکز درهم
ابه کوجی یپراغی وصعتر وبابادیه واکلیل ملک هربرندن یارم قبضه کتان تخمی
وبوی تخمی وطورق اوتی تخمی هربرندن ایکیشر درهم بونلری صو ایله قینادوب
وبو صویه برسونکری باتروب ایلیجق شیشک اوستنه قویه لر. وبو ضماد دخی
نافعدر. صفتی بودر. بابادیه وعرور چچکی واکلیل ملک هربرندن درت درهم
طورق اوتی ایکی درهم کتان تخمی وبوی تخمی وباقله اونی هربرندن سکز درهم

بونلری کفایت مقداری طورق اوتی یاغی وبابادیه یاغیله ضماد ایده‌لر.
واکر شیشدن بیکلک باقی قالورسه ملتیناته محتاج اولنور. مثلا قاز یاغی وطاوق
یاغی ومقل واشق وابه کومجی وزنبق کبی یعنی بونلردن یاقو ایده‌لر. بو دخی معلوم
اوله‌که اکر شیشی قتی اولورسه نیشتر ایله آچه‌لر. واکر دشلمکه میل ایدرسه جراحات
فصلنده ذکر ایده‌جکمز دشیجی واوکلدوجی دوالر ایله علاج ایلیه‌لر. **فصل**
بو فصل جراحات بیاننده‌در. خراج دیو اورام عظیمه‌دن مدة جمع ایدنه اطلاق
اولنور. یعنی ورم حارک ماده‌سی متحلل اولمیوب اریک بغلسه اکا خراج تسمیه
اولنور. اکثریا ورم فلغمونی دخی اریکلندکده خراج اولور. انکیچون فلغمونیدن
صکره خراجی ذکر ایلدک. **العلاج** اولا واجب اولان اوزرینه معتدل منضجلر
قویه‌لر. نجن فصلده ذکر اولنانلر کبی. وبو منضج دخی نافعدر. صفتی بودر. خطمی کوکی
یکرمی درت درهم ابه کومجی وشوک الجمل هر برندن بر قبضه بونلری قیناد وب
وایچنه خنزیر یاغی ضم ایدوب یاقو ایده‌لر. آخر صفتی بودر. خطمی کوکی وزنبق کوکی
هر برندن اون التی درهم بغدای اونی سکز درهم کتان تخمی اونی التی درهم بونلری
قینادوب ایچنه درت درهم تره منتی وثلث درهم زعفران وکفایت مقداری
طاوق یاغی وبابادیه یاغی قیوب یاقو ایده‌لر. وچون جبان نضیج بولسه حرارتی
واغریسی تسکین اولوب ویموشاق اولور. اول وقت دشمکه مباشرت ایده‌لر.
یانیشترله دشه‌لر. ویا دشیجی دوالر قویه‌لر. وچون جبانک مقداری بیوک اولدقده
بردن اقیتمیوب تدریجی ایده‌لرکه قوتده ضعف کلیه. وجبانی دشمک ایچون خردل
ایله داخلیون قویه‌لر. یاخود انجیر ایله طوز قویه‌لر. کذلک صوغانی وسیر ساغی خطمی
کوکیله پیشوروب ایچنه بوی تخمی اونی وخنزیر یاغی قیوب اوزرینه یاقو ایده‌لر. اکر بونلرله
دشلمز ایسه بو ضمادی قویه‌لر. اتمک خمیری درت درهم پیشمش صوغان سکز درهم
کوکرجین ترسی بر درهم بونلری کفایت مقداری خنزیر یاغی وصابون ایله یاقو
ایده‌لر. البته مذکور جبان اولورسه اولسون دشرور. دشلدکدن صکره بیرطه
صاروسیله کل یاغی قویه‌لر. یاخود سکز درهم تره منتی وبر یمرطه صاریسی وبر درهم
کونلک واوچ درهم کل یاغی بونلری بریره قرشدروب فتیل ایله اشلده‌لر. اکر
دخی زیاده اکلسون درلرسه بو مرهمی ایده‌لر. صفتی بودر. تره منتی سکز درهم
عسل التی درهم بیرطه صاروسی برعدد زعفران ثلث درهم کفایت مقداری
اریه اونی وکرفس عصاره‌سیله مرهم ایده‌لر. یاخود بو دوایی ایده‌لر. صفتی بودر.
قنطریون صغیر عصاره‌سی سکز درهم عسل یکرمی درت درهم اریه اونی وبورجی

اون التی درهم کرفس عصاره‌سی

اونی هر برندن التی درهم بونلری قیناد وب بعده ایچنه سکز درهم تره منتی وبر
درهم سحوق ایرسا قویوب مرهم ایده‌لر. وتمام یاره پاک اولدقدنصکره
ات بیتوریجی واوکلدوجی دوالر قویه‌لر. مثلا بو دوا اکبی صفتی بودر. کونلک
ومصطکی هر برندن درت درهم جام ساقزی اون التی درهم کفایت مقداری
کل یاغی وعسل ایله مرهم ایده‌لر. بو مرهم دخی یاره‌لر ایت بتورمده غایت نافعدر.
صفتی بودر. مرهم صافی لازروت وصبر هر برندن سکز درهم عسل التی درهم
بونلری کفایت مقداری اق شراب ایله مرهم قوامنه کلنجه قیناد وب استعمال
ایده‌لر. وبونلردن صکره اکر اقتضا ایدرسه دیا پالمه وبا سلیقون حتی قیوب
اوکلده‌لر. **فصل** بو فصل لحم غددی‌یه مخصوص اولان شیشلر بیاننده‌در.
مثلا قولق اردی وقولتقلر وقاسقلر کبی مترجم فقیر درکه بو موضعلرده اولان
شیشلره اطلاق اولنورسه اورام مغابن دخی تعبیر اولنور. اما خلق بیننده قولق اردنده
اولنه باشدن اینمه ویا زمه دخی تعبیر ایدرلر. وقولتقلرده اولنه کوبک حمه‌سی وقاسقلده
اولنه خیارق تعبیر ایدرلر. بونلر اتی ورملردر. ماده‌نک اول موضعه بحران طریقیله
انصبابندن ویا بعض اعضاء رئیسه‌نک اول موضعه دفعندن اولور. ماده‌سی
یا اکثر قاندن اولور. ویا صفرا ایله ویا بلغم ایله ویا سودا ایله قارشق قاندن اولور.
ویا ایکی خلطدن ویاخود اوچ خلطدن اولور. **العلاج** اکر ورم بحران طریقیله
اولمش ایسه واجب اولان اوزرینه جاذب شیلر قویه‌لر. مثلا راتینج وصابون
وداخلیون وخمیر کبی. اکر ورم بحران طریقیله اولمیوب بلکه بدنک امتلاسندن اولورسه
قان آله‌لر ومسهل ویره‌لر. وسائر علاجلری خراجده ذکر ایلدیکمز علاجلر کبیدر.
اما بو عضولرده طاعون جنسندن وفرنک علتندن ناشی اولان ورملر
هر بری بابلرنده ذکر اولنمشدر. **الدمامیل** بو بر بثره‌در که صنوبر شکلنده
شیشی اولور. خلق بیننده قان چبانی دیمکله معروفدر. فاسد وغلیظ قاندن
حاصل اولور. علامتی ظاهردر. کاهیجه بو مرض صالغن اولوب اکثر خلقده
ظهور ایدر. **العلاج** بونک دخی اوزرینه منضج قیوب بعده آچیجی شیلر قویه‌لر.
اما نضیج ویرمکیچون بغدای اونی یاخود قرد اوزلم چینتمش بغدای ویا انجیر ویا
داخلیون مرهمی قویه‌لر. وخراج فصلنده ذکر اولنان علاجلردن دخی اقتضاسنه
کوره ایده‌لر. وهر کیمسه چبان چقرمغه مبتلا اولسه واجب اولان بدننی فصد ایله
واسهال ایله تنقیه ایتمکدر. وشاهتره شربتی وسائر دمی تصفیه ایدیجی دوالر
استعمال ایتمک کرکدر. **فصل فی فیماطا وفوجثلا** بو فصل فیماطا وفوجثلا

دیدکلری شیشلر یابنده در مترجم فقیر درکه فیما طالفظی کتب عربیه ده یوقدر
بعض کتب لاطنیه یی مترجم اولنلر السنه عوامده کوبک ممه سی دیدکلری شیش
اولمق احتماللریدیو تفسیر ایتمشلردر لکن کوبک ممه سی دیدکلری کثیر الوقوع متعارف
رشیشدرکه اورام مغابن جنسندندر و قوجشلا دیدکلری دخی شیخ الرئیس
قانوننده ذکر ایتدیکی وجهله اوزره قولتق آرده نده اولور براتی شیشدر ظن اولنورکه
فیماط دیدکلری دخی قولتق آرده نه مخصوص اوله لیس بو شیشلرک ماده و صورتلری
بری برینه قریب اولدوغندن مؤلف مرحوم قدس سره ایکیسنی معاً بیانه تصدی
ایدوب بیورر لرکه بونلر کوچک ذکرمی شیشلردر دم بلغمیدن حاصل اولور
اکثریا صبیانه عارض اولور وحمالردن و اغریلردن صکره دخی عارض اولور
علامتی اغریسی و حرارتی اولور و قتی اولور که صنجیسی اولور و که اولمز و تزیه نضج
بولمیوب کیچ اولور **العلاج** اگر حمادن اولمش دکل ایسه سائر ورملر علاجلری
کبی ابتدا رادع بعده محلل و منضج قویه لر قلغمونیده ذکر اولندوغی کبی و اگر جعدن
وحمادن اولمش ایسه اوزرینه ابتدا محلل قویه لر و اگر تزیه نضج بولمیوب
اسکرسه قوی ملینات محتاج اولور مثلا خطمی و ابه کومجی و یا ابشقان و انجیر
واشق کبی و باقی علاجی خراج علاجی کبیدر **الجمرة و النار الفارسیة**
لفظ جمره جیم مفتوحه ایله در بو لفظلر آتش یانوغنه مشابه یانمسی و قبرمه سی
و یاقلی اولوب خشکرلیشه احداث ایلین یعنی قبوقلانن بثره لره اطلاق
اولنور اخلق بیننده بونلره قبرجق و یاخود قره درلر اگر آرقه ده ظهور ایدرسه
ارسلان اسکله سینه تشبیه ایدوب لفظ فارسی ایله شیر بنجه تعبیر ایدرلر
بو عرض فلغمونی یه قریبدر یانمش صفراوی قاندن حاصل اولور خصوصا
مزاجی و کبدی حار اولنلره و دائما قانی یاقیجی اسی غذالر مثلا خردل و سرمسق
کبیلری استعمال ایدنلره عارض اولور و بو عرض ایکی نوعدر بر سی
سمیتلی اولور طاعون زماننده چوق اولور قبرجق درلر طاعون یابنده
ذکر اولنمشدر و بری دخی سمیتلی دکلدر بو محلده ذکر اولنان بو نوعدر
علامتی ابتدا اگجمکله و حرارتله ظهور ایدر و لونی کول رنکنه و قره یه مائل اولور
و بم قوری مهره سی اولور یاخود اوزره ری قبسقه قبسقه اولور و که ایچم بو عرضه
حما و غشی و خفقان و قتی عارض اولور و اکثریا کیجه لرده اغریسی شدید
اولور **العلاج** قان آلر و حجامت ایده لر و بعضیلر دیدیلر که درت کونی
تجاوز ایدن صکره قان المق جائز دکلدر بلکه اطرافنی حجامت ایدوب دم فاسدی

آقیده لر و تونددن صکره معتدل مسهلر ایله اخلاطی اسهال ایده لر و مزاجی تعدیل
ایدوب دمک غلیانی منع ایتمکیچون انجاج قادنی اکشیسی شربتی و هندبا شربتی و
سفرجلون و کاردو بنادیتی و طراخشقوق و دیاسنتو معجونی و انجو معجونی و بونلره
مشابه شیلر استعمال ایده لر و بو مرضده واجب اولان ماده یی خارجه جذب
ایتمکدر مثلا حجامت ایدوب و یا سولک یاپشدیروب اوزرینه بو ضمادی
قویه لر صفتی بودر سکرلی یپراغی و مرجمک اونی دائمک ایچی هر بریندن برابر
بونلری شراب ایله پیشوروب یاقو ایده لر و کوننده اکثر دفعه بو یاقو یی دکشدیره لر
و حرارتی تسکین اولدقدنصکره قورودیجی و جوروش یرلرینی ازاله ایدیجی
دوالر قویه لر مثلا قرص اندرون دن اولا شراب ایله ثانیا سرکه ایله قویه لر
کذلک سکنجبین ایله بورجق اونی قومق و اریه اونی ایله قاقوز و اسقابیوزا
قومق دخی نافعدر و بو ضماد وجعی تسکین ایدوب تعفنی دفع ایدر صفتی
بودر سکرلی یپراغی و قوزی قولغی یپراغی هر بریندن ایکی قبضه بونلری
صو ایله قینادوب درت عدد یمرطه صاریسی و ایکی درهم زیاق و کفایت
مقداری اریه اونی قیوب یاقو ایده لر و بو یاقو دخی غایت مدح اولنمشدر
اسکی جوز ایچی و انجیر و قره اوزم بونلری اق شراب ایله قینادوب بر درهم
طوز و ایکی عدد یمرطه صاریسی قیوب یاقو ایده لر اگر بو دوالر تعفنی
منع ایتمک ممکن اولمز ایسه دمرله یاخود حدتلی دوا ایله داغلیه لر بعده
اوزرینه تره یاغیله لحنه یپراغی قویه لر تمام مهره سی چیقدقدن صکره
سائر یاره علاجی کبی علاج ایلیه لر **الداخس** ترجمه طرنه بورنی و طولمه
دخی درلر بو دخی محترق دمدن و یا محترق صفرادن حاصل اولور الک
و ایقلرک بر مفاری اوجنده چیقر بر کوچک ورمدر اما چقدوغی موضعک
عصبی کثیر و حسی زیاده اولدوغندن وجعی شدید اولور علاجی بعض دوالر
واردرکه بو علته بالخاصه نافعدر مثلا صو قورنغه سنک و یا قیلونغه نک
یمرطه سنی قومق کبی کذلک بر نبات واردرکه حشیشة الداخس دنمکله
معروفدر اول نباتدن قومق دخی بالخاصه نافعدر اما لازم قنغرده حق اولنه
علاج بودرکه اولا فصد ایده لر و صفرای اسهال ایده لر و دمک حرارتنی تعدیل
و صفرانی تسکین ایدیجی دوالر استعمال ایده لر بعده اوزرینه وجعی تسکین
ایدیجی دوالر قویه لر بو ضماد کبی صفتی بودر اریه اونی و بقله اونی هر بریندن
سکز درهم کافور ثلث درهم بونلری کفایت مقداری زر قطونا لعابی

وسرکه ایله معتدل اتشده قشدیروب یاقو ایلیه‌لر آخر صفتی بودر سکرلی بیراغی
صویله چقمش زرقطونا لعابی اون التی درهم کلارمنی بر درهم سرکه درت
درهم بونلری قشدیروب یاقو ایده‌لر کذلک یمرطه اقیله بنفشه یاغی قومق دخی
نافعدر وتفضیج دریمک ایچون بو یاقوبی قویه‌لر بوی تخمی اونی وکتان تخمی اونی
هربرندن درت درهم یمرطه صاریسی برعلقه تازه تره یاغی سکز درهم
لعاوق یاغی اوچ درهم بونلری یاقو ایده‌لر ودشلدکدن صکره بو مرهمی قویه‌لر
صفتی بودر صبر اوچ درهم حرد کونلک وانزروت هربرندن بر درهم تره منتی
درت درهم کل یاغی ایکی درهم بونلری مرهم ایلیوب اوزرینه قویه‌لر
الحمرة والنملة والجاورسیه لفظ حمره حاء مهمله مضمومه ایله‌در تورلو
صفرادن وبادم صفراویدن اولور اوچ نوعدر برسی خالص صفرادن اولور
حمره درلر وبرسی بلغم ایله اولور جاورسیه درلر وبرسی دخی حدتلی براغ
صفرادن اولور نمله ساعیه درلر وبوکا خلق قرنجه یواسی درلر اما حمره‌نک
علامتی ورم سطح بدنده جلده قریب اولور فلغمونی کبی عمیق اولمز یعنی فلغمونی
جلده اولدوغی کبی لحمده دخی اولور ولونی صاری‌یه مائل قرمزی اولور اوزرینه
برمقله بصلسه اغوب بینه ترنبه قرمزی اولور وجاورسیه‌نک علامتی داری
کبی ادفجق بثره‌لر اولور ونمله‌نک علامتی یاره اولور وباپده ادفجق دلکلر اولور
العلاج بدنی صفرادن تنقیه ایده‌لر واکر بورقیتلی ماده رقیقه اولورسه
ترلدیجی دوالر ویره‌لر وتمام تنقیه‌دن صکره مبرد شربتلر ایله خراجی
تعدیل ایده‌لر مثلا ریباس شربتی ونیلوفر شربتی وقوزی قولاغی شربتی
وبونلره مشابه شیلر ایچوره‌لر بعده اوزرینه رادع دوالر قویه‌لر مارو
وعصی الراعی وسکرلی بیراغی وقیه قورنعی وسکوت بیراغی ودلوکورکلن
بیراغی کبی وبرمقدار نارقبوغی واریه اونی وسماقی شرابیله پیشوروب
اوزرینه یاقو ایده‌لر ومازو وکلارمنی وطین مختوم بونلری دخی شرابیله
ویاسرکه ایله قومق نافعدر وکاهیجه اقتضاسنه کوره اوزرینه بعض
منضج وضع اولنور مثلا اچی بقله اونی وکتان تخمی اونی وبوی تخمی اونی
وبقله اونی وداری اونی کبی یاخود بو منضج دوالی قویه‌لر کل صویله
غسل اولنمش تره منتی وراتینج هربرندن سکز درهم کل یاغی درت
درهم یمرطه‌نک ایکی عدد طتلو طورنج صویی کفایت مقداری بونلری یاقو
ایده‌لر وقیونک باجعی ارسنده اولان یوکی یقوب کل صویله

قشدیروب سورمک تجربه اولنمشدر غایت نافعدر وبو ضماد دخی تجربه
نافعدر سکرلی بیراغی عصاره‌سی ومازو وسماق وکل هربرندن سکز
درهم اتمک ایچی درت درهم بونلری شرابیله پیشوروب یاقو ایده‌لر
ضماد اخر صفتی بودر قبوغی چقمش اربه ومرجمک وبقله هربرندن برقبضه
سکرلی بیراغی ایکی قبضه کلنار وکل ومرسین تخمی وسماق هربرندن
درت درهم بونلری شرابیله قینادوب یاقو ایده‌لر وکاهیجه قورتمق
ایچون زنجار ومغسول کرج قومغه محتاج اولنور یاخود بو طلایی ایده‌لر
صفتی بودر توتون بیراغی عصاره‌سی یکرمی درت درهم بالموم اون
التی درهم راتینج اون ایکی درهم تره منتی سکز درهم کفایت مقداری
مرسین یاغیله قشدیروب یاره‌نک اوستنه سوره‌لر واکر چورمش
یرلری وار ایسه قرص اندروخون وقرص موسی قویه‌لر یاخود بو مرهمی
قویه‌لر صفتی بودر مرده سنک واسفیداج هربرندن اون التی درهم
نار قبوغی درت درهم کونلک برنجی درهم زنجار وشب ومر
هربرندن بر درهم بونلری کفایت مقداری بالمومی ومرسین یاغیله
مرهم ایده‌لر **اوذیما** بلغمی صوق شیشلردن برسی اوذیما دیدکلری‌که
یموشاق شیش دیمکدر بیاض اولور وحرارتی اولمز وماده‌سی نفدر
رقیق اولسه اولمقدار یموشاق اولور برمقله بصلسه خمیر کبی رمق بارز
واکر ماده‌سی غلیظ ایسه صلابته مائل اولور وکاهیجه بلغمک بخارندن
اولوب تهبج قبیلندن اولور یعنی بیاغی برشیش اولور وکاهیجه ضربه‌دن
دخی اولور لکن نادردر واولدوغی تقدیرجه وجعدن خالی اولماز
العلاج بدنی بلغمی خلطدن پاک ایده‌لر غاریقون ایله وباجوقان
ویاتربد ایله وبلغم اربتیجی غذالردن وشربتلردن ویاش میوه‌لردن
پرهیز ایده‌لر واوزرینه ابتدا قورودیجی وداغیدیجی دوالر قویه‌لر وشیشک
اوستنی برخشن شی ایله اووه‌لر بعده برسونکری سرکه‌یه ویا بوره صوینه
ویاخود کول صوینه باتروب اوستنه قویه‌لر یاخود صحیح زیت یاغنی
طوز ایله قشدیروب اوستنه سوره‌لر ویاخود بلینی شرابیله قیندوب
وایچنه سونکر باتروب قویه‌لر ومخفف غذالر ودوالر استعمال ایده‌لر
اکر جکرده علت یوغ ایسه صبر حبی استعمال اتمک غایت نافعدر وقان
الدرمدن صقنه‌لر وتنقیه‌دن صکره ذکر ایتدیکمز دوالر کفایت اتمز ایسه

برمقدار شبی سركيله ازوب سوره‌لر وبوكا دخی غايت نافعدر كل قورسی
وبابادیه وحرسين ييراغی ديلين هربرندن يارم قبضه نارقبوغی وسروی
قوزه‌لغی هربرندن برقبضه شب وطوز هربرندن اون ايكی درهم بونلری
سركه وكل صوييله قيناذوب وسونكری باتروب قويه‌لر بوضماد دخی نافعدر
سروی قوزالغی ونارقبوغی هربرندن يارم قبضه سويق شعير وسويق ترمس
هربرندن درت درهم شب اوچ درهم صبر ومرصافی هربرندن بردرهم زعفران
ثلث درهم بونلری سحق ايدوب كفايت مقداری سركيله قرشديروب
اوستنه صحق قويه‌لر وبرمقدار سدفی طوزله وعسل ايله قرشديروب يافق
اتمك غايت منفعتی ظاهردر وبوضماد دخی مجربدر صفتی بودر كوكورد
سكز درهم كوكرجين ترسی اون درهم بقله اونی اون ايكی درهم دقيق ترمس
سكز درهم عسل اون ايكی درهم بونلری بابادیه طبيخی ايله يافوايده‌لر وبومرهم
دخی نافعدر كوكورد وطوز ومرصافی هربرندن سكز درهم زيت عتيق
وسركه كفايت مقداری اوله مرهم ايده‌لر آخر صفتی بودر سمزقبق كوكی اون
ايكی درهم يلين وبابادیه واكليل ملك هربرندن يارم قبضه بونلری سحق
ايدوب بال صوييله قيناده‌لر بعده ايچنه بقله اونی وكل قورسی وآجی بقله اونی
هربرندن درت درهم زيت عتيق كفايت مقداری اوله بونلری قيوب
مرهم ايده‌لر آخر صفتی بودر جرشی وقثار حمار كوكی وزنبق كوكی وبابادیه
هربرندن برقبضه بونلری صوايله قيناذوب بعده ايچنه اتمك خميری وشراب
طور طوسی ومغسول كرج وكبريت هربرندن سكز درهم كونلك التی درهم
صمغ ايلكی اون درهم بونلری قيوب مرهم ايده‌لر وبرمقدار كونلك وكوكورد
بونلری بال وسركه ايله يافو اتمك غايت نافعدر واكر شيش صلابته ميل
ايدر ايسه اورام صلبه علاجلری ايله علاج ايده‌لر واكر دشلكه ميل ايدر ايسه
اوزرنه دشيچی شيلر قويه‌لر ودشلدكدن صكره خراج علاجلرينی ايليه‌لر

سقيروس برقتی شيشدر غليظ ولزج بلغمدن ويا سودادن
ويا ايكيسندن بيله اولور اغريسی اولمز وبويله اولنه سقيروس خالص درلر
اما اورام حاره‌نك وفلغمونينك عقبنده اولان قتی شيشلره سقيروس
غير خالص درلر بو كلام متقدمينه كوره‌در اما فرنك اطباسندن
بلاطوس نام طبيب دركه سقيروس ديدكلری عضوك غذاسنك
فضلاتندن حاصل اولان طورملركه عضوانی كندويه مشابه عضو قلمغه قادر

اولميوب عضوده باقی قالدقده رقيقی متحلل اولوب غليظندن سقيروس حاصل
اولور وفلابيوس جراح دركه خالص ايله غير خالصك فرقی بودركه اكر عضوك
حسی زائل اولوب كاله بالغ اولورسه خالص درلر واكر عضوك حسی بالكليه زائل
اولمز ايسه غير خالص درلر وبوشيش ماده‌سی اولدوغی عضو حسبيله برقاچ نوعدر
بلغمدن وسودادن اولنه صلابت تسميه اولنور ومحترق خلطدن اولنه سرطان
درلر اما عضو حسبيله اولان اكر طلاقده وجكرده اولورسه مطلق سقيروس
درلر واكر سكرده اولورسه غنغلی درلر واكر قولق اردنده وقولتقده
وقاسقده اولورسه خنازير وسلع درلر واكر مفاصلده اولورسه
تحجر المفاصل تسميه اولنور وبو سقيروسك علامتی شيش ظاهر اولور
واغريسی اولمز دقتی اولور وال ايله تحريك اولنسه يرندن اوينامز وقنقی
خلطدن اولدوغی لونندن بيلنور مثلا كول رنكی اولان سودادن اولور
وبياضه مائل اولان بلغمدن اولور بونك علاجی كوجدر چوق زمانه محتاجدر
وعلاج اولندقده ايكی امرك بريله اولور يا داغيديجی ويموشاديجی دوالر ايله (اولور ياخود بشوريجی دوالرايله)
اچوب اشلتمكدر وواجب اولان غذاسنی تعديل وتخفيف اتمكدر
وثانيا اخلاطه نضج ويردكدن صكره تنقيه اتمكدر وثالثا اوزرنه محلل وملين
دوالر وضع اتمكدر ووضع اولنان محللك حرارتی معتدل اولمق واجبدركه
ماده‌نك رقيقنی تحليل وافنا ايدوب غليظی باقی قالمغله صلابتی دخی
شديد اولميه وحرارتی معتدل اولان دوالر مثلا طتلو بادم ياغی
وبابادیه ياغی وزنبق ياغی وطاوق ياغی وقاز ياغی وخنزير ياغی
وصمغ ايلكی وكتان تخمی وبوی تخمی وختمی وابه‌كومجی وزنبق كوكی وشوك الجمال
وانجير وبالموجی كبی دوالردر وبونلردن قوی اولنلر اسكی زيت ياغی
وايو ياغی ومقل واصطرك وساده ياغی وزفت ورتينج واشق
وقاصنی بونلردر وقچن سقيروس خالص اولوب قوی اولنه اوزرنه
تليين وتحليلی قوی دوالر قويه‌لر واكر قوی دكل ايسه خفيف دوالر
قويه‌لر وكابجه منضج دوالر دخی استعمال اولنور وجالينوس
چقمق طاشنی قزدروب وسركه‌يه باتروب بوغيه اول عضوی
طوتمغی غايت مدح ايدر بعده ختمی وابه‌كومجی وبوی تخمی طبيخنی تكماد
ايده‌لر وبوزمانه‌ده استعمال اولنان ضماد بودر ساده ياغی وچام
ساقزی وبالموجی هربرندن برابر اريدوب مرهم ايده‌لر دوا آخر صفتی

بوی تخمی اونی وکتان تخمی اونی وخطمی کوکی هر برندن سکز درهم کونلری صو ایله
قینادوب بعده ایچنه ساده یاغی اون ایکی درهم اصطرک ومقل
واشق بونلری سرکه ایله محلول ایده لر هر برندن درت درهم بریره جمع ایدوب
یاقو ایده لر وبو دوا دخی قتی شیشلری یموشادر خطمی کوکی وزنبق کوکی
بونلری صو ایله قینادهلر بعده هر برندن یکرمی درت درهم انجیر الی عدد
سرکیله محلول اشق ومقل هر برندن سکز درهم اصطرک درت درهم
طاوق یاغی وقاز یاغی وصغر ایلکی هر برندن یکرمی درت درهم کونلری کفایت
مقداری زنبق یاغی وبابادیه یاغی وبالموم ایله قیروطی ایده لر دواء الفر
صفتی بودر خطمی کوکی لعابی وبوی تخمی اونی هر برندن سکز درهم انجیر یکرمی
درت درهم زنبق یاغی وبابادیه یاغی وزر یاغی بونلری کفایت
مقداری بالموم ایله اریدوب بعده سرکیله حل اولمش اشق وقاصنی
هر برندن اوچ درهم ایرسا ایکی درهم کونلری ضم ایدوب مرهم ایلهلر
الفر صفتی بودر مقل وقاصنی وجاوشیر واصطرک واشق بونلر
سرکیله محلول اوله هر برندن سکز درهم مرده سنک اون درهم کونلری
سرکیله قینادهلر بعده کفایت مقداری بالموم وزنبق یاغی قیوب
آتشدن ایندردکده ایچنه سحق اولنمش درت درهم عود القهر
ودرت درهم کبریت قیوب مرهم ایده لر واکر سقیروس سوداوی
اولورسه حراری قوی دوالر قومه دن صقنهلر که سرطانه انتقال ایلمیه

(هامش: هر برندن سکز درهم قاز یاغی طاوق یاغی دخی خنزیر یاغی دکی (؟) درته منقی ودرده سنک هر برندن اون ایکی درهم)

السرطان سرطان دیدکلری فندق کبی بردکرمی وقتی شیشدر
اغریله ظهور ایدر ولونی قرمتق اولور واطرافنده ینکج ایاقلری کبی
طمرلری اولور انکیچون سرطان درلر محترق سودادن اولور سببی
سودا ارتوریجی وقابض واخلاطی یاقیجی شیلر تناول ایتمکدر اکر مادهنک
احتراقی شدید ایسه تقرح ایدر اکر دکل ایسه تقرح ایتمز اطبادن
بعضیلر سرطانی اورام بارده دن ظن ایلدیلر لکن دکلدر زیرا ماده
بارد اولدقده سقیروس حاصل اولور یوخسه سرطان حاصل اولمز
وجالینوس رساله سنده تصریح ایتمشدرکه سرطان راسی ورمدر
محترق صفرادن ویا محترق سودادن اولور وکاهیجه سقیروس سرطانه
انتقال ایدر سببی حراری قوی دوالر قونمغله مادهسی محترق اولدوغندندر
ویاخود ورمه محترق صفرا منصب اولدوغندندر وبو سرطان اکثریا

(هامش: ویاخود برغیری سبب ایله اخلاطی محترق صو)

340

طلانک مزاجی فاسد اولان کمسنهلره ودم حیضی ویادم باسوری محتبس اولنلره
اولنلره عارض اولور علامتی ابتداده تشخیصی کوجدر زیرا ابتداسی فندق کبی
ویا دخی کوچک بور مدر اغریله ظهور ایدر اماکیده رک اعراضندن بلیور
مثلا وجعی شدید اولور ولونی قرمتق اولور ویا بشدقده حراری حبس
اولنور واطرافی قره اولور واطرافنده اولان طمرلری طلو اولور وتجن تقرح
ایلسه یعنی آچلوب یاره اولسه اندن بدرایحه ظهور ایدر وبدرایحهلو شیلر
اقر بونک علاجی غایت کوجدر اما اکر علاجه مباشرت ایدرلرسه ابتداده
محترق خلطلردن تنقیه ایده لر ومزاجی تعدیل ایده لر وطوزلولردن وکسکین
شیلردن واکشیلردن وقوری پنیر ولصدرمه وصوغان وسرمسق
وبونلر کبی شیلردن پرهیز ایده لر وغدا اکردن بارد رطب شیلر تناول ایلیهلر
مثلا اربه صوبی وماروله وابه کومجی ولسان ثور وهندبا کبی ومارجلن ایله
برور بارده مستعملی کبی وتحومدن بوزاغو اتی واوغلاق اتی وبلیج اتلری ودرطم
وقیه بالغی تناول ایده لر واوقوسزلقدن وغضبدن وقورقمقدن وزیاده
حرکت ایتمکدن صقنه لر وداعما طبیعتی تلیین ایده لر بعده اکر بدن ممتلی ایسه
فصد ایده لر واکر دم حیضک ودم باسورک احتباسندن ایسه اقیدیجی
شیلر ویره لر ومحترق خلطلری تلیین ایچون افتیمون وخربق اسود وشاهتره
استعمال ایده لر ومرکباتدن شاهتره حبی وامیق معجونی ویره لر ومسهل
دوالردن برقاچ دفعه تکرار ایده لر زیرا خلط غلیظ اولمغله بر مسهل کفایت
ایتمیوب بلکه تکرار تکرار استعمالنه محتاجدر وخلطی تعدیل ایچون الماشرابی
وشاهتره شربتی وحمیل شربتی استعمال ایده لر بعده اعضای رئیسهلره
قوت ویرمکیچون لسان ثور چچکی خمیرهسی وکلبشکر وجوارش صندل
ودیاسنتو معجونی وانجو ومرجان وبادزهر استعمال ایده لر وبو سرطانه
مخصوص اولان دوالر عنب الثعلب طبیخی وعصارهسی وانواع
هندبانک عصارهلری وینکج کولی وشمو کلو بوجکلی اتی بونلردر بودوالردن
ضماد ایده لر واطبای متاخرین قورباغه یاغی اختراع ایتمشلردر که سرطانده
عجائب تاثیری واردر غایت نافعدر صفتی بودر لطیف صولردن
بر مقدار قورباغهلری الوب برچولمکه قویهلر واوزرینه برمقدار
ساده یاغی قیوب تنکیس ایله دهنی استخراج ایده لر وبو یاغدن
خصوصا ینکج کولیله قتشدروب سرطانه سورسهلر وجعنی تسکین ایتمکده

عجیبدر ومعدنی اولان دوالردن نافع اولنلر قورشون ومرضی واسمیون
واستوبج ومردهسنك بونلردر وبودوا دخی بوقبیلدندر کل یاغی اون
التی درهم عنب الثعلب عصارهسی اون ایکی درهم استوبج ومحرق قورشون
هر برندن بر درهم مرده سنك وکونلك ومرضی هر برندن یارم درهم
بونلری کفایت مقداری بیاض بالموميله مرهم ایدهلر دوا اخر ضفقی بودر
کلارمنی وطین مختوم واوستوبج هر برندن درت درهم مرضی ایکی درهم
قورلغه کولی اوچ درهم مرده سنك برچق درهم کل یاغی اون ایکی درهم
قورلغه یاغی سکز درهم سرکه التی درهم بونلری کفایت مقداری بالمومیله
بقریا ونده تدبیر ایدوب سرطانه وضع ایدهلر غایت نافعدر والله اعلم
علاجی داغلامق وکسمکدر لکن زحمتلیدر هر مزاج تحمل ایلمز **الورم المائی**
یعنی صولو ورم دیمکدر سببی مائیتلی رطوبتك عضوده اجتماعندن حاصل اولور
کویا اول عضوك استسقاسیدر علامتی عضو طلو قربه کبی لمعان ایدوب
پیلابور وموم ایدیلغنه طوتسهلر کویا ایچنده صو اولدوغی بللو اولور علاجی
مائیتلی خلطی استفراغ ایدوب عضوه قوت ویرهلر واستفراغ دخی
یا اوزرینی یارمغله اولور ویاخود قوردیجی وداغیدیجی شیلر قومغله اولور
ومائیتی قوردیجی دوالر سدف ومرور وبابادیه وطوبرق اوتی وایرسا
وزراوند وحب الغار وبقله اوتی وطوز وکبریت واشق ومقل بونلردر
یعنی بو دوالردن ضماد ایدوب اوزرینه اورهلر وبو ضماد دخی نافعدر سدف
ومرور وبابادیه هر برندن بر قبضه دفنه تخمی اون التی درهم بونلری کول صوییله
وشرابیله قینادوب ضماد ایدهلر بعده اوزرینه بو مرهمی سورهلر صفتی بودر
کهرجله درت درهم کبریت اوچ درهم دفنه تخمی سکز درهم اشق درت درهم
بونلری کفایت مقداری سدف یاغی وبالمومیله مرهم ایدهلر وغدا لری
وشرابلری استسقا تدبیری کبیدر **النفاطات والنفاخات** بونلر
اوفق قبرجقلردرکه دیمك ما نتندن ویا بورقیتلی رقیق رطوبتدن حاصل
اولور اکثر یا معصوملرده چوق اولور وخصیهلری تحتنده اولمش خاتونلرده
دخی عارض اولور علامتی کابجه تخشمهسی اولور وایچی طلو صو اولور یعنی
دشلدکده اندن صاروجه صو چیقر نوکا خلق الطلس قبرجغی وصو قبرجغی درلر
ومعصوملرده اولدقده صوجقلی تعبیر اندرلر علاجی بدنی اخلاط ردیهدن
تنقیه ایدهلر ودمك قوامنی تعدیل ایدهلر ومبرد اکل اوزرینه نار قبوغی

طبیخی ویا مرجمك طبیخی ویا مرسین طبیخی سورهلر وبودوا دخی نافعدر زرطونا
لعابی اوتوز ایکی درهم سنغراوتی عصارهسی وعنب الثعلب عصارهسی هر برندن
اون التی درهم بونلری بریره قریشدروب بریزی باتورهلر واوزرینه ضماد
ایدهلر واکر قبرجقلر کندولکندن دشلمزسه الله دشهلر بعده اوزرینه
بویاقوی قویهلر اربه اونی ومرجمك اونی وبقله اونی ونار قبوغی هر برندن
برابر بونلری کفایت مقداری کل یاغیله یاقو ایدهلر وبو مرهم دخی نافعدر
مرده سنك وکبریت ومرسین یپراغی هر برندن برابر بونلری کفایت
مقداری کل یاغی وسرکه ایله مرهم ایدهلر **الحصف** ترجمه اسیلك درلر
اکثریا یاز کونلرنده یکتلره ومعصوملره عارض اولور خصوصا اسی شهرلرده
چوق قاون تناول ایدنلرده چوق اولور وکاهیجه حامده کیسه سورنمین
کرلی آدملرده اولور بقراط درکه بو مرض کاهیجه صالغن اولوب هر کسده
اولور علامتی اوفق سرتجه سولجهلردرکه بدنه دیکن کبی باتر خصوصا ترلدوکی
وقتده زحمت ویرر **العلاج** بدنی پاك ایدوب صقجه صقجه حمامه وارهلر
وکل صویی وسکرلی یپراغی صوینه بر مقدار کافور قتوب سورونهلر واکر
بدن اخلاطله ممتلی ایسه حدتلی صفرادن وطوزلو خلطلردن بدنی تنقیه
ایدهلر بعده لبه ده کوکی ونیلوفر وکل وکپك بونلری قینادوب بو صو
ایله ضماد ایدهلر بعده حمامه واروب حقدقدن صکره بو مرهمی سورهلر صفتی
بودر کل یاغی وبنفشه یاغی ونیلوفر یاغی هر برندن اللی درهم لیمون صویی
یکرمی بش درهم مرده سنك سکز درهم اوستوبج درت درهم کافور
بر درهم بونلری مرهم ایدهلر **نبات اللیل** بو دخی اوفق سرتجه سولجهلردر
درکه کیجهلرده هوانك برودتندن ومساماتك تکاثفندن حاصل
اولور وکوندز اولدقده غائب اولور علامتی کیجهلرده کجشمك عارض
اولور قشندقجه ابتداده متلذذ اولوب صکره آجمغه باشلر سببی طوزلو
ویا بورقیتلی رطوبتدر ویا دم صفراویدر **العلاج** بدنی تنقیه ایدهلر وفصده
حاجت اولورسه فصد ایدهلر بعده ابه کومجی وخطمی وبنفشه ویا بشقان
طبیخی ضماد ایدهلر وطوزلو صو ایله حلیتیتی ازوب سورونهلر ویا پنج
یپراغنی عسل ایله ویا تازه کشنیج ویا عنب الثعلب ویاخود زیتون
یپراغی بونلرك صویی ایله ضماد ایدهلر واکر قشنمدن یاره اولورسه
بو مرهمی سورهلر صفتی بودر اوستوبج درت درهم مرده سنك اون ایکی

درهم بوی تخمی درت درهم گل ایکی درهم بونلری کفایت مقداری هندبا صویله
مرهم ایده لر وطوزلولردن واجیلردن واکشیلردن پرهیز ایده لر **الشری**
بوکا زنجه قور داشنی درلر بو بر مرضدر که انسانک بدننده اکثریا دفعة جیقر
یصیجه اوفجق بثره لردر قرمزی یه مائل اولور غایت کجشور وزحمت ویرر قیقر
بونک بر نوعنی کورمشندر که بیوک وکلش اولور لکن تمرولنز همان یقمی یقمی اولور
وکاهیجه اندن رطوبت سیلان ایدر وبعضیسی یاره اولور کویا جربله
مخلوط اولور سببی اتی بخاردر که بدننده دفعة ثوران ایلر یادم صفراویدن
ویا بلغم مالحدن اولور وکاهیجه دم سوداویدن اولور وبونک حما نوبتی کبی
کون آخرلرنده نوبتی کلوب کیجه یه دک ممتد اولور وبعضیسی کیجه لرده بک
شدید اولور خصوصا بلغمدن اوله بو مرضک بعضیسی همان فصد یله
ویا اسهال ایله تیز دفع اولور وبعضیسنه فصد کار ایتمیوب علاجی کوج
اولور برقاچ آی بلکه برقاچ ییل ممتد اولور آخر کار یاره اولوب اعضایی
افساد ایدر بویله اولدوغنی کوردک وچوغنه علاج ایلمشندر **العلاج**
قان الەلر وصفراوی وبورقیتلی خلطی اسهال ایتمکیچون راوند وهلیلجات
ویره لر بعده مزاجی تعدیل ایچون قورق شربتی وریباس شربتی ویره لر
وماء جبن ایله زور بارده مستجلی غایت نافعدر معلوم اوله که بو مرضک
ماده سی اکر رقیق اولوب وجکرده سوء مزاج حار اولمزسه اکثریا تیز مندفع
اولور اما ماده سی محترق سودا وبورقیتلی بلغم اولوب غلیظ اولورسه
وجکرده دخی سوء مزاج حار اولورسه بو مرضک اثافانا ماده سی متولد اولمقدن
پس اول وقت علاجنده اهتمام وتدبیره محتاج اولنور بویله اولدقده واجب
اولان اکر محترق سودادن اولورسه ماء جبن ایله افتیمون وسنا و[illegible]
استعمال ایده لر وآمق معجونی واطریفل فارسی وشاهتره حبی وشاهتره
مدبره سی استعمال ایتمک دخی مناسبدر وبعد التنقیه مزاجی تعدیل
ایچون لسان ثور شربتی وهندبا شربتی وشاهتره شربتی وماء جبن ایچیره لر وتکرار تکرار
مسهل ویره لر بو مرضده اسهالک فائده سی کثیردر واکر بورقیتلی بلغمدن
اولورسه زبد وغاریقون ومجوقان وراوند وکابلی ویره لر وغاریقون
ایله ایارج فیقرا ویاخود دواء قرطم ویره لر بو دوالری بلغم حرارتی معتدل
اولان دوالر ایله نضیج ویردکدنصکره ویره لر مثلا منضجاتنه هندبا ولسان ثور
کبی بارده الضم ایده لر وجکرده حرارت اولورسه کبدک سوء مزاج حارنده

ذکر ایلدیکمز دوالر ایله تعدیل ایده لر وکاهیجه صبارینه وجو بجینی طبیخنی اربه صویله
وقوزی قولغی صویله تعدیل ایدوب یاخود یالکزجه همان رأی طبیب ایله
ایچوروب ترلده لر واجی شیلردن وطوزلو واکشیلردن وبالق یصیدرمه
وپنیر یمکدن پرهیز ایده لر وممکن اولدقجه ات یمیه لر ومارول ایله وسمزاوتی
ایله بلیجی پشوروب وبر مقدار لیمون صویی قیوب غدا ایده لر وشقایق
طبیخی وحنه طبیخی ایچمک بو مرضه بالخاصه نافعدر **الجرب** خلق بوکا
کجیک درلر اویوز وطوزلو بلغم دخی بو نوعدندر سببی دم صفرا مختلط
اولمغله فاسد اولمسیدر ویا محترق سودادر ویا طوزلو بلغمدر بونک
ماده سی حسبیله بعضیسی صولو وبعضیسی قورو اولور وکاهیجه رطب ایله یابس
مرکب اولورلر ومرکب اولدقده انواعی چوق اولور کمی ایرکلنور وبایه اولور
وکمی یاره اولمز وایرکلنمز وکمنک اغریسی اولور وکمیسی غایت کجشور
وکمی از وکمی چوق اولور **العلاج** بونلرک علاجنده اولا واجب اولان
غدالرینی اصلاح ایلیه لر آجی وطوزلو ویک اکشی یمیه لر وتک یاغلی طعاملردن
دخی صقنه لر وجکرک مزاجنی تعدیل ایده لر که ایوقان حاصل اوله بعده ملین
ویره لر مثلا یارم درهم سنامکی ایله درت درهم دیافانیقون ویره لر
بعده قوتنه کوره برقاچ دفعه قان الەلر بعده معتدل منضجلر وخراجه مناسب
مسهللر ویره لر واکر جرب صولو اولورسه هندبا وقیون اوتی وحمیل
دبالدری قره وصاصفراز ومیان کوکی بونلرک طبیخنی ویا شربتلرینی
ایچه لر ومسهلاتدن غاریقون وراوند وسنامکی ویره لر واکر جرب
قورو اولورسه شاهتره وبیانی وبستانی لسان ثور وبنفشه شربتلری
ایچه لر ومسهلاتدن بسفایج وسنا وافتیمون وخربق اسود ویره لر
وبو مطبوخ دخی غایت نافعدر صفتی بودر هندبا کوکی سکز درهم بسفایج
وقوزی قولغی کوکی هر برندن درت درهم صاصفراز ومیان کوکی هر برندن
ایکی درهم شاهتره وقوزی قولغی وقیون اوتی واسقابیوزا هر برندن
بر قبضه افتیمون ولسان ثور هر برندن یارم قبضه قدوازم درت درهم
بونلری ایکیوز درهم صو ایله ویا ماء جبن ایله قیناد وب وسوزوب ایچه اون
التی درهم راوندلی هندبا شربتی قیوب هر کون اوتوز درهم مقداری
استعمال ایده لر مطبوخ آخر صفتی بودر هندبا کوکی التی درهم میان کوکی
اوچ درهم شاهتره ایکی قبضه هندبا بر قبضه لسان ثور وبنفشه هر برندن

یارم قبضه قادن چکردکی و هندباغی هر برندن بر درهم سنامکی سکز درهم صاری هلیله
وقره هلیله هر برندن درت درهم بسفایج بش درهم غاریقون اوچ درهم راوند
ایکی درهم سنبل هندی ثلث درهم زنجبیل ودارچین هر برندن سدس درهم
بونلری ایکیوز درهم صوایله ویا شاهتره صویله قینادوب وسوزوب ثلث درهم
مسحوق صندل ویا عود قیوب اوتوز درهم مقداری استعمال ایده لر بونلردن
قوی دوایه محتاج اولورسه اوچ درهم امق معجونی وریجق درهم صوکره الرزانجم استعمال
ایده لر یاخود شاهتره شربتیله ویا افتیمون شربتیله استعمال ایده لر وسهل الخروج
نقوعی چربک جمیع انواعنه نافعدر صفتی بودر هندباکوکی وبسفایج هر برندن بربچق
درهم افتیمون وقراوزم هر برندن ایکی درهم شاهتره ولسان ثور هر برندن
قبضه لطیفه بونلری قینادوب وسوزوب بو مطبوخدن قرق درهمنه خربق اسود
بربچق درهم دارچین ثلث درهم انیسون ودوقو هر برندن سدس درهم قرنفل بش
عدد بو اجزالری قیوب برکیجه اصلیه لر بعده سوزوب شاهتره شربتیله ویا
راوندلی هندبا شربتیله استعمال ایده لر وبو جربه ماء الجبن استعمالنک طریقی
بودرکه اکر جرب صولو اولورسه التی درهم صورنقه ایله سکز درهم کل شکر ایزوب
اوچ درت کون مقداری بو منوال اوزره ایچه لر واکر جرب یابس اولورسه اوتوز
ایکی درهم صورنقه واون التی درهم شاهتره عصاره سی ایچه لر یاخود صورنقه ایله بزوری
مستحلبی ایچه لر نفعی ظاهر اولور یاخود بو منوال اوزره استعمال ایده لر صفتی بودر
ماء الجبن ایکیوز درهم صاری هلیله سکز درهم افتیمون بربچق درهم بونلری قینادوب
وسوزوب هر صباح اون التیشر درهم استعمال ایده لر مطبوخ آخر صفتی بودر
سکوریا کوکی وشاهتره وقوزی قولاغی واهلیلج وقیون اوتی هر برندن برقبضه بلبن
وبهریه هر برندن بر مقدار بونلری اچی سودیله قینادوب بعده اکشی صفوب
کسدیره لر وسوزوب استعمال ایده لر وبعد التنقیه معرق ویره لر مثلا
شاهتره صویله تریاق ویا مثرودیطوس واکر قوی ایسه شاهتره صویله صبارزه طبیخی
ویره لر بعده حمامه ملازمت ایده لر وحمامده ماء الجبن ویا شاهتره صوی وبالبه
طبیخی ویا زی طبیخی سوره لر یاخود بو مطبوخی سوره لر صفتی بودر لبه ده اوچ
قبضه اذخر یکرمی درت درهم سمزقیق التی درهم ابه کومجی واسفانیوزا وشاهتره
وهلالیه اوتی هر برندن ایکی قبضه اربه وبقله وترمس هر برندن التی درهم کیک اوتی یوز
درهم بابادیه اوچ قبضه بونلری اوچ صوایله قینادوب بو صوایله بیقیه لر یاخود
بونلری بر وجهیه قیوب ایچنه کیروب اوتوره لر اما طلالردن ومرهملردن تعضیضی خالی

یعنی قوردیجی وتعضیضی وجعی وتجشمه سنی تسکین ایدیجی وتعضیضی دخی حدتنی وحرارتی
تعدیل ایدیجیدر اما جالی اولنلر نطرون وارپه واجی بادم وتصوم وخرنوب سمز
قبق وزرنیخ وبقله اونی وبورجق اونی وترمس وتره منتی وطرطیر بونلردر وجعی
وتجشمه سنی تسکین ایدیجی دوالر کل یاغی وبابادیه یاغی وطاوق یاغی وتره یاغی وخنزیر یاغی
بونلردر ومعدل اولنلر لبه ده عصاره سی وبزور بارده مستحلبی وسرکه ولیمون صوی
بونلردر بو دوالردن علته وخراجه کوره طلالر ومرهملر ترکیب ایده لر وبو مرهم دخی
جربه غایت نافعدر لبه ده عصاره سی واندز هر برندن سکز درهم لیمون صوی
التی درهم تره منتی سکز درهم مرده سنک درت درهم اسفیداج ایکی درهم طوز
یارم درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغیله مرهم ایده لر مرهم آخر صفتی بودر
خنزیر یاغی یاخود قاز یاغی اون ایکی درهم کل یاغی سکز درهم تره منتی درت درهم
دهن طرطیر ودهن بیض هر برندن بر درهم کونلک ایکی درهم طوز ثلث درهم مرهم
آخر صفتی بودر تره یاغی وتره منتی هر برندن اوتوز ایکی درهم کل یاغی ومرسین یاغی
هر برندن سکز درهم برطل صاریسی ایکی عدد اسفیداج سکز درهم طوز ایکی درهم
لطف صفتی بودر کل صویله غسل اولنمش تره منتی درت درهم تورنج صوی
اوچ درهم برطل صاریسی بر عدد تره یاغی ایکی درهم کل یاغی کفایت مقداری اوله وبو طلا
دخی دولتلولره ونازک خراجه مناسبدر دارچین وقرنفل هر برندن اوچ درهم
خراما ایکی ثلث درهم جوزبوا ایکی درهم اصطرک بر درهم حصلبان بر درهم کافور
ثلث درهم الما صوی وکل صوی هر برندن یوز التی درهم لیمون صوی اوتوز ایکی درهم
خنزیر یاغی یاخود قاز یاغی یوز درهم بونلری صولر محو اولنجه قینادهلر بعده
سوزوب ایچنه کلابه محلول بر دانک مسک قیوب سوره لر اما آسکی یرلر اوزره
بو مرهمی سوره لر صفتی بودر لبه ده عصاره سی سکز درهم کبریت اوچ درهم
حاجی بکتاش طوزی ایکی درهم اصطرک ودقیق ترمس هر برندن ایکی بچق درهم
کفایت مقداری کل یاغی ویا لموییله مرهم ایده لر طلاء آخر صفتی بودر کبریت
درت درهم حاجی بکتاش طوزی بر درهم کل یاغی وجوز یاغی هر برندن سکز
درهم لیمون صوی ایکی درهم بونلری بریره قاریشدروب وسوزوب ایچنه
یکرمی درت درهم تره منتی واون التی درهم کل یاغی قیوب صو محو اولنجه قینادهلر
بعده ایچنه کوکورد درت درهم شب ایکی درهم حاجی بکتاش طوزی دکه حلبه
هر برندن یارم درهم بونلری سحق ایدوب قویه لر وکفایت مقداری بومرطه
یاغی ویا لموییله مرهم ایده لر طلاء آخر صفتی بودر تره منتی ایکی درهم تره یاغی اوتوز

سوروننر طلاء آخر صفتی بودر طراغیون ولبه طرو واندز
هر برندن درت درهم بونلری شاهتره صویله قینادوب

ایکی درهم کبریت ایکی درهم طوز یارم درهم بعرطل بر عدد طلا آخر صفتی بودر تره تیتی اوتوز
ایکی درهم کبریت درت درهم طراغیون واندز ومقناطیس هر بریندن یارم درهم
ملح اندرانی اوج درهم شب ایکی درهم مرده سنک واوستوبج هر بریندن بر درهم میورطه
صاریسی ایکی عدد کفایت مقداری سرکه وگل یاغیله مرهم ایده لر استیارتوس طبیب
درکه جرب ایچون اطبا زیبق وسلمن استعمال ایدرلر واقعا بو علتده بونلرک
عظیم فائده سی واردر لکن استعماللری خطردن خالی دکلدر پس ممکن اولدوغی
مرتبه استعمالندن صقنه لر مکرکه علت مزمن اولدقده ضرورت قتنده استعمال
اولنه وبو مقطر صو دخی اسکی اویوزلره غایت نافعدر صفتی بودر لبه طه صویی یوز
درهم سکرلی بیراغی عصاره سی اون التی درهم گل صویی اون ایکی درهم لیمون صویی
سکز درهم مرده سنک یکرمی درت درهم اوستوبج ایکی درهم سلمن التی درهم طوز
ایکی درهم کوکورد بر بحق درهم سحق اولنجق اجزا سحق اولنوب صو اله مجموعنی برکون
برکیجه اصلده لر بعده قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدوب بدنه طلا ایده لر وبو مرهم دخی
جمیع اویوزلره نافعدر تازه لبه طه کوکی وتازه اندز هر بریندن التی درهم خنزیر
یاغی یکرمی درت درهم بونلری طاش هاونده مرهم کبی اولنجه سحق ایده لر بعده اوزرینه
سوره لر **البرص والبهق** بونلر دخی بر قاچ درلودر قره سی اولور وبیاضی اولور
جالینوس علل اعراض کتابنک ایکنجی بابنده درکه بو مرضک سببی بودرکه عضوه
غدا اولان شیده لزوجتلی بلغم اولسه ودائما عضو انی غدا النوب دفع ایلمسه
اندن برص وبهق حاصل اولور وبرص ایله بهقک فرقی بودرکه برصک ماده سی
عضونک ایچنده اولوب جمیع لحمی افساد وتغییر ایدر اما بهقک ماده سی دریده
وظاهر بدنده اولور وکاهیجه دم سوداویدن بهق اسود عارض اولور وکاه صاری وکاه
قرمزی یه مائل اولور سببی دخی یاقیجی غدالر تناول ایدوب دم فاسد اولدوغندندر
ویا کبدک ویا طحالک سوء مزاجندندر وبو مرض خاتونلره عارض اولمسی
نادردر مکرکه دم حیضک احتباسی قتنده عارض اوله علامتی لونندن بیلنور
وبرص ایله بهقی تشخیص اتمک بو طریقله اولورکه اوزرینه بر اکنه صوقه لر اکر
قرمزی قان چقرسه بهقدر اکر بیاضه مائل ویا بیاض چقرسه برصدر **العلاج**
اولا اخلاطه نضج ویروب بعده تنقیه ایده لر ومزاجی تعدیل ایدوب معده یه
وجکره قوت ویره لر معلوم اوله که بیاض برصده وبیاض بهقده قان المق
جائز دکلدر واکثر بلغمی پیشورمک ایچون زوفا وسیتونیقه واصول مفتحه وقره باش
طبیخی ویره لر وتنضیج بولدقدن صکره مسهل ویره لر مثلا غاریقون وجوقان

وتربد وخنظل کبی شیلر ویره لر وشیخ ابن سینا قوصمغی وادرار ایتمکی اوامر ایدوب
بعده تریاق استعمال ایده لردر واوزرینه وضع اولنجق دوالرک بعضیسی
محللدر وکیمی جاذبدر دمی عضوه جذب ایدر وکیمی دخی جالیدر ویا قبر دیجیدر
اما جالی اولان دوالر ترمس وبورق وخنطیانا وبقله وآجی بادم وانجیر
وحرس وقره جورک اوتی وعود القهر وقثاء الحمار وسمرقیق وکبریت
بونلردر وقانی عضوه جذب ایدیجی دوالر صوتره سی ونطرون وفربیون
ویلان یصدوغی بونلردر وقبر دیجی اولان دوالر خردل وقودوز بوجکی
بونلردر بو ذکر اولنان طلالر ومرهملر ولکالر وصولر ترکیب اولنور وبو لکا دخی
غایت نافعدر لبه ده کوکی وقوغه دولکی کوکی هر بریندن سکز درهم هلیله وشاهتره
هر بریندن بر قبضه بونلری صو ایله قینادوب بر قاچ دفعه لکا دایده لر بعده
بو مرهمی سوره لر صفتی بودر هلیله عصاره سی ولبه طه عصاره سی وشاهتره
عصاره سی وکحک اوتی عصاره سی هر بریندن اون ایکی درهم خردل تخمی
سکز درهم بونلری کفایت مقداری طاوق یاغیله مرهم ایده لر اما قوبهقک
ماده سنی تنقیه ایتدکدن صکره خردل سوره لر یاخود خردل ایله صابون
سوره ویاخود بو دوایی سوره لر صفتی بودر قوری صابون وبقله اونی وترمس
اونی هر بریندن یکرمی درت درهم خردل سکز درهم خاص اتمک ایچی اون
ایکی درهم بونلری کفایت مقداری لبه طه عصاره سیله قشدیروب تکرار تکرار
سوره لر وبهقک اوستنی برقالک شیء ایله اوووب بعده آجی بادم یاغی
سوره لر نافعدر **قوبا** بو مرض اوفجق بثره لردر تری برینه بتشک اولور
سر تدر وهم بجشور زنجه بثره کودرلر بعضیسی بریرده ظهور ایدوب یایلمز
وبعضیسی یایلور کمنک رنکی قرمزی اولور وکیمی سیاه اولور وکیمی یکی اولور
وکیمی اسکی اولور وکیمنک یبوستی شدید اولدوغندن قبوقلنور وکیمی قبوقلنمز
بو مرض اکثریا کوز وقتنده عارض اولور سببی طوزلو بلغمدر یا یانمش
سودا ایله غلیظ ودراخ بلغم قشمقدر اکثریا طوزلو شیلر وطوزلو پینیر
وزیتون وصغراتی وصوغان وسرمسق وتراصه ودوبرلو طعاملر یمکه معتاد
اولنلره عارض اولور وحوق حرکت ایدوب غم وغصه چکنلره اولور **العلاج**
اولا اخلاطه نضج ویروب بعده فصد ایده لر ومسهل ویره لر بعده
اوزرینه بعض طلالر سوره لر مثلا لبه طه کوکی صویله سرکه ویا سرکه ایله
اریک صمغی وکثیرا سوره لر ویا تمرطه یاغی طرطیر یاغیله سوره لر وتجربه اولنمشدر

تره کویه واوپوزه وطورزلو بلغم سکوت اغاجی کوکلی صمغ عربی وسرکه ایله
قشدروب سورسه لر غایت نافعدر وبو دوای سورمک دخی نافعدر
کل یاغی سکز درهم تره منتی یکرمی درت درهم یمرطه یاغی التی درهم دهن طرطیر
ایکی درهم بریره قشدروب طلا ایده لر آخر صفتی بودر تقطیر ایله چقمش بالموحی
یاغی سکز درهم یمرطه یاغی اوچ درهم طرطیر یاغی ایکی درهم آخر صفتی بودر کوزلک
واشق هر برندن درت درهم یمرطه یاغی اون التی درهم بالموحی درت درهم
آخر صفتی بودر نخود اونی سکز درهم شب درت درهم عسل کفایت مقداری
اوله اما اسکی رشمش تخته کوله بودوای ایده لر صفتی بودر دهن طرطیر التی
درهم زیبق اون التی درهم بونلری قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدوب تره کولره
سوره لر نه کونه اسکی وراخز اولورسه نافعدر وبو دوا دخی مجربدر تره منتی
سکز درهم کل یاغی درت درهم خنزیر یاغی اوچ درهم کبریت ایکی درهم
حاجی بکتاش طوزی زنجی درهم شب وطوز هر برندن بر درهم موزک
وحرمه سنک هر برندن ثلث درهم یمرطه صاریسی ایکی عدد بالموحی کفایت
مقداری اوله رسم اوزره مرهم ایده لر ومرهم دخی نافعدر دقیق زوان
سکز درهم موزک ایکی درهم حبث الفضه التی درهم اوستوبج ایکی درهم محرق
قورشون وانتیمون هر برندن ایکی درهم خنزیر یاغی سکز درهم اسقابیوز اعصاب
ولیمون صویی هر برندن التی درهم زیبق درت درهم یمورطه یاغی وطرطیر یاغی
هر برندن اون التی درهم درهم بونلری رسم اوزره مرهم ایده لر **البادشنام**
بومرض یوزده اولور بر ید قزیلقدرکه جذام مرضنک ابتداده اولان قزیلغنه
مشابهدر بومرض اوچ درلودر برنسی یوزده اولور الجق قزیللقدر ایکنجیسی قزیللق
ایله اوفجق بثره لر اولور اوچنجیسی یاره اولور سببی دمک فسادیدر وجکرک سوء
مزاجندن اولور واکثریا بومرض چوق شراب ایچنلره وچوق جماع ایدنلره عارض
اولور **العلاج** کبدک مزاجنی تعدیل ایده لر ودمی تصفیه ایچون قان آلدره لر
ومسهل ویره لر وارقه دن حجامت ایده لر ومقعده سولک یاپشدره لر وبنفشه ایله
هندبا نکوکمتسا تره شربتنه مداومت ایده لر بعده اوزرینه مناسب اولان
صولردن ومرهملردن سوره لر وبو صویی سورمک نافعدر مهر سلیمان
یکرمی درت درهم مروریحلی قرق سکز درهم طرطیر ابیض اون ایکی درهم
شراب درتیوز درهم کافور ایکی درهم بونلری اون کون بریرده اصلدوب
بعده تقطیر ایده لر وبو مقطردن یوزه سوره لر دوای آخر صفتی بودر ایکیوز

درهم سود ایله کفایت مقداری بغدای اوننی یوغروب قوننده اتمک کبی
پشوره لر بعده ینه سود ایچنده اون ایکی ساعت مقداری اصلده لر
بعده ایچنه یکرمی عدد یمورطه آقی وسکز درهم کافور واون التی درهم
محرق شب قیوب انبیق ایله تقطیر ایده لر وبو نکله طلا ایده لر ولبن العذرا
تعبیر اولنان صودن دخی سورمک غایت نافعدر یاخود بودوای
سوره لر صفتی بودر مرده سنک درت درهم سرکه اوتوز ایکی درهم بونلری
بونلری ثلثی اکسلنجه قینادالر بعده ایچنه شب وطوز هر برندن یارم
درهم کونلک ثلث درهم کل صویی التی درهم بونلری قیوب وقشدروب
سوزه لر وبوزه طلا ایده لر وبو مرهم دخی غایت نافعدر کافور بر درهم
بادم یاغی اوچ درهم دهن طرطیر ایکی درهم یمرطه صاریسی ایکی عدد دوای آخر
صفتی بودر مرده سنک سکز درهم بوره اوچ درهم شب بر درهم اوستوبج
درت درهم سرکه اون التی درهم کل صویی وسکرلی بیراغی صویی هر برندن اوتوز
ایکی درهم بونلری ثلثی اکسلنجه قینادوب وسوزوب بر مقدار لیمون صویی
قشدروب طلا ایده لر طلاء آخر صفتی بودر طرطیر وشب ونطرون
هر برندن درت جزء کبریت بر جزء بونلری بر یمرطه یه قیوب قوی آتشده
تکلیس ایده لر یعنی کرج کبی اولنجه یقه لر لکن کبریتی مقدم سحق ایدوب
یومرطه یه ازاز قویه لر بعده یومرطه دن چقروب بر نمناک یره قویه لر منحل
اولوب صو اولور وبو صودن طلا ایتمک غایت نافعدر وبو مرهم دخی نافعدر
صفتی بودر زردالو جکردکی واجی بادم هر برندن التی عدد بونلری اینجه
سحق ایده لر بعده جوز مقداری محرق شب ونخود مقداری مقتول زیبق
قیوب برابوجه الشدره لر بعده طلا ایده لر وبو طلا دخی مجربدر صفتی
بودر بر یمرطه یی کسکین سرکه ده اصلده لر تاکه قبوغی یموشاینجه دوره بعده
یا ضمنی الی بعده صح
کونلک ومصطکی واستوبج هر برندن بر درهم بونلری سحق ایدوب بریره
قشدره لر وبوزه طلا ایده لر **الدبیلات** بورشیشدرکه ایچنده ماده
منصب اولمق یری اولور بو دخی اوچ درلودر اولکیسی تحمیددر یعنی ایچی طوک
یاغی کبیدر ایکنجیسی عسلیدر یعنی ایچنده بال کبی شی اولور اوچنجیسی کلسیدر
یعنی ایچنده کرج کبی شی اولور بونلرک سببی جمهور اطبا قتنده ماده
بلغمیه درکه عضوه منصب اولوب بر زمان عضوده محتبس اولمغله
طبیعت اول ماده یی اول اوچ صورت اوزره قلار بلکه دخی آخر صورتلره

نیجه اجسام غریبه چیقدوغی مشاهده اولنمشدر مثلا کمی قیل کبی وکمی طاش کبی
وکمی اغاج پاره سی کبی وکاهیجه کمک کبی شیلر دخی چیقر بویله اولننه خلق بیننده
کمک سراجه سی تعبیر اولنور برکمسه نک بوبیننده بویله برشیش ظهور ایدوب
انی جراحلر یاردقده ایچندن وافر کهله چیقمشدر بلاطروس طبیب درکه دبیلات
ماده سی اخلاطدن دکلدر بلکه عضوک غذاسنک فضلاتندر که کون کوندن
عضوده مجتمع اولدقده اعضانک بعض بوش یرلرینه منصب اولوب بو مرض
حاصل اولور نتکم بعض اغاجلرده غداسنک فضله سندن غده لر یعنی یمرو
وبعض اغاجلرده غاریقون ومنطر حاصل اولدوغی کبی **العلاج** اخلاط ردیه‌دن
بدنی تنقیه ایده‌لر بعده محللات ومنضجات قویه‌لر وبو ضماد بو مرضی تحلیل ایتمکده
غایت نافعدر لادن ومقل وقاصنی واشق ویره بولی وتره‌منتی هربرندن برابر
آلوب رسم اوزره ضماد ایده‌لر سنارتوس طبیب درکه برکمسه کوردم چکه‌سنده
دبیله ظهور ایتمش بن اکا جادار اوشغی وعود القهر وکهربا بونلردن یاقو ایدوب
قودم شیشی دشلوب ایچندن بتلیج ایقلری کبی کمکلر چیقدی وبو ضماد دخی
نافعدر مزفت برجزء اشق وکبریت هربرندن یارم جزء بونلری یاقو ایده‌لر ضماد
آخر صفتی بودر بخور مریم کوکی وخنزیر یاغی هربرندن برابر بونلرک ایچنه مقدار
کوکورد قیوب یاقو ایده‌لر کذلک انجیر یاغیله وزیت یاغیله کرجی قشدریوب
یاقو اتمک دخی نافعدر واکر دشلو ایسه نیشترله اچوب خراج علاجلریله علاج
ایلیه‌لر **السلاحف** بو دخی برشیشدرکه کمی کستانه قدر وکمی یمورطه قدر
وکمی دخی یمرطه‌دن بیوک اولور واکثریا باشده اولور وشیشک شکلی
قبلوبغه شکلنده اولور انکیچون تشبیه طریقیله سلحفه درلر آدات جمعله
سلاحف دخی دینور اطبای متاخرین‌دن بعضیلر بو مرضی دبیلاته الحاق
ایتمشلردر مترجم فقیر درکه اکر بوشیش اسکیوب قفا لمکوکنی افساد ایدرسه
اطبا کوستبک یر التنده کزمسنه تشبیه ایدوب داء الخلد تسمیه ایدرلر
ترکجه کوستبک مرضی دیمک اولور بوشیشلره ناس بیننده اوز تعبیر اولنور
بونک سببی بلغملردر بودخی دبیلات کبیدر لکن بونک ماده سی چوق
وکندوسی بیوکدر **العلاج** اخلاط لزجه‌دن بدنی پاک ایده‌لر بعده دبیلاتده
ذکر اولنان محللات ومنضجاتدن بوکا دخی وضع ایده‌لر واکر دشلو ایسه
یاروب خراجات علاجلریله علاج ایده‌لر **الخنازیر** تورکجه بوکا سراجه درلر
یعنی بو مرضه خنازیر تسمیه سنه سبب بودرکه اکثریا بو مرض خنزیره عارض اولدوغیچوندر

یاخود خنزیر کثیر التولد اولدوغی کبی بو مرض دخی یاور ولدوغندندر تورقی
شیشدر کاهیجه چیقر برکیمسه ده برقاچ یمرو اولور اکثریا بو مرض بوینده
ظاهر اولور سببی بلغمدن ویا سودادن اولور وکاهیجه قان ایله بیله اولور
وکاهی حدتلی ماده ایله اولوب یاره اولور واکثریا بو مرض بابادن واناادن
میراث اولور وغلیظ غدا ازیکه معتاد اولوب هضم ایده‌مینلره وقارلو
صو ایچمکه معتاد اولنلره عارض اولور وبو مرض بعض شهرلرده چوق
اولور مثلا ماجر ونمچه کبی سببی اول شهرک آب وهواسندن وطبراغندن
وآدملری دائما غلیظ طعام یمکه معتاد اولدقلرندن اولور واکثریا بو مرض
بویونلری قصه اولان یکیتلرده ومعصوملره عارض اولور ویکیتلرده اولدقده
علاجی کوجدر اما معصوملرده آساندر **العلاج** غلیظ خلطلردن بدنی
ودماغی پاک ایده‌لر وقان غلبه‌لکی اولورسه فصد ایده‌لر بعده ماده‌نک انصبابنی
منع ایده‌لر واوزرینه محلل قویه‌لر اکر داغلیوب اریک لنورسه منضج قویه‌لر
بعده ایچیجی دوالر قویه‌لر اکر اقتضا ایدرسه نیشترله آچه‌لر وبو مرضه تنقیه‌دن
صکره بالخاصه نافع اولان دوالر اصرغان کوکی وبنفسه چچکی کوکیدر یعنی بونلردن
سحق ایدوب عسل ایله معجون ایدوب استعمالنه مداومت ایده‌لر وهردم بهار
کوکندن هرکون بر درهم مقدارینی شراب ایله استعمال اتمک غایت نافعدر وبرکی
سونکری یال صویله قینادوب اول صویی ایچه‌لر اکر بونی ایچدن غثیان عارض
اولورسه اوزرینه مقدار افاویهٔ طیبه‌دن مثلا دارچین وقرنفل کبی شیلر اکه‌لر
ارنولطوس طبیب درکه برکمسه صراجه علتنه مبتلا اولوب یکرمی سنه‌یه قریب
[illegible] کا بوسفوف ایله علاج ایتدم خلاص اولدی صفتی بودر
خام سونکر کولی وصدف کولی ومرکب بالغنک کموکی ودارفلفل وبوره
وزنجبیل ودارچین وحاجی بکتاش طوزی وعود القهر وسردی قوزه لغی ومازو
وکلی هربرندن اون التی درهم بونلری سحق ایدوب سفوف ایده‌لر وبوسفوفدن
ازاز استعمال ایده‌لرکه بوننک عضلاتنه تأثیر ایلیه ویدوکی طعاملرینه
دخی بوسفوفدن اکه‌لر سفوف آخر صفتی بودر سونکر طاشی اوچ درهم حاجی
بکتاش طوزی ایکی درهم قیموطرطرو بر درهم بونلری سفوف ایدوب ایک
صوک هفته سنده بوسفوفدن هرکون یارم درهم یادخی ازجق استعمال
ایده‌لر سفوف آخر صفتی بودر سونکر کولی وصدف کولی ومحرق مرجان
هربرندن المشر درهم ومحرق قرطاس بردی وبنفسه چچکی کوکی هربرندن اوچ

درهم مرکب بالغی کموکی وحاجی بکتاش طوزی وماززو هر بریندن ایکی درهم جوز بوا
ودارفلفل وزنجبیل هر بریندن بر درهم دارچین بر بحق درهم شکر اون ایکی درهم بونلری
سفوف ایده لر ودیلرلرسه بتونیقه شربتیله معجون ایده لر اما اوزرینه وضع
اولنجق دوالردن سقیروس بابنده ذکر اولدیغی محللات ومنضجاتدن قویه لر
وبو ضماد دخی نافعدر خطمی کوکی سکز درهم بوی تخمی وکتان تخمی لعابلری هر بریندن
فرق سکز درهم طاوق یاغی وقاز یاغی هر بریندن سکز درهم بادم یاغی درت
درهم زعفران یارم درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله یاقو ایده لر
وسردی بیرالغی سحق ایدوب شراب ایله یاقو اتمک دخی بو قبیلدندر یعنی بوشاد تجدیدر
بونلردن صکره محلل قویه لر بوباقوکبی صفتی بودر اربه یرمی درت درهم سرکه
وعسل هر بریندن فرق سکز درهم بونلری قیناده لر بعده ایچنه تره منتی ودابلتیا
مرهمی هر بریندن یکرمی درت درهم بوی تخمی وکمون هر بریندن سکز درهم بالموم
کفایت مقداری اوله ضماد آخر صفتی بودر سعرفیق وعرطنیثا وقثاء حمار
کوکی وارسا هر بریندن اون التی درهم بونلری شراب ایله قینادوب سرکه ایله محلول اشق
وشیر وعن ایله محلول مقل وجاوشیر هر بریندن سکز درهم کوکرجین ترسی وکچی قغی
هر بریندن اون ایکی درهم لادن واصطرک هر بریندن درت درهم زفت کفایت
مقداری اوله بونلری ضم ایدوب یاقو ایده لر اگر بو دواله داغلمسوب دشلمکه
میل ایدرسه اوزرینه منضج قویه لر صفتی بودر زنبق کوکی وخطمی کوکی وارسا
هر بریندن برابر بونلری صو ایله خمیر کبی اولنجه قیناده لر بعده ایچنه کفایت مقداری
بغدای اونی وزیت یاغی وطاوق یاغی قیوب یاقو ایده لر دو احب اولان
خنازیرک اطرافی برابوجه اولمدیجه دشیمیه لر اگر بعضی برلری نضج بولمدن
دشلورسه صکره انلری تحلیل ایلمک کوج اولور وتمام نضج بولدقدن صکره
نیشترله ویا بعض آجیجی دوالر دشه لر بعده اوزرینه پاک اولنجه جرهم رسل
قویه لر واگر بو دوالر تأثیر ایلمز ایسه قبردیجی ویاقیجی دوالر قومغه محتاج اولنور
بعده منضج مرهملر وموشادیجی یاغلر ایشلدوب پاک ایده لر لکن بو علاجه
هر خراج تحمل ایلمز **التاليل والمسامير** تورکجه بونلره سکل وطاوق کوتی درلر
اولنجق وکرمی وقتی یوحر وجقار در بونلرک سببی بلغمی ویا سوداوی ماده در
العلاج اگر بدنده جوق ظهور ایتمش ایسه واجب اولان فصد ایله واسهال ایله
بدنی تنقیه ایده لر بعده بو مرضه نافع اولان دوالردن اوزرینه سوره لر مثلا
یالگز سکوت بیراغنی دوکوب ویا سرکه ایله سوره لر کذلک بیلان تیصد وغنی

وبخور مریمی وهالالیه اونی دوکوب سورمک دخی سکللری ازاله ایدر وجورک اونی
سرکیله ویا خردلی سرکیله وطوز ایله دوکوب سوره لر وآردج بیراغی وفره نخود
وسدف وتهند بانک انواعی بونلردن قنغیسی اولورسه دوکوب اوستنه قوسق
بالخاصه نافعدر وبو ضماد دخی الرده وایقلرده اولان سکللرک جمیعنه نافعدر
صفتی بودر زفت سکز درهم سرکیله محلول قاصنی درت درهم نوشادر ثلث درهم
داخلیون بر بحق درهم بونلری یاقو ایده لر اگر بو علاجلرله دفع اولمز ایسه کسکین
دوالر قویه لر مثلا سودلکن سودی وانجیر سودی وزاج وزرنیخ ونوره وکبریت
صوبی وروح زاج بونلردن قنغیسی اولورسه سوره لر ازاله ایدر وبو اسیر
بابنده ذکر اولنان سنتلوجه اوتندن باللہ معجون ایدوب مداومت ایتمک
سکللری بالکلیه ازاله ایدر **الورم الريحي** بو شیشه یونانجه انفیسما درلر بو بر
شیشدر که عضوک تجاویفندن ریح مجتمع اولوب شیش حاصل اولور سببی
عضوک حرارتی ضعیف اولمقدر یاخود بلغم ریحه استحاله ایدوب عضوده
محتبس اولمقدر علامتی گاه بیور وگاه کوجک اولور وگاهی اغریله اولور وگاه
اغریسی اولمز وعضو خفیف اولور واوزرینه ال ایله ادرسه لر طاول کبی
اوتر خصوصا بیوک اچ **العلاج** بدنی تنقیه ایده لر وعضوه قوت ویروب
ریحلری تحلیل ایده لر وعضودن ریحی تحلیل ایدن دوالر کمون وکراویا ورازیانه
تخمی وانیسون ودوقو وداری ودفنه تخمی وبابادیه وطورق اوتی ومرزنجوش
وفودنج بونلردر یعنی بونلردن کمادلر وضمادلر ایده لر وبو ضماد دخی نافعدر
صفتی بودر سدف وبتونیقه هر بریندن بر قبضه یاپشقان یارم قبضه بونلری
کول صو ایله قینادوب بعده ایچنه بابادیه وبقلا اونی هر بریندن اون التشر
درهم قیوب یاقو ایده لر وبو مرهم دخی نافعدر سدف یاغی وبابادیه یاغی
وطورق اوتی یاغی هر بریندن سکز درهم کراویا یاغی ورازیانه یاغی ومقطر دارچین
یاغی هر بریندن سدس درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر
داء الفيل یعنی بو مرض ایقده وبالدرده اولور بر شیشدر که فیل بجاغی کبی
قالک اولدوغندن داء الفیل تسمیه اولندی سنار نوس طبیب درکه بو مرض
بزم دیارمزده اولمز واطباء یونانیدن برکمسه ذکر ایلمدی لکن ذکریا رازی وشیخ
ابن سینا ذکر ایتمشلردر وکامل الصناعه صاحبی درکه داء الفیل دیدکلری
بالدرلرده وایقلرده اولور بر شیشدرکه خلط سوداویدن حاصل اولور حتی
عضولک ایقلری قالک لقده فیل ایاغنه مشابه اولور بونک علاجی کوجدر

بو مرضدن خلاص اولمش کمسنه نادردر کونک علاجنه مباشرت مراد ایدنلر شیخ
ابن سینانک تألیفاتنه ویا کامل الصناعه یه مراجعت ایلسونلر واطباء عرب
بو مرض ایله مخصوص دکلدر بلکه الرده وپازولرده دخی اولور دیدیلر والله تعالی اعلم
فصل بو فصل جلده عارض اولان سمیتلی فراغ مرضلر بیاننده در الجذام اول
براغ مرضلردن بری جذامدر که بوکا دارالاسد دخی دیرلر نعوذ بالله تعالی بو مرض
ظهور ایتدکده صاحبنک اوزرینه ارسلان کبی هجوم ایتدوکندن دارالاسد
دیدیلر وبعضیلر دار الفیل دخی تسمیه ایدرلر سببی بودر که فیل سائر حیوانه نسبتله
بیوک اولدوغی کبی بو مرض دخی سائر مرضلره نسبت بیوک اولدوغندن بویله
تسمیه اولنمشدر استاد ابقراط درکه سرطان بر عضوه مخصوص جذام اولدوغی
کبی جذام دخی هر عضووده اولور سرطاندر بونک سببی دمدن ویا صفرادن
ویا بلغمدن ویا سودادن محترق اولمش خلطدر یاخود بونلردن مختلط خلطدر
وکاه بچه باباددن واناددن میراث اولور وکورشمکله وسولشمکله بری برینه
سرایت ایدر خصوصا مجامعتله سرایت ایلر واکثریا بو مرض قانی یاقیجی
شیلر استعمالنه معتاد اولنلره عارض اولور مثلا طوزلو وآجی شیلر
وبصدره وصوغان وسرمسق ومرجمک وخردل کبی واسی شهرلرده واسی
مزاجلو کمسه لرده عارض اولور اما صووق شهرلرده وقوعی نادردر العلامات
جمیع بدنی قره لغه مائل اولور دیوزی قزی وبد اولور وکوزلرینک اطرافی کوک
اولور وطبیعی قبض اوزره اولور وبوکی مردار قوقر ودیلی التنده اولان
طمرلری قالک وسیاه اولور واغزی قورور وصوسزلغی اولور وقیلری
دوکلکه باشلر وسسی بوغوق اولور بو مرضنک اوچ مرتبه سی اولوب ابتداسی
ورزیدی وانتهاسی واردر بو ذکر ایتدیکمز علامتلردر اما ترزیدی وقتنده بو علامتلر وقت ابتداده اولان علامتلر بو
شدید اولور واوازی چتیز اولور وبورنی والی وایاغی شیشمکه باشلر وطرنقلری
کور اولور وحرکتدن عاجز اولور وجمیع بدنی بد رایحه اولور وبدننده براغ
یاره لر وحبانلر ظهور ایدر وبعض اطبا تجربه ایلمشلر جذام مرضنه مبتلا
اولان آدمدن قان آلوب بعده قانی صو ایچنه قورلر اکر قان صونک اوستنده
قالورسه دم فاسد ومرض نهایته بالغ اولمشدر علاج ممکن اولمز واکر صونک
دبنه اینرسه علاج ممکندر دیدیلر وبعضیلر قانک ایچنه طوز قورلر اکر اریرسه
قان غایت فاسد اولمشدر علاج ممکن دکلدر اکر طوز اریمز ایسه علاج ممکندر
دیدیلر وشمول جذام که علامتلردن هر کس جذام اولدوغنی بیله اکا علاج قابل

دکلدر العلاج اکر علاج قبول ایدندن ایسه اولا لازم اولان براغ خلط صافی
ایدیجی غدالردن صقنه لر معتدل غدا الریه لر ومبرد ومرطب شیلر ایله مزاجی تعدیل
ایده لر مثلا قوزی قولاغی وماروللر ولسان ثور شربتی وانفاج قاوونی اکشیسی
واربه صولی وبادم حریره سی کبی شیلر استعمال ایده لر وطعاملرینه وشربتلرینه
کیک بوینوزی قویه لر که بو علته بالخاصه نافعدر وشربتلردن لیمون شربتی ومسک
شربتی والماء شربتی ایچمک مناسبدر وبو مغلاب اخلاطه نضج ویروب
مزاجی تعدیل ایدر صفتی بودر قوزی قولاغی وطراخشقون هر برندن قبضه لطیفه
فیل دیشی وکیک بوینوزی هر برندن بر درهم جکردکی چقمش قزل اوزم اون التی
درهم میان کوکی سکز درهم اربه یوز درهم بونلری سکز یوز درهم صو ایله
قینادوب سوزه لر وبو مطبوخدن بنفشه شربتیله استعمال ایدرلر بعده
قان غلبه سی اولورسه فصد ایده لر ومسهل ویره لر بو صنعتله ذباق تلیقون
درت درهم آمق معجونی ایکی درهم بونلری بر مقدار لسان ثور تخمی تخمیله
قرشدروب استعمال ایده لر یاخود سکز درهم خیار شنبه یالی وایکی درهم
دباق تلیقون وردنک رازیانه تخمی بونلری قرشدروب استعمال ایده لر ودیکر
مطبوخ دخی نافعدر صفتی بودر سکوریا کوکی واسقور جنارا هر برندن اوچ
درهم قوزی قولاغی وبری وبستانی لسان ثور وشاهتره والتون اوتی وزریشک قلیبیه
هر برندن بر مقدار بزور یارجه ورازیانه تخم هر برندن یارم درهم سنامکی وقزل
اوزم هر برندن درت درهم بسفایج وافتیمون هر برندن ایکی درهم بونلری
صو ایله قینادوب وسوزوب بو مطبوخدن اوتوز ایکی درهمنه بر تحق دکر درهم
راوند ویارم درهم دارچین قیوب اخشامدن اصلله لر بعده سوزوب درت
درهم شاهتره شربتی ودرت درهم لسان ثور شربتی قیوب علی الریق
نوش ایده لر وبو شربت دخی نافعدر صفتی بودر سکوریا کوکی وراوند
رهبان یعنی لبه طه کوکی واندز هر برندن سکز درهم قوزی قولاغی وشاهتره
واسقا بیوزا ولسان ثور هر برندن بر قبضه زهور قلیبیه هر برندن قبضه لطیفه
میان کوکی کوکی وقوروم اوزم هر برندن التی درهم بونلری صو ایله قینادوب
وسوزوب اکیوز درهم مطبوخه بسفایج وسنامکی هر برندن سکز درهم
افتیمون بش درهم خربق اسود درت درهم رازیانه تخمی وانیسون هر برندن
ایکی درهم اغنج قاونی جکردکی ودارچین هر برندن بر درهم بونلر کفایت مقداری
شکر ایله شربت قوامی ویره لر وبو شربتدن اوزالتی درهمدن یکرمی درت درهمه دک

بلیلج صویله استعمال ایده لر. وبو علته مناسب اولان دوالر ماء الجبن شاهتره
والتون اوتی وبالدری قره وبنفشه ولسان ثور وقوزی قولغی وهندبا واسقابیوزا
وسقردیون وعرق سوس وبسفایج وسنا وخربق اسود بونلردر بو ادویه‌دن
مطبوخلر ومسهللر ترکیب ایده لر. وبو مرضده سمیتی ازاله ایچون استعمال اولنان
تریاق ولسان ثور چچکی خمیره سی وبنفشه خمیره سی وکلبشکر هر برندن ایکیشر
درهم التون ورقی درت عدد تریاق بر بچق درهم کیک بوینوزی بر درهم
بونلری کفایت مقداری ماء الشعیر ایله قشدیروب استعمال ایده لر. وبو معجون
دخی نافعدر. لسان ثور خمیره سی وکلبشکر هر برندن اون ایکی درهم دیارجان
سفوفی وتریاق هر برندن ایکی درهم بونلری ماء الشعیر ایله قشدیروب هر صباح
آچ قارننه بو معجوندن جوز مقداری استعمال ایدوب بعده معتدل حمامه
کره لر. وحمامدن چیقدقدنصکره بو مرهمی سوروندلر صفتی بودر. عنب الثعلب
عصاره سی واسقابیوزا عصاره سی هر برندن سکز درهم کبد طه کوکی آلتی درهم
انزر وطراغیون هر برندن درت درهم خربق اسود اوچ درهم کل سرکه سی
سکز درهم کل یاغی اوتوز ایکی درهم بونلری عصاره لر محو اولنجه قینادهلر. بعده انجنه
تره یاغی اون ایکی درهم تریاق سکز درهم محرق قورشون درت درهم مرده سنک
داستونج هر برندن ایکی درهم کونلک بر بچق درهم اصطرک ونطرون هر برندن ایکی
ثلث درهم لیمون صوی کفایت مقداری بونلری ضم ایدوب مرهم ایده لر.
واطبا بو بابده نیجه مفرد ومرکب دوالر ذکر ایتمشلردر. لکن اختصاردن اوتوری
بو مقدار ایله اکتفا اولندی. **الحب الافرنجی** خلق بوکا فرنک زحمتی درلر ایراغ
کزلی مرضدر. سرایتی واردر. قانی وآلات غذایی افساد ایدر. وقوته ضعف
ویرر. واندن نیجه مرضلر تولد ایدر. بو مرض اطبای متقدمین کتابلرنده ذکر
اولنمامشدر. صکره دن حادث اولان مرضلردندر. بو مرضک ابتدا ظهوری
تاریخ هجرتک طقوز یوز سنه سنده فرنک ولایتلرندن اسپانیه ده ظهور
ایتمشدر. انکچون فرنک علتی دیدیلر. ظهورینه سبب بو اولمشدرکه اول
وقتده اسپانیه قرالی دریادن یکی دنیا دیدکلری بلده یه عسکر کوندروب
یکی دنیانک بعضی یرلرین ضبط الدیلر. وبو مرض اول دیاره مخصوص اولمغله (اول دیارک)
اهالیسیله الفت وخاتونلریله مجامعت وصحبت ایده رک کندیلره سرایت ایدوب
ایدوب اول مرضه مبتلا اولدیلر. وکندی ولایتلرینه واردقلرنده بری برلرندن
سرایت ایدوب سائر شهرلرده دخی شایع اولدی. بو مرض امراض بثاریه دندر.

اختلاط ایتمکله. وبو مرضه مبتلا اولنک لباسنی کیمکله سرایت ایدر. واکثریا جماع
ایتمکله تیز سرایت ایدر. انکیچون بو مرضه مرض الجماع دخی درلر. واطبادن
بعضیلر دیدیلرکه بو مرض بعض کوکبک ناظر بولندوغی ارضه عارض اولور.
اندن طاعون ووبا کبی سائر کمسنه لره دخی عام اولور. وکاهیجه بابادن وانادن
میراث اولور. معلوم اوله که بو مرض ایچون مخصوص علامت یوقدر. زیرا اکثر
مرضلره عارض اولان علامتلر بو مرضه تابع اولور. وبو مرضک جمله علامتلرندن
ابتدا بر خفیف حما ظهور ایدر. وجمیع بدننده اغرلق اولور. وچوق اویور.
وکاهیجه باش اغریسی عارض اولور. وجمیع بدننده قلق واغری اولور. واکثریا
اغریلر کیجه لرده زیاده اولور. وعلیلک لونی کاه اغارر. وکاه قرمتق اولور.
کوزینک اطرافی سیاه اولور. وکاهیجه قورقمق وتنبللک ومالیخولیا اعراضی
کبی عرضلر ظهور ایدر. بعده ذکرده وباشده وبورونده یاره وچبانلر ویاره لر
ظهور ایدر. کیده رک جمیع بدنه یاییلور. وکاهیجه بل صوقلوغی عارض اولور.
وهم فرجی وذکری یاقوق چیقر. ومردار قوقر. بو دخی معلوم اولهکه بو مرضده
چیقان چبانلرک معین شکلی یوقدر. کاهی مرجمک کبی برقتی بثره لر ظهور ایدر.
وکاهیجه درهم کبی یصی اولور. کاه کچشمه سی اولور. وکاه اولمز. واکثریا بثره لرک
اورطه سی چقور واطرافی یوکسک اولور. وکمی دخی اکسر باشی کبی یومرو اولور.
وکاهیجه اندن یلمشک رطوبت چیقر. وکاهیجه قان چبانی کبی بیوک چبانلر
چیقر. وکاهیجه قبرجق وفلغمونی یه مشابه شیشلر پیدا اولور. وکاهیجه فرجده
بثره لر پیدا اولوب وترییه دشیلوب بیومکه باشلر واطرافی قرمتق اولور.
وکاهی بو مرضک ابتداسنده قللری دوکیلور. وکاهی مرضک اخرنده دوکیلور.
وکاهیجه اوجلرده وطبانلرده چتلقلر ظهور ایدر. وکاهیجه مفصللرده الیمو تعقد
حاصل اولور. وفرنک اطباسی بو مرضک درت مرتبه سی واردر دیدیلر. اوکسی
بدنده رافت یوغیکن قللری دوکلمکه باشلر. ایکنجیسی بدنک بعضی یرلرنده
چبانلر ظهور ایدر. خصوصا باشده وذکرده ظهور ایدر. اوچنجیسی باشده چوق
چبانلر اولوب دلشلوب جراحت آقار. دردنجیسی جمیع بدنده مفصللرنده
اوکلمسی مشکل یاره لر ظهور ایدوب کموکلری افساد ایدر. وبو مرضک بکراغز
اولنی بعض امراض مرضلر ایله ظهور ایدندر. مثلا صرع کبی ومالیخولیا کبی وحما کبی
وجگر سده لری کبی. وبو مرضه کثرة نوازل واوکسورک وسل وسس بوغوقلغی
وزخم حلق وقتوطو یماتق وصاغرلق وبل صوقلوغی وشدید وجع مفاصل

كبي مرض عارض اولور. وكاهيجه بو مرض كبدك مزاجي فاسد وهضم ضعيف
اولدوغندن استسقايه مؤدي اولور. وكاهيجه حرارت غريبه كثير وغريزيه
ضعيف اولدوغندن حاره دقه مؤدي اولور. وكاهيجه دماغدن صدره وآق
جكره حدتلو ماده دوكلمسندن سل مرضنه مؤدي اولور. وكاهيجه اخلاط رديه كثير اولدوغندن
چوق چوق اسهال وقئ عارض اولور. حاصلي بو مرضدن چوق كمسه لر هلاك اولمشلردر
قچنكم بر بلده ده بو مرض چوق واقع اولسه لايق اولان بدني حفظ ايتمكدر. نيتكم وبا وقتنده
حفظ اولندوغي كبي مثلا ترياق كبير ومثرو حب آلهي وجواهر معجوني و بونلرك غيري
وبايه وفساد هوايه نافع اولان دوالردن استعمال ايده لر. بو مرضك سببي
برزهرلي يارامز كيفيتدر كه اولا جكره تعلق ايدوب كبدك مزاجني واخلاطي افساد
ايدوب اول فساد تدريجي جميع اعضاء بدنه سرايت ايدر **العلاج الكلي**
بو مرضده فصد ايله واخلاط فاسده يي استفراغله بدني تنقيه ايده لر. وبدن
پاك اولدقدن صكره بو مرضه مخصوص اولان دوالردن استعمال ايده لر مثلا
صبارينه وپيغمبر اغاجي وچوبچيني وصاصفراز كبي يعني بونلردن قيناد وب صويني ايچيره
ويره لر. وبعض يرلرده زيبق حبي وزيبق ياغني استعمال ايدرلر. دوانك اثري
ظاهر اولنجه علامتي بودر كه اكثريا ديش اتري شيشوب اغزندن صالياسي ظهور ايدر.
وكاهيجه دخي اسهال ظهور ايدر. پيغمبر اغاجي قيناتمه سنك طريقي بودر كه.
التمش درت درهم پيغمبر اغاجني اوفق طوغرايه لر. ويكرمي رطل صيجق صو ايله
ايكي كون اصلده لر بعده ثلثي كسلنجه قيناد وب وسوزوب هر كون
بو مطبوخدن التمش درهم ايچوب بر صيجق يرده بر ايوجه ترلينجه ياطه لر. واكر
عليلك مزاجي حار ايسه بو مطبوخه هندبا وصندل ونيلوفر كبي تعديل ايدجي
دوالر ضم ايده لر. واكر بلغم غالب ايسه قرواوزم ومنيان كوكي قويه لر. واكر
سده لري وار ايسه التون اوتي وكرفس كوكي وقيون اوتي وبالدرقان قويه لر.
واكر بعض مرض دخي عارض اولورسه رأي طبيب ايله مناسب اولان دوالردن
قويه لر. وكيميا اطباسي بو مذكوري قرعه وانبيق ايله تقطير ايدرلر كه ايچمه سي آسان
اولور. وباقي قلان ثفلني وافرجه صو ايله قيناد وب سوزه لر وصويرينه
اندن استعمال ايده لر. ومراد ايدرلرسه پيغمبر اغاجندن معجون ايدوب
استعمال ايده لر. بونك كبي صفتي بودر. يوز درهم پيغمبر اغاجني اينجه سحق ايدوب
شاهتره شربتيله معجون ايده لر. وبو معجوندن درت درهمدن سكز درهمه دك
استعمال ايده لر. واكر مراد ايدرلرسه حب ايدوب استعمال ايده لر. معجون لكف.

صفتي بودر. پيغمبر اغاجي وصبارينه هر برندن سكز درهم ديار دون سفوفي اون
التي درهم كلبشكر قرق سكز درهم بونلري هندبا شربتيله معجون ايده لر.
وصبارينه قيناتمه سنك طريقي بودر كه يكرمي درهم صبارينه يي خرده ليه لر
درت رطل صيجق صوده اصلدوب بعده ثلثي كسلنجه قيناده لر وپيغمبر اغاجي
طبيخي كبي بوني دخي استعمال ايده لر. وچوب چيني قيناتمه سنك طريقي بودر كه
يكرمي درهم چوبچينيي خرده ليوب درت رطل صو ايله بوني دخي اول كبي قيناده
واستعمال ايده لر. وكاهيجه يكرمي درهم چوبچينيي اون ايكي رطل صو ايله
طبخ ايدرلر. دخي مناسبدر. وكاهيجه سكز درهم چوبچينيي اون ايكي رطل
صو ايله سدسي وياخمسي باقي قالنجه طبخ ايدرلر. فرنك اطباسنك قرابادينلرنده
بو ايله مشهوردر. وبو منوال اوزره صاصفراز دخي طبخ اولنور. وتركيب
ايدوب قيناتمه سنك طريقي بودر. صبارينه سكز درهم پيغمبر اغاجي وچوبچيني
هر برندن اون ايكي درهم بونلري التي رطل صو ايله اول كبي قيناده لر. تركيب
لكف صفتي بودر. پيغمبر اغاجي التي درهم وپيغمبر اغاجي قبوغي وصبارينه هر برندن
يكرمي درت درهم چوب چيني اون ايكي درهم بونلري اون ايكي رطل صو ايله نصفي
قالنجه قيناد وب واسوزوب اول كبي ايچوب ترليه لر. وباقي قلان بو صبه سني
ينه اون ايكي رطل صو ايله ربعي كسلنجه قيناد وب وسوزوب صويرينه اندن ايچه لر.
تركيب لكف صفتي بودر. پيغمبر اغاجي التمش درت درهم پيغمبر اغاجي قبوغي
اوتوز ايكي درهم صبارينه وصاصفراز هر برندن اون التي درهم بونلري اون
ايكي رطل صو ايله ثلثي كسلنجه قيناد وب اول كبي استعمال ايده لر. واطبادن بعضيلر
نمسه لي فرنيليوس طبيب. وبلماليوس طبيب ذكر اولنان مطبوخلره اكثر
اعتماد ايتميوب بعض بادزهرلي حبلر ومعجونلر وسفوفلر وصولر دخي استعمال
ايدرمشلردر. مثلا معجونلردن. دواء سقرديون كبي كه. صفتي بودر. سقرديون
درت درهم جعده وفوتنج وفراسيون وصعتر ونمام ودهيو فاريقون
وقنطريون صغير وقردباش وكمافيطوس وكمادريوس وسنبل هر برندن
اون التي درهم انيسون ومعدنوس تخمي ودوقو ورازيانه تخمي وسيساليوس
وسذف وفلكن ولودري وخردل ابيض ودفنه تخمي واردج يمشي ودفا وانيا
وزراوند وجنطيانا ومشكطرامشيع واسارون وفو هر برندن درت درهم
جوزبوا وقرنفل وفلفل وزعفران هر برندن بر درهم وثلث درهم دارچين
درم وخند بيدستر واصطرك هر برندن يكرمي درت درهم بو اجزالري سحق

ایدوب کفایت مقداری کوکی التمش عسل ایله معجون ایده لر. و بو معقطر اما و فادزهری
فنیلوس طبیبک ترکیب ایندندر. صفتی بودر. سالوبا و نعنا و مرزنجوش و سذاب
و زوفا و صعتر و تیونیقه هر برندن بر قبضه بونلری قزده سنطوصونیک انجیده بقالج کوز
اصلده لر بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر. با خصوص بطن فرسه اون بش کون
قیوب بعده سوزه لر و یکرمی درت درهمنی لیمون شربتیله و یا بنفشه شربتیله
ازوب ایچه لر. و بو سفوف دخی بلماریوس طبیبک مختاریدر. صفتی بودر
فیل دیشی و کیک بوینوزی و انجو هر برندن یارم درهم عود و صندل و کیک
یوره کنده اولان کمک هر برندن ثلث درهم رازیانه تخمی و کشنیج هر برندن
بر درهم نعنا قورسی و سکرلی یپراغی و رجی الحمام و طرخون هر برندن ایکی ثلث
درهم طور منثلا و تیونیقه و زرنباد و قطر قوریغی چچکی هر برندن یارم درهم
بو اجزالری سحق ایدوب اوچ ادویه مقداری کل شکریله سفوف ایده لر. و بو
سفوفدن معرق مطبوخلردن مقدم ایکی قاشق استعمال ایده لر. و مراد
ایدرلرسه معجون ایدوب اویله استعمال ایده لر. و بو تریاق صوبی دخی روفلیوس
طبیبکدر. صفتی بودر. خالص تریاق بویز درهم قوزی قولغی یپراغی اوچ قبضه
بابادیه دمام و گلنار و کادوناویتی هر برندن اون التی درهم بونلری آق شرابله
قشدیروب بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر. و بو معقطردن هر صباح
اون التشر درهمنی لسان ثور صویله قشدیروب نوش ایده لر. و اطبانک
بادزهرلردن عد ایتدکلری دوالردن چوب چینی و صاصفراز و صبارینه و چمشیر اغاجی
و سروی اغاجی و طاغ سرولیسی اغاجی و عود بونلردر. بیغمبر اغاجینی بو جمله دن
افجع ایتمشلردر. اما زیبق ایله علاج اولندقده زیبقی گاه داخلدن ایچمکله استعمال
ایدرلر. و گاه خارجدن سورنمکله و تبخیر ایتمکله استعمال ایدرلر. و بدنی تنقیه
و مزاجی تعدیل ایتدکدن صکره بو مرهمی طلا ایده لر. صفتی بودر. زیبق اون التی
ترهمنتی سکز درهم کونلک و مصطکی هر برندن سکز درهم بابادیه یاغی و اغاج
قاونی جکردکی یاغی هر برندن اون التی درهم اصطرک درت درهم خنزیر
یاغی یکرمی درت درهم بونلری مرهم ایده لر. و بو مرهمدن اثری ظاهر اولنجه اوچ
دفعه سوروینلر. و صوق هوادن و صوق صودن صقنه لر. مرهم آخر
صفتی بودر. زیبق یکرمی درت درهم زیت یاغی و تورز ایکی درهم کونلک
و مصطکی هر برندن سکز درهم دیاقلیا مرهمی اون ایکی درهم دفنه یاغی
اون ایکی درهم سکبینج سکز درهم بونلری کفایت مقداری بالموم ایله مرهم ایده لر.

واردج اغاجی دم

و بو مرهمدن قولتقلرینه و دیزلری التنه و طبانلری التنه وارنجه تسبیح کمو کاربنه
سوره لر. و علیلی بر صحیح یرده اوتورده لر تا که اثری ظاهر اولنه. و اثرندن ظاهر
عضلرینه مناسب شیلر له تدارک کوره لر. مثلا اغزدن صالیه ظهور ایدرسه
بعض قابض و محلل دوالر له غرغره ایده لر. و اغزده التون طوته لرکه زیبقک
تاثیرندن دیش اتلرینی فساددن حفظ ایلیه. و اسهال شدید عارض اولورسه
مناسب حقنه لر ایده لر. و واجب اولان دوا که اثری ظاهر اولدقدن صکره
بدنی دیش اوتی و کافیطوس و قره باش و صعتر طبیخی ایله غسل ایده لر. و لایق
اولان بو علاجلری معتدل فصللرده و مزاجی قوی کمسه لرده ایده لر. و زیبقک
ضررینی دفع ایچون مقدم ذکر ایتدیکمز بادزهرلی معجونلردن و صولردن
استعمال ایده لر. اما بو مرضده استعمال اولنان بخورلر بونلردر. صفتی بودر
زنجفره یکرمی درت درهم حرصانی و کوندر و مصطکی هر برندن سکز درهم صبر
و اصطرک و عسلبند هر برندن درهم بونلری عنبر کبی قرص ایدوب توتسی ایده لر.
بخور آخر صفتی بودر. زنجفره و سلمن و لادن هر برندن سکز درهم جوز بوا و دفنه
تخمی و اردج تخمی هر برندن اوچ درهم کوندر و دارچین هر برندن ایکی درهم
مرزنجوش و زاج هر برندن بر بچق درهم بونلری تره منتی ایله یوغروب قرص
ایدلر. و بر صحیح یرده توتسی ویره لر. و توتسی ویردکده کوزنی و قولغنی توتوندن حفظ ایده لر.
و بو توتسی بی اثری ظاهر اولنجه تکرار ایده لر. و کاهیجه زیبقدن اریه اوفی و راوند و کوندر
ایله حبلر ایدرلر. و بو حبلردن یدوره لر شول مقدار که یدوکی حبلرده التی حبه زیبق
اوله. بونک دخی اثری ظاهر اولنجه مداومت اولنه. و دائما غداسی قزل اوزم ایله
اتمک اوله. و ضعف قتنده بلیج صوی و بلیج شورباسی تناول ایده لر. و فرنک
علتندن بدنده و مفصللرده عارض اولان تعقدکه عوما تعبیر ایدرلر. انلره بو مرهمدن
سوره لر. صفتی بودر. جادر اوشغی و جاوشیر هر برندن اون التی درهم بونلری شراب
روحیله حل ایده لر بعده طاوق یاغی و قاز یاغی هر برندن اون ایکی درهم صغر ایلیکی
سکز درهم لادن و اصطرک هر برندن ایکی درهم سورنجان و ایرسا هر برندن
اوچ درهم زیبق التی درهم زنجفره بر درهم بونلری کفایت مقداری زیبق یاغی
و تره منتی و بالموم ایله مرهم ایده لر. و بو صودن دخی بدنده و اغزده اولان
بثره لره طلا ایده لر. صفتی بودر. سلمن و شب هر برندن سکز درهم بونلری
مرمر اوزرنده سحق ایدوب بعده یکرمی درت درهم لیمون صوی و یوز التی درهم
سکرلی یپراغی صوی یتمش ایکی درهم کل صوی قیوب حمام ماریه ده بش بلوکده

بر بلوکی اکسلنجه قینادوب حفظ ایده لر وحاجت وقتنده طلا ایده لر ماء لغز
صفتی بودر سلمن وشب هر برندن ایکی درهم سکرلی بیراغی صویی وکل صویی
هر برندن یوز درهم بونلری نصفی قالنجه قینادوب اون بش کوندن صکره
مرلوا ایتدکاری یاره سوره لر داود انطاکی درکه چجن بثره لر قروسه فندق کولی
واوستوبج وصبر بونلری لیمون صویله حل ایدوب وبر مقدار زنجار قیوب
طلا ایده لر وبو حب دخی فرنک علتندن اولان مفاصل اغریلرینه وتعقدنه
نافع ومجربدر صفتی بودر راوند وغاریقون هر برندن ایکی درهم صبر سکز
درهم مقتول وکلابیله مغسول زیبق اوچ درهم مر ومصطکی هر برندن بر درهم
دارچین وعنبر هر برندن ثلث درهم بو اجزالری سحق ایدوب تره منتی
ایله یوغروب هر درهمی سکز حبه اولمق اوزره حب ایده لر واتبدالرنده ثلث
درهم مقداری استعمال ایدوب بعده یارمشر درهم استعمال ایده لر وبو حب
دولتمند ونازک مزاجلر ایچون عمل اولنور سنه بر درهم التون براده سی وباکوموش
ورغی ضم ایده لر وبو حبه راوند ایله غاریقون وضع اولنمق بدنده باقی قلان اخلاطی
تنقیه ایچوندر تعضیر محموده وشحم حنظل قورلر لکن بونلرده جذب وتخفیف
زیاده اولدوغندن مناسب دکلدر خصوصا معلومدر که بو مثللی حبلر فصد ایله
واسهال الله بدنی تنقیه ایتدکدنصکره استعمال اولنور پس بعد التنقیه محموده
وحنظل کبی قوی مسهلره حاجت قالمز وفی حینکم بدن بالکلیه ماده دن پاک
اولوب مسهله قطعا حاجت قالمسه حب زیبق بوصنعتله عمل اولنه لادن
وهیوفسطیدوس هر برندن بر درهم صبر سکز درهم عنبر ومسک هر برندن
ثلث درهم بترابله مغسول زیبق ایکی درهم بونلری کل مکرری ایله یوغروب
حب ایده لر وهر صباح ثلث درهم مقداری استعمال ایده لر واثر ینک
ظهوری اغزده بثره لر وبدرایحه اولمقدر ویا اسهال عارض اولمقدر وبو
مطبوخ دخی اسکی فرنک علتنه ومفاصل اغریلرینه وتعقدینه نافعدر صفتی
بودر بیغمبر اغاجی یوز درهم انزر وعسلبند واق صندل وقرمزی صندل
وصاری صندل وسناکی هر برندن اون التی درهم سورنجان سکز درهم
شحم حنظل اوچ درهم بونلری عادت اوزره صحیح صو ایله اصلدوب بعده
قیناده لر وسوزوب قوته کوره استعمال ایده لر وکاهیجه عسل ایله شربت
ایده لر ودیلرلرسه بر مقدار دارچین صویی قویه لرکه رایحه سی طیب اوله
وبو مطبوخ دخی فرنک علتنی سریعا ازاله ایدوب فضلات ردیئه یی اخراج وباره لری

تخفیف ایتمده مجربدر صفتی بودر پیغمبر اغاجی یوز درهم پیغمبر اغاجی قبوغی یکرمی
درت درهم سنامکی یوز درهم غاریقون سکز درهم صبر یکرمی بش درهم
بونلری التی رطل یلین صویی والتی رطل لسان ثور صویله معتدل اتشده
درت بلوکده بر بلوکی اکسلنجه قینادوب وسوزوب اللیشر درهم مقداری
بو مطبوخدن ایچه لر فائده سی تیز ظاهر اولور واوجلرده وایقلرده اولان چتلقلره
بو دوایی سوره لر صفتی بودر سلمن اوچ درهم شب بر درهم بونلری بر مقدار اقتله
حل ایدوب چتلقلره سوره لر سریعا ازاله ایدر وبو حب زنبور بو طبیبک
مختاریدر صفتی بودر لیمون صویله وتکنول لوبا صویله غسل اولنمش زیبق التی
درهم صبر بش درهم راوند اوچ درهم محموده ایکی درهم غاریقون بر درهم دارچین
وصاری صندل واصطرک وبسباسه وصبارینه وصاصفراز ومسک هر برندن
یارم درهم بونلری پیغمبر اغاجی شربتیله یوغروب وجزئی تره منتی یاغی قیوب
حب ایده لر وبو حبدن مزاج وقوته کوره ثلث درهمدن یارم درهمه دک
استعمال ایده لر وبو بخور دخی اسکی وباره خر باره لری قورودر غایت نافعدر
صفتی بودر زنجفر سکز درهم اصطرک وجوزبوا هر برندن اوچ درهم عسلبند
درت درهم بونلری انجه سحق ایدوب تره منتی ایله یوغروب قرص ایده لر
وهر قرص ایکی درهم مقداری اوله بر دانه سنی توتسی ویره لر ترلدوب باره لری
قورودر واکر بو ترکیبه کونلک ومرصافی وجاوشیر ضم ایدرلرسه صولو
باره لری قورتمده غایت نافعدر وبو غرده ولورونده اولان باره لر ایچون
بخورلرینه زرنیخ ضم ایده لر کذلک مرقشیشا ضم ایتمک باطنده اولان
باره لری قورتمده غایت نافعدر ومرقادوس طبیبک صبارینه سفوفی
دخی نافعدر صفتی بودر صبارینه یکرمی درت درهم سنامکی اون التی
درهم بونلری سفوف ایدوب بر سحق درسهنی مارجین ایله استعمال ایده لر
وبو سفوف دخی مجربدر صبارینه یکرمی درت درهم سنامکی اون التی درهم
افتیمون اون ایکی درهم دارچین وزنجبیل وانیسون هر برندن بر درهم
شکر سکز درهم محموده ایکی درهم بونلری سفوف ایدوب اکثر درهم مقداری
ایلیجق اق شراب ایله استعمال ایده لر **اسکوربوط** بو مرض دخی یکی ظهور
ایدن مرضلردندر اطباء اسلامیون کتابلرنده یوقدر بو مرضی فرنک اطباسی
کتابلرنده یازدیلر ودیدیلرکه بو مرض مرض سوداویدر بونک مبدائی وسبب
سابقی ماساریقا طرفنده سده اولمقدر بو رسوء القنیه درکه زهرلو خلط

سوداوینک جمیع بدنه یایلمه‌سندن حاصل اولور. علامتی کوکسی ونفسی طار اولور
وبدننک لونی قره‌یه مائل اولور. وبالدرلرنده یاره خرداوکلر یاره‌لر اولور. ودیش
اتلری فاسد ومتعفن اولور. وبو مرض اکثریا فلمنک ونمسه ویمن وحجاز
سمتلرنده چوق اولور. واطبا بو مرضده اختلاف ایلدیلر بعضیلر دیدیلرکه بو مرض
صکره‌دن حادث اولمشدر متقدمیندن برکمسه ذکر ایلمدی دیدیلر. وبعضیلر
مرض قدیمدر. ومتقدمینک کتابلرنده مذکوردر. لکن طلاق مرضنه الحاق ایدوب
انی مخصوص باب ایدوب مخصوص علاجلر بیان ایلمدیلر. نتکم شیخ الرئیس
ابن سینا قانونده طلاق مرضنده کاهیجه طلاقک صلابتندن دل قره اولور.
ودم غلیظ وثقیل اولوب اسفله انیمه‌سندن بالدرلرده جبانلر اولور. دیراخر
بخارک یوقاری چیقمه‌سندن دیش اتلری یپوب ودیشلر فاسد اولور دیدوکی
بو مرضه اشارتدر. دیدیلر. ستارتوس طبیب درکه شیخک بویله ذکر
ایلمه‌سی بو مرضک عینیدر. لکن شو قدر وارکه بو عرضلری صلابت طحالدن عد
ایدوب علاجلری بر اولدوغندن بونی مستقلاً باب ایتمه‌مشدر. والحاصل
بو مرضک سببی زهرلو ویاره خلط سودا وبدر کیم ذکر اولنان شهرلرک
وناحیه‌لرک اهالیسینک بدنلرنده تولد ایدر. زیرا انلرک دائما استعمال ایتدکلری
مثلا بصدرمه وزیتون وصغراقی واسکی پنیر ومرجمک وقوری اتمک کبی سوط
ارتوریجی غدالر اولوب اول ناحیه‌لرک آب وهواسی بو مرضک حدوثنه
مساعد اولدوغندن بو مرض حاصل اولور. وکاهیجه زیاده غم وچوق اویقوسزلقدن
واوراق یوللره کتمکدن وسائر اعضانک وخصوصا طحالک مزاجنی افساد
ایدوب سودا ارتوریجی سببلردن دخی اولور. وبو مرض بعض سنه‌لرده
واقع اولوب صالغن خسته‌لکلر کبی اکثر خلقه عارض اولور. وکاهیجه انادن
وبابادن میراث اولور. وبو مرض فرنک مرضی کبی الفت وصحبت ایتمکله
اولاشور. جذامه یقین بر مرضدر. علامتی بالدرلرنده یاره اولور. ودیش اتلری
یپور ودیشلری چورور. وبدننک وبشره‌سنک لونی قره‌یه مائل اولور. وطلاغی
شیشر وحماسی اولوب نوبتی محفوظ اولمز یعنی کاه کون آشوری وکاه ایکی
کونده برکلور. وابتدا ظهورنده علامتی بدنی اغر اولور. وبالدرلرینک لونی متغیر
اولور. وکوکسنده اغری اولور. وهم نفسی طار اولور. ودیشلرینک دیبی چشور.
ودیش اتلری یپوز بعده کیدرک سسی طوتلور. وکوبک بوروسی عارض اولور.
وبالدرلرنده قرمزی قره‌یه مائل جبانلر اولور. واندن جراحت اق. وکاهیجه جمیع بدننه

یایلور. ومریض ارقلر. وحماسنک نوبتی کاه غب کبی کون اشوری وکاه ربع کبی اوچ کونده
برکاهی خمس کبی بش کونده برکلور. وکاهیجه شدید اسهال ووجع عارض اولور. وکاهیجه
صرع وتشنج وفلج ونسیان وغشی وذات الجنب ووجع مفاصل عارض اولور. وکاهیجه
قنغرینا وجمره عارض اولور. وکاهیجه استسقایه مؤدی اولور. بو مرضک ابتداده
علاجی کوچدر. آخرنده مهلکدر. علاج اولمز. اگر علاج قبول ایدندن ایسه خلط
سوداوی‌یه نضج ویروب سده‌لری اچه‌لر. وفاسد خلطلردن بدنی فصد ایله
واسهال ایله پاک ایده‌لر. وقان المده صول قولده باسلیقدن ویا اسیلمدن الرلر.
اگر حیض قاننک ویا باسور قاننک احتباسی وار ایسه صافندن فصد ایده‌لر.
ومناسب اولان منضجلردن اصول مفتحه طبیخی کبی. وبادزهرتلی دوالردن
مثلا اسقورجنارا واندز وهندباکوکی وبسفایج وجنطیانا وراوند رومی
وزراوند واطرصوفانی وکبره کوکی قبوغی وکمادریوس وکمافیطوس
وکشوث وقیون اوتی وشاهتره وهمیل وقطرقیروغی چچکی واردج تخمی
کبی دوالر ویره‌لر. وبو مغلاب دخی اخلاط سوداویه‌یه نضج ویروب طلاق
سده‌لرینی آچر. صفتی بودر. هندباکوکی ورازیانه کوکی وبسفایج هربرندن سکز
درهم ایلغین اغاجی قبوغی وکبره کوکنک قبوغی هربرندن درت درهم بیان
تره‌سی وشاهتره هربرندن برقبضه زوفا وبالدری قره والتون اوتی هربرندن
یارم قبضه قزل اوزم سکز درهم بونلری رسم اوزره قینادوب وسوزوب
برمقدار شکر ایله بش دفعه‌ده ایچه‌لر. وماده نضج بولدقدنصکره امق معجونی
ویا سنامکی معجونی ویره‌لر. ویاخود بو مسهلی ویره‌لر. صفتی بودر. سنامکی
درت درهم افتیمون وبسفایج هربرندن اوچ درهم لسان الثور چیچکی ایکی درهم
بونلری قینادوب وسوزوب ایچنه بریچق درهم امق معجونی ویارم درهم
دیافینکون ودرت درهم فرنکی قدرت حلواسی قیوب ایچه‌لر. مسهل آخر.
صفتی بودر. حلابا وقیموطرطر هربرندن بر درهم خردل تخمی وتره تخمی هربرندن
سدس درهم بونلری سکنجبین ایله حب ایده‌لر. مجموعی بر شربتدر. وبو سفوف
دخی بو علتده غایت فائده‌سی عظیمدر. صفتی بودر. سنامکی اون ایکی درهم
قیموطرطر والتی درهم دارچین اوچ درهم قرنفل وخولنجان هربرندن یارم
درهم محموده بر درهم بونلری سفوف ایدوب ایکی درهمدن اوچ درهمه دک ماء
الجبن ایله استعمال ایده‌لر. واگر بلغم اولورسه بو سفوف نافعدر. صفتی بودر. سنامکی
وغاریقون وزعفران وافتیمون هربرندن برار سفوف ایدوب بر درهمدن

ایکی درهمه دک استعمال ایده لر و بو مطبوخ دخی نافعدر صفتی بودر سنامکی
سکز درهم مجوقان وبسفایج هر برندن التی درهم لسان ثور چچکی قبضة لطیفه
دارچین یارم درهم رازیانه تخمی بر درهم میان کوکی بر بچق درهم بونلری ایکیوز
درهم صیجق صو ایله یکرمی درت ساعت اصلده لر بعده قینادوب و سوزوب
ایچنه اوتوز ایکی درهم شکر ویکرمی درت درهم فرنکی قدرت حلواسی
قیوب اون التی درهمدن یکرمی درت درهمه دک استعمال ایده لر وکاهیجه
هر شربتنه بر درهم قیموطرطر و ایکی حبه محموده قویه لر اسهالی قوی اولور
وتمام تنقیه دن صکره بو دوایی استعمال ایلیه لر که خاصیتله فائده ایدر مثلا بری
وبستانی خردل وتازه تره ویبان توربی وماميران وییلان یصدوغی و
قیه قوردغی کبی بو دوالردن کرک جمله سندن وکرک بعضیسنی قینادوب
ایچمک بالخاصه نافعدر کذلک مفتحاتدن التون اوتی وقیون اوتی وبالدری قره
وانذر وکبره کوکی بونلری قینادوب ایچمک دخی نافعدر و اکر حرارتی اولورسه
هندبا وقوزی قولغی ولیمون صویی واغاج قاونی اکشیسی صویی وروح زاج
وکبریت صویی ویره لر ویلپین وکشوث وشوکة المبارکه بونلری دخی قینادوب
ایچمک نفعی مشترکدر و بو مطبوخ غایت مجربدر خردل پیراغی وقوزی
قولغی هر برندن بر قبضه بونلری سکز رطل ماء الجبن ایله نصفی قالنجه قیناده لر
بعده سوزوب بو مطبوخدن هر صباح اللیشر درهم مقداری ایچمکه
مداومت ایده لر مطبوخ لفز صفتی بودر بسفایج وهندبا هر برندن سکز
درهم راوند ویبان توربی هر برندن درت درهم ییلان یصدوغی ایکی
درهم تره پیراغی وشاهتره ویلپین هر برندن بر قبضه بونی دخی اوتلکی کبی
ماء الجبن ایله قینادوب مداومت ایده لر و بو سفوف غایت مجربدر
خردل تخمی درت درهم دارچین وبسباسه وقرنفل هر برندن بر درهم
بونلری سفوف ایدوب هر صباح بر مقدار استعمال ایده لر سفوف آخر
کبابه وبسباسه وقاقله هر برندن یارم درهم صوتره سی تخمی درت درهم
زعفران ایکی درهم بونلری سفوف ایدوب صباحده واخشامده بر بر درهم
استعمال ایده لر و مرکباتدن دیاردن ودیاسنتو وکبره قرصی وجوارش
صندلین استعمال ایتمک مناسبدر خصوصا جلک معجونی غایت انفعدر
بعده ترلیدیجی دوالر ویره لر مثلا انتیمون معرقی کبی وصپارنه وسغمبر اغاجی
دم بجینی طبیخی کبی ومرورمیشی ربی وتریاق کبیر ومثرکبی وطراغنو کبی ونکلر

ینبنلادرلر اندن بر درهم استعمال ایتمک مجربدر و بو مرکب دوا دخی مجربدر
صفتی بودر جنطیانا ثلث درهم اسارون یارم درهم دارچین ثلث درهم
فلفل وزنجبیل هر برندن سدس درهم مرصافی ثلث درهم زعفران اوچ حبه بونلری
سفوف ایده لر مجموعی ایکی شربتدر بو سفوفدن مناسب صو ایله حمامده استعمال ایده لر
پلیکا بو بر مرضدر که قللره عارض اولور حکماء متقدمین بو مرضی کتابلرنده
بیان ایلمدیلر یکی ظهور ایدن مرضلردندر بو مرض ابتدا روس وله
ولایتلرنده ظهور ایتمشدر بر زهرلی مرضدر علاجی غایت کوجدر
سببی هضم ثالثک فضله سندن حاصل اولمش غلطدر که دمه مختلط
اولدقده طبیعت انی قیللرک بتدوکی یرلردن دفع ایدر استعداد التوالددر که
اعضا کندویه مشابه اولان غدا ایله غدالنورلر اکر غدا ایده جکی شی کندویه
مشابه اولمغه صالح اولمینی اولورسه طبیعت انی غلیظ اولدوغندن دفعنه قادر
اوله میوب مجتمع اولدقده قنغی عضوده جمع اولورسه اندن اول عضوده مرض تولید
ایدر نتکیم غدانک غلیظندن وطورطوسندن مفصللرده تعقد حاصل اولدوغی
کبی بلکه کاهیجه اندن مفاصلده طاش تولد ایدر ومعلومدر که قیل بخار دخانیدن
حاصل اولور لکن جزئی دم مختلط اولور وقچن بخار دخانی قیل اولمغه صالح اولمسه
اولیجه باقی قالور ومسامنده اولان بلمشک خلط دخی اکا مختلط اولدقده قیللرک
ایچنه نفوذ ایدوب بو مرض حاصل اولور و بو مرض جذام کبی انادن وبابادن
میراث اولور حتی بعضیلر دیدیلر که بو مرض انسانه مخصوص دکلدر بلکه
فرسده وسائر حیواناتده دخی اولور و بونک علامتلرندن بری ظاهر اولنی
صاجلری بوکلم بوکلم اولور وغلیظ اولور واورلمش ایب کبی طوله شق اولور
ولکوکاری اکیلور ومفصللری یرندن چیقر دکاهیجه صاجی وصقالی اوزانور
حتی آیقلرینه دک اینر واکر قیللرینی کسسه لر اندن صولوقان اقر واول آقان
اولنجه دک اقر دکمز وقچن ماده محرق اولوب بدنه سرایت ایلمسه اندن بیجه
مرض حادث اولور اکر مفصللره دوکیلورسه وجع مفاصل حاصل اولور
واکر باشه وارر سه باشده شیش اولور والکری والقاری ششیشر واکر
سکرله دوکیلورسه فلج وبالقوه ویا تشنج حاصل اولور واکر طرلرده باقی
قلورسه اندن جکر مرضلری وطلاق علتلری وسوء القنیه واسکوربوط دیدکلری
مرض حاصل اولور و اکر طبیعت قوتده ایسه ماده‌یی ظاهر بدنه دفع ایدوب
بدنه یراز جبانز و کچله حاصل اولور و بو مرضک اسهل اولنی قیللره نجادرز

اتمامیدر. اکر قیلله تجاوز ایدرسه امر مشکل اولوب هلاکه مؤدی اولور. بو مرض ممتد اولدقده
طرنقلر اوزانور و قره اولور. و اکیلور کجی بوینوزی کبی اولور. سنار توس طبیب درکه
اکثریا بو مرض که واوروس ولایتلرنده اولور. سببی براز ماده درکه طبیعت انی قیلله
دفع ایدر. و کاهیجه ماده نک بعضیسنی طرنقلره دفع ایدوب اوزانور. و قره اولور.
و بجنک بوینوزی کبی اکری اولور. و بویله اولمسی ضرر ویرمز. اما داکه صاجلری
و طرنقلرینی کسمیه لر. زیرا بونلر کسلدکده اولنجه دک قان اقر دکمز. یعنی بویله
اولدقده موت قریب اولور. بو مرض بر قور قونج یرامز مرضدر. فقیر دیر مکه
بو فتنده رایج اولان بو مرضک سببی دمک فسادیدر. ورقیق و غلیظ اولمده
مختلف خلطلرله مختلط اولمقدر. و هم اول خلطده دخانیت و دسومت
چوق اولمقدر. و شیخ الرئیس ابن سینانک احتباس حیض بابنده ذکر ایلدوکی
بزم ذاهب اولدوغمز قولی تأیید ایدر. زیرا شیخ احتباس حیضک عرضلرینی
بیان ایلدکدن صکره دیمشدرکه حیضلری محتبس اولان یعنی حیضدن کسلمش
خاتونلرک اکر حلقتلری قویه اولوب محتبس اولان فضله نک استعالنه
قوتلری قادر اولورسه انزی ارککه مشابه قیلوب قیللری چوق اولور. و صقال
بتمکه باشلر و سسلری یوغون اولور. فقیر دیرکه قیللک چوق اولمسی محتبس
اولان دمک دخانیتی چوق اولدوغندندر. پس بو ذکر ایتدیکمزه کوره کاهیجه
بو مرض حیض قاننک و یا باسور قاننک احتباسندن اولور. و قاننک
فسادینی ایجاب ایدن سببلردن و بدنک و طرلرک امتلاسندن دخی
اولور. العلاج بو مرضک علاجنده ابتدا حقنه لینه ایده لر. مثلا خطمی کوکی و بسفایج
و یا بیشقان و بر قسلکنی و دوه دیکنی و قنطریون صغیر و یا بادیه و مرور بیر انغی
و طورق اوتی و بوی تخمی و کتان تخمی و کمون بونلرک هر برندن بر مقدار الوب
صو ایله قینادوب علیلک قوتنه کوره معجون مبارک و دوار قرطم قیوب
احتقان ایده لر. و نضج بولدقدن صکره مسهلاتدن غاریقون و بسفایج و قرطم
و سنا مکی و قریموطرطرو و شاه تره ویره لر. و مسهل مطبوخلره هندبا و کادریوس
و کافیطوس و التون اوتی و کبره کوکنک قبوغی و اغاج قاونی قبوغی و قرو اوزم
قویه لر. و بو مطبوخ بو مرضه و سکوربوط دیدکلری علته غایت نافعدر. صفقی بودر
لسان ثور و خردل بیراغی هر برندن اون ایکی درهم بیتونیقه درت درهم
بونلری صو ایله قینادوب و سوزوب شکرله شربت ایده لر. و یارم درهم
قریموطرطرو قیوب نوش ایده لر. و آردج صوینی ایچمک و یا آردج برکی و یا اردج

یمشی استعمال اتمک غایت نافعدر. کذلک جنطیانا رومی و قریموطرطرو و کبره قبوغی
استعمالی دخی نافعدر. و بو سفوف غایت نافعدر. بعضیلر بو مرضک بادزهری دیرلر
صفقی بودر. ایرسا بر درهم وج و خردل تخمی و صوتره سی تخمی و زعفران هر برندن
ثلث درهم دارچین بر درهم قریموطرطرو ایکی درهم سفوف ایدوب استعمال
ایده لر. و معجونلردن قرمز معجونی و دیاسنتو معجونی و لسان ثور بجکی خمیره سی
و شرابی استعمال ایده لر. و بو مرض واقع اولان ناحیه لرک اهالیسی بو مرضه بان
تورپی و دوه دیکنی و صوتره سی و یبان تره سی و خردل استعمال ایدرلر. و درلرکه
بو دوالر بو مرضه بالخاصه نافعدر. کذلک یبان کرپی سی اتنی یمک دخی بالخاصه
نافعدر. والحاصل بو مرضک علاجی اسکوربوط علاجی کبیدر. و اکا بکزر مرضلرک
علاجی کبیدرکه هر بری بابلرنده ذکر اولنمشدر. **فصل** بو فصل قرحه لر یعنی
یاره لر بیانندهدر. قرحه دیو بر عضوک قرحه حاصل ایدیجی ماده دن تفرق اتصالنه
درلر. سببی یا داخلدندر و یا خارجدندر. اما داخلدن اولان حدتلی ماده نک
عضوده دوکلمسیدر. یا چوذر چبانک و یا شیشنک دشلمسیدر. اما خارجدن
اولان بچاق یاره سندن و یا اتش یاقمه سندن و یا ایسی صو و یا ایسی یاغ
دوکلمه سندن اولور. و بو یاره نک مقداری مختلف اولور. بعضیسی کوچک
و بعضیسی بیوک اولور. و کیفیتده دخی کیمی یابدغر اولور. و کیمی ضررسز اولور.
و شکلده دخی کیمی مثلث و کیمی مربع و کیمی دکرمی و کیمی دخی اوزون اولور.
و بعضیسی دریک و بعضیسی اویوق اولور. و بعضیسنده شیش اولور و بعضیسنده
اولماز. همان سادج اولور. پس سادج اولان یاره لرک علامتلریله و علاجلریله
ابتدا ایلیه لم. سادج اولان یاره لرک علامتی تقدم ایدن سببلردن ظاهر اولور.
حس ایله ادراک اولنور. اکر سکرلی عضوده ایسه وجعی شدید اولور. اکر قبه
اتده ایسه وجعی خفیف اولور. اما شول یاره که سببی داخل بدندن اوله تنقی
خلطدن اولدوغی یاره نک وجراحتک لوننندن و قوامندن بیلنور. و یاره نک
اسکی و یا یکی اولمه سنک علامتی اکر یاره نک ابتدالری ایسه چقن اریک رقیق
و کثیر اولور. و اکر اورطه لری ایسه اریک غلیظ و قلیل اولور. و یاره نک اطرافی
کجشور و وجعی دخی آز اولور. و اکر آخرلری ایسه وجعی تسکین اولوب اریک
بیاض اولور. و قوامی معتدل اولور. و از اولور. و یاره نک ایوسی اولدرکه رطوبت
و یبوستده و حرارت و برودتده معتدل اوله. و لونی لحمه موافق اوله. اکا یرامز
اولنی بونک خلافی اورزه اولاندر. مثلا یاشلغی و قورولغی و یا یانشد قده حرارتی

ویا رودتی زیاده اولوب لونی دخی قره یه ویا کول رنکنه ویا صاریلغه مائل اوله ویکرده
ویا سکره تقین عضوده اوله و آدنا سبیله اغزیسی ظهور ایلیه العلاج یاره علاجنده
واجب اولان یاره یی بیقمقدر و ماده یی تعدیل ایتمکدر و عضوک مزاجنی اصلاح
ایدوب قوت ویرمکدر و ماده دوکلده ایسه منع ایتمکدر و ات بتوریجی و دکلیجی
دوالرله اوکلتمکدر جالینوس حیلة البرء نام کتابنک اوجنجی مقاله سنک
اوجنجی بابنده درکه ات بتورمده سبب فاعلی یه و سبب مادی یه محتاجدر
اما سبب فاعلی دیدیکمز بدنی مدبر اولان طبیعتدرکه غذایی هضم ایدوب
لایق و مشابهی اولان عضوه ایصال ایدندر و سبب مادی دیدیکمز
معتدل غدالردن و مناسب شربتلردن تولد ایدن قوامی ایو صافی
قاندر معلوم اوله که هر بر هضم اولمش غدانک ایکی فضله سی واردر برکیسی
رقیقدر بدندن بخار ویا تر اولوب متحلل اولور حس اولنمز و بری دخی
غلیظدر بدندن چیقر و چیقدوغی حس اولنور مثلا سموک کبی و توکرک و بول
و ثفل کبی تحنکم بو فضله لردن چیقیوب بدنده شئ باقی قالسه یاره نک بالشلغنه
سبب اولوب اوکلمه سنه مانع اولور آندن اوتوری استاد ابقراط کتاب
القروحنده درکه قوری یاره یاش اولان یاره دن تیز اوکلور پس بو تقدیرجه
طبیبه لایق اولان بودرکه یاره یی اوکلتمغه مانع اولان رطوبتلردن بدنی
پاک ایلیه بعده یاره یه بشوریجی و پاک ایدیجی دوالر قویه لر بعده عضوک
مزاجنه مراعات ایله یاره یی اوکلتمغه مشغول اوله و اکر بدن ممتلی ایسه ابتدا فصد
ایلیه و قرصی موجبه اولان ماده یی اسهال ایلیه و مزاجنی و غداسنی تعدیل
ایلیه بعده یاره اکر یوموشاق و نازک بدنده ایسه مثلا معصوملر و خاتونلر
کبی اول وقت یاره یه فرنک دلنجه دیاسیتو یا تعبیر اولنان مرهم منضجدن
قویه لر یاخود کل یاغیله بیرطه صاریسی قویه لر و بونلردن قوی اولان کفایت
مقداری مغسول تره منتی یی بر مقدار بیرطه یاغی و سا قز یاغی و بر یمورطه
صاریسی قیوب مرهم ایده لر و اکر یاره قوری و قوی بدنده ایسه تره منتی
و راتینج و کونلک و کتان تخمی و بغدای اونی و بوی تخمی اونی و طاوق یاغی بونلردن
مرهم ایدوب قویه لر بعده اوزرینه قورودیجی دوالر قویه لر و کاهیجه تفضیج
ویروب قورتمقده بر دوا کفایت ایدر لکن همان یاره نک وقتلرینی بلمک واجبدر
مثلا ابتداسنده یالکز منضج قویه لر بعده قورودیجی منضج قویه لر صکره همان
معتدل قورودیجی قویه لر لکن اولی اولان ابتداده تخفیفه مائل اولان منضج قومقدر

زیرا طبیعت انضاج ایتمده کافیدر و یالکز منضج قومق بلکه یاره نک قوقمسنه
ویا شریرسنه سبب اولور ستاتوس طبیب درکه بن ظن ایدرمکه جالینوس
یاره ایچون منضجات ذکر ایلمدی پس بویله اولسه افضل اولان منضجات تر
بعض مجفف دوالرضم اولنمقدر مثلا کونلک و مصطکی و تره منتی و کرفس
عصاره سی کبی و یموشاق بدنلر ایچون منضج خفیف بوکونه عمل اولنور کل یاغی
سکز درهم تره منتی ایکی درهم یمورطه صاریسی بر عدد و قوی بدنلر قوی اولان سابق یاغی
و تره منتی هر برندن درت درهم یمورطه صاریسی بر عدد بونلری بریره قریشدروب
مرهم ایده لر و بو مرهم اولکیدن قویدر راتینج سکز درهم کل یاغی التی درهم کونلک
بر درهم مرهم آخر بو دخی اولکیدن قویدر کل یاغی سکز درهم تره منتی درت
درهم کرفس عصاره سی سکز درهم کونلک واریه اونی کفایت مقداری
اوله و یاره تمام ات اولدقدنصکره اوزرینه ات بتوریجی شیلر قویه لر و ات بتوریجی
دوالر اوچ نوعدر بری خفیف و بری متوسط و بری دخی قویدر خفیف اولنلر
اریه اونی و بوی تخمی و بقله اونی و کونلک بونلردر و متوسط اولنلر تره منتی و راتینج
و جام ساقزی و کل یاغی و عسل و صبر و دقیق زرس بونلردر و قوی اولنلر
بورجق اونی و جک بال و مرهم دیاریسا و مرهم صافی و زراوند طویل و زراج
بونلردر یعنی بونلردن رائی طبیب ایله وقت و حاله کوره مرهملر دوزه لر
و مرکبادن باسلیقون کبیر و صغیر و مرهم لعو و مرهم توتیا استعمال اولنه و جالینوس
قاطاجانس نام کتابنده بو مرهمی غایت مدح ایتمشدر صفتی بودر مرصافی
و صبر هر برندن درت درهم کونلک سکز درهم مصطکی درت درهم قومالیمی
ایکی درهم تره منتی سکز درهم جام ساقزی درت درهم کفایت مقداری زیت
یاغیله مرهم ایده لر و یاره یه ات بتورمک ایچون اوزرینه ذرور اکه لر صفتی بودر
کونلک درت درهم دم اخوین و جام ساقزی هر برندن ایکی درهم بونلری اینجه
سحق ایدوب یاره یه اکه لر ذرور آخر صفتی بودر کونلک درت درهم صبر ایکی
درهم دم اخوین و ارزوت هر برندن بر درهم بونلری دخی سحق ایدوب
اون کبی یاره یه اکه لر و مرهم عمل اولندقده ایچنه وضع اولنجق یاغی یاره نک
اقتضاسنه کوره کاه آز و کاهی چوق قویه لر و یاز کونلرنده ایسه بارد دوالرله
تعدیل ایده لر کذلک حدتلی یاره ده دخی تعدیله محتاجدر و یاره یی اوکلدیجی دوالر
دخی اوچ نوعدر بری خفیف و بری متوسط و بری قویدر اما خفیف اولنلر صبر
و محرق قورشون و سعد و مغسول مرضی و مرکبادن مرده سنک مرهمی و سلوکنه

مرهمی واسفیدج بونلردر ومتوسط اولنلر گلنار وگل ومازو ونار قبوغی وکلارمنی وطین
مختوم وهلیله‌لر ودم اخوین ومرکباتدن دیابالما یا قیتیبی ومقناطیس مرهمی بونلردر
وقوی اولنلر زاج وازروت ونحاس محرق وتوبال نحاس بونلردر وبو دوالر یاره‌نک
اقتضاسنه وعضوک مزاجنه کوره استعمال اولنور وبو مرهم فالابیوس نام جراحک
مجربیدر یاره‌لری اوکلتمده غایت نافعدر توتیا رمانیس طرال مرهمی دیمکله مشهوردر
صفتی بودر گل یاغی قرق سکز درهم مرسین یاغی وبو پولیون مرهمی هر برندن یکرمی
درت درهم سکرلی پراغی وعنب الثعلب هر برندن ایکی قبضه بونلری برابوجه دوکوب
برصیق پرده ویا صیق کول اوستنده سکز کون دوره بعده سوزوب ایچنه اوتوز ایکی
درهم بالموحی قیوب معتدل آتشده اریده‌لر بعده آتشده ایکن آلتی درهم مرده سنک
اون آلتی درهم اسفیدج ایکی درهم توتیا آلتی درهم محرق قورشون واوچ درهم محرق
باقر وبریجق درهم کافور بونلری سحق ایدوب ضم ایده‌لر وبرابوجه قرشدروب
مرهم ایده‌لر وبو ذرور دخی یاره‌لری اوکلتمده غایت مجربدر صفتی بودر طور منتلا
وبسطورطه وزراوند مدحرج وجفت بلوط ومحرق بمرطه قبوغی وکوننک ودم
اخوین هر برندن درت درهم مرده سنک ایکی درهم مقناطیس بر درهم
بونلری اینجه سحق ایدوب اقتضا وقتنده یاره‌یه اکه‌لر **سوء مزاج ایله اولان یاره‌لر
بیاننده‌در** معلوم اوله که بدنده ویا عضوده سوء مزاج اولسه یاره کج ایو اولور کالوق
اولان سوء مزاج نه ایسه تقدم ایدن سببلردن بلوب اکه کوره تدبیر اولنه اما
یاره‌ده آسیدن اولان سوء مزاجک علامتی مقدم اتی شیلر تناول اتمکدر
ویاره‌نک لونی قرمزی اولور ویا لیشدقده حرارتی اولور ویاره‌دن اقن شئ
یا قرق آق واوزرینه بارد شیلر قوندقده حظ ایدر وصوقدن اولنک علامتی
صوق شیلرک تقدم اتمیدر ویاره‌نک لونی بیاض اولور وبموشاق
وکوتنک اولور واسی شیلر قوندقده انتفاع ایدر ویاشلقدن اولان
سوء مزاجک علامتی مرطب شیلر استعمالنک تقدم اتمیدر ویاره‌نک
کوشکلکی ویاشلغی زیاده اولور ویاره‌دن چوق شئ اقر وچوریمش اتلری دخی
زیاده اولور وقورولقدن اولنک علامتی مجفف شیلر استعمال اتمکدر ویاره‌نک
اغزی قرو اولور وقتی اولور ویاره‌دن اقن شئ از اولور یاخود هیچ نسنه اقز اولور
ومرطب شیلردن نفع حاصل اولور **العلاج** اکر سوء مزاج ماده ایله اولوب قان غلبه‌لکی
اولورسه قان الدوره‌لر ومسهل ویره‌لر واکر سوء مزاج ساذج اولورسه مزاجی تعدیل
ایده‌لر یعنی حرارت اولورسه بارد دوالر وبرودت اولورسه حار دوالر استعمال ایده‌لر

ویاره‌ده اولان سوء مزاج حاره رود تی معتدل اولوب وجعی تسکین ایدیجی دوالر
قویه‌لر مثلا گل صویی وسکرلی پراغی عصاره‌سی وهندبا وصندل وکلارمنی ومحرق
قورشون وعنب الثعلب ومرضی وگل یاغی وبنفشه یاغی کبی وجالینوسک گل
مرهمی وصندل مرهمی وکافور مرهمی دخی مناسبدر وبو مرهم غایت نافعدر
گل یاغی وکلا بیله برقاچ دفعه غسل اولنمش تره منتی هر برندن سکز درهم بونلری
کفایت مقداری اریه اونیله قرشدروب مرهم ایده‌لر مرهم آخر صفتی بودر
محرق قورشون ومغسول توتیا هر برندن برنجق درهم گل یاغی وبنفشه یاغی
هر برندن اون ایکی درهم بالموحی کفایت مقداری اوله ویاره‌نک اطرافنه
مبرد دوالر سوره‌لر مثلا سکرلی پراغی ویا مارول ویا عنب الثعلب عصاره‌لری
کبی ویاخود شراب ایله کلارمنی ویا صندل ازوب سوره‌لر ویاره‌ده سوء
مزاج بارد اولورسه هیوفاریقون یاغی وارسا یاغی وسنبل یاغی وسدف
یاغی وبابادیه یاغی وگل بالی وراتینج وشراب روحی وبتونیقه مرهمی بونلردن
قنغیسی اولورسه سوره‌لر مناسبدر ویاره‌نک اطرافنه دیش اوتی وبابادیه
وبلبین وسدف ونعنا ودفنه پراغی بونلری شراب ایله قینادوب کماد ایده‌لر
اکر یبوست عارض اولورسه یموشاتمق ایچون ایلیجق صو ایله کماد اتمک کفایت
ایدر یاخود بعض مرطب شیلر طلا ایده‌لر ویاره‌ده سوء مزاج رطب
اولورسه چوریمش اتلری یبوب تازه ات بتوریجی دوالر قویه‌لر مثلا
طوبلق وفراسیون ومحرق قورشون وزاج وزنجار کبی واکر زیاده تجفیفه
محتاج اولمزسه بو دواله زیت یاغی وراتینج وبالموحی ضم ایده‌لر واکر یاره
کرلنورسه دیش اوتی وطوبلق وبلبین وبتونیقه وهیوفاریقون طبیخی ایله یاره‌یی
یقیه‌لر وباقی علاجلری ساذج اولان یاره علاجی کبیدر **اما بر عضودن
ماده دوکلمسندن اولان یاره‌لر** بونک علامتی شیش اولمقدر واغریسی
اولوب چوق اریک اقه سیدر **العلاج** اولا ماده‌نک انصبابنی منع ایده‌لر
وماده‌نک تولدنه مبدأ اولان عضوی مثلا کبد وطحال کبیلرک مزاجنی اصلاح ایلیه‌لر
وعکس ماده ایچون فصد ایده‌لر ویا حجامت ایده‌لر ویاره‌نک طرف علاقندن
یاقی آچوب نخود ایله اشلده‌لر خصوصا یاره اسکی اوله بعده یاره‌نک اطرافنه
انصبابی منع ایچون رادع دوالر سوره‌لر مثلا کلارمنی وشب ودم اخوین
وگل وگلنار ونار قبوغی ومرطه آقی کبی ویاره‌یی شب صویله ویا سکرلی پراغی
وگل قروسی ونبطافلن طبیخی ایله یقیه‌لر یاخود مرده سنک ومرضی ومحرق قورشون

ومرجان وکلارمنی وزاج بونلردن ذرور ایدوب اوزرینه اکه‌لر ورازینک مرهم
ابیضی ویا توتیا مرهمی سوره‌لر سنارتوس طبیب بو مرهمی تجربه ایتمشدر غایت
نافعدر صفتی بودر تره منتی سکز درهم صغر یاغی درت درهم محرق قورشون
سکز درهم حرضی درت درهم بونلری مرهم ایدوب طلا ایده‌لر قروح متعفنه
ووسخه بیانده‌در معلوم اوله‌که شول یاره‌لرکه انک رایحه‌سی بد اوله وچورمش
یموشاق ات ظاهر اوله اکا قروح متعفنه درلر وشول یاره‌که اندن منعقد
اولمش ماده غلیظه سیلان ایلیه اکا وسخه تعبیر ایدرلر بونلرک سببی اخلاط
ردیه درکه حرارت غریبه اول خلطده فاعل اولوب متعفن قیلار اول
خلط ردی دخی یا عضوک کندندر ویا آخر عضودن منصب اولمشدر
اما نفس عضودن اولان یا عضو ضعیف اولدوغندندر ویا تدبیرده خطا
اولنوب مخالف شیلر وتقلندر وآخر عضودن منصب اولان دخی اگر
حار ایسه یاره‌نک اطرافنی یکه یاشلر بوکا قروح متأکله درلر یعنی بنور حرضی
دینور علامتی ظاهردر وقروح وسخه‌نک ای کوشک اولور واچنده یکلشمش
ماده اولور واگر تعفنه دخی مقارن اولورسه مردار قوقمغه باشلر واگر
متأکل اولورسه هم تجسور وهم اغرر واطرافی بیوب یاره کون کوندن
بیومکه باشلر العلاج ماده‌یی تنقیه وانصبابنی منع ایده‌لرکه نیجه‌کره ذکر
اولنمشدر بعده یاره‌یی بال صویله ویا طوزلو صو ایله ویا کرفس عصاره‌سیله
ویاخود بلبن ومرصافی وکل یاغیله بیقیه‌لر ویاره چورمش ایسه شراب روحیله
بیقیه‌لر وبو دوا یاره‌یی غسل ایتمده مجربدر صفتی بودر بیغمبر اغاجی وقبوغی
هر برندن سکز درهم زراوند وقنطریون صغیر وکونلک طلاشی ومرصافی
هر برندن درت درهم بلبن واغریمونیا هر برندن بر قبضه بونلری شراب ایله
قینادوب وسوزوب ایچنه اوتوز ایکی درهم عسل وسکز درهم شراب
روحی قیوب یاره‌لری بونکله بیقیه‌لر دوا لف صفتی بودر زراوند طویل سکز
درهم بلبن واغریمونیا وقنطریون صغیر هر برندن یارم قبضه بونلری شراب ایله
قینادوب وسوزوب بعده ایچنه درت درهم بوریحق اونی ایکی درهم
مرصافی اون التی درهم کل یاغی سکز درهم شراب راقیسی وکفایت مقداری
تره منتی قیوب آنلکی کبی استعمال اولنه واگر یاره‌نک چورویوب آزمه‌سی
تعفن مناسب اولمیان دوالردن ایسه توتیا مرهمی وحوارنیون مرهمی ودمرهمی
بونلردن قنغیسنی قورلرسه کفایت ایدر واگر تعفن شدید ایسه قنغرنیا علاجنده

ذکر ایده‌جکز دوالرله علاج ایده‌لر ورم ایله اولان قروح بیانده‌در یعنی شیش ایله
اولان یاره‌لر معلوم اوله‌که کاهیجه یاره ایله بیله شیش اولور سببی بعضی اخلاطک
انصبابیدر واخلاطدن قنغی خلط منصب اولورسه ورم اول خلطه نسبت
اولنور مثلا منصب اولان دم ایسه فلغمونی وصفرا ایسه حمره وبلغم ایسه اوذیما
وسودا ایسه سرطان درلر العلاج اگر قان غلبه‌لکی اولورسه فصد ایده‌لر
وسائر اخلاط دخی اولورسه تنقیه ایده‌لر اگر ورم دموی ایسه ابتداده
مرسین یپراغیله پشمش ایوا قویه‌لر یاخود اربه اونیله ونار قبوغیله پشمش
مرحمک قویه‌لر وتزاید وقتنده بقله اونیله بابادیه طبیخی قویه‌لر وانتها وقتنده
ابه‌کومجی وخطمی وبوی تخمی وکتان تخمی بونلردن یاقو ایده‌لر وبو ضماد دخی نافعدر
اربه اونی اون التی درهم بابادیه سکز درهم کتان تخمی وبوی تخمی هر برندن التی
درهم بونلری دوکوب ونیشوروب یاقو ایده‌لر واگر شیش دریک دکل
ایسه اوزرینه منضج قویه‌لر مثلا ابه‌کومجی وکتان تخمی وخطمی وبوی تخمی وبغدای
اونی بونلردن ضماد ایده‌لر یاخود بو ضمادی ایده‌لر صفتی بودر ابه‌کومجی
وخطمی هر برندن بر قبضه بونلری صو ایله نیجه پیشوره‌لر بعده ایچنه کتان تخمی اونی
وبوی تخمی اونی هر برندن سکز درهم بغدای اونی درت درهم خنزیر یاغی
وکل یاغی هر برندن سکز درهم بونلری ضم ایدوب مرهم ایده‌لر واگر ورم
صفراوی ایسه حمره علاجلری ایده‌لر وتوتیا مرهمی وقورشون مرهمی دخی نافعدر
واگر تبرید وتخفیفه محتاج اولورسه بو یاقویی ایده‌لر صفتی بودر سکرلی یپراغی
بر قبضه کل یارم قبضه بونلری قیناده‌لر بعده ایچنه اون ایکی درهم اربه اونی
ودرت درهم کلنار وکفایت مقداری کل یاغی قیوب یاقو ایده‌لر واگر
ورم بارد ایسه بو یاقویی قویه‌لر صفتی بودر ابه‌کومجی وخطمی هر برندن بر قبضه
بونلری کول صویله قیناده‌لر بعده ایچنه قرو خطمی کوکی وبابادیه هر برندن اون
درهم بونلری سحق ایدوب کفایت مقداری زنبق یاغیله یاقو ایده‌لر
واگر ورم سرطانی اولورسه سرطان علاجلری ایده‌لر یاره‌لرده لحم زائد
اولمق سببی یا غدا کثیر اولمغله اول موضعه زیاده دم منصب اولدوغندندر
یاخود ات بیتوریجی دوالری چوق استعمال ایتمکدر ولحم زائد دیدیکمز سونکر کبی
یموشاق اتدرکه یاره‌نک اوکلمه‌سنه مانعدر العلاج اگر غدانک کثرتندن ایسه
غدایی تقلیل ایده‌لر واگر ات بیتوریجی دوالردن ایسه اول دوالری طرح ایده‌لر
ومجفف وقابض دوالر قویه‌لر مثلا سونکر کولی وکونلک طلاشی ومازو وصبر

ومرضی ومحرق شب کبی واگر یاره نک رطوبتی چوق اولوب نازک بدنلرده ایسه
یالکز یانمش شب اکمک کفایت ایدر. وبوندن قوی اولنلره سلمن وبرنج یاتو
وزنجار وزاج بونلردر. ویاره یی مجفف صولر ایله غسل ایده لر. بو مطبوخ کبی صفتی
بودر. مازو وقشار کندر ومصطکی هر برندن بر درهم شب ایکی درهم گل
وگلنار وسدف هر برندن یارم قبضه بونلری شرابیله قینادوب یاره لری
ییقیه لر. ولحم زائدی گیدرمکیچون بو ذروری اکه لر صفتی بودر. مازو وسونکر کولی
ونار قبوغی هر برندن برابر دوکوب یاره یه اکه لر. وبو صو دخی ماراخضر تعبیر
اولنور. لحم زائدی ییوب یاره لری اوکلدر. وهم آجتمز مجربدر. صفتی بودر. شب
وزنجار هر برندن ایکی درهم بونلری بوز درهم شرابیله ربعی اکسلنجه قینادوب
بعده ایچنه سکز درهم عرق ایله حل اولمش بر درهم کافور قویه لر. ماء الکافور بو صو
اولکیدن قویدر. صفتی بودر. سکرلی یپراغی صویی وگل صویی هر برندن قرق درهم
سلمن بر درهم بونلری قینادوب وسوزوب بعده بو صونک ایچنه بر بز ویا اسکی
پموق باتروب قروده لر بعده اول بزی لحم زائدک اوزرینه قویه لر. وبو ذرور
دخی مجربدر. صفتی بودر. مازو وگلنار هر برندن ایکی درهم دم اخوین واستوبج
وزنجار هر برندن بر درهم محرق شب وگونلک دمر هر برندن بر درهم بونلری سحق
ایدوب یاره یه اکه لر. یاره لرده صلابت یعنی قاتلق اولمق سببی اکثریا
مبرد ویا مجفف شیلر استعمالندن اولور. یاخود اسی وقرو ماده نک دوکلمه سندن
اولور. بونلر دخی یاره نک اوکلمه سنه مانعدر. بو تقدیرجه اولدقده یاره یه یموشادیجی شیلر
قویه لر. مثلا کتان تخمی لعابی وبوی تخمی لعابی وطتلو بادم یاغی وصوغلجان
یاغی وقاز یاغی وطاوق یاغی کبی. بونلردن قنغیسی اولورسه طلا ایده لر. وبو مرهم
دخی یاره لرده اولان قاتلغی یموشادر. صفتی بودر. خطمی تخمی لعابی وبوی تخمی
لعابی هر برندن ایکی درهم تره منتی سکز درهم طتلو بادم یاغی وزنبق یاغی
هر برندن اوچ درهم بر مقدار بالموم ایله بونلری مرهم ایده لر. وداخلیون ساذج
دخی بو قبیلدندر. ویاره یی یموشاتمق ظاهر اولدقده یاقیجی دوا ایله یاخود قزغن
دمرلر داغلمق لازمدر. الکهوف والمخابی کهف لغتده مغاره ومخبا
خزینه دیمکدر. شول یاره که انک داخلنده ایرین جمع اولمجق محل اوله انکا عند
الجراحین کهف ومخبا تعبیر اولنور. ترجمه بونکا یاره اویلدر وخزینه لندیدرلر
بونک سببی یارشنک جهة علیاسندن دشلوب جهة سفلاسنده ایرینک
باقی قالمغله اطرافنده اولان اثری جبر ودوب ایرینک قلمه سیدر. تخمیر جبان

ظهور ایتدکده تزیه دشلیوب ایچنده نیجه زمان ایرینک دورمغله اطرافنی چورتمه سیدر.
خصوصا جبان دریک یرده اوله. العلاج اولا میل ایله بو قلیوب خزینه لنان یرینه
طرفده ایسه ممکن اولورسه اول طرفی کسه لر اگر کسمک ممکن دکل ایسه زراقه تعبیر اولنان
آلت ایله الحیروسنی بیقیه لر مثلا ابتدا گل بالنی اریه صویله ازوب زرق ایده لر بعده
مصر مرهمندن شراب ریحیله ازوب زرق ایده لر. وبونلری برقاچ دفعه ایتدکدن
صکره بو صو ایله بیقیه لر. بو بر صودر که جمیع اوکلمسی مشکل اولان یاره لری بونکله بیقیه لر.
چورکلرینی ازاله ایدوب اوکلدر. صفتی بودر. سغیر اغاجی وقبوغی هر برندن اون التی
درهم زراوند وقنطریون صغیر وبلیلج واغریمونیا وذنب الخیل وزیتون یپراغی
ومرسین یپراغی وبنفسج وقره قوز هر برندن بر قبضه گونلک دمر وانزروت
هر برندن درت درهم شراب اوچیوز درهم عسل اوتوز ایکی درهم بونلری
قینادوب وسوزوب بر مقدار عرق قیوب زراقه ایله یاره نک ایچنی
بیقیه لر. وکاهیجه بو مذکوری قرعه وانبیق ایله تقطیر ایدرلر. دخی قوی اولوب
فسادن امین اولور یعنی تیز بوزلماز. وبو طلا ایله دخی یاره لری بیقدقده
ات بتورر واوکلدر صفتی بودر. سکرلی یپراغی ایکی قبضه اغریمونیا وبنفسج
هر برندن بر قبضه بلیلج وقره قوز وذنب الخیل والتون اوتی وبنفسجه
وهیوفاریقون هر برندن بر قبضه بونلری صو ایله قیناده لر وقیناماسی قیوبه
اولدقده ایچنه ایکیوز درهم شراب وبر قبضه گل قردیسی ایله مرسین یپراغی
قیوب بعده آتشدن اندیروب سوزه لر. وبو مطبوخدن درتیوز درهم
الدلر وایچنه بقلة اوتی وگونلک ومصطکی وانزروت وراتینج هر برندن
سکز درهم مرصافی وزراوند هر برندن التی درهم بورجق اونی واریسا هر برندن
درت درهم گل بالی اوتوز ایکی درهم بونلری ضم ایدوب بر اوجه قیشدیره لر.
وبونکله زراقه ایله یاره لری غسل ایده لر. اگر بو دوانک ایچنه یوز درهم گل یاغی
وکفایت مقداری بالموم قیوب مرهم ایدرلرسه اوکلمه سی مشکل اولان
یاره لری ایو ایتمده غایت نفعی عظیم اولور. دواء آلکز صفتی بودر. کرفس
عصاره سی اللی درهم عسل اوتوز ایکی درهم اربه اونی اون التی درهم بورجق اونی
درت درهم مرصافی ایکی درهم تره منتی اون ایکی درهم بونلری مرهم ایده لر.
وبو ذرور دخی یاره لری اوکلدر. صفتی بودر. صبر ایکی درهم گونلک وگونلک طلاشی
دمر وانزروت واریسا هر برندن بر درهم انجه سحق ایدوب یاره لره اکه لر.
النواصیر شول یاره که اغزنده قاتی ات بتمکله اغزی گوجلنه وایچی واسع اولسنه

آکا ناصور تعبیر ایدرلر. اکثریا بر شیشك دشلمه سندن صکره اولور ویا بر خراج ماده‌نك
اول موضعه دوکلمه سندن اولور. و کاهیجه جراحك معرفتی قلیل اولمغله علاجنده خطا ایتدکندن
اولور. و بو ناصورك بعضیسی دریك اولور و بعضیسی اولماز. و کیمی طوغرو اولور
و کیمی اکری اولور. و کیمنك بر اغزی اولور. و کیمنك برقاچ اغزی اولور. و کیمسی یالکز
لحمده اولور. و کیمی سکرده و یا طمرده اولور **العلامات** یاره‌نك درکلکی
میل صالمغله معلوم اولور. و یاره‌نك اغزی بیاض و قاتی اولور. اغریسی اولمز.
اکرکه سکرده اوله اول وقت جزئی اغریسی اولور. و اندن بد رایحه‌لو رقیق جراحت
اقر. و اکر یاره‌ده برقاچ دلك اولوب ناصور برمیدر یاخود برقاچمیدر بلمك
مراد اولدقده یاره‌یه زراقه ایله صو صاله‌لر. اکر برقاچ یردن صو چقرسه ناصور
بردر. برقاچ دلکی واردر. اکر بویله اولمزسه ناصور برقاچدر. و ناصورك
قنغی عضوده اولدوغنی بلمك مراد ایتدکده معلوم اوله‌که اکر ناصور لحمده ایسه
چقان شیء بیاض اولور. و قوامی معتدل اولور. و اکر سکرده ایسه چقان شیء رقیق
و بیاض اولور. و هم عضوی حرکت ایتدردکده اغریسی اولور. و اکر چورمش کمکده
ایسه چقان شیء رقیق و سیاه اولور. و مردار قوقر. و اکر طمرلرده ایسه چقان شیء
قرمزی‌یه مائل طورطی کبی اولور. و ناصورك یاره‌خر اولنی دریك اولوب شریان
طمرلرینه و مفاصله و اوکورقه کموکلرینه و کوکسه و اعضاء رئیسه‌لره قریب اولاندر
خصوصا اسکی اوله. و سن آدملرده اوله **العلاج** قانون اوزره اخلاطدن
بدنی پاك ایدوب ماده‌نك یاره‌یه دوکلمه‌سنی منع ایده‌لر. و ناصورك
اغزینی بیوتمك ایچون سونکردن فتیل یاپوب کول صوینه و یا کرچ صوینه
باتروب قویه‌لر. و اطباء متأخرین تمام تنقیه‌دن صکره حلیله مجفف مطبوخلر
استعمال ایدورلر. بو مطبوخ کبی صفتی بودر. اغریمونیا اوچ جزء سکرلی
بیراغی ایکی جزء زیتون بیراغی بر جزء بونلری آق شرابله قیناددوب کونده بر
فنجان استعمال ایده‌لر. و بو مطبوخ دخی یاره‌لری قوروب چورومش کموکلری
طشره دفع ایدر. صفتی بودر جنطیانا ایکی جزء قنطریون بر جزء ذنب الخیل اوچ
جزء بونلری شرابله رسم اوزره قیناددوب اولکی کبی استعمال ایده‌لر. و بو قبیلدندر
الجبار و اهل و قه دسنطو و طورمنتلا طبیخی استعمال اتمك کذلك بهرکونی
بردنك نین سرطان استعمال اتمك دخی بویله‌در. و ناصورك اغزینی بیوتمك
ایچون وضع اولنجق دوالر مثلا جنطیانا و زراوند و سعرقبق و قورو توربب
بونلردر. و بونلردن قوی اولنی خربقدر. اکر بو دوالر ایله ناصورك اغزینی اچلمزسه

دمرله داغلیه‌لر یاخود یاقیجی یا یه‌ییجی دوالر قیوب ناصوری یدوره‌لر. بعده مرهم رسل
و دیاخلیون قیوب اشلده‌لر. و اربلتی … و درتنون بیراغی طبیخی ایله یاره‌لری یقیه‌لر. و اکر
قوی دواله محتاج اولورسه مصرمهیی و محرق زاج و برنج بتاتو و کبریت یاغی قویه‌لر.
و فتائل سیلقون جمله‌سندن اقوادر. صفتی بودر. اتمه ایچی اولورسه ایکی درهم
سلمن سکز درهم سلوکن درت درهم بونلری کفایت مقداری کل صوی ایله
یوغروب فستق کبی فتیل ایده‌لر. و فورنده قورودوب بعده حاجت وقتنده یاره‌یه
قویه‌لر. آخر صفتی بودر. درت درهم سلمنی التی درهم سکرلی بیراغی عصاره‌سیله
ربعی اکسلنجه قیناده‌لر. بعده بغدای اونیله خمیر کبی اولنجه یوغوره‌لر. و کونی فرزجق
مقداری ایچنه سلوکن قیوب بونی دخی اولکی کبی فتیل ایدوب فورنده قوروده‌لر.
و استعمال ایده‌لر. و بو دوا دخی ناصوری یمه‌ده مجربدر. صفتی بودر. کول صوی
اوتوز ایکی درهم دقیق ترمس سکز درهم کل یا الی اون ایکی درهم شب درت
درهم اکر دخی قوی اولسون دیرلرسه بو ترکیبه یارم درهم برنج بتاتو ضم ایده‌لر.
دلبن العذری که زنجفر سودی دیرلر غایت مجربدر. صفتی بودر. التی درهم مرده
سنکی کفایت مقداری سرکه و کل صوی ایله بچه قیناده‌لر و سوزه‌لر. بعده چوکلیس
اولنمش طرطیردن آلوب مقطر سرکه ایله حل ایده‌لر. و بونلری بربره جمع ایتدکده
بیاض سود کبی بر شیء اولور حفظ ایدوب حاجت وقتنده یاره‌لره سوره‌لر.
و لحم زائده ذکر ایتدیکمز مار احضر دخی بو قبیلدندر. و تمام یاره پاك اولدقدن صکره
اوزرینه انبات ایتوریجی دوالر قویه‌لر. بو مرهم کبی صفتی بودر. شراب روحیله غسل
اولنمش … یکرمی درت درهم کرفس عصاره‌سی ایکی درهم طراغیون
عصاره‌سی درت درهم کل یا اوز ایکی درهم بونلری عصاره‌لر محو اولنجه قیناده‌لر
بعده ایچنه زراوند مدحرج و قرصانی هر برندن بر درهم دقیق ترمس اوچ درهم
بونلری قیوب مرهم ایده‌لر **دود القروح** یعنی یاره‌لرده قورد اولمق بونك
سببی مقدم بیان اولنمشدر علامتی کاهیجه یاره‌ده قورد چقمقدر. و اغریسی اولور
و کاهیجه صنجوسی اولور. و رایحه‌سی بد قوقر. علاجی تعفنی منع ایدیجی و قوردلری هلاك
ایدیجی دوالر قویه‌لر. مثلا ایلین و فراسیون و شکطراشیع و ایرلتی کوکی و سقردیون
و اقحوان و قنطریون صغیر و شفتالو بیراغی و آجی بقله و جنطیانا و صغر اودی
و صبر و قرصانی کبی. و بو مطبوخ دخی یاره‌لرده اولان قوردلری هلاك ایدر.
صفتی بودر. ایلین و قنطریون صغیر و فراسیون هر برندن یارم قبضه بونلری
صو ایله قیناددوب و سوزوب التی درهم مطبوخه درت درهم عسل و ایکی درهم

صبر يتوب ياره يي بيقيه لر. آنگذ بودخی یاره لرده اولان قوردلری قرار مجربدر صفتی بودر
صبر و دقيق ترمس هر برندن ايكی درهم مرصافی و باقرجحکی هر برندن بردرهم صغر اودی
درت درهم عسل کفایت مقداری اوله ترکیب قرشدیروب یاره یه طلا ایده لر **فساد**
العظم في القروح يعنی یاره لرده کمک چوروملک. بونک سببی بدندن بر یاره خلطک
دوکلمه سندندر. یاخود یاره اسکیوب آکله یه مؤدی اولدوغندندر. خصوصا یاره
کرکی اشلمدوکندن اولور. وکاهیجه سببی خارجدن اولور مثلا ضربه و سقطه و صوق هوا
طوقنمق کبی علامتی اکر کمک کورینور ایسه لوندن معلوم اولور که کوکلوکه و قره لغه مائل
اولور. اکر کورینمز ایسه یاره اوکلمغه میل ایتدکجه ینه آزه سندن و یاره دن رقیق و متعفنه
رطوبت اقمه سندن بیلینور خصوصا یاره اسکی اوله و یا باصورلی اوله اکر بویله اولدقده
بونک علاجنه مباشرت اولنمز ایسه قنغرینا و سفاقلوسه مودی اولور **العلاج** واجب
اولان یاره یی کسوب آچه لر و چوروش کمکلری چیقره لر. یاخود یاره یی آچیجی دوالر قویه لر که
کموکی جذب ایدوب چیقره یاخود چیقمه سنی آسان قیله. و چوروش کمکلری یاره دن
چیقریجی دوالر سبز قبق و مرصافی وارسا و صبر و شب و زراوند و بیلان لیصدوغی
و جاوشیر کوکی و توبال النحاس و فرفیون و عرق و زاج محرق و زمار فاروق یعنی
تیزاب و کبریت صویی و روح زاج بونلردر. بو دوالردن اقتضاسنه کوره
ترکیب ایده لر و بو ذرور دخی نافعدر. مومیا و انزروت هر برندن یارم درهم
فرفیون بردرهم بونلری سحق ایدوب یاره یه اکه لر و بو مرهم دخی نافعدر صفتی بودر
زراوند مدحرج هر برندن درت درهم جام اغاجی قبوغی ایکی درهم غاریقون و قردوش
صوغلجان هر برندن بر بچق درهم فرفیون بردرهم کل یاغی کفایت مقداری اوله.
و بو یاغ دخی نافعدر. لوز درهم کوکوردی خفیف اتشده اریده لر بعده ایچنه
التی درهم تکلیس اولنمش طرطیر قیوب صوونجه قرشدیره لر بعده حرق و آستنده
سحق ایدوب بر نمناک یره قویه لر منحل اولور. بعده بو محلولدن چوروش کمکلره
طلا ایده لر **القروح الخیرونیة والردیة والعسرة الاندمال** منتن و نقیجر درکه اوکلمسی
مشکل اولان یاره لردن سیلان ایدن ماده یاره غر اولوب اکر عضوی افساد
ایلمده غایت قصوایه بالغ اولورسه خیرونیه تسمیه اولنور. اکر بو مرتبه یه بالغ اولمز ایسه
ردیه و مشاکله درلر. اکر ماده سی ردیه اولمیوب انجق عضو متضرر اولمز ایسه عسرة
الاندمال درلر. بونک سببی اخلاط سوداویه در. علامتی لونی قهوه و قرمزیلغه مائل
اولور و نجمه سی اولور و اطرافی یتور. و قیجن اوزرینه قرد یجی و اوکلدوجی دوالر قویسه لر
اندن ورم و اغری پیدا اولور **العلاج** واجب اولان بدنی فصد ایله و سهالله تنقیه ایده لر

واخلاط فاسده یی چقاره لر بعده یاره یه قابض و محلل دوالر قویه لر مثلا سکرلی براغی
و بوکورتلن و کل قروسی و سروی قوزه لغی و کلنار و نار قبوغی و مصطکی و قتارکندر
و محرق قورشون و مرده سنک کبی و بو مطبوخله بیقیه لر. صفتی بودر سکرلی براغی
بر قبضه کل و کلنار و سرو قوزالغی هر برندن درت درهم مرسین تخمی و نار قبوغی
و مرسین و سماق هر برندن اوچ درهم محرق شب درت درهم بونلری صو ایله
قینادوب و سوزوب یاره یی بونکله بیقیه لر و بو منقطر صو ایله غسل ایتمک دخی
مجربدر بوکورتلن عصاره سی و سکرلی براغی عصاره سی و عصی الراعی و عنب الثعلب عصاره سی و محرق شب
هر برندن اونور ایکی درهم یمرطاقی التی عدد مجموعنی قرعه و انبیق ایله تقطیر ایدوب
استعمال ایده لر. و یاره یی بیقیوب پاک ایتدکدنصکره اوزرینه توتیا مرهمی و اسفیوج
مرهمی و سلوکن مرهمی قویه لر. یاخود بو مرهمی قویه لر صفتی بودر. مغسول توتیا درت
درهم محرق قورشون و مغسول اسفیوج هر برندن سکز درهم بونلری قورشون هاونده
سکرلی براغی عصاره سیله و یا عنب الثعلب عصاره سیله قاریشدیره حل ایده لر
بعده ایچنه اوچ درهم کلارمنی و کفایت مقداری بالمومی و کل یاغی قیوب مرهم ایده لر
الوجع الشدید في القروح یعنی یاره لرده زیاده اغری اولدقده اغری یی تسکین
ایتمکه محتاج اولنور که وجع سببیله ماده منجذب اولوب شیش پیدا اولمیه. مثلا
یمرطه صاریسی و کل یاغی و تره منتی و زعفران بونلردن مرهم ایدوب قویه لر یاخود یاره نک
اطرافنه قاز یاغی و طاوق یاغی و بادم یاغی و خطمی لعابی و کتان تخمی لعابی کبی شیلر
طلا ایده لر. و اکر یاره درینک اولوب حزنه لی ایسه و یا باصوری وار ایسه اریه
صوینه بر یمرطه اقی و جزئی زعفران قیوب زراقه ایله یاره نک ایچنی بیقیه لر.
و کاهیجه کل یاغی ضم ایده لر و کاهیجه سکرلی براغی عصاره سی و عنب الثعلب
عصاره سی و قیه قوروغی عصاره سی ضم اولنور. مثلا بو عصاره لرک بر برینه
بر مقدار کل یاغی و بر یمرطه اقی قیوب زرق ایده لر. و اکر اغری حدتلی ایسه ماده نک
انصبابندن ایسه ذکر اولنان عصاره لرک هر برندن بر مقدار الوب ایچنه
کل یاغی و یمرطه اقی قیوب یاره یه طلا ایده لر یاخود کافور مرهمی سوره لر و بو ضماد
دخی اسیدن و صوقدن اولان اغریلری تسکین ایتمده نفعی مشترکدر صفتی بودر
اون التی درهم اتمک ایچنی سرکیله بیشوره لر بعده اریه اونی و کتان تخمی اونی و بوی
تخمی اونی هر برندن سکز درهم کل یاغی و بابادیه یاغی هر برندن اون ایکی درهم
نیلوفر یاغی درت درهم یمرطه صاریسی بر عدد زعفران ثلث درهم بونلری قیوب
مرهم ایده لر. اکر وجع شدید اولوب بو دوالرله تسکین اولمزسه بعض مخدر دوالر

قویه‌لر مثلا خشخاش تخمی یاغی ولفاح یاغی کبی یاخود بنج یپراغنی صو دله بشوروب
یاقو ایده‌لر **حرق النار والدهن والماء** آتش واسی یاغ واسی صو ونونک
غیری شیئک یقمه‌سندن حاصل اولان یاره‌لرک علاجنده اطبادن بعضیلر
دیدیلرکه واجب اولان اوزرینه وجعی تسکین ایدیجی مبردات قومقدر نتکم
علاج ضدیله اولمق قانون وقاعده‌در وبعضیلر دخی مبردات وضع اولندقده
عضوده محترق اولان اجزء حاره‌یی حبس ایتمکله قنغرینایه مؤدی اولور
بلکه اولی اولان مسخنات ایله علاج اولنمقدرکه یانمقدن حاصل اولان اسنی انجزاری
تحلیل ایلیه دیدیلر وتجربه دخی بوکا شاهددرکه بویله اولمسی اولی‌در پس اکر یانمه
ازایسه برسونکری اسی صویه باتروب اوزرینه قومق کفایت ایدر واکر زیاده
یک یاندی ایسه کرج صویله کما ایدوب بعده طوزایله صوغانی یاقو ایده‌لر
یاخود بودوایی قویه‌لر جیک صوغان اون ایکی درهم طوز وصابون هر برندن
درت درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغیله یاقو ایده‌لر دوا آخر صفتی بودر
صوغان صویی یکرمی درت درهم کل یاغی وتازه تره یاغی وخنزیر یاغی هر برندن
سکز درهم کلابه مغسول کرج درت درهم ابواجکردکی لعابی سکز درهم بونلری
برمقدار تره منتی ایله مرهم ایده‌لر دوا آخر صفتی بودر کل یاغی یکرمی درت درهم
کافور اوج درهم یمرطه آقی اوج عدد بونلری قرشدروب یانان یرلره سوره‌لر
یاخود کل صویله مغسول کرجه برمقدار کل یاغی قرشدروب سوره‌لر کذلک
یمرطه آقیله زرد یاغی سورمک وسحق اولمش ینکجی تره یاغیله سورمک دخی نافعدر
ویانغه قودقلری دوالری صحیحه صحیحه دکشدیره‌لرکه قوروب اغری پیدا ایلمیه
وقبرمش یرلری وارایسه اوج کون کجه دکجه دشمیه‌لر واکر یانق زهرلی شیدن
اولمش ایسه اوزرینه تریاق وسدف قویه‌لر یاخود بودوایی قویه‌لر صفتی بودر
انجلیقا ورعی الحمام هر برندن درت درهم سقردیون وسنداب هر برندن
بر درهم تریاق ایکی درهم ماء التریاق اوج درهم کل یاغی اون التی درهم بونلری
یاقو ایده‌لر واکر یانمه طوپدن وتوفنکدن اولوب کمک قلمش ایسه نقله اودنی
واحی نقله اودنی واریه اودنی وانجلیقا ورعی الحمام وسدف وسقردیون وتریاق
بونلردن یاقو ایده‌لر وکونده اوج دفعه دکشدیره‌لر واوستو لوبی تره منتی یه
باتروب اطرافنه قویه‌لر واکر یانغک اوستی قبو قلنورسه بموشادیجی شیلر قویه‌لر
بو مرهم کبی صفتی بودر باسلیقون مرهمی سکز درهم کل یاغی وبادم یاغی وزنبق
یاغی هر برندن اوج درهم یمرطه صاریسی ایکی عدد مرهم لین صفتی بودر تره یاغی

وطاوق یاغی هر برندن سکز درهم بال مومی وزنبق یاغی هر برندن درت درهم
بونلری اتشده اریدوب بعده ثلث درهم زعفران وسکز درهم ابواجکردکی
قیوب مرهم ایده‌لر وبو ضماد دخی نافعدر کوللده بشمش الما اون التی درهم
اریه اونی وبوی تخمی هر برندن درت درهم زعفران سدس درهم بونلری کفایت
مقداری سود ایله یاقو ایده‌لر وبو دوا اخی وجعی تسکین ایدوب عضوی قوی
قیلار ومادة دوکلمه‌سنی منع ایدر صفتی بودر کلار منی ودم الاخوین وکل وکلنار هر برندن
درت درهم کل یاغی یکرمی درت درهم بالمومی اون ایکی درهم بونلری خرقی
سرکیله یاقو ایده‌لر ویانان عضوه قیوب قالدردقده اوزرینه برزنی سرکیله
وصویله اصلدوب قویه‌لر وبونی هر وقتده بویله ایده‌لر واکر یانق شدید
اولوب عضوده اولان روحی افساد ایتمه مرتبه‌سنه واروب قنغرینا عرضی
ظاهر اولورسه قنغرینا اولمزدن مقدم تزیه علاجنه مباشرت ایده‌لر مثلا
یاره‌نک اوستنده که قبوقلرینی دوشوریجی دوالر قودقدن صکره بو مرهمی قویه‌لر
صفتی بودر تره یاغی کل صویله غسل ایده‌لر ویکرمی درت درهم الدلر بعده
باسلیقون مرهمی سکز درهم ابواجکردکی لعابی وبادم یاغی وزنبق یاغی هر برندن
درت درهم یمرطه صاریسی برعدد بونلری مرهم ایده‌لر یاخود کلابیله مغسول
تره یاغی وخنزیر یاغی هر برندن سکز درهم یمرطه صاریسی ایکی عدد بونلری قرشدروب
طلا ایده‌لر وقبونغی قالدقدن صکره سائر یاره علاجلریله علاج ایده‌لر **غنغرینا**
وسقاقلوس معلوم اولسونکه غنغرینا وسقاقلوس دیدکلری شیئلردن مرادلری
دکلدر بلکه یاره‌نک شدتندن عضوک میت اولمسیدر وغنغرینا ایله سقاقلوسک
فرقی بودرکه غنغرینا ده عضوک حسی کتمز همان لحم جوریوب میت اولور اما سقاقلوس
دیو لحمک وطمارک وسکرلرک وکمیکک میت اولمسیدر حاصل عضوده بالکلیه حس
زائل اولور وغنغرینا مقدمه سقاقلوس اولور واکثریا غنغرینا ورم فلغمونیدن
اولمغله بعض اطبا بونی اورامه الحاق ایتمشلردر اما نفس الامرده عضو فاسد
ومیت اولدوغی جهتله قرحه ذکر ایلمک مناسبدر بونک سببی عضوده اولان
روح حیوانینک فاسد اولمسیدر یاخود روح نفوذ ایده مدوکندن ویاخود فاسد
اولدوغندن وهم نفوذ ایده مدوکندندر مثلا اسی ویا صوق زهر تناول ایتمک کبی
وشیشلر وزهرلی یاره‌لر کبی واسی شیشلره زیاده صوق شیلر قومقدن
وبیوک دریک جبانره یاغلی شیلر قومقدن اولور وروح حیوانینک نفوذ ایده مدوکی
مثلا عضوی زیاده شدتله بغلمقدن اولور ویا فلغمونی کبی بیوک شیشلردن

اولور ویاخود سرطان کبی ماده سی غلیظ اولان شیشلردن اولور وروح حیوانی عضوه
واصل اولمه سه عضوک خراجی دخی فاسد اولور واکثریا آکله سرطانک تقرح ایتمسندن
اولور

العلامات

غنغریانک علامتی عضوک لونی قرمزی اولور وحسی آز اولوب
فاسد اولور وسفاقلوس ده بو عرضلر زیاده اولوب عضوک حسی بالکلیه زائل اولور
اکر روح حیوانینک فاسد اولمقلغی بر زهرلی کیفیتدن ناشی ایسه خفقان وغشی عارض
اولور واکثریا شدتلی حما وهذیان وجنون عارض اولور وبو عرضلر شدید اولمسی
ایو علامت دکلدر

العلاج

اما غنغریاده واجب اولان مبرد ومجفف دوالر ایله
تدبیر ایده لر وماده نک انصبابنی فصد ایله واخلاط ردیه یی استفراغ ایله منع
ایده لر بعده پادزهرلی دوالر استعمال ایده لر که سمیتلی بخار واصل اولمدن
قلبی حفظ ایلیه مثلا التون تورقادنی الکشیسی شربتی واغاج قاونی قبوغی شرابی
کبی وقلبک اوستنه دخی کلارمنی وسقردیون وطین مختوم وسرکه سوره لر وبونلری
یاره اولان عضوه دخی سوره لر که عضوده اولان تعفنی منع ایلیه وبو مرهم دخی
تعفنی منع ایدر مجربدر صفتی بودر کلارمنی سکز درهم طین مختوم درت درهم
محرق کیک بوینوزی بر درهم کافور یارم درهم بالموجی التی درهم کل یاغی اوتوز ایکی
درهم کل سرکه سی سکز درهم یبان سرمسغی عصاره سی درت درهم یومورطه
اقی بعده بونلری مرهم ایدوب سوره لر یاخود یبان سرمسغی سرکه سیله
کلارمنی وطین مختوم سوره لر وبو ضماد دخی نافعدر اریه اونی اوتوز ایکی درهم
کلارمنی ایکی درهم سروی قوزالغی ومازو ونار قبوغی هر برندن بر بچق درهم بونلری
سکنجبین ایله یاقو ایده لر واکر غنغریا صوقدن طوکمدن اولمش ایسه نتکم قیش
کونلرنده قارده سفره کیدنلره عارض اولدوغی کبی واجب اولان اولا اول عضوی
قارله وزیاده صوق صو ایله اووه لر وعلیله شراب ایله ویا بال صوییله تریاق ییدیره لر
ووجعی ساکن اولدقدن صکره عضوی بابادیه یاغی وآجی بادم یاغی وطورق
اوتی یاغیله یاغلیه لر وذفنه یپراغی ویا تخمی ویا بتریه ویا دیش اوتی ویا صعتر
ویا قنه باش بونلردن قنغیسی اولورسه سودله قینادوب کماد ایده لر بعده اوزرینه
قزدیریجی شیلر قویه لر مثلا کرمت یاغی وتره منتی یاغی واصرغان تخمی وخردل
تخمی کبی واکر عضوده حرارت حس اولنورسه اوزرینی نیشترله جروب سقردیونی
وتریاق وتریاق صویی سوره لر واکر غنغریا بر ایاغز خلطک دوکلمه سندن ایسه
قوی مسهللر ویره لر ویا دزهرلر وترلدیجی دوالر ویره لر بعده عضوه سقردیونی
وسدف وبلبن وآوزب قویه لر وعضوی حجامت ایده لر کذلک غنغریانک زهرلی

وکارده سنطو وطین مختوم وکلارمنی وپادزهر وتریاق
وشردیطوس ودواستنتو وقرمز معجونی واغاج صمغ

حیوان صوقدوغندن اولورسه دخی بویله ایده لر بعده زهری خارجه جذب ایدیجی
دوالر قویه لر مثلا اکشی خمیر ایله تره یاغی کبی وحجامت ایدوب زهری اقیده لر
یاخود دمرله ویا یاقیجی دوالر ایله داغلیه لر واکر غنغریا فلغمونیدن اولورسه
قان آلهلر ومسهل ویره لر وعضوی دریکجه حجامت ایدوب شیشه چکه لر
بعده طوزلو صو ایله ویا کول صوییله عضوی ییقیه لر واوزرینه قویه جق دوایی
قالدیروب قودقده بو مطبوخ ایله کماد ایده لر صفتی بودر کول صویی وسرکه هر برندن
ایکیوز درهم سقردیون وبلین وآجی بقله هر برندن یارم قبضه بونلری ثلثی
اکسلنجه قینادوب سوزه لر بعده ایچنه صبر ومر صافی هر برندن درت
درهم بونلری قیوب بر دفعه دخی قیناده لر وسوزه لر بعده سکز درهم کل بالی
دیکری درت درهم عرق قیوب یاره لی دکشدردکجه بونکله ییقیه لر بعده
اوزرینه چورکلرینی ازاله ایدیجی مرهم قویه لر مثلا مصر مرهمی کبی یاخود بو صویه
بزی باتروب قویه لر صفتی بودر زاج سکز درهم بلوط یپراغی بر قبضه
کونلک درت درهم کافور ایکی درهم شراب ایکیوز اللی درهم بونلری ثلثی
اکسلنجه قینادوب کماد ایده لر واکر ایش بیورسه اندرخون قرصی ویا
بریج ییاتو قومغه ویاخود دمرله یاقمغه محتاج اولنور وچوریکلری بالکلیه زائل
اولدقدنصکره قروح ردیه علاجلری ایله علاج ایلیه لر اما سفاقلوس اولدقده
عیاذا بالله تعالی اکر الده وایاقده ایسه فاسد اولان عضوی کسمه دن
غیری چاره اولمز واکر کسلمه سی ممکن اولمیان عضوده ایسه مثلا کوکسده
اولمق کبی اول وقت اندن ال چکوب حقه توکل اولمدن غیری علاج ممکن دکلدر
پس اکر کسلمه سی ممکن اولان یرده ایسه کسدکدن صکره کسلن یرلری دمرله
داغلیه لر یاخود یاقیجی دوالر قویه لر مثلا زرنیخ وبریج ییاتو کبی واطرافنه کل صوییله
کلارمنی وطین مختوم ودم الاخوین سوره لر واکر زیاده سیله قان اقرسه قانی طوتوجی
دوالر قویه لر که نیجه کره ذکر اولنمشدر وعلیله قلبه قوت وحرارت غریزیه یی انعاش
ایدوب قوایه تقویت ویرر شیلر ویره لر

فصل

بو فصل جراحتلر بیاننده در جراحت
دیو کسکین التله عضوده واقع اولان تفرقه درلر یعنی بچق وبچق وتوفنک وقلیچ یاره لری
کبی یاره لره اطلاق اولنور قرحه ایله بونک فرقی بودر که قرحه لرده عضوده سوز خراج دکو
متعفن ومتاکل اولور اما بونده اولماز بلکه بونده عضوک حس وحرکتی مختل اولمسی
سوز خراجدن اولمیوب واقع اولان تفرق واتصالدندر اما جراحته دخی
بقلمیوب بر قاج کون اولیه دورسه قرحه اولور لکن بو محلده مرلو مطلق جراحتی

بیان ایدرز جراحت انواعی چوقدر کیمی کوچک اولور وکیمی بیوک اولور وکیمی غائر یعنی
ایچرو واشلهمشدر وکیمی لحمده ویا سکرده ویا طرلرده ویا کمکلرده ویا معده ده ویا
بغرسقلرده ویا جکرده ویا طلاقده اولور وپاره لردن بعضیسی بسیطدر یعنی
اگر پاره ده تفرق اتصالدن ماعدا آخر عرضلر عارض اولمز ایسه اکا جراحت بسیطه
اطلاق اولنور مثلا قلیچ پاره سی وبچق پاره سی کبی واگر بعض عارضه لر عارض
اولور ایسه مرکبه تعبیر اولنور مثلا زهرناک حیوان صوقمه سندن حاصل اولان پاره ایکی
وزهرلنمش قلیچ وبچق پاره سی کبی حاصلی اغریسی وشیشی اولان پاره لره مرکبه اطلاق
اولنور بونلرک سببلری مقدم واقع اولان شیلردن بریسیدر علامتی یعنی
عضوده ایسه اول عضودن صادر اولان فعلک زائل ویا ناقص اولمسیدر
مثلا پاره باشده اولسه دماغدن صادر اولان افعال مثلا حس وحرکتدر
مختل اولوب علیل سکته لنمش کبی اولور وپاره مثانه ده اولسه احتباس بول
ویا سلس البول ویا تقطیر البول عارض اولور وسکره اولسه وجعی شدید
اولور ومعده ده اولسه کیلوس چقز وبغرسقلرده اولسه ثفل چقز وطحالده اولسه
قان چوق اقز بو قیاس اوزره پاره قنغی عضوده ایسه معلوم اولور استاد بقراط
درکه پاره نک راغز اولنی اعضاء رئیسه لره اصابت ایده نیدرکه یا سریعا هلاک
ایدر یاخود مهلک مرضه مؤدی قلار کذلک قانی از اولان عضوده اولمق دخی رازدر
مثلا مثانه ودیافرغما ودیابیطون دیدکلری حجابلرده ومعده ده وبغرسقلرده وغشالرده
اولمق کبی خصوصا دماغده اولان غشالرده اوله کذلک پاره ایچرو اشلمش اوله
ویا پاره جز عرضلر عارض اوله مثلا حما کبی وفلغمونی کبی ورزیاده قوصمق واسهال عارض
اولمق کبی ویا پاره نک اکثریا قورقلمه سنک وقتی یکرمی برکونه دکدر یعنی یکرمی برکونی
تجاوز ایدرسه واعراض خفت بولورسه قورقولمز العلاج اولا پاره یی پاک ایدوب
سلرلر وایچنه خارجدن شی واقع اولمش ایسه مثلا قوم یاخود شیشه قریغی ویا اغاج
پاره سی کبی اولان شیلری هرنه ایسه چیقرلر بعده پاره یی دکمک اقتضا ایدرسه اغزلرینی
برابر ایدوب دیکرلر واگر پاره ضربه اشالندن حاصل اولوب اطرافی پاینمش
وازلمش ایسه اوزرینه اریک دوشوریجی شیلر قویرلر وعلیله لطیف ومعتدل اغذلر
ویره لر که بدنده خالص قان حاصل اولمغله پاره یه واصل اولوب تیز اوکلنمغه
سبب اولور وبعض عرضلر دخی ظهور ایدرسه حما وغیریسی کبی انلرک دخی
معن پابزده ذکر اولندیغی وجه اوزره تدارکی کوریلوب تدبیر اولنه اما پاره نک ایچنده
تونفنک قورشونی واوق دمرنی وبونلره بکزر نسنه وار ایسه انلری حقنته تعبیر اولنان

الت ایله اخراج ایده لر وبوشکلی شیلری اخراج ایچون جراحلرک کوناکون التلری واردر جراح
نامه لرده تحریر وبیان اولنمشدر لکن انلری استعمال ایتمک استاده مفارقتله حاصل
اولور پس اکر استاددن کوردوکی وجه اوزره اول التلر ایله اخراج ممکن اولورسه نه کوزل
لکن کاهیجه قورشون ودمرن یاخود قرلمش کمک بدنک ایچروسنه غور ایتمکله جراح
اولان کمسنه التله چیقرمغه قادر اوله مز پس اول وقت بعض دوالر واردرکه انلری
قومغله یارده واقع اولان شیلری خارجه جذب ایدوب چقارر مثلا شکطرا شیع
وزراوند وکلنجک چچکی وزرین صوغانی وقامش کوکی وسکبینج وقاصنی وزفت
وراتینج ومقناطیس کبی بو دوالردن مرهملر وضمادلر ترکیب اولنور ودمرکیا ایلدن
حالا استعمال اولنان شیخ ابن سینانک مرهمیدر غایت نافعدر صفتی بودر الکتی
خمیر وعسل هر برندن التی درهم اوکسه وزیت عتیق هر برندن یکرمی درت درهم
اشق اون التی درهم بونلری مرهم ایده لر وکهربا باقیسی دخی پاره لرده واقع اولان
شیلری چقرمده مجربدر صفتی بودر بالموی یوز درهم جام ساقزی اوتوز ایکی
درهم اشق اون التی درهم مقل سکز درهم کهربا یکرمی درت درهم برطه صاریسی
یاغی اوتوز ایکی درهم مقناطیس قرق درهم بونلری رسم اوزره یاقوا ایده لر ضماد
آخر صفتی بودر بالموی اوتوز ایکی درهم تره منتی اون التی درهم مقناطیس اون ایکی درهم
بقله اونی سکز درهم طاوشان یاغی درت درهم بونلری یاقو ایده لر وبوقیروطی
دخی نافعدر صفتی بودر راتینج اون التی درهم زفت سکز درهم اشق وسکبینج
وقومالیمی هر برندن درت درهم مشکطرا شیع اوج درهم بونلری کفایت مقداری
زیت یاغیله مرهم ایده لر آخر صفتی بودر بالموی وتره منتی هر برندن قرق سکز
درهم جام ساقزی وزفت هر برندن سکز درهم اوستوبح وزاج هر برندن
اوتوز ایکی درهم شادنج ومقناطیس هر برندن ایکی درهم مصطکی درت درهم
کوندرک وکافور وموميا ودم الاخوین هر برندن سکز درهم اردج یاغی اون
ایکی درهم میورطه یاغی التی درهم قرنفل یاغی ایکی درهم هیوفاریقون یاغی درت
درهم صوغلجان یاغی سکز درهم بونلری رسم اوزره مرهم ایده لر بودخی معلوم
اولکه لایق اولان بودرکه اولا پاره یی شراب ایله بیقیه لر وچیقمش وقرلمش کمک
وار ایسه یرینه قویوب تخته پاره لری ایله صاره لر ودواجب اولان پاره یه چوق
صارغی قومیه لر ویک شدید دخی باغلمیه لر که عضوه حرارت کلوب ماده نک
جذبنه سبب اولمیه اما لحمده واقع اولان قلیچ وبچاق پاره لری کبی بسیطه اولان
پاره لری اوکلتمک ایچون استعمال اولنان دوالر دم الاخوین وکلارسنی وکوندرک

وانزروت والجی ومرجان وکثیرا ودلوجه وراتینج ویمرطه آقی بونلردر بو دوالردن
ذرورلر ومرهملر عمل اولنه و بو ذرور دخی تازه یاره لری بریره قاوشدیروب
اوزرینه اکسه لر بتشدیرر واوکلدرر صفتی بودر کلارمنی وانزروت ومصطکی ودم
اخوین هر برندن برابر سحق ایدوب یمرطه اقیله یاره یه سوره لر دوا آخر صفتی
بودر دلوجه اونی ومصطکی هر برندن یارم درهم کلارمنی وانزروت ومرجان
هر برندن بر درهم دم اخوین نک ثلث درهم دوا آخر صفتی بودر کلارمنی
ومصطکی ودم اخوین وکونلک هر برندن بر درهم تکامکا ایکی درهم بونلری اتمی
هاونده یموشانجه سحق ایده لر بعده یاره یه قویه لر و اگر یاره دریک وگلش
اولوب اغزلری بریره قاوشمسه مگر که زحمتله قاوشه اول وقت بریره
قاوشدیروب ایلک ایله دیکه لر واوزرینه یمرطه اقیله اوکلدوجی دوالردن
قیوب دیکدکلری عضوک کنارینه رفاده دیدکلری که جراحلر تصدیق تعبیر ایدرلر
اندن یاره نک هر طرفنه بر تصدیق قیوب یاره یی برخوشنجه صاره لر لکن تصدیق
قودقده مثلث الشکل قیوب یعنی اوچ طرفندن قیوب یاره نک بر طرفنی
اچق قویه لر که اندن جراحت اقه و اگر یاره یالکز جرهم قیوب صارمغله
ایو اولورسه نه گوزل اما اگر سوء مزاج ویا برغیری شی سببیله یاره اوکلمیوب
تقیحه یعنی ارکلنمیه میل ایدرسه منضجات قومغه محتاج اولنور زیرا اکثریا
یاره لرده سوء مزاج اولور ولحم کسیلور وعضلات یاره لنور پس بویله اولدقده
البته منضجاته محتاج اولنور نتکم استاد القراط جراح نامه سنده درکه قچن
یاره یه بدندن شی منصب اولسه یاخود لحم کسیلوب یاره لنسه واجب اولان جوره دن
مقدم تقیحه سعی ایتمکدر وابتداده نضج ویروب اریک دوشورمک ایچون
زنکار داسنو یا تعبیر ایتدکلری مرهمدن قویه لر بعده ات بتوروب اوکلتمک
ایچون بلسما تعبیر ایتدکلری که بلسان صناعی دیمکدر اندن قویه لر وبعض دوا
واردر که هم اشلدور وهم اوکلدور اما منضج اولان دوالر یمورطه صاریسی
وتره یاغی وتره منتی وگل یاغی ومصطکی یاغی وبغدای اونی واریه اونی وکونلک
ومصطکی بونلردر و بونلردن ترکیب اولنان دوالردر بو ترکیب کبی صفتی بودر
اق شراب ایله ییقنمش تره منتی اون التی درهم یمرطه صاریسی بر عدد کفایت مقداری
اریه اونی وعسل ایله مرهم ایده لر مرهم آخر صفتی بودر شراب ایله مغسول تره منتی
وتره یاغی هر برندن سکز درهم کونلک ومصطکی هر برندن کفایت مقداری
قیوب مرهم ایده لر مرهم آخر صفتی بودر تره منتی درت درهم تره یاغی سکز درهم

وکونلک بر درهم یمورطه صاریسی بر عدد مرهم آخر بالموم سکز درهم گل یاغی اوتوز
ایکی درهم کونلک ومصطکی هر برندن ایکی درهم یمورطه صاریسی ایکی عدد تره یاغی کفایت
مقداری مرهم آخر گل یاغی درت درهم تره منتی سکز درهم یمورطه صاریسی بر عدد
بونلری مرهم ایده لر و بو مرهملردن خراجه گوره ویاره نک اقتضاسنه گوره قویه لر
و بونلردن صکره ات بتوریجی واوکلدوجی دوالر قویه لر و دوالردن بعضیسی خاصیتیله
فائده ایدر وبعضیسی کیفیتیله فائده ایدر مثلا انجبار وبسطورطه وعصی الراعی
وطورمنتلا وغباره که فرنکلر بالسمینا درلر وزرعی الحمام ودهیوفاریقون وذنب
الخیل وگل وگلنار وکونلک وصبر ومصطکی وراتینج وتره منتی وزفت وقره اغاج
قبوغی وقومالیمی واردج صمغی وصر مشق صمغی وکثیرا وتقه مقه وانزروت ودم
اخوین وکلارمنی وطین مختوم وشادنج ومرجان بونلردر بو دوالردن مرهملر وذرورلر
ودهنلر عمل اولنور و بو مرهم ارقادس طبیبکدر صفتی بودر قومالیمی وتره منتی
هر برندن اون ایکی درهم خنزیر یاغی یکرمی درت درهم بونلری قینادوب
مرهم ایده لر مرهم آخر صفتی بودر راتینج وبالموم وتره منتی گل یاغی هر برندن اون التی درهم
کونلک ومرصافی ومصطکی هر برندن ایکی درهم مرهم آخر تره منتی اون التی درهم
راتینج وکونلک وجام ساقزی هر برندن یکرمی درهم مصطکی سکز درهم
بر درهم بالموم الی درهم زیت یاغی یوز الی درهم بونلری مرهم ایده لر و بلسما
دیدکلری که بلسان صناعی دیمکدر صفتی بودر تره منتی یوز درهم قطنی وقومالیمی
وصر مشق صمغی وکونلک ومصطکی ومرصافی هر برندن اون التی درهم صبر وعود
وخولنجان وقرنفل ودارچین وجوز بوا وکبابه هر برندن سکز درهم عرق گیکی
درت درهم بونلری یکرمی درت ساعت بر یرده اصلدوب بعده قرعه وانبیق
ایله تقطیر ایده لر و بو مقطر هر حالده بلسان طبیعی یه معادلدر غایت نافع مجربدر
بلسان آخر صفتی بودر کونلک وانزروت واردج صمغی وصر مشق صمغی وقومالیمی
ومصطکی وتکامکا وقرانا بو دخی تکامکا کبی صمغ نوعندندر هر برندن اون ایکی
درهم راتینج وقره اغاج بیراغی عصاره سی هر برندن یوز درهم تره منتی الی
درهم طورمنتل وبسطورطه واریسا وزراوند وقره قوز وسنبل اشیع هر برندن
درت درهم اردج یمشی ودفنه یمشی هر برندن الی درهم شراب رایقیی اوچیوز
درهم بونلری قرعه وانبیق ایله تقطیر ایده لر یاره لری اوکلتمکده عجایبدر بلسان
آخر صفتی بودر تره منتی ایکیوز درهم زیر یاغی یوز درهم راتینج قرق سکز درهم
کونلک ومرصافی وصبر ومصطکی وانزروت هر برندن یکرمی درت درهم

بسباسه وعود هر برندن اون التی درهم زعفران درت درهم بونلری جمع ایدوب
آدلکی کبی تقطیر ایده لر. وبو مقطر جمیع یاره لره کرک سکرده وکرک ظهرلرده وکرک
کمکلرده اولسون نافعدر. وهیوفاریقون یاغی دخی استعمال اولنور نافعدر.
صفتی بودر. زیت عتیق اوجیوز درهم تره منتی یاغی الکیوز درهم کونلک یوز درهم
مرصافی سکز درهم قو وهیوفاریقون وکاردوبنادیتی هر برندن التی درهم
قرمز اوتوز ایکی درهم راتینج یکرمی درت درهم شراب اوجیوز درهم بونلری
کسکین اتشده شراب محو اولنجه قینادوب سوزه لر. وبو صفه یه اوچیوز درهم
شراب دخی قیوب برابوجه قوتی جقنجه قیناده لر بعده سوزوب اولکنه قدر بردوب
تکرار شراب محو اولنجه قینادوب حفظ ایده لر. وبو یاغ دخی قرحه لری وجراحتلری
اوکلتمده مجربدر. صفتی بودر. تازه هیوفاریقون چچکنی شرابیله قیناده لر بعده سوزه لر
تکرار اوزرینه هیوفاریقون قیوب ینه قیناده لر. بو منوال اوزره اوچ
درت دفعه تکرار ایده لر بعده سوزوب بو شرابدن یوز درهم اله لر. والجنه یکرمی
درت درهم تره منتی وقرق سکز درهم زیت یاغی وثلث درهم زعفران
قیوب شراب محو اولنجه قیناده لر وحفظ ایده لر. ولحم بتورمکیچون استعمال اولنان
مرهملر بو صنعتله عمل اولنور. کل یاغی وبنفشه یاغی وبابادیه یاغی هر برندن سکز
درهم طاوق یاغی وصغر ایلکی هر برندن درت درهم شرابیله مغسول صوغلجان
سکز درهم تره یاغی التی درهم خطمی لعابی التی درهم بونلری لعاب محو اولنجه قیناده لر.
بعده الجنه یکرمی درهم مرده سنک ویکرمی درت درهم سلوکین واون درهم
تره منتی ودرت درهم مصطکی وکفایت مقداری بالمومی قیوب مرهم ایده لر.
مرهم آخر صفتی بودر. بالمومی وراتینج وزفت وزاج واسفیداج وکونلک هر برندن
یکرمی درت درهم تره منتی قرق سکز درهم مرصافی واردج یاغی ومیرطه یاغی
هر برندن ایکی درهم کافور بربچق درهم کفایت مقداری کل یاغیله مرهم ایده لر.
وبو مرهم دخی سکرده اولان یاره لره ویره لره نافعدر. صفتی بودر زیت اون
التی درهم بالمومی یکرمی درت درهم راتینج وزفت وکتان تخمی لعابی وارسا
هر برندن اون التی درهم بونلری بر مقدار قیناده لر بعده کونلک ومصطکی
هر برندن درت درهم تره منتی سکز درهم بونلری ضم ایدوب مرهم ایده لر.
وبو مرهم دخی چبانلری ویاره لری اوکلتمده عجایبدر. اوق وتوفنک یاره لرنده تمرن
ودمور شون کبی قالمش شیلری جذب ایدوب چیقارر. بو مرهمی بلاد افرنجده بو
شغلی شیلرده چوق استعمال ایدرلر. غایت نافع ومجربدر. صفتی بودر بالمومی

یوز درهم تره منتی قرق سکز درهم قومالیمی یکرمی درت درهم هیوفاریقون
یاغی ومرسین یاغی هر برندن اون ایکی درهم اشق وقصنی وجاوشیر هر برندن
اوچ درهم جام ساقزی التی درهم مومیا وکهربا هر برندن ایکی درهم کونلک
ومصطکی ودم الاخوین وانزروت هر برندن بربچق درهم صبر یارم درهم مرصافی
بر درهم مقناطیس قرق درهم زعفران حدید وتوتیا ومرده سنک هر برندن
سکز درهم محرق زاج اون التی درهم سحق اولنه جقلر سحق اولنوب وصمغلر
سرکیله یاخود یاغله حل اولنوب کسکین اتشده داغلیون قوامنه کلنجه قیناده لر.
بعده اتشدن ایندروب حفظ ایده لر. وکیمیا اطباسنک رئیسی اولان
پاراکلسوس عجیب وغریب مرهملر اختراع ایتمشدر که یاره که ویره لره
سورمدن یاره لری اوکلدور مثلا قلیلک یاره سنه بولشمش برزه یاره یی
ویا اغاچ پاره سی ویا دمر پاره سی هر نه ایسه الوب اول شیئک اوزرینه
اول مرهمدن یاره یه قورکبی قیوب وصاروب وعادتا یاره یه مرهم قور
کبی بونک دخی کونده ایکی دفعه ویا اوچ دفعه مرهمنی دکشدرمکله قلیلک یاره سی
ویره سی اوکلور. اکر قلیل اخر دیارده دخی اولورسه بو مرهمک کرچه تاثیری خارق
العاده در. لکن خاصیتیله اثر ایدر. فرولیوس طبیب درکه. بو مرهمک غایبده
اولان یاره لره تاثیر ایتمسی یا روح عالمک توسطی ایله در. یاخود کواکب
تاثیرینک توسطی ایله درکه مرهم عمل اولندقده کواکبک اتصالاتی وقتنه مصادف
ایتدوکندندر. ویاخود مرهمده اولان اجزالرک بعضیسی بعضیسنه ضم اولنمدن
حاصل اولان صورتک توسطی ایله در. بعضیلر دیدیلرکه. بو مرهمک تاثیری
مث بتله در. مثلا بو مرهمده اجزا بدندن رجز اولدوغندندر. یاخود جهان
بدن انک نه مشابه اولدوغندندر. واطبا کیمیا ویلر بو سیاقده نیجه
ترکیبلر اختراع ایتمشلردر. لکن اکثر اجزالرینی تحصیل ایتمک متعسر اولمغله اول
ترکیبلردن عمله قریب اولنلری ذکر اولنمشدر. مقدم ذکر اولندوغی کبی
بو مرهمدن یاره نک قاننه بولشمش رزنه اوزرینه قیوب سائر یاره لر
کبی بونک دخی مرهمنی دکشدره لر. اکر قلیل دیار آخرده دخی اولورسه یاره سی اوکلور.
وبو مرهمه ذنجه ازماریا درلر. صفتی بودر. خنزیر یاغی الی درهم قورومش صوغلجان
دشت دخ هر برندن اون التی درهم قرمزی صندل وقراقوز هر برندن یکرمی درت
درهم اولمش انساننک قفا کمککنک یوصونی بولندوغی مقدار الوب بونلری
شرابله مرهم ایده لر. مرهم آخر. بو دخی اولکی کبیدر. صفتی بودر. قرمزی شراب ایله مغسول

خنزیر یاغی یوز درهم شادنج سکز درهم قرمزی صندل التی درهم قوروش صوغلجان ایکی
ایکی درهم قفالمولی یوصونی بولنمدوغی مقدار بونلری دخی اولکی کبی مرهم ایده لر
ودیکر بو دوا الزمل اولنمقده شمس میزان بورجنده اوله خصوصا اونجی ویا اون
برنجی درجه سنده اوله جوانس طبیب درکه تجربه اولنمشدرکه بعینه خنزیر یاغنی
ذکر اولان دوالرله مرهم ایتسه لر قفالمولی یوصونی وسائر انسانک قافاسندن
ویا غیری اجزاسندن قومسه لرکه ینه فائده مرتبه حاصل اولور بن بو فائده غریبه یی
مشاهده ایتدم تأثیرده هیچ نقصانی اولمیوب مقصود حاصل اولدی فرنک
جراحلرندن قولنه اعتماد اولنور بر طبیب بکا خبر ویروب دیدیکه غایت سمز
خنزیر اتندن الوب اورته سندن بچاغله یاروب ایچنه زاج قویه لر وینه یاره
بنشدیروب اوبلجه حفظ ایده لر فخن بر یاره نک قانندن بولنمش نسنه یه مثلا
بر یاره سنه اول زاجدن اکوب صاره لر واول بر یاره سنی حفظ ایده لر
بو بلجه صباحده واخشامده یاره دکشدررکبی دکشدیروب ینه اول زاجدن
اکه لر البته یاره صاحبی برء تام حاصل ایدر تجربه در عجیب وغریب تأثیر در
ودواجب اولان یاره سی اولان کمسنه معتدل یرده اوتوره صیجاقدن وصوغقدن
صقنه لر وطوزلو واجی شیلر وغلیظ غذالرک مقداری قلیل وطبیعتی
معتدل اوله واکر ورم عارض اولور خوفی اولورسه لطیف غذالر ییه لر
ویاره یه ماده کلمسندن امین اولدقده بر مقدار غلظه مائل غذالر ییه لر خصوصا
کمک قلمش اوله اول وقت غلیظ غذالره محتاجدر مثلا پاچه کبی واربه صویی
ونار صویی ایچه لر واکر حرارت قوی ایسه اربه صوییله اغاج قاونی اکشیسی
ایچه لر وواجب اولان یاره سی اولان کمسنه اکر صولر نبیر وشربتلر ینه یاره یه
مخصوص اولان دوالردن ضم ایده لرکه قریبا ذکر اولنور واکر بدن ممتلی
اولوب قان غلبه لکی اولورسه خفت ویرمکیچون قان الدیرالر ومادهٔ یی خلافنه
جذب ایده لر وانصبابنی منع ایده لر خصوصا اولکلرنده اوله وطبیعتنه
مراعات ایدوب ملین شرابلر ومعتدل حقنه لر ایده لر واکر قلیل صفراوی
اولوب بدنده فاسد خلط اولورسه مسهل ویره لر واسهال ایچون قدرت
حلواسی وکل بکری وراوند وسنا مکی کبی دوالر ویره لر ومرکباتدن اطریفل
فارسی ورزر قطونا معجونی وابن ماسویه نک مسهل کل معجونی بونلردن ویره لر
وبو ذکر اولنان مسهللردن قوتلیسنی ویرمیه لرکه اخلاطی تحریک ایدوب ماده نک
عضو مجروحه انصبابنی ایجاب ایلمیه ومجروحلره نافع اولان دوالر ایکی قسمدر برنجی

غذالریله لر دیدکلری

مزاجی تعدیل ایدوب ماده نک انصبابنی منع وتعفن وسمیت اگر ایرسه دفع ایدر اول
دوالر بهدبا وقورزی قولغی وسکرلی بیرانغی وطورمنتلا وکل ونیلوفر ولسان ثور
وصندل واغاج قاونی وکیک بوینوزی وانجو ومرجان وقرده منطوریون ودرنجاسف
وقره قوز وتونیقه وذنب الخیل بونلردر ودر قسمی دخی التحکله یاره لره بالخاصیه فائده
ایدر اول دوالر قبه قوزک صغیری وکبیری واغریمونیا وانجبار واهل وبنطافلن
وقنطوریون کبیر وصغیر وهیوفاریقون ولوف الحیه وسقوردیون وچملک
وبنیلا وزراوند طویل ومدحرج وشکاع شیع وفو وجنطیانا وراوند چینی
وروجی وعین سرطان وساق اغاجی قبوغی وبرج اغاجی وسغبر اغاجی
وصبارینه وموميا وطین ارمنی ولبسانسه بونلردر بو دوالردن رای طبیب
ایله معجونلر وشربتلر وحبلر ومطبوخلر عمل ایدوب استعمال ایده لر ویا به قنغی
عضوده ایسه اول عضوه مناسب اولان دوا اختیار اولنمق واجبدر
مثلا یاره باشده ایسه تونیقه وجکرده ایسه اغریمونیا یعنی قیون اوتی اختیار
اولنه وبو مطبوخ ابن ماسویه نکدر غایت مناسبدر صفتی بودر وتخمسک
درنجاسف وطراخیون ویابادیه وبنطافلن ویابلشقان وبنفشه وقنب
وبوکورتلن قلزی هر برندن بر قبضه قزل بویه کوکی مجموع اجزا مقداری اوله بونلری
سو ایله قینادوب سوزه لر وبو مطبوخدن شکر ایله ویا عسل ایله ازوب
ایچه لر تفصیل بو مطبوخ ابن ماسویه نک اولدوغنی انکار ایتمشلردر بلمهم نیکه
اولورسه اولسون نافع ومجربدر وبو مطبوخ دخی نافعدر صفتی بودر سغبر
اغاجی اوتوز ایکی درهم سغبر اغاجی قبوغی وصبارینه هر برندن اون التی درهم
صاری صندل وطورمنتلا ولسطورطه وفو ودیکتامو وقره قوز هر برندن درت
بونلری اون التی رطل صو ایله بچه قیناده لر بعده ذنب الخیل وتونیقه وبوکرتلن
قلزی وحندقوق هر برندن یارم قبضه دارچین درت درهم بونلری قیوب
صوینک ثلثی قالنجه قیناده لر بعده اوچیوز درهم اق شراب قیوب سوزه لر
وشکر ویا عسل ایله ازوب ایچه لر واکر علیلک حماسی وار ایسه بهمان شراب
قومدن استعمال ایده لر وبو سفوف دخی نافعدر صفتی بودر قرمزی مرجان
اوچ درهم انجو وطباشیر هر برندن التی درهم عین سرطان اون التی درهم بونلری
سفوف ایدوب بر درهم استعمال ایده لر وبو معجون دخی مجربدر صفتی بودر
کلبشکر وتونیقه هر برندن اون التی درهم طورمنتل وقره قوز هر برندن اون
سکز درهم نشاسته ایکی درهم مرجان بر درهم عین سرطان یارم درهم بونلری

کفایت مقداری قوزی قولاغی شربتیله معجون ایده‌لر **نزف الدم** یاره‌لرده واقع
یورک طمرلرندن وجگر طمرلرندن چکلوب اقن قانی کسمک تدبیرلری بیانندهدر
معلوم اوله که شریانلردن یعنی قلب طمرلرندن اقان قان قرمزی ورقیق اولور
واقدوغی وقت آتیلرق وصیچرایوق اقر اما اورده‌دن یعنی جگر طمرلرندن اقن قان
قره‌یه وغلظته مائل اولور اگر کسلن طمر بیوک ایسه قان چوق آقر واگر طمر کوچک ایسه
آز آقر بونک علاجی اوزرینه قانی طوتوجی دوالر قیوب ویاره‌یی بریره قاوشدروب
بکجه صاره‌لر ویا غلیه‌لر جالینوس حیلة البرء نام کتابنک بشنجی مقاله‌سنک
دردنجی بابنده قانی طوتمق ایچون بر دوا ذکر ایتمشدر غایت مجربدر صفتی بودر
کوندک برجزء صبر برجزء بونلری سحق ایدوب بیمرطه آقیله وطاوشان توکیله قاوشدروب
یاره‌یه قویه‌لر یاخود بو دوایی قویه‌لر کلارمنی ودم اخوین وکوندک وصبر
هر برندن برابر سحق ایدوب اولکی گبی یاره‌یه قویه‌لر دوا آخر صفتی بودر اشنه وا[illegible]
کوکی وسیلان یصدوغی هر برندن برابر سحق ایدوب یاره‌یه قویه‌لر آخر صفتی بودر
صبر وکوندک ودقیق زوان واورمجک آغی وکلارمنی وطاوشان توکی
هر برندن برابر وکاهیجه بو دوالر قانی حبس ایتمده کفایت ایتمیوب یاقیجی
وطوتیجی دواره محتاج اولنور مثلا زاج کبی وشیخ ابن سینا بو [illegible] اختیار
ایتمشدر هم یاقر وهم قانی طوتوب اوکلدور صفتی بودر زاج والتی هر برندن
یکرمی درهم کوندک التی درهم صبر وجام ساقزی هر برندن سکز درهم زرنیخ
درت درهم اطبادن بعضیلر بو ترکیبه دم اخوین ایله تکه صقالی زیاده
ایتمشدر وکاهیجه خلافنه جذب ایچون فصده محتاج اولنور وغدالری
وشربتلری اصحاب رعافک تدبیری گبیدر **فی وخز العصب وجراحاته**
یعنی سکرلرده یاره ویره اولسه بونک علامتی وجعی شدید اولور وعضوی
حرکت ایتدورمیه زحمت چکر **العلاج** وجعی تسکین والتهابی منع ایده‌لر
ویاره‌نک اغزینی آچق قویه‌لر که ماده محتبس اولمیه واگر دمده زیاده لک وار ایسه
فصد ایده‌لر واگر اخر خلط وار ایسه اسهال ایده‌لر اما وجعی تسکین ایچون زیت
یاغی ویا صوقبلجان یاغی ویا زنبق یاغی ویاخود طوسق اوتی یاغی قنغیسی اولورسه
تزه‌سی یاتروب اوستنه قویه‌لر وبوباقلی دخی قویه‌لر بقله اونی وترمس اونی
واربه اونی وباقلا [illegible] وبونلری زیت یاغیله یاقو ایده‌لر وسکر یاره‌لرنده استعمال
اولنان دوالر زیت عتیق وصوقبلجان یاغی وقسط یاغی وجند بیدستر
یاغی وزنبق یاغی ومقطر ترمنتی یاغی وترمنتی و[illegible] وفرفیون واشق

ودافصنی وسکبینج وزراوند ومشکطرامشیع بونلردر ودهن بلسان صناعی دخی
غایت نافعدر بو دوالردن مزاجک اقتضاسنه گوره اختیار ایده‌لر جالینوس
بو منوال اوزره اختیار ایتمشدر صفتی بودر فرفیون سکز درهم بالموموم یکرمی
درت درهم زیت یاغی سکسان درهم بونلری مرهم ایده‌لر وکاهیجه جالینوس
قانی طوتمق ایچون بو دوالردن غیری دوالر استعمال ایتمشدر مثلا کبریت
ومعقول کرج وزرنیخ ومحرق زاج و[illegible] کبی بو شکلی دوالردن مقصود اولان
یاره‌یی پاک ایدوب قورتمقدر اما مقدم ذکر اولنان دوالری استعمال
ایتمک کافیدر خصوصا بلسان صناعی وتکامکا وقوبالیمی وشراب روحی
کبی ولو مرهم سکرده اولان یاره‌یه ویره‌یه نافعدر جاودار اوشغی وجاوشیر [illegible]
راقیسی ایله حل اولنمش سکبینج ویره بولی وترمنتی هر برندن سکز درهم صوقبلجان
یاغی یکرمی درت درهم مرهم آخر صفتی بودر سکبینج وجاوشیر ووسخ کوار
النحل هر برندن درت درهم تکامکا اوچ درهم مقطر ترمنتی یاغی سکز درهم
کبریت برنجی درهم مرهم آخر صفتی بودر داخلیون سکز درهم تکامکا وسکبینج
ویره بولی وراتینج وزفت هر برندن اوچ درهم بلسان صناعی درت درهم
فرفیون ایکی ثلث درهم مرهم آخر صفتی بودر اتمک خمیری اون ایکی درهم کوکورد
بر درهم بونلری عرق ایله یوغروب یاره‌یه وضع ایده‌لر وترمنتی ایله برابری
قوبالیمی کبی ایو دوا اولمز کذلک هیوفاریقون یاغیله تکامکا دخی بو بابده کافیدر
وقلیل صووق هوا طوقنمقدن وصووق صو ایچمکدن احتراز ایلیه وغداسنی دخی
تعدیل ایدوب آز ویره‌لر وحرکات نفسانیه‌دن مثلا غضب کبی ومحزون اولمق
وبونلرک کبی شیلردن احتراز ایده‌لر **بعض حیواناتک اصرمه‌سندن حاصل**
اولان یاره‌لر بیانندهدر مثلا کلب وفرس وانسان وغیرلر کبی زیرا کاهیجه
بونلرک اصرمه‌سندن غنغرینا ویا فلغمونی عارض اولور پس واجب اولان
ابتدا اوزرینه منضج ومفتح قویه‌لر بو مرهم یاره‌یی پشوروب اریکله‌در واغریسنی
تسکین ایدر صفتی بودر ساده یاغی درت درهم بیمرطه صاریسی بر عدد
زعفران ثلث درهم بنفشه یاغی وگل یاغی هر برندن ایکی درهم وبو ضماد دخی
وجعی تسکین ایدر صفتی بودر خطمی کوکی اون ایکی درهم ابه کومجی واکلیل ملک وبابادیه
هر برندن یارم قبضه بلین بر مقدار بونلری صو ایله بکجه پشوروب بعده ایچنه
بیمورطه صاریسی وگل یاغی قیوب یاقو ایده‌لر واگر یاره‌ده سمیت اولورسه
یاقویه بر مقدار سوردیلون ضم ایده‌لر وبو مرهم دخی سمیتلی اولان یاره‌لره نافعدر

صفقی بودر مرهم باسلیقون وتازه تره یاغی هر برندن درت درهم تریاق
بر درهم بونلری کل یاغیله وبر یومورطه صاروسیله مرهم ایده لر وقجن تقیح ایدوب
ایرکلنسه اوزرینه کل یاغیله تره منتی ویا مرهم باسلیقون قویه لر واگر سمتیلی ایسه
بو مرهمی قویه لر صفقی بودر مرصافی وزراوند وارسا وصبر هر برندن بر درهم
انجلیقا یارم درهم عرق ایله محلول تریاق ایکی درهم کل بالی کفایت مقداری
اوله وپاره پاک اولدقدن صکره سائر پاره لر گبی علاج ایده لر واگر بدنی ممتلی
ایسه فصد ایده لر ومناسب مسهل ویره لر که بدن پاک اولوب پاره محلنه
ماده منصب اولوب ورم انجاب ایلمیه **توفنک قورشونندن وطوب**
ضربندن حاصل اولان پاره لر بیاننده در معلوم اوله که بو مثللو پاره لره
علاج کوجدر اطبادن بعضیلر دیدیلر که بو مثللو سلاحدن حاصل اولان پاره لر
زهرلیدر انکیچون علاج کوجدر دیدیلر وپاره نک زهرلی اولمسنی بعضیلر
سمیت باروتده در دیدیلر لکن ریده دکلدر زیرا باروت کهرجلدن وکبریتدن
وکمردن مرکبدر بونلرده ایسه سمیت یوقدر بلکه کبریتده تریاقیت اولدوغی
خفی دکلدر وبعضیلر سمیت قورشونده در دیدیلر بو دخی ریده دکلدر زیرا قورشون
پاره لره نافعدر وتفرق اتصالی وتعفنی منع ایدر ورادعدر وبعضیلر دخی
سمیت باروتک ونارک وقورشونک هیئت مجموعه سندن حاصلدر دیدیلر
بو قول طبعه قریبدر ستارتوس جرمانی بو مثللو پاره لرده سمیت یوقدر
لکن توفنک قورشونندن وطوب کوله سندن حاصل اولان پاره رض
ودق طریقی اوزره در یعنی بونلرک ضربندن لحم وسکر وطمرلر ازیلوب اوفاندوغندن
سریعا متعفن اولمغه مستعد اولور زیرا عضو مجروحک اجزاری بر برندن حس
اولنمیجق مرتبه منفصل اولمغله روح حیوانی زائل وعضو مجروح فاسد اولوب
متعفن اولور وبو علتله پاره لره تیمار ایدن جراحلرک خطالری بلدکلرینه غالب
اولمغله قباحتی پاره یه بولوب سمیتلیدر درلر مع هذا سمیت صناعت
جراحیده مهارتلری قلیل اولوب سو تدبیرلرندن ناشیدر دیدی واول
پاره لرک کیمی کوچک وکیمی بیوک وکیمیسی سطحی بهان دری صیرمش وکیمیسی
دخی عمیقدر وبونلردن هر بری کورمکله وفتیل کرمکله بیلنور وسمیتلی
اولان پاره لرک علامتی خفقان وغشی وبدنده دترمک گبی شیلر عارض
اولمقدر وپاره تزه متعفن اولوب لونی قرمزی اولور وپاره یی ایدن قورشونی
ارتندکده ورایحه سی بد ولونی بلمدک بر غریب رنک اولورسه اول قورشون

زهرلو اولدوغنده شبهه یوقدر **العلاج** اولا واجب اولان پاره نک ایچنده
قورشون وپاره غیری شی هر نه وار ایسه ممکن اولورسه چیقاروب تعبیر اولنان
التلر آله لر اگر آت کوملوب الت ایله المسی ممکن اولمزسه جراحت بابنده ذکر
ایدیلکمز جاذب دوالردن قویه لر اما فصد اتمک وبدنی مولولر دیردن تنقیه
ایدوب خراجی تعدیل اتمک ایچون بابرده ذکر اولنمشدر لکن طوب وتوفنک
پاره سی لحمی وکموکی اوفاتدوغندن اوق وقلیج پاره سنه بکزمه مکله اوزرینه
وضع اولنجق دوالر دخی انلره مخالفدر مثلا بچاق وقلیج پاره لرینه منضج ومفتح
قودوغمز گبی بونده دخی قومق جائز دکلدر زیرا بونده لحم وکمک پاره لنوب اوفانوب
تیز متعفن اولور همان واجب اولان تعفنی منع ایدوب عضوک خراجنی صلاح
ایدیجی شیلر قومقدر مثلا بو طلا که صفقی بودر کنوزتخمی یاغی لوز درهم
بزر یاغی یکرمی درت درهم عسل سکز درهم سکرلی یراغی عصاره سی وعنب الثعلب
عصاره سی هر برندن کفایت مقداری اوله بونلری عصاره لر محو اولنجه قینادوب
یاغ باقی قالدقده حفظ ایده لر طلا دیگر صفقی بودر تره منتی اوتوز ایکی درهم
کونلک ومصطکی هر برندن اوچ درهم مرصافی بر درهم هیوفاریقون یاغی اون التی
درهم یومورطه صاریسی ایکی عدد جزئی زعفران ایله مرهم ایده لر دوا دیگر صفقی بودر
عسل وتره منتی هر برندن اوتوز ایکی درهم شب وزعفران حدید هر برندن ایکی
درهم زراوند مدحرج وصبر هر برندن درت درهم بونلری مرهم ایده لر دوا دیگر
صفقی بودر کنوزتخمی یاغی وبزر یاغی هر برندن یکرمی درت درهم کل یاغی سکز
درهم مصطکی التی درهم کافور یارم درهم بونلری مرهم ایده لر واگر پاره تعفن ایتمکه
باشلرسه بو دوایی قویه لر صفقی بودر دهن شهدانج ودهن بزر هر برندن بر
رطل نشادر وزاج هر برندن درت درهم سندروس یکرمی درت درهم دواء
آخر صفقی بودر دهن شهدانج ودهن بزر هر برندن التی درهم نوشادر وزاج
هر برندن درت درهم تریاق وشب هر برندن ایکی درهم بونلری آتشده جمع ایدوب
پاره یه قویه لر وبو دوا دخی تعفنی منع ایدر خصوصا غنغرینا اولمغه میل ایدرسه
غایت نافعدر صفقی بودر باسلیقون مرهمی اون التی درهم ساده یاغی سکز درهم
زرنیخ بیاض ایکی درهم بونلری جمع ایدوب پاره یه قویه لر وپاره نک اطرافنه ماده نک
انصبابنی منع ایدیجی دوالر سوره لر بو دوا گبی صفقی بودر کل ارمنی ودم الاخوین
هر برندن سکز درهم کونلک وکل هر برندن درت درهم یومورطه اق اوچ عدد
بونلری بر مقدار سرکه ایله قاتشدروب پاره نک اطرافنه صندلین مرهمی سکز درهم

طلا ایده لر صفقی بودر مورد یاغی وکل یاغی ومصطکی یاغی
هر برندن اون التی درهم کل ارمنی سکز درهم صح

کل سرکه‌سی کفایت مقداری اوله. و بو یاقو دخی عضونك حرارت غریزیه‌سنی حفظ
ایدوب تعفنی منع ایدر. و نضج ویرر. صفتی بودر. خطمی کوکی سکز درهم قنه‌قوز التی
درهم بابادیه و اکلیل ملك و هیوفاریقون هربرندن درت درهم یلکن بر مقدار
بونلری صو ایله نیجه پیشوره‌لر. بعده اریه اونی و بقله اونی هربرندن اون ایکی درهم
بونلری قیوب تکرار شرابیله قیناده‌لر و یاره‌یه قویه‌لر. و واجب اولان یاره‌یه
قودقلری فتیلری کتان بزندن و کتور بزندن ایده‌لر. و دیك قالق ایتمیه‌لر که الم
ویروب اریك آقمه‌سنی منع ایلمیه. و ابتدالرنده کیجه‌ده و کوندزده برکره دکشدیره‌لر
بعده اریك حاصل اولدقجه ایکی دفعه دکشدیره‌لر. و کاهیجه اریك زیاده اولورسه
خصوصا یاز کونلرنده اولور اوچ دفعه دکشدیره‌لر. و یاره‌ده اریك حاصل اولدقدن
صکره یاره‌یی پاك ایدیجی دوالر قویه‌لر. بو دوا کبی. صفتی بودر. اریه صویی و سکرلی
بیراغی و کرفس عصاره‌سی و قیون اوتی و قنطریون صغیر هربرندن سکز درهم
بونلری قینادوب آتشدن اندیره‌جك وقتده ایجنه تره‌منتی یکرمی درت درهم
کلهالی اون التی درهم کوندلك و مصطکی هربرندن بر درهم زعفران ثلث درهم بونلری
ضم ایدوب یاقو ایده‌لر. دوا آخر صفتی بودر. بوبرجق اونی اون ایکی درهم کوندلك
وارسا هربرندن التی درهم کرفس عصاره‌سی اوتوز ایکی درهم عسل کفایت
مقداری اوله. دوا آخر صفتی بودر. بوبرجق اونی سکز درهم مرصافی و کوندلك
هربرندن درت درهم تره‌منتی و کرفس عصاره‌سی هربرندن اون التی درهم
مرهم مصری درت درهم بونلری مرهم ایده‌لر. و اگر یاره غائر یعنی درین
ایسه قنطریون وارسا و کوندلك و قنه‌قوز بونلری شراب و عسل ایله قینادوب
زراقه ایله یاره‌نك ایجنه آقیده‌لر. و تمام یاره پاك اولدقدنصکره کچن بابلرده
ذکر اولنان دوالردن اوزرینه ات بیتوریجی دوالر قویه‌لر. و بو مرهم دخی
غایت نافعدر. نظیری یوقدر. صفتی بودر. مصطکی یاغی اون ایکی درهم
راتینج سکز درهم کوندلك درت درهم ذنب الخیل و طورمنتلا و قنه‌قوز
و هیوفاریقون و سکرلی بیراغی و بیتونیقه هربرندن یارم قبضه شراب ایله
مغسول صوغلجان اون التی درهم بونلری شرابیله شراب محو اولنجه قیناده‌لر.
بعده ایجنه تره‌یاغی و کچی یاغی هربرندن اوتوز ایکی درهم کوندلك و مرصافی
و مصطکی و صبر هربرندن درت درهم بونلری بعد السحق قیوب مرهم ایده‌لر.
اما اگر یاره‌ده سمیت اولورسه اوزرینی حجامت ایده‌لر. بعده سمیتی جذب
ایدیجی دوالر قویه‌لر. نخود دحرلو ویا یاقیجی دوالرله داغلیه‌لر. مثلا کوکرجین

ترسنی سرکه‌سی ایله قویه‌لر. و داخلدن و خارجدن بادزهرلر استعمال ایده‌لر.
مثلا شکطرامشیع و سقوردیون و اسقورجنارا و تریاق و مثرودیطوس کبی.
و بو مرهمی دخی قویه‌لر. صفتی بودر. قاصنی و سکبینج و جاوشیر و حلتیت
و مرصافی و فلفل و کبریت هربرندن اون ایکی درهم کوکرجین ترسی و قاز
ترسی هربرندن اون التی درهم قوتنج و نعنا هربرندن سکز درهم صمغ عربی
شرابیله اریدوب کفایت مقداری عسل و زیت عتیق ایله مرهم ایده‌لر.
مرهم آخر صفتی بودر. صمغ البطم یعنی تره‌منتی و دره‌یولی هربرندن اون التی
درهم تره‌منتی یاغی سکز درهم برنج تیاتو بربجق درهم اوسقورجنارا و سقوردیون
هربرندن بر درهم و ثلث درهم. مرهم آخر صفتی بودر. اشق و قاصنی
و مقل هربرندن درت درهم اصطرك اوچ درهم مرصافی و کبریت هربرندن
ایکی درهم فرفیون و برنج تیاتو هربرندن بر درهم تره‌منتی یاغی درت درهم
صمغ عربی اطه صوغانی سرکه‌سیله حل ایدوب مجموعنی کفایت مقداری
زفت و یاره‌یولی ایله مرهم ایده‌لر. و بو اثناده مجروحه بادزهرلر ویرمدن
خالی اولمیه‌لر. مثلا بادزهر و تریاق و مثرو و تریاق صویی و دوا السقردیون
و بونلر کبی شیلر ویره‌لر. و بعض عرضلر ظهور ایدرسه مثلا حما کبی و یاغیریسی
کبی آنك دخی تدارکنی کوره‌لر که هر بری بابلرنده ذکر اولنمشدر.

فصل

بو فصل کسر و خلع و دوئی بیاننده‌در. یعنی قرق وجقق و بورقمق بیاننده‌در
معلوم اوله که تفرق اتصال لحم و عصب و عروق کبی اجسام لینه‌ده واقع اولدوغی
کبی. کذلك عظم و غضروف و رباط کبی اجسام صلبه‌ده دخی واقع اولور. پس
اولا کسرك بیاننه شروع اولنسون. کسر ذیو عظمده یعنی کمکده واقع اولان
تفرق اتصاله درلر. یعنی کمك قرلمق دیمکدر. کاهیجه کمك طولنه شق اولنور.
بو کا کمك چاتلدی درلر. و کاهیجه عرضنه شق اولنور حقیقتده قرلمق بودر.
و کاهیجه شق طوغر ولغنه اولور. و کاهیجه اکری اولور. و کاه عرضا واقع اولانده
کموکك بعضیسی بعضیسندن متمیز اولور. و کاهیجه اولمز. و کاهیجه دخی ایکی جزء
و یا دخی زیاده اجزاء صغار ایله متکسر اولور. و بونلرك علامتی کورمکله بیلنور.
العلاج اولا منفصل اولان کموکی محلنه رد ایدوب ال ایله دوزلیه‌لر. شویله که
قیلجق کموکلردن خارج و یا اکری برشی قالمیه. و کموکی موضعنه رد ایتدکلرنده
سهولتله چکه‌لر تا که زور ایتمکله الجذب ورم حاصل اولمیه. بعده معتدلجه باغلیه‌لر
یك صقمیه‌لر که عضوه غذا واصل اولمسنی منع ایلمیه. یاخود الم ویروب ورم

حاصل ایتمیه وبکده کوشك باغلیه لرکه کمك ربندن اویتمیه استنادا ابقراط تنبیه
ایدرکه ابتدا عضوه کل یاغیله یمرطافنی وتشدیدوب واوستونه بارتوب
صاره لر وبغلیه لر لکن بو زمانده یمرطافنه بعضی قابض دوالر ضم ایدرلر
مثلا کلارمنی ودم الاخوین وکونلك وکل وقهقوز وجلنار کبی ومرکباتدن
دیابالما قویه لر اگر یاز وقتنده ایسه واگر قیش ایسه زعفران یاقیسی قویه لر
یاخود دیویاقولی قویه لر صنفتی بودر کتان تخمی وساده یاغی وقهقوز هر برندن
اوتوز ایکی درهم کلارمنی واستبیج هر برندن سکز درهم یمورطه اقی اون بش
عدد بونلری یاقوایده لر ودیویاقودن قیوب ایکی کونده برکره دکشدیره لر
بوسؤال اوزره اون کونه دك بش دفعه دکشدیره لر ودیویاقو دخی نافعدر
صنفتی بودر دقیق زوان التی درهم مصطکی وصمغ عربی هر برندن درت درهم
مومیا وکلارمنی هر برندن درت درهم بونلری سحق ایدوب یمورطه اقیله
یوغروب یاقوایده لر ویاقولی قودقده اوزرینه واطرافنه سرکه وکل صویله
اصلنمش بزل قویه لر بعده قامشدن ویا اغاج پاره لرندن یاپلمش
جبایر ایله صاروب معتدلجه باغلیه لر وهر پاره که عضوده کجشمه پیدا
اوله یاقولی دکشدیره لر تعضیل دیدیلرکه لایق اولان اوج کونده برکره
دکشدرمکدر وتعضیل هفتده ایکی کره دکشدرمکدر دیدیلر وعضوی بغلمنك
مدتی معین دکلدر زیرا کسر معصوملرده ویکترده اولسه جبری تیز اجلار اما
مسن آدملرده وپیرلرده اولدقده کچ اولور ویازلرده دخی تیز اولوب
قیشلرده کچ اولور وکاهیجه دخی تیز وکچ اولمسی مزاج وعضو حسبیله در
شکلده واقع اولان آیقده واقع اولاندن تیز اولور وواجب اولان
ابتداده لطیف تدبیرلر اولنوب تدریجی غلیظ غدالر ویره لر واگر دمده
زیاده لك وار ایسه قان الهلر وبدنده سائر اخلاط وار ایسه مسهل ویره لر
وغدالردن لزجلی دم حاصل اولور غدا ویره لرکه تیز ایوا وله مثلا پرنج اشی
وهریسه وپاچه ویمبرشت یمورطه کبی وجبر عظامده الحمه سی نافع اولان
دوالر قیتون اوتی عصاره سی ایچمك یاخود بردرهم قیتون اوتی سفوفی ویاخود
هرکون بردرهم تونقال استعمال ایتمك نافعدر وقهقوز کرك طبیخی
وکرك شربتی وکرك همان جرمنی استعمال ایتمك قدرتی اولماز غایت نافعدر
بعضیلر دیدیلرکه قراغاج کوکنك قبوغنی قینادوب قرلیغه یاقوایتمك غایت
نافعدر کذلك قهقوز دخی بویله در وبو مرکب دوا دخی نافعدر صنفتی بودر

زراوند وقهقوز وبیلان لیصدوغی هر برندن سکز درهم حنطیانا وبابسه
هر برندن درت درهم زرنباد وخولنجان هر برندن ایکی درهم ابهل درت درهم
بونلری شراب ایله قینادوب سوزه لر وکونده ایکی دفعه بو مطبوخدن ایچه لر وبو مرهم
دخی قرلمش کموکلری ایواتیمده مجربدر صنفتی بودر صوغلجان یاغی اون التی درهم
اردج یمیشی ایکی درهم قروش وسحق اولمش صوغلجان سکز درهم بونلری بر یره
قاشدروب عضوه طلا ایده لر وعضوه قوت ویرمکیچون اخزابره دبویاقولی
قویه لر صنفتی بودر کل یاغی اون التی درهم بالموی یکرمی سکز درهم کونلك وجام قوی
راتینج یکرمی درت درهم صو
هر برندن درت درهم سروی قوزالغی وفوه هر برندن بر درهم زعفران یارم درهم
بونلری رسم اوزره یاقوایدوب برشاین اوستنه یایه لر وعضوه صاره لر واگر جراحت
اولورسه لایق اولان تخفیفه مائل منضج ومقدر بو مرهمی تفتك ایله قویه لرکه اریك محبس
اولوب عضوی چورتمیه واگر اغریسی اولورسه وجعی تسکین ایتمده مناسب
اولان دوالردن قویه لر واگر اسی شیش پیدا اولورسه فلغمونی علاجیله علاج ایده لر
واگر کجشمك وطرملمق عارض اولورسه اوزرینه کافور مرهمی ویا اسفیداج مرهمی
ویاخود توتیا مرهمی سوره لر واگر سکرده بلکك عارض اولورسه بعض یموشادجی
مناسب یاغلردن سوره لر وسائر واقع اولان عرضلر هر نه ایسه هر برینك
بابلرنده ذکر اولنمشدر اکا کوره رأی تدبیر ایده لر اما خلع وَوَثْی بونلره چیقق
دیمکدر لکن خلع دیو کمك ربندن بتون چیقمسنه درلر ووثی دیو بتون چیقیوب ربندن
اوینامسنه درلر خلق بوکا بوزقولدو درلر بونلرك سببی بر یردن دوشمکدن
ویا دورمقدن اولور یاخود عضله رطوبت منصب اولمغله رباط تغییر اولنان
کمك باشلرنده اولان یموشاق سکرلر کوشیوب ربندن چیقر نتکم عرق
النساده اولدوغی کبی ویاخود ماده کثیره منصب اولمغله مزاحمت ویروب
ربندن چیقمسنه باعث اولور نتکم حدبه ده یعنی قنبورلرده اولدوغی کبی
العلاج واجب اولان ربندن چیقمش عضوی رفقیله محلنه رد ایدوب
باغلیه لر واوزرینه عضوه قوت ویریجی دوالر قویه لر مثلا کلارمنی ودم الاخوین
ونار قبوغی وکلنار وکونلك ودقیق زوان کبی بونلردن یمرطا ایله قویه لر اگر
وجع عارض اولورسه بو دوالره مقدار کل یاغی ویا یاسمن یاغی ضم ایدرلر
دبویاقو جقعه غایت مجربدر صنفتی بودر قهقوز وبقله ادنی وکلارمنی هر برندن
یکرمی درت درهم بونلری سرکه ده اصلدوب بعده قوروده لر بعده حرده سنك
ویالموی وراتینج هر برندن اوتوز ایکی درهم بالموی وراتینج اریدوب وسائر ایشی

بعد السحق ضم ایده لر بعده اون التی درهم سحق اولنمش کثیرا قیوب یاقو ایده لر
ضماد لغز صفتی بودر بالموی یکرمی درت درهم اوکسه در اتینج و مصطکی بهر بیرندن درت
درهم بونلری رسم اوزره یاقو ایده لر اما ذئبه یعنی بکور قوغه علاج ذکر اولنان علاجلردن
خفیفی ایده لر **اوچنجی باب زینته متعلقه اولان مرضلر بیانندهدر** اولا جلده
عارض اولان احوالی بیان ایدهلم معلوم اوله که کاهیجه جلدک لونی قرمتق اولور سببی
کونشک تأثیرندن و یا صوقدن و یا حمامه کیرمیوب همان صو ایله غسل ایتمدن و یا خود
طوزلو شیلر تناولندن و یا خود دمک سودایه استحاله سندن اولور و کاهیجه دخی
صرترق اولور سببی خسته لک چکمدن و غمدن و غدا بولنمدن و غمدن و چوق جماع ایتمدن
و زیاده اسی هوا طوقمدن و طوری صولر ایچمدن مثلا قویی صوبی و صاریخ صوبی کبی
و بکنی صارر دیجی شیلر دندر یاسمین قوقلمق و تخوه هندی یمک و قوقلمق و مهرزمان
سرکه لی و کمنونلی شیلر تناول ایتمک و دیمشلر در که کمنون اولان اوطه ده اوتورمق
بکزی صارر در کذلک طپراق یمک دخی بویله در زیرا طپراق طمرلرک اغزینی سد ایدوب
صاف قان بدنه واصل اولهمیوب صفراٸنک رقیقی و یا بخاری بدنه یایلمسندندر
پس امدی بشرهنک لونی متغیر اولسه و کونشک اتسی کندن یا ینسه یوزینه کلابیله
یمرطه آقی سوره لر یا خود کلابیله حل اولمش ایواجکردکی لعابی و یا بزر قطونا لعابی
و یا خود بزور بارده مستحلبی سوره لر و بو طلایی سورمک دخی نافعدر صفتی بودر
کلابیله حل اولمش اوستیوج ردر هم مصطکی یارم درهم بزر قطونا لعابی سکز درهم
بونلری برره قرشدروب یوزلرینه سوره لر اکر کونشدن زیاده یانمش ایسه اریک
صمغنی سرکه ایله ازوب سوره لر و مقطر بقله صوییله یوزینی یقمق و آجی بادم و محلب
سورنمک غایت ایودر و بو طلا دخی نافعدر سکرلی بیراغی عصاره سی عنب
الثعلب عصاره سی بهر بیرندن سکز درهم مرده سنک ایکی درهم محرق قورشون
درت درهم مرضی التی درهم کافور یارم درهم بونلری کفایت مقداری کل یاغی
و یا لموسیله مرهم ایده لر **الکلف فی الوجه** یعنی یوزده اولان لکه لرکه یوزک
بعض یرلرنده بک کبی قره جه قره جه اولور اکثریا کبه خاتونلره و هنوز بلوغه ایرشمش
قزلره عارض اولور خصوصا حیضلرینک وقتی کچمش اوله **العلاج** اکر قزاده
اولورسه اخلاط ردیه دن بدنی فصد ایله و اسهال ایله تنقیه ایده لر و دفنه تخمنی تنحوب
عسل ایله یوزه سوره لر یا خود بر جزء کافور و ایکی جزء نطرون سحق ایدوب عسل
ایله سوره لر و کنوبر تخمی حلیبنی یا خود لسان ثور عصاره سیله سورمک غایت
نافعدر یوزده اولان لکه لری ازاله ایدر **النمش** بو دخی یوزده اولور مرجمک کبی

سیاه نقطه لردر دمک و یا صفراٸنک احتراقندن اولور اکثریا کنجلره و خاتونلره
عارض اولور خصوصا یاز کونلرنده چوق اولور بونک علاجی مقتضای حاله کوره قان
المقدر و مسهل ویرمکدر بعده اوزرینه جالی شیلر سوره لر مثلا سحق اولمش
لحنه تخمی عسل ایله سورمک کبی یا خود عسل ایله قسط سورمک و یا لبن الغذرا ایله یا خود
دهن طرطیر ایله سورمک غایت نافعدر و بو طلا دخی مجربدر صفتی بودر عسل اوتوز
ایکی درهم آجی بادم یاغی سکز درهم ایرسا ایکی درهم بورق درت درهم بونلری جمع
ایدوب طلا ایده لر **بشره یه حسن و طراوت و لطافت و حمرت ویرن دوالر
بیانندهدر** معلوم اوله که دم و روحی خارجه تحریک ایدن دوالرک بهر بیری جلده رونق
و حسن ویرر و جلا و تخفیفی اولنلر دخی حسنه اعانت ایدر و بویله اولان دوالردن میلان
یصدوغی و مهر سلیمانی و قنارحار و زنبق کوکی و بخوریرم کوکی و بقله چچکی و مرو چچکی و آجی
بادم و فستق و بزور بارده و بوکرلجه و برنج و بقله اونی و ترمس و نخود و یمورطه
اقی و سود و کافور و کوناک و مرصافی و اتمک ایجی و دهن البان و دهن طرطیر
بونلردر و بو دوالردن ترکیب اولنان شیلردر و بو مرکب دوا دخی مجربدر
صفتی بودر مهر سلیمانی و اصرغان و میلان یصدوغی بهر بیرندن اون ایکی درهم اریسا
سکز درهم بقله چچکی اون التی درهم مصطکی سکز درهم بورق ایکی درهم بونلری اوزرینه
درت پرمق مقداری چقنجه صو ایله اصلده لر بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر دوا
آخر صفتی بودر اتمک ایجی اوچ رطل یمرطه آقی اون ایکی عدد کچی سودی درت رطل
بونلری قرشدروب انبیق ایله تقطیر ایده لر آخر صفتی بودر برنج یوز درهم بونی کفایت
مقداری بقله صوینده حاتلینجه اصلده لر بعده التی درهم مصطکی و ایکی درهم بوره
قیوب انبیق ایله تقطیر ایده لر و توقبیلدندر عرق ایله کافوری حل ایدوب
طلا ایتمک کذلک دهن طلق طلا ایتمک و بو صو دخی استعمال اولنور مجربدر
یمرطه آقی یکرمی درت عدد دارچین ایکی درهم کچی سودی ایکی رطل بونلری جمع
ایدوب اوتکی کبی تقطیر ایده لر و سایر مرکبات دخی مثلا طلالر و صولر کبی ذکر
اولنان دوالردن اقتضاسنه کوره عمل ایده لر و دمی خارجه تحریک ایدن دوالردن
الخیر و شراب و نخودآب و نیمبرشت یمرطه تناول ایده لر و دمی باسطه اولان
یعنی یابیجی اولان دوالر حلتیت و فلفل و سعد و قرنفل و حصلبان و زعفران
بونلردر و ایکی درهم زوفا ایکی یارم درهم زعفرانیله قینادوب شکرله ایچمک کذلک
اکیر و لعبه بر تیه استعمال ایتمک مناسبدر و کاهیجه حرکت ایتمک و دارلمق
و معارضه و مجادله ایتمک و مسرور اولمق و چنک و چغانه دیکلمک و انبساط باعث

دخی بشره یه رونق ویرر و یقولدن تورب
و اراصه و ترسق و صوغان خصوصا لحنه
استعمال ایتمک صح

اولان شیلر مطالعه اتمک و پاک مجلسلرده صحبت و ظرفادن کمسه لرله
الفت اتمک دخی حسن و طراوته باعثدر **پاره لردن و چکلردن بزنده باقی**
قلان لکه لرک علاجی بیانندەدر بزنده بو شکللی لکه لر اولدقده مرصافی یاغی
و یبرطه یاغی ورزد الوجکردکی یاغی و آجی بادم یاغی سوره لر یا خود کافور
دبوره و عسل وکل یاغی هر برندن بر مقدار قتندیروب سوره لر کذلک
قثار حما عصاره سنی و یاسمز قنق عصاره سنی عسل ایله سورمک بزنده اولان
لکه لری ازاله ایدر و بو طلا دخی نافعدر صفتی بودر بزر قطونا لعابی و بوی تخمی
لعابی هر برندن ایکی درهم دهن طرطیر درت درهم کل یاغی سکز درهم اوستوبج
دبوره هر برندن بر درهم طلا ارکز صفتی بودر بیلان یصدوغی کوکی و دهن سلیمانی
هر برندن ایکی درهم آجی بادم ورزد الوجکردکی وکونلک و مرصافی هر برندن بر
درهم یبرطه قنوغی کولی یارم درهم نبات شکری اوچ درهم بوی تخمی لعابی سکز
درهم کفایت مقداری یمورطه یاغی و خنزیر یاغی قیوب مرهم ایده لر **بزنده**
اولان بدر ایجه لرک علاجی بیانندەدر بونک سببی اکثریا خلطلک و یرک
تعفنندن اولور و کرلنمدن و یتقنمه مدن اولور و اخلاطک تشوشندن اولور
یا خود بعض شی تناول لندن اولور مثلا بوی تخمی کبی **العلاج** اولا بدنی فصد یله
و مسهل الله پاک ایده لر خصوصا کلابله مغسول صبر استعمال اتمک نافعدر
و غذالری و تدبیرلری یبوسته مائل اوله و غذالرینه اغاج قاونی الکشبی و لیمون
صوبی وکل سرکه سی قویه لر و تیز فاسد اولور شیلردن صقنه لر مثلا قاون و خیار
و تازه انجیر و بالق کبی و بدر ایجه ظهور ایدن یرلری مثلا قولتق کبی ارپه صویله
و یغمبر اغاجی و عرو صندل و اغاج قاونی طبیخی ایله غسل ایده لر و بو طلایی دخی
ایده لر صفتی بودر اصطرک و حسلبند و دارچین و قرنفل و مرصافی هر برندن
برابر سحق ایدوب کفایت مقداری بالموجی و مقطر خرما یاغیله قیروطی ایده لر
و عود و اصطرک و قرص غالیه توتسی ویره لر و اکر بدر ایجه القدر ایسه دفنه یبراغی
و دلیش اوتی و صعتر و بابادیه وارسا بونلری قینادوب بو صو ایله ایقلر یتی
صنجه صنجه بیقیه لر یا خود بر مقدار شب شرابیله حل اولنوب انکله بیقیه لر
فصل بو فصل قیلره متعلق اولان احوال بیانندەدر **نقصان الشعر** قیلر از
اولمق و یا دوکلمک معلوم اوله که شعرک تولدی ایچون علت مادیه و علت فاعلیه
واردر اما علت مادیه سی دموی بخار دخانیدر و علت فاعلیه سی شعری شعر
قلغنه قویان قوت مصوره درکه کمنی طویل و کیمنی غلیظ و یا رقیق و کیمنی سیاه و یا قزل

وکیمنی آز و یا چوق ایدر و قچن که علت فاعلیه ده نقصان و یا بطلان اولسه قیلر از
اولور و یا هیچ اولور و قچن که علت ماده سنده نقصان و یا مجرای طبیعیسندن
تغیر حاصل اولسه اول آفت قیللره سرایت ایدر و ماده نک نقصانیکه سبب
دماغک یبوستیدر و یا غذانک ازلغیدر و یا خود چوق جماع اتمکدر و مجرای
طبیعیسندن تغیره سبب اول بخارک رطب اولمسیدر نتکم حسن آدم ماده
اولوب قیلر اغر دیغی کبی یا خود خلط بلغمی و یا خلط صفراوی و یا خود طوزلو
و بورقیتلی خلط غالب اولدوغندندرکه قیللرک غذاسی فاسد اولمغله غذای صالح
اولمز **العلاج** ماده یی تنقیه و بدنک و دماغک مزاجنی تعدیل ایده لر بعده
اوزرینه شیلر سوره لر مثلا لادن یاغی و حسین یاغی و ساق یاغی و قیصوم
یاغی و بالدری قره و بوی تخمی طبیخی و بادم یاغی کبی دوالر سوره لر و کوز یاغی
قیللری چوق غالدوب اوزادر خصوصا صقالی آز اولان کمسه لره غایت نافعدر
صفتی بودر دهن قیصوم اون التی درهم بال اروسی کولی بر درهم فاره تزکی
ثلث درهم عسل سکز درهم لادن اوچ درهم ایو یاغی کفایت مقداری اوله
بو دوا دخی قیللری بیتوروب اوزادر صفتی بودر طورق اوتی یاغی و سنبل یاغی
هر برندن قرق درهم ایوادهنه ایکی قبضه اطه صوغانی اوچ درهم شراب یکرمی
درت درهم بونلری شراب محو اولنجه قینادوب یاغی الوب استعمال ایده لر
دوا ارکز صفتی بودر قرنفل چیچکی یاغی و خزاما یاغی هر برندن یکرمی درت درهم
کل یاغی اوتوز ایکی درهم قرنفل بر درهم لادن ایکی درهم شراب اون التی درهم
بونلری شراب محو اولنجه قینادوب بعده ثلث درهم مسک اضافه ایدوب
استعمال ایده لر و چورک اوتنی سحق ایدوب یمورطه یاغیله طلا اتمک غایت
مجربدر کذلک قمش و اواده نه بونلرک طبیخی ایله غسل اتمک و واجب
اولان لطیف غذالر ییه لر و طوزلو و آجی و اکشی شیلردن و تیز فاسد اولور
غذالردن سود و بالق کبی احتراز ایده لر **قیللرک دوکلمه سنک علاجی**
بیانندەدر بونک سببی چوق قدر کاهیجه اخلاط ردیه نک حدتی و رطوبتی
سببیله قیل بیتدوکی یرلر فاسد اولمغله مسام شعرک قوت ماسکه سنه ضعف
کلدوکندندر و کاهیجه غذانک آزلغندن اولور و کاهیجه بعض یرلر مرضلردن
اولور مثلا حمار دق و سل مرضی و یرا خر حمالر و فرنک علتی کبی و کاهیجه دخی
صوق شهرلردن اسی شهرلره انتقال اتمکله بدن کوشیوب قیللرک دوکلمه سنه
باعث اولور و قیل دوکلمک بعض مرضلرده اصل اولور مثلا داء الثعلبه

ودار الحیه ده اولدوغی کبی لکن بینلرنده فرق بودرکه دار الثعلب باشه وصقاله
مخصوصدر. و دار الحیه ده جلد قبوقلنوب لونی متغیر اولور. اما بزم ذکر ایتدیکمز
سببلردن ناشی اولان سقوط شعر جمیع بدنه شامل اولور. خصوصا ذکر
اولنان مرضه تقدم ایلیه. العلاج اگر اخلاط ردیه دن ایسه بدنی فصد
ایله ویا حب الله تنقیه ایده لر. واگر غدانک قلتندن ایسه مناسب غدالر ایله
بدنه وعضوه قوت ویره لر. بعده اوزرینه شدید سوره لر مثلا مرسین یاغی
وصاقز یاغی ولادن یاغی کبی وایوا دهنی وبالدری قره وکل وبیبرینه وصاقز
اغاجی یپراغی بونلری قینادوب بو صو ایله قیل بتدوکی یرلری ییقیه لر. وقیلک
دوشمسنه بالخاصه نافع اولان دوالر قیصوم وقمش کوکی ولبرده واسارون
ومحرق اری وکری کولی وایو یاغی وفاره ترسی بونلردر. بو دوالردن یاغلر وطلالر
ترکیب ایده لر. وبو دوا دخی نافعدر. صفتی بودر. قمش کوکنک کولی ومحرق اری
هر برندن ایکی درهم قیصوم کولی بر درهم لادن ایکی درهم عسل درت درهم
بادم یاغی وایو یاغی کفایت مقداری اوله. دوا آخر صفتی بودر. بالدری قره
وایوا دهنه هر برندن یارم قبضه مرسین یپراغی وکل وپلین هر برندن قبضه لطیفه
زیت یاغی یوز درهم شراب اللی درهم بونلری شراب محو اولنجه قینادوب
وسوزوب یاغنی حفظ ایده لر. دوا آخر ذکر اولنان یاغ اوتوز ایکی درهم لادن
سکز درهم مصطکی درت درهم بونلری آتشده مرهم کبی اولنجه اریدوب طلا
ایده لر. دار الثعلب ودار الحیه علاجلری بیانندهدر اما دار الثعلب دیدکلری
تلکی مرضی دیمکدر. تلکی دیدکلری حیوانه عارض اولان مرضدن تویلری دوکلدوکی
کبی بو مرض صاحبنک دخی صاچی وصقالی دوکلدوکندن تشبیه طریقیله دار
الثعلب دیدیلر. ودار الحیه دیدکلری دخی بر مرضدرکه ییلانه قابی صویولمق عارض
اولدوغی کبی بو مرضه مبتلا اولنلرک دخی دریسی قولیوب صویولدوغندن دار الحیه
تسمیه ایتدیلر. بونلرک سببی حدتلی بر پاره خلطدرکه حدتی سببیله قیل بتدوکی
یرلری افساد ایدر. واول خلطک اکثری یانمش وطوزلو بلغمدر. یاخود متعفن
اولمش بلغمدرکه تعفن سببیله حرارت وحدت اکتساب ایدر. جالینوس
علل امراض کتابنده درکه بو مرض دماغک غداسی فاسد اولدوغندندرکه کیفیتی
ایله شول غلیظ ورقیق وحدتلو ایله مناسبت شعری افساد ایدر. یاخود کمیتی ایله منابت
شعری سد ایدوب شعره غدانک وصولنی منع ایدر. وبو مرضک سبب محرکی
کبدک ویا دماغک حرارتیدر. وهضم اولک وهضم ثانینک فسادیدر. وکاهیجه

خارجدن بر سبب ایله اولور. مثلا دلوجه منطر تناول ایدنلره عارض اولور. وزنک
علتنه مبتلا اولنلره دخی عارض اولور. علامتی قنغی خلطدن اولمش ایسه لوننده‌ن
بیلنور. ودار الحیه ده دریسی قاولیوب صویولور. لکن دار الثعلبده بویله اولمز.
العلاج بدنی ودماغی تنقیه ایده لر. وکبدک ودماغک مزاجنی تعدیل ایده لر.
بعده اگر جلدده فاسد خلط وار ایسه بیقمق ایله وجلا ویریجی ضمادلر ایله پاک
ایده لر. وقیللری بیتورجی دوالر ایله قوتسز قیللری بویله لر. بعده قیل بیتوریجی دوالر
سوره لر. وهذا سوردکده واجب اولان ابتدا عضوی قازیجه اووه لر. بعده سوره
وعضوه جلا ویروب پاک ایدن دوالر خردل تخمی وزنبق کوکی واطه صوغانی وقنافیا
وفرفیون وخربق وموزک وکوکرجین ترسی وبخورمریم کوکی وزفت ودفنه یاغی
وبوره وکبریت بونلردر. بو دوالردن مزاجه مناسب اولنی اختیار اولنوب
اقتضا ایدرسه دوانک قوتنی کسر ایچون بعضی یاغلر ایله طلا ایده لر. وبو دوا دخی
نافعدر. قمش کوکنک کولی ومحرق کچی قیلی ویانمش کتان بزی ویانمش ات دیشی
وایو یاغی وزفت وقطران هر برندن برابر برابره جمع ایدوب طلا ایده لر. دوا آخر
صفتی بودر. فرفیون وقنافیا ودفنه یاغی هر برندن ایکی درهم کبریت وخربق وطوبیق
ودکندسه هر برندن بر درهم بالموم اللی درهم زیت عتیق کفایت مقداری اما بو مرهمک
تاثیری قویدر. اسکی اولان علتلره دخی مجربدر. دوا آخر صفتی بودر. صوتره سی تخمی
ونطرون وخردل هر برندن برابر بونلری سحق ایدوب کفایت مقداری
دفنه یاغی وزفت ایله مرهم ایده لر. دوا آخر صفتی بودر. قیصوم وقمش کوکی
کولی وکونلک هر برندن برابر ایو یاغی واجی بادم یاغی کفایت مقداری اوله
بونلری مرهم ایدوب خاتونلره ومعصوملره ونازک مزاجلره طلا ایده لر. دوا آخر
الطف. اولکیدن قویدر صفتی بودر. خردل وزبد البحر وکبریت وصعتر اودی
وصوتره سی تخمی وبوره هر برندن برابر دفنه یاغی ورزانیج کفایت مقداری
اوله. واگر عضولرده قیل وار ایسه مناسب اولان یابس ضمادلر ایده لر.
واگر قیل یوغیسه رطب ضمادلر ایده لر. واگر وضع اولنان دوالردن وجع
عارض اولورسه طورق اوتی یاغی وطاوق یاغی وقاز یاغی سوره لر. وقوی دوالردن
ضرورت اولمدقجه طلا ایتمیه لر. وعلیل اولان کمسه اجیلردن وطوزلولردن
وتیز فاسد اولور غدالردن احتراز ایده لر. قیلک یارلمسنک وقرلمسنک
علاجلری بیانندهدر بونک سببی یبوستدر. ویابس خلطلردر علاجی بزرقطونا
لعابی ویا ایوا چکردکی لعابی طلا ایده لر. ومقدم ذکر اولنان ادویه شعریه نک.

طبیخی ایله غسل ایدهلر وصغر اودی طلا اتمک دخی غایت نافعدر صباح وصقال
اغروب قوجهلق عارض اولمنک تدبیری بیانندهدر بو محلده بیان ایده جکمز
سن حسبیله طبیعی اولان شیب یعنی قوجلق دکلدر بلکه عارضی اولاندر معلم اول
ارسطو درکه صباح وصقال اغرمق حرارت غریزیه ضعیف اولمغله غدایی طبخ اتمکه
ایتمدن عاجز اولمهسیدر لیس بویله اولدقده رطوبت فاسده تولد ایدر نتکم یاز
کونلرنده قورومش اتمک طورمغله کوفلندوکی کبی حک بلغم دخی بدنده تکرجندر یعنی
کوفلنمهسندن قوجلق عارض اولور جالینوس دخی شیبک سببی فاسد بلغمدر
دیدی شیخ الرئیس ابن سینا درکه مادامکه قان بدنده قالک ولزج اوله قیللر
سیاه اولور اما قجن یا ثقیلی اولسه قیللر اغرمغه باشلر معلوم اوله که اغاجلرک یپراقلرینه
جوق یغمورلر یغمدن یاخود هوانک زیاده صوقلغندن ویا زیاده سیجقلغندن
ویا اوزرلرینه چه دوشمدن متغیر اولوب تیز خزان ایتدوکی کبی کذلک انسانک
صاجلری دخی غمدن وحزندن ومحبوس اولمهدن واوزاق سفره کیتمدن والحاصل
مشقت دنیویه واکدار روحانیهدن اغرر **العلاج** اولا بدنی رطوبات بلغمیهدن
تنقیه ایدهلر وقان الدیرجی وقاتی قیولدوجی وبشوریجی غدالر تناول ایدهلر
ودماغی غرغره وسعوطلر ایله تنقیه ایدهلر وقانی صاف ایدوب رطوبتی وماثیتی
تخفیف ایچون اطریفلات استعمال ایدهلر وبو دوایی استعمال دخی نافعدر
صفتی بودر قه هلیله قرق درهم زنجبیل ونانخواه هربرندن اون درهم دوکلری سحق
ایدوب تره یاغیله یاغلیهلر ومجموعنه نصفی مقداری ینیر شکری قیوب هر کون
اوچر درهم استعمال ایدهلر واوزرینه وضع اولنجق دوالر قبضی وتخفیفی اولهلر
دوالردر مثلا حرضی وقسط یاغی وحنظل یاغی وجورک اوتی یاغی وخردل یاغی
کبی بونلردن قیللره طلا ایدوب بعده بقله صویله وجوز قبوغی صویله غسل
ایدهلر یاخود مردهسنکی قیناذوب صویله ویاخود حنظلی کول صویله قیناذوب
غسل ایدهلر وقیللری بویرمق ایچون استعمال اولنان دوالر مازو واقاقیا
وجوز قبوغی وایرلتی کوکی ودلیش اوتی وزاج بونلردر بو دوالردن خضاب عمل
عمل ایدوب صاجلره قویهلر ولایق اولان خضاب وضع ایتمدن مقدم کول
صویله برمقدار شب قیوب انکله صاجلری یقیهلر بعده خضاب قیوب دافر
دوره ور برمقدار مردهسنکی کول صویله قیناذوب انکله غسل اتمک مجربدر
وبو خضاب مرکور بالیس طبیبک مختاریدر صاجلری سیاه ایتمده مجربدر
صفتی بودر قه هلیله سکز درهم قه اذرم اون التی درهم قه شراب اوچ رطل بدنلری

نصفی قالنجه قینادهلر وسوزهلر بعده تازه جوز قبوغنک عصارهسی التی درهم
سماق واقاقیا هربرندن سکز درهم قرنفل اون ایکی درهم مسک ثلث
درهم دوکلری قیوب برمقدار دخی قینادهلر وسوزوب قیللره طلا ایدهلر
خضاب اخر صفتی بودر قنب یپراغی واغجنک قبوغی ویا یشقان هربرندن
برمقدار الوب صو ایله قینادهلر وسوزوب ایچنه برمقدار شب ومازو
وزاج قیوب صاچلره طلا ایدهلر خضاب اخر صفتی بودر طرطیر سکز درهم
مردهسنک درت درهم دوکلری سحق ایدوب دلیش اوتی عصارهسیله
خضاب ایدهلر **الخزاز** ترکجه قوناق تعبیر ایدرلر باشده عارض اولور کویا
اوفق قبوجقلردر باشک مزاجی فاسد اولدوغندن اکثریا تبه ده اولور بونک
راغز اولنی یاره ایدوب قیل بتدوکی یرلری افساد ایدندر سببی باشک
سوء مزاجی ایله اسی ویبوسیتی مادهدر ویادم سوداویدر واکثریا سوء مزاج
حار درکه اخلاطی باشه جذب ایدر نتکم محاجمی نار جذب ایتدوکی کبی وکاهیجه
همان باشک سوء مزاجندن اولور که باشه غدادن وبخاردن واصل اولنی
افساد ایدر **العلاج** بدنی وباشی اخلاط فاسدهدن تنقیه ایدهلر فصد ایله والله
ومزاجی تعدیل ایدهلر بونلر نیجه کره ذکر اولنمشدر بعده اوزرینه وضع اولنجق
دوالر استعمال ایدهلر جالینوس میاغر نام کتابنک اولکی مقالهسنک بشنجی
بابنده درکه بوی تخمی طبیخی ایله یاخود یازی عصارهسنه برمقدار بوره قیوب
انکله باشی غسل اتمک خفیف اولان خزازه علاج کافیدر کذلک قاون جکردکی
طبیخی ونخود اونی وبقله اونی واجی بقله اونی بونلرک طبیخی ایله یاخود ابه کومجی سرکه
ایله قیناذوب واجی بادم طبیخی ایله باشی بیقمق نافعدر واکر علت مزمن اولورسه
بو علاجلر کفایت ایتمیوب بلکه دخی قوی علاجلره محتاج اولنور اول وقتده ذکر
اولنان دوالر ایله باشی غسل ایتدکدنصکره برقالک زیارهسیله ویا ابه یاپراسیله
بیکه اووهلر بعده بو طلای سورهلر صفتی بودر زوفا رطب وقاز یاغی هربرندن
درت درهم تخم حنظل وشبوی یاغی هربرندن سکز درهم نافیا ایکی درهم
لادن اون التی درهم مرهم لف صفتی بودر زاج وصغر اودی هربرندن بزجی درهم
بوره وکبریت هربرندن ایکی درهم کل یاغی اون التی درهم برمقدار بالموجی ایله
قیرولی ایدوب باشه سورهلر نافعدر **طرنقلره عارض اولان حرضلر**
بیانندهدر طرنقلرده برص اولمق ویا قالک ویا طویل اولوب شکلی متغیر اولمق
اکثر تو چشملی شیر طرنقلرک غداسنه تراغز خلط قارشدوغندندر اکثری خلط

سودا دیدر وبا طور طودر **العلاج** اولا بدنی تنقیه ایده لر بعده اوزر بنه مرحمک
اونی ویا بورجق اونی سرکیله قویه لر یاخود زیت ایله وسرکه ایله کبریت ویا
قواوزم ایله جاوشیر ویاکتان تخمیله تره تخمی قویه لر وبوطلا دخی نافعدر ضعفی بودر
راتینج درت درهم کونلک وتره منتی هر برندن ایکی درهم مصطکی برنجق درهم بالموجی
دکجی یاغی هر برندن بشر درهم بونلری قیروطی ایدوب طلا ایده لر فرنک اطباسندن
بلنوس طبیب درکه بن تجربه ایتدم بوعلته زفت ایله عروق صفر طلا اتمک
غایت نافعدر **طرنقلرک لونی زافت یوغیکن متغیر اولمق** حسبی مقداری
قلیل برخلطک طرنقلرک غداسنه مختلط اولمغله طرنقلرک لونه تأثیر ایله میوب
لونی متغیر اولور **العلاج** غالب اولان خلطدن بدنی پاک ایده لر بعده اوزر بنه
باسلیقون مرهمی ویاسرکیله بالق تونقالی ویاخود دهن جوز ایله سکبینج طلا ایده لر بعده
طرنقلر یاریلوب جاتلمق فاسد خلطلردن اولور نتکم طرنقلرک برصنده وفرنک
علتنده اولدوغی کبی علاجی اول مرضلرک علاجی کبیدر اخلاط سوداویه دن بدنی
تنقیه ایده لر بعده سرکیلر جرش سوره لر یاخود جرشی طوزله وشراب طورطوسیله
ازوب طرنقلره طلا اتمک تجشمه سنه وقوبقلمه سنه نافعدر کذلک ساقزی طوزله
اریدوب سورمک دخی نافعدر **الده وایقده صوقدن اولان جاتلقلرک**
علاجی بیاننده در بومرهمی سوره لر مجربدر صفتی بودر مرده سنک ومرو بنجیل
هر برندن برابر بونلری سحق ایدوب بالموجی وزیت یاغیله مرهم ایده لر واکر ملوک
واکابر ایجون عمل اولنورسه برمقدار مسک وعنبر ضم ایده لر عجایب کوره لر ودوه
دخی طبوقده اولان یارقلره مجربدر صفتی بودر قومالیمی وقاصنی هر برندن یکرمی درهم
تره منتی اوتوز درهم معغول کرج اوچ درهم زنجار وبرنج بیاتو هر برندن ایکی درهم
یانمش عسل بر درهم یانمش شب ایکی ثلث درهم بالموجی کفایت مقداری اوله
بونلری مرهم ایدوب یارقلری اوستره ایله قازیدقدن صکره اوستنه سوره لر
در دنجی باب زهرلر وزهرلو حیوان صوقدوغنک علاجی بیاننده در
بوباب اوچ فصلی مشتملدر معلوم اوله که سم یعنی زهر دیو صورت نوعیه سیله
مزاج انسانی افسادایدن شیئه درلر ودواء سمی دیو کیفیتیله یعنی حار السنه
حرارتی ایله وبارد ایسه برودتی ایله تأثیر ایدنه درلر وبو کاهیجه برعضوه مخصوص
اولمیوب وکاهیجه جمیع بدنه شامل اولور وکاهیجه فسادی قلبه سریعًا سرایت ایدر
وباخود تدریجی سرایت ایدر وکاهیجه کورمکله واشتمکله وقوقلمغله تأثیر ایدر
وکاهیجه دخی سورنمکله دالچقله تأثیر ایدر وکاهیجه بعض شی برمزاجه نسبت

زهر اولور واخر مزاجه قیاس ایله زهر اولمز نتکم فاضل جالینوس ایدر قونیون
دیدکلری سم قاتل اولوب انسانی هلاک ایدرکن صغرجق قوشی دیدکلری
هلاک ایلمز قونیون دیدکلری یونانیلردر تصحیح ایتدکلره کوره شوکران دیمکدر
یعنی بالدران دیمکدر بوخنسه بیش دکلدر نتکم شیخ الرئیس اویله ظن اتمشدر
بعضیلر دیدیلر که سقراط حکیم اول نباتله قتل اولنمشدر **زهرک تأثیرینک عرضلری**
بیاننده در معلوم اوله که زهرک اثرندن حاصل اولان عرضلر زهرلرک
وزهرک تأثیر ایلدوکی مزاجک اختلافیله مختلف اولور جمله اعراضندن غشی
وخفقان کبی وال وایق صوومق کبی وصوق صوق ترلمک وکوبک بوروشمق
واسهال وقئ مفرط واغزینک دادی برغریب بلنمک نشنه اولور
وبرکمسه طعام یدکدنصکره بوغازینه یبوست وبوغلمق کبی شی عارض اولسه
ودیش النده علو لتمک اولسه معلوم اولور که یدوکی طعام مسموم ایمش بودخی
معلوم اوله که صوقمق وکسلمک کبی شیلر حادث اولسه وکوبک بوروشمه
ونفس طارلغی وقوری اوکسورک وسرتلمک وحرارت واغزده یارهلر
وناکل حادث اولسه سمک حار اولمسنه علامتدر مثلا ارنب بحری کبی واکر
سبات وخدر وجمیع بدنده حکه حادث اولوب لونی متغیر اولمق وعقل
زائل اولوب هذیان سویلمک عارض اولورسه سمک بارد اولمسنه علامتدر
مثلا افیون کبی بودخی معلوم اوله که بوعرضلر کاهیجه بایه خرمرضلره عارض
اولور مثلا حمار وبائیه وطاعون وحمیات ردیه لرکبی علامتی اول مرضلرک
تقدم ایتمسیدر اما سمیت خارجدن اولدقده اول مرضلردن برینی تقدم
ایتمدن همان دفعةً عارض اولور **زهرلردن احتراز ایتمک بیاننده در**
زهر ایچورلمه دن قورقانکمسنه لره واجبدر طعمی غالب اولان غدالردن
احتراز ایلیه مثلا اکشی وطوزلو واجی وطتلو شیلر کبی ورایحه سی غالب
اولان غدالردن دخی صقنه لر وزیاده اجلقده طعام احضار ایتمیه لر
وزیاده صوسزلقده دخی شربت ایچمیه لر زیرا طعامه وشرابه اقبال زیاده
اولدقده قوروقدوغی شیره وقوف تحصیل ایدمز معلوم اوله که سمک اثری
امتلادن یعنی طویدقدن صکره ظاهر اولمز چوق کره اولورکه هیچ تأثیر ایلمز
خصوصا غدالرنده اول سمه مقاوم اولور غدا بولنه وزهردن احتراز ایدنلره
واجبدر که مقدم ساده یاغی ویا زیت یاغی استعمال ایده لر کذلک
سدف وافاج قاونی قبوغی مرباسی استعمال ایده لر وجوز ایله سدف یمک

وبقلا قدر ترياق ويا مثرو ويا جواهر معجوني وطاعون بابنده ذكر اولنان بادزهر
معجوني بونلردن قنغيسي اولورسه استعمال ايده لر اما بادزهر وطين ارمني وطين
مختوم ومحرق كيك بوينوزي وزمرد بونلر جميع زهرلره نفعي مشتركدر وجميع
مزاجه مناسبدر وهر وقتده استعمال اولنور لكن ترياق ومثرو بويله دكلدر زيرا
انلري ايسي زهرلرده واسي مزاجلرده استعمالنه مساغ يوقدر مثلا تازه يكتلر
ومعصوملر كبي واورزنيه آصوب كتورمكله نافع اولان دوالر زمرد وطوباج
وبشم ومرجان وبادزهر بونلردر **بادزهرك تاثيرنك كيفيتنده اولان**
قاعدهٔ كليه بياننده در معلوم اوله كه بادزهر ديو خاصيتيله وجوهريله زهرلره
مقاوم اولان شيلره اطلاق اولنور شيخ الرئيس ابن سينا دركه بادزهر
اولدركه صحتي حفظ ايليه وروحه قوت ويره وخاصه سيله زهرلره مقاوم اوله
وجالينوس دخي بادزهرك قلبه وروحه قوت ويرمه سي زهري دفع ايتمكله در
يوخسه زهره تاثيري ايله دكلدر ديدي لكن بو سوز يرنده دكلدر اكر بويله اولمق
لازم كلسه دوا واحد جميع زهرلره كفايت ايدردي مع هذا بعض زهرلرك
مخصوص بادزهري واردر مثلا عقرب صوقنه حشيشة العقرب ويلان صوقنه
اجيون كه حشيشة الافعي درلر بونلر استعمال اولنور زهي حكمت وقدرت كه
هر سمه مخصوص بر ترياق خلق ايتمشدر فسبحان الله الحكيم العليم جمله دن بري
دخي بودركه يكي دنيا ديدكلري بلده نك اهاليسنده فرنك علتي ديدكلري مرض
چوق واقع اولمغله اول ارضده انلرك ديلنجه غنيا قو تعبير اولنوب ولسان
تركيده بيغمبر اغاجي ديمكله معروف بر شجر مبارك خلق ايتمشدركه اول مرضه
ترياق اولمشدر واول ارضك اهاليسي اول شجر مباركدن استعمال ايتمكله مبتلا
اولدقلري مرضدن خلاص بولمشلردر كذلك سرنديب اطرافنده تنين ديدكلري
جانوركه اژدرها درلر چوق اولمغله حق سبحانه وتعالى اول ارضده سنتور
مقدارنده بر حيوان خلق ايتمشدركه قچن اهالى ارضدن برني اژدر صوقدقده
همان اول حيوانك اتندن تناول ايتمكله باذن الله تعالى خلاص بولور وبادزهر تعليلي
اولان دوالردن بعضيسي دخي جميع زهرلره نفعي مشتركدر مثلا زمرد وبادزهر
وكيك بوينوزي وكركدان بوينوزي كبي وبادزهرلردن بعض زهرلره نفعي مشترك
اولنلري اجمال طريقي اوزره بو محلده بيان وثانيا هر بريني بابلرنده تفصيل وعيان
ايدلم معلوم اوله كه بادزهر تيلي اولان دوالردن كوكلردن اولنلر مثلا انجليقا
دفو وطو مثلا وزرنباد وزراوند وطراغيون واوسقورجنارا وسكلي براغي

مخصوص اولنلري جميع زهرلره مع

دجنطيانا

وجنطيانا وانذر وانبرا اوتريا واسطورطه كبيلردر وحب بيشدن اولنلر سداف
وشكطرشيع ورقده سنطو وسقرديون وقوزي قولغي وكچي سدفي وبلبين
وماهيوفاريقون وسالويا واسقابيوزا ورعي الحمام بونلردر وچچكلردن اولنلر
كل وبنفشه چچكي ولسان ثور چچكي وميوه لردن اغاج قاوني وتورنج وارنج مشمشي
وجوز وتخملردن اغاج قاوني چكردكي ولسان عصفور وتورب تخمي وقوزي
قولغي تخمي وعصاره لردن بلسان صويي واغاج قاوني صويي ونار صويي
وحيواناتدن بادزهر وكركدان بوينوزي وكيك بوينوزي وكيك يورككنده
اولان كمك وانجو واحجاردن وطينلردن طين ارمني وطين مختوم ومرجان
وزمرد وياقوتك انواعي بونلردر ومركباتدن اولنلر ترياق ومثرو وديا سقرديون
وديا ستنو معجوني وقرص معجوني بونلردر بو ذكر اولنان دوالردن طبيب اولان
زهره مناسب اولني مزاجه ووقته كوره استنباط ايدوب استعمال ايدوره
تفصيله حاجت يوقدر **زهر تناول ايده نك علاجي بياننده در** زهر ايچنلره
ابتدا واجب اولان معتدل مقيئ ويرمكدر دهنلردن زيت ياغي وساده ياغي
ويا ياغلي ات صويي ايچوره لر وقاطر قيروغي چچكي طبخني ودورق اوتي وتورب
طبخني ايچوره لر واكر سم بغرسقلره اينوب كوبك يوروسي عارض اولورسه
ياغلي حقنه لينه ايده لر يا خود بو حقنه لي ايده لر صفتي بودر ابه كومجي ويا بشقاخ
وخطمي هر برندن ايكي قبضه بونلري قينا دوب وسوزوب بونك التي درهم بو مطبوخه
التي درهم زيت ياغي وايكي درهم زرقطونا معجوني قيوب احتقان ايده لر واكر
طبيعت اسهال الله دفع ايتمكه ميل ايدرسه بعض خفيف مسهل ويره لر مثلا
خيار شنبه وقدرت حلواسي وغاريقون كبي يا خود بو مسهلي ويره لر اوستقورخارا
ايكي درهم غاريقون بر بچق درهم زرنباد واغاج قاوني چكردكي هر برندن ثلث درهم
قوزي قولغي وزهور قلبيه هر برندن بر مقدار بونلري قينا دوب وسوزوب
بو مطبوخدن اوتوز ايكي درهمنه اون التي درهم قدرت حلواسي وسكز درهم
اغاج قاوني شربتي قيوب ايچوره لر واكر طبيعت ادراره ميل ايدرسه اغاج
قاوني چكردكيله بر قور مستعملي ويره لر وعرق سوق ايله خيار شنبه بالي ويره لر
بعده بادزهرلر ويره لر تا كه زهرك اثري باقي قالميه وتوانائي ده غداسي سود
وبايغ وانجير ويا ياغلو چوربا اوله وغذالرينه مناسب اولان بادزهرلر قاتيه لر
وحركتدن وقورقودن وغضبدن وفرحدن وخوفدن احتراز ايده لر **اولكي**
فصل معدني اولان زهرلرك تدبيرلري بياننده در زاج استعمال ايده نك تدبيري

وفلفله تخمي مع

معلوم اولەکە زاجک استعمالی کثیردر کاهیجە اندن غثیان وقیء ومغص واغز قورومق وزبانە
صوسزلق عارض اولور علاجی ظورق اوتی صویلە واربە صویلە قوصدورەلر
بعدە شکرلە سود ایچەلر واگر کوبک التندە اغری اولورسە ابەکومجی طبیخی وکل یاغیلە
احتقان ایدەلر وزاجک بادزهری ایوا چکردکی لعابیلە بر درهم طین مختوم ایچمکدر
یاخود شرابیلە مرجان ایچورەلر **حدثلی صولر ایچمک تدبیری بیانندەدر** مثلا مایر
قارق کبی دکوکا بکزر صولر سموم اکالەدندر بو مثللو صولر اغزی ودیلی ولوغاری
یقر وبغرسقلری یاپەلر تأثیری سریعدر واجب اولان همان علاجنە مباشرت
ایدەلر مثلا ایوا چکردکی لعابی وخطمی لعابی ایچورەلر وکل یاغی وبنفشە یاغی وباطە
صوغانی سرکەسنی کل یاغیلە ایچورەلر **انتیمون واثمد ایچمک تدبیری** معلوم
اولەکە انتیمون چوق یردە استعمال اولنور لکن کاهیجە تدبیر حسن اولمیوب وسحقندە
مبالغە اولنمز ایسە استعمالندن برانواع عرضلر عارض اولور وکاهیجە اصلاح ایمدن
اولوری یاقوب دخانی سرایت ایتمکلە برانواع عرضلر ظاهر اولور خصوصا اعضادن
زیادە قوصمق واسهال وغشی وتشنج حادث اولمقدر علاجی اگر دخانندن ناشی
ایسە سدفلە یاغی ایچورەلر وزرنباد طبیخی یاشربق وجوزی عسل ایلە ایچورەلر
واگر استعمالندن ناشی ایسە اربە صوینی کل شکری ایلە ایچورەلر یاخود بونکلە حقنە
ایدەلر وانتیمونک بادزهری یارم درهم ویا دخی زیادە کلارمنی ایچمکدر کذلک
قرنفل یاغی ویا همان قرنفل ومصطکی استعمال ایدەلر ویا بمش کیک بونیوزندن
ایوا شرابیلە ایچمک غایت نافعدر **مقناطیس ایچمک تدبیری** اطبا مقناطیسی
سمومدن عد ایتدیلر لکن تعضیل هر نوعی بویلە دکلدر دیدیلر بلکە سمیتلی اولان
مقناطیسدن بر نوعدر دیدیلر عشابلردن غرجیاس نام عشاب مفردات
کتابنک اولندە درکە بکا واصل اولدیکە اهل هند شابلغی یعنی کنجلکی حفظ
ایدر اعتقادیلە مقناطیسی استعمال ایدرلرمش ستار توریس طبیب دخی
درکە بلاد هنددن سیلان دیدکلری شهری کشت ایدن سیاحلردن برکمسنە بکا
خبر ویروب دیدیکە اول دیاردە مسافر اولدم یرلردە کوردمکە طعام
قودقلری قابلری اکثر مقناطیس طاشندندر سببنی سؤال ایتدم دیدیلرکە بونک فائدە
طعامی سمدن حفظ ایدر وآدمی کنج قالدروب کنجلکی وبدندە اولان قوتلری
حفظ ایدر دیدیلر مترجم فقیر ظن اولنورکە بو خاصە اول دیارە مخصوص اولە
وتعضیل دیدیکە مقناطیس دوار سمیدر برکمسنە اندن استعمال ایلسە
عقلی زائل اولور وسودایی تحریک ایدر وصرع ایراث ایدر وبونی استعمال

ایدنە بو عرضلر عارض اولدقدە واجب اولان حقنە لینە ایدەلر وملین مسهلات
ویرەلر واگر بونلر کفایت ایتمزسە طقوز کونەدک هر کون زمرد ایچورەلرکە
انک تریاقیدر وکیک بونیوزی ومرجان وتریاق ومالیخولیا بابندە ذکر اولنان
مفرحاتدن استعمال ایتمک بالجملە نافعدر تعضیل دیدیکە انک بادزهری
سرمسقدر زیرا مقناطیس سرمسق یانندە طورسە فعلی باطل اولوب دمری
جذب ایتمز دیدیلر لکن بوندە نظر واردر **الماس ایچمک تدبیری** الماس
ایچیدن برانواع عرضلر عارض اولور خصوصا سحق اولنمش استعمال اولنسە مثلا
معدە اغریسی وبغرسق اغریلری وکوبک بورسی وقان کتمک کبی شیلر عارض
اولور واگر علاجنە مباشرت ایتمزلرسە هلاک ایدر واجب اولان ابتدا صیجق
صوایلە زیت یاغی وسادە یاغی ایچوب قوصدورەلر وحقنە لینە ایدەلر
مثلا خطمی وابەکومجی طبیخی سادە یاغیلە وایچ یاغیلە احتقان ایدەلر وتازە تکە قانی
ایچمک بونک بادزهریدر یاخود قورمش قانندن یاغلات صویلە ایچورەلر
ولسان یاغندن ثلث درهم ویا ایکی ثلث درهم ایچمک نافعدر ومتقدم ذکر
اولنان بادزهرلردن دخی استعمال ایدەلر واگر بغرصقلردە یارە پیدا اولورسە
قروح امعا علاجلری ایدەلر **لاجورد ایچمک تدبیری** اسکندر یونانی وشیخ
الرئیس وابن ماسویە بونلرک ذاهب اولدقلری بودرکە لاجورد ادویە قلبیەدندر وروح
ویرر وسودایی تنقیە ایدر پس بوندن اوتوری ابن ماسویە قرمز معجوننە لاجورد وضع
ایتمشدر ومتقدمیندن وبعض فرنک اطباسندن ذاهب اولدیلرکە
لاجورددە سمیت واردر خصوصا غسلنمزە وسحقندە اهتمام اولنمیە اندن غثیان
وقیء شدید ومغص ومالیخولیا عرضلری عارض اولور وسودایی تحریک ایتمکلە
زیادە ایدر علاجی یدی کونەدک اشک سودی ایچورەلر یاخود ایکی درهم کهربا
استعمال ایدەلرکە لاجوردک تریاقیدر **زرنیخ وسم الفار ایچمک تدبیری**
زرنیق وسخن اوتی تناول ایدەنە مغص شدید وبغرسق کسلمەسی وقیء وزیادە
صوسزلق واغزدە ودلدە قورولق ونفس طارلغی عارض اولور وکاهیجە
اغزدە یارەلر عارض اولور ودیشلری دوکیلور وکاهیجە ذوسنطاریا وحبس
بول عارض اولور وکاهیجە فلج وتشنج عارض اولور بو تقدیرجە خلاص ممکن
اولماز **العلاج** صیجق صوایلە یاغ ایچوروب قوصدورەلر وحقنە لینە
ایدەلر واشک سودی وایوا چکردکی لعابی وزیت یاغی واربە صوینی ایچورەلر
کذلک طاتلو بادم یاغنی بنفشە شرابیلە ایچورەلر وبونک بادزهری بلکو معدنیدن

زدرهمنی بادم یاغیله ایچمک بالخاصه نافعدر. یاخود اوچ درهم ایوا جکردکندن
ویا فستق دنی اوتوز ایکی درهم صو ایله مستخلب ایدوب ایچه لر و یا درهم دن اون حبه
ازوب لسان ثور صویله ایچمک دخی نافعدر **نحاس محرق و زنجار ایچمک**
تدبیری بونلری تناولدن قی و اسهال و وجع عارض اولور. و کاهیجه امعانی یاره ایدوب
کسر. بونک دخی علاجی صحیح صو ایله زیت یاغی و ساده یاغی و طورق اوتی یاغی
ایچوروب قصدویرلر. و خطمی و بوی تخمی و کتان تخمی بونلری اربه صویله قیناد وب
احتقان ایده لر. بعده تازه تره یاغی و بزر قطونا لعابی و بنفشه شربتی ایچوره لر.
و بونک بادزهری کلارمنی دن ایکی درهمنی بال صویله ایچه لر. یاخود بر درهم
طین مختومدن شرابیله ایچه لر. یاخود ایکی درهم قرمزی مرجان و یا بر درهم
زرنباد ایچوره لر. و بو قبیلدندر نعنا عصاره سی و کرفس عصاره سی ایچمک
دمر دجانک و خبث الحدید ایچمک تدبیری معلوم اوله که فی زماننا حلقی
اسکی سده لی احمق ایچون استعمال ایدرلر. اصلا ضرر ویرمز. لکن کاهیجه
زیاده استعمال اولندقده اغزده یبوست و قارن اغریسی و جمیع بدنده اغری
دقی و باش اغریسی عارض اولور خصوصا حرکته قدرتی اولمیوب ضعیف
بدنلرده اوله. علاجی صحیح صو ایله یاغ ایچوروب قصدوره لر. و حقنه لینه ایده لر.
و طبیعتی قدرت حلواسی و حب اصطمخیقون ایله اسهال ایده لر. و سعوط ایچوره لر.
و بونک بادزهری بر درهم مقناطیسدن شرابیله ایچمکدر. یاخود رفلکی عقعقیله
ایچه لر. **قورشون و قورشون براده سی ایچمک تدبیری** بونی استعمالدن
ذسنطاریا و قارن اغریسی و جمیع بدنده اغرلق و ارقه اغریسی و اغزده و دلده
قورولق و قارن شیشمک و قولنج عارض اولور. و اغزینک دادی قلای طعمنده
اولور **العلاج** اگر تناول اولنان قورشون یانمش ایسه قوصدوریجی شیلر
استعمال ایده لر. و اگر یانمش دکل ایسه ملین شیلر ویره لر مثلا خطمی و ابه کومجی
طبیخنی بال صویله و کتلو بادم یاغیله ایچه لر. بونک بادزهری ایکی درهم ایوا
جکردکنی شرابیله ایچکدر. یاخود ایکی درهم تریاقدن بال صویله اوچ کون ایچه لر.
اوسنوج ایچمک تدبیری بونی استعمالدن دلده قورولق و فواق و اوکسورک
و نفس طارلغی و رعده و قارن اغریسی و اسهال دم و زحیر عارض اولور.
و کاهیجه مانیا عرضلری و خیالات عارض اولور **العلاج** تورب تخمی طبیخی ایله
قوصدوره لر. و قطف تخمی و ابه کومجی و انجیر طبیخی و یا بال صویی و شیرلغن یاغی
و ارسا یاغی ایچوره لر. و خطمی و یا بشقان و قنطریون صغیر طبیخنه ویا فیتکون

و زیت یاغی و قسط یاغی قیوب احتقان ایده لر. و سود ایچوره لر. و انجیر طبیخی
و خطمی و بزر قطونا طبیخی و یا بال صویی ایچوره لر. بعضیلر بال صویله بلبن ایچمک
بونک بادزهریدر دیدیلر. کذلک کرفس و رازیانه طبیخی و لسان عصفور
اغاجنک قبوغی و انجلیقا و تریاق و مثرو بتردن قنغیسی اولورسه استعمال
ایتمک نافعدر **سلوکن ایچمک تدبیری** بونک دخی عرضلری اوسنوج
ایچمک عرضلرینه قریبدر. و بونده کگرمک و اختناق و اسهال زیاده اولور.
و علاجی دخی اوسنوج ایچمک علاجی کبیدر. و بونک بادزهری محرق فیل دیشیدر
بوندن ایکی درهمنی بال صویله و یا شرابیله ایچه لر **مرده سنک ایچمک تدبیری**
بونی استعمالدن معده ده و امعاده ثقلت و وجع شدید عارض اولور و جمیع
بدن شیشر و بدنک لونی قورشون رنکنده اولور. و اکثریا زیاده قبض عارض
اولور. و قارنی شیشوب قولنج عرضلری عارض اولور. و حرکته و سویلمکه قدرتی
قلمز. و نفسی طار اولور. و اغزینک رایحه سی بد اولور. بونک علاجی یاغلی صحیح
صو ایله قوصدوره لر. و بال صویله حقنه ایده لر. و قنطریون طبیخنی ایارج فیقرا ایله
و سدف یاغیله ویره لر. و ابن سینا و رازی بو عارضه لرده محموده ایچوررلر.
و ملتین ویرمده قدرت حلواسی و بادم یاغی و سود ایچمک و سمظاوق صیوبی
ایچمک کفایت ایدر. و بونک بادزهری حرصافیدر دیدیلر. لکن مقدار استعمالنده
اختلاف ایتدیلر. دیسقوریدوس حرصافیدن سکز درهم ایچه لر دیمشدر.
و ابن سینا اوچ درهم دیمشدر. و متاخرین اطباسی بر درهم کفایت ایدر دیدیلر.
و بو قبیلدندر کوکرجین زبلندن بر درهمنی کرفس شرابیله قیناد وب انکله
ایچه لر. و دیسقوریدوس و شیخ ابن سینا دیدیلرکه حب خروعدن بر درهم
و یا ایکی درهم استعمال ایتمک بونک تریاقیدر. و ماطیعل دخی بونک بادزهری
انجلیقا و ارزدیمشیدر دیدی **زیبق و سلمن و زرنیخ بناتو ایچمک تدبیری**
زیبق حی استعمالندن قارن شیشمه سی و بغرسق اغریسی و اسهال و احتباس
بول و بدنده اغرلق و شیش عارض اولور. و لونی قرمزی اولور. و اغزی بد
قوقر و دیشلرینی اوینادر. و زیبقک دخانندن قبیل دو کلمک و صرع و اکثریا
فلج و غشی عارض اولور. و اکثریا بو اعراض بونکله فرنک علتنه معالجه ایدنلره عارض
اولور. کذلک زیبقلی طلالر و مرهملر سورونلره عارض اولور. و زرنیخ بناتو استعمال
ایدنلره اغزده یاره لر. و بد رایحه لو صالیه لر عارض اولور. و دیشلری اوینایوب
دوشر و جمیع بدننده دتره مک عارض اولور. و عقلی زائل اولور خصوصا قرنلری

ضعیف اولان کمسه‌لر اوله و بو عرضلر سلمن استعمال ایدنلرده دخی عارض اولور
لکن سلمن ایچنلره اسهال دم عارض اولوب دررنلرنده التهاب و احتراق زیاده
اولور و اکثریا ذوسنطاریا عارض اولوب هلاکه مؤدی اولور **العلاج** زیبق جسیم
ثقیل اولوب اسفله میل ایتمکله بونده قوصمق فائده ایتمز بلکه واجب اولان حقنه
لینه ایله احتقان ایتمکدر مثلا بال صوینه الورج نیقرا و زیت یاغی و طاوق یاغی
و قاز یاغی و تره یاغی قیوب احتقان ایده‌لر بعده علیله اشک سودی ایچوره‌لر
و ذنک اطبانک متأخرلری زیبق ایچنه التون التون و یا گومش براده‌سی
استعمال ایتدوردکی بولمشلردر غایت نافعدر زیرا التون زیبقی جذب ایدوب
اسفلدن چقارر اما متقدمین زیبق ایچنه مرصافی و سدف و جند بیدستر
و بلین استعمال ایتدوررلر کذلک کرفس و زوفا و اصرغان تخمی و کوکرجین
زبلی دخی نافعدر و سلمن و زرنیخ یتاتو ایچنلره بللور معدنیدن بر درهمی بادام
یاغیله ایچوره‌لر و جمیع اطبای متأخرین بونلر ایچون دهن طرطیر و یا ملح طرطیر
ویررلر غایت ایو علاجدر زیرا خارجده دخی کورلمشدرکه حدتلی صولرله بعض
معادن حل اولندقده اوزرینه دهن طرطیر طاملتسه‌لر حل اولمش معدن صودن
ایریلوب دیبه چوکر بویله اولمقلغی دهن طرطیر بارحاده‌نک حدتنی کسر و قوت
اکالیه‌سنی ازاله ایتدوکندندر بعده اعضایه و قلبه قوت ویریجی دوالر استعمال
ایده‌لر مثلا انجو معجونی و دیاسنتو معجونی کبی و اگر معده‌ده و امعاده یاره اولورسه
مهلبات مطبوخی ایچوره‌لر و اگر احتباس بول عارض اولورسه معتدل مدرات
ویره‌لر و مثانه‌نی الیحق بابا دیه یاغیله و سدف یاغیله یاغلیه‌لر **زنجفر ایچنک تدبیری**
معلوم اوله که زنجفر دیدکلری معدنیدر زیبق معدنده بولنور و عکلیسی دخی
اولور کوکوردله زیبقی تصعید ایتمکله اولور بونی استعمالدن زیبق استعمالنک
عرضلری ظهور ایدر لکن بو زیبقدن خفیفدر علاجی دخی زیبق علاجی کبیدر
و بونک بادزهری محرق فیل دیشندن ایکی درهمنی شراب ایله ایچمکدر **ایکنجی فصل**
نباتی زهرلری ایچنک تدبیری بیاننده در منطر نادل ایده نک تدبیری
دلوجه منطر نادل ایدنه بوغلمق و ریجلر و قورولدولر و اخفرق و غشی عارض
اولور دکاهجه هذیان سویلمک و صرع حالتلری ظهور ایدر بونک علاجی
قئ ایله و اسهال ایله و حقنه ایتمکله اولور و قئ ایچون بو دوائی ویره‌لر صنعتی بودر
قطر قوریغی چیچکی و مروریج چیچکی هر برندن بر مقدار مرورکوکنک قبوغی ایکی درهم
طورق اوتی تخمی و تورب تخمی و قطف تخمی هر برندن بر درهم غاریقون بارم

درهم

درهم تو بلری بال صویله قینادوب اوتوز ایکی درهم بو مطبوخدن سکز درهم سدف
یاغیله ایچوره‌لر و بعض اطبا ایکی درهم طاوق ترسنی جزئی بوره ایله بال صوینه
ایچوررلر و بعضیلر دخی اصمه چبوغی کولنک صوینی ایچمک کفایت ایدر دیدیلر
و مسهلاتدن غاریقون و یا دیاقاتیلیقون و یا حارقطم ویره‌لر و بادزهرلردن
بلین و سقردیون و زراوند ویره‌لر و منطریمک مرلوالیدنلر سرمسق و خردل
ایله بیسه‌لر ضررینی دفع ایدر یا خود اوزرینه ارمود ییه‌لر **بیش تناول**
ایده‌نک تدبیری بیش دیدکلری نباتدن استعمال ایدنلرک اغزی اجی
اولور و دیلی و بوغازی و دوداقلری و یوزی و جمیع بدنی شیشر و سبات
و تشنج و غشی عارض اولور و بدننک لونی متغیر اولور و صوق صوق ترلر
والی وایاغی صووق بونک علاجی قوصمق و اسهال ایتمکدر بعده یاغلو و بال
صویله بادزهر و طین مختوم ویره‌لر و ایکی درهم زمرد استعمال ایتمک کفایت
ایدر کذلک کلارحنی و اغاج قاونی شربتی ایچمک نافعدر **میش بوش**
استعمال ایده‌نک تدبیری میش بوش دیدکلری قودوز بوجکنه بکزر
یشلجه قورددر بیش بیراقلرینک اره‌سنده بولنور بونی استعمال ایده‌نه
بیش عرضلری عارض اولور بونک علاجی بیش استعمال ایده‌نک علاجی
کبیدر بعضیلر میش بوش دیدکلری بشنک و سائر سموک تریاقیدر
دیدیلر بو غریب سوزدر **شوکران استعمال ایده‌نک تدبیری** قونیون
دیدکلری بکه ترکچه بالدران درلر بونی استعمال ایده‌نه مانیا یعنی جنون عرضلری
عارض اولور و سبات و ضیق نفس و جمیع بدننده شیش وال وایق
صووق و قوتی ضعیف اولمق و صووق ترلر دوکمک عارض اولور علاجی
قئ ایتمک و اسهال ایتمکدر بعده بادزهرلی شیلر ویره‌لر مثلا اسکنطرا مشیع
و دفنه یپراغی و حنطیانا و دوقو و فلفل و اصرغان تخمی و بلین و جند بیدستر
و تریاق و مثرکبی بونلردن قنغیسی اولورسه استعمال ایتمک نافعدر **بنج استعمال**
ایده‌نک تدبیری بنج استعمالندن عقل پریشان اولوب نظامسز سوزلر
سویلر و بدنی لخشور و دتره‌مکه باشلر و سبات و ضیق نفس و اختناق عارض
اولور **العلاج** قوصدوره‌لر و اسهال ایده‌لر و چوق قستق یمک بونک
بادزهریدر کذلک جند بیدستر و سدف و بلین و دفنه تخمی و تریاق و مثر
استعمال ایتمک دخی نافعدر و صوغان و سرمسق و تورب و خردل یمک
ضررینی دفع ایدر **لفاح استعمال ایده‌نک تدبیری** بونی استعمالدن مرتبه

چوق اویوق عارض اولورکه اویاندر مغله اویانمز وکاهیجه اویاننه غضبه کلوب
ینه اویومغه باشلر وبوزی قزارر وششیشر وجمیع بدننده یانمق وکچشمک عارض
اولور بونک علاجی قوصمقدر واسهال ایتمکدر بعده فوتنج وپلین وصعتر
وجندبیدستر وتریاق استعمال ایده لر وبعضیلر طوزله تورب یمک لقاحک
زیاده دیدیلر وکاهیجه بورننه خردل وعود القهر وجندبیدستر سعوط
ایتمکه محتاج اولور وآلنی وایاغنی اووه لر وبیک یا خلیه لر تازه کشنش
استعمالنک تدبیری بونی استعمالدن نفس(?) بوغلمه سی وسبات
عارض اولور وعقلی پریشان ایدر وبدندن کشنش رایحه سی ظاهر اولور
علاجی طورق اوتی طبیخی ایله زیت یاغی ایچوروب قوصدوره لر بعده
تریاق ودواء المسک ودواء العنبر یدوره لر وطوزلو روفدان یمورطه ایچوب
اوزرینه شراب ایچه لر فرفیون استعمال ایدنک تدبیری بونی استعمالدن
اغزده ومعده ده وجمیع بدنده یانمق عارض اولور وزیاده صوسزلق
واسهال وکوبک بوروسی عارض اولور بونک علاجی صیجق صو ایله زیت
یاغی ایچوب قوصدوره لر وابه کومجی وخطمی ومارول وبابادیه وبزرقطونا
لعابی وبنفشه یاغی بونلردن حقنه یاپوب ایده لر ومزاجی تعدیل ایچون
سود ویوغرت ایچوره لر وبزور بارده مستحلبی ویره لر وبونک بادزهری
شرابیله اغاج قاونی جکردکیدر کذلک بلور معدنی وزمرد وطین مختوم
دخی بویله در وغداسی برنج اشی واربه صویی وسود اوله ومیوه لردن المه
وایوا وانبرباریس وریباس تناول ایده لر جوز ماثل استعمالنک
تدبیری ترکجه تاتوله درلر بونی استعمال ایلینه اویوق عارض اولور
والی وایاغی صوور ودوداقلری ششیر وبدنی وطرنقلری کوک اولور
بونک علاجی قوصدوره لر وحقنه ایده لر مثلا قنطریون وسقردیون
وسدف طبیخی ایله بال صویی وجندبیدستر قیوب احتقان ایده لر
وپلین وصعتر وجنطیانا بونلری شرابیله طبخ ایدوب استعمال ایده لر
یاخود جندبیدستر وعود القهر ودفنه تخمی شرابیله قینادوب ایچه لر وتریاق
ودخولنجان معجونی استعمال ایتمک دخی نافعدر دفلی استعمالنک تدبیری
ترکجه اغو اغاجی درلر بونی استعمال ایتمکدن معده یه ثقلت وکرکمک وکوبک
بوروسی واسهال وخفقان وغشی عارض اولور علاجی قوصمقدر وانجیر
وخرما وابه کومجی وخطمی بونلری قینادوب ایچه لر وبعضیلرک دفلی دیدکاری

زنجر(?)

جمیع حیواناتی قتل ایدر آنی اتمز بلکه انسانه زیاده قدر دیمه لری یلان صوقمسنه زیاده
یوخسه صحت حالنده استعمال اولنسه زهردر بونک بادزهری ایکی درهم اورج
یمشندن ویاخود سدف تخمندن استعمال ایتمکدر وسودیا غلیات صویی
ایچمک دخی نافعدر خربق استعمالنک تدبیری بونی خربقک مقدار شربتندن
زیاده استعمال اولنسه قارنده وبغرسقلرده اغری پیدا اولور ودم فی وزیاده
اسهال وخفقان وغشی وهذیان وجمیع بدنده رعشه عارض اولور
العلاج فاطرقویروغی وتربی بال صویله ویروب قوصدوره لر
وقنطریون وسدف وسکرلی بیراغی وخطمی بونلری قینادوب زیت
یاغیله ویمورطه صاریسیله احتقان ایده لر وبونک بادزهری نیلوفرد
ویانیلوفر کوکندن فنغسی اولورسه ایکی درهمنی شرابیله ایچمکدر کذلک
باوج تخمی وسقردیون وانیسون وکمنون وسنبل وتریاق ومثر(?) استعمال
ایتمک دخی نافعدر باقی علاجلری دوار مسهلدن افراط اوزره اسهال
عارض اولنک علاجی کبیدر وسمیتلی دوالرک جوغنی ذکر ایلمدک زیرا
جمیعنه ذکر ایلدیکمز قانون علاج کافیدر اوجنجی فصل حیوانی
اولان سمیتلی دوالر بیانده در سموم حیوانیه نک تاثیری اوچ وجهله
اولور اولکسی زهرلی حیوانک صوقمسیله در ایکنجیسی زهرلی حیوانک
بعض جزئندن تناول ایتمکله در اوچنجیسی زهرلی حیوان صوقمش
حیوانک صوقمسیله در یاخود زهرلی شیء تناول ایتمکله در یلان
صوقمنک تدبیری یلان صوقنک علامتی صوقدوغی یرده اغری اولور
وبدن قوقولو مائیت سیلان ایدر وبدنک لونی متغیر اولور وکاهیجه
قیللری دوکیلور وصوقدوغی یر متآکل اولوب سریعاً کوکه واصل اولور
علاجی اوزرینی حجامت ایدوب ششه چکه لر بعده تریاق ومثر حل
اولمش عرق ایله غسل ایده لر بعده برهلیجی ویاکوکرجین یاورسنی
درتیکین یاروب اوزرینه قویه لر یاخفاط صوغانی ویا انجیری سرکیله
قینادوب قویه لر ویاخود دکی یاغنی زفتله وکبریتله قویه لر یاخود
یلانک باشنی ازوب اوزرینه قویه لر ویاخود یلانک ایچ یاغیله باقو
ایده لر بعده مقدم ذکر اولنان بادزهرلردن استعمال ایده لر وزیاده
یمک بالخاصه نافعدر زیرا تریاق اصلنده انکیچون ترکیب اولنمشدر
ویر درهم حب الغقد ویا ایکی درهم جنطیانایی مثر ایله استعمال ایتمک یاخود

بر درهم جند بیدستری قرده سنطو صویله استعمال ایتمك نافعدر. و بو معجون
دخی غایت نافعدر صفتی بودر جنطیانا و دفنه تخمی و مرصافی و زراوند هر برندن
ایکی درهم قسط و سدف هر برندن بر درهم سنبل ایکی ثلث درهم زعفران
ثلث درهم بونلری سحق ایدوب عسل ایله معجون ایده لر. و آوقیه وقتنده ایکی
درهم استعمال ایده لر **قارنده یلان کرسه علامتی** معده ده اغری اولور.
و حرکتی حس اولنور. و الری و ایقلری صوور بونك علاجی دیدان بابنده
ذکر اولنان اجی دوالردن استعمال ایده لر مثلا بلین و سقردیون و صبر
و کارد و سنطو کبی و یلانی قارنندن چقارمغه حیله بودر کم بوغازینه یلان کرن
آدمی ایقلرندن باشی اشاغه اصه لر و باشی دبنه برکاسه قیناتمش سود
قویه لر و آغزینی آچوب سودك بخارینه طوته و قتا که یلان سودك رایحه سنی
شم ایتدکده سوده محبتی اولمغله سوده طالب اولوب چقار بونکله خلاص
اولنور **عقرب صوقه سنك تدبیری** عقرب صوقدوغی یرك غایت
اجیسی اولور. کاهیجه وجع جمیع بدنه شامل اولور و صوقدوغی یرده قبر چقلر
ظاهر اولور. و کاهیجه بدننك لونی متغیر اولور و بدنده رعشه پیدا اولور.
و الری و ایقلری کاه صوور. و کاه قزر و کاهیجه صوق ترلر دوکر و زیاده
قوصمق عارض اولور. و بدنده حصبه لر ظهور ایدر. بونك علاجی
حجامت ایده لر. و شیشه چکه لر. و عقربی ازوب اوزرینه قومق غایت
نافعدر. یاخود عقرب یاغی سوره لر یاخود سمد کلو بوجکنی و یا صوغانی
سحق ایدوب ضماد ایده لر. و سرمسق و سدف و انجیر سودی و [illegible]
و اصرغان و کبریت بونلری زیت یاغیله ضماد ایده لر. و پادزهر تعلی
مشکدن بلین و قیون اوتی و دیش اوتی و سقردیون و فستق
تخمی و جنطیانا و داوود تخمی و دفنه تخمی و تورب تخمی و تریاق اربعه و تریاق
کبیر کبی دوالر استعمال ایده لر. و جالینوس بونك ایچون بر معجون
ترکیب ایتمشدر غایت نافعدر صفتی بودر جند بیدستر و حلتیت
و فلفل هر برندن درت درهم قسط و سنبل و زعفران و قنطریون
هر برندن ایکی درهم بونلری کفایت مقداری عسل ایله معجون ایده لر.
مقدار شربتی فندق مقداریدر **سام ابرص دیدکلری الاجه کلر ترکه**
و زغه دخی درلر انك صوقه سنك تدبیری بونك صوقدوغندن
اغری و سیلان دم عارض اولور. و صوقدوغی یر شیشوب متعفن اولور.

بونك علاجی طوزلو صو ایله و زیت ایله غسل ایده لر. و حجامت ایده لر
بعده سونکری صیچق سرکه یه باتروب اوزرینه قویه لر و سیر مسغی
دابه کومجنی کل یاغیله یاقو ایده لر. و تریاق استعمال ایده لر. و بونك
برنوعی واردر که یلدزکلری درلر الاجه اولور غایت زهرلو جانوردر
انك صوقه سنك علاجی یلان صوقه سی علاجی کبیدر و زیاده
چوق سود ایچوره لر و بزور بارده و خشخاش تخمی مستعملی ویره لر
ام اربعین یعنی چیان دیدکلری جانوردر بونك لذغندن سام ابرص
صوقه سی کبی حالتلر عارض اولور. بونك علاجی طوزلو صیچق صو ایله و زیت ایله
یاخود سرکه لی کول صویله غسل ایده لر. و اکه صوغانی زفتیله یاقو ایده لر. و سیر مسغی
و انجیر یپراغنی و کمونی شراب ایله یاقو ایده لر. و زراوند و سدف و نعنع بونلری
استعمال ایده لر **رتیلا و عنکبوت** یعنی بو دیدکلری حیوان و اورمجك
صوقه سندن یاخود بونلری استعمالدن رامز عرضلر ظهور ایدر بدنده
رعشه و قارنده ریح و قورلدو عارض اولور. و الی و ایاغی صوور و لونی
متغیر اولور. و ارادسز اغلمق و تشنج عارض اولور. و صوق ترلر دوکر.
العلاج اکر بونلری تناولدن اولمش ایسه جوز چکی و اسارون ایله
قوصدوره لر. بعده شراب ایله تریاق ییدوره لر. و یا قرده سنطو و یا سقردیون
و یا سرکیله کلارینی و یاخود زراوند ایله کمونیدن ایکیشر درهمینی شراب ایله استعمال
ایتدوره لر. و جنطیانا و کمافیطوس و چورك اوتی بونلری دخی شراب ایله استعمال
ایتمك یاخود مرصافی و حلتیت بونلری شراب ایله استعمال ایتمك نافعدر. و اکر
بونلرك صوقه سندن اولمش ایسه صوقدوغی یری طوزلو صو ایله غسل
ایدوب ابه کومجنی سرکیله قیناتدوب کماد ایده لر. و انجیر سودی سورمك
کافیدر **زراریح استعمال ایدنك تدبیری** یعنی قودوز بوجکی استعمال
ایتمکدن حما و معده اغریسی و بغرسق کسلمه سی و یا بغرسق یاره سی و مثانه
اغریسی و احتباس بول و حرقة البول و ذیسنطاریا کبی شیلر عارض
اولور. و کاهیجه بو عرضلر قودوز بوجکنی طشره دن سورمکله عارض اولور فقیر کمینه
کوردم جنت مکان فردوس آشیان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان
حضرتلرینك مقربلرندن ایدی اول کمسنه نك اکسه سنده تمر کو ظهور ایتمش ایدی
بعض طبیبلر انك تمره کوسنه قودوز بوجکی مرهمی سورمکله شاینسنده زیاده
وجع و یانمق عارض اولوب بولی دخی محتبس اولور اول حالده ایکن فقیری دعوت

ایدیلر انی کوردوکم کبی تشخیص ایتدم که بو حالت بوکا زراریح طلا ایتمدن کلمش ایمش همان
بنفشه شرابیله بر قاچ دفعه سودا اچوردم خلاص بولدی بسنارتوس طبیب درکه
ملکک مقربلرندن بعض کمسنه تحریکو عارض اولوب اوزرینه زراریح مرهمی سوروب مشکل
اندن بعضیلر بعض حالتلر ظهور ایتدی مثلا قان ایشمک ومثانه اغریسی کبی صکره
ذیسنطاریا علتنه مبتلا اولوب هلاکنه سبب اولدی العلاج متقی ویره لر
بعده حقنه لتینه ایده لر بو صنعتله اربه واپه کوجی ویا لیشقان وکتان تخمی وپرنج
بونلری قینادوب بنفشه یاغی وکجی یاغیله احتقان ایده لر یاخود سودله
خطملی بی قینادوب احتقان ایده لر وزراقه ایله مثانه یه زرق ایده لر وسود
ویا غلی ات صویی واربه صویی ایچوره لر وبادول صویله بر قدر مستحلی وسکرلی
پیراغی صویی ونیلوفر صویی وابوا جکردکی لعابی وبزرقطونا لعابی وشکرله کثیرا
استعمال ایتمک بالجمله نافعدر وکاکنج شرابیله قینادوب شکرله استعمال
ایده لر وقرص کاکنجدن سودله استعمال ایتمک دخی نافعدر بال اروسی واشک
اروسی صوقمنک تدبیری بونلرک صوقمه سندن زیاده وجع واتش عارض
اولور علاجی بر مقدار طپراق دکول وزیت ایله طلا ایده لر وصوقدوغی یری
طوزلو صو ایله بیقیه لر واپه کوجی پیراغنی وسکرلی پیراغنی واربه اونی سرکیله
یاقو ایده لر یاخود صعتر تره کبی سرکیله یاخود کلارجینی بی سرکیله طلا ایده لر
وبر مقدار کوکوردی توکرک ایله قوسه لر فی الحال اغریسنی وشیشنی دفع
ایدر وشکرله طرخشقوق ویا کزبره استعمالی دخی نافعدر بالق
صوقمنک تدبیری بعض بالق واردر که مثلا اوسقورپیت بالغی کبی انک
صوقمه سندن عقرب صوقمش کبی زیاده اغری وشیش عارض اولور علاجی
طوزلو صو ایله بیقیه لر وحجامت ایدوب شیشه چکه لر واوزرینه کبریت
وسمزقبق قویه لر کذلک انکشتی خمیر ونطرون وخردل ونوشادر قومق
دخی نافعدر بلنیوس نام عشاب درکه دریاده اولان حیوانات
ویا لقلرک یا دزهری او غلاق ویا قوزی مایه سیدر بونلردن بر درهمنی
شرابیله ایچسه لر غایت نافعدر وبو قبیلدندر مرصافی وسقردیون وفلفل
وقسط وسمزقبق کوکی وبونلرک کرک برندن وکرک مجموعندن بر درهم الوب
شرابیله استعمال ایتمک غایت نافعدر یاخود تریاق کبیردن ایکی درهمنی شرابیله
استعمال ایده لر فی الکلب الکلب یعنی قودوز کلب اصردوغی انسانه ماینا
دیدکلری جنون عارض اولدوغی کبی کلبه دخی مرض سوداوی عارض اولوب

مزاجی

مزاجی سمیلی وخبیث سوداویه استحاله ایدر سببی هوا طوقمقدن وبعدن والجمدن
اولور اما هوادن اولمسی اکر هوانک زیاده اسیلکندن اولورسه اخلاطی
محترق اولوب کوز وقتنده قودوز اولور واکر زیاده صوقدن اولورسه قانی
طوکدرمغله سوداقیلوب اول بهارده قودوز اولور اما یمدن واچمدن اولمسی
اولمسی بوغازلنمش حیواناتک قانی یلامغله وجیفه یمکله اولور وشعفن صولر
ایچوب اخلاطی متعفن اولمغله مزاجی متغیر اولوب جذام مرضی کبی حالتلر ظهور
ایدر کاهیجه بدنی شیشمز ولونی کول رنکنده اولور واخلاطی زیاده فاسد اولور
قفارنی آجیغز برشی یمز وصوصز صوایچمز وقچن صوبه بقسه فریاد ایدر وکاهیجه
صوبه بقمقدن بدننه رعشه کلوب صودن خوفندن دترهیه رک هلاک اولور
وکوزنیه رده اینوب کورمز اولور وصوسزلقدن حالی پریشان اولوب صاحبنی
بلمز اولور وکوزلری قزارر ودیلی اقمز اولور ودیلی چیقوب صولور واغزندن
بورنندن صالیه لر اقر وباشنی اکر وقویروغنی بوزر وارقه سنی بوکر ولیوب
تورقق وتوزی اوسته سورونرک سرخوش ومغموم کبی یورر وقچن
کوررسه کرک طاش وکرک اغاچ وکرک حیوان وکرک انسان اکا میل ایدوب
اوزرینه صالدرر لکن سکوت ایدوب حاولمز واوروز معلوم اوله که بو مرض
کلبه مخصوص دکلدر بلکه قورده ودلکویه وچقاله وکلنجکه وصرتلانه وصعفره
واشکه واته وقاطره دخی عارض اولور بعضیلر دیدیلر که بر کمسه نک قاطری قودوب
صاحبنی اصرمغله اول کمسه یه قودوز کلب طلامش کبی جنون عارض اولدی وکاهیجه
بو مرض عیاذا بالله تعالی آت نه عارض اولور زمننده اخلاطی محترق وبمتیلی اولمغله
اما دمثلی حیواناتک تأثیرینک کیفیتی بعضیلر اصرمغله در دیدیلر وبعضیلر نفسی
تأثیر ایدر دیدیلر نتکم متقدمیندن دیسقوریدوس وغیریلر بوتلجه ذاهب اولمشلردر
وبعضیلر اثوابنی اصرمغله بدننه تأثیر ایدوب قرق کونه دک اثری ظاهر اولور دیدیلر ودیسقوریدوس
التی آیه دک حکمی ممتد اولور دیدی ومتأخریندن زهراوی مبالغه ایدوب قرق سنه دک
صکره اثری ظاهر اولدوغنی مشاهده ایتدک دیدی لکن بو یله اولمسنه تعجب اولنور
غریبدر واصرن کلب قودورمیدر ویا دکلمیدر بلمنک طریقی بودر که اصردوغی
یره جوز ویا خمیر ویا بغدای سوروب طاوقلره ویره لر اکر طاوقلر قاچوب یمز ایسه
یاخود یدیلر طاوق اولورسه شبهه یوقدر که قودوز کلب اصرمشدر واکر یدین طاوق
اولمز ایسه قودوز دکلدر معلوم اوله که بر کمسه بی قودوز طلسه علامتی بودر که ابتدا یاره
غیری اثری ظاهر اولمز بعده بر قاچ کون بجه کدکدنصکره بدننده اغرلق اولور وبعضه سنده اغری

بیدا اولور و قوتی ضعیف اولور و اویقوسزلق و براغز فکرلر و رام دوشلر کورمک و حسیلتیر
قورقمق عارض اولور و آیدنلقدن قچر و احیانا نظامسز سوز سویلر و بو مرض مستحکم
اولدقدنصکره اغزندن صالیه سی اقوب یوزی و کوزی قرارر و کاهیجه کلب کبی اورر و اکثری
و صوسزلق عارض اولور و اغزی قورور کیده رک یوزی یاره اولور و اغریسی
زیاده اولور و آوازی طوتلور و اغلبا بو شکل و مرضک انتهاسی وقتنده صودن و باشقه
قورقمق عارض اولور و اکر خلط سوداوی قوصرسه علامت موتدر **العلاج** اولا کرکدر که
یاره یی بیولدوب تفتیح ایدیجی شیلر قویه لر و آدمی حجامت ایدوب شیشه چکه لر و اطرافنی
محکم باغلیه لر که سمیت جمیع بدنه سرایت ایلمیه یاخود اطرافنه رادع دوالر قویه لر مثلا کلارمنی
و دم اخوین و کلنار کبی بونلری یمرطه اقیله قویه لر و یاره نک اوستنه جاذب شیلر قویه لر مثلا
قاصنی و جاوشیر و زفت و اشق کبی یاخود یاتمش تنکجی سرمق و نعنا و جنطیانا ایله یاقو
ایده لر کاهیجه یاره نک اطرافنی داغلمق استرکه یاپلمیه بعده بدندن سوداوی خلطی چقرمق
ایچون قوی مسهل ویره لر مثلا خربق ابیض کبی چوق کمسه لر خربقی استعمال ایتمکله
بو مرضدن خلاص اولمشلردر و لایق اولان خربقی استعمال ایتمزدن مقدم اغاج قاونی
قبوغی شربتی و سقردیون شربتی و جنطیانا و انجلیقا و فقائل ریحان که ترکجه لبه ده کوکی درلر
بونلردن استعمال ایده لر لکن اطبای متأخرین خربق استعمالی مخاطره دن خالی دکلدر دیو
خربقدن عدول ایدوب لوغاذیا استعمال ایدرلر یاخود اتش معجونی و معجون هندی
و معجون مبارک و افتیمون ولاجورد و خربق اسود و سنامکی و افتیمون و غاریقون بونلردن
تنقیه اولورسه مناسبدر و تمام تنقیه دن صکره فادزهر تیلی شیلر و خاصیتیله فائده
ایلین دوالر ویره لر مثلا حکمای متقدمین و اطبای متأخرین قتنده مقبول و پسندیده
اولان دوا سرطانات و الوسن دیدکلری چیچکه که ترکجه قودوز اوتی درلر بونلردن
استعمال ایتمکدر کذلک جنطیانا و بابونج و قنطریون صغیر و برنجاسف دخی بونلره درلر
و متأخرین اطباسی شوکة المبارکه و لبه ده استعمال ایدرلر و چوق شراب ایچمکی
و سرمسق یمکی امر ایدرلر کذلک تریاق و مثر و اغاج قاونی اکثیسی و سقردیون
و مشکطرامشیع و انجلیقا و دوتون و برنج اغاجی بونلردن قینادوب ایچه لر
یاخود سفوف ایده لر و بو سفوف دخی نافعدر صفتی بودر مشکطرامشیع درت
درهم برنج اغاجی اون التی درهم شوکة المبارکه بر بچق درهم بونلری سفوف ایدوب
بردرهمدن ایکی درهمه دک اق شراب ایله استعمالنه مداومت ایده لر و عذرا اتدن قزل بوبه
کوکی و اسارون و کرفس و بونلرک غیری شیلر استعمال ایده لر بو مذکوراتدن
قرق کون مقداریجی مداومت ایده لر که حتی صو قورقوسندن امین اوله لر اکر قرق

مشکطرامشیع

کوندن زیاده استعمال ایدرلرسه دخی اعلادر **خاتمه** یقول المترجم الفقیر
مصطفی ابو الفیض الحقیر الطبیب الاول بمارستان سلطان احمد خان علیه
الرحمة والغفران هذا آخر ما ورد علیه الامر فی ذلک الجناب لترجمة هذا
الکتاب المستطاب ولست علی ما امرته اهلا ولا الامر لمن قل بضاعته
سهلا لکن لما تیسر بهمته العلیة التکمیل والتتمیم قطع الضریر من قلم التحریر
والترقیم والمأمول ممن اتصف بالانصاف طبیعة وعدل عن طریق
الاعتساف سجیة انه اذا عثر علی سهو ان یستره بذیل تجاوزه وعفوه
فانی معترف بقلة البضاعة ومقر بعدم الاستطاعة فی الصناعة مع انی
لم ازد فی التحریر شیئا علی ما فیه لیکون الفرع مطابقا لاصله الا ما کان لائقا
بالحل والتفسیر مفسرا بقول یعنی او قائلا یقول المترجم الفقیر بعد ما تتبعت
من سائر الکتب واستشرت بمن له ید فی الطب والله سبحانه وتعالی وفقنا
للاتمام ومنه الفیض والاعانة لهذا المرام ولما کان الفراغ من ترجمته وتسویده
لیلة الخمیس لسبعة لیالی خلت من جمادی الاولی لسنة احدی واربعین ومائة والف
من هجرة من له العز والشرف فقلت شاکرا الحمد لله الذی هدانا لهذا وما کنا
لنهتدی لولا ان هدانا الله والصلوة والسلام علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه
الطیبین الطاهرین وعلی جمیع الانبیاء والمرسلین

تمت هذه النسخة المتعلقة بتدبیر الابدان الذی یجب تعلمه من حیث انه حافظ الصحة
فی کل اوان وکتبتها من تسوید مترجمها الطبیب الحاذق وفی معرفته بالصیدلة
فرید وفائق وانی قد صححتها وقابلتها لدیه واصلحت ما وقع من زلة قلم بین یدیه
اسمع لتدبرها من رغب فیها وطالعها وکان الفراغ علی ید العبد
الحقیر الی الله الغنی القدیر احمد بن ابراهیم الطبیب عفی عنهما
الملک المجیب فی دار السلطنة العثمانیة صانها الله
عن الآفات والبلیة وذلک فی صبیحة یوم الاثنین
الثالث والعشرین من شهر ربیع الاول
لسنة اثنین واربعین ومائة والف
من هجرة من له السعادة
والمجد والشرف

والصلواة والسلام علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه اجمعین والحمد لله رب العالمین